

Recep Akıl

- şiirler -

Yayın Tarihi:

15.04.2024

Yayınlayan:

Antoloji.Com Kültür ve Sanat

Yayın Hakkı Notu: Bu e-kitapta yer alan şiirlerin tüm yayın hakları Şairin kendisine ve / veya yasal temsilcilerine aittir. Şiirlerin kopyalanması gerçek veya elektronik ortamlarda yayınlanması, dağıtılması Türkiye Cumhuriyeti yasaları ve uluslararası yasalarla korunmaktadır ve telif hakları temsilcisinin önceden yazılı iznini gerektirir. Bu doküman, Şairin kendisi veya temsil hakkı verdiği kişinin isteği zerine Antoloji.Com tarafından, Şairin veya temsilcisinin beyanları doğrultusunda yayınlanmıŐtır. Bu dokümanın yayınlanması kullanılması dağıtılması kopyalanması ile ilgili husularda ve Şiir içerikleri ile ilgili anlaŐmazlıklarda Antoloji.Com hiç bir Şekilde sorumlu ve taraf değildir.

()

Eserleri:

000 - Dua - 000

Ey âlemlere rahmet olan Allah'ım sen her şeyi görensın, her şeyi bilensın.

Yarattığın her şeyi bir hikmet üzere yaratırsın.

Biz sadece zannederiz, Sen bilirsın.

Sen Kadiri Mutlak tek bir Allah'sın.

Bu ülke senin düşmanlarının karşısında ayakta kalan son ülkedir.

Koru bizi, muhafaza eyle.

Güç ve kuvvet ver.

Gözyaşlarımızı akıtarak yalvarıyoruz sana.

Ümmet için, milleti için gecesini gündüzüne katan Cumhurbaşkanımıza, onun yanında liyakatle mücadele eden bütün yöneticilerimize ve tabi milletimize senin düşmanların karşısında zaferler nasib eyle Allah'ım.

Hayırlı her işlerinde onlara yardım eyle.

Düşmanlarımız karşısında başımızı eğdirme.

Her türlü afetten, musibetten, hastalıktan, kırandan hem bizi hem İslam âlemini ve hem de bütün mazlum milletleri koru Allah'ım.

Bize rahmet eyle, merhamet eyle.

Senden başka gidecek kapımız yoktur.

Layık olmasak da dergâh-ı İzzet'ine geldik bizi kabul eyle.

Dualarımızı kabul ve makbül eyle bizi kapından boş çevirme.

Sen her şeye kadirsın.

Sen bilirsın Allah'ım.

Şenin her şeye gücün yeter.

Âmin, âmin, âmin.

Velhamdü Lillahi Rabbil âlemin.

Recep Akıl

Anadolu Anadolu 1 - Milion Taşı

Million Taşı, İstanbul'un Eminönü semtinde Sultanahmet - Ayasofya Meydanı'nda Divan Yolu'nun başlangıcındaki su terazisinin yanında küçük bir taşın ismidir.

Artık yıkılmış olan büyük bir anıtın köşe kısmını oluşturan Million Taşı günümüzde hâlâ ayakta duruyor olmasına rağmen bulunduğu yerde çevresinin açık olmaması sebebiyle fazla dikkat çekememekte ve neredeyse kaybolmuş bir haldedir.

Zamanında taşın bulunduğu anıtta Konstantinopolis'in imparatorlukta önemli kentlere olan uzaklığının yazılı olduğu bir blok bulunmaktaymış. Bizanslılar, bütün ülkelerin uzaklıklarını bu taşta göre ölçerlermiş.

Bizans zamanında Roma'ya kadar giden yolun başlangıcı, yani sıfır kilometreyi simgeleyen taş, İstanbul'un fethinden sonra da simgeselliğini korumuş ve dünyanın merkezi olarak kabul görmüştür.

2000 yıl boyunca İstanbul dünyanın merkezi olarak kabul edilmiş, bu merkez de Sultanahmet Meydanı'ndaki Million Taşı'nın olduğu yer olarak bilinmiş.

İngiltere dünyadaki hâkimiyetini dolaylı olarak da olsa artırmak için, İstanbul'u işgalinden sonra dünyanın merkezini buradan İngiltere - Greenwich'e almıştır.

Bu arada söylemeden geçmemek lazımdır ki İstanbul'un önemini farklı bir açıdan kanıtlayan bu gerçeğin, Türkiye'de pek bilinmemesi ve bu olaya gereği gibi önem verilmemiş olması tek kelimeyle hazin bir durumdur. Ama ne yazık ki artık atı alan Üsküdar'ı geçmiştir.

Öte yandan bu durumun değiştirilmesi ve bu taşın yeniden eski işlevini geri alabilmesi için çalışıp çabalamak gerektiği konusunun düşünülmesi ve hatta bir an önce harekete geçilmesi elzemdir. Çünkü sadece simgesel değil coğrafi olarak dünyanın sıfır noktası Greenwich'ten çok İstanbul'a yakıştır.

Recep Akıl

Bekleyeceğim

kapım hep açık
gittiğin günden beri hiç kapanmadı
döneceksin diye bekledim hep
dönmedin
sonsuz bir beklemedeyim umudum var
döner misin belli değil
gel diyecek gücüm de kalmadı artık yüzüm de
beklemenin yüzüzlüğü içindeyim
gamın da kederin de
kapım hep açık
seni ben hep bekleyeceğim bil istedim

Recep Akıl

Elif Harfi Ne Anlam Taşır - Derleme

Elif, Arapça'nın ilk harfidir.

Alfabetik özelliği itibariyle kendisine soldan bir harf bağlanmaz. Diğer harflerle sadece sağdan birleşir.

Elif harfi, Arapça alfabede Allah'ı sembolize eden harftir.

Ebcet hesabında sayı olarak 1'i simgeleyen harf, yüce Yaratıcı'nın birliğini ve tekliğini anlatır.

Allah'ın adı Elif harfi ile başlar.

İster harf ister sayı olarak düşünölsün, Elif her zaman dik yazılır.

Yeryüzünden göğe doğru duruşu ile de Allah'ı işaret eder.

Allah isminin ilk harfi olduğu gibi Evvel, Ahir, Ezel ve Ebed sıfatlarının da ilk harfi olan "Elif", evvel ile âhiri, ezel ile ebedi Ahadiyet çizgisinde birleştiren semboldür.

Tüm bunların yanında tasavvuf geleneğinde de Elif, Allah'ın 'Bir'liğini ifade eden bir 'Vahdet' anlamına gelir.

Bu anlayışa göre bütün harfleri, onların sebebi ve kaynağı olan Elif'te görmek, bütün varlıkları Allah'ta görmek demektir. Çünkü Elif harflerin evveli olduğu gibi Allah da bütün varlıkların evvelidir.

Yani Elif, Allah'ın "Evvel", "Âhir", "Zahir" ve "Batın" olan yegâne (bir) olduğunu ifade eder.

İşte bu yüzden Elif'i bilmek her şeyi bilmek anlamına gelir.

Derleme

Recep Akıl

Geliş Gidiş

kim kalmış ki bu dünyada ebedi
hani baban hani atan nerede
yalan dünya boşuna mı denmiştir
gelen gider gerçek böyle söylenmiş

Recep Akıl

Hayatın İçinden 16 - İlmihal

Namaz çıkışı caminin bahçesindeki çay ocağının önünde değişik yaşlardan sekiz on kişilik bir grup oturmuş her halinden güngörmüş olduğu belli olan aksakalı bir piri faninin, öğrenmenin, öğrenci olmanın erdemlerinden söz eden sohbetini can kulağıyla dinliyor bir yandan da çaylarını yudumluyorlardı.

Lafın bir yerinde içlerinden genç biri araya girerek "İyi de hocam şimdi biz ne okuyalım?" diye sordu.

Yaşlı adam birkaç saniye gence baktı sonra yüzünde geniş bir gülümsemeyle "İlmihalini oku evladım, her daim ilmihalini oku. Tabi sadece sen değil buradaki herkes öyle yapsın. Ben hep böyle yapıyorum çünkü" dedi.

"Şimdi ben bir şeyi anlamadım hocam, izninizle öğrenmek istiyorum, ilmihal bilgileri dediğimiz şey bize neyi ne kadar öğretir ki?" diye itiraz eder gibi olunca genç, aksakalı piri fani tekrar güldü ama hemen cevap vermedi. Bardağındaki son yudumu da içti ve avuçlarının içiyle dizlerine dayanıp zorlanarak da olsa ayağa kalkarken,

"Bu günlük bu kadar yeter, başka zaman devam ederiz," dedi ve izin isteyerek ellerini arkaya atıp belinde birleştirdi.

Vücudu hafifçe öne doğru eğilmiş bir şekilde tam dönüp gidecekken soruyu soran gence döndü "İlmihal demedim evladım, ilmihalini dedim. İlmihalini.... Lafın çoğu aptala söylenir" dedi, başı önde ağır ağır biraz da sarsak adımlarla yürüdü gitti. 17.12.2000

Recep Akıl

Hayatın Çinden 54 - Kurşun Kalem

Dede kurşun kalem ile yazı yazmaktadır. Torununun kendisini seyrettiğini fark eder ve yaptığı işe ara verip torununa döner ve gülümseyerek elindeki kurşun kalemi göstererek "Bak evlâdım, insan isterse her şeyden kendisine bir ders çıkartır. Elimde gördüğün şu kurşun kalem basit bir yazma aracıdır değil mi? Ama işte bu kalemde bile insan evlâdının öğrenmesi gereken 5 ders vardır" der ve devam eder:

"1- Bu kalem bir insanın elinde ne kadar harikalar meydana getirirse de, o insanı yöneten de bir el vardır. O el bilinen bilinmeyen bütün kâinatta her ne varsa yoktan var eden ve var etmeye her an devam eden Allah'tır! (Azze ve Celle)

2- Arada yazmayı bırakır, kalemimin kütleşen, kalınlaşan ucunu sivriltirim. Kalem canlı bir varlık değil bu yüzden canı yanmaz. Var sayalım ki canı yandı ama işe yarar hale de gelmiş olur. Hayattaki acılar da işte böyledir. İnsanın hayatın karşısında daha bir sağlam durmasını sağlar, çektiği tüm bu acılar sebebiyle daha dayanıklı bir hale gelir.

3- Kurşun kalemin bir başka güzel özelliği de yazısının silinebilmesidir. Bu özelliği sayesinde yaptığım yanlış silme imkânım olur. İnsan da kurşun kalemin bu özelliğini kendisine örnek almalı ve hayatın içinde yürüyüp giderken yaptığı yanlışlardan geri dönmeyi bilmeli bu yanlışları bir daha yapmayarak hayatından çıkarmaya çalışmalıdır.

4- Kalemi değerli kılan, dışındaki boyanıp süslenmiş cicili bicili tahta değil, o tahtanın içindeki kurşundur. Çünkü ortaya güzel bir şeyler çıkaran kurşundur. İnsan da dışını değil kendisine asıl lazım olacak olan, onu asıl değerli kılacak olan içini güzelleştirmeli ve başkalarının onu süsüyle dış güzelliğiyle değil iç güzelliğiyle tanımmasını sağlamalıdır.

5-Kurşun kalem her kullanıldığında sonradan silinse bile ardında bir iz bırakır. İnsan da tıpkı ucu açıla açıla biten kurşun kalem gibi bu dünyadaki hayatı bitip ötelere âlemine gittiğinde ardında onu iyi hatırlatacak güzel izler bırakmalıdır.

Alıntı Kısa Hikâye

_____ /

Kissadan Hisse: İnsan mükemmel yaratılmış bir varlıktır. Bugün eksik kalmışsa kendi hataları yüzündendir. Öte yandan bu hatalarından kurtulup yine o mükemmel haline dönebilmesi çok zor da olsa hepten imkânsız değildir. İstemek atılacak ilk adımdır.
31.3.2019 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 1 - Armut

Sabah namazını kıldı. Kalktı mutfağa gitti. Buzdolabını açtı, bakındı. Ona buna dokundu. Birini tutup aldı. Sonra vazgeçti.

Şimdi sabah sabah, hanımının her fırsat bulduğunda "hem 'belim ağrıyor yol yürüyemiyorum, biraz kilo vermeliyim' diyorsun hem de durmadan yiyorsun." sözüne bilmem kaçınıcı kere muhatap olmanın âlemi yoktu.

Elindekini bıraktı. Dolabın kapısını kapattı ve tam kapıya yönelmişti ki masadaki meyve tabağında elmaların içinde armutu gördü.

Duraksadı. Armut ona bakıyordu o armuta. Kocaman, sulu sulu... Çok da davetkârdı "ye beni" diyordu sanki.

Kaptı armutu balkona ıktı. Çekti bir sandalye oturdu ve sabahın ilk ışıklarının vurduğu bahçeyi seyrederek ağır ağır, tadını çıkara çıkara elindeki armudu yemeğe koyuldu. Armut bu nasılsa kilo yapmazdı.

Onu yerken görmedikleri için (ki görmediklerinden emindi) armudun yok edilişı çok da dikkatlerini çekmezdi.

Gün ağarmaya başlamıştı. Günlerden Pazar'dı. Hoş ona her gün Pazar'dı ama alışkanlık işte.

Mutfaktan ıktı odasına gitti. Cüzdanını aldı ve dış kapıya yöneldi. Sıcacık simitler fırında onu bekliyorlardı.22.09.2019

Recep Akıl

Hayatın İçinden 100 - Tahta Perdedeki Çiviler

Memleketin birinde çevresinde iyi bilinmeyen bir genç yaşarmış. Gencin babası evladının bu durumundan çok rahatsızmış ve onu bu kötü yanından kurtarmak için çeşitli çarelere başvurur lâkin pek de başarılı olamazmış.

Yine bir gün baba oğluna bir kutu çivi vermiş ve bahçeyi yoldan ayıran tahta perdeyi gösterip ve demiş ki

- Bak evladım eşinle dostunla tartışıp kavga ettiğin zaman, ya da onlara bir kötülüğün dokunduğunda gel bu tahta perdeye bir çivi çak" demiş.

Genç babasının bu önerisini anlayamamakla birlikte sırf merakından olacak babasının dediğini yapmaya karar vermiş.

İlk gün tahta perdeye 37 çivi çakmış. Bakmış ki epey fazla kendinden utanmış ve sonraki günlerde davranışlarına daha bir dikkat eder olmuş.

Bir süre sonra görmüş ki her gün tahtaya daha az çivi çakıyor, sevinmiş. Öte yandan kendisi davranışlarını düzelttikçe çevresinin de ona karşı tutumu iyi yönde değişiyor, bu durum sevincini daha da çoğaltmış.

Gün gelmiş tahtaya hiç çivi çakmaz olmuş, sevinci çok daha çoğalmış. Koşup olanları babasına anlatmış. Babası da sevinmiş. Elini oğlunun omuzuna koyup tahta perdenin önüne götürmüş ve demiş ki

-Kavga etmediğin, haksızlık ve kötülük yapmadığın her gün bu çaktığın çivilerden birkaç tane çıkar.

Genç denileni yapmaya başlamış. Gün gelmiş tahtada hiç çivi kalmamış durumu babasına anlatınca baba tahtadaki delikleri gösterip.

- Seninle gurur duyuyorum, demiş. – Ama şu tahta perdeye bir bak, tahta ne yazık ki ilk günkü gibi değil. Daha önce çaktığın çiviler yüzünden yara bere içinde kalıp delik deşik olmuş. Her ne kadar o çivileri çıkartmış olsan da bundan böyle izleri tahtanın üzerinde kalacaklar. Sen sen ol evladım İyiden, iyilikten, güzelden, güzellikten yana ol. Pişmanlıklar tamir etmeye yarasa da tümünden iyileştirmez iz bırakırlar.

Alıntı Kısa Hikâye

Atmış olduğumuz her adımdan, yapmış olduğumuz her şeyden sorumluyuz. Bunun böyle olduğunu bilmeyen birilerini bulmak pek mümkün değil, lâkin kabullenebilecek insan ara ki bulasın.

Bir şeyi daha iyi biliriz; ne kadar kabullenmesek de her yaptığımızla ardımızda izler bırakırız. Ve bu izleri saklamak? İşte bu da mümkün değil, Ama bugün, ama yarın, zamanı geldiğinde bu izler karşımıza mutlaka çıkacaklarıdır. 17.08.2013 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 101 - Ateş ve Kelebekler

Dört tane kelebek bir gün bir ateş görmüşler. Ne olduğunu merak etmişler ama ilk anda ona yaklaşmaya da cesaret edememişler. Lâkin merak bu rahat bırakmıyor, içlerinden biri daha fazla dayanamayıp ateşe doğru biraz yaklaşmış ve görmüş ki ateş onu aydınlatıyor. Merakını gidermenin heyecanı ile arkadaşlarının yanına dönüp edindiği bilgiyi onlara da söylemiş.

-Bu şey aydınlatıcı bir şey...

Fakat bu kadarı diğer üçünün merakını gidermeye yetmemiş. Bu sefer ilk arkadaşlarından cesaret alan içlerinden biri ateşe doğru uçarak biraz daha yaklaşınca bir sıcaklık hissetmiş, korkmuş daha fazla gidemeyip geri dönerek o da arkadaşlarına öğrendiği bu bilgiyi aktarmış.

- Bu şey aynı zamanda ısıtıcı bir şey...

Fakat geri kalan iki kelebekten birine bu kadarı da yetmemiş. Bu sefer de o uçmuş, ateşe biraz daha yaklaşmış. O da ne, ateş bir anda meraklı kelebeğin kanatlarını yalamış. Kelebek yandığını hissetmiş. Panik ve heyecan içinde arkadaşlarının yanına dönüp edindiği bilgiyi nakletmiş.

- Evet, bu şey aydınlatıcı ve ısıtıcı ama aynı zamanda yakıcı bir şey...

Başından beri merakla arkadaşlarını izleyen dördüncü kelebeğe bu kadarı da yetmemiş. Merakına yenilip bir anda ateşin içine doğru uçmuş. Diğer arkadaşlarından daha ileri gitmiş gitmesine ama olan da olmuş önce kanatları kavrulmuş, sonra bedeni yanmış, yok olmuş.

Kim bilir ateşin gerçekten ne olduğunu belki bir tek o öğrenmiş. Ne var ki geri dönüp bunu söyleyememiş.

Alıntı Kısa Hikâye

Pişmek için yanmayı göze almak lazım. Bilmek için öğrenmek, öğrenmek için çabalayıp emek harcamak gerekiyor. Çünkü hiçbir şey insana altın tepside sunulmuyor.
02.04.2016 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 102 - Vefa

Elindeki bastona dayanarak ağır aksak adımlarla ilerleyen yaşlı adama yanından geçen araba hafifçe sürtünce olduğu yere yığılıp kalmıştı.

İhtiyara çarpan kişi durup aceleyle adamı yerden kaldırarak arabaya bindirmiş ve en yakın hastaneye götürdü.

Doktor, yaşlı adamı vücudunda "kırık, çatlak ya da her hangi bir araz var mı?" diyerek röntgene göndermek istemiş fakat amca itiraz ederek iyi olduğunu ve hemen gitmek istediğini söylemiş ama doktor fikrinde ısrar ederek.

- Olmaz amcacığım bir yerine bir şey olmuş mu bilmemiz lazım. Seni iyi bir muayene etmeden gönderemeyiz, deyince, yaşlı adam huzursuzlanıp acelesi olduğunu, röntgen istemediğini, hemen gitmesi gerektiğini söyleyerek itirazını sürdürdü.

Bu huzursuzluğun ve itirazların sebebini anlayamayan doktorun yanındaki hemşire hanım yaşlı adama dönüp bu acelesinin sebebini sorunca adam,

- Eşim huzur evinde kalıyor. Her sabah onunla birlikte kahvaltı etmeye giderim. Bu yüzden gecikmek istemiyorum, diye cevap verdi.

- Siz hiç üzülmeysin demiş hemşire. – Biz eşinizi arar gecikeceğinizi haber veririz.

Yaşlı adam üzgün bir ifade ile bu sefer de hemşireye karşılık vermiş.

- Ne yazık ki karım Alzheimer hastası, hiç bir şey anlamıyor, hatta benim kim olduğumu dahi bilmiyor.

Bu sefer de doktor yüzündeki hayret ifadesiyle amcaya dönüp

- İyi ya işte mademki kim olduğunuzu bilmiyor sizi beklemiyordur da o zaman. Niçin bu kadar üzülüyorsunuz? Biraz gecikerseniz bunu bilemeyecektir ki.

- Evet, demiş yaşlı adam, -O beni tanımıyor ve bilmiyor ama ben onun kim olduğunu biliyorum.

Alıntı Kısa Hikâye

Hüzün insana en çok yakışan duygusal birikimlerden birisidir. Çünkü onun mayası sevgi potasında demlendirilmiş olan vefadır. 18.01.2017 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 103 - Adam ile Köpek

Yaşı epeyce ilerlemiş bir adam nehrin kenarında oturmuş dinlenmekteydi. Bu arada bir köpeğin suyun başına kadar gelip tam su içecekken vazgeçip geriye kaçtığını gördü.

Kısa bir süre sonra köpek bir kere daha geldi suyun başına ama yine su içmekten cayıp geri çekildi.

Köpeğin bu gidiş gelişleri ilgisini çekmişti adamın. Dikkatle köpeği izlemeye koyuldu. Köpek her seferinde aynı şekilde davranıyor bir türlü su içemiyordu.

Biraz daha dikkat edince gördü ki köpek her seferinde tam suyu içecekken sudaki yansımaları görüyor bu yüzden korkup uzaklaşıyordu.

Sonunda köpek susuzluğa dayanamayıp kendini nehre attı ve kendi yansımaları görmediği için susuzluğunu giderdi.

Yaşlı adam köpeğin bu davranışını kendince analiz etmeye başladı. Dedi ki kendi kendine "Bir insanın istekleri ile arasındaki engel, çoğu zaman kendi içinde büyüttüğü korkularıdır. İnsan bunu aşarsa eğer, istediklerini elde edebilir."

Sonra biraz daha düşününce aslında gerçeğin bundan daha farklı olduğunu gördü.

Ne kadar bilge olursa olsun, insan hiç olmadık birinden (bu bir köpek bile olsa) mutlaka öğrenebileceği bir şeyler vardır.

Alıntı Kısa Hikâye

Biliyorsan ve bildiğin insan için faydalıysa söyle ki başkaları da öğrensin. Öğretmek iyi adam işidir ama daha iyisi öğrenen olmaktır. Çünkü hayat istesek de istemesek de öğrenmekten ibarettir. 29.07.2016 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 104 - Hanım

Denir ki "Türkçe'de kadınlar için bir hitap şekli olarak kullanılan 'hanım' kelimesinin mucidi 'Aksak Timur' olarak da bildiğimiz Moğol hükümdarı Timur Han'dır."

Doğrudur, yanlıştır bilemem ama hikâyesi şöyledir:

Timur Han'ın divan toplantılarında eşi Saray Mülk Hanım da bulunur Timur'un tahtının arkasında ayakta durarak, söze karışmadan divanı oradan takip edermiş.

Divan üyeleri kadın olması sebebiyle Saray Mülk Hanım'ın divan toplantılarına katılmasını hoş karşılamazlar bunu söyleyemezler ama davranışlarıyla belli ederlermiş.

Yine böyle bir toplantı sonrası Timur Han divan üyelerine dönerek demiş ki

- Ben sizin neyinizim?
- Hanımızsın, demiş divan üyelerinden biri.
- Peki, demiş Timur bunu üzerine, - Han kimdir?
- Han, başbuğdur, yani devletin tek sahibidir, diye cevap vermiş bir başka divan üyesi.
- Tek söz sahibi... Yani sözünün üzerine söz söylenemeyen kişi, öyle mi? diye sormuş Timur.

Bu sefer divanda bulunanlar - evet demişler, hep bir ağızdan. - Sözünün üzerine söz söylenemeyen...

Bu cevap üzerine Timur Han ellerini göğsünde kilitlemiş, arkasında ayakta duran Saray Mülk Hanım'ı göstererek kendisinin o divandaki son sözünü söylemiş.

- Evet, ben, sizin sözünün üzerine söz söylenemeyecek olan hanınızım. Ama bilmelisiniz ki bu da benim Han'ım.

Peki divan sona ermiş mi? Hayır ermemiş. Çünkü henüz son söz söylenmemiş. Timur Han'ın bu sözü üzerine Saray Mülk Hanım başını hafifçe öne eğerek kendisine bakan Timur Han'a hitaben

- Mademki ben sizin hanınızım ve mademki son söz bana ait, derim ki, ben sizin hanınızım evet ama siz de benim efendim.

Yani sözün kısası sahiplik eki alan 'han' olmuş 'hanım', bu hikâye de burada bitmiş.
28.04.2022 hikâyeleştiren: Recep Akıl

SARAY MÜLK HANIM: Timur İmparatorluğu'nun kurucusu Timur'un ikinci eşi.

Babası Çağatay Hanlığı'nın Han'ı Gazan Han'dır. Cengiz Han'ın soyundan geliyor. Saray Mülk Hanım ilk evliliğini Emir Hüseyin'le yapmıştır. Emir Hüseyin'in Timur'un askerleri

tarafından öldürülmesi üzerine Cengiz Han ailesiyle akrabalığa özel bir önem veren Timur, Saray Mülk Hanım ile evlenerek istediği bu akrabalık bağını kurmuştur.

Timur, Saray Mülk Hanım'la evlilikten sonra Cengiz Han soyuna damat olduğu için 'gürđan' olarak anılmıştır. Bu evlilikten çocukları olmamıştır. Fakat Timur'un diğer evliliğinden olan ve imparatorluğun sonraki iki hükümdarı Şahruh ve Uluğ Bey'in eğitim ve terbiyelerine büyük katkı sağlamıştır.

Recep Akıl

Hayatın İçinden 12 - Garip

Yıl 1987. Erzurum'da sürgündeyim. Mevsim kış, aylardan Ocak... Yazdığım mektubu memlekete göndermek için postaneye gitmişim. İşimi bitirip çıktım, yürümeye başladım.

Sağlam bir kar yağışı var, neredeyse dizlere kadar ulaşmış. Göz gözü görmüyor. Ellerim paltomun cebinde hafifçe önüme eğilmişim, bata çıka ilerliyorum.

Bir ara nereye vardığıma bakayım dedim bir de ne göreyim hiç tanımadığım bir yerdeyim. Kısa bir süre sağıma soluma bakıp nerede olduğumu anlamaya çalıştım ama nafi.

Yanımdan geçen yaşlıca bir adama nerede olduğumu sordum, söyledi. Dediğinden bir şey anlamadığımı görünce de nereye gideceğimi sordu. Söyledim.

"Sen, dedi, çok ters gelmişsin, hem de epey bir karışık yerdesin. Bu karda tarif etsem de bulamazsın. Belli ki garipsin düş peşime de götürüyüm seni,"

'Garip' demesi zoruma gitmişti ama bir şey demedim düştüm peşine. O önde ben arkada epeyce bir süre yürüdük. Sonunda otelin önündeydik.

"İşte, dedi, otelin, haydi bana eyvallah..."

"Dur, dedim, gel bir çay içelim."

"Yok, dedi, akşam vaktidir. Bir an evvel eve gitmeli."

Üstelemedim. Ama kafama takılanı da sormadan edemedim.

"Bir şey soracağım, dedim, bana niçin 'garip' dedin?"

Yüzüme baktı güldü.

"Kötü bir şey değildir, dedi, Peygamberimiz efendimiz aleyhisselâtu vesselâm da garipti. Hani yerini yurdunu terk etmek zorunda kalmıştı ya. Biz buralarda yabancılara garip deriz."

Elini kasketine götürdü selâm verdi, döndü, yürüdü gitti.

Memleketine düşmüş bir 'garibe' (ona göre) küçük bir iyilik yapmıştı. Oysa bana göre bu yaşlı adam bu karda, kışta, bana yüreğini açmıştı, o sıcak yüreğini. 21.11.2001

Bir zamanlar bu ülkede mahkemeler hapis cezasına ek olarak bir de 'Zorunlu İkâmet' adı altında sürgün /kalebentlik cezaları verirdi.

Bu cezalar genellikle siyasi bir suç işlemiş olanlara verilen bir ceza çeşidiydi. Rahmetli Özal 1987 yılında bu sürgün cezasını yasalardan kaldırdı.

Daha sonraki yıllarda 'siyasi suç' denilen bu cezaların verilmesine sebep olan ceza maddelerini de yasalardan çıkarttı.

Recep Akıl

Hayatın İçinden 13 - Gelin - Kaynana

"O kızıdan bu eve hayır gelmeyecek," dedi kadın; televizyon dizilerinden bir tanesinde oğlunun sevdiği kızla evlenmek istemesine kendisinin rızası olmadığını anlatmak için.

Daha başından oğlunun evleneceği kıza karşı çıkıp kabullenmeyen anne bu öngörüsünün gerçekleşebilmesi için elinden ne geliyorsa yapacaktır. Tersini düşünmek safdillik olur.

Anneler böyledir işte. Evlatlarının, özellikle de oğullarının üzerindeki otoriteyi kaybetmek istemezler ve sanırlar ki gelinlerini kendileri seçerlerse bunu sağlayabilirler.

Oysaki rekabete girdikleri kişi de bir kadındır ve o da elindekini bir başkasıyla paylaşmaya asla razı olmayacaktır.

Zaten kendisi de zamanında elde etmiş olduğu eloğlunu paylaşmamak için elinden geleni ardına koymamıştır, isterse onu kaynanası seçmiş olsun, isterse kocası hiç fark etmez. Ya da ne bileyim kendisi kocasını...

Temel sorun paylaşmayı istememektir. İnsanın tutkuları ve ihtirasları buna engeldir.

En büyük sorunlar da zaten tutkularının yönlendirmiş olduğu ihtiraslı insanların bu duygularını tatmin etmek istemeleri yüzünden çıkarlar. Çünkü ihtiras paylaşmaya engel bir durumdur. 12.08.2012

Recep Akıl

Hayatın İçinden 14 - Halat

Adam denizin içindeki masaya kurduğu ilingir sofrasında bir başına içip, kavuşamadığı sevgilisi için yas tutuyor. Sevgilisi evleniyor o gece. O da buna ağıt dözüyor.

“Meğer biz sevdiğimizi sanırken yanılıyormuşuz. Sözüm ona sevdiğimiz bizi hiç sevmiyormuş. Baksana gidip başkasıyla evlendi. Biz de limana yanaşmayacak gemiye boşuna halat atıyormuşuz.”

Süslü laflar... Ama bu monologda son cümleye ister istemez takılıyor insan.

Bir yanlış var bu cümlede. Benim bildiğim, gemiden karaya atılır halat, karadan gemiye değıl.

Yanlış mı biliyorum? Denizle, gemilerle ilgili olarak pek bir şey bilmem ama İstanbul'a gidiş gelişlerimde şehir hatları vapurlarında görürüm, ımacılar öyle yapıyor.

Kimi ne kadar ilgilendirecekse... “Halat denizden atılsa ne olur, gemiden atılsa ne olur?” Diyenler ıkabilir. Olsun, desinler. Ben yazmış oldum. :) 16.08.2016

Recep Akıl

Hayatın İçinden 17 - İnsanın Boş Versiyonu

Yarışma programında adama sordu sunucu: "Ne işle menkulsünüz?" Diye.

Adam cevap verdi: "Kitapçıda çalışıyorum."

Tekrar sordu sunucu: Tahsil durumunuz?"

"Üç üniversite terk ettim," dedi adam belli belirsiz bir gururla. Sunucu şaşkın?

"Nasıl yani?" Dedi. "Niçin böyle bir karar aldınız ki?"

"Bilmem, her hangi bir nedeni yok, sadece diploma almak istemedim."

Sunucu daha da şaşkın... Biraz da hayranlıkla bakıyor karşısındakine.

Hayatının büyük bir bölümünü sokaklarda yaşayarak geçirmiş bu adam. Her hangi bir amacı olmadan, sadece yaşamak için, öylesine. Ona göre hayatı büyük zorluklar içinde geçmiş.

Sokaklarda yaşıyor olmak gerçekten de zordur. Her ne kadar öyle olmasanız da öncelikle tehlikeli biri olarak görülürsünüz, insanların gözünde potansiyel suçlusunuzdur. Güven vermediğiniz için çevrede hep bir tedirginlik oluşturursunuz.

Her an gözaltında olma duygusu ve sürekli bir tür dışlanmışlık... Evet, hiç kolay değildir.

Sunucunun hayranlığı giderek artıyor. Karşısında oturan adama methiyeler düzmeye başlıyor. Tercihinden dolayı adamı göklere çıkartıyor. Kendisine göre haklı da...

Gerçekten böyle bir hayatı tercih etmek her kişinin harcı değildir. Öncelikle cesaret ister, sonra da gelebilecek yoğun eleştiri ve kınamalara, aşağılamalara, suçlamalara, dışlanmaya göğüs gerebilmek.

Evet, zordur, peki ama bu şekilde yaşıyor olmak ne kadar doğrudur?

Sadece kendisi için yaşamak, amaçsızca... Her hangi bir planı olmadan, üretmeden, hiç kimse için her hangi bir fedakârlıkta bulunmayı göze almadan, bomboş...

İnsan ister istemez kendisine soruyor "Kim daha değerlidir?" Diye. Çalışıp, çabalayıp, üreterek ortaya bir şeyler çıkartan mı, yoksa bu yarışmacı gibi egoistçe sadece kendisi için boşuna bir hayatı yaşayan mı?

Dervişçesine yaşamak anlaşılır bir durumdur. Allah rızası için bu dünyadan vazgeçerek, bu dünyaya değer vermeyip ahiret için yaşamak...

Kısaca dervişçesine yaşamak demek hiçbir amacı olmadan yaşamak demek değildir. Bilâkis bu dünyadaki varlığının sebepleri üzerinden kendisine bir hedef koyarak yaşamaktır, dervişçesine yaşamak.

Hayatı sadece kendi egosu için yaşamayı amaç edinmiş birisi için zaten bunu söylemek doğru değil. Bir insan düşünün ki sadece kendisi için yaşıyor, bu insanın yaşadığı hayat ne kadar anlamlıdır ve ne kadar değerli?

Cenabı Hakk insanı bu dünyaya gönderirken onun ahiretini kazanmasını murat etmiştir. Bunun için de çalışıp çabalamasını... Serseri bir mayın gibi oradan oraya savrulmasını değil.

Sadece bu dünya için yaşamak akıllı adam işi değildir. Bu gibiler ne yazık ki insanoğlunun boş versiyonlarıdır, faydasız ve değersiz... 12.10.2016

Recep Akıl

Hayatın içinden 18 - İstanbul ve Vapurları

Bir ara televizyonlarda yayınlanan bir reklamda kullanılan bir cümle çok hoşuma gitmişti. Diyordu ki reklamda "Dünyada sadece bir kentte bir kitadan diğerine geçtiğinizde içtiğiniz çay hâlâ sıcak kalır."

Evet, gerçekten de öyledir. İstanbul'da yaşayanlar ya da İstanbul'a gidip gelenler bilirler.

Şehir hatları vapuruna binip şöyle güzel bir yer seçtikten sonra elinde tepsiyle dolaşan garsondan bir bardak çay almışsanız ve bir de mevsimlerden kışsa, sıcacık vapurun içinde camdan denizi ve güzelim İstanbul silüetini seyretmeye dalıp o çayı zevkle içerken bakmışsınız ki karşı kıyıya geçmişsiniz.

Ama bu arada bir şeye dikkat etmek gerekir, seyre dalıp, çayınızı yudumlamamışsanız, vapur iskeleye yanaşırken bardakta kalan son çayı içerken ağzınızı yakabilirsiniz.

Tavsiyemiz yerinizden kalkmadan önce çayınızı bitirmeniz yönündedir, zevkle, keyifle...

Ne muhteşem bir duygudur, çayınızı yudumlariken kıtalar geçiyorsunuz. Dünyanın başka hiçbir kentinde, şehrinde, yöresinde bu duyguyu yaşayabileceğiniz bir başka mekân daha yoktur.

İstanbul, rüya gibi, hayâl gibi bir şehir... Bizler bu pırlanta kentin, İstanbul'umuzun kadrini, kıymetini keşke yeterince bilsek ve ona hak ettiği saygıyı gösterebilsek.
16.08.1987

Not: Bu yazı yazıldığı tarihlerde öyleydi lâkin şimdilerde (2015) ellerinde tepsiyle dolaşan o çay satıcıları yok olmuşlar.

Çayınızı kendiniz alıyorsunuz ama ince belli cam bardakta değil, kâğıt bardakta.

Gerçi bazı arabalı vapurlarda cam bardakta veriyorlar çayı ama biliyorsanız ve isterseniz.

Demem o ki çayın da o eski tadı kalmadı.

Vapurlar? Martılar peşlerinden geldikleri sürece güzeller. Bir de tabi çayı cam bardakta veriyorlarsa...

Ya İstanbul? Evet, o hâlâ güzel ve hâlâ ulaşılmaz güzelliklerin sahibi.

Recep Akıl

Hayatın İçinden 19 - Ben Suçlu Değilim

Kadın merdivenlerden kayarak düşmüş ve bebeğini kaybetmiştir. Çok üzgündür, o kadar ki hayata küsmüş çevresine olan ilgisini tümünden kaybetmiştir.

Bu sarsıntıdan kurtulabilmek için ailesinden herkes üzerine titremektedir. Bir an evvel kendisini toparlamalı eski hayatına geri dönmelidir.

Bir gece uyku tutmamış evlerinin bahçesine çıkıp orada bulunan banka oturup milyarlarca yıldızın pırıl pırıl aydınlattığı harika boğaz manzarasını seyretmeye başlamıştır.

Muhteşem villaları İstanbul Boğazı'na hâkim bir yerdedir ve kadının bulunduğu yerden olağanüstü bir İstanbul manzarası görülmektedir.

Sıkıntılıdır kadın, huzursuz ve tedirgin...

Bahçedeki bankta öylece oturmuş manzarayı seyrederken ablası sessizce gelip yanına oturur ve o da manzaranın büyüüne bırakır kendisini.

Neden sonra ilk sessizliği bozan ablası olur.

- Çok üzgünsün biliyorum, ama dünyanın sonu değil ki bu. Gençsin, nasılsa yine bebeğin olur ileride. Kendini bu kadar harap etmemelisin. Dua et.

- Dua mı edeyim, neden? Ne işe yarayacak ki dua? Bebeğimi geriye getirebilecek mi?

Diye cevap verir genç kadın ablasının teselli etmek amacıyla sarf etmiş olduğu bu sözlere.

- Olsun, sen yine de dua et, diye tekrarlar ablası. Hiçbir işe yaramasa da dua iyidir, içini rahatlatır insanın.

- Hayır! Der, yeniden kadın. Sesinde belli belirsiz bir isyan duygusunun yansıması vardır. - Etmeyorum dua falan! Hiçbir suçum yokken bebeğimi kaybettim! Bunun sorumlusu ben değilim! Suçlu insan dua eder. Ben suçlu değilim!

**** *

Türk televizyonlarında yayımlanan Türk dizilerinden birisinde geçiyor yukarıdaki bu konuşma.

Ne denilebilir ki?

Çok şey, ama öte yandan hiçbir şey...

Bu kafanın yazıp film haline getirdiklerini oturup yine biz seyretmiyor muyuz? Üstelik de reyting rekorları kırdırarak.

Dua insanın Yaradanaına derdini anlatmasıdır da bir bakıma; Yaratanaıyla dertleşmesi, hasbihal etmesidir. İşin bu yanını anlayamamış olmak ne kadar acı? 09.09.2015

Recep Akıl

Hayatın İçinden 19 - Kazanmak Kazanmak

Genç kız kaybettiği bir yarışma sonrasında " Kaybetmekten nefret ediyorum. Her zaman kazanmam gerekiyor" dedi ve ellerini yüzüne kapatıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Bir yarışma programındaki yarışmacılardan birisiydi bu kız.

İlk anda genç kızın bu azmini takdirle karşıladım ama sonra böyle düşünüyor olmasının sakıncaları karşısında kızcağızın bu haline üzülmeyen edemedim ve "Bu kızın böyle düşünmesine sebep olanlar ona çok yazık etmişler," diye geçirdim içimden.

Evet, her kes kazanmayı ister, kaybetmek üzüntü vericidir ama bir yarışa girmişse insan kaybetmenin de kazanmak kadar ihtimal dâhilinde olduğunu, kaybettiğinde her şeyin yitip gitmediğini bilmesi gerekir.

Aksi takdirde ne olursa olsun kazanmak ve asla kaybetmemek mantığıyla hareket etmek rekabeti düşmanlığa dönüştürür.

Rakipler yarışma bittiğinde birbirlerini tebrik eder yolarına giderler.

Oysa "Ne olursa olsun mutlaka hep ben kazanmalıyım," mantığıyla hareket eden biri kendisiyle yarışa girdiği kişiyi rakip değil düşman beller. Düşmanla yarışılmaz savaşılar. Savaşın temel mantığıysa düşmanı yok etmektir.

Hep kazanmalıyım," düşüncesi ve hırsıyla hareket etmek hayatı çekilmez bir işkence haline getirir.

Hâlbuki hayat ciddiye alınacak kadar değerli bir şey değildir. Çünkü ne kadar çok kazanırsa kazansın insan "vakit tamam," dendiğinde görecektir ki bu dünyaya dair kazandığı hiçbir şey yoktur. 16.11.2015

Recep Akıl

Hayatın İçinden 2- Aşure

"Hakkı sen aşure nasıl yapılır bilir misin? " diye sordu yemeni ustası, aşure yapan kadınları izlerken yanındaki delikanlıya.

"Hayır," dedi delikanlı. "Bilmiyorum ama anam çok güzel yapar aşureyi."

"Bak ben sana anlatayım Hakkı, aşurenin nasıl yapıldığını" dedi yemenici. "Aşurenin içine bilindiği gibi pek çok malzeme katılır. Ama bu malzemeler bir araya getirilmeden önce her birisi kendi başına pişirilir.

"Niçin böyle yapılır bilir misin Hakkı? Çünkü her malzeme kendi özünü bozmandan özelliklerini kendisinde saklasın diye. Sonra bu malzemeler bir araya getirilip hep birlikte bir miktar daha pişirilir ve kendi özlerini hiç bozmadan, tatlarını bu karışıma verirler. Böylece ortaya mükemmel bir tatlı çıkar, insana layık.

"Eğer böyle yapılmamış ve hepsi bir arada pişirilmiş olsaydı. Karman çorman bir şey olacaktı ki bu karışım tatlıdan çok bir yala benzerdi. Yal da insan için değil, hayvanlar içindir Hakkı," dedi yemenici "hayvanlar için."

"Yedi Güzel Adam" adlı diziden

Kıssadan Hisse: Şimdi biz şu bizim kadim Anadolu'muza basiret gözüyle baksak ne görürüz?

Müslüman'ı Hıristiyan'ı, Yahudi'si ve dahi dinsizi ve dinlisi ile, Türk'ü, Kürd'ü, Ermeni'si, Rum'u, Gürcü'sü, Çerkes'i, Boşnak, Arnavut, Roman'ı ve daha pek çok rengiyle iç içe geçmişliği ve tüm bu renkliliğin nasıl büyük bir uyum içinde bir arada yaşadığını...

Aşure dediğimiz bu muhteşem tatlı tam da bizim Anadolu'yu ne kadar da güzel anlatıyor, anlamak isteyen ve tabi az bir şey de olsa vicdanı olana... 09.11.2014 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 20 - Kesip Atmak

İlkokul iki ya da üçüncü sınıfta (hangi ders kitabıydı, yoksa bir hikâye kitabı mıydı, şimdi hatırlamıyorum) bir kitaptan bir resim kalmış aklımda, zaman zaman ortaya çıkan.

Bir elinde kılıç diğer eli belinde şu Amerikan filmlerindeki Romalı askerlerin giydiğine benzer bir kıyafetle ortasında bir düğüm olan gergin bir ipin önünde duran asker resmi bu. Resmin altında da " Büyük İskender Gordion düğümünü keserken." cümlesi var.

Tabi o yıllarda İskender'i de Gordion'u da nereden bileyim? Çocuk aklımla İskender denilen adamın durup dururken niçin böyle bir şey yaptığına bir anlam verememiş ama bunu da hiç kimseyle paylaşmamıştım.

Olur ya belki de benim anlamadığım bir durum vardı da ben anlamamışsam karizmayı çizdirmek olmazdı.

Bu resmin ve o düğümün ne anlama geldiğini çok sonraları tesadüfen bir yerde okumuş ve öğrenmişim. Hoş öğrenmişim de ne olmuştu, bir işime mi yaramıştı? Hayır...

Zaten hangimizin okullarda öğrendiklerinin çoğu bir işine yaramıştır ki? Meselâ kaç para kazandırmıştır? Bir makam, bir mevki falan kazandırmış mıdır, ya da ihale falan?

Laf nereden nereye geldi, oysa konumuz Gordion düğümüydü. Yani onun simgelediği şey...

Efsaneye göre İskender'e kendisine gösterilen bir düğümü çözebilirse eğer Asya'nın hakimi olacağı söylenir. O da düğümü çözmeye çalışır ama bütün uğraşmalarına rağmen çözemeyince çeker kılıcı düğümün üzerine vurur ipi ikiye böler ve" İşte gözdüm," deyip keser atar.

Acaba diyorum bazı durumlarda kesip atmak daha mı iyidir? Zaman kaybetmektense...

Hele bir de muhatabın laftan anlamıyor ya da mevcut durumu kendi lehineymiş gibi görüp ayak sürümeye kalkıyorsa. 22.06.2012

Recep Akıl

Hayatın İçinden 21 - Kitap

"Bizim evde o zamanlar pek çok evde olduğu gibi banyoda kazan vardı. Banyo yapmak istediğimizde annem o kazanı yakıp suyu ısıtır biz de öyle banyo yapardık. İşte ben o banyodaki kazanın sobasında Nazım Hikmet'in kitaplarının ısıttığı suyla yıkandım, evdeki sobada Pablo Neruda'nın kitaplarıyla ısındım."

Beyazıt Öztürk... Hani şu televizyon şovmeni... Kimilerinin sanatçı dediği popüler şahsiyet... Çok zaman oluyor bir programında komiklikler yapıp 12 Eylül döneminin o zor günlerini kendine özgü sözüm ona mizahi bir dille eleştirip anlatırken lafının bir yerinde yukarıdaki cümleyi sarf etti.

Gülümseyerek seyrederken, bu sözleri duyduğum anda gülümsememin yüzümde donduğunu hissettim. İçim ezildi, yüreğim burkuldu. "İnsan kendisinin ya da ailesinden her hangi birinin yapmış olduğu böylesine utanılacak bir hareketi nasıl olur da sanki çok onurlu, çok saygı duyulacak bir şey yapmış gibi böbürlenerek anlatır?" Diye geçirdim içimden.

Öyle bir ruh hali içindeydi ki söylediği bu sözlerin ne anlama gelebileceğini kavramaktan uzak akıllı sıra dönemin malum şahsiyetlerini küçümsüyor aşağılıyordu.

Bir kere daha anladım ki korku denilen şey insana her türlü alçaklığı yaptırabilir. Muhtemel bir tehlikeyle karşı karşıya kalmamak için evindeki kitapları yakan, üstelik bu eylemden utanacağına, tam tersi böbürlenerek anlatan biri, yarın öbür gün her hangi zor bir durumda ne kadar güvenilir olabilir?

Korkuya kapılarak kitap yakmak alçaklık mıdır? Bilmiyorum. Belki de değildir ama bir şeyi biliyorum ki kitap yakan biri bunu böbürlenerek anlatmaz. Hatta bu utanç verici durumu hiç kimseye anlatmaz.

Demek istemiyorum ki "İnsan korkmaz." Elbette hepimizin korkuları var. En çok da benim... Ama insan bu korkuların hayatına yön vermesine izin vermez, veremez, vermemelidir.

Ve bir de öyle zamanlar vardır ki insanın hayatı için korkarak geri adım atmasındansa ölmesi daha kolay gelir. 28.10.2015

Kıssadan Hisse: Korku iyi midir, kötü mü? Bu her insana göre değişir. Lâkin bir şey var ki insanı tehlikeler karşısında dikkatli olmaya sevk eder. Bir şartla ki kişi korku mevhumunu hayatının bir parçası haline getirip kendini ona esir etmemelidir.

Recep Akıl

Hayatın İçinden 22 - Komşular ve Sorunlar

Komşularımızla sorunsuz bir ortamı paylaşmak iyidir, tercih edilen de bu olmalıdır ama komşunun kendi içinde yaşamış olduğu sorunları çözmesinde ona yardımcı olmayı istemek kötü müdür?

Komşumuz yaşadığı sorunu çözmesi konusunda ona yardım etmemizi istemiyor olabilir bu da saygı duyulacak bir şeydir lâkin eğer evinin içindeki sorun dışarıya yansımaya ve daha da önemlisi o evin bireylerini olumsuz yönde etkilemeye başlamışsa sorunsuzluk durumu zaten ortadan kalkmış demektir.

Bu aşamadan sonra diğer komşulara sorunun çözümü konusunda söz söyleme ve müdahale etme hakkı doğar

Hiç kimsenin "Bana ne," demek gibi bir lüksü yoktur çünkü komşuda oluşan bu sorun giderek bizi de olumsuz yönde etkilemeye başlayacaktır.

Lâkin artık komşuluk ilişkileri de eskiden olduğu gibi iç içe değil ne yazık ki.

Özellikle büyük şehirlerdeki apartman hayatı mahalle kültürünü ortadan kaldırmaya başlayalı beri komşuluk ilişkileri de giderek zayıflamış hatta günümüzde neredeyse tamamen ortadan kalkmış ve birlikte yaşama kültürü yok olmaya yüz tutmuştur.

Herkesin kendi içine kapanması bugün için bir problem olarak görünmüyor olsa bile çevremizde giderek çoğalan duyarsız bireylerin oluşturacağı gelecek bugünden bellidir ki gidişat iyi değildir.

Ve büyük toplumsal çözüme kapımıza gelip dayanmıştır.

Çözüm mü? Basit yan taraftaki ya da karşıdaki kapıyı tıkladıp samimi ve yürekten bir 'merhaba' dadır. Arkası gelir.

Merhaba! 12.06.2014

Recep Akıl

Hayatın İçinden 23 - Korumak

Büyük kızım henüz iki yaşındaydı bir sabah kalktık bir baktık ki her yer bembeyaz. Gece kar yağmış bahçede en az yarım metre kar var. Hafta sonu. Bizim buralara bu kadar çok kar her zaman yağmaz. Fırsat bu fırsat, kaptım kızı dışarı çıkartıp bahçede karlara yatıracağım. Annesi önüme geçip engelliyor. İlla ki üzerine montunu falan giydirecek.

Ben itiraz ediyorum. Çocuk soğuğu iyi bir hissetsin istiyorum "Nuh," diyor, "Peygamber," demiyor. "Bu kadar korumacı olmak iyi değil," diyorum, dinlemiyor. " Böyle olmaz sonra çitkırıldım olur," diyorum. "Olsun, zaten o bir kız çocuğu," diyor. "Soğuğa da alışsın, soğuğu da tanısin." diyorum. "Daha sonra alışır," diyor işi yokuşa sürüyor.

Bakıyorum olmayacak kaptığım gibi kızı doğru dışarı. Yatırıyorum karlara bir hoşuna gidiyor bir hoşuna gidiyor. Hanım bakıyor ki kızın neşesi yerinde çaresiz sesini kesiyor. Biraz tedirgin ama gülümseyerek bizi izliyor.

Büyük kızım şimdi 26 yaşında, öğretmen. Kışın en zorlu geçtiği şehirlerimizden birisinde, Erzurum'da... Okulunu da köyünü de çok seviyor. Kış ve kar ona hiç zor gelmiyor. Belki de daha bebekken karlarda yuvarlanmış olduğu içindir. Kim bilir?

Anneler evlatlarını çok severler ve her an onları koruma refleksiyle yaşarlar. Ama bilmeliler ki babalar da evlatlarını, hele de kızlarını çok severler.06.12.2012

Recep Akıl

Hayatın İçinden 24 - Lokumlu Bisküvi

"Hemen yiyip bitirme," dedi ocuk, bahçe duvarının üzerinde birlikte oturduğu arkadaşına. "Tadını ıkart biraz."

Bahçedeki kmesten iki yumurta aşırıp bunları bakkala götürmüşler bakkal da bu yumurtalara karşılık onlara 8 tane finger bisküvi ile 4 tane lokum vermişti.

Her bir lokumu iki bisküvi arasına koyup ezerek bir tür sandviç yapmış yiyorlardı.

Yanında bir şişe de gazoz olsaydı ne güzel olurdu şimdi ama bir şişe gazoz için bakkal Ali amcaya iki yumurta daha vermek gerekiyordu.

Oysa kmesten sadece iki yumurta vardı. Bunlarla da ancak yedikleri bisküvi ve lokumları alabilmişlerdi.

Arkadaşı elindeki son lokumlu bisküvinin tadını çıkara çıkara büyük bir zevkle yerken bir yandan da gülüyordu.

"Ne gülüyorsun," dedi ocuk.

"Hiç" dedi arkadaşı.

"Söyle söyle," dedi ocuk. Meraklanmıştı.

Elindeki son kalan parçayı da ağzına atarken gülerek, neşeyle ve biraz da muzipe bir ses tonuyla arkadaşının zayıf noktasına dokundu.

"Akşama annenden yiyeceğin dayak aklıma geldi de."

Bir anda yüzüne gölge düştü. Oturduğu yerde şöyle bir kımıldandı ama hemen topladı kendisini ve eski neşesini yeniden buldu.

"Ne olacak ki oğlum ilk defa mı dayak yiyeceğiz sanki "dedi ocuk. Sonra da ilave etti. "Hem o kadar çok gülme. Yarın da sen yiyeceksin o dayağı."

Ellerindeki lokumlu bisküviler bitmişti. Duvarın üzerinden atlayıp mahallenin çocuklarının oyun alanları olan 'bozuk ev' ismini verdikleri başlanmış ama bitirilememiş eve doğru koşmaya başladılar.

Dayağı düşünmenin hiç âlemi yoktu. Henüz vakit erkendi ve akşama daha çok vardı.
16.04.2005

Recep Akıl

Hayatın İçinden 25 - Mantar Tabancası

Bakkal dükkânının önüne açılmış olan tezgâhın üzerindeki çeşit çeşit şekerlemelerin çatapatların, kız kaçırانların arasında gözüne çarpan ilk şey mantar tabancasıyla yanında duran mantar kutularıydı.

Mantar neyse de şu mantar tabancaları yok mu?

Mantarı paketiyle almak gerekmiyordu elinde ne kadar paran varsa o kadar mantar veriyordu bakkal ama ah şu mantar tabancaları...

Parası tabancayı almaya yetmiyordu. Birlikte koşa koşa bakkala geldikleri arkadaşına baktı ve

"Tabancayı almaya param yetmiyor," dedi.

"Benimki de yetmiyor," diye cevap verdi arkadaşısı.

"Peki, ne yapalım?"

"Haydi, gel o zaman ortak alalım tabancayı," dedi arkadaşısı "Biraz sen kullanırsın, biraz ben"

İyi fikirdi de mantarlar bitince tabanca kimde kalacaktı?

İkisi de bu konuda taviz vermedi, anlaşıamadılar. Yapacak bir şey yoktu. Her zamanki gibi sadece mantar alacaklar, yine her zamanki gibi tel arasına sıkıştırıp o şekilde patlatacaklardı.

Hem böylesi daha iyiydi.

Tele takılmış mantarı fırlattın mı düştüğü yerde patlıyor koca koca insanlar boş bulunup korkuyorlardı.

İşin ucunda dayak yemek riski de vardı ama olsun. İşin eğlencesine değerdı.

Neydi o öyle tabancaya mantarı tak çek tetiğı patlasın. Hiç bir tadı olmuyordu.

İyiydi, tel en iyisiydi. Üstelik de bedava... 09.10.2007

Recep Akıl

Hayatın İçinden 26 - Onlar Benim Güllerim

Erkek evladım yok bu yüzden bir erkek evlada sahip olmanın nasıl bir duygu olduğunu bilemem ama iki kızım var. İşte bunun ne demek olduğunu, ne anlama geldiğini, neler hissettirdiğini çok iyi bilirim.

Onlardan hiç bir zaman sevgimi gizlemedim. Bilirler onları ne kadar çok sevdiğimi. Ağladığımı da gördüler, güldüğümü de.

Yüzlerine ne zaman baksam yüreğim titrer, ılık ılık bir şeyler akar içime. Yaşam kaynağımdır kızlarım benim, her ne kadar artık kocaman insanlar olsalar da böyledir bu.

Bu yaşlarında bile ayaklarına taş değse benim içim acır. Bu gibi durumlarda kız babası olmanın ne anlama geldiğini daha bir güzel anlarım.

Beni hiçbir zaman üzmediler, hep sevindirdiler. Allah onlardan razı olsun.

Şimdi ikisi de benden uzakta yaşıyorlar. Seslerini bir gün duymasam kalbim sıkışır, canım sıkılır, yüzüm asılır.

Uzağımda da olsalar iyi ki varlar ve iyi ki onlar benim kızlarım.

Şükürler olsun Rabbime. Onları bana başıslasın, hayırlı uzun ömürler nasip etsin, bahtlarını açık yollarını düz eylesin. Kötülüklerden korusun ve muhafaza etsin. Hidayetini üzerlerinden eksik etmesin inşa-Allah... Amin! 11.08.2009

RECEP AKIL

_____ /

Not: Bu yaz yazıldığında iki kızım da bekârdı. Şimdi ikisi de evli ve her birinden birer tane erkek torunum var.

Cenab-ı Hakk bahtlarını açık eylesin. Her iki aslan parçasını da ailelerine, ülkelerine, milletlerine, hayırlı evlatlar eylesin. Amin!

Recep Akıl

Hayatın İçinden 27- Radyo

Geçmişi hatırlamak insanda kimi zaman gülümsemelere kimi zaman da hüzünlenmelere sebep oluyor. Bazı hatıralarda ise her ikisi...

şimdiki gençler bilmez tabi ama bizim çocukluğumuzun en gözde eğlencelerinden biriydi radyo; İstanbul ve Ankara'dan yayın yapan.

Hatırladığım kadarıyla öyle çok zengin bir program menüsü yoktu bu iki radyo istasyonunun da.

Belki vardı da bizim evde dinlenmediği için ben hatırlamıyorum.

Radyo sanatçılarının halk müziği ve sanat müziği adı altında okudukları türküler şarkılar...

Bana sorarsanız radyonun en çok dinlenen programı her sabah yayınlanan 'Arkası Yarın' isimli radyo piyesleriydi.

'Radyo Tiyatrosu' ise haftada bir yayınlanırdı.

Bir de akşamları çocuk saati olduğunu hatırlıyorum. Masal anlatılırdı.

Babam rahmetli 'Körting' marka radyomuzdan bu masalları önce dinletir sonra da anlatmamı isterdi.

O vefat edince bir daha hiç dinlemedim o masalları. 7 yaşındaydım.

Ama radyosu olan neredeyse her evde olduğu gibi bizim evde de arkası yarınlar kaçırılmazdı. Radyo Tiyatrosu da...

Evet, güzel yıllardı bizim çocukluğumuzun geçtiği yıllar. Hüznüyle, neşesiyle, sevinç ve üzüntüleriyle çok güzel yıllardı o yıllar. Güzeldi. 10.39.2019

Recep Akıl

Hayatın İçinden 28 - Sevgi Dediğin

"Ben uzaklara gitsem ne yapardın?" Dedi genç kız.

"Nereye?" Diye sordu delikanlı, biraz şaşkın. Sahilde yürüyorlardı, el eleydiler. Belli ki sevgiliydiler.

"Uzaklara," dedi kız

"Niçin?" Diye ikinci kez sordu delikanlı.

"Okumak için," dedi kız, üniversiteye...

"Ankara'ya mı?"

"Daha uzağa."

"Nasıl yani Karsa mı gideceksin?" Diye bir kere daha sordu delikanlı. Şaşkınlığını saklamak için ses tonuna belli belirsiz bir alaycılık oturtmuştu.

"Hayır, Amerika'ya... Burslu," dedi kız. "Ne dersin gitmeli miyim?"

Delikanlı hiçbir şey söylemedi. Duraksadı, denize doğru dönüp sustu. İşte o an genç kıızı kaybettiği andı.

Oysa "Gitmelisin," demeliydi, diyebilmeliydi.

Diyemedi. Sevgi dediğimiz şey aslında kendinden önce sevdiğini düşünmek demek değil miydi?

Onun için fedakârlık yapmak... Değil miydi? Delikanlı işte bu fedakârlığı yapamadı ve kaybetti. 30.10.2011

Bir Film Diyalogu: Düzenleme ve yorum Recep Akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 29 - Tavuk Mu Yumurta Mı

Sunucu birlikte program yaptığı çocuklardan bir tanesine soruyor.

-Tavuk mu yumurtadan çıkar yumurta mı tavuktan? Diye.

Kız cevap veriyor.

- Yumurta tavuktan çıkar. 5- 6 yaşlarında dünya tatlısı bir kız çocuğu, cimcime bir şey.

Sunucu tekrar soruyor,

- Peki, yumurtadan ne çıkıyor o zaman?

Cevap muhteşem!

-Civciv... 18.10.2018

Recep Akıl

Hayatın içinden 3 - Bahane

- Ateizmi bilinçli olarak mı seçtin?

- Nasıl yani?

-Demek istiyorum ki ateist olmana sebep olan şey neydi? Belli bir araştırmanın sonucunda mı ateist oldun.

- Ha, şu mesele... Aslında öncesinde de çok inançlı bir insan değildim. Okumayı falan da çok sevmem ama her nasılsa bir gün elime geçen bir hikâyenin çocuk kahramanı sayesinde ateist oldum.

- Nasıl yani?

- Şöyle, o hikâyenin çocuk kahramanı sakat. Arkadaşları koşup oynarken o bunu yapamadığı için mutsuz. Tanrıya kendisinin de koşup oynayabilmesi için dua edip yalvarıyor ama ne kadar dua ederse etsin bu duası bir türlü kabul edilmiyor. Hikâye bitiyor ama çocuk hala sakat. İşte o anda bende ip koptu, tanrıdan tamamen ümidimi kestim ve ateist oldum

- Niçin?

- Niçin olacak hikâye boyunca tanrı o sakat çocuğun duasını kabul etmemişti de ondan.

- Okuduğun bu hikâyeyi kimin yazdığını biliyor musun?

- Yok bilmiyorum.

- Ama bir yazarı vardır değil mi?

- Elbette vardır.

- Senin, benim gibi bir insan yani.

- Elbette ne olmasını bekliyordun ki?

- Hiç bir şey... Demek istiyorum ki yazar isteseydi çocuğun duasının kabul olmasını sağlardı, öyle değil mi?

- Evet tabi...

- Yani burada belirleyici olan hikâyenin yazarı...

- Öyle...

- Peki, o zaman bir insanın sübjektif bakış açısından tanrının yokluğuna nasıl karar verebiliyorsun?

-Yani ne diyeyim bilmem ki...

- Aslında konu çok basit... Sen zaten inanmayı çoktan bırakmıştın da bunu kendine (vicdanına) kabul ettirmekte zorluk çekiyordun. İşte tam da burada eline geçen bir fırsatı kullanıp bu hikâyeyi inançsızlığının gerekçesi olarak öne sürmüş ve kendini

sözüm ona temize çıkartmışsın. Bu şekilde davranarak aslında vicdanına kabul ettiremeyeceğin bu inkâr için suçu o hikâyedeki tanrıya, son tahlilde de hikâyenin yazarına yüklemişsin.

-Öyle mi yapmışım?

-Sence?

-Bilmiyorum.

- İyisi mi sen bu kararını bir daha gözden geçir.

- Sanmıyorum.

- Yani zor olanı seçiyorsun?

- Nasıl yani?

- Kolay olan inanmaktır ama tabi bunu nefsine (egona) kabul ettirebilirsen. Aksi takdirde işin gerçekten zor.

- Zor mu, kolay mı?

- Sen karar ver.

_____ /

Not: Bu yazı bir sohbetin derlenip düzenlenerek yazıya dökülmüş bir özetidir.

Bence ateistlerin çok büyük bir çoğunluğu niçin ateist olduklarını bilmeden ateist oluyorlar.

Bunlar dinin kişiye yüklemiş olduğu yükümlülükleri çeşitli nedenler yüzünden yerine getiremedikleri ve bu durumu da kendilerine kabul ettiremedikleri için inkâr etme yönünde tercihte bulunuyorlar.

Önce ateist oluyorlar sonra gerekçelendirmek için öğrenmeye çalışıyorlar. Bu kadar basit...08.04.2003 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 30 - Trenler

Bir zamanlar kara trenler vardı. Başka yerleri bilmem de İstanbul Adapazarı arasını ne iyi 4 saatte, hatta çoğu zaman 5 saatte giderlerdi. Kompartımanlardaki oturma yerleri pek konforlu değilse de idare ederdi. Karayollarının durumu pek iç açıcı olmadığından özellikle kışın Adapazarı'ndan İstanbul'a gidecek olanlar bu treni tercih ederlerdi.

Günde bir kere karşılıklı olarak sefer yapan bu tren her ne kadar çok yavaş idiyse de eğer kompartımanınızdaki diğer yolcularla kafanız uyuşmuşsa güzel bir yolculuk sizi bekliyor demektir. Yoksa vay halinize o yolculuk bitmek bilmezdi. Tren hınca hınç dolu olduğundan yer değiştirmek gibi bir şansınız da olamazdı.

Bugün için bir iki saatlik yol o yıllarda bayağı bir seyahattir. Yola çıkılmadan önce enikonu yol hazırlığı yapılır, yolda yemek için yolluklar bile hazırlanırdı.

Acaba diyorum o yıllarda Ankara - İstanbul arasını bu kara trenler kaç saatte kat ediyorlardı? Her halde koca bir gününü alıyor olmalıydı yolcuların. Bir gün, bir gecelerini... Ama doğruya doğru kışın da yazın da çok sıcaktı. Kışın sıcak olması iyiydi de yazın o sıcaklığında kara tren çekilir şey değildi. Cam da açamazdınız, lokomotifin bacasından gelen duman içeri dolardı.

Sonra duyduk ki İstanbul'da şehir içi hatlarda epey bir zamandır çeşitli güzergâhlar arasında vızır vızır işleyen elektrikli trenler bizim memlekete (Adapazarı'na) kadar gelecekti. Ne kadar çok sevdiğimi dünmüş gibi hatırlıyorum.

Gün geldi bu elektrikli trenler Adapazarı - İstanbul arasında seferler yapmaya başladılar, hem de günde birkaç sefer... Karşılıklı olarak... 4-5 saat olan Adapazarı İstanbul arası yarıya düşmüş, gidip gelmek kolaylaşmıştı. Biz fabrikadan bir kaç arkadaş İstanbul'u komşu kapısı yapar olmuştuk.

İlk gençlik yıllarımızdı ve aklımız bir karış havadaydı. Bize macera olsundu? Öyle demeyin o zamanlar ne kadar cevval de olsanız Adapazarı'ndan İstanbul'a günü birlik sinemaya gitmek öyle her akıllı insanın yapacağı şey değildi. Hafta tatillerimizi ipe çekerdik. Tatil günümüzde Kadıköy'ü mekân, sinemalarını da yolgeçen hanı yapıverdik. Bir sürü sinema, dilediğini seç.

Karşı tarafa (Suyun öteki yakasına) geçemezdik çünkü vaktimiz el vermezdi. Öğleden sonraki trene yetişmek zorundaydık. Aksi takdirde akşam son terene kalırdık ve bu da bizim eve dönüşümüzü geç vakte bırakır, evlerde ufak çaplı bir huzursuzluğa neden olurdu. İyisi mi erkenden dönüp günü güzel bitirmek lazımdı.

Şimdi bu elektrikli trenler yurdun her yerinde faaliyetler. Bir yerden bir yere gitmek çok kolaylaştı. Karayolları da eskisinden çok daha kaliteli...

Birkaç yıldır da Ankara Eskişehir arasında hızlı trenler devreye girdi. 5 saatlik bu güzergâhı bu hızlı trenler bir buçuk saatte alıyorlar. Takip edenler bilirler bu hızlı trenler giderek yaygınlaşıyor. Konya Ankara arası de bitti.

Eskişehir - İstanbul güzergâhları da... Ve tabii inşaatı devam eden daha başka hatlar da var. Mesela bugün Konya'dan hızlı trene binen birisi 4 - 5 saat gibi bir zaman diliminde İstanbul'da oluyor.

Nereden nereye? Adapazarı İstanbul arasını 5 saatte alan trenlerden, Konya - İstanbul

arasını 5 saatte alan trenlere...

İnsan için burasında sormadan edemiyor kendisine. Bu gelişme değil de nedir? Hele son yıllarda ülkenin almış olduğu mesafeyi görmemek körlük değildir, olsa olsa kıskançlık olsa gerektir. 12.02.2018

Recep Akıl

Hayatın İçinden 31 - Hasta

Narkozdan ayılıp uyandığım ilk gördüğüm şey duvardaki saat olmuştu. Hemen ardından da saatin tam altındaki yataktaki durmaksızın kıpırdayıp duran, çirpınan hasta... Kadındı. Saçlarında yer yer beyazların bulunması hastanın orta yaşları geçmiş olduğu izlenimini veriyordu.

Bileklerinden yatağın kenarındaki demirlere bağlanmıştı. Sol baş tarafındaki bir makineden çıkan hortum ağzından içeriye doğru gidiyordu ve belli ki onu çok rahatsız ediyordu. Ellerini, kolların hiç durmadan oynatıp ayaklarıyla boşluğa doğru tekmeler atıp durması ondan olmalıydı.

Aslında benim de durumum kadınınkinden aşağı değildi. Bir farkla ki benim ağzımdan boğazıma doğru bir hortum gitmiyordu. Yarı oturur pozisyonda yatıyordum ve her tarafımdan inceli kalınlı hortumlar sarkıyordu. Bir tanesi vücuduma serum verirken iki tanesi de ameliyat olduğum taraftaki akciğerimden gelen sıvıyı yatağın altındaki şişelere veren hortumlar.

Boğazımın sol tarafından sarkan ucu tıkalı damar yolu iğnesi olduğunu sandığım tahminen birkaç santim uzunluğunda iki hortumu görmüyordum ama elimle yoklayarak ne olduklarını anlamıştım. Çıkartılmadıklarına göre demek ki kullanılacaklardı.

Gözüm tekrar saate ilişti. 6'ya on dakika vardı. Sonra yeniden kadını izlemeye koyuldum. Burası yoğun bakım olmalıydı burada olduğuma göre de ameliyatım bitmişti ve ben hâlâ yaşıyordum.

Yatış pozisyonumdan ve vücudumdaki bağlantılardan anladığım kadarıyla fazla hareket etmemem gerektiğini anlamıştım. Ağızım ve dudaklarım kupkuruydu. 20, 25 saniye kadar izlediğim kadından gözlerimi alıp sağıma, soluma bakınmaya başladım.

Uyandığımı ve çevreme bakındığımı gören hemşire hanım oturduğu masadan kalkıp hızla yanıma gelerek otoriter bir sesle çok fazla hareket etmemem gerektiğini, şu anda yoğun bakım ünitesinde olduğumu söyledi.

Sağımı solumu kontrol etti. Her şeyin yolunda olduğunu görmüş olacak ki dönüp gitmeye yeltendi ama "bir saniye" diyerek durdurdum ve sabah mı, akşam mı olduğunu sorup bir bardak su istedim.

Aynı otoriter tavırla, biraz da saygısızca olduğunu hissettiğim bir sesle akşam olduğunu söyledi ve yürüdü gitti.

Başka bir zaman olsa hemşirenin bu tavrına karşı sessiz kalmaz mutlaka karşılığını verirdim ama onunla bir ağız dalaşına giremeyecektim. Çünkü halsizdim ve ameliyat olduğum taraftaki ağrılarla akciğere gittiğini serviste benden önce ameliyat olan hastalardan bildiğim iğneler beni yeterince meşgul ediyordu.

Bir an arkasından baktım, sonra yeniden çevreyi izlemeye başladım. Benim gibi 9 kişi daha vardı burada ve neredeyse hepsinin durumu aşağı yukarı benimkine benziyordu. Ama dışarıdan görüldüğü kadarıyla hiç birimiz karşımda yatan kadın kadar sıkıntılı değildik.

Boğazındaki o boru belli ki kadına çok büyük bir sıkıntı veriyordu. Sürekli olarak kıpır kıpır kıpırdanması ve ellerini kelepçelerden kurtarmaya çalışması bu sebepten

olmalıydı.

Deminki hemşire yeniden yanıma gelip elindeki küçük kabı ve pamuğu bana uzatarak

-Senin sabaha kadar su içmemen gerekiyor. Sağlığın için böyle gerekli. Sana verdiğim bu su ve pamukla dudaklarını ıslatacaksın. Sakın ha, içme. Diye bu sefer sakın bir ifadeyle sıkı sıkı tembih ettikten sonra bir sıkıntı olursa kendisini çağırabileceğimi söyledi.

Şaşkındım, biraz da kendime kızmıştım. İçimden "Demek ki neymiş? Acele hüküm verilmemeliymiş, yanlış anlama olabilirmiş." diyerek kendime fırça atarken hemşireye "Peki" deyip bana cevap vereceğini düşünerek karşımdaki kadıncağızın durumunu sordum.

-Soluk almakta çok zorlanıyor. Neredeyse hiç alamıyor. Bu yüzden nefes borusundan içeriye doğru giden o hortumla akciğerlerine oksijen veriyoruz, dedi.

-Elleri de bağlı, dedim.

-Evet, dedi ve ellerini ağızındaki hortuma uzanamasın diye bağladıklarını söyledi. Konuşmamız bitmişti. Tekrar dönüp masasına doğru ilerledi.

Ameliyatımdan önce kesin bir teşhis koyulabilmesi için Göğüs Hastalıkları uzmanlarının on beş yirmi dakikalık bir uygulama ile bana yaptıkları bronkoskopi sırasında (öncesinde uyuşturucu bir ilacı solumama rağmen) nasıl bir eziyet çektiğimi hatırlayınca yaşlı kadının halini tahmin edebiliyordum.

"Allah kolaylık versin "dedim içimden. Hiç kolay değildi.

Hemşirenin gitmesinden sonra yaşlı kadının o halini görmemek için gözlerimi kapadım. Dalmışım.

Bir takım seslerin gelmesiyle gözlerimi açtığımda karşımdaki yatağın çevresinde telaş içinde bir şeyler yapmaya çalışan doktor ve hemşireleri gördüm. Yaşlı kadına ne olduğunu anlamaya çalışarak seyre koyuldum.

Derken telaş çok sürmedi. Birden derin bir sessizlik kapladı ortalığı, başlar öne düştü.

-Hastayı kaybettik arkadaşlar, diyen bir ses on, on beş saniye kadar süren bu ağır sessizliği bozdu. Aynı ses -Ailesine haber verilisin, diye konuşmasını sürdürerek meseleye son noktayı koydu.

Evet, şimdi biri gidip bu kadıncağızın tıpkı diğer hasta yakınlarının gibi merak ve endişe içinde kapının önünde bekleyip duran ailesine onun vefat ettiği haberini verecekti.

Kaç gün o makinaya bağlı olarak kalmıştı bu yaşlı kadın bilmiyorum. Ama bildiğim bir şey vardı ki hayatının son birkaç haftasını, gününü ya da ne bileyim bir kaç saatini büyük bir acı içinde geçirdiği muhakkaktı.

Üzüntülüydüm. Gözlerim duvardaki saate bir kere daha gitti. 8'i 25 dakika geçiyordu. Daha iki buçuk saat önce narkozdan ayıldığımda duvardaki bu saatten sonra ilk gördüğüm şey anlaşılmas sesler çıkararak ellerindeki kelepçelerden kurtulabilmek için

sürekli bir mücadele içinde çırpınan, tekmeleriyle havayı döven, bu yaşlı kadındı.

Şimdiyse hiç hareket etmeden sırt üstü yatıyordu ve o çırpınıp duran elleri, kelepçelerden kurtarılmış birbirinin üzerine koyulmuş vaziyette göbeğinin üzerinde duruyorlardı.

Dünya hali... Varken bir anda yoksun. 'Yalan Dünya' denilen şey işte tam da buydu.
21.10.2011

RECEP AKIL

Recep Akıl

Hayatın İçinden 31 - Yasak Arzu Doğurur

Belki 40 yıl vardır. Göztepe tren istasyonunda Haydarpaşa'ya gidecek olan banliyöyü beklerken yanımda dikilen yaşlı amcayla ayaküstü sohbete başladık.

Aslında daha çok o konuşuyor ben dinliyordum.

Konu neydi şimdi hatırlamıyorum. Lafının bir yerinde "Yasak arzu doğurur delikanlı" dedi. Kısa bir süre sustu.

Söylediği sözün etkisini görmek ister gibi yüzüme baktı, sonra, "Ziya Gökalp'indir bu söz" diye ilave etti.

Nasıl bir tepki vereceğimi bilemeden gülümseyerek yüzüne baktığımı hatırlıyorum. Tam da o sırada banliyö treni geldi, sohbet bitti.

Cümle yol boyunca kafama takıldı durdu. Bu sözü gerçekten de Ziya Gökalp mi söylemişti? Hâlâ bilmiyorum. Hem ne fark ederdi ki?

Evet, doğrudur, gerçekten de yasak arzu doğuruyordu.

Peki, ama yasaklar olmazsa toplumsal hayat kaosa sürüklenmez miydi?

Hayır, sürüklenmezdi.

Yasaklar yerine kurallar olursa toplumsal yaşam niçin kaosa sürüklensindi?

Yasaklar- Kurallar... İki aynı şey miydi? 19.10.2003

Recep Akıl

Hayatın İçinden 32 - Yaşlanmak

Bir komşu büyüğümüzün cenazesindeydik. Rahmetlinin defin işlemi yapılırken çoktandır görmediğim bir arkadaşımın birlikte bir kenara çekilmiş sohbet ediyorduk. Havadan sudan, kendi yapıp ettiklerimizden, çoluk çocuklardan işten güçten...

"Ne diyorsun sıraya biz mi girdik dersin? Baksana bizden önceki kuşaktan neredeyse çevrede pek kimse kalmadı. Teker teker terk edip gidiyorlar bu dünyayı." diyecek oldu lafın bir yerinde.

Tam cevap verecektim ki o biraz ilerimizde bir başına dikilen birini göstererek

"Şu karşıda dikilen Namık abi değil mi be?" Diye sordu, şaşkınlıkla.

"Evet, o..." dedim.

"Ne kadar da yaşlanmış, saçı sakalı ağarmış hoş kafada da saçı kalmamış ya." Dedi.

Namık abi... Komşumuz... Bizden dört beş yaş büyük...

"Sen kendi kelini görmüyorsun galiba. Aynaya da mı bakmıyorsun yoksa?" Dedim.

"Neredeyse beş vakit... Be kardeşim insan kendisini her saat görüyor. Onun için kendi görüntüsüne alışıyor. Böyle uzun zamandır görmediği birini gördüğü zaman da geçmiş hatırlayıp şaşırıyor işte. Gel yanına gidelim de bir merhaba diyeyim ona da." Dedi.

Namık abinin tarafa doğru yürümeye başladık. Haklıydı. Nedendir bilinmez ama insan yaşlanmayı hiç kendisine konduramaz.

Çevresinde herkesin yaşlandığını görür de kendisinin yaşlandığının farkına varmaz. Ya da farkına varmak istemez.

Saç ve sakaldaki beyazlar git gide çoğalmış ve hatta eski renk saçlar azınlığa düşmüş olsa bile yine de kuyruğu dik tutmanın yollarını arar.

Yakın zamana kadar orada burada "amca" diye hitap edildiğinde bir garip olur, irkilirdim. Şimdilerde alışmaya başladım, ağabeylikten amcalığa geçmiş olmaya ama hâlâ bu 'amca' kelimesin duyduğumda üzerime pek alınmak istemem.

Ve lâkin her ne kadar ben üzerime alınmak istemesem de gerçekler insana bunu her an hatırlatıyor.

Ben işe bisikletle gider gelirim. Geçenlerde biraz süratli gideyim dedim. Hızlandım. Hızlandıkça da kendimi beğenmeye başladım, derken yanımdan daha yeni yetme bir çocuğun bisikletiyle hızla geçip gittiğini görünce

"Boşuna genç pozlarına bürünme oğlum. Adamı işte böyle çırağa çıkartırlar." Dedim kendime ve bisikletimin hızını her zamanki aheste temposuna düşürdüm.

Zaman zaman değişiklik olsun diye sakal uzatırım. Saç sakal uzayınca beyazlar daha net ortaya çıkıyor tabi. O zaman yaşlandığını daha bir anlıyor insan.

Hoş saça sakala da gerek yok ya, insanın yaşlandığının farkına varması için.

Meselâ eskiden bir çırpıda çıktığım merdivenleri artık teker teker çıkıyorum. 'Ağır abi' pozları takınarak sözüm ona yaşlandığımı kamufle ediyorum. En çok da kendimden...

Haftanın üç günü halı saha maçı yapardık, arkadaşlarla bundan beş altı yıl öncesine kadar. Şimdi bir gün bile oynayamaz olduk.

Her birimizin bir bahanesi var. Benimkisi bel ağrısı... Güya doktor yasakladı.

Kısacası yaşılanıyoruz. Bunu her gün birkaç kez bana hatırlatıyor hayat. Ama ben yine de kabullenemiyorum. Bazen yaşlanmadığımı kanıtlamak isterken bile aslında yaşlandığım gerçeğiyle yüz yüze geliyorum.

Zıpkın gibi biriydim. İncecik... Şimdi göbekenip yağlanmış ve hantallaşmış vücudumu ayaklarım taşımakta zorlanıyor.

Hareketlerim gitgide daha da yavaşlıyor, her geçen günle birlikte biraz daha artarak.

Saçlarım dökülmedi, yerlerinde duruyorlar. Ama gümüş rengi iyice belirgin oldu artık. Evde çocuklar "Pamuk dede oldun." diye şaka yapıyorlar; özellikle küçük kızım.

Aldırmaz görünüyorum ama içime oturuyor bu şakaları. Gülüp geçemiyorum. Ne yapmak lazım? Hiçbir şey, kabullenmekten başka...

Kabullenmeyip ne yapacağım ki? Allah bilir ya şurada yaşadığım kadar daha yaşamayacağım. Ve gittikçe daha da yaşlanacağım.

Kendimi buna hazırlamalı ve kalan ömrümün tadını mı çıkarmalıyım? Onu da bilmiyorum. Lafın kısası, bu durumu kabullenmek, sindirmek lazım...

Kafaya takıp da insanın hayatı kendisine zehir etmesinin hiçbir manası yok. Bulunduğun anın değerini bilerek yaşamak. Galiba en iyisi bu...

Aklınızdan geçmiştir şimdi. "İyi de tüm bunlardan bana ne? " Gibi, ya da buna benzer bir düşünce.

Evet haklısınız. Size ne, benim yaşlanmamdan? Değil mi ama? Siz kendinize bakın :)
17.10.2004

Recep Akıl

Hayatın İçinden 33 - Yaşlı Adam

-Zor bir hayatın oldu, değil mi dayı?"

Diye sordu genç adam yaşlı tutukluya. İkisi de idamla yargılanıyordu. İkisi de almaları muhtemel mahkûmiyeti kabullenmiş, içselleştirmek için çaba sarf ediyordu. Genç tutuklu devam etti lafına

-Önceleri dirençliydin, şimdi adeta pes ettin. Niçin dayı?

-Pes etmek demeyelim buna, diye karşılık verdi yaşlı tutuklu. Kimi insanlar vardır feda ederler, kimileri de bencildirler, hayatı sadece kendileri için yaşarlar. Evet, zor bir hayatım oldu, hep sıkıntılı, hep darlık içinde yaşadım bu hayatı ama hiç değilse yakışıklı yaşadım. Şimdi kalan birkaç günlük ömrüm için mi bu yakışıklı yaşanmış hayatı çirkinleştireyim, feda etmeyerek. Ben feda etmeyi tercih ittim, bu sebeptendir direnmediğim. 16.07.2018

Bir Film Diyalogu

Kissadan Hisse: Hayat fedakârlıklardan ibarettir. Attığımız her adımda bir şeyleri feda ede ede yürürüz kaçınılmaz sona doğru.

Mademki feda ediyoruz o zaman feda ettiğimiz şeyin, şeylerin bu dünyadan göç ettiğimizde yanımıza ne katacağını da hesap etmemiz gerekmez mi? recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 34 - Yoğurt

"İyot nedir dede? " Diye sordum

"Ne iyotu oğlum, o da nereden çıktı? " dedi dedem.

"Dışarıda adamın biri 'İyyooot' diye bağıyor ya," dedim.

"Yoğurt, oğlum yoğurt... Adam yoğurt satıyor," dedi dedem, kahkahayla gülerek.

Fatih'te dedemlerin evindeydik. 9 yaşındaydım daha ve ben ilk kez İstanbul'a gelmişim. Dedemler de o yıl taşınmışlardı İstanbul'a

Dışarıdan ara ara gelen sesi bu sefer daha dikkatli dinlemeye başladım ama ne kadar dikkat ettiysem de 'yoğurt' kelimesini bir türlü duyamadım.

Satıcı ' iyyooot' diyordu, başka bir şey demiyordu.

Aklım karışmıştı. "yoğurt" diye bağırarak bu kadar mı zordu da bu kelimeyi bozup bir başka şekilde söylüyordu?

Merak içinde dedeme baktım. Anlamış olacaktı ki,

"İyi yoğurt diyor adam ama bağırırken başka bir şey çıkıyor ağızından. Ahali alışık, bu sesi duyunca yoğurtçunun geldiğini anlıyor," diye bir açıklama yaparak merakımı giderdi.

Dedemin bu açıklaması karşısında daha bir şaşırılmıştım çünkü bizim memlekette yoğurt evlerimizde annelerimiz tarafından yapılırdı. Bilemedin bakkalda satılırdı. Böyle sokakta bağıra bağıra yoğurt satmak?

Demek İstanbul başka bir memleketti. Bu memlekette yoğurt, daha başka çok şey gibi sokaklarda da satılıyordu. Üstelik bir başka şekilde ve satıcının kendisine özel bir dille...

Çok sonraları öğrendim ki İstanbul'un seyyar satıcılarının her birinin kendisine özgü bir satıcı dili vardı ve İstanbullu bu satıcıların özel dillerini öğrenmiş ve benimsemişti.

Bir de tabi çok yıllar sonra "iyot"un da ne olduğunu öğrenmişim ki yoğurtla uzaktan yakından bir ilgisi yoktu. 29.12.2009

Recep Akıl

Hayatın İçinden 35 - Aşk Dediğin

"Ah be Züleyha'm, sen beni hâlâ anlamadın, aşk beklemektir, beklerken daha da güzelleşir, daha da demlenir, olgunlaşır yücelir. Kavuşmaksa aşkın en büyük düşmanıdır," dedi adam.

"Beni daha ne kadar bekleyeceksin, bıkmadın mı beklemekten?" Diye soran genç kıza.

_____ /

*- Sahi, gerçekten aşk beklemek midir? Mademki vuslat aşkı bitiriyor o zaman aşkın ne anlamı kalıyor?

Aşk dediğin bir atımlık barut mudur ki attığın anda bitip, tükenip duman olsun?

Aşk hissetmek demek değil midir ve hissettiğini hissettirmek? Bunu yapabilmek için de harekete geçmek demek değil midir?

Öte yandan bir de bazı süfli duyguları yanlış yorumlayıp aşkın ulviliğine gölge düşürecek yanlışlıklardan kaçınmak lazım tabi. 16.05.2006 Recep Akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 36 - Estetik

Yıllar önce yazar Ergün Göze'nin bir yazısında okumuştum. Osmanlıda minarelerin şerefeleri (ok şerefeli olanların en üstte olanı) caminin ana kubbesinden yüksek olmazmış.

Bunun sebebi o binanın bir ibadethane, bir mescid olma özelliğine saygıdan trymş.

Sonraları bu özelliği, gördüğüm her yeni camide arar oldum. Ve ne yazık ki gördüklerim içinde bir tanesinde bile denk gelmedim.

Kocaman kocaman camiler yapıyoruz, kalem gibi upuzun minareler dikeyiyoruz ama hiç dikkat etmiyoruz.

Kabahat (tabi kabahatse bu) cami yaptırma derneklerinde değil bence. Bilmiyor olabilirler. Kabahat o caminin mimari sorumluluğunu alan kişide.

Okulda bina yapmanın tekniğini ve hesaplamalarını öğrenmiş ama estetik nedir, hiç ilgilenmemiş.

Sonrası ortalık bir sürü ucubeyle dolmuş. Allah (Azze ve Celle) mr vermişse daha ne biçim ucubeler göreceğiz, kim bilir.

Recep Akıl

Hayatın İçinden 37 - Kabir ve Dünya

Hoca öğrencileriyle birlikte dolaşırken bir mezarlığa rast gelirler. Hoca efendi aniden durur, bir mezara yönelir ve başında dikilip öğrencilerine dönerek,

“Bu kabirde yatan kişinin tekrar dünyaya dönmesi mümkün olsaydı neyle uğraşır?”
Diye bir soru sorar.

Öğrencilerden biri, “Elbette ki 5 vakit namazını hiç kaçırmadan hem de cemaatle kılardı,” dedi.

Bir diğeri, “Oruç tutardı,” bir başkası “Cihad ederdi, haram yemez, helal kazanırdı”
Diğer bir başkası da “iyiyi söyler kötülükten sakındırırdı,” dedi.

Tüm bu cevaplar dinleyen hoca

“Peki, o zaman,” dedi, “Siz niçin bu söylediklerinizi şimdiden yapmıyorsunuz? Bu kabirde yatan kişinin yeniden dünyaya geliş yolu kapalıdır. Oysa bizler önünde sonunda hepimiz bu kabir gibi bir kabre gireceğiz. Mademki böyledir o zaman elimizde fırsat varken gaflete düşmeyelim de bu fırsatı iyi değerlendirelim.”

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Geçmiş geçmişte kaldı gelecekte ne olacağını da biz bilmiyoruz. O halde an bu andır yaşamak için yeterlidir. Bir şartla ki seni yaratanın rızasını almak kaydıyla. 08.12.2019 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 38 - Hayırlısı Neyse O Olur

"Che sara sara." İlk kez bir filmde duymuştu bu cümleyi. Adam öldürdüğü sevgilisinin mezarı başında ellerinde kelepçelerle dururken ağzından dökülen bu cümleyle film bitmişti. Bu filmi seyretmesinin üzerinden en az bir 30 yıl geçmiş olmalıydı. Kim bilir, belki de daha fazla... "Olacak olan olur," anlamına geliyordu Türkçe'de bu deyim.

Göğüs hastalıkları uzmanının önündeki bilgisayara bakarken aklına nasılsa gelen bu İspanyol atasözünü fısıldayıverdi. "Bizde de buna benzer sözler mutlaka vardır, " diye düşünmüştü bu atasözünü ilk duyduğu zaman.

Doktor sol akciğerindeki kitleyi bilgisayarında gördükten sonra tereddütle başını ondan yana döndürdü. Bilgisayarda görülen bu kitlenin ne anlama geldiğinin, hastasına bunu nasıl söylemesi gerektiğinin yolunu bulamamış olmanın kararsızlığı vardı yüzünde.

Doktorla birlikte adam da görmüştü o kitleyi ve ne anlama gelebileceğiyle ilgili olarak zaten bir tahmine sahipti. Çektirmiş olduğu tomografinin sonucunu beklerken bir hafta boyunca bu konu üzerine düşünmüş, olabileceklerle ilgili olarak kendince bir takım tahminlerde bulunmuştu.

İlginçti ama bilgisayar ekranına bakarken aklına ilk gelen şey bu İspanyolca cümle olmuştu. Sonra daha pek çok şey... Bir anda insanın aklından bu kadar çok şeyin nasıl geçebileceğini anlamak konusunda fikir yürütmek doğrusu ya hiç de kolay değildi. İlk gençlik yıllarında yaşadığı kentteki gölde boğulma tehlikesi geçirdiği zaman da buna benzer bir şey yaşamıştı ama o günkü olay biraz daha farklıydı. Aklından hızla geçenlere bir de gözlerinin önünden o güne kadarki geçmişinin bir film şeridi gibi akışı da eklenmişti.

Tedirginliği her halinden belli olan doktora rahat olmasını söyledi. O kitlenin ne olduğunu tahmin ettiğini de... Yüzüne hafif bir gülümseme gelip oturdu. Bu rahat tavrı doktorun da gerginliğini ve o kararsız tavrını yavaş yavaş ortadan kaldırmış, rahatlatmıştı.

Durumu açık ve net bir biçimde anlatmasını istedi. Doktor rahatlamamanın da verdiği bir tavırla arkasına yaslanıp ne olabileceği konusunda kesin bir şey söylemenin erken olduğunu, bunun söylenebilmesi için daha ayrıntılı bir araştırma yapılması gerektiğini ifade etti, daha sonra da nasıl bir prosedürün izlenmesiyle ilgili olarak ona yol gösterdi. Ve en sonunda da onu Tıp Fakültesi Hastanesi'nde görev yapan hocasına havale etti.

Tüm bunları dinledikten sonra "Tamam," deyip, teşekkür etti ve oturduğu muayene yatağından kalkıp kapıya doğru yöneldi. Tam kapıyı açacakken

"Bir şeyi merak ettim," dedi doktor. "Nasıl oldu da bu kadar metanetle ve sakin bir biçimde karşıladınız bu durumu? "

Elini kapının kolundan çekip "Hayır," dedi adam. "Hiç de metanetle ve sükûnetle karşılamadım. Sadece öyle görünüyorum. Aslında bir haftadır kendimi böyle bir şeye hazırlamak için nasıl bir mücadele verdiğimi bir bilerseniz, içim içimi yiyor sıkıntıdan."

"Ama dedi doktor, yine de hiç panik yapmadınız."

Güldü. 'Panik yapmak' Bu deyim oldum olası gıcık olurdu. Panik yapılmazdı ki, paniğe kapılırdı. Kapılmamış olur muydu? En kötüsünün çıkması ihtimalini aklına getirdikçe ne hale gelip, nasıl bir paniğe kapıldığını bir tek kendisi biliyordu, bir de Allah. Bunu

demedi tabi doktora, sonra nasıl toparladığını da... Başka şey dedi;

“ Var olan her şeyin var olması gerçeğinin ardında mutlaka bir sebep vardır. Sebepler için de sebepler vardır. Ölüm, bir gerçek olduğuna göre onun da tecelli edebilmesi için bir sebebe ihtiyaç vardır. Ömrü bittiğinde insan ölür hocam, bu kadar basit. Bu kesin gerçek karşısında bizim yapabileceğimiz ne var? Ne olacaksa o olur, ne olmuşsa, insan için en hayırlısı da odur.”

Gülümsedi doktor, ayağa kalktı, elini uzattı. Adam da uzattı elini, tokalaştılar.

“Ama hocam, bu demek değildir ki ben “pes ediyorum.” Hayır, bilakis elimden ne gelebilecekse onu ardımda bırakmayacağım. Çare arayacağım. Nereden belli? Belki de benim ecelime sebep akciğerimdeki bu kitle değildir de başka bir şeydir. Bunu bilemem ki. Umudu kesmemek lazımdır. Çünkü ummak insanı hayatın zorlukları karşısında daha güçlü ve dirençli yapar,” dedi, doktorun gülümsemesine gülümsemeyle karşılık verirken.

Başını hafifçe öne eğmek suretiyle selam verip doktora iyi günler diledikten sonra geri döndü ve muayenehanenin kapısından çıkıp dış kapıya doğru yöneldi. Hayırlısı neyse o olacaktı. Gerisi lafı güzaftı, boşa konuşmaktı. Şimdi ona düşen, kendisi için hayırlı olacak olanı aramaya başlamaktı. 12.01.2011

Recep Akıl

Hayatın İçinden 39 - Dua

Deniz kenarına oturmuş, gözlerini ilerdeki bir noktaya dikmişti. Belki de bir saattir öylece duruyordu. Onun bu hâli, alışveriş için balıkçı sandallarının kıyıya dönmesini bekleyen bir ihtiyarın dikkatini çekti. Kısa bir süre çocuğu seyretti, sonra ağır adımlarla onun yanına gidip:

- Merhaba delikanlı, dedi. - Bu gün deniz çok harika değil mi? Çocuk, başını gevirmeden:

- Ama rüzgârlı, dedi. - Topum denize düşünce sürükleyip götürdü. Adam, çocuğun yanına oturup:

- Eğer biraz genç olsaydım, yüzüp onu alırdım, dedi. - Ama yaşlıyım artık ve ben bunu ne yazık ki yapamam.

Çocuk, ona cevap vermedi. Ve kıyıda uzaklaşan topunu daha iyi görebilmek için, ayağa kalkıp hemen yanındaki tümseğe çıktı.

Yaşlı adam, sakın bir ses tonuyla:

- Ümidini hiçbir zaman kaybetme, dedi. - Bence dua etsen çok iyi olur.

Çocuk adama dönüp büyük bir sevinçle:

- Dua etsem topum geri gelir mi? diye sordu. - Denize düştüğü yeri bilir mi?

- Allah isterse eğer, ona öğretir, dedi ihtiyar. Topun geri gelmesi bile, Allah'a yaptığın duaların sevabı sana yeter.

Küçük çocuk, yaşlı adamın sözlerini biraz düşündükten sonra, her okuduğunda dedesinden bahşış kopardığı duaları ard arda sıraladı. Daha sonra da, topun dönmesi için Allah'tan yardım istedi. Ama üzüntüsü azalmamıştı.

O topa bir sürü para harcamış, bayram parasını bile ona katmıştı. Şimdi artık tek şansı, bazen olduğu gibi, rüzgârın aniden yön değiştirmesiydi. Bu olsa bile deniz çok büyüktü, topu ise küçücük.

Hava biraz daha sertleşmişti ve güneş batmak üzereydi. Balığa çıkan sandallar birer birer dönüyorlardı. Eve gitmek istemiyordu, hâlâ umudunu yitirmemişti. Bu yüzden yaşlı adamla birlikte oyalandı.

Yaşlı adam, hep aynı balıkçıdan alışveriş yapardı. Sonunda o balıkçı da kıyıya yanaşmıştı. Yaşlı adam onu görünce el selâm verip:

- Avınız inşallah iyi geçmiştir, dedi - Eğer varsa, birkaç kilo alabilirim.

Sandaldaki adam, bir kova içindeki balıkları gösterip:

- Zaten ancak bu kadarlık tutmuştum, dedi. -Denizde 'av' diye bir şey kalmadı artık, denizi de bitirdik.

- Dua etmeyi denediniz mi? diye atıldı çocuk. - Ümidinizi sakın kaybetmeyin.

Balıkçı için her şey tesadüftü. Bunun için "rasgele" derlerdi. Ama şimdi bir şeyi hatırlamıştı, yıllar yılı unuttuğu bir şeyi. Çocuğun yanaklarını okşarken:

- Dua ha? diye mırıldandı. O zaman tutar mıyım?

- Tutamasanız bile, duaların sevabı size yeter, dedi çocuk. - Bunu yeni öğrendim.

Balıkçı, böyle bir sözü ilk defa duyuyordu. Başını ağır ağır sallayarak:

- Eh, senin sayende şimdi ben de bunu yeni öğrendim, diye gülümsedi. - Üstelik de küçük bir öğretmenden.

Çocuk, bu sözlerden çok hoşlanmıştı. Artık topun gitmesine üzülüyordu. Yanındaki yaşlı adam ona bir göz kırparken, balıkçı tekrar sandala yöneldi ve ağların üzerindeki eski örtüyü açtı. Bir top vardı orada; henüz ıslak olduğundan, ıslık ıslık parıldaayan bir futbol topu. Balıkçı, onu çocuğa uzatıp:

- Öğretmenlerin hakkı hiç ödenmez, dedi. Bunu biraz önce denizde buldum.

Çocuk topunu görünce büyük bir sevinçle ve yüksek bir sesle:

-Bu benim denize düşen topum, dedi.

Gözlerine inanamıyordu. Rüyada olduğunu sandı bir an, hiç beklenmedik şeylerin yaşandığı bir rüyada. Aceleyle sağa sola bakındı. Ama her şey gerçektir. Balıkçı da, sandal da, ihtiyar da...

Topu ise, işte ellerindeydi. Ona sıkıca sarılıp:

- Bir daha benden izinsiz gezmek yok, dedi. - Ya dua etmeseydim ne olurdu o zaman?

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: Dua kul ile Rabbi arasında bir köprü, bir tür iletişim aracıdır. Dualarımızla yakınlaşırız bağ kurarız Yaratan'ımızla. Allah'ın (Azze ve Celle) biz insanoğluna bahsetmiş olduğu en büyük nimettir dua. Dualarımız olmasaydı biz ne işe yarardık? 15.03 2021 Recep Akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 4 - Ben Filistin'in Çiçeğiyim

"Ben Filistin'in çiçeğiyim!" diye çığlık çığlığa bağıyordu küçük kız, televizyon ekranlarından; kulaklarını tıkamış, gözlerini kapamış, dillerini yutmuş, adeta kör, sağır ve dilsizi oynayan tüm dünyanın vicdanına doğru.

Faşist kan emicilerin, Siyonist katillerin ülkesi olan İsrail zindanlarında işkence altındaki babasına sesleniyordu. Onu hiç tanıyamıyordu ve hiç görmemişti daha. Çünkü katiller o bebekken babasını alıp götürmüşler, koparmışlardı onu hem ondan hem de annesinden.

Küçük kız çığlık çığlığa soruyordu. Ne zaman dönecekti? Soruyordu ama çok da iyi biliyordu ki babası hiçbir zaman dönemeyecekti. Ve yine çok iyi biliyordu ki kundaktaki bebekleri bile hiç acımadan katleden ağızları salyalı, gözlerini kan bürümüş faşist, Siyonist bebek katilleri babasına hiç acırlar mıydı?

"Ben Filistin'in çiçeğiyim!" diye haykırıyordu küçük kız çocuğu. Bu sesi bir duyan var mıydı? Ve bunlar hani, neredeydiler? Gazete sayfalarından, televizyon ekranlarından taşan o bebek cesetlerinin gözlerine hiç bakmışlar mıydı? O gözlerdeki masumiyetin oluşünü görebilmişler miydi acaba?

Ah masumiyet sonunda senide katlettik elbirliğiyle!

Çocuklar ah çocuklar daha ne kadar ağlamalıydılar, ölmek için? Ve daha ne kadar yalvarmalıydılar gözleri bağlı, kulakları tıkalı, dilleri adeta lâl olmuş zalimlere?

Evet, yalnızca Siyonist katiller değildi zalim olanlar. Bu katliama seyirci kalanlar da en az onlar kadar zalimdi. Çünkü zulmün karşısında susmak da zulümdü ve dünya bu katliama ve zulme tüm acımasızlığıyla, tüm vurdumduymazlığıyla eşlik ediyordu.

"Ben Filistin'in çiçeğiyim!" diye feryat ediyordu küçük kız çocuğu. Nerede, ne zaman ve nasıl şehit edileceğini bilmeden... Haykırıyordu vicdanlarına insanlığın, duyan var mıydı? Bir gören var mıydı? Ve bir anlayan... Var mıydı?

"Ben Filistin'in çiçeğiyim!" diye haykırıyordu gözeri yaşlı Filistinli küçük kız. "Ben Filistin'in çiçeğiyim! Özgür Filistin benden doğacak!" 05.01.09.

Recep Akıl

Hayatın İçinden 40 Şuur Hassasiyet ve Edep

Yorgun ve tedirgin adımlarla kilisenin kapısından içeri giren adam çarmıha gerilmiş Hz. İsa figürünün önünde mum yakan kadının yanına yaklaşıyor. Kadın işine devam ederken bir yandan da adama dönüp bakarak

"Hoş geldin gel sen de bir mum yak, ölmüşlerinin ruhu için, diyor."

Adam da "hoş bulduk" anlamında başını sallarken kadının uzatmış olduğu mumu alıp önlerindeki platformda daha önce gelenlerin yakmış olduğu mumlardan birisiyle yakarak mumlar için hazırlanmış deliklerden birisine koyuyor ve başını öne eğiyor. Belli ki o da kadının tavsiyesine uyup duaya başlıyor.

Kadın Hıristiyan, kendi inancının gereğini yapıyor. Bu ritüel, onun için bir tür dua. Oysa adam Müslüman... Peki, onun için kilisede mum yakmanın anlamı ne?

Bu fotoğraf bir Türk filminden bir sahne...

Senaryo gereği kadınla adam kilisede buluşmuşlar. Senarist bu şekilde yazmış. Olabilir, bir hikâye anlatılmak istenmektedir.

Bir film için, hatta belki gerçek hayatta da olabilecek doğal bir sahne.

Bir itirazım yok ama Müslüman bir ülkede yaşayan Hıristiyan bir kadının (ya da adamın) kilisede bile olsa bir Müslüman'a diyebileceği bir cümle değildir "Gel sen de bir mum yak, ölmüşlerinin ruhu için," cümlesi. Çünkü bir Hıristiyan bilir ki yapmış olduğu şey Hıristiyanlara özgü bir dua şeklindedir.

Bir Müslüman bu şekilde dua etmez. Bu nedenle bu türden bir şeyi de bir Müslüman'a sırf ona olan saygısından dolayı teklif etmez.

Böyle bir sahnede böyle bir cümleyi ancak absürtlük peşinde koşan dini hassasiyeti olmayan saygısız, dinle diyanetle işi olmayan bir kitiptiyos senarist bozuntusu düşünebilir.

Bir üçüncü şık daha var ki sanki diğer ikisinden biraz daha önemli:

"Acaba" diyor insan, "kadına bu cümleyi söyletenler Türk sinemasını kullanarak aslında bir tür misyonerlik faaliyeti içinde mi?" Kim bilir?

Öte yandan not düşmek gerekir ki algı oluşturmak suretiyle empoze etmek etkili bir propaganda yöntemidir ve günümüzde çok etkin bir biçimde kullanılmaktadır. En çok da film ve dizilerle...

Sözün kısası, ülkemizde öteden beri Türk filmlerinde İslam ve onun temsilcileri hep olumsuz örnekler olarak gösterilmeye çalışılmıştır. Sebepleri arasında pek çok şey saymak mümkün...

Bunlar zaten bilinen şeyler, bir de burada tek tek saymaya hiç gerek yok? Ama bir şeyi söylemek lâzım...

Yeter artık, millet aptal değil. Ne yapılmak istendiğini gayet iyi biliyor.

Evet, bazılarımız bu propagandaların etkisi altında kalabiliyoruz ama büyük çoğunluk

kanmıyor.

Lâkin bu tür propagandaları asla küçümsememek lazımdır. Çünkü süreklilik alışkanlık yapar ve propagandalar vasıtasıyla hedef alınan değerlere karşı duyarsızlık oluşmaya başlar.

Duyarsızlık ilgisizliğe, görmezden gelmeye ve giderek değersizleştirmeye sebep olur. Sonrası malum, mensubiyet duygulardan, uygulamalardan kaybolur ve yok olur geriye sadece laf kalır. 17.03. 2013

Recep Akıl

Hayatın İçinden 41- Aptal EŖeđi Yol Kocadır

Efendim ünlü bir darb-ı meseledir. Denir ki "aptal eŖeđi yol kocadır."

Eskiden, hani Ŗu 'teknoloji' dedikleri Ŗeyin ölkemizde pek bilinmediği zamanlarda bir yerden bir yere yeni yol açılacağı zaman bir eŖeđin yularını salarlar ardından giderek yeni yolu izerlermiŖ.

Ben anlatanın yalancısıyım. EŖek serbest bırakıldığında gideceği yönde en kısa yolu bulur o yoldan menziline varırmıŖ.

Her canlı cinsinde olduğu gibi eŖeđin de aptalı olur. Çok seyrek de olsa aptal bir eŖeđe denk gelindi mi tabi ki yol uzarmıŖ.

Böyle olunca da bu aptal eŖek daha uzun alıŖır daha çabuk güçten, takatten düşermiŖ. İŖte bu darb-ı mesel bu sebepten söylenegelmiŖ.

Hani demem o ki yola ıkmıŖsa insan öncesinde hesabını kitabını iyi yapmalıdır ki sonra yollarda kaybolup gitmesin.

Olur ya yollarda her türlü tehlike mevcut. MazaAllah kurt kapar, aslan çıkar... Neme lazım aptallık edilmemelidir.

Baktın ki yol yanlış, inat edilmeden doğru yola yönelinmeli onun bunun gazına gelinmemelidir.

Bu arada bilen bilir eŖek çok güzel gözleri olan bir canlıdır. 27.03.2003

Recep Akıl

Hayatın İçinden 42 - Hediye

Açık görüş var dediler, anneler günü için. On beş gün önceden söylediler ki uzaktan geleceklere haber verilebilsin. O zaman ceza evlerinden evle irtibat kurmanın bir tek yolu vardı: Mektup. Hemen kâğıda kaleme sarıldı bütün koğuş. Herkeste bir heyecan. Az şey miydi? İlk kez bir açık görüş yapılacaktı. Mektuplar yazıldı alel acele. Hiç zaman yitirilmeden askeri postaya verildi.

Sıra anneler gününü beklemeye gelmişti. Ama burası siyasi bir cezaeviydi ve ne zaman ne olacağını kimse bilemezdi. "Şu açık görüş gününe kadar olumsuz bir şeyler olmasa da izin güme gitmeseydi." Koğuştaki hemen her kes böyle düşünüyor olmasına rağmen hiç kimse bunu yüksek sesle dillendirmeye cesaret edemiyordu. Olur muydu hiç, bir açık görüş için, düşman karşısında mücadeleden geri durulur muydu? Devrimci ahlâka sığar mıydı? Elbette sığmazdı. Bağlılarına taş basarlardı da taviz vermezlerdi, yakışmazdı.

Vermediler de. Ne olmuşsa olmuş bir nedenle idareyle yine takışmışlardı. Bunun doğal sonucu elbette cezalandırılmaktı. Ceza olarak da açık görüş izinleri ellerinden alınmıştı. Kabul etmediler verilen bu cezayı tabi. Lâkin etmeseler ne olacaktı ki? Yapabilecekleri fazla bir şey yoktu, ceza evini ayağa kaldırmaktan başka. Çok çok açlık grevi yapabilirlerdi. O eylemden de daha yeni çıkmış oldukları için yıpranmış, örselenmiş bedenlerine bir açlık grevi daha ağır gelirdi.

Üzgündüler. Çaresiz gruplara ayrılıp nöbetleşerek iki gün iki gece boyunca bir an bile susmadan, sloganlar atıp yönetimi diken üstünde tuttular. Onlar için en etkili eylem, karşı tarafı sürekli teyakuzda tutmaktı. Sinir oluyorlardı buna, sürekli diken üzerinde durmak hiç de kolay değildi. Yukarıdan yedikleri fırça da cabasıydı. "Bir rahat verdikleri yoktu." Böyle söylerdi hep cezaevi müdürü olan binbaşı.

Evlere haber veremediler tabi, zamanları kalmamıştı. Zaten "Gelmeyin," deseler de aileler nasıl olsa onları dinlemezlerdi. Her hafta hiç yüksünmeden, bıkmadan, usanmadan gelmiyorlar mıydı? Yine geleceklerdi. Açık görüş yapamayacak olmaları onlar için çok da önemli değildi ya, gelenler açık görüş yapamadıkları için çok üzüleceklerdi. İşte onlar da bu yüzden üzülüyorlardı.

gelip çattı. Ama görüşmecileri bir sürpriz bekliyordu. Açık görüş yoktu. Bu kadarla kalsa iyiydi. Dahası vardı. "Sadece açık görüş değil görüş de olmayacak," demiş cezaevi yönetimi.

Yönetimin bu kararı onlara da o sabah söylenmişti. Çünkü karar daha önceden söylenmemesinin nedeni maraza çıkmaması içindi. Malum kıyamet koptu. Cezaevi çınliyordu. Yalnız ceza evi mi? Bütün Gölcük... Tutuklular susuyor, aşağıda nizamiyeden ziyaretçilerin sloganları başliyordu. Onlar susuyordu, tutuklular başliyordu. O arada teğmen geldi koğuş kapısına. Dedi ki, "Hiç değilse biraz ara verin de ailelerin getirdiği çamaşırları falan alıp size ulaştıralım." Evet, hiç değilse... Teğmen de çok iyi biliyordu ki bu cayırtı kolayına bitmezdi. Bu yüzden bu şekilde konuşmuştu. Makul bir öneriydi bu. Kabul ettiler. Öyle ya kirlileri verip temizleri almalıydılar. Çünkü son zamanlarda bitlenmişlerdi ve çamaşırlarını mümkün olduğu kadar evlere gönderip, bittin arındırmaya çabalıyorlardı. Getir götür... Hiç de kolay değildi bu iş.

Ziyaretçisi gelenlerin eşyaları gelmeye başladı. Bir ara onun da adı okundu. Ama ne hikmetse çamaşırlarını getiren asker değil de yedi kazık bir başgedikliydi. Ranzadan inip kapıya gitti. Başgedikli açık kapının önünde durmuş onu bekliyordu. Yanına vardığında

sağ elinde tuttuğu poşeti uzattı. Sol elinde de bir kâğıt vardı. Mektup muydu acaba? Ama annesi okuma yazma bilmezdi ki ona nasıl yazsın? "Belki aşağıda birine yazdırmıştır," diye düşünürken başgedikli kâğıdı da ona uzattı.

"Al bunu, elbiselerinin içinden çıktı. Annen bu mektubu içeri gizli gizli sokmaya çalışırken yakalandı. Oysa bunda gizlenecek bir şey de yazmıyor. Bize verse sana iletirdik. O elbiselerin içine saklamayı tercih etmiş. Yakalandı tabi. Biz de onu nezarete aldık. Kalacak orada biraz."

Bir anda koğuş başına yıkılıyor sandı. Bütün dünya dönmeye başlamıştı sanki. Dönüyor, dönüyor, dönüyordu. Nasıl olduğunu o da anlamamıştı ama şimşek gibi başgediklinin üzerine atılıp boğazından yakaladı. Ve lâkin o da çevik davranıp bir iki hamle yaparak elinden kurtulmayı başardı. Kelli felli, cüsseli birisiydi başgedikli. Açık kapıdan kendisini dışarı atar atmaz gardiyan asker kapıyı üzerine kapattı. Boğuşmaları ancak sekiz on saniye kadar sürmüştü.

Askerin kapıyı kapatmasıyla birlikte koğuş da anında hareketlendi. Yeniden bir cayırtı... Ardından diğer koğuşlar da eşlik etmeye başladılar onlara. Ateşkes çok kısa sürmüştü. Başgediklinin bir gidişi vardı ki değmeyin o kadar olur. Seslerine aşağıdan cevap gelmekte gecikmemişti.

Neden sonra bu sefer ceza evi müdürü binbaşı kapıya geldi. "Astsubayıma saldıran kimse çıksın ortaya! " Diye gürledi tel örgülü koğuş kapısının ardından. O da ileri çıktı. Binbaşı emredici bir ses tonuyla "Yaklaş! " Diye bağırdı. Ses etmeden denileni yaptı. Eh ne de olsa söz konusu olan annesiydi.

"Bak, dedi binbaşı, dışarıda bir tabur asker var. Seni alacağız. Ya kendin gelersin, paşa paşa ya da biz gireriz içeri, zorla da olsa alırız seni. Tercih senin. Eğer kendin gelersen anneni bırakırım, evine gider. Yoksa kalır nezarete bu gece. Yarın da savcılığa gönderirim."

Ah şu anneler... Çilekeş, vefakâr... Biliyordu ki annesi kendisi için ölüme bile giderdi. Ama ve lakin o buna razı olmazdı, olamazdı. Ne yapmalıydı? Tereddüt içinde kala kaldı birkaç saniye. Hemen arkasında duran arkadaşlarından biri onun bu kararsızlığını anlamış olacaktı ki

"Git dedi. Biliyorsun ki seni vermemek için direniriz. Sonunda seni yine alırlar. Üstüne üstlük seninle birlikte bir kaç kişiyi daha götürürler. Olsun götürsünler, önemli değil. Bu bir savaş ve biz bu savaştan geri duracak değiliz. Anneni yarın savcılığa göndersele de bir şey çıkmaz. Savcı nasıl olsa bırakır onu. Yine de kararı verecek olan sensin.

"Kalıyorum," dersin bütün koğuş sonuna kadar seninle. Ama kardeş, hiçbir şey annenin bu gece o soğuk nezarete kalmasına değmez. Hiçbir şey! Hem bu koğuşta hiç kimse buna rıza göstermez.

Arkadaşı sözünü bitirdikten sonra onu hafifçe belinden itti. İleri doğru bir adım attı.

"Tamam, dedi binbaşıya. Bırak annemi, gel beni al. Ama önce annemi bırakacaksın gidecek. Sakın beni kandırmaya kalkma. Nasıl olsa öğrenilir. İşte o zaman neler olacağını kimse bilemez."

"Meraklanma, dedi binbaşı. Söz verdim, tutarım."

"İyi o zaman ben de annem gittikten sonra koğuştan çıkarım," diye karşılık verdi.

"Söz isterim," dedi binbaşı.

"Sadece sen mi sözünün erisin? Biz de verdiğimiz sözü tutarız," dedi.

"Anlaştık o zaman," diyerek dönüp gitti. On beş yirmi dakika sonra tekrar geldi.

"Annemi İzmit dolmuşuna kendi elimle bindirdim. Şimdi gidiyor. Haydi, sen de sözünü tut."

Oturduğu yerden kalkıp kapıya doğru yöneldi. Askerlik mesleğinin icabı olsa gerek cezaevi müdürü binbaşı, sert görünüşlü birisi olmasına rağmen mert bir adamdı. Verdiği sözü tutardı. Bunu bütün cezaevi bilirdi. Çünkü bir kaç kez buna şahit olmuşlardı. Annesinin İzmit dolmuşuna bindiğinden emindi. Beklerken arkadaşlarıyla bir araya gelip kararlaştırmışlardı. O koşuştan çıkana kadar ses etmeyeceklerdi. Sonra yeniden bildiklerini okuyacaklardı.

Asker gardiyan kapıyı açtı, o da dışarı çıktı. İki yanında iki asker hücrelere doğru giderken arkasından cayırtı başlamıştı bile.

*** **

On beş gün hücre cezası... Sorgusuz sualsiz... Ama olsun değerdi... Değil on beş gün, hayatına bile değerdi. Annesi için...

O yılın Mayıs ayının ikinci pazar gününü ne kadar da heyecanla beklemişlerdi bütün ceza evi. Bir yıldan fazla bir zamandır ilk kez bir açık görüş yapacaklardı. Annelerine hediyeler vereceklerdi öpücüklerden. Olmadı, veremediler. Onlar için üzüntü vericiydi bu durum ama elden ne gelirdi? Asıl daha da üzücü ne hayallerle gelmiş olan görüşmecilerinin ellerinin boş kalmasıydı. Anaların, babaların, eşlerin, çocukların... Hele çocukların... Ah hele o çocukların...

Recep Akıl

Hayatın İçinden 43 - Yağmur

Sıkı bir sağanak başlamıştı. Yaz olduğu için insanlar hazırlıksızdı ve bir anda sırlıklam olmuş, daha fazla ıslanmamak için kendilerini kapalı bir yere ya da bir saçak altına atmak telaşı içinde sağa sola koşturup duruyorlardı.

O ise gayet sakindi çevrede koşuşanları tebessümle seyrediyor ve yağmur yağabileceğini tahmin ederek tedbirli davranıp yanına aldığı şemsiyesi sayesinde hiç ıslanmadan yavaş adımlarla yürüyüşünü sürdürüyordu.

Kandil akşamıydı. İnsanlar biran evvel evlerine gitme telaşı içindeydiler. O ise geceleri çalıştığı için işe gidiyordu. Hiç kimsede yokken bir tek kendisinde şemsiye olması da zaten bu sebepleydi.

Akşam ezanı okunmak üzereydi. Yolunun üzerindeki camide namazını kılıp sonra işine gitmeye karar verdi. Yönünü camiye doğru çevirdi. Kaldırımından yola inmek için davrandı ve şimdiye kadar hiç yapmadığı bir şeyi yaptı. Yola bakmadan adımını attı ve o anda kendisine bir şeyin şiddetle çarptığını hissetti. Elindeki şemsiye bir yana, kendisi bir yana fırladı. Ne olduğunun idrakine varması sadece bir iki saniyesini almıştı.

Yağmur olanca şiddetiyle yağmaya devam ediyordu. Islanmaya başlamıştı. Akşam namazını kılmak için yönelmiş olduğu camiden ezan sesi yükseldi. "Kismet değilmiş," diye geçirdi içinden.

Ona çarpan arabanın şoförünün "Benim suçum yok, benim suçum yok, bir anda önüme atladı, Allah'ım yardım et, yardım et," diye feryat ederkenki şaşkın ve heyecanlı halini yüzüne gelip yerleşen belli belirsiz bir tebessümle izledi.

Kalkmaya yeltendi ama başaramadı. Ayaklarını hissetmiyordu. Yüzündeki tebessüm bir anda yok oldu. Ne olduğunu anlamıştı ama hiç paniğe kapılmadı. Demek ki her hangi bir ağrı duymaması bu sebepten dolayıcıydı.

Ama yine de soğukkanlılığını muhafaza ederek "Yarabbi sen bilirsin," diye fısıltılı bir sesle Rabbine yöneldi. "Kimseye muhtaç etme beni, sen bilirsin Allah'ım, sen bilirsin, şu ezanların yüzü suyu hürmetine, bu mübarek gece hürmetine."

Çevresinde bir iki kişi daha toplanmıştı. Hemen birkaç adım ileride bir özel hastane vardı. İçlerinden biri "Hastaneden bir sedye isteyin, çabuk olun!" diye bağırdı. Sesi heyecanlıydı. Biri fırladı gitti. Yağmur aynı hızla yağıyor, insanlar da ıslanmamak için hâlâ sağa sola koşturup duruyorlardı.

Yağan yağmurun altında boylu boyunca yatarken yağmur yüzünden yarı kapalı gözleriyle gökyüzüne baktı. Bulutlar hızla akıp gidiyordu üzerlerinden. Karanlık da basmıştı artık.

Bütün hayatı bir anda gözlerinin önünden bir film şeridi gibi geçti. Zor bir hayatı olmuştu, hem de çok zor. Ama olsun, yine de yaşadığı hayattan memnundu. Çoluk çocuğunu büyütmüş, iyi birer meslek sahibi yapmıştı hepsini. Daha ne isterdi?

Üşümeye başladı. "Yağmurdan mı acaba?" dedi. Ama hayır, asfaltta bedenine vurarak akıp giden suyun üşütecek kadar soğuk olmadığını ayırtına vardı. Öyleyse bu üşümek de neyin nesiydi?

Sağ elini sol elinin üzerine getirerek göbeğinde bağladı. Buz gibiydi elleri, "Acaba dedi

bu üşümenin sebebi aklıma gelen şey mi, Rabbim duamı kabul mü etti yoksa? Diye geçirdi içinden. "Evet," diye düşündü sonra, "kabul etti demek ki." Gülümsedi. "Şükürler olsun Rabbim," diye yeniden dua etti ve aynı fısıltılı sesle Kelimeyi Şahadet getirdi.

Yağmur aynı hızla yağmaya devam ediyor, yolun kenarında boylu boyunca uzanmış bedenini, çevresinde toplanmış olan birkaç kişiyi ve etrafta koşuşturup duran diğer insanları ıslatmayı sürdürüyordu.

Gökyüzünü yeniden taradı. Karanlıktı hiçbir şey göremedi. "Sedye geldi," diye bir ses duydu. Kanının çekildiğini daha net hissediyordu şimdi. Ölüyordu ve evet, öldüğünün de farkındaydı.

Ağzı kıpır kıpırdı. Belli ki dua ediyordu. Sonra ağır ağır gözlerini kapattı, kıpır kıpır eden dudaklarının arasından kısa bir nefes bıraktı ve sustu.

Artık dudakları hareket etmiyordu. Yüzünde tatlı bir gülümseme, görülebilir bir huzur vardı. Biraz daha dikkatli bakıldığında o gülümsemenin arkasına saklanmış belli belirsiz bir hüznün... Ve geride bıraktığı, iyi kötü, acı tatlı yaşanmış bir hayat...

Recep Akıl

Hayatın İçinden 44 - Kitap Nasıl Okunur?

Nasıl girmişti, kim sokmuştu, bilinmiyordu ama bir şekilde girmişti işte. Eline alan herkes önce eliyle yapraklarını kıvrıyor ve gözlerini kapayıp o kâğıt kokusunu doyasıya içine çekiyor sonra da yanındakine teslim ediyordu.

Askeri cezaevindeydiler. İçeriye gazete de dâhil, okunacak hiçbir şey alınmıyordu, yasaktı. Buna rağmen bir yolu bulunuyor zaman zaman bu yasaklar bir şekilde deliniyordu.

Nasıl olmuşsa olmuş, Yazarını hatırlayamadığım ve ünlü İspanyol boğa güreşçisi El Cordobes'in hayatını anlatan 'Yasımı Tutacaksın' isimli eseri de işte bu yasağı delip bir yolunu bulmuş koğuşa teşrif etmişti. Tabi koğuşa girer girmez de büyük bir heyecana sebep olmuştu.

Haberi alan kitabı görebilmek için adeta kuyruğa girmişti. Kitap bir süre elden ele dolaştı sonra sahibine geri döndü. Döndü dönmesine ama anında problem oldu. Şimdi herkes bu kitabı okumak istiyordu. İyi de bu nasıl olacaktı?

200 kişilik bir koğuştaki tek bir kitap varsa ve bu kitabı da herkes okumak istiyorsa bu çok önemli bir sorundu. Kitabın sahibinin "sen oku, sen okuma" gibi bir seçim hakkı yoktu. Kim okumak istiyorsa okumalıydı. Adil olan buydu.

Her kafadan bir ses çıkmaya başlayınca koğuştaki bir uğultudur alıp başını gitti. O kadar ki sonunda kimin ne dediği bir türlü anlaşılabilir hale geldi. İçlerinden biri yan yana getirilip koğuştaki boydan boya kesen yemek masalarının birinin üzerine çıktı ve güçlü bir ıslık sesiyle herkesi susturdu.

"Arkadaşlar dedi, bu şekilde hiçbir yere varamayız. Grup temsilcileri masada toplansın diğer arkadaşlar da yataklara çıkıp söz verilenler fikrini beyan etsin. Böylece bir çözüm bulmaya çalışalım," dedi.

Kalabalık bu fikri çabucak benimseyip ranzalara çıkıp yerlerini aldı. Aşağıda kalanlar da masanın etrafına toplandılar ve toplantı başladı. Henüz hiç kimse konuşmaya başlamamıştı ki sivri çıkışlarıyla meşhur vatandaşlardan biri elini kaldırıp söz istedi. Söz verilmesini beklemeden de konuşmaya başladı.

"Elde bir kitap var bunu herkes okumak istiyor. Bu durumda okuma işi bayağı uzun bir zaman sürecek. Kura çekilerek bir sıra belirlense bile sonlarda olan için beklemek epey bir zor," dedi. "O halde başka bir çözüm bulmak gerek." Son cümleyi söylerken de davranış ve mimikleriyle zaten çözümün ne olduğu konusunda bir fikir sahibi olduğunu belli etmişti.

Toplantıyı yöneten arkadaş "iyi o zaman, dedi. Senden başlayalım, Var mı bir önerin?"

"Evet, var dedi diğeri. Kitabı yapraklarına ayıralım, olsun bitsin."

"Nasıl yani? " Diye sordu toplantıyı yöneten.

"Şöyle, dedi diğeri, kitap yapraklarına ayrılır sonra çekilen kuraya göre herkes sıraya girer birinci ilk yaprağı okur ikinciye verir, o üçüncüye, derken kitap yaprak yaprak okunur olur biter."

Koğuştaki büyük bir alkış koptu. Sorun halledilmişti. Hiç tartışılmadan öneri kabul edildi.

Hemen iŖe giriŖtiler. Kitap çok dikkatli bir Ŗekilde yapraklarına ayrıldı, kurallar çekildi ve herkes sırası geldikçe kitabı yaprak yaprak okumaya baŖladı. Bütün koęuŖ tarafından okunup bitirilmesiye sadece iki gün sürdü.

Sonrası mı? Çok geçmeden gazete ve kitap idarenin izin verdiği ölçüler içinde koęuŖlara alınmaya baŖlandı. Bu sayede baŖka kitaplar yapraklarına ayrılmadı.

'Yasımı Tutacaksın'a ne gelince. O yeniden bir araya getirilip diğer koęuŖlarda hizmet vermeye devam etti.

Recep Akıl

Hayatın içinden 45 - Su Gibi Aziz Ol

Suyun doğası bir felsefe anlatır.

Mesela dağdan akan suyu düşünün. En az direnç gösteren yolu seçer akmak için. Yani önüne bir kaya çıkacak olursa onunla uğraşmaz, kayayla mücadele etmez, etrafından dolaşır devam eder akmaya.

Suyun bu doğasından alınan ilhamla şöyle der Sufiler: "Seninle uğraşan hiç kimseyle uğraşma, eğer uğraşırsan onunla aynı yerde kalırsın. Etrafından dolanıp devam et yoluna."

Diyelim ki dağdan akan su önüne çıkan kayanın etrafından dolaşamayacak bir yola denk geldi. O zaman ne yapar, birikip üstünden aşar.

Yok, eğer bu da olmuyorsa sabırla kayayı damla damla delmeye başlar. Kayayı delmeyi başaran suyun kuvveti değildir tabii ki, damlaların sürekliliğidir ki buna da 'sabır' denir.

Sabretmek hiçbir şey yapmadan oturmak değildir. "Sabır dikenin içinde gülü, gecenin içinde gündüzü hayal edebilmektir." der Şems-i Tebrizi. Suyun doğası imkânsızın bile başarılabilirliğini, bunun için sabırlı ve istikrarlı olunması gerektiğini öğretir.

Kayayı delen su elbette yine yoluna devam eder. Su hep akar. Bilir ki aktıkça temizlenir. Bazen dere kenarlarında su birikintileri oluşur, akmayan su bulanır, çamurlaşmaya başlar. Üzerine pislik birikir.

Sufiler bu yüzden derler ki: "Sen su gibi ak. Her daim yenilen. Her gün yenilen. İki günün aynı olmasın. Dünü dününde bırak yeni şeyler öğren."

Yine meselâ su değişimden hiç korkmaz. Ama insanlar değişimi sevdiklerini söylediler de aslında bundan çok korkarlar. Oysaki su değişimi ne güzel de anlatır. Bazen yağmur olur, bazen kar olur, bazen buz olur, bazen buhar. Buhar olduğunda çıkar gökyüzüne yağmur olup iner yere yeniden.

Su uyumludur da. Çay bardağına koyduğunda çay bardağının şeklini alır, kovaya koyduğunda kovanın. Sürekli bulunduğu yere uyum sağlar ama doğası hiç değişmez.

Unutulmamalıdır ki dünyada her zaman doğaya uyum sağlayanlar hayatta kalırlar. Uyum sağlayanlar esnektir çünkü. Değişime direnenlerse katı... Fırtına en sert en güçlü ağaçları devirir ama esnek fidanlara, otlara hiçbir şey yapamaz. o yüzden esnek olanlar, uyum sağlayanlar hayatta kalırlar.

Aynı zamanda akışa teslim olur. Teslimiyet içindedir. Çünkü bilir ki bütün dereler eninde sonunda büyük denizlere, okyanuslara akar. Elinden geleni yaptıktan sonra hayatın akışına teslim olmaktır bu.

Su berraktır, şeffaftır. Olduğu gibidir yani. Paylaşımıcıdır. Hep besleyicidir. İnsanları, hayvanları, doğayı besler. Hayatı başlatandır. Su olan her yerde bitkiler vardır, hayvanlar vardır, insanlar vardır. İşte suyun bu yapısından dolayı Sufiler birbirlerine "Su gibi aziz ol" derler, su gibi temiz...

Alıntı

_____ /

Kıssadan Hisse: Evet, su gibi olunmalıdır. Peki, ama bu öyle kolay bir şey midir? 'Sabır' kavramını ne kadar içselleştirebiliriz meselâ? Su gibi şeffaf ve berrak olmayı ne kadar başarabiliriz? Ya da ne kadar uyumluyuz çevremizle, çevremizdekilerle, en önemlisi de kendimizle?

Örnekleri çoğaltmak mümkün elbette ama gerek var mı? Bilmiyorum.

"Kıssadan hisse" dedik ya, almak isteyen için hissesi zaten bu kıssanın içinde. Yazanı güzel yazmış, keşke adını da bilseydik. Kalemine, emeğine sağlık... Saygıyla...
26.01.2021 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 46 - Kuyudaki Eşek

Günlerden bir gün, köylerden birinde, bir adamın eşiği kör kuyulardan birinin içine düşmüş. Niye düşer, nasıl düşer diye sormayın. Eşek bu, düşmüş işte.

Hayvancık saatlerce acı içinde kıvranmış, anırmış, sesini duyurmaya çalışmış. Derken eşiğin sahibi gelmiş kuyunun başına. Bakmış zavallı eşek kuyunun dibinde melül mahzun bakıyor. Üstelik de yaralı.

Bir hal çaresi düşünürken bir koşu gidip köylüleri yardıma çağırmak gelmiş aklına.

Hep birlikte "ne yapsak, ne etsek de şu eşiği kuyudan çıkarsak?" derken, bakmışlar ki hayvan zaten yaralı, belki de kırık çıkığı da var, çok acı çektiği de belli. Artık "kurtarılsa da işe yaramaz," düşüncesiyle çıkarmaktan vazgeçmişler ve üzerini toprakla doldurmaya karar vermişler.

Herkes eline geçirebildiği ne varsa başlamışlar kuyuyu toprakla doldurmaya. Zavallı hayvan, üzerine gelen toprakları her seferinde silkinerek üzerinden atmış. Onlar yukarıdan atmış, eşek silkelenerek her defasında toprağı altına almış.

Derken, ayaklarının altına aldığı toprak sayesinde her defasında biraz daha yükselmiş ve giderek yukarıya çıkmaya başlamış eşek.

Köylüler de şaşırılmışlar hayvanın giderek yükselmesine. Onlar atmış eşek yükselmiş derken neticede hayvan yukarıya çıkmayı başarmış.

Hayat, bazen bizim de üzerimize abanır. Üstümüzü toz toprakla örtmeye çalışır. Bunlarla baş etmenin tek yolu sızlanmak değil, düşünüp silkinmek ve kurtulmak, aydınlığa bir adım daha yaklaşımdır. Kör kuyuda olsak bile.

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: İnsan bu, bir an için çaresiz kalabilir, çıkar yol bulamayabilir ama asla pes etmemeli, vazgeçmemelidir. Düştüğünde değil kalkamadığında kaybedersin. Kalkmak için direnmeli, nefes alıp yeni bir hamle yapmalısın. 22.01.2021 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 47 - Ağzınla Kuş Tutsan Nafile

Osmanlı Devletinin güçlü zamanlarında, Fransa ile iyi ilişkiler kurulmuş. Bu ilişkiler doğrultusunda Fransa kralı bir elçisini Cihan Padişahına göndermiş, fakat İstanbul'a gelen elçi hünkârla bir türlü görüşmemiş.

Kızlar ağasına artık bu huzura çıkma işinin uzadığını söyleyen elçi görüşme isteğini sultana iletmesini bin bir ricayla ifade ederek sabırsızlığını belli etmiş.

Kızlar ağası da elçinin bu sabırsızlığını anlayamadığını ifade ederek "Siz ne laf anlamaz adamsın böyle, şevketli sultanımız bugün seni huzura kabul etmeyecek çünkü çok hiddetli. Daha demin bir Frenk hokkabazı külâhının altından tavşanlar çıkarmasına, alev alev yanan demir çubukları ağızıyla söndürmesine, sekiz arşın uzaktaki iğneye ipi takmasına rağmen huzurundan kovdu. Yani senin anlayacağın 'ağzınla kuş tutsan nafile.' Ama eğer dikkat çekecek kadar önemli bir hünerin varsa söyle zat-ı şahaneyeye arz edeyim belki seni huzuruna kabul eder," demiş.

O günden bu yana bir şeyin imkânsızlığı anlatılmak istendiğinde "Ağzınla kuş tutsan nafile" denmesi adet olmuş.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: İnsan yerine ve zamanına göre davranmayı bilmeli ve sabretmelidir. Görecektir ki ne "imkânsız" denilen şey olur hale gelir. Çünkü var eden, varlık sahibi Allah (c.c.) "Ol" der olmayacak sandığımız şey o anda ölüverir. 11.04. 2014 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 48 - Kertenkele

Evini yeniden dekore ettirmek isteyen bir Japon bunun için bir duvarı yıkar. Japon evlerinde genellikle iki tahta duvar arasında çukur bir boşluk bulunur. Duvarı yıkarken, işte bu boşlukta ayağına çivi battığı için kımıldayamaz hale gelmiş bir kertenkelenin olduğunu görür.

Adam kertenkelenin bu çaresiz hali karşısında üzüntüye kapılır, kendisini kötü hisseder ve duruma hiç müdahale etmeden kertenkeleyi incelemeye başlar.

Muhtemelen bu çivi 10 yıl önce, ev yapılırken çakılmıştır. Peki, nasıl olmuş da kertenkele bu pozisyonda hiç kıpırdamadan 10 yıl boyunca yaşamayı başarmıştır? Karanlık bir duvar boşluğunda hiç kıpırdamadan 10 yıl boyunca yaşamak eşyanın tabiatına aykırıdır.

O bunu düşünedursun nereden çıktığını fark edemediği başka bir kertenkele ağzında getirdiği bir yiyecek ayağı çivilenmiş bir vaziyette hareketsiz duran diğerini besler. Gördüğü bu manzara çok etkileyicidir. Bu nasıl bir sevgidir böyle, bu nasıl bir vefadır?

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: Bu sadece bir örnek. Tabiatta buna benzer pek çok örneğe rastlamak mümkün.

"İnsanı ölümden eceli korur" diyor ya, aynı şey her canlı için de geçerlidir.

Öte yandan yaratılmış her canlı Cenab-ı Hakk'ın onlara verdiği yetenek, beceri ve dahi pek çok özellikle birlikte yaratılmıştır.

İnsanlardan farklı olarak hayvanlar fitratlarının gereğini hiç hesapsız yaparlarken insan ne yazık ki bir takım hesaplar içinde hareket ediyor. 17.02. 2021 Recep Akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 49 - Halil İbrahim Bereketi

Derler ki, vaktiyle birbirini çok seven iki kardeş varmış. Büyüğü Halil, küçüğü ise İbrahim... Halil, evli çocuklu, İbrahim ise bekâr... İki kardeşin ortak bir tarlaları varmış. Ne mahsul çıkarsa, iki pay ederlermiş. Bununla geçinip giderlermiş...

Bir yıl, yine harman yapmışlar buğdayı. İkiye ayırmışlar. İş kalmış taşımaya. Halil, bir teklif yapmış: "İbrahim kardeşim, ben gidip çuvalları getireyim. Sen buğdayı bekle." "Peki, abi" demiş İbrahim...

Halil gitmiş çuval getirmeye. O gidince, "Abim evli, çocuklu. Daha çok buğday lazım onun evine." diye düşünen İbrahim kendi payından bir kaç kürek buğdayı abisinin tarafına atmış.

Az sonra elinde çuvallarla Halil çıkagelmiş. "Haydi, İbrahim." demiş, "Önce sen doldur buğdayını da taşı ambarına."

İbrahim ağabeyinin söylediğini yapıp bir çuvalı doldurmuş, düşmüş yola. O gidince, Halil " Çok şükür, ben evliyim, kurulu bir düzenim de var ama kardeşim bekâr, o daha çalışıp, para biriktirecek. Ev kurup evlenecek. Onun benden daha çok ihtiyacı var," diye düşünüp kendi tarafından birkaç kürek buğdayı kardeşinin tarafına atmış.

Hikâye bu ya, biri gidince öbürü, öbürü gidince diğeri bu işlemi tekrarlayıp durmuşlar akşama kadar ama birbirlerinin yaptıklarından habersiz... Karanlık basmış taşı taşı, harmanda buğday bir türlü bitmemiş. Hatta azalmamış bile Oysa ikisinin de ambarı ağzına kadar buğdayla dolmuş.

Hak Teâlâ bu iki kardeşin birbirleri için besledikleri iyi niyeti çok beğenmiş ve öyle bir bereketlendirmiş ki ürünlerini günlerce taşımışlar da bitirememişler harmanı.

Her iki kardeş de şaşır kalmışlar bu işe. Bu işin nedenini bir türlü anlayamamışlar. Lâkin her ikisi de inançlı insan... Bunun nereden geldiğini bilmişler elbet. Şükretmişler Yaratanlarına.

Bugün "Bereket" denilince, bu kardeşler akla gelir. Buna da "Halil-İbrahim bereketi." denir.

Bu bir hikâye, güzel bir hikâye... Siz de bu hikâyedeki Halil ve İbrahim gibi mi düşünüyorsunuz, sevdikleriniz için. Eğer öyleyse Allah, sizin de sofranıza Halil-İbrahim bereketi versin. Ve tabi hayatınıza...

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: Allah'ı Teâlâ insanı hiç eksiksiz yaratmıştır.

Ve tabi bu yaradılış esnasında ona çeşitli hasletler de vermiş; uygulaması halinde ortaya çıkacak olan iyilik ya da kötülük yapma melekesi gibi veya cimrilik - cömertlik gibi ve dahi bunlara benzer pek çok özellik.

Kişi zaman içinde bu özelliklerden hangilerini öne çıkartmayı tercih etmişse onlarla anılır onların kendisine kattıklarıyla yaşadığı toplumda bir yer kazanır. 16.01.2021
recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 50 - Kutudaki Kurabiyeler

Büyük bir hava alanının bekleme salonunda, genç bir bayan uçağına binmek üzere bekliyordu. Uçağın hareketine saatler olduğı için zaman geçirmek amacıyla bir kitap ve bir paket küçük kurabiye satın aldı. Dinlenmek ve kitabını okumak için VIP salonunda bir koltuğa yerleşti.

Yanıdaki koltuğa da kendisinden sonra gelen bir adam oturdu; dergisini açıp okumağa başladı. Genç kadın elindeki kitapla meşguldü. Bir ara uzanıp sehpanın üzerinde duran kutudan bir kurabiye aldı. Adam da bir tane aldı. Bayan çok rahatsız hissetti kendisini ve

- Sınır bir şey! Havamda olsaydım bu cüretinden dolayı onu yumruklardım! Diye düşündü.

Kadın bir kurabiye alıyor, adam da bir tane alıyordu. Çıldıracak gibiydi ama olay çıkarmak da istemiyordu. Kutuda tek bir kurabiye kalmıştı. Kadın,

-Bu küstah adam şimdi ne yapacak? Diye düşündü. Adam son kurabiyeyi aldı, onu ikiye böldü ve bir parçayı kadına verdi.

Bu kadarı da fazlaydı. Çok öfkelenmişti şimdi. Sınır içinde kitabını ve diğer şeylerini alıp fırtına gibi giriş salonuna, oradan da uçağına içine yöneldi.

Uçaktaki koltuğuna oturdu. Gözlüğünü almak için çantasını açtı. Ne görsün? Kurabiye paketi açılmamış olarak orada duruyordu.

Çok utandı. Çok büyük bir yanlış yaptığını anladı. Kurabiyelerinin paketini açmadan çantasına koyduğunu unutmuştu.

Adam kendi kurabiyelerini, hiç sinirlenmeden, yüksünmeden kadınla paylaşmıştı Oysaki adın kurabiyelerinin paylaşıldığını düşünerek çok sinirlenmişti. Ve şimdi bu durumu açıklama şansı yoktu. Özür dileme olanağı da kalmamıştı.

Telafi edemeyeceğiniz dört durum vardır:

Taş: Atıldıktan sonra... Söz: Ağızdan çıktıktan sonra... Fırsat: Kaçtıktan sonra... Zaman: Geçtikten sonra...

Alıntı Kısa Hikâye

_____ /

Kissadan Hisse: Her olay bir sebebe dayanır. Davranışlar da öyle. Sebep bilinmeden harekete geçmek hata yaptırır.

Bir olayla ya da davranışla karşı karşıya gelindiğinde sakin olmalı, hiç acele etmeden meseleyi anlamaya çalışmalı sonrasında ne yapılacağına karar verilmelidir.

“Öfkeyle kalkan zararlar oturur” diye boşuna denmemiştir. 16.02.2021 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 51 - Doğum Günü Hediyesi

Fırına geldiğimde ortalıkta ekmeğin görünmüyordu. Eski bir dostum olan fırıncı, "Biraz bekleyeceksin hocam, dedi. İki-üç dakikaya kadar çıkartıyorum."

Kenardaki tabureye oturup beklemeye koyulurken, içeriye yaşlıca bir adamın girdiğini gördüm. Eskimiş ceketinin sol yakası altında bir madalya parıltıyor ve yürürken hafifçe topallıyordu. Selam verdikten sonra, fırıncının tezgâhına yaklaşarak, "Ekmeklerimi alayım," dedi. Benim ikizler acıkmıştır."

Fırıncı, adamın kendisine uzattığı torbayı alarak tezgâhın altına eğildi ve bir gün öncesine ait olduğu anlaşılan ekmeklerden dört-beş tane çıkardı. Ben o arada oturması için kendi yerimi o adama vermiş, tezgâhın yanına iyice yaklaşmışım. Ekmeklerden birkaç tanesinin şekli değişmiş, katılaşmış, taş gibi olmuştu.

Fısıltı şeklinde fırıncıya sordum. Neden taze ekmeği beklemesini söylemiyorsun? Biraz sonra çıkacak ya?

"Bayat ekmekleri kendisi istiyor." dedi fırıncı. "Çok fakir olduğundan, ona yarı fiyatına veriyorum."

"Kim bu adam?" diye sordum.

"Kore gazilerinden, dedi. Oğluyla gelini bir trafik kazasında vefat edince, ikiz torunlarını yanına almıştı. Yıllardır onlara bakıyor, hem de çok az bir maaşla." Fırıncının anlattıkları karşısında içimin yandığını hissettim ve ufak da olsa bir şeyler yapmak istedim.

"Aradaki farkı ben vereyim, dedim. Hiç olmazsa bugün taze ekmeğin yesinler." Fırıncı, teklifimi kabul etti ve biraz sonra da, fırından yeni çıkan taze ekmekleri adamın torbasına doldururken şekli bozuk, bayat ekmekleri de tezgâhın altına koydu.

"Çok şanslısın hacı amca," dedi. Çocuklar için sana bugün pasta gibi ekmeğin vereceğim."

Yaşlı adam, bir evlat sevgisiyle kucakladığı torbayı göğsüne bastırırken, "Allah, senden razı olsun evladım," dedi. "Bugün onların doğum günü olduğunu nereden biliyordun?"

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: "Ne verirsen elinle o gelir seninle" denmiştir. Bu fani dünyada hiçbir canlı sonsuza kadar yaşamayacak. Her şeyin bir ömrü var, günü geldiğinde bitecek. Bittiği anda bu dünyadaki işi de bitecek.

Diğerlerini bir tarafa koyalım insana bakalım. Bu dünya insan için bir sınav alanıdır. Bu sınavı kazanması da kaybetmesi de burada olacak. Fırsat varken başarılı olmak için çaba sarf edilmelidir. Çünkü son pişmanlık fayda etmiyor. 15.02. 2021 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 52 - Hademenin Adı

Okuldaki ikinci ayımda, hocamız test sorularını dağıttı. Ben okulun en iyi öğrencilerinden biriydim. Son soruya kadar soluk almadan geldim ve orada çakıldım kaldım. Son soru şöyleydi:

- Her gün okulu temizleyen hademe kadının ilk adı nedir?

Bu her halde bir çeşit şaka olmalıydı. Kadını, yerleri silerken, hemen her gün görüyordum. Uzun boylu, siyah saçlı bir kadındı. 50'lerinde falan olmalıydı. Ama adını nereden bilecektim ki?

Son soruyu yanıtsız bırakıp kâğıdı teslim ettim. Bir öğrenci, son sorunun test sonuçlarına dâhil olup olmadığını sordu.

- Tabii dâhil, dedi, hocamız. İş yaşamınız boyunca pek çok insanla karşılaşacaksınız. Hepsi birbirinden farklı insanlar... Ama yine hepsi de sizin ilginiz ve dikkatinizi hak etmiş kişiler olacak bunlar. Size hizmet eden, sizinle ilişki içinde olan herkesin ismini daima hatırlayın. Onlara sadece gülümsemeniz ve "Merhabâ" demeniz gerekse bile...

Bu gerçekten çok büyük bir dersti. Tabi ki zaman içinde anladım bunu. Ve hayatım boyunca hiç unutmadım. Hademenin adını da... Adı Dorothy'ydi.

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: Hatırlarsan hatırlanırsın Bir başka deyişle davranışlar belirleyicidirler kişiyi başkalarının gözünde bir yerler taşırlar. 14. 01. 2021 Recep Akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 53 - 5 Öğüt

Allah'ın sevgili kullarından biri bir rüya görür rüyasında kendisine şöyle denir:

-Sabah olunca, karşına ilk çıkanı ye, ikinci çıkanı sakla, üçüncü çıkanın dileğini kabul et, dördüncü geleni üzme, beşinciden de kaç.

Sabah olunca dışarı çıkıp yoluna koyuldu gitti. Bir süre sonra karşısına bir dağ çıktı. Bu koca dağı görünce şaşırıldı. Kendi kendine,

-Rabbim bana bunu yememi emretti. Yaratan kullarına güçlerinin yetmeyeceği yükü yüklemes. Bana da gücümün yetmeyeceği bir şeyi emretmez. Dedi ve dağı yemeye karar verdi.

Dağa doğru yürüdü. Yaklaştıkça dağ küçüldü. Derken yaklaştığı zaman koca dağın bir lokmaya dönüştüğünü gördü. Onu yeden alıp yedi. Yediği şey baldan bile lezzetliydi. Allah'a hamd etti, yürüyüp gitti. Bu sefer karşısına altından bir leğen çıktı.

-Rabbim, bunu da saklamamı emretmişti, diye düşündü. Bir çukur kazdı, leğeni gömdü ve Yoluna gitti. Az gittikten sonra dönüp baktı ki leğen toprak yüzüne çıkmış. Geri dönüp, tekrar gömdü. İşini bitirip tekrar yoluna gitti ama bir kere daha geri dönüp bakınca leğenin yeniden ortalıkta olduğunu gördü. Kendi kendine,

- Ben emredilene yaptım diyerek bırakıp yürüdü. Bir süre sonra karşısına bir kuş çıktı. Kuşu bir şahin kovalıyordu. Kuş ona,

-Ey Allah'ın sevgili kulu, beni sakla, bana yardım et diye yalvardı. Derviş de onu alıp koynuna sakladı. Kuşun hemen ardından şahin geldi o da şöyle dedi:

- Ey Allah'ın sevgili kulu, ben açım. Sabahtan beri de bu kuşun peşindeyim. Onu yakalamak istiyorum. Kismetime engel olma.

Kendi kendine şöyle dedi

-Üçüncünün dileğini yapmam emri verildi, yaptım. Dördüncüyü üzmemem emredildi. Şimdi ne yapacağım?

Kafaşı karıştı bu işe şaşıtı kaldı. Ama kendisini çabucak toparlayıp bıçağını aldı ve kendi uyluğundan bir parça et kesip şahine attı. Şahin de eti alıp uçtu gitti. Daha sonra da koynundaki kuşu saldı. Bundan sonra yeniden yoluna yürüyüp gitti. Bu sefer de karşısına kokmuş bir leş çıktı. O da kendisine rüyasında söylendiği gibi onu da bırakıp uzaklaştı.

Akşam olup da bir yerde mola verdiğinde şu duayı yaptı:

- Ya Rabbi, emirlerini yerine getirdim. Bu işlerin manası ne ise bana bildir.

Sonra yatıp uyudu. Rüyasında o gün yaşadıklarının hikmeti kendisine şöyle anlatıldı:

-Birincisi görüp yediğin öfkedir. Önce koca bir dağ gibi görülür, sabredilirse eğer insanoğlu yanlış bir işin içine girmemiş olur. Öfke yutulabilirse baldan bile lezzetlidir.

İkincisi iyi ameldir. Ne kadar saklarsan sakla yine de meydana çıkar.

Üçüncüsü, kişiye bırakılan bir şey emanettir. Ona asla ihanet etmemelidir.

Dördüncüsü bir insanın sana bir dileği ulaşır, onu yerine getir. İsterse sana lâzım olan bir şey olsun.

Beşincisi ise gıybettir. Gıybet en büyük günahlardandır. Öyleyse insanların gıybetini edenlerden uzak durmak lazımdır. Şüphesiz her şeyi bilen Allah'tır

Alıntı Kısa Hikâye

_____ /

Asr Sure-i celilesinin meali

Rahman ve Rahim olan Allah'ın ismiyle.

1-Asra yemin olsun ki,

2-İnsan mutlaka ziyandadır.

3-Ancak iman edenler, salih amel (iyi işler) işleyenler, birbirlerine Hakk'ı ve sabrı tavsiye edenler bunun dışındadır.

Recep Akıl

Hayatın içinden 55 - Gülümsemek

Küçük kız, hüzünlü bir yabancıya gülümsedi. Bu gülümseme adamın kendisini daha iyi hissetmesine sebep oldu. Bu hava içinde yakın zamanda kendisine yardım eden bir dosta teşekkür etmediğini hatırlayarak ona bir not yazdı ve yolladı.

Arkadaşı bu teşekkürden o kadar keyiflendi ki, her öğle yemek yediği lokantada garson kıza yüklü bir bahşış bıraktı. Garson kız, ilk kez aldığı bu bahşışın bir kısmını akşam eve giderken her zaman köşe başında oturan fakir adamın şapkasına bıraktı.

Adam öyle ama öyle minnettar oldu ki... İki gündür boğazından aşağı lokma geçmemişti. Karnını güzelce bir doyurduktan sonra, bir apartman bodrumundaki odanın yolunu ıslık çalarak tuttu. Öyle neşeliydi ki bir saçak altında titreyen köpek yavrusunu görünce kucağına aldı. Küçük köpek gecenin soğuşundan kurtulduğu için mutluydu. Sıcak odada yorulmaya kadar koşturdu durdu.

Gece yarısından sonra apartmanı dumanlar sardı, bir yangın başlıyordu. Dumanı koklayan köpek öyle bir havlamaya başladı ki, önce fakir adam uyandı. Sonra bütün apartman halkı...

Anneler, babalar dumandan boğulmak üzere olan yavrularını kucaklayıp, ölümden kurtardılar... Hiçbiri bilmiyordu, onları bu yangından kurtaran köpeğin oraya gelmesine küçük bir tebessüm sebep olmuştu.

Akıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: "Kelebek etkisi" deniyor ya, tam da bu. Muhtemelen kurgulanmış olan bu kısa hikâyede anlatılan zincirleme iyiliklere benzer durumlar için söylenmiş bir söz. İnsanın kendisinde olanı ihtiyacı olana vermesi cömertliktir. Cömert insan iyi insandır, içinde art niyet ve kötülük barındırmaz. recep akıl 12.01.2021

Recep Akıl

Hayatın İçinden 56 - İmam Şafi'den Nasihat

İmamı Şafii talebelerinden biri olan Yunus ile müzakere yaptığı bir meselede ihtilafa düşer. Öyle ki talebesi öfkeden dolayı dersi terk eder ve evine gider.

Akşam olunca öfkeli öğrenci Yusuf'un kapısı çalar. 'Gelen imam Şafi'dir.

Yusuf hocasının ayağına kadar gelmesine çok şaşırır. İmamı içeriye buyur eder. Kapıdan içeri giren İmam talebesine dönüp der ki.

- *- Ey Yusuf, bizi birleştiren yüzlerce mesele dururken bir mesele mi bizi ayıracak?
- *-Yaptığın ve üzerinden geçtiğin köprüleri yıkma. Bir gün o köprüden geri dönmen gerekebilir.
- *- Hatadan nefret et ama hataya düşenden nefret etme.
- *- Bütün kalbinle günaha öfkelen ama günahkâra acı, ona merhamet göster.
- *- Ey Yusuf, sözü eleştir ama sözü söyleyene saygı göster.
- *-Görevimiz, hastalığı tedavi etmektir, hastayı yok etmek değil. Sakın bu sözlerimi küçümseme.

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: Tartışma adabına riayet etmek tartıştığın kişiden bir şeyler öğrenmeyi, eksiğin varsa tamamlamayı, yanlışın varsa düzeltmeyi kabullenmiş olman demektir.

Şayet tartıştığın kimseye karşı haşın ve saygısız olursan bu senin acizliğini, bilgisizliğini ve kibrini ortaya koyar ki kibir nefsin en çok sevdiği insani eksiklidir. 09.02.2013
recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 57 - Osmanlının Akîbeti

Bir gün cihan padişahı Kanuni Sultan Süleyman Han, Yahya Efendi hazretlerine bir hatt-ı şerif gönderir. Hatt-ı şerifte "Ağabey, sen ilâhî sırlara vakıfsın, bilirsin. Kerem eyle de bize Osmanoğulları'nın akîbetinin ne olacağını haber ver. Nesli kesilip yok mu olacak, olmayacaksa ne âlâ, yok eğer olacaksa, bu hangi sebepten olacak?" diye yazıyordu.

Hatt-ı şerifi okuyan Yahya Efendi eline kalem kâğıt alıp; "Sultanım, neme gerek," diye yazıp Kanuni'ye gönderdi.

Kanuni, Yahya Efendiden gelen mektubu okuduğunda hayretler içinde kaldı. Gelen cevaptan bir şey anlamamıştı. Derhal bir kayık hazırlanmasını emretti ve bu bilmece sözün manasını anlamak için Yahya Efendi'nin dergâhına geldi.

Yahya Efendiyi görür görmez; "Ağabey, ne olur gizlemeyip, sualime cevap veriniz. Biz de ona göre hareket edelim," dedi. Yahya Efendi bunun üzerine tebessüm edip,

"Biz cevap verdik sultanım. Bu sözümüzü anlayamamana şaşarız," diye cevap verdi.

Kanuni "Nasıl?" diye sorunca, Yahya Efendi,

"Zulüm, haksızlık yayılsa, işitenler de "Neme gerek," dese ve onu önlemeye çalışmasalar. Sonra koyunu kurt değil de çoban yese, bilenler de bunu söylemeyip gizlese. Fakirlerin, muhtaçların, gariplerin feryadı göklere çıkıp bunları taşlardan başkası işitmese, işte o zaman felâkettir. Neslinin o zaman yok olmasından korkulur. Hazineselerin boşalır. Askerin itaat etmez olur ve yolundan gitmezler. Yok olmak mukadderdir," buyurdu.

Kanuni Sultan Süleyman için söylenecek söz kalmamıştı. Sustu ve "ağabey" diye hitap ettiği Yahya Efendi hazretlerinin önünde tazimle başını öne eğdi. Bu baş eğiş belki de Cihan Padişahı'nın gözlerinden akan yaşları gizlemek içindi. Kim bilir?

Alıntı Kısa Öykü

_____ /
Bir toplumda sorumluluklarına sahip çıkanlar azalıyorsa o toplum giderek asimile olmaya, sıradanlaşmaya yozlaşmaya, başlıyor demektir. Nihai sonuç kaçınılmaz olarak hayatiyetin son bulmasıdır. recep akıl 11.12.2007

Recep Akıl

Hayatın İçinden 58 - Üsküdar'da Sabah Oldu

Üsküdar'da denize yakınlıklarıyla bilinen iki Selâtin Camii bulunur. İlki Üsküdar iskele meydanındaki Yeni Valide Camii, diğeri ise Mihrimah Sultan Camii'dir.

Bu camilerin güzel, gür ve yanık sesli müezzinleri, sabah ezanlarını karşı sahildeki müezzinlerden daha önce okurlarmış.

Amaçları Yıldız Sarayı'ndaki padişaha, sabahın sakin vaktinde seslerini duyurup padişahın dikkatini çekmek, ihsan koparmak, sonunda saray müezzinliğine tayinlerini sağlamamış.

Üsküdar'da sabah ezanları okunurken İstanbul'un Avrupa yakasında halk ve esnaf uyanır, sabah namazı ve sonrasında işleri güçleri için hazırlık yapmaya başlarlar ezanı duymayıp uyanamayan komşularını da latife yollu "Kalk haydi komşu Üsküdar'da sabah oldu," diyerek uyandırmaya çalışırlarmış.

Gel zaman git zaman dilimize yerleşen bu deyim uykuyu çok seven ve yataktan bir türlü kalkmak istemeyen kişileri uyandırmak için kullanılır olmuş.

Alıntı Kısa Hikâye

Kissadan Hisse: İslam toplumlarında sabah namazı kılındıktan hemen sonra erken saatlerde halkın işine gücüne giderek ailesinin rızkını temin etmek için çalışıp çabalamak gibi kadim bir gelenek vardır

Ğüne erken başlamak yapılan işten elde edilen kazancın bereketlenmesine vesile olur. Özellikle kısa kış günlerinde bu durum daha da kıymetlidir

Öte yandan erken kalkmak toplumda tembelliğin yayılmasının da önüne geçer. Zaten asıl önemli olan da budur.

Hiçbir toplum yoktur ki çalışmadan ilerleyip zenginleşerek yüksek refah düzeyine ulaşabilsin. "Gezen tilki yatan aslandan iyidir" diye boşuna söylenmemiştir. 26.10.2012 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın içinden 59 - Onun İpiyle Kuyuya İnılmaz

Memleketin birinde Çürük Ali Usta isimli bir ip ustası varmış ip, urgan, halat gibi günlük işlerde kullanılan eşyalar imal eder satarmış.

Lâkin bu Çürük Ali Usta yaptığı iplerin, urganların malzemesinden çalarmış. Bu yüzden de ipleri çürük olur fazla dayanmaz olmadık yerde kopar kazalara sebep olurmuş.

Lakabının 'çürük' olması da bu sebeptenmiş.

Ama ne çare ki çevrede başka urgancı olmadığından da ahali bu ustanın iplerini kullanmaya mecbur kalırlarmış.

Günlerden bir gün, derin bir kuyuya bir kuzu düşmüş.

Kuzuyu kurtarmak için kuyuya inmeye hazırlanan kişi, kuzunun sahibinden urgan istemiş fakat getirilen urganı beğenmemiş:

"Bu urgan Çürük Ali Usta'nın malıdır. Onun ipiyle kuyuya inılmaz," demiş. Ve başka bir ip istemiş.

O günden sonra 'Onun ipiyle kuyuya inılmaz' deyimini adı şaibeli kişilerin güvenilmezliğini anlatmakta kullanılarak günümüze kadar gelmiş.

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: İnsanların güven duymadığı biri olmak insan olana yakışmaz. Çünkü dünyaya gelen her canlı bu dünyada belli bir süre kalır, sonrası malum. Üç günlük dünya için kişinin insan olma vasfını heba etmeye kalkışması ahmaklık değil de nedir?
16.05.2017 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 6 - Bir Yiğit Savunan Adam

Amerikalı siyahî boksör Muhammed Ali'yi bu toprakların insanı niçin çok sevmiştir? Dünya şampiyonu çok iyi boksör olduğu için mi? Yoksa ırkçılığın karşısında olduğu için mi. Ya da Vietnam'da savaşmaya gitmediği için mi?

Bizim kuşak ve daha yaşlılarımız Muhammed Ali'nin ülkemizde ilk tanındığı ve bilinmeye başlandığı dönemde ne ırkçılık karşıtı olduğunu bilirdi, ne de savaş karşıtı olduğunu.

Bir dünya şampiyonu boksör olduğu da pek çok kişiyi ilgilendirmezdi. Muhammed Ali'nin Müslüman yanı olmuştur asıl bizi ilgilendiren. Bu yüzden sabahın dördünde kalkıp maçlarını heyecanla bekledik.

Bize Muhammed Ali'yi sevdiren şey bugün de başka başka sporculara karşı bizi yönlendirmiyor mu?

Mesela Afrika asıllı dünya şampiyonu İngiliz atlet Muhammed Farah'ın kazanmasını da en az Muhammed Ali'nin kazanmasını istediğimiz kadar istememiş miydik onu TV'de seyrederken, ya da başka bir Müslüman sporcunun?

Sadece spor alanında değil, hayatın değişik alanlarında da aynı durum söz konusu değil mi?

Bir Müslüman'ın başarısı bizi en az Muhammed Ali'nin başarısı kadar sevindirmiyor mu?

Din ortak paydalarımız arasında ırkla birlikte belki de en önemlilerin başında geliyor. Bence bu sadece biz Müslümanlar için geçerli değil. Bir Hıristiyan için de bir Musevi için de bu durum böyle.

Bir tür aidiyet duygusu, üst kimlik... Peki bu kötü bir şey mi? Elbette ki değil. Yeter ki fanatizm belasına bulaştırılmasın.

Biz Muhammed Ali'yi Müslüman olduğu için sevdik, boksör olması aslında bizi çok da fazla ilgilendirmedi.

Evet, bu dünyadan bir Muhammed Ali geçti. Dünya şampiyonu bir boksördü.

İrkçilik karşısında kesin bir tavır almış ve hayatı boyunca ırkçılıkla mücadele etmiş yiğit bir adamdı.

Hepsinden önemlisi savaş karşıtı bir insan evladıydı.

"Bana hiç bir kötülüğü dokunmamış insanları öldürmek için onlarla niçin savaşayım?" diyerek savaş karşıtlığını kesin bir dille ortaya koymuş kariyerini ve hayatını yok etmek pahasına bu inancında direnmiş yiğit bir savunan adamdı.

Muhammed Ali asıl bu yanıyla değerliydi. Allah rahmetini ve mağfiretini üzerinden eksik etmesin. Mekânı Cennet olsun. Amin!16.08.2019

Recep Akıl

Hayatın İçinden 60 - Eşek Sudan Gelene Kadar

Osmanlı ordusunda isimlerine 'mekkâre' denilen ve taşıma işlerinde kullanılan at, deve, katır, eşek vb. hayvanlar vardı.

Her türlü taşıma işlerinde kullanılan bu hayvanlardan eşekler ise savaş sırasında daha çok bölüklerin suyunu taşımada kullanılırlardı. Bölüklerin suyunu temin etmekte kullanılan eşeklerin idaresini yapan kişilere de saka denirdi.

Yine bir savaş sırasında bölüğüne su taşımakla görevli olan saka yarım saat uzaklıktaki bir pınardan su getirmek için eşeğini alıp yola düşmüş.

Ne var ki bizim saka biraz tembel bir adam olduğu için pınara gelir gelmez eşeği salıp ağaç gölgesinde dinlenmeye başlamış derken uyuyup kalmış. Eşek de otlaya otlaya uzaklaşıp gözden kaybolmuş.

Bizim saka bir süre sonra uyanıp da eşeği göremeyince panikle sağa sola koşturup eşeği aramış ama bulamamış.

Çaresiz bölüğüne dönüp komutanına çıkmış olanı biteni anlatarak uyuyup kaldığını ve o arada otlamaya bıraktığı eşeği kaybettiğini anlatmış.

Komutan sakanın işi savsaklayıp eşeği kaybetmesine çok kızmış ve sakayı yatırmış falakaya bir güzel pataklamaya başlamış.

Canı yandıkça bağıırıp çağırın saka her ne kadar bir daha yapmayacağını söyleyip dursa da komutanı ikna edememiş.

Komutan "Hiç bedava bağıırıp çağırma. Eşek sudan gelene kadar bu dayağı yiyeceksin," diyerek sakayı hırpalamaya devam etmiş.

Bu falaka faslı ne karar sürmüş, eşek sudan gelmiş mi gelmemiş mi bu bilinmiyor ama o günden sonra komutanın bu sözü darbı mesel olup iyi bir dayak yiyenler için kullanılarak günümüze kadar gelmiş. Alıntı

Kıssadan Hisse: Her ne olursa olsun insan işini düzgün yapmalıdır ki bir takım zararlara sebep olmasın. Çünkü yapılması için emanet edilen işin akıbeti o işi yapacak olanın sorumluluk bilinciyle doğru orantılıdır. 21.11.214 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 61 - Kayıkçının Vav Harfi

Osmanlı Devleti'nin en büyük hat sanatı ustalarından biri olan Hafız Osman Efendi emekli olduktan sonra kalan ömrünü sükûnet için geçirmek istediği için o devrin en sakin ve huzurlu mekânlarından biri olan Üsküdar'ı seçer ve orada hayatını sürdürmeye devam eder.

Derken günlerden bir gün bir iş için Beşiktaş'a geçmek ister. Sahilden kayığa biner Yol bitmek üzereyken kayıkçı ücreti ister. Elini kuşağına atan Hafız Osman Efendi para kesesinin yanında olmadığını anlar.

Ne yapması gerektiğini düşünürken aklına bir çare gelir. Kayıkçıya "Efendi yanıma para almayı unutmuşum. Ben sana bir "vav" harfi yazayım, bunu sahafa götür karşılığını alırsın," der. Kayıkçı çaresiz yüzünü ekşitip söylene, söylene yazıyı alır.

Bir zaman sonra kayıkçının yolu sahaflar çarşısına düşer. Bakar ki yazılar levhalar iyi paralara alınıp satılıyor. Aklına Hafız Osman'ın kendisi için yazdığı vav harfinin yazılı olduğu kâğıt gelir heybesinde arayıp yazıyı bulur ve satıcıya götürür.

Satıcı yazıyı eline alır almaz," Bu Hafız Osman vavı," diyerek açık arttırmaya koyar ve arttırmanın sonunda vavı çok iyi bir fiyata satar. Kayıkçı bu alış veriştten bir haftalık kazancından fazlasını kazanmıştır. Memnun mesut satıcının yanından ayrılıp yoluna gider.

Günlerden bir gün Hafız Osman Efendi bir işi için bir kere daha karşıya geçmek istediğinde yine aynı kayıkçıya denk gelir. Yol bitmek üzereyken kayıkçı yolculardan ücretleri toplamaya başlar.

Sıra Hafız Osman Efendi'ye geldiğinde Kayıkçı "Efendi para istemez. Sen bir vav yaz yeter," der. Hafız Osman tebessüm ederek cevap verir kayıkçıya. "Efendi o vav her zaman yazılmaz. Sen dua et başka bir gün para kesemi yine evde unutayım."

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: Zorda kaldığında insan vazgeçmek yerine yeteneklerini kullanmayı bilmelidir ama "yetenekliyim" diye de olur olmaz her yerde ortaya çıkmamalıdır.
15.09.2005 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 62 - Başarının Sırrı

İş adamının işleri bozulmuştu. Ne yaptıysa olmuyordu. Bir zamanlar çok başarılı bir insan olmasına rağmen şimdi büyük olan sadece borçlarıydı. Bir taraftan kredi verenler onu sıkıştırırken, diğer taraftan da bir sürü insan ödeme bekliyordu.

Çok bunalmıştı ve hiçbir çıkış yolu bulamıyordu. Nefes almak için parka gitti. Bir banka oturdu, başını ellerinin arasına aldı ve bu durumdan nasıl kurtulacağını düşünmeye başladı.

Tam bu sırada birden, önünde yaşlı bir adam durdu. 'Çok üzgün görünüyorsun. Seni rahatsız eden bir şey olduğu belli... Benimle paylaşmak ister misin?' diye sordu.

İşadamının yakınmalarını dinledikten sonra da, "Sana yardım edebilirim," dedi. Çek defterini çıkardı. İşadamının adını sordu ve ona bir çek yazdı. Çeki ona verirken de şöyle dedi: "Bu para senin. Bir yıl sonra seninle burada bulduğumuzda bana olan borcunu ödersin. Hadi al," dedi ve yaşlı adam geldiği gibi hızla gözden kayboldu.

İşadamı elindeki çeki baktı. Çekte 500 bin dolar yazıyordu ve imza ise John Rockefeller'e aitti, yani o gün için dünyanın en zengin adamına. 'Tüm borçlarımı hemen ödeyebilirim' diye düşündü. John Rockefeller'e ait bu çekle her şeyi çözebilirdi. Ama çeki bozdurmaktan vazgeçti. Bu değerli çeki kasasına koydu.

Onun kasasında olduğunu bilmenin güveniyle yepyeni bir iyimserlikle işine tekrar dört elle sarıldı. Büyük küçük demeden tüm işleri değerlendirmeye başladı. Ödeme planlarını yeniden yapılandırdı. İyi yapılan işler yeni işleri doğurdu. Birkaç ay sonra tekrar işlerini yoluna koyabilmişti.

Takip eden aylarda ise borçlarından tümüyle kurtulup hatta para kazanmaya başlamıştı. Tüm bir yıl boyunca çalıştı durdu. Tam bir yıl sonra, elinde bozulmamış çek ile parka gitti. Kararlaştırılmış saatin gelmesini bekledi.

Tam zamanında yaşlı adamın hızla ona doğru geldiğini gördü. Tam ona çekini geri verip başarı öyküsünü paylaşacakken bir hemşire koşarak geldi ve adamı yakaladı. Hemşire "Onu bulduğuma çok sevindim, umarım sizi rahatsız etmemiştir," dedi. "Çünkü bu bey sürekli olarak huzur evinden kaçıp, bu parka geliyor. Herkese kendisinin John Rockefeller olduğunu söylüyor," diye ekledi. Hemşire adamın koluna girip onunla birlikte uzaklaştı.

İşadamı şaşkın bir şekilde öylece durdu kaldı. Sanki donmuştu. Tüm yıl boyunca arkasında yarım milyon dolar olduğuna inanarak işler almış, yapmış ve satmıştı.

Birden, hayatının akışının değiştiren şeyin para olmadığını fark etti. Hayatını değiştirenin yeniden kendinde bulunduğu kendine güven ve inançtı.

Başarının sırrı, kasamızda duran değil, kendi kalbimizde ve kafamızda olanlardır. Başka yerde aramaya gerek yok.

Alıntı Kısa Öykü

Kissadan Hisse: Kaybettiğin zaman yanında hiç kimse olmayacaktır. Bu sebepten sadece kendine güven; yeteneğine, bilgi ve tecrübene...

Zorluklar karşısında ne olursa olsun yılma, sabret ve asla cesaretini yitirme.

Allah'tan (Azze ve Celle) başka hiç kimsenin önünde eğilme ve O'ndan başka hiç kimseden hiçbir şey bekleme.

Cenab-ı Rabbil Âlemin verir dener, alır dener. Asla isyan etme. Tevekkül et ve her zaman şükreden bir kul ol. Ne olacaksa o olur, ne olmuşsa hayırlısı odur. 3.11. 2020
recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 63 - Ubuntu

Afrika'da çalışan bir antropolog yerli bir kabilenin çocuklarına bir oyun oynamayı onerir. Ağacın altına koymuş olduğu meyvelere ilk ulaşan ocuk meyveleri yiyecektir.

Antropoloğun işaret vermesiyle birlikte çocuklar el ele tutuşup hep birlikte ağaca doğru koşmaya başlarlar ve hep birlikte meyvelere ulaşıp oturur yine hep birlikte meyveleri yerler.

Antropolog şaşkındır. Çocuklara niçin böyle bir şey yaptıklarını sorduğunda aldığı cevap dersliktir.

"Biz ubuntu yaptık. Eğer yarışmış olsaydık meyvelere bir kişi ulaşacaktı ve onları sadece o yiyecekti. Oysa el ele tutuşup hep birlikte meyvelere ulaşınca onları hep birlikte yedik," derler.

Sonra da ubuntu'nun ne demek olduğunu açıklarlar.
"Ben biz olduğumuz zaman ben'imdir."

Alıntı Kısa yk

Kıssadan Hisse: İşin içine yarışmak girdiğinde rekabet başlar. Rekabet ister istemez kazanmak isteğini körükler ki eğer bu istek doğru bir biçimde kontrol edilemezse rekabet yerini savaşa bırakır.

Her savaşın en temel nedeni "Her şeye sadece ben sahip olmalıyım," mantığının ortaya çıkartmış olduğu tatminsizlik duygusunun ateşlediği hıştır; mutsuzluğun kaynağı.
28.10.2012 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 64 - Latife Latif Gerek

Kendisi de bir hattat olan sultan II Mustafa, sanatkârı sever ve korurdu. Hat sanatına olan sevgisi onu hattat Hafız Osman Efendi'ye çırak yapmıştır.

Bu usta çırak ilişkisi Sultan II. Mustafa'nın Tahta çıkmasından sonra da devam etmiştir.

Bir gün Sultan ile Hafız Osman hat çalışması yaparlarken Sultan II. Mustafa ustası Hafız Osman Efendi'nin hokkasını tutarak onun hattı yazmasını izlemeye koyuldu.

Hat ortaya çıkmaya başlayınca duygularını gizleme gereği duymayan sultan II Mustafa "Bir Hafız Osman daha yetişmez," diyerek hocasına olan hayranlığını ifade etti.

Hafız Osman Efendi de sultanın bu güzel iltifatına " Hocasının hokkasını tutan sultanlar geldikçe nice Hafız Osman'lar yetişir hünkârım," diyerek aynı letafetle cevap verdi.

İki tarafın da bu latif davranışı göstermiştir ki sultan hocasının değerini bilmiş, usta da hünkârın.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: "Ne ekersen onu biçersin," denmiştir. Hayat kısadır, bu kısacık ömründe insan iyi şeyler üretmek için çaba sarf etmeli kendisiyle ilgili olarak şu kubbede bir hoş sâdâ bırakmalıdır. "Kötülük her kişinin kârı, iyilik er kişinin kârıdır."
16.09.2009 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 65 - Disiplin

Evi terk etmeye karar vermişti.

"Diş fırçalarken suyu açık bırakma"

"Salondan en son kim çıktı? Işıklar neden açık"

"Makası neden yerine bırakmıyorsun?" Gibi babasının ikaz ve söylemlerine artık dayanamıyordu.

Sabah bir iş görüşmesine gidecekti ve eğer kabul edilirse aile evini bırakıp, kedisine bir ev kiralayacaktı. Artık kendi hayatını yaşamak istiyordu. Sabah, babası onu kapıda uğurladı.

- Dikkatli ol ve bütün soruları cevaplamaya çalış, oğlum dedi.

Görüşme adresine gelince, kapıda bekçi yoktu. Bahçe kapısı açıktı ama sürgülü kilidinin demiri dışarıdaydı, giren çıkan herkes bu demire değiyordu. Hemen kilit sürgüsünü geri çekti ve içeriye girdi.

Bahçede bir hortum suyunu boşa akıtıyordu. Onu aldı ve sulasın diye bir ağacın dibine bıraktı. Bir avluya girdi, duvar dibinde boşa çalışan bir vantilatör gördü. Gayrı ihtiyarı bir hareketle, vantilatörü kapattığını fark etti. Artık huyu nefsine galip geliyordu. Kendisini tuhaf hissetti.

Oradan küçük bir odaya girdi. Üzerindeki okla görüşme salonuna gider, yazan bir kağıt ters bir şekilde asılı duruyordu. Kağıdı düzeltip, görüşme salonuna girdiğinde diğer adaylar oturmuş sıralarını bekliyorlardı.

Salonun ışıkları açıktı ve günün ışığı yeterince her yeri aydınlatıyordu. Aldırmak istemedi fakat babasının sesini duyar gibi oldu sanki "kapatın bu ışıkları" diyordu. Bu ses dikkatini dağıtıyordu. Duramadı hemen gidip ışıkları kapattı ve sırasını beklemek için bir kenara oturdu.

Sırası gelince görüşme odasına çağrıldı.

Masanın öbür tarafında oturan kişi evraklarını istedi. Diplomalarını inceledikten sonra, işe ne zaman başlayabileceğini sordu.

Bunu bir tuzak saydı ve imtihanın bir parçası olmalı. Dedi kendi kendine. Ne cevap vereceğini bilemedi. Tedirginliği yüzüne yansımaya başladı. Karşısındaki adam; "Neyi düşünüyorsunuz?" Diye sordu

"Biz burada kimseye soru sormadık. Adayları cevaplarıyla değil davranışlarıyla değerlendirmek istedik. Adaylardan hiç birisi senin gibi davranmadı. Bahçe girişinden itibaren herkesi izledik. Açık sürgü kilidi, boşa akan su, vantilatör, ışıkları ve ters kâğıt hepsi imtihanın birer aşamasıydı. Bu sınavı başarılı bir şekilde tek sen geçtin. Yeni işin hayırlı olsun."

Babasının disiplini ve sürekli ikazlarına, kızması geldi aklına ondan pişmanlık duydu ve bu işi sadece disiplinle kazandığını anladı. Eve çok mutlu döndü. Hayatta başarılı olmanın yolu, disiplin ve çevremize gösterdiğimiz sorumluluktan geçiyor.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Elbette ki disiplin bir Şeye, bir duruma körü körüne itaat etmek demek değildir. Önerileni sorgulayıcı bir mantıkla analiz ettikten sonra Şayet kabul edilmiŐe istikrarlı bir anlayış içinde tutum ve davranışlarımıza yön vermektir. 09.05.2009 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 66 - Merhamet

Merhamet etmek iyidir. Ancak acımak yetmiyor.

Önemli olan

İhtiyaç duyana, ihtiyaç duyduğunu, ihtiyaç duyduğu anda verebilmektir. Ve bir o kadar da önemli olan

Yaptığınız iyiliği unutmak ama size yapılan iyiliği unutmamaktır.

Eti kasaptan, balığı balıkıdan, ekmeği fırından, meyveyi, sebzeyi pazarcıdan, manavdan alalım.

Büyük marketlerin, AVM'lerin bize ihtiyaı yok belki ama küçük esnafın tam da bugün bize ihtiyaı var.

Tam da bugünler birlik ruhunu canlandırmak için çalışmak gereken günlerdir ve bu çaba çok değerlidir.

Unutmayalım bizi biz yapan, millet yapan birlik ve beraberliğimizdir.

Alıntıdır

_____ /
Bu dayanışma ruhunu toplumsal olarak oluşturduğumuz gün bir daha bizi hiç bir güç yıkamaz. Aslında millet olarak biz bu dayanışma ruha sahibiz. Genlerimizde var bizim ama bunun farkında değiliz. 12.09.2021 Recep Akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 67 - Sana Hizmet Edenleri Hatırla

Bir pastanın üç otuz paraya satıldığı günlerde 10 yaşında bir çocuk pastaneye girdi. Garson kız hemen koştu. Çocuk sordu:

- Çikolatalı pasta kaç para?
- 50 cent.

Çocuk cebinden çıkardığı bozukları saydı. Bir daha sordu:

- Peki, dondurma ne kadar?
- 35 cent, dedi garson kız, sabırsızlıkla. Dükkânda yığınla müşteri vardı ve kız hepsine tek basına koşuşturuyordu. Bu çocukla daha ne kadar vakit geçirebilirdi ki? Çocuk parasını bir daha saydı ve
- Bir dondurma alabilir miyim, lütfen? Dedi.

Kız dondurmayı getirdi. Fişi tabağın kenarına koydu ve öteki masaya koştu. Çocuk dondurmasını bitirdi. Fişi kasaya ödedi. Garson kız masayı temizlemek üzere geldiğinde, gözleri doldu birden. Masayı sanki akan gözyaşları temizlemekteydi. Boş dondurma tabağının yanında çocuğun bıraktığı 15 centlik bahşış duruyordu.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Ve tabi bir de hiç kimseyi küçümsemeyin. 22.04.2015 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 68 - Sadece Beş Dakika

Büyükçe bir parkın banklarından birinde orta yaşlı bir adam uzakta oynamakta olan oğlunu seyrediyordu. Bu sırada yanındaki boş yere bir kadın ilişiverdi usulca. Kaydırdıktan kayan kırmızı tişörtlü çocuğu işaret etti:

-Şu kayan benim oğlum.

-Allah bağışlasın, pek güzel bir çocuk! Dedi adam. Salıncaktaki mavi gömlekli de benim oğlum.

Sonra saatine bakıp, oğluna seslendi,

-Ne dersin Ahmetçiğim eve dönelim mi?

Ahmet yalvarırcasına konuştu

-N'olur baba, beş dakika daha! Adam başını sallayarak onayladı. Ahmet sallanmaya devam etti. Aradan dakikalar geçti, adam oğluna tekrar seslendi:

-Gidelim mi Ahmet? Ahmet tekrar yalvardı babasına,

-N'olur baba, beş dakika daha. Bu sırada, tahterevallide bir arkadaş bulmuştu kendine. Adam tebessüm etti, yerine oturdu:

-Tamam, tamam.

Bu sırada kadının sesini duydu.

-Ne güzel, pek sabırlı bir babaya benziyorsunuz.

Adamın yüzünde buruk bir tebessüm belirdi,

-Büyük oğlum Ali'ye geçen yıl tam burada sarhoş bir sürücü çarptı. Onun acısı hâlâ yüreğimde. Ali ile yeterince vakit geçiremedim. Şimdi hayatta olsaydı, bir beş dakika onunla birlikte olmak için neler vermezdim ki! O gün, aynı hatayı Ahmet'te yapmayacağıma yemin ettim. O her defasında sallanmak için bir beş dakika daha kazandığını düşünüyor. Ama aslında, ben onu seyretmek için beş dakika daha kazanıyorum.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Nedir ki bir beş dakika? En kolay harcadığımız şey değil midir zaman ve nasıl da hiç olmayacak işler için harcıyoruz bu değerli nimeti.

En güzel zamanlarımız aslında sevdiklerimizle birlikte olduğumuz zamanlardır. Bunu hepimiz biliriz ama bir türlü gereğince değerlendirmeyi beceremeyiz. Beş dakika... Değerini bilene... 13.11.2010 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 69 - Unutmayacağım

Yağmurlu ve soğuk bir kış günü, yırtık pırtık paltolar giymiş iki çocuk kapımı çaldı.

- Eski gazeteniz var mı, bayan?

Çok işim vardı. Önce "hayır," demek istedim, ama ayaklarına gözüm ilişince sustum. İkisinin de ayaklarında eski sandaletler vardı ve ayakları su içindeydi.

- İçeri girin de size kakao yapayım, dedim.

Hiç konuşmuyorlardı. Islak ayakkabıları halıda iz bırakmıştı. Kakaonun yanında reçel ekmek de hazırladım onlara, belki dışarıdaki soğuğu unutturabilir, azıcık da olsa ıstabilirdim minikleri.

Onlar şöminenin önünde karınlarını doyururken ben de mutfağa döndüm ve yarıda bıraktığım işleri yapmaya koyuldum.

Oturma odasındaki sessizlik dikkatimi çekti. Bir an kafamı uzattım içeriye küçük kız elindeki boş fincana bakıyordu.

Erkek çocuğu bana döndü ve

- Bayan, siz zengin misiniz? Diye sordu.

- Zengin mi? Yo hayır! Diye cevaplarırken çocuğu, gözlerim bir an ayağımdaki eski terliklere kaydı. Kız elindeki fincanı tabağına dikkatle yerleştirdi ve

- Sizin fincanlarınız ve fincan tabaklarınız takım, dedi.

Seşindeki açlık, karın açlığına benzemiyordu. Sonra gazetelerini alıp çıktılar dışarıdaki soğuğa.

Teşekkür bile etmemişlerdi, ama buna gerek yoktu. Teşekkür etmekten daha öte bir şey yapmışlardı. Düz mavi fincanlarım ve fincan tabaklarım takımıldı.

Pişirdiğim patateslerin tadına baktım. Sıcacık patatesler.

Başımızı sokacak evimiz vardı. Bir eşim vardı ve eşimin de bir işi. Bunlar da fincanlarım ve fincan tabaklarım gibi uyum içindeydi.

Sandalyeleri şöminenin önünden kaldırıp, yerlerine yerleştirdim.

Çocukların sandaletlerinin çamur izleri halının üzerindeydi hâlâ. Silmedim ayak izlerini. Silmeyeceğim de. Olur ya, unutuveririm ne denli zengin olduğumu.

Siz de sakın unutmayın ne kadar zengin olduğunuzu. Ben unutmayacağım.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Bir an olsun düşünmekte fayda var. Allah'ın insanoğluna bahşetmiş olduğu nimetlerin haddi hududu yok.

Buna rağmen biz insanoğlu zenginliği elimizdeki maddi imkânlarla ölçeriz. Üstüne bir de elimizdekiyle yetinmez, verilene rıza göstermez, şükretmeyiz.

Heyhat, vah bize vahlar bize! Biz insanoğlu ne kadar da benciliz! 27.06.2007 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 7 - Böyle Nasıl Yaşanır

“Haydi, gir içeri, dedi adam, üşüyeceksin. Üzerinde bir şey yok. Zaten çok geç oldu uykun da gelmiştir artık.”

“Hayır, dedi kız, hiç uykum yok. Öylesine mutluyum ki bunu kelimelerle anlatmam mümkün değil. Çocukluğumdan beri kurmuş olduğum hayalin gerçekleştiği an bu an. Seninle evlenmenin ilk adımını attım.”

Bir filmde geçiyordu bu konuşma. Kızın evinin önünde idiler henüz nişanlanmışlardı. Gerçi nişan adamın açısından çok hüzünlü geçmişti ama kız gerçekten de çok mutluydu.

Adamsa çocukluk aşkı olan bir başka kadını hâlâ unutamamış olmanın vermiş olduğu hüznü yaşamaktaydı. Unutamamıştı ve hâlâ bu sevgiyi yüreğinde taşıyordu.

İşin ilginç yanı nişanlısının da bunu biliyor olmasaydı.

İnsan nasıl olur da kalbi başkası için atan birisiyle sırf seviyor diye hayatını birleştirmeyi göze alabilirdi?

Evleneceği adam kendisine değil bir başkasına aitti ve hiçbir zaman onun olmayacaktı. Bunu bilmek dayanılır bir şey miydi? Böyle nasıl yaşanırdı, yaşanır mıydı? 12.02.2010

Recep Akıl

Hayatın İçinden 70 - Üçlü Filtre

Eski Yunan'da, Sokrates bilgiyi saklaması nedeniyle saygıdeğer bir ün yapmıştı. Bir gün büyük filozof bir tanıdığına rastladı ve adam ona

"Arkadaşınla ilgili ne duyduğumu biliyor musun?" dedi.

"Bir dakika bekle, diye yanıt verdi Sokrates. Bana bir şey söylemeden önce seni küçük bir testten geçirmek istiyorum. Buna 'Üçlü Filtre Testi' deniyor."

"Üçlü Filtre?"

"Doğru, diye devam etti Sokrates. Benimle arkadaşım hakkında konuşmaya başlamadan önce, bir süre durup ne söyleyeceğini filtre etmek, iyi bir düşünce olabilir. 'Üçlü filtre testi' dememin nedenini birazdan anlayacaksın. Şimdi birinci filtre, 'Gerçek Filtresi'. Bana birazdan söyleyeceğin şeyin tam anlamıyla gerçek olduğundan emin misin?"

"Hayır, dedi adam, Aslında bunu yalnızca duydum ve..."

"Tamam, dedi Sokrates, öyleyse, sen bunun gerçekten doğru olup olmadığını bilmiyorsun. Şimdi ikinci filtreyi deneyelim, 'İyilik Filtresi'. Arkadaşım hakkında bana söylemek üzere olduğun şey iyi bir şey mi?"

"Hayır, tam tersi..."

"Öyleyse, diye devam etti Sokrates, onun hakkında bana kötü bir şey söylemek istiyorsun ve bunun doğru olduğundan emin değilsin. Fakat yine de testi geçebilirsin, çünkü geriye bir filtre daha kaldı. 'Yararlılık Filtresi'. Bana arkadaşım hakkında söyleyeceğin şey benim işime yarar mı?"

"Hayır, pek değil."

"İyi, diye tamamladı Sokrates. Eğer, bana söyleyeceğin şey doğru değilse, iyi değilse ve işe yarar değilse bana niye söyleyesin ki?"

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Yüce dinimiz İslam başkalarının arkasından konuşmayı (gıybeti) büyük günahlardan saymış ve bu eylemi kul hakkı olarak değerlendirmiştir.

Bilindiği gibi kul hakkını Rabbimiz affetmiyor.

Kul hakkının affedilmesinin tek şartı hakkına girdiğin kişinin sana hakkını helal etmesidir.

Büyük günahlardan sayılan kul hakkını almaktan kaçınan insan Allah'ın (Azze ve Celle) kulunda görmek istemediği kötü şeyleri yapmaktan sakınan insandır. 16.07.2017 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 71 - Yardım

Bir gece, vakit gece yarısına doğru Alabama Otoyolu'nun kenarında duran bir zenci kadın gördüm.

Bardaktan boşanırcaya yağın yağmura rağmen, bozulan arabasının dışında duruyor ve dikkati çekmeye çalışıyordu.

Geçen her arabaya el sallıyordu. Yanında durdum. Onu arabaya aldım ve kente götürdüm. Bir taksi durağında bıraktım. Ayrılırken ille de adresimi istedi, verdim.

60'li yıllarda bir beyazın bir zenciye, hem de Alabama'da, yardıma kalkışması pek olağan şeylerden değildi. Biri görse beni deli sanırdı. Ama yine de her şeye rağmen bu bir insanlık göreviydi ve ben de bunu yerine getirmiştim.

Bir hafta sonra, kapım çalındı. Muazzam bir konsol televizyon indiriyordu adamlar. Bir de not ekliydi, armağanda.

"Gecen gece otoyolda bana yardımınıza teşekkür ederim. O korkunç yağmur sadece elbiselerimi değil, ruhumu da sıvıslam etmişti. Kendime güvenimi yitirmek üzereydim, siz çıka geldiniz. Sizin sayenizde ölmekte olan kocamın yatağının başucuna zamanında ulaşmayı başardım. Ben vardıktan bir kaç dakika sonra son nefesini verdi. Tanrı bana yardım eden sizi ve yine başkalarına karşılık beklemeksizin yardım eden herkesi kutsasın. En İyi Dileklerle... Bayan Net Kine Cole..."

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Rengi, ırkı, dini, dili ne olursa olsun insan insandır. Ve hiç kimse hiç bir şekilde yaratılış itibarıyla birbirine üstün değildir. Üstünlük Allah katında O'nun rızasını kazanıp kazanmadığınızla ilgili bir şeydir. 28.11.2009 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 72 - Bakış Açısı

Fransa'da, ağır işçilerin işleri hakkında ne düşündüklerini incelemek üzere araştırmayı yürüten bir görevli, bir inşaat alanına gönderilir. Görevli, ilk işçiye yaklaşır ve sorar:

Ne yapıyorsun?"

"Nesin sen, kör mü?" diye öfkeyle bağırır işçi. "Bu parçalanması imkânsız kayaları ilkel aletlerle kırıyor ve patronun emrettiği gibi bir araya yığıyorum. Cehennem sıcaklığında kan ter içinde kalıyorum. Bu çok ağır bir iş, ölümden beter."

Görevli hızla oradan uzaklaşır ve çekinerek ikinci işçiye yaklaşır. Aynı soruyu ona da sorar:

"Ne yapıyorsun?" İşçi cevap verir.

"Kayaların mimari plana uygun şekilde yerleştirilebilmeleri için, kullanılabilir şekle getirmeye çalışıyorum. Bu ağır ve bazen de monoton bir iş, ama karım ve çocuklarım için para gerekli ve sonuçta bir işim var. Daha kötü de olabilirdi."

Biraz cesaretlenen görevli üçüncü işçiye doğru ilerler.

"Ya sen ne yapıyorsun?" diye sorar.

"Görmüyor musun?" der işçi kollarını gökyüzüne kaldırarak. "Bir katedral yapıyorum."

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Nereden bakarsan oradan görürsün. İnsanın tercihleri hayatının yönünü, rengini ve işleyişini belirler. 16.10.08 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 73 - Beklemek

Balıkesir'de Ali Şuuri İlkokulu karşısındaki boşlukta eski ayakkabı tamircisi kır, pala bıyıklı bir ihtiyar olan Cevdet (Alkalp) dede vardı.

Çanakkale'yi ziyaret ettiği bir gün ağlayarak şu hikâyeyi anlatmıştı bize.

- Rahmetli babam Hafız Ali Çanakkale'de kaldığında anamın karnında yedi aylıkmışım. Onu hiç tanımadım. Bir fotoğrafı bile yok. O günler çok zor günlerdi, seferberliğin sıkıntıları, kuvayı milliye zamanı, işgal yılları, kurtuluş savaşı... Yokluk sıkıntı...

-Çocukluğumuz hep ekmek peşinde sıkıntıyla geçti. Anam rahmetli benim çocukluğumdan itibaren her sokağa çıkışta, her nereye giderse gitsin yanıma gelir ve

- Oğlum ben pazara gidiyorum, baban gelirse beni hemen çağır ha!

- Ben teyzenlere gidiyorum, baban gelirse beni hemen çağır ha!

- Ben komşulara gidiyorum, baban gelirse beni hemen çağır ha! Diye tembihlerdi.

Anam babamı bekledi durdu. Büyüdüm dükkân açtım. Annem yine bir yere gidişte dükkâna gelir gideceği yeri söyler ve

- Baban gelirse beni hemen çağır ha! Diye eklerdi.

Aradan yıllar geçti, anacığım ihtiyarladı. Yine de her seferinde değneğini kaparak bana gelir ve

-Baban gelirse beni hemen çağır ha! Diye tembihlemeyi hiç bir zaman ihmal etmezdi

Günü geldi ağırlaştı ölüm döşeğinde bizimle helalleşti

-Bana iyi baktınız hakkınız helal edin, ded

İ.
Sonra bana döndü ve yavaşça

-Baban gelirse ona anam seni hep bekledi de he mi? Dedi.

İşte ne olduysa o anda oldu. Birden irkilerek doğruldu ve kapıya doğru gülümseyerek baktı. Ağzından dökülen son kelimeler "Hoş geldin bey, hoş geldin!" oldu. Sonra da ruhunu teslim etti. Allah Rahmet eylesin.

Alıntı Kısa Öykü

Kissadan Hisse: Beklemek çok zordur evet ama beklediğini (neyse o) samimiyetle ve sabırla beklersen ve geleceğine şeksiz şüphesiz inanırsan o beklediğin kim bilir bir gün bir de bakarsın çıkıp gelmiş. 26.02.2019 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 74 - Bir Hatıra

Barış Manço Fransa'da bir televizyon kanalının canlı yayınına konuktur. Küstah bir spiker vardır ve Barış Manço ile dalga geçmektedir. Sürekli, " İşte Türk, yani barbar, vahşi vs... " demektedir...

Barış Manço daha fazla dayanamaz ve spikere

" Yanınızda kâğıt para var mı? " diye sorar!

Bu soruya spiker şaşırır ve

" Evet, var ama n'olacak " der.

Barış Manço ısrar edince spiker cebindeki kâğıt paraları çıkartır.

Bu olaydan az önce Barış Manço canlı yayında "Anahtar" adlı şarkısını söylemiştir. Bu şarkının bir bölümü şöyledir:

" Beş Akif- bir Saat Kulesi, iki Kule-bir Fatih, beş Fatih-bir Mevlana, İki Mevlana-bir Sinan" (Barış Manço / Anahtar şarkısı / Darısı Başınıza Albümü / 1992).

Bu şarkı bir matematik sorusudur ve şarkıda adı geçen kişiler o dönemdeki Türk parası olan banknotların arkasında fotoğrafı olan kişilerdir...

Barış Manço spikere sorar:

" Bu paranızda fotoğrafı olan kişi kim? "

Spiker "General ," diye cevap verir.

Barış Manço diğer paralardaki fotoğrafları olan kişileri de sorar, spikerin verdiği cevaplar hep aynıdır,

"General, Amiral, "Komutan" Spikerin bu "falanca General, falanca Amiral, falanca Komutan..." cevaplarından sonra, bu sefer de Barış Manço cebinden Türk paralarını çıkarır ve tek tek göstererek der ki:

Bu parada fotoğrafı olan kişi Mehmet Akif Ersoy'dur; şairdir.

Bu fotoğraftaki kişi Mevlana'dır, düşünürdür...

Bu paradaki fotoğrafı olan kişi Fatih Sultan Mehmet'tir. Adaletin sembolüdür.

Asıl siz Fransızlar barbar ve vahşi olduğunuz için paralarınızın arkasına militarizmi, savaşı ve ölümü çağrıştıran savaş adamlarının, askerlerin fotoğraflarını basmışsınız!" der.

Barış Manço'nun bu müthiş cevabından sonra televizyon yöneticileri Canlı yayını keserler ve spikeri yayından alırlar, başka bir spiker yerine gelir ve canlı yayın yeniden başlar, yeni spiker konuşmasına Barış Manço'dan ve Türklerden özür dileyerek başlar.

Alıntı Kısa Öykü

_____ /

Kıssadan Hisse: Asla birilerinin bizi küçümsemesine izin vermemeliyiz ama bunu yaparken de muhatapla aynı seviyeye düşmek istemiyorsak asla hakaret etmemeliyiz.
13.08.2018 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 75 - Kredi

New York'ta bir bankanın önünde duran son model Rolls Royce otomobilden inen adam, hızlı adımlarla bankaya girdi ve önüne çıkan ilk görevliye, bireysel kredi için başvuruda bulunmak istediğini söyledi.

Görevli onu, müşteri temsilcisine götürdü. Adam, çok acele bir iş için Avrupa'ya gitmek zorunda olduğunu ve bu nedenle bir hafta vadeli beş bin dolar krediye gereksinim duyduğunu söyledi.

Müşteri temsilcisi kısa bir araştırma yaptıktan sonra. "Ticari ve mali sicilinizi inceledik. Bu krediyi almanız için bir engeliniz yok" dedi ve ekledi, "Fakat bir konuyu belirtmeliyiz. Bizim bankamızla daha önce hiç çalışmamışsınız. Banka olarak sizi resmen tanımıyoruz. Bu nedenle, söz konusu krediyi verebilmemiz için karşılığında sizden bir teminat almak zorundayız".

Adam cebinden Rolls Royce'un anahtarını çıkardı, bankanın müşteri temsilcisine uzattı "Çok acelem var, uçağa yetişeceğim kapıdaki Rolls Royce'umu teminat olarak alabilirsiniz," dedi. Kredi işlemleri çok hızlı bir biçimde tamamlandı. Banka Rolls Royce otomobili bankanın garajına çektiler, adama da beş bin dolar krediyi verdiler.

Müşteri temsilcisi, kişisel merakını gidermek için bir hafta boyunca özel bir araştırma yaptı ve bankalarının bu yeni müşterisinin çok büyük bir iş adamı ve çok büyük bir servet sahibi olduğunu öğrendi.

Bir hafta sonra adam yeniden gelip, borcunun anaparası beş bin dolarla, bir haftalık faizi dokuz buçuk doları ödedi. Adam arabasının anahtarını alıp bankadan çıkacakken müşteri temsilcisi bir türlü yenemediği merakının dürtüsüyle sordu.

"Sizin, çok büyük bir iş adamı ve çok büyük bir servetin sahibi olduğunuzu öğrendim" dedi. "Yalnızca kişisel merakımdan soruyorum. Lütfen söyler misiniz, sizin için çok küçük bir miktar olan beş bin dolarlık krediye neden gereksinim duydunuz?"

Adam hafifçe gülümsedi "Siz de bana lütfen söyler misiniz?" dedi. "Böyle lüks bir otomobili, New York'ta hangi kapalı garaja, bir hafta boyunca dokuz buçuk dolara bırakabilirsiniz?"

Alıntı Kısa Hikâye

Kıssadan Hisse: Para kazanmak zekâ işidir ama daha çok da fırsatları değerlendirebilme becerisi gösterebilmektir. Bir şartla ki asla ahlaki değerlerin yıpratılmasına, aşağılanmasına, yok sayılmasına izin verilmemelidir. 30.06.2009 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 76 - Peşin Hüküm

Genç adam evinin alt katında marangozluk yapıyordu. Kapı ve pencere konusunda uzmandı. Fakat plâstik pencereler yaygınlaşınca ahşap olanlara rağbet azaldı.

Bu yüzden işler iyi gitmiyordu. Üstelik de çocukları büyümüş biri hariç okula başlamıştı. Masrafları artınca yanındaki kalfasına yol verdi. İşe biraz daha erken koyulur yardımcıya ayırdığı parayı çocukların harçlığına katardı.

Adam bir gün çalışırken elektrik kesildi. Ve uzun süre beklediği halde gelmedi. Aksi gibi o akşamüzeri teslim etmesi gereken birkaç pencere vardı. Boş kalmayı sevmezdi. Planıyı yağladı talaşları süpürdü. Biraz dinlenmek için eve çıkarken sigortaya göz attı. Eğer yanılmıyorsa bu iş normal değildi. Biri gelip sigortayı kapatmış olmalıydı.

Şalteri kaldırıncı atölye aydınlandı. Tahminleri doğru çıkmıştı ama bu işe bir anlam veremiyordu. Şaka dese böyle bir şaka yapılmazdı. Kendisini kıskanacak bir düşmanı da yoktu.

İşe koyulduğunda yine aynı şey oldu. Ama bu sefer suçluyu görmüştü. Oğlu evden atölyeye bağlanan merdiveni sessizce inmiş ve sigortayı kapattığı sırada babasını karşısında bulmuştu.

Adam on yaşına gelmiş bir çocuğun böyle bir haylazlığını affedemezdi. Bütün günü onun yüzünden mahvolmuştu. Bir kere yapmış olsa ses çıkartmazdı. Ama tekrarlaması hangi yönden bakılırsa bakılsın büyük hataydı. Saçlarından yakalayıp sıkı bir tokat attı. Her şey onun iyiliği içindi. Belki vurduğu tokat serseri olmasını engellerdi.

Adam oğlunun gözyaşlarını görmezden geldi ve eve çıktıktan sonra eşine dert yanarak:

- Bu çocuğun okulda kimlerle düşüp kalktığını bilmemiz lazım! dedi. Eğer serbest bırakırsak başımıza büyük dertler açacak!

Adam bir süre düşündü. Sonunda da en kolay yolu buldu. Oğlunun hiç aksatmadan tuttuğu günlüğünde arkadaşlarına ait ipucu olmalıydı. Eşi istemese de ona kulak asmadı ve çocuğunun günlüğünü okumaya başladı.

Oğlu en son sayfada:

"Bu gece kötü bir rüya gördüm." diye yazmıştı. "Atölyede çalışırken babamı elektrik çarpiyordu. Allah'ım onu koru! Ben elimden geleni yapacağım!"

Alıntı Kısa Öykü

Kissadan Hisse: Neyi gördüğün değil gördüğünden ne algıladığındır önemli olan. Madalyon iki taraflıdır. Doğru tanımlayabilmek için her iki tarafına da bakmak gerekir.18.09.2013 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 77 - Ressam ve Resmi

Hindistan da çok ünlü bir ressam varmış. Herkes bu ressamın yapıtlarını kusursuz kabul edecek kadar beğenir ve onu "Renklerin Ustası" anlamına gelen "Ranga Çeleri" olarak tanısa da kısaca Ranga Guru diye anarlarmış.

Pek çok öğrenci yetiştirmiş olan Ranga Guru'nun başarılı öğrencilerinden biri olan Raciçi de yıllar süren zorlu eğitimini tamamlayıp mezuniyet resmini yaparak Ranga Guru'ya götürmüş ve ondan resmini değerlendirmesini istemiş. Ranga Guru ise,

- Sen artık ressam sayılırsın Raciçi ama bunu bir de halkın değerlendirmesi gerekiyor. Şimdi sen bu resmini al şehrin en kalabalık meydanına götür herkesin görebileceği bir yere koy. Resmin yanına da kırmızı bir kalem bırakıp bir yazıyla halktan beğenmedikleri yerlere çarpı koymalarını rica et. Resmi birkaç gün meydanda bırak sonra al bana getir, der.

Raciçi denileni yapmış. Birkaç gün sonra resme bakmaya gittiğinde görmüş ki, tüm resim çarpılar içinde ve neredeyse görünmüyor. Çok üzülmüş tabii. Emegini ve yüreğini koyarak yaptığı tablo kırmızıdan bir duvar sanki. Alıp resmi götürmüş Ranga Guru'ya ve ne kadar üzgün olduğunu da belirtmiş.

Ranga Guru öğrencisine üzülmemesini ve yeniden resme devam etmesini tavsiye etmiş. Raciçi resmi yeniden yapmış ve bir daha Ranga Guru'ya götürmüş. Hocası Raciçi'ye yaptığı bu yeni resmi de yine aynı meydana götürüp bırakmasını söylemiş. Ama bu defa resmin yanına bir palet dolusu renk renk boya ve birkaç fırça bırakmasını söylemiş. Yalnız bu sefer tabelaya insanlardan beğenmedikleri yerleri düzeltmesini rica eden bir yazı yazmasını söylemiş.

Öğrenci ressam Raciçi bir kaç gün sonra gittiği meydanda bu sefer görmüş ki resmine hiç dokunulmamış, fırçalar da, boyalar da kullanılmamış. Çok sevinmiş ve koşarak Ranga Guru'ya olup biteni anlatmış. Hocası ise

- Sevgili Raciçi, sen birinci seferde insanlara fırsat verildiğinde ne kadar acımasız olabileceklerini gördün. Hayatında resim yapmamış insanlar bile eleştirmek adına gelip senin resmini karaladı. Oysa ikinci seferde onlardan resimdeki hataları düzeltmelerini istedin. Hiç kimse bilmediği bir konuyu düzeltmeye kalkmadı, cesaret edemedi. Çünkü yapıcı olmak eğitim gerektirir. Emeginin karşılığını, ne yaptığından haberi olmayan insanlardan alamazsın. Onlara göre senin emeginin hiç bir değeri yoktur. Sakın emegini onun değerini bilmeyenlere sunma ve asla bilmeyenle tartışma, demiş.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: İyi kötü bir işle meşgul olup ortaya bir değer çıkartan biri iş yapmanın zorluklarını bildiği için çalışıp çabalayan ve bir şeyler üretene karşı daha anlayışlı olur.
08.12.2017 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 78 - Zihin Gücü

Nick adında bir demiryolu işçisinin öyküsü bu... Nick güçlü, sağlıklı bir işçi... Manevra sahasında çalışıyor. Arkadaşlarıyla ilişkisi iyi ve işini iyi yapan güvenilir bir insan... Ne var ki kötümser biri... Her şeyin kötüsünü bekler ve başına kötü şeyler geleceğinden korkar.

Bir yaz günü, tren işçileri, ustabaşının doğum günü nedeniyle bir saat önceden serbest bırakılırlar. Tamir için gelmiş olan ve manevra alanında bulunan bir soğutucu vagonun içine giren Nick, yanlışlıkla içerden kapıyı kapatır, kendini soğutucu vagona kilitler. Diğer işçiler Nick'in kendilerinden önce çıktığını düşünürler ve onlar da paydos ederler.

Nick kapıyı tekmeler, bağırır, ama kimse duymaz, duyanlar da bu tür seslerin sürekli geldiği bir ortamda olduğu için pek kulak vermezler. Nick burada donarak öleceğinden korkmaya başlar.

- Eğer buradan çıkmazsam, kaskatı donacağım, diye düşünmeye başlar. İçeride yarısı yırtılmış bir karton kutunun içine girer. Titremeye başlar. Eline geçirdiği bir kâğıda karısına ve ailesine son düşüncelerini yazar:

- Çok soğuk, bedenim hissizleşmeye başladı. Bir uyuyabilsem! Bunlar benim son sözlerim olabilir.

Ertesi günü soğutucu vagonun kapısını açan işçiler, Nick'in cesedini bulurlar. Üzerinde yapılan otopsi, onun donarak öldüğünü göstermektedir. Fakat bu olayı olağanüstü yapan, soğutucu vagonun soğutma motorunun bozuk ve çalışmıyor olmasıdır.

Vagonun içindeki ısı 18°C dir ve vagona bol hava vardır. Nick'in ölümüne neden olan onun zihninde oluşturmuş olduğu "Mademki soğuk hava vagonundayım o halde burası soğuktur," ön yargısıdır.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: İnsan önyargılarını eğer bir kenara bırakmaz ve doğru bir düşünme perspektifi elde edemezse hayatını çekilmez kılabilir.

Önyargılı olmak doğru karar vermeyi engelleyip insanın hata yapmasına sebep olur.

Doğru yargıya ulaşabilmek için doğru bir düşünme perspektifine sahip olmak gerekiyor. Aksi takdirde başkalarının size empoze ettikleriyle hareket ederseniz ki bu durum giderek sizi düşünme tembeli yapar.

Düşünmekten vazgeçen insan ise giderek insan olma vasfını kaybetmeye ve başkalarına bağımlı bir hale gelmeye başlar. 22.10.2007 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 79 - Bakmak ve Algılamak

Bir araştırma için bir araya gelen Fizikçi, Kimyager, Matematikçi ve Antropolog açık bir arazide araştırma yapmaktadır. Aniden bastıran yağmurdan korunmak için bir köylünün barınağına sığınır.

Köylü bir şeyler ikram edebilmek için dışarıya çıkar. Araştırmacıların her birisini dikkatini aynı şey çeker. Soba yerden 1 metre yüksekte ve altında taş kalıplar bulunmaktadır.

Fizikçi hemen yorum yapar. "Adam sobayı yükselterek konveksiyon akımını güçlendirmiş ve odanın daha çabuk ısınmasını sağlamıştır."

Matematikçi buna itiraz edip, "Hayır! Adam sobayı odanın tam merkezine koyarak her tarafın eşit ısınmasını sağlamıştır."

Kimyacı da her ikisine itiraz edip "Bu mümkün değil! Adam sobayı yükselterek hem daha çabuk yakılmasını sağlamış hem de aktivasyon enerjisini düşürmüştür." Diyerek kendi görüşünü söyler.

Antropolog'un yorumu ise "Adam ilkel benlikten kalan ateşe tapma biçimini modernize ederek onu yükseltmekle saygısını göstermiştir" diyerek kendi görüşünü ortaya koyar.

Tartışmalar sürerken köylü içeriye girer. Dayanamaz ve köylüye neden sobanın yüksekte olduğunu sorarlar. Gelen cevap çok basittir.

"Boru yetmedi ağam!"

Alıntı kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Aynı yöne bakan herkes aynı şeyi görmeyebilir. Baktığın şeyin sende uyandırdığı duygu senin kişisel özelliklerinden ortaya çıkar ve sadece sana aittir ve dahi sana göre doğru olması demek onu doğru yapmaz. 11.10.2018 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 8 - Çifte Minareli Medrese

Erzurum'un bende çok güzel hatıraları vardır. 25 yıldan fazladır, benim için hüzünlü bir zaman diliminde onun o meşhur kışında kendi isteğim dışında bir başıma, parasız pulsuz, mutsuz ve umutsuz yolumun düştüğü bu şehir, bu güzel, yiğit ve mert şehir benim elimden tutmuş ayağa kaldırmış, zor bir kışı kolay kılmış beni bahara ulaştırmıştı.

O bahar; bir Ramazan günü hem biraz zaman geçirmek ve hem de kış boyunca merak edip de bir türlü gidemediğim Çifte Minareli Medrese'yi, hemen yanındaki Ulu Cami'yi gezip görmek istemiştım. Kaldığım yere de çok yakındı.

Taş mağazalardan yukarı doğru geze geze vardım önüne. Muhteşem görünüyordu ama sanki o da benim gibi yalnız, sanki öz vatanında gurbette ve sanki biraz da hüzünlü gibiydi.

O büyük taç kapıdan içeri girdiğimde yanılmadığımı gördüm. İçerisi yıkık bir viraneyi andırıyor, her tarafı dökülüyordu. İçim ezilmişti bu vefasızlığa, üzülmüştüm. Çok duramadım çıktım.

Erzurum'a ikinci olarak bundan üç yıl önce bir kere daha gelmek ve Çifte Minareli Medrese'nin önünde bir kere daha durmak nasip oldu.

Yine karlı bir kış günüydü ama bu sefer güzel bir gündü. İlk geldiğimde yedi aylık olan büyük kızımı bu sefer bir öğretmen olarak getirmiştim bu kente, Hasankale'ye... Onu okuluna bırakıp geri döndüm.

Uçağım akşam kalkıyordu ve benim zamanım vardı. 27 yıl önce, 4 ay kaldığım bu kentte önce kendime Kongre Caddesi'ndeki o meşhur Çağ Kebapçısı'nda güzel bir ziyafet çektim.

Lokanta sahibinin kadayıf dolması ikramını tatlı o günlerde bana yasak olduğu için üzülererek reddetmiş olduğumu da söylemeliyim. Hiç unutmuyorum, bir kadayıf dolması alacağım var.

Gerçi kızım tatil gelişlerinde getiriyordu ama olsun. Olur ya ömrüm vefa eder de yine bir gün yolum düşerse yüreğimin derinlerinde sıcakık duran bu güzel kente bu alacağımı unutmayacağım.

Neyse biz sözümüze geri dönelim efendim

Lokantadan çıkıp kar altında yürüye yürüye Taş Mağazaları geçerek Çifte Minareler'e geldim. Merak ediyordum ilk geldiğimde gördüğüm o kötü manzara hâlâ devam ediyor muydu?

Yok, bu sefer içeri giremedim. Çünkü restorasyona alınmıştı ve çevresi iskelelerle çevriliydi. İçeri giremediğime üzülmüştüm ama diğer yandan sevinmişim de. Sonunda birileri ön ayak olmuş ve bu ata yadigarı muhteşem esere sahip çıkılmıştı.

Demek ki bitmiş. Çok da güzel ışıklandırılmış. Şimdi içini çok daha fazla merak ediyorum. Kısmet, İnşa-Allah bir gün içinin yeni halini de görmek nasip olur.
22.03.2011

Recep Akıl

Hayatın İçinden 80 - Yolumuzdaki Engeller

Eski zamanlarda bir kral, saraya gelen yolun üzerine kocaman bir kaya koydurmuş, kendisi de pencereye oturup "Bakalım neler olacak?" diye gözlemeye başlamış.

Ülkenin en zengin tüccarları, en güçlü kervancıları, saray görevlileri birer birer gelmişler, sabahtan öğlene kadar hepsi kayanın etrafından dolaşıp saraya girmişler.

Pek çoğu da kralı yüksek sesle eleştirmişler. "Halkından bu kadar vergi alıyor, ama yolları temiz tutamıyor," diyerek.

Sonunda bir köylü çıkagelmiş. Bu köylü saraya meyve ve sebze getirirmiş. Kayayı yolun ortasında görünce sırtındaki kfeyi yere indirip, iki eli ile kayaya sarılmış ve ıkına sıkına iteleyerek kayayı yolun kenarına çekmiş ama bu arada kan ter içinde de kalmış.

Tam kfesini yeniden sırtına almak üzereymiş ki, kayanın eski yerinde bir kesenin durduğunu görüp eline alarak açmış ve hayretler içinde kesenin altınla dolu olduğunu görmüş. Bir de kralın notunu...

"Bu altınlar kayayı yoldan çeken kişiye aittir," diye yazıyormuş notta. Altında da kralın mührü görünüyormuş.

Alıntı Kısa yk

Kıssadan Hisse: Çoğu zaman engelmiş gibi görünen şeyler aslında insan için bir motivasyon kaynağı, bir imkn olabilir ve önüne yeni fırsatların çıkmasına zemin hazırlayabilirler. 16.07.2014 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 81 - Yanlış Hesap

İstanbul kapalı çarşıya kervanlar gelir. Tüccarların siparişleri kumaş, kürk, baharat neyse dağıtılır. Daha sonra tüccarlardan paraları tahsil edilirmiş.

Yine bir alış veriş sonrasında, tüccarın biri hesap yaparken dört işlem hileleri ile kervancıyı 500 altın içerde bırakır.

Hesaptaki yanlışlığı anlayamayan kervancı Bağdat – Hicaz ve Mısır seferine çıkar.

Tüccar da, "Şimdi bu kervancı Mısır'dan altı, yedi ayda zor döner. Ben de bu parayı işletirim" diye düşünür.

Yol uzun, zaman bol Kervancı yaptığı alışverişin bütün hesaplarını yeniden ayrıntısına varıncaya kadar inceler görür ki tüccar kendisine hile yapmıştır. Bu sırada Kervan da Bağdat'a varmıştır. Kervanı oğluna ve güvendiği birine emanet edip

- Siz burada bekleyin der ve iri bir Arap atıyla dörtnala İstanbul'a koyulur.

Yolda, "Bu adam bu parayı hemen öyle vermez diye düşünüp bir plan yapar ve İstanbul'a vardığında da buradaki dostlarından planını uygulayabilmek için yardım ister.

Ertesi gün tüccarın dükkânına iki kadın gelir ve tüccara,

-Sorup soruşturduk bu civarda en dürüst, en güvenilir kişi sizmişsiniz. Biz Hicaza gideceğiz. Size bu iki çantayı emanet etmek istiyoruz derler.

Çantaları açıp tüccara gösterirler. Çantaların içi inci, altın, pırlanta envai çeşit mücevherle doludur.

- Olur da gelemesek bunlar size helali hoş olsun. Bize bir dua okutur, belki bir hayrat yaptırırsın derler.

Bunları duyan tüccar sevinçten ne yapacağını bilemez için için sevinir. Kadınlara ikramda bulunur hürmet gösterir derken tam o sırada kervancı dükkândan içeri girer.

Bunu gören tüccar, daha kervancı lafa başlamadan,

-Yahu hoş geldin. Bizim hesapta bir yanlışlık olmuş. Paranı ayırdım. Çocuklara da "olur da eğer ölürsem kervancının parasının mutlaka verin" diye de tembihledim. İşte paran burada al, ben kul hakkı yemem kardeşim der. Ve hemen çıkartıp kervancının parasını verir.

Bu sırada kadınlar

- Biz bu sene gitmekten vazgeçtik. Kısmetse seneye, deyip dükkândan çıkıp giderler.

Oyuna geldiğini anlayan tüccar, atına binip gitmeye hazırlanan kervancıya dönüp,

-Hani sen Mısır'a gidecektin. Yaktın beni! Diye bağırır.

Kervancının cevabı bellidir.

-Yanlış hesap adamı Bağdat'tan döndürür, der ve yoluna gider.

Alıntı Kısa Hikâye

_____ /

Kıssadan Hisse: Son tahlilde hiç kimse bir başkasını kandıramaz, öyle sanır. Aslında kandırdığı kendisidir.

Ölüm meleği kapıyı çaldığında elinde hiçbir şeyin kalmayacağı gerçeğini bile bile bu yalan dünyanın peşinden ihtirasla koşuşturup durmak ahmaklık değil de nedir?

Buna rağmen insan her daim hırsının kurbanı olur. 03.04.2017 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 82 - Annenin Hizmete İhtiyacı Var

Ebû'l-Haseni'l-Harkânî (k.s) hazretleri şöyle anlatır:

İki kardeş vardı. Bu iki kardeşin hizmete muhtaç bir anneleri vardı.

Her gece kardeşlerden biri annenin hizmeti ile meşgul olur, diğeri Allah Teâlâ'ya ibadet ederdi.

Bir akşam, Allah Teâlâ'ya ibadet eden kardeş, yaptığı ibadetten, duyduğu haz sebebiyle kardeşine:

- Bu gece de anneme sen hizmet et, ben ibadet edeyim, dedi.
- Kardeşi kabul etti. İbadet ederken secdede uyuya kaldı ve o anda bir rüya gördü.

Rüyasında bir ses ona:

- Kardeşini affettik, seni de onun hatırı için bağışladık, deyince genç:
- Ben Allah Teâlâ'ya ibadet ediyorum. Kardeşim ise anneme hizmet ediyor. Fakat beni onun yaptığı amel yüzünden bağışlıyorsunuz, dedi.

Ses ona:

-Evet, senin yaptığın ibadetlere bizim hiç ihtiyacımız yok. Fakat kardeşinin annene yaptığı hizmetlere annenin ihtiyacı vardı, karşılığını verdi.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: İnsanın Allah'ın rızasını kazanmak için yapmış olduğu kişisel ibadetler sadece kendisiyle ilgili oldukları için aslında pasifist bir durumdur ve sadece kendisine bir fayda sağlarlar.

Elbette bunlar gereklidir. Üstelik farz olanları mecburidir de. Oysa kendisinin dışında başkalarının faydasına olan bir takım işler vardır ki bunlar riyasızca yapılabilirse eğer kişinin daha hızlı yol almasına sebep olabilirler. 14.05.2018 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 83 - Her Güne Bir Simit Parası

Günün son dersinin sonuna gelmişti. Öğrenciler çıkmak için sabırsızlanıyordu. Defter ve kitaplarını çantalarına koydular. Zil çalar çalmaz, dışarı çıkmak için hazırıldılar.

Yalnız, Ali gecikmek için elinden geleni yapıyordu. Ağır ağır eşyasını topladı. Bir yandan göz ucuyla öğretmenine bakıyor, bir yandan da arkadaşlarının gitmesini bekliyordu.

Öğretmeni, onun bu hâlini fark etti:

- Hayrola Ali, eve gitmeyecek misin?
- Sizinle konuşmak istiyordum öğretmenim.
- Peki, Ali, ne söyleyeceksin bakalım?
- Ahmet arkadaşımın durumları pek iyi değil galiba. Annesi, beslenme çantasına iyi şeyler koymuyor. Ona yardım etmek istiyorum. Benim yardım ettiğimi bilirse üzülür. Günde bir simit parası biriktirip her hafta size versem, siz de ona verseniz?

Öğretmen şaşırды. Ali hakkındaki bilgilerini yokladı. Bu çalışkan ve sevimli öğrencisi, ne kadar da iyi niyetli ve düşünceliydi.

- Sizin de maddî durumunuz pek iyi değil Ali?
- Evet öğretmenim. Babam çoğu zaman iş bulamıyor. Ama ben de çalışıyorum.
- Nerede çalışıyorsun?
- Simit satıyorum.

Öğretmen iyiliğin bu kadarına ne demeliydi şimdi? Onu, bundan vazgeçirmek için bir çare bulmalıydı.

- Büyüyünce ne olmak istiyorsun Ali?
- İnsanlara daha çok yardım etmek için, çok zengin bir iş adamı?
- İstersen acele etme; çok zengin olduğun zaman insanlara yardım edersin.
- Olmaz öğretmenim.
- Neden olmaz?
- Üç sebepten dolayı olmaz.

Birincisi: Bu para zaten benim değil. İyilik ettiğim için Allah, beni insanlara sevimli gösteriyor. Onlar da daha çok simit alıyorlar.

İkincisi: "Ağaç yaş iken eğilir," deniliyor. Şimdiden iyilik yapmazsam büyüdüğümde hiç yapamam.

Üçüncüsü: Şimdi, ancak her gün bir simit parası kadar yardım edebiliyorum. Allah, Cennet'i gücü kadar iyilik edene veriyor. Eğer zengin olmadan ölürsem birkaç simit parası ile Cennet'e girebilirim. Bundan daha kârlı bir yatırım olur mu?

Alıntı Kısa Öykü

_____ /

Kıssadan Hisse: İyi niyetli ve cömert olmak Cenabı Allah'ın (cc) ademoğluna bahşettiği insan olma vasfını hak etmiş olmanın ilk adımlarından biridir. 21.11.2009 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 84 - Kim Aptal

Berber tıraş etmekte olduğu müşterisine dükkâna doğru gelen çocuğu göstererek, "Şu gelen çocuk var ya gördüğüm en aptal çocuktur. Şimdi izle." der.

Kapıdan giren çocuğu yanına çağırır ve "hangisi?" Diye sorar. Bir elinde madeni bir lira, diğerinde de 5 liralık bir banknot vardır. Çocuk bir lirayı alır gülererek kapıdan çıkar gider.

Berber tıraş ettiği müşterisine dönüp, "Demıştim değil mi, bu hiç değişmez, her zaman böyledir. 5 lirayı almak varken o bir lirayı aldı," der.

Müşteri tıraşını olup dışarı çıktığında az ileride dondurmasını yiyen çocuğu görür ona niçin 5 lira yerine 1 lirayı aldığını sorar? Çocuğun verdiği cevap hiç de aptal olmadığının kanıtıdır.

" Ben o 5 lirayı aldığım gün bu oyun biter."

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Davranışlarımızı ve kararlarımızı zaman zaman sorgulamalı ve doğru olup olmadıkları konusunda onları teste tabi tutmalıyız ki yanlışlara düşmeyelim.26.10.2013 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 85 - İyilik

Üstünden, başından, davranışlarından kısaca her halinden ihtiyaç sahibi birine benziyordu. Yorgunluğun, kim bilir belki de yılgınlığın üzerinde bıraktığı ruh haliyle zorlukla yürümeye çalışırken bir yandan da imrenerek satıcı tezgâhlarına bakınıyor, kimilerinin önünde durup yan gözle tezgâhın sahibini süzüyor, sonra yeniden ayaklarını sürüyerek bakına bakına yürümeye devam ediyordu.

Bir ara yine bir tezgâhın başında durdu ve satıcıya,

- Allah için bana sebze ver dedi.

Satıcı adama baktı biraz düşündü sonra isteksizce eline bir torba alıp tezgâhın bir köşesine ayırdığı sebzelerden bir miktar koyup adama uzattı.

Adam satıcının verdiği torbayı açıp baktı. Neredeyse hepsi çürük ve işe yaramaz şeylerdi.

Torbayı tezgâhın kenarına koyup ceplerinde bir şeyler aramaya başladı. Sonunda ceketinin iç cebinde birkaç kuruş bozuk para buldu ve satıcıya uzatıp,

- Bu paralarla da bana sebze ver, dedi.

Satıcı bu sefer iyi ve güzellerinden seçerek paranın karşılığı kadarını bir torbaya daha koydu ve adama uzattı.

Adam her iki torbayı da elleriyle kaldırıp,

-Ey Allah'ım, sen görüyor ve biliyorsun, çürükleri senin için, iyileri para için verdi, dedi ve yine o yorgun ve bezgin haliyle ayaklarını sürüye sürüye uzaklaştı. 22.04 2021

Alıntı Kısa Hikâye

Elimizdeki hiçbir şey bize ait değildir. Günü gelip emr-i Hakk vaki olduğunda zerresini bile yanımızda götürmeyeceğimiz şeyler için insan niçin kendisine eziyet eder ki? "Ne verirsen elinle o geliyor seninle" denmiştir. Unutmayalım ki zerre kadar da olsa yapılan her iyilik Âlemlerin Rabbi olan Allah (c.c.) katında değer bulur. recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 86 - Kudüs'ün Yolu

Kudüs'e giden kervanların geçtiği yol üzerinde evi olan yaşlı bir kadın yaşarmış Bulduğu en düzgün taşları boş zamanlarında o yola döşermiş.

- Sen o taşları niçin bu yola döşüyorsun? Diye sormuşlar.

- Er geç bir gün Kudüs Müslümanlar tarafından feth olunacak ve büyük ihtimalle o mübarek ordu bu yoldan geçecek. İşte o ordunun geçeceği yolun taşlarını döşüyorum, demiş.

- Ama sen çok yaşlısın o günleri göremezsin belki, demişler.

- Olsun ben göremem ama benden sonrakiler görür ya. Ben ölünce çocuklarım, onlar da ölünce torunlarım döşeyecekler bu taşları. Biz bu yolda elimizden geleni yapalım da ne zaman gerçekleşir bu, o da Allah'ın takdiridir, demiş

İşte ümmetin bu bilinci, azim ve kararlılığıdır onu hedefine ulaştıran ve Selâhaddin'i Selâhaddin yapan

Alıntı Kısa Hikâye

Başarmak için önce inanmak gerekir. İnanmak da yetmez. İmandıktan sonra hazırlanmak lâzım.

Neyin yapılacağı, nasıl yapılacağı düşünülmeden atılan adım fayda sağlamaz ve o işten hayır da gelmez.

Bir başka önemli konu da ne olursa olsun, nasıl bir zorlukla karşılaşılırsa karşılaşılın asla yılgınlık göstermemek lazım.

Maneviyatın bozulması yenilgiye, başarısızlığa zemin hazırlar.

Yani demem o ki kişinin inancını asla yitirmeden, yılmadan, yüksünmeden, bıkmadan, usanmadan ve her ne olursa olsun asla vazgeçmeden sabırla ve metanetle yürümeyi sürdürmesi lazım.

Başarı bu şartlar yerine getirildiğinde gelir ancak. Aksi durum beyhude bir uğraşı olur.
22.04.2019 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 87 - 20 Penny

İngiltere'nin başkenti Londra'daki bir camiye yeni bir imam gönderilmiş. Adam evinden camiye gitmek için hep aynı otobüse biniyor ve çoğu zaman da aynı şoföre rastlıyormuş.

İmam yine her zamanki gibi otobüse binip parayı uzatmış ve şoförün geri verdiği para üstünü alıp boş koltuklardan birine oturup parayı saymış. Bakmış ki 20 penny fazla.

Bir an bu fazla parayı şoföre geri verip vermemek arasında gidip gelmiş. Sonra düşünmüş ki yirmi penny çok bir para değil ve şirket için hiçbir şey ifade etmez. "Niçin geri vereyim? Bu para bana Allah'ın bir hediyesi olabilir derken aniden kalkıp "yanlışlıkla fazla para vermişsiniz buyurun," diyerek elindeki 20 pennyi şoföre uzatmış.

Şoför verilen parayı gülümseyerek alırken "Siz şu camiye yeni atanan imamısınız değil mi? Aslında uzun zamandır sizi ziyaret etmek istiyordum caminizde; İslam'ı öğrenmek için ve bilerek, size fazla para verdim, nasıl tepki vereceğinizi görmek istedim. Aslında bir yanlışlık yoktu!" demiş.

İmam şok olmuş. Otobüsten inerken artık bacaklarını hissetmiyormuş. Yere yığılacakmış neredeyse. Bir direğe tutunmuş ve kendine gelmeye çalışmış. Gözlerinden yaşlar dökülerek ellerini açıp "Allah'ım! Az daha senin dinini, 20 pennyye satıyordum! Sana sonsuz kere şükürler olsun ki beni Şeytan'a uydurup şaşırtmadın, yoldan çıkartıp yanlış yaptırmadın!

Alıntı Kısa Hikâye

_____ /

Böyle bir şey yaşanmış mıdır bilinmiyorum. Yaşanmamış bile olsa anlatılan bu kıssadan alınacak bir ders var. Evet, davranışlar bir tür kartvizittir, sizi tanımayanlara sizinle ilgili olarak ilk bilgileri verir. 26.04.2021 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 88 - Asala Yalan Söyleme

Zamanın birinde bir genç ilim öğrenme sevdasına düşmüş ama ne yapması gerektiğini de bilemiyormuş. Bu durumda ne yapılır? Elbette bilenlere sorulur. O da öyle yapmış, sorup soruşturmuş ve araştırmalardan sonra öğrenmiş ki bu isteğine Bağdat'ta ulaşabilirmiş.

Fakat bir tek annesi var başka da kimsesi yokmuş. Bağdat uzak, annesini nasıl bıraksın? Doluya koymuş almamış, boşa koymuş dolmamış için içinden bir türlü çıkamamış. Vazgeçse olmaz, annesini bırakıp gitse gönlü razı değil.

Anne evladının bu mutsuz halinin farkında... Bekliyormuş ki oğlu kendiliğinden derdini söylesin. Ama yok, genç bir türlü derdini annesi açamıyormuş. Sonunda kadıncağız dayanamayıp kendisi konuyu açmış.

Delikanlı önce "yok bir şey" demişse de annesini inandıramayacağını görünce durumu etraflıca anlatmış. Böyle bir istek karşısında itiraz etmek olur mu? Olmaz elbette ama evladından da ayrılmak istemiyormuş. İyi ama ya evladının bu isteği?

Ana yüreği bu sonunda fedakârlık her zamanki gibi anneye düşmüş. Oğlunun iyi bir eğitim alması için Bağdat'a gitmesine razı olmuş.

Hazırlıklarını yapmış evladını yol için hazırlamış elindeki bütün parası 40 altın lirayı da küçük bir keseye koyup sımsıkı sararak hırkasının astarının içine dikmiş ki yolda paranın başına bir iş gelmesin.

Gencin gitme vakti gelince kadın evladını karşısına alarak

-Gidip de dönememek var, gelip de görememek var. Beni ve Allah'ı hoşnut etmek istiyorsan asla dürüstlükten ayrılmı. Öleceğini bile bilsen yalan söyleme ki Cenab-ı Hakk her daim senin yanında olsun. Bana şimdi söz ver, demiş.

Annesinin bu isteği karşısında genç de ona

-Sözüm sözdür ki ana bu nasihatini kulağıma küpe yapacağım ve hayatım boyunca hiç unutmayacağım, diyerek söz vermiş.

Vedalaşıp ayrılmışlar. Delikanlı o günlerde Bağdat'a gidecek olan bir kervana katılmış ve yola koyulmuş. Derken yolun bir yerinde eşkiyaların saldırısına uğramışlar. Haydut bu, iyi kötü ayırmayıp işlerine yarayacak ne varsa yağlamışlar.

Tam çekip gidecekleri sırada haydutların başının gözüne bizim delikanlı ilişmiş. Haydut başı gencin kılığına kıyafetine bakmış "Çulsuzun biri, bunda ne olacak ki?" diye düşünmüş ama biraz da eğlenmek için sormadan edememiş.

-Senin değerli neyin var çocuk? Diye sormuş. Delikanlı da soruya

- 40 altın liram var, diye cevap vermiş.

Haydut gülmüş. Bu cevaba inanmamış tabi. Bir yandan da sinirlenmiş. Sert bir sesle

-Sen benimle eğleniyor musun bakayım. Şimdi kafanı keserim senin, ne olduğunu bile anlamazsın, diye bağırılmış.

-Hayır” demiş delikanlı, - Eğlenmiyorum, doğruyu söylüyorum. Haydut şaşkın

-40 altın dedin değil mi?

-Evet.

-Hani nerede bu altınlar?

-Hırkamda saklı.

- Çıkarın bakın şunun hırkasına bakayım doğru mu söylüyor, diye bağırmış haydut başı.

Emir hemen yerine getirilip gencin hırkası çıkartılmış ve astarın içindeki altın liralara bulunmuş. Haydutlar şaşkın birbirlerine bakıp kalmışlar bir süre. Sonra haydut başı gence dönüp,

- Niçin paranın yerini söyledin? “yok” diyebilirdin? Diye sormuş.

- Anneme verdiğim söz sebebiyle, demiş genç. -Ona asla yalan söylemeyeceğime dair söz vermiştim. 40 altın lira için bu sözümünden dönemezdim.

Alıntı Kısa Hikâye

Haydut başı delikanlının bu davranışından etkilenmiş midir? Bilmiyorum. Bildiğim bir şey varsa adı üstünde bu bir hikâye...

Lâkin her kıssada okuyan için bir hisse vardır, almasını bilirse.

Şıfatın ne olursa olsun önce Allah'ın (c.c.) yeryüzündeki halifesisin; yani insansın. İnsana yakışan da insan gibi davranmaktır. 28.03.2009 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 89 - Alın Teri

Hikâye bu ya delikanlı her gün alışık olduğu üzere harçlığını masanın üzerinden almış ki bakmış her zamankinden az. Kızmış parayı pencereden fırlatıp atmış sinirli sinirli söylenerek dönmüş kapıdan çıkıp gitmiş.

Sedirde oturmuş gazetesini okuyan baba oğlunun bu hareketi karşısında gencin arkasından müstehzi bir gülümseyişle kısa bir süre bakmış sonra yeniden gazetesine dönüp okumaya devam etmiş.

Ertesi gün yine aynı sahne yaşanmış yine para masadan alınmış, beğenilmeyip yine pencereden dışarı atılmış. Ama bu sefer bir yandan da babaya kısa bir bakış fırlatılmış.

Baba da önceki gün gibi gazetesıyla meşgulmüş o da gözlüklerinin üzerinden oğluna kısa bir an bakmış sonra hiç bir şey olmamış gibi meşguliyetine geri dönmüş.

Bu durum birkaç gün daha aynı şekilde devam edegelmiş derken sonunda babası gence,

-Evladım niçin harçlığını pencereden dışarı atıp duruyorsun ki? Diye sormuş.

Evlat da babasına harçlığını yine eski değer üzerinden vermezse almayıp yine pencereden atacağını söylemiş. Bunun üzerine baba,

-Öyleyse demiş, -Bundan böyle sana harçlık vermeyeceğim. Annene de tembih edeceğim o da vermesin. Bakalım parasız ne yapacaksın?

-Çalışır kazanırım çok mu zor? Diye cevap vermiş genç.

-Bu yaşına geldin bir gün çalışmadın. Çalışmak nedir bilmezsin ki sen. Doğru dürüst bir mesleğin bile yok. Nasılsa her ihtiyacını biz karşılıyorduk. Bu yüzden bütün uyarılarımıza rağmen bir iş edinmek için hiç çabalamadın. Mesleği olmayan sen ne iş yapacaksın da ekmeğini kazanacaksın?

Babasının bu sorusu karşısından delikanlı

-Elbet bana göre de bir iş bulunur, demiş ve çekmiş kapıyı çıkmış.

O günden sonra genç her sabah erkenden evden ayrılıp akşam geç vakit eve döner olmuş. Ama ne babası, ne de annesi her hangi bir şey sormamışlar ona. O da hiçbir şey anlatmamış.

Bu durum epey bir zaman böyle sürmüştü gitmiş. Derken bir akşam genç babasının karşısına geçip elindeki parayı ona uzatmış ve demiş ki.

- İşte bak demiş, - "Kazanamazsın" demiştin kazandım.

Adam oğlunun verdiği parayı almış bakmış, yüzünü buruşturup ayağa kalkarak pencereye yönelmiş. Genç durumu kavrayıp babası parayı tam pencereden dışarı atacakken engel olmuş ve babasının elinden parayı almış ve cebine koyarken,

-Onca zahmet, onca zorlukla kazandığım parayı nasıl camdan atarsın baba? Hiç mi emeğe saygın yok senin? Diye babasına sitem etmiş.

- Elbette var oğlum demiş. Görüyorum ki artık senin de var.

Alıntı Kısa Hikâye

Alın teri dökmeden elde edilen kazanç ne kadar meşrudur, ne kadar değerlidir ve insana ne hayır getirir?

Rızkını kazanmak için çalışıp çabalamak, alın teri döküp, emek harcamak ve Allah'tan (c.c.) başka hiç kimseye muhtaç olmamak insanın rahat uyumasını ve dik yürümesini sağlar.

Boşuna denmemiştir. "Gezen tilki yatan aslandan iyidir," diye. 16.08.217 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 9 - Deprem

Yatmaya hazırlanıyor. Vakit çok ilerlemiş. Evdekiler çoktan uyumuşlar. Kim bilir kaçınıcı uykularındalar? Hava çok sıkıntılı... Uyku tutmamış, oyalanıp duruyor evin içinde. Gecenin ilerlemiş bir vakti olmasına rağmen gündüzki o nemli, yapış yapış sıcaklık hâlâ devam ediyor. Nefes bile almakta zorlanıyor insan.

Neden sonra "Biraz uyumalıyım," diyerek yatak odasına yöneliyor. Yarın iş var ve onun erken kalkması gerekiyor.

Üzerindekileri çıkartıp yatak kıyafetlerini giyiyor. Lambayı söndürüp yatağa yönelecekken birkaç saniyelik müthiş bir uğultu, ardından gecenin karanlığını yırtıp parçalayan kızıl bir ışık doluyor bir anda karanlık odanın içine. "Ne oluyor?" Demeye varmadan derinlerden, sanki çok uzaklardan geliyormuş hissi veren müthiş bir kütürtü.

Olduğu yerde kala kalıyor. Ardından batıp çıkmaya başlıyor. Yatakla arasındaki mesafe bir metre kadar... İlk anda ne olduğunu anlayamıyor. Kendisini yatağa atmak istiyor ama yapamıyor. Rastgele savurduğu eli duvara denk geliyor. Tutunup ayakta durmaya çalışıyor. Eşi uyanmış deprem diye bağıyor. Kelimeyi Şahadet getiriyor, salâvat çekiyor bağıra bağıra. O da içinden eşine katılıyor.

Şahadetler ve salâvatlar arasında "Çocuklara bak! " diye sesleniyor eşi. Yan odada uyuyan çocuklar onun da aklında ama yerinden bir türlü kımlıdayıp da hareketlenemiyor. Elinden gelen tek şey, bulunduğu yerden yüksek sesle bağırp onları cesaretlendirecek sözler söylemek... Çocukların onu duyup duymadıkları aklına bile gelmiyor.

Batıp çıkmalar bitmiş, şimdi de çalkalanmalar başlamış bu daha da beter. İnsanı bir yerden bir yere savuruyor. Dengesini kaybedip yere düşüyor. Neden sonra bir anda her şey bitiyor. Ne uğultu, ne sarsıntı... Her şey susmuş, tam bir sessizlik... Ve kopkoyu bir karanlık... Beş on saniye sürüyor bu sessizlik.

Kısa bir süre sonra kapı vuruluyor. Yan evde oturan bacanağı sesleniyor. Düştüğü yerden kalkıp dışarıya ses verirken bir yandan da yan odada yatan çocukların yanına gidiyor.

Karanlık... Hiçbir şey görünmüyor. Sesleniyor, çocuklar da ona cevap veriyorlar. O an, çocuklarının seslerini duyduğu o an, hayatının en mutlu anı... Şükreliyor Rabbine. İkisine de sımsıkı sarılıyor.

Aceleyle kendilerini dışarı atıyorlar. Herkes dışarıda... Buldukları çevreye henüz müteahhitler dadanmadığı için evler tek, bilemediniz iki katlı... Şimdilik pek yıkım yok gibi. Komşular birbirlerinin halini merak ediyor. Müthiş bir yardımlaşma... Olağanüstü bir dayanışma ruhu... Yaralar hiç vakit geçirilmeden sarılmaya başlanıyor, büyük bir tevekkülle.

Neden sonra o kargaşa içinde derinlerden, sanki çok uzaklardanmış gibi gelen ezan sesini duyuyor. Hemen yan taraflarındaki caminin imamı yanık yanık okuyor ezanı, sesindeki hüznü yüreğini burkuyor. " Demek, diyor cami yıkılmamış."

Bacanağı aynı zamanda adaşı "Hele gel şu namazı bir kılalım da sonrasına bakarız," diyor koluna girerken.

Arka sokaktaki camiye doğru yürümeye başlıyorlar, ikisi ve birkaç mahalle sakini daha.

"Bizim hocanın sesi bu kadar güzel miydi usta?" Diye soruyor bacanağına. Onun bu sorusuna bacanağı sesli sesli gülmekle karşılık veriyor. O da katılıyor bu glmelere. Çevredekiler hayretle bakıyor onlara, gülmelerine bir anlam veremeyerek. "Gülüyoruz işte," diye izah ediyor, "ağlanacak halimize" Gerçek nedeni söylese yanlış anlayacaklar nasılsa, ya da anlamayacaklar.

Sokağı dönüp camiye doğru yöneliyorlar. Cami yerinde... Minaresi de ayakta... Bir kere daha şukrediyor Rabbine ve büyük bir güvenle hiç tereddüt göstermeden camiden içeri giriyor. 22. 09.1999

Recep Akıl

Hayatın İçinden 90 - Kendine İyi Bak

Yaşlı adam pazarcıya sattığı domatesin fiyatını sordu. Pazarcı da önündeki kasadan aldığı domatesleri tezgaha dizerken bir yandan da fiyatı soran yaşlı adama cevap verdi.

Adam bir iki saniye düşünüp pazarcıya hayırlı işler dileyerek yürüyordu ki pazarcının "güle güle amca kendine iyi bak" sözü üzerine hışımla geri dönüp.

"Ula edepsizun evladi bu güne kadar bana sen mi baktun?" diyerek tezgahın arkasındaki pazarcının üzerine yürüdü.

Arada tezgah olmasa genç delikanlının hali haraptı.

Pazarcı bir iki söz söyledi ama baktı ki kendisini dinleyen yok yaşlı adamın bağırıp çağırmasını biraz da şaşkınlıkla izlemekle yetindi.

Bağırıp çağırıp sinirini çıkarttıktan sonra yürüyüp giden yaşlı adamın arkasından kısa bir süre baktıktan sonra yaptığı işe dönen pazarcı bir yandan da olayı izleyen yan tezgâh komşusuna,

"Şimdi ben ne dedim de bu amca bana bu kadar kızdı abi ya? Anladıysam ne olayım," dedi ve ellerini iki yana açarak gülmeye başladı.

RECEP AKIL

Genç pazarcı gerçekten anlamamış mıydı, yoksa anlamamış gibi mi yapmıştı? Orası bilinmiyor. Ama bilinmesi gereken bir şey var ki o da söylediklerimize dikkat etmeliyiz evet, ama söyleneni de doğru anlamalıyız. 18.08.2013 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 91 - Vermek

Hoca ile talebesi yolda yürüyüp giderlerken yol kenarındaki bir ağacın altında düzenli bir şekilde koyulmuş oldukça yıpranmış bir çift ayakkabı görürler. Durup çevreye bakarlar ama kimseyi de göremezler.

Talebe, hocasına dönüp muzip bir ifadeyle "Hocam bu ayakkabıları saklasak da, sahibi geldiğinde ayakkabısını bulamayınca, o anki halini seyretsek, ne dersiniz?" diye sordu.

Hocası, "Olmaz evladım, dedi. - sevincimizi başkalarının üzüntüsü üzerine kurmamız doğru değildir. Ama gel şöyle yapalım, sen zengin bir ailenin çocuğusun, bu ayakkabının içine bir miktar para bırak, sahibi gelip bunu gördüğü zamanki halini seyredelim bakalım ne olacak?"

Talebe bu teklifi daha güzel buldu ve hocasının dediğini yaparak adamın ayakkabısının içine bir miktar para koydu. Sonra adam geldiğinde kendilerini göremeyecekleri bir yere saklanıp beklemeye koyuldular.

Bir süre sonra, ayakkabının sahibi geldi, yorgun argın ağacın altına oturup biraz soluklandıktan sonra giymek için ayakkabılarını eline aldığı anda birinin içindeki parayı fark etti ve şaşkınlıkla gayri ihtiyari çevresine bakındı ama hiç kimseyi göremedi. Sonra dönüp ayakkabıdaki parayı alıp ellerini açarak gözyaşları içinde,

" Ya Rabbi, eşimin hasta, çocuklarımın aç olduğu Sen'ce malumdur, verdiğin bu nimet için Sana sonsuz şükürler olsun," diye dua ederek uzun bir süre ağladı. Olayı gizlendikleri yerden seyreden hoca ve talebesi de duygulanmışlar onlar da ağlamaya başlamışlardı

Bir süre sonra hoca talebesine dönüp, "Bu ilk tekliften daha güzel olmadı mı, şu an daha mutlu ve sevinçli değil misin?" diye sordu.

Talebesi:

" Evet, hocam dedi, -Daha sevinçliyim."

"Demek ki neymiş, diye sözüne devam etti hoca, - Verdiğin zaman, aldığından daha mutlu olursun. Güçlü ve haklı olduğunda affetmek de vermektir. Gıyabında bir kardeşine dua etmek, haksızlığa düştüğünde özür dilemek de bir anlamda vermektir. Başkasının ırzına kem gözle bakmamak, insanların gönüllerine sevinç ekmek de öyle... Vermek almaktan her durumda daha iyidir.

Alıntı Kısa Hikâye

İnsanların zaafı ve eksikliklerini durduk yere ortaya çıkarıp bunlar üzerinden üstünlük kurmaya kalkmak acizliktir ve son tahlilde kişiye hiçbir şey kazandırmaz bilakis kaybettirir. "Mazlumun ahı indirir şahı" denmiştir. Asla unutulmamalıdır ki İlahi adalet diye bir gerçek vardır. 27.5.2021 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın içinden 92 - Komşu

- Nereye ağabey? Diye seslendi apartman komşusu, yan taraftaki annesinin bahçesine ektiği fasulyeleri çapalıyordu.

- Cuma'ya gidiyorum," dedi ve sonra gayri ihtiyari ekledi -haydi gelmiyor musun?

Komşusunun namazla Cuma'yla pek ilgisinin olmadığını bildiği halde onu Cuma namazına davet etmesini doğrusu ya kendisi de yadırgamıştı. Ama söz ağızdan çıkmıştı bir kere dönülmezdi.

Komşusu elindeki çapaya dayanıp

-Yok, ağabey ben gelmeyeyim sen git, dedi -pek alışık değilim biliyorsun.

Laf açılmıştı bir kere cevap verdi.

- Olsun bir yerden başlarsın işte.

- İyi de ağabey ben namaz kılmayı da bilmem ki. Gerçi biliyorum da hangi namaz kaç rekât kılınır onu bilmem, dedi.

Üzüldü. Ne diyeceğini bilemedi.

-Öğrenmedik zamanında alışkanlık edinmedik. Böyle gelmiş böyle de gider artık, diyerek devam etti sözlerine komşusu. Gözlerinden belli belirsiz bir gölge geçti gitti.

Komşusu durumundan rahatsızlık mı duyuyordu, yoksa bilmediği için kendisini mahcup mu hissediyordu bilemedi. Bir şeyler söylemek istedi dili varmadı sustu.

- İyi peki madem dedi, - Allah kolaylık versin iyi çalış, bu sene kışlık fasulyeler senden bak, diye gülerken ilave etti.

Bahçe kapısına doğru yürürken komşusunun

-Bu sene çok ekdim hepimize yeter, deyişini duydu.

Komşusunun gitmediğini bildiği halde "haydi gel," demesine şaşırılmış, hatta kendisine kızmıştı da ama demişti bir kere, söz ağzından çıkmıştı.

Bir an için nefsinin oyununa gelip yaptığı terbiyesizliği maskeleyebilmek için gülümseyerek al salladı ve bahçe kapısından sokağa çıkarak yürüdü gitti. 14.04.2020

İnsanlara zaafı üzerinden vurmaya kalkışmak ve hatta bir takım imalarda bulunmak ahlaksızlıktır, zulümdür. Asla unutulmamalıdır ki her insan eksiktir, hataları ve günahları, mutlaka vardır. 13.06.2021 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 93 - Önemli Olan Verebilmektir

Yıllar önce hastanede çalışırken, ağır hasta bir kız getirdiler. Tek yaşam şansı, beş yaşındaki kardeşinden acil kan nakli idi. Küçük oğlan aynı hastalıktan mucizevî bir şekilde kurtulmuş ve kanında o hastalığın mikroplarını yok eden antikorlar oluşmuştu.

Doktor durumu beş yaşındaki oğlana anlattı ve ablasına kan verip vermeyeceğini sordu. Küçük çocuk bir an duraksadı. Sonra derin bir nefes aldı ve

-Eğer kurtulacaksa, veririm kanımı. Dedi.

Kan nakli yapılırken, ablasının gözlerinin içine bakıyor ve gülümsüyordu. Kızın yanaklarına yeniden renk gelmeye başlamıştı, ama küçük çocuğun yüzü de giderek soluyordu... Gülümsemesi de yok oldu. Titreyen bir sesle doktora sordu:

-Hemen mi öleceğim?

Ufaklık, doktoru yanlış anlamıştı, ablasına vücudundaki bütün kani verip, öleceğini düşünüyordu.

Alıntı Kısa Öykü

Kıssadan Hisse: Vermeyi bilmek üstelik bir de elindeki en değerli şeyi verebilmek her kişinin yapabileceği bir şey değildir. Bunu ancak yüksek ruhlu insanlar yapabilirler. Çünkü insan bencildir ve fayda sağlamayacaksa asla elindekinden vaz geçmez.13.08.2009 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 94 - Bende Bana

Zamanlardan bir zaman memleketin birinde bir bey yaşarmış. Bu beyin güzeller güzeli bir de kızı varmış.

Gün gelmiş kız büyümüş. Büyümüş de ne olmuş? Ne olacak kızına talip olanlar beyin kapısına gidip gelmeye başlamış. Ama bey kızına çok düşkün bir türlü kızını kimselere vermeye yanaşmıyormuş ama kapıya gelenlerden de bir türlü kurtulamıyormuş.

Bakmış ki bu böyle olmayacak, gittikçe de işler çıkmaza giriyor bir karar vermiş demiş ki,

-Bir bilmecem var, kızıma talip olanlar buyursun gelsinler bu bilmecenin cevabını ilk kim verirse kızımı ona vereceğim..

Beyin bu sözü üzerine talipler tek tek beyin huzuruna çıkmaya başlamışlar. Bey bilmeceyi sormuş her gelene demiş ki

- Su ne diyerek kaynar?

Taliplerin kimi "tıkır tıkır diyerek" demiş kimi "lıkır lıkır," kimi "fokur fokur" vs. Ama beye göre verilen bu cevapların hiçbirisi doğru değilmiş. Her gelen boynu bükük geldiği yere geri gitmiş.

Bu arada kızın bir de sevdiği var. Delikanlı demiş ki kıza

- Babandan cevabı öğren bana söyle ki seni alabileyim.

Kız dünden razı ama cevabı babasından nasıl alacak? Başlamış babasının etrafında dört dönmeye, ağız aramaya. Bey akıllı adam bu dört dönmelerin bu ağız aramaların boşuna olmadığını bilmiş tabi. Bakmış ki olacak gibi değil çaresiz istemeyerek de olsa cevabı kızına söylemiş.

-Eğer demiş su, -Ben yağmur olmasaydım yeryüzüne yağmazdım. Ben yağmadığım için ağaç olmazdı. Ağaç olmadığı için ateş olmazdı, ben de, 'benden bana, benden bana' diye, diye ateş üstünde yanmazdım.

Alıntı kısa hikâye.

Hayat böyle bir şeydir. Her şey istikrarlı bir döngü üçünde sürer gider. Ve her şey sonunda aslına döner. recep akıl 12. 10. 2019

Recep Akıl

Hayatın İçinden 95 - Adalet ve Özgürlük

Bu fotoğraf bireysel özgürlüğün kötü/kötüye kullanımına çok güzel bir örnektir.

Turtadan bir dilim alan insan özgürce kendi payını almıştır.

Ve evet görüldüğü gibi hakından fazlasını almamıştır belki ama kendi payını alırken diğerlerinin kendi paylarını almalarını zorlaştırmıştır.

Hatta adaletsizliğe de sebep olmuştur.

Demem o ki, kendi özgürlüğümüzü kullanırken diğerlerine zarar veriyorsak ve adaletsizliğe yol açıyorsak bu bireysel özgürlüğün kötüye kullanımı olur.

Bu turta fotoğrafı söylenmek istenen şeyi çok iyi anlatıyor.

Platon'un dediğı gibi "Adalet aritmetik değil, geometriktir."

Alıntı Kısa Yazı

Bu arada bizde de bir söz var der ki "Kendimize yapılmasını istemediğimiz şeyi başkasına yapmayalım ki adaletten ayrılmış olmayalım. 2.02.2022 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın içinden 96 - Başarıların Ardındakiler

Akademik açıdan mükemmel bir genç, büyük bir şirkette yönetici pozisyonuna başvurmaya gitti.

İlk görüşme iyi geçmişti. Sonra üst düzey yönetici ile görüşmeye sıra geldiğinde, yönetici öz geçmişten gencin akademik başarılarının, ortaokuldan lisansüstü araştırmaya kadar her bilginin mükemmel olduğunu görünce sordu.

- Okulda burs aldınız mı?

- Hayır Efendim!

- Peki, okul masraflarınızı babanız mı ödedi?

- Babam bir yaşındayken vefat etti, dedi genç adam. - Okul masraflarımı ödeyen annemdi

- Annen nerede çalıştı?

- Annem, çamaşırcılık ve ev temizliği yapar efendim, dedi genç.

- Anladım dedi yönetici. - Bana ellerini bir gösterir misin?

Genç adam şaşkınlıkla düzgün ve kusursuz ellerini yöneticiye uzattı.

Yönetici,

-Annene daha önce yaptığı işlerde hiç yardım ettin mi? Diye sordu bu kez.

- Hayır, annem her zaman daha fazla kitap okumamı ve iyi bir eğitim için çabalamamı istedi. Ayrıca annem benden çok daha hızlı çamaşır yıkayabilir.

Yönetici,

- Bir isteğim var, dedi. Bugün evine geri döndüğünde, git ve annenin ellerine bak, sonra da yarın sabah gel beni gör.

Genç işe alınma şansının yüksek olduğunu hissediyordu. Geri döndüğünde, mutlu bir şekilde annesine sarıldı. Kadın tam olarak ne olduğunu anlayamamıştı ama kendini bir garip ama çok mutlu hissetti.

Delikanlı annesinin ellerini avuçlarına aldı. O eller ne kadar da kırışik, çatlak ve çürük içindeydi. Bazı çürüklere dokunduğunda kadın elini geri çekiyordu çünkü canı yanıyordu.

Bunu ilk kez fark ettiği için gencin gözleri doldu ve içi acıyla burkuldu. Annesinin ellerini defalarca koklayarak sevgiyle öptü.

Bu ellerdeki morluklar onun mezuniyeti, akademik üstünlüğü ve geleceği için ödediği bedellerin karşılığıydı. Sofrayı o gece kendisi hazırladı, uzun uzun annesi ile sohbet etti ve yatmasına yardım etti.

Ardından evi toparlayıp, kalan çamaşırların tamamını yıkadıktan sonra yorgun bir

şekilde yattı. Ertesi sabah, tekrar yöneticinin karşısındaydı.

Yönetici gencin gözlerindeki hüznü, acıyı hemen fark etmişti.

- Dün evinde ne yaptığını ve ne öğrendiğini bana söyleyebilir misin?

- Annemi ne kadar ihmal ettiğimi gördüm. Onunla uzun uzun sohbet ettim, sofrayı kurdum, evi temizledim ve kalan tüm kıyafetleri de yıkadım, dedi.

Yönetici,

- Şimdi bana Lütfen duygularını söyle deyince, delikanlı başı öne eğik sıraladı.

- Takdirin ne demek olduğunu şimdi biliyorum. Annem olmasaydı bugün başarılı olamazdım. Tek başına bir şeyler başarmanın ne kadar zor olduğunu, birlikten kuvvet doğacağını çok iyi anladım Aile ilişkisinin önemini, değerini ve takdir edilmesi gerektiğini anladım.

- İşte bu benim yöneticim olmanız için aradığım şey, diye karşılık verdi yönetici.
-Başkalarının yardımını takdir edebilecek, başkaları ile iş yaparken, onların çektiklerini de anlayabilecek ve hayattaki tek hedefi olarak parayı ortaya koymayacak birini işe almak istiyorum ben ve siz işe alınıyorsunuz, hayırlı olsun.

Alıntı Kısa Hikâye

Hayatının bir yerinde sana yol göstermiş, önünü açmış birileri mutlaka olmuştur. Bu kişileri hatırdan çıkarmamak için illa birilerinin uyarısı beklenmemelidir.

Attığı her adımda olmayabilir ama vardığı her menzilde kişi kendisine yardım eden insanların kadrini, kıymetini bilmeli, bunu onlara da hissettirmelidir.22.12.2021 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 97 - Karpuzcu ile Kumaşçı

Padişah, vezire sorar:

- Vezir! İstanbul'da evliya var mı?
- Aman sultanım, İstanbul evliya yatağı olarak bilinir, evliya olmaz mı hiç!
- Öyleyse bir kaç tanesini ziyaret edelim.
- Sultanım, arzu ederseniz tebdil-i kıyafet ile şehri dolaşalım.

Vezir ve padişah köylü kıyafetleri giyip, yola çıkarlar. Önce Mısır çarşısına girerler. Orada bir kumaşçı dükkânına girip selam verirler. Dükkân sahibi büyük bir edeple selamı alır ve müşterilerine iltifatta bulunarak,

- Hoş geldiniz, safa geldiniz. Maşa-Allah, Allah'ın ne güzel kulları var; buyurun efendim, der.

Vezir, biraz kumaş lazım olduğunu ve kumaş almaya geldiklerini söyler. Kumaşçı, hangisinden alacaklarını sorar. Vezir,

- Şu topu, şu topu, şu topu indir, diyerek topların yarısından fazlasını indirtir. Sonra da -Şundan yarım metre, şundan bir metre, şundan iki metre kes, diyerek indirttiği bütün toplardan kestirir.
Kumaşçı

- Allah'ımın ne güzel kulları var. Ya Rabbi sana şükür, diyerek kestiği kumaşları paket yapar, ücretlerini hesap edip miktarı yazılı olan kâğıdı vezire uzatır. Bu sefer vezir

- Kusura bakmayın biz bunları almaktan vazgeçtik; çünkü kumaşları beğenmedik, der. Kumaşçı büyük bir teslimiyetle

- Hay hay, olur efendim. Allah'ın ne güzel kulları var; fark etmez efendim, güle güle, diyerek müşterilerini uğurlar. Paketlenmiş kumaşlarını bir tarafa koyar.

Padişah ve vezir bu sefer Beyazıt meydanına çıkarlar. Orada elinde sopasıyla "karpuz, karpuz!" diye bağıarak karpuz satan heybetli birisini görürler. Vezir,

- Padişahım, şimdi bu zattan karpuz alacağız; ama hemen almayın. Karpuzları bastırın, birini alıp diğerini koyun. Kolay kolay karpuz beğenemeyen bir kimse gibi uzun zaman onu meşgul edin, der.

Padişah denildiği gibi birini alır, birini bırakır; öbürünü sıkır, diğerinin kabuğuna el vurarak olup olmadığını kontrol eder ama bir türlü karpuz alamaz.

Karpuzcu ise göz ucuyla müşterisini takip etmektedir. Bakar ki ellemediği ve sıkmadığı karpuz kalmamıştır. Müşteriye elindeki sopasını göstererek

- Bana bak, alacaksan bir tane al, git. Karpuzları yaralayıp durma! Beni kumaşçı gibi zannetme, padişah olduğuna da güvenme, der. Padişah,

- Sus sus, bizi faş etme, diyerek alelacele bir karpuz alıp parasını ödeyerek hızlıca oradan uzaklaşırlar. Vezir,

- Şimdi de Süleymaniye'ye gidelim, orada daha nice Allah dostlarını göstereceğim size, der. Padişah,

- Vezir, bu kadar yeter. Karpuzcusu, kumaşçısı evliya olan yerde daha neler vardır kim bilir. Yeter! Şimdi gidip kumaşçının paralarını verelim, adamcağız zarar etmesin, der. Tekrar kumaşçıya gidip selam verirler. Kumaşçı yine aynı teslimiyet ve vakar içinde selamlarını alır,

-Buyurunuz efendim, Allah'ımın ne güzel kulları var, buyurun efendim, der. Vezir,

- Biz yeniden karar verdik kestirdiğimiz kumaşları alacağız, deyip parasını verip kumaşçı ile vedalaşırlar. Dükkândan çıkarken kumaşçı ellerini kaldırıp,

- Ya Rabbi sana hamd olsun. Bugün iki defa dükkânıma padişah gönderdin, diyerek Allah'a şükreder. Padişah bu hal karşısında şaşırır. Vezire,

- Vezir, anladım bu iki zatın ikisi de evliyadır; ama acaba hangisi üstündür? Diye sorar. Akıllı vezir der ki padişaha,

- Hünkârım, ben hangisinin üstün olduğunu bilemem; ama herhalde, laftan anlayana kumaşçı gibisi, laftan anlamayana karpuzcu gibisi lâzım.

Alıntı Kısa Hikâye

Tanımadığımız, bilmediğimiz, hayatta hiç karşılaşmadığımız insanlarla ilgili olarak başkalarının onlar hakkındaki fikirlerine bakarak ne çok hüküm veriyoruz.

Bu şekilde davranıyor olmamızı haklı görüyor olamayız. Buna rağmen yine de fikrimizde ısrar ediyorsak bizde bir sakatlık var demektir.

Denmiştir ki "İğneyi kendine batır önce, sonra çuvaldızı başkasına batırırsın." Tabi adil olabilirsen...16.11.2015 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 98 Kendi Çizgini Uzat

Öğretmen sınıftaki zeki fakat bir o kadar da kışkanç öğrenciye,

– Niçin arkadaşlarını çekemiyor, onların yaptıklarını bozup kavga ediyorsun? Diye sordu.

Öğrenci, bir süre düşündükten sonra,

– Çünkü onların beni geçmelerini istemiyorum da ondan diye cevap verdi öğretmenine.
-En iyi ben olmalıyım.

Kısa bir süre çocuğa bakan öğretmen masasından kalkıp eline bir parça tebeşir alarak tahtaya bir çizgi çizdi ve yeniden öğrenciye dönüp,

– Bu çizgiyi nasıl kısaltırsın? Diye sordu

Öğrenci bir süre çizgiyi inceledikten sonra içinde çizgiyi birçok parçaya bölmek de olan birkaç cevap verdi.

Cevapların hepsinin doğru olduğunu kabul etti öğretmen ama daha iyisinin de olabileceğini söyleyerek çizgiye paralel daha uzun bir çizgi çizdi ve yeniden öğrenciye dönüp sordu

– Şimdi birinci çizgi nasıl görünüyor? Diye sordu.

– Daha kısa, dedi öğrenci.

Öğretmen bu cevap üzerine öğrencisine unutmaması gereken şu nasihati verdi

– Arkadaşlarını kışkanıp onların yolunu kesmeye çalışarak yeteneklerini kısıtlayacağına ilginç ve yeteneklerini artırarak kendi çizgini uzatman, hem daha kolaydır hem de daha iyi. Üstüne üstlük kendi yeteneklerini geliştirmeye çalışmak seni daha çalışkan ve verimli hale getirip daha başarılı olmanı sağlar.

Alıntı Kısa Hikâye

Kıyaslamak insanı kışkançlığa sürükler. Kışkançlık kötülüğe, kötülük felakete... İnsan ne iyidir ne de kötü. Fitraten hem iyidir hem de kötü. Ve hangi yanını öne çıkarıyorsa o yanıyla bilinir.16.02.2017 recep akıl

Recep Akıl

Hayatın İçinden 99 - Adam ile Karısı

Adamın biri artık karısının eskisi kadar iyi duymadığını sanıyor ve onun bir işitme cihazına ihtiyaç duyduğunu düşünüyormuş. Fakat bunu karısına nasıl söylemesi gerektiğinden de emin değilmış.

Bu durumu konuşmak için aile doktorunu aramış. Doktor adamın karısının ne kadar duyduğunu anlayabilmesi için basit bir yöntem önermiş.

-Yapacağın şey şu, karından 20 adım ileride dur, normal konuşma tonuyla bir şeyler söyle. Eğer duymazsa 15 adım ilerisinde aynı şeyi tekrarla. Yine duymadıysa cevap alana kadar mesafeyi kısalt."

O akşam karısı mutfakta akşam yemeğini hazırlarken adam işlemi uygulamaya koymuş. 20 adım uzaklıktan karısına normal bir konuşma tonuyla seslenmiş,

-Hayatım bu akşam yemekte ne var? Karısından cevap yok. Mutfağın biraz yaklaşmış ve soruyu tekrarlamış.

-Hayatım bu akşam yemekte ne var? Yine cevap yok. Mutfağın biraz daha yaklaşmış ve soruyu bir kere daha sormuş. Cevap yine yok. Adam sonunda mutfağın kapısına kadar gelip soruyu bir ker daha sormuş,

-Hayatım bu akşam yemekte ne var? Adam yine cevap alamayınca karısına iyice yaklaşmış aynı soruyu bir daha sormuş "

-Hayatım bu akşam yemekte ne var?

-Hayatım daha kaç kere söylemem gerekiyor? 'Tavuk var' dedim ya.

Akıntı Kısa Hikâye

Kusur hep başkasındadır zaten. Çok az insan kusurlarını gerçek anlamda ve samimiyetle kabullenir. Çünkü aksi durum nefesine ağır gelir. 23.10.2014 recep akıl

Recep Akıl

Karalamalar 40- Akıl

İnsan aslında hiç eksiksiz olarak yaratılmış bir varlıktır.

Bugün onun eksik yanlarından söz ediyorsak onu eksik kılan aklına çok güveniyor olması yüzündendir.

Her ne kadar akıl insanı insan yapan en önemli özellikse de yine aynı akıl insanın yanlışla düşmesine ve hatta mahvına bile sebep olabiliyor.

Çünkü sadece aklını ön plana alarak hareket eden kişi için yanılmak mukadderdir.

Hele bir de onu yanıltacak propaganda araçlarına karşı kendisini yeterli düzeyde donatamamışsa ve bu propagandalar sayesinde oluşturulan dezenformasyonlara karşı önlem almaya da muktedir olamamışsa okyanus ortasında fırtınaya yakalanmış bir kayık gibi savunmasız kalır ve kendisini kurtarmaktan aciz bir duruma düşer.

Kişinin bu zor durumdan kurtulabilmesinin tek yolu ise kendisini yaşadığı çevrenin, toplumun ve zamanın gereklerine göre yetiştirmesinden ve doğru kılavuzlar edinmesinden geçiyor.

Bu sebeple kişinin yanılma ihtimalini en aza indirmesi için muhakeme gücünü, kıyaslama becerisini de önüne kılavuz olarak koyması elzemdir.

Belki bunlardan da önemlisi danışmayı, istişare etmeyi kendisinde alışkanlık haline getirmelidir ki hata yapma oranı daha az olabilsin.

Akıllı olmak iyidir, insanın aklına güvenmesi de iyidir ama onu doğru kullanmak koşuluyla. Yoksa gün geliyor kişinin en büyük düşmanı yine akli oluyor.

Unutulmamalıdır ki akli bile şaşırabilir insanın, "Ben bilirim," kesin ifadesiyle ortaya çıkmak bu iddianın sahibini çoğu zaman zor durumlara sokuyor.

Tevazu sahibi olmak her durumda iyidir. İnsan ne kadar tevazu sahibi olursa o kadar yücelir, değer kazanır.

Bildiğini iddia etmek elbette yanlış değildir, iyidir bile denilebilir. Hele bir de bildiğini öğretiyorsan bu daha da iyidir ama bildiğinin yanlış olabileceği ihtimalini akıldan çıkarmamak ve buna uygun davranmak en iyisidir.

Ünlü Yunanlı filozof Sokrates'in: "Bildiğim tek şey hiçbir şey bilmediğimdir," dediği gibi. Yanılmayı, yanlış yapmayı hep aklının bir kenarında tutmak insanı kibirden uzaklaştırır. Çevresine karşı daha anlayışlı, hoşgörülü ve yumuşak davranmayı, dünyaya ve hayata daha geniş bir çerçeveden bakmayı sağlar.

En önemlisi de onu iç huzuruna kavuşturur.

Recep Akıl

Karalamalar 1 - Acaba Denmeli Midir?

Her ne kadar doğumla birlikte çocuk üzerinde ailenin dünya görüşü, meşrebi, yaşama bakışı onun düşünce sistematığını oluşturmasında ve geliştirmesinde belirleyici bir rol oynuyor olsa da kişi daha önceden kendisi için seçilmiş olanı sorgulayıp, çevresel etkilere ve eğitimine paralel olarak asıl kararını zaman içinde kendi özgür iradesiyle verir, vermelidir. Akıl ve iradesi bunu yapmaya muktedirdir.

Ailesi tarafından ona sunulmuş olanı kabul etmesi pekâlâ mümkün olmakla birlikte, bir karar verme zamanının geldiğine inandığı an, kişinin ulaşacağı bilgiyi iyi etüt etmesinde sayısız yararlar vardır.

Eksik bilgi yanlış kararlar alınmasına sebep olabileceği için insanın hayatını birinci dereceden etkiler ve birey için sonuçları bakımından telâfi edilemez bir durumun ortaya çıkmasına sebep olabilir.

İşte tam da bu yüzden bireysel özgürlüğün en temel ögesi olan düşünme ve algılama yeteneğini her hangi bir ideoloji ya da düşünce sistemine bağlanmak hevesi içine girmeden önce kişi dikkatli ve sorgulayıcı olmak zorunluluğunu kendisinde duymak durumundadır.

Ne kadar mantıklı görünüyorsa olsun insanın aklına yatan her düşünce doğru olmayabilir. Ulaşılan bilgi mutlaka daha geniş kaynaklara inilerek derinlemesine incelenmeli ve araştırılmalı, eksik hiçbir şey bırakılmamaya çalışılmalı, bir karar verilecekse eğer, ondan sonra verilmelidir.

Uzun lafın kisası: 'Acaba' ları sık sık kullanmanın insana hiçbir zararı olmaz. Bilâkis onun her an uyanık olmasını ve daha az hata yapmasını sağlar.(mı acaba?) 14.01.1995

Recep Akıl

Karalamalar 10 - Propaganda 1

Bir düşüncenin toplum ya da bireye benimsetilmesi işi zor bir iştir. Bir takım ajitasyona yönelik sloganlarla bu amaca ulaşılamaz. Ajitasyon daha çok zaten istem üzerindeki muhatabı kısa süreli olarak harekete geçirir ve genellikle provokasyona yönelik iş görür.

Düşüncenizi, ideolojinizi, davanızı bir topluma ya da bireye kabul ettirebilmenin ve giderek onu kendinize yandaş yapmanın yolu propagandadan geçer.

Propaganda uzun ve zahmetli bir yoldur. İğneyle kuyu kazmaya benzer.

Öncelikle ayrıntılı bir programa ve düşünsel bir alt yapıya ihtiyaç vardır. Her türlü ilgisizliğe ve itiraza karşı yüksek bir sabır ve hoşgörü anlayışı gerekir. Ama hepsinden önce örnek gerekir ki bu da daha en başta sizsinizdir.

Propaganda elbette ki bir hedefe yönelik olmalıdır. Bunun için de öncelikle (kişi ya da topluluk) bir hedef belirlenmelidir. Sonra, planlı hareket edilmeli, öğretiyor görünmemek için öğreniyormuş gibi yapılmalı, öğretmen olarak değil, öğrenciymiş gibi hareket edilmelidir.

Ders veriyor gibi değil, muhabbet ediyormuş gibi davranılmalı, direkt değil, endirekt yollar kullanılmalıdır ki muhatabın itiraz etme refleksleri harekete geçemesin.

Soru sorulmasına zemin hazırlamalı, sorulan soruların cevaplarını direkt olarak vermektense cevabı soruyu soranın vermesine yönelik bir uygulamaya gidilmelidir.

Bunu yaparken ona hissettirmemeli ve bulduğu cevapları kendisininmiş gibi anlatması teşvik edilmelidir. Ve tabii algıladığını benimsemesi sağlanmalı, işin içine çekilerek öğreten durumuna getirilmelidir.

İşte size basit başlıklar halinde kısa bir propaganda tarifi. Ne kadar kolay değil mi? Bilen biliyor zaten. Bilmeyenlere söylüyorum. Siz öyle sanın. Bu kısacık tarifi için çoğu zaman bir insan ömrü bile yetmeyebilir.

Ama siz diyorsanız ki "Benim o kadar uzun zamanım yok." O zaman size çok daha kısa bir tarif yapayım. Şimdi siz isterseniz tüm bu yukarıda yazılanları elinizin tersiyle bir kenara itin ve unuttun gitsin.

Bütün bu tariflerin yerine kendi yaşam tarzınızı insanların önüne koyun, yeter. İşte size en etkili propaganda yöntemi ve tarifi...

Bir şey daha... Propaganda zor ve zahmetli bir iştir kabul. Ama meyveleri harcanan emek oranında çok, hem de pek çok lezzetlidir.

Recep Akıl

Karalamalar 100 - Dua 1

Dua kelime olarak, çağırmak, seslenmek, istemek, yardım talep etmek anlamını ifade eder.

Dinimizde ise dua, Allah'ın yüceliği karşısında kulun aczini itiraf etmesi, sevgi ve tazim duyguları içinde lütuf ve yardım dilemesi anlamını taşır.

Dua, sınırlı ve aciz olan insanoğlunun sınırsız ve sonsuz kudret sahibi Allah ile kurduğu diyalog ve köprüdür.

Bu sebeple insan tarihin hiçbir döneminde duadan uzak kalmamıştır.
Dua aynı zamanda zikirdir, ibadettir.

Peygamberimiz Efendimiz aleyhisselâtu vesselam "Dua ibadetin özüdür," diye buyurmuştur.

Başımız dardayken duaya sarıldığımız gibi nimete kavuşunca, sağlık ve rahat hallerimizde de ibadet ve duaya sarılmamız, Rabbimizi hep hatırdada tutmamız kulluğumuzun gereği bakımından elzemdir.

Bunun içindir ki Kur'an'da: "Duanız olmasa Rabbiniz size ne diye değer versin?" (Furkan suresi/77) diye buyrulmaktadır.

Dua müminin Rabbine yönelmesi, O'nun kendisine bahsetmiş olduğu sonsuz nimetlere şükretmesi anlamını taşıdığı gibi, duası vasıtasıyla Rabbiyle bir tür irtibat kurması anlamını da taşır.

Allah hiçbir mümini duadan eksik bırakmasın, âmin.

Recep Akıl

Karalamalar 101 - Şuur 1

İnsanın zaman, mekân ve olaylarla ilgili olarak bilgili olmalarını sağlayan uyanıklık hali, bilinç, bilinçlilik durumuna şuur deniyor.

Şuurlu (bilinçli) olmak demek, kişinin içinde bulunduğu zamanı, mekânı, olayların mekân ve zamanla olan münasebetlerini bilmesi demektir.

Bunun tam karşıtı olan şuurumsuzluk ise bilmezliği, hayatı ve olayları algılayamamayı, anlamak istememeyi, kendine hâkim olamama durumunu, yani bir tür uyku halini ifade eder.

Uykudaki bir insanın kendisini bilemiyor olması durumu tam da bu şuurumsuzluk halini göstermesi bakımından güzel bir örnek olarak önümüze çıkmaktadır.

Böyle bir tanımdan sonra, bir Müslüman bakışıyla şuurlu olmanın ne demek olduğunu tanımlamak gerekirse eğer, çok kısa bir ifadeyle denilebilir ki insanın her anını mensubu bulunduğu dinin kendisine yüklemiş olduğu görev bilinci içinde geçirmesi olarak ifade etmek mümkündür.

Her ne kadar ibadetler dinimizin en temel dayanakları olsalar da bilindiği gibi İslam dini sadece ibadetlerden ibaret değildir.

Cenabı Allah En'am suresi 162. Ayeti Kerime'de: "De ki şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm hepsi âlemlerin Rabbi Allah içindir," diye buyurmuştur.

Bu sebeptendir ki "İslam Dini insan hayatının her anını düzenler," denmiştir. Yine bu sebeptendir ki bir Müslüman'a düşen şey hayatını mensubu olduğu bu dinin gerektirdiği gibi yaşamasıdır. Şuur kelimesinin muhtevası bu yaşam tarzını ifade ediyor olsa gerektir.

Her anı Allah'ın kuluna bahşetmiş olduğu sonsuz bir nimet olarak görmek ve o anın değerini bilip ona göre yaşamak... İslami şuur işte tam da bu olmak durumundadır.

Ve elbette insan aynı zamanda bir çevreye, bir topluma ait olduğu için yaşamak kavramına sadece kendisi açısından değil, ait olduğu çevre ve toplum açısından da bakmak zorundadır.

Ve yine kişi eğer bu şekilde davranmayı alışkanlık haline getirmemişse zaten şuur kavramının ifade etmiş olduğu şeyin gereğini yapmıyor demektir ki vurdumduymazlık da bir tür şuurumsuzluk durumu demek değil midir?

Kişinin çevresiyle olan ilişkisi ne düzeydeyse şuur da o düzeydedir. İnsan karakterini bir daire olarak ele alırsak eğer, şuur kelimesinin ihtiva etmiş olduğu her türlü bilinçlilik durumu işte tam da bu dairenin orta noktasıdır.

İnsan bu noktaya yaklaştığı ölçüde duyarlı hale gelir ya da tam tersine uzaklaştıkça duyarsızlaşır. Seçim her durumda tabi ki bireyin kendisine ait olacaktır.

Seçmek çoğu durumlarda insana ya değer kazandırır ya da tam tersi onu değersizleştirir. Kim nasıl ve hangisini istiyorsa...

Not: Şuur kelimesi elbette ki sadece İslami dayarlılığa, bilinçliliğe işaret etmiyor. Din

dıŖı yaŖam biçimlerinin de kendilerine özgü bir Ŗuurluluk, bilinçlilik durumu vardır.

Recep Akıl

Karalamalar 102 - Elde Olan

Hayat insanoğluğına Allah'ın bahşettiği en güzel nimettir. Ve yalnızca hayattayken onu değerli kılabılır. İnsanız, elbette bu dđnyanın nimetlerinden faydalanacağız. Ama nimetin bir de karşıtı var mihnet... Ona da katlanmasını bilmek gerekir.

Çirkinliklerle dolu bir dđnyada yaşıyor olması insanın yđređini karartmasına sebep olmamalıdır. Hayat yine de yaşanmaya değer. Onu en güzel şekilde yaşamayı başarmak ise kişinin kendi ellerindedir.

Eldeki bu değerli imkân gerektiği gibi kullanılarak var olan çirkinliklerin üstesinden gelinebilir ve güzelliğe yer açılabilir. Bunun için yapılması gereken tek şey istemektir.

Kişi katlanıp, sabır gösterdikçe, kendisine bahşedilmiş olunan hayat nimetini doğru bir şekilde değerlendirebilme imkânına sahip olabilir ancak. Gayrısı beyhude bir çaba olur. İnsanı oyalamaktan başka bir işe yaramaz. Hayat çok kısadır ve oyalanmak için insanın hiç zamanı yoktur.

Recep Akıl

Karalamalar 103 - Ekip Biçmek

Yaşadığı süre içinde önüne çıkan imkânlardan ve seçeneklerden hangisini kabul edip, etmeyeceği konusu kişinin kendi kararlarıyla ilgili bir durumdur.

Günü gelip mizan kurulduğunda herkes yapmış olduğu tercihler sebebiyle her şeyin tek ve mutlak sahibine mutlaka ama mutlaka hesap verecektir.

İşte bu yüzden hayatı boyunca insanın önüne çıkan sebepler o nihai değerlendirmenin daha bugünden ortaya çık(arıl)mış sınav sorularıdır.

Yeterince hazırlanılmışsa bu sorulara cevap vermek hiç zor değildir. Ama yan gelip yatılmışsa da ortaya sürülecek hiçbir mazeret kabul görmeyecek, sonucunda sınıfta kalmak mukadder olacaktır.

Bir ömür boyu karşısına çıkacak olan bu sorulara nasıl cevaplar vermesi gerektiği konusu ise Cenab-ı Hakk tarafından kişinin kendi iradesinin idaresine bırakılmıştır ve bu açıdan her türlü sorumluluk yine kişinin kendisine aittir.

"Dünya hayatı insanoğlunun tarlası gibidir, denmiştir. -Ne ekerse onu biçer."

RECEP AKIL

Recep Akıl

Karalamalar 104 - Önce Ben Demek

Cenabı Hakk'ın yarattığı hiçbir şey kendimizden daha önemli değildir.

Bencillikmiş gibi gelebilir bu düşünce ama değil.

Çünkü kendimize özen göstermez, yeterli değeri vermez ve eğer hayatımızı yaratılış amacına uygun bir biçimde yaşamazsak, ortaya çıkması muhtemel sorunlar yüzünden, istesek de sevdiklerimize ve çevremize faydalı olamayız.

Kim bilir belki de zarar bile verebiliriz.

Amaç, Rıza-i İlahiye uygun yaşamaksa bunun en temel öğretisi kişinin kendisine verilmiş olan hayatı en iyi bir biçimde, kendisine öğretildiği ve tavsiye edildiği şekilde yaşamasıdır.

Önce yaşaması ve buna bağlı olarak da yaşatması...

Doğaldır ki kendisine faydası olmayanın bir başkasına faydasının dokunması pek de mümkün değildir.

Recep Akıl

Karalamalar 105 - Her Şey Ama Hiçbir Şey

- Yaşlan ama paslanma.
- Kuru ama çürüme.
- Çaptan düş ama gözden düşme.
- Aldatılsan da aldatma.
- Malını mülkünü kaybet ama izzet ve şerefini kaybetme.
- İhanete uğrasan da ihanet etme.
- Kimsenin arkasından konuşma.
- Yalan söyleme ama her doğruyu da her yerde söyleme.
- Kimsenin ayıbını ortaya çıkartmaya çalışma, yüzüne de vurma.
- Sana güvenenlere yanlış yapma
- Söz vermişsen o sözün arkasında dur ve asla sözüne ihanet etme.
- İddia sahibi ol ama iddiacı olma.
- Bilmiyorsan sus, biliyorsan söyle.
- Zarar göreceğini bilsen bile haklı olanın yanında dur.
- Merhametli ol.
- Zulmetme.
- Dünyaya geliş sebebine uygun yaşamaya çalış. Her şey bir sebep üzre yatılmıştır.
- Seni var edip yaratana muhalif olma. Bu gerçeğin farkında olarak yaşa ki göçtükten sonra seni hatırlayanların yüzlerinde bir tebessüm, dillerinde bir güzel söz kalsın.
- Cenabı Hakk'ın rızasını kazanmak için çabala.
- Yaratılmış olan her şeyin bu dünyada bir süresi vardır. Hiçbir şey sonsuza kadar kalıcı değildir. Bu gerçeğin farkında olarak yaşa, hoş yaşa, güzel yaşa ama boş yaşama.

Recep Akıl

Karalamalar 106 - Kendini Bilmek

Düşünmek insana özgü bir şeydir. Zaten düşünebildiği içindir ki insan diğer yaratılmışlardan ayrıcalıklı bir yere sahiptir ve Allah'ın yeryüzündeki halifesidir.

Bu yüzden her hareketini, her yaptığını önce düşünür, hesaplar ve sonra yapar, yapmalıdır. Ve tabii yapıp ettiği her şeyin ve her davranışın, Rıza-i İlahiye uygun olması gerçeğini söylemeye sanıyorum gerek yoktur.

Hepimiz biliriz ki anlık kararların altında yatan içgüdüsel hareketler hayvanlara özgü bir özelliktir ki insanın sözünü etmiş olduğumuz ayrıcalıklı durumuyla bağdaşmaz.

İnsan, içgüdüleriyle değil aklıyla hareket eder. Salt bu yüzden Yaratan karşısında yaptıklarından sorumlu, diğer canlılar -hayvanat- ise sorumsuzdur.

Yaptıklarıyla ilgili olarak sorumluluğunu bilmesi demek insanın, yaratılışın anlamını da bilmesi demektir. Yaratılışın anlamını bilmek demek, kendini bilmek demektir. Kendini bilen ise Rabbini bilir, O'nu tanır ve O'na muhalif olmaz, olmamalıdır.

Recep Akıl

Karalamalar 107 - Haklı - Haksız

"Herkes haklıdır, kendi baktığı açıdan. Peki, haksız olan kim? Elbette karşıımızdaki..."
Bu şekilde düşünmek çözüm mü üretir, yoksa sorun mu?

Her türlü insani duygu karşısındakine de aynen yansır ve onda da aynısının oluşmasına sebep olur. "Ne ekersen onu biçersin," denmiştir. Ektiği şey, nasılsa bir gün önüne çıkacağına göre, kişinin ne ekeceğine dikkat etmesi hem bireysel, hem de toplumsal anlamda belirleyicilik rolü üstlenir.

Olaylarla ilgili olarak bir takım hükümlerde bulunurken kişinin kendisinin de haksızlık yapabileceği ihtimalini içtenlikle ve gerçek anlamda kabullenebildiği andan itibaren ise çözüm zaten kendiliğinden ortaya çıkmaya başlar.

İnsana da ortaya çıkmaya başlayan çözümün ayrıntılarını konuşmak kalır. Çözüm isteyen sonuçlardan yola çıkmaz. Sebepleri gözden geçirir ki sonuca ulaşabilsin.

Söylenilen söz ve söyleniş biçimi o sözü söyleyeni mutlaka bir yerlere götürür. Üzerine binip gittiği sözleri söylemeden önce iyi tartmalıdır insan. Ne söylediğimize bakılır ama nasıl söylediğimiz değerlendirilir.

Recep Akıl

Karalamalar 109 - Planlama ve Hazırlık

Terk edenler asla kazanamaz. Kazananlar ise asla terk etmemiş olanlardan çıkmıştır. Bir şartla ki hedef mutlaka önceden belirlenmiş olmalıdır.

Gerekli olan planlamalar yerli yerince yapılmalı, hiçbir şey eksik bırakılmamalı ve hedefe tam anlamıyla odaklanılmalıdır. Çünkü bir hedefe odaklananlar karşısına çıkabilecek olumsuzluklar ve sorunlar karşısında hemen duraksamaz ve kolay şaşırırlar.

Zaten ortaya çıkabilecek olumsuzluklara karşı hazırlıklıdırlar ve hiç yüksünmeden, zorluklar karşısında yılmadan, boyun da eğmeden uğrayabilecekleri düş kırıklıklarına rağmen hiçbir şeye fazlaca kafayı takmadan yollarına devam ederler.

Ortaya çıkan zorluklar ve sorunlar soğukkanlılıkla değerlendirilmeli, asla büyütülmemeli ama küçümsenmemelidir de.

Çıkan sorunlar çözüme ulaştırılmadan yola da devam edilmemelidir. Çünkü çözülememiş her sorun ilerideki bir zamanda daha başka çözümsüzlüklere ve zorluklara sebep olurlar.

Recep Akıl

Karalamalar 11 - Rız Olmak

Aradığımız şey yaşanmış olanda değil yaşanacak olan zamandadır. Dün başka türlü mutluydu insan bugün başka türlü mutludur. Çünkü mutlu olmak kişinin kendi ellerindedir.

Ne çok şey isteriz değil mi? Oysaki hiç kimse istediklerinin tümüne sahip olamaz. Hayat öyle bir devinim yaşıyor ki insana kazanırken bir yandan da kaybediyorsun.

İşte tam da bu yüzden maddi bir takım kazanımlar için kendimizi gereğinden fazla paralayıp heba etmek beyhude bir çırpınıştır.

Öte yandan bu böyledir diye "Cenab-ı Hakk nasılsa herkesin rızını veriyor" deyip boş vermek mi gerekir? Elbette ki hayır. İnsan, rızık için çalışıp çabalamalı emek harcamalıdır.

Az ya da çok dememeli elde ettiğine de rıza göstermelidir. Çünkü verilene şükretmek kulun Rabbine karşı en birinci görevidir.

Öyle ki sahip olunanlar gün gelip elden çıkabilir. Bu durumda bile şükretmek kişinin en temel prensibi olmalıdır.

Bu anlayış kadercilik gibi görünüyorsa da değildir. Kadere rıza göstermek başka, kadercilik başka şeydir. İşin bu yanı, bu kısa yazının konusu değildir.

Her şeyimizle teslimiyet... Kime? Yaratan'a... Bu kadar basit... Takdir-i İlahi'ye boyun eğmek, rız olmak, iman etmiş bir mümin için elzemdir.

Hayat kısacık bir zaman dilimidir. Kişiye düşen, verilmiş olan ömrü Rabbinin rızasına uygun bir şekilde yaşamaktır.

Bir soluk nefes almanın bile insanoğluna verilmiş ne büyük bir nimet olduğunun bilinciyle Cenab-ı Hakk'a yüzümüzü dönmeli ve bize ihsan etmiş olduğu sonsuz nimetlerden dolayı şükretmeli ve gereğini yerine getirmeliyiz.

Ve tabi zaman zaman bu yalan dünyanın hay huyunu, karmaşasını bir kenara bırakıp değmeyecek şeyler için neler feda edildiğinin bilinciyle hayatımızı sürdürmemenin şartlarını oluşturmalı ve şükretmeliyiz.

Çünkü şükretmek kulu rabbinin huzurunda yüceltir.

Bilinmelidir ki mutsuzluklarımızın temelinde verilmiş olana rıza göstermemek vardır.

Mutlu olmak için kişinin Rabbinden başka hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Rabbine yüzünü dönen O'ndan başka hiç kimseden bir şey beklemeyen ve O'nun vermiş olduklarına şükreden insan mutlu insandır.

Recep Akıl

Karalamalar 110 - Paranın Rengi

Öteden beri İsviçre bankalarının gizli hesaplarından söz edilip durulur. Dünyanın pek çok ülkesinden bazı insanların gayri meşru işlerden elde etmiş oldukları gelirleri, servetleri bu bankalardaki gizli hesaplarda tuttukları söylenir.

Bu gibi bankalar sadece İsviçre'de yok tabi ki. Başka bazı ülkelerin bankaları da bu gizli hesaplara sahipler. Gelirlerinin önemli bir bölümünü bu gizli hesaplardan sağlıyorlar. Verilen hizmetin karşılığı... Alan da memnun, satan da...

"Bizim ülkemizden kimlerin bu bankalarda gizli hesapları vardır acaba?" Gibi bir soru sormanın âlemi yok. Kimin varsa var. Bu gizli hesaplar adından da belli, gizli... Niçin gizli oldukları da sır değil.

İnsan sormadan edemiyor yine de, "Nasılsa giderken yanında götüremeyeceksin. O halde üç günlük saltanat için nedir bunca zahmet?" diye.

Bu dünyada elde ettiğin hiçbir şey senin değildir. Bütün hepsi sadece oyalanmak içindir.

Aklı olan insan gün gelip de elinden çıkacak şeyler için beyhude zaman harcamaz. Çünkü hayat kısadır ve kişi öncelikle kendisine asıl lazım olanı kazanmak için çaba harcamalıdır.

Ama nefsi insanı boş bırakmıyor, her an her yerde yanlış yapmaya zorluyor. Kafasını karıştırıp yanlış işler yapmasına sebep oluyor. Çare?

Şimdi, "bu züğürt tesellisidir," diyenler çıkabilir ve kendilerini haklı görebilirler. Bu da beni ilgilendirmiyor.

Dünyaya gelirken yalnızdık buradan giderken de yalnız olacağız ve hesabı da yaratan Rabbimize yalnız olarak vereceğiz.

Recep Akıl

Karalamalar 111 - Milli Sermaye ve İktidar

Milli sermayenin ÷lkede iktidarı ele geçirmesi ve bunu evrenselleştirebilmesinin yolu kendisini geliştirmekten geçiyor.

Bu gelişimi sağlayabilmek için de ithal teknolojileri bir tarafa bırakmak ve yeni keşifler ortaya koyabilecek atılımların peşinde olmak lazım.

Buzdolabı, televizyon ihraç ediyoruz diye övünmek avuntudan başka bir şey değildir.

Dünyada güç sahibi olabilmek ve yönetenler safına geçebilmek için bilgi üretip bu bilgiyi üretime dönüştürebilecek organizasyonlara imza atmak gerekir.

Aksi takdirde birileri gelir senin elinle seni yönetir.

Bugün artık bir ülkenin bağımsızlığını koruyabilmesi sadece sınırlarını korumakla mümkün değildir.

Bağımsızlığın korunabilmesi için akla gelebilecek her türlü rekabeti yapabilecek kapasite ve güce ulaşmak ve bunları kullanabilmekle mümkündür.

Bunun için de üreten ve rekabet edebilen bir milli sermayeye sahip olmanız gerekmektedir.

Bunun hilafında ne yaparsanız yapın asla başaramazsınız.

Recep Akıl

Karalamalar 112 - Tevhit

Sözlük anlamı, bir şeyin tek olduğuna hükmetmek ve onun böyle olduğunu bilmek anlamına gelen tevhit, İslam dininde Allah'ın zatını bütün tasavvurlardan, zihinlerdeki hayal ve evhamdan tecrit emenin, soyutlamanın adıdır tevhit

Tevhit, Yüce Allah'ın ulûhiyetini (Allah'lık vasfını) tanımak, birliğini tasdik etmek ve ona hiçbir eş ve ortak kabul etmemek demektir.

Bütün peygamberlerin ilk daveti "tevhittir." Çünkü tevhit, hak yoluna girmenin başlangıcı ve Allah'a inanmanın ilk basamağıdır.

Cenab-ı Hakk gönderdiği her peygambere ilk hareket tarzının ümmetini tevhide davet olduğunu bildirmiş ve bunu da Kur'an'da. "Senden önce hiçbir resul göndermedik ki ona: "Benden başka ilah yoktur, şu halde bana kulluk edin." diye vahyetmiş olmayalım. (Enbiya 25) diye buyurmuştur.

Allah'a iman etmiş olmak demek, O'nun gönderdiklerinin tamamına iman etmiş olmak demektir. Yüce Allah (c.c.) Hz. Muhammed Aleyhisselatû vesselâm efendimiz için Ali İmran suresinin144. Ayeti kerimesinde mealen" Muhammed ancak bir resuldür" buyurmaktadır.

Şu halde Allah'a iman etmek için öncelikle onun bir ve benzersiz olduğunu kabul etmek gerekir.

Allah'ın varlığını ve birliğini kabul etmiş olmakla iman etmiş olunmaz. Cenab-ı Hakk Kur'an'da da belirtmiş olduğu üzere gönderilmiş olan bütün peygamberlere ve dolayısı ile "Müslüman'ım" diyebilmek için de en son peygamber Hz Muhammed leyhisselatu vesselâma iman etmiş olmak gerekir.

"Biz seni bütün insanlara bir rahmet müjdecisi olarak gönderdik." (Sebe 28)

"De ki ey insanlar, ben sizin tamamınıza gönderilmiş olan bir Allah elçisiyim." (Araf 158) Ayet-i kerimeleri bu gerekliliği açık bir biçimde anlatmaktadır.

Allah'a imanın altı şartından birisidir, Âdem aleyhisselamdan bu yana gelmiş geçmiş bütün peygamberlere, tabi ki bizzat ve özellikle Cenab-ı Hakk'ın âlemlere rahmet olarak göndermiş olduğunu buyurduğu Hz. Peygamberimize iman etmek. Allah (c.c.) yine Kuran'da "Muhammed'e iman etmedikçe (onun benden size getirdiklerine inanmadıkça) bana iman etmiş olmazsınız" buyurmaktadır.

Şimdi bu kısa açıklamadan sonra bir insanın "Ben Kuran'dan başka hiçbir şeye inanmıyorum." demesi, onun küfrünün ispatıdır demek hiç yanlış olmaz.

Ne kadar da "Ben Allah'a inanıyorum, Kuran'a inanıyorum," dese de Hz peygambere iman etmedikçe Müslüman olmaz, iman etmiş olmaz.

Bunu ben demiyorum, yukarıdaki ayet meallerinden de anlaşılacağı gibi Kuran diyor.

Demek ki neymiş Allah'a, Melek'lerine, Kitap'larına, Peygamber'lerine, kadere, hayrın ve şerrin Allah'tan geldiğine inanmak iman etmiş olmanın olmazsa olmaz şartlarıdır, birini bile inkâr, küfürdür. Allah korusun kişiyi imandan eder.

İnsan öncelikle bunu bilmeli ve kabul etmelidir.

Recep Akıl

Karalamalar 113 - Akşam

Akşamın kızılığı çökmeye başladığında Dünya'nın üzerine ağır ağır, gün boyunca süregelen çalışıp çabalama ve koşuşturmaca da yavaşlamaya, ilerleyen vakitle birlikte giderek durgun bir hal almaya başlar.

Zaman artık sanki daha yavaş akar, özellikle de yaşı ilerlemişler ve hüzünlü bekleyişlerdeki mahzun yürekler için.

Duygu yüklü bir andır o an, günün batmaya başlayıp yavaş yavaş geriye çekilerek yerini akşamın o tül mavisi rengine bırakması.

Kısacık da olsa şairler için en verimli zaman dilimidir akşam vakti. Şairane bir tavrı vardır çünkü o iki anın birbirini selamlamalarının.

Oysa gecenin yerini gündüzün aydınlığına bırakırkenki o tavrında aynı şiirselliği bulmak mümkün değildir.

Akşam vakti hüznü ve çağrıştırdıklarını temsil ederken, ikincisi hayatın ve umudun temsilcisidir. Biri bitişlerin, diğeri başlangıçların simgesi...

Şairler içinse başlangıçlar değil, bitişler ilham vericidir. Çünkü bitmek demek hüznü demektir. Hüzünse şairleri her zaman cezbetmiştir. Bu yüzdendir şair milletinin akşamı ve onu takip eden geceyi daha çok sevmesi.

Başlangıçlar, bitişler... Hayat ve ölüm... Siyah ve beyaz... Akşam ve gün... Her biri diğeriyle karşıtı. Karşıtların birliği yani...

Biri olmalı ki diğeri de olsun. Birinin olmaması durumunda diğeriyle hiçbir anlamının olmayacağı gerçeği karşısında insanın söyleyebileceği ne var?

Akşam, zaman içinde çok özel bir zamandır. Melankolik bir halin cezbesine gireceğini bile bile, yine de o hüznü yaşamak isteyişteki hevesi anlayabilmek için insanın illa şair mi olması gerekir?

Sıradan insanların da bu özel zamanın tadını bir şekilde çıkartmalarının önünde ne gibi bir engel olabilir ki?

Her insanın, akşamların o her mevsim değişik tadını ciğerlerine çekmesinin önünde hiçbir engel yok halbuki.

İnsan istesin yeter. Elinde bir bardak çay olmuş, olmamış hiç fark etmez.

Bir deniz kenarında, ya da dağda, bağda... Bir pencere önünde veya iş dönüşü yolda, kaldırımda... Neredeyse...

Günün akşama kavuştuğu o anda birkaç dakikalığına kafasını kaldırıp mola versin hele bir. Akşamı mutlaka görür. Görür ve doyusuna yaşar.

Recep Akıl

Karalamalar 114 - İman ve İslam

İman etmek ne demektir? En basit bir ifadeyle söylenecek olunursa eğer bu sorunun cevabı "Bir şeye çok kesin bir biçimde ve sınıksız bağlanmak", olarak formüle edilebilir.

Dini bakımdan söylenecek olunursa eğer, iman etmek Allah'ın bildirdiklerini itirazsız kabul etmek ve bu kabul ettiğini de dili ile söylemek demektir. Bunu yapan kişiye İslam dinine göre artık Müslüman gözüyle bakılır.

Herkes bilir ki İslam dinine iman etmenin 6 şartı vardır. Buna literatürde amentü denir. Nedir bu şartlar?

- 1- Allah'a
- 2- Meleklerine
- 3- Kitaplarına
- 4- Peygamberlerine
- 5- Ahiret gününe
- 6- Kadere, hayrın ve şerrin Allah'tan geldiğine inanmak.

Elbette denilebilir ki "Bunları çocuklar bile bilir," Doğrudur, amentüyü her Müslüman, çocuğuna akli erdiği andan itibaren öğretir, öğretmelidir. Çünkü İslam'a girmenin şartı iman etmekten geçmektedir. Ama bu basit kuralları zaman zaman hatırlatmak da gereklidir. Çünkü kimi zaman imanın şartları ile İslam'ın şartları karıştırılmaktadır. Bu da ister istemez bir takım yanlış anlaşılmalara sebep olmaktadır.

İman etmiş bir kişi artık İslam evinin kapısından içeriye girmiş demektir. Bundan sonra davranışlarını bu evin krallarına göre düzenlemelidir. Bu kurallar da 5 başlıkta ele alınmıştır.

- 1-Kelimeyi şahadet getirmek
- 2-Namaz kılmak
- 3-Oruç tutmak
- 3-Zekât vermek
- 5-Hacca gitmek

Müslüman olduğunu söyleyen biri elbette ki İslam'ın kendisine emretmiş olduğu görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Bir başka deyişle; İslam kendisinden ne istiyorsa onu yapmak mecburiyetindedir. Yapmamış olmak verilen görevi yerine getirmemiş olmak demektir ki elbette bir müeyyidesi olacaktır. Ama görevlerin yerine getirilmemiş olması o kişinin İslam dairesi içinden çıktığını asla göstermez.

Şayet kendi diliyle, apaçık bir şekilde şahitler huzurunda "Ben Müslüman değilim," dememişse, Kuran'ın bildirdiğini kabul etmediğini söylememişse, daha açık bir deyişle İslam'ın amentüsüne (imanın şartlarına) muhalefet etmemişse kişinin Müslümanlığı (ne tür bir cürüm işlemiş olursa olsun) asla yok sayılamaz.

İman etmek kişisel bir edimdir. İman etmiş olduğunu söyleyen birisinin imanını tartışmak (hangi nedenlere dayandırılırsa dayandırılınsın) İslami bir tavır değildir.

Diğerlerinin kişiye ancak ve ancak kendini, kendisinin tanımladığı şekliyle muamele etmesi gerekir. Kişi imanı ile ilgili olarak ne diyorsa onun o şekilde kabul edilmesi zorunluluğu vardır.

Niyet okumak doğru bir davranış değildir. Zaten böyle bir şey yapmak da insani ölçüler bakımından mümkün değildir. Dolayısıyla bu hükmün dışında bir başka hüküm vermeğe kalkışmak hükmü verenin kendisini din karşısında zor durumda bırakır.

Söylenen söz söylendiği şekliyle değerlendirildiği içindir ki söz söyleyecek olan kişinin söylediklerine özen göstermesi beklenir.

Söz ağızdan çıktıktan sonra onu bir daha geriye almak çok da kolay bir iş değildir. Geriye alınmış olsa bile geçen zaman içinde söylenmiş olan sözden etkilenenlerin sorumluluğu ve vebali o sözü söyleyenin üzerinde kalır.

Vebal almak kul hakkına girer ve kul hakkı büyük günahdır.

Recep Akıl

Karalamalar 115 - Çiğnemenin Önemi

Memelilerin beslenmesinin ilk ve en önemli aşaması çiğnemedir. Çiğnemek canlılar için biyomekanik bir olaydır ve vücutta bazı sistemleri harekete geçirir. Bunun yansira parçalanmış gıdalar kolayca hazmedilir. Besinlerin yeterince çiğnenmeden yutulmasının bağırsaklarda oluşan gazların önemli sebeplerinden biri olduğunu akıldan çıkarılmamalıdır.

Değişen yaşam biçimi, rafine ve işlenmiş gıdalar çiğneme alışkanlıklarında da değişikliklere sebep oluyor. Besinlerin yeterince çiğnenmemesi insana çeşitli rahatsızlıklar olarak geri dönüyor. Çiğneme alışkanlığı kazanmak demek pek çok rahatsızlığın ortadan kaldırılması demektir.

Sağlıklı bir hayat için yavaş yemek ve besinlerin ağızda iyice parçalanmasını sağlamak elzemdir. Yavaş yemenin olumlu etkilerinin vücutta yansması için öncelikle sofraya alışkanlığı edinilmeli ve düzenli bir beslenmeye geçilmelidir. Çünkü ayaküstü atıştırma biçiminde yemek yeme alışkanlığı sağlıklı bir beslenme düzeni değildir.

Sofra düzeni içinde yemek yeme alışkanlığı, yemek yemeği yavaşlatacağı için sağlıklı bir yaklaşımdır. Vücuda giren besinlerin beyin tarafından algılanıp doyma hissini ortaya çıkartabilmesi için belli bir süreye ihtiyaç vardır. Hızlı yeme, bu süreyi tanımadığı için beyin geç harekete geçecek ve vücut aslında yeterli besin almış olmasına rağmen bunu hissedemeyecektir.

Öte yandan yavaş yemek iştahın da kontrol altına alınmasına ve vücuda gereksiz yere fazla besin girmesine engel olur. Örneğin yemeğe salata ile başlamak iyi bir yöntem olabilir. Çünkü salata çiğnenmeden yutulamayacağı için sürenin uzamasına ve midede fazla yer kaplaması bakımından tokluk hissi uyandırmasına sebep olacaktır. 05.05.2021

Recep Akıl

Karalamalar 12 - İlk Adım

Sana adım atılmasını beklemeden önce sen bir adım atıver. Bu şekilde davranmak muhatabına değer verdiğini gösterir. "Bana bir adım gelene ben on adım giderim," diye buyurmuş yüce Yaratan.

İlk adımı atmak insanın karşındakini önemsemesi demektir. Kendinden daha bilge, daha ulu görmesi demektir. Kişinin bu şekilde davranması aslında bir bakıma kendi değerini de arttırması demektir.

Öte yandan ilk adımı atmak bir şekilde mutlaka misliyle geri dönecektir. Dönmüyor olması bile kişiye hiçbir şey kaybettirmez. Bilakis kendi kuruntu ve endişelerinden kurtulmuş olacağı için bir tür vicdani rahatlama bile sebep olur.

Çoğu zaman anlamsızca bir gururun insana ne çok şey kaybettirdiğini, kayıplarını gördüğünde anlıyor olması ise son pişmanlıktır ki artık o pişmanlık hiçbir işe yaramaz.

Önce harekete geçip ilk adımı atmak insanın nefsine de vuracağı ağır bir darbedir de aslında. Nefsi terbiye edebilmek için belki fırsatlardan bir fırsattır ve ele geçmişken kaçırılmaması gerekir.

Ve belki de en önemlisi, ilk adımı atmak (dışarıdan öyle görünmüyor olsa da) kişiye insan olmanın onurunu yaşatmasıdır.

Recep Akıl

Karalamalar 13 - Öylesine Bir Yazı

- *- Kazanmak mı istiyorsun, o halde başladığın işi asla yarım bırakma, terk etme, çok çalış, temiz çalış, adil ol, uzmanıyla çalış, şikâyet etme, açıklamaya çalışma ve hedefine odaklan.
- *- Hedefe varmada iyi bir planlama başarı için olmazsa olmaz en önemli faktördür. İyi bir plan yapmanın da bazı koşullarının olduğunu unutmamak gerektiği konusu ise akıldan hiç çıkartılmamalıdır. Evet, iyi bir planlama yapmak için belirlenmiş olan hedef hakkında derinlemesine bir bilgi birikimine sahip olmak birincil meseledir.
- *- Araştırma yapmak, danışmak, hedefe yürürken çıkabilecek muhtemel sorunlara ve zorluklara karşı öngörülerde bulunup bunlarla ilgili bir takım tedbirler ve önlemler almaksa planlama yapmanın bir başka boyutudur.
- *- İşin yapılması sırasında bir takım aksamalar olabilir. Eğer başından iyi bir planlama yapılmışsa büyük bir sorun çıkmaz. Çıkabilecek ufak tefek sorunlar karşısında da duraksayıp yılgınlık gösterme. Soğukkanlılıkla problemi çözmenin yollarını araştır ve sorunu gidermeden yola devam etme.
- *- İyi bir plan yapmak hedefe varmada ne kadar önemliyse onu uygulamak da o oranda önemlidir. Çünkü bir projenin gerçekleştirilmesi sırasında ne kadar dikkatli davranılırsa davranılsın bir takım hataların ortaya çıkmasına çoğu zaman engel olunamaz.
- *- İşini doğru planlayıp uygulamaya koyan insanlar ortaya çıkabilecek muhtemel olumsuzlukları daha baştan düşünüp önlemlerini alırlar. Her türlü olumsuzluğa karşı hazırlıklıdırlar. Asla yüksünmezler, zorluklar karşısında yılmaz, boyun eğmezler. Ve tabii bir de hiçbir şeye fazlaca kafayı takmaz yollarına devam ederler.
- *- Uygulama sırasında bir takım sorunlar çıkmışsa eğer bunları soğukkanlılıkla değerlendir, asla büyütme ama küçümseme de. Öte yandan çıkan sorunları çözüme ulaştırılmadan yola devam etme. Çünkü çözülememiş her sorun ilerideki bir zamanda daha başka çözümsüzlüklere ve zorluklara sebep olabilir.
- *- Hedefe varmak için her şeyden önce yürümeye başlamak gerekir. Ve artık yola çıkıldıktan sonra, bir daha asla geri dönme, varılmak istenen hedefe doğru hiç duraksamadan istikrarlı bir şekilde sürekli olarak ilerle.
- *- Bu arada bir şeyi de hiç ama hiç aklından çıkartma. Sürekli olarak hedefe odaklanıyor olmak insanı yorar, bezdirir. Arada bir durup dinlenmek, çevreye bakınmak, farkındalık oluşturmak iyi gelir. Bize insan olduğumuzu ve nereden gelip nereye gittiğimizi hatırlatır.
- *- Bir planı, uygulanmaya başlandıktan itibaren zaman içinde yapılacak bir takım itirazlara (eğer haklı yanları yoksa) asla boyun eğme. Bunun için hiç kimseye ve hatta kendine bile açıklamalarda bulunma. Çünkü açıklamaya çalışmak savunmayı, savunmak mazereti, mazeretler de şikâyetleri doğurur.
- *- Şikâyet etmek, çalışıp üretmekten kaçınan insanlara özgü bir davranıştır ve insanı tembelliğe sevk eder. Tembellikse önce insanı sonra da toplumları için için kemirir ve ortadan kaldırır. Bu sebepten asla şikâyetçi olma. Hata yapmışsan hatanı kabul et ama hatan sebebiyle motivasyonunu kaybetme işini yapmaya devam et.

*- İnsan hem kendisi hem de yaşadığı toplum için çalışmalı ve üretmelidir. Bu onun önce kendisine ve sonra da çevresine olan borcudur. Borç ödemekse yiğit adam işidir. Cenab-ı Rabbil Alem'in dışında hiç kimseye hatta kendine bile borçlanma ki başın her daim dik olsun. Şerefle yaşa, namuslu ol ki izzetine kimse dil uzatmasın.

*- Hayatının bir anlamı olsun istiyorsan seni yaratan Rabbini asla aklından çıkartma. Yaptığın her işi onun rızasını kazanmak için yap. O'na dön yüzünü O'ndan iste, O'ndan bekle.

*- Bu hayat gelip geçicidir. Hiç kimse kazık çakmayacak. Her şeyin gelip geçiciliğini farkında olarak hayatını sürdür ama böyledir diye de asla çalışıp çabalamaktan vazgeçme.

*- Doğru yaşa, iyi yaşa, hoş yaşa ama asla boş yaşama.

Recep Akıl

Karalamalar 14 - Yalnızlık Ey Yalnızlık

Ey yalnızlık, en kadim, en vefakâr, en sadık dostum benim, can yoldaşım. Fırtınalarla geçen bu sefil hayatımda ne zaman bunalsam ve ne zaman kopmak istesem bu dünyanın dağdağasından, hay huyundan, zulmünden, sığınacak limanım oldun sen benim.

Seni her bırakıp gidişimde bile hiç şikâyet etmeden sessizce köşene çekilip bir derviş gibi, sabırla dönüşümü bekledin.

Yenilgilerimi sırtıma vurup her yeniden sana dönüşümde de hiç sitem etmeden o saygıdeğer hoşgörün ve sessizliğiyle sarıp sarmalayıp, yüreğine bastırdın beni.

Kadim dostum benim, bütün çaresizliklerimin çaresi sırdaşım, ne çok şey saklıyorsun benim geçmişimden o engin sessizliğinde.

Ve nasıl da sabırlısın, bitmek tükenmek bilmeyen o kendimle olan kavgalarımı seyrederken, nasıl da sevecen.

Bilirim, sen beni hiç aşağılamazsın, hor görmezsin. Ben seni zaman zaman terk edip gitmiş olsam da bir şeyden hep çok emindim. Sen hiç küsmedin bana. Gerçek bir dostun sarıp sarmalayan o sıcaklığı ve sevecenliğiyle kendini hep hissettirdin.

Hep yanımdaydın, ben senden uzaktayken bile sen hep yanı başımda. En sağlam dayanağım sen, sevgili dostum yalnızlık! Bir tek sen vardın evet, bir tek sen!

Ne eş, dost, ne ana, ne baba, ne çoluk, çocuk, ne de sevgili... Gün gelir hepsi çeker gider. Kimi kendi istediği için, kimi zorunluluklar yüzünden, kimi hiç istemese de gider. Bir tek sen... Bir tek sen hep benimlesin.

Gözümün bebeği, nurum, ne olursa olsun, ne yaşarsam yaşayayım, ne yaparsam yapayım, beni terk etmez, bırakıp gitmezsin bilirim.

Sen ey yalnızlık, benim aziz dostum, can yoldaşım, sırdaşım, en kavi sığınağım, sonsuzluğum. Merhaba.

Bak işte yine geldim. Aç o engin sessizliğini bana ve beni şimdi bir kere daha dinle ve bir kere daha sarıp sarmala.

Recep Akıl

Karalamalar 15 - Muhsin

"İyilik eden, iyi davranan iyi ameller işleyen ve yaptığını iyi yapan kimse" anlamına gelen muhsin Kur'an'a göre bir insanın bu niteliği kazanabilmesi için; mümin, Müslüman, muttaki, salih ameller işleyen, hayır ve hasenat sahibi, inancında, özünde, sözünde, ahlâkında, söz, fiil ve davranışlarında dosdoğru, sabırlı ve ihlâslı kişi demektir.

Kur'an'da muhsinler şöyle tanımlanmıştır. "Bunlar hikmetli kitabın ayetleridir. Muhsinler için yol gösterici ve rahmettir. Muhsinler namazlarını dosdoğru kılan, zekâtlarını veren ve ahirete iman eden kimselerdir. Onlar Rableri tarafından gösterilen doğru yol üzerindedirler. Ve onlar kurtuluşa eren kimselerdir."

Kur'an yorumcuları muhsinleri; iman edip salih amel işleyen, Allah'ın emrettiği şeyleri yapıp yasaklardan kaçınan, iyilikleri yapıp kötülükleri terk eden, zulüm ve haramlardan kaçınan, farzları eda eden, yaptığı her işi ve görevi en iyi yapan kimse olarak yorumlamışlardır.

Kur'an'da, Allah (c.c.) muhsin insanı "Allah muhsinleri sever. Kim muhsin olarak yüzünü/ özünü Allah'a teslim ederse, o en sağlam kulpa yapışmıştır. Onun mükâfatı Rabbinin yanındadır. Ona korku yoktur ve o üzülmecektir." Buyurarak çokça övmüştür.

Cenabı Hak (c.c.) Cümle ümmeti Muhammet'i (s.a.v.) muhsin saydığı kullarından eylesin. Bizleri de o muhsinlerin içine alsın. Âmin!

Recep Akıl

Karalamalar 18 - Sabır

"Acı, yoksulluk, haksızlık, vb. üzücü durumlar karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemi, dayanıklılık," anlamlarına gelen sabır, ahlâki bir kavram olarak, başa gelen musibetlerden dolayı Allah'tan başka kimseye şikâyetçi olmamak, yakınmamak, sızlanmamak, nefse ağır gelen, hoş gitmeyen şeyler karşısında dünya ve ahiret yararını düşünerek ruhi dengeyi bozmamak için insanın kalbinde bulunmakta olan sükûnet ve dayanma gücü demektir.

Sabır kavramı Kuran'da pek çok yerde geçmektedir. Bakara suresi 153. ayeti kerimede Allah (c.c.) kullarına "Ey iman edenler! Sabır ve namazla yardım isteyin. Şüphe yok ki Allah, sabredenlerle beraberdir," tavsiyesinde bulunmuş ve diğer ahlâki faziletler için de sabrın temel alınmasını istemiştir.

Kişinin olgunlaşmasına ve kâmil bir insan olmasına kaynaklık etmiş olan Müslümanların kitabı Kur'an'da bu nedenle müminlere ısrarla sabırlı olmaları emrolunmuştur.

Öte yandan Mümin belâ ve musibetlere karşı sabırlı olduğu kadar, dinin emirlerini yerine getirme ve yasaklarından kaçınma konusunda da sabırlı olmalı ve bundan asla geri adım atmamalıdır.

Peygamberler de çevresindekilere hep sabrı tavsiye etmişlerdir. Allah (c.c.) bizzat başına gelen belâlara sabredip katlandığı için Hz. Eyüp peygamberi "O ne güzel kul," buyurarak övmüştür.

Hz. Peygamberimiz müminlere başlarına gelen belâ ve musibetlere karşı sabırlı olmaları tavsiyesinde bulunmuş kendisi de "Sabret ve senin sabrın ancak Allah'ın yardımıyla," ilahi buyruğuna uyarak hayatı boyunca sabır konusunda ümmetine örnek olmuştur.

Ve elbette atalar da sabrı çok güzel tanımlamışlardır "Sabırla koruk helva olur," diyerek...

Sabretmek erdemli insanların bir özelliği olması sebebiyle de derin anlamlar içermektedir. Erdem sahibi olabilmekse sabretmekle mümkün olabilir ancak.

Sabretmeyi öğreneni ve bunu tavsiye edeni Cenabı Hakk da (c.c.) Asr suresinde "Asra yemin olsun ki bütün insanlık hüsrandır. Ancak iman edip de sâlih amel işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edip sabrı önerenler dışında," diye buyurarak övmüştür.

İnsanın "insan" kalabilmesinin en önemli ayaklarından birisidir sabır. Sabrı kişiliğinin bir parçası haline getirmek insan için hiç kolay değildir evet, ama bunun çok da fazla yolu yoktur.

Recep Akıl

Karalamalar 19 - Haset

Türkçede kıskançlık çekememezlik anlamına gelen "haset" kelimesi bir ahlâk terimi olarak kişinin, başkalarının sahip olduğu maddi ve manevi imkânlarının kendisine geçmesini istemek anlamına gelir.

Haset genellikle aralarında mesleki, iktisadi, ilmi, siyasi ve sosyal ilişkiler bulunan insanlar arasından ortaya çıkar. Psikolojik ve sosyal zararları bulunan ve şeytani bir huy olan haset dinimizce haram kılınmış, bunun karşıtı olan gıpta ve hayırda yarışma teşvik edilmiştir.

Ruhsal bir sapma, başka bir deyişle bir tür hastalık olan haset kavramı, insan doğasındaki bencillik duygusunu tetikleyerek başkalarının kendisinden maddi ya da manevi üstünlüğüne tahammül gösterememek şeklinde ortaya çıkar. Doğaldır ki bu durum haset sahibini bir tür bunalım içine sokar ve mutsuz eder.

Her insan yaratılıştan haset duygusuna sahip olmasına rağmen bunu aklın, toplumsal kabullerin ve özellikle de dinin buyruklarına uyarak alt etmeyi başarabilip, onun etkisi altında kalmaktan kendisini koruyabilir. Çünkü haset duygusunu tümenden yok etmek her birey için mümkün olmayabilir.

İşin diğeri bir yanından bakılacak olunursa eğer, haset edilen kişinin de bu gibi kimselere iyiliklerde bulunması, o kişilerdeki bu kötü duygunun ortadan kalkması yolunda güzel bir yöntem olabilir.

Kendisine bahşedilmiş olunan nimetleri kullanırken insan, israf etmekten kaçınmalı, paylaşmayı adet haline getirmeli, elindeki imkânların bir tür şükürü olan sadaka ve infakı ihmal etmemeli, hareketlerini başkalarının kıskançlığına sebep olmayacak şekilde ayarlamalıdır ki haset duygusunun olumsuzlaştırdığı kişilerin hedefi durumuna gelmesinler.

Recep Akıl

Karalamalar 2 - Adalet

Bir araya gelerek bir topluluk oluşturmış insanların kendi aralarındaki işlerin ve ilişkilerin belli bir düzen ve intizam içinde yürütülmesini sağlayabilmek için bir takım kuralların belirlenmesi kargaşayı önlemesi bakımından elzemdir. Aksi takdirde işler istenildiği gibi yürümez ve bundan da o toplum zarar görür.

Yalnız bir şey var ki koyulan kuralların uygulanması sırasında uygulayıcı otoritenin adil olmak gibi bir mecburiyeti vardır. "Adalet mülkün temelidir" diye boşuna söylenmemiştir.

Adalet öyle bir mevhumdur ki o yoksa zulüm ve haksızlık var demektir. Bunun içindir ki adaleti uygulayanın bu kavramı benimsemesi ve idrakine varması işin olmazsa olmazıdır.

Kural koyulur, koyulmalıdır ama bu kural ne kadar mükemmel olursa olsun uygulayıcı insandır. İnsan kusurluysa kuralların mükemmel olması çok da bir şey ifade etmeyebilir.

Evet, doğrudur kusursuz insanı kim kaybetmiş de biz bulalım? Buna rağmen yine de adaletin sağlanması konusu kıldan ince, kılıçtan keskin bir konudur. Böylesine netameli bir konuyu ihmal etmek ortaya hiç doğru bir sonuç çıkarmaz.

Adalet duygusu daha yaratılıştan itibaren insana verilmiş bir özelliktir. Kendisinde fitraten var olan bu hasleti kullanma isteği ya da basireti kişinin kendi karakterine kalmış bir durumdur.

İşte tam da burada adalet dağıtma görevi üstlenmiş kişinin başkalarından önce kendisine adil olmak gibi bir mecburiyeti vardır. Kendisine adil olamayan bir başkasına nasıl adil olsun?

Öte yandan adaleti öne çıkartıp onu üstün kılmak aynı zamanda Hakk'ı üstün tutmak anlamını taşır.

Hakk'ı üstün tutmak, hakkı sahibine teslim etmekle olur. Hiçbir mazeret bunun tersini yapmayı haklı gösteremez. Adalet kavramının gerçek anlamda tecelli edebilmesinin tek şartı budur.

O kadar ki verilmiş hükümden dolayı olumsuz anlamda etkilenmiş olanın bile aklında en ufak bir şüphe, yüreğinde zerre kadar bir burukluk kalmasın.

Tabi önemli olan bir başka husus da adaleti üstün kılmaktır ki toplumdaki her bireyin bunu dikkate alması elzemdir. Çünkü haksızlık ve zulüm karşısında hangi nedenle olursa olsun susması insan için yeterince küçültücü bir durumdur ve bu durum kişinin öncelikle kendisine adil davranmamasını getirir.

Kendisine adil davranmayı başaramayıp, kendi haklarına bile sahip çıkamayan birinden başkalarına adalet dağıtması elbette beklenemez ama temel prensip olarak her birey, kendisinde olmasa bile başkasından kendisine adil olmasını beklemek hakkına sahiptir.

Öte yandan başkalarına adalet dağıtmak bir erdem ve gönüllülük işidir. Böylesine zor bir göreve talip olan kişininse bu görevi hakkıyla yapabilmesi için kelimenin tam anlamıyla adil olmak mecburiyeti içinde olduğunu söylemek bilmem ki gerekli midir?

Allah (Azze ve Celle) Kuran'da kullarına "Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, adaletle şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi adil davranmamaya sürüklemesin. Adaletli olun. Allah'ın sizden istediğine daha çok yakışan budur. Allah'a isyandan sakının. Allah yaptıklarınızı hakkıyla bilmektedir." (Maide/8) Diye hitap ediyor.

Allah kulundan ona vermediği hiçbir şeyi istemez. O'nun "Adl" ismi sıfatına aykırı bir durumdur bu. Adili mutlak olan Cenab-ı Hakk bu sebepten kulundan da adil olmasını ister. Adil olmak, aynı zamanda zulme ve haksızlığa da karşı olmak, karşı durmak anlamlarını üzerinde taşır.

Lafın yeri gelmişken ifade edelim ki adaletin yok edilip haksızlık ve zulmün tesis edilmeye çalışılması karşısında susup itiraz etmemek haksızlığa ve zulme karşı durmamak, Hakk'a bir bakıma ihanet etmek demektir.

Hiçbir şey yapılamıyorsa bile adaletsizlik yapana, zalime buğzetmek insan olmanın gereğidir. Yoksa insan olarak yaratılmış olmanın ne anlamı kalır?22.04.1997

Recep Akıl

Karalamalar 20 - Zenginlik

Hayatım boyunca hiç fakir hissetmedim kendimi. Gerçi hiçbir zaman yeterince paraya, mala, mülke sahip olmadım ama bunu da kendime hiç dert edinmedim.

Parasızlık geçici bir durumdur. Rabbimiz dilerse bu durumu ortadan kaldırabilir. Veren Allah'tır, dilediğine verir. Onun tasarrufunda olan bir şey için kendimi niçin üzeyim?

Fakir olmak çok başka bir şeydir. Karun kadar zengin olsa da insan, ne yazar, Rabbinin rızasını kazanamadıktan sonra?

Nasılsa bir gün elinden uçup gidecek olan bu dünyanın sahte avuntularına güvenerek insan kendisini ne kadar zengin hissedebilir ki?

Asıl zenginlik Cenabı Hakk'ın rızasını kazanmaktır. Çünkü O'nun rızasına hangi oranda ulaşabilmişse kişi o kadar zengindir.

İnsan asıl zenginliğin bu dünyada olmadığına idraki içinde olmalıdır. Ama tabii ki tercih her şeye rağmen yine de onun kendisine aittir.

Sahtesine mi talip olmalı, yoksa gerçek zenginliğe mi? Karar verme zamanı geldiğinde kişinin geç kalmamış olması, belki de tek şansı olacaktır.

Şimdi burada bir başka konu var ki bu da asla göz ardı edilmemelidir.

Rızkını kazanması için insanın çalışıp çabalaması ve hiçbir yaratılmışı kendisini muhtaç etmemesi elzemdir. Her ne kadar fani de olsa hayatın bir şekilde sürdürülmesi gerekmektedir ve bunun yapılabilmesi için de kişi Cenab-ı Hakk'tan başkasına bel bağlamamalıdır.

Recep Akıl

Karalamalar 21 - İnfak

Sözlükte "bitirmek, yok etmek, yoksul düşmek, malı veya parayı elden çıkartmak" anlamına gelen infak, dini bir terim olarak Allah'ın (c.c.) hoşnutluğunu kazanmak amacıyla kişinin kendi servetinden harcamada bulunması, ihtiyaç sahiplerine aynı ve nakdi yardım etmesi demektir.

Bu yönüyle infak, hem farz olan zekâtı hem de gönüllü olarak yapılan her türlü hayrı içerir.

Dinimizde varlıklı Müslümanların mallarında, yoksulların haklarının bulunduğunu ifade edilmiştir. Bu da zenginlerin ihtiyaç sahiplerine yardım etmekle yükümlü olduğunu gösterir.

Efendimiz aleyhisselâtu vesselâm bir aile reisinin çocukları için yaptığı harcamaları da 'infak' kavramı içinde ifade etmiş ve bu tür harcamaların sadakaların en hayırlısı olduğunu ümmetine bildirmiştir.

Kuran'da iyiliklerin karşılığı bire on olarak gösterildiği halde, Allah yolunda infakın, sevabının bire yedi yüz olduğu ifade edilir.

Bu durum infakın Allah'ın katındaki değerini göstermesi bakımından çok önemli bir göstergedir.

İnfak bir tür fedakârlıktır aynı zamanda, kişinin vazgeçmesi, başkasını kendisine tercih etmesi demektir.

İnsanın elinde tutmuş olduğu servetin gerçek sahibi Allah'tır. O'nun biz insanoğluna emanet olarak verdiği bu servetten başkalarının da faydalanmasını sağlamamız gerekir.

Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyan muttaki müminlerin asli sorumluluğu da zaten bu olmak durumundadır.

Muttaki müminlerin özellikleri sayılırken bunların arasında infak da zikredilmiştir. İnfak ve tasadduk gönülden yapılmalı, gösteriştten uzak olmalı, yalnızca Allah'ın rızası gözetilmelidir.

Bu sebepten infak yapan bir kimse, bunu yaparken muhatabının onurunu zedeleyecek hareketlerden kaçınmalı, malının iyisini ve kalitelisini vermeli, verirken de gerçek ihtiyaç sahipleri aranıp bulunmalıdır.

İnsanoğlu bu dünyada belli bir süre için vardır. Bu süre boyunca ahiret hayatını yapacakları ile kazanacaktır. İnfak da bu yapacaklarının olumlu yanını oluşturan deste içinde yer almaktadır.

Fırsatı varken insan bu imkânı kullanmalıdır.

Recep Akıl

Karalamalar 22 - Dosta Dair

- *- Dost insan hayatının en önemli enstrümanlarından biridir. Ne kadar çok dostu varsa insanın o kadar zengindir.
- *- Dostunu kaybetmek istemiyorsan eğer, onu sınınamalısın. Çünkü sınıandığını düşünen dost güven kaybeder.
- *- Dostundan olmak istemiyorsan maddi ya da manevi ondan hiçbir şey istememelisin. Çünkü bu isteği yerine getirebilmek için yeterli bir imkâna sahip olmayabilir veya böyle bir isteği yoktur. Her iki halde de karşında zor durumda kalır ki insanlar sevdiklerinin karşısında zor durumda kalmaktan hoşlanmazlar. Dost dostun her halinden haberdardır nasılsa ve istiyorsa dostuna yardım edebilir.
- *- Dostuna gerçek bir yoldaş olmak istiyorsan eğer onun uzağında bile hep yanı başında olduğun duygusuna sahip olmasını sağlamalısın. Çünkü insan dostunun her an yanında olmasını arzu eder.
- *- Dostuna öyle bir dost olmalısın ki senin yanındayken bütün maskelerinden arınıp gerçekte nasılsa öyle olabilmeli. Ruhunun bütün gizliliklerini, eksiklerini, zaafalarını, güzelliklerini sana açabilmeli. Bunu yaparken ileride bir gün bu itiraflarının kendisi aleyhinde kullanılmayacağından zere şüphesi olmamalı ve kendisini sana karşı korumak ihtiyacı hissetmemelidir.
- *- Dostun senin yanındayken içinden nasıl geliyorsa öyle davranmaktan asla çekinmemeli ve emin olmalı ki ne kadar saçmalarsa saçmalasın, abuk sabuk davranırsa davranırsın tüm bunlar ortaya dökülmeyecek ve asla başkalarına koz olmayacaktır.
- *- Her şeyde olduğu gibi dostluklar da eskir. Böyle bir durumda bile dostuna gerçek bir dost olmak istiyorsan her nedenle olursa olsun seni bir gün terk edip gitmiş olsa bile sen onu hiçbir zaman terk etme ve bunu da bilmesini bir şekilde sağla. Ki gün gelip bir dosta ihtiyacı olduğunda hiç düşünmeden geri dönebilsin.
- *- Dostuna asla hiçbir durumda şart koşma ve yapmış olduklarının karşılığını bekleme. Çünkü gerçek dostluk şartsız ve karşılıksız olursa eğer asıl değerini bulur.

Recep Akıl

Karalamalar 23 - Sevgiye Dair

Sevgi sözcüğü insanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu olarak tanımlanır.

Buna rağmen sevgi hangi şekilde ve nasıl tanımlanırsa tanımlansın 'sevmek' eylemini her hangi bir nedene dayandırmak doğru değildir. Çünkü sevmek için neden aramak demek şart koşmak demektir.

Sevmek eyleminin içinde hesap kitap yoktur, olmamalıdır. İşin içine hesap girdiği an sevgi denilen şey bütün anlamını kaybeder. Sevgi koşulsuz olmalıdır ve sevmek için her hangi bir neden aranmamalıdır.

Bu durumda insanın öncelikle kendisini sevmesi gerekir. Çünkü 'sevgi' sözcüğünün ne ifade ettiği ancak bu şekilde daha iyi anlaşılabilir.

Kendisini sevmeyi bilmeyen, kendisiyle barışmamış biri bir başkasını nasıl sevsin? Sevgiyi anlayıp tadan, tanıyabilen ve ruhunda olgunlaştırmayı başarabilen kişi ancak onu başkalarına da yansıtabilir.

İnsan sevmeyi öğrendikçe de çevresini daha iyi fark etmeye, algılamaya ve objektif bir bakış açısına sahip olmaya başlar. Bu farkındalık onu olgunlaştırır, hoşgörü sahibi olmasına yardım eder.

Öte yandan sevmek bencilce bir duygudur da aynı zamanda. Ancak insan kendisinde ortaya çıkarttığı sevgiyi çevresine ve giderek yaratılmış olan her şeye doğru yönlendirebilirse bu bencilliğin cenderesinden kurtulabilir ve sevmenin gerçek anlamda tadına varır.

"Sevgi paylaşıldıkça çoğalır," cümlesinin altında yatan anlayış bu olsa gerektir.

Evet, sevgi hayat için çok güzel ve lezzetli bir katıktır. Eğer sende varsa dağıt ve paylaş ki başkalarının da hayatı güzelleşsin, tatlansın.

Recep Akıl

Karalamalar 24 - Sanal - Gerçek

Günümüzün modalarından birisi de "sanal" sözcüğü olsa gerek. T.D.K. sözlüğünde: "Gerçekte yeri olmayıp zihinde tasarlanan, mevhum, farazi, tahmini," anlamları olan bu sözcük daha çok elektronik ortamlarda, aslında var olan ama ne olduğu açık seçik bilinemeyen, karşı tarafın beyanına dayalı bildirim anlamında kullanılmakta. Bir başka deyişle soyut olana dayalı...

En kısa şekliyle söylenecek olursa, çağın olmazsa olmaz sistemlerinin en başında gelen İnternet üzerinden iletişim üç aşağı beş yukarı bu türden bir imkânı sınırsız bir biçimde insanların kullanımına sunmakta.

Bunun doğal sonucu olarak da sistemin sunduğu pek çok avantaj kişinin günlük yaşamına bir hayli kolaylık sağlamakta. İnternet üzerinden alışverişten tutun da bankacılık işlemlerine kadar bir dizi imkân... İlgili alanlarının paylaşılmasına yönelik bir takım kolaylıklar...

O kadar ki Elektronik ortam üzerinden toplumsal örgütlenmeler bile gerçekleşmeye başladı artık. Bir tıklamayla kocaman bir dünyaya anında ulaşabiliyor o dünyayı gerekirse harekete geçirebiliyorsunuz.

İnsanların birbiriyle iletişim kurmasının yolları alabildiğine kolaylaştı bu sayede. Gerçekte hiç olamayacak kadar kolay arkadaşlıklar kurulur oldu kişiler arasında ve yine hiç olmayacak kadar kolay bozulan.

Bugün "merhaba" denilen birini yarın hiç tanımıyor olmak kişiye hiçbir rahatsızlık vermiyor. Nasılsa karşıdaki şey elle tutulur bir şey değil. Böyle olunca da silkeleyip atmak kolay oluyor.

Ne kadar içli dışlı, can ciğer olunsa da hiç fark etmiyor. Fişi çektiğin an her şey bir anda bitiveriyor ve hiçbir şey kalmıyor ortalıkta.

Oysa gerçek hayatın ilişkileri somuta dayanır. Kişi karşısındakiyle gerçek bir iletişim içine girdiği için algılamalar daha bir iç dünyasına yönelik olur insanın. Daha bir duygusal aktarım gerçekleşir. İşte tam da bu yüzden sanal dünyadaki gibi alışverişi bir anda bitiremez insan.

Sanal dünyada başlamış bir ilişki (hangi türden olursa olsun) yeri gelip bitirildiğinde belki de bu yüzden gerçek bir ilişkide olduğu kadar yaralanmıyor insan ya da ne bileyim en azından örselenmiyor.

Uzun lafın kisası, teknoloji insan yaşamını kolaylaştırması bakımından vazgeçilmezmiş gibi görünüyorsa bile insanlar arasındaki toplumsal ve özel ilişkileri bir tür yozlaşmaya sürüklediği için bazı olumsuzluklar da içeriyor.

Sanal dünyanın kolay başlayan arkadaşlıkları kolay bitebildiğine göre kurulan bu arkadaşlıklar eğer mümkün olabiliyorsa somut hale getirilmelidir bence.

Geçek hayattaki ilişkiler her hangi bir nedenle bitmiş ve geçmiş bile olsa ardında bıraktıkları şey gerçeğe dayanır ve insanın geçmişini oluşturur. Ya sanal olan?

Sanal olan şey bilinen anlamda bir geçmiş bırakır mı ardında, ya da bir iz?

Recep Akıl

Karalamalar 25 - İnanç Ve Ahlâk

İnanmak (iman) kişisel bir karardır. İnsan bu kararı verirken elbette kendi iradesini kullanır ve karşılığının ne olup olmayacağını da başından kabullenmiş olur. Bu doğrultuda da hayatını düzenler ve sürdürür. Bu onun en doğal hakkı olmak gerekir.

Yalnız bir şeyi gözden kaçırmamak lazımdır ki kişi kendi inancına (ya da inançsızlığına) saygı istiyorsa en az onun da karşı tarafa aynı saygıyı göstermek gibi bir ahlâki zorunluluğu vardır.

Bunun aksine bir davranış, kişisel yozlaşmayla birlikte ahlâki bir çözülmeyi ve çürümeyi de beraberinde getirir.

Kendine yapılmasını istemediği bir şeyi başkasına yapmaya kalkışmak bu söylenene güzel bir örnek olsa gerektir.

Bir başka deyişle kişi kendisine nasıl davranılmasını istiyorsa o da aynı şekilde davranmalıdır. Çünkü ahlâk kavramı, insanın karakterini belirleyen öğelerin en önemlilerinden biridir ve bu yanıyla toplumsal yapılanmaya da direk etki yapar.

Ahlâki bakımdan düşük olan bireylerden oluşan topluluklar kısa zamanda yozlaşır ve bozulurlar. Yine ahlâken çürümüş toplumlar eninde sonunda yok olmaya mahkûmdurlar.

Oysaki yüksek ahlâk sahibi bireylerin oluşturduğu toplumların ömürleri daha uzun olur ve bu özelliği sebebiyle diğer başka toplumlara da örnek olmak gibi bir şans elde edebilirler.

Bireysel ahlâk elbette ki toplumsal ahlâkın da temelini oluşturur. Bu sebepten yüksek ahlâklı bir toplumda yaşamak isteyen her insan bunun gereğini yapmak zorunda olduğunu bilmeli ve yaşam biçimini de buna göre düzenlemelidir.

Recep Akıl

Karalamalar 26 - Sahip Olmak

Hiç kimse hiçbir zaman elde etmek istediklerinin tümüne sahip olamaz. Bu yüzden kişi sahip olduklarıyla yetinip şükretmeyi bilmelidir.

Şükürsüzlük insanı mutsuz eder. Mutsuzluk ise insanın hayat karşısındaki duruşunu etkiler. Bu sebeptendir ki eldekinin değeri bilinip ona göre davranılmalıdır.

Aslında işin gerçeği elimizdekilerin sahibi de biz değiliz. Onlar sadece bir zaman için bizim kullanımımıza tahsis edilmiş şeylerdir.

Günü geldiğinde istesek de istemesek de bize emanet edilmiş olan her şeyi terk etmek zorunda kalacağız. Çünkü mülkün gerçek ve tek sahibi Allah'tır. (c.c.) Ve isterse verdiğini dilediği zaman geri alır.

Öte yandan elinden her an uçup gitmesi muhtemel olan şeylere tutku derecesinde bağlanması da insan için önemli bir zaftır. Çünkü eldekinin kaybedilme korkusu kişiyi her an tedirgin yaşamaya mahkûm eder.

Bu gerçeği bile bile niçin kendisine bahşedilmiş hayatı sonunda elinden gidecek olan şeyleri biriktirmek peşinde boşuna harcar ki insan? Ve niçin kendisini kuşku ve tedirginlik içinde bir hayat yaşamak mecburiyetinde bırakır?

Evet, eldekinin değeri bilinmelidir, emanettir. Emanetin değerini bilmezlik etmek emanete ihanettir. Çünkü uhdemizdekiler Cenab-ı Hakk tarafından bizim insanlığımıza teslim edilmişlerdir. İşte tam da bu yüzden emanete sahibinin yüce hatırına sahip çıkmak eşyanın tabiatı gereğidir.

Bu gerçeği bilip içselleştirmek ve bu duruma uygun yaşamak insanı Rabbine bağlar onu rahatlatır, huzur bulmasını sağlar. Huzurlu insan ise mutlu insandır.

Recep Akıl

Karalamalar 27 - Eleştiri Özeleştiri

İnsan hayatı tek düze değildir. Yaşadığımız olaylar karşısında memnuniyet duyduğumuz kadar memnuniyetsizliklerimizin de olması çok doğaldır.

Hoşumuza giden şeylere karşı fikir beyan etmek gibi bir alışkanlığı yoktur insanın ama memnuniyetsizliklerimiz karşısında aynı şeyi söylememiz mümkün müdür? Çoğunlukla hayır.

Alışkanlıktan, ya da daha en başından beri böyle gördüğümüz için olsa gerek hoşumuza gitmeyen şeylere karşı eleştirilerimizi ve serzenişlerimizi, nedenini, niçinini pek de araştırmadan, anlayıp dinlemeden anında ortaya dökeriz.

Bu davranış, insan doğası için kaçınılmaz bir şeymiş gibi görünüyor olmasına rağmen mesele tam da bu şekilde değildir.

İnsanın doğru bulmadığı şeyi eleştirmesi yanlış bir davranış değildir elbette ama eleştirmeye başlamadan önce konuyu etraflıca bir araştırmalı, gözden geçirmeli ve analize tabi tutmalı, eleştirilecekse bunların yapılmasından sonra yapılmalı değil midir?

Tabi bir de madalyonun tersi var. Nasıl ki eleştirmeyi bir hak olarak görüyorsak aynı hakkın başkalarında da olduğunu kabul etmemiz gerekir. Bu da demektir ki yanlışlarımız olmuşsa bunların başkaları tarafından eleştirilmesini doğal karşılamalıyız.

Hata yapmak son derece insani bir durumdur. İnsan ne kadar isterse istesin her zaman doğru olanı yapamayabilir. Bundan dolayı da bir takım memnuniyetsizliklerin ortaya çıkmasına vesile olabilir. Bu gibi durumlarda kişinin hatasını kabullenmesi ise erdemdir.

Eleştirilmek her insan evladı için sevimsiz bir şeydir ve eleştirilmeye kolay kolay katlanamaz. Çünkü egosu buna manidir. Oysaki olumlu yönde yapılan eleştiri dikkate alınırsa, çoğu zaman kişiyi düştüğü açmazdan kurtarıp ona yol gösterici bile olabilir.

Öte yandan yapılan bir yanlış iş sonunda başkalarından önce kişinin kendisini öz eleştiriye tabi tutması, dışarıdan gelebilecek eleştirilere daha hoşgörülü olmasını sağlar ki hoşuna gitmese de, kişi zaman zaman kendisinin dışına çıkmayı başarabilmeli, yapıp ettiklerini dışarıdan bir gözle izlemeli ve hatalarını görmeye çalışmalıdır.

Çünkü insanın hatasını kendisinin görerek önlem alması, başkasının göstermesinden daha kolay katlanılabilir bir durumdur.

Başkalarının eleştirilerine katlanamıyorsak hiç değilse kendimize katlanmayı öğrenmeli ve gereğini yapmayı bilmeliyiz. Ve evet, erdem sahibi bir insanın kendisine olan saygısı bunu gerektirir.

Recep Akıl

Karalamalar 28 - İtiraz

Bir insan hep muhalifse, hep bir takım itirazlarla insanların yaptıklarına 'eleştiri' adı altında karşı çıkıyorsa, bilinmelidir ki bunun birinci nedeni o kişinin ortaya en küçük bir şey koyamamış olmasındandır.

Zaten bu eksikliğini bildiği için has bel kader bir şeyler üretilip sunan insanlara sırf kendi eksikliğini hatırlatması sebebiyle kin duyar, yapılanları küçümser, aşağılar.

Biri bir yerlerde yapılan bir şeylere şiddetle muhalefet ediyorsa, bilinmelidir ki orada bir çapanoğlu mutlaka vardır.

Söylenmiş olanlar akla ve mantığa ne kadar doğru gelirse gelsin, her mantıklı olan şey doğru olmayabilir. Bu gibi durumlarda akıl ve mantığın yanına muhakemeyi ve analiz yapabilme yeteneğini de eklemek gerekir.

Muhakeme akıl ve mantık için bir tür frendir. Kişiyi çoğu zaman zor bir duruma düşmekten kurtarır. Yanlış kararlar vermektен alıkoyar.

Eleştiri elbette ki bir haktır. Ancak bu hakkı kullanabilmek için insanın öncelikle kendi yapıp ettikleriyle ortaya çıkması, en azından eleştireceği şeyle ilgili doğru ve ayrıntılı bir bilgi birikimine sahip olması ve eleştirmiş olduğu şeyin alternatifini göstermesi gerekir.

Yoksa yapılan eleştirinin hiç bir değeri olmaz ve eleştiri yapanı da başkaları karşısında zor duruma düşürür.

Üreten insan eleştirilerini önce kendisine yöneltmesi gerektiğini bilir ve başkalarının yapıp ettikleri karşısında daha anlayışlı ve hoş görülü olur.

Demem o ki insan önce kendisini eleştirmeyi bilmelidir. Kendisini nesnel bir bakış açısıyla eleştirmeyi başarabilen kişi başkalarına yönelttiği eleştirilerde daha bir dikkatli ve isabetli olur.

Yapılan her işte hatalar oluşabilir. İş varsa yanlışın da olması muhtemeldir. Yanlış görüp düzeltilmesini sağlamak elbette olmalıdır.

Bundan doğal ne var?

Oysa yapılan işe top yekûn karşı çıkmak, o işin doğru olan yanını görmezden gelmek, üretmek nedir bilmeyenler için bir tür hazımsızlık olsa gerektir. İş ortaya koyana karşı saygısızlıktır.

Yine top yekûn karşı çıkmak "Ben yapamıyorsam başkası da yapmasın." sakat mantığının hezeyanıdır.

Doğru insan söyledikleriyle değil söylediklerini hayata da geçirip ürettikleriyle ortaya çıkan insandır.

Doğru insan söz değil, iş üreten insandır.

Doğru insan söyledikleriyle yaptıklarını destekleyen insandır.

Doğru insan insana ve dolayısıyla topluma faydalı olacak işleri yapanı takdir etmesini bilen insandır.

Ve doğru insan bilmediği konularda susmasını bilen insandır.

Recep Akıl

Karalamalar 29 - Aşk

Aşk kelimesi sözlükte 'aşırı sevgi, bir insana bir varlığa, bir nesneye, ya da evrensel değere doğru kişiyi sürükleyip götüren gönül bağı' şeklinde ifade edilmiş.

Tasavvufi bir terim olarak da sevginin insanı bütünüyle etkisi altına alması, sevginin son mertebesi, varlığın yaradılış sebebi, varlığın aslı anlamlarında kullanılmakta.

İş böyle olunca doğal olarak ne kadar âşık gelip geçmişse bu dünyadan o kadar da tanımı olmuş bu kelimenin. Elbette her âşık kendi tanımının en güzeli olduğunu düşünmüştür. Böyle düşünmemiş olsaydı zaten bir tanım yapma ihtiyacı da duymazdı.

Denir ki kardelen çiçeği güneşi gördükten kısa bir süre sonra solar canlılığını yitirmiş. Kardelen bunu biliyor mudur bilmem ama buna rağmen yine de güneşi bir kere bile olsa görebilmek için önce tohumu, sonra toprağı ve en son olarak da karı delerek sevdiğine kavuşmayı istemekten vaz geçmemiş.

Hikâye midir bunu da bilmem. Öyle bile olsa ne kadar asil, ne kadar yüce bir şeydir varlığını bir başkasının varlığına feda etmek.

Öte yandan aşk yanmaktır da bir anlamda. Yok olmak, kendin olmaktan vazgeçmektir. Neye meylediyorsan onun için yaşamak, sonra uğruna kendi varlığın da dâhil olmak üzere her şeyden vazgeçmek.

Ateş böceğinin ışığın etrafında döne döne kendisini yok etmesi örneğinde olduğu gibi yok olmak.

Aşk, kardelenin güneşe, ateş böceğinin ışığa duyduğu bir bağlılık gibiyse eğer bir değer kazanır ve ölümsüzleşir. Bu sebepten günlük bir takım süfli duyguların aşk olarak adlandırılması sadece yanılısamadan ibaret bir durum olmalı değil midir?

Evet, öyledir çünkü aşk bir kere ortaya çıktıysa, artık sonsuza kadar yaşanmalı ve her ne olursa olsun asla yok olmamalıdır.

Aşk bir başka deyişle -ilahi ya da mecazi- insanın kendi iradesini yok sayması demektir. Sevdiğiyle bir olması, karışması, yeniden ayrışılması mümkün olmayacak şekilde bütünleşmesidir. Ayrışıldığında ise sahibini yok eden...

Varlık olmak demektir aşk, var olmak. Sabırdır, sabrı idrak etmek. Varsa eğer varlıktır, yoksa yokluk... Yüceltirken yücelmektir aşk.

Ve aslında aşk kendin olmaktır, Cenab-ı Allah'tan yansıyarak kendinde başlayan ve yine kendinde biten.

Recep Akıl

Karalamalar 3 - Ahlâk

Sözlük anlamı bir toplum içinde kişilerin uymak zorunda oldukları davranış biçimleri ve kuralları, olarak tanımlanan ahlâk, huy, tabiat, mizaç, karakter anlamlarında da kullanılır.

Bir terim olarak ise insanın iyi ya da kötü olarak nitelendirilmesine manevi vasıfları, huyları ve bunların etkisiyle ortaya koyduğu bilinçli davranışların bütününe verilen isimdir.

Aynı zamanda bu konuyu inceleyen bilim dalına da 'Ahlâk' adı verilmiştir.

İslam ahlâkının kaynağı ise bilindiği üzere Kur'an ve sünnettir. Hz. Aişe validemiz kendisine sorulan bir soru üzerine Hz. Peygamber'in ahlâkının Kur'an ahlâkı olduğunu söylemiştir.

Bu iki kaynak dini ve dünyevi hayatın genel çerçevesini çizmiş ve zaman içinde din bilginleri ve mutasavvıflar eliyle geliştirilip bir sistem olarak ortaya konmuştur.

Ahlâk kavramının karşıtı doğal olarak ahlâksızlık olarak tarif edilir ki Allah (c.c.) Kur'an'da mealen "Ey iman edenler! Şeytanın adımlarını takip etmeyin. Kim şeytanın adımlarını takip ederse şunu bilsin ki o, edepsizliği ve kötülüğü telkin eder. Eğer üzerinizde Allah'ın lütuf ve merhameti olmasaydı, içinizden hiçbir kimse temize çıkamazdı. Fakat Allah, dilediğini arındırır Allah işitir ve bilir." (Nur/ 21) buyurarak ahlâksızlık batağına düşmemek konusunda insanı kesin ve açık bir dille uyarmıştır.

Allah (c.c.) insanı en güzel bir biçimde yaratmış ve ona kendi ruhundan üflemiştir. Bu sebeptendir ki, melekler Allah'ın emriyle insanoğlunun atası olan Hz. Adem karşısında saygı ile eğilmişlerdir.

İnsan ne tümüyle iyidir, ne de kötü... Hem iyidir hem de kötü. Kişi ahlâk kavramı içinde tanımlanan bu terimlerden hangisini kendisi için öngörmüşse hem Yaratan hem de insanlar karşısında o yanıyla anılmakta ve bir değer kazanmakta ya da tam tersine değerinden yitirmektedir. "Ne ekersen onu biçersin." diye boşuna söylenmemiş olsa gerektir.

Geçmişte ve hatta günümüzde yok olup ortadan kalkan toplumların hemen hepsinin en önemli zaafı ahlâken düşük olmalarıdır.

Ahlâk, kişisel olduğu kadar toplumsal yapılanmayı da ayakta tutan en önemli unsurların başında gelir. Salt bu yüzden bir erdem olarak ahlâk kavramının hâkim olduğu topluluklar güçlü ve müreffeh olurlar.

Toplumların yapı taşı olan insan, yaşadığı topluma kendisinden ne yansıtmışsa, onun tekrar kendisine dönmesi mukadderdir. Yansıttığı, aynı zamanda kendisi ve kendi geleceğidir. 06.08.1998

Recep Akıl

Karalamalar 30 - Şükür

Allah'a (c.c.) verdiklerinden dolayı duyulan minneti dile getirmek olan şükür, ahlâki bir kavram olarak, yapılan bir iyiliğin kadir kıymetini bilip makbule geçtiğini dile getirmek, iyilik edeni övmek, nankör olmamak demektir.

Kul kendisini yaratıp rızıklandıran, koruyup gözeten, Rabbinin bu lütfuna karşılık olarak şükreder. Şükür bir başka anlatımla kulun Rabbinin yücelterek övmesi de demektir.

İnsanın Allah'a (c.c.) şükretmesi, O'na duyduğu minnete teşekkür etmesi anlamına da gelir, bir bakıma. Ama asıl şükür verilen her türlü nimeti yerli yerinde kullanmakla olur, olmalıdır.

Allah'ın (c.c.) verdiği her nimetin şükrünün kendi cinsinden olması, şükrün değerini arttırıcı bir unsur olarak görülmeli ve buna göre davranılmalıdır.

Örneğin: Verilen zenginliğin şükrü bu zenginlikten ihtiyacı olanlara payını vermekle olur. Sağlığın şükrü, beden ve ruhu haramlardan sakınmakla, hayatın şükrü onu Rıza-i İlahi'ye uygun bir biçimde yaşamakla.

Şükretmek aynı zamanda nimetin artmasına da vesile olur. Allah " Hani Rabbiniz şöyle duyurmuştu: And olsun, eğer şükrederseniz elbette size nimetimi artırırım. Eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir." (İbrahim,14/7) diye buyurmuştur.

Bir kimsenin yapılan bir iyiliğe karşı, iyiliği yapana teşekkür etmesi, ahlâki bir sorumluluk ve hatta bir görevdir. İyilikte bulunanı övmek ve ona dua etmek de bir tür teşekkürdür.

İnsanlara teşekkür etmesini bilmeyen ya da yüksünen biri Allah'a (c.c.) da şükretmeyi bilmez.

Bakara suresi 172. ayeti kerimesinde Allah kullarına "Ey iman edenler! Eğer siz ancak Allah'a kulluk ediyorsanız, size verdiğimiz rızıkların iyi ve temizlerinden yiyin ve Allah'a şükredin." diye buyurmaktadır.

İnsanoğlu kendisine başışlanmış olan sonsuz nimetlere karşılık olarak Yaratıcısına şükretmeyi, şükredebilmeyi kendisine verilmiş büyük bir ödül olarak görmeli ve ona gerekli olan değeri vermeyi bilmelidir ki ancak o zaman yaratılış amacına hizmet etmiş olsun.

Rıza-i İlahi'ye uygun hareket etmenin yolu şükür nimetini gereği gibi kullanmaktan ve kişinin hayatının her anında şükretmeyi kendisinde alışkanlık haline getirmeyi bilmekten geçer.

Şükretmek bir başka deyişle insanın yürümekte olduğu hayat yolunun doğruluğunu göstermesi bakımından da önemli bir göstergedir ya da öyle olmalıdır.

Bir başka deyişle şükretmeyi bilmek ve bunun gereğini yerine getirmek kişiye kul olma bilinci kazandırır, ona Rabbinin katında değer katar ki insanın bu nimeti terk etmesi onun kendisine yapacağı en büyük kötülük olsa gerektir.

Akıllı insan kendisine kötülük etmez. Ona vermiş olduğu nimetlerden ötürü Rabbine şükretmekten kendisini asla mahrum bırakmaz, bırakmamalıdır.

Recep Akıl

Karalamalar 31 - Haram - Helâl

Helâl, dinen yapılması, yenilip içilmesi yasaklanmış olmayan, serbest bırakılmış olan şey demektir. Haram ise bu tanımın tam tersi.

Allah (c.c.) ve Resul'ünün (aleyhisselâtu vesselaâm) bir şeyin helâl olduğunu belirtmesi ya da işlenmesinde günah olmadığını bildirmesi, o fiilin helâl olduğunu gösterdiği gibi, o fiil ya da şeyin yasaklandığına dair bir delil bulunmaması da helâl olduğunu gösterir. Çünkü eşyada aslolan helâl oluşudur.

Buna göre bir şey dinin açık hükmüne, yasağına ve ilkesine aykırı olmadıkça helâldir, meşrudur. Helâl kavramının 'meşru, caiz, mübah' tabirleriyle de yakın ilişkisi vardır. Bu kavramlar çoğu zaman Helâl sözcüğüne eş anlamlı olarak da kullanılmaktadır.

Kur'an'da "De ki: Allah'ın kulları için yarattığı süsü ve temiz rızıkları kim haram kıldı? De ki: Onlar, dünya hayatında, özellikle de kıyamet gününde müminlerindir. İşte bilen bir topluluk için ayetleri böyle açıklıyoruz." buyrulmuştur. (Ar'af, 7/36)

Yüce Allah, (c.c.) iyi, temiz ve insan sağlığına yararlı olan şeyleri helâl, kötü, pis ve zararlı olan şeyleri de haram kılmıştır.

Sözün burasında bir şeyin haram olabilmesi için o şeyin Allah (c.c.) tarafından söylenmesi gerektiği konusuna dikkat çekmek gerekir. Haram kılma yetkisi sadece ve yalnız Allah'a (c.c.) aittir.

Hazreti Peygamber de (aleyhisselâtu vessalam) Kur'an'a ve Kur'an dışı Allah'tan (c.c.) aldığı bilgiye dayanarak bazı şeyleri haram kılmıştır. Ancak bu işlemi de Allah'ın denetimi altında yaptığı için, Cenab-ı Hak'ın haram kılması içerisinde mütalaa edilir. Bu nedendir ki Allah'ın (c.c.) helâl kıldığına haram, haram dediğine helâl demek büyük günahdır.

Hayatın idamesi esnasında helâl ve haramlara dikkat ederek yaşamaksa Allah'ın koymuş olduğu kurallar içinde önemli bir yere sahiptir.

İyi ve doğru bir hayatın yolu helâl ve haramlara dikkat etmekten geçer ki kişinin bu önemli kurala uyması son tahlilde yine kendi yararına bir durumdur.

Recep Akıl

Karalamalar 32 - İfrat, Tefrit, İtidal

Her hangi bir işte ya da sözde sınırları aşmak anlamına gelen 'ifrat,' ahlâki bir kavram olarak da yeteneklerin işleyişinde, gösterilmesinde makul olanın dışına çıkan bir sapma olarak tanımlanır.

İfratın karşısı 'tefrittir.' İfrat söz ve davranışlarda haddi aşmak olarak tanımlandığına göre, tefrit de gevşek ve ihmalkâr davranmak, çabuklukta geç kalmak anlamına gelir.

Bu iki kavramın ifade etmiş olduğu şeyi davranışlarında taşıyan bir insandan olumlu işler içinde olmasını beklemek bekleyeni ister istemez hayal kırıklığına uğratar.

Aşırı olmama durumu; ılımlılık, ölçülülük, soğukkanlılık anlamlarını içeren 'itidal' ise bu iki aşırı ucu dengeleyen bir kavramdır ve insana diğer ikisinden çok daha iyi yakışır.

Kur'an ve Sünnette ifrat ve tefrit yasaklanmış, insandan dengeli olması istenmiştir.

Bir Ayet-i Kerimede Allah "Sabah akşam Rablerine, O'nun rızasını dileyerek dua edenlerle birlikte ol. Dünya hayatının ziynetini arzu edip de gözlerini onlardan ayırma. Kalbini bizi anmaktan gafil kıldığımız, boş arzularına uymuş ve işi hep aşırılık olmuş kimselere boyun eğme," (Kehf, 18/28) diye buyurarak insanoğlunu uyarmıştır.

Ve ayrıca pek çok Ayet-i Kerimede de israf ve cimrilik yasaklanarak harcamalarda dengeli olmak emredilmiştir.

Huzur kişinin mutlu olmasında çok önemli bir faktördür. Huzurlu insan kendisini mutlu ettiği gibi çevresine de huzur ve mutluluk verir.

Aşırılıklar hem kişisel, hem de toplumsal huzursuzluğun ortaya çıkmasının en önemli sebeplerindendir. Bu nedenle ifrat ve tefritten uzak durmak huzurun ve mutluluğun kapısından içeri girmek demektir.

İsraf ifrat hali, cimrilik ise tefrit halidir. Her durumda israfı kaçmadan ve tefrite düşmeden yaşamak insan hayatına düzen ve denge getirir.

Dengeli olmak hayatı kolaylaştırır, kişiye dinginlik vererek onun hem maddi ve hem de manevi verimliliğini arttırır. Kendisini ve çevresini pek çok zorluk ve sıkıntıdan korur, muhafaza eder, hedefine varmada pek çok kolaylık sağlar.

İfrat ve tefritten uzak duran insan, huzuru ve mutluluğu bulmaya aday insandır.

Recep Akıl

Karalamalar 33 - Kandil

Dinimizde halkımızın "Kandil" olarak bildiği bazı geceler vardır ki bu gecelerde Müslümanlar bir araya gelerek birlikte dua ve ibadet edip güzel zamanlar geçirir. Küçükler büyükleri ziyaret ederek hal hatır sorar, gönül alır. Uzakta olanlara iletişim araçlarıyla ulaşıp selam gönderilir, selâm alınır.

Bu sebeple ortaya bir samimiyet ve bundan doğan sevgi ve dayanışma ruhu çıkar. Ve elbette doğal olarak insanlar birbirleriyle kaynaşır, duygudaşlık kurar, birlikte olmanın tadını çıkarırlar.

İsteyenler bu gibi geceleri vesile kılarak rutin olarak yaptıkları ibadetleri çoğaltır, bu güzel ve mübarek gecelerin hürmetine Cenab-ı Allah'a (c.c.) dua ve niyazda bulunarak işlemiş oldukları günahlarına tövbe edip af ve mağfiret dilerler.

Dinimizin geleneklerinde olan, kimisi ayetlerle sabit kimisi Hz. Peygamber aleyhisselâm efendimize hürmeten -mevlit kandili- onun ümmetince bir tür kutlama olan kandiller, biz Müslümanların hürmet gösterdiği gecelerdir.

İnanan insanların hürmet gösterdiği bu gibi dini gün ve geceleri işte tam da bu nedenden ötürü küçümsemek, hor görmek, aşağılamak gibi bir takım davranışlar içine girmek en azından ahlâken doğru bir davranış değildir.

İnanmak ya da inanmamak, başka bir deyişle bir dine sahip olmak ya da olmamak kişinin kendisiyle sınırlı bir durumdur. Yapmış olduğu tercih yalnız ve sadece kendisini ilgilendirir.

Her hangi bir insanın bir başkasını bu tür tercihlerden dolayı kınamaya, aşağılamaya hakkı yoktur. İnanmamak nasıl ki saygı gösterilmesi gereken bir durumsa inanmak da aynı saygı ile karşılanmalıdır.

Bu geceleri, dine sonradan şokulmuş uydurma geceler olarak lanse etmeye kalkan bazı kişilerin söylemlerininse doğru olmadığı ayetlerle sabittir. En kesin örnek "Kadir Gecesi" olarak bildiğimiz gecedir.

Peygamber efendimizin Ramazan ayının son on günü içindeki tek günlerde aramamızı tavsiye ettiği bu gece ile ilgili olarak Kur'an'da özel bir sure bile vardır. (Kadir/97)

Bu yüzden güzel dinimizi kullanmak suretiyle Müslümanlar arasına nifak ve fitne sokmak amacıyla hareket eden bir takım kişilerin söylediklerini ciddiye almak doğru bir davranış olmasa gerektir.

Öte yandan bu ve benzeri gecelerde insanların Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmayı bir fırsat olarak görmelerinin ve O'na yönelmelerinin nesi kötüdür? Bunun neresi zararlıdır? Bir şeye karşı çıkmak için o şeyin zararlı ve kötü olması gerekmez mi?

Örnek, Mevlit Kandili Müslümanların peygamberinin (Alayhissâlâtû vesselâm) doğum gününü kutlamasından öte bir şey değildir. Bir Müslüman'ın Peygamber'inin doğduğu günü kutlamasının neresi kötüdür?

Bu gecelerin Müslümanlarca kutlanmasından gocunmak, Müslüman'ları bir arada görmeye tahammül edememek demektir. Böylesi bir tahammülsüzlüğün getireceği şey fitne ve kargaşadır.

Allah (c.c.) bu mübarek ve özel gecelerin yüzü suyu hürmetine söz konusu fitnebazları ve onların kötülüklerini Müslümanlardan uzak tutsun inşa-Allah. Amin!

_____ /

ÖNEMLİ NOT: Osmanlı'da halkın unutkanlığını göz önüne alan yöneticiler bu gibi özel geceleri vatandaşlarına hatırlatmak için camilerin iki minaresi arasına kandillerden yapılmış mahyalar asarlardı. Asılan bu mahyalar nedeniyle halk bu gecelere zamanla kandil gecesi demeye başladı. Günümüzde de bu gecelere "Kandil Gecesi" denmesinin nedeni bu gelenek dolayısıyladır.

Recep Akıl

Karalamalar 34 - Hedef

Bitmek tükenmek bilmeyecekmiş gibi gelen uzun bir yürüyüş içindedir insanoğlu. Ve çeşitli menzilleri geçerek belli bir hedefe doğru durmadan ama zaman zaman duraksayarak yol alır gider.

Hedefi nedir? Nereye doğru gitmektedir? Varacağı hedef ne kadar gerçektir? Kazancı ne olacaktır? Buna karşılık kaybedeceği nedir? Kayıplarını kazançlarından çıkardığında elinde kalanlar o son anda, son noktada kendisine nasıl bir fayda sağlayacaktır, sağlayacak mıdır? Bilemez.

Oysa hedef her insan için yeni bir umuttur. Hayata tutunabilmenin en önemli araçlarından biri... Bir tür motivasyon sağlayıcı... Ömrü boyunca yürüyeceği yolda ardına takılabileceği bir tür çekici, lokomotif...

Hedefleri olmalıdır insanın. Çünkü hedefi olmamak kişiyi hayat karşısında zor durumlara sokar.

Ve soruları olmalıdır yine insanın, yukarıda sıralanmış sorulara benzer sorular...

Kişi bu ve benzeri soruları zaman zaman kendisine mutlaka sormalıdır. Sormalı ve cevaplarını bulmalıdır.

Soracağı o sorulara vereceği cevaplar büyük bir ihtimalle bu uzun yolculukta kendisine yoldaş olmaya adaydırlar. Ya da hasım...

Recep Akıl

Karalamalar 35 - Anı Yaşamak

Anı yaşamak deyiminin verdiği mesaj doğrudur. En azından benim için. Öte yandan bir nefes sonrasına bile garantisi olmayan bir insanın uzun hesaplar yapması da doğrudur.

Sanki bir çelişkiymiş gibi görünen bu iki durum aslında yaratılış gayesinin püf noktası olsa gerektir. "Hiç ölmeyecekmiş gibi bu dünyaya, şimdi ölecekmiş gibi de ahirete çalış." diyen sevgili peygamberimiz aleyhisselâtu vesselam efendimiz ne büyük bir kapı açmıştır aslında insanlığın önüne.

Hz. Peygamberimiz, bu hadis-i şerifleriyle Cenab-ı Hakk'ın bize bahşetmiş olduğu bu hayatı sürdürürken, geleceğe dair çeşitli planların çekiciliği ve hayhuyu içinde bir an sonra artık yaşamıyor olabileceğimiz gerçeğini de unutmamamızı ve buna göre yaşamamız gerektiğini ne kadar da güzel anlatmış.

İşte bu yüzdendir ki anı yaşarken bile geçmişten kopuk, geleceği olmayan bir yaşam tarzı benimsemek, insanı yoksunluklar içinde kaybolmaya iter. İnsanın yitip gitmesi ise yaratılışına ve Yaratan'ına ihanet etmesi demek değil midir?

Kişinin kendisine yapabileceği en büyük kötülük nefsinin onu yönlendirmiş olduğu tatminsizlik duygusunun esiri yapması ve hırslarının peşinden koşmasıdır.

İnsan eğer kendisine iyilik yapmak istiyorsa yaratılış amacına uygun bir hayat anlayışına sahip olmak yolunda adımlar atmalıdır ki yarın pişmanlıklar içinde bocalayıp durmasın.

Çünkü son pişmanlık fayda etmiyor.

Recep Akıl

Karalamalar 36 - İnsan Ve Dünya

İnsanoğlunun en büyük açmazı yetinmeyi bilmeyip açgözlü davranması ve bu eksikliği nedeniyle de bu güzelim dünyayı yaşanmaz hale getirmesidir.

Hâlbuki insan ihtirasına gem vurup elindekiyle yetinmeyi bilse, kanaat sahibi olsa, olumlu düşünebilse biriktirmek yerine elinde olanı paylaşabilmeyi becerebilse ne kadar güzel olurdu değil mi?

Ama ne yazık ki insanoğlu nefesine karşı hep mağlup olduğundan bu temennilerin tersine davranıp dünyayı kendisine yaşanmaz bir yer haline getirmekte son derece başarılıdır.

“Dünya insana küçük geliyor,” düşüncesiyle hareket eden biri elbette ondan daha fazla pay kapmak uğruna eline geçirmiş olduğu fırsatları haksızlık yapmak için kullanır.

“Bu dünya herkese yeter,” diye düşünmek varken, paylaşarak doymak varken “hepsi benim” mantığıyla hayatı hem kendine hem de çevresine zehir etmek hangi mantıkla izah edilebilir?

Her insan bilir ki hiç kimse bu dünyadan göç ederken yanında hiç bir şey götüremeyecektir.

Götürebileceği tek şey hayattayken (iyi ya da kötü) yapıp ettiklerinin ona sağladıklarıdır. Bir tek bunlar onun o son yolculuğunda ona eşlik edeceklerdir.

“Ne ekersen onu biçersin,” denmiştir. Bu sebepten bu dünyada ne ektiysek öte dünyada karşımıza o çıkacak.

Hazır fırsat varken eldeki zamanı iyi değerlendirip hayrımıza kullanmak son tahlilde yine bizim iyiliğimize olur.

Haydi, o zaman şimdi tam zamanı.

Recep Akıl

Karalamalar 37 - İnsana Dair

Düşünmek insana özgü bir şeydir. Zaten düşünebildiği içindir ki insan diğer yaratılmışlardan ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Bu yüzden düşüncesizce hareket etme lüksüne sahip değildir, olmamalıdır. Çünkü düşünülmeden ve bir planlama yapmadan atılan her adım kişiyi içgüdüsel hareketler yapmaya sevk eder.

Tabi eğer bir de insan bu içgüdüsel hareketlerle hayatına yön vermeye kalkışmışsa ne yazık ki artık hayvanlaşma eğilimi göstermeye başlamış demektir.

İnsanın kendisini yaratan Rabbine karşı olan görev ve sorumluluğu eksiksiz bir biçimde yerine getirebilmesinin yolu yaratılış sebebine uygun hareket etmesinden geçer.

Akıl insan için en büyük nimettir. Aklı olmayanın dini de yoktur. Dini olmayanın ne kendisine ne de yaşadığı çevreye karşı sorumluluğu vardır.

İşte tam da bu yüzden kişi doğru kılavuzlar ve rehberler eliyle aklını doğru ve yararlı bir biçimde kullanmayı önce kendisi öğrenmeli ve sonra da onu hem kendisinin hem de çevresinin hayrına olacak şekilde kullanmayı bilmelidir.

Aklı, Rıza-i İlahiye uygun bir biçimde kullanmak aslında akıllı adam işidir. Bunun tersi, kişinin aklının esiri olması demektir ki özgürlüğü elinden alınmış birisinden tutarlı ve doğru davranışlar beklemek beyhudedir.

Zaman çok değerlidir insan bunu boşuna harcamamalıdır.

Recep Akıl

Karalamalar 38 - Güç, Zorbalık ve İktidar

Güç kullanmak için güçlü, zorbalık yapmak için zorba, zulüm yapmak için zalim olmak gerekir.

Ama bir şey var ki bu da akıldan hiç çıkartılmamalıdır.

Her gelen, nasıl gelmişse o şekilde gider. Bu durum hayatın gerçeğidir ve gerçekler karşısında söylenecek çok da fazla bir şey yoktur.

Bu dünyada hiçbir şey baki değildir. Her şey bir müddet için vardır.

Güç ve zorbalıkla elde edilmiş olunan şeyler de bu gerçekten muaf değildirler.

Bu sebepten zaman, mekân ve şartlar denk geldiğinde güç ve zorbalıkla elde edilmiş olunan şeyler yine aynı şekilde kendisinden daha güçlü birilerine terk edilirler.

Güç (ve zorbalık) kullanarak kendisine avantaj sağlamak peşinde koşan kişi bilmelidir ki elde etmesi muhtemel avantaja sahip olabilmek için kullanacağı güç aynı zamanda onun en zayıf yanını da oluşturur.

Çünkü her zaman daha güçlüler vardır ve zamanlarının gelmesini beklemektedirler.

Asla akıldan çıkartılmamalıdır ki her gelen nasıl gelmişse o şekilde gider. Adil olan da budur.

Recep Akıl

Karalamalar 39 - İnsana Yakışan

İnsan her zaman elinden gelenin en iyisini yapmalıdır. Ona yakışan budur. Bir şartla, yapıp ettikleri hem kendisi hem de insanlığın hayrına şeyler olmalıdır ki fayda görmüş olanlardan bazıları belki dua eder de yarın huzuru mahşerde karşısına çıkmış olur.

Bu arada kişi yaptığı şeylerden kendisine pay çıkarmamalıdır. Çünkü tüm bu yapmış olduğu şeyleri yapabilme gücü ve imkânını ona veren mutlak bir güç vardır ve O istemezse hiç bir şey olmaz.

İnsanoğlu yapıp ettiklerinin kendisinden olduğunu düşünmeye başladığı andan itibaren kibir ve bencillik duyguları ön plana çıkar ve onu yanlışlar yapmaya iter. Çünkü kibir ve bencillik insanın kötü yanını temsil ederler.

Kötü yanıyla değerlendirilmek isteyen insana söyleyecek bir sözümüz olamaz ama iyi olarak hatırlanmak isteyen kişinin de gereğini yerine getirmek gibi bir zorunluluğu olduğunu bilmesi gerekir.

Her ne yaparsa yapsın kişi yapmış olduklarının sadece sebebidir. Asıl güç Kadir-i Mutlak tek bir Allah'tır. O ne derse o olur. O'nun iradesinin dışında hiçbir irade yoktur.

Kişi bu tek gerçeği bilmek ve ona göre davranmakla mükelleftir. Rabbine 'KUL' olmak için bu elzemdır.

Yaratan'ına kul olmayı başarmak demekse sonsuzluğa ulaşmak demektir ki insan için Rabbinin yanındaki en yüksek mertebesi bu olsa gerektir.

Ne mutlu 'KUL' olabilmeyi başarabilenlere ve ne mutlu sonsuzluğu hak edenlere...

Recep Akıl

Karalamalar 4 - İnsan Ve Akıl

Düşünmek insana özgü bir şeydir. Zaten düşünebildiği içindir ki insan diğer yaratılmışlardan ayrıcalıklı bir yere sahiptir ve bu yüzden kendisine Allah'ın yeryüzündeki temsilcisi sıfatı layık görülmüştür.

Bu sıfatın gereği olarak kişi kendisinde aklını ve mantığını bir kenara bırakıp egosunun yönlendirdiği içgüdülerini ön plana çıkartma hakkı görmemelidir.

Eğer bu hakkı kendinde görürse mantık ve muhakeme becerisinin yerine egosunun yönlendirmiş olduğu güdülerini ortaya koymaya başlar ve hayatını bunların yönetmesine izin verir ki o andan itibaren insan, doğal olarak hayvanlaşma eğilimi göstermeye başlar.

Hayvanlaşma eğilimi gösteriyorsa bir insan elbette yaradılış nedenlerine aykırı davranmak gibi zor bir durumun içine itmiş olur kendisini. Firavun'lar, Nemrut'lar, ve dahi Hitler'ler, Stalin'ler, Şaron'lar tam da bu tanıma uyan sadece birkaç örnektir.

İnsan olmak Yaratan'ın bahşettiği bir durumdur ama insan kalmak, kişinin sadece kendi elinde olan bir şeydir.

Bunu sağlayabilmesi için bir takım kılavuzlara, yol göstericilere sahip olsa da belirleyici en önemli unsur her hal-ü kârda yine kendisidir.

İnsan, ne olursa olsun her durumda Allah'ın kendisine vermiş olduğu temsilcilik sıfatının gereğini yerine getirmek gibi bir zorunluluğa sahiptir.

Kişinin insan kalabilmesi içinse düşünmesi, anlaması, içselleştirip samimiyetle uygulamaya çalışması yeterlidir.

Bundan kaçmak mümkün olabilir belki ama yaptırımları itibariyle bu hiç doğru bir davranış değildir.

Aklı olan da zaten bu görevden kendisini muaf tutamaz, tutmamalıdır.

Recep Akıl

Karalamalar 41 - Terk Etmek

İnsan gün gelip de bir takım zorunluluklar gerektirdiği için bulunduğu (yaşadığı) yeri terk etmek gibi bir durumla karşı karşıya kalabilir..

Böyle bir mecburiyet ortaya çıktığında içten içe bir tedirginlik de ortaya çıkar ve gelir üzerine yerleşir kişinin.

içini tanımlayamadığı bir duygu kaplar, yüreği sıkışır gibi olur, midesine kramplar girer, yemeden içmeden kesilir.

Kim bilir gitmek zorunluluğu olmasa yerinden bile kıpırdamayacaktır. Ama ah o şartlar yok mu, o şartlar, mecburiyetler... Eli kolu bağlanır. Yapılacak bir şey yoktur. Çaresiz terk-i diyar edilecektir.

Aslında, insanı huzursuz eden şey, terk etmekle ortaya çıkacak olan yeni hayatın bilinmezliklerinin getirdiği cevapları olmayan sorular değil, yaşadığı ve alışık olduğu mekânı terk etmenin zorluğudur.

Alışkanlıklar edinilmiştir. Tanıdıklar, ahbaplar ve dahi daha pek çok şey... Terk etmek demek, tüm bunları da terk etmek demektir. Hiç kolay iş değil...

Öte yandan ne kadar zor da olsa, ne kadar tedirginlik duyup korksa da kişinin bir yeri, bir şeyi, terk etmesi, hayatın en temel gerçeklerinden birisidir.

Her şey, her şeyi her an terk ediyor. Geçmişe dönüp bakıldığında göreceğimiz en belirgin şeydir, terk etmek... Ha bir yeri, bir mekânı, ha bir sevgiliyi, bir arkadaşı, dostu... Ya da ne bileyim belki de koskoca bir yaşanmışlığı... Hayatı...

Peki, ama o zaman neden? Neden terk eder insan? Dedik ya mecburiyetten...

Ya da ne bileyim mecburiyet denilen şey, terk etmek güdüsünün bir bahanesi midir insan için? Olabilir mi?

Recep Akıl

Karalamalar 42 - Kayıp - Kazanç

Hayat kayıplardan ibarettir. Kazandığını sandığı anlarda bile aslında kaybetmeye devam eder insan. Çünkü zaman, belli bir istikrar içinde Allah'ın kendisine tayin ettiği rotada sür git ilerlemekte ve bu ilerleyiş her an insanın aleyhine yürümektedir.

Evet, hayat karşısında kaybetmek mukadder... Bundan kaçış yok. Buna rağmen kişi yaratılışının gereği olarak yaşadığı zaman dilimi içinde yine de kendisine düşeni yapmak gibi bir zorunlulukla karşı karşıyadır.

Hayat karşısında kaybetmek demek, insanın kendi nefsi karşısında da kaybetmesi demektir bir bakıma. Nefsin kişi karşısında elde ettiği galibiyet, ona bir tür tatmin duygusu yaşatır ki bu da nefis için hayatın karşısında kayıpların telâfi edilmesi anlamını taşır.

Bu tatmin duygusudur asıl, hayat karşısında sürekli kaybediyor olmasına rağmen insanı ayakta tutan ve beyhude mücadelesini sürdürmesine yardım eden. Ta ki "ARTIK BİTTİ" denilecek o son noktaya kadar...

Ama aslolan hayat karşısında kaybetmek midir?

Değilse eğer, kişi nefsi karşısında kazanmayı hedeflemelidir. Nefsini yenebildiği oranda da hayatı yener, onu kazanır. Hem bu gününü ve hem de yarınını.

Recep Akıl

Karalamalar 43 - Müdahil Olmak

İnsanoğlu tek başına değildir bu dünyada. Bir çevreye, bir topluma aittir. Birlikte yaşamaya alışmıştır. Birlikte yaşamak kolay olmamakla birlikte daha iyisi henüz keşfedilmemiş olduğundan insan bu durumu kabullenmek durumundadır.

Birlikte yaşarken kişinin katlanması gereken zorluklara, sorunlara ve etkilenmesi muhtemel olaylara karşı takınacağı tutum, onun hayatını ya kolaylaştırır ya da zorlaştırır.

Bu tamamen insanın kendisine bağlı bir durumdur. Her iki halde de önüne çıkan problemlerin çözümü konusunda öncelik almak onun hayatına iyi – kötü bir hareketlilik getirecektir.

Bu perspektiften bakılacak olunursa eğer kişinin kendisini etkilemesi muhtemel problemler karşısında durup, oturup onları kendi hallerine bırakmaktansa, müdahale edip tavır alması ve taraf olması en iyisidir.

Sonuç istenildiği gibi gelişmemiş bile olsa "Elimden geleni yaptım." der sineye çeker insan. Buna rağmen olayların gidişatının kendi haline bırakılması demek, ileride telâfisi zor bir takım sorunların ortaya çıkmasına sebep olmak demektir.

Bu durum çözüme yardım etmeyeceği gibi bizim dışımızda başkalarının da aleyhine bir takım sorunlar oluşturabilir ve bunların ortaya çıkmasına sebep olduğu için kişi aslında hiç istemediği bir durumla da karşı karşıya kalabilir.

Böyle bir durumda pasif kalmak çözüme değil çözümsüzlüğe ve dolayısı ile sorunun daha da büyümesine sebep olur.

Her problemin bir çözümü mutlaka vardır. Ama çözüm için öncelik alıp müdahil olmak gerekir. Müdahil olmak demek çözüm yolunda atılan adımlara katkı sağlamak demektir.

"En kötü karar bile kararsızlıktan iyidir," denmiştir. Kararsızlık genellikle kargaşa getirir. Oysaki her verilmiş kararın iyi ya da kötü mutlaka bir sonucu olur. Ve her sonuç beraberinde iyi kötü bir çözüm üretir.

Recep Akıl

Karalamalar 44 - Fırsat

İnsanın büyük fırsatlar kollamayı beklemektense küçük de olsa önüne çıkan imkânları değerlendirmeyi tercih etmesi önünde yeni kapıların açılmasını sağlar.

Beklemek yerinde saymaktır. Yerinde saymaktansa küçük adımlarla bile olsa ilerlemek daha iyidir. Çünkü bu küçük adımlar hedefine varmak için yürümüş olduğu yolda önünde sonunda kişiyi mutlaka bir menzile taşır.

Her menzile varış hedefe biraz daha yaklaşmak demektir. Ve tabi varılan her menzil kişinin kazanç hanesine yazılır.

Bir de tabi yürüdükçe zorlanır insan, yorulur. Bu sebepten eğer yürümeye karar verilmişse menziller aynı zamanda yorgunluğun giderilmesi için mola verilmesi, dağılan denklemlerin düzenlenip toparlanabilmesi ve eksiklerin giderilebilmesi için önemli noktalardır.

Yeniden yürümeye başlamadan önce soluklanmak, durup dinlenmek, yürüyüşün selameti açısından çok önemli bir eylemdir.

İhmal edilip giderilmemiş olan her eksik, yürüyüşün ileriki safhalarında hiç istenmeyen sorunların oluşmasına sebep olur. Bu durum ise fırsatları iyi değerlendirememek gibi bir problemle karşılaşılmasına sebep olur.

Fırsat her zaman önüne çıkmaz insanın. İyisi mi ele geçtiğinde bunu değerlendirmek için elden gelen her şeyi yapmak lazımdır ama elbette kendi çıkarlarımız uğruna bir başkasının hakkına tecavüze yeltenmeden. Aksi takdirde ortaya çıkan haksızlığın sorumlusu olmak gibi bir vebal de vardır.

Öte yandan insanoğlu asla kendine verilenle yetinmeyi bilmemiş hep daha fazlasını istemiştir. Fakat unutulmamalıdır ki bu yanlış tutum elbette son tahlilde onun zarar hanesine yazılacaktır.

İnsana yakışan her hal ve şartta hırsına gem vurmaya bilmektir. Çünkü hırs insanın hayvani yanını temsil eden mevhumlardan bir tanesidir ki insan olana hayvanlaşmak yakışmaz.

Bir başka yönden, hırs kişinin hedefine ulaşma mücadelesinde büyük yaralar almasını ve hedefe varmada başarılı olma şansını azaltır. Kim bilir belki de başaramamasına sebep olur.

Hayat yolu uzun ve zahmetlidir. Bu yolda yürürken kişinin hırsına gem vurması ve itidalli olması her durumda işini kolaylaştırıp onu yanlış yollara sapmaktan korur.

Bir başka deyişle kanaatkâr olmak kişinin hayat karşısında durmuş olduğu noktayı sağlıklı bir şekilde belirlemesine yardım ettiği gibi onun zarar etmesini de engeller.

İnsan hırsı sayesinde görece bir takım başarılar elde edebilir lâkin son tahlilde kaybetmesi mukadderdir.

Recep Akıl

Karalamalar 45 - Zamana Dair

- Zaman insan için geçmişini bilmediği, geleceği ise belli bir uzun yoldur, menzil menzil üzerinde yürünen.
- Zamanın ne işe yaradığını insan zamanında düşünüp bulamamış ya da araştırıp öğrenememişse, zamanı kalmadığında ve zamanı geldiğinde bunu çok iyi anlar.
- İnsanın yapabileceği en büyük ve en değerli tasarruf zamandan yapacağı tasarruftur. Zamanı bir sermaye olarak görmek mümkünse eğer bu sermaye gerektiği gibi kullanıldığında kişiye sağlayacağı getirinin büyüklüğü hiçbir maddi değerle ölçülemez.
- Zaman tabir yerindeyse en tedavi edici ilaç da en tehlikeli zehir de olabilir. Nasıl bir şekilde gireceği konusu kişinin tercihine kalmış bir şeydir.
- Hiçbir zaman unutmamalıdır ki kişi için tek önemli vakit vardır, o da içinde bulunduğu andır. Çünkü ne yapacaksa o an içinde yapabilir. Geçmiş geçmişte kalmış yitirilmiştir. Gelecek ise bize ait değildir ve ona ulaşmak mümkün olamayabilir.

Recep Akıl

Karalamalar 46 - Hayal Kurmak

Hayal kurmak, aramaya, araştırmaya, sormaya, soruştırmaya ve üretmeye başlamanın ilk adımıdır.

Hayaller kurmalıdır insan, hem de hiç olmayacak kadar büyük hayaller... Ve bundan hiçbir zaman vazgeçmemelidir.

Bu hayallerini gerçekleştirebilmek için fırsat bulduğunda da gerekli olan adımları atmayı bilmelidir. Ama bir şartla: Kurduğu hayallere takılıp kalmamalı ve aynı zamanda onların esiri de olmamalıdır.

Ve tabi bu hayallerini sevdikleriyle de hiç çekinmeden paylaşabilmelidir.

Hayallerini paylaştığı kimselerin o hayalleri küçümsemelerine, aşağılamalarına, hafife almalarına ve onlarla alay etmelerine ise asla izin vermemelidir.

Çünkü hayal kurmak her insan üzerinde olumlu etkiler bırakır, moral verir. Bu moral sayesinde hayatını daha güzel bir hale getirebilmek imkânına kavuşur.

Evet, hayal kurmak gerekir. Hem de hiç olmayacak kadar büyük hayaller...

Çünkü hayal kurmak, insanın iç dünyasının zenginleşmesini sağlar, ufkunu genişletir. Ama bu arada bir şey de asla göz ardı edilmemelidir.

Ve tabi hayaller sadece onları kuranın kendisine ait olmalıdır ki her hangi bir değeri olsun. Kopya edilmiş hayaller zaten hayal bile değildir.

Hayal kur, kur ki gerçeğin olsun. Gün gelir öyle bir işe yarar ki sen bile şaşırırsın.

Recep Akıl

Karalamalar 47 - Kibir - Tevazu

İnsan bu dünyaya imtihan için gönderildiğine göre bu imtihandan başarıyla çıkabilmek için öncelikle yapması gereken şeyin nefsiyle girişeceği mücadeleyi kazanmak olmalıdır.

Kişinin nefsiyle mücadelesi çok müşkül bir iştir evet ve hiç de kolay değildir. Lâkin başarmak ise elzemdir. Çünkü kâmil bir insan olmanın yolu fitratın kötü yanını temsil eden nefsin arzularının hilafında hareket etmekten geçiyor.

Nefsine karşı gelebilmek ve onun karşısında başarı elde edebilmek için insanın inatçı bir sabra, sağlam bir iradeye, sarsılmaz bir imana ihtiyacı vardır. Bunlar varsa, verilecek olunan mücadelenin başarıya ulaşma şansı olur.

İnsan eğer yeterli sabrı gösteriyor ve gerçekten istiyorsa ve tüm bunların gereğini layıkıyla yerine getiriyorsa istediğine mutlaka ulaşır.

Ama bir şartla ki insan fitratına ait özelliklerin olumsuz tarafında varlığını sürdüren ve nefsin adeta direksiyonu görevini üstlenmiş olan kibrini ortadan kaldırmak mecburiyetindedir.

Kibri yok etmek için insan öncelikle kendi nefsini hakir görmeli, aşağılamalıdır. Bunu yapabilmesinin yolu da tevazu sahibi olmayı bilmekten, onu kendisine rehber edinmekten geçer.

Tevazunun ne olduğunu bilmeyen kişiye nefsinin ihanetlerine ve kandırmalarına karşılık vermekte zorlanır ve onun güdeceği benlik davası karşısında silahsız kalır.

Benlik davası gütmek demek kibir sahibi olmak demektir. Kibir bir başka yönüyle nefsin en önemli besin kaynağıdır.

Tevazu olmadıkça kibir yok edilemez Kibir yok edilemezse nefis aşağılanamaz. Nefis aşağılanmadıkça engine inilemez. Engine inemeyen can yükselemez.

O halde yükselebilmek için dibe vurmak gerekir ve bu da kişinin benliğinde toplamış olduğu enaniyet (bencillik) duygusundan ve başta kibir olmak üzere içselleştirdiği bütün noksanlıklardan kurtulmakla mümkün olur.

Cenab-ı Rabbil Âlemin (c.c.) yarattığı her şeyi bir sebebe binaen yaratmıştır. İnsan da bundan ayrı değildir. Mademki imtihan için bu dünyaya gönderilmişiz bu sebebin bizimle olan kısmının gereğini yerine getirmek üzerimize düşen bir görevdir.

İnsanın bu dünyadaki öncelikli görevi Allah'ın rızasını kazanmaktır. Allah'ın rızasını kazanmak için de atılması gereken en önemli adım kişinin kibrini kırıp nefsini yenmesi adımıdır.

Sonraki adımlar nispeten daha kolaydır.

Recep Akıl

Karalamalar 48 - Hak

Her zaman umut etmeye, hayal kurmaya, inanmaya, inanmamaya, çalışmaya, eğlenmeğe, sevmeye, sevmeye ve daha buna benzer pek çok şeye hakkı vardır insanın.

Buna "Yaşam Hakkı" denir ve bu hak Yaratan tarafından daha doğduğu gün verilmiştir insana. Bu dünyayı terk edene kadar da ona aittir.

Bunun kullanılması hiçbir fani tarafından engellenemez. Yeter ki kişi kendisinin bu hakkına el uzatılmasına izin vermesin ve onu terk etmesin.

İnsanoğlu izin vermedikçe Allah'ın (c.c.) kendisine bahşetmiş olduğu bu hakka hiç kimsenin el uzatması mümkün değildir.

Bilinmelidir ki biri bir başkasının yaşam hakkını elinden almaya kalkışıyorsa ya da alıyorsa bunun olabilmesi yine o kişinin kendisinin izin vermesiyle mümkün olur.

Başka bir deyişle kişinin hakkı olana sahip çıkması kendi kendisine sahip çıkması demektir. Kendisine ve hakkına sahip çıkamayana bir başkasının sahip olması mukadderdir.

Bu durumsa insanı ister istemez köleleştirir ki bir insanın bir başkasına bağımlı olması hiç istenmeyen bir şey olsa gerektir.

Her ne kadar günümüz modern toplumlarında bilinen anlamda köleliğin ve köleciliğin olmadığını söylemek mümkünse de kendi iradesini işlevsiz hale getiren ve onu kullanmayı beceremeyen kişi bence köledir.

Çünkü insanın Yaratan'ı tarafından daha doğuştan kendisine verilen özgürce yaşama hakkını kullanmayı başkalarının eline bırakıyor olması başka hiçbir şekilde tanımlanamaz.

İnsan yalnızca kendisini yaratan mutlak Güç karşısında boyun eğmelidir.

Bunun dışında her ne olursa olsun kişi kendisine verilmiş olan 'Hayat Hakkı'nı' hiç kimsenin eline bırakmamalı kendisi için sadece kendisi bunu kullanmalıdır.

Yaratılmış olanın bir başka yaratılmış olana kul olması Yaradan'a büyük bir haksızlık etmek demektir. İnanmış bir mümin Rabbinden başka hiç kimseye kul olmaz.

Kulluk sadece Allah'adır (c.c.) başka hiçbir şeye değil.

Recep Akıl

Karalamalar 49 - Görev

Evlatlarımız bizim en değerli varlıklarımızdır. Onları koruyup kollamak, beslemek ve yetiştirip, büyütme, hayata hazırlamak en önemli görevidir annelerin ve babaların.

Ama hepsi bu kadar...

Daha fazlasına karışmaya kalkışmak onların bireysel hak ve özgürlüklerinin alanına tecavüz etmek olur ki bu da onlara yapılacak en büyük haksızlık ve bekli de kötülük olur.

Zaten bir süre sonra görülecektir ki bu da beyhude bir çabadır. Memleketimizde çocukları üzerinden bir dizi beklenti içine girmesi, ebeveynlerin iflah olmaz bir hastalığıdır.

Ve ne yazık ki ataerkil yapılanmanın en önemli zaafıdır bu durum. Düzeltmesi ise elbette hiç kolay değildir. Zaten bu yazının da konusu bu değildir.

Bu sözlerden "Zamanı geldiğinde bırakalım gitsinler ve ne halleri varsa görsünler," düşüncesi çıkartılmamalıdır.

Elbette geleneksel dayanışma ruhu korunmalıdır, danışma, fikir sorma, anlayıp dinleme gibi olmazsa olmaz bir takım toplumumuza özgü alışkanlıklar yok edilmemelidir ama karar aşamasına gelindiğinde önerilerin, uyarıların ötesine giderek müdahaleci yaklaşımlardan da olabildiğince kaçınılmalı onları kararlarında özgür bırakmak gerekir.

Ana babaya düşen, yavrusunu koruyup kollamak onu hayata hazırlamak, günü geldiğinde de ne yana uçacağını kararını yavrusunun vermesine zemin hazırlamaktır.

Böylesi herkes için en iyi çözümdür. Bundan daha fazlası her iki tarafın boşuna üzülmeye ve mutsuz olmasına sebep olur.

Huzurun ve mutluluğun olmadığı yere bedbinlik, bana necilik, vurdumduymazlık hâkim olur. Bu kavramların kol gezdiği toplumlar ise mutlu toplumlar değildir.

Kişinin belki de kendisine ve geleceği olan çocuklarına yapacağı en büyük iyilik, onları kararlarında özgür davranmaya teşvik etmektir.

Çünkü kararlarını özgür iradeleriyle verebilmiş bireylerin oluşturduğu toplumlar çok daha hızlı gelişip olgunlaşır ve her anlamda yüksek refah düzeyine ulaşırlar.

Evet, kişi evladını gerçekten seviyorsa kendi kişisel çıkarına feda etmemelidir onu. Onu ve kendisini ve dahi geleceğini...

Recep Akıl

Karalamalar 5 - Değerli Olan

Her insan için hayatının belli dönemlerinde değer verdiği bir şeyler illa ki vardır. Bunların ne kadar değeli oldukları kişinin kendi kişisel ölçüleri içinde ifadesini bulur.

Değer verdiğimiz şeyler bizim için ne kadar değerlidir? Hep öyle miydiler ve öyle mi kalacaklardır?

İnsanın bu ve benzeri sorulara mutlaka bir cevabı olmalıdır ama değer verdiği şeylerin bir gün elinden çıkıp gideceğinin bilinci ve tevekkülü içinde olmasının gerekliliğini de bilmek zorundadır.

Değerli bulduğumuz her şey insan hayatı içinde gün gelir değerini yitirebilir. Bu kaçınılmaz bir gerçektir. Bu sebepten değerini kaybedecek olan şeylere insanın tutkuyla, hırsıyla bağlanmasının mantıklı olan hiçbir yanı yoktur. Çünkü yaratılmış olan her şey fanidir ve sınırlı bir ömre sahiptir, vade dolduğunda yok olup gidecektir.

Yaratılmış olan her şey gibi insanoğlu da fanidir, gelip geçicidir. Belli bir süre için bu dünyada vardır.

İşte tam da bu sebepten kişi geçici olana sarılmak yerine asıl değerli ve gerçek olana, sonsuza kadar değerinden hiçbir şey yitirmeyecek olana rağbet etmeli ve değer vermeli değil midir?

İnsan için asıl değerli olan ise hayatı boyunca Yaratan'ın rızasına uygun olarak yaşamış olmasıdır. Ona lazım olacak olan budur, bundan gayrisi değil.

öte yandan kişinin kendisine verilmiş olunan hayatı değerli kılması ise onu yaratanın rızasını ne kadar kazandığıyla doğru orantılıdır.

Kısaca deme o ki "ne ekersen onu biçersin." Başka hiçbir şey değil.

Recep Akıl

Karalamalar 50 - Muhalefet 1

İktidar - muhalefet, iki ayrı uç... Günümüz burjuva demokrasilerinin ayrılmaz, ayrılamaz ikilisi... Hep söylenir, "İktidar her türlü devlet yönetiminde vardır ama yalnız muhalefetin olduğu yönetimlere demokratik yönetim denir," diye. Doğru bir söz...

Bir yerde muhalefet yapabilme özgürlüğü varsa eğer bireysel ve toplumsal söylem ancak o zaman kendisine bir yaşam alanı bulabilir. Muhalefetin yapılamadığı yerde ise baskı ve zulmün hâkim olduğu bir yönetim var demektir.

Demokrasinin asıl göstergesi muhalefettir. Toplumsal ve hatta bireysel gelişmenin en önemli dinamiği...

Bir tutuma, bir görüşe, bir davranışa karşı olma durumu demek olan muhalefet sözcüğünün ifade ettiği anlam bu kadarla sınırlı değildir elbette. Muhalefete yalnızca bu anlamıyla bakmak eksiktir. Bu kelime yol gösterici bir unsur olma iddiasını da içinde taşımaktadır aynı zamanda.

Bir tutuma, bir davranışa sadece karşı olmak, itiraz etmiş olmaktan ileriye götürmez sahibini. Kişinin karşı olduğu şeye niçin karşı olduğunun izahını da yapması ve bu itirazını temellendirmesi gerekir.

Bu da yeterli değil, yapmış olduğu itirazların alternatiflerini de kesin ve net bir dille ortaya koyması gerekir ki yaptığı muhalefet gerçek değerini bulsun. Aksi takdirde yapılan muhalefet değil, yalnızca itiraz olur.

Öte yandan itiraz etmek de eğer belli bir temele dayandırılmazsa adına itiraz denmez, laf kalabalığı denir ki bu türden davranışlar sahibini muhataplarının karşısında gülünç duruma düşürmekten başka hiçbir işe yaramaz.

Muhalefet demokrasilerin olmazsa olmaz kurumlarının başında gelir. Evet, muhalefet olmadan demokrasi olmaz. Çünkü kendisi aynı zamanda iktidarın da alternatifi durumundadır. Ama muhalefet de üretebilir olmadıkça demokrasiye hiçbir fayda sağlamaz ve deyim yerindeyse boşa kürek çekmekten başka hiç bir işe yaramaz.

Recep Akıl

Karalamalar 51 - O An

Dün Allah'ındı, geçmişte kaldı. İnsana bir fayda sağlayıp sağlamadığı konusu kişiden kişiye değişir. Ve bugün de Allah'ın, o da geldi geçiyor. Her şey geçici, her şey fani...

Kişinin sahip olup olabileceği tek ve gerçek şey sadece içinde bulunduğu andır. Her şeyin tek sahibi olan Cenabı Allah'ın kuluna bağışladığı nimeti...

Anın değerini bilmek bulunmaz bir fırsattır. Bu sebepte insanoğlu kayıp ya da kazancına ne ilave ederse, bunu ancak içinde bulunduğu işte o anda yapabilir.

Fırsat eldeyken onu Rıza-i İlahi'ye uygun bir biçimde kullanmak ya da kullanmamak kişisel bir karar olmakla birlikte, etkisi bakımından geneli de ilgilendirmek gibi bir gerçekle karşı karşıyadır.

Sırf bu nedenle olsa gerek insan eylemlerinden dolayı kendisine olduğu kadar yaşadığı topluma karşı da sorumludur.

Sorumluluğuna sahip çıkmak ise erdem sahibi insanların en önemli özelliklerinden biridir.. "Bana ne? " Demek bir bakıma kişinin kendisini inkâr etmesi anlamına gelir.

İnkâr ise Cenab-ı Hakk indinde her halde büyük bir suçtur.

"Bana ne?" demek istemeyen kişi ise sorumluluğunun gereğini yerine getirir ve sahip olduğu tek şey olan o anın değerini bilir.

An bu andır elde fırsat varken Yaratan'ın rızasına uygun bir biçimde değerlendirmek insanın kendi çıkarıdır.

Akıllı bir insan çıkarının ne olduğunu iyi bilir, bilmelidir.

Recep Akıl

Karalamalar 52 - Dürüst - Çalışkan

Bazı insanları överken çoğu zaman söylenen bir takım klişe laflar vardır. Denir ki "Dürüştür, çalışkandır, kadir kıymet bilir, vefakârdır vb..."

Dürüstlük, çalışkanlık, kıymet bilirlilik vs. aslında insan için birer meziyet değillerdir. Çünkü bu ve benzeri kavramlar tıpkı karşıtları gibi zaten insan fitratında olan özelliklerdir.

İlk insanı yaratırken Allah (c.c.) mükemmel yaratmıştır. Hiçbir eksiği olmadan...

İnsan bu gün eksik ve yarım yamalaksa eğer, bu onun kendisi ile ilgili olarak aldığı kararlarda isabetsiz oluşu sebebiyledir.

İnsan ne tümüyle iyidir ne de kötü... Hem iyidir hem de kötü... Hangisinin baskın olacağına kişi kendi cüzi iradesi ve edinmiş olduğu kılavuzlar vasıtasıyla karar verir.

Biri olduğu zaman da diğerini yok etmiş olmaz. Sadece uykuya yatırmış olur, ne zaman uyandıracağına, uyandırıp uyandırmayacağına yine kendisi karar verene kadar.

Bu yüzdendir ki Hazreti Peygamberimiz Efendimiz (Aleyhisselâtu Vesselâm) cihadın büyüğü olarak kişinin nefsiyle yapmış olduğu mücahedeyi göstermiştir.

Dürüst... Hangi kıstaslara göre? Çalışkan... Kime göre? Kadir kıymet bilir. Nereden belli?

Bu gibi soruları arttırmak mümkün...

Öyleyse lafı uzatmadan söylenecek olursa dürüstlük, çalışkanlık vb. kavramlar görecedir. Kişi, zaman ve mekâna göre değişirler.

Asıl dürüstlük ve çalışkanlıksa kişinin yaratılış sebeplerine uygun hareket etmesi ve hayatını buna göre düzenlemesidir.

Recep Akıl

Karalamalar 53 - Muharrem Ayı ve Aşure

Allah'ın Ayı olarak da bilinen Muharrem Ayı İlahi bereket ve feyzin, Rabbani ihsan ve keremin bollaştığı bir ay olarak bilinir. "Bilinir" kelimesi fazladır. Öyledir.

Elbette ki Allah'ın ayı, yılı, günü olmaz, ancak Allah'ın rahmetine ermenin bir fırsatı olması bakımından Muharrem ayını Hz. Peygamberimiz efendimiz bu şekilde ifade etmiş ve bize öğretmiştir.

Hepimizin bildiği gibi Hicri Yıl'ın ilk ayıdır Muharrem. Bu ayın onuncu günü 'Aşure Günü' olarak bilinir ve kutlanır.

Bu güne 'Aşure Günü' denmesinin sebebi hikmetiyse bu günde Cenâb-ı Hak, on değişik resulünün her birine değişik ikram ve ihsanlarda bulunduğu içindir.

Bu yüzden Allah katında çok özel bir yeri olduğu bildirilmiştir Aşure Günü'nün ve dolayısıyla Hicri Yılın ilk ayı olan Muharrem Ayının.

Başka İslam toplumlarında nasıl kutlanır bu gün? Bilmiyorum ama bizde kutlanması çok hoş ve güzel olur. Hatta tatlı...

O güne saygı olsun diye pişirilip konu komşuya, eşe dosta dağıtılan bir tatlı -yemek, yiyecek- de aynı isimle bilinir. Hatta bir güne de sıkıştırılmaz.

Bazılarımız bu güzel tatlıyı -yemeği- Muharrem Ayı'nın onuncu gününe denk gelen günde pişirip dağıtırken kimilerimiz Hicri Yılın ilk ayı olması sebebiyle yeni yıl bereketli olsun düşünce ve niyetiyle ilk gün pişirir ve dağıtır.

Ve hatta Muharrem Ayı boyunca aşure pişirip dağıtıldığını da ben kendi çevremden bilirim.

Aşure Günü...

Halkımızın bu kutlamayı bir güne sıkıştırmayıp bir aya yayması aslında ne kadar güzel bir adettir. Dayanışmanın en güzel örneklerinden biri...

Halkın bir birleriyle yakınlaşmak istemesinin bir tür bahanesi... Birlikte yaşama isteğinin dışavurumu...

Birisi çapraşık, abuk sabuk bir iş yapacak olsa ona söylenecek ilk cümle büyük bir olasılıkla "Aşureye çevirdin işi. Aşure gibi olmuş. Vb. " Olur. Ne kadar yanlış bir tabir! Oysa yapan bilir ki aşure hiç de bu türden bir tanımı hak etmiyor. Bilakis içine katılan yiyeceklerin çeşitliliği ve değişikliği bakımından muhteşem bir uyumu ifade ediyor.

Her biri birbirinden farklı tat ve görünüşte... Kimi sebze, kimi meyve... Kimisi pişirilmeden de yenen, kimisi pişirilmediğinde yenemeyen onca yiyeceğin bir araya getirilip harmanlanmasından ortaya çıkan güzel bir resim, olağanüstü bir armonidir, aşure...

Aşureye katılan çeşitli sebze ve meyvelerin o muhteşem uyumunu bir an için toplumlara uyarlamaya çalışsak, ortaya çıkan tabloda göreceğimiz şey çeşitli sınıf ve katmanların bir arada uyum içinde yaşaması olacaktır.

Batı toplumlarının bu birlikte yaşama anlayışına gelebilmeleri için 19. yüzyılı

beklemeleri gerekmiştir. Oysa Anadolu'da gelenekleri, adetleri, dinleri, dilleri, meşrepleri farklı pek çok topluluğun (milletin) birlik ve dirlik içinde iç içe bir arada yaşıyor olmaları batıdan pek çok daha öncesine dayanır.

Ama ne yazık ki Anadolu insanının bu yaşam tarzını bir yönetim sistemi haline getirebilmesi günümüzde dahi henüz tam anlamıyla mümkün olmamış, olamamıştır.

Bu durumun pek çok nedeni var elbette ama bunlar bu yazının konusu değildir. Bu yazının konusu Aşure ve Muharrem Aıdır.

Ve elbette bu yazı da burada bitmiştir. Muharrem Aınız ve Hicri Yılbaşınız kutlu, bereketli ve mübarek olsun.

Selâm ve sevgiyle...

Recep Akıl

Karalamalar 54 - Kusur

İsteriz ki çalışıp çabalayarak emek verdiğimiz ve ortaya koymuş olduğumuz şeyler mükemmel olsun. Ama bu ne kadar mümkün olabilir? Hem zaten bu, neden bu kadar önemlidir?

İnsanın ortaya koyacağı hiçbir şey kusursuz olamaz. Kendisine göre mükemmel olsa bile bir başkasının gözünde mutlaka kusurlu olarak görülebilir.

İnsan yaptıklarının kusursuz olmasını elbette isteyebilir, istemelidir de. Çünkü bu istek ona azim kazandırıp işine daha iyi odaklanmasını ve işini daha iyi yapmasını sağlar.

Tabi bu arada "mükemmeli yakalayacağım," diye uğraşıp dururken yoldan çıkıp uçuk kaçık işlerin içine düşer ve ortaya hiçbir şey çıkartmamak gibi bir riskle de karşı karşıya kalabilir.

Bu sebepten en iyisi insan bildiği işi sınırları çok fazla zorlamadan, mümkün olabilecek ölçüler içinde en güzel bir şekilde yapmayı denemelidir.

Ve elbette bunu yaparken kendisini de başkalarını da fazla üzmemeli ve zorlamamalıdır.

Çünkü ortaya çıkan şey nasılsa başkaları tarafından değerlendirilecektir. Yapıp ettiklerimizin başkaları tarafından değerlendiriliyor olması ise onları nasılsa kusurlu göstermeye yetecektir.

İşte tam da bu yüzden kişinin emek vererek ortaya çıkartmış olduğu şeyin insanlara yarar getirip getirmeyeceği konusu önem kazanır. Önemli olanın mükemmellik değildir. Ya nedir? Elbette ki ortaya çıkartılmış olunan ürünün (şeyin) faydaya dair işlevdir.

İnsanın hayrına olmayan şey ne kadar mükemmel olursa olsun hiçbir değere sahip olamaz. Değerli olan ise ufak tefek kusurları olsa da insana faydalı olandır.

Evet, insanın yaptığında mutlaka bir kusur bulunur. Bu kaçınılmaz bir şeydir. Kusursuz olan yalnızca Cenab-ı Rabbil Âlemin'dir ve elbette onun yarattığı her şey.

Recep Akıl

Karalamalar 55 - İlgilisine

- Sana uzatılan eli geri çevirmeden önce iyi düşün. O eli tutmaya karar vermişsen eğer, o zaman da sakın körü körüne bir güven duygusu içinde olma.
- Her zaman barış ve dostluktan yana ol. Ama bu mevhumlarla seni aldatmalarına asla izin verme. Dikkatli ve uyanık ol.
- Aklını doğru kullanmayı öğren ama ona da gereğinden fazla güvenme. Çünkü gün olur akıl da şaşırabilir, onun bile bir kılavuza ihtiyacı vardır.
- Aklına muhakeme yapabilme yeteneğini yoldaş et ki hataya düşme riskin azalsın.
- Hata yapmak insani bir durumdur. Allah'ın yaratmış olduğu hiçbir kul yoktur ki hata yapmamış olsun. Hatalarını kabul et ve onlardan dersler çıkartmasını bil. Çünkü insanın hata ve kabahatlerini içtenlikle kabul etmesi erdemdir.
- İnsanlara sert davranma, sevgiyle yaklaş. Bilmelisin ki nasıl davranırsan genellikle o şekilde karşılık alırsın.
- Hiç kimseyle kendini kıyaslama. Kıyaslamak insan kusurlarından birisi olan kıskançlığı körükler. Kıskançlıkta kişiye hata yaptırır.
- Kıskançlık ilkel bir duygudur. Sen hiç kimseyi kıskanma. Başarıyı ve başarılı olanı takdir et, samimiyetle alkışla. Bakarsın bir gün seni de birileri başarından dolayı alkışlar.
- Yaptığın hiçbir şeyi ödül için yapma. Yapman gerektiği için yap.
- Örnek alman gerekenleri kendine örnek al ama sakın kendini onlara benzetmeye çalışma. Kendin olmak için çabala.
- Somurtmak insanın kendisinin bile katlanamayacağı bir edimdir. Gülümse. Her yer karamsarlıklar içinde bocalayan somurtkanlarla dolu zaten. Pozitif ol.
- Birileri sana karşı mücadele başlatmış olabilir. Mümkünse çatışma. Ama eğer çatışmaktan başka da çare yoksa gereğini yap ve asla geri çekilme. Geri çekilmek hasmına cesaret kazandırır. Hasmını cesaretlendirecek şeylerden özenle kaçın.
- Yeri geldiğinde düşmanına bile elini uzatabilme anlayışı içinde ol. Kin tutma. Kin tutmak insana intikamcı bir ruh kazandırır. İntikam duygusu içinde yaşamaksa kişiyi mutsuzluğa iter. Mutsuz insan çevresini de mutsuz eder.
- Allah'tan kendin ve sevdiklerin için hayırlı ve üretken bir ömür dile. Cenabı Allah'ın sana vermiş olduğu ömrü O'nun razı olduğu bir şekilde yaşa.
- Kendin ol, kendin gibi yaşa, iyi yaşa, güzel yaşa, kendine, ailene, çevrene ve milletine faydalı olacak bir şekilde yaşa ama sakın boş yaşama.

Recep Akıl

Karalamalar 56 - Nimet

Sözlük anlamı, mal, refah, rahmet, iyi hal, insana lütfedilen şey, iyi durum, iyilik, zenginlik demek olan nimet, terim olarak insanın sahip olduğu ve kendisine dünya ve âhirette yararı dokunan maddi ve manevi varlıklar, imkânlar, ihsanlar anlamında kullanılır.

İnsanın eşi, çocukları, itibarı ve makamı, malı ve mülkü, aklı, görme, duyma anlama, okuma, dileme ve benzeri yetenekleri, yedikleri içtikleri, giyip kullandığı eşyalar, sağlık ve benzeri imkânlar birer nimettir.

Nimet kelimesi ve türevleri Kur'an'da pek çok ayette geçmiş ve Allah'ın lütfu, minneti, din, kitap, Hz. Muhammed, sevap, nübüvvet, rahmet, iyilik, ikram, ihsan, geçim, hayat, rızık, geçim bolluğu ve İslâm, anlamlarında kullanılmıştır.

Yeryüzü, gökyüzü, yerlerde ve göklerde bulunanlar, ay güneş, yıldızlar vb. Maddi ve manevi varlıkların her biri Allah'ın insanlara bahşetmiş olduğu birer nimettir.

Bu liste uzar gider. Allah'ın nimetlerini ne kadar saymak istese de insan buna muktedir değildir. İyisi mi lafı uzatmamak gerekir.

İnsanoğlu Allah'ın verdiği nimetler sayesinde varlığını sürdürebilmektedir. Tüm bu nimetler karşısında kişiye düşen görev, bunları veren Allah'ı tanımak, O'na gerektiği gibi itaat ve ibadet etmek, verdiklerine şükretmek, kadrini, kıymetini bilmek, nankörlük etmemektir.

Bu çerçeveden bakılacak olunursa eğer Allah'ın rızasını kazanmanın yolu onun istediklerini eksiksiz yerine getirmekten geçer. Kulun bu dünyada başkaca hiçbir görevi yoktur.

İnsan bu dünyada yapıp ettikleri ile öteki dünyasını kazanır ya da kaybeder. Mademki bu dünya geçicidir o halde ne olursa olsun eldeki her şey de gelip geçici olmak durumunda değil midir?

Elden çıkması kaçınılmaz olan şeyler için kişinin kendisini paralamasının geçerli hiçbir mantığı yoktur. Ama öte yandan bu bakış açısı insanı çalışıp çabalamak, rızasını kazanmaktan da men etmemelidir.

Allah'ın kuluna bahşetmiş olduğu her şey belli bir zaman içindir. Bu sebeple verilenlere gereğinden fazla bir bağımlılık göstermek insanı nimetin şükrünü, Yaratan'ın ondan istediği biçimde yerine getirmekten alı koyar.

Aslında her insan bunları bilir. Bilir ama yine de nefsi onu pek çok yanlış yollara sapmasına sebep olur ve bu yüzden kısacık bir dünya rahatı için ebedi mutluluğa yüz çevirir.

Oysa ebedi hayatın tarlasıdır bu dünya. Ne ekersen onu biçersin, ne biçip heybene koymuşsan da yanında onu götürürsün.

Recep Akıl

Karalamalar 57 - Duygular

Belirli nesne, olay ve bireylerin insanın iç dünyasında uyandırdığı izlenim olarak tanımlanan 'duygu' kelimesinin ifade ettiği anlam, zaman zaman kişinin hayatına müdahale etmesi bakımından ona yeni ufuklar açabileceği gibi, onun yanlış bir takım hareketler içine girmesine de sebep olabilir.

Bu sebeple duygularımız aklımızın önüne geçmemelidir. Çünkü duygularıyla hareket edenlerin yanlışlık ihtimali görece daha yüksektir.

Çünkü insan hayatında duygulardan önce akıl ön planda olmalıdır. Akıl yerinde ve doğru kullanıldığı zaman kılavuz olup yol gösterir, kişinin hem kendisine hem de onun vasıtasıyla çevresine.

Akıldan yoksun olanların bile duyguları vardır. Bilindiği gibi bir akla sahip olmadıkları için onların yaptıklarından dolayı hem Allah (c.c) katında hem de yasalar önünde sorumlulukları yoktur.

Hayvanlar bu ikinci guruba dâhildirler.

İnsanı diğer yaratılmışlardan ayıran en belirgin özelliği akıl ama onu doğru bir biçimde kullanmayı bilirse. Çünkü insanı insan sınıfına sokan duyguları değil, aklısıdır.

Öte yandan akıl da kendi başına bırakılmamalıdır. Onun da bir kılavuza ihtiyacı vardır. Çünkü akla yoldaş olacak doğru bir kılavuz, yol gösterici olması bakımından değerlidir ve aklın şaşırmasına engel olur.

Recep Akıl

Karalamalar 58 - Akıllı İle Aptal

İnsan, Allah'ın yaratmış olduklarının içinde en değerlisi ve en şerefliisidir. Bu özellikleri sebebiyle diğer yaratılmışların önüne geçmiş ve Allah'ın yeryüzündeki halifesi unvanına kavuşmuştur.

Bu unvanı ona kazandıran elbette ki akıldır. Aklı sayesinde yeryüzünün hâkimi olmuştur. Ama aynı zamanda aklını gereğinden fazla önemsemesi sebebiyle de dünyayı kendisi için yaşanamaz hale yine kendisi getirmiştir.

Akıllı insan, aklını Allah'ın rızasını kazanacak şekilde kullanmayı bilen insandır. Aptal ise bunun tam tersini yapan.

Akıllı insan konuşmadan önce dinleyen, aptal ise hiç durmadan konuşan insandır.

Akıllı insan yapan, aptal ise yapacağını söylemekten fırsat bulup da bir türlü işe başlayamadığı için hep yerinde sayan.

Akıllı insan geçmişte takılıp kalmak yerine yaşadığı her anı Allah'ın rızasını da gözeterek en verimli bir biçimde değerlendiren ve yüzü her daim geleceğe dönük olan insandır.

Aptal insan ya geçmişin hikâyelerine ya da gelecekle ilgili temelsiz avuntuların ve bir takım masalların büyüüne takılıp kalmaktan vakit bulup da bugüne gelemediği için hayatını beyhude işlerin peşinde koşarak harcayan ve kendisine verilen akıl nimetinin kadrini bilemeyen insandır.

Öte yandan insanoğlunun aklını çok fazla ön planda tutmaması gereği de elzemdir. Çünkü kişinin aklını önemsemesi bir tür aptallık göstergesi olarak telakki edilir.

Akıllı olmak demek bu akli, kişinin önce kendi, sonra ailesi ve yaşadığı toplumun faydasına uygun ve elbette ki Allah'ın rızasını da gözetecek bir biçimde kullanması demektir.

Akıl Cenabı Allah'ın insanoğluna vermiş olduğu belki de en büyük nimettir. Her nimetin şükrü kendi cinsinden olduğuna göre aklın şükrü de onu Rıza-i İlahi'ye uygun olarak kullanmayı bilmektir.

Allah'ın vermiş olduğu akıl nimetini O'nun rızası doğrultusunda kullanmak akıllı insan işidir. Aksi ise aptal insana yakışır.

Akıllı insan aklını öne çıkartmaz. Aptal ise akıyla övünür. Akıllı insan aklını kullanarak hem bu dünyasını hem de Ahiretini güzelleştirir. Aptal ise tam tersini yapar.

Bu günü olmayanın yarını da olamaz. Bu günü elde edebilmek içinse dünü iyi analiz etmek lâzımdır. Ama ne tümünden düne takılıp kalmalı ve ne de hep yarının peşine düşüp bu günü elden kaçırmalıdır.

Her şey zamanında ve yerinde yapılırsa yapılan şey bir değere sahip olur. Aksi takdirde harcanan çabanın hiçbir anlamı olmaz. Bu nedenle kişinin aklını doğru bir biçimde kullanması gerekli ve hatta şarttır.

Bu dünya gelip geçicidir. İnsanın kazanıp kaybettiikleri de aynı şekilde gelip geçicidir. Öte yandan yapıp etikleri sayesinde asıl ve gerçek kazancı ya da kaybı ahirette

olacaktır.

Aklı onu ya sonsuz bir mükâfata kavuşturacak, ya da sonsuz bir cezanın içine itecektir. Buna da o akli sayesinde yine kendisi karar verecektir.

Recep Akıl

Karalamalar 59 - Değişmek

'Bir halden başka bir hale geçmek' anlamına gelen değişmek kavramı her türlü canlıda olumlu ya da olumsuz olmak üzere iki durumda da baş gösterebilir.

Örneğin dalından kopmuş bir meyve eğer ondan faydalanılmamışsa durduğu yerde çürüyerek değişiyor. Bu sebepten 'değişmek' sözcüğünü salt olumlu anlamda düşünmemek lâzımdır.

Değişimin olumlu anlamda gerçekleşebilmesi için ona yardımcı olabilecek bir faktör olarak, gelişmek kavramını da öne çıkartmak gerekiyor.

'Değişim' demek yerine 'gelişerek değişmek' demek daha doğru bir söylem olsa gerektir. Gelişmek sadece olumlu yönde olur. Bu yüzden kişi değişmek yerine gelişmeyi hedef almalıdır.

Küçük de olsa atılan her adım insanoğlunu ileriye doğru götürür. Ama elbette bu adımlar atılırken kişinin kendisini şartların gereği olarak donatması elzemdır. Aksi takdirde gelişim sağlanamamış olunur.

Bu anlamda düşünülürse eğer gelişmenin desteklemediği değişim pratikte geriye doğru atılmış adım demektir. Atılan her geri adım ise insanı hedefinden uzaklaştırır.

Tükenmemek için her daim ileri doğru adımlar atmak gerekir. Hedefe varabilmenin başkaca bir yolu yoktur.

Kişi bir an bile duraksamadan kendisini hep hazır halde tutmalı ve her an yenilemeli, geliştirmelidir. Aksi durumda muhtemel rakipleri onu geçmek için hazırda beklemekte ve hiç de boş durmamaktadır.

Gelişim süreklilik arz eder ve asla duraksama kabul etmez. Çünkü duraksamak demek tükenmeye başlamak demektir. Tükenmeyi kabullenmek ise, hayatla girilmiş olunan yarışta belirlenmiş olan hedefe varamamak demektir.

Kendisini geliştiremeyen kişi asla hedefine varamaz ve zaten kendilerini geliştirmek derdiyle dertlenmeyenlerin önlerine her hangi bir hedef de koymuş olmaları beklenmez. Gelişmek öncelikle bunu istemekle başlar. Çünkü istemek her işin başıdır.

Öte yandan değişmek korkutucu bir kavrammış gibi görünüyorsa ve bir takım belirsizlikler taşısa da gelişmeyle birlikte ele alınabilirse eğer kişiye olumlu anlamda büyük katkılar sağlar.

Her güzellik iyi niyetli bir çabanın ve harcanan emeğin sonucu olarak ortaya çıkıyor.

O halde insana düşen iyiyi ve iyiliği öne çıkartmak olmalı ve kendisini geliştirmek yolunda atacağı her adımı bu niyetle atmalıdır.

Değişmek iyiliğe hizmet ediyorsa eğer bir şey ifade eder aksi takdirde değişmek çürümekle eş anlamlı bir şey olur. Başta da denildiği gibi çürümek de bir tür değişmek oluyor.

Recep Akıl

Karalamalar 6 - Bakmayı Bilmek

Nereden bakarsan oradan görürsün. Ne görürsen onu algıyorsun. Ve algıladığını içselleştirmişsen kendi doğrun olarak kabul edersin. Ama biliyorsun ki çevrende senden başkaları da var. Onlar da bakıp görüyor ve algılıyorlar.

İnsanın doğru bildikleri mutlak değil, görecedir. Doğrular ve yanlışlar, kişi, zaman ve mekâna göre değişirler. Söz konusu bu doğru ve yanlışlar zaman zaman sorgulamalıdır ki bağnazlık ve dar düşünce kalıplarının cenderesinde sıkışıp kalmassınlar. Çünkü bağnazlık ve fikrisabit, kişiyi fanatizme sürükler.

İnsan hayata gülümseyerek bakmayı, ılımlı olmayı tercih etmelidir. Çünkü ılımlılık fanatizme izin vermez. Çünkü fanatizm belası insanı kibirli yapar. Tarih göstermiştir ki hatta günümüzde bile çevresini ve yaşadığı toplumları felakete sürüklemiş olanlar hep bu gibi kibir sahibi kimselerden çıkmıştır.

Kişi sorgulayıcı aklın kurgulayıp düzenlediği bir hayatın içinde daha rahat ve huzurlu olur. Çünkü sorgulayıcı bir kuşkuculuğun getirdiği akılcılık, insanı ihtiraslarından sıyırıp onu tevazu sahibi yapar ve önüne daha geniş bir düşünme zemini açar.

İnsan ne kadar geniş bir pencereden bakarsa etrafını o kadar daha net ve iyi görüp algılar. Tabi aynı zamanda çevresine daha anlayışlı ve hoşgörülü olmayı başarıp doğru bir düşünme biçimi elde ederek doğru bir sorgulamayla görüneni değil görünenin ardındakini görmenin yollarını araştırır.

Evet, düşünmek insana özgü bir şeydir. Algıladıklarından yola çıkarak eldeki konuyu derinlemesine irdeler. Düşünen beyin soru sorar. Soran aramaya başlar. Arayan da aradığını bulma yolunda adımlar atmaya başlar.

Recep Akıl

Karalamalar 60 - Unutulmak

Unutulmak endişesidir büyük ölçüde insanın hayatına yön veren. Attığı her adımı bu endişesini ortadan kaldırmak için atar. Günü geldiğinde bu dünyadan göçüp gittiği zaman eşi dostu, çevresi tarafından unutulmamak içindir her türlü gayreti, katlandığı sıkıntı ve daha pek çok zorluk.

Yapılan her iş en temelde unutulmamak ve hep hatırlanmak kaygısıyla yapılır. Her şey, bu amaca yöneliktir. Bunun dışında ne tür sebepler üretilirse üretilsin, hepsi kişinin asıl niyetini maskeleyen için ileri sürdüğü bahanelerden öteye geçemez.

Elbette istisnalar vardır ve söylenen sözler bu istisnalara dair değildir ama hayatımıza ya da kişisel geçmişimize taraf tutmadan, dışarıdan birisinin gözüyle bakabilmeyi başarabilirsek eğer, ileri sürmüş olduğumuz bu iddianın hiç de azımsanmayacağı açık bir biçimde görülecektir.

Kişi hayatını, sadece ve sadece kendisi için yaşar. Her ne kadar ailesi, sevdikleri, çevresi ya da yaşadığı toplum için bir takım güzel ve yararlı şeyler yapıp, bazı fedakârlıklarda bulunmuş olsa da son tahlilde görülecektir ki asıl niyeti tüm bunlar değil, unutulmak endişesinin kendisinde var etmiş olduğu duygusal birikimdir.

Evet, unutulmak endişesi yakıcı bir duygudur çoğumuz için. Bu duygudan kurtulabilmenin her hangi bir yolu ise neredeyse yok gibidir.

Bu sebeple ne yapılırsa yapılsın, nasıl savunulursa savunulsun bu gerçeği değiştirmek için yeterli bir şey yapılmış olunamaz. Kabullenmek en iyisidir.

Kabullenmek ve huzura ermek... Sonrası daha kolay...

Çünkü bizi tanıyan son kişi de bu dünyadan göçtüğünde hiç yaşamamış gibi olacağız.

Recep Akıl

Karalamalar 61 - Hata

Kızgınlıklarımızın asıl nedeni, genellikle kendi hırslımız, yetersizliğimiz ve hatalarımızdır. Bu yetersizliklerimizi ve hatalarımızı görmek istemediğimiz için de bahaneler üretmeyi severiz ve asıl yapmamız gerekeni yapmayıp üretmiş olduğumuz bu bahanelerimizin ardına sığınır genellikle problemin çözümünü zorlaştırırız.

Her insan zaman zaman yetersiz kalabilir ya da hırsına yenik düşer ve bu yüzden hata yapabilir. Hiç kimse mükemmel değildir. Her insanın eksik bir yanı mutlaka vardır. Bunun böyle olması demek onu değersiz kılmaz. Kişiyi değersiz kılan hata yapması değil, yapmış olduğu hatayı kabullenmemesidir.

İnsanın hatasını görüp bunu kabullenerek bundan geri dönmesi ve yapmış olduğu bu yanlış yüzünden ortaya çıkması muhtemel problemin çözümü yolunda atmış olduğu adım, o yanlıştan geri dönmek demektir. Bu şekildeki bir davranış, erdemli bir davranıştır.

Bilgelik odur ki kişinin hırsından ve yetersizliğinden dolayı ortaya çıkan hatayı kabullenip, kendisini eleştirmeyi göze alarak o hatanın düzeltilmesi yolunda çaba harcaması ve hatasından dolayı ortaya çıkması muhtemel olumsuz duruma çözüm yolları aramasıdır.

Hatalarımızla varız biz ve bu hatalar kişiye bir takım dersler çıkartması yolunda adımlar attırmayı başarabiliyorsa eğer son tahlilde hata olmaktan çıkıp iyi bir öğretmen olurlar.

Öğrenmek isteyen için en güzel öğretmen, kişinin yine kendisidir.

Recep Akıl

Karalamalar 62 - Sorun - Çözüm

Hayat inişli çıkışlı bir yol gibidir. Bu yolda giderken pek çok sorunla karşı karşıya geliriz. Bunlar kimi zaman kendimizle ilgilidir, kimi zaman da başkalarıyla.

Kendimizle ilgili olanları istersek yardım alarak halledebilir ya da kendi başımıza çözmek için bir takım yollara başvurabiliriz ama kendi dışımızdaki sorunlar içinse yapabileceğimiz çok da fazla bir şey yoktur.

Eğer ortada bir sorun olduğuna inanıyorsa insan ve bu ona ya da çevresine zarar erecekse ne olursa olsun en yakınlarını bile kıracağını bilse elinden geldiği ölçüde çözüm için gereken adımları atmak zorunda olduğunun bilinci ile hareket etmelidir.

Yapabileceğini bildiği halde susup oturması sorunun ortadan kalkmasını istememek, çözümsüzlükten yana olmak demektir.

Hele bir de susmak suretiyle çözümsüzlüğün getirmiş olduğu kötülüğün hâkim olmasına sebep olunuyorsa, bu çok daha vahim bir durum doğurur.

Kötülüğün yanında olmak demek, Hakk'ın ((c.c.) karşısında olmak demektir. Hakk'tan (c.c.) yana olmamak demek haksızlık etmek demektir. Vicdan sahibi hiç kimse haksızlıktan yana olamaz, olmamalıdır.

Haklının yanında olmak insan olmakla eşdeğerdir. Haksızlığa boyun eğmeyip ona karşı olmak vicdani bir sorumluluktur.

İnsan ise sorumluluklarını yerine getirdiği oranda 'İNSAN' olmanın kendisine verdiği onuru üzerinde taşır ve Cenab-ı Allah'ın (c.c.) onu yaratma sebebine hizmet etmiş olur.

Kulun birincil görevi Yaratan'ına (c.c.) hizmet etmektir. Bunun da en iyi yolu insana hizmet etmekten geçer.

İnsana hizmet, bir anlamda Yaratan'a (c.c.) hizmettir.

Recep Akıl

Karalamalar 63 - Bir Şey Söyle Sözün Olsun

İnsanoğlunun en çok başvurduğu şeylerden birisi de boş işlerle uğraşmasıdır. Olur, olmaz yerde ve zamanda, olur olmaz konuşmak neredeyse sıradan olaylar oldu günümüzde.

Derler ya "İnsanın yapacak doğru dürüst bir işi olmayınca diline vururmuş". Özellikle de sanal âlemde bedava laf üretmek daha kolay olduğundan doğru dürüst konuşmayı bile beceremeyenlerin, insanların başına filozof (!) kesilmeleri ise bu kısa yazının konusu değildir. Konumuz bildiğini doğru dürüst anlatmakla sınırlıdır.

Bu dünyanın hay huyu içinde yeri ve zamanını iyi belirlemek koşuluyla kişinin, başkalarına söyleyeceği bir sözünün olması güzeldir. Güzeldir de, söyleyeceği sözün ifade etmiş olduğu şeyi kendi hayatına mal etmemişse zaten hiç söylememelidir. Çünkü sözler hareketlerle desteklenmiyorsa hiçbir kıymet ihtiva etmezler.

Öte yandan insan lafı evirip çevirmeden dosdoğru söylemelidir. Bir de tabi muhatabının yüzüne bakarak konuşmalıdır. Lafı dolandırmak demek kişinin kendisine güvensizliğini gösterir. Bu sebepten muhatabı için bu durum çok önemli bir koz olabilir ve bir gün hiç ummadığı bir zamanda bu koz kendisine çekilebilir.

Bir de söylenilen sözün altında kalınmamalıdır. Söylediğinin bir fikri alt yapısı olmalıdır. Aksi bir durum muhtemel bir itiraz ya da eleştiri karşısında kişinin bocalamasına sebep olabilir.

Yanlış ya da eksik bile olsa eksiği, yanlışlığı kesin bir biçimde kanıtlanıncaya kadar söylenilen sözü savunmak ne olursa olsun kişinin boynuna borç olmalıdır. Sözünün sahibi olmak bunu gerektirir.

Bir şey söyle sözün olsun. Kim bilir belki söylediğinle güne not düşmüş olursun. Söylediğin doğruyu işaret ediyorsa eğer insanlara yol gösterir, ışık tutarsın. Şayet yanlışsa bir düzelden nasılsa bulunur.

Bu halde bile yapmış olduğun yanlışın düzeltilmesinden dolayı ortaya bir doğru çıktığı için yine de bir hizmette bulunmuş olmanın onurunu taşırsın. Ve tabi ki yanlışının düzeltilmesini içine sindirip kabullenmeyi başarabilmişsen.

İ

Recep Akıl

Karalamalar 64 - Umut ve İnsan

Umutsuz olmak insanoğluna yakışmaz. Umudu hep taze tutmak, geriye doğru değil, ileri doğru bakmak gerekir. Geriye bakmak insanı karamsarlığa iter. Karamsarlık ise hayatımızın dinamiklerini olumsuz yönde etkiler ve örseler.

Örselenmiş bir hayatın sahibi olarak insan, üretkenliğini yeterince ortaya çıkartamayacağı için asıl var olma sebebine gereği gibi hizmet edememiş olur. Bu durum da bir bakıma kendisine karşı suç işlemek anlamı da taşır.

Kişi akıllıysa eğer kendisine karşı suç işlemez. Kendisine karşı işlemiş olduğu her suç aynı zamanda çevresini de etkileyeceği için zararı sadece kendisine değil aynı zamanda içinde yaşadığı topluma da olur. Toplumü olumsuz yönde etkilemek ve ona zarar vermek insana yakışan bir davranış değildir.

İyi insan hem kendisi hem de mensubu olduğu toplum için iyi şeyler üretmek çabası içinde olan insandır. İnsan olmanın gereği bu olmalıdır. Kendisine bahşedilmiş olan hayat nimetini ancak bu şekilde değerli kılıp hak etmiş olur.

Recep Akıl

Karalamalar 65 - Ölüm ve Hayat Karşısında İnsan

Kimin ne zaman ölüp bu dünyadan göçeceğini kim nereden bilebilir? Ömrü veren Allah, alacak olan da O. (c.c.) Zamanını bir tek O (c.c.) bilir. Yaşamak konusunda değil ama ölmek konusunda elimizde yapılabileceğimiz hiçbir şeyi yok madem, o zaman biz tercihimizi yaşamaktan yana yapmalı değil miyiz?

Hayat, Cenabı Hak (c.c.) tarafından bize verilmiş en büyük nimet... Bir ödül, çok değerli bir ödül... İnsan bu değerli şeyin kıymetini çok iyi bilmeli, onu beyhude hevesler peşinde koşarak boşuna heder etmemeli, hak etmek için elinden ne geliyorsa yapmalıdır.

Peki, elden gelen nedir? Verilmiş olunan ömrü Rıza-i İlahi'nin istediği biçimde yaşamak, o değerli ödülü cezaya çevirmemektir.

Elbette bu dünyaya gelmiş her canlı mutlaka ölümü tadacak. Bu açık bir gerçek... Bu sonun ne zaman geleceğini bilmiyor olması aslında kişiyi ölüm karşısında avantajlı bir duruma bile geçiriyor.

Ölmek mukadder, ama bugün ama yarın...

Oysa hayat ölümden sonraki ölümsüzlüğün kazanılması için büyük bir fırsat... Yeter ki samimiyetimizi ortaya koyalım ve ona layık olmanın yolunu bulalım.

Kişi bunu başarabilirse eğer, ölüm karşısında elde etmiş olduğu avantajı doğru bir biçimde kullanabilmiş demektir.

Bu sebepten "Her nimetin şükürü de kendi cinsinden olmalıdır," düsturu gereğince insana verilmiş hayatın şükürü de onu kirletmeden günü geldiği zaman asıl sahibi olan Cenabı Rabbil Âlemin'e (c.c.) bize verildiği gibi tertemiz bir şekilde teslim etmek olmalıdır.

Recep Akıl

Karalamalar 66 - Doğru - Yanlış

Hiç kimse hiçbir zaman elde etmek istediklerinin tümüne sahip olamaz. Bu sebepten kişi sahip olduklarıyla yetinip şükretmeyi bilmeli Allah'ın (c.c.) ona verdiklerinin ve vermediklerinin hikmetini anlamaya çalışmalıdır.

Şükretmek Cenab-ı Hakk'ın (c.c.) vermiş olduğu maddi ve manevi nimetler için kulun O'na teşekkür etmesi demektir.

Şükürsüzlük ise Yaratan'ın (c.c.) tasarrufuna rıza göstermemek anlamına gelir ve bir tür isyandır. Dolayısıyla insanı mutsuz eder. Mutsuzluk ise kişinin hayat karşısındaki duruşunu etkiler.

Tabiatı gereği insanoğlu elindekinin değerini bilip şükretmeyi bilmelidir ki yaratılış sebebine uygun bir hal içinde olsun.

Aslında işin gerçeği elimizdekilerin sahibi de biz değiliz. Onlar sadece bir zaman için bizim kullanımımıza tahsis edilmiştir. Günü geldiğinde istesek de istemesek de terk etmek zorunda kalacağız hepsini. Çünkü mülkün gerçek ve tek sahibi Allah'tır. (c.c.) Ve isterse verdiğini dilediği zaman geri alır.

Elinden her an uçup gitmesi muhtemel olan şeylere tutku derecesinde bağlanması bu fani dünyada insanı her an tedirgin bir halde yaşamaya mahkûm eder. Bu gerçeği bile bile niçin kendisine bahşedilmiş hayatı bir şeyler biriktirmek peşinde boşuna harcar ve son tahlilde işine hiç yaramayacak şeylerin kölesi haline gelir ki insan?

Öte yandan bu iş böyledir diye yan gelip yatmak da insanın yaratılış sebebiyle örtüşmez. Kişi çalışmalıdır, üretmeli ve kazanmalıdır. Hiçbir yaratılmışı muhtaç olmadan hayatını sürdürülebilmesi kazancından başkalarını da faydalandırması için böyle olması gerekir.

Bir şartla ki çalışmasının karşılığı olanı hayatının gayesi yapmamalı elindekinin asıl sahibini asla unutmamalıdır ki yanlış bir hayatın içinde kendisini heba etmesin.

Recep Akıl

Karalamalar 67 - Fal ve İnanç

İlahi inanç zafiyeti içinde olan insanlar bazı şarlatanların çok eski zamanlardan beri sırf maddi çıkar elde etmek için ortaya atmış oldukları kahve falı gibi, tarot kâğıtları gibi bir takım şeylerden, burçlardan ve oklardan gelecek okuma gibi uyduruk ve düzmece söylemlerden medet umarlar ve hayatlarını bu inanmış oldukları şarlatanlıklara göre düzenleyip yönlendirir, kendilerine yol gösterici olarak alırlar.

İslam dini gelecekte ve gaipten* haber vermeyi din dışı kabul etmiş, 'günah' kavramı içinde göstermiştir. Bu gibi şeylere bulaşanları da dinden çıkmış sahtekârlar olarak kabul etmiştir.

Sırf eğlence olsun diye bile bu işlere bulaşanlar için de hüküm aynıdır. Çünkü gaipten ve gelecekte haberdar olmak ve haber vermek yalnız ve yalnız Cenabi Allah'ın uhdesindedir.

Bu sebeple gelecek okuduğunu söyleme ve gaipten haber verme iddiasıyla ortaya çıkanlara ne olursa olsun asla kanmamak, inanmamak gerekir.

Hiçbir fani her hangi bir araçla gelecekte ve gaipten haber veremez. Verdiğini iddia eden kimse de ne yazık ki kendisini İslam dairesi dışına iter.

Üç kuruşluk maddi menfaat için ve birkaç dakika eğlenceli vakit geçirmek için Ahiretini yıkan insan ne akılsız insandır.

_____ /

* GAİP: Göz önünde olmayan, hazır bulunmayan, nerede olduğu bilinmeyen. T.D.K. Sözlüğü

Recep Akıl

Karalamalar 68 - Bir Tatlı Hüzün

İnsana belki de en çok yakışan duygu yansımalarından bir tanesi de hüzündür. Onun umutla umutsuzluk arasında gidip gelmesine sebep olur bu duygu.

Kişi umutludur ama bir yanıyla bu umudunun gerçekleşmeyebileceğinin tedirginliği içindedir ve bunu kendine bile itiraf etmek istemez, aklına getirmemek için çabalayıp durur.

Ama bir yandan da yüreğinde bir yerlerde içten içe umudunun gerçekleşmesi için dua eder durur. İşte insanın bu gidiş gelişlerinde hüzün yanı başındadır ve ona yoldaş olur.

İstisnasız her insan kaybetmek ile kazanmak arasında bir yerlerde her an karar verme çabası içinde hayatını sürdürür. Bunun böyle olduğunu anlamak için de onların gözlerinin içine biraz dikkatli bakmak yeterlidir. Görülecektir ki orada hüzün kendisini mutlaka gösterir.

Bir de insanların yüz ifadelerinde belli belirsiz görünür hüzün. Ne kadar saklanmaya çalışılırsa çalışılsın asla bu tam anlamıyla başarılamaz. Çünkü kişi yüreğinde taşıdığı bu gelişkiyi saklamakta çok zorlanır.

Zaten saklamak istemesinin de bir anlamı yoktur. Başta da denildiği gibi hüzün güzeldir, onurlu ve vakurdur, insana yakışır.

Recep Akıl

Karalamalar 69 - Cenazelerimiz

Epey bir zamandır moda oldu, cenazeleri alkışlamak, bir de ağıt adı altında bir takım bağırtılarla ortalığı velveleye vermek.

Gerçi cenaze ardından bağırıp, çağırıp ağıt yakmak (ağlamak gözyaşı döküp üzölmek demiyorum) eskiden beri yapıla gelen yerel bazda bir takım cahiliye adetleriydi ama ne var ki son zamanlarda bazı dizilerin bilerek ya da bilmeyerek öne çıkartmış olduğu bu gibi İslam dışı adetler artık her yerde daha çok görülür olmaya başladı.

Oysa biz Müslömanlar cenazelerimizi marş gibi, alkış gibi, ağıt vb. gibi bir takım İslam dışı adetlerle bu dünyadan uğurlamayız.

Onlar için Kuran okur Rabbimize (c.c.) dua ederiz. Af ve mağfiret diler bağışlanmalarını niyaz ederiz. Uygun olan budur, bunun dışında yapılan her türlü nümayiş İslam inancına göre doğru değildir.

Müslöman'a yakışan hayatın her alanında ve her anında Müslöman'ca düşünöüp hareket etmek ve Müslöman'ca yaşamaktır. Gerisi beyhude bir takım çırpınışlardan başka hiçbir şey değildir.

Müslöman akıllıdır, Rabbinin rızası olmayan şeylerin peşinden gitmez.

Recep Akıl

Karalamalar 7 - Özgürlük

ÖZGÜRLÜK: Hiçbir kısıtlama veya sınırlamaya bağlı olmaksızın düşünmek ve davranmak durumu.

ÖZGÜR: Her hangi bir kısıtlama veya zorlamaya bağlı olmaksızın davranan.

Bu tariflere göre bakılırsa özgürlük kişisellik gösteriyor. Toplumsal olanına ise özgürlük değil bağımsızlık deniyor.

Mademki özgürlük kavramı kişiye özel bir tanımdır o halde her bireyin kendi özgürlüğünü kendi başına kotarmak gibi bir mecburiyet çıkıyor ortaya.

Mecburiyet derken elbette ki insanoğlunun zaten fitraten sahip olduğu bu hasleti göz ardı etmek doğru değil ama ne var ki hayata geldiği andan itibaren insan ömrü boyunca hep bir bağımlılık durumu yaşıyor.

Bu sebepten özgürlük ister istemez bir tercih meselesi oluyor ve istenip istenmemekle doğru orantılı olarak ortaya çıkıyor. Ve doğaldır ki tercihiine bağlı olarak kişi aslında özgürlüğünü de mahpusluğunu da kendi yüreğinde ve kendi beyinde yaşıyor.

Her ne olursa olsun bir şeyi öncelikle istemek gerekir. İstenilen özgürlükse kişi öncelikle düşünce gücüne ve yeteneğine asla ipotek koyulmasına izin vermemelidir ki kendisine bir alt yapı oluşturabilsin. Ve tabi ardından donanıp savunmak geliyor.

İnsanoğlunun zaaflarından biri de kolaycılıktır ve bu yüzden hazıra konmayı çok sever. Bu zaafı sebebiyle kendisini kullandırması da kolay oluyor.

Üretmektense üretilmiş olanı almayı tercih etmek kendini başkasının merhametine ya da inisiyatifine bırakmak demektir.

O zaman ne oluyor? Evlada özgürlük... Ya sonra?

Her değerli şey gibi özgürlüğün de bir bedeli vardır ve fiyatı kim bilir belki de kişinin hayatı pahasıdır. Bu kadar değerli bir şeye sahipse insan onu kaybetmemek için gerekirse bu bedeli ödemekten de asla kaçınmamalıdır.

Aksi takdirde elinde ne kalır? Özgürlüğün yoksa 'hiç' kalır

Recep Akıl

Karalamalar 70 - Ayrılıklar

Ayrılıklar hüznüldür. Zordur insanın sevdiklerinden ayrılması. Eksildiğini hisseder, bir şeyler kopar yüreğinden, içi titrer. Gözlerini kaçıtır karşısındakinin gözlerinden. Gözyaşları şıpır şıpır damlar yanaklarından aşağı ve ne kadar istemese de belli etmemek, başaramaz, elinde değildir.

Hayatın kaçınılmaz gerçeğidir ayrılıklar. Bu gerçeğin önünde durmak mümkün olmuyor. Ne yaparsak yapalım böyle...

Ne diyor türkü? "Ölüm Allah'ın emri, ayrılık olmasaydı." Evet, ayrılıklar keşke olmasaydı.

Her ne kadar hüznü de olsa, ayrılıkların güzel olan bir yanı da var. Yeniden bir araya gelebilme umudu...

İşte bu umut ayrılıkları katlanabilir hale getiriyor. Çünkü ayrılıklar çoğunlukla mecburiyetler yüzündendir.

Mecburiyetler...

Ne olursa olsun birbirlerini seven insanlar mutlaka bir gün yeniden bir araya gelirler. Bu kaçınılmaz bir şeydir. İşte bunu biliyor olması insanın ayrılıklar karşısında içine düşmüş olduğu hüznü, kavuşma heyecanına ve özlemine dönüştürüyor.

Ne güzeldir insanın sevdiğini beklerkenki o heyecanı... Bilirsin ki gelecektir, mutlaka ama mutlaka dönecektir.

Ve ne güzeldir ki bunu bilerek ayrılırsın, yeniden bir araya gelmek üzere.

Recep Akıl

Karalamalar 71 - Kadın Erkek

Kadın, erkek tarafından tarihin her döneminde yanlış anlaşılmiş bir varlıktır. Ya çarpıtılmış namus anlayışlarının öznesi ya kadim pagan kültürlerinin dayatmış olduğu şekilde yeryüzünde işlenmiş her türlü günahın müsebbibi ya da günümüz toplumlarında piyasaya sürülen bir reklâm malzemesi...

Ülkemizin (ve hatta dünyanın) çoğu bölgesinde hâlâ alınıp satılabilen bir mal... Töre diyerek, örf, adet diyerek her türlü insani haktan mahrum bırakılmış bir köle... Nazım Hikmet'in bir şiirinde dediği gibi " Soframızdaki yeri öküzümüzden sonra gelen." Halk deyimiyle "kaşık düşmanı..."

Koruyup kollamak bahanesi altında önce babası, erkek kardeşi tarafından, sonra kocası, oğlu tarafından hayatının her döneminde acımasızca sömürülen, yeri geldiğinde her türlü aşağılamaya, şiddete lâyık görülen her hangi bir mal...

Oysa kadın (dişi) hayatın en temel taşı, varlığın sürdürülebilirliğinin ana kaynağı değil midir? Her erkeği bir kadın doğurmamış mıdır? Her kadın mutlaka bir erkeğin anası, kızı, bacısı, yâri değil midir, uğruna ölümün bile göze alındığı?

Yüce dinimiz İslam kadını toplumun temel taşı saymamış mıdır?

Erkek bencilliğinin en açık göstergesidir aslında, kadının üzerinde kurmuş olduğu bu zorbaca hâkimiyet. Ama öte yandan güçlü görünüyor olmasına rağmen belki en zayıf yanını da bu gücü oluşturuyor olamaz mı acaba? Kim bilir...

Yoksa kadının karşısındaki bu zayıflığını bildiği için midir ki erkek, bir tür intikam duygusuyla kadına bunca zulmü reva görmüştür öteden beri, ezmiş, aşağılamış, sömürmüş, yok saymıştır, kendisini de yok etmek pahasına, "kazanıyorum," derken aslında bile bile kaybederek?

Recep Akıl

Karalamalar 72 - Kalp ve Beyin

Beyin ve kalp, iki organ... İnsan bedeni için her ikisinin de işlevi farklı... Sadece insan için değil, bitkiler dışında yaratılmış bütün canlılar için bu böyle...

Bu iki organın bir bedenin hayatı için gerekliliği bu kısa yazının konusu değildir. Beyin ve kalbin başka bir yanından söz etmek istiyoruz naçizane.

Herkes bilir ki akıl deyince beyin, gönül deyince de kalp akla gelir. İnsanın hayatını yönlendiren iki mevhum, gönül ve akıl...

Akıl insanın gerçekçi ve sert yanını, gönül ise romantik ve duygusal yanını temsil eder. Kişi hangisini öne çıkarırsa onun etkisi altında hareket eder.

Doğaldır ki bu durum ister istemez kişinin bir tarafını eksik bırakır.

Her iki organı birbirinin tamamlayıcısı olarak görüp birlikte uyum içinde kullanabilmek ise insanı denge sahibi yapar.

Dünyayı daha geniş bir açıdan görme ve anlama imkânına kavuşturur.

Dengeli insanların oluşturduğu toplumlar da daha mutlu ve müreffeh bir hayatın sahibi olurlar.

Tek kanatla uçulmaz. Her iki kanadını kullanabilmek ise o kanatların sahibini çok ileri menzillere taşır, hem kendisini hem de ait olduğu çevreyi ve toplumu.

Recep Akıl

Karalamalar 73 - Çevre ve İnsan

Cenab-ı Hakk (c.c.) yaratmış olduğu hiçbir şeyi sebepsiz yaratmamıştır. Kâinatta yaratılmış olan her ne varsa mutlaka bir sebebe dayanır ve yaratılmış olan her şey bir diğeri sebebiyle vardır.

Bu zincir her hangi bir yerinden bir arıza gösterirse, zincirin tümünde aksamalar oluşmaya başlar ve ortaya çıkan bozulma bir daha telafi edilemeyecek düzeyde sıkıntılar oluşturarak hayatı olumsuz yönde etkiler.

İnsanoğlu ne yazık ki her geçen gün yaşadığı dünyaya karşı giderek daha da acımasız hale gelmekte, duyarsızlaşmakta, dolayısıyla kendi hayatını kendi elleriyle zorlaştırmaktadır.

İnsanın çevresine karşı olan bu saygısızlığı elbette ki o dizginlenemez hırsından kaynaklanıyor ve en başta da yine kendi hayatını olumsuz olarak etkiliyor.

Allah (c.c.) her şeyi belli bir ölçüde ve özenerek yaratmıştır. Bu nedenledir ki O'nun yarattığı her şeyde kendine özgü bir güzellik, bir uyum ve bir denge vardır. Duhan Suresi 8. ayeti kerimede Allah'ı Teâlâ "Biz gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri bir oyun ve bir eğlence olsun diye yaratmadık. Biz onları hak ve hikmetle yarattık, " diye buyurmuştur.

Yüce dinimiz biz insanoğluna hiçbir ayırım yapmaksızın yaratılmış olan bütün canlılara karşı sorumlu olduğumuzu öğretmiştir. Kişinin insan haklarına uyması ne kadar zorunlu ve elzemse, Allah'ın (c.c.) yaratmış olduğu diğer varlıklara da aynı hassasiyeti göstermesi o kadar önemlidir.

İslam dininin tebliğcisi ve en büyük çevreci olan sevgili Peygamberimiz efendimiz, aleyhisselâtu vesselâm hayatı boyunca çevreyle ve onun korunmasıyla hep ilgilenmiştir. Pek çok hadis-i şerifinde insanların yaşadıkları çevreyi yeşillendirmesini ve ağaçlandırmasını teşvik etmiş ve hatta bu yolda ümmetine her zaman örnek olmuştur.

Meyve veren ağaçların ve bitkilerin kesilip kopartılmasını yasaklamış ve ağaç dikmeyi her zaman teşvik etmiştir.

Yine efendimiz aleyhisselâtu vesselâm, hayvanlara eziyet edilmesini yasaklamış, onları istismar edenlerin sorumlu olacağını söylemiş, hayvanlara kötü muamelede bulunanların hesap vereceğini ifade edip, "Haksız olarak bir serçeyi öldürenen Cenab-ı Hak kıyamet gününde hesap soracaktır" diyerek çevre konusundaki duyarlılığını kesin bir dille ortaya koymuştur.

Evrende mükemmel bir düzen ve uyum vardır. Yüce Yaratan, Azze ve Celle yaratmasındaki mükemmelliği, evrende var olan düzen ve uyumu, Yeryüzüne Halifesi olarak göndermiş olduğu Âdemoğluna emanet etmiştir. Ama insan bu emanete ne kadar sahip çıkabilmiştir ya da çıkmış mıdır?

Bu sorunun cevabını verebilmek için çevremize kısacık bir bakış atmamız yeterlidir. Gördüklerimiz, aradığımız cevabı bize ziyadesiyle verecektir, hem de hiç zorlanmadan, kolaylıkla.

Yaratılmış her canlı için yaşadığı çevre onun hayatiyetini sürdürebilmesi için en önemli malzemedir. Bencilce çıkarları yüzünden çevresine zarar veren kişi son tahlilde kendisine zarar verdiğinin bilincinde olarak hayatını sürdürmeyi kendisine şiar

edinmelidir. Aksi takdirde kendi eliyle kendisini imha etmek yolunda adımlar atmış olur ki akıllı kişi kendi zararına çalışmaz.

Recep Akıl

Karalamalar 74 - Irk ve Irkçılık

Allah hesap gününde hiç kimseye "Hangi ırktansın," diye sormayacak. Onu kendisine iman edip etmediğiyle ilgili olarak hesaba çekecek. Mademki bu böyledir, bir ırkı bir başka ırkın üzerinde görerek ırkçılık yapmak Allah'ın men ettiği, bir şeyi yaparak günaha girmek demek değil midir?. Müslüman Allah'a muhalefet etmez, bilakis O'nun gönderdikleriyle amel eder.

Allah (c.c.) katında kişinin ırkı değil imanı değerlidir. O, Hucurat suresinin 13. ayeti kerimesinde mealen "Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdar olandır," diye buyurarak kullarını uyarmıştır.

Bu kesin gerçek karşısında hangi milliyetten olursa olsun ırkçılık yapan bilmelidir ki Allah'ın ayetlerine karşı gelmiştir. Allah'a karşı gelmenin hükmü ise Allah katında apaçık bellidir.

İslam dini hangi ırk, dil ve milletten olurlarsa olsunlar insanları aynı değerde görür ve o şekilde telakki eder. İslam ırkları reddetmez ama ırkçılığı ve ırkı ön plana çıkartan her türlü görüş ve anlayışı men eder.

Allah'ın men ettiğini övmek büyük günahdır. Müslüman bile bile günah işlemekten sakınır, sakınmalıdır. Efendimiz aleyhisselâtu vesselâm bir hadisinde "Asabiyet (nesep) davasına kalkışan, onu yaymaya çalışan, bu dava uğrunda mücadele eden kimse bizden değildir," (Ebu Davut, Edeb, 121) diye buyurmuştur.

Hiçbir ırk bir diğerdinden üstün ve değerli değildir. Peygamberimiz efendimiz aleyhisselâtu vesselâm veda hutbesinde kendisini orada dinleyenlere ve onların şahıslarında bütün insanlığa. "Ey İnsanlar! Rabbiniz (c.c.) birdir, babanız da birdir. Hepiniz Âdem'in çocuklarıdır. Âdem ise topraktır. Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi, kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerine bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvada, Allah'tan (c.c.) korkmaktır. Allah (c.c.) yanında en kıymetli olanınız O'ndan en çok korkanınızdır," diye seslenmiştir.

Biz şimdi âlemlerin Rabbi Allah'a (c.c.) ve onun âlemlere rahmet olarak gönderdiği habibi Resulü Ekrem Efendimizin uyarılarını mı dikkate almalıyız, yoksa ırk gayreti güdenlerin söylediklerini mi?

Allah, Âdem aleyhisselâmdan bu yana kullarına kitap indirmiş, kılavuz (peygamber) göndermiş, cüzi irade vermiş ve kişinin hayatı boyunca kendisiyle ilgili vereceği kararlarda yine kendisine bırakmıştır ki yapacağı tercihte nefesine uyup acze düşerek şeytanın esiri olmasın.

Müslüman aklını kullanmayı iyi bilmeli ve Rabbi'nin (c.c.) men etmiş olduğu şeylerin peşinden gitmemelidir. Çünkü Allah'ın rızasını kazanmanın yolu her şeyden önce Rıza-i İlahi'ye (c.c.) muhalif olmamaktan geçer.

Recep Akıl

Karalamalar 75 - Kazanmak

İnsanoğlu yaradılışı gereği her zaman ve her durumda kazanma isteği ile hareket eder. Başkaları karşısında başarılı olmak kişiye bir tür doyum yaşattığından olsa gerek rekabetçi yanını sürekli ön planda tutar ve fırsat bulduğu her an bu yanını kullanarak hedefine varmayı arzular. Öte yandan insanın bu kazanma arzusu bireysel, dolayısıyla da toplumsal gelişimin asıl dinamiğini oluşturur.

Kazanma azmi olmadan (hırs demiyorum) gelişimin de olmayacağı konusu bence tartışmasıdır. Kişi her zaman kazanmak için hareket etmelidir. Bunun için bir slogan bulmak gerekirse eğer "Çok çalış, uzmanıyla çalış, şikâyet etme, açıklamaya çalışma ve asla terk etme!" Olmalıdır.

Terk edenler asla kazanamaz. Kazananlar ise çoğunlukla terk etmemiş olanlardan çıkmıştır. Bir şartla ki hedef mutlaka önceden belirlenmiş olmalıdır. Çünkü bir hedefe odaklananlar karşılıklarına çıkabilecek olumsuzluklar ve sorunlar karşısında hemen duraksamaz ve kolay vazgeçmez. Hiç yüksünmeden ve zorluklar karşısında yılmadan, uğrayabilecekleri düş kırıklıklarına da fazlaca kafayı takmadan yollarına devam ederler.

Kazanmayı istemenin kötü bir yanı yoktur, evet ama bunun için gerekli olan şartların oluşturulması da elzemdir. Öncelikle belirlenmiş hedefle ilgili olarak her şey baştan tedarik edilip bilgi sahibi olunmalı, olmazsa olmaz şartlar yerine getirilmeli, danışılmalı, araştırılmalı, planlanmalı, mümkün olduğunca eksik yan bırakılmamalıdır. Karşılaşılması muhtemel zorluklar usulünce değerlendirilip çözümü yolunda adımlar atılmalı, asla büyütülmemeli, ama küçümsenmemelidir de.

Ortaya çıkabilecek sorunlar çözüme ulaştırılmadan harekete geçilmemelidir. Harekete geçildikten sonra da alınmış olan kararlardan, yanlışlıkları görülmedikçe geri dönmemelidir. Muhtemel sorunlar karşısında hiç kimseye ve hatta kendimize bile bir takım açıklamalarda bulunulmamalıdır.

Çünkü açıklamaya çalışmak savunmayı, savunmak mazereti ve mazeret de şikâyeti doğurur. Şikâyet ise çalışmaktan, üretmekten kaçınan insanlara özgü bir davranıştır ve insanı tembelliğe sevk eder. Zorluklar ve engeller karşısında sabırlı olunmalı ve asla yılgınlık gösterilmemelidir.

Öte yandan sürekli olarak bir hedefe odaklanıyor olmak insanı yorar, bezdirir. Bu yüzden arada bir durup mola vermek, dinlenip yorgunluk gidermek, çevreye bakınıp, farkındalık oluşturmak kişiye iyi gelir. Ona "FANİ" olduğunu ve nereden gelip nereye gittiğini hatırlatır.

Kazanmak her şey midir? Elbette ki değil. "Kazanacağım," derken insan, kaybedilmesi halinde telafisi mümkün olmayan hasarların oluşmasına da sebep olabilir. Bu yüzden kişi hayatını sadece kazanmak düşüncesi üzerine de bina etmemelidir.

Ne "kazandım," diye çok fazla sevinmeli ne de "kaybettim," diye karalar bağlanmalıdır. Çünkü kazanmak kadar kaybetmek de mukadderdir.

Aslında son tahlilde insan hayat karşısında zaten hep kaybetmekte değil midir?

Recep Akıl

Karalamalar 76 - İyi - Kötü

Müslüman elinden ve dilinden emin olunan insandır. Alnı secdeye giden bir Müslüman'ın kendisi gibi bir Müslüman'a değil iftira atmak kötü söz ve davranışla bile mukabele etmesi istenen ve beklenen bir şey değildir.

Ne yazık ki zaman zaman Müslümanlar olarak nefsimizin arzu ve isteklerine uyup din kardeşlerimizi üzecek sözler ve davranışlar içine girebiliyoruz. Bu, insan olarak bizim eksikliğimizdir ve bu eksikliğimiz hiç bir şekilde mazur gösterilemez. Ama öte yandan insanidir, iyi niyetle bakılabilirse eğer anlaşılabilir bir durumdur.

Kişinin davranış ve sözleri vasıtasıyla yapmış olduğu her olumsuz eylem kendisine bir vebal kazandırır ve ne yazık ki onun kul hakkına tecavüz etmesini getirir. Kul hatasız olmaz evet, ama sürekli hata ve yanlışlar içinde de olamaz.

Bir başka deyişle Allah'ın (c.c.) uyarılarını dikkate alan bir Müslüman zaman zaman hata ve yanlışların içine düşmüş olsa bile bunlarda asla ısrar etmez. Şayet ediyorsa onun inancı sorgulanmaya başlanır ki asıl vahim olan işin işte bu yanıdır.

Günahta ısrarcı olmak kişiyi İslam dairesinin dışına doğru iter. Bu sebepten günah, bir mümin için kendisinden azami derecede sakınılan bir şey olmak durumundadır.

Cenabı Hakk (c.c.) Nisa Suresi 110. Ayeti kerimesinde "Kim bir kötülük işler yahut nefesine zulmeder, sonra da Allah'tan bağışlanmayı dilerse, Allah'ı bağışlayıcı ve esirgeyici bulur," diye buyurarak kullarını müjdelemiştir ama günahta ısrar etmemek konusunda da uyarmıştır.

Mümin kötüden, kötülüklerden, zulümden ve adaletsiz işlerden kendisini ne kadar uzak tutar, nefsinin onu sürükleyeceği yanlışlardan ne kadar sakınırsa, Rabbine de o oranda yakın olur.

Bu dünyanın geçici olduğuna, asıl dünyada burada yapıp ettiklerinin hesabının sorulacağına iman etmiş her Müslüman hayatını düzenlerken bu gerçeği asla aklından çıkarmamalıdır.

Her şeyin mutlaka bir sonu vardır, hayatın da... Son pişmanlık fayda etmeyeceği için kişi her an bu sonun kendisini bulacağı gerçeğiyle yaşamalı, hayatını buna göre tanzim etmelidir ki kendini o son pişmanlığın cenderesinde bulmasın.

Peygamberimiz efendimiz aleyhisselâtu vesselâm, "Şayet iyilik etmeye gücün yetmiyorsa, hiç olmazsa kötülük etme. Kötülük etmemek de, nefsin için verilmiş bir sadakadır," diye buyurmuştur.

Kötülüğün sonu yoktur, son tahlilde sahibine hayrı da yoktur. İnsan tercihleriyle sınırlı olduğu için bu dünyada değil ama ahirette yapmış olduğu bu tercihleri sayesinde bir yere ve değere sahip olacaktır.

Aklı olmayanın dini de yoktur. Allah insana akıl vermiş, yol göstermiş, kılavuz (resul) göndermiş, tercihi de kendisine bırakmıştır. Daha ne?

"Şeytan sizden pek çoklarınızı kandırıp saptırdı. Hâlâ akıl erdiremiyor musunuz?" Yasin Suresi 62. Ayet.

Recep Akıl

Karalamalar 77 - Düşünce ve Anlatım Özgürlüğü

Düşünce ve anlatım özgürlüğü kişisel gelişimin ana dinamosudur. Bu dinamonun doğru ve etkin bir biçimde çalışmasının en temel argümanı bireyin isteğiyle ortaya çıkıyor olmasına rağmen onun yetkinliği ve becerisi ile doğru orantılı olarak gelişiyor.

Buna rağmen bu gelişim sürecini etkileyen toplumsal kabulleri de elbette hiçbir şekilde göz ardı etmemek lazımdır.

Çünkü bireylerin düşünce yapısı ve bu düşüncelerini ifade etme tarzı kendi yetenekleri düzeyinde gelişiyor olsa da toplumsal kabuller buna büyük ölçüde etki yapıyor.

Daha doğduğu gün doğal olarak yüce Yaradan'ın insana bahşetmiş olduğu düşündüklerini hiçbir kısıtlamaya tabi olmadan söyleme hakkı ne yazık ki çoğu zaman yaptırım gücünü elinde tutan güç tarafından şekillendirilmek istenebiliyor. Ve işte problem de zaten bundan sonra ortaya çıkıyor.

Düşüncenin her hangi bir kısıtlamaya tabi tutulmadan ifade edilebilmesinin önüne çeşitli gerekçelerle engeller koyulması, doğaldır ki çatışmayı da beraberinde getiriyor.

Böyle olmasının altında yatan asıl sebep, aslında güç ve iktidarı elinde bulunduran odağın bunları elinden bırakmak istemeyişiyle ilgili bir durumdur.

Bu sebeple söz konusu isteksizlik, ister istemez beraberinde despotizm ve baskıcı bir yönetim anlayışının dinamiklerini harekete geçirip toplumu etkisi altına alarak kendi istekleri doğrultusunda yönlendirebiliyor.

Bireysel özgürlük bir haktır. Bu hak insana daha doğduğu günden itibaren Cenabı Allah (c.c.) tarafından verilmiştir ve hiçbir yaratılmışın bu hakkı gasp etmesine asla izin verilemez. Yeter ki kişi kendisine ait bu hakkı yine kendi isteğiyle bir başkasının tasarrufuna bırakmasın.

Öte yandan günümüz toplumlarında ifade özgürlüğünün istenildiği ölçüde kullanılmıyor olmasının altındaki asıl sebep zaten bireyin kendisine ait olan bu hakkı kullanmakta göstermiş olduğu isteksizlik ve vurdumduymazlıktır.

Doğaldır ki bu durumu yönetimi elinde tutan odağa kendi istediği şekilde yönlendirmesine imkân hazırlıyor. O kadar ki dilerse diktatoryal bir takım yaptırımların alt yapısı olarak kullanmasında kendisini hak sahibi olarak görebiliyor ve elbette bu hakkı da sonuna kadar kullanmakta bir sakınca görmüyor.

Burjuva demokratik devrimleriyle birlikte kendisine hayat hakkı bulmayı başaran bireysel düşünce ve anlatım özgürlüğünün ne acıdır ki en büyük sorunu, yine Burjuvazinin ilk başlardaki o özgürlüklerden yana olan tavrının iktidarı tümüyle eline geçirdikten sonra toplumun diğer kesimleriyle bu iktidarı paylaşmak istemeyişidir.

Burjuvazinin ele geçirmiş olduğu yönetme gücünü kendisi dışındaki toplumsal yapılanmaların üzerinde bir baskı aracı olarak kullanmak istemesi doğaldır ki düşünceyi ifade etme özgürlüğünü de olumsuz anlamda etkiliyor.

Fakat yine de tüm handikaplarına, olumsuzluklarına, yanlışlarına rağmen günümüz insanın öngördüğü ve formüle ettiği bir dünya düzeni olan demokratik anlayış ve özgürlükler bazında çizdiği çerçeve, yeterli olmasa bile bir nebze de olsa özgürce düşünebilmek, düşündüğünü ifade edebilmek bakımından alternatifsizliğini koruyor ve

bu tek olma durumu doğaldır ki onu değerli kılıyor.

Şayet tek olmak bir şeyi değerli kılıyorsa bu o şeyin kabahati değildir. Kabahat, o şeyin karşısına yeni bir şey koyamamış olanındır. Bu açıdan bakılacak olunursa alternatif üretme görevi Burjuvazinin karşısında yer alan toplumsal kesim ya da kesimlerin üzerine düşüyor. 12.01.09.

Recep Akıl

Karalamalar 78 - Kadın ve Şiddet

Ülkenin öncelikli sorunlarının arasından zaman zaman sıyrılıp kısa süreli de olsa gündemi meşgul eden konulardan birisi de kadına şiddet ve bu şiddetin önüne nasıl geçilebileceği konusudur.

Söz sırası geldiğinde pek çok uzman pek çok şey söylüyor, çözüm önerileri sunuyor, projeler üretip bunların hayata geçirilmesi yolunda bir takım işler içine giriyor.

Bu arada devlet de boş durmuyor tabii. Kendisine bağlı kurumlar vasıtasıyla problemin üzerine gitme konusunda eskiye oranla daha duyarlı davranıyor.

Sivil toplum kuruluşlarının her konuda olduğu gibi kadın şiddeti konusunda da duyarlı davranması ve bu duyarlılığın giderek ivme kazanması umut verici olmasına rağmen çözüm konusunda işin ana dinamosu elbette devlettir ama çözüm aşamasında asıl sorumluluk en temelde toplumun temel taşı olan aileye düşüyor.

Sorun ailede başladığına göre çözüm de ailede aranmalı ve erkeğin kadına bakış açısı öncelikle çocuklardan başlayarak ele alınmalıdır.

Erkek egemen yapıya sahip bir milletiz. Bu sebepten doğal olarak ailenin büyükleri erkek çocuğunu kız çocuğunun önüne koyuyor. Sorun da işte tam burada baş gösteriyor.

Ve ne acıdır ki bu sorunun asıl kaynağı yine ailenin kadınları oluyor. Çünkü yüz yıllardır beyinlere adeta işlenmiş olan erkeğin üstün olduğu düşüncesi en çok kadını etkilemiş durumdadır.

Bu etki sayesinde evlatlarını yetiştirirken kadın oğluna toz kondurmazken kızını erkek kardeşinin hizmetçisi seviyesinden kabul edip bu kabul edişe göre konumlandırıp yetiştiriyor. Sonuç kadının kadına zulmü...

Hep söylenen şeydir "Eğitim ailede başlar," diye. Öyledir de. Çocuk ilk eğitimini annesinden babasından alıyor. İşte tam da bu aşamada ebeveynlere büyük görevler düşüyor.

Evlatları arasında cinsiyet ayrımcılığına girmeden her iki tarafa da sorumluluklar ekseninde ayrımcılık yapmadan eşit davranmak soruna belki de en temelde çözüm bulmaya yönelik bir arayış olabilir.

Öte yandan ekonomik bakımdan erkeğe bağımlı bir kadının erkek karşısında dik durabilmesi, uğradığı haksızlığa karşı sesini yükseltmesi, aile içinde belirleyici bir konum işgal etmesi çok da mümkün değildir.

Bu sebepten çocukların eğitimiyle ilgili olarak asıl görev ekonomik bağımsızlığını kazanmış kadına düşüyor.

Toplumda hükmünü sürdüren "kadına şiddetin" önüne geçilebilmesi elbette hiç de kolay değildir ama bir yerden de başlamak gerekiyor. Burada erkek egemen toplumun kadına yüklediği rolü kabullenmeyip erkekle aynı seviyede olmayı talep etmek öncelikle yine kadına düşüyor.

Hiç kimse elindeki iktidar gücünü isteyerek paylaşmayacağına göre bu gücün paylaşılması yolunda yine kadının adım atması gerekiyor.

"Hak verilmez alınır." Kadına şiddetin toplumdan yok edilmesi konusunda başkasının, özellikle de erkeğin bir şeyler yapmasını beklemek kadını hiçbir yere taşımaz. Sorun kadına daırdır o zaman bu sorunun çözümü konusunda da kadın öne çıkmak durumundadır. Harekete geçmesi gereken kadındır.

Hiçbir kadın asla "Ben tek başıma ne yapabilirim ki?" Diye yakınmamalıdır. Yapabileceği çok şey vardır ama ilk yapacağı şey kız ve erkek çocukları arasında bir ayırım yapmamalıdır.

Kızını oğluna hizmetçiymiş gibi yetiştirmemeli erkek evladını da kız kardeşini kendisine hizmetçiymiş gibi görmesini engellemelidir. Sonrasında birbirlerinin eşiti oldukları düşüncesi işlenmeli ve bunun çocuklar tarafından içselleştirilmesi sağlanmalıdır.

Bu kadarı bile başarılabilse büyük bir iş yapılmış olunur.

Allah (c.c.) insanı (sadece insanı mı tüm canlıları) çift yaratmıştır. Her biri diğerinin yardımcıdır kölesi değildir, düşmanı ise hiç değildir. Her iki taraf da birbirinin tamamlayıcısıdır. Meseleye bu açıdan bakılmalı ve bir çözüm üretilecekse buradan başlanmalıdır.

Her şey karşıtıyla kaimdir biri yoksa diğeri de yoktur. O halde "Anca beraber kanca beraber" olmalıdır. Başkaca bir yol yoktur. 19.08.1998

Recep Akıl

Karalamalar 79 - Özlemek

İnsan hayatının her anında hep bir şeylerin özlemi içindedir. Bu özlem duygusu kimi zaman bir sevgiliye, kimi zaman bir mevhuma, eş, dost, akrabaya, anaya, babaya, evlada vs. yönelir.

Ama aslında insan tüm bunların ötesinde çok başka bir şeyin özlemi içindedir.

Ve bu özlediğine ulaşamamış olmanın verdiği hüznle daha kolay ulaşabileceğini düşündüğü şeylerle kendisini avutur.

Avunmak, o son noktada varmayı hedeflediği şeyin özlemini azaltmak isteğinin bir tezahürüdür aslında.

Elindeki kıymetini bilememiş olmanın pişmanlığıyla bir tür yöneliş...

İçindeki yangına zerre miktar söndürücü...

Ve elbette kaybettiğini bir daha asla geri alamayabileceğinin bilinciyle düşmüş olduğu pişmanlık duygusunun kendisinde bırakmış olduğu endişe içinde bir tür bekleyiş...

Özlemek mevhumu için bir başka tanım yapılacak olursa denilebilir ki bu dünyadan göçüp giderken daha en başında kendi hatası sonucu kaybetmiş olduğu o değerli şeye bir daha sahip olamayabileceğinin korkulu bekleyişiyle karar vericinin kararını beklerkenki bilinmezlik duygusunun o müthiş yıkıcılığının insanı sarmalamasıdır.

İnsan özler evet ama aslında özlediği şey, tek şey ilk atasının hatasından dolayı kaybettiğidir.

Bunun dışındaki her özlenenin dışı vurumu aslında asıl özlediğine olan hasreti ifade etmek içindir. 16.11.1997

Recep Akıl

Karalamalar 8 - Yarışmak

Hayat bir şekilde sürüyor ve insan onun karşısında belirleyen olma çabasıyla durmaksızın çok önceden tayin edilmiş kesin sona doğru sanki bir yarışın içinde, kazanmak zorundaymışçasına sürüklenip gidiyor ve ne çare ki kendisini bu anlamsız yarıştan da bir türlü soyutlayamıyor.

Hem hayatla yarışıyor, hem de hayat içinde çeşitli yarışmalarda buluyor kendisini. Gönüllü olarak katıldığı ya da mecburiyetlerin zorladığı bu yarışmalar ister istemez insanda bir kazanma azmi oluşturuyor tabii ki. Hayatın kendisiyle yarışmak mümkün olsa bile bu yarışa kazanmak hiç de kolay olmadığından olsa gerek sürekli bir bocalamanın içinde debelenip duruyor.

Mademki hayat hem kendisiyle hem de kendi içinde başka alternatifler oluşturarak bir takım yarışmalar sunuyor insana, o halde kiminle ve ne ile yarışacağına kişinin kendisi karar vermelidir. Kendinizle mi -nefs- yarışacaksınız yoksa başkalarıyla mı?

Malum her yarışın kendisine özgü kuralları ve bu kurallara uymak zorunluluğu vardır. Kişi kendi nefsiyle bile yarışırken adil olmalıdır ki ona haksızlık yapmış olmasın.

Hayatın günlük hay huyları içinde, girmiş olduğu yarışlardaki muhtemel rakiplerinin durumları ne olursa olsun, kişi başarmak için vereceği mücadele öncesinde yapacağı hazırlık çalışmalarını yeterince ciddiye almalıdır. Aksi takdirde yarışa baştan kaybetmiş demektir.

Kazanmayı istemek fitraten her insanda (hatta canlıda) vardır. Bu istek insanı diri tutar. Ama önemli olan bu kazanma isteğini doğru bir biçimde yönlendirmektir. "Hırstan uzak, ama azimli olmak temel anlayışı ve koşuluyla tabii ki

Başarma isteği her ne kadar hırs kavramını tetiklemek gibi bir handikap oluşturuyor olsa da aslında kaynağını kıskançlık duygusundan alır. "Kıskançlığın oluşmasına izin vermeyerek hırsı ortadan kaldırmak..." Püf noktası bu olmalıdır. Hırsın yerini azim gibi daha olumlu bir anlayışa bırakmak kişiyi doğru bir rotaya sokar.

Hedefe varabilmek içinse öncelikle yön tayininde isabetli olmak, gerekli olan hazırlığı yapmak şarttır. Kazanmayı istemek, hem kişisel hem de toplumsal gelişimin en önemli dinamiğini oluşturur.

Kişisel bazda kazanmak bu dünya için ne kadar elzemse, aynı şey insanın ahireti için de geçerlidir ve ahireti kazanmanın yolu da bu dünyada girilecek yarışlardan alınacak dereceler sayesinde mümkündür.

Kazanmak istemenin kötü bir yanı yoktur. Yeter ki yarışın şartlarını geçerli ahlâki ve toplumsal kuralların izin verdiği ölçüler içinde belirlesin insan ve yine bu kuralların herkese eşit olarak uygulanıyor olmasına dikkat edilmesi konusunda üzerimize düşeni yapsın.

Recep Akıl

Karalamalar 80 - Fedâ

Satrançta bilindiği gibi çeşitli taşlar, bu taşların her birinin de tahta üzerinde belli bir değeri vardır. Oyun ilerledikçe ve zamanı geldiğinde bu taşlardan birini feda etmek gerekiyorsa eğer işlem en değersiz olandan başlar. Oyunun yazılı olmayan en basit kuralıdır bu. Aslında kuraldan çok bir görüş, bir tercihtir.

Bu oyunu bilenler tahtanın üzerinde taşların dizilişlerini de bilirler. Her iki tarafın da iki sıra taşı olur. Ön sıraya çok olmalarına rağmen değerleri en düşük olan taşlar dizilir. Görece daha değerli olan diğerleri de arka sırada yer alırlar.

Tahta üzerinde bu çok olan taşlara piyon ya da asker denir ve oyuna ilk önce onlar sürülür. Bu niçin böyle olur? Çünkü oyuncular rakibin gücünü ve hamle yeteneğini bu piyonların hareketleriyle anlamaya çalışırlar.

Oyuna hareket getirmeye daha güçlü hamleler için zemin hazırlama girişiminde bulunurlar. Doğal olarak da duruma göre tercihen ilk önce bu taşlar rakibe verilir, feda edilir.

Eğer oyun kesin olarak kazanılacaksa feda edilebilecek en değerli taş da feda edilebilir tabi ama bu durum çok ender olarak gerçekleşir.

Satranç sadece bir oyun. Oyun bitince en değerli olanla en az değerli olan taş aynı kutu içine girerler. O kutunun içinde de hiçbir değere sahip değildirler.

Oysa hayat bir satranç oyunu değildir. Buna rağmen satranca da çok benziyor. Çünkü insan hayatın akışı içinde tıpkı satrançta olduğu gibi belki de her gün bir şeylerden vazgeçmek, bir şeyleri feda etmek zorunda kalabiliyor. Ve elbette bu vazgeçişler daha avantajlı bir durum elde etmek için oluyor.

Peki, ama hangimiz bu yürüyüşün bir yerinde durup, neleri hangi oranda feda edebileceğimizi kendimize sormuşuzdur acaba? Sormuşsak eğer, nasıl cevaplar vermişizdir? Ve feda ettiklerimizin yerine koyduklarımız bizi ne kadar tatmin etmiştir, etmiş midir?

İnsanın bazı vazgeçişleri tıpkı satrançtaki piyonların feda edilmişindeki gibi kolay olabilir. Ama öyleleri de vardır ki bunlardan vazgeçmek hiç de kolay değildir. Buna rağmen gerekli görüldüğünde, mecburiyetler zorladığında, kişi ne kadar istemese de bu fedaları yapmak ihtiyacı hissedebilir.

İsteyerek ya da istemeyerek, her feda ediş insan ruhunda derin izler bırakır. Zaten bu derin izler sebebiyledir ki insan ne kadar kazanırsa kazansın bir türlü tatmin olamaz. Vazgeçtiklerinin yerine koydukları kendisine asla yeterli gelmez.

Daha çok kazanmak için daha çok hırslanır, hırslandıkça daha da kıyıcı olur. Ne kadar çok feda etmişse o kadar çok doyumsuz bir hale gelir ve kendisini kısır bir döngünün içine hapseder gider. Böyle bir kısır döngü aslında insan fitratına ne kadar da aykırı...

Peki, feda etmeden kazanmanın bir yolu yok mu? Vardır elbette ama diğerine nazaran zor bir yoldur bu yol. Başarı şansı çok daha düşüktür ve sabır ister. Sabırsa insanoglunda en az olan şeydir.

Vazgeçmeden, feda etmeden kazanmak mümkün olabileceğine göre tercih bu yönde olmalı değil midir? İnsana yakışan bu yoldur. Kazanmak için feda etmek gerekiyorsa

kişi kazanmamayı yeğlemelidir.

Zor evet ama zor da olsa böyle davranmak insan olmanın gereğidir. Yapabildiğimiz oranda insanlaşır, yapamadığımız oranda insanlıktan uzaklaşırız. 24.09.1998

Recep Akıl

Karalamalar 81 - Emek

Âdem aleyhisselâm Şeytan tarafından kandırılan Havva validemizin telkinlerine kanıp kendisine yasaklanmış olan meyveyi yiyerek Allah'ın (c.c.) emrine karşı gelmemiş olsaydı Havva validemizle birlikte Cennet'ten çıkartılıp Dünya'ya gönderilmeyeceklerdi.

Ve tabi bu durumda sonsuz bir hayatı Cenabı Hakk'ın (c.c.) onlara lütfetmiş olduğu şekilde yaşayıp gidecekler ama nasıl büyük bir nimete kavuşturulduklarının idrakine de asla varamayacaklardı.

Ne zaman ki işlemiş oldukları günah sebebiyle Dünya'ya gönderildiler, işte o zaman ne kaybettiklerini anlayıp, idrak ettiler ama iş işten geçmişti.

Öte yandan bu nimeti tümünden kaybetmiş değillerdi. ve bunları Allah'ın (c.c.) izniyle yeniden elde edebilmeleri mümkündür.

Lâkin yeni hayatlarında bunun için çok çalışmalı, Allah'ın (c.c.) emirlerine harfiyen uymalıydılar.

Yani kendilerinden bir şeyler vermeliydiler artık. Bedava bir şey yoktu ve kendilerine verilecek olan her şey için bir bedel ödemeliydiler.

Denir ki Âdem Aleyhisselâm ve Havva validemiz dünyaya indirildiklerinde birbirlerinden ayrı mekânlara indirilmişler ve birbirlerini bulmaları ise yüzyıllar sürmüştür.

Her ikisinin de Allah'ın (c.c.) kendilerine vermiş olduğu emre uymamalarından ötürü düşmüş oldukları bu olumsuz durumdan kurtulabilmeleri için tövbe etmeleri ve bu tövbelerinde sabır göstermeleri onları yeniden bir araya gelebilmelerini sağlamıştır.

Âdem aleyhisselâm bu büyük sabrı göstermeyip pişmanlığını samimiyetle Rabbine (c.c.) arz etmemiş olsaydı ne olurdu acaba?

Bu sorunun cevabı yok.

Çünkü Yaratan (c.c.) her şeyi bir sebebe binaen yaratır.

Havva validemizin İblis tarafından kandırılmasının da Âdem aleyhisselâmın Havva Validemizin telkinleriyle Allah'ın (c.c.) yasakladığını yapmasının da altında yatan neden bu sebebe dairdir.

Cenab-ı Hakk (c.c.) ilk insandan bu yana insanı hiçbir an yalnız bırakmamış her an onun yanında olmuştur.

Gideceği yolu tarif etmiş olmasına rağmen şaşırıp yanlış yollara sapmasın diye üstüne bir de kılavuz tahsis etmiştir.

Üstüne üstlük bu kadarını da yeterli görmemiş, sorumluluğunu müdrik olsun, başına gelen iyi ya da kötü şeyin müsebbibinin kendisi olduğunu bilsin ve itiraz etmesin diye akıl ve o akli idare edecek iradeyi vermiştir.

Bu bile gösteriyor ki Allah (c.c.), yaratmış olduğu insana ne büyük bir değer vermiştir.

İnsan kendisine bahşedilmiş olunan hayatın her anından sorumludur.

Yaptıklarından, yapmadıklarından, yaşadıklarından, yaşamadıklarından.

Âdemoğlunun bidayette kaybettiğini geri alabilmesinin tek bir yolu vardır: Sabretmek, sabrında sebat etmek ve kendisini yaratmış olanın ona yüklemiş olduğu yükümlülükleri eksiksiz yerine getirmek.

Hiç bahanesi yoktur.

Eğer bir takım bahanelerin ardına sığınıp Yaratıcısının (c.c.) ona yüklemiş olduğu sorumluluklardan kendisini azat ederse, kendisi için çizilmiş olunan bu yolun uzamasına, kim bilir belki de yoldan çıkmasına kaybolmasına sebep olur.

Allah (c.c.) hiçbir şeyi sebepsiz yaratmadığı gibi yine hiçbir şeyi tek de yaratmamıştır.

Her şeyin mutlaka karşıtını var etmiştir ki kıyaslama yapabilme imkânı olsun.

Gündüzün karşısına geceyi, sıcağın karşısına soğuşu, Cennet'in karşısına Cehennem'i koymasının altında yatan sebep de insanoğlunun bu kıyaslamayı yapabilmesine imkân sağlamak içindir.

İnsan aslında Cennet'ten kovulmadı. Bilakis onu kendi emeğiyle kazanabilmesi, gerçek değerini kavrayabilmesi ve sarf ettiği emeğin karşılığını almanın hazzını yaşayabilmesi için Dünya'ya gönderildi.

Her insan bilir ki alın teri akıtılmadan elde edilmiş olunan şeyin değeri bilinemez.

İnsan gözünde değerli olan şey o şeye sarf edilen emekle doğru orantılıdır.

Hiçbir şeye emek harcamadan ulaşamaz. Ulaştığını sansa bile insan yanılır çünkü emek harcanmadan elde edilen şeyin hiçbir değeri olmaz, olamaz. 18.12.1998

Recep Akıl

Karalamalar 82 - Eğitim ve Çocuk

İnsan Allah'ın yaratmış olduğu canlılar içinde en değerli olanıdır. O kadar ki onu yeryüzünde kendisine halife yapmıştır.

Her ne kadar işlemiş olduğu günah sebebiyle Cennet'ten yeryüzüne gönderilmişse de bu günahından dolayı ebedi affedilmemiş değildir.

Bazı batıl dinlere göre insanoğlu daha dünyaya gelirken günahkârdır ve bu günahı sebebiyle hayatı boyunca diyet ödemek durumundadır.

Oysa İslam dini için bu durum tam tersidir. İnsan dünyaya günahsız gelir.

Dünyaya gelen her çocuk İslam fitratı üzerine dünyaya geldiği için tertemizdir ve Allah'ın varlığını, birliğini bilmeye yatkındır.

İşte tam da burada bu tertemiz bembeyaz sayfa vahye uygun bir biçimde yazılmalıdır.

Allah'ın kendilerine bahsetmiş olduğu bu çok değerli hediye heba etmemek anne, babaya düşen en önemli görev olmalıdır.

Ailenin ve dolayısıyla toplumların geleceği geriden gelen kuşaklardır.

Geriden gelip yaşamış olduğu toplumu ileriye taşıyacak olan yeni nesle İslami değerlerin ön plana çıktığı doğru bir eğitim verilemezse onları dünyevi bir takım heves ve ihtirasların o cezbedici aldâtıcılığında yitirmek mukadder olur.

Bireyin yitirildiği yerde toplumun da yozlaşmış yok olması eşyanın tabiatı gereğidir.

Bu sebepten toplumun temel yapı taşı olan bireyin eğitimi asla küçümsenmemeli bilakis her şeyin üzerinde tutulmalıdır.

Toplumların ileri gitmesini sağlayan en önemli faktörün eğitim olduğu söyleniyorsa (ki öyledir) o topluma nasıl bir eğitim sistemi önerileceği konusu burada ister istemez öne çıkıyor.

Yukarıda da değinildiği üzere bu eğitim sistemi doğaldır ki İslam'ı referans alan bir eğitim sistemidir.

Günümüz teknolojilerinin çok fazla öne çıktığı bir ortamda kişinin hem bu dünyasını ve hem de asıl dünyasını mamur hale getirebilecek bir eğitimi toplumda yaygın bir hale getirebilmek çok müşkül bir iştir evet ama böyledir diye de durup oturmak ve seyirci kalmak, sorunu büyütmekten başka bir işe yaramaz.

Hayat boşluk kabul etmiyor. Ortaya çıkan her boşluk ise mutlaka dolduruluyor.

Evlatlarımız bize Cenabı Hakk'ın (c.c.) en değerli emanetleridir. Bu emanete Allah'ın (c.c.) razı olacağı şekilde sahip çıkmak insanoğlu için mukaddes bir görevdir.

Görevi gerektiği gibi yerine getirmemek ise en büyük ihanettir, hem kendine hem de geleceğe. 17,10.1998

Recep Akıl

Karalamalar 83 - Kusurlar

İnsanın hayatı küçük ölçekler içinde kendisine kusursuzmuş gibi görülebilir. Oysa ölçekler büyüdükçe kusurlar daha net ortaya çıkmaya başlar ve görünür hale gelirler.

İnsanoğlu kusursuz yaratılmış olmasına rağmen kendi yanlışları yüzünden kusurlu hale gelmiş ve bu kusurları vasıtasıyla bir karakter yapısı oluşturarak değer kazanmış ya da kaybetmiştir.

Değer kazanmıştır çünkü kusurlarını kabullenip düzeltmek yolunda adımlar atabilmişse.

Değer kaybetmiştir çünkü kusurlarının onda oluşturduğu zafiyetler sebebiyle yanlışlar yapmışsa.

İnsan hata yapar, bu çok doğaldır. Doğal olmayan kusurlarını görmezden gelip suçu başka yerlerde aramasıdır. Kusurlarını görmezden gelen insan, aslında kendisini kandırıldığının kendisi de farkındadır ama nefsi (egosu) onun bu hatalarını kabul etmesine bir türlü izin vermez.

Kusurlar insanoğlunun nefsinin hoşuna gidecek bir takım şeylerin yapılması sebebiyle ortaya çıkarlar çünkü. Oysaki kişi nefesine karşı durabilme iradesine daha yaratılıştan itibaren sahiptir.

Fakat bu dünyanın çekiciliği öylesine bir göz boyar ki onu gönüllü olarak hata işlemeye mecbur bırakıp, yanlış yollara sapmasına sebep olur.

İşin asıl can alıcı ve acı yanı insanın nefsinin ona oynamış olduğu oyunları göremeyip ne yazık ki bu hata ve kusurlarını kabullenmeyi reddetmesidir. Zaten kusurlar kabullenilebildiği anda nefse karşı bir mücadele başlatılmış demektir.

İnsanoğlu eğer nefsinin onu yanıltmasına izin vermemiş ve ona karşı durabilmeyi başarabilmiş olsaydı, kendisiyle yapmış olduğu mücadeleyi kazanma ihtimali çok daha fazlalaşır ve "Kâmil İnsan" olma yolunda önemli ve büyük bir adım atmış olurdu.

Kâmil bir insan olabilmenin ve olgunlaşabilmenin yolu hata ve kusurlarının üzerine gitmekten geçer. Üzerine gidip düzeltme yolunda çaba sarf etmekten...

Böyle bir derdi olmayana ise söylenebilecek bir söz yoktur zaten.

Bu açıdan bakıldığında, her şey yine kişinin kendisinde başlayıp kendisinde bittiği gerçeği ile karşı karşıya kalıyor insan. Nereden gelip, nereye gittiği ve nasıl gelip, nasıl gittiği gerçeğiyle... 26.09.1998

Recep Akıl

Karalamalar 84 - Söylenecek Söz

Her insanın hayata ve çevresine söyleyeceği bir sözü mutlaka vardır. Bu çok normaldir. Asıl bunun tersi bir durum anormaldir.

Söylenecek bir sözü varsa kişinin söylemeli, yüksünmemeli, çekinmemelidir. Buna karşılık olarak da söylediği söze kimin ne şekilde karşılık vereceği çok da önemli değildir.

Elbette söylenen söz birilerini memnun edeceği gibi bazılarını da rahatsız edebilir. İşin bu tarafı söyleyeni fazla ilgilendirmemelidir.

Çünkü temel olarak "Kim ne diyecek?" düşüncesiyle söz söylemek o sözü daha başından fikir olmaktan çıkartır, kullanılamaz hale getirir.

Ve elbette bir de her söz her yerde söylenmez, her doğrunun her yerde söylenemeyeceği gibi.

Yerini ve zamanını iyi belirleyemediğimiz bir söz her ne kadar doğruyu bile gösteriyor olsa bazı durumlarda ters etki yapıp, amacına hizmet etmeyebilir.

Bu yüzden ki söylenen her söz söylendiği zamana aittir ve söylendiği yerde kalır. Ya değer kazanır fayda verir ya da zarar verir, değersizleşir, heba olur.

Bu sebeple söylenecek sözün yeri ve zamanını iyi tespit etmek etki etmesi bakımından önemlidir.

Yeri, zamanı, mekânı iyi seçilerek söylenmiş doğru bir söz etkili ve yönlendirici olur, yol gösterir. İnsanı düşünmeye sevk edip üretmesine yardım eder.

Öte yandan sırf bir şeyler söylemek için boş sözler sarf etmekse o sözlerin sahibine bir şey kazandırmaz. Sadece söylenmiş olur ve hiç bir etkisi olmadan uçuşur giderler.

Evet, söyleyecek sözü olan söylemelidir ama ne söylediğinin de farkında olarak ve temellendirerek...29.04.1999

Recep Akıl

Karalamalar 85 - Başarı Hırs ve Azim Üzerine

*- Hayatın en göz önünde bulunan faktörlerinden birisidir yarışmak.

Her canlı, daha doğduğu andan itibaren kendisini bir tür yarışın içinde bulduğu için istese de istemese de kendi isteği dışında girmiş olduğu bu yarışmayı kabullenmek durumundadır.

Aksi takdirde hayata tutunabilmesi, hayatın içinde bir yer edinebilmesi çok zor olur.

Çünkü bu zorunlu rekabeti reddeden canlı başkalarına muhtaç hale gelir ve giderek zamanla asalaklaşarak yaşamını diğer canlıların merhametine bırakmış olur ki bu durum o canlının hayatını yaşanmaz bir hale sokar.

*- Nasıl ki her canlı varlığını sürdürebilmek için hayatı süresince kendi cinsleriyle bir rekabet içine girmek zorundaysa, insan da kendisini bu zorunluluktan muaf tutamaz.

Mademki yarışmak zorundadır. Öyleyse kimlerle, nasıl ve hangi şartlarda yarışacak, buna kendisi karar vermeli başkalarının yönlendirmesine kendisini kaptırmamalıdır.

*- Her yarış kendi kuralları içinde yapılır. Rekabetin adil ve hakça yapılabilmesi için bu kurallar gereklidir. Aksi takdirde bir yarışmadan söz etmek mümkün olmaz. Çünkü kurallar görece daha az şansı olana adalet duygusu, kazanma umudu ve motivasyon sağlar.

*- Çok doğaldır ki yarışmaya giren herkes kazanmak ister. Bu insani bir durumdur. Ama bir şeyi hiç akıldan çıkartmamak gerekir: "kazanacağım," derken sportmenlik ruhundan asla ödün verilmemeli ve yine asla zulüm ve haksızlık edilmemelidir; ne muhtemel rakiplerine ve ne de kendine. Adil olmak bunu gerektirir.

*- Kişi başkalarıyla yarışabileceği gibi kendisiyle de yarışabilir. İnsanın kişisel gelişimi için bu durum çoğu zaman da zorunlu bir haldir.

Aksi takdirde gelişip ilerleyemez. Başarmak isteği, çok insani bir durumdur ve kişiyi hayatın zorlukları karşısında diri tutar.

Eğer rekabete girme isteği olmamış olsaydı gelişim dediğimiz şey temelde kişisel ve ona bağlı olarak toplumsal ölçekte gerçekleşemez insan ileri doğru adımlar atamazdı.

*- İnsanın kendisini geliştirmek için harçayacağı emek hiç de boşa harcanmış bir emek değildir.

Kişisel gelişimin olmadığı yerde toplumların da gelişmesi mümkün olmadığına göre

bireyin kendi gelişimine katkı yapması aynı zamanda yaşamış olduğu toplumun da gelişimine katkı yapar.

Ne var ki bunun için kişi, kendisine mutlaka ama mutlaka bir hedef belirlemek zorundadır. Çünkü hedefsiz olmak çoğu zaman insana ve doğal olarak da çevresine zarar verir.

*- Her insan kendisiyle ilgili konularda daima en önde olmayı ister, istemelidir de. Aksi takdirde hedefine varmakta zorlanır.

Lâkin kişi her ne kadar hep en önde olmayı istiyor olsa da bu her zaman mümkün olamayabilir. Ama niyet bu olmalıdır.

Motivasyon sağlayabilmek için bu şekilde düşünmek elzemdir.

*_ Başarmak isteğinin ister istemez hırs kavramını da ortaya çıkartması eşyanın tabiatı gereğidir. Ama aslında başarmak için hırs, hiç de gerekli olan bir şey değildir. Çünkü hırs, çok daha olumsuz başka şeyleri çağrıştırır ve genellikle insana son tahlilde zarar verir.

*- Hedefe bir an önce ulaşabilme isteği genellikle hırs mevhumunu tetikler. Böyle bir handikap her zaman vardır.

Fakat yine de bu duyguyu her ne olursa olsun ön plana çıkartmamak doğru olanı yapmak demektir.

Hırs, kaynağını kıskançlık duygusundan alır. Buradaki püf noktası kıskançlıktır. Öyleyse yapılması gereken, kıskançlık duygusunun oluşmasına izin vermemektir.

*- Hırs mevhumunun yerine pak âlâ kazanma azmi ve isteğini koymak mümkündür.

Hırs her ne kadar kişiyi olumsuz yönde etkilese de hırsın yerini alacak olan kazanma azmi ve isteği kişiyi o aranda olumlu bir anlayışa yöneltir ki doğal olarak istenen de bu olmalıdır.

İnsana lazım olan onu yıpratması muhtemel olan hırsı değil, bilakis motive edip üreten birey durumuna getirecek olan sabrı ve azmidir.

*- Kazanmak istemenin kötü bir yanı yoktur. Tam tersine kazanmak isteği insanı motive eder. Hayat karşısında güçlü kılar.

Her ne kadar yarış her canlı için bir zorunluluksa da sadece insan için içinde bulunduğu toplumun benimsemiş olduğu geçerli olan kurallara ve bu kuralların belirlemiş olduğu ahlaki görüş ve anlayışlara uyma zorunluluğu vardır.

Bu zorunluluklar işin olmazsa olmazlarındandır.

Ve tabii işin en önemli yanını ise kişinin harcayacağı emek ve çok çalışmak oluşturmalıdır. Çünkü emeksiz bir başarı gerçek bir başarı değildir ve aslında böyle bir başarıya başarı demek de doğru değildir.

***** ***** *****

*_ İnsan hayatı boyunca hep bir şeyler öğrenerek ilerler. Öğrendiklerini de ileriye doğru taşıyarak biriktirir. Eğer biriktirdikleri insan hayrınaysa girmiş olduğu yarışta kazanmış demektir. Fakat eğer tersi olmuşsa kaybetmiştir. Bu tercih de yine kişiyi kendisine aittir. 12.05.2001

RECEP AKIL

Recep Akıl

Karalamalar 86 - Balina

200 tonluk bir balina neyle ve nasıl doyar? Bir de bunlardan binlerce ve belki de on binlerce olduğunu düşünürsek ortaya çıkan durumu nasıl izah etmeli acaba?

Ve üstelik bu koca gövdeli canlının temel besin kaynağı kabuklu küçük bir hayvan olan bir tür karidesse. Bir gün içinde sadece bir tanesi kırk milyon adet yiyebiliyor bu karideslerden.

Düşünelim şimdi, bunca balinaya olağanüstü boyutta bir yiyecek stoku gerektiği çok açık. Bir gün değil, iki gün değil... Öyle bir yiyecek stoku ki bitmez tükenmez olmalı neredeyse.

İnsanın aklına tek bir şey geliyor bu durumda. Yaratan biri var, "ol" deyince olan... Kâinata her şeyi yaratan bir Yaraticı var evet, Kadiri Mutlak bir Allah... Yaratmış olduğu her canlının rızkı O'nun teminatı altında.

Yaratan yarattığının rızkına kefil değil mi? Elbette... O halde biz insanoğlunun bu doymak bilmez ihtirasına gem vuramıyor olmasına ne demeli?

Asla sahip olamayacağı şeyleri biriktirme merakına gem vuramıyor olması aslında insan için bir utanç kaynağı olmalıdır. Oysa insanoğlu haddi, sınırı olmayan maddi bir zenginlik peşinde koşmayı övünç vesilesi yapar.

Hâlbuki ne kadar beyhude bir çaba... Hayatını boş şeylerin peşinde koşturarak geçirmesi son tahlilde ahmaklık değil de nedir? Yazık değil mi?

Recep Akıl

Karalamalar 87 - Yol

Yol medeniyettir. Yolun olmadığı yerde hiç bir şey olmaz. Yolun gittiği yere ise önce ticaret gider sonra yatırım gider.

Gelişmiş hangi ülkeye bakarsanız göreceksiniz ki bu ülkelerde kara yolları, hava yolları, demir yolları, (denizi olan ülkelerde) deniz yolları gelişmiştir.

Yolun yoksa ne kadar üretirsen üret ürettiğini ulaştıramayacağın için ürettiğin şey elinde kalır. Zaten son tahlilde satamayacağın şeyi niçin üreteceksin ki?

Akıllı yönetimler eğer ülkelerinin gelişmesini istiyorlarsa öncelikle yollara önem veren yönetimlerdir.

Yol varsa ticaret vardır, alışveriş vardır. Yol varsa fabrikalar vardır. Yol varsa o fabrikalarda üretim vardır.

Üretim varsa iş vardır, iş varsa işçi vardır, kazanç vardır.

Yol varsa o fabrikalarda üretilen malların pazara ulaşma ve pazarda müşteri bulma şansı vardır.

Yollar sadece insanların bir yerden bir yere ulaşmaları için yoktur.

Yol varsa yatırımcı vardır yatırım vardır. Yol varsa yatırımcı kazanır o fabrikalarda çalışan işçi kazanır kentteki esnaf kazanır, köylü kazanır.

Yol yoksa hiç bir şey yoktur. Yolu küçümsemek cehalettir, aymazlıktır. Evet, yol varsa medeniyet de vardır.19.11.2014

Recep Akıl

Karalamalar 88 - Söz Üzerine Birkaç Söz

*- Bir şey söyle sözün olsun. Söylediğinle güne not düşmüş olursun.

Sözün doğruyu işaret ediyorsa eğer insanlara yol gösterir, ışık tutarsın. Şayet yanlışsa bir düzelten nasılsa bulunur.

Bu halde bile yapmış olduğun yanlışın düzeltilmesinden dolayı ortaya bir doğru çıktığı için yine de bir hizmette bulunmuş olmanın onurunu taşırsın.

*- Yerini ve zamanını bilmek koşuluyla kişinin söyleyeceği bir sözünün olması güzeldir elbette ama yerine ve zamanına göre konuşulmadığında sözü söyleyecek olanın söylediğinin hiçbir kıymeti olamayacağını bilmesinde pek çok fayda vardır.

Ve tabi bir de kişi muhatabının yüzüne söylemeye cesaret edemeyeceği sözü ardından da söylemeye kalkmamalıdır.

Böylesi doğru bir davranış değildir ve çoğu zaman insanın başka tanımlamalarla anılmasına sebep olur.

*- İnsan söyleyeceğini muhatabının gözlerinin içine bakarak ve direkt olarak söylemelidir. Çünkü mertlik bunu gerektirir.

Yiğit olan söyleyeceğini evirip çevirmeden dosdoğru söyler. Lafı dolandırmaz.

Lafı dolandırmak demek kişinin kendisine ve fikrine olan güvensizliğini gösterir ki muhatapları için bu durum çok önemli bir kozdur ve kişinin çok zor durumlara düşmesine sebep olur.

*- Söylediği sözün altında kalmamalıdır insan. Söylediğinin bir fikri alt yapısı olmalıdır ki muhtemel bir itiraz ya da eleştiri karşısında bocalamasın.

Yanlış ya da eksik bile olsa söylediğinin yanlış kanıtlanana kadar onu savunmak kişinin boynuna borçtur ama bir şartla; söylediğinin yanlış olduğu ortaya çıkarsa eğer bu yanlıştan dönmeyi ve özeleştiri yapmayı da bilmelidir.

Söz sahibi sözünün arkasında durur. Çünkü adamlık bunu gerektirir. 22.05.2014

Recep Akıl

Karalamalar 89 - Kadın

Bir erkeğin şusundan busundan falan söz ediyoruz ya hani, bilmeliyiz ki bu durumun en önemli amili, kadındır. Çünkü kim ne derse desin, nasıl derse desin erkeği de yetiştirip büyüten çok büyük oranda kadındır.

Asla onlara hakaret etmek kastında değilim. Artık bu dünyada olmayan annem de bir kadındır, eşim de ve dünyalara değişmeyeceğim iki kızım da.

Buna rağmen demek istiyorum ki kadın duygusallığı aşırıya kaçtığına ki çoğu zaman öyle olur, özellikle eğitim safhasında iş şirazesinden çıkıp doğru bir şekilde müdahale edilmediğinde yanlış yönlere gitmeye başlıyor.

Aile içi eğitimde kadın başroldedir. Bu yüzden onun vereceği eğitim çocuklar üzerinde belirleyici oluyor. Tam da burada kadının, işin eğitim safhasında duygularıyla değil akıllı ve mantığıyla hareket etmesi gibi bir mecburiyet ortaya çıkıyor.

Her ne kadar 'erkek' diye biliniyorsa da bence kadın o koruyucu, kuşatıcı karakteri sebebiyle ailenin temel direğidir. Ailenin hayatının sağlıklı bir şekilde devam etmesinin yolu kadının tam da bu koruyucu ve kuşatıcılığının dengeli bir biçimde tezahür etmesinden geçiyor.16.07.2004

Recep Akıl

Karalamalar 9 - Bilmek

Hayat insanı zaman zaman bazı seçimler yapmaya zorlar. İşte bu anlarda kişinin yapacağı bu seçimler onu hayat karşısında güçlü de yapabilir, güçsüz de. Çünkü verilmiş olunan her karar bir sonraki karara zemin hazırlar. Bu durum belirleyici yönüyle ister istemez kişinin hayatına direk olarak müdahale eder.

Her insan kararlarında isabetli olmak ister. Ama bunun için de bazı şartların yerine getirilmesi gereklidir.

Bunlardan biri, yol ayrımına gelindiğinde ve bir karar vermek gerektiği zamanlarda acele ile hareket etmemektir.

Bir diğeri de her hangi bir karara varılmadan önce mümkün olabildiği oranda karar verilecek olan konuyla ilgili olarak bilenlere danışmak ve onlarla istişare etmektir.

Ne kadar bilge ya da alim olursa olsun, hayata ve onun getireceklerine dair her şeyi bilemez insan. Çünkü bilmek de bir sınır dahilindedir ve sonsuz bilgi bir tek Yaradan'a aittir, O'nun tasarrufu altındadır.

İnsan eksik yanını bildiği ölçüde güçlüdür ve asıl gücünü eksiklerinden alır. Çünkü eksikliğini bilen önlemini de almayı bilir, bilmelidir.

Hayatı süresince insanın önüne neler çıkacağı bilinemez. Bu sebepten hayatın sürprizlerine karşı hazırlıklı olmak gerekir. Hazırlıklı olmak kişiyi uyanık tutar ve hayata karşı motive edip, muhtemel yenilgilere engel olmada ona yardımcı olur.

Ve elbet bilmek bir başka deyişle öğretmeye de aday olmak demektir. Çünkü öğretmek bilen insan işidir. Ama öğretmenin yolunun da öğrenmekten geçtiği asla akıldan çıkartılmamalıdır.

Recep Akıl

Karalamalar 90 - Tabi Ki Sevmelidir İnsan

Tabi ki sevmelidir insan, çünkü sevmek yüreğini yumuşatır, Allah'ın yarattıklarına merhametle bakmayı öğretir ve ruhunu zenginleştirir.

Tabi ki sevmelidir insan ama tutkularından kendisini uzak tutarak. Biliyoruz ki tutku denilen şey ona meyledilirse insanı kendisine esir eder ve sevmenin önündeki en büyük engel olur.

Bu sebeple tabi ki sevmelidir insan ama sevgi bağıyla bağlandığı hiçbir şeye tutku ile bağlanmamalıdır.

Tabi ki sevmelidir insan, çünkü sevgi kin duygusunu uzaklaştırır yüreğinden. Kibri ve bencilliği yok eder.

Sevmek eyleminin önündeki bir başka engel de peşin hüküm verme alışkanlığıdır. Peşin hükümle hareket etmek kişinin bir takım şartlar ileri sürmesine sebep olur ki bu durum sevmenin temel mantığına terstir.

Tabi ki sevmelidir insan, peşin hükümleri bir kenara bırakıp hiçbir şart ileri sürmeden. Bu durum aldanmasına, aldatılmasına, kalbinin kırılmasına sebep olabilir belki ama olsun.

Sevdiği için kalbinin kırılmış olması ve aldatılması kişinin kalbinin kararından daha iyidir. Ölü bir kalple yaşamaktansa kırılmış bir kalple yaşamayı tercih etmelidir insan.

Kırık bir kalp zamanla kendisini iyileştirebilir ve tabi ki sevmeyi yeniden başarabilir ama ölmüş bir kalp artık bir daha asla dirilemez.

Tabi ki sevmelidir insan, çünkü sevmek demek yücelmesi demektir insanın, sevmesi anlaması da demektir aynı zamanda.

Tabi ki sevmelidir insan, her şeye rağmen, her halde, her şartta, asla vazgeçmeden.
30.10. 2010

Recep Akıl

Karalamalar 91 - Şehitler Günü

Bu gün 18 Mart. Tarihin daha önce hiç görmediği bir kahramanlık ve fedakârlık destanının yazıldığı günün, bu destanı yazanların bize canları pahasına hediye ettikleri zaferin, "Çanakkale Geçilmez" haykırışının yedi düvel ordularının suratında patladığı o muhteşem şamarın atılışının yıl dönümü.

Bu mübarek milletin has evlatlarının civanmertlerinin, annelerin ciğerparelerinin vatan için gözlerini dahi kırpmadan tereddütsüz göğsünü siper ederek ölümlerin en güzelini tattığı, makamların en yücesini kazandığı o zaferlerin şahikasının, Çanakkale Zaferi'nin ve aynı zamanda gelmiş geçmiş bütün şehitlerimize ithaf edilmiş olan günün, "Şehitler Günü" nün yıldönümü. Zaferimiz kutlu olsun.

Dün Çanakkale'de, İnönü'nde, Sakarya'da, Dumlupınar'da, Kore'de, Kıbrıs'ta bugün Güneydoğu'da bu vatan uğruna gencecik yüreklerini ortaya koyarak şahadet şerbetini içen asil milletimizin bu güzide evlatlarına Allah'tan (c.c.) rahmet diliyorum. Rabbim bu vatan için en değerli şeyini; hayatını feda eden kahramanlarımızın mekânlarını Cennet eder inşaallah

Ne mutlu bizlere ki böylesi kahramanlara sahibiz.18.04. 2009

Recep Akıl

Karalamalar 92 - Gelenler ve Gidenler

Ellerinde binlerce genç insanın kanı vardı. Bu kanı yurdun dört bir yanına bulaştırarak ülkeyi on yıllarca kafalarına göre dizayn ettiler.

Güçlüydüler, mağrurdular, sözleri kanundu. Halka çok zulmettiler. Halkın çocuklarını katlettiler.

Çok ah aldılar çok. Ve giderek güçlerine tapar oldular. Kendilerinden başka hiç bir şeye değer vermediler.

Güçlüydüler ama bu güçleri onlara çok önemli bir şeyi unutturmuştu.

Aslında güçlü görünüyor olmalarına rağmen en zayıf yanlarını bu güçleri oluşturuyordu. Bunu unuttular, unuttular ve bu sayede sonlarını da yine kendileri hazırlamış oldular.

Güçlerine güvenenler bilmeliydiler ki bu güçlerini yaşadıkları toplumun asıl dinamiklerine dayandırmamışlarsa eğer, gün olur kendilerinden daha güçlüler gelir ve onları o konumlanmış oldukları yerden aşağı edebilirdi.

Nitekim böyle oldu. Onlardan daha güçlüler geldiler ve onları aşağı ettiler.

Gelenlerin aşağı ettiklerinden önemli bir farkları vardı.

Bu gelenler güçlerini kendi mağruriyetlerinden, tanklarından, toplarından, her türlü yok edici silahlarından değil, Hak'tan ve içinden çıkmış oldukları toplumdan alıyorlardı ve zaten bunun için çok daha güçlüydüler.

Recep Akıl

Karalamalar 93 - Tercihler

Hayat insanı zaman zaman bazı seçimler yapmaya zorlar. İşte bu anlarda kişinin yapacağı tercihler onu hayat karşısında güçlü ya da güçsüz kılabilir.

Verilen her karar bir sonrakine zemin hazırlar. Çok doğaldır ki bu durum ister istemez belirleyici yönüyle kişinin hayatına müdahale eder.

Bu yüzden başarılı olabilmenin ve yapılacak tercihler için alınacak kararların isabetli olmasının yolu acele ile hareket etmemekten geçer.

Ancak bundan da önemlisi, alınacak her türlü kararlar ilgili olarak mutlaka bir uzman fikrine başvurmaktır. Çünkü uzman fikri genellikle her alınacak kararda başarıya ulaşmanın anahtarlarından biri olarak çıkar insanın karşısına.

Bu anahtarı kullanmak kişiye ileriki aşamalarda büyük avantajlar sağlar, başarıya ulaşmasına yardımcı bir faktör olur ve ışık tutar. İnsan ne kadar bilirse bilsin her şeyi bilemez. Mutlaka yardım almak durumundadır.

Kişi çevresiyle birlikte vardır ve çevresi varsa eğer başarı da vardır.

Recep Akıl

Karalamalar 94 - Gıybet

Gıybet, bir kimsenin ayıbını arkasından söylemek veya aleyhine konuşmak anlamında kullanılan bir kelimedir.

Türkçede bu kelimenin karşılığı olarak 'dedikodu' ya da 'çekiştirme' kelimeleri kullanılır.

İslam'da büyük günahlardan biridir. Hucurat suresi 12. Ayeti Kerime'de, gıybet yapmak, ölmüş kardeşinin (insanın) etini yemesine benzetilerek Cenab-ı Hakk'ın insanlara yasakladığı bir davranıştır.

Gıybet etmek aynı zamanda kul hakkı olarak ifade edilmiştir. İnsan sevmediği insanın gıybetini yapıyor ve dolayısıyla o sevmediği kişinin hakkına girip büyük günah işliyor.

Gıybetin 'kul hakkı' olması sebebiyle affı yoktur, meğerki arkasından konuşularak hakkına girdiğimiz kişi bu hakkını bize helal etsin.

Hesap günü herkes hak ettiğini alacağına göre, hakkını gasp ettiklerimiz de bizden hakkını isteyecek ve alacak.

İnsanoğlu genellikle sevmediği, kızdığı, kişilerin gıybetini yapar ve dolayısıyla bu insanların hakkına tecavüz etmiş olarak kabul edilir.

Müflis bir tüccar misali yanımızda götürdüğümüz sevaplarımızı sırf gıybetini yaptığımız için sevmediğimiz insanlara vermek zorunda olmak ne büyük bir çelişki, ne büyük bir yıkım!

Mademki bu eylem bu kadar kötüdür o halde gıybet etmeyelim dostlar. Gıybet edeni de uyaralım.

Nefsin terbiyesi mücahedesinden başarı bekliyorsak onun sevdiği şeyleri yapmamalıyız.

Gıybet de nefsin sevdiği büyük günahlardandır, haramdır, yakar insanı yakar! "Elini mum ateşine tut dayanabildiğin kadar günah işle" denmiştir.

Bile bile haram işlemek, günah işlemek Allah'a isyandır. İnanan insan Rabbine isyan eder mi hiç?

Cenabı Rabbil Alemin umduklarımıza nail, korktuklarımızdan uzak eylesin. Âmin.

Recep Akıl

Karalamalar 95 - Günah

"Alkol gibi her günah sarhoş etseydi, nasıl ayakta duracaktınız?" Elbette alkolü savunmak değildir anlatılmak istenen. Bu sadece bir örnektir.

Alkol haramdır ve kullanan kişi Allah'ın yasaklamış olduğu bir şeyi yaptığı için günah işlemiş olur. Ama Allah'ın kulu için koymuş olduğu diğer yasaklar daha mı az günahdır?

"Az günahı az sanma, kime karşı işlenmiştir ona bak." denmiştir. Günah günahdır. Azı da çoğu da birdir. Her durumda kişi yaratıcısına karşı suç işlemiştir.

Gündelik hayatta yaşadığı toplumda kişi yasalara karşı gelmişse eğer, yasalar ölçüsünde bunun bedelini öder, ödemelidir.

Her suçun nasıl ki bu dünyada ödenmesi gereken bir bedeli varsa, kulun yaratıcısına karşı işlemiş olduğu kabahat ve suçların da O'nun katında bir bedeli vardır.

Ve zamanı geldiğinde bu bedeli mutlaka ödeyecektir. O halde akıllı olan günahın azını da çoğunu da bir beller ve günah işlememek için mücadele eder.

Recep Akıl

Karalamalar 96 - Öfke Baldan Tatlı Mı?

Anlatırsın, her türlü... Bütün bilgi birikimini, ifade yeteneğini kullanırsın muhatabın anlamaz öfkelenirsin. Önce kendine "Bir yolunu bulup da anlatamadım, " diye. Al işte çaresizlik.

Anlatırsın muhatabın anlar. Buna rağmen yine de bildiğini okur. Al sana çaresizlik, "Bana ne?" deyip geçmek vardır ama yapamazsın, öfkelenirsin.

İmkânların sınırsızdır. Bunları kullanmana rağmen istediğini elde edemezsin. Ya da bunun tam tersi. Sonuç yine çaresizlik ve yine öfke...

Bunlara benzer daha pek çok örnek...

Yani kısaca öfkemizin temel sebebi kendimizi yetersiz hissettiğimiz için düşmüş olduğumuz çaresizlik çukurudur.

Oysaki çaresiz kaldığımızı gördüğümüzde sükûnetimizi muhafaza edebilsek problemi çözmenin başka yollarının da olabileceğini göreceğiz.

Öfkemiz bizi kısır bir döngünün içine iter. O halde her durumda ne olursa olsun sakin kalmak hayrımızadır.

Öfke baldan tatlıdır mıdır? Hayır değil. Bilakis zehirdir, insanın kendi eliyle kendisini imha etmesine yarayan ve rakibi ya da ne bileyim muhatabı karşısında zayıf kılan.

İşte böyle... Kısaca söylemek gerekirse, öfkemiz çaresizliğimizin dışı vurumudur.

Öte yandan akıllı insan öfkesini bastırmayı bilen insandır. İyi de nerede bu insan?

Recep Akıl

Karalamalar 97 - Vicdan

Vicdan mevhumu insanın yaratılış özelliklerinden birisidir. Böyle olduğu içindir ki kişi çevresinde olan bitene istese de duyarsız kalmaz, kalmamalıdır. Kalıyorsa eğer en azından kendisine olan saygısını yitirmemek için nefsinin iyi bir sorgulamalı ve hesaba çekmelidir. Bunu bile yapmıyor, yapamıyorsa ona zaten insan demek için hiçbir sebep de kalmamış demektir.

Bir haksızlığın düzeltilmesi için adım atmak yerine sessiz kalınıyor ve tepki gösterilmiyorsa eğer kişinin kendi vicdanını sorgulaması gerekir. Haksızlık karşısında tepkisiz kalmak bananeciliktir ki bu durum alışkanlık haline gelirse kişiyi giderek vicdansız bir insan haline dönüştürür. Hiçbir insan bu kadar bir ağır yükü yüklenemez. Çünkü yaratılışının hikmetinde bu yoktur.

Tarihin görmüş olduğu en merhametsiz ve zalim insanlar bile kendileriyle baş başa kaldıklarında bir vicdani hesaplaşma içine mutlaka girerler, girmişlerdir. Çünkü yapmış oldukları şeylerin genel ahlaki kurallar içinde kabul edilebilirlikleri yoksa da kendilerinin gözünde mutlaka bir sebebi ve bir değeri vardır.

İyi ya da kötü, doğru ya da yanlış, atılan her adımın arkasında akıl ve mantık vardır. Vicdanı ise bu adımlara sebepler oluşturmasına ve belki de susmak ya da bazen de tavır almak gerektiği konusunda kararlar vermesine yardımcı olur.

Susmak ya da konuşmak... Acaba hangisi insan için daha ağırdır? Kim bilir, belki de her ikisi... Kişi eninde sonunda bu ikisinden kaynaklanan şeyler için mutlaka hesap verecektir. Karar yine kendisine aittir ve suçu hiç kimsede aramamalıdır.

Vicdanını dikkate alan insan duyarlı insandır ve duyarlı insanların oluşturduğu toplumlar ise daha huzurlu ve daha mutlu toplumlardır.

Recep Akıl

Karalamalar 98 - Yasak

Yasaklar ilgi çekicidir, cezbedicidir. Özellikle de yeni yetişen gençler için bu durum çok daha fazla tahrik edici ve akıl çelcidir.

Bu sebepten yasaklamak çözüm değildir, bilakis çözümsüzlük üretmek demektir ama öte yandan insan egosunun dizginlenebilmesi için bir takım kısıtlamaların da olmak durumu söz konusudur.

İşte tam de burada toplumların bir kargaşa içine itilmemesi için belli kurallar koyulması zorunluluğu ortaya çıkıyor.

Bu kuralların koyulması sırasında eğer hassas davranılmazsa iş kural koymaktan öteye gidip yasakların kural haline gelmesi sağlanır.

Konunun kişisel yanına gelinecek olursa eğer yasaklamak yerine bilgilendirmek, aydınlatmak, yol göstermek, tavsiyede bulunmak ve tüm bunları yaparken de asla buyurgan olmamak gerekir.

Bundan sonrasını ise muhatabın kendi sorumluluğuna terk etmek en etkili yoldur. Çünkü boşuna "Zorla güzellik olmaz," denmemiştir.

Ve elbette en önemlisi de güven duygusudur ki kendisine güvenildiğini bilen birisi bu güveni boşa çıkartacak işler içine girmeden önce bir kere daha düşünmeyi tercih edecektir.

Kişisel özgürlüklerle ilgili olarak kurallar var, yasaklar yok. Demokrasi de zaten bu demek değil midir?

Recep Akıl

Karalamalar 99 - Renkler

Sayın başbakan Türkmenlerin organize etmiş olduğu bir toplantıda kürsüye boynunda bir fularla çıktı. Kırmızı, sarı, beyaz, yeşil, mor renkleri içinde barındıran rengârenk bir fular... Göze çok hoş görünen ve Anadolu insanının o cıvı cıvı canlı ve dinamik halini anlatan bir renk armonisi...

Türk renkleri diye geçti aklımdan ama sonra bu düşünceye anında itiraz ettim.

Bu toprakların insanının halılarla, kilimlerle ve daha başka pek çok el işi ürünle kendisini ifade etmeye çalışırken kullandığı bu renkler sadece Türk renkleri olabilir miydi?

Karadeniz kadınının beline bağlamış olduğu peştamalda da bu renkler bir eksiği ya da bir fazlasıyla yer almıyor muydu? Ya da ne bileyim bir Kürt kadınının tezgâhında dokuduğu halıda da bu renkler yok muydu? Evet, yörelere göre bu renklere bazıları öne çıkıyor olabilirdi ama bu topraklarda yaşayan halkların tümünün renkleriymiş bu renkler?

Acaba diyorum renklerin milletlere göre bir ayırımı var mıdır? Anadolu insanının renkleri kendisini bir Türkmen, bir Kürt fularında (poçusunda, poşusunda) kendisini gösterirken meselâ Avrupa'da koyu mavi (lacivert) ve kırmızı öne çıkıyor. Ortadoğu halklarının ana rengi yeşil... Asya'da genellikle sarı ve kırmızı kullanılırken, Afrikalı halklar daha çok yeşil, sarı, kırmızı renkleri öne çıkartıyor.

Renkler evet, sadece renk midirler, yoksa renklere insanlar bir takım anlamlar da yükler mi?

KEYFİYE: (POÇU, POŞU)

Bilinen sebeplerden dolayı Asya'dan Anadolu'ya göç eden atalarımız önden gidenlerin arkadan gelenleri, arkadan gelenlerin de önden gidenleri tanıyabilmeleri için bir işaret gerektiği fikri ortaya çıkmış.

Bu fikirden hareketle büyükler toplanıp düşünürlerken yağın yağmurdan sonra gökyüzünde oluşan gökkuşağı renklerini görmüş ve bu renkleri kendilerine bir alamet, bir tür tanınma işareti olarak seçme kararı almış ve bu kararı dokuma tezgâhlarında gerçeklik haline dönüştürmüşler.

Kefiyede bulunan bu gökkuşağı renklerine de bir anlam izafe ederek bunu yaygınlaştırmışlar.

Kefiyedeki renkler, beyaz: Duruluğu, sadeliği, temizliği, yeşil: imanı, muradı, İslam'ı, mor: hoşgörüyü, affediciliği ve sevgiyi, kırmızı, bayrağı, sarı, işi, bolluğu, bereketi, buğday başağını temsil eder.

Recep Akıl

Karalamalar108 - Gelenler Gidenler Yeni Gelecekler

Ellerinde binlerce, on binlerce insanın kanı vardı. Bu kanı yaşadıkları toprakların dört bir yanına bulaştırarak iktidarları boyunca kafalarına göre düzenleyip yönettiler.

Güçlüydüler, mağrurdular, sözleri kanundu. İçinden çıkmış oldukları toplumlara yönetici oldular ama onlara hizmet etmek yerine zulmettiler, yeri geldi "çoluk, çocuk, kadın, erkek, genç, ihtiyar ayırmadan katlettiler.

Çok ah aldılar çok. O kadar güçlüydüler ki giderek bu güçlerine tapar oldular. Ve elbette kendilerinden başka hiç bir şeye değer vermediler.

Güçlüydüler evet ama bu güçleri onlara çok önemli bir şeyi unutturmuştu. Aslında bu güçleri onların zayıf yanlarını oluşturuyordu. Unuttukları buydu. Unuttular ve bu sayede sonlarını da yine kendileri hazırlamış oldular.

Güçlerine güvenenler bilmeliydiler ki bu güçlerini yaşadıkları toplumun asıl dinamiklerine dayandırmamışlarsa eğer, gün olur kendilerinden daha güçlüler gelir ve onları o konumlanmış oldukları yerden aşağı edebilirdi.

Nitekim bu hep böyle oldu. Onlardan daha güçlüler geldiler ve onları aşağı ettiler. Hani neredeydi Firavunlar, Nemrutlar ve dahi güce tapan çağdaş haydutlar?

Bu dünyanın fani olduğunu bilerek yaşamak gerektiğini kabullenmek yeterli değildir. Hayatını da bu kabullenişe göre düzenlemelidir insan. Aksi takdirde büyük bir hayal kırıklığı yaşayacaktır. Ki anladığı anda da artık iş işten geçmiş olacaktır.

Güce tapan gelmiş geçmiş bütün Nemrut ve Firavunlar keşke bunu anlamış olsaydılar. Onlar anlamadılar evet, ama bundan sonra gelecek olanlar da anlamayacaklar. Çünkü nefisleriyle uyumlu bir hayat tarzını kendilerine kılavuz yapacaklar. Ve tabi o kaçınılmaz olan son onlar için de mukadder olacak.

Recep Akıl

Karalamalar16 - Niyet

Niyet, Arapça kökenli bir kelime olup, bir şeyi önceden isteyip düşünme, maksat anlamına gelir. Her şeyin özü ve başıdır, adeta yapılan her işin ruhu gibidir.

Her iş yapıldığında niyetine göre değer kazanır.

Hazreti Peygamber "Ameller niyetlere göredir. Her kişi için niyet ettiğinin karşılığı vardır," diye buyurmuştur.

Kişinin ibadet veya iyilik kastıyla yapmış olduğu mubah şeyler kendisine sevap kazandırır ama gösteriş veya başkaca dünyalık bir amaç uğruna yapılmamışsa eğer.

Yoksa yapılan bu iş ve ibadetler Cenabı Hakk katında hiçbir değer ifade etmezler.

Bu yüzden niyet ibadetlerde şart koşulmuştur.

İbadetlerde niyet, kişinin ne yaptığını, hangi niyetle yaptığını bilmesi gerektiği şeklindedir.

Bir şeye niyet etmek demek, o şeye başlanacağı sırada irade göstermek demektir de aynı zamanda.

Niyet etmek kalp ile gizli olarak yapılabileceği gibi dil ile aşikâre de yapılabilir.

Ama kişinin yapacağı işe niyetini belirtmesini dil ile yapması sünnet olarak kabul edilmiş olduğundan tavsiye edilen bu şeklidir.

Allah (c.c.) her birimizin güzel niyetlerini kabul ve makbul buyursun. Âmin.

Recep Akıl

Karalamalar17 - Hüzün

'Keder, üzüntü' anlamlarında kullanılıyor 'hüzün'. Bir ahlâk terimi olarak da insanın maddi veya manevi kayıp ve eksikliklerinden duyduğu üzüntü ve kederi ifade ediyor.

Kuran'da iki ayette hüzün, üç ayette aynı anlamı taşıyan hazen, otuz yedi ayette de aynı kökten fiiller geçmektedir. Birçok ayette müminlerin ahirette üzüntü duymayacakları bildirilmekte; Hz. Peygamber Aleyhisselâm ve müminlerin başlarına gelen musibet ve sıkıntılar sebebiyle veya maruz kaldıkları baskı ve zulümlerden dolayı üzülmemeleri öğütlenmektedir.

Hadislerde ise ölüm gibi acı veren olaylar karşısında üzülmenin normal olduğu, Kur'an'ın hüzünlü bir ortamda indiği, insanları üzüntüye sevk eden sıkıntıların günahlara kefarete olacağı, Allah'ın musibetler dolayısıyla yaş döken gözleri, hüzünlü kalpleri azaba uğratmayacağı ifade olunmuştur. Hz. Peygamber aleyhisselâtu vesselâm da acı ve üzüntü veren sıkıntılara uğramaktan Allah'a (Azze ve Celle) sığınmıştır

Sufiler hüznü daha çok ahiret kaygısı veya hayırlı bir işi başaramamaktan duyulan üzüntü için kullanırlar ve olumlu bir anlam yüklerler.

Hüzne olumlu bir anlam yüklemek aslında insanı hayat karşısında güçlü kılar ve zorluklara karşı direncini arttırmasına yardımcı olur. Ve hatta mutluluk vesilesi bile olabilir.

Öte yandan gurbete düşmüş, yurdundan uzak kalmış bir insanın yaşamış olduğu ruh halini en iyi yansıtan kelimedir hüzün. Belki de insana en çok yakışan şey, kim bilir?

Recep Akıl

Kıyaslama

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİ:

MADDE.1 - Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler, birbirlerine karşı kardeşlik anlayışıyla davranmalıdırlar.

MADDE.2 - Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.

Ayrıca, ister bağımsız olsun, ister vesayet altında veya özerk olmayan ya da başka bir egemenlik kısıtlamasına bağlı ülke yurttaşı olsun, bir kimse hakkında, uyruğunda bulunduğu devlet veya ülkenin siyasal, hukuksal veya uluslararası statüsü bakımından hiçbir ayırım gözetilmeyecektir.

MADDE.3 -Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.

MADDE.4 - Hiç kimse kölelik veya kulluk altında bulundurulamaz, kölelik ve köle ticareti her türlü biçimde yasaktır.

MADDE.5 - Hiç kimseye işkence yapılamaz, zalimce, insanlık dışı veya onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz ve ceza verilemez.

MADDE.6 - Herkesin, her nerede olursa olsun, hukuksal kişiliğinin tanınması hakkı vardır.

MADDE.7 - Herkes yasa önünde eşittir ve ayırım gözetilmeksizin yasanın korunmasından eşit olarak yararlanma hakkına sahiptir. Herkesin bu Bildirgeye aykırı her türlü ayırım gözetici işleme karşı ve böyle işlemler için yapılacak her türlü kışkırtmaya karşı eşit korunma hakkı vardır.

MADDE.8 - Herkesin anayasa ya da yasayla tanınmış temel haklarını çiğneyen eylemlere karşı yetkili ulusal mahkemeler eliyle etkin bir yargı yoluna başvurma hakkı vardır.

MADDE.9 - Hiç kimse keyfi olarak yakalanamaz, tutuklanamaz ve sürgün edilemez.

MADDE.10 - Herkesin, hak ve yükümlülükleri belirlenirken ve kendisine bir suç yüklenirken, tam bir şekilde davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakça ve açık olarak görülmesini istemeye hakkı vardır.

MADDE.11-

A-) _ Kendisine bir suç yüklenen herkes, savunması için gerekli olan tüm güvencelerin tanındığı açık bir yargılama sonunda, yasaya göre suçlu olduğu saptanmadıkça, suçsuz sayılır.

B-) _ Hiç kimse işlendiği sırada ulusal ya da uluslararası hukuka göre bir suç oluşturmayan herhangi bir eylem veya ihmalden dolayı suçlu sayılamaz. Kimseye suçun işlendiği sırada uygulanabilecek olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

MADDE.12 - Kimsenin özel yaşamına, ailesine konutuna yada haberleşmesine keyfi olarak karışılmaz, şeref ve adına saldırılamaz. Herkesin bu gibi karışma ve saldırılara karşı yasa tarafından korunmaya hakkı vardır.

VEDA HUTBESİ:

Bismillahirrahmanirrahim

Ey insanlar! Sözümü iyi dinleyiniz! Bilmiyorum, belki bu seneden sonra sizinle burada bir daha buluşamayacağım.

İnsanlar! Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddestir. Her türlü tecavüzden korunmuştur.

Ashabım! Muhakkak Rabbinize kavuşacaksınız. Oda sizi yaptıklarınızdan dolayı sorguya çekecektir. Sakın benden sonra eski sapkınlıklara dönmeyiniz ve birbirinizi ÖLDÜRMEYİNİZ! Bu vasiyetimi, burada bulunanlar, bulunmayanlara ulaştırın. Olabilir ki, burada bulunan kimse bunları daha iyi anlayan birisine ulaştırmış olur.

Ashabım! Kimin yanında bir emanet varsa, onu hemen sahibine versin. Biliniz ki, faizin her çeşidi kaldırılmıştır. Allah böyle hükmetmiştir. İlk kaldırdığım faiz de Abdulmutallibin oğlu (amcam) Abbasın faizidir. Lâkin anaparanız size aittir. Ne zulmediniz, ne de zulme uğrayınız.

Ashabım! Dikkat ediniz, cahiliyeden kalma bütün adetler kaldırılmıştır ayağımın altındadır.. Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası Abdulmuttalibin torunu Iyas bin Rabianin kan davasıdır.

Ey insanlar! Muhakkak ki, şeytan şu toprağınızda kendisine tapınmaktan tamamen ümidini kesmiştir. Fakat siz bunun dışında ufak tefek işlerinizde ona uyarsanız, bu da onu memnun edecektir. Dininizi korumak için bunlardan da uzak durup sakınınız.

Ey insanlar! Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allahtan korkmanızı tavsiye ederim. Siz kadınları, Allahın emaneti olarak aldınız ve onların namusunu kendinize Allahın emriyle helal kıldınız. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, kadınların da sizin üzerinizde hakkı vardır. Sizin kadınlar üzerindeki hakkınızı; yatağınızı hiç kimseye çiğnetmemeleri, hoşlanmadığınız kimseleri izniniz olmadıkça evlerinize almamalarıdır. Eğer gelmesine müsaade etmediğiniz bir kimseyi evinize alırlarsa, Allah, size onları yataklarında yalnız bırakmanıza ve daha olmazsa sakındırmanıza izin vermiştir. Kadınların da sizin üzerinizdeki hakları meşru örf ve âdete göre yiyecek ve giyeceklerini temin etmenizdir.

Ey müminler! Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırırmazsınız. O emanetler, Allahın Kitabı Kur-an-i Kerim ve Peygamberin (a.s.m) sünnetidir.

Müminler! Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleğiniz! Müslüman Müslüman'ın kardeşidir ve böylece bütün Müslümanlar kardeşirler. Bir Müslüman'a kardeşinin kanı da, malı da helal olmaz. Fakat malını gönül hoşluğu ile vermişse o başkadır.

Ey insanlar! Cenab-ı Hak her hak sahibine hakkını vermiştir. Her insanın mirastan hissesini ayırmıştır. Mirasçıya vasiyet etmeye lüzum yoktur. Çocuk kimin döşeginde doğmuşsa ona aittir. Zina eden kimse için mahrumiyet vardır.

Babasından başkasına ait soy iddia eden soysuzdur. Allahın, meleklerinin ve bütün insanların lanetine uğrasın. Cenab-ı Hak, bu gibi insanların ne tevbelerini, ne de adalet ve şahadetlerini kabul eder.

Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Âdemin çocuklarıdır, Adem ise topraktır. Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvadır. Allah yanında en kıymetli olanınız Ondan en çok korkanınızdır.

Azası kesik siyahî bir köle başınıza amir olarak tayin edilse, sizi Allahın kitabı ile idare ederse, onu dinleyiniz ve itaat ediniz.

Suçlu kendi suçundan başkası ile suçlanamaz. Baba, oğlunun suçu üzerine, oğlu da babasının suçu üzerine suçlanamaz.

Dikkat ediniz! Şu dört şeyi kesinlikle yapmayacaksınız

- *-Allaha hiçbir şeyi ortak koşmayacaksınız.
- *-Allahın haram ve dokunulmaz kıldığı canı, haksız yere öldürmeyeceksiniz.
- *- Zina etmeyeceksiniz.
- *- Hırsızlık yapmayacaksınız.

İnsanlar Lâilâhe illallah diyinceye kadar onlarla cihad etmek üzere emrolundum. Onlar bunu söyledikleri zaman kanlarını ve mallarını korumuş olurlar. Hesapları ise Allaha aittir.

İnsanlar! Yarın beni sizden soracaklar, ne diyeceksiniz?

Sahab-i Kiram hep birden şöyle dediler: "Allahın elçiliğini ifa ettiniz, vazifenizi hakkıyla yerine getirdiniz, bize vasiyet ve nasihatte bulundunuz, diye şahadet ederiz! "

Bunun üzerine Resul-i Ekrem Efendimiz (S.A.V.) şahadet parmağını kaldırdı, sonra da cemaatin üzerine çevirip indirdi ve şöyle buyurdu:

Şahid ol, ya Rab! Şahid ol, ya Rab! Şahid ol, ya Rab!

NOT: Bugün güney İspanya'da Granada olarak bilinen bölgede 756 yılında Müslümanlar Endülüs Emevi Devleti'ni kurdular. Kısa zamanda İslam medeniyeti yaygınlaşarak Avrupalının o günkü içler acısı haline ilaç oldu.

Aslında Müslümanlar o günlerde sadece Avrupa'ya değil bütün dünyaya medeniyet taşıırken bugünün çok medeni (!) Avrupalılarının o günkü ataları henüz mağaradan çıkamamıştı.

Batı toplumlarının ancak 63 yıl önce kabul ettiği bu beyanname ile elde etmiş oldukları hakları Allah, Kur'an'ı Keriminde insanoğluna Resulü Hz. Muhammed Aleyhisselâm vasıtasıyla 1450 yıl önce bildirmişti. Sadece bu kadar mı? Elbette değil... Daha pek çok örnek verilebilir. Şimdilik bu kadarla yetinelim.

Demek ki neymiş? "Medeniyet" denilen Şey (neyse o) Dini İslam'ı 1450 yıl gerisinden takip ediyormuş. Derleme: Recep Akıl

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 731 - 740

- 731- Savaşmak istemiyorsan savaşa her an hazır olmalı ve hazır olduğunu düşmanın da bilmesini sağlamalısın.
- 732- Büyük kahkahalar büyük acıları, onca kalabalıklar içinde insanın yalnızlığını, kederlerini, çaresizliklerini örtmeye yarayan bir enstrümandırlar.
- 733- İnsanoğlunun en büyük açmazı yetinmeyi bilmeyip açgözlü davranması ve bu eksikliği nedeniyle de güzelim dünyayı yaşanamaz hale getirmesidir.
- 734- İnsan acz içindedir bunu biliyor olması ve Yaratıcısına tevazu göstermesi acziyetini biliyor ve iman ediyor olması sebebiyledir.
- 735- Davranışlarından dolayı birini eleştirip eksiğini, yanlışını göstermek doğru ama kınamak, ayıplamak yanlıştır.
- 736- Ne çok sevdiğimiz şey var etrafımızda. Oysaki bunların her biri bizim için en azılı düşmanlarımız olabilirler.
- 737-İnsanın bu dünyada elde edebileceği en yüksek makam kulluk makamıdır. Elde edebilene ne mutlu.
- 738- Mekânda gitmek kolaydır. Zor olan insanın kendi içinde yapacağı yolculuktur.
- 739- Fıtrat iyi ya da kötü, insanı insan yapan özelliklerin toplamıdır. Dindarlık ise bu fıtratın iyi yanını öne çıkartır.
- 740- "Yapamıyorum," demek isteksizliğimizin, kendimize olan güvensizliğimizin üzerini örtme çabasıdır. Herkesi kandırabilmek mümkündür. Ama kendini asla...

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 291 - 300

291-Sabretmek, gelenin Allah'tan geldiğini bilerek şükretmek... Elbette hiç kolay bir mesele değildir bu ama eğer gereği gibi şükretmeyi bilirse, zorluklara karşı direnmeyi daha kolay başarabilir insan. Ve Rabbine yakınlaşır, O'nun rızasını kazanması yolunda sağlam bir adım atmış olur.

292-İnsanın kendisine yapacağı en büyük iyilik, Allah'ın ona verdiği evladına iyi davranmaktır. İyi davranmaktan maksat, sırtını sıvazlayıp, giydirip kuşandırarak karnını doyurmak, sarıp sarmalamak, en iyi okullarda okutup adam etmek değil elbette. Bu da lâzım lâkin asıl iyi davranmak, onları Rıza-i İlahi'ye muhalif yapmamaktır.

293- Söyleyeceklerinizi karşınızdakinin gözlerinin içine bakarak söyleyin ki cesaretinizin ölçüsü ortaya çıksın.

294-Bir işi yaparken amaç şöhret ve itibar kazanmak olmamalıdır. Yapılan her iş Allah'ın rızasını kazanmak için yapılmalıdır. "Ameller niyetlere göredir," diye boşuna denmemiştir. Gerçek niyet nasılsa er ya da geç ortaya çıkar.

295-Kişinin kendisine yapabileceği en büyük kötülük nefsinin onu yönlendirmiş olduğu tatminsizlik duygusunun esiri yapması ve hırslarının peşinden koşmasıdır.

296- Musibetler insan hayatının doğal akışını bozarlar ve kişinin zor durumlara düşmesine sebep olurlar evet, ama ders almayı bilen için uyarıcıdırlar.

297-Her insan kendi mahpusluğunu kendi içinde yaşar.

298-Olana hikmet gözüyle bakmak gerek. Göz önünde olan çoğu zaman atlatıcıdır.

299- En çok bağıran, zoru gördüğünde ilk önce kaçar.

300-Bir sözün aklımıza yatmış olması onun doğru olduğunun göstergesi değildir. Çünkü genellikle her düşünce kendi içinde bir tutarlılık arz eder. Söz konusu bu düşüncenin doğru olup olmadığı onu uygulamaya soktukten sonra ortaya çıkar.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 501 - 510

501 - Davranışınla bir başkasını rahatsız etmişsen ve buna da üzülmemişsen sen iyi bir insan değilsin demektir.

502 - Mutluluk her hangi bir şeyin tezahürü değildir, o zaten hep vardır. Dileyen eğer isterse onu her an bulabilir. Nerede mi? Elbette kendisinde, kendi derininde, kendi derdinde, kendi deminde.

503 - Gücün en zayıf yanı kendi gücüdür. Çünkü gücüne güvenerek ortaya çıkanın karşısına mutlaka kendisinden daha güçlü biri çıkar.

504 - Asıl erdem gözünüzün önündekini değil, gerilerde bir yerlerde kalmayı tercih edip gözleri sürekli sizin üzerinizde olanı görebilmektir.

505 - Hayal perdesine hayali hangi figürü çıkartmışsa seyirci sadece onu görür. O görüntüye sesi veren de hayalinin kendisidir. Hayaliyi göremeyiz ama sesini mutlaka duyarız.

506 - Hayata küsmek, onu verene haksızlık etmek olur. Hayat insanoğluna asıl dünyasını kazanması için verilmiş bir nimettir.

507 - Aşkın dünyevi olanı kişinin aklını başından aldığı zaman, gerçek olanına ulaşması mümkün olmaz. Çünkü o zaman hedefini yitirmiş olur. Hedef yoksa kayboluş mukadderdir, her iki dünyada da...

508- Affetmemek insanı kindar yapar. Ve kin tutmak insana intikamcı bir ruh kazandırır. İntikam duygusu içinde yaşamaksa kişiyi mutsuzluğa iter. Mutsuz insan çevresini de mutsuz eder. En iyisi affetmeyi seçmelidir insan. Çünkü böyle bir seçim en çok yine kendi ruh sağlığı için gereklidir.

509 - Güttüğün davada haklı olduğunu biliyor ve ona inanıyorsan, yalnız bile olsan yola çık ve yürümeye başla. Göreceksin ki sen yürüdükçe yolunun üzerinde sana katılanlar mutlaka olacaktır.

510 - Kendi fikirlerinin doğruluğunu kanıtlamak amacıyla karşıt fikirleri küçümseyip değersizleştirmeye kalkışmak insanların genellikle sizin fikirlerinize şüpheyle bakmalarına sebep olur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 1 - 10

- 1-Aşk, asıl kaynağından; Yaratan'dan yarattıklarına doğru yönelen bir yansımadır.
- 2 - Asıl sevdiğimiz çocuklarımız değil, onlara sarf ettiğimiz emektir. Bunun tersini söylemek insanın kendisini avutmaktan başka hiçbir işe yaramaz.
- 3 - Gitmek mecburiyeti ortaya çıkmışsa yapılması gereken hiç vakit kaybetmeden yola koyulmaktır. Doğaldır ki insan yeni bir yolculuk öncesinde tedirginlik yaşayabilir. Bu tedirginliğin sebebi yolun uzun, yorucu ve çetin oluşu değil, insanın alıştığı çevreyi ve elindekiyi terk etme korkusudur. "Korkunun ecele faydası yok," denmiştir. O halde yola koyul ve yürümeye başla. Beklemek kaybettirir.
- 4 - İnsanın önüne çıkan yolların tamamının bir yerlere gidiyor olması önemli değildir. Önemli olan hedefine gideceği yolun hangisi olduğunu bilmesidir.
- 5 - Er ya da geç yolculuk başlayacaktır. O halde boşa zaman kaybetmemeli yol için hazırlık yapılmalıdır. Çünkü çıkılacak her yolculuk için öncesinde bir takım hazırlıklar yapmak o yolculuğu kolaylaştırır.
- 6 - Ne hissettiğini söylemek için zaman asla geç değildir. Söyle, aç yüreğini ve bekle. Mutlaka bir karşılık bulursun.
- 7 - Sakın unutma, ne yaparsan sen sana yaparsın. Sana senden başka hiç kimse hiçbir şey yapamaz.
- 8 - Ölümün bizi nerede beklediği hiç belli değil. En iyisi bizim onu her yerde beklememizdir. Her an ölümü bekliyor olmak yorucu bir iştir evet ama insanı da her an hazır tutar.
- 9 - Ne söylediğin önemlidir ama daha da önemlisi nasıl söylediğindir.
- 10 - En derin sorular aslında en basit olanlardır. " Nasılsın, ne yapıyorsun, nereye gidiyorsun, yuvan neresi?" Gibi... İnsanın bu gibi soruları zaman zaman aklına getirip kendisine sormasında fayda vardır. Verdiği cevapların her seferinde nasıl değiştiğini gördükçe çok şaşıracaktır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 101 - 110

- 101 – İmkânsız diye bir şey yoktur. İmkân denilen şeyin sınırlarını Kaderi İlahi belirler. Çünkü kaderi de yaratan imkânsız olanı olabilir hale getirebilecek güce sahiptir.
- 102 - İnsan son anını görmeden "kurtuldum," dememelidir. Çünkü Cenabı Hak iyiyle ya da kötüyle kulunu her an sınar.
- 103 – Dua kul ile Rabbi arasında bir köprü, bir tür iletişim aracıdır. Dualarımızla yakınlaşırız bağ kurarız Yaratan'ımızla. Allah'ın (Azze ve Celle) biz insanoğluna bahsetmiş olduğu en büyük nimettir dua. Dualarımız olmasaydı biz ne işe yarardık?
- 104- Yarattılmış her canlı Cenab-ı Hakk'ın onlara verdiği pek çok duygu ile yaratılmıştır. İnsanlardan farklı olarak hayvanlar fitratlarındaki bu özellikleri hiç hesapsız kullanırlarken insan bir takım hesaplar içinde hareket eder.
- 105 – Sorumluluktan kurtulmanın en kolay yolu, sorumluluklarını her an hatırdan tutup gereğini yapmaktan geçer.
- 106 – Hayat sebepler üzerine kurulmuştur. Sebepsiz olarak hiçbir şey ortaya çıkmaz ve her şey bir sebebe bağlı olarak yaratılır.
- 107 – Her olay bir sebebe dayanır. Davranışlar da öyle. Sebep bilinmeden harekete geçmek hata yaptırır. Bir olayla ya da davranışla karşı karşıya gelindiğinde sakin olmalı, hiç acele etmeden meseleyi anlamaya çalışmalı ve sonrasında ne yapılacağına karar verilmelidir.
- 108 – Kelimelere gerçek anlamlarını bizim kullanmamıza bağlı olarak biz veririz. Dilersek onlarla bir hayatı kurtarır dilersek o hayatı yok ederiz.
- 109- Hiçbir şey kendi başına mükemmel hale gelmez. Mükemmel olabilmesi için usta bir elin müdahalesi gerekir.
- 110 – Her yol bir yerlere gider. Bilinmesi gereken seçtiğimiz yolun bizi ötüreceği yerdir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 101 -110

- 101 – İmkânsız diye bir şey yoktur. İmkân denilen şeyin sınırlarını Kaderi İlahi belirler. Çünkü kaderi de yaratan imkânsız olanı olabilir hale getirebilecek güce sahiptir.
- 102 - İnsan son anını görmeden "kurtuldum," dememelidir. Çünkü Cenabı Hak iyiyle ya da kötüyle kulunu her an sınar.
- 103 – Ve evet, dost arayana Allah (c.c.) yeter.
- 104 - Nice yollar vardır ki ışıl ışıldılar ama karanlıklara çıkarlar.
- 105 – Sorumluluktan kurtulmanın en kolay yolu, sorumluluklarını her an hatırdan tutup gereğini yapmaktan geçer.
- 106 – Hayat sebepler üzerine kurulmuştur. Sebepsiz olarak hiçbir şey ortaya çıkmaz ve her şey bir sebebe bağlı olarak yaratılır.
- 107 – Bir şeyi beğenmemek için ondan fazlasına sahip olmak gerekir. Hiçbir şeyi olmayan birinin küçücük de olsa eline geçen fırsatı ya da imkânı kendi lehine çevirmesi, onun belirlemiş olduğu hedefine varmak için vereceği mücadelenin başlama noktası olabilir. Bir hedef belirlemiş ve o hedefe odaklanabilmişse eğer.
- 108 – Kelimelere gerçek anlamlarını bizim kullanmamıza bağlı olarak biz veririz. Dilersek onlarla bir hayatı kurtarır dilersek o hayatı yok ederiz.
- 109- Hiçbir şey kendi başına mükemmel hale gelmez. Mükemmel olabilmesi için usta bir elin müdahalesi gerekir.
- 110 – Eğer dostunu kaybetmek istemiyorsan onu sakın deneme.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 11 - 20

11 - Kazanmak için üzerine düşeni yapmalı, Cenab-ı Hakk'ın meşru kıldığı ölçüler içinde çalışmalı asla boş vermemelidir insan. Çünkü boş verip bıraktığın an kaybetmek mukadder oluyor.

12 - İnsanoğlu dışında Cenab-ı Hakk'ın yarattığı hiç bir canlı kendisine faydası olmayacak bir şey için çaba sarf edip zaman harcamaz.

13 - Kendimize dönük yaşamaktan vazgeçtiğimiz an gerçek anlamda yaşamaya başlarız.

14 - Maskeler arkalarında sakladıkları şeylerin tümünü gizleyemezler. Asıl olan bir yerlerden kendisini mutlaka gösterir.

15 - Susmak bazı durumlarda konuşmak anlamına gelebilir. Çünkü en etkili hitap yerinde ve zamanında susmasını bilmektir.

16 - Aldığımız her nefes son nefesimiz olabilir. Kıymetini bilip o nefesi bahşedene şükretmeli ve gereğini yapmak için çaba gösterilmelidir.

17 - Tevekkül etmek ve sabretmek nefse ağır gelir lâkin insana hayatın getirmiş olduğu zorluklar karşısında dayanıklılık kazandırır.

18 - İnançsız olunamaz, çünkü inançsız olduğunu söyleyen kişi son tahlilde inançsızlığına inanır. Ki bu da bir tür inançtır.

19- Geçmişinizde kalmış bir tanıdığınızın bir yerlerde herhangi bir resmiyle karşılaştığınızda yüzünüzde bir gülümseme beliriyorsa o kişi iyi bir insandır.

20 - Öne geçmeyi, kılavuz olmayı, yol göstermeyi istemek yetmez. Talep etmek, sonra da hak etmek gerek.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 111 - 120

111 - İnsanın konuştuğu dilin sınırları onun aynı zamanda düşünme kapasitesinin de sınırlarını oluşturur. Çünkü her insan kullandığı dili ne kadar konuşabiliyorsa o kadar düşünür.

112 - Allah'ın rızasını kazanmak insanın en önde gelen amacı olmalı ve hayatını her yönüyle buna göre düzenlemeli ve yaşamalıdır.

113 - "Dostum" dediği kişilere her hangi bir nedenle kendisini hatırlatma gereği duyuyorsa insan, o kişi onun dostu ve hatta arkadaşı bile değildir. Dosta davet gerekmez. Çünkü dost dostun her an yanında ve her an ondan haberdardır, binlerce kilometre uzakta bile olsa.

114 - Hiçbir toplum yoktur ki çalışmadan ilerleyip zenginleşerek yüksek refah düzeyine ulaşabilsin. "Gezen tilki yatan aslandan iyidir" diye boşuna söylenmemiştir.

115 - "Emek yoksa ekmek yok." sözü günümüzde değerini epeyce kaybetmiş olsa da doğruluğu konusunda karşıt bir şeyler söylemek hiç de kolay değildir. Kolaycılık son tahlilde kaybettirir.

116- Geçmiş geçmişte kaldı gelecekte ne olacağını da biz bilmiyoruz. O halde an bu andır yaşamak için yeterlidir. Bir şartla ki seni yaratanın rızasını almak kaydıyla.

117 - Akıl sahibi olmak büyük bir nimettir. Ama daha da büyük nimet, kişinin kendisine verilmiş olunan bu akli veriliş amacına uygun kullanmayı bilmektir.

118 - İnsan, nerede, ne zaman ve nasıl davranacağına karar vermeden önce çok iyi düşünmelidir. Çünkü bazı davranışlar vardır ki bulaşıcıdır ve buldukları ortamı anında etkileri altına alırlar.

119- İnsanoğlu ilginç bir varlıktır. Örneğin sevdiğine daha çok değer verirken kendisini seveni daha az düşünür. Oysaki her canlı sevmek ihtiyacı içindedir. Bu açıdan bakılırsa eğer mantıklı olan sevdiklerine değil asıl kendisini sevenlere daha çok değer vermelidir insan. Sevmek bir ihtiyaçtır ve nasılsa bir şekilde karşılanır oysa sevmek yüce gönüllülüktür.

120 - Mademki feda ediyoruz o zaman feda ettiğimiz şeyin, şeylerin bu dünyadan göç ettiğimizde yanımıza ne katacağını da hesap etmemiz gerekmez mi?

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 121 - 130

121 - "Küçük," diyebileceğimiz ve hiç önemsemediğimiz kusurlar çoğu zaman büyük sorunların ve problemlerin anası olurlar. Ne kadar küçük de olsa yapılan hiçbir kusur görmezden gelinip üzeri örtülmemeli ve analiz edilerek çözümü için çaba sarf edilmelidir.

122 – İnsan büyük fırsatlar kollamayı bir kenara bırakıp küçük de olsa önüne çıkan imkânları değerlendirmeye bakmalıdır. Beklemek yerinde saymaktır. Oysa küçük de olsa atılan her adım sahibini ileri taşır.

123 – Hicret insanoğlunun uygarlığa doğru atmış olduğu en büyük adımdır.

124 – Bu milletin vatanseveri hiç bitmez ama vatan hainleri de hiç eksik olmaz. Bu sebepten vatanseverlerin öncelikli görevi bu vatan millet düşmanlarıyla mücadeleyi bir an olsun elden bırakmamalarıdır. Ve hatta bu mücadeleyi en önemli görevleri olarak bilmeleri ve buna göre davranmaları lazımdır.

125- Akıl da şaşırabilir. Onun bile bir kılavuza ihtiyacı vardır.

126 – İnsan idealist olmalıdır ama daha önce kararlı olmalı sonra gerçekçi, azimli, inançlı, sabırlı ve şükredici olmalı ve elbette asla yılmamalıdır.

127 -Hayaller kurmalısın hem de gerçekleşmesi mümkün görünmeyecek kadar gerçek üstü hayaller... Kur ki gerçeğin olsun.

128 - Hayat fedakârlıklardan ibarettir. Attığımız her adımda bir şeyleri feda ede ede yürürüz kaçınılmaz sona doğru.

129 - İnsanın hayatı küçük ölçekler içinde kendisine kusursuzmuş gibi görünebilir. Oysa ölçekler büyüdükçe kusurlar ortaya çıkar ve görünür hale gelirler. Ölçeklerini büyütüp kusurlarını görmeye başlaması demek, kişinin olgunlaşması ve kendisini giderek daha değerli hale getirmesi demektir.

130 – Bu dünyada her şey bir zaman için vardır, sonrası sonsuzluk. Bu gerçeği bile bile insanın hırs ve heveslerinin peşine takılıp gitmemesi, kendisine verilenlere rıza gösterip kabul ederek şükretmesi, yine kendi varlığının selameti için gereklidir. Olanı kabul etmemek kişinin kendisini yaratan Rabbine bir tür isyan etmesi demek olur. Kul Rabbine isyan etmez, şükreder ki hakkı sahibine teslim etmiş olsun.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 131 - 140

131 - İnsan ne bildiğinin üzerine binip caka satacağına ne bilmediğinin bilinci içinde olmalıdır. Çünkü tevazu bilginin yansımasıdır.

132 - Barış, onu isteyenle yapılabilir ancak. Karşınızdakinin barıştan anladığı, barış bahanesiyle üzerinizde bir hegemonya kurmaksa o zaman gerçek bir barış için onunla savaşmayı göze almak gerekir. Çünkü barışa yol açmak, var olmak varlığı koruyabilmek için böyle bir mecburiyet ortaya çıkabilir.

133 - Bize yönelik olumsuz bir davranış karşısında karşınızdakini suçlamadan önce kendimize dönmeli ve "niçin?" diye sormalıyız. Çünkü genellikle her şeyin kaynağı yine kişinin kendisidir. Hiç bir şey durup dururken ortaya çıkmaz ve mutlaka bir sebebe dayanır.

134 - Kul olabilmenin yolu kusurların bilmesinden geçer. Kusurlarını bilen kişi kendini de bilir. Kendini bilen Rabbini tanır. Rabbini gereği gibi tanırsa fitratında zaten var olan kibirden kurtulup acziyetini görür. Ve acziyet kul olma yolunun ilk basamağıdır.

135 - Ne aradığını bilen bulur. Ama nerede araması gerektiğini de bilmelidir.

136 - İş yapan, yanlış da yapar hata da. Önemli olan yaptığı o yanlışın zamanında farkına varması ve düzeltme yoluna gitmesidir. Öte yandan iş yapanın hatasını göstermek ona bir yardımdır. Ama yanlış gösterceğim derken yanlış yapmamak kaydıyla.

137 - Korku iyidir, insanın gereksiz hamleler yapmasını engeller, sınırlarını belirleyip dikkatinin dağılmasını önler ve kendisini kontrol altında tutmasına yardım eder.

138 - İnsanın olgunlaşabilmesinin yolu kendi noksanlarını bilip onlardan kurtulmaktan geçer. Noksanını tespit edip tamamlamaya çalışmak kişinin kendisine en büyük yardımudur.

139 - Gerçekler insanın canını acıtabilirler ama sonuçta özgürlük kazandırır. Yalanın esiri olmaktansa gerçeğin verdiği acıya katlanarak özgür kalmak daha iyidir.

140 - Eldeki sorunu önce zorluklarından sıyrıp basite indirgemeli, ardından onlara objektif bir bakış açısıyla yaklaşmalıdır. Diğer başka sorunlardan ayırıp, tecrit etmeli sonra da analize tabi tutmalıdır. Son olarak elde edilen sonuçların ışığı altında bir karara varılmalı ve sonra çözüm için hiç zaman kaybetmeden harekete geçilmelidir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 141 - 150

141 - Bu dünyaya niçin geldiğini bilmeyen bir insan kaybolmuş demektir. O halde hiç zaman yitirmeden kendisini aramaya başlamalıdır.

142 - Cenabı Hakk'ın kendisine bağışladığı sonsuz nimetlerin şükrünü gerektiği gibi yerine getirmesi, insanoğlunun Rabbiyle arasında kurmuş olduğu en önemli köprüdür.

143 - Akıl her şeyi olduğu gibi ve yüzeysel görür. Bir şey derinlemesine ve etraflıca öğrenilip anlaşılacak isteniyorsa mantık ve muhakeme yeteneği de harekete geçirilmelidir. Aksi takdirde zaten ortada olandan fazlası görülüp kavranamaz. Bu durum ise varılacak yargıda isabetli olma oranını azaltır.

144 - Hayat oyuna benzer. Her oyun gibi kuralları vardır ve belli bir süreyle sınırlıdır. Bu süre içinde kişi, oynadığı oyunu ne şekilde, kimlerle ve niçin oynadığına bağlı olarak ahiretteki yaşamında gerçek yerini bulur. Ve elbette her anın değerinin gerektiği gibi bilinmesi ve boşuna yaşanmaması gerekir ki Rıza-i İlahiye muhalefet edilmiş olunmasın.

145 - İnsan yaşadıkça öğrenir. Öğrendiği kadar da hayatı zorlaşır, huzuru kaçar.

146 - İnsan kendisini sevenlere daha çok değer vermelidir. Çünkü sevmek bir ihtiyaçtır ve nasılsa bir şekilde karşılanır. Oysa sevmek yüce gönüllülüktür ve her yürek bunu başaramaz.

147 - İnsan arayacaksa eğer, Rabbini kendisinde aramalıdır. Kendisinde olmayanı başka yerde hiç bulamaz.

148 - Seviyorsan Allah (c.c.) rızası için sev. Çünkü Allah (c.c.) rızası için seven kalp o sevgiyi yüreğinde bir ömür boyu istekle taşır.

149 - Kuşku iyidir. İnsanın dikkatini toplamasına yardım edip hayata tutunmasını sağlar.

150 - Kavramlar görecedir, kişinin niyet ve isteklerine göre anlamlandırılırlar.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 151 - 160

151 - Dostunu kaybetmeyi göze alamıyorsan, ne şekilde olursa olsun sakın onu denemeye kalkışma.

152 - Sen sen ol elinden gelenin en iyisini yap. Sana yakışan budur. Ama yapıp ettiklerin insanın hayrına şeyler olsun. Sebeplenenlerden kimileri belki bir dua eder de yarın Huzur-u Mahşer'de bu dua karşına çıkar.

153 - Yaptığın hiçbir şeyden kendine pay çıkartma. Çünkü bunları yapabilmene imkân sağlayan bir büyük ve mutlak güç sahibi var. O istemezse hiçbir şey olmaz. O İster, biz, bize verilmiş olunan cüzi iradeyle buna karar verir ve yaparız.

154 - Yeri ve mekânı iyi seçilmiş bir ortamda hedefe yönelik yapılan konuşma gerektiğinde en etkili silahlardan bile daha etkili olabilir.

155 - Muhabbet, ihlâs, edep, teslim olmak, layıkıyla olmazsa hakikat sırrına erilemez. Hakikat sırrına eremeyen kalp yumuşamaz. Çünkü insanda zaten fitraten var olan sertlik ancak kalbin yumuşamasıyla ortadan kaldırılabilir. Eğer bu sertlik ve sivrilikler törpülenmezse önce kişinin kendisine, sonra da çevresine batar.

156 - İnsanlar önünü gördüğün yolda arkanda olurlar. Hele bir önün karanlık olsun da gör bak o zaman neler oluyor. Bu sebepten eğer kendine lider rolü biçmişsen önce buna layık olup olmadığının muhasebesini yap. Kararın olumluysa arkandan hiç kimsenin gelmeyebileceğini bilerek yola çık. Çünkü lider olmaya karar vermiş olmak demek aynı zamanda yalnız kalmak da demektir.

157 - Ele geçen küçük fırsatları küçümsemeyip değerlendirmek daha büyük imkânlarla zemin hazırlar.

158 - Ağlamak güzeldir ve her insana yakışır. Çünkü gözyaşları insanın geçmişinden bugüne gelen ağırlıklardır. Döküldükçe kişinin yüreğini temizleyip yıkar, onu bu ağırlıklardan kurtarıp hafiflemesine sebep olurlar.

159 - Geçmişte ne yapıldığına değil bugüne nasıl gelindiğine bakılmalıdır. Geleceğe ışık olabilmesi için zaman zaman geçmişin muhasebesini yapmalıdır insan ama oralarda da fazla takılmamalıdır. Çünkü geçmişe takılıp kalmak kişiyi ilerleyişinde geride bırakır.

160 - İnsan için en önemli kişi kiminle birlikteyse odur. Çünkü hiç kimse yanında olmayan birisiyle bir daha görüşüp görüşmeyeceğini, ona ulaşıp ulaşamayacağını bilemeyeceği için dar zamanında yanındakine yönelir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 161 - 170

161 - Eğer birine güveniyorsan, o da bunu biliyorsa ve eğer vicdan sahibi biriye sana kolay kolay ihanet etmez.

162 - İnsan hep kaybettikleri için hayıflanır da kazandıklarını görmezden gelir. Aslında en iyisi insan kaybettiklerinin ardından üzülp duracağına elindekinin değerini bilerek şükretmesidir.

163 - Hayatından sevmediği ve istemediği şeyleri uzaklaştırabilmesi için kişi sevdiğine ve istediklerine gerçek değerlerini vermelidir ki bunlar hayatında devamlı surette yer bulabilsinler. Aksi takdirde çevresi hep onun onaylamadığı şeylerle kuşatılır ve elbette bu durumda hayat onun için çekilmez bir hal alır.

164 - Kendisine karşı belki de en önemli sorumluluğu insanın, hayatının her döneminde fitratında zaten var olan dürüstlüğü kiskançlıkla ve hiç ödün vermeden muhafaza etmesidir. İşte ancak o zaman insanlığını da muhafaza etmiş olur.

165 - Zamanın değerini anlayabilmek için zamansızlık içselleştirilmelidir. Yoksa zaman denilen şey sadece harekettir. Zamansızlık ise sonsuzluk... Sonsuzluğun içinde ise hareket yoktur. Hareketsizlik de...

166- Hiç bir şey sebepsiz ve durup dururken ortaya çıkmaz. Her şey bir sebebe dayalıdır ve her sebep mutlaka bir problem içerir. Ortaya çıkan her problem çözülmek için vardır. Çözüm içinse uzman gerekir.

167 - İnsan ne yapıp etmeli, kendisiyle barışmayı başarmalıdır. Ancak o zaman elde ettiklerinin tadına varır, iç huzuruna ulaşır. Kendisiyle kavgası olanın bu dünyası da zindan olur, ötesi de.

168- İnsan yaşadığı çağın adamı olmalıdır. Ne geçmişe saplanmalı ve orada kalmalı, ne de boş hayaller peşinde koşacağı derken hayatı iskalamalıdır. Hayal kurmalı ama o hayallerin esiri olmamalıdır. An şu andır ve yaşamak için yeterlidir.

169 - Önemli olan ne yaptığımız değildir. Nasıl ve niçin yaptığımızdır.

170 - Önemli olan ne öğrendiğimiz değildir. Niçin öğrendiğimizdir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 171 - 180

171- Önemli olan ne gördüğümüz değildir. Nasıl gördüğümüzdür. Ne beklediğimiz değil, kimden ve nasıl beklediğimizdir. Ne kazandığımız değil, nasıl Kazandığımızdır. Ne söylediğimiz önemlidir de nasıl söylediğimiz daha da önemlidir. Önemli olan nereye baktığımız değil, nasıl ve niçin baktığımızdır.

172- Güç kullanarak kendisine avantaj sağlamak peşinde koşan kişi bilmelidir ki elde etmesi muhtemel avantaja sahip olabilmek için kullanacağı güç aynı zamanda onun en zayıf yanını oluşturur. Çünkü güç kullanana karşı güç kullanılır ve gün gelir daha güçlü birileri mutlaka çıkar.

173- Önemli olan ne istediğimiz değildir. Neden istediğimiz, nerede istediğimiz, niçin istediğimiz, nasıl istediğimiz ve kimden istediğimizdir. Ne kadar kazanmış olduğumuz çok önemli değildir. Önemli olan nasıl kazanmış olduğumuzdur.

174- Doğru dürüst beslenmemiz bakımından ne yiyip içtiğimiz önemlidir. Ama daha da önemlisi yiyip içtiklerimizin kaynağıdır ve bizim onları nasıl kazandığımız.

175- İnsanların güven duymadığı biri olmak insan olana yakışmaz. Çünkü dünyaya gelen her canlı bu dünyada belli bir süre kalır, sonrası malum. Üç günlük dünya için kişinin insan olma vasfını heba etmeye kalkışması ahmaklık değil de nedir?

176- Her olay bir sebebe dayanır, davranışlar de öyle. Bu yüzden sebep bilinmeden harekete geçmek kişiye hata yaptırır.

177- Devlet ebed müddet... Komünist ideolojinin uygulayıcılarından Lenin'in yaptığı devlet tanımı bizim bilmem kaç bin yıllık devlet anlayışımıza ters. Çünkü bizde devlet aynı zamanda vatan demektir. Bu sebepten devletin yoksa vatanın da yok.

178- Ey insanoğlu insan, hiçbir şeye sahip değilsin. Taşdığın can bile sana emanet verilmiş. Hiç çalım satma, alıp verdiğin nefes dahi sana ait değil. Nedir bu kibir?

179- İnsanı kendisinden başka hiç bir şey mahvedemez. Bence tabi. Aynı zamanda üzemez, kızdıramaz, ağlatamaz, güldüremez. vb. Her şey kişinin kendi varlığıyla bağlantılıdır ve özne kendisidir.

180- Kitaptan iyisi dost bulamazsın. Çünkü ne kadar unutmuş olursan ol hatırlayıp eline aldığında kaldığı yerden devam eder.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 181 - 190

181 - Nerede yaşıyor olduğumuz çok da önemli değildir. Önemli olan orada niçin yaşıyor olduğumuzdur.

182 - Önemli olan nereden geldiğimiz değildir. Oraya niçin geldiğimizdir.

183 - Nereden gelip nereye doğru gittiğimiz önemlidir de nasıl gelip nasıl gittiğimiz daha da önemlidir.

184 - Kızgınlıklarımızın asıl sebebi kendi yetersizliğimizdir. tecrübe kazanıp eksiklerimizi azalttıkça daha az kızıyor olmamız o yüzdendir.

185 - Ağlamak her insana yakışır; kadın erkek, genç yaşlı, küçük büyük... Çünkü ağlarken insan, takınmış olduğu bütün maskelerden arınır, kendisi olur. Ağlamak güzeldir. Kötü olan ağlatmak.

186 - Öğrenmek isteyen için en iyi öğretmen, kişinin yine kendisidir.

187 - Anlatabilirsin. Ya ağızdaki dil ile ya da kalbi dili ile. Sana kalmış. Hangisi kolayına gelirse... Ama anlatmaya kalkmadan önce anlamayı dene.

188 - Yaratılmış her canlı Cenab-ı Hakk'ın onlara verdiği yetenek, beceri ve dahi pek çok özellikle birlikte yaratılmıştır. İnsanlardan farklı olarak hayvanlar bu beceri ve özelliklerini fitratlarının gereği olarak hiç hesapsız yaparlarken insan ne yazık ki her zaman kendi lehine olacak bir takım hesaplar içinde hareket ediyor.

189 - Dost, insan hayatının en önemli varlıklarından biridir. Ne kadar çok dostu varsa insanın o kadar zengindir.

190 - Çözüm isteyen sonuçlardan yola çıkmaz. Sebepleri gözden geçirir ki sonuca ulaşabilsin.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 191 - 200

191 - İnsan sevgiye yüreğini açtığını söylüyorsa eğer, onun aynı zamanda merhameti de oraya koyması gerekir. Merhamet yoksa sevgiden ne kadar söz edilirse edilsin hepsi lafta kalır. Çünkü bir gün sevdiğimize duyduğumuz sevgi azalabilir ve hatta bitebilir de. Şayet insanın yüreğinde merhamet varsa biten sevginin yerini hiç değilse kin duygusu almaz.

192 - Elde ettiğin mutluluklar senin mutluluklarındır. Minicik dahi olsa mutsuzluğun kapını çalmasına sakın izin verme. Karamsarlık ve onu besleyen faktörler zaten ortalıkta çok fazla. Hiç değilse sen o faktörlerden biri olma. Ne kendini üz, ne de sevdiğini. Gülümse. Sen gülersen dünya güler.

193 - En kötü karar bile kararsızlıktan iyidir. Kararsızlık genellikle kargaşa getirir. Oysaki her verilmiş kararın iyi ya da kötü mutlaka bir sonucu olur. Ve her sonuç bir çözüm üretir.

194 - Ne yaşarsak yaşayalım, nasıl yaşarsak yaşayalım, her halükârda yine de kaderimizi yaşarız. Ama kendi tercihlerimizi yaparak ama bize dayatılanları yaparak... Basit bir tanımı yapılacak olunursa eğer kader, kişinin cüzi iradesiyle karar verip uyguladığını Külli İrade'nin ezelde yarattığıyla örtüştürmesidir.

195 - Saklamaya başlamak genellikle yalan söylemek zorunda bırakır insanı. Bu yüzden basit ve açık seçik bir hayat tarzı benimsemek daha kolay ve daha iyidir. Kişiye daha az sıkıntı verir.

196 - Hiç bir şey sebepsiz ve durup dururken ortaya çıkmaz. Her şey bir sebebe dayalıdır. Ve her şey bir sebebe bağlı olarak hayat bulur.

197 - Cesaret, kullanmayı bilen için oldukça güçlü bir silahtır ama aslolan gereksiz cesaret gösterilerine kalkışmayıp doğru yerde doğru davranabilmektir.

198 -Yaşadığı günü isterse kendisine ödül olarak sunabilir insan. Ya da ceza olarak uygular.

199 - Her insan, ardında bıraktığı izlerden sorumludur. Kişi kendi hayatını yaşarken davranışları ile çevresine bir takım ipuçları verir. Çok doğaldır ki bu ipuçları başkalarına da onu yargılama imkânı verdiği için atacağı adımlar onun kendi aleyhine bir takım gelişmelere sebep olmamalıdır.

200- Hayat fedakârlıklardan ibarettir. Attığımız her adımda bir şeyleri feda ede ede yürürüz kaçınılmaz sona doğru.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 201 - 210

201 – İnsanın, insan olma vasfına layık olabilmesi için bilgelik, adalet, iyilik, sabır, şükür vb. bazı erdemlerin ne ifade ettiğinin idraki içinde olması ve dolayısıyla bu erdemleri hayatına raptetmesi elzemdir.

202 - Ölümün bizi nerede beklediği hiç belli değil. Mademki bu böyledir, öyleyse önce davranıp her an ve her yerde biz onu bekleyelim. Evet, her an ölümü bekliyor olmak yorucu bir iştir ama hiç değilse insanı gaflete düşmekten koruyup hazır tutar.

203 - İyi bir başlangıç başarının yarısıdır. Diğer yarısı ise iyi bir planlamadan sonra sabırla ve yılmadan çalışmaktan geçer.

204- Her zaman bir işin ucundan tutmalı ve çalışmalıdır insan. Çalışan üretir. Üreten insan değerlidir, güçlüdür. En azından kendi gözünde.

205- Her insan hak ettiği hayatı yaşar ve bu hak ediş sadece kendi tavır ve davranışlarıyla ortaya çıkar.

206 - Çalışıp üretmek doğru bir iş yapmış olmak demektir. Ve nasılsa bir karşılığı mutlaka olur. Çalışıp çabalamalı ve hak etmelidir.

207- Bu dünyada her şey bir zaman için vardır. Sonrası sonsuzluk. Bu asıl gerçeği bile bile sakın hırs ve heveslerinin peşine takılıp gitme. Sana verilenlere rıza göster ve şükret. Bil ki onu bile bulamayan var.

208 - Yaratılmış olan hiç bir şey kendimizden önemli değildir. Bencillikmiş gibi gelebilir bu düşünce ama değil. Çünkü kendimize iyi bakmaz, yeterli değeri vermez, hayatımızı yaratılış amacına uygun yaşamazsak eğer ortaya çıkması muhtemel sorunlar yüzünden sevdiklerimize ve çevremize faydalı olamayız. Ve kim bilir belki de onlara zarar bile vermiş oluruz.

209- İnsanları kusurlarından dolayı hor görmemek lazımdır. Kusursuz olan kim var Cenabı Hak'tan başka?

210- Evet, insan idealist olmalıdır ama önce, inançlı olmalı, kararlı, gerçekçi, azimli, sabırlı ve şükredici olmalı, asla yılmamalıdır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 21 - 30

21 - Çevresel bir takım faktörler, baskılar ve zorlamalar bizi ancak biz izin verirsek etkilerler. Etkilenmemek için gerektiği gibi donanımlı olmak, pes etmemek, direnmek gerekir. Bir de mantık ve muhakeme gücünü koruyup kullanabilmeyi bilmek lazımdır. Kişi ancak o zaman kendisini çevreye ve kendisine karşı özgür kılar.

22 - Hayat adildir, herkese hak ettiğini verir. Ölüm de adildir herkese eşit davranır. Ve her ikisi de sen varsın diye vardır.

23 - Yarışı sonlarda bitirenleri daha çok alkışlasalar da bu onları teşvik etmek amacıyladır. Oysa gözler birinciye odaklanmıştır, herkes onu takip eder. Olacaksın birinci olacaksın. İkinci kimse hatırlamaz. "Kazanmak önemli değil, önemli olan katılmaktır," diyen kişi büyük bir ihtimalle kaybetmiş olan birisidir.

24 - Sebepler bazı durumlarda insan için engel teşkil edip kişiyi hedefinden saptırabilirler. Evet, sebepleri de yaratan Cenab-ı Rabbil Alemin'dir ama bize düşen görev, bunları kendimiz için sınav soruları gibi kabul edip buna göre davranmaktır.

25 - Önde koşuyor olmak yarış kazandırmıyor. Yarışı kazanabilmek için bitiş çizgisini önde geçmek gerekiyor. İşte tam da bu yüzden koştuğu yarışın şartlarına kendi şartlarını uyduramazsa insan belki de yarışı bile bitirebilme şansı bulamaz.

26 - Kendini asla küçümseme. Hiç kimseden daha az zeki ve daha az yetenekli değilsin. İstersen başarabileceğini biliyorsun. Yeter ki cesaret et kararlı ol ve dene ama önce karar ver.

27- Sevmek edilgen bir duygudur, etkinleştirmek istiyorsan göstermelisin. Nasıl gösterilmesi gerektiğini ise sahibi belirler

28 - İnsan hayal ettiği oranda isteklerine ulaşabilir. Çünkü yaradılışı gereği gerçekleşmesini istediği şeyleri hayal eder. Hiç olmayacak şeyleri hayal etmekse insanı kâşif yapar.

29 - İmkânsız diye bir şey yoktur. İmkânların sınırlarını Kaderi İlâhi belirler. Kaderi yaratan da imkânsız olanı olabilir hale getirebilecek güce ve kudrete sahiptir.

30 - Herkes delirdiği zaman akıllıca davranmak hiç olmayacak tehlikeleri de yanında getirir. Buna rağmen tüm tehlikelerine rağmen insan yine de delilere uymayıp akıllıca davranmayı bilmelidir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 211 - 220

211- Düşünce özgürlüğü isteyen kişi önce kendi düşüncelerini gözden geçirip varsa karanlığın pençesinden ve prangalarından kurtarmalıdır ki özgürlüğün getireceği aydınlığı görebilme imkânı kazanabilsin ve bu aydınlığı başkalarına da ulaştırabilsin.

212- Hayat karşısında kaybetmek mukadderdir. Önemli olan kaybolmamaktır.

213- İnsan nasihat vermeye bayılır ama bir başkasının kendisine aynı şeyi yapmasına ise sinir olur. Kim bilir belki de sırf bu yüzden nice değerli fikir ortaya çıkamamakta, çiksa da gerçek değerini bulamamakta ve heba olup gitmektedir.

214 - Son tahlilde ne olmak istiyorsan o olursun. Ve çevrende de senin gibiler olur.

215 - Her cevabın geçmişinde mutlaka bir problem vardır. Bu problemin çözümüyle ilgili olarak sarf edilen emek cevapların ortaya çıkmasına sebep olur. Bir problem varsa çözümü için çaba sarf etmek gerekir. Ve hiç bir çaba boşuna değildir. Mutlaka meyvelerini verir.

216 - Söylediğimiz söz ve söyleniş biçimi bizi mutlaka bir yerlere götürür. Sözünü söylemeden önce ölçüp biçmeli iyi tartmalıdır insan. Ne söylediğimize bakılır ama nasıl söylediğimiz değerlendirilir.

217 - Sürekli olarak konuşan kişi sadece konuşmuş olur. Arada susmayı bilen ise düşünmeye zaman bulur. Düşünen fikir üretir. Bir de ürettiği fikri hayata geçirebilirse, konuşmaktan öteye gidememiş olandan daha hayırlı ve daha yararlı bir iş yapmış olur.

218 - Her nerede ve ne şekilde olursa olsun insan şansını fazla zorlamamalıdır. Hırs yakıcı, yıkıcı bir duygudur. Sahip olduğumuz ne varsa, son tahlilde Cenab-ı Hakk'ın (c.c.) bize vermiş olduğu nimetlerdir. Verilmemiş olsaydı ne yapılabildi? O halde verilmiş olanın asıl sahibini aklıdan asla çıkartmamalı ve şükredilmelidir. Çünkü şükretmek mülkün gerçek sahibine teşekkür etmek demektir.

219- Ne olursan ol, neye inanırsan inan önce insansın. İnsan olmanın gereğini yap zalimin karşısında ol, mazluma sahip çık.

220 - İnsanın kendisiyle kavga etmesi iyidir. Bu kavgalar beraberinde kişinin yine kendisiyle hesaplaşmasını getirir. Kişinin kendisiyle hesaplaşmasından ise mutlaka iyi ya da kötü bazı sonuçlar çıkar. Ve çıkan bu sonuçlar karşısında bir takım kararlar vermek, önlemler almak gerekliliği hasıl olur. Ve yine elbette alınması muhtemel kararlar daha kolay alınmış olur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 221 - 230

221- Her insanın şeytanı kendi içindedir. Onu başka taraflarda araması beyhude bir çabadır ve hiç bir anlamı yoktur. Çünkü iyi de kötü de kişinin kendi tercihiyle ortaya çıkan bir şeydir. İnsan içindeki hırsı kendi eliyle besleyip büyütür ya da yok eder. İçimizdeki şeytan biz nasıl istersek öyle olur. Ya kocaman bir sorun olarak bizimle birlikte yaşar ve bizi esir alıp hayatımızın her anına müdahale eder ya da zararsız bir nesneden öteye geçemez, giderek yok olur.

222- Çoklar teklerden meydana gelir. 'Koskoca gölde bir damla eksik olsa o göl ne kaybeder?' dememeli insan. Çünkü o zaman o göl bir damla kaybeder.

223- Ne kadar gizlenirse gizlensin mutlaka açık verecek bir yanı kalır insanın. Amaç kandırmak değilse eğer, kişi o zaman en net ve gerçek haliyle kendisini göstermelidir. Çünkü zaten yaratılışında var olan dürüstlük kavramının gereği budur.

224 - Hiç kimse yalnız değildir. Yalnızca öyle sanır. Herkes kendisiyle birlikte ve ne yazık ki bunun da farkında değildir. Zaten insan kendi varlığının farkına varabilmiş olsaydı Allah'ın ona vermiş olduğu hayat nimetini İlahi İrade'nin istediği gibi kullanır ve bu dünyaya gönderiliş sebebine uygun hareket etmiş olurdu.

225- İnsanın insana, genelde de yaratılmış olana gerekli özeni göstermeyip değer vermiyor olması, onun kendisini değersiz bir varlık olarak görüyor olmasıyla ilgili bir durumdur. Şayet böyle olmamış olsaydı yaratılmış olana karşı kişi haddini aşmaz saygısızlık etmezdi.

226- Her hayat, son rötuşlarını emanetçisinin yapmaya muktedir olamayacağı yarım kalmış bir resimdir.

227 - Yaratılmış olan her şey bu dünya hayatında Yaratan'ın ona verdiği görevi üstlenmiştir. İradesi elinde olmayanlar zaten görevlerini eksiksiz yapıyorlar. İnsan ise görevinin gereğini yapıp yapmamak arasındaki tercihini nasıl kullanacağına genellikle kendisi karar verir ki günü geldiği zaman her iki durumun da karşılığını mutlaka alır.

228- Her ne olursa olsun kişinin kendisiyle ilgili belirleyici rol kişinin yine sadece kendisinde olmalı ve hareketsiz kalmamalıdır. Her şeyi zamana bırakmak demek, insanı edilgenliğe sürükler. Edilgenliğe düşmek demek ipleri başkasının - bu bir mevhum da olabilir - eline vermek demektir.

229 - İnsanın yaşadığı hiçbir şey geçmişinde kalmaz. O yaşadıkça öncesi de her an onunla birlikte yaşar. Ama ne var ki kendisini her zaman hissettirmez.

230 - Hayat yürüyüşü karanlık bir yolda yürümeye benzer. Önüne ne çıkacağını göremez insan. Bu yüzden bu yürüyüş sırasında çeşitli donanımlara ihtiyaç vardır. Seçilen donanımlar doğru seçilebilmişse eğer, menzile kazasız belasız ulaşılma şansı artar. Yok, eğer yanlış seçim yapılmışsa o şans daha yola çıkmadan kaybedilmiş demektir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 231 - 240

231 - Bir işle uğraşarak ortaya bir şeyler çıkartıp üreten insan, iş yapmanın ne kadar zor bir şey olduğunu bildiği için her hangi bir işin ucundan tutan birinin yaptığı hatalar karşısında daha hoşgörülü ve anlayışlı olur.

232- Güngörmüş olmak için illa belli bir yaşa gelmiş olmak gerekmiyor. Güngörmüş olmak demek hayata baktığınız pencerenin ne kadar temiz olduğuyula ve o pencereden neyi görüp tefekkür ederek algıladıktan sonra nasıl aktardığınızla ilgili bir durumdur.

233- Her düşündüğümüz bize doğruymuş gibi gelir. Ama aslında öyle midir? Bunu öğrenmenin en kolay yolu fikirlerimizi ortaya koyup, doğru olup olmadıkları konusunda onları teste tabi tutmaktır.

234 - Âdem aleyhisselamdan bu yana onca insan gelip geçti bu dünyadan. Kaybetmemiş olan bir tek kişi var mıdır? Kaybetmek mukadderdir. Önemli olan kaybolmamaktır.

235 - Hızlı olmak menzile varabilmenin ilk koşulu değildir. Önce yürümeye başlamak gerekir. Ama ondan da önce bir şey var ki yolda kalmamak için çok sağlam bir yol hazırlığı yapmak gerekir.

236- Düşünmek bir eylemdir. İşte tam da bu yüzden her eylem gibi bir öncesi olmalıdır.

237 - Kim olursan ol hiç fark etmez. El kadar bir taşın üzerinde iki satır yazı olacaksın, kimin yazdığı bilinmeyen.

238- Hayatı olabildiğince basit yaşamak lazımdır. Ayrıntılara fazlaca takılmadan, önemsemeden yalın ve duru... O zaman her şey daha güzel ve kolay olur. Hayatın getirdiği zorluklara karşı direnebilme gücü artar.

239- İnsan ayna gibidir karşısında ne görürse onu yansıtır.

240 - İnsan hayatla ve onun getirdikleriyle savaşmamalıdır. Asıl savaşını kendisine karşı vermelidir. Zaten bunu yapmayı seçmişse ama doğru ama yanlış, hayata karşı bir duruş sergilemeye başlamış demektir; durduğu yerden nereye baktığına bağlı olarak.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 241 - 250

241 - Suyun hırçın, hızlı ve deli dolu akıyor olması onun nispeten sığ olduğunu gösterir. Oysaki derin sular durgun akar çünkü hırçınlığını derininde saklar.

242 - En çirkin şeyde bile güzel olan bir şey vardır. Yeter ki bakmasını bilelim. Baktığımızda gördüğümüz şeyi algılamaktaki tavrımız ve yargımız yerine göre kılavuzumuz bile olabilir.

243 - Hayata dair aradığımız şey yaşanmış zamanda değil, o zaman diliminin kişiye getirdiği şeylerin onu nasıl bir biçimde etkilediklerindedir.

244 - İnsan bildiğini söylemelidir ama acele de etmemeli ve en uygun zamanı beklemelidir. Öte yandan bilmiyorsa susmayı bilmeli ve bilmediğini öğrenmeyi denemelidir. Çünkü öğrenci olmak hayırlı adam işidir,erdemdir.

245 - Kişi bir şeyi anlamamışsa anlamış gibi yapmamalı. Böyle yapmak tehlikeli bir iştir. Sorulduğunda söyleyememek gibi bir risk vardır. İyisi mi tekrar sormalı anlamak için çaba sarf etmelidir. Anlatan eğer gerçekten öğretmek istiyorsa defalarca anlatmaktan zaten yüksünmez.

246 - Dünyevi her sıkıntıya ve acıya katlanabilir insan. Yeter ki helâlinden kazanıp yiyebileceği bir parça ekmeği olsun. Açlığa katlanmak kolay değildir.

247 - Ne verirsen onu alırsın, ama bugün, ama yarın, mutlaka alırsın. Almadığını sandığında bile alırsın. Çünkü iyilik yapan da kötülük yapan da öncesinde ve sonrasında kendisine yapar.

248 - Okumanın, araştırmanın, düşünmenin ve doğru sorular sorup fikir üretmenin getirdiği aydınlıktan mahrum olan toplumlarda şarlatanlar kendilerini kahraman olarak pazarlarlar. Toplumların kahramanlara da ihtiyacı vardır evet, ama sahtelerine değil gerçeklerine.

249 - Keşkelerimizin üzerine basa basa gidiyoruz kaçınılmaz sona doğru. Ve ne yazık ki yanımızda yeterli aزیğimiz da yok

250 -Mutluluk denilen şey yüreğimizin derinlerinde bir yerlerde hep vardır zaten. Ama bu çok kıymetli hazineyi o bulunduğu yerden çıkartabilme isteği ve becerisi yalnız ve yalnız insanın kendi elindedir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 251 - 260

251 - Mutlu olmak için kimseden yardım aramak gerekmez. Çünkü mutluluk, biz onu terk etmiş olsak bile o bizi hiç bir zaman terk etmez ve gömüldüğü yerden çıkartılmayı bekler.

252 -İnsan etrafında nasıl insanlar görmek istiyorsa o şekilde olmalıdır. Kendisinde olmayan bir şeyi bir başkasından beklemesi kişinin hem kendisine hem de karşındakine haksızlık yapmış olması demektir. Sen, sen ol hiç değilse kendine olsun haksızlık yapma. Kendisine adil olan herkese adil olur.

253 - Düşünmek insana özgü bir şeydir. Zaten düşünebildiği içindir ki insan diğer yaratılmışlardan ayrıcalıklı bir yere sahiptir. İşte bu yüzden kişi bu ayrıcalıklı yerini kaybetmek istemiyorsa eğer içgüdüsel hareketlerle hayatına yön vermeye kalkışmamalıdır. Aklını değil de içgüdülerini kullanan insan hayvanlaşma eğilimi göstermeye başlamış demektir.

254 - Aşk diye tanımlanan şey aslında insandaki çok başka dürtülerin ortaya çıkarttığı bir çeşit duygu birikiminden başka bir şey değildir. Tam da bu yüzden zamanla eskiyip gündemden düşmesi bu duygu birikimlerinin giderek ortadan kaldırılması nedeniyledir. Sözü edilen elbette ki aşkın dünyevi olanıdır. Oysa asıl aşk İlahi olandır ve asıl kaynağına yönelmelidir ve elbette ki o kaynak da her şeyi yaratan Cenab-ı Hak'tır.

255 - Ağlamak çok insani bir şeydir her insana yakışır. Çünkü ağlarken insan, takınmış olduğu bütün maskelerden arınır, kendisi olur. Evet, ağlamak güzeldir, kötü olan ağlatmak...

256 -Her insanın kendince söyleyecek bir sözü vardır ve bunu söylemelidir. Ama söyleyeceklerinin muhatabı o şeylerin muhalifi değilse kişi söylediklerinin çok da etkisinin olmayacağını bilmek durumundadır.

257 - Her yaratılmış olan mükemmel olarak yaratılmıştır. Fayda sağlaması için yaratılmış olanı bozmadan muhafaza etmek yeterlidir.

258 - Cenabı Hak yarattığı hiç bir kulunun kötü olmasını istemez. Göndermiş olduğu onca kılavuz ve yol göstericiye, koymuş olduğu kurallara, kuluna verdiği karar verme iradesine rağmen kişi hâlâ kötüyü ve yasaklanmış olanı seçiyorsa bu seçiminin bedelini günü geldiğinde öderken de şikâyet etmeye hiç hakkı yoktur, olmamalıdır.

259 - Düşünmek üretmektir. Ama bir şartla... Bir düşüncenin vücut bulabilmesi için eyleme dönüşmek gibi bir zorunluluğu olmalıdır. Eyleme geçirilememiş düşünce ne kadar yerli yerinde olursa olsun hiçbir değer ifade etmez.

260 - Disiplin elbette ki bir şeye, bir duruma körü körüne itaat etmek demek değildir. Bilakis disiplin önerileni sorgulayıcı bir mantıkla istikrarlı bir anlayış içinde ele alıp bir sonuca varmak, tutum ve davranışlarımıza adapte etmek ya da reddetmektir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 261 - 270

261 - Olana hikmet gözüyle bakmak gerek. Bilgelik odur ki görüneni değil ardını görmektir.

262 - Hiç olmak bile bir şey olmaktır: Hiç olmak!

263 - Yenilmesi gereken asıl düşman öfke ve umutsuzluktur. Bu ikisi ortadan kaldırılabılırsa eğer hayatın zorluklarına daha büyük bir direnç gösterebilir insan. Huzur ve mutluluğa daha kolay ulaşabilir, ömrünü daha bir anlamlı kılabilme şansı artar

264 - Hiçbir şey tek başına var değildir. Her şey karşıtıyla birlikte hayat bulmuştur ve karşıtıyla birlikte bir değer ifade eder.

265 - Hayatında engeller olsun istemiyorsan önyargılarını bir tarafa bırakmalısın. Çünkü kişi için en büyük engel düşüncelerinde ve giderek dünya görüşünde oluşturup içselleştirdiği bu önyargılarıdır.

266 - Bilmek, sorumluluk demektir. Sorumluluk ise insana görev yükler. Bildiğini iddia eden kişi bu bilginin kendisine yüklediği görevi yerine getirmek konusunda tereddüt gösteriyorsa eğer o bilgi ona ağır gelir, gün gelir taşıyamaz olur, altında kalır.

267 - Söylediklerimizi aslında çoğu zaman gerçek niyetimizin ve gizlemek istediğimiz düşüncelerimizin üzerini örtmek için söyleriz. Eğer bu böyle olmamış olsaydı, insanoğlu anlaşılıyordu olmaktan yakınırdı mıydı hiç?

268 - İnsan eğer güne güzel başlamak istiyorsa, çevresine gülümseyerek bir "merhaba!" demekten kendisini alıkoymamalıdır. Çünkü en güzel arkadaşlıklar, en güçlü ve sağlam dostluklar yürekten söylenmiş bir merhabayla başlar.

269 - Sabır, içerken acı ama insana etkisi bakımından faydalı bir ilaç gibidir.

270 - Ezelde takdir edilmiş olunan her şey, yeri ve zamanı geldikçe önüne çıkar insanın ve elbette tüm yaratılmış mahlûkun. Ama burada çok önemli bir şey vardır ve bu gözden kaçırılmamalıdır: Sebep! Sebepsiz hiç bir şey olmaz. Ezelde takdir edilmiş olunan şey neyse, sebep bunların ortaya çıkması için Cenabı Hakk'ın yaratmış olduğu bir başka sebeptir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 271 - 280

271 – Korku iyidir, insanı bir takım tehlikelere karşı uyanık ve diri tutar.

272 - İnsanın düşmanına bile yeri geldiğinde elini uzatabilme anlayışı içinde olması ve hayatını buna göre düzenlemeye çalışması onun kendisine olan borcudur. Bu düşüncenin aksine bir davranış ise kişiyi bencilleşmeye ve giderek de yalnızlığa doğru iter.

273 - Sana uzatılan eli geri çevirme. Ama körü körüne bir güven duygusu içinde de olma.

274 - Birileri sana karşı bir mücadele başlatmış olabilir mümkünse çatışma. Ama başka çare de yoksa gereğini yap, asla geri çekilme.

275 - Somurtmak insanın kendisinin bile katlanamayacağı bir şeydir. Gülümsenmeli, olumlu olmalı ve hayat iyi yanından görülmeye çalışılmalıdır. Yoksa zorluklar karşısında savunmasız kalıyor insan. Eli, kolu bağlı, tutuklu...

276 - Her nimetin şükürü kendi cinsinden olmalıdır.

277 - Her ne kadar hep ileriye bakmak doğru olsa da zaman zaman dikiz aynasına kısa bir an göz atılmalıdır ki geride olup bitenler görüş alanımızda kalsınlar ve kendilerini bize unutturmasınlar.

278-Bir insanın yaşamından daha değerli bir şeyi kalmamışsa onun yaşamının da değeri kalmamış demektir.

279-İnsan nerede, nasıl davranacağına karar vermeden önce iyice bir düşünmelidir. Çünkü bazı davranışlar vardır ki bulaşıcıdır ve anında buldukları ortamı etkileri altına alırlar.

280-Ne düşünmüşsen onu söylersin ama her söylediğini düşünmezsin ve problem de çoğu zaman bu yüzden çıkar.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 281 - 290

281-Elimizi uzattığımızda " Tutar mısın?" diye sormanın hiç bir anlamı yoktur. Çünkü tutmayacağını düşündüğü birine insan elini uzatmaz.

282-"Küçük," diyebileceğimiz ve önemsemediğimiz kusurlar çoğu zaman en büyük problemlerin kaynağını oluşturur. Küçük de olsa ortaya çıkan her kusur mutlaka analiz edilmeli ve bir probleme yol açmadan önlemi alınmalıdır.

283-İnsan sevdiğine daha çok değer verirken kendisini seveni daha az düşünür. Oysaki her canlı sevmek ihtiyacı içindedir. Bu açıdan bakılacak olursa eğer mantıklı olan kişinin sevdiklerine değil de kendisini sevenlere daha çok değer vermesidir.

284 - Her insan çalışınca yorulur. Yorulanca da dinlenir. Bu çok doğaldır. Önemli olan dinlenmek değildir, dinlenmek istediğinde nerede dinleneceğindir.

285-Birilerine bir söz söylemiş olmak demek, aynı zamanda onlara söz söyleme hakkı da vermiş olmak demektir.

286- Kişinin kendisine yapabileceği en büyük kötülük nefsinin onu yönlendirmiş olduğu tatminsizlik duygusunun esiri yapması ve hırslarının peşinden koşmasıdır.

287-Her ne gelirse gelsin insanın başına, gelenin Allah'tan geldiğine inanması, rıza gösterip tevekkül etmesi, kişiye karşılaştığı zorluklar ve acılar karşısında moral verir ve onu mücadeleye hazır hale getirip dirençli kılar. Sabır acı bir ilaç gibidir. İçerken zordur ama sonucu insanın iyiliğine olur.

288-Güçlü olabilmek için yalnızlığı tanımak gerekir.

289-İnsan büyük fırsatlar kollamayı bir kenara bırakıp, küçük de olsa önüne çıkan imkânları değerlendirmeyi bilmelidir. Beklemek yerinde saymaktır. Yerinde saymaktansa küçük adımlarla bile olsa ilerlemek daha iyidir. Atılan bu küçük adımlar kişiyi sonunda mutlaka bir menzile taşırlar.

290-Asla vazgeçme. Kaybedenler hep vazgeçenlerin içinden çıkmıştır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 301 - 310

301-Konuşmak, yerine göre çok etkili bir silah olabilir. Çünkü insan konuşabildiği ölçüde fikirlerini başkalarına iletme imkânı bulur.

302-Çevresel bir takım faktörler, baskılar ve zorlamalar bizi ancak biz izin verirsek etkiler. Bu baskı ve zorlamalar karşısında ne kadar direnebilir, mantık ve muhakeme gücünü ne kadar koruyup kullanabilirsen kendini çevreye ve kendine karşı o kadar özgür kılarısın.

303-Savunma ihtiyacı bir iddia karşısında ortaya çıkar. Ama iddianın da savunmayı gerektirecek bir ciddiyeti olmalı ve delillere dayanmalıdır ki değeri olsun. Ciddiyeti olmayan ve sadece karalamak amacıyla ortaya atılmış olan bir iddia karşısında savunma yapmaya kalkışmaksa ciddiyetsizliğe ve özensizliğe prim tanımak olur. Böyle bir durumda en iyisi susmaktır. Çünkü gerçek eninde sonunda ortaya çıkar.

304-Kim kimin ne yapıp ettiğini ve nasıl yaşayıp gittiğini nereden bilebilir? Öyle ki insan en yakınının bile yaşamının tüm ayrıntılarını bilemez, sadece bildiğini sanır.

305-Başın hep dik olsun. Hep dürüst ol. Eğer kendine ısrar edebilmeyi başarabilirsen başkalarına da ısrar edebilirsin.

306-İnsanın düşünsel altyapısı onun karakterinin en temel belirleyenisidir.

307-Her şeyi isteyen hiçbir şeye sahip olamaz.

308-Dene, denemezsen bilemezsin.

309-Gideceği yolu önce kendisinin iyi bilmesi gerekir kişinin. Ki o zaman hem yolunu kaybetmeden ilerleyebilir ve hem de sorulduğunda yol iz bilmeyenlere kılavuz olur.

310 - Yüzünden gülümsemeyi eksik etmeyen insanın yüreğinden ışık eksik olmaz.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 31 - 40

31- Hayat yolu kimi zaman yukarı doğru çıkarken kimi zaman da aşağı doğru iner. Ne çıkarken sevinmeli ne de inerken üzülmalıdır. Her iki durum da Cenab-ı Hakk tarafından insana verilmiş bir nimettir; anlayabilirse eğer. Verene şükredip verilenin kıymetini bilmek ibadettir.

32 - Hatalarını başka yerlerde değil de kendinde ara ki bahaneler üretmeyesin. Çünkü ürettiğin bu bahanelerin ardına saklanıp hatalarının oluşmasının asıl sebeplerini gözden kaçırsın.

33 - Eğer sahip olduğun gücün tamamını ortaya koyarak mücadele etmişsen, yarışın hakkını vermişsin demektir. Kazanmış olman ödülün olur. Ama kaybetmiş olsan da üzülme, kimse seni suçlamaz. Bilakis cesaretin ve azminden dolayı daha çok alkışlar ve takdir eder.

34 - Dostunu da düşmanını da seçme tercihi tümüyle sana aittir. Dostunu yine sen seç ama bırak düşmanın seni seçsin.

35 - Adalet de adaletsizlik de yaratılışımızın gereği olarak bizimle birlikte. Kişinin hangi tarafta yer alacağı, yaptığı tercihler sonucunda ortaya çıkar. Bu tercih, aynı zamanda onun kimliğinin ve kişiliğinin oluşmasında önemli faktörlerden biri olur.

36 - En güzel arkadaşlıklar, en güçlü ve sağlam dostluklar bir "Merhaba!" ile başlar; yeter ki yürekten söylenmiş olsun.

37 - İnsanoğlu hayatı boyunca vermiş olduğu anlık kararlarla yaşamını ne çok etkilediğinin çoğu zaman hiç farkında değildir. Bu anlık kararlar sebebiyledir ki zaten ömrünün büyük bir bölümünde içinden çıkılması zor bir sürü sorunla uğraşmak zorunda kalır.

38- Dünyanın neresinde olursa olsun hiçbir halk bir diğerine sebepsiz olarak kin ve düşmanlık beslenmez. Halkları birbirlerine düşman eden Emperyal amaçlı zihniyetin uygulayıcılarıdır.

39 - Her son kendisini takip eden bir başlangıcın habercisidir. Biten hiçbir şey yoktur. Ve aslında her ölüm kendi içinde yeni bir doğuma gebe dir.

40 - İçtenlikli bir selam karşımızdaki kişiye verilebilecek çok güzel bir hediye olabilir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 311- 320

311-- Kötüye kızmamak lazım. Bilakis ibret almak gerekir. Çünkü kötülük olmasaydı iynin kıymeti bilinmezdi. Her şey zıddını öne çıkartır.

312- Üretmiş olduğun şeyin teknolojisi milli değilse o şeyi üretirken kullanmış olduğun sermayenin milli olması üretileni yerli yapmaz.

313-Değerli olan yarışın başında değil, sonunda listenin en üst sırasında olmaktır.

314- Her insan ne biliyorsa onu söyler, ama doğru ama yanlış. Ayırt etmek muhatabına düşer.

315- Düşmanına bile yeri geldiğinde elini uzatabilme anlayışı içinde ol ve hayatını buna göre tesis et.

316- İnsan fikren en iyi kendi fikrine karşıt fikirlerden beslenir. İşte tam da bu yüzden her birey düşünce ve fikirlerini rahatlıkla söyleyebilmelidir ki düşünsel bir gelişim gösterilebilmiş olunsun. Dediğim dedikçi bir anlayış hem toplumsal hem de bireysel gelişimin baş düşmanıdır ve aynı zamanda zorbalığı getirir. Zorbalık da baskı ve zulmü...

317- Her zaman barış ve dostluktan yana olmak gerekir. Zor olan budur. Kavgayı her kes yapar.

318-İnsanları kusurlarından dolayı hor görmemek gerekir. Çünkü hiç kimse mükemmel yaratılmış olmasına rağmen mükemmel kalamamıştır.

319- Erkek egemen bir toplum olarak ailede hâlâ erkek çocuğunu kız çocuğunun önüne koymaya devam edersek eğer ne yaparsak yapalım kadına şiddetin önüne geçmekte tam bir başarı elde edemeyiz.

320 - Somurtmak insanın kendisinin bile katlanamayacağı bir edimdir. Gülümsemeli ve pozitif olunmalı. Her yer karamsarlarla dolu zaten. Hayatı çekilir hale getirenler gülümseyerek çevresine selâm verenlerdir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 321 - 330

321-Hiç kimsenin hata ve kabahatini ortaya çıkartmak için uğraşma. Aynı şeyi bir başkasının sana yapması durumunda ne yapacağını bir düşün.

322-Yaptığın hatalardan dolayı ne kendini ne de başkalarını suçla. Suçlamak hatayı kabullenmemiş olmak demektir. Yapılacak en doğru şey, hatalarını sükûnetle kabul edip, onlardan ders çıkartmayı bilmek ve bunları düzeltmeye çalışmak olmalıdır. Çünkü insanın kendi hata ve kabahatlerini içtenlikle kabul etmesi ve düzeltmeye çalışması her Ademoğlundaki bulunamayacak kadar değerli bir erdemdir.

323 - İnsanlara yumuşak davran ve sevgiyle yaklaş. Bil ki nasıl davranırsan genellikle o şekilde karşılık bulursun.

324- Sana uzatılan eli geri çevirmeden önce bir an düşün. O eli tutmaya karar vermişsen eğer, o zaman da sakın körü körüne bir güven duygusu içinde olma.

325- Mutlu olmak istiyorsan eğer kendini hiçbir şey ve hiç kimseyle asla kıyaslama. Kıyaslamak insan kusurlarından biri olan kıskançlığı körükler. Kıskançlık insanı mutsuz eder ve hayatı daha da zor bir hale getirir.

326- Örnek alman gerekenleri kendine örnek al ama sakın kendini onlara benzetmeye çalışma. Kendin olmak için çabala.

327- Halkın dili söylemek istediğini dolambaçlı yollara sapmadan basit cümlelerle doğrudan söyler ki en aptalı bile anlasın.

328-Cesaret oldukça güçlü bir silahtır ama silah gibi kullanılmaz ve gereksiz yere ortaya çıkartılmazsa.

329 - Kalp insanı aldatır. İnsana yol gösteren akıldır ve bir de ona eşlik eden muhakeme yapabilme gücü... Akı olmayanın dininin de olmadığı gerçeğini unutmamak gerekir. Kalbimizi dinleyelim ama onun bize ilham ettiklerini akıl ve muhakeme terazisinde tartmadan harekete geçmeyelim.

330-Akıllı insan dinler, aptal ise hiç durmadan konuşur. Akıllı insan yapar, aptal ise yapacağını söylemekten fırsat bulup da bir türlü işe başlayamadığı için yerinde sayar. Akıllı insan geçmişte yaşamaktansa bu günü yaşamayı tercih eder ve her daim yüzü geleceğe dönüktür. Aptal ise ya geçmişin hikâyelerine ya da geleceğin masallarına takılıp kalmaktan vakit bulup da bugüne gelemez.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 331 - 340

331 - İnsanoğlu doğarken yalnızdır, bu dünyadan giderken de. Bu iki zaman dilimi arasında ilgilendiği şeyler sadece bir aldatmacadan ibarettir. Ana, baba, eş, çocuk, mal, mülk, para, pul... Hepsi yalan... Bu sebepten kişinin yalanlarla avunmaktansa geçenin peşinden gitmesi kendi hayrındır.

332 - İnsan hayatı boyunca hep bir öğrenci olarak kalmayı tercih etmiş olursa eğer karşısına çıkması muhtemel bütün sorunlara daha başından engel olma ihtimalini arttırır. Çünkü öğrenmeyi kabullenmiş olan biri bilmediğini de kabul etmiş demektir. Bilmeyen iddia etmez. Ortada bir iddia yoksa iddianın tezahürü olan çekişme de yoktur.

333 - Kahraman olmak karakter sahibi olmaktan kolaydır. Karakter sahibi olmak için de mücadele etmek zorundadır insan, tabii öncelikle kendisiyle. Eğer kişi nefsiyle girdiği bu mücadeleden kazanarak çıkarsa zaten kahraman olmuş demektir; kendi kahramanı. Kendi kahramanı olan insanın zaten başkalarının kahramanı olmasına da ihtiyacı olmaz.

334 - İnsan kaybettikleri için hayıflanır da kazandıklarını hep görmezden gelir. Oysa kaybettiklerinin ardından üzülüp duracağına elindekilerin değerinin bilinciyle şükretmeyi bilse belki de bu kendisi için daha iyidir. Kim bilir?

335 - Son anını görmeden 'Kurtuldum,' demeyeceksin. Rabbimiz iyi ve kötüyle kulunu her daim sınar. Bizim için önemli olan bu sınavlardan başarıyla çıkmaktır.

336 - İnsan ne hayatla ve ne de onun getirdikleriyle savaşmalıdır. Asıl savaşını kendisine karşı vermelidir. Eğer bunu yapabilirse ama doğru ama yanlış hayata karşı bir duruş sergilemeye başlamış demektir.

337 - Aklımızdan geçen her düşünce kırıntısı aslında bir tür tohum gibidir ve belki de esaslı bir fikrin temelini oluşturmaya adaydır. İşte bu yüzden hiçbir fikir kırıntısı küçümsenmemeli, yok sayılmamalıdır. Çünkü bunlar doğru bir biçimde beslenir, şekillendirilebilirse düzgün, tutarlı, sağlıklı bir fikre, kim bilir beklide bir keşfe alt yapı oluşturabilir.

338 - Hata yapmamış hiç kimse yoktur. Yapılan hatalardan dolayı insan kendisini ve başkalarını suçlamayı bir kenara koymalı onları sükûnetle kabullenmeli dersler çıkartmaya çalışmalıdır. Çünkü İnsanın kendi hata ve kabahatlerini içtenlikle kabul etmesi ve bunları düzeltmeye çalışması erdemdir.

339 - Bir şeye karşıysa o şeye karşıtlığını hayatın her alanına yansıtmalıdır insan. Aksi takdirde karşıtlığının çok da kıymeti harbiyesi olmaz.

340 - Hayat yolu dümdüz değildir. Onun da inişleri, çıkışları vardır. Bu sebepten insan bu yolda harcanmak istemiyorsa kendisine mutlaka doğru bir hedef belirlemek ve doğru bir kılavuz bulmak zorundadır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 341 - 350

- 341 - Yaşanan hayatın mantıklı görünüyor olması, o hayatın doğru yaşanmış olduğunu göstermez.
- 342- Hayat her hangi bir oyuna benzer. Her oyun gibi kuralları vardır ve belli bir süreyle sınırlıdır. Ve bu süre içinde kişi, oynadığı oyunu ne şekilde, kimlerle, niçin oynadığına bağlı olarak gerçek yaşamındaki asıl yerini bulur.
- 343 - İnsan fikren en iyi kendi fikrine karşı fikirlerden beslenir. İşte tam da bu yüzden her birey düşünce ve fikirlerini rahatlıkla söyleyebilmelidir ki düşünsel bir gelişim gösterilebilmiş olunsun. Dediğim dedikçi bir tavır hem toplumsal hem de bireysel gelişimin baş düşmanıdır ve aynı zamanda zorbalığı getirir. Zorbalık da baskı ve zulmü...
- 344 - Muhabbet, ihlâs, adap, teslim olmak, layıkıyla olmazsa hakikat sırrına erilemez. Hakikat sırrına eremeyen kalp yumuşamaz. Kalbi yumuşamamışsa kişinin fitratından gelen sertliği törpülenmeden kalır. En sonunda bu sertlikler ve köşeler önce kendisine batar ve zarar verir, sonra da çevresine.
- 345 - Kişi birini sevecekse eğer kendisi için değil Allah için sevmelidir. Çünkü Allah için seven kalp o sevgiyi bir ömür boyu içinde taşır.
- 346 - Adalet toplumsal düzenin belirlenmesinde birinci öncelikli amildir. Adalet yoksa diğerlerinin hiç birisi çok da işe yaramaz
- 347 - Umutsuz olmak insanoğluna yakışmaz. Umudu hep taze tutmak, geriye doğru değil, ileri doğru bakmak gerekir. Geriye bakmak insanı karamsarlığa iter. Karamsarlık ise hayatımızın dinamiklerini olumsuz yönde etkiler, örseler. Örselenmiş bir hayatın sahibi olarak da insan üretkenliğini yeterince ortaya çıkartamayacağı için asıl varlık sebebine ihanet etmiş olur. İhanet her halde büyük bir suçtur. Kişi akıllıysa eğer kendisine karşı suç işlemez.
- 348 - İnsan kendisini kurban etmek istemiyorsa kurban olmaz. Kurban olmuşsa kendisi yüzündendir.
- 349 - Barış? Evet! Lâkin barış onu isteyenle yapılır. Karşınızdakinin barıştan anladığı, size tahakküm etmek ve üzerinizde hegemonya kurmaksa eğer o zaman barışa katkıda bulunabilmek için bu gibi düşünenlerle savaşmak gerekir. Savaşmak ve yok etmek... Var olabilmek ve varlığı koruyabilmek için başkaca bir yol kalmadıysa...
- 350 - Kendisini tanımayı öğrendiği gün sorunlarına da çözüm bulmaya başlar insan. Kendisini tanımak içinse kişinin kendisine dönmesi yeter. Eğer insan isterse Pek çok şey öğrenir kendisinden.

Recep Akıl

Küçük dokunuşlar 351 - 360

351 - İnsanın muhatabının yüzüne karşı söyleyemeyeceği bir sözü, arkasından söylemesinin hiçbir anlamı ve değeri yoktur. Çünkü arkadan konuşmak insan olana yakışmaz.

352- Güven tek taraflı bir duygudur, tıpkı sevmek gibi. Ve elbette kişiye özeldir. Ve yine güvenmek her hangi bir nedene ya da şarta bağlı değildir. Bu yüzden "Bana güven," diyen birisine güvenmemek en iyisidir çünkü güven duygusu sessizdir, dili yoktur konuşmaz. Ama kendisini her an hissettirir.

353- Yapılan bir iyilikten dolayı karşılık beklemek değersizleşmeyi göze almak demektir. Amaç, ne yapılmış olunursa olunsun Allah'ın rızasını gözetmek olmalıdır ve eğer bir karşılık beklenecekse kul olarak kuldan değil, Yaratandan beklenmelidir.

354 - Herkes konuşur. Eğer üretmeye yönelik konuşmuyorsan boşa zaman kaybediyorsun demektir. Değerli olan kişinin kendisi ve yaşadığı toplum için çalışıp çabalaması ortaya somut bir şeyler çıkarmasıdır.

355 - Yaratılmış olan her şey bu dünya hayatında Yaratan'ın ona vermiş olduğu görevin icaplarını hiç itiraz etmeden bihakkın yerine getirir. Oysa sadece insanoğlu Allah'ın kendisine yüklediği yükümlülükler konusunda tercih yapabilme hakkına sahiptir ve elbette bu hak sebebiyle de Yaraticısına karşı sorumludur.

356 - Tüm insanlığın babası Âdem aleyhisselamdır. Rengi, ırkı, dili, dini insana üstünlük sağlamaz. Bu nedenle üstünlük kişinin Cenabı Hakk'ın rızasını ne kadar kazandığıyla doğru orantılı bir durumdur.

357 - Birinin rahatı ve refahı bir başkasında sıkıntı ve rahatsızlığa sebep oluyorsa bunun en önemli faili bencilliktir.

358 - İnsanın yapabileceği en büyük ve en değerli tasarruf zamandan yapacağı tasarruftur. Zamani bir sermaye olarak görmek mümkünse eğer bu sermaye gerektiği gibi kullanıldığında kişiye sağlayacağı getirinin büyüklüğü hiçbir maddi değerle ölçülemez.

359 - Hayatında engeller olsun istemiyorsan ve özgürlüğüne düşkünsen ön yargılarından kurtulmak zorundasın. Çünkü kişinin gelişmesinin ve olgunlaşmasının önünde en büyük engel onun düşüncelerinde ve giderek dünya görüşünde oluşturup içselleştirdiği ön yargıdır. Bu sebepten onlardan kurtulmayı ciddiye almalıdır çünkü ancak önyargılarından kurtulabildiği oranda özgür olur.

360 - İnsanların süfli bir takım dünyevi dürtülerinin ortaya çıkarttığı duygu birikimlerine aşk demesi bu sıfatın gerçek anlamını ortadan kaldırmaktadır. Çünkü bu kelime asıl anlamıyla dünyevi olana değil, uhrevi olana hitap eder ve aşk insanda var olan bir şey değildir sadece onu yaratandan kendisine bir yansımadır. Kişi Yaratan'dan kendisine yansıyanı tekrar geldiği kaynağa yansıtılabilmeyi başarabilirse eğer aşkı bulmuş ve ona sahip olmuş demektir. Aksi hal sadece avuntudur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 361 - 370

361 - Doğru bildiklerimizi ne kadar çok kişiye ulaştırıp etkinleştirir ve benimsetebilirsek yanlış olduğuna inandıklarımızın insanlar üzerindeki etkilerini o oranda azaltmış oluruz.

362 - İnsanların bir birilerini anlamalarının yolu dinlemekten geçer. Kişi dinlerse görecektir ki onu da dinleyenler çıkacaktır.

363 - Mutluluk hedef olmamalıdır. Sadece gelip geçilecek bir menzil olarak da görülmemelidir. Çünkü gelip geçerek geride bırakıldığı zaman elde kalmaz.

364 - İnsanın yaptığında mutlaka bir kusur bulunur. Kusursuz olan yalnızca Cenab-ı Rabbil Âlemdir ve elbette onun yarattığı her şey.

365 - İnsanın kafasında oluşan her soruya cevap bulmaya çalışması çok zor bir şeydir. Kişiyi yorar. İyisi mi bazı durumlarda susup sabretmeli ve kimi soruların cevabını zamana bırakmalıyız. Çünkü zaman her soruya mutlaka gerekli olan en doğru ve en açık cevabı verir.

366 - Gerçek özgürlük günün birinde kaybetmenin muhtemel olduğu şeylere karşı olan tutku derecesinde bağımlılıklardan kurtulmakla elde edilir.

367 - Hayallerin en kötü ve çekilmez yanları, gerçekleştikleri andan itibaren insanda oluşturduğu hayal kırıklığıdır. Çünkü insanın hayalleri hayalken sadece kendisine aittirler. Gerçekleştiği andan itibaren herkes görür, bilir, öğrenir ve hisselenir. İşte bu yüzden hayaller gerçeğe döndükleri zaman artık hayal olmanın ulaşılmazlığından uzaklaşıp gerçeğin o sıradanlığında ve hayatın o acımasız çarkları arasında parçalanma sıralarını beklemeye başlarlar.

368 - Atmak için eline çamur alan önce elini kirletir, sonra üzerine sıçratır.

369 - Kişi kendisinde ne varsa onu verir ve ne vermişse onu alır.

370 - Sürekli olarak bir hedefe odaklanıyor olmak insanı yorar, bezdirir. Bu yüzden arada bir durup mola vermek, dinlenip yorgunluk gidermek, çevreye bakınıp, olan biteni gözlemlemek ve görünenin ardındakileri görmeye çalışmak kişiye iyi gelir. Ona "İNSAN" olduğunu ve nereden gelip nereye gittiğini hatırlatır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 371 - 380

371 - İnsan kaynaklı olarak ortaya koyulmuş hiçbir söz, fikir ve anlayışa dayanan mutlak bir doğru yoktur. Tek mutlak doğru Allah kelâmıdır.

372 - Ateşin yanması ve yakması kendisinden kaynaklanan bir durum değildir. Amili öyle murat ettiği için öyledir.

373 - Tarihten ders çıkartmayı bilmeyenler kendi tarihlerini de doğru bir biçimde yazamazlar.

374 - Cahil insan huzurlu olur. Kişi bir iç huzursuzluğu yaşadığını düşünüyorsa eğer, onun kendisi ve çevresine söyleyecekleri var demektir. Öyleyse söylemelidir ama önce kendisine.

375 - Gideceği yolu önce kendisinin çok iyi bilmesi gerekir kişinin ki o zaman hem yolunu kaybetmeden ilerleyebilir ve hem de sorulduğunda yol iz bilmeyenlere kılavuz olur.

376 - Erkek egemen bir toplum olarak ailede hâlâ erkek çocuğunu kız çocuğunun önüne koymaya devam edersek ne yaparsak yapalım kadına şiddetin önüne geçmekte tam bir başarı elde edemeyiz.

377-İnsan hayal ettiği oranda isteklerine ulaşabilir. Çünkü yaratılışı gereği gerçekleşmesini istediği şeyleri hayal eder. Hiç olmayacak şeyleri hayal etmekse insanı kâşif yapar.

378 "Başkalarında ne var?" Diye durup meraklanıp araştırmaya kalkacağına kendi sahip olduklarının şükrünü yerine getirmek, insanı birçok olumsuzluktan, mutsuzluktan ve gereksiz kıskançlıklardan kurtarır ve huzura kavuşturur.

379- İnsanoğlu hep inanmak ihtiyacı içinde olmuştur. Hiçbir şeye inanmadığını söylediğinde bile hiçbir şeye inanmadığına inanmış ama asla kesin bir inançsızlık içinde olmamış, olamamıştır. Çünkü inanç insan için bir tutamaktır, her başı sıkıştığında başvuracağı bir tür sığınak.

380 - Cahile öğretmek kolaydır, eğer öğrenmek istiyorsa. Ama cahil olduğunu bilmeyene ya da bunu kabul etmeyene öğretecek hiçbir şey yoktur. Çünkü o, cehaletini irfan sanır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 381 - 390

381 - Birini gerçek yüzüyle tanımak için yapıp ettiklerine eleştirel bir gözle bakmak yeterlidir. Yapılan eleştirilere vereceği tepkiler onun ne olduğunu ve gerçek yüzünü hemen ortaya çıkartacaktır.

382 - Önemli olan neyin tarafı olduğunuz değil, neye karşı olduğunuzdur. Çünkü bir şeyin tarafı olmak pasifist bir durumdur ve sadece taraftar olmaktan öteye gitmeyebilir. Oysa bir şeye karşı olmak aktivite gerektirir.

383 - Nerede davaları uğruna kurban edilmişler varsa, orada bu kurbanlar üzerinden ikbal devşirenler de mutlaka vardır.

384- İnsanın kendisini nerelerde gördüğü hiç önemli değildir. Önemli olan başkalarının onu nerede gördüğüdür.

385 - Öğretmek bir iddianın sahibi olmak demektir. Bu sebepten faydalı ve erdemli bir davranıştır. Tabi bir de öğrenmek var. Bilmediğini kabullenip öğrenmeyi seçmek de erdemdir ama bilmediğini kabul etmek her babayiğidin harcı değildir.

386 - Hak edene hak ettiğini vermek adil bir davranıştır ama hak etmeyene vermek yüce gönüllülüktür.

387 - Her şey kendisini çoğaltır.

388 - İnsan icat etmez, var olanı keşfeder. Çünkü icat etmek bir şeyi yoktan var etmek demektir ki bu da yalnız ve yalnız Allah'a mahsus bir şeydir.

389 - Gördükleriniz, baktığınız pencerenin temizliği ve genişliği ölçüsündedir. Pencereniz ne kadar temizse o kadar net, ne kadar genişse o kadar fazla bir alanı görürsünüz.

390 - İnsan kendisini en iyi tavır ve davranışlarıyla belli eder. Söyledikleri sadece laftadır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 391 - 400

391 - Yüreğinin sesine kulak vermesi kişiye doğruymuş gibi görünse de çoğu zaman yanıltır. Çünkü yürek duygulardan hareket eder. Duygular ise doğru bir mantık süzgecinden geçirilmediği için genellikle kişinin hata yapma ihtimalini yükseltir. Doğru olan insanın duygularının yön verdiği kalbine değil de aklına ve muhakeme gücünün yön verdiği mantığının öngörülerine güvenmesidir ki muhtemel hatalarını en aza indirmiş olsun.

392- Bir fikir ne kadar yerli yerinde ve doğru görünüyorsa olursa olsun pratikte kendisine yer bulamamışsa eğer hiçbir değer ifade etmez.

393 - Hiç kimse hiçbir zaman elde etmek istediklerinin tümüne sahip olamaz. Kişi sahip olduklarıyla yetinip şükretmeyi bilmelidir. Şükürsüzlük insanı mutsuz eder. Mutsuzluk ise hayat karşısındaki duruşunu etkiler.

394 - Biri size bir iltifatta bulunuyorsa bunun altında mutlaka bir neden aranmalıdır. Hiçbir şey karşılıksız değildir. Her şeyin karşılığı mutlaka beklenir.

395-İntikam yakıcı ve yıkıcı bir duygudur. İnsaf sahibi bir insan bu duygunun ruhunda oluşturacağı olumsuzluklara boyun eğmemeli ve öncelikle kendi selameti için kavgadan yana değil, barıştan yana olmalıdır.

396 - Geleceğini bile bile insanoğlunun sınav için hazırlanmakta hep geç kalması onun hiç iyileşmez baş hastalığıdır.

397- Bir hasmınızın olduğunu ve onunla mücadele etmek gerektiğini düşünüyorsanız, elinizdeki imkânları sonuna kadar kullanmaktan çekinmemelisiniz. Buna rakibinizin kullandığı silahların aynıları da dâhildir. Hatta daha fazlası.

398- Nefsine boyun eğen kişi Rabbi karşısında suçludur. İnsan kendisini yaratılmışlara karşı değil ama Yaratan'ının huzurunda kabahatli hissetmiyorsa mahvolmuş demektir. Suçlu olduğunu kabul etmiş olması kişinin kendisini yenilemesine fırsat tanır ve Allah'ın rızasını kazanma yolunda atacağı adımlarda onun en iyi yardımcısı olur.

399- Neyin yoksa onu istersin. Ama istediğini belli etmemek için onu istemiyormuş gibi yaparsın ve daha isterken yanlış bir yola sapmış olursun.

400- Güngörmüş olmak için illa belli bir yaşa gelmiş olmak gerekmiyor. Güngörmüş olmak demek hayata baktığınız pencerenin ne kadar temiz olduğuyla ve o pencereden neyi görüp algılayarak aktardığınızla ilgili bir durumdur.

Recep Akıl

Küçük dokunuşlar 401 - 410

401- Hayat bu, kimi zaman aldanır, kimi zaman aldatır insan. Aslında her iki halde de kişi sadece kendisiyle baş başadır ve sadece kendisi için yaşar.

402- Bir insanın bir başkasını etkisi altına almak istemesi bir tür kişilik zaafıdır.

403- Her cevabın geçmişinde mutlaka bir problem vardır. Mademki problem var o halde onu çözmek için çaba sarf etmek gerekir. Hiçbir çaba boşuna değildir, mutlaka meyvelerini verir.

404- Başarmak isteği kişinin egosu üzerinde o kadar büyük bir duygu yoğunluğu oluşturur ki bu duygu hiçbir zaman ve asla tatmin edilemez.

405- İyimser olmak insanı doğru yönde motive eder, iyi ve güzel yanını ortaya çıkarmayı sağlar

406- Hiç kimse sonuna kadar gizlenemez. Bir gün mutlaka ortaya çıkmak zorunda kalır. Bu yüzden insanın bunun farkında olarak hayatını düzenlemesi yine kendi çıkarı açısından en doğru davranıştır.

407- Hayat iyi ya da kötü değildir. İyi ya da kötü olan insanın alışkanlıklarından ortaya çıkan tavır ve davranışlardır.

408- Alışkanlıklar insanın karakterini oluşturur ve o karakter ister istemez hayatı boyunca kendisiyle birlikte varlığını sürdürür. Değiştirmeye kalkışmak çok müşkül bir iştir. Üstelik bunu gerçekleştirmek de her babayiğidin harcı değildir.

409- Hayal kur ve bundan asla vazgeçme. Bunları sevdiklerinle de paylaş. Ama onların bile hayallerini küçümsemesine ya da hafife almasına sakın izin verme. Önemli olan bu hayallerinin sana verdiği moral değerdir ve yine bu hayallerin sadece sana ait olmasıdır.

410-Sonbahar ne kadar genç olursa olsun bir sona doğru gidiyor olmanın öyküsünü anlatır insana. Onun nereden gelip nereye gittiğinin hüzünlü öyküsünü.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 41 - 50

41 – Cenab-ı Hakk'ın verdiği ömür sermayesinin her an giderek daha da azalması karşısında insanoğlunun yapabileceği hiç bir şey yok. Meğerki onu Rıza-i İlahiye uygun yaşasın.

42 – Veda etmeler canını hiç sıkmasın. Yeniden bir araya gelebilmenin sevincini yaşayabilmek uğruna "hoşça kal" demek gerekir. Çünkü birbirlerine sevgi ile bağlı olanlar için yeniden bir araya gelmek kaçınılmaz bir şeydir.

43 – Korku iyi midir, kötü mü? Bu her insana göre değişir. Lâkin bir şey var ki insanı tehlikeler karşısında dikkatli olmaya sevk eder. Bir şartla ki kişi korku mevhumunu hayatının bir parçası haline getirip kendini ona esir etmemelidir.

44 – Sevgi hayat için çok güzel ve lezzetli bir katıktır. Eğer sende varsa dağıt ve paylaş ki başkalarının da hayatı tatlansın.

45 – Senden daha güçlü olanı yenmek istiyorsan onun ne kadar güçlü olduğunu aklına getirmeyeceksin. Kendi yapacağın işe odaklanacaksın. Aksi takdirde yenilgiyi kavganın daha başında kabul etmiş olursun.

46 – Her ne olursa olsun insan işini düzgün yapmalıdır ki bir takım zararlara sebep olmasın. Çünkü yapılması için emanet edilen işin akıbeti o işi yapacak olanın sorumluluk bilinciyle doğru orantılıdır.

47 - "Yapamıyorum," demek isteksizliğimizin, kendimize olan güvensizliğimizin üzerini örtme çabasıdır. Herkesi kandırabilmek mümkündür ama kendini asla.

48 - Bir gören ve bir bilen var. O biliyor ve görüyor. Saklanamazsın saklayamazsın.

49 – Yalan söylemek doğru bir davranış değildir. Çünkü söylenen her yalan yeni bir yalanı da peşi sıra getirir. Kişinin kendisini yalan söylemek mecburiyetinde hissetmesi ise daha da vahim bir durumdur ki onu yalana bağımlı hale getirir. Bu sebepten gerçeklerden asla vazgeçmemelidir. Çünkü gerçek ne kadar kırıcı, örseleyici ve can sıkıcı olursa olsun kişiyi özgür kılar.

50 –Kendimizi fazla ciddiye almamalıyız. Dünya bizim etrafımızda dönmüyor. Çevremize sıradan bir yaratılmış olmanın alçak gönüllülüğü içinde bakmalı ve Kâinata bir zerre dahi olmadığımızın bilinciyle hareket ederek öyle yaşamalıyız.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 411 - 420

411 Hayatımızdan sevmediğimiz ve istemediğimiz şeyleri çıkartıp atabilmemiz için sevdiğimiz ve istediklerimizin gerçek değerini vermeyi bilmeliyiz ki yapmak istediğimiz şeyi yapabileme cesareti ve fırsatı bulabilelim.

412- Söylenen söz çoğu zaman söylendiği yerde kalır ve zamanla unutulur gider. Oysa eylem tabiatı gereği ortaya somut şeyler koyar ve elbette ardında mutlaka bir iz bırakır.

413- Her insanın şeytanı kendi içindedir. İyi de kötü de biziz. Şeytanımızı besleyip var etmek ya da onu ortadan kaldırmak yine bize bağlıdır. Verilecek olunan karar sadece bize ait olacaktır.

414- Şansını fazla zorlama. Sana verileni kabul et ve şükret. Gün olur onu da bulamayabilirsin.

415- Üretmiş olduğun şeyin teknolojisi milli değilse o şeyi üretirken kullanmış olduğun sermayenin milli olması üretileni yerli yapmaz.

416- Ortaya koymuş olduğu eylemin sorumluluğundan kaçınması kişinin bir anlamda kendisine ihanet etmesi demek olur.

417- Önce kendine dürüst ol. Başın hep dik kalır. Eğer bu konuda kendine ısrar edebilmeyi başarabilirsen başkalarına da ısrar edebilirsin.

418- Asla vazgeçme. Kaybedenler hep vazgeçenlerin içinden çıkmıştır.

419-İnsanın başına gelen her şeyin Allah'tan geldiğine inanması, rıza gösterip tevekkül etmesi onu karşılaştığı zorluklar ve acılar karşısında daha dirençli kılar ve moral bakımından hayat karşısında daha dik durmasını sağlar.

420- Kendini düşünmeye alıştır. Çünkü düşünen insan soru sorar. Soran aramaya başlar. Arayan ise mutlaka bulur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 421 - 430

421- Tepkisiz kalmak onaylamak anlamına gelir. Onaylıyorsan eğer sorun yok ama onaylamıyorsan tepki göstermelisin ki senin üzerinden başkaları prim yapmasın.

422-Bilmiyorsan susmalısın, susmak demek dinlemeye ve öğrenmeye hazır olmak demektir. Ama biliyorsan susma ve anlat ki herkes öğrensin.

423- Her hangi bir konuda bir karara vardıldıktan sonra harekete geçme isteği ve azmi kişinin iradesine bağlı bir durumdur.

424- Seni var edip yaratana muhalif olma. Bu gerçeğin farkında olarak yaşa ki göçtükten sonra seni hatırlayanların yüzlerinde bir tebessüm, dillerinde bir güzel söz kalsın.

425- Başkalarından önce kişi kendisine iyi davranmalıdır. Kendisine iyi davranmaya başlayan insan yaratılışının hikmetini anlamaya ve giderek kavramaya başlamış demektir. Kendisine iyi davranabilmesi için de insanın nefesine kötü davranması yeterlidir.

426-Her davranışın gerisinde mutlaka bir sebep vardır.

427-Beklemek yerinde saymaktır. Yerinde saymaktansa küçük adımlarla bile olsa ilerlemek daha iyidir. Çünkü bu küçük adımlar önünde sonunda kişiyi hiç değilse bir menzile taşır.

428 – Yere bir şey atmadan önce bir an düşünürseniz ben eminim ki bundan hemen vazgeçeceksiniz. Çünkü siz bir insansınız. İnsan olan çevresini kirletmez, kirletilmesine de izin vermez. Ve yine çünkü insanın kendisine yapabileceği en büyük iyiliklerden birisi de yaşadığı çevreye saygılı olmasıdır. Temiz çevre temiz insanlara özgü bir şeydir ve insan fitratına en uygun olanı budur.

429- Hep şikâyet deriz. Peki, ama şikâyet ettiğimiz şeyleri yapmamak konusunda ne kadar hassasız?

430-Hayata küsmek, onu verene haksızlık etmek olur. Hayat insanoğluna asıl dünyasını kazanması için verilmiştir. O, Rıza-i İlahi'ye uygun yaşanmalı ve sonuna dek kıskançlıkla sahiplenilmelidir. Çünkü son tahlilde kurtuluş anahtarımız yine ondadır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 421 - 530

521- Bilmediğini bilmek öğrenmeyi teşvik eder. Bilmeyip de bildiğini sanmak ise insanı cehalete iter.

522 – Küçük de olsa ileri doğru atılan her adım, atılması muhtemel diğer adımların öncüsüdür.

523 – Yeniden başlamak diye bir şey yoktur insan hayatında. Çünkü zaten bir noktaya gelinmiştir. Bu noktada mola verir, bir süre dinlenip enerji toplarız ve sonra kalkar kaldığımız yerden yürümeye devam ederiz.

524 – Sevgi asude bir liman gibidir ve bu yüzden sevgide tutku yoktur. Çünkü tutku hangi duyguyla birlikte anılırsa o duyguyu olumsuzlaştırır.

525 – Ne yaparsan yap kendine yaparsın. İyilik de kötülük de son tahlilde sana geri döner.

526 - Ne yaparsak yapalım sonunda olacak olan olur ve ne olmuşsa bizim için hayırlı olan odur.

527 - Alışkanlılar bıktırıcıymış gibi görünse de aslında hayatımızın et temel dinamiklerini oluştururlar.

528 – Başarıya ulaşmak istiyorsan hedef yeterli değildir. İşin en önemli kısmı belli bir disiplin temelinde hazırlanmış olmaktır.

529 - Bir insanın her hangi bir konuda birilerini ikna etmek amacıyla " Bu konu hakkında çok araştırma yaptım," gibi bazı cümleler kurması, söz konusu etmiş olduğu konuya olduğundan daha fazla inandırıcılık kazandırmaz.

530 - Kadrolara değil de liderlere bağlı olan her hareket sonunda mutlaka yozlaşarak son bulur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 431 - 440

431-Keşkeler hayatın dönüm noktalarıdır. Eğer bunlardan ders çıkartmayı bilirse insan, yapması muhtemel hatalardan korunabilme şansı artar.

432- İnsan için aidiyet duygusu olmazsa olmaz bir durumdur. Kimimiz bir etnisiteye aitizdir, kimimiz bir dine, kimimiz daha alt zeminlerde başka mevhumlara. Ait olduğun zaman, ister istemez taraf oluyorsun, ait olduğunun tarafı. Taraf olmak kötü bir şey değildir. Kötü olan taraftarlığı bağnazlıkla eş tutup fanatizme zemin hazırlamaktır.

433 - Kendisini tümünden haklı gören biri çok tabidir ki karşısındakine haksızlığı reva görür. Oysa hiç kimse hangi konuda olursa olsun ne tamamen haklıdır ne de tamamen haksız.

434- İnsan kendisiyle birlikteyse yalnız değildir. Kişinin kendisini yalnız hissetmesinin nedeni, kendisinden uzaklaşıp kendisini kaybetmiş olması yüzündendir.

435 -Basiret, sürekli gözünüzün önünde kendisini size fark ettirmek için türlü şaklabanlıklar yapanı değil, gerilerde bir yerlerde durup gözü sürekli sizin üzerinizde olanı görebilmektir. Çünkü her ne olursa olsun o kendisini bir kenara çekip saklayanlardır gerçekten sizi sevip değer vererek peşinizden gelenler.

436 - Değerini bilene dost dünyanın en kıymetli hazinesidir.

437 - Her kavuşma, aynı zamanda yeni bir ayrılığın habercisidir.

438 - Birileri aleyhimize çalışıp bize zarar vermek için bir takım işlerin içine girmiş olabilir. Ona verilecek en iyi cevap kendi işimize bakmak olmalıdır. Çünkü zaman çok değerlidir ve onu her açıdan en iyi biçimde değerlendirmesi ise kişinin kendi faydasıdır.

439 - Zamanın ne işe yaradığını insan zamanında düşünüp bulamamış ya da araştırıp öğrenememişse, zamanı kalmadığında ve zamanı geldiğinde bunun çok iyi anlar.

440 - Sabır en iyi ilaçtır, her türlü toplumsal hastalığa iyi gelir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 441 - 450

441 – Affetmek, insanın yüreğindeki yükü ortadan kaldırır.

442- Kaynamak buharlaşmaya neden olur. Buharlaşmak demek azalmaya başlamak demektir. İstim üzerinde olmak iyidir ama kaynamamak kaydıyla.

443- Verilene rıza gösterip şükretmek, Allah'a iman etmiş olmanın bir cüzü olan kadere imanın bir çeşit yansımasıdır.

444 - Güç sahibi eğer adil değilse sahip olduğu o gücün en zayıf yanını yine kendi gücü oluşturur. Çünkü gücü vasıtasıyla sindirmeye kalkıştıkları gün gelir ondan daha güçlü olarak karşısına çıkar o gücü daha üstün bir güç ile bertaraf eder.

445 - İnsanın hayallerinin gerçekleşmesi, insan için en büyük hayal kırıklığıdır. Çünkü hayaller gerçekleştiği andan itibaren vardılar ve kendileriyle birlikte bir takım sorunları da yanlarında getirirler.

446 - İnsanoğlunun en büyük düşmanı cehaletidir.

447- Söyleyecek sözü olmayanlar gürültü çıkartarak bu eksikliklerini bastırmak için çaba sarf ederler

448 - Olduğumuz kişi olmaya çalıştığımızdan daha iyi biri olabilir.

449 - Dost insan hayatının en önemli enstrümanlarından biridir. Ne kadar çok dostu varsa insanın o kadar zengindir.

450-Dostunu kaybetmek istemiyorsan eğer, onu sınınamalısın. Çünkü sınıandığını düşünen dost güven kaybeder.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 451 - 460

451 - Dostundan olmak istemiyorsan maddi ya da manevi ondan hiçbir şey istememelisin. Çünkü bu isteği yerine getirebilmek için yeterli bir imkâna sahip olmayabilir veya böyle bir isteği yoktur. Her iki halde de karşında zor durumda kalır ki insanlar sevdiklerinin karşısında zor durumda kalmaktan hoşlanmazlar. Dost dostun her halinden haberdardır nasılsa ve istiyorsa dostuna yardım edebilir.

452 - Dostuna gerçek bir yoldaş olmak istiyorsan onun uzağında bile hep yanı başında olduğun duygusuna sahip olmasını sağlamalısın. Çünkü insan dostunun her an yanında olmasını arzu eder.

453 - Dostuna öyle bir dost olmalısın ki senin yanındayken bütün maskelerinden arınıp gerçekte nasılsa öyle olabilmeli. Ruhunun bütün gizliliklerini, eksiklerini, zaafalarını, güzelliklerini sana açabilmeli. Bunu yaparken ileride bir gün bu itiraflarının kendisi aleyhinde kullanılmayacağından zere şüphesi olmamalı ve kendisini sana karşı korumak ihtiyacı hissetmemelidir.

454 - Dostun senin yanındayken içinden nasıl geliyorsa öyle davranmaktan asla çekinmemeli ve emin olmalı ki ne kadar saçmalarsa saçmalasın, abuk sabuk davranırsa davranırsın tüm bunlar ortaya dökülmeyecek ve asla başkalarına koz olmayacaktır.

455 - Her şeyde olduğu gibi dostluklar da eskir. Böyle bir durumda bile dostuna gerçek bir dost olmak istiyorsan eğer her nedenle olursa olsun seni bir gün terk edip gitmiş olsa bile sen onu hiçbir zaman terk etme ve bunu da bilmesini bir şekilde sağla. Ki gün gelip bir dosta ihtiyacı olduğunda hiç düşünmeden geri dönebilsin.

456 - Dostuna asla hiçbir durumda şart koşma ve yapmış olduklarının karşılığını bekleme. Çünkü gerçek dostluk şartsız ve karşılıksız olursa eğer asıl değerini bulur.

457 - Akıl bir terazidir ama çoğu zaman yanlış tartar, eğer kefelere biri mantık diğeri de muhakeme yapabilme gücü değilse.

458 - Ajitasyona yönelik propaganda, günü kurtarmış olsa da uzun vadede ne insana ne de insanlığa bir şey kazandırır. Çünkü ajitasyonun birinci amacı her hangi bir hedef göstermeden kitleleri harekete geçirmektir. Hedefi olmamak demek dışarıdan gelebilecek her türlü etkiye karşı korumasız kalmak demektir.

459- Bu dünyada Allah'ın kulu olmanın şuuruyla ve hiçliğinin farkında olarak yaşamak büyük bir nimettir.

460 - Hedefe yürünürken yol üzerindeki menzillere ulaşmak aşama kaydedilebildiği için önemlidir ama yeterli değildir. Asıl başarı kişinin hedefine varabilmesidir. Hedefe varamadıktan sonra ne kadar yürünmüş olduğunun bir değer yoktur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 461 - 470

461 - Yarış bitmeden hiçbir şey bitmiş olmaz.

462 - Düşünmek için en iyi zaman kendini hesaba çektiğin zamandır.

463 - İnsanoğlu her hareketini bir şarta bağlama ihtiyacıdadır. Bu niçin böyledir? Ben de bilmiyorum. Ama kim bilir belki de varlığını, var olduğunu öncelikle kendisine sonra da kâinata kanıtlama isteği onu buna yöneltiyor olabilir.

464 - İyi ya da kötü, doğru ya da yanlış, atılan her adımın arkasında akli ve mantığı vardır insanın. Vicdanı ise bu adımlara sebepler oluşturmasına ve belki de susmak ya da bazen de tavır almak gerektiği konusunda kararlar vermesine yardımcı olur.

465 - Haklının yanında olmak insan olmakla eşdeğerdir. Haksızlığa boyun eğmeyip ona karşı olmak vicdani bir sorumluluktur. İnsan ise sorumluluklarını yerine getirdiği oranda "İNSAN" olmak onuruna erişir ve Yaratan'ın onu yaratma sebebine hizmet etmiş olur.

466 - Her insan ne kadar şikâyet ederse etsin yaşadığı hayattan memnundur aslında. Bu durumun en büyük kanıtı ise öyle görünüyor olmasına rağmen, şikâyet etmiş olduğu hayatı değiştirmek için her hangi bir çaba sarf etmemesidir.

467 - İnsan hiçbir durumda gerçek anlamda tarafsız değildir, olamaz. Çünkü tarafsız olmak da son tahlilde taraf olmak demektir.

468 - Tarihi ancak ve ancak kendisi ve çevresiyle ilgili kabullerini zaman zaman yoklayıp, gerektiğinde yenileyerek geliştirebilenler değiştirmeyi başardılar. Körü körüne bir takım fikri saplantılarla hareket edenler ise kendilerine ne yazık ki o tarihin ancak karanlık sayfalarında yer bulabildiler.

469 - Kişi çevresiyle birlikte vardır ve çevresi varsa eğer başarı da vardır.

470 - Her insan kendisine ait bir takım değer yargılarına sahip olmalıdır. Özgür birey olabilmenin yolu bu kişisel özelliklerinde gelişir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 471 - 480

471 - Ölümsüzlük isteğiyle yanıp tutuşan insanoğlu fani olan bu dünyada buna hiçbir şekilde kavuşamaz. Başvurduğu bütün yollar çıkmaz, bütün gayret ve çabası ise boşunadır. Çünkü bu dünyanın da bir ömrü var. Yaratan onu da belli bir zaman için yaratmıştır. Vakti geldiğinde yaratılmış olan her şey gibi onun da bir sonu olacaktır. Tüm bunları biliyor olmasına rağmen bu dünyaya tutkuyla bağlı olması insanın kendi kendine zulmüdür.

472 - İnsan çok yakınındaki şeyleri iyi göremez. Resmin tamamını görebilmek için biraz uzaklaşmak gerekir. Peki, o halde kişiye en yakın olan şey nedir? Elbette ki kendisi... Demek oluyor ki kendimizi tanıyabilmemizin en iyi yolu kendimizden biraz uzaklaşmaktır. Uzaklaşmak ve dışarıdan bakmak... Bu arada kendimize bakarken elimizde bir kalem, kâğıt da olursa iyi olur. Çünkü insan unuttur.

473 - Her insanın en azından iyi bildiği bir şey vardır. Bu sebeple işgal ettiği yer sebebiyle hiç kimse küçümsenmemelidir. Çünkü küçümsemek insan ruhunda tamiri zor tahribatlara sebep olur ve aynı zamanda kişilik bozukluğunun da en temel göstergelerinden birisidir.

474 - Akıllı insan kendisine düşman kazandıracak şeylerin içinde olmaz, hiç kimseye düşman da olmaz. Ve yine akıllı insan her nasılsa kendisine düşmanlık güden biri varsa onu asla hafife almaz. Tedbirli olmak bu sebeple her zaman iyidir.

475 - Sana uzatılan eli geri çevirmeden önce iyi düşün. O eli tutmaya karar vermişsen eğer, o zaman da sakın körü körüne bir güven duygusu içinde olma.

476 - Aklını doğru kullanmayı öğren ama ona da gereğinden fazla güvenme. Çünkü gün olur akıl da şaşırabilir, onun bile bir kılavuza ihtiyacı vardır. Aklına muhakeme yapabilme yeteneğini yoldaş et ki hataya düşme riskin azalsın.

477- İnsanlara sert davranma, sevgiyle yaklaş. Bilmelisin ki nasıl davranırsan genellikle o şekilde karşılık alırsın.

478-Hiç kimseyle kendini kıyaslama. Kıyaslamak insan kusurlarından birisi olan kıskançlığı körükler. Kıskançlıksa kişiye hata yaptırır.

479 - Yaptığın hiçbir şeyi ödül için yapma. Yapman gerektiği için yap.

480 - "Başkaları ne der?" Anlayışı içinde hayatını düzenlemeye çalışan kişi gün gelir o başkalarının değer yargılarına ve isteklerine göre hareket etmeye ve onların hoşnut olacağı biçimde yaşamaya başlar.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 481 - 490

- 481 - Somurtmak insanın kendisinin bile katlanamayacağı bir edimdir. Gülümse. Her yer karamsarlıklar içinde bocalayan somurtkanlarla dolu zaten. Pozitif ol.
- 482 - Yeri geldiğinde düşmanına bile elini uzatabilme anlayışı içinde ol. Kin tutma. Kin tutmak insana intikamcı bir ruh kazandırır. İntikam duygusu içinde yaşamaksa kişiyi mutsuzluğa iter. Mutsuz insan çevresini de mutsuz eder.
- 483 - Kıskançlık ilkel bir duygudur. Sen hiç kimseyi kıskanma. Başarıyı ve başarılı olanı takdir et, samimiyetle alkışla. Bakarsın bir gün seni de birileri başarından dolayı alkışla
- 484 - Yalnız olmak başka, yalnız hissetmek çok başkadır. Yalnız olmaya geçici ya da temelli bir takım çözümler bulunabilir belki ama yalnızlık duygusu insanın kendisiyle ilgili bir sorundur.
- 485 - Kişi bir şeyden şikâyet ediyorsa o şey onun için bir sorundur. Çözülmesi için nedenleri üzerinde düşünmek ve elbette çare bulmak için de adımlar atmak gerekir.
- 486 - İyinin ortaya çıkabilmesi için örnek olması bakımından çoğu zaman kötünün varlığı gerekir.
- 487 - Her söylenen söz söylenmiş olduğu zamana aittir ama olduğu yerde küllenip durmaz. Ya bulunduğu yerden karanlığın sözcülüğünü yapar, ya da gelecek zamanlara ışık tutar.
- 488 - Alın terini emeğine katık edersen eğer yüce Yaratan'ın vermiş olduğu rızkı kendine helâl etmiş olursun.
- 489 - Her zaman barış ve dostluktan yana ol. Ama bu mevhumlarla seni aldatmalarına da asla izin verme. Dikkatli ve uyanık ol.
- 490 - Hayat Rıza-i İlahi'ye uygun yaşayanlar için bir koşuşturmacadan ibaret değildir. İsterse kişi kendisine bahşedilmiş olan bu nimeti kendi lehine kullanabilir. Nasıl isterse, tercih kendisindedir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 491 - 500

491 - Gelmiş oldukları mevkilere insanlar eğer kendi emek ve çabalarıyla gelmemişlerse kendilerine karşı bir güvensizlik duygusu içinde olurlar. Bu güvensizlik duygusudur ki onların saldırgan bir ruh hali kazanmalarına sebep olur.

492 - Kimi zaman kişinin söylemiş olduğu bazı yanlış sözler asıl söylemek istediğinin üzerini örter ve onu gereksiz nitelermelerle karşı karşıya bırakır.

493 - Unutmak demek tümünden hatırdan çıkartmak demek değildir. Unutulması gereken şeyin kişide bırakmış olduğu duyguyu izole etmektir.

494 - Mümkünse eğer hiç kimseyle çatışmaya girmemek lazımdır. Sonuna kadar barış ve uzlaşmadan yana olunmalıdır ama eğer yine de muhatap bundan anlamıyorsa o zaman asla geri çekilmeyip, gereği yapılmalıdır. Çünkü bu artık meşru bir haktır.

495 - Anlamak kişinin kendisine anlatılanı soru cevap ilişkisi içinde sorgulayarak kendi mantık süzgecinden geçirdikten sonra anlamlandırması ve içselleştirmesi demektir.

496 - Öğrenmenin ilk adımı bilmediğini kabullenmektir.

497- Sonunda bedeli ne kadar ağır olsa da bazı şeyler vardır ki insanın bunları anlayabilmesi için illa ki yaşaması gerekir.

498 - Devlet gücünü ellerine geçirenler suçlayacak birilerini öne çıkartmak zorundadırlar. Bunu böyle yapmaları kendi yönetimlerine muhalif olması muhtemel olanların önünü kesmek ve kuracakları yeni düzene yol açmak istemeleri yüzündendir. Tarihi kazananlar yazıyor ve elbette kendilerine göre yapıyor bunu. Kaybedenlere niçin kaybettiklerini söyleme fırsatı bile vermeden üstelik.

499 - Hata yapmak insani bir durumdur. Allah'ın yaratmış olduğu hiçbir kul yoktur ki hata yapmamış olsun. Hatalarını kabul et ve onlardan dersler çıkartmasını bil. Çünkü insanın hata ve kabahatlerini içtenlikle kabul etmesi erdemdir.

500 - Herkes kendi açısından haklıdır. Önemli olan kişinin kendisini haklı görmesi değil, bunu savunurken adil olup olmadığıdır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 51 - 60

51 - İnsan önüne çıkan bir sorunu nasıl çözebileceği konusunda bir takım fikirlere ve çözüm önerilerine sahip olabilir. Ama bunları hayata geçirmek için adım atmaz sözde bırakırsa bu fikirlerin hiçbirinin hiçbir değeri olmaz.

52- İnsan yerine ve zamanına göre davranmayı bilmeli ve sabretmelidir. Görecektir ki ne "imkânsız" denilen şey olur hale gelir. Çünkü var eden, varlık sahibi Allah (Azze ve Celle) "Ol" der olmayacak sandığımız şey o anda oluverir.

53 - Adil olmaya çalışılmaz, adil olunur. Kim ki "ben adil olmaya çalışıyorum" diyor bilinmelidir ki o kişi yalan söylüyordur.

54 - Aynı yöne bakan herkes aynı şeyi görmeyebilir. Baktığın şeyin sende uyandırdığı duygu senin kişisel özelliklerinden ortaya çıkar ve sadece sana aittir ve dahi sana göre doğru olması demek onu doğru yapmaz.

55 -"Gerçekten" kelimesiyle söylediklerini destekleyen birisi ya söylediklerinin doğruluğuna kendisi de tam olarak inanmamıştır ya da büyük bir ihtimalle yalan söylüyordur.

56 - İnsan her zaman bir ucundan tutmalı, çalışıp çabalamalı, hak etmelidir. Çalışan üretir. Üreten insan güçlüdür; en azından kendi gözünde.

57 - Kaybetmeyi göze alamayan asla kazanamaz.

58- En derinlemesine ve ayrıntılı fikirler "basit," olarak değerlendirilen kelimelerin oluşturduğu cümlelerin bir araya gelmesinden meydana çıkar.

59 - "Kesinlikle," diyerek sözüne başlayan ya da bitiren birisi söylediklerine büyük bir ihtimalle kendisi de şüpheyle bakıyordu.

60 - Her cisim gibi insan da, varlığı ve kapladığı alanla Uzay'da bir yere sahiptir. Bu duruma göre varlık olmak bir şeydir. O zaman sormak lazım: Mademki insan uzayda kapladığı yer bakımından bir şeydir peki o halde var olmak ne demektir ve neye göre değer bulur?

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 511 - 520

511 - Sorun gibi görülen pek çok şeyin en temelinde insanoğlunun bitmez tükenmez ihtirasları vardır. İnsan bu ihtiraslarından kurtuldukça sorun gibi görülen pek çok şey kolaylıkla çözüme kavuşur.

512 -Yasaklamak yerine bilgilendirmek, aydınlatmak, yol göstermek, tavsiyede bulunmak daha doğru bir davranıştır. Ama tüm bunları yaparken de asla buyurgan olmamak gerekir.

513 - Biri maruz kaldığı ithamlar karşısında kendisini doğru bir biçimde savunmak yerine bağırp çağırarak tepki veriyorsa, bilinmelidir ki büyük bir ihtimalle bu ithamlar doğrudur. Kendisi ya suçludur ve suçunu gizlemek için bu şekilde davranıp onu maskelemek çabası içindedir, ya da sakladığı bir şey vardır onun üzerini örtmeye çalışmaktadır.

514 - Her şey insan için bir imtihan sebebidir. Kişiyeye düşen bu imtihanı verip veremeyeceği konusuylla ilgili olarak hayat karşısında almış olduğu tavidir.

515 - Kişi kendisinin kötü olduğunu kabul ediyorsa zaten öz eleştiri yapıyor demektir ama bu yine de ona eleştiri hakkı vermez. Eleştirebilmesi için kötü olmaktan vazgeçmiş olması gerekir. Öte yandan kötü biri bile iyiyi gösteriyorsa onun bu önerisi dikkate alınmalıdır.

516 - İnsan tarihinden dersler çıkartıp, kendi imkânlarını ve önüne çıkan fırsatları değerlendirebilirse eğer gelecekteki nesillerin kendisiyle öğünebileceği başarılı işlere imza atma konusunda ileri doğru bir adım atmış olur.

517- Elbette ki disiplin bir şeye, bir duruma körü körüne itaat etmek demek değildir. Önerileni sorgulayıcı bir mantıkla istikrarlı bir anlayış içinde tutum ve davranışlarımıza yön vermektir.

518 -Bütün kavgaların temelinde yatan en önemli sebep sahip olma hırsı ve sevdasıdır. İnsan "benim," demek suretiyle sahiplenmeye kalkmaz "bizim," diyerek paylaşmayı kabul ederse kavga sebebinin en büyük kısmını çözmüş olur.

519-Bir şeye niçin karşı olduğunun gerekçeleri sende yoksa sözünün hiç bir değeri yoktur.

520 - İnsan Allah'ın (c.c.) kendisine bahşetmiş olduğu nimeti paylaşmasını bildi mi elinde kalan bereketlenir. Bu ince çizginin künhüne vakıf olmak kolay değilse de imkânsız da değildir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 531 - 540

531 - Endişeleri ayaklandırmak insana sorular sordurur.

532 - Hayaller kurmak gerekir, evet. Çünkü hayal kurmak insanı gerçeklere götürür. Hayal kurmaktan, hem de çok büyük hayaller, hiç olmayacakmış gibi görünen hayaller kurmaktan çekinmemelidir insan ama bir şeyi de asla hiçbir zaman unutmamalıdır: Hayallerin gerçekleştirme aşamasında yetenekler, planlamalar ve uzmanlık için içine girmemişse ortaya çıkacak olan şey ne yazık ki büyük bir hayal kırıklığı olur.

533 - Allah'a ve onun peygamberi Muhammed aleyhisselâtu vesselama iman etmiş olmak bu fırtınalı hayatın içinde sığınabileceğiniz dingin, asude bir limandır. İnsanın ayakta kalmasını, devam edebilmesi için soluklanmasını, moral bulmasını sağlar.

534 - Ormanda aylar olduğu kadar tavşanlar, sincaplar, sırtlanlar ve hatta kaplanlar bile vardır.

535 - Okun menzil alabilmesi için yaya ihtiyacı vardır. Yay olmadan ok bir işe yaramaz.

536 - Güven yoksa sevgi de yoktur. İnsan önce güvenir, sonra sever, çünkü sevgiyi ortaya çıkaran şey güven duygusudur.

537 - Her problemin bir çözümü mutlaka vardır. Ama çözüm için öncelik alıp müdahil olmak gerekir. Müdahil olmak demek çözüm yolunda atılan adımlara katkı sağlamak demektir.

538 - Ortada herkes delirmiş sağa sola koşturup ona buna saldırırken en tehlikeli şey akıllı kalmaktır. Buna rağmen akıllı kalmaya devam etmek yine de en iyisidir. Çünkü ileride telafisi zor şeylerle karşı karşıya kalmaya mecbur olmaz insan.

539 - Her insan hayattan bir şeyler ister. İsterken de beklemeyi öğrenir. Aslında insana beklemeyi öğreten hayat değildir, beklemeyi insan kendi kendisine öğretir.

540- Önüne çıkan her yol ayrımında hangi tarafı seçiyorsan kaderin odur. Tercih tümüyle sana ait.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 541 - 550

541- Bakmak, algılamak ve anlamak için atılan ilk adımdır, izlenim oluşturur, daha fazlasını değil. Daha fazlası görmekle mümkün olur. Görmeye başladığın andan itibaren anlamaya da başlarsın.

542- Birileri çıkıp sizi arkanızdan itiyor ve "ileri," diyorsa dönüp arkanıza bir bakmanız, bakıp sizi kimin ittiğini görmeniz bir de sizinle birlikte yürüyüp yürümediğini öğrenmeniz gerekir. Yürüyorsa eğer nereye kadar yürüyeceğini sürekli kontrol etmeniz de elzemdir. Aksi durum aldatılıyorsunuz anlamına gelebilir.

543- Güle ulaşabilmek için önce dikenleri geçmek lazım.

544 - - İnsanoğlu kaderine kendi ayaklarıyla gidiyor. Elbette bir takım sebepler ortaya çıkıyor ama o sebeplerin Cenabı Hakk tarafından yaratılmasına yine kendisi sebep oluyor.

545 - "Kervan yolda düzelir," mantığıyla hareket eden kişinin ileride neler olabileceğiyle ilgili olarak bir planı ve ön görüşü yoksa eğer hedefine varabilmesi çok da muhtemel değildir. Hedefe varabilse bile yolun başında elinde olanların bir kısmını kaybetmiş olacağı için bırakın kazanç sahibi olmayı aslında zarar bile etmiş olabilir. Bu sebepten akıllı insan yola çıkmadan önce bütün hazırlıklarını eksiksiz yapar.

546 - Bildiklerinizi kıyaslamalı olarak derinlemesine bir analizden geçirerek sentez oluşturamıyorsanız o bildikleriniz ezber olmaktan öteye gidemez.

547 - Şaka yapmak aslında karşındakini bir tür sınamadır. Tepkisini ölçmek ve vereceği tepkiye göre hareket edip tavır belirlemektir. Bir başka deyişle şaka çözmek, ya da açmak için bir tür hamledir.

548 - Zaman denilen mevhum zamanımızı çalıyor. Kesin dönüşe gidiş yolu en be an kısalıyor.

549 - İnsanoğlu tercihleri vasıtasıyla hayatına yön verir ve bu tercihler üzerinden kaderini belirler. Ama aynı anda tercihleri sebebiyle dolaylı olarak başkalarının da kaderlerinin çizilmesinde pay sahibi olur. Bu sebepten olsa gerek tercihlerimiz sadece bizim için değil, çevremiz için de önemlidir. Alınan her karara bir de bu yönden bakmak kişinin hayatını daha verimli bir hale getirebilir.

550 - İlkesizlik ölümcül bir virüs gibidir bulaştığı her şeyi yok eder. Dünyanın en yanlış işini yapıyor olabilirsin. Eğer ilkelerin varsa ve bu ilkelerinden taviz vermeden işini yapıyorsan onaylanmıyorsan bile ilkelerine bağlılığından dolayı yine de saygı görürsün.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 561- 570

561-Ne kadar iyi bilersen bil eğer yeteneğin yoksa öğretemezsin. Öğretmek çok daha başka bir şeydir.

562-Başarısızlık karşısında bile asla yılmamak bir sonraki denemede kazanmak için atılan en önemli adımdır.

563- Kişi bir kimseye güvenmek için her hangi bir sebep aramaz, güvenir, sadece güvenir Hepsi bu kadar... Elbette güven duygusunun oluşmasının bir takım verilere dayanması doğaldır. Durup dururken bu duygu ortaya çıkmaz. Ama belirginleşmeye başlamasından sonra artık nedenler bir kenar bırakılmalıdır.

564- Dönüp dolaşıp iyi insan aramayı bir kenara bırakıp kendimizin iyi insan olma yolunda adımlar atması sorunu büyük oranda halleder. Çünkü kişi kendisinde ne varsa dışarıya onu yansıtır. Ve ne yansıtırsa insan o yansıttığı şey aynıyla kendisine geri yansır.

565- Dua en büyük silahıdır Müslümanın. Bir başkasına duası ise kimi zaman şifa olur, kimi zaman yol açıcı, kimi zaman zorlukları giderici. Ya da kim bilir daha nice hayra vesile olacak şey... Biz bilemeyiz Allah bilir. Bize düşen kendimiz için olduğu kadar başkaları için de duayı dilimizden eksik etmemektir.

566 -Haklıysan güçlüsündür. Tek başına bile olsan asla vazgeçme. Haklılığın görüldükçe seni destekleyenler giderek çoğalacaktır.

567- Su akar mecrasını bulur. Ne kadar zorlarsa zorlasın insan olacak olan neyse o olur. Biz buna inanır bunu söyleriz. Yaratanın karşısında yaratılanın elinde imanından ve amelinden başka hiçbir şey yoktur.

568- İnsan fıtratına uygun olan, tutkulardan uzak kazanma isteğidir. Eğer bu sınır aşılırsa işin içine her türlü gayri meşru davranış girer ki işte o zaman insan kendi varlık sebebinden uzaklaşmaya başlar.

569- Büyük beklentiler içine giren biri bu beklentilerine karşılık bulamadıkça hayat karşısında giderek direnç kaybetmeye başlar ve hırçınlaşır. Bu durumda kişinin ruh sağlığını koruyabilmesi ve mutsuzluğun girdabına kapılmaması için yapması gereken şey hayattan hiçbir şey beklemeden onu kendisine verildiği şekliyle kabullenmesi, yaratılış sebebine göre yaşaması ve şükretmesidir.

570- Küçümsemek ortaya konulmuş olunan başarıyı kabullenmenin bir başka anlatımıdır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 571 - 580

571- Somut bir gerçeği inkâr etmeye kalkışmak o gerçeği kabul etmek anlamı taşır.

572- İnsan herkesten önce kendisine merhametli olmalıdır. Kendisine iyi davranmayan birinin başkalarından iyilik beklemesi gerçekçi bir şey değildir.

573- İnsanın didişmesi sadece kendisiyledir, hep ve her zaman. Bu durumunu başka taraflara kanalize etmeye çalışmasıysa sadece kendisinden kaçmak isteğine bir kılıftır.

574- Yasaklar kişileri ve dolayısıyla toplumları politize ederler. Birlik ve dirliğin bozulmaması, sürdürülebilmesi için bazı kısıtlamalar gerekli olabilir ama öncesinde mantığın ve gerekçelerin doğru bir biçimde ortaya koyulması ve hedefin ikna edilme mecburiyeti unutulmamalıdır.

575- Olacak olan olur. Amenna, ancak olacağı beklemek kaderciliktir. Gelecekte ne olacağını bilemeyeceğimiz için biz üzerimize düşeni yerine getirmek ve yapılması gerekeni yapmak durumundayız.

576 – Sen gerçeği kucaklamaya ne kadar hazırsan gerçek de seni kucaklamaya o kadar hazırdır.

577 – Sevilmek bir ihtiyaçtır, sevmekse erdem. Kişi kendisini sevecek birilerini büyük bir ihtimalle bulur. Peki ya sevmeyi başarabilir mi? Sevmeyi ne kadar başarabilirsen o kadar insan olursun.

578 - Asla "kusursuz iş yaptım," dememek lazımdır. Çünkü insan elinin değdiği hiçbir şey kusursuz değildir. Kusursuz olan bir tek Allah'tır.

579 – Güçlünün en zayıf yanı ve en önemli zaafı yine kendi gücüdür.

580- En iyi propaganda sözle değil örneği ortaya koymakla olur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 581 - 590

581- Birileri çıkıp senin dilinle kendi fikirlerini söylemek isteyebilir. Buna asla izin vermemek lazımdır. Çünkü o zaman kendi fikirlerini söylediğini sanarak başkalarının sana dikte ettirdiklerini söylemiş olursun. Bunun için yapılacak olan şey her hal ve şartta ne olursa olsun asla bir başkasının sana söyletmek istediğini değil kendi söylemek istediğini söylemek için çaba göstermelisin. Bunun nasıl olacağını ise yine kendin bulmalısın.

582- Her ne kadar babalar harmanlayıp kariyorsa da evlatlar analarının eserleridir. Bu sebepten onların evlatlarına bakışlarında babalarinkinden çok daha başka bir anlam yüklüdür. Çünkü annelerin evlatlarına bakışlarında bir sanatkarın eserine bakışındaki o başarmış olmanın (neyi başarmışsa artık) iç huzuru ve gururu vardır.

583- Merak duygusuyla hareket edip, soruların peşine takılan insan için geçmişin hikâyeleri ve efsaneler zengin birer hazinedirler.

584 - Şeylere anlam kazandıran kelimelerdir. Bu sebepten her hangi bir konuda yapılması muhtemel tartışmalar ve fikir alış verişleri şeyler üzerinden değil, onlara anlam kazandıran kelimeler üzerinden yapılırlar, ya da yapılmalıdırlar.

585 -Var olan her şeyin var olması gerçeğinin ardında mutlaka bir sebep vardır. Sebepler için de sebepler vardır. Ölüm, bir gerçek olduğuna göre onun da tecelli edebilmesi için bir sebebe ihtiyaç vardır. Bu kesin gerçek karşısında insanın yapabileceği hiçbir şey yok. Ne olacaksa o olur, ne olmuşsa, insan için en hayırlısı odur.

586- Kötü olmazsa iyiliğin değeri anlaşılmaz. Yani karşıtlık hayatın her durumunda olmalıdır aksi takdirde denge ortadan kalkar. Her şey zıddıyla kaimdir ve zıddı sayesinde bir değere sahip olur.

587- Hayatı süresince insanın önüne neler çıkacağı bilinemez. Bu sebepten dolayı hayatın sürprizlerine karşı hazırlıklı olmak gerekir. Hazırlıklı olmak kişiyi uyanık tutar ve hayata karşı motive edip muhtemel yenilgilere engel olmada ona yardımcı olur.

588-Mutlu olmak için insanın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Sadece var olduğunu sanır ve bu sebepten dolayı da mutsuz olur.

589- Sözlerimiz ve bunlara bağlı olarak davranışlarımız bizimle ilgili olarak başkalarına bilgi verirler. Peki ya biz bu söz ve davranışlarımızla kendimizi maskeliyorsak? Söz ve davranışlarla değil, yapılıp ortaya koyulan şeylerle değerlendirilmelidir insan. Çünkü yapılıp ortaya koyulan şey somuttur ve büyük oranda gerçeği gösterir.

590-İnsan hata yapar. Zaman zaman vehimlere de kapılabilir. Bu çok normal bir durum. Normal olmayan bunu göremiyor olmasıdır. Zaten hatalar zincirinin uzaması da bu körlük sebebiyledir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 591- 600

591-Sürekli olarak yenilmek zaman ilerledikçe kişide bir takım fiziksel ve ruhsal arazların oluşmasına sebep olur. Eğer gerekli görülüyorsa bu gibi insanları tedavi etmenin en pratik ve kolay yolu kazandıklarını sanmalarını sağlamaktır.

592 -Bir şeyi eleştirmek demek onun karşısında olmak demek değildir. Yanlış buluyorsan eleştirmek yeterli değildir. O yanlışa karşı tavır da almak gerekir.

593 – Mutluluk her hangi bir şeye ya da şarta bağlı olarak ortaya çıkmayan ama kişinin hayatının her anını da kapsayan çok değerli bir enstrüman olarak onun hayatında var olmalıdır. Şayet insan, mutluluğun var olma durumunu bir şeye ya da bir şarta bağlıyorsa o şeyin/şartın ortadan kalkması durumunda mutluluk da yok olur. Şartlar, mevhumlar için çoğu zaman o mevhumun yok olma sebebidir.

594 -Bir şeye tutku derecesinde bağlı olmak ağır hastalıktır. Tedavi edilmezse eğer kişiye bu dünyada Cehennem'i yaşatır.

595 - Anlatmanın seviyesini insanın muhatabı belirlemelidir. Çünkü muhatabını dikkate almadan anlatmaya kalkışmak anlaşılammak gibi bir risk taşır. Bu nedenle anlaşılmak istiyorsa kişi anlatmak istediği şeyi açık, net ve basit ifadelerle söylemelidir ki amacına hizmet etsin. Bunun tersi davranışlar kişinin kendisini tatmin etmek eyleminden öteye geçemez.

596 - En kötü karar kararsızlıktan iyidir. Verilen kararın uygulama sırasında yanlışlığı görülürse o yanlış düzeltme imkânı olur ama kararsızlık hareket etmeyi engellediği için belirsizliği körükler.

597- Güven tek taraflı bir duygudur, tıpkı sevmek gibi. Ve elbette kişiye özeldir. Ve yine güvenmek her hangi bir nedene ya da şarta bağlı değildir. Bu yüzden "bana güven," diyen birisine güvenmemek en iyisidir. Çünkü güven duygusu sessizdir, dili yoktur konuşmaz ama kendisini her an hissettirir.

598 - Yanlış sorular sorularak doğru cevaplara ulaşılamaz. "Sorunun yanlışı mı olur?" Sorusu da yanlıştır.

599 – İnsan ne iyidir ne de kötü... Aslında hem iyidir hem de kötü. Hangi tarafını öne çıkartırsa onunla anılır ama hangi yanını öne çıkartacağını da büyük oranda çevresi belirler. Buna rağmen yine de iyi yanını öne çıkartabiliyor ve iyi olmayı seçiyorsa o kişi saygıyı gerçekten hak eder.

600 - Allah'tan başka hiç kimseden hiçbir şey bekleme. Çünkü beklediğini bulamazsan kalbin kırılır küsersin.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 601 - 610

601 - Sinirlilik bir gerginlik halidir. İnsanın davranışlarındaki dengenin bozulmasına sebep olur ve doğru düşünme yeteneğini etkiler. Dengeli bir hayat için öncelikle sinirlilik haiden kurtulmalıdır insan sonrası zaten kendiliğinden gelir.

602 – Karşı olmak bedel ödetir.

603 - Çoklar teklerin bir araya gelmesiyle oluşur. Bu sebepten "Koskoca okyanusta bir damla olsam ne olur ki?" deyip kendini asla küçümseme. Çünkü o zaman okyanus bir damla eksik kalır.

604 - Yürümek için önce ayağa kalkmak lazım.

605 - Bir davanın başarıya ulaşması için verilen mücadelede davaya zarar verebilecek yanlış yollara sapmamak gerekir. Bu gereklilik ahlaki bakımdan da elzemdir. Aksi halde başarıya ulaşıldığı zaman arkada bırakılan izler harcanmış olan emeğin ve verilen mücadelenin değerini siler.

606 - En kolay şeydir terk etmek, bir yeri, bir şeyi. Bu terk edişe bir sürü sebep bulunabilir belki ama hiç biri terk etmeyi yeterince açıklayamaz ve hep bir tarafını eksik bırakır.

607 - Şayet tek olmak bir şeyi değerli kılıyorsa bu o şeyin kabahati değildir. Kabahat, o şeyin karşısına yeni bir şey koyamamış olanındır.

608 - Geçmişini bilmeyen ve ondan ders çıkartmayı da beceremeyen biri geleceğini yönetemez.

609 - Kendimizi mutsuz etmek için elimizden ne geliyorsa yapıyoruz. Oysaki kendimizi biraz olsun rahat bıraksak aramamıza hiç gerek yoktur, mutluluk gelip bizi bulacak.

610 – İnsanlar anlatılanlardan çok gördüklerine inanırlar. O halde en iyi yöntem yaşayarak anlatmaktır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 61 - 70

61 – Başarmak istiyorsan çok çalışmalısın. Çünkü sen uzanıp yatarken muhtemel rakiplerin büyük ihtimalle bir yerlerde boş durmuyordur.

62 – Söylediklerimizi aslında çoğu zaman gerçek niyetimizi belli etmemek ve düşüncelerimizi gizlemek için kullanırız. Bu böyle olmasaydı insan hiç anlaşılammış olmaktan yakınır mıydı?

63 – İnsan çalışıp çabalamalı ve hak etmelidir. Çünkü çalışmak doğru bir iş yapmış olmak demektir ve her durumda mutlaka bir karşılığı olur.

64 – Atmış olduğumuz her adım hedefe varmak içindir. Tabi ki bir hedef belirlemişsek... Aksi halde adımlarımızın bizi nereye götüreceğini bilemeyiz ki bu durum kayboluşumuza mazeret olamaz.

65 – Sen talep etmediğin halde "Söz veriyorum," diyen birinin sözünü tutmayı düşünmüyor olabileceği çok yüksek bir ihtimaldir.

66 - Meşru olan hiçbir iş küçümsenmemelidir. Alın terinin aktığı her uğraş saygıdeğerdir.

67- İnsan hiçbir şeye sahip olmamayı tercih eder de bu tercihte başarılı olabilirse hiçbir yaratılmışın kendisine sahip olmasına izin vermeme özgürlüğü kazanır.

68 – "Bana güven," diyen birine güvende olmak istiyorsan sakın güvenme.

69 – Ağlamak güzeldir. Kötü olan ağlatmak...

70 – Hayal kurmak, istemenin bir başka biçimidir. Her insan hayal kurar, kurmalıdır. Ama hiç olmayacak kadar gerçekleşmesi mümkün olmayacak hayaller... Ancak o zaman hayal kurmuş olmanın tadına varabilir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 61 -70

61 – Başarmak istiyorsan çok çalışmalısın. Çünkü sen uzanıp yatarken muhtemel rakiplerin büyük ihtimalle bir yerlerde boş durmuyordur.

62 – Söylediklerimizi aslında çoğu zaman gerçek niyetimizi belli etmemek ve düşüncelerimizi gizlemek için kullanırız. Bu böyle olmasaydı insan hiç anlaşılammış olmaktan yakınır mıydı?

63 – İnsan çalışıp çabalamalı ve hak etmelidir. Çünkü çalışmak doğru bir iş yapmış olmak demektir ve her durumda mutlaka bir karşılığı olur.

64 – Atmış olduğumuz her adım hedefe varmak içindir. Tabi ki bir hedef belirlemişsek... Aksi halde adımlarımızın bizi nereye götüreceğini bilemeyiz ki bu durum kayboluşumuza mazeret olamaz.

65 – Sen talep etmediğin halde "Söz veriyorum," diyen birinin sözünü tutmayı düşünmüyor olabileceği çok yüksek bir ihtimaldir.

66 - Meşru olan hiçbir iş küçümsenmemelidir. Alın terinin aktığı her uğraş saygıdeğerdir.

67- İnsan hiçbir şeye sahip olmamayı tercih eder de bu tercihte başarılı olabilirse hiçbir yaratılmışın kendisine sahip olmasına izin vermeme özgürlüğü kazanır.

68 – Güvende olmak istiyorsan eğer "Bana güven" diyen birine asla güvenme.

69 – İsyân geri dönüşü çok zor bir yolun başıdır. İnsan kendisini o noktaya getirmeden önce çok iyi düşünmelidir

70 – Hayal kurmak, istemenin bir başka biçimidir. Her insan hayal kurar, kurmalıdır. Ama bunlar hiç olmayacak kadar büyük hayaller olmalıdır. Ancak o zaman hayal kurmuş olmanın tadına varabilir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 611 - 620

611 -Sevgi öğretilemez ama gösterilerek insanın zaten fitratında var olan bu duygu harekete geçirilerek beslenebilir.

612 - Hep kazanmak hırsı hayatı çekilmez bir işkence haline getirir. Hâlbuki hayat ciddiye alınacak kadar değerli bir şey değildir. Çünkü ne kadar çok kazanırsa kazansın insan "vakit tamam," dediğinde görecektir ki bu dünyaya dair kazandığı hiçbir şey yoktur.

613 - Hayat denilen şey edilgendir. Onu etkin hale getiren insan davranışlarıdır.

614 – Bu dünyada adalet aramak beyhude bir çabadır ama buna rağmen insan yine de adil olmalıdır. Çünkü onun adaleti yüceltmesi bu dünyada değilse bile öbür dünyada onun çok işine yarayacaktır.

615 – Hiçbir ölüm erken değildir. Hepsi tam zamanında gelir.

616 - Aynı yöne bakan herkes aynı şeyi göremeyebilir. Baktığın şeyin sende uyandırdığı duygu senin kişisel özelliklerinden ortaya çıkar ve sadece sana aittir ve dahi sana göre doğru olması demek onu doğru yapmaz.

617 – Herkesin bir hikâyesi vardır ama asla kendisini anlatmaz.

618 - İnsan olmak Yaratan'ın bahşettiği bir durumdur ama insan kalmak, kişinin sadece kendi elinde olan bir şeydir. Bunu sağlayabilmesi için bir takım kılavuzlara, yol göstericilere sahip olsa da belirleyici en önemli unsur her hal-ü kârda bir tek yine kendisidir.

619 -İnsan, ne olursa olsun her durumda Allah'ın kendisine vermiş olduğu temsilcilik sıfatının gereğini yerine getirmek gibi bir zorunluluğa sahiptir. Bundan kaçmak mümkün olsa da yaptırımları itibariyle bu hiç doğru bir davranış olmaz. Akıllı olan da zaten bu görevden kendisini muaf tutmaz.

620 - Senin pasifist tutumun karşındakinin hırsını tetikler. Asla saldırgan olmamak gerekir ama sana yapılması muhtemel bir saldırıya da izin vermeyeceğini muhatabının bilmesini sağlamak kendine karşı görevindir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 621 - 630

621 - Bütün sorun öğretmeyi seçmiş olmakta. Oysa öğrenmeyi seçmek sorunun çözümünde kilometre taşıdır. Eğer insan daha en başından öğretmeyi değil de öğrenmeyi seçmiş olsaydı öğrenirken öğrettiğini de görecekti.

622 - İnsanoğlunun açmazlarından biri de yetinmeyi bilmeyip aç gözlü davranması ve bu eksikliği nedeniyle de bu güzelim dünyayı kendisine yaşanmaz hale getirmesidir. Olumsuz değil, olumlu düşünmeli ve biriktirmeci değil paylaşımcı olunmalıdır. İnsanın yaratılış özelliğine böylesi daha uygundur.

623 - Sabretmek insan doğasında varsa da kişi için en zorlu edimlerden biridir. Boşuna dememişler 'Sabırla koruk helva olur,' diye. Sabır zorlu bir yol ama sonucunda elde edilecek ödül çok büyük ve değerlidir.

624- Vefasızlık dünyevi aşkların en iyi arkadaşıdır.

625 - Hayat insanoğluna Allah'ın bahşettiği en güzel nimettir ve yalnızca hayattayken onu değerli kılabilir.

626 - Kendini hiç bir şeye alışmaya zorlama. Çünkü alışkanlıklar insanı tembelliğe itip yeteneklerini köreltirler.

627 - İnsan kim olduğunu ve ne yaptığını en iyi kendisi bilir. Bu sebepten kendisini kandırmayı asla denememelidir.

628 - İpek böceğinin kelebek olup uçabilmesi için o kozayı örmesi lazımdır. Marifet tırtıl olarak kalmak değildir. Marifet kelebek olmaktır. Kelebek olabilmek için de acı çekmeyi göze almak, sabretmek ve üretmek gerekir.

629 -Sevmek zaten insan fitratında olan bir şeydir fakat edilgen ve aynı zamanda soyut bir kavramdır. Bunun sözle ifade edilmesi bile bu durumu değiştirmez. Sevginin etkinleştirilip somut bir hale getirilmesi isteniyorsa eğer bu onu göstermekle mümkün olabilir ancak.

630 - "Bana göre," diyerek söze başlayan biri en azından ortaya bir perspektif koyar ve muhatabına bir tercih hakkı sunar. Fikrinin tartışmaya açık olduğunu daha başından kabul etmiş sayar. Bu anlaşılır bir durumdur ve sakıncalı değildir. Asıl sakıncalı olan kendi anlayışını doğru kabul edip buna göre davranmaktır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 631 - 640

631- Beklentiler aslında insanın mutsuz olmasına sebep olan şeylerdir. Beklemek yerine, oluruna bırakılmalı ve ortaya çıkacak olana rıza gösterilmelidir. Olacaksa olur mutlu olur sevinirsiniz, olmayacaksa da bir bekleyiş içine girilmediği için dert edinmezsiniz. Hayat hiç de uzun değil beklemekle geçirmektense yaşanmalıdır.

632- Söylenmiş olunan bir sözde elbette ki bir mantık kurgusu olmalıdır ama aynı zamanda doğruyu da anlatmayı becerebilmelidir. Çünkü bir sözün mantıklı olması onu doğru yapmaz.

633 - İlk adımı atmak insanın karşındakini önemsemesi demektir. Kendinden daha bilge, daha ulu görmek demektir. Kişinin bu şekilde davranması aslında bir bakıma kendi değerini de arttırması demektir.

634 - Kişi katlanıp, sabır gösterdikçe, kendisine bahşedilmiş olunan hayat nimetini doğru bir şekilde değerlendirebilme imkânına sahip olabilir ancak. Gayrısı beyhude bir çaba olur. İnsanı oyalamaktan başka bir işe yaramaz. Hayat çok kısadır ve oyalanmak için insanın hiç zamanı yoktur.

635 - İnsan ne kadar isterse istesin her zaman doğru olanı yapamayabilir. Bundan dolayı da bir takım memnuniyetsizlikler ortaya çıkabilir. Önemli olan bu yanlışları kabullenmek ve başkalarının eleştirmesine fırsat vermeden kendi kendimizi eleştiriye tabi tutarak bu yanlışları görmek ve doğru olanı bulmaya çalışmaktır.

636- İnsanoğlu zaman zaman yetersiz kalabilir ya da hırsına yenik düşebilir ve bu yüzden hata yapabilir. Hiç kimse mükemmel değildir. Her insanın eksik bir yanı mutlaka vardır. Bunun böyle olması demek onu değersiz kılmaz. Kişiyi değersiz kılan hata yapması değildir. Yapmış olduğu hatayı kabullenmemesidir.

637 - Her ne yaparsa yapsın kişi yapmış olduklarının sadece sebebidir. Asıl güç Kadir-i Mutlak tek bir Allah'tır, O ne derse o olur. Onun iradesinin dışında hiçbir irade yoktur. Kişi bu tek gerçeği bilmek ve ona göre davranmakla mükelleftir. Rabbine "KUL" olmak bunu gerektirir.

638 - Dervişçesine yaşamak anlaşılır bir durumdur. Allah rızası için bu dünyadan vazgeçerek, bu dünyaya değer vermeyip Ahiret için yaşamak. Ama dervişçesine yaşamak demek, hiçbir amacı olmadan yaşamak demek değildir. Cenabı Hakk insanı bu dünyaya gönderirken onun ahiretini kazanmasını murat etmiştir. Bunun için de çalışıp çabalamasını, serseri bir mayın gibi oradan oraya savrulmasını değil.

639 - Hayat fedakârlıklardan ibarettir. Attığımız her adımda bir şeyleri feda ede ede yürürüz kaçınılmaz sona doğru. Mademki feda ediyoruz o zaman feda ettiğimiz şeyin bu dünyadan göç ettiğimizde yanımıza ne katacağını da hesap etmemiz gerekmez mi?

640 - Sıkılı yumruklar her durumda şiddeti çağırır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 641 - 650

641 – Merhamet fitratın en güzel hasletlerinden biridir. İnsana merhamet çok yakışır.

642- İnsanoğlu ne hepten iyidir, ne de hepten kötü. Yaradılışı gereği hem iyidir, hem de kötü. Hangi yanının ne zaman, nerede ve hangi şartlarda ağır basacağına yine kendi özgür iradesiyle kendisi karar verir. Verdiği bu kararlar çerçevesinde de hangi yanı süreklilik arz ederse o yanıla değer bulur.

643- İnsan için her şeyi bilmek mümkün değildir. O halde ne bildiğini iyi bileceksin.

644-Anlaşmazlıklar alt üst oluşları da yanlarında getirirler. Ve elbette peşi sıra kargaşaları da. Ardından yıkımlar, yok oluşlar çıkar ortaya. Yeniden toparlanabilmek ayağa kalkmak içinse büyük çaba ve emek harcamak icap eder. Bu sebepten sarf edilecek olan emek birilerine büyük ihtimalle bir şeyler kazandırmaya adaydır.

645- Hiç kimse istediklerinin tümüne sahip olamaz. Bu yüzdendir ki maddi bir takım kazanımlar için kendimizi gereğinden fazla paralayıp heba etmenin anlamı yoktur. Öte yandan kazanmak da kaybetmek de kendi ellerimizdedir. Ve elbette onun için elimizde sebeplerden başka pek fazla bir şey de yoktur.

646 – Geçmişte köleler vardı. Sahipleri ne isterlerse o olurdu. Günümüz insanını da ihtiyaçları yönlendiriyor, kendi iradesi değil. Bu sebepten ne kadar az şeye ihtiyaç duyarsan o kadar özgürsün. Öte yandan ihtiyaçlarını arttırdığın oranda da bağımlı hale gelir ihtiyaç sandığın şeylerin ve dolayısıyla onları senin önüne koyanların, aslına son tahlilde nefsinin kölesi olursun.

647- Ölüm, bu dünyada garip ve kimsesizdir. Hangimiz ölüm denilen mevhumu severiz ki? Öte yandan bu yalan dünyanın tek gerçeği de ölümdür. Ondan geri kalan her şeye yalan.

648-Doğru olan kişinin enerjisini ve yeteneklerini başkalarının yapıp ettiklerine değil, kendi işine harcamasıdır. Başarılı olmak için bu ona yeter.

649 - Atılması muhtemel yanlış adımlar bize cesaretimizi asla kaybettirmemelidirler. Çünkü atılan bu yanlış adımlardan gerekli olan dersler çıkartılabilirse eğer doğru yolu bulmada bize yardımcı bile olabilirler.

650- İnsanın kendi içine yapmış olduğu yolculuklardan her geri dönüşünde heybesinde yeni haberler olur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 651 - 660

651- İnsanoğlu hayatın içinde gideceği menzile doğru bir nehir gibi akar. Bu akışta zaman zaman durup göllenir ve birikir sonra yeniden akar.

652- Ortada somut veriler yokken birinin bir başkasını suçlamaya başlaması suçlayanın söyleyecek sözünün kalmadığını gösterir.

653- Kavuşmak bir bitiş anıdır ve tabii bir anlamda sahip olmak anlamı da taşır. Sahip olduğun anda, sahip olduğun şeyin değeri sende artık sıfır düzeyindedir. Çünkü o artık senindir, değerini de ancak sen koyabilirsin.

654- Her şeyi bilmesi mümkün değildir insanın ama pek çok şeyi bilebilir. Bu iyidir evet, ama kendisini bilmesi daha iyidir.

655- Bildiğini hangi yolla olursa olsun hayata geçirip insanın hizmetine sunamıyorsan o bilginin hiç bir değeri yoktur.

656- Hayatı süresince insanın başına iyi ya da kötü pek çok şey gelebilir. Her iki durumda da gelenin Allah'tan geldiğine inanıp şükretmek kulun Rabbine duasıdır.

657- Bir hedefe odaklanmışsanız eğer artık önünüze çıkan her türlü engeli yok etmek gibi bir mecburiyetiniz vardır. Aksi takdirde başarmanız mümkün değildir.

658- Suçlamaktan kolay ne var? Suçlamak yerine anlamaya çalışmak belki de problemin çözümüne daha çok yardımcı olur.

659-Tasarruflarımız yüzünden kaderin bizdeki etkisini, bizim dışımızdaki başka şeylere izafe etmemiz bizim gerçeklerden kaçmamız anlamına gelir. Başımıza ne gelmişse biz istediğimiz için gelmiştir.

660- Yaşlandıkça geçmişini daha çok düşünüyor insan. Bu özlemek midir, yoksa bu dünyanın faniliği karşısında çaresizliğin bir tezahürü mü? Her neyse... Hayatını güzel yaşamışsa insan hangisi olursa olsun fark etmez. Yeter ki bu dünyadan göçtüğünde ardında hoş bir seda bıraksın.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 661 - 670

661- Vermeyi bilmek, üstelik bir de elindeki en değerli şeyi verebilmek her kişinin yapabileceği bir şey değildir. Bunu ancak yüksek ruhlu insanlar yapabilirler. Çünkü insan bencildir ve fayda sağlamayacaksa asla elindekinden vaz geçmez.

662- Başkalarının dikkatini çekmek için ortalıkta dolaşıp durmak beyhude bir çabadır. Çünkü gözlerden uzak kaldığın andan itibaren seni kimse hatırlamaz. Hatırlanmak istiyorsan eğer insanın hayrına olacak bir şeyler ortaya koymalısın.

663- Topluları bir arada tutan en önemli faktör adalettir. Adaletin olmadığı toplumlarda radikalizm ortaya çıkar ve fanatizm güç kazanır. Fanatizm demek kargaşa demektir. Kargaşanın hüküm sürdüğü hiç bir toplum hayatiyetini sürdüremez ve gün gelir yok olur.

664- Hangi türden olursa olsun insan davranışlarının kendi içinde belli bir mantığı ve sahibine göre bir gerekçesi vardır. Bu sebepten mümkünse eğer ne kadar kırıci ve örseleyici de olsa hiç bir davranıştan ötürü hiç kimseye gönül koyulmamalı, üzerinde durulmamalıdır.

665- Ölüm insanda her an görevini yapıyor fakat insan bunu görmezden geliyor. Son pişmanlık fayda vermez. Son ders zili çalmadan dersimizi almamız.

666- Hayatı nispeten sorunsuz ve mutlu bir şekilde yaşamak istiyorsa insan bir takım fedakârlıklar yapmak mecburiyetindedir. Aksi takdirde çevresinde kalbi kırılmış mutsuz insanlar biriktirir.

667- Nereden bakarsan oradan görürsün. Ne görürsen onu algıyorsun. Ve algıladığını içselleştirmişsen kendi doğrun olarak kabul edersin. Ama biliyorsun ki çevrende senden başkaları da var. Onlar da bakıp görüyor ve algılıyorlar.

668- İnsanın doğru bildikleri mutlak değil, görecedir. Doğrular ve yanlışlar, kişi, zaman ve mekâna göre değişirler. Söz konusu bu doğru ve yanlışlar zaman zaman sorgulamalıdır ki bunlar bağnazlık ve dar düşünce kalıplarının cenderesinde sıkışıp kalmassınlar. Çünkü bağnazlık ve fikrisabit, kişiyi fanatizme sürükler.

669- İnsan hayata gülümseyerek bakmayı, ılımlı olmayı tercih etmelidir. Çünkü ılımlılık fanatizmi ortadan kaldırır. Fanatizm insanı kibirli yapar. Tarih göstermiştir ki hatta günümüzde bile çevresini ve yaşadığı topluları felakete sürüklemiş olanlar hep bu gibi kibir sahibi kimselerden çıkmıştır.

670- Kişi sorgulayıcı aklın kurgulayıp düzenlediği bir hayatın içinde daha rahat ve huzurlu olur. Çünkü sorgulayıcı bir kuşkuculuğun getirdiği akılcılık, insanı ihtiraslarından sıyırıp onu tevazu sahibi yapar ve önüne daha geniş bir düşünme zemini açar.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 671 - 680

671- İnsan ön kabullerini bir kenara koyup ne kadar geniş bir pencereden bakarsa, etrafını o kadar daha net ve iyi görüp algılar. Tabii aynı zamanda çevresine daha anlayışlı ve hoşgörülü olmayı başarıp doğru bir düşünme biçimi elde ederek doğru bir sorgulamayla görüneni değil görünenin ardındakini görmenin yollarını araştırır.

672- Evet, düşünmek insana özgü bir şeydir. Çünkü onu düşünmeye sevk eden şeyden yola çıkarak ortaya çıkmış olan konuyu derinlemesine irdeler. Düşünen beyin soru sorar. Soran aramaya başlar. Arayan da aradığını mutlaka bulur.

673- İnsan söyleyeceğini muhatabının gözlerinin içine bakarak ve direkt olarak söylemelidir. Çünkü mertlik bunu gerektirir. Yiğit olan söyleyeceğini evirip çevirmeden dosdoğru söyler. Lafı dolandırmaz. Çünkü lafı dolandırmak demek kişinin kendisine ve fikrine olan güvensizliğini gösterir.

674- Rabbimizin her an bizimle birlikte olduğunun bilinci içinde yaşamalıyız. Evet, o hep bizimle birlikte dir lakin O'nun bizimle birlikte olduğunu hissedebilmenin yolu da dua etmekten geçer. Çünkü dua insanı Rab'biyle buluşturur.

675- İnsanın söylediği her sözün fikri bir alt yapısı olmalıdır. Aksi takdirde gelebilecek itirazlar karşısında bocalar ve zor durumda kalır.

676- Yaptığın iyiliklerin ileride sana fayda sağlayabileceğini düşünerek yapıyorsan, yapma. Çünkü kendini kandırmış olursun. Adı üzerinde: İyilik... Yaparsın unuttur gidersin.

677- Saatin yaptığı şey görünmez olanı göstermektir. Her canlı daha ana rahmine düştüğü an ölmeye başlıyor. Bunun için bizim bildiğimiz zaman kavramına ihtiyaç yoktur.

678- Hayat bize bir takım kazançlar sağlıyormuş gibi görünse de son tahlilde kayıplardan ibarettir.

679- Zaman zaman yalnız kalmak isteriz ama bunu başaramayız. İnsan asla yalnız değildir. Çünkü nefsi (egosu) her an onunla birlikte dir.

680- Hırslarının esiridir insan. Bu esarettten kurtulmanın tek yolu, dünyaya niçin gönderildiğinin idrakine varıp gereğini yapmaktan geçiyor.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 681 - 690

681- Yaşadığı hayattan ötürü hiç kimseyi kınayıp ayıplamamak lazım. Kimin ne olacağını ancak Allah bilir.

682- İnsanoğlu kusursuz yaratılmış bir varlıktır. Kusurlu bir hale gelmişse eğer bu onun tercihleri yüzündendir.

683- Güven insanlar arasındaki ilişkilerin temelini oluşturur. Güven yoksa başka hiçbir mevhum çok da işe yaramaz.

684- Her kelimenin bir sözlük anlamı vardır ve tabii bir de onları kullanana göre değişen anlamları.

685- Doğrudan yana olmak kişiye bedel ödetir lâkin aynı zamanda özgür bırakır.

686- Var olmak istiyorsan çevrene uyum sağlamak zorunda değilsin ama çevreni de yok sayamazsın.

687- İddialı olmak iyidir lâkin insan iddiasının gereğini yerine getiremezse gülünç durumlara düşmeyi de göze almalıdır.

688- İnsan, mutluluğun var olma durumunu bir şeye bağlıyorsa eğer o şeyin ortadan kalkması durumunda mutluluk da yok olur. Mutlu olmak için illa ki bir sebep gerekmez.

689- En büyük sorunlar tutkularının yönlendirmiş olduğu ihtiraslı insanların bu duygularını tatmin etmek istemeleri yüzünden çıkarlar. Çünkü ihtiras paylaşmaya engel bir durumdur.

690- Ne şekilde olursa olsun duyguların dışı vurumu kişinin kendisini ifade etmesinden çok kendisini tatmin etmesine yöneliktir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 691 - 700

691- Niyetin karşındakine bir şeyler anlatmaksızın eğer, doğru kelimeleri bulup yanlış anlaşılmaya izin vermeyecek net ve basit cümleler kuracaksın ki maksat hâsıl olsun.

692- Yaşadıkları yerlerde mezarları olmayan insanlar için o topraklar vatan değil sadece üzerinde ömür sürdükleri bir toprak parçasıdır.

693- Bir ailenin bireylerini birbirine bağlayan birincil etmen sevgi değildir. Onları birbirlerine bağlayan asıl şeyler birbirlerine olan saygıları ve birlikte oldukları zaman aldıkları haz ve mutluluktur. Son tahlilde bunlar da zaten sevgiyi doğururlar.

694- Hayat bu, kimi zaman aldanır, kimi zaman aldatır insan. Aslında her iki halde de kişi sadece kendisiyle baş başadır ve sadece kendisi için yaşar. Çevre sadece enstrümandır.

695- Çoğu zaman engelmış gibi görünen şeyler aslında insan için bir motivasyon kaynağı olabilir ve önüne yeni fırsatlar çıkartabilirler.

696- İlkeli olmak için duyarlı olmak gerekmiyor. Mantıklı olmak yeterlidir. Çünkü ilkeler duygularla değil mantıkla oluşturulurlar.

697- Hayatını idame ettirmeye yarayan şeylerin dışında ihtiyaçmış gibi görünen şeylerin neredeyse tamamı insan için lüktür.

698- Haklı olursa bile bir takım mecburiyetler uzlaşmak gereğini ortaya çıkarmışsa bundan imtina edilmemelidir. Çünkü uzlaşmaz olmak haklılığı örseler kim bilir belki de ortadan kaldırır.

699- Cenabı Rabbil Alemin yarattığı hiçbir şeye benzemez. O'nu tanımlamak beyhudedir ve O'nu bilen zaten buna yeltenmez.

700- Hiçbir zaman umutsuz olunmamalıdır. Ummak hayat karşısında daha güçlü ve daha dirençli kılar insanı. Unutulmamalıdır ki hayırlısı neyse o olur, ne olmuşsa insan için hayırlı olan odur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 701 - 710

701- Her insan yüreğinde bir dünya taşır. Ve bu dünyada kimi zaman çiçekler açar bahar olur, kimi zaman karlar yağar don olur, kimi zaman da volkanlar patlar, kavurur. Yani kısacası Dünya neyse insan odur.

702- Provokatör, ortamı hazırlayan kişidir. Eylem yapmaz yapılmasının gerçekleşmesi için gerekli olan şartların oluşmasını sağlar ve geri çekilip ortadan kaybolur.

703- Bir davaya inanmışsan o davanın militanı olacaksın. O kadar ki canından bile aziz bileceksin. Ama dava da dava olacak hani. Cenabı Hakk'a muhalif olmayacak.

704- Yarışma psikolojisiyle bir şeyler yapmaya çalışmak kişiyi baskı altına alır. Kendimizi hiçbir şeye mecbur hissetmemeliyiz. İstiyorsak yapmalı istemiyorsak yapmamayı tercih etmeliyiz.

705- Sevgi edilgendir. Bu sebepten gösterilmesi gerekse bile onu baskın hale getirmek sevilen üzerinde ters tepkiye sebep olabilir.

706- Işıklar altında olmak kişiye güzel gelebilir ama değerli olan karanlıkta kalıp ışık tutan olmaktır.

707- Anlamalı ve değerli şeyleri elde etmek kolay değildir. Kazanmak için yılmadan ve pes etmeden istikrarlı olarak çaba sarf etmek gerekir.

708- Asla alışmamak lazım. Alışkanlıklar insanı tembelleğe, bir süre sonra da önce kendisine sonra başkalarına haksızlık yapmaya sebep olabilirler.

709- İnsanlar sana nasıl davranıyorlarsa sen de onlara öyle davran. Gerekiyorsa terbiyeni boz ama moralini bozma. Yani melek olmaya çalışma olamazsın zaten. İnsan olarak yaratıldın, o halde insan gibi davran.

710- Ufak tefek problemleri kafaya takarsan eğer, onların büyümesine sebep olur çözebilmek için daha fazla zaman harcarsın.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 71 - 80

71- Ne yaparsan yap, faydalı şeyler yap ama kendin için değil Allah rızası için.

72 - İyi bir başlangıç başarı için ne kadar gerekliyse iyi bir planlama da bir o kadar gereklidir. Bu ikisinden biri yoksa başarı da yoktur.

73 - Dil, çoğu zaman insan için bir tür tatmin aracı olarak kullanılır.

74 - Var olmak önemlidir ama daha da önemlisi meyve verebilmektir.

75 - Öyle olmadığı halde zaman, insanoğlu için geçmişini karanlık ve belirsiz gibi bilinen ama geleceği belli bir yoldur; üzerinde menzil menzil yürünen...

76 - Sen nasılsan dünya da öyledir. İyi de kötü de seninle birlikte. Sen ne tarafa gidersen dünya da seninle birlikte o tarafa gelir. Ve sen ne istiyorsan o olur.

77 - Güzel görebilmek için güzel bakmak gerekir.

78- Öfke sıkıcıdır, insanı tekdüze ve renksiz bir hayatın içinde yaşamaya mahkûm eder.

79-Dün Allah'ındı, bugün de Allah'ın... Bize kalan bu an. O da Cenab-ı Hak'ın kuluna bahsetmiş olduğu sonsuz nimeti. "An" deyip geçmemelidir insan. O an onun belki mahvına, belki de kurtuluşuna sebep olabilir. Kim bilir Allah'tan gayrı?

80-Geçmişten geleceğe her anlamda biriktirdiklerimiz bizi biz yapan unsurlardır. Onları yok saymak mümkün değildir. Geçmişini yok sayması, kendisini yok saymasıdır insanın. Çünkü insanoğlu geçmişine sahiptir ve o geçmişini onun asıl servetidir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 711 - 720

711-Hepimiz riyakâruz. Düşüncelerimizin ve suretimizin üzerindeki maskeleri kaldırmadıkça da bu durum böyle olmaya devam edecektir.

712-Hiç kimseden hiçbir şey beklememek insanın akıl ve ruh sağlığını korur. Çünkü beklemek yıpratıcıdır, elde edememek yıkıcı.

713- Düştüğünde kalkmayı başarabilirsen, başarmak için çıktığın yolda yürümeye devam etme şansın olur.

714- İlk kimliğimiz 'insan'dır bizim. Bu kimliği hak etmemiş olanın diğer kimliklerinin hiçbir değeri yoktur.

715-Zulme sessiz kalan da zalimdir. Hiçbir şey yapamıyorsak bile zalime karşı zulmünden dolayı sesimizi yükseltmeliyiz.

716- Yolun ortasından gitmek her iki tarafını da açıkta bırakmak demektir. Buna rağmen yine de ortadan gideceksin.

717- Her canlının bir yaratılış gayesi var. İnsanın da... Ne zamanki kişi bu gayeye sırtını döner eksilmeye başlar.

718- Niyetimizi hayata geçirecek olan şey içimizdeki cesarettir. Cesaret yoksa niyetin hiçbir önemi yoktur.

719- Cenabı Hak yaratırken yaratışının sebeplerini ve bu sebeplerden ortaya çıkacak olan soruların cevaplarını da beraberinde yaratır.

720- Kaybetmek mukadder, önemli olan kaybolmamak. Kaybolmamayı başarabilirsen kayıplarını telafi etme imkânı da bulabilirsin.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 721 - 730

721- İnsanı tutkuları esir alır. Tutkularından ne kadar uzaklaşırsan o kadar özgür olursun.

722- İnsan hayatı boyunca hep yalnızdır fakat bunu çevresinden el ayak çekilmedikçe anlayamaz.

723- Davranışlarımızı ve kararlarımızı zaman zaman sorgulamalı ve doğru olup olmadıkları konusunda onları teste tabi tutmalıyız.

724- İnsan sonunun ne olacağını çok iyi bilir ama bilmiyormuş gibi davranır. Çünkü bu şekilde davranması nasılsa bir gün gelecek olan o sonu beklemesini daha kolay hale getirir.

725- İnsanı nazik ve uyumlu yapan şey kaybetme korkusudur. Kaybetmeyeceğinden emin olduğu an zorbaladır.

726- Hayatın amacı olduğu sanılan mutluluk elde edilince, gerçek amaç olan görev unutulur. İnsan için bu bir dramdır.

727- Yüreğini aşkın uhrevi olanına bağlayan kişi dünyevi olanına da ulaşır. Bu sebepten olmalıdır ki Leylâ, Mecnun'a gerçek aşkı gösteren bir araçtır.

728- Sabır, nefret vb.leri gibi sevmek kavramı da kişisellik arz eden bir kavramdır ve kişinin kendi tercihiyle ortaya çıkar.

729- Kim ne yaparsa önce kendisine yapıyor. Hiç kimse kimseye asla zarar veremiyor. Pratikte öyle görünüyor olsa da sonuç son tahlilde zarar görenin lehine oluyor.

730- İnsan olmak Yaratan'ın bahşettiği bir durumdur ama insan kalmak, kişinin sadece kendi elinde olan bir şeydir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 751 - 760

751- Her insan ne kadar şikâyet ederse etsin yaşadığı hayattan memnundur aslında. Bu durumun en büyük kanıtı ise şikâyet etmiş olduğu hayatı (öyle görünüyor olmasına rağmen) değiştirmek için gerçek bir çaba sarf etmemesidir.

752- İnsanoğlunun en büyük açmazı yetinmeyi bilmeyip açgözlü davranması ve bu eksikliği nedeniyle de bu güzelim dünyayı kendisine yaşanmaz hale getirmesidir. Halbuki olumsuz değil de olumlu düşünebilse ve biriktirmeci değil paylaşımcı olsa... Böylesi daha güzel değil midir?

753- Anlaşmazlıklar alt üst oluşları da yanlarında taşırlar ve elbette kargaşayı da. Sonuç yıkım ve yok oluşturmaktır. Yıkımların ardından yeniden toparlanabilmek için çok büyük emek ve maliyet gereklidir. Bu sebepten maliyetler birileri için kazanç kapısıdır. Onun içindir ki kargaşaların ardında mutlaka birilerini hesabı vardır.

754- Haklı olanın yanına olmak erdemli bir davranıştır. Aynı durum haksızın da karşısında olmayı gerektirir ve bu vicdani bir sorumluluktur. İnsan ise sorumluluklarını yerine getirdiği oranda 'İNSAN' olmanın kendisine verdiği onuru üzerinde taşır ve Yaratan'ın onu yaratma sebebine hizmet etmiş olur.

755- Halkın dili söylemek istediğini dolambaçlı yollara sapmadan basit cümlelerle doğrudan söyler ki en aptal bile anlasın. Bu sebeple söyleyecek bir sözümüz varsa bunu basit ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeliyiz ki hedefe ulaşmış olalım. Aksi takdirde o sözün bir kıymeti olmaz.

756- insanın aklına yatan her söylem doğruyu işaret etmiyor olabilir. İşte bu yüzden kişinin hangi konuda ve ne şekilde olursa olsun bir bilgiye ulaştı mı onu kabullenmeden önce önünü arkasını iyi bir inceleyip araştırması gerekir. Az bir şey kuşkucu olmanın hiçbir zararı olmaz ve insanı suistimaller karşısında uyanık tutar.

757- Var olan her şeyin var olması gerçeğinin ardında mutlaka bir sebep vardır. Sebepler için de sebepler vardır. Ölüm, bir gerçek olarak insanın önünde duruyor ama onun da tecelli edebilmesi için bir sebebe ihtiyaç vardır.

758- İnsanlar kendilerine nasihat verilmesine sinir olurlar ama nasihat vermeye bayılırlar.

759- En güzel arkadaşlıklar, en güçlü ve sağlam dostluklar yürekten bir merhabayla başlar. Güne güzel başlamak istiyorsa insan yüzünde kocaman bir gülümsemeye çevresine "Merhaba!" demekten kendisini alıkoymamalıdır.

760- Disiplin bir şeye, bir duruma körü körüne itaat etmek demek değildir. Önerileni sorgulayıcı bir mantıkla istikrarlı bir anlayış içinde tutum ve davranışlarımıza yön vermektir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 761 - 770

761- Her insanın şeytanı kendi içindedir. Onu başka taraflarda aramasının hiç gereği yoktur. İyi de kötü de kişinin kendisiyle birliktedir. Şeytanını besleyip büyütmesi ya da yok etmesi yapacağı tercihle ilgili bir durumdur.

762- İnsan ne isterse o olur. Ya nefsini kocaman bir sorun olarak üzerinde bir yük olarak taşır ve onun esiri olup hayatının her anına müdahale etmesine izin verir ya da davranışları ve yaşam tarzıyla zararsız bir şey haline getirip onu esir alır. Seçim tümüyle kişinin kendisine aittir.

763- Bilmek, sorumluluk demektir. Sorumluluk ise insana görev yükler. O halde bildiğini iddia eden kişi bu bilginin kendisine yüklediği görevi yerine getirme konusunda duyarlı olmak zorundadır. Kişi bu duyarlılığı göstermekte tereddüt ediyorsa gün gelir sahip olduğu bilgi ona ağır gelmeye başlar, taşıyamaz ve altında kalır.

764- Cenabı Hakk yarattığı hiç bir kulunun kötü olmasını istemez. Göndermiş olduğu onca kılavuz ve yol göstericiye, koymuş olduğu kurallara, dahası kuluna verdiği karar verme iradesine rağmen kişi hâlâ kötüyü ve yasaklanmış olanı seçiyorsa bahaneler üretip yapmış olduğu yanlışlara suçlu aramasın. Yapabiliyorsa eğer kendi nefsiyle hesaplaşsın.

765- Ağlamak her insana yakışır; kadın erkek, genç yaşlı, küçük büyük... Çünkü ağlarken insan, takmış olduğu bütün maskelerden arınır, kendisi olur. Öte yandan gözyaşları insana geçmişten kalan hatıraların bugüne gelmiş halidir de aynı zamanda.. Aktıkça yürekleri temizleyip yıkar, kişiyi ağırlıklarından kurtarır. Bu yüzden ağlamak güzeldir, kötü olan ağlatmak.

766- Geçmişte ne yapıldığına değil, bugüne nasıl gelindiğine bakılmalıdır. Evet, geleceğe ışık olabilmesi için zaman zaman geçmişin muhasebesini yapmalıdır insan ama oralarda da fazla takılmamalıdır. Çünkü geçmişe takılıp kalmak kişiyi hedefine doğru yürüyüşünde geride bırakır.

767- Saklamaya başlamak insanı yalan söylemek zorunda bırakır. Bu yüzden kişi basit ve açık seçik bir hayat tarzı benimsemelidir ki yalan söylemek zorunda olmasın.

768- Erkek egemen bir toplum olarak ailede hâlâ erkek çocuğunu kız çocuğunun önüne koymaya devam edersek ne yaparsak yapalım kadına şiddetin önüne geçmekte tam bir başarı elde edemeyiz.

769- İnsanlar kendilerine nasihat verilmesine sinir olurlar ama nasihat vermeye bayılırlar.

770- Disiplin bir şeye, bir duruma körü körüne itaat etmek demek değildir. Önerileni sorgulayıcı bir mantıkla istikrarlı bir anlayış içinde tutum ve davranışlarımıza yön vermektir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 771 - 780

771- Umutsuz olmak insanoğluna yakışmaz. Umudu hep taze tutmak, geriye doğru değil, ileri doğru bakmak gerekir. Geriye bakmak insanı karamsarlığa iter. Karamsarlık ise hayatımızın dinamiklerini olumsuz yönde etkiler, örseler. Örselenmiş bir hayatın sahibi olarak da insan üretkenliğini yeterince ortaya çıkartamayacağı için asıl varlık sebebine ihanet etmiş olur. İhanet her durumda büyük bir suçtur. Kişi akıllıysa kendisine karşı suç işlemez.

772- En güzel arkadaşlıklar, en güçlü ve sağlam dostluklar yürekten bir merhabayla başlar. Güne güzel başlamak istiyorsa insan yüzünde kocaman bir gülümsemeye çevresine "Merhaba!" demekten kendisini alıkoymamalıdır.

773- "Kim ne der?" diye düşünerek yaşamak insanın bir takım maskelerin ardına sığınmasına sebep olur. En iyisi "Kim ne isterse onu söylesin," diyerek hayatın ayrıntılarına çok fazla kafayı takmadan basit ve sıradan bir hayat yaşamaktır. Böylesi kişiyi çok büyük sıkıntılardan kurtarır. Yeter ki Rıza-i İlahi'ye muhalif davranışlar içinde olmasın.

774- Hayat fedakârlıklardan ibarettir. Attığımız her adımda bir şeyleri feda ede ede yürürüz kaçınılmaz sona doğru. Mademki feda ediyoruz o zaman feda ettiğimiz şeyin, şeylerin bu dünyadan göç ettiğimizde yanımıza ne katacağını da hesap etmemiz gerekmez mi?

775- Korku iyidir demiyorum, lâkin yine de insanı tehlikeler karşısında dikkatli olmaya sevk eder. Bir şartla ki kişi korku mevhumunu hayatının bir parçası haline getirip kendini ona esir etmemelidir.

776- Çoğu zaman engelmış gibi görünen şeyler aslında insan için bir motivasyon kaynağı, bir imkân olabilir ve önüne yeni fırsatların çıkmasına zemin hazırlayabilirler.

777- Aynı yöne bakan herkes aynı şeyi görmeyebilir. Baktığın şeyin sende uyandırdığı duygu senin kişisel özelliklerinden ortaya çıkar ve sadece sana aittir ve dahi sana göre doğru olması demek onu doğru yapmaz.

778- Para kazanmak zekâ işidir ama daha çok da fırsatları değerlendirebilme becerisi gösterebilmektir. Bir şartla ki asla ahlaki değerlerin yıpratılmasına, aşağılanmasına, yok sayılmasına izin verilmemelidir.

779- Her yarış kendi kuralları içinde yapılır. Rekabetin adil ve hakça yapılabilmesi için bu kurallar gereklidir. Aksi takdirde bir yarışmadan söz etmek mümkün olmaz. Çünkü kurallar görece daha az şansı olana adalet duygusu, kazanma umudu ve motivasyon sağlarlar.

780- İnsan ne kadar şikâyet ederse etsin yaşadığı hayattan memnundur aslında. Bu durumun en büyük kanıtıysa dışarıdan bakıldığında öyle görünüyor olmasına rağmen şikâyet etmiş olduğu hayatı değiştirmek için gerçek bir çaba sarf etmemesidir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 781 - 790

781- İyimser olmak insanı doğru yönde motive eder, iyi ve güzel yanını ortaya çıkarmayı sağlar.

782- Bir insanın bir başkasını etkisi altına almak istemesi bir tür kişilik zaafıdır.

783- Hayat bu, kimi zaman aldanır, kimi zaman aldatır insan. Aslında her iki halde de kişi sadece kendisiyle baş başadır ve sadece kendisi için yaşar.

784- Nerede davaları uğruna kurban edilmişler varsa, orada bu kurbanlar üzerinden ikbal devşirenler de mutlaka vardır.

785- Erkek egemen bir toplum olarak ailede hâlâ erkek çocuğunu kız çocuğunun önüne koymaya devam edersek ne yaparsak yapalım kadına şiddetin önüne geçmekte tam bir başarı elde edemeyiz.

786- Herkes konuşur. Oysaki çalışıp çabalamak ortaya bir şeyler çıkarmaktır kıymetli olan.

787- Adalet toplumsal düzenin belirlenmesinde birinci öncelikli amildir. Adalet yoksa diğerlerinin hiç birisi çok da işe yaramaz.

788- Hayat yolu dümdüz değildir. Onun da inişleri, çıkışları vardır. Bu sebepten insan bu yolda harcanmak istemiyorsa kendisine mutlaka doğru bir hedef belirlemek ve doğru bir kılavuz bulmak zorundadır.

789- Halkın dili söylemek istediğini dolambaçlı yollara sapmadan basit cümlelerle doğrudan söyler ki en aptalı bile anlasın.

790- Bir şeye karşıysa o şeye karşıtlığını hayatın her alanına ve her anına yansıtmalıdır insan. Bir süreliğine karşı durmak ise o şeye karşı olmak anlamı taşımaz. Bilakis karşı olmadığı ama hatasından dolayı onu cezalandırdığı anlamına gelir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 791 - 880

791- İnsan ne hayatla ve ne de onun getirdikleriyle savaşmalıdır. Asıl savaşını kendisine karşı vermelidir.

Eğer bunu yapabilirse ama doğru ama yanlış hayata karşı bir duruş sergilemeye başlamış demektir.

792- Halkın dili söylemek istediğini dolambaçlı yollara sapmadan basit cümlelerle doğrudan söyler ki en aptalı bile anlasın.

793- Erkek egemen bir toplum olarak ailede hâlâ erkek çocuğunu kız çocuğunun önüne koymaya devam edersek eğer ne yaparsak yapalım kadına şiddetin önüne geçmekte tam bir başarı elde edemeyiz.

794- Üretmiş olduğun şeyin teknolojisi milli değilse o şeyi üretirken kullanmış olduğun sermayenin milli olması üretileni yerli yapmaz.

795- Kötüye kızmamak lazım. Bilakis ibret almak gerekir. Çünkü kötülük olmasaydı iyinin kıymeti bilinmezdi.

796- Musibetler insan hayatının doğal akışını bozarlar ve kişinin zor durumlara düşmesine sebep olurlar evet, ama ders almayı bilen için uyarıcıdırlar.

797- Disiplin elbette ki bir şeye, bir duruma körü körüne itaat etmek demek değildir. Bilakis disiplin önerileni sorgulayıcı bir mantıkla istikrarlı bir anlayış içinde tutum ve davranışlarımıza adapte etmektir.

798- Her yaratılmış olan mükemmel olarak yaratılmıştır. Fayda sağlaması için yaratılmış olanı bozmadan muhafaza etmek yeterlidir.

799- Keşkelerimizin üzerine basa basa gidiyoruz kaçınılmaz sona doğru. Ve ne yazık ki yanımızda yeterli azığımız da yok

800- Hayat fedakârlıklardan ibarettir. Attığımız her adımda bir şeyleri feda ede ede yürürüz kaçınılmaz sona doğru.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 801 - 810

801- Mademki feda ediyoruz o zaman feda ettiğimiz şeyin, şeylerin bu dünyadan göç ettiğimizde yanımıza ne katacağını da hesap etmemiz gerekmez mi?

802- "Emek yoksa ekmek yok." sözü günümüzde değerini epeyce kaybetmiş olsa da doğruluğu konusunda karşıt bir şeyler söylemek hiç de kolay değildir. Kolaycılık son tahlilde kaybettirir.

803- Hiçbir şey kendi başına mükemmel hale gelmez. Mükemmel olabilmesi için usta bir elin müdahalesi gerekir.

804- Takdir Allah'ındır. O ne derse o olur. Bu demek değildir ki tedbir almayalım. Evet, tedbir alıp biz bize düşeni yerine getireceğiz. Sadece bugün değil daima ve her işimizde, elimizden geldiğince...

805- Siyaset yapma isteği (istisnalar vardır elbette) genel olarak kişinin hizmet aşkı sebebiyle değil bilakis doyumsuzluğunu tatmin etmeye yönelik olarak ortaya çıkar.

806- Söylediklerimizi aslında çoğu zaman gerçek niyetimizi belli etmemek ve düşüncelerimizi gizlemek için kullanırız. Bu böyle olmasaydı insan hiç anlaşılammış olmaktan yakınır mıydı?

807- Görünen şey her zaman görüldüğü gibi olmayabilir. Görünenden çok perde arkasında kalan görülmeye çalışılmalıdır. Çünkü zaman ve mekân bugün için doğru olanı gelecekte geçersiz kılabilir. Bu sebepten devamlılık arz eden süreçlerde günün şartlarına göre yenilenmek gelişim sağlamak için elzemdir ve eşyanın tabiatı gereği zorunludur.

808- İnsan bencildir asla isteyerek paylaşmayı kabul etmez. Onu paylaşmaya iten pek çok sebep vardır ama bunların içinde en öne çıkan, ahlaki ve vicdani sebeplerin kendisine yüklediği görevlerdir. Paylaşmayı gerçekten istemek zor bir iştir ve kişi bu edimi gönülden hayatına mal etmişse zaten barajı aşmış, Cenabı Hakk'ın rızasını kazanma yolunda sağlam bir adım atmış demektir.

809- Ağızdan çıkan kelimeler hiç kimsenin yorumuna ihtiyaç duymayacak bir biçimde gerçek anlamlarına vurgu yapılarak açık, seçik ve basit bir şekilde ifade edilmezse eğer, her kulakta farklı yankılanır ve sonrasında elbette farklı anlatılır. Bu sebeple insanın ağızdan çıkacak sözleri çok iyi seçmesi öncelikle kendi faydasıdır. Çünkü söylenen her söz, söylendiği yerde ve söylendiği biçimde kalır.

810- Elde edebildiğin mutluluklar senin mutluluklarındır. Minicik dahi olsa mutsuzluğun kapını çalmasına sakın izin verme. Karamsarlık ve onu besleyen faktörler zaten ortalıkta çok fazla. Hiç değilse sen o faktörlerden biri olma. Ne kendini üz, ne de sevdiklerini. Gülümse. Sen gülersen dünya güler.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 81 - 90

81-İnsanlar önünü gördüğün yolda arkanda olurlar. Hele bir önün karanlık ve belirsiz olsun da gör bak o zaman kimse kalır mı ardında. İşte bu yüzden liderler her zaman yalnızdırlar.

82 - Öğretmek, zaten bildiğin bir şeyi bir başkasına göstermek demektir. Önemlidir elbette ama daha da önemlisi öğrenmektir. Çünkü öğrenmek isteğe bağlı bir edimdir ve erdemdir. Hangi şartlarda ve hangi durumda olursa olsun öğrenci olmayı kabul etmek tevazuyu gerektirir. İstemezsen öğrenemezsin.

83 - Eğer kendisine ısrar edebilmeyi başarabilirse insan, bir başkasına da ısrar edebilir.

84 - Yaptıklarınla yaşadığın günü kendine ödül olarak sunabilir ya da bir caza olarak uygulayabilirsin. Sen bilirsin.

85 - Bilmek ve bildiğini zannetmek iki farklı kavram... Bilen lüzumsuz yere konuşmaz, bildiğini zanneden ise hiç susmaz.

86 - Zorda kaldığında insan vazgeçmek yerine yeteneklerini kullanmayı bilmelidir ama "yetenekliyim" diye de kendisini olur olmaz saçmalıkların içine atmamalıdır.

87 -- İstisnaları olmasına rağmen siyaset yapma isteği genel olarak kişinin hizmet aşkı sebebiyle değil bilakis var olma, varlık olma isteğini kanıtlamaya ve tatmin etmeye ya da makam ve zenginlik sahibi olmaya yönelik olarak ortaya çıkar.

88 - Ele geçebilecek en küçük fırsatları bile küçümsemeyip değerlendirmek, insanın önüne daha büyük imkânların çıkmasına zemin hazırlar.

89 - Hayatının hangi döneminde olursa olsun kişinin kendisine karşı belki de en önemli sorumluluğu zaten fıtrat olarak karakterinde var olan dürüstlüğü her daim muhafaza etmesidir.

90 - Nasihat ya da ibret almak istiyorsa insan, kendi hayatının dökümü ona yeter.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 811 - 820

811- Ölüm, bu dünyada garip ve kimsesizdir. Hangimiz ölüm denilen mevhumu severiz ki? Öte yandan bu yalan dünyanın tek gerçeği de ölüm, geri kalan her şey yalan.

812- Kötü olmazsa iyiliğin değeri anlaşılmaz. Yani karşıtlık hayatın her durumunda olmalıdır aksi takdirde denge ortadan kalkar. Her şey zıddıyla kaimdir ve zıddı sayesinde bir değere sahip olur.

813- Merhamet fitratın en güzel hasletlerinden biridir. İnsana merhamet çok yakışır.

814- Dua en büyük silahıdır Müslümanın. Bir başkasına duası ise kimi zaman şifa olur, kimi zaman yol açıcı, kimi zaman zorlukları giderici. Kim bilir daha nice hayra vesile olacak şey... Biz bilemeyiz Allah bilir. Bize düşen kendimiz için olduğu kadar başkaları için de duayı eksik etmemeliyiz dilimizden.

815- İzzet ve şerefle yaşamaktan vazgeçip, üç günlük dünya için kendini satan insan, rezil olmaya layıktır.

816- Bildiklerinizi kıyaslamalı olarak derinlemesine bir analizden geçirerek sentez oluşturamıyorsanız o bildikleriniz ezber olmaktan öteye gidemez.

817- İnsanoğlu kaderine kendi ayaklarıyla gidiyor. Elbette bir takım sebepler ortaya çıkıyor ama o sebeplerin Cenabı Hakk tarafından yaratılmasına yine kendisi sebep oluyor.

818- İnsan ne hayatla ve ne de onun getirdikleriyle savaşmalıdır. Asıl savaşını kendisine karşı vermelidir. Eğer bunu yapabilirse ama doğru ama yanlış hayata karşı bir duruş sergilemeye başlamış demektir.

819- Her problemin bir çözümü mutlaka vardır. Ama çözüm için öncelik alıp müdahil olmak gerekir. Müdahil olmak demek çözüm yolunda atılan adımlara katkı sağlamak demektir.

820- İnanç bu fırtınalı hayatın içinde sığınabilecek dingin, asude bir liman gibidir. İnsanın ayakta kalmasını, devam edebilmesi için soluklanmasını, moral bulmasını sağlar.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 821 - 830

821- Yanlış yapma korkusu insanı hareketsiz bırakır. Öyleyse bir işin ucundan tutmak isteyen yanlış yapmaktan korkmamalıdır.

822- İnsanoğlunun en büyük açmazı yetinmeyi bilmeyip açgözlü davranması ve bu eksikliği nedeniyle de bu güzelim dünyayı kendisine yaşanmaz hale getirmesidir. Olumsuz değil, olumlu düşünmeli ve biriktirmeci değil paylaşımcı olunmalıdır. İnsanın yaratılış özelliğine böylesi daha uygundur.

823- Anlaşmazlıklar alt üst oluşları da yanlarında taşırlar ve elbette kargaşayı da. Sonuç yıkım ve yok oluşturmaktır. Yıkımların ardından yeniden toparlanabilmek için çok büyük emek ve maliyet gereklidir. Bu sebepten maliyetler birileri için kazanç kapısıdır. Onun içindir ki kargaşaların ardında mutlaka birilerini hesabı vardır.

824- Haklı olanın yanına olmak erdemli bir davranıştır. Aynı durum haksızın da karşısında olmayı gerektirir ve bu vicdani bir sorumluluktur. İnsan ise sorumluluklarını yerine getirdiği oranda 'İNSAN' olmanın kendisine verdiği onuru üzerinde taşır ve Yaratan'ın onu yaratma sebebine hizmet etmiş olur.

825- Bu dünyanın fani olduğunu bilerek yaşamak gerektiğini kabullenmek yeterli değildir. Hayatını da bu kabullenişe göre düzenlemelidir insan. Aksi takdirde büyük bir hayal kırıklığı yaşayacaktır. Ki anladığı anda da artık iş işten geçmiş olacaktır.

826- Bu milletin vatanseveri hiç bitmez ama vatan hainleri de hiç eksik olmaz. Bu sebepten vatanseverlerin öncelikli görevi bu vatan millet düşmanlarıyla mücadeleyi bir an olsun elden bırakmamaları ve bunu en önemli görevleri olarak bilmeleri elzemdir.

827- Her çözüm, öncesindeki bir sorun sebebiyle ortaya çıkar. Böyle olduğu içindir ki insanoğlu ve dolayısıyla toplumlar gelişim kaydedebilmiştir. Sorun demek, düşünmeye ve çözüm üretmek için bir şeyler yapmaya başlamak demektir. Düşünmek, insan zekâsının gelişimine yardım eder. Düşünen insan sorar, soran, aramaya başlar. Arayan ise bulur. Şayet doğru sorular sorup ne aradığını ve nerede aradığını bilip, öğrenebilmişse.

828- İnsanoğlu dünyaya gelirken yalnızdır, bu dünyadan giderken de... Bu iki zaman dilimi arasında hem hal oldukları sadece bir aldatmaca... Ana - baba, çoluk - çocuk, mal - mülk, para - pul... Hepsi yalan... Ve yine bu zaman dilimi içinde tek gerçek olan ve yanına kâr olarak kalan, kişinin kendisi için yapıp ettiklerinden yanına götürmesine izin verilenlerdir.

829- Yerini ve zamanını bilmek koşuluyla kişinin söyleyeceği bir sözünün olması güzeldir elbette ama yerine ve zamanına göre konuşulmadığında sözü söyleyecek olanın söylediğinin hiçbir kıymeti olamayacağını bilmesinde pek çok fayda vardır. Ve tabii bir de kişi muhatabının yüzüne söylemeye cesaret edemeyeceği sözü ardından da söylemeye kalkmamalıdır. Böylesi doğru bir davranış değildir ve çoğu zaman insanın başka tanımlamalarla anılmasına sebep olur.

830- İnsan söyleyeceğini muhatabının gözlerinin içine bakarak ve direkt olarak söylemelidir. Çünkü mertlik bunu gerektirir. Yiğit olan söyleyeceğini evirip çevirmeden dosdoğru söyler. Lafı dolandırmaz. Lafı dolandırmak demek kişinin kendisine ve fikrine olan güvensizliğini gösterir ki muhatapları için bu durum çok önemli bir kozdur ve kişinin çok zor durumlara düşmesine sebep olur.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 831-840

831- Elde edebildiğin mutluluklar senin mutluluklarındır. Mutsuzluklar da... Minicik dahi olsa mutsuzluğun kapını çalmasına sakın izin verme. Karamsarlık ve onu besleyen faktörler zaten ortalıkta çok fazla. Hiç değilse sen o faktörlerden biri olma. Ne kendini üz, ne de sevdiklerini. Gülümse. Sen gülersen dünya güler.

832- Anlaşılmanın seviyesini insanın muhatabı belirler. Çünkü muhatabını dikkate almadan anlatmak anlaşılammak gibi bir risk taşır. Bu nedenle anlatılmak istenenler açık, net ve basit ifadelerle söylenmelidir ki amacına hizmet etsin. Bunun tersi davranış kişinin kendisini tatmin etmek eyleminden öteye geçemez.

833- Başarıya ulaşmak istiyorsan hedef yeterli değildir. İşin en önemli kısmı belli bir disiplin altında örgütlenmiş bir kitle olmaktır.

834- Her insan kendisine ait bir takım değer yargılarına sahip olmalıdır. Özgür birey olabilmenin yolu bu kişisellik özelinde gelişir.

835- Bu dünyada Allah'ın kulu olmanın şuuruyla ve hiçliğinin farkında olarak yaşamak büyük bir nimettir.

836- Seni var edip yaratana muhalif olma. Bu gerçeğin farkında olarak yaşa ki göçtükten sonra seni hatırlayanların yüzlerinde bir tebessüm, dillerinde bir güzel söz kalsın.

837- Her hangi bir konuda bir karara vardıldıktan sonra harekete geçme isteği ve azmi kişinin iradesine bağlı bir durumdur.

838- Ortaya koymuş olduğu eylemin sorumluluğundan kaçınması kişinin samimiyetsizliğini gösterir. Yapıp ettiklerine sahip çıkmak onur sahibi erdemli insanların özelliğidir.

839- Elbette ki disiplin bir şeye, bir duruma körü körüne itaat etmek demek değildir. Önerileni sorgulayıcı bir mantıkla istikrarlı bir anlayış içinde tutum ve davranışlarımıza yön vermektir.

840- "Başkaları ne der?" Anlayışı içinde hayatını düzenlemeye çalışan kişi gün gelir o başkalarının değer yargılarına ve isteklerine göre hareket etmeye ve onların hoşnut olacağı biçimde yaşamaya başlar.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 841 - 850

841- Kendimizi fazla ciddiye almayalım, sıkmayalım, zorlamayalım. Her zaman Yaratan'a bize verdiği sonsuz nimetlerden dolayı şükredelim. Yerine göre eğlenelim de ama asla elenmeyelim. Ve yüzümüzden gülümsemeyi hiç eksik etmeyelim.

842- Zorda kaldığında insan vazgeçmek yerine yeteneklerini kullanmayı bilmelidir ama "yetenekliyim" diye olur olmaz her yerde ortaya da çıkmamalıdır.

843- İnsanoğlu bu dünyaya geldiği günden itibaren hedefi belli olan uzun bir yürüyüş içindedir. Bu kesin bir geçektir. Peki, o halde bu yürüyüşte kazancıyla kaybını zaman zaman kontrol edip bir muhasebesini yapmamakta niçin direnir ki?

844- Ortaya koymuş olduğu eylemin sorumluluğundan kaçınması kişinin kendisini önemsemiyor olması anlamına gelir.

845- İnsana yakışan her hal ve şartta hırsına gem vurmaya bilmektir. Çünkü hırs insanın hayvani yanını temsil eden mevhumlardan bir tanesidir ki insan olana hayvanlaşmak yakışmaz.

846- Başkalarının başarılarını, ortaya koymuş oldukları faydalı işleri gerçek anlamda bir samimiyetle takdir ettiğimiz gün kendimizle gurur duyabiliriz.

847- Başarıya ulaşmak isteyen kişi sakin ve soğukkanlı davranıp sabırlı olmalıdır. Çünkü acelecilik insanın hata yapmasına sebep olur.

848- Cenab-ı Hakk hayatı sebepler üzerine inşa etmiştir. Kâinatta olan ve olacak olan bütün her şey için mutlaka bir sebep yaratılmıştır.

849- Kendini başkalarından üstün görmek bir tür karakter zafiyetidir. Allah'ın yarattığını küçük görmek kişinin kibrini ortaya koyar.

850- Bir toplumda sorumluluklarına sahip çıkanlar azalıyorsa o toplum giderek asimile olmaya, yozlaşmaya, sıradanlaşmaya, başlıyor demektir. Nihai sonuç kaçınılmaz olarak hayatiyetin son bulmasıdır.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 851 - 860

851- Sorgulamayı, soru sormayı karakterinin bir parçası haline getirmemişse insan taraf olduğu bir konuyla ilgili olarak lehine bir iddia duyduğu zaman hemen inanma eğilimi gösterir. Tersine bir durumda da tavrı elbette inanmamak yönünde olacaktır.

852- Ortada bir sorun varsa ve bu sorun çözüme muhtaçsa yapılması gereken ilk şey o sorunun çıkış sebeplerini doğru tespit etmektir. Çünkü doğru teşhis ardından doğru bir tedaviyi de yanında getirir. Aksi durum boş kürek çekmektir ki sonuçları daha da vahim olur.

853- Her oluşun ardında bir sebep vardır. Olanın kühnüne varmak için sebeplere değil o sebeplerin hikmetini anlamaya çalışmak lazım.

854- Dünya ölçeğinde her alanda rekabet edebilecek %100 yerli sermayeye dayanan şirketlerimizin olmasına elbette ki ihtiyaç vardır. Çünkü ticari bağımsızlık olmadan siyasi bağımsızlık olmaz. Ama bu durum böyledir diye yabancı sermayeli şirketlerin ülkemizde yatırım yapmasına karşı çıkmak eşyanın tabiatına aykırıdır.

855- Söylediklerimizi aslında çoğu zaman gerçek niyetimizi ve gizlemek istediğimiz düşüncelerimizi perdelemek için kullanırız. Eğer bu böyle olmasaydı insan hiç anlaşamıyor olmaktan yakınır mıydı?

856- Her an her şey değişiyor. Bu değişimden payını almayan tek bir zerre dahi yok kâinatta. Bu sebepten değişim dediğimiz hareket her an yeni bir farklılaşmayı da yanında getiriyor zaten ancak biz bunun farkında olmuyoruz.

857- Suçlamak insani bir eksikliktir. Bu yüzden suçlamak sorun üretmek demektir. Oysaki anlama anlamaya çalışmak çözüm aramaktır.

858- Ey insan! Değil mi ki kazandığın hiç bir şey sana kalmayacak bırakıp gideceksin. O halde niçin çalıp, çırpar harama el uzatırsın?

859- Vermeyi bilmek üstelik bir de elindeki en değerli şeyi verebilmek her kişinin yapabileceği bir şey değildir. Bunu ancak yüksek ruhlu insanlar yapabilirler. Çünkü insan bencildir ve fayda sağlamayacaksa asla elindekinden vaz geçmez.

860- Bu fani dünyada hiçbir canlı sonsuza kadar yaşamayacak. Her şeyin bir ömrü var, günü geldiğinde bitecek. Bittiği anda bu dünyadaki işi de bitecek. Diğerleri bir tarafa koyalım insana bakalım. Bu dünya insan için bir sınav alanıdır. Bu sınavı kazanması da kaybetmesi de burada olacak. Fırsat varken başarılı olmak için çaba sarf edilmelidir. Çünkü son pişmanlık fayda etmiyor.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 861 - 870

861- Her olay bir sebebe dayanır. Davranışlar da öyle. Sebep bilinmeden harekete geçmek hata yaptırır. Bir olayla ya da davranışla karşı karşıya gelindiğinde sakin olmalı, hiç acele etmeden meseleyi anlamaya çalışmalı sonrasında ne yapılacağına karar verilmelidir. "Öfkeyle kalkan zararlar oturur" diye boşuna denmemiştir.

862- Dua kul ile Rabbi arasında bir köprü, bir tür iletişim aracıdır. Dualarımızla yakınlaşırız bağ kurarız Yaratan'ımızla. Allah'ın (Azze ve Celle) biz insanoğluna bahsetmiş olduğu en büyük nimettir dua. Dualarımız olmasaydı biz ne işe yarardık?

863- Yarattılmış her canlı Cenab-ı Hakk'ın onlara verdiği pek çok duygu ile yaratılmıştır. İnsanlardan farklı olarak hayvanlar fitratlarındaki bu özellikleri hiç hesapsız kullanırlarken insan bir takım hesaplar içinde hareket eder.

864- Her yol bir yerlere gider. Bilinmesi gereken seçtiğimiz yolun bizi ötüreceği yerdir.

865- Allah'ın rızasını kazanmak insanın en önde gelen amacı olmalı ve hayatını her yönüyle buna göre düzenlemeli ve yaşamalıdır.

866- Hiçbir toplum yoktur ki çalışmadan ilerleyip zenginleşerek yüksek refah düzeyine ulaşabilsin. "Gezen tilki yatan aslandan iyidir" diye boşuna söylenmemiştir.

867- Geçmiş geçmişte kaldı gelecekte ne olacağını da biz bilmiyoruz. O halde an bu andır yaşamak için yeterlidir. Bir şartla ki seni yaratanın rızasını almak kaydıyla.

868- İnsanların güven duymadığı biri olmak insan olana yakışmaz. Çünkü dünyaya gelen her canlı bu dünyada belli bir süre kalır, sonrası malum. Üç günlük dünya için kişinin insan olma vasfını heba etmeye kalkışması ahmaklık değil de nedir?

869- Zorda kaldığında insan vazgeçmek yerine yeteneklerini kullanmayı bilmelidir ama "yetenekliyim" diye de olur olmaz her yerde ortaya çıkmamalıdır.

870- Tartışma adabına riayet etmek tartıştığın kişiden bir şeyler öğrenmeyi, eksiğin varsa tamamlamayı, yanlışın varsa düzeltmeyi kabullenmiş olman demektir. Şayet tartıştığın kimseye karşı haşin ve saygısız olursan bu senin acizliğini, bilgisizliğini ve kibrini ortaya koyar ki kibir nefsin en çok sevdiği insani eksikliklerdir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 871 - 880

871- Aynı yöne bakan herkes aynı şeyi görmeyebilir. Baktığın şeyin sende uyandırdığı duygu senin kişisel özelliklerinden ortaya çıkar ve sadece sana aittir ve dahi sana göre doğru olması demek onu doğru yapmaz.

872- İnsan yerine ve zamanına göre davranmayı bilmeli ve sabretmelidir. Görecektir ki ne "imkânsız" denilen şey olur hale gelir. Çünkü var eden, varlık sahibi Allah (c.c.) "Ol" der olmayacak sandığımız şey o anda oluverir.

873- Her ne olursa olsun insan işini düzgün yapmalıdır ki bir takım zararlara sebep olmasın. Çünkü yapılması için emanet edilen işin akıbeti o işi yapacak olanın sorumluluk bilinciyle doğru orantılıdır.

874- Korku iyi midir, kötü mü? Bu her insana göre değişir. Lâkin bir şey var ki insanı tehlikeler karşısında dikkatli olmaya sevk eder. Bir şartla ki kişi korku mevhumunu hayatının bir parçası haline getirip kendini ona esir etmemelidir.

875- Cenab-ı Hakk'ın verdiği ömür sermayesinin her an giderek daha da azalması karşısında insanoğlunun yapabileceği hiç bir şey yok. Meğer ki onu Rıza-i İlahiye uygun yaşasın.

876- Sevmek edilgen bir duygudur, etkinleştirmek istiyorsan göstermelisin. Nasıl gösterilmesi gerektiğini ise sahibi belirler.

877- Tevekkül etmek ve sabretmek nefse ağır gelir lâkin insana hayatın getirmiş olduğu zorluklar karşısında dayanıklılık kazandırır.

878- İnançsız olunamaz, çünkü inançsız olduğunu söyleyen kişi son tahlilde inançsızlığına inanır. Ki bu da bir tür inançtır.

879- Geçmişinizde kalmış bir tanıdığınızın bir yerlerde herhangi bir resmiyle karşılaştığınızda yüzünüzde bir gülümseme beliriyorsa o kişi iyi bir insandır.

880- İnsanoğlu hariç Cenab-ı Hakk'ın yarattığı hiç bir canlı kendisine faydası olmayacak bir şey için çaba sarf edip zaman harcamaz.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 881 - 890

881- Ne kadar güçlü olursan ol senin de zayıf bir tarafın mutlaka vardır. Bu sebepten kendini asla yenilmez zannetme.

882- Kavga iyi bir şey değildir. İnsanın enerjisini boşa harcamasına sebep olur. Mümkünse kavga etme. Ama seninle kavga etmeyi göze alıyorlarsa asla geri çekilme hatta misliyle karşılık ver. Yenilsen bile hasar verirsin ki bir sonrasında üzerine gelmek konusunda daha çok düşünürler. Aksi takdirde sessizliğini korkaklık sanıp üzerine daha çok gelirler.

883- Okuryazar olabilmek için okuma yazma bilmek yetmiyor. Okuyup yazmak gerekiyor. Tabi yazarken saçmalamamak, okurken de saçmalıkları okumamak kaydıyla.

884- İnsan varsa, adalet yoktur. Paylaşmanın, dayanışmanın, birlik olmanın, giderek toplumların gündeminden kalkmaya yüz tutuyor olması ne yazık ki insanı bu şekilde düşünmeye sevk ediyor. Hangi türden bir yönetim olursa olsun insan egosunun (nefsinin) olduğu yerde adaletten söz etmek hayal olmaktan öteye asla geçemeyecektir. Bu söylem neredeyse kesin bir gerçektir.

885- Disiplin, bir şeye, bir duruma körü körüne itaat etmek demek değildir. Önerileni sorgulayıcı bir mantıkla istikrarlı bir anlayış içinde tutum ve davranışlarımıza yön vermektir.

886- İnsanlara zaafı üzerinden vurmaya kalkışmak ve hatta bir takım imalarda bulunmak ahlaksızlıktır, zulümdür. Asla unutulmamalıdır ki her insan eksiktir, hataları ve günahları, mutlaka vardır.

887- Bu milletin vatanseverleri hiç bitmez ama vatani satan tasmalı hainleri de hiç eksik olmaz. İşte tam da bu yüzden vatanseverlerin öncelikli görevi bu gibi tasmalı vatan hainlerine karşı mücadeleyi asla bırakmamak olmalıdır.

888- Sana değer biçen insanların bu hükmü görecedir? Çünkü hepsinin kriterleri farklıdır ve buna göre karar verirler. Önemli olan dışarıdan adil ve tarafsız bir gözle baktığında senin kendine biçtiğin değerdir.

889- Birilerinin bir şeye şiddetle muhalefet ediyor olmasının ve bunu yaparken de bilgiye, belgeye dayanmayan iddialar ileri sürmesinin altında şüpheli bir şeylerin olabileceği ihtimalini asla göz ardı etmemek lazımdır.

890- Her mantıklı olan şey doğru olmayabilir. Bu gibi durumlarda akıl ve mantığın yanına muhakemeyi ve analiz yapabilme yeteneğini de eklemek gerekir. Çünkü muhakeme, akıl ve mantık için bir tür frendir. Kişiyi çoğu zaman zor bir duruma düşmekten kurtarır. Yanlış kararlar vermektен alıkoyar.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 891 - 900

891- Her olay bir sebebe dayanır. Davranışlar da öyle. Sebep bilinmeden harekete geçmek hata yaptırır. Bir olayla ya da davranışla karşı karşıya gelindiğinde sakin olmalı, hiç acele etmeden meseleyi anlamaya çalışmalı sonrasında ne yapılacağına karar verilmelidir. "Öfkeyle kalkan zararlar oturur" diye boşuna denmemiştir.

892- Dua kul ile Rabbi arasında bir köprü, bir tür iletişim aracıdır. Dualarımızla yakınlaşırız bağ kurarız Yaratan'ımızla. Allah'ın (Azze ve Celle) biz insanoğluna bahsetmiş olduğu en büyük nimettir dua. Dualarımız olmasaydı biz ne işe yarardık?

893- Yarattılmış her canlı Cenab-ı Hakk'ın onlara verdiği pek çok duygu ile yaratılmıştır. İnsanlardan farklı olarak hayvanlar fitratlarındaki bu özellikleri hiç hesapsız kullanırlarken insan bir takım hesaplar içinde hareket eder.

894- Her yol bir yerlere gider. Bilinmesi gereken seçtiğimiz yolun bizi ötüreceği yerdir.

895- Allah'ın rızasını kazanmak insanın en önde gelen amacı olmalı ve hayatını her yönüyle buna göre düzenlemeli ve yaşamalıdır.

896- Hiçbir toplum yoktur ki çalışmadan ilerleyip zenginleşerek yüksek refah düzeyine ulaşabilsin. "Gezen tilki yatan aslandan iyidir" diye boşuna söylenmemiştir.

897- Geçmiş geçmişte kaldı gelecekte ne olacağını da biz bilmiyoruz. O halde an bu andır yaşamak için yeterlidir. Bir şartla ki seni yaratanın rızasını almak kaydıyla.

898- İnsanların güven duymadığı biri olmak insan olana yakışmaz. Çünkü dünyaya gelen her canlı bu dünyada belli bir süre kalır, sonrası malum. Üç günlük dünya için kişinin insan olma vasfını heba etmeye kalkışması ahmaklık değil de nedir?

899- Zorda kaldığında insan vazgeçmek yerine yeteneklerini kullanmayı bilmelidir ama "yetenekliyim" diye de olur olmaz her yerde ortaya çıkmamalıdır.

900- Tartışma adabına riayet etmek tartıştığın kişiden bir şeyler öğrenmeyi, eksiğin varsa tamamlamayı, yanlışın varsa düzeltmeyi kabullenmiş olman demektir. Şayet tartıştığın kimseye karşı haşin ve saygısız olursan bu senin acizliğini, bilgisizliğini ve kibrini ortaya koyar ki kibir nefsin en çok sevdiği insani eksikliklerdir.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 901 - 910

901- Yarattılmış olan her şey belli bir zaman için bu dünyayla ilişki halindedir. Dünya sahnesine çıkan her canlı için mutlak bir son var ve insanoğlu da bundan beri değil.

902- Özür dilemek sebebin yıkıntısını ortadan kaldırmamışsa anlamsız bir şey olmaktan öteye gitmez.

903- 'Hayat' dediğimiz şey bir kurgulamadan ibarettir. Kurgulayanın istediği biçimde sürer. İnsan ise bu kurgunun içinde rolünü oynuyor. Lâkin bir ayrıntı var ki işini yaparken karar verme süreçlerinde kendi iradesini kullanır. Ve tabi bu iradi durum onu sorumlu hale getirir.

904- Eğitimde en temel problemimiz çocuklarımızı meraklandırmayı başaramıyor olmamızdır. Merak etmeyen çocuk soru sormayı bilemez. Soru sormayan çocuksa düşünmeyi öğrenemez.

905- Her hangi bir olayı, davranışı, duruşu önce görür ya da duyar tanımlayıp anlamlandırır, değerlendirir daha sonra da bizde bıraktığı duygu bütünlüğü içinde bir yargıya varırız.

906- Hüzün insana en çok yakışan duygusal birikimlerden birisidir. Çünkü onun mayası sevgi potasında demlendirilmiş olan vefadır.

907- Bilmek için öğrenmek, öğrenmek için çabalayıp emek harcamak gerekiyor. Çünkü hiçbir şey insana altın tepside sunulmuyor.

908- Biliyorsan ve bildiğin insan için faydalıysa söyle ki başkaları da öğrensin.

909- Öğretmek iyi adam işidir ama daha iyisi öğrenen olmaktır. Çünkü hayat istesek de istemesek de öğrenmekten ibarettir.

910- İnsanın çalışkan olması güzeldir. Lâkin istikrar ve disiplin yoksa çalışkanlık çok bir şey ifade etmez

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 91 - 100

91 – Devrim zor ve çok zahmetli bir süreçtir. Devrimci her şartta güçlü, dirençli ve inançlı olmalı ve asla yılgınlık göstermemelidir. Yılgınlık göstermek demek yenilgiyi kabul etmek anlamına gelir. Yenilmekse kesin başarısızlıktır, asla kabul edilemez, edilmemelidir.

92 – Tartışma adabına riayet etmek tartıştığın kişiden bir şeyler öğrenmeyi, eksiğin varsa tamamlamayı, yanlışın varsa düzeltmeyi kabullenmiş olman demektir. Şayet tartıştığın kimseye karşı haşın ve saygısız olursan bu senin acizliğini, bilgisizliğini ve kibrini ortaya koyar ki kibir nefsin en çok sevdiği insani eksiklidir.

93 – Gerçeklerden kaçılmaz. Çünkü gerçek er ya da geç ortaya çıkar. Bu nedenledir ki yalan söylemek akıllıca bir davranış değildir. Öte yandan yalan insanı kendisine bağımlı kılar. Bağımlı olmaktansa gerçekleri söyleyerek özgür olmak en iyisidir.

94 – Başarabilirsin, ama neyi başarmak istediğini bilersen, bundan eminsen ve gerçekten istiyorsan.

95 – Öğrenmek amacı taşııyorsa insan cevabı kendisinde mevcut olmayan sorular sormamalıdır.

96 – Hayat iyi ya da kötü değildir. Onu iyi ya da kötü yapan insanın alışkanlıkları ve yaşam biçimidir.

97 - Takdir Allah'ındır. O ne derse o olur. Bu demek değildir ki tedbir almayalım. Evet, tedbir alıp bize düşeni yerine getireceğiz. Sadece bugün değil daima ve her işimizde, elimizden geldiğince.

98 - İnsanlar, beyhudeliğini bile bile kendilerini ilgilendirmeyen konular üzerinde daha çok kafa yorar ve daha çok konuşurlar.

99 - Her insan mahpusluğunu kendi beyninde yaşar. Kendisini düşüncelerinin ve fikirlerin durağanlığına hapseden kişi karanlıkta kalmaya mahkûmdur.

100 – Sen nasılsan dünya da öyledir. İyi de kötü de hep seninle birliktedir. Sen ne yana gidersen dünya da o yana gelir. Ve sen ne istersen her şeyin tek ve mutlak sahibi olan Cenabı Hak onu sana verir. İstemeyi bil yeter.

Recep Akıl

Küçük Dokunuşlar 910 - 920

911- Rakibinin başarılı olamaması sebebiyle kazanmış olman mutlak bir galibiyet olmaz. Öyle kazanmalısın ki başarına hiç kimse bir bahane bulamasın.

912- Dünyayı kurtaracak, yönünü iyiye güzele doğru döndürecek olan şey Ademoğlunun insanlığını hatırlayıp fitratındaki iyi yanını keşfetmesidir. Yani ahlaktır, merhamettir, paylaşma duygusudur, empati kurmaktır, cömertliktir. Kısaca, onu yaratan Rabbine yüzünü dönmesi O'na ram olmasıdır.

913- Başımıza gelen her şeyin Rabbimizden geldiğini ve müsebbiplerinin sadece birer sebep olduğunu bilmek affetmek için yeterlidir.

914- Kâinatta hiçbir şey sebepsiz ortaya çıkmıyor. Var olan her şey bir sebeple var olmuştur. İnsana dair olan sebeplerin ortaya çıkması da insanların istemesiyle oluyor.

915- Başkasında olana tamah etmek mutsuzluk kaynağıdır. Halbuki elimizdeki değerini bilip bunları bize veren Rabbimize gerektiği gibi şükretmiş olsak hem mutsuzluktan kurtulur ve hem de ruh sağlığımızın bozulmasını engellemiş oluruz.

916- Şu dünya üstünde, hatta bildiğimiz, bilmediğimiz bütün kâinatta her ne olmuşsa istisnasız her biri tam vaktinde oldu. Ne olduysa da hayırlısı oydu.

917- Fotoğraflar akıp giden zamanın bir an için durdurulmuş, dondurulmuş halinin tezahürüdür ve çoğu zaman gerçeği yansıtmazlar.

918- Dünya kurulalı beri ortaya çıkan hiçbir düşünce ve buna bağlı olarak bilgi, öncesiz değildir ve kendisinden önceki bir fikir ya da, bir anlayışla irtibatlıdır.

919- Dünyanın en kusursuz ve en mükemmel sistemini kurun, işin içine insanın o zapt edilemez, frenlenemez hırsı girdiği zaman kusursuz sanılan o sistemi hallaç pamuğu gibi atar ve onu çalışamaz hale getirir.

920- Mutluluk görece bir kavramdır ve son derece kişiseldir. Ortaya bir takım öncelikler ve şartlar koyulması doğru değildir, çünkü her hangi bir sonuç vermez.

Recep Akıl

Osmanlı'da Devlet 10 - Ahilik Teşkilatı

Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Anadolu'da yaşayan Müslüman Türkmen halkını zanaat, ticaret, ekonomi gibi çeşitli meslek alanlarında hem ekonomik ve hem de ahlaki yönden yetiştirmeyi amaçlayan, çalışma yaşamını iyi insan meziyetlerini esas alarak düzenleyen 'Ahilik' Anadolu erenlerinden Hacı Bektaş-ı Veli'nin tavsiyesiyle Ahi Evran tarafından kurulan bir esnaf ve zanaatkâr dayanışma teşkilatıdır.

Aslen Horasan kökenli olan, bir benzeri de Araplarda yaygın bir biçimde kullanılan ve kendisine özel kural ve kurulları olan bu teşkilat aynı zamanda o günkü sosyoekonomik düzenin ideolojisini ve bu ideolojinin hayata geçirilmesini de sağlayan bir yapılanmadır.

'Ahi' kelimesi Türkçe 'Akı' kelimesinin zamanla değişimi sonucu ortaya çıkmış bir kelimedir. 'Akı' kelimesi Divânu Lügati't-Türk'te 'Eli açık, koçak, cömert, yiğit, delikanlı' gibi manalar ifade eder. Ahi teşkilatının başkanına "Ahi Baba" denir.

AHİ EVRAN VE AHİLİK TEŞKİLATININ KURULUŞU

Orta Asya'da hüküm süren Oğuzların birlikleri bozulup zaman içinde bu birliğin yıkılması sonucu Oğuz Türkleri de yavaş yavaş Selçuklu egemenliği altına girerek Anadolu'ya göç etmeye başladılar. Ekseriyeti göçebe olan Oğuzlar, kopup geldikleri Orta Asya steplerine benzediği için daha çok Orta Anadolu kırsalını mesken olarak tercih ediyorlardı.

İslam dininin yerleşik hayatı daha çok benimsemiş olması sebebiyle Orta Asya'dan göçle gelen göçebe Türkmenlerin yerleşik düzene geçerek Anadolu'yu Türk yurdu haline getirip, şehirlerde yaşayan Rum ve Ermeni tacirlerle rekabet edebilmek amacıyla Hacı Bektaş-ı Veli'nin de tavsiyesiyle kurulan Ahi Teşkilatı'nın Anadolu'da kurulmasının amacı elbette ki siyasi ve sosyoekonomik bir mecburiyetten kaynaklanıyordu.

Bazı araştırmalara göre Ahilik Kırşehir'de kurulmuştur. Diğer bir görüşe göre Bağdat'ta büyük üstatlardan ders alan Ahi Evran bu teşkilatı Arapların kurmuş olduğu "Fütüvvet Teşkilatı'ndan" etkilenererek 1205 yılında Anadolu'ya gelmesinden kısa süre sonra Kayseri'de kurmuştur.

AHİLİK FELSEFESİ VE ANLAYIŞI

Ahilik bir ekonomik kuruluş olmakla birlikte aynı zamanda sosyal bir örgütlenmedir. Mensuplarını mesleki yönden yetiştirmenin yanı sıra sosyal yönden de yetiştirmeyi amaçlayan bir oluşumdur.

Ahi Evran ahlâkla zanaatın ahenkli birleşimi olan ahiliği çok itibarlı bir duruma getirmiştir. Böylece, ahilik yüzyıllarca bütün esnaf ve zanaatkâra yön vermiş onların işleyişini düzenlemiş, yeniçeri teşkilatının kuruluşunda önemli rol oynamıştır. Devlet adamları bile bu kuruluşa girmeyi şeref saymışlardır.

Ahi Evran Ahilik Teşkilatı'nı kurarken yalnız esnaf ve zanaatkârların bir teşkilat altında toplamayı hedef almıştır. Tabi aynı zamanda halkın ekonomik durumunu iyileştirmek, meslek sahibi olmak isteyen gençlerin yetiştirilmesini sağlamayı amaçlamıştır.

Kendisinin derici olması münasebetiyle işe ayakkabıcı ve saraç esnafını teşkilatlandırmakla başlayan Ahi Evran, kısa zamanda üstün becerisi, ahlaki sağlamlığı ve hakseverliği ile büyük bir ün ve saygı toplamış, kurduğu teşkilatın 'Başkanı, Ahi Baba'sı' olmuştur.

Bu kuruluşların temelleri başlangıçtan beri o denli sağlam atılmış, kuralları zamanın ve toplumun gereklerine ve gerçeklerine o denli uyum sağlamıştır ki, bu kurallar sonradan, kent ve kasabaların belediye hizmetleri ve bu hizmetlerin kontrolleri için de örnek alınmıştır.

Ahiler zanaat ve meslekleri için gerekli ham madde tedarikinden onun işlenişine ve satışına dek her aşamayı inceden inceye kurallara bağlamışlardır. Bu durum hem meslek erbabı, hem de üretici-tüketici arasındaki ilişkilerde, rekabet, haset ve kavga gibi sürtüşmeleri ortadan kaldırmıştır.

Ahi teşkilatına giren esnaf ve zanaatkârlar mesleki, dini ve ahlaki eğitimin yanı sıra askeri talim ve terbiyeden de geçerler, gerekli olduğunda ordu ile savaflara katılarak düşmanla yiğitçe çarpışlardı. Ahi Teşkilatı kurallara ve standartlara uymayan, kalitesiz mal üreten üyelerine de gerekli görülen çeşitli cezalar verirlerdi.

Anadolu'da Ahilik örgütünün ortaya çıkışını hazırlayan etkenler özetlenecek olursa eğer Doğudan Asya'daki büyük ve uygar Türk kentlerinden gelen çok sayıdaki zanaatkâra kolayca iş bulmak, yerli Bizans zanaatkârı ile rekabet edebilmek ve onların karşısında tutunabilmek için yaptıkları malların kalitesini korumak, üretimi ihtiyaca göre ayarlamak zanaatkârlarda zanaat ahlakını yerleştirmek, Türk halkını ekonomik yönden bağımsız hale getirmek, ihtiyaç sahibi olanlara her alanda yardım etmek, ülkeye yapılacak yabancı saldırılarında devlet silahlı kuvvetleri yanında savaşarak Müslümanlık ve Türklük şuurunu, zanaatta, dilde, edebiyatta, müzikte gelenek ve göreneklerde milli heyecanı ayakta tutmak olarak sıralamak mümkündür.

Ahilik, işte tam da bu yönüyle Türklerin Anadolu'da kök salması ve tutunmasında önemli roller üstlenmiştir.

Ahiler Birliğinin Müslümanlara özgü yapısı 17. yüzyıla kadar sürmüştür. Teşkilatın kurallarına göre bir genç çırak olarak işe başlayıp kalfalığını da bitirdikten sonra eğer kendi başına iş yeri açmak istiyorsa bunu ustasının izni olmadan gerçekleştiremezdi. Bir kalfanın usta olabilmemesinin ve kendi işyerini açabilmesinin en temel kuralı ustasından izin alması gerekliliğiydi.

İkinci önemli kural da yapacağı işle ilgili olarak açık bir pozisyonun olması gerekmekteydi. Aksi durumda kalfalıkla mesleğini sürdürmek durumunda kalırdı, ta ki bir açık oluşsun ve kendisine izin verilsin.

18. yüzyıla kadar esnaf ve zanaatkârlık altın çağını yaşamıştır. Ahilik gelenekleri ve daha sonra kurulan lonca teşkilatları bu sınıfı gerek nicelik ve gerekse nitelik yönünden geliştirmiştir. Bu gelişmeye devlet de büyük katkı sağlamıştır.

Hayatta her şeyin bir başlangıcı olduğu gibi bir de bitişi vardır. Bu kural ahiliği de kapsamaktadır.

Osmanlı İmparatorluğunun çöküşünden Ahilik de payına düşeni almış git gide yozlaşmıştır. Sonuçta giderek loncalar bozulmuş, töreye göre değil, iltimasa göre atamalar yapılmaya başlanmıştır. Esnaf ürettiği malı satamaz olmuştur.

Bu dönem Devlet tam bir çöküş yaşamıştır. Nihayet 1912 yılında loncalar tamamen ortadan kaldırılmıştır. Böylece 700 yıl boyunca yaşamış ve Anadolu halkının ekonomik,

sosyal ve kültürel yaşamında belirleyici rol oynamış olan Ahilik sistemi tarihe karışmıştır.

İttihat ve Terakki döneminde esnaf ve zanaatkârların yaşadığı bu çöküş çarkını tersine çalıştıracak çözümler aranıp bu kesimin devlet tarafından teşvik edilmesi, çıraklık mekanizmasının iyi işletilmesi gibi formüller üzerinde duruldu ise de bir sonuç alınamamış, Osmanlı İmparatorluğu gibi Ahilik sistemi de çökmüştür.

Günümüzde bu teşkilatın yerini her ne kadar esnaf ve zanaatkâr odaları almaya çalışmışsa da bu odalar Ahilik Teşkilatı'nın tarihte üstlendiği işlevi ne yazık ki üstlenememişlerdir. 19.10.2019 Derleme: Recep Akıl

_____ /

Not: Bilgilendirme amaçlıdır. Yeterli görmeyen dostlar için İnternet'te daha geniş ve ayrıntılı bilgi mevcuttur.

Recep Akıl

Osmanlı'da Devlet1 - Padişah

Padişah, bazı İslam hükümdarları tarafından kullanılan ve yücelik belirten bir unvandır. Farsça bir sözcük olup 'şahların en büyüğü' manasına gelmektedir. Esasen İslamiyet öncesi İran'da hüküm süren Sasani hükümdarlarının sıfatı iken daha sonra Osmanlı hükümdarları ve Delhi sultanları tarafından benimsenmiştir. Kelimenin aslı eski Farsça olup 'bey, efendi, muktedir' anlamına gelen 'pati' ve 'hükümdar' anlamına gelen 'şah' kelimelerinden oluşmuştur.

Osmanlı hükümdarları padişah unvanını 1421'de devletin başına geçen II. Murat'tan itibaren kullanmaya başlamışlardır. II. Murat dönemine dek 'sultan' unvanını kullanan Osmanlı padişahları ayrıca halife, hakan ve kayser unvanlarını da kullanmışlardır. Bu unvanlardan padişah İran geleneğine, sultan ve halife İslam geleneğine, hakan eski Türk geleneğine, kayser ise Rum geleneğine işaret etmekte ve Osmanlı İmparatorluğu'nun eski İran, Abbasi, Türk ve Rum imparatorluklarının varisi olma iddialarının altını çizmektedir.

Padişahlık hem halife ve hem de sultan makamlarını ihtiva eden bir unvandır. Kanun-ı Esasi'de Osmanlı hükümdarı sadece padişah unvanıyla tanımlanmış ve diğer unvanları kanun metninde yer almamıştır.

Osmanlı Devleti'nde yönetim merkezî bir yapıya sahipti. Devletin yapısı Padişaha bağlı idi. Padişah, bütün ülkenin hâkimi, idarecisi ve sahibi sayılırdı. Tüm devlet kurumları aralarında Sadrazam ve Divan-ı Hümayun olmak üzere hepsi Padişaha karşı sorumluydular.

Diğer Türk devletlerinde olduğu gibi Osmanlıda da hükümdar (padişah) mutlak hâkim güç olmuştur. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan 1808 Sened-i İttifak'a kadar Osmanlı Devleti'nde padişahın otoritesi hiçbir zaman sorgulanmamış ve kısıtlanmamıştır. Öte yandan padişahın yetkileri her ne kadar sınırsız olarak tarif ediliyor olsa da pratikte o bile kanun, töre ve şeriata uymak zorunda olduğu için yetkileri sınırsız olmamıştır. Hal böyle olunca sınırsızlık kavramı fiili olarak ortadan kalkmıştır.

Padişah, görev ve yetkilerinin bir kısmını, devlet teşkilatı içindeki, müesseselere ve yüksek kademelî memurlara devretme keyfiyetine sahipti. Sadrazam ve Divan-ı Hümayun'un diğer üyeleri, padişahın en büyük yardımcılarıydı. Divanda, devletin birinci derecede önemli mülki, idari, mali, siyasi, askeri meseleleri görüşülüp padişah adına karara bağlanır, padişahın onayına sunulurdu.

Genel olarak söylenecek olursa, padişahın yetkilerini, halkı korumak ve onlara karşı adaletli olmak, kanunlara uygun bir şekilde ülkeyi yönetmek, sınırların güvenliğini sağlamak, sefere çıkarak ülkenin sınırlarını genişletmek, halkın ekonomik ve sosyal refahını artırmak, orduya komutanlık etmek, Divan-ı Hümayun'a başkanlık etmek, ferman yayınlamak, devlet memurunu görevinden almak, herhangi bir görevliyi kulluk hakkı veya yargı yetkisi gibi nedenlerle cezalandırmak mallarına el koymak, örfi hukuku uygulamak olarak vaz etmek mümkündür.

Osmanlı İmparatorluğu (Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye), kurucusu Osman Bey Gazi'den son padişah IV. Mehmed Vahideddin Han'a kadar 36 padişahın hükümdarlığında 623 yıl hüküm sürmüş bir cihan İmparatorluğu'dur. Cenab-ı Hakk cümlesine rahmet ve mağfiret eylesin. Âmin! 22.09.2017 Derleme Recep Akıl

Recep Akıl

Ölüm Ansızın Gelir

ölüm bu bir hüzünlü akşam vakti çıkar gelir çalar kapını
açmam diyemezsin
ya da ne bileyim bir sabah seher vakti
kuşlar cıvıldaşır kelebekler uçuşurken gelir
gelme diyemezsin
kim bilir belki bir öğle üzeri ezan vakti gelir
git diyemezsin
ölüm bu bir anda gelir bilmezsin ne zaman nerede
gelir işte öyle istenmiştir gelir
ve sen takılır peşine gidersin çaresiz
gelmem diyemezsin
ölüm bu beklemez bekletmez ansızın gelir

Recep Akıl

Öykü - Eylüllerden Her Hangi Bir Eylül

Ezan sesi ikindi olduğunu haber veriyordu. Bu da artık yavaş yavaş evlere doğru dağılma zamanının gelmesi demekti. En azından kendilerini bir göstermeliydiler ki evdekiler merak etmesinler.

“Ben eve gidiyorum” diyerek oyundan ayrıldı Koşarak eve doğru yöneldi. Bir solukta evinin sokağa açılan bahçe kapısına vardı.

Bahçesinde ve içinde oyun oynadıkları, kendi aralarında ona “bozuk ev” dedikleri metruk bina ile evlerinin arası elli altmış metre ya vardı ya yoktu. Bahçe kapısından içeri girdi. Annesi evde değildi. İki kardeşi bahçede ağaçların altında oynuyordu. En ufak kardeşi de içeride beşiğinde olmalıydı.

Geri dönüp yeniden sokağa çıktı ve kapının yan tarafına çömeldi. Bütün gün koşturmaktan yorulmuştu.

Bir ara caminin olduğu taraftan beyaz bir minibüsün geldiğini gördü. Üzerinde yanıp sönen mavi bir lamba vardı. İtfaiye arabaları kırmızı olurdu. Polis arabalarının rengi de siyah. Öyleyse bu ambulans olmalıydı ama sirenini çalmadan geliyordu.

Meraklandı, acaba kim hastalanmıştı? Öyle ya mahallede birileri hasta olmasa ambulansın burada ne işi olacaktı?

Ambulans giderek yaklaşıyordu, derken bozuk evin önüne geldiğinde yavaşladı, hatta durur gibi oldu. O ise çömeldiği yerden merakla arabayı takip ediyordu

Bir anda sol tarafında bir tangırtı koptu. Başını sesin geldiği tarafa çevirdiğinde sekiz on metre ilerde annesinin boylu boyunca yerde yattığını gördü. Elindeki bakır su kovaları yola doğru yuvarlanmış içlerindeki sular yerlere saçılmıştı.

Evlerinde çeşme olmadığı için annesi günde birkaç sefer caddedeki mahalle çeşmesinden su taşırdı.

Ani bir fırlayışla annesine doğru koştu, bütün sesiyle feryat ederek. Onun bu feryadına yan komşuları hanım bir anda yanında bitiverdi ardından da komşu kadının kayın validesi... Ve diğer komşular...

Bir dakika dolmadan annesinin başında beş altı kadın birikmişti bile. Kimi annesinin üzerini başını düzeltmeye çalışıyor, kimi bileklerini ovuyordu, kimi başını yere vurmasını diye ellerinin arasında tutuyordu.

“Kolonya bulun,” dedi birisi heyecanlı bir sesle. “Ambulans... Ambulans geliyor onda vardır her şey,” diye bağırdı.

Hepsi birden ambulansın geldiği yöne doğru baktılar. Beyaz minibüs geldi tam da evlerinin önünde durdu. Merakla “Neler oluyor?” diye düşünürken ambulandan dedesinin indiğini ve o koca gövdesiyle onlara doğru koştuğunu gördü.

“Kızım! Kızım!” Diye feryat ederek.

“Dede ne oluyor? diyerek yolunu kesti dedesinin.

“Yok, bir şey oğlum, yok bir şey. Annen nasıl? ”

“Bilmiyorum, birden düştü bayıldı.”

Bu arada annesi de kendine gelmeye başladı ama onun akli ambulansda kalmıştı. O tarafa doğru baktı. Ambulansın çevresi anında mahalleli tarafından sarılmıştı adeta. Bir hareketlilik vardı ama anlayamıyordu.

İki kişi annesinin kollarına girip yan komşuya götürdüler. Annesinin düzeldiğini görünce rahatladı ve yeniden dikkatini ambulansa verdi.

Bu arada iki kişi bahçenin büyük kapısını açmışlar ambulansın geri geri bahçeye girmesini sağlamışlardı. O da koşup ambulansın arkasına doğru geçti. Kapılar açılmış içeriden bir sedye çıkartılıyordu.

Sedyede üzeri beyaz bir çarşafla örtülmüş bir şey vardı. İlk anda algılayamadı ama sonra sedyenin kenarından sarkan eli görünce bunun bir insan olduğunu anladı.

Boğazından midesine doğru bir ılıkliğın aktığını hissetti. Kalbi şimdi daha hızlı atmaya başlamıştı..

Kendi bahçelerine bir ambulans gelmişti, içinden çıkartılan sedyede biri vardı ve bu sedye onların evinin kapısından içeri sokuluyordu. Üstelik annesi de bu ambulansın kendi evlerini önünde duracağını anlamış gibi elinde su bakırları düşüp bayılmıştı.

Neler oluyordu? Bir ara dedesinin ağladığını gördü bir anlam veremedi. Tam yanına gidip soracakken dedesi de sedyenin ardından eve girdi. Kendisi de girmek istedi ama içeri bırakmadılar.

Çocuk akıyla meseleyi çözmeye çalışmasına rağmen bunda başarılı olamıyordu. Neden sonra birden idrak etti. Kendi evlerine sedye üzerinde birisini getirmiş evin içine taşımışlardı.

Annesi yan komşudaydı. O halde bu babasından başkası olamazdı. Ama nasıl olurdu? Daha birkaç saat önce annesinin eline verdiği ihtiyaç listesini dükkâna götürmüş biraz oyalanıp eve geri gelmişti.

Hastalanmış mıydı acaba? Ama hastaysa niçin hastaneye değil de eve getirmişlerdi? İçeride sedyede yatan gerçekten babası mıydı? Ama başka kim olabilirdi ki?

Evlerinde kardeşleri kendisi annesi ve babasından başka kimse yaşamıyordu ki. Demek ki sedyede üzeri çarşafla örtülü kişi babasıydı? Sonra bu insanlar niçin ağlayıp duruyorlardı böyle ne olmuştu?

Bir anda bütün dünya dönmeye, kulakları uğuldamaya başladı. Her şeyi anlamıştı. Evet, babasıydı sedyedeki. Ölmüştü! Onun için insanlar üzgündüler ve ağlıyorlardı ve onun için hastaneye değil de eve getirmişlerdi.

“Peki, ama ya annem, nasıl olmuştu da bayılmıştı durup dururken?”

Çok sonraları anlatmıştı bu olayı annesi ona Ambulansı gelirken gördüğünde bir şeyler olduğunu hissetmiş. Yavaşlamasından ambulansın onların kapısında duracağını tahmin etmişti.

İçeriye aldıkları sedyeyi alt katta bahçe tarafına bakan odaya alıp babasını boylu boyunca yere uzattılar. Üzerinde örtülü çarşaf açılmıştı onu babasının yüzünü de kapatacak şekilde yeniden düzelterip üzerine de tam göbeğine denk gelen yere bir de makas koydular. Kendisini içeriye almadıkları için tüm bunları pencereden izlemişti.

Bir ara kim olduğunu hatırlamadığı biri onu pencereden uzaklaştırıp biraz ilerideki dut ağacının altına doğru götürdü. Birkaç arkadaşı da çevresine toplanmıştı. Şaşkındı ve ne yapacağını hiç bilmiyordu. O arada iki kişi annesi getirip evden içeri soktular. Bahçe gittikçe kalabalıklaşmaya başlamıştı. Giren, çıkan, ağlayan... Bir hengâmedir sürmekteydi.

Dutun altında oturmuş şaşkın şaşkın etrafı izlemeye başladı. Bir yandan da düşünüyordu.

Daha birkaç saat önce sapa sağlamdı babası. Gülüyor şakalar yapıyordu. Ne olmuştu böyle birden? Yaşlı insanlar ölürdü. Oysa babası gençti daha. Hasta da değildi üstelik. Bütün bunlar yoksa bir oyun muydu? Ama koca koca adamların başka işi yoktu da akşam vakti bir de oyun mu oynayacaklardı?

Ambulans gitmiş olmasına rağmen kanatlı büyük kapı kapanmamıştı. Oradan mahallenin muhtarının girdiğini gördü. Gayri ihtiyari ayağa kalktı. Göz göze geldiler bir an. Birkaç gün önce muhtarın bahçesindeki şeftalilere dalmışlar muhtar da onları kovalamış, yakalayamamış ama arkalarından bağırarak tehdit etmişti yakalarsa eğer kulaklarını kesecekti. Bu yüzden kaçmaya hazırlandı ama baktı ki muhtar gözlerini ondan kaçırıp eve doğru yöneldi o da kalktığı yere oturdu yeniden.

Kapıda amcasıyla karşılaştılar. Sarıldılar, bir birlerine. Muhtar içeri girdi. Amcası da dışarı çıkıp evin arka tarafına doğru giderken cebinden bir sigara çıkartıp yaktı. Sigarayı ağzından alırken bir eliyle de gözlerini siliyordu. Amcası da ağlıyordu.

Bulunduğu yerden geleni gidene izlemeyi sürdürdü bir süre daha. Şaşkındı ve ne yapması gerektiğini bilmiyordu. Arkadaşları da pek bir şey söylememişler zaten bir süre sonra da onu yalnız bırakmışlardı.

Kimle göz göze gelse insanlar gözlerini kaçıyordu ondan Niçin böyle davrandıklarını anlayamıyordu.

Her şey bir anda bütün anlamını yitirmişti. Bir boşluğun içindeydi sanki. Sesler mi kesilmişti, yoksa hiç kimse mi konuşmuyordu?

Babasını öyle boylu boyunca yatarken gördüğünde gelip kulaklarına yerleşen uğultudan başka hiçbir şey duymuyordu. Ne yapmalıydı, onu da bilmiyordu?

O ara yaşlı muhtarın evden çıktığını gördü. Ama bu sefer yerinden kalkmadı. Yine göz göze gelip bir kaç saniye bakıştılar. Sonra muhtar ona doğru yürümeye başladı. İster istemez ayaklandı ama kıpırdamadı. Kaçmayı da düşünmedi.

Ne olacaktı, dayaksa dayak... Hem sonra böyle bir durumda iki tane şeftalinin hesabını mı soracaktı? Ama yine de tedirgindi. Yaşlı adam yanına yaklaştı. Başını iki elinin arasına alıp kendine doğru çekti. Bir süre başı muhtarın göbeğine yaslanmış durumda öylece dikildiler. Bir süre hafif hafif saçlarını okşadı muhtar. Neden sonra

"Gel bakalım şöyle biraz yürüyelim," diyerek elinden tuttu. Arka bahçeye doğru yürümeye başladılar.

Muhtar amcası uzun boylu biri değildi ama yine de ona göre uzundu. Ona bakarken başını epey bir yukarı kaldırması gerekiyordu. O ise ileriye doğru bakmayı tercih etmişti. Mademki ona bakmıyordu öyleyse onun da muhtara bakmasına gerek yoktu. Önüne dönüp ileriye, tarlalara doğru bakmaya başladı.

"Bu durum bir çocuğa nasıl anlatılır? Bilmiyorum ama şimdi beni iyi dinle evladım," diyerek söze başladı. Sonra sustu.

Yürümeye devam diyorlardı. Birden durdu muhtar. O da muhtara uyup durdu. Yaşlı adam çocuğun omzundaki elin alıp ikisini birden arkasında bağladı. Hâlâ ileriye doğru bakıyordu.

"Bak evladım bunu sana nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum."

"Babamın öldüğünü mü?"

Hiç beklemediği bu soru karşısında birden çocuğa döndü muhtar. Bir süre baktı. Sonra bir eliyle başını okşayıp.

"Nereden biliyorsun? Kim söyledi?"

"Hiç kimse, ben anladım."

"Doğru anlamışsın. İlahi takdir denir buna. Allah böyle istedi ve böyle oldu. Biz insanların yapabileceği bir şey yok, dua etmekten başka. Ecel gelmişse bir şey sebep olur her şey bişer. Baban da kalp krizi geçirmiş. Hastaneye gidene kadar... Ambulansta... Öğlen yemeğini biraz fazla mı kaçırmış ne. Zaten şişmandı da... Dedim ya ecel... Gerisi hep bahane..."

"Ama niçin? Babam ihtiyar değildi ki."

"Yalnız ihtiyarlar mı ölür? Bazen böyle senin baban gibi genç insanlar ve hatta çocuklar, bebekler bile... Allah yanına alır onları, çok sevdiği için... İşte böyle... Babanı da çok sevmiş, yanına çağırırdı."

"Peki, biz ne olacağız şimdi?"

"Ulan oğlum bu da nasıl soru böyle be?" Diye dertli dertli söylendi muhtar. Gözlerinden belli belirsiz bir hüznün bulutu geçti. Sesi titredi. Ağlamaklı bir sesle.

"Hiçbir şey olmayacak, hayat devam edecek. Bir tek... Artık babanız... Ama bak amcanız var, dedeniz var, biz varız... Değil mi ya? Yalnız olmayacaksınız ki... Yani..." diye devam etti kesik kesik, sesi titriyordu.

"Babam olmadıktan sonra... Muhtar amca sakın Allah bana ceza vermiş olmasın senin bahçene, diğer bahçelere de girip meyve aşırıyoruz diye."

"O da nereden çıktı şimdi?"

“Hiç sordum öyle.”

“Yok, oğlum olur mu öyle şey? Elbette başkalarının malını izinsiz almak günahtır, doğru değildir ama... Allah  ocuklara ceza vermez. Dedim ya babanı çok sevdiği için yanına aldı onu. Beni ne kadar anlıyorsun bilmiyorum ama  z lmemelisin. Elbette kolay değil bu. Bir taraftan da evin büyük erkeği sensin artık. Ha? Annene yardımcı olmalı onu yalnız bırakmamalısın. Değil mi? Sen g cl  olmalısın ki... Bunlar Şimdi konuşulacak Şeyler mi? Onu da bilmiyorum ya neyse... Haydi, Şimdi dönelim bakalım,” dedi muhtar ve onu beklemeden geldiği yöne doğru yürümeye başladı. “Ama sen bundan sonra hiç kimsenin hiçbir Şeyini habersiz olarak sakın ola ki alma. Yoksa babanın ruhunu çok üzmüş olursun,” derken.

Sonunda ağlamaya başlamıştı o da. Ağladıkça i inin boşaldığını, o kulaklarına gelip oturan uğultunun kaybolmaya baŐladđını hissetti. Yanaklarından aşağı süzülen yaşları avuçlarıyla silmeye çalışırken muhtar amcasının dediklerini düşünüyordu. Haklıydı, artık babası yoktu ve artık evin erkeği oydu.

Peki, ama babasının yaptığı işleri o nasıl yapacaktı? Daha o kadar b y memiŐti ki...

Akşam oluyordu. Hava ağır ağır kararmaya başlarken evin ışıklarının teker teker yandığını gördü. Eve gitmeliydi. Gitmeli ve babasını hiç değilse bir kere daha görmeliydi, son bir kere daha...

Bu sefer onu hiç kimsenin engellemesine izin vermedi. Hırsla ve kendisini engellemeye çalıŐanları gücü yettiğince itekleyerek sinirli tavırlarla ve bağırarak daldı eve.

*** **

Eylül ayının ortalarına gelinmiş. Havalar nispeten daha ılık. Akşamları ve sabahları serin bile oluyor. Bugün yeni eğitim yılının ilk günü. İkinci sınıfa başlayacak.

Sıra oldular bahçede, bütün sınıflar. Müdürün kürsüden konuşmasını dinliyorlar. Arkalarında da veliler... Onu annesi getirdi okula, kardeŐlerini yengesine bırakıp. Oysa geçen yıl babasıyla birlikte gelmişlerdi. Artık bundan böyle hep bu Şekilde olacaktı demek? Veli toplantılarına da annesi katılacaktı. Öyle ya artık bası olmadığına göre?

Ne  abuk geçiyordu günler. Daha dün gibi... Oysa on gün olmuştu bile, babası vefat edeli. Ve onlar artık buna bile alışmaya başlamışlardı. Alışmayıp da ne yapacaklardı?

Muhtar amcanın dediği gibi hayat yaşayanlar için devam ediyordu ve  lenle  l nm yordu. Ama  yle de olsa insanın yüreğinin derinlerinde bir yerlerde hiç dinmeyen belli belirsiz bir sızı yine de hep kalıyordu, kendisini her daim hissettiren. Hele bir de  ocuksan...

Recep Akıl

Öykü - Lokma Tatlısı

Dokuz yaşında ya vardım, ya yoktum. Ne olmuştu da yengem (amcamın hanımı) bizi akşam yemeğine davet etmişti şimdi hatırlayamıyorum. Ama yengemin böyle adetleri olmadığını bildiğim için bizi niçin davet ettiğini doğrusu ya, merak da etmiyor değilim. Yalnız ben mi? Annem de bu işe çok şaşırılmıştı da 'Dur bakalım bu işten ne çıkacak?' diye kendi kendine söylenmişti. İki elti pek geçinemezlerdi. Paylaşamadıkları ne varsa...

Bizim evimizle amcamların evi bir bahçe içinde arkalı önlü bir durumdaydı. Yol tarafındaki iki katlı ahşap evde biz, iç bahçedeki yeni evde amcamlar oturuyordu. Bu evi amcam yapmış, bitince de hep birlikte oturduğumuz eski evden buraya taşınmışlardı. Onlar yeni eve taşınalı çok olmamıştı ki babam vefat etmiş, biz dört kardeş annemizle bir başımıza kalmıştık. Hoş pek ortada kalmamıştık ama yine de babasız kalmıştık işte. Büyük olarak yakınımızda bir tek amcam vardı.

Ahşap evde hep birlikte oturduğumuz dönemlerde eve önce amcam gelirdi. Bahçe kapısından girerken illa ki şöyle bir öksürür geldiğini belli ederdi ki evdekiler toparlanıp kendisini karşılasınlar. P.T.T. de memurdu. Babam ise zanaatkâr olduğundan dükkânını çarşının âdeti olduğu üzere hava kararmaya yüz tutmadan kapatmaz, bunun için de eve daha geç gelirdi.

Amcam evin kapısından içeri girerken elinde bir şeyler varsa onları uzatırken çevresine toplaşan bizlere laf atar, şakalaşır, sonra da odaya çekilirdi. Biz çocukların odaya girmemiz yasaktı. Çünkü büyükler akşama kadar çalışıp yorulmuşlardı. Hiç değilse yemek vaktine kadar bıraksaydık da dinlensinlerdi.

Amcamdan biraz sonra da babam gelirdi. Bir ayağı ilk gençliğinde yanlış bir iğne vurulması yüzünden sakat kaldığından onun için özel yapılmış üç tekerlekli bir bisikletle işe gidip gelirdi. Önce bisikletini bahçedeki kulübesine yerleştirir sonra eve girerdi. Sakat olan ayağı ile basamadığından değnek yardımıyla bir bacağını kullanarak yürürdü. Bisikletini kilitleyip eve yöneldiğinde biz çocuklar tıpkı amcama yaptığımız gibi onun da çevresini sarardık ama bu sefer evde değil, bahçede. O da sanki bize kızıyormuş gibi yaparak yalandan bağırır, çağırır kendisini bizden kurtararak eve doğru yönelirdi. İçeri girip o da amcamın oturduğu odaya geçerdi. Çocuk kalbimiz bu bir kaç dakikalık şakalaşma ile o kadar mutlu olurdu ki anlatılır gibi değil.

Hatırlıyorum da şimdi, babam öldükten sonra amcamın akşamları eve dönüş saatlerinde etrafta görünmemek için özel bir gayret gösterirdim. Niçin böyle yapardım? Uzun hikâye... Amcamı sevmediğimden değildi bu kaçışlarım. Bilakis severdim amcamı. Onunla karşılaşmamak kolay olurdu, çünkü arka eve taşındıklarından beri bahçe kapısından girdiğinde ortalarda kimse yoksa oyalanmaz, kendi evine geçerdi.

İki kardeşin büyüğüydü amcam. Yedi kardeşin de son ikisiydiler. Babam kunduracıydı. Bir mağazamız vardı. Mağazacılık yapmaya başladığından beri de ayakkabı yapmayı bırakmıştı. Hazır alıp satardı. Ağabey, kardeş onlar odaya çekildikten sonra annem ve yengem akşam yemeği hazırlığı yaparlar, biz çocuklar da (büyük olanlarımız) yazsa bahçede, kışsa aşağıdaki diğer odada toplanıp, sofranın kurulmasını beklerken oyunlar oynayarak oyalanırdık. Amcamın büyük kızı Canan ablamın 'sofraya' diye uyarmasıyla da ellerimizi yıkayıp, kurular, salona kurulmuş olan büyük yer sofrasının etrafında toplanırdık.

Babama ve amcama odadaki sedirin üzerine ayrı sofranın kurulduğu için yengem onlarla ilgilenirken, annem de Canan ablamın yardımıyla bizi doyurmakla meşgul olurdu. Bağıra çağıra konuşarak neşe içinde yemeklerimizi yer sonra yatma vaktine kadar bir

köşeye çekilip kendimize göre oyunlar oynayıp vakit geçirirdik. Büyükler de kendi aralarında toplanır sohbet ederlerdi. Evimizden komşu misafirler de hiç eksik olmazdı. Yazsa üst kattaki koca salonda toplanılırdı çoğu zaman. Kışsa alt kattaki iki odadan birinde... Biz çocuklar ise ayrı bir yerde toplanırdık. Büyüklerin yanına girmemiz pek istenmezdi, yaramazlık yapıp kimseyi rahatsız etmeyelim diye. Komşu çocuklarla birlikte bir oda dolusu çocuğun sesine dayanmak pek o kadar kolay değildi. Sık sık uyarılırdık ama oralı olan kimdi?

Dokuz yaşlarında olduğuma göre babam öleli bir yıl oluyordu demek ki. O akşam yengemin bizi niçin yemeğe davet ettiğini biz annem de dâhil bilmiyorduk ama dünmüş gibi hatırlıyorum bu davet yüzünden ne kadar da sevinçli ve mutlu olduğumu daha dünmüş gibi hatırlıyorum. İçim içime sığmamıştı bütün gün. Çok heyecanlıydım. Çocukluk işte... Benim için bir türlü akşam olmamıştı o gün. Yazdı, günler uzundu. Böyle olunca doğal olarak akşam yemekleri de daha geç vakit yeniyordu.

Nihayet akşam vakti gelmişti. Annem biz dört kardeşi topladı ve iç bahçedeki eve geçtik. Sofra mutfağa kurulmuştu her zamanki gibi. Amcam için de adet olduğu üzere mutfaktaki sedirin üzerine ayrı bir sofraya... Her kes sofranın başına toplanırken nereden aklıma geldiyse ben bir anda sedire çıkarak kaşla göz arasında amcamın karşısına oturuverdim ve yemeğimi amcamla yiyeceğimi söyledim. Annem itiraz etmeye kalktıysa da amcam onu engelleyerek beni karşısına aldı. Gülümseyerek saçlarımı okşadı. Ben de ona gülmüştüm. Çok mutluydum. Nasıl olmayayım? O anda bütün çocuklar içinde ayrıcalıklı bir konuma yükselmiştim.

Benim bu ayrıcalıklı durumum amcamın tek oğlu Hüseyin ağabeyimin pek hoşuna gitmemişti tabi ki. Gözleri çakmak çakmak, hırsıyla bana bakarken yakaladım onu. Bir an göz göze geldik. Sonra ben gözlerimi ondan kaçırarak yeni konumumun tadını çıkartmaya başladım. Hoş bu durum bir akşamıktı ama olsun. Böylece bizim ailede şimdiye kadar bir büyüğün karşısına oturup onunla birlikte yemek yiyebilme ayrıcalığı ilk kez bana tanınmış oluyordu. Keyfime diyecek yoktu. Hüseyin ağabeyim amcamın ikinci çocuğuydu. Benden dört yaş büyüktü.

Yengem amcama ve bana çorbalarımızı koydu biz yemeğe başladık. Sofradaki çocukların önlerindeki tabaklar henüz boştu. Çorbama yeni başlamıştım ki yengem daha yeni kalaylanmış bakır bir sahan koydu, sininin kenarına. İçinde lokma tatlısı vardı. Işığın altında pırıl pırıl parlayan ceviz büyüklüğünde lokma tatlıları! Gözlerim parladı birden. Demek ki bu akşam lokma tatlısı vardı. Biz çocuklar hepimiz istisnasız çok severdik bu tatlıyı! Balları üzerlerinde ne kadar da nefis görünüyorlardı! Hakkını yememek lazım yengem de çok güzel yapardı bu tatlıyı.

Bir yandan önümdeki çorbayı bitirmeye çalışırken bir yandan da göz ucuyla amcama bakmaya başlamıştım. Sofraya tatlı koyulalı beri gözüm başka bir yemek görmüyordu. Ama öte yandan yemeği bitirinceye kadar tatlıya dokunamayacağımı da biliyordum. Çaresiz yemek bitecekti. Tatlıyı yemenin tek yolu buydu. Çorbamı içerken arada bir güya çaktırmadan amcama bakmayı da ihmal etmiyordum. Amcamsa hiçbir şeyle ilgilenmeden sanki acelesi var da bir yere yetişecekmiş gibi çorbasını bitirmekle meşguldü. Bir ara göz göze geldik. Elindeki boş tabağı yengeme verirken bana bir göz kırpıp gülümsedi. Yengem amcamın boşalan tabağına yemek koyup geri uzattı. Uzatılan tabağı alıp önüne koyarken bir yandan da buyurucu bir ses tonuyla sesleri yüksek çıkan çocukları uyarmayı ihmal etmedi. Daha sessiz olmalıydılar. Sofrada yüksek sesle konuşulmazdı.

Ben daha çorbadaydım. Mümkün değil amcama yetişemeyecektim. Onun yemeğini benden önce bitireceği kesindi. Meraklanmaya başlamıştım. Sıra lokma tatlısına geldiğinde acaba ne olacaktı? Kaç tanesini amcam yiyecek, bana kaçını bırakacaktı? Saymıştım, tabakta on iki tane tatlı vardı. Demek ki altısı benim altısı amcamındı. Ya da o büyük olduğu için, olsa olsa sekizini o yer, dördünü bana bırakırdı. Ben hem bu türden hesaplar yapıyor, hem de bir yandan önümdeki çorbayı bitirmeye çalışıyordum.

Sonunda çorba bitti. Yengem önümdeki boş tabağı alıp yemekle doldurarak yeniden önüme koydu. Yer sofrasında ise her kafadan bir ses çıkmaya devam ediyordu. Büyük bir neşe içindeydi her kes. Amcamın sert çıkması bir an olsun seslerin kesilmesine neden olmuştu ama daha dakikasında sesler yeniden, hem de daha yüksek çıkmaya başlamıştı bile. Doğrusu ya benim hiçbir şeyle ilgilenecek halim yoktu. Aklım lokma tatlılarındaydı. Göz ucuyla ha bire bir onlara bir de amcama bakıyordum. Ona bakarken arada göz göze geliyorduk. Her bakışmamızda bana gülümseyip göz kırıyor, sonra yine yemeğine dönüyordu. Bu arada benim heyecanım da gittikçe büyüyordu. Çünkü amcam artık yemeğini bitirmek üzereydi ve sıra tatlılara geliyordu. Bakalım bu tatlıların kaçını bana kalacaktı?

Sonunda amcam yemeğini bitirip tatlıya başlamıştı. Birinci, ikinci, derken üçüncü, dördüncü... Göz açıp kapayınca kadar bakır sahandaki lokma tatlıları yarılanmıştı bile. Gayri ihtiyari amcama baktım. O benimle hiç meşgul değildi. Çatal bir kez daha sahana gitti ve bir lokma tatlısı daha aldı. Ben yemeği bırakmış, amcamı seyrediyordum artık. Sahandaki lokma tatlıları eksildikçe, bende merak ve heyecan da artıyordu.

Şimdi sahanda beş tane tatlı kalmıştı. Benim hesabıma göre bunları da bana bırakmalıydı. Sınıra gelmişti. "Olsun olsun da bir tane daha yesindi. Ama geri kalanı benim." diye aklımdan geçirirken o sanki aklımdan geçeni okumuş gibi bir tatlı daha alıp ağzına attı. Kalbim heyecanla atıyordu. Şimdi ne olacaktı? Çünkü amcam elindeki çatalı henüz bırakmamıştı. Kafamı kaldırıp yüzüne baktım. O oralı bile değildi.

Yemek boyunca sürekli göz göze geldiğimiz halde tatlıları yemeğe başladıktan sonra bir kere olsun dönüp de bakmamıştı bana. Yüzünde de çok ciddi bir ifade vardı üstelik. Derken çatal bir kez daha tatlı tabağına yöneldi. Sanki İçimden bir şeyler koptu ama sesimi çıkartamadım. Çaresiz tatlının amcamın ağzının içinde kayboluşunu izledim. İşin kötü yanı çatal hâlâ elindeydi ve bırakmaya da hiç niyeti yok gibiydi. Merak ve heyecanımın, yerini yavaş yavaş üzüntüye bıraktığını ve gözlerimin dolmaya başladığını hatırlıyorum.

Amcamın elinin bir kere daha tatlı sahanına doğru gittiğini ve tam çatalı tatlıya batıracağını gördüğümde her şeyi göze alıp "Hoop, hoop onları da bana bırak bakalım! " diye hırsla bağırdım. Bir iki damla da yaş süzölmüştü gözlerimden, yanaklarıma doğru. Kimse benden böyle bir tepki beklemiyor olmalıydı ki bir an bütün sesler kesildi. Mutfak bir iki saniye için sessizliğe gömüldü. Ama sonra odanın içi kahkaha sesleriyle doldu. Amcam, yengem, annem... Gülmekten kırılıyorlardı. Şaşırmıştım. Ben paylanmayı beklerken onlar gülüyordu, üstelik de bana...

Sofradaki diğer çocuklar ne olduğunu anlamamış, şaşkın şaşkın etrafa bakıp olayı anlamaya çalışıyorlardı. Amcam bir yandan çatalındaki lokma tatlısını ağzına atarken diğer eliyle saçlarını karıştırdı. Hem ağzındakini yemeğe çalışıyor hem de hâlâ kahkahalarla gülüyordu. Ben ise ağlamaya başlamıştım. Ama lokma tatlısı yüzünden değil, bana güldükleri için... Çok zoruma gitmişti bu durum. Fena halde bozulmuşum. Bir anda bütün havam sönmüştü. Öteki çocuklara karşı çok zor bir durumda kalmıştım.

Beni ağlatan asıl buydu işte. Lokma tatlısını ise çoktan unutmuştum.

Neden sonra yengemin bir sahan dolusu tatlıyı önüme koyması bile o anki üzüntüme ilaç olamamıştı. Oysa ne kadar da çok severdim lokma tatlısını. Elimi bile sürmedim. Sofradan kalktım. Lavaboya gidip elimi ağızımı yıkadıktan sonra bir kenara çekilip bütün akşam somurtup durdum. Ne kadar gönlümü almaya çalışılırsa da hiç kimse başaramadı bunu.

Daha sonra evde annemin anlattığına göre. Amcam tatlıya başlayınca benim kendisini takip ettiğimi fark etmiş, ne yapacağımı görmek için bana bir oyun oynamak istemiş, oyununa da kaş göz işaretiyle annemi ve yengemi ortak etmişti. Kahkahanın sebebi buydu.

Tatlılara gelince. Onlar da bizimle birlikte eve geldi tabi ki. Ve ben onları afiyetle bir güzel yedim. Hem de hiç kimseye bir tane bile vermeden. Çünkü çok iyi biliyordum ki annem getirdiği tatlıların hepsini bana vermemiş, bir kısmını da çoktan yatıp uyuyan kardeşlerim için ayırmıştı, daha sonra yemeleri için. Ve ben yine biliyordum ki geride kalanlarda da hissem vardı.

Bir de niçin davet edildiğimiz meselesi vardı değil mi? İşte onu biz bile hâlâ bilmiyoruz. Herhâlde yengemin içinden öyle gelmiş olmalıydı.

Recep Akıl

Öykü - Muhtarın Şeftalileri

İlkokul birinci sınıftan ikiye geçtiğim yılın tatilinin son günleriydi artık. Eylül'ün başları... Bu haylaz haylaz, orada burada sürtmenin ve zaman geçirmenin de son günleri demektir. Okulların açılmasına bir hafta on gün kalmıştı. Hem okulların açılacak olmasından dolayı sevinip heyecanlanıyor, hem de okullar açıldığında bu başıboşluğu bir dahaki tatile kadar bulamayacağım için üzülyordum. Okula başlamak demek oyunların bitmesi demek değildi, elbette. Derslerimi gerektiği gibi yaptıktan sonra oyun oynamama ne annem, ne de babam karışırdı ama yine de tatildeki gibi olmazdı. Babamdan kaynaklanan bir düzen ve disiplin hakim olurdu hayatımıza okul zamanı. Oysa yaz tatili öyle miydi?

Bir çocuk için özgürlük demek, okulların bitip ders yapma zorunluluğunun ortadan kalkması demek değildir. Bir çocuk için hiçbir büyüğün müdahale etmediği, 'Yat kalk, şöyle yap, böyle yapma, şuraya git, buraya gitme,' diye sınırlar koymadığı, arkadaşlarıyla dilediği gibi oyunlar oynayarak başıboş bir avarelikle her aklına eseni o anda yapması demektir özgürlük. Yaz tatili demek her çocuk gibi benim için de her istediğimi istediğim gibi yapabilmek, bütün hayalperestliğimin inceliklerini sergileyebilmek, okul dönemindeki kısıtlamalardan kurtulmuş olmanın rahatlığıyla her türlü tembelliği yapabilmek demektir.

Zaman zaman çevreye zarar verdiğimiz de olurdu ama bunu bilerek ve isteyerek yapmazdık. Bizim mahallede her evin arkasında büyükçe denilebilecek tarlamsı bahçeler vardı ve buralar yaz kış hep ekili olurdu. Kovalamaca, saklambaç vb. gibi oyunlar oynarken illâ ki bu ekili bahçelere girerdik ve tabii ki bir takım zararlara neden olurduk. Oysa dikkât de ederdik ama yine de zararımız dokunurdu.

Aslında kendi başıma olduğum zamanlarda hiç de yaramaz bir çocuk değildim ben. Oldukça uyumlu, sakin kendi halinde biriydim. Ne oluyorsa bir iki arkadaşımın bir araya geldiğinde oluyordu. Adeta bela kesiliyordum. Dur durak bilmeyen bir baş belası... Bir şey değil bana uyanları da baştan çıkartıyordum. Sonrası malum çevre bizden korksun.

Sabah kahvaltılar yapıp babalar evlerden uğurlanır uğurlanmaz kendimizi sokağa atar, her zamanki toplanma yerimiz olan bozuk ev diye isimlendirdiğimiz başladığı halde uzun yıllar tamamlanmadan öylece bırakılmış metruk evde toplanırdık. Burası bizim karargâh merkezimizdi. Çoğunlukla oyunlarımızı bu evde ve bahçesinde oynardık. Zamanımızın büyük bir kısmı burada geçerdi. Akşam oldu mu da buradan dağılırdık evlerimize. Bizi arayan burada bulurdu. Çetemizin belli bir sayısı yoktu. Sayı çocukların o günkü durumuna göre değişirdi. Yazları akşam yemeğinden sonra da kendimizi dışarı atardık ama babalar evlerde olduğu için sağa sola fazla kıpırdıyamadık.

O sabah yine her zamanki gibi babamın işe gidişini bekledim, dışarı çıkmak için. Nedense bugün gitmekte biraz ağır davranıyordu. Kahvaltısını ağır ağır yapıyor oyalanıyordu. Bu günü mü bulmuştu geç kalacak? Hâlbuki dünden sözleşmiştik çocuklarla. Muhtar amcanın bahçesine dalıp şeftali aşıracaktık. Bütün gece dönüp durmuştum yatakta ertesi gün için neler yapacağımızı planlayacağım derken.

Bizim oralarda pek şeftali olmazdı. Bazı bahçelerde tek tük varsa bile onlar da pek bir şey vermezdi. Ama muhtar amca meraklıydı. Bahçesinde hemen her türlü meyve ağacına rastlardınız. Bütün gününü bu bahçede geçirirdi. Karda kışta bile onu arayan sevgili bahçesinde bulurdu, çoğu zaman. Ağaçları çok değerliydi, onun için. Her birisine gözü gibi bakar her türlü bakımını zamanını geçirmeden yapardı. Bu ağaçlardan topladığı meyveleri çoğunlukla evrak almak için gelen mahalle sakinlerine ikram etmekten büyük bir zevk alırdı. Misafiri ikram edilen meyveyi yerken, o da o meyvenin

ağacını ne zaman diktiğinden başlayarak her evresini ayrıntısıyla anlatmaktan büyük bir keyif alırdı, istenen evrakı düzenlerken. Cömertti, masasının üzerindeki büyük cam kâse her zaman meyveyle dolu olurdu. Onun bütün derdi ağaçlarına zarar verilmesiydi. Buna kızardı. Arada biz çocuklar da bu kâseden payımıza düşeni alırdık ama böylesi bizim evlerde de vardı. Bizim de bahçelerimizde ağaçlar vardı. O meyveler yakalanma korkusu yaşayarak gizli gizli toplanmalıydı ki işin tadı çıksın, heyecanlı olsun.

Hemen hemen bir futbol sahası büyüklüğündeydi bahçe. Kuzey ve güney kanadından yol geçerci ve yüksek tahta perdelerle çevriliydi. Tahta perdeyle çevrilmiş olan bu yerlerden içeri girmek çok zordu. Biz de bu yüzden diğer komşu bahçelerden girerdik bahçeye. Buralar nispeten daha az korumalıydı. İki bahçeyi birbirinden ayıran engeller vardı ama bunlar daha çok sınırları belirlemek için kullanılan "dikenli tel" denilen bir tür tel ile oluşturulurdu. Ama burada da komşu yengelere yakalanma tehlikesi vardı. Çünkü o zamanlarda herkes evinin bahçesine bir şeyler ekerdi ve bunlar zarar görsün istenmezdi. Bu yüzden de bahçeler pek başıboş olmazdı. Her an birine yakalanma tehlikesi mevcuttu yani. Hoş yakalanıyorduk da ne oluyordu. Popomuza iki şaplak hepsi o kadar. Bir istisna Muhtar amca... Ona yakalandın mı yandın. Doğru tulumbanın her zaman dolu olan yalağına... Yakaladığı çocuğu bu yalağa sokar bir güzel ıslatırdı. Bunu yaparken de doğrusu ya epey eğlenirdi. Hava sıcak olduğu için hasta olmak gibi bir tehlike yoktu ama bir şartla hemen eve gitmeli üstümüzü değiştirmeliydik böyle kalırsak akşama babaya söylenmekle tehdit edilirdik ki bunu hiçbir çocuk istemezdi. Muhtar amcadan dayak yemezdim yemesine ya, bu şekilde eve gidip üzerimizi değiştirmemiz gerektiğinden evde yerdik o dayağı. Eh bazen bu dayakların ağır kaçtığı da olmaz değildi hani. Ama olsun babadan yemektense... Annemin dayağına pek içerlemezdim. Hatta kimi zaman onun kızıp bağırması eğlenceli bile olabilirdi ama babamdan dayak yemekten ödüm kopardı. Aslında hiç birimize değil dayak atmak, yüksek sesle bile hitap etmezdi babamız. Korkum galiba biraz da yapmış olduğum yaramazlık yüzünden onun bana olan (hiçbir zaman göstermediği, gösteremediği) sevgisini yitirme korkusuydu, bu korku. Bizi sevdiğini bilirdik babamın. Bize bakışından anlardık bunu. Bir de sorduğumuzda annem anlatırdı, bizi ne çok sevdiğini. Ama asla dışa vurmazdı bu sevgisini, vuramazdı... Şımarmayalım diyeydi bu geri duruşu. Öyle derdi annem...

Nihayet babam kahvaltısını yapıp bizimle vedalaştı, öğlene doğru dükkâna gelmemi tembihleyip bindi bisikletine gitti. Hemen onun arkasından da ben fırladım dışarı. Öğlene daha çok vardı akşam sözleştiğimiz gibi çetenin bir araya toplanması gerekiyordu. Aldığımız kararı uygulayıp uygulamayacağımızı görüşecektik.

Bozuk eve doğru yollandım. Babam evden geç çıktığı için ben de bugün geç kalmıştım. Vardığımda Ahmet'le Bilal'i beni bekler buldum. Bizim çeteden başka gelen olmamıştı.

-Nerede kaldın? dedi Bilal

-Babam daha yeni gitti, dedim.

-Bütün gece o şeftalileri mideye indirmenin hayaliyle uyuyamadım ben, biliyor musunuz? dedi. Vazgeçeni tepelerim!

Gülüştük.

-Ben de uyuyamadım, plan yapacağım diye, dedim.

-Muhtar şimdi nerededir acaba? Diye sordu Ahmet.

- Nerede olacak evdedir daha. Gelene gidene mühür basıyordur, dedi Bilâl

Bu çocuğun ağızı hep böyle bozuktu zaten.

-Evet, dedim hem zaten kimse yok daha. Üçümüzle de olmaz. Olsa da ben çarşıya babama gideceğim. Ancak çarşıdan geldikten sonra olur bu iş.

- O zaman ben de gelirim seninle dedi Ahmet

-Olur, dedim

İşime gelirdi bu hem çarşıdan taşınacaklara yardım etmiş olurdu hem de ne kadar az çocuk olursa o kadar iyiydi bizsiz bahçeye dalamazlardı.

-Ne o beni yalnız mı bırakacaksınız burada? Ben de geliyorum, dedi Bilal. Hem biraz oyalanıp da gidersek öğlene yakın Necdet amca bize köfte de ısmarlar. Akli hep midesindeydi bu çocuğun...

-Şeftaliler ne olacak peki? diye sordu Ahmet.

-Kimse gelmedi ki, dedim. Gelseydiler ne yapacağımıza karar verirdik.

O arada birkaç arkadaş daha göründü uzaktan.

-İşte bak gelmeye başladılar, dedi Bilal

Derken bir anda altı kişi olmuştuk bile. Gelmeyen birkaç kişi vardı onları da beklememiz gerekmiyordu.

-Arkadaşlar, dedim ben çarşıya gideceğim babam eve bir şeyler gönderecek Bilal'la Ahmet de bana taşımada yardım edecekler. Bizim şeftali işi öğleden sonraya kaldı. Hem muhtar da şimdi bahçededir göz açtırmaz bize, dedim. Çaresiz kabul ettiler.

-Şimdi biz gidiyoruz. Fazla geç kalmayız.Siz de buralardan ayrılmayın geldiğimizde sizi aramayalım.

Yaşça bizden biraz büyük olan Ömer'le Hüseyin daha gelmemişlerdi. Oyalanmadan biz üçümüz ayrıldık diğerlerinden. Eve doğru yürürken.

-Anneme söyleyeyim biz gidiyoruz diye. Siz de evlere haber verin aramasınlar.

-Şimdiye kadar nereye gideceğimizi eve mi soruyorduk? dedi Bilal

-Sormuyorduk da, ya babam bugün hep birlikte yanına gittiğimizi sizinkilere söylerse? Boşuna niye dayak yiyeceksiniz? Nasıl olsa izin verirler.

Evlere haber verip tekrar toplandık ve oyalana oyalana çarşının yolunu tuttuk. Hava sıcaktı, terlemiştik.Şimdi böyle babamın karşısına çıkarsak bize kızardı. Elimizi yüzümüzü yıkayıp kendimize bir çeki düzen vermeliydik. O yıllarda sokaklarda mahalle çesmeleri olurdu onlardan birinde bir güzel temizlenip toparlandık.

Dükkâna gelmiştik. Öğlen olmak üzereydi, bizim de istediğimiz bu değil miydi zaten? . Babam ve ortağı oturmuş sohbet ediyorlardı. Bizi görünce önce bir kaşlarını çatı, kızacakmış gibi... Sonra nedense vazgeçti.

- Geldiniz mi? diye sordu.

- Geldik baba, dedim. Annemin verdiği fileyi ona uzatırken. Kaşları halâ biraz çatık gibi mi duruyordu ne?

- Kızdı mı bana acaba? diye geçirdim içimden. Ama niçin kızsındı ki ilk defa gelmiyorduk ki.. Her zaman yaptığımız şeydi bu.

Gidip babamın ortağı Necati amcanın elini öptük sırayla. O da bize birkaç kelimeyle hal hatır sordu. Sonra babama verdiğim fileyi alıp tezgâhın arkasına geçip kesekağıdı paketlerini fileye doldurmaya başladı.

-Necati, dedi babam madem ki kalabalık geldi bu keratalar,o halde akşama benim götüreceklerimi de koy fileye biri bir yandan diğeri bir yandan tutsunlar değışe değışe götürsünler bakalım.

O ara Bilal'la göz göze geldik bana

-Söyle haydi gibilerden işaret ediyordu, babamın görmemesi için de beni kendisine siper ederek.

-Ne o lan köftehor ne işmar ediyorsun öyle?

- Ne kadar da kendisini saklamaya çalışsa da yakalanmıştı.

- Hiç Necdet amca gidelim diyordum da..

Neşeli neşeli güldü babam. O çatık kaşları da gevşemişti.

- Hadi oradan kerata seni, diye takıldı Bilal'a. Karnınız aç mı?

Hiç ikiletmedim

-Evet baba aç!

-Haydi gidin köfteci Mehmet amcana sizi doyursun bakalım. Fazla da oyalanmayın.

Dükkândan bir fırlayışımız var ki... Bayram ediyorduk. Sanki ne varsa? daha önce hiç köfte yememiştik sanki. Babamın kahkahası arkamızdan yetişemedi bile. Lokantadan içeri fırtına gibi girdik, sanırsınız peşimizden ordu kovalıyor. Garson Halit ağabey neye uğradığını şaşırđı. Masalardaki birkaç müşteri de şaşkınlıkla bize bakıyordu. Ocağın başındaki köfteci Mehmet amca:

-Ulan eşkıyalar dağıttınız ortalığı, yavaş olun biraz! diye bağıırken biz masaya oturmuştuk bile. Yemeğini yemekle meşgul olan Terzi Cavit ağabey

-Ne o lan, ne bu haliniz? Hani bilmesem... Bu çocuklara on gündür bir şey vermemişler diyeceğim ya... Evladım her şeyin bir kuralı var. Ne o öyle mayıs danaları gibi? Bir yere

girerken önce selam verilir değil mi? Sonra sakın sakın... Ha? Keratalar!

Zılgıtı yemiştik ya, kimin umurundaydı. Köfteyle tatlıyı yiyince hepsini unutturduk. Ama bir yandan da Terzi Cavit ağabeyin söylediklerini de yabana atmadım tabi.

Halit abi köftelerimizi önümüze koyarken

-Yoğurt da vereyim mi? diye sordu.

Ben istemedim ama diğerleri kaçırmadılar teklifi.

- Bana tatlı ver Halit abi, bir de sarı gazoz.

- Oh oh nasılsa beleş yiğün baklalım diye takıldı hem köfteleri hem de kendisini pişirmekle meşgul olan Mehmet amca.

Neşe içinde yemeklerimizi yiyip tekrar dükkâna döndük.

- Biz gidiyoruz, dedim babama fileyi alırken. Ağırdı.

- Haydi biriniz de bir tarafından tutup yardım edin bakalım. Hem böylece yediklerinizi eritirsiniz..Yolda da değışe değışe gidin ki yorulmayın. Oyalanmadan doğruca eve... Filenin bir tarafından da Ahmet tutmuştu. Yola koyulduk.

-Şuna bak, dedi Ahmet hep dört ayağının üzerine düşüyor. Yine kurtuldu, dedi Bilal'ı işaret ederek.

-Hiç de kurtulamadı dedim Ahmet'in sözlerine gülen Bilal'a bakarken. Biraz daha gidelim sen bırakacaksın o alacak daha sonra ben bırakacağım sen alacaksın böyle böyle eve gideceğiz.Yok öyle kaytarmak.

- Kaytaran kim ki? dedi Bilal.

Birbirimizi değıştirerek eve geldik. Torbayı anneme verdik ve doğru bozuk evin yolunu tuttuk. Çarşıdan gelirken yol boyunca konuşup muhtar amcanın bahçesine nasıl gireceğimiz konusunda plan ve iş bölümü yaptık. Bakalım bizim plana Ömer'le Hüseyin ne diyecekti.

Hedefimiz şeftali ağaçlarıydı ama hedef şaşırtacaktık. Bir kaçımız şeftali ağaçlarının tam ters tarafından girecek, biraz da ses yaparak muhtar amcanın dikkatini çekecektik. Biz onu peşimizde koşturup oyalarken diğer yandan girecek olan arkadaşlarımız görünmeden şeftalilere dalıp olabildiğı kadar çabuk bir biçimde işlerini bitirecekler ve yine geldikleri gibi sessizce uzaklaşıp, odun atölyesinin arkasındaki ceviz ağaçlarının altında bizi bekleyeceklerdi.

İlk kez bu şekilde girecektik bahçeye. Daha önceleri herkes birden girer ağaçlara dağılır yakalanmazsa eğer toplayabildiğini toplar kaçardı. Muhtar da bir oraya bir buraya seğırtip bizi kovalayarak ağaçlara yaklaştırmamaya çalışır, sonra da gözüne kestirdiğı birinin peşine takılır yakalayınca kadar bırakmazdı. Bahçeye hep birden girdiğimizde muhtarın kime gideceğini bilemediğimiz için işimize yeterince dikkat edemedik ve bu yüzden de fazla verimli olmazdı bu dalışlar. Halbuki benim planımda kovalananlar ayrı toplayıcılar ayrı olacaktı. Bütün gece bunu kurgulamıştım yatakta.

Karargâh merkezimiz kalabalıktı. Küçüklü büyüklü bir sürü çocuk... Bizim takım hemen bir araya toplandık sekiz kişiydik. Ben hemen planımızı kısaca anlattım. Herkesin aklına yattı Eh sayımız da bu planı uygulamaya yeterdi. Üç kişi oyalamak için beş kişi de şeftalileri toplamak için ayrıldık. Ben oyalama takımındaydım. Bahçenin doğu kanadından biz girecektik. Ama önce diğerlerinin karşı tarafa gidip hazırlanmaları gerekiyordu. Bir süre onları bekledik. Yeterli zamanı verdiğimizizi düşünerek bizim üçlü tel örgülerden bahçeye daldık. Ne kadar ufak tefek de olsak sık çekilmiş dikenli tellerden geçmek kolay değildi birbirimize yardım etmemiz gerekiyordu. İçeri girip çevreyi şöyle bir kolaçan ettik. Bulduğumuz yerden kimse görünmüyordu.

-Belki evdedir, dedi Hüseyin.

-Bilmem ki her an bir yerden çıkacak gibi sanki, dedi Ömer.

Hüseyin de Ömer de benden yaşça daha büyük oldukları için muhtara en kolay lokma ben oluyordum bu durumda. Doğal olarak o da benim peşime düşecekti bu sefer. Hoş ben ona yakalanmaya alıştım dert etmedim ama yine de heyecandan tüylerim diken diken olmuştu.

-Sonra niçin heyecanlanıyordum ki? Alt tarafı biraz islanacaktım hepsi bu.

Hava nasıl olsa sıcaktı. Yalakta islanmak hiç fena olmazdı. İşin sonunda annemden dayak yiyecektim ama bu da alışkın olduğum bir durumdu. Bir de tehdit:

- Akşama babana söyleyeyim de gör bakalım,türünden. Ama hep böyle demesine rağmen hiçbir zaman bizi babamıza şikâyet etmezdi.

Karşı taraftan işaret geldi. Onlar da bahçeye girmeye hazırdılar. Sessiz olmak zorundaydılar çünkü girdikleri bahçenin sahibi Sakine teyze her an basabilirdi onları da.

- Haydi bakalım dedi Ömer Hüseyin'e çık ortaya.

- Niçin ben çıkıyorum sen çıksana? Hep övünüyorsun ya " Benden hızlı kimse koşamaz," diye.

İkisi hiç anlaşamazlardı zaten. Ne birlikte olabilirlerdi, ne de birbirlerinden ayrı. Yine başlamışlardı işte çekişmeye.

-Oğlum ben reisim işi ben yönetiyorum.

- Seni kim reis seçti?

- En büyüğünüz ben değil miyim?

-Büyük olmak reis olmaya yetmez.

-İşimize baksak diyordum, dedim araya girerek.

-Kavgayı sonra yaparsınız.

Biz hareket etmedikçe diğerleri de bir şey yapamıyordu, hedef olmamak için. Sonunda

Hüseyin çıktı ortaya. Eve en yakın olan erik ağacına doğru yönlendi. Böylece muhtarı şeftalilerden uzakta tutmuş olacaktı. Muhtar Hüseyin'e giderken biz de başka ağaçlara hamle edip onu peşimizden koşturacaktık. Hüseyin'in ardından biz de değişik ağaçlara seğirttik. Sesler çıkartıyor dikkat çekmeye çalışıyorduk. Ama hala muhtar ortalıklarda yoktu. O arada muhtar amcanın hanımı Şerife teyzenin sesi duyuldu, evin tarafından.

-Muhtar seninkiler yine bahçedeler!

Eh artık oyun başlıyordu. Muhtar şimdi ortaya çıkardı. Sesi duyar duymaz hemen kaçışmaya başlamadık ki muhtar bizi görsün de peşimize düşsün. Yoksa hemen fırlasak tel örgüyü rahatça aşardık. Muhtar da fark etti bunu bir an durdu bahçeye göz gezdirdi. Allah'tan diğer arkadaşlar tam siper olmuşlardı ve görünmüyorlardı. Zaten işleri de Pek uzun olmayacaktı. Şeftali ağaçları bodur olduğu için hemen dallara uzanıp işi bitireceklerdi. Birkaç dakika zamanları olsa mesele hallolacaktı. Muhtar bize yönelik yönelmez işe koyuldular. Kendi aralarında iş bölümü yapmışlardı. Üç kişi ağaçlardan şeftalileri topluyor diğer bahçede kalmış olan ikisine atıyorlardı. Onlar da yanlarında getirdikleri filenin içine dolduruyordu, atılanları.

- Kaçmayın nasıl olsa yakalayacağım! diye bağırarak üzerimize doğru gelmeye başladı.

Bir an göz göze geldik "Beni tutacak" diye geçirdim aklımdan. Ama Hüseyin ona daha yakındı akılcı olan onun peşine düşmesiydi. Zaten o da öyle yaptı. Ben de tel örgüye yöneldim bu arada diğerler ekibin ne yaptığına da bakıyordum. Onlar işlerini bitirmişler yan bahçeye geçmişlerdi bile. Sıra bizim kurtulmamıza gelmişti. Daha önce pek çok kez yalağı boylamama rağmen heyecan içindeydim. Kalbim küt küt vuruyordu. Yakalanma korkusu o kadar sarmıştı ki her yanıma tir tir titriyordum ama bu arada da kaçmaya çalışıyordum. Arkamdan gelen Hüseyin'in nefesini duyuyordum. Ömer çoktan tel örgüyü aşmış koşarak uzaklaşmıştı bile.

- Boşuna uğraştırmayın beni diyorum size. Gelin buraya! Bak kötü olacak sonunda! diye her zamanki tehditlerini savuruyordu.

Doğruydu. Yaklaşmıştı bize. İkimizden birinin yakalanması an meselesiydi. Birden karar değiştirip yönümü tel örgülerin tam tersine doğru çevirip bahçenin içine doğru kaçmaya başladım, arkama da bakarak. Peşimden gelen yoktu. Muhtar Hüseyin'e doğru yönelmişti. Rahatlamıştım. Bu sefer paçayı kurtarmıştım. Ama Hüseyin kurtaramadı. Onu tam tel örgülerin altından sürünerek çıkmaya çalışırken ayağından yakalayıp içeri çekti ve kollarından tutup ayağa kaldırdı. Ben kurtulmuş olmanın rahatlığıyla durup onları seyretmeye başladım. Bir yandan da nefesimi düzenlemeye çalışıyordum.

-Kaçma, diye bağırdı bana da, buraya gel kurtulamazsın nasıl olsa!

Ama boşunaydı beni yakalayabilmesi için elindeki avı bırakması lazımdı. Onu da yapmayacağına göre...

Hüseyin yakalandıktan sonra direnmeyi bıraktı. Ne de olsa en tecrübelilerden biri olduğu için direnmenin beyhude bir çaba olacağını biliyordu. Çaresiz cezasını çekecekti. Muhtar, Hüseyin'i kolundan kavrayıp tulumbaya doğru yöneldi. Bu arada ben de her ihtimale karşı onlardan uzak durmaya bakıyordum. Bir ara Şerife teyzeyle göz göze geldik. Eliyle bahçe kapısını göstererek oradan çıkmamı işaret etti ama ben buna cesaret edemedim. Tel örgülere doğru yöneldim yeniden. Fakat muhtarın beni yakalayacakmış gibi bir hareket yapması üzerine çaresiz her ihtimale karşı Şerife

teyzenin uzağından geçerek bahçe kapısına doğru yöneldim koşarak. İçgüdüsel olarak bir yandan da Şerife teyzeyi takip ediyordum. Hoş onun çocukları kovalamak gibi bir âdeti yoktu ya... Zaten bunu yapabilmesi de oldukça zordu. Çünkü oldukça şişman bir kadındı. Ama yine de temkinli olmakta fayda vardı. O ise ellerini beline koymuş bana gülümseyerek

-Annene selâm söyle, diye seslendi.

-Tamam söylerim, dedim.

Koşarak bir kaç metre uzağından geçip bahçe kapısından kendimi dışarı atarken. Kapıyı kapatmadım. Muhtarın Hüseyin'e yapacaklarını seyredip eğlenecektim biraz. Bunca heyecandan sonra... Muhtar kolundan tuttuğu Hüseyin'le tulumbaya doğru yürürken bir yandan da bana tehditler yağdırıyordu.

- Elbet elime geçeceksin sen. Bak o zaman ne yapacağım sana? diyerek.

Hiç önemli değildi. Bugün paçayı kurtarmıştım ya... Hüseyin'in yalvarmaları kâr etmedi. Yalağı bir güzel boyladı. Üzerine bir de tulumbadan dökülen buz gibi suyu yedi. Attığı çığlıklar muhtarı daha bir neşelendiriyordu. Aslında bu sıcakta bu sulu ceza, ceza olmaktan çok ödül bile sayılabilirdi. Ne muhtar amca öyle cimri biriydi ne de biz meyve görmemiş çocuklar. Aslında tüm bunlar bir tür oyundu. Neden mi böyle düşünüyorduk? Çünkü çoğu zaman kendi torunları da bizimle birlikte dedelerinin meyvelerini aşırılardı da andan. Zaman zaman onlar da yakalanır yalağı boylardı. Hem de hiç kayırmazsınız...

Neden sonra muhtar amca Hüseyin'i bıraktı. O da fırlayıp yanıma geldi bir yandan da yalandan ağlıyordu. Koşarak uzaklaşmaya başladık. İstikamet diğer arkadaşlarla belirlediğimiz toplanma yeri. Arkamızdan muhtarın sesi geliyordu.

-Eve git üstünü değiştirsin anan!

Hüseyin'lerin evi aynı sokakta muhtar Celâl amcanın evinin çaprazına kalıyordu. Hüseyin bir koşu gidip üzerini değiştirmek için eve daldı. Kısa bir süre sonra evden feryatlar gelmeye başladı. Her zamanki tören... Heyecanım yatışmamıştı. Halâ hızlı hızlı nefes alıp veriyordum. Biraz uzaklaşıp kaldırımın kenarına oturdum ve Hüseyin'i beklemeye koyuldum.

Çok geçmeden elinde koca bir dilim yağlı ekmele kapıda göründü. Koşarak yanıma geldi. Elindeki ekmeğin bir kısmını koparıp bana verdi. Daha yediklerimizi eritmemiştik ama ikramı geri çevirmedi. İştahla ekmelelerimizi yiye yiye toplanma yerine gittik. Çetenin bizden geri kalanının hepsi oradaydı. Ganimeti paylaşmak için bizi bekliyorlardı.

- Bizi beklemeden yemeye başlamadınız değil mi lan!

Diye efelenen Hüseyin'e Ahmet cevabı yapıştırdı.

-Bizi kendin mi sandın oooluum? Bırak yemeyi, şeftalileri toplarken bile adam başına eşit koparttık. Herkese ikişer tane. Paylaşmak için de sizin gelmenizi bekliyorduk.

Bize de payımıza düşeni verdiler. Daha tam olmamışlardı ama yine de yenecek gibiydiler. O günkü ganimetimizi afiyetle bir güzel yedik. Sonra gizlendiğimiz yerden çıkıp bozuk evde oynayan diğer çocukların arasına karıştık. Saklambaç oynuyorlardı.

Bilal'i ebe olmaya ikna edip biz de oyuna girdik.

Ezan sesi ikinci olduğunu haber veriyordu. Bu da artık yavaş yavaş evlere doğru dağılma zamanının gelmesi demekti. En azından kendimizi bir göstermeliydik ki evdekiler merak etmesinler.

-Ben eve gidiyorum diyerek oyundan ayrıldım.

Koşarak eve doğru yöneldim. Bozuk evle bizim evin arası elli altmış metre ya vardı ya yoktu. Bahçe kapısından içeri girdim. Annem evde değildi. İki kardeşim bahçede ağaçların altında oynuyordu. En ufak kardeşim de içeride beşiğinde olmalıydı.

Yeniden dışarı çıktım. Kapının yan tarafına çömeldim. Bütün gün koşturmaktan yorulmuşum. Bir ara camiden tarafa beyaz bir minibüsün geldiğini gördüm. Üzerinde kırmızı bir lamba vardı. İtfaiye arabaları kırmızı olurdu. Polis arabalarının rengi de siyah. Öyleyse bu ambulans olmalıydı. Ama niçin bağırmıyordu? Acaba hasta olan kimdi? Öyle ya mahallede birileri hasta olmasa ambulansın ne işi olacaktı burada. Gittikçe yaklaşıyordu, derken bozuk evin önüne geldiğinde yavaşladı hatta durur gibi oldu. Ben merakla arabayı takip ederken sol tarafımda bir gürültü duydum başımı o tarafa çevirdiğimde yedi sekiz metre ilerde annemin boylu boyunca yerde yattığını gördüm. Elindeki bakır tas yola doğru yuvarlanmış içindeki yoğurt yerlere saçılmıştı. Ani bir fırlayışla anneme doğru koştum, bütün sesimle feryat ederek. Benim bağırişına yan komşumuz Bilal'in annesi Vasfiye yenge fırladı evden. Onun arkasından da kayınvalidesi Müyesser teyze... Kısa sürede annemin başında beş altı kadın birikmişti. Kimi annemin üzerini başını düzeltmeye çalışıyor, kimi bileklerini ovuyordu.

-Kolonya bulun, dedi birisi heyecanlı bir sesle.

-Ambulans geliyor onda vardır her şey, diye bağırdım ben.

Hepimiz ambulansın geldiği yöne doğru baktık. Araba tam bizim evin önünde durmuştu. Merakla

-Neler oluyor? diye düşünürken ambulandan dedemin indiğini gördüm. Koca gövdesiyle bize doğru koşmaya başladı.

-Kızım! Kızım! diye feryat ederek.

-Dede ne oluyor diyerek yolunu kestim.

-Yok bir şey oğlum, yok bir şey. Annen nasıl?

-Bilmiyorum, birden düştü bayıldı.

Bu arada annem de kendine gelmeye başladı ama benim aklım ambulanda kalmıştı. O tarafa doğru baktım. Çevresi kalabalıktı. Bir hareketlilik vardı ama anlayamıyordum. İki kişi annemin kollarına girip yan komşuya götürdüler. Ben ise yeniden ambulansla ilgilenmeye başladım.

Bahçenin ana kapısı açılmış ambulans geri geri içeri giriyordu. Hemen ben de o tarafa koştum. Ambulansın arkaasına geçtim kapılar açılmış içinden bir sedye çıkartılıyordu. Bir an gözlerim sedyenin üzerinde boylu boyunca yatana takıldı. Kolları iki yanında,

ayak başparmakları bir çaputla birbirine bağlanmıştı. Aynı beyaz çaputun bir benzeri de başında bağlıydı. Çenesinin altından geçirilerek başının üzerinden bağlanmıştı. Baş hafifçe sağa doğru yatıktı. Sedyede yatan bu adam babamdı!

-Ama nasıl olurdu? Daha birkaç saat önce onunla birlikteydik biz! Hastalanmış mıydı acaba? Ama hastaysa niçin hastaneye değil de eve getirmişlerdi? Şimdi burada sedyenin üzerinde... Böyle ağzı, ayakları bağlı... Ne oluyordu? Niçin ağzını yüzünü bağlamışlardı? Hem niçin bu insanlar böyle ağlayıp duruyorlardı?

Bir anda bütün dünya dönmeye, kulaklarım uğuldamaya başladı. Her şeyi anlamıştım. Babam ölmüştü! Onun için onu hastaneye değil de eve getirmişlerdi.

-Peki ama ya annem... Nasıl olmuştu da bayılmıştı durup dururken?

Çok sonraları anlatmıştı bize. Ambulansı gördüğünde bir şeyler olduğunu hissetmiş. Yavaşlamasından ambulansın bizim kapıda duracağını tahmin etmiş, amcama ya da babama bir şey olduğunu düşünmüştü. Böyle olunca da...

Sedyeyi eve sokup alt kattaki oturma odasına aldılar. Babamı üzerinden indirip yere uzattılar. Birinin getirdiği beyaz bir çarşafı yüzünü de örtecek şekilde üzerine serdiler. Bir başkası da tam göbeğinin üzerine bir makas koydu. Beni içeriye almamışlardı. Tüm bunları pencereden izliyordum. Bir ara kimdi bilmiyorum beni oradan da uzaklaştırıp biraz ilerideki dut ağacının altına doğru götürdü. Birkaç arkadaşım da çevreme toplanmıştı. Şaşkındım ve ne yapacağımı hiç bilmiyordum. O arada iki kişi annemi getirip evden içeri soktular. Bahçe gittikçe kalabalıklaşmaya başlamıştı. Giren, çıkan, ağlayan... Bir hengâmedir sürmekteydi.

Dutun altında oturmuş şaşkın şaşkın etrafı izlemeye başladım. Bir yandan da düşünüyordum.

-Daha birkaç saat önce sapa sağlamdı babam. Gülüyor şakalar yapıyordu bize. Ne olmuştu böyle birden? Yaşlı insanlar ölürdü. Oysa babam gençti daha. Hasta da değildi. Bütün bunlar yoksa bir oyun muydu? Ama koca koca adamların başka iş yoktu da akşam vakti bir de oyun mu oynayacaktı?

Ambulans gitmiş olmasına rağmen kanatlı büyük kapı kapanmamıştı. Oradan muhtar Celâl amcanın girdiğini gördüm. Gayri ihtiyari ayağa kalktım. Göz göze geldik bir an. Sonra o gözlerini benden kaçırıp eve yöneldi. Kapıda amcamla karşılaştılar. Sarıldılar, bir birlerine. Muhtar içeri girerken amcam dışarı çıktı. Evin arka tarafına doğru giderken cebinden bir sigara çıkartıp yaktı. Sigarayı ağzından alırken bir eliyle de gözlerini siliyordu.

Bulduğum yerden geleni gideni izlemeyi sürdürdüm. Şaşkındım ve ne yapmam gerektiğini bilmiyordum. Çocuk aklım yetmiyordu. Göz göze geldiğim insanlar niçin benden gözlerini kaçırıyordu? Ben onlara ne yapmıştım?

Her şey anlamını yitirmişti. Bir boşluğun içindeydim sanki. Sesler mi kesilmişti, yoksa hiç kimse mi konuşmuyordu? Babamı öyle boylu boyunca yatarken gördüğümde gelip kulaklarıma yerleşen uğultudan başka hiçbir şey duymuyordum. Ne yapmalıyım?

O ara muhtar amcanın evden çıktığını gördüm. Ama bu sefer yerimden kalkmadım. Yine göz göze gelip bir kaç saniye baktık. Sonra bana doğru yürümeye başladı. İster istemez ayaklandım ama kıpırdamadım.

-Ne yani böyle bir durumda iki tane şeftalinin hesabını mı soracak? diye düşünüyordum ya, yine de tedirgindim.Yanıma yaklaştı. Başımı iki elinin arasına alıp kendine doğru çekti. Bir süre başım göbeğine yaslanmış durumda öylece dikildik. Hafif hafif saçlarımı okşuyordu. Neden sonra

- Gel bakalım şöyle biraz yürüyelim, diyerek elimden tuttu. Arka bahçeye doğru yürümeye başladık.

Uzun boylu biri değildi ama yine de bana göre uzundu. Ona bakarken başımı epey bir yukarı kaldırmam gerekiyordu. O ise ileriye doğru bakmayı tercih etmişti. Madem ki bana bakmıyordu öyleyse benim de ona bakmama gerek yoktu. Ben de önüme dönüp ileriye, tarlalara doğru bakmaya başladım.

-Bu durum bir çocuğa nasıl anlatılır? Bilmiyorum ama şimdi beni iyi dinle evladım, diyerek söze başladı. Sonra sustu.

Yürümeye devam diyorduk. Birden durdu. Bende ona uydu. Elini omzumdan alıp ikisini birden arkasında bağladı. Halâ ileriye doğru bakıyordu.

-Bak evladım bunu sana nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum..

- Babamın öldüğünü mü?

Hiç beklemediği bu soru karşısında birden bana döndü. Bir süre baktı. Sonra bir elinle başımı okşayıp

- Nereden biliyorsun? Kim söyledi?

-

Hiç kimse, ben anladım.

- Doğru anlamışsın... İlahi takdir denir buna. Allah böyle istedi ve böyle oldu. Biz insanların yapabileceği bir şey yok, dua etmekten başka. Ecel gelmişse bir şey sebep olur her şey biter. Babam da kalp krizi geçirmiş.Hastaneye gidene kadar... Ambulansta... Öğlen yemeği biraz fazla mı kaçırmış ne. Zaten şişmandı da... Dedim ya ecel... Gerisi hep bahane.

- Ama niçin? Babam ihtiyar değildi ki.

-Yalnız ihtiyarlar mı ölür? Bazen böyle senin babam gibi genç insanlar ve hatta çocuklar, bebekler bile... Allah yanına alır onları, çok sevdiği için... İşte böyle... Babamı da çok sevmiş, yanına çağırırdı.

-Peki biz ne olacağız şimdi?

-Ulan oğlum bu da nasıl soru böyle be? diye söylendi.

Gözlerinden belli belirsiz bir hüzün bulutu geçti. Sesi titredi. Ağlamaklı bir sesle.

-Hiçbir şey olmayacak, hayat devam edecek. Bir tek... Artık babanız... Ama bak amcanız var, dedeniz var, biz varız... Değil mi ya? Yalnız olmayacaksınız ki... Yani...

-Babam olmadıktan sonra... Muhtar amca sakın Allah bana ceza vermiş olmasın senin bahçene, diğer bahçelere de girip meyve aşırıyoruz diye.

-O da nereden çıktı şimdi?

- Hiç sordum öyle.

-Yok oğlum olur mu öyle şey? Elbette başkalarının malını izinsiz almak günahdır, doğru değildir ama... Allah çocuklara ceza vermez. Dedim ya babanı çok sevdiği için yanına aldı onu. Beni ne kadar anlıyorsun bilmiyorum ama üzülmemelisin. Elbette kolay değil bu. Bir taraftan da evin büyük erkeği sensin artık. Ha? Annene yardımcı olmalı onu yalnız bırakmamalısın. Değil mi? Sen güçlü olmalısın ki... Bunlar şimdi konuşulacak şeyler mi? Onu da bilmiyorum ya neyse... Haydi şimdi dönelim bakalım, dedi ve beni beklemeden geldiğimiz yöne doğru yürümeye başladı.

- Ama sen bundan sonra hiç kimsenin hiçbir şeyini habersiz olarak sakın ola ki alma. Yoksa babanın ruhunu çok üzmüş olursun, derken.

Sonunda ağlamaya başlamıştım ben de. Ağladıkça içimin boşaldığını, o kulaklarıma gelip oturan uğultunun kaybolmaya başladığını hissettim. Yanaklarımdan aşağı süzülen yaşları avuçlarımla silmeye çalışırken muhtar amcanın dediklerini düşünüyordum. Haklıydı. Artık babam yoktu ve evin büyük erkeği bendim.

-Peki ama babamın yaptığı işleri ben nasıl yapacaktım? Daha o kadar büyümemiştim ki...

Akşam oluyordu. Hava ağır ağır kararmaya başlarken evin ışıklarının teker teker yandığını gördüm. Eve gitmeliydim. Gitmeli ve babamı hiç değilse bir kere daha görmeliydim. Bu sefer beni hiç kimsenin engellemesine de izin vermemeliydim.

*** **

Eylül ayının ortalarına gelinmiş. Havalar nispeten daha ılık. Akşamları ve sabahları serin bile oluyor. Bugün yeni eğitim yılının ilk günü. İkinci sınıfa başlayacağım..

Sıra olduk bahçede, bütün sınıflar. Müdürümüzün kürsüden konuşmasını dinliyoruz. Arkamızda da veliler... Beni annem getirdi. Oysa geçen yıl babamla birlikte gelmişlerdi, okulun ilk gününe, kardeşlerimi yengeme bırakıp... Artık bundan böyle hep bu şekilde olacaktı demek? Veli toplantılarına da annem katılacaktı öyleyse. Babam olmadığına göre...

Ne çabuk geçiyordu günler. Daha dün gibi... Oysa on gün olmuştu bile, babam vefat edeli. Ve biz artık buna bile alışmaya başlamıştık. Alışmayıp da ne yapacaktık? Muhtar Celal amcanın dediği gibi hayat bizim için devam ediyordu ve ölenle ölmüyordu. Ama öyle de olsa insanın yüreğinin derinlerinde bir yerlerde hiç dinmeyen belli belirsiz bir sızı yine de hep kalıyordu, kendisini her daim hissettiren. Hele bir de çocuksan...

Recep Akıl

Öykü - Yolculuk

Biletini alıp gişeden ayrıldı. Trenin kalkmasına daha epey vardı. Köşede duran simitçiden iki simit bir de ayran alarak trene doğru yöneldi. Ama sonra vazgeçip geri döndü. Gazetelerini almayı unutmuştu. Beş saat boyunca sürecektir yolculukta vakit geçirmenin en iyi yolu bir şeyler okumaktı. Gerçi yanına kitap da almıştı ama gazetenin yeri başkaydı. Hiç değilse haberlere bakar oyalanırdı. Gazetelerini alıp yeniden trene yöneldi.

Son zamanlarda kendini bir türlü okumaya veremiyordu. Ne zaman bir kitabın kapağını açsa anında cayıp elindeki bir tarafa koyuyordu. Uzun zamandır üzerinde her şeye karşı duymuş olduğu bir bıkkınlığın yükünü taşıyordu. Nedenleri konusunda da hiçbir fikre sahip değildi. Bu konuyla ilgili olarak epey düşünmüş olmasına rağmen bir türlü kendisini tatmin edecek bir cevap bulamamış olması da ayrıca canını sıkıyordu.

Boş olan eliyle kapıyı açıp vagonun içerisine girdi. Pulman koltuklu bir vagondu bu. Numarasını bulup elindeki simit ve gazeteleri koltuğuna koydu. Valizini tavandaki rafa yerleştirdi. Dün gelmişti Ankara'ya. Bazı işlerini halledip gece de otelde kalmıştı. Bugün de yolculuk baba ocağına..." Yanıma abuk sabuk biri oturmaz da rahat bir yolculuk yaparım inşa-Allah." Diye içinden geçirerek koltuğun üzerindeki simitleri alıp oturdu. Poşetten simit ve ayranını çıkartıp yemeğini yemeye başladı.

Okullar kapanmaya yakın planını yapmıştı. Küçük, şirin mi şirin bir Karadeniz sahil kasabasıydı şimdiki durağı. Yıllardır yaşadığı göçebe hayat onu en son buraya atmıştı. Öğretmen lisesinden mezun olur olmaz atanmayla birlikte memleketinden bir çıkmış, bir çıkmıştı. Sırf annesini kırmamak için yaz tatillerinde gelir on, on beş gün kalır, sonra yine sessiz sedasız çekip giderdi, geldiği yere. Çok istemişti annesinin de onunla birlikte yaşamasını ama kopartamamıştı onu baba, ata toprağından. Öğretmenliğinin ilk yıllarında onu yalnız bırakmamak için gelir birkaç ay kalır sonra yeniden "Evim" deyip döner giderdi memleketine. Sonraları bunu da yapmaz olmuştu. "Babanı oralarda yalnız, bir başına bırakmak içime sinmiyor. Bu durum sanki onu terk etmişim gibi geliyor bana." Derdi. "Sen nasılsa kendine göre bir düzen tutturmuş gidiyorsun. Bana ihtiyacın yok"

Nasıl bir vefa duygusuydu bu? Nasıl bir sevgi? Böyle bir sevgi olabilir miydi? Buna sevgi denir miydi? Ölmüş bir insanın ardından...

Babası... Sadece resimlerinden tanıdığı... O minik bir bebekmiş daha, babası çalıştığı kereste fabrikasında tomrukların altında kalıp öldüğünde. Annesine bağlanan maaşla dededen kalma evde bir başlarına kalmışlardı, ana oğul. Çok isteyen olmuş ama o kimselere gitmemiş." Oğlumu üvey baba eline bırakmam." deyip. Kırmış dizini oturmuştu. Hoş oğul da onu daha on ikisinde terk edip gitmemiş miydi? İlkokulu bitirir bitirmez öğretmenin de teşvikiyle yatılı öğretmen okulu sınavlarına girip kazanmış. Sonra da ver elini gurbet...

Simitlerini yiyip boş ayran kutusunu poşete koydu. Onu da önündeki koltuğun arkasındaki fileye... Trenin kalkmasına çok kalmamıştı. Yolcular birer ikişer doluşuyorlardı, vagonlara. Gazetelerden birini açıp okumaya başlamıştı ki,

- İzninizle geçebilir miyim?

Diye bir ses duydu. Başını kaldırıp baktığında yumuşak, sıcak, bir çift elâ gözün kendisine baktığını gördü, yüzündeki hafif bir tebessüm eşliğinde. Genç bir kızdı,

gülümseyen gözlerin ve yüzün sahibi. Kalkıp yol verdi.

Genç kız yerine geçip elindeki kol çantasını askıya asıp oturdu. Ama tekrar kalktı. Oturmasıyla kalkması bir olmuştu neredeyse. Çantasını açıp içinden bir şeyler aldı. Tekrar yerine oturduğunda genç kızın elindekinin bir kitap olduğunu gördü.

Kendisi de koltuğuna oturup geriye yaslandı. Gazetesini okumaya devam etti. Yüzü hafifçe kızıdan yana dönük olduğu için arada gözü kayıyordu onun tarafına doğru. Genç kız da elindeki romanı okumaya başlamıştı. Çevresiyle pek ilgili gibi gözüküyordu. O da tekrar gazetesine döndü okumaya çalıştı. Ama nedense dikkati dağılmıştı. Okuduğunu anlamıyordu.

Dışarıdan kondüktörlerin düdük sesleri gelmeye başladı. Demek tren kalkmak üzereydi. Derken gürültülü bir şekilde hareket ettiler. Elinde gazete, gözü yan koltukta oturan yol arkadaşına kaydı. O da başını kitabından kaldırmış dışarıyı seyretmekle meşguldü. Git gide hızlanarak gardan ayrıldılar. Yolculuk başlamıştı. Gazeteyi kucağına bıraktı. Gözlüklerini çıkartıp gözlerini ovuşturdu. Yerinden kalkıp vagonun baş tarafına doğru yürüdü. İki vagon arasındaki boşluğa geçip bir sigara yakıtı... Derin bir nefes çekti, ciğerlerini kavururcasına. Tıkandı, nefes alamadı bir an için. Ciğerleri acımıştı. Bu meret de artık çekilmez olmaya başladı." Diye geçirdi içinden. Ne zamandır tadını alamaz olmuştu sigaranın. Sırf alışkanlık olduğundan içiyordu.

Biten sigarasının izmaritini yere atıp üzerine basarak söndürdü. Tekrar vagonun içeri girip yerine doğru yürüdü.

Tren hareket edip Ankara'nın banliyölerini birer birer geçerek hedefine doğru ilerlemeye başlayalı bir saati buluyordu neredeyse. Polatlıyı geçmişlerdi. Yan koltuktaki yol arkadaşı trene bindiğinden beri hareket ederken hariç kafasını kitabından hiç kaldırmadan çevresiyle de ilgilenmeden okumasını sürdürüyordu. İmrenerek baktı ona. O da yakın bir zamana kadar böyleydi. Bir daldı mı bırakmayı bilmiyordu. Şimdi ayda bir kitap bitirse yine de iyiydi onun için.

- Demek bu kadar heyecanlı bir öykü? Diye bir cümle çıktı ağızdan, gayri ihtiyari.
- Bana bir şey mi söylediniz efendim? Diye sorarken başını da kitaptan kaldırmıştı genç kız
- Yok, size değil de... Yani... O elinizdeki kitap diyordum çok sürükleyici bir öykü olsa gerek.
- Ha, evet. Günümüz yazarlarında... Son günlerde epey popüler...
- Öyle mi? Ne güzel... Demek genç yazarlar kendilerini okutmayı başarabiliyorlar. Sevindirici bir şey bu... Bir şeyler yazıp okuma alışkanlığı olmayan bir toplumun karşısına çıkmak doğrusu ya, çok sağlam bir yürek ve cesaret ister bu zamanda.
- Çok haklısınız efendim. Siz... Öğretmen misiniz?
- Evet, öğretmenim. Ama bunu nereden anladınız?
- Her haliniz adeta bağılıyor bunu. Oturuşunuz kalkışınız konuşmanız...
- İyi bir gözlemcisiniz o halde?
- Mesleğim gereği...
- Ya, ben sizi öğrenci sanmıştım oysa.
- Henüz öğrenciyim ama bu yıl son sınıfa geçtim. Hukuk okuyorum da...
- Anladım.
- Siz ne öğretmenisiniz hocam?
- İlkokul...

- Bir numara yani...
- Nasıl anlayamadım?
- Şöyle ki ilkokul öğretmenleri insan hayatında çok önemli bir yere sahiptirler ya. Bu yüzden böyle dedim.
- Bir tür iltifat yani...
- Hayır, bence iltifat değil. Böyle düşünüyorum. Kaçımız lisedeki ya da ortaokuldaki Türkçe, matematik ya da fen öğretmenimizin adını hatırlarız ki? Ama kime sorsanız kaç yaşında olursa olsun ilkokul öğretmenin adını hemen söyleyiverir.
- Bir ilkokul öğretmeni olarak bu sözlerinizden oldukça etkilendim doğrusu. Teşekkür ediyorum size, tüm ilkokul öğretmenleri adına.
- Estağfurullah efendim...
- Demek hukukçu olacaksınız. Hâkim, savcı, hangisi?
- Avukat... Zaten aynı zamanda bir avukatlık bürosunda da çalışıyorum.
- Öyle mi? Çok güzel... Mesleğe başladınız yani.
- Eh öyle de denilebilir.
- Ankaralı mısınız?
- Hayır, Bilecik... Bozüyük, kazası Bilecik'in...
- Bakın şu işe! diye yüksek sesle söylendi ve genç kızın cevap vermesine fırsat vermeden tekrar sordu. Neresinden? Genç kız da soruyu soruyla karşıladi
- Bozüyük'ü bilir misiniz?
- Biraz, gençliğimde bir süre kalmıştım. Diyerek yalan söyledi.

Niçin yalan söylediğine bir anlam verememişti. Ne gereği vardı şimdi durup dururken böyle davranmanın? Nasıl olsa birkaç saat sonra aynı istasyonda inmeyecekler miydi? Hem öğretmen olduğunu söyle, hem de yalan söyle. Bir öğretmene yalan söylemek yakışır mıydı? Hiç olmamıştı bu. Ama laf bir kere ağızdan çıkmıştı.

- Aslen nerelisiniz?
- Ne o soruma cevap vermediniz?
- Siz de soruma soruyla karşılık veriyorsunuz
- Ama önce ben sordum. Siz bir cevap verin hele.
- Ne sormuştunuz?
- Bozüyük'ün diyordum... Neresindensiniz?
- İçinden, çarşı mahallesinden... Siz öğretmenlik mi yaptınız bizim memlekette?

Soru karşısında bir an durakladı. İşte yalanın geldiği nokta... Devam mı etmeliydi acaba? Hayır etmemeliydi. Yalanın sonu yoktu. Hem niçin yalan söyleyecekti ki? Ama söylediği yalanı da bir şekilde ortadan kaldırmalıydı.

- Yok hayır...
- Peki, o zaman?
- Ne o sorguya mı çekiliyoruz yoksa? Diye şaka yollu soruyu geçiştirmeye çalıştı, zaman kazanmak için.
- Yok, hocam olur mu hiç? Diye cevap verdi yol arkadaşı. Mahcup olmuştu. Sadece merak işte...
- Tamam üzülme. Şaka yapmıştım zaten. Aslında ben de Bozüyüklüyüm ama çok küçükken ayrıldığı için buradan... Okumak için... Bir daha da dönemedim. Arada yazları gelirdim ilk zamanlar ama zamanla ondan da vazgeçtim. Kimsesi de olmayınca insanın kopuyor bir şekilde. Bu yüzden kendimi oralı saymam

Sohbet yavaş yavaş normal bir seyre girdi. Genç kız da kendisinden okulundan, söz etti, çeşitli sorular sordu. O da bu soruların tümüne cevap verdi. Evlenmemiş olması

ilgisini çekmişti. Niçinini sordu. Ama o bu soruyu geçiştirdi. "Zaman bulamadım " diyerek. Aslında bir bakıma doğruydı da. Bir yerde uzun bir süre kalamadığı için... Hiç mi istememişti evlenip barklanmayı, çoluk çocuğa karışmayı? İstemişti tabi istemez olur muydu? Ama bir türlü denk gelmemişti. Bu işler biraz da nasip, kısmet işi değil miydi?

- Şimdi niçin gidiyorsunuz memlekete?
 - Bazı yarım kalmış işler var da onları toparlayıp düzenleyeceğim.
 - Nasıl yani anlayamadım. Hem "Memleketle bir irtibatım kalmadı."
- Diyorsunuz hem de...
- Babadan kalma bir ev var, kirada... Onu satmak için gidiyorum.
 - Ha anladım, yani tümnden koparacaksınız ilişkinizi öyle mi?
 - Öyle de denilebilir. Bir yere yüreğinizle bağlı değilseniz orada yaşıyor olsanız bile siz aslında oraya ait değilsinizdir. Bense zaten kopup ayrılalı yıllar oldu...
 - İnsan doğduğu, ekmeğini yiyip suyunu içtiği yerlere karşı nasıl bu kadar soğuk olabilir ki? Tam tersi olmalı değil midir? İnsan memleketim dediği yeri ne olursa olsun özler yine de. İllâki geride kalmış birileri vardır. Eş, dost, akraba... Ya da ne bileyim bir mezar bile oraya bağlı kalmanın nedenidir bence hocam. Hem size biri sorduğunda "Nerelisiniz? " diye ne cevap veriyorsunuz?
 - Tabi ki memleketimi söylüyorum.
 - İşte bu! Gördünüz mü bak. Ne olursa olsun kopamamışsınız.
 - Nankörlük gibi geliyor değil mi? Eh bir bakıma öyle de... Nereden baktığına bağlı olarak... Ama ne var ki bir yerli olmak başka bir Şeydir. Bir yere ait olmak başka, bir yere ait olduğunu hissetmek daha başka...
 - Pek anlamadım ya neyse.
 - Anlaşılmayacak bir Şey yok aslında.

Kısa bir sessizlik oldu. Genç kız kitabına dönecekmiş gibi yaptı, Sonra vazgeçip tekrar konuşmaya başladı. Ama bu kez sesinde belli belirsiz bir titreme vardı.

- Őize bir Şey söyleyeyim mi hocam. Ben sizi tanıyorum galiba.
- Öyle mi? Nereden tanıyorsunuz? Diye hayretle sordu.
- Konuştukça sizi hatırlamaya başladım. Ve sanırım yanılmıyorum da.
- Beni hatırlamaya mı başladın? Diye tekrar sordu Őařkınlığı daha da artmıştı. Yoksa bir öğrencisiydi de o mu tanıyamamıştı bu genç kızı? Nereden tanıyorsunuz?
- Yüzünüz ilk gördüğümde zaten yabancı gelmemişti. Anlattıklarınızla birlikte çocukluğumdan kalma bir resim yavaş yavaş belirgin bir hâl almaya başladı zihnimde.
- Öyle mi?
- Evet. Siz Safiye Hanım teyzenin oğlusunuz değil mi?

Hayretle ve Şaşkınlıkla genç kızın yüzüne baktı kısa bir süre. Sonra meraklı bir Şekilde,

- Evet de... Ama siz beni... En son annemin cenazesini saymazsak dokuz yıl önce gelmiştim memlekete. Epey bir zamandır bu. Hem çok da kalmamıştım. Siz o zaman...
- Şöyle, benim ananem oturuyordu sizin orada. Şimdi rahmetli oldu. O da dedem de... Biz yazları annemle birlikte kalmaya gelirdik onlara. Annem bir iki gün kalır sonra beni bırakır dönerdi. Sizi birkaç kere görmüştüm Safiye teyzenin evinden çıkarken de ananeme sormuştum "Kim bu adam? " Diye, o da anlatmıştı. Öğretmen olduğunuzu söylediğiniz zaman, bir de Bozüyüklü olunca... Zihnim aklımda kalan resimle bu ikisini birleştirdi ve siz çıktınız ortaya. Dedi gülümseyerek. O da güldü.
- Güçlü bir hafızanız var demek ki
- Olsun artık o kadar... Hukuk okuyoruz değil mi?

Diye şakacı bir ifadeyle gülerek karşılık verdi kız.Tanış çıkmanın da verdiği rahatlıkla daha bir serbest konuşmaya başlamıştı şimdi. Kızın bu rahatlığı onu da gevşetmişti ama yine de tedirgindi. Memleketinden bir tanıdıkla karşılaşmış olmak... Niçindi bu tedirginlik? Bu soruya bir cevabı yoktu ve kendisi de bir anlam verememişti duymuş olduğu tedirginliğe.

- Sen dedi, kimin kızıydın? Ananenin ismi ne, ya da dedenin? Artık senli benli konuşmaya başlamıştı genç kızla.
- Ferhat Bayram, dedemin adı... Sizin ev ile dedemlerin evi karşı karşıya neredeyse. Sizin ki biraz daha yukarıda... Bir kaç ev...
- Hatırladım, dedi gözleri buğulanmıştı. Kısa bir süre susup kızın yüzünü inceledi ve. Sen Nermin'in kızıydın öyleyse?
- Evet, hocam.
- Demek öyle...

Bir an akli gerilere, ta çocukluk yıllarına gitti. Nermin ile aynı okula gitmişlerdi. Aynı sınıftaydılar. Okul bitince o parasız yatılıya giderken Nermin de ortaokula devam etmişti. Sonra da lise... Liseden sonra fazla beklememiş Ankaralı bir mühendisle evlenmiş ayrılıp gitmişti mahalleden. Nermin evlendiğinde o da yeni öğretmen çıkmış Erzurum'un ücra bir kasabasının ücra bir köyünde göreve başlamıştı.

Şimdi de böyle miydi ama onların çocukluğunda her erkek çocuğu kendisine bir sevgili seçerdi bu ya okuldan olurdu ya da mahalleden ama bunu o kız bilmezdi. Erkekler kendi aralarında kızları paylaşırlar hiç kimse kimsenin sevgilisine yan gözle dahi bakamazdı. Bu delikanlılığın yazılmamış en kadim ve değiştirilemez kurallarından birisiydi. Bu kural hilafında hareket etmeye kalkan da zaten iflah olmazdı.

O da Nermin'i kendisine seçmiş sahiplenmiş, giderek de çocukça da olsa bir bağlanmaya doğru evrilmişti. Okul bitip parasız yatılıya gitmek için mahalleden ayrıldıktan sonra da bu bağlılık bitmemiş sürmüştü. Zamanla bu bağlanış yerini kimselere söyleyemediği yine çocukça ama tutkulu bir aşka dönüşmüştü, yüreğini yakıp kavuran. Okulun yatakhaneğinde birçok geceler onu düşünüp ne hayaller kurmuştu, yalnız kendisinin bildiği. Ne güzel hayaller... Yalnız gecelerinin ulaşılmaz sevgilisiydi o. Çocukluk heyecanı... Yüreğini kıpır kıpır eden... Ama ne yazık ki bu sevgiden muhababının hiçbir zaman haberi olmamıştı.

Tatillerde eve geldiğinde onu görebilmek için her türlü yola başvurur, birkaç dakika görebilse dünyalar onun olurdu. Her eve dönüşte "Bu sefer ne yapıp edip bir fırsatını bulup söyleyeceğim." Diye karar alır, ama bu kararını bir türlü hayata geçiremezdi. O böyle kendi kendine yansın dursun, lise biter bitmez o sonbahar Nermin'i mühendisin birisine vermişlerdi de haberi bile olmamıştı. Nişan yapmışlar yaza da düğün yapacaklardı.

Neden sonra geldiği ilk yarıyıl tatilinde öğrenmişti bütün bunları da büyük bir hayal kırıklığı yaşamış, yüreğinde bir yerlerde bir şeylerin paramparça olduğunu hissetmişti. Oysa bu son gelişinde artık iki cihan bir araya gelse ne yapıp edecek bu sevdayı birilerine anlatacaktı. Kararlıydı. Annesini gönderip istetecekti. Madem söyleyemiyordu, bu yol en iyisiydi. Hem örf ve adetlere de uygundu. Nasılsa onun da okulu bitmişti. Artık bir öğretmendi. Köy öğretmeni... Ama olsun ileride kendi memleketine bile atanabilirdi. İçi kıpır kıpırdı. Yol bir türlü bitmek bilmemişti.

Sevinç ve heyecanla evden içeri girdiğini hatırlıyordu. Annesiyle hasret giderir gidermez hemen konuyu açmıştı. Ama annesinin yüzündeki ifadeden bir şeyler olduğunu anlamış içi "cız" etmişti. Annesi durumu anlatınca da tuvalet ihtiyacı dışında günlerce odasından dışarı çıkmamıştı. Annesinin tüm yalvarmalarına rağmen günler, günler boyu doğru dürüst yemek bile yemeden içinde kırılanları toparlamaya çalışmıştı, bezgin, perişan... Sonra sonra bu sevginin artık ona hayır getirmeyeceği gerçeğinden hareketle en iyisinin unutup, üzerine bir sünger çekmek olacağı kararına varmıştı.

Unutmak... Bu mümkün müydü? Görecekti, zamanla anlayacaktı. Tatilin bitmesine yakın sessizce dönüp gitmişti yine geldiği yere. Vedalaşırken de annesine, bu durumu hiç ama hiç kimselere söylememesini sıkı sıkıya tembih etmişti.

- Neden sustunuz?
- Şey... Bilmem. Bir an çocukluğuma gittim. Biliyor musun annenle biz ilkokuldan sınıf arkadaşınız. Beş yıl birlikte okuduk.
- Hem sınıf hem mahalle arkadaşı...

Güldü, gayri ihtiyari. Onların çocukluğunda bir kızla erkek çocuğunun arkadaşlığı mümkün değildi. Ayıptı. Kız kızla erkek de erkekle arkadaş olurdu.

- Mahalleden de evet...
- Niçin güldünüz
- Hiç senin lafına... Bizim çocukluğumuzda komşu bile olsan bir kızla bir erkek arkadaş olamazdı da

Genç kız da güldü. Tanış çıktıklarından beri aralarındaki sohbet daha da bir samimi olmaya başlamıştı. Şaka bile yapar oldular birbirlerine. Özellikle genç kızın o kendisini koruma içgüdüleriyle oluşturduğu resmiyetten eser kalmamıştı. İlk kez karşılaşılıyor olmaları bile bu resmiyetin kalkmasını engelleyememişti. Aslında geçmişten gelen bu tanıdık amcanın güven veren tavrıydı kızın böyle bir samimiyetin içine girmesi.

Sohbet neşeyle devam ediyordu. Adam laf arasında kızın adının Şahika olduğunu, babasının o daha sekiz yaşındayken öldüğünü, başka kardeşinin olmadığını, annesiyle birlikte bir başlarına yaşadıklarını öğreniverdi. Babasının ölümünden sonra tanıdıklar vasıtasıyla annesine bir devlet dairesinde iş bulunmuştu. Babasından gelen tazminata biraz da her iki dedesi katkı yapmışlar Ankara'dan bir ev almışlardı onlara. Kira vermedikleri için de annesinin maaşıyla iyi kötü geçiniyorlardı. Sıkıştıkları yerde dedeleri yardıma koşuyor onları hiç yalnız bırakmıyorlardı. Şükür ki bu günlere gelmişlerdi. O da okulunu bitirmek üzereydi, daha ikinci sınıftayken bir avukatlık bürosunda çalışmaya başlamıştı. İleride stajını da burada tamamlayıp yine bu büroda devam etmeyi düşünüyordu. Yani işten yana şimdilik bir sorunu yoktu. İlerisi içinse şimdiden plan yapmanın bir anlamı yoktu. Gün ola harman ola. Gelecek günler ne gösterir? Şimdiden bilinemezdi.

- Siz kaç yıldır Öğretmensiniz?
- Yirmi beş yılı bitirmek üzereyim. Önümüzdeki yıl emekli olacağım.
- Ne güzel emekli olunca memlekete yerleşirsiniz
- Yok, pek düşünmüyorum memlekete yerleşmeyi. Henüz kesin bir karar vermedim ama şu anda görev yaptığım kente yerleşmek var aklımda. Tam bana göre bir yer. Sessiz sakin... Yazları biraz kalabalık ama olsun. Bir kaç ay... Tatilciler gittikten sonra kendi halinde bir kent oluveriyor, herkesin birbirini tanıdığı... Çok sevdim orayı. Dediğim gibi orya yerleşmeyi düşünüyorum.

- Çocuklarınız var mı? Hiç söz etmediniz?
- Ben evli değilim
- Nasıl yani hiç mi evlenmediniz?
- Evet, hiç evlenmedim.
- Ama niye? Kızın sesinde bir şaşkınlık ifadesi vardı.
- Bilmem, Oradan oraya sürüklenmekten vakit bulamadım her halde.
- Evlenmek istese insan ne yapar eder vakit bulur bence.
- Demek ki ben bulamamışım.
- Öyleyse evlenmek istemediniz.
- Aklıma gelmedi diyelim.

Diyerek geçiştirmeye çalıştı. Şimdi nasıl derdi kıza "Ben senin annene âşıktım. Onunla evlenmeyi hayal ediyordum. O evlenince ben de bir başkasını sevemedim. Bu yüzden kimseyle evlenmedim bekâr kalmayı tercih ettim." diye.

Gerçekten de öyleydi. Kısmeti çıkmamış değildi. Hatta bir ikisinde bayağı niyetlenmişti de ama her seferinde o çocukluk, gençlik aşkı yüreğinin derinliklerinden bir yerden çıkıp gelmiş buna izin vermemişti.

- Ha anladım cevap vermek istemiyorsunuz.
- Yok, ondan değil de cevap verilecek bir durum yok ortada. Dediğim gibi fırsatım olmadı. Bazı durumlar vardır ki olmadı mı olmaz. Kısmet işidir bu işler. Bana kısmet olmadı şimdiye dek.
- Kısmet işi demek...
- Eh, öyle diyelim olsun bitsin.

Öyle dalmışlardı ki konuşmaya, vaktin nasıl geçtiğini anlamadılar bile. Kondüktörün "Eskişehir" uyarısıyla toparlandılar. Gerçi daha en az bir buçuk saatlik yolları vardı ama yine de konuşmalarına ara verdiler. Tren Eskişehir'de yirmi dakika mola verecekti. Bu fırsattan faydalanıp aşağıda bir sigara içebilirdi. Hafiften kafası tutmaya başlamıştı. Ayağa kalktı. Genç kız da camdan dışarıya bakmaya başladı. Tren gara girip durdu. -
- Ben dedi aşağıya iniyorum. Sigara içmeye. Bir şey ister misin kantinden
Yok hayır... Teşekkür ederim. Ben de sizinle insem iyi olacak ayaklarımı açardım biraz.
- Haydi öyleyse...

Birlikte indiler trenden. Bir sigara yaktı. Kıza da tuttu ama o içmediğini söyleyip teşekkür etti.

- Şimdiki gençler çok düşkün de sigaraya...
- Ne yazık ki... Benim de hemen bütün arkadaşlarım içeriyor ama ben alışmadım. İyi de etmişim. Ne olursa olsun bu dünyaya ait olan bir şeye bağımlı olmak bana ters. Bu bir sigara da olabilir, içki de, bir mevhum ya da bir insan da...
- Ooo felsefeye de meraklısın anlaşılır.
- Yok, efendim değilim... Böyle düşünüyorum. Nasılsa zamanla elinizden gidebilecek şeylere niçin bağlanasınız ki?
- Doğru söylüyor olabilirsin. Şöyle desek nasıl olur? Tutkuyla bağlanmak?
- Evet, sizin dediğiniz daha ayırt edici bir yaklaşım.
- Yoksa hayat çekilmez olur. Hiç kimseye, hiçbir şeye ilgi duymuyor olmak... Hâlbuki insan çevresiyle birlikte varsa eğer bir değere sahip olur. Çevresinden soyutlandığında insan hiçbir şeydir, bence.
- ...

Hoparlörden gelen ses terenin kalkmak üzere olduğunu anons ediyordu. Tekrar trene binip yerlerine oturdular. Kısa süre sonra da hareket ettiler. Genç kız trene bindikten sonra birden sessizleşmişti. Düşünceli bir hal gelmişti sanki üzerine. Bu durum dikkatinden kaçmadı.

- Bir şeye mi canın sıkıldı? Birden çok sessizleştin de
- Yok hayır...
- Ben mi yanlış bir şey söyledim farkında olmadan?
- Estağfurullah hocam. Ne yanlışınız olacak yok bir şey dedim. Aklıma bir şey takıldı da. Onu düşünüyordum.
- Peki, bakalım öyle olsun. Sen söylemedin niçin memleket gittiğini?
- Annemle ilgili olarak nüfus müdürlüğünde bir işim var da onun için gidiyorum memlekete.
- Anladım.

Geçmişten, kendilerinden ilgi duydukları şeylerden bahsederek sohbetin çerçevesini genişlettiler. Bu hoş sohbet sayesinde vaktin nasıl geçip gittiğini anlamadılar bile. Tren neredeyse Bozüyük'e gelmek üzereydi. Kondüktör de zaten bunu duyurmaya başlamıştı. İkisi de hemen toparlanmaya başladı. Bir kaç dakikaya kadar istasyonda olurlardı.

- Gidecek bir yeriniz var mı hocam? Diye sordu genç kız.
- Maalesef. Bir otele yerleşirim herhalde. Ne o beni misafir mi etmek istiyordun yoksa? Diyerek şaka yollu takıldı.
- Buyurun gidelim o zaman hocam. Ben dayımlara gidiyorum. Siz de yabancı değilsiniz zaten. Aynı mahalleden arkadaşsınız da. Görüşmüş olursunuz hem.
- Sağolasın, şaka yapmıştım. Şimdi emrivaki yapmış olmayalım. Nasılsa mahalleye uğrayacağım. O zaman görüşürüz, dayınla.

Yavaşlamaya başlamışlardı. İstasyona giriyorlardı demek. Yukarıya rafa koyduğu küçük valizini indirip kapıya doğru yöneldi. Kız da arkasındaydı. Sonunda yolculuk bitmişti işte. Bunca yıldan sonra... En son dokuz yıl önce annesinin ölümü üzerine iki gün için geldiği memleketinde...

Vagondan iner inmez kuru, sıcak bir rüzgâr yaladı saçlarını, yüzünü. Bir an için ürperdi. Sonra yol arkadaşı geldi aklına arkasına döndü. O da inmişti trenden. Yan yana geldiler ve istasyondan dışarı doğru yürüdüler.

- Sen, dedi adam. Mahalleye çıkıyorsundur her halde.
- Evet hocam. Artık bu gün pek bir şey yapamam. Yarın erkenden hallederim işlerimi inşallah.
- Peki, o zaman. Seni tanıdığıma çok memnun oldum. Annene selam söyle olur mu? Dayına da... Eski bir mahalle arkadaşından, komşusundan...
- Ben de sizi tanıdığıma çok sevindim hocam. Ben de çok memnun oldum. Buralardaysanız görüşürüz diye sanıyordum.
- Evet, mahalleye geleceğim ama sen dönmüş olursun belki görüşemeyiz diye düşünmüştüm.
- Gelmişken birkaç gün kalmak istiyordum. Nasıl olsa tatil... Hem dayım da öyle hemen bırakmaz insanı.
- Peki, o zaman görüşürüz. Görüşemezsek de...
- Anladım hocam anneme selamınızı söyleyeceğim. O da sizden selam aldığına memnun olacaktır.

Güldü adam. Elini uzattı genç kıza, tokalaşmak için.

- Haydi, bakalım seni daha fazla tutmayayım herkes yoluna dedi şaka yollu.
- Mahallede görüşürüz o zaman. Ama bir dakika olur ya görüşemeyiz falan size telefonumuzu vereyim. Yolunuz Ankara'ya düşerse eğer ararsınız.
- Olur. Pek sık olmamakla birlikte arada geliyorum.
- Sizi ağırlamaktan memnun oluruz. Hem sadece Ankara'ya geldiğinizde değil her zaman arayabilirsiniz bizi. Gündüzleri annem çalışıyor. Ben de tabi ki. Ama akşamları çoğunlukla evde oluruz. Pek dışarı çıkmayız. Ana, kız oturur televizyon seyrederek. Videoda film falan...

Genç kız konuşurken yüzündeki ifadeye takıldı akılı. Bir şeyler söylemek mi istiyordu yoksa ona mı öyle gelmişti. Sonra üzerinde pek durmadı. Kızın çantasından çıkarttığı not defterinden koparttığı kâğıda yazdığı telefon numarasını aldı. Tokalaşıp ayrıldılar, tekrar görüşmeyi dileyerek. Elinde valizi ağır adımlarla yürümeye başladı, yemek yiyebileceği bir yer bulmak ümidiyle çevresine bakına bakına. Acıkmıştı.

Hayret hiç değişmemişti buraları. Çevredeki birkaç yeni bina dışında her şey yerli yerinde gibiydi sanki. Küçük yerlerin bu yanını seviyordu işte. Geçmiş kolay kolay yok olmuyordu bu küçük kentlerde.

"Ankara'ya geldiğinizde değil, her zaman arayabilirsiniz bizi." Genç kızın söylediği bu cümle kafasını karıştırmıştı. Bir şey mi demek istemişti bu kız yoksa. Ama ne diyebilirdi ki daha yeni tanıdığı birine?

Demek babası ölmüştü. Hem de çok uzun zaman önce... İçinden bir anlık bir sevinç dalgası gelip geçti. Sonra bu duygudan ötürü kendi kendisini kınadı. Ne demek oluyordu şimdi bu? "Ne demek oluyorsa o oluyor." diye cevap verdi içindeki sese. Yeterdi, yeterdi! " Hem sadece...

Kapısında bir elinde servis tepsiyle dikilmiş, gelen geçeni içeriye davet eden aşçı üniformalı, koca göbekli küçük heykelciğin yanından geçerek lokantadan içeri girdi. Garsonun gösterdiği yere otururken o çoktan kararını vermişti. Tek başına... Nereye kadardı? "Ama ya umduğun gibi bir şey çıkmazsa?" diye karşı çıktı yeniden içindeki ses. "Çıkmazsa çıkmaz. Şansıma küserim. Ama hiç değilse denemiş olurum." Diye sertçe susturdu iç sesini. Deneyecekti. Denemeden ne olduğunu bilemezdi ki...

Ismarladığı çorbasını kaşıklarken yüzünün ifadesi kesin kararını vermiş olan insanların dinginliğini ve rahatlığını yansıtıyordu. Çorbasını tadını çıkara çıkara içmeye koyuldu. Evet deneyecekti. Hem de hemen... Artık bu sefer geç kalmak istemiyordu. Çünkü zaten çok geç kalmıştı e zaman çok çabuk ilerliyordu.

Recep Akıl

Pencere

taşır bin bir acıyı bu yorgun yüreğim
acılardan daha büyük şeyleri taşır
günleri sıraya sokupilmekilmek örerken
sanki bir dünyayı taşır gibi bir inancı taşır

saatler gece yarısı sessizliğinde ilerler
ve o kör karanlığı yırtar köpek ulumaları
serde mahpusluk
hayal kurmaktan başka ne işim var
hayallerim zamanın ilerisindedir

uyur uyanık gördüğüm düşlerimdedir
sonsuzluğa seyahat
yolculuklara çıktığımı düşünürüm
bineğim ayaklarımdır
gözlerimden akan yollar
bir hayal denizine götürür beni yürürüm
git dilediğin yerlere git gidebildiğin kadar
nasılsa hayal kur kurabildiğin kadar
tutan mı var

uykular haram penceremde kar yağmur boran
saatler geçmek bilmez
derken ezan sesleri yağar ufuktan
sıyrılıp hayallerden vururum kendimi dipsiz uykulara
en uzak yıldızların ışıltılarından süzülüp damla dama
ve dalarım karanlıklara

Recep Akıl

Plaj

Kadınları ayıran plaj istemiyorlarmış. Çıkışlar protesto ediyorlar. Bunu da yaparken demokratik haklarını kullanmış oluyorlar.

İyi kullanın bir diyeceğimiz yok. Ama bu ülkede demokratlık sadece sizin tekelinizde mi? Birileri de çıkıp biz karışık plaj istemiyoruz derse ne olur?

Mademki sen kendin için bir şey istiyorsun ve bunu demokratik hak olarak kabul ediyorsun, senin gibi düşünmeyenlerin de aynen senin yaptığını yapmasına niçin karşı çıkıyorsun?

Size gelince her şey hakkınız ama karşınızdaki isterse olmaz, öyle mi? Sonra da çıkıp hiç utanmadan kendinize "demokratım" diyorsunuz. Sevsinler sizin gibi demokrati. Demokrat kelimesinin anlamını bile bilmezsiniz siz.

Sizin gibilere demokrat falan denmez, dense dense despot denir, zalim denir, faşist denir, yani kısaca haysiyet yoksunu müptezel denir.

Recep Akıl

Portreler - 27 - Taptuk Emre

Kesin olmamakla beraber 1200 ila 1300'lü yıllar arasında İç Anadolu Bölgesi'nde Akşaray İli civarında yaşamış olan Taptuk Emre, Hacı Bektaş Veli ve Mevlâna ile aynı çağda yaşamış bir Allah dostu, Anadolu erenidir.

Aslen Horasanlı olup Cengiz Han'ın istilası sırasında Anadolu'ya gelip yerleşmiş irşad görevini burada sürdürmüştür. Horasan İran'ın doğusunda ve kuzeydoğusunda yer alan bölgeye verilen isimdir. Farsça bir kelime olan Horasan "Güneşin yükseldiği yer" anlamına gelmektedir.

Taptuk Emre ile ilgili olarak çok fazla bilgi bulunmamakla beraber Hacı Bektaş Veli'nin müridi ve halifesi, daha çok da Yunus Emre'nin hocası olarak bilinmektedir. Yunus Emre kadar ünlü olmasa da pek çok talebe yetiştirmiştir.

13. yüzyılda Anadolu'da yaşamış ve vefat etmiş olan Taptuk Emre topluma önderlik etmiş yıldız şahsiyetlerdendir. Kabri kesin olmamakla beraber Ankara'nın ilçesi Nallıhan'ın Emre Sultan köyünde bulunmaktadır. Bununla birlikte Karaman ilinin şehir merkezinde bulunan Yunus Emre Camii'nin bahçesinde de Taptuk Emre'ye ait olduğu söylenen bir kabir bulunmaktadır. Allah Rahmet eylesin. Amin!

YUNUS VE HACI BEKTAŞ VELİ

Çiftçilikle geçinen Yunus bir yıl kıtlık olunca iyice yoksullaşır ve çok zor duruma düşer. Ne yapması gerektiği konusunda kararsızdır. Kendisine verilen tavsiye üzerine çevrede birçok iyilik ve inayeti ile bilinen Hacı Bektaş Veli'den yardım istemeye karar verir ve sığırının üzerine bir miktar alıç koyup Hacı Bektaş Veli'nin dergâhına gider.

Pirin ayağına yüz sürerek hediyesini verir ve bir miktar buğday ister. Hacı Bektaş Veli de Yunus'a lütufla muamele ederek onu birkaç gün dergâhta misafir eder. Ama Yunus huzursuzdur ve bir an önce köyüne dönmek istemektedir. Onun acele ettiğini gören dervişler bu sabırsızlığını Hacı Bektaş Veli'ye anlatırlar. Bunun üzerine Koca Sultan Yunus'u huzuruna çağırıp

- Buğday mı istersin yoksa erenler himmeti mi? Diye sorar.
- Buğday isterim, diye cevap verir Yunus
- Buğday yerine nefes versek olmaz mı?
- Olmaz.
- İstersen bana getirmiş olduğun alıcın her tanesine bir nefes edeyim.
- Olmaz.
- İstersen her çekirdek sayısına bir nefes edeyim.

Yoksul Yunus Hacı Bektaş Veli ne dese kabul etmez. Bütün derdi buğdaydır onun, varsa yoksa buğday...

- İstersen her çekirdek başına on nefes edeyim.

Yunus yine buğdayda ısrar edince Hacı Bektaş Veli'de dervişlerine Yunus'un götürebileceği kadar buğdayı kendisine vermelerini söyler.

Bir çuval buğdayı alıp sevine sevine köyüne doğru yola koyulan yoksul Yunus yolda giderken düşünmeye başlar ve kendi kendine der ki "Bu insan, büyük insan olmaşa bana bir çuval buğday vermezdi. Bir çuval buğday böyle bir insandan daha mı değerli?"

Yaptığı kusurun büyüklüğünü anlayıp pişman olan Yunus, hemen geri dönerek kusurunu itiraf eder. "Pirim, ben çok büyük bir kusur işledim. Sizden çok özür diliyorum. Bu buğdayı geri verip, sizden nefes istiyorum," der.

Bunun üzerine Hacı Bektaş Veli " Evladım senin nasibin Taptuk Emre'nin yanındadır. Senin kilidini ona verdik sen var onun dergâhına git," diyerek Yunus'u Taptuk Emre'ye gönderir.

Bu cevabı alır almaz, hemen Taptuk Emre dergâhına giden yoksul köylü, kendisini Yunus Emre yapacak manevi eğitime burada başlar. Derleme: Recep Akıl 13.09.2012

Recep Akıl

Portreler 1 - İbn-i Heysem

Matematik, fizik, mühendislik ve astronomide çağının en önemli alimlerinin başında gelen ve dahi fiziksel optik, meteorolojik optik, katoptrik, diyoptrik, yakıcı aynalar, gözün fizyolojisi ve algısal psikoloji alanlarında da araştırmalar yapmış batılıların 'Alhazen' olarak bildikleri İbn-i Heysem 965 yılında Basra'da doğdu. Tam ismi Ebū Alī el-İsān ibn el-İsān ibn el-Heysēm'dir.

Öğrenimine Basra'da başladı. Zamanının yüksek din ve fen ilimlerini de burada öğrendi. Tahsilinin tamamladıktan sonra, Bağdat'a giderek özellikle; matematik, fizik, mühendislik, astronomi, metalürji gibi pozitif bilimleri de öğrenip, şöhrete kavuştu.

Geometriyi mantığa uyguladı. Öklit ve Apollonius'un geometrik ve sayısal metotlarını geliştirdi ve pratik uygulama alanlarını işaret etti.

Eğitim hayatı boyunca öğrendiklerini uygulama safhasına koymak için çok gayret gösterdi. Birçok önemli neticeler ve başarılar elde etti.

İbn-i Heysem'in başarıları diğer memleketlerde duyulunca, Mısır'da hüküm süren Fatımi Devleti hükümdarlarından El-Hakim kendisini Mısır'a davet etti.

İbn-i Heysem, Mısır'a gitmeden önce, Nil Nehri ile ilgili bir sulama projesi ve bazı teknik çalışmalarda bulunmuş, Nil Nehri'nden nasıl istifade edilebileceğini araştırmıştı. Projesini Fatımi sultanı El-Hakim'e açıklayınca, sultan projenin gerçekleştirilmesi için ona her türlü yardımı yapacağını bildirdi.

İbn-i Heysem, Nil Nehri boyunca ilmi ve teknik incelemelerde bulundu. Yaptığı projelerin başarılı bir şekilde uygulanmasının o günkü şartlarda mümkün olmadığını görünce, hükümdardan af diledi.

İbn-i Heysem, El-Hakim'in kendisi hakkında kanaatlerinin değişmesinden korkarak, gözden irak bir yere çekilip hükümdardan uzak durmaya karar verdi ve ilmi çalışmalarını sürdürerek birçok eser yazdı. İlim tarihçilerine göre, İbn-i Heysem'in hayatının bu dönemi en verimli ve başarılı devri olmuştur.

İbn-i Heysem, çağının bütün ilimlerinde otorite olarak kabul görmüş bir İslam âlimidir. Fevkalade keskin bir görüş, anlayış, muhakeme ve zekâyâ sahipti. Aristo ve Batlamyus'un eserlerini inceleyerek hatalarını gösterdi. Bunları özetleyerek Arapça'ya tercüme etti.

İbn-i Heysem'in fizikte olduğu kadar tıp biliminde de derinleşti ve bu yetkinliğini 'Kitab el-Menazır' (Optik Kitabı / Görüntüler Kitabı / Optik Hazinesi) adlı yapıtıyla ortaya koydu.

Bu eseri gözün anatomisi ve fizyolojisi ile başlar. Burada beyinden çıkan optik sinirden başlayarak gözün kendisine kadar konjonktif, iris, kornea ve mercek gibi kısımlardan her birinin görme olayındaki rolü ustaca anlatılmış ve çizilerek resimlenmiş gözün çeşitli kısımları arasındaki ilişki ve görme olayı sırasındaki bütün bir organ ve dioptrik (merceklerin ışığı kırmaları ile ilgili) bir sistem olarak gözün nasıl iş gördüğü gösterilmiştir.

İbn-i Heysem, gözün kısımlarını şöyle adlandırmıştır: 'El-sebakiye' (retina), 'el-kurniye' (kornea), 'el-sa'il el-ma'i' (göz sıvısı), 'el-sa'il el-zucaci!' (gözün retinayla çevrili boşluğunu dolduran pelte koyuluğundaki saydam ve renksiz sıvı) vb.

Geometri ve matematiğin inşaatçılık alanında uygulanmasına da katkıda bulundu. Eski medeniyetlerden intikal eden matematik, geometri ve astronomiyi tetkik ederek ilmi tenkitlerini ortaya koydu ve bu sahalarda kendi nazariyelerini geliştirerek ilim âlemine sundu.

Mesela; Aristo ve Batlemyüs'e ait olan dünyanın, kâinatın merkezi olduğu şeklindeki görüşleri üzerindeki şüphe ve tereddütlerini ifade etti. Dünya merkezli bir Kâinat Sistemi'nin kesin olmayacağını, uzayda daha başka sistemlerin de bulunabileceğini ve güneş sisteminin mevcut olduğunu söyledi.

Nitekim İbn-i Heysem'den yüzlerce sene sonra, İbnu's-Şâtır ve Nureddin Batrucî sonra Newton ve Kepler, Güneş Sistemi nazariyesini kabullenmişler ve yer kürenin bu sistem içinde bulunduğunu söylemişlerdir.

İbn-i Heysem'in ünlü yapıtı, 12. yüzyılda Cremona'lı Gerard (Gherardo) (1114-1187) tarafından 'Opticae Thesaurus Alhazeni' (İbn-i Heysem'in Optik Hazinesi) başlığı altında Latinceye çevrilmiş ve Batı dünyasını 600 yıl boyu etkilemiştir.

Kitap, gözün yapısı, yanılısama (illüzyon), serap olayı, perspektif, ışığın kırılması ve fotoğraf makinesinin atası olan 'karanlık oda' dan (camera obscura): söz etmekte ve böyle bir delikli kamera ile ters görüntü elde edileceğini belirtmektedir.

İbn Heysem'in Orta Çağ'da Latinceye çevrilmiş birçok eseri vardır. Enrico Narducci'nin eseri (1871'de İtalyanca yayımlanmış) bu çeviriler hakkında zengin bilgi verir.

Büyük Batı fizikçilerinin yetişmesinde bu çevirilerin doğrudan doğruya etkisi olmuştur. Roger Bacon, onu 'üstad' diye tanımakla birlikte bazı noktalarda aşmaya çalışmıştır.

İbn-i Heysem'e göre:

- Karanlıkta göremiyoruz. Işınlar gözden cisme doğru gitseydi eğer karanlıkta da

görmemiz gerekirdi.

- Kuvvetli bir ışığa baktığımızda gözlerimiz kamaşır. Eğer ışınlar gözden çıksaydı kamaşmaması gerekirdi.

- Karanlık bir odanın tavan ya da duvarında bir delik açarsak yalnızca o noktadan gelen ışığı görürüz. Oysa ışınlar gözümüzden çıksaydı her tarafı görmemiz gerekirdi.

-Yıldızlara baktığımızda onları anında görürüz. Eğer ışınlar gözden çıkmış olsaydı yıldızları görmemiz için belirli bir süre geçmesi gerekirdi.

İbn-i Heysem 1038 - 1040 yıllar arasında Kahire'de vefat etti. El Birûni ve İbn-i Sina gibi iki seçkin İslam elimiyle çağdaştır. Allah her üçüne de rahmet eylesin. Amin.
Derleme Recep Akıl 17.10.2019

Recep Akıl

Portreler 10 - Hasan El Benna

HASAN EL BENNA: MISIRLI ŞİYAŞİ VE DİNİ LİDER. MISIR'DA 1928'DEN BU YANA ŞİYAŞİ MÜCADELE VEREN MÜSLÜMAN KARDEŞLER (İHVANİ MÜSLİMİN) ADLI TEŞKİLATIN KURUCUSU.

Hasan El Benna 12 Ekim 1906'da İskenderiye'de dünyaya geldi. Eğitiminden sonra 1927'de Arapça öğretmeni olarak Süveyş Kanalı yakınlarında bulunan İsmailiye'de bir ilkokula atandı.

İngilizlerin ülkedeki ekonomik ve askeri varlığı açısından büyük önem taşıyan bu kentte, Müslümanları derinden sarsan olaylara şahit oldu. Mart 1928'de bir İngiliz kampında çalışan altı kişiyle birlikte İslam'ın ilkelerine geri dönüşü amaçlayan Müslüman Kardeşler'i kurdu. 1930'larda kendi isteğiyle Kahire'deki bir okula tayin edildi.

II. Dünya Savaşı başladığında çok sayıda öğrenci, devlet memuru ve işçi Müslüman Kardeşler'e üyeydi. Teşkilat Mısır toplumunun hemen bütün kesimlerini temsil eden önemli bir siyasi güç haline gelmişti.

Teşkilat üyelerinin birçoğu hükümetin milli çıkarlara ihanet ettiği görüşündeydi; Hasan el-Benna ise bir müddet daha hükümeti destekleme taktiğine bağlı kalmaya çalıştı. Ama gerek kendisi, gerekse teşkilat üyeleri idare açısından tehlikeli olmaya başlamıştı.

Savaşı izleyen kargaşa ortamında el-Benna'nın sözünü geçiremediği teşkilat üyelerinin adları, başta Başbakan en-Nukraşi'nin öldürülmesi olmak üzere (Aralık 1948), bir dizi suikast olayına karıştı.

Hasan el-Benna Şubat 1949'da hükümetin göz yumduğu bir suikast sonucunda Kahire'de şehid edildi.

Hasan el-Benna Da'vetuna, Nahvü'n-Nur, Akidetuna, el-İhvanü'l Müslimun tahte Rayetü'l-Ku'ran, Muskilatuna fi da'va'l Nizami'l-İslam, Müzekkiratü'd-Da'va ve'd-Dai gibi yapıtlarında Emperyalizm'e karşı milli bir hareket oluşturulmasını ve Müslüman milletlerin İslam ilkelerine dayanan birliğini savundu.

Ona göre Müslüman milletlerin geri kalmasının sebebi din yolundan uzaklaşmış olmasıydı. Kurtuluş, İslam öğretilerine geri dönerek sağlanabilirdi. Devlet İslam dini temelinde teşkilatlanmalı, İslam hukuku geçerli kılınmalıydı. Toplumun ahlakı ve eğitimi İslam ilkelerine göre yönlendirilmeli, toplumsal eşitsizlik ve adaletsizliklere son verilmeliydi. Müslüman Kardeşler teşkilatının amacı da bu programı gerçekleştirmekti.

Mısır'ın çeşitli, yörelerinde kurduğu okullar ve toplumsal hizmet kurumları vasıtasıyla görüşlerini hayata geçirmeye çalışan Hasan el-Benna'nın başlattığı hareket Arap dünyasını büyük ölçüde etkilemiştir.

HASAN EL BENNA'DAN GENÇLERE TAVSİYELER:

1-Şartlar ne olursa olsun ezanı duyduğunuz zaman namaza kalkın.

2-Kur'an'ı Kerim'i okuyun, inceleyin veya dinleyin. Azıcık zamanınızı bile yararsız işlere ayırmayın.

3-Dilinizi düzgün konuşmaya çalışın. Çünkü bu Müslüman olmanın belirtisidir. Arapçayı

öğrenin. Çünkü Kur'an en güzel şekilde Arapça ile anlaşılır.

4-Hiçbir konuda aşırı tartışmalara girmeyin. Zira gösteriş hiçbir zaman yarar sağlamaz.

5-Fazlaca gülmeyin. Çünkü Allah'a bağlayan gönül, sakin ve vakarlı olur.

6-Maskaralık yapmayın. Çünkü mücahid bir millet, ciddiyetten başka bir şey tanımaz.

7-Dinleyicinin işiteceğinden fazla yükseltmeyin. Çünkü bu bir tür bencilliktir ve yüksek sesle konuşmak suretiyle başkalarına eziyet vermek olur.

8-Kişileri çekiştirmek ve davranışlarını küçümsemekten sakının. Hayırdan başka bir şey konuşmayın.

9-Karşılaştığınız kardeşlerinizle sizden istemese bile tanışmaya bakın.

10-Görevler vakitlerden fazladır. Vakitten yararlanmak için başkasına yardımınızı esirgemeyin. Yapacak bir göreviniz varsa onu en kısa yoldan en güzel şekilde bitirmeye çalışın.

11-Her hususta temizliğe önem verin. Evinizde, elbiselerinizde, vücudunuzda, iş yerinizde. Çünkü bu din, temizlik üzerine kurulmuştur.

12-Ahdinize, sözünüze ve vadinize vefa gösterin. Şartlar ne olursa olsun bunlara muhalefet etmeyin.

13-Okuma ve yazmanızı sağlamlştırın. Müslümanların gazete ve dergilerini çokça mütalaa edin. Küçük de olsa kendinize ait bir kütüphaneniz olsun. İhtisas sahibi iseniz branşınızda derinleşin.

14-Hükümet vazifelerine düşkün olmayın ve onları rızkın en dar kapısı olarak bilin. Ama size verildiği zaman da reddetmeyin. Davanın vecibeleri ile tamamen çatışmadığı müddetçe bu vazifelerden ayrılmayın.

15- Malınızın bir kısmı ile davaya katılın, üzerinize farz olan zekâtı cemaate verin. Geliriniz ne kadar az olursa olsun, ondan fakir ve yoksullara bir hak ayırın.

16- Az da olsa malınızın bir kısmını beklenmedik hadiseler için ayırın ve katiyen lüks eşyaya kapılmayın.

17- Durmadan tevbe ve istiğfar edin. Uyumadan evvel birkaç dakikanızı nefsinizi muhasebeye ayırın. Şüpheli şeylerden kaçın ki harama düşmeyesiniz.

18- Eğlence yerlerine yaklaşmak şöyle dursun, onlara karşı bir savaşa girişmelisiniz. Bütün konfor ve rehabet görüntülerinden uzaklaşın.

19- Her yerde davanızı yaymaya çalışın. Nefsinizle şiddetli bir şekilde mücadele edin ki, onun yularını ele alabilirsiniz. Gözünüzü haramdan ayırın. Duygularınıza hâkim olun.

20- Sürekli cemaatinizle ruhen ve amelen bağlantılı olun ve kendinizi daima kışlasında emir bekleyen bir asker gibi kabul edin. Derleme: Recep Akıl 11.02.2016

_____ /

Recep Akıl

Portreler 11 - Hacı Bayram Veli

Gerçek adı Numan olan Hacı Bayram Veli, 1352 yılında Ankara yakınlarında Solfasol köyünde doğdu. Babası, tarımla geçinen Koyunluca Ahmed'dir.

Numan, bir süre babasının tarlasında çalıştı. Okumaya olan eğilimini sezen babası, onu Ankara'da Karamedrese'ye verdi. Numan orayı bitirince, bilgisini arttırmak amacıyla, Bursa'ya gitti, orada da bir süne öğrenim gördükten sonra Ankara'ya döndü.

Önceleri Halveti ve Nakşibendi tarikatlarından esinlendi. Kısa süre içinde konuşmalarının etkisi, bilgisinin genişliğiyle ün sağladı. Ününü duyan Şeyh Hamidüddin, onu Kayseri'ye çağırdı. Numan Kayseri'ye gidip bir süre Şeyh'in yanında kaldı. Kurban Bayramı'nda geçen bu olay nedeniyle Şeyh ona "Bayram" adını verdi.

Bir süre sonra Şeyh Hamidüddin ile hacca gidince Hacı Bayram adı ile anılmaya başlandı. Kayseri'de Şeyh Hamidüddin'den tarikat geleneğine göre "ışık" denen gerekli bilgiyi aldıktan sonra kendini tasavvufa verdi, sonradan Bayramilik adıyla bilinen tarikatın ilk öğelerini oluşturdu.

Çevresinde toplananların çoğalması, tasavvufla ilgili düşüncelerinin şeriatla bağdaşmaması üzerine, kendisine kuşkulu, sakıncalı bir kimse diye bakıldı. Durumu öğrenen Sultan II. Murad, onu Edirne'ye getirtti, bilgisinin derinliği, yüreğinin arınmışlığı karşısında duygulanınca söylenenlere inanmadı, onu Ankara'da Karamedrese'ye, sonra Bursa Medresesi'ne Müderris olarak atadı.

Hacı Bayram Şeyh Hamidüddin'in ölümünden sonra, müderrisliği bıraktı, yaşamını tekkesinde, çevresinde toplananları yetiştirmekle geçirdi. Düşüncelerini içeren öz Türkçe şiirler yazdı.

Hacı Bayram Veli'nin tasavvufla ilgili görüşleri, kendinden sonra gelenlerce belli bir inanç düzeni olarak benimsenen Bayramilik'te son biçimini almıştır. Varlık birliği anlayışına dayanan, insanla, Allah'ı birbirine yaklaştırma amacını güden Bayramilik'in uyulması gereken kesin ilkeleri "zikr" denen töreni oluşturur.

Bayramilik'e göre bir anış, Allah'a ulaşmak için kendini olgunlaştırma eğitimi olan bu tören açık ve gizli ya da sesli ve sessiz olmak üzere iki türdür. Törene katılacak dervişler, bir daire oluşturacak biçimde diz çökerek otururlar. Sonra şeyhin yönetimi altında Allah'ın sıfatları yüksek sesle anılır. Hangi adların anılacağını şeyh saptar. Bu törende dervişler gözlerini yumarlar. Bu da Allah'tan başka bir varlık görmemek kendini Allah'a vermek anlamına gelir.

Hacı Bayram Veli'nin geliştirdiği inanca göre temel varlık Allah'tır. Allah bütün evreni kaplamıştır, tektir, önsüz ve sonsuzdur, yaratıcıdır.

Hacı Bayram Veli, kişinin içine kapanarak bütün geçici varlıklardan yüz çevirerek derin düşünceye dalmasıyla Allah'ı bir ışık olarak gönlünde görebileceği kanısındadır.

Hacı Bayram Veli, felsefeden kaynaklanan pek çok inanç öğelerini doğrudan doğruya inceleyerek değil tasavvuf geleneğiyle öğrenmiştir. Onun kurduğu Bayramilik'ten Şemsiye ve Melâmiye adlı iki tarikat doğmuş, bu ikisinden de türlü kollar türetmiştir. Hacı Bayram Veli'nin düşünceleri Anadolu'da hem kendi sağlığında hem de kendisinden sonra oldukça geniş kitlelerce kabul görmüştür.

Hacı Bayram Veli 1429 yılında bugün Hacı Bayram Camii'nin bulunduğu yerde vefat

etmiştir. Kabri bu caminin haziresi içinde bulunmaktadır. Derleme: Recep Akıl
30.06.2015

NOT: Bu yazı Hacı Bayram-ı Veli hazretlerinin kimliğiyle ilgili olarak bir tanıtma ve bilgilendirme yazısı olarak derlenmiştir. Yeterli olmadığını düşünenler olabilir. Daha geniş bir bilgiye ulaşmak isteyen dostlar için İnternet'te ayrıntılı bilgi mevcuttur.

Recep Akıl

Portreler 12 - Selahaddin Eyyubi

1138 yılında Bugünkü Irak topraklarında bulunan Tikrit şehrinde dünyaya gelen Selahaddin Eyyübi'nin milliyeti değişik kaynaklarda farklı milliyetlerden olarak görülüyorsa da tarihçi İbn Haldun'un 'Mukaddime' adlı eserinde belirttiğine göre ataları Yemen'in Himyeri vilayeti eşrafından Hezbâniyye Kürtlerinin Ravvadi aşretine mensuptur.

Mısır ve Suriye'de hüküm sürmüş Eyyübi hanedanının kurucusu olan Selahaddin Eyyübi'nin babası Necmeddin Eyyub Selçuklu emiri İmadeddin Zengi'nin hizmetinde görevli bir üst memurdu. Babasının üst düzey yönetici olması sebebiyle Selahaddin iyi bir eğitim almış olmasına rağmen ayrıcalıklı bir çocukluk geçirmedir. Askeri eğitimden ziyade dini derslere meraklıydı.

Sanatla ve ilimle uğraşmayı severdi. Selahaddin'in biyografisini yazan al-Wahrani onun Öklid Geometrisi, Astronomi, Matematik ve Aritmetik, Mantık, felsefe, sosyoloji, fıkıh (İslam hukuku) ve tarih konularında uzman olduğunu belirtir. Şam'daki Dar'ul-Hadis'den (Hadis Üniversitesi) mezun oldu.

Yirmi altı yaşındayken amcası tarafından askeri alanda eğitilmek üzere kendi hizmetine alındı. Mısır'ın güçlü aşiretlerinden Banu Ruzzaiklerin ele geçirilmesinde, Fatımi halifesinin yanında savaştı. Daha sonra Haçlı ordusunun elinde bulunan Mısır'daki Bilbeis şehrinin ele geçirilmesinde görev aldı. Bilbeis'in ele geçirilmesinden sonra karşılaştıkları Haçlı ordusuna karşı amcasının ordusunun sol kanadını oluşturan süvari birlikleri ile elde ettiği başarılar sayesinde kendini gösterdi.

MISIR SEFERLERİ

1.Haçlı Seferi sonucunda kurulan Kudüs Krallığı gözünü Mısır'a dikmişti. Mısır'ın alınabilmesi için zaman da çok elverişliydi. O günkü Mısır'daki Fatimiler devletinin iç siyaseti karışıklıklar içindeydi. Mısır veziri Şaver, bir saray darbesi sonucu rakibi olan diğer vezir Dırgam'a yenilip vezirlikten olunca gizlice Şam'a, Nureddin Mahmud Zengi'nin yanına gitti ve yardım istedi (1164). Nureddin Zengi bu olayı fırsat bilerek İslam dünyasındaki iki başlılık problemini halledebileceğini ve Müslümanları tekrar tek çatı altında birleştirip Haçlılarla mücadele konusunda güçlenebileceğini hesaplayarak Şaver'e olumlu yanıt verdi.

BİRİNCİ MISIR SEFERİ

Sultan Nureddin, Mısır'da Şaver'e yardım etme görevini Esedüddin Şirkuh'a verdi. Şirkuh bu görevi; kardeşinin oğlu Selahaddin'i yanında götürmek karşılığında kabul etti. Eyyub'un oğlu Selahaddin ise, inzivaya çekilmekten ve ilim meclislerinde bulunmaktan büyük bir zevk duyardı. Bu sebepten savaşa gitme tekliflerini bin bir ricayla kabul etti.

Ardından Şirkuh ve askerlerle yola çıktı. Selahaddin'in askeri hayatı bu noktada, amcası Esedüddin Şirkuh'un hizmetine girmesiyle başlamış oldu. Bu arada Mısır'da işler iyiden iyiye karışmıştı. Şaver, rakibi Dırgam'ı mağlup etmeyi başarmıştı ve Sultan Nureddin'den gelecek desteğe artık ihtiyacı kalmamıştı. Sultan Nureddin'e bağlı askerlerin müdahalesinden korkan Şaver, cizye karşılığında Kudüs Krallığı'ndan yardım istedi.

Şaver'in bu isteğini geri çevirmeyen Kudüs krallığı deniz yoluyla bir Haçlı ordusunu, Şaver'e yardıma gönderdi. Haçlı ve Mısır ordusu, Afrika ile Asya'nın birleştiği noktada

buluştular ve savunmaya geçtiler. Bu durum karşısında çok şaşıran Selahaddin ve şirkuh, yanlarındaki az bir kuvvetle ne yapacaklarını bilemediler. Daha sonra Selahaddin, ordunun komutasını ele aldı ve amcasına Sultan Nureddin'den gelecek yardımı beklemeyi önerdi ve bu nerisi kabul edilince Sultan Nureddin'e haber gönderilerek destek istendi.

Bu arada Selahaddin de boş durmayıp ustaca bir manevrayla Belbis kalesini ele geçirdi. Öte yandan Sultan Nureddin ise, Selahaddin ve şirkuh'a doğrudan yardım yerine Haçlı topraklarına yürüyerek onları geri çekilmeye zorladı.

Kudüs Krallığı'nın desteğini kaybeden şaver, Sultan Nureddin'in hücum etmesinden korkarak şirkuh'un ordusuyla barış yapmaya mecbur oldu. Selahaddin, barış şarlarını bizzat kendisi tespit etti. Bu sefer sayesinde Selahaddin, askeri alanda ilk maharetini göstermiş oluyordu.

Barış yapıldıktan sonra şam'a dönen Selahaddin, can dostu olarak gördüğü ilim ve irfan sohbetlerine yeniden katılmaya başladı. Selahaddin aslında bir ilim adamı olmak istiyordu, yönetici olmak gibi bir niyeti yoktu. Fakat Nureddin Mahmud, bütün karşı çıkmalarına rağmen Selahaddin'den askeri sahada faydalanmak istiyordu.

İKİNCİ MISIR SEFERİ

Sultan Nureddin, şirkuh'un ifadelerinden Mısır'ın fethinin kolay olacağını anlamıştı ve bu yüzden şirkuh'u bir kez daha Mısır zerine gönderdi. şirkuh, Selahaddin'in kendisiyle gelmesi şartıyla bu teklifi bir kere daha kabul etti. Çoğu kişinin ricasını reddeden Selahaddin, Sultan Nureddin'in ricasına dayanamayarak sefere ıktı.

Sultan Nureddin'e bağlı bir ordunun üstüne geldiğini duyan şaver, cizye vaadiyle Haçlılardan yardım istedi. Kudüs'ten hareket eden Haçlı ordusu, Asya ile Afrika'nın birleştiği yerde şaver ve ordusuyla buluştu. Haçlı ordusunun sayısı 30.000'e kadardı. şirkuh ve Selahaddin'in yanındaysa 2.000 asker vardı. Selahaddin, ordunun kumandasını eline aldı ve kısa bir sürede şına l'n aştılar. Kendilerinin 15 misli olan düşmanlarını mağlup etmeyi başardılar ve şskenderiye'ye gelip bu kaleyi de ele geçirdiler.

Çok kısa bir sürede kale halkının saygısını ve güvenini kazanan Selahaddin, canları pahasına da olsa bu halkın, kendisiyle savaşacağını anladı. şskenderiye'nin düştüğü haberini alan, Mısırlılar ve Haçlılar, nceki mağlubiyetin etkisinden çıkıp şskenderiye üzerine yürüdüler.

şskenderiye çok önemli bir mevkiydi ve doğu ile batının ticaret merkeziydi. şirkuh ve bazı askerler, şehir dışında mühim bir mevkiyi tutarak Sultan Nureddin'den gelecek yardımı beklemeye koyuldular. Selahaddin ve yanındakilerse şehri müdafaaya koyuldular. Selahaddin, kaleyi üç ay boyunca başarıyla savundu. Fakat Haçlılara desteğe gelen bir Rum donanmasının deniz yolunu kesmesi sebebiyle umduğu yardımı bulamayan şirkuh, zaten erzak sıkıntısı çeken kalenin kurtarılmasını mümkün görmeyerek hiç olmazsa maiyetindeki askerleri selamete çıkarmak düşüncesiyle tuttuğu mevkiyi bıraktı ve çekilmeye başladı.

Selahaddin, şirkuh ve askerlerinin gitmesinden sonra sulh istemekten başka çare bulamadı. Sulh şartı olarak askerleri ve silahlarıyla beraber Suriye'ye dönmeyi istiyordu. Sulh yapıldıktan sonra Selahaddin ve askerleri kaleden ıktılar. Kudüs kralı,

büyük bir ordu beklerken 100 kadar yaralı askerin kaleden çıktığını görünce çok şaşırıldı. Zaten böyle kahramanlıklara hayran olan Kudüs kralı, üç gün süreyle Selahaddin ve askerlerini ordugâhında misafir etti. Selahaddin, bu üç gün içinde Hristiyanlar'ın ordu tertibatına ve Hristiyan kumandanlar arasındaki çekişmelere vakıf oldu. Bu bilgiler ilerideki mücadelelerde çok işine yarayacaktı. Misafirlikten sonra Suriye'ye dönen Selahaddin, kendini tekrar ilim ve irfan sohbetlerine verdi.

ÜÇÜNCÜ MISIR SEFERİ

Yardıma gittiği Fatımi hükümetinin acziyetini gören Kudüs kralı, bu acziyeti fırsat bilerek savaş ilanına daha lüzum görmeyerek sınırı geçti ve Kahire civarına kadar geldi. Bunun üzerine Sultan Nureddin'e mektuplar gönderen Fatımi halifesi, onun yardımını talep etti. Sultan Nureddin bu talebi kabul etti ve Şirkuh'u yeniden Mısır üzerine gönderdi. Selahaddin yine bin bir rica ile üçüncü sefere de gitmeyi kabul etti.

Adeti olduğu üzere büyük bir süratle emrindeki öncü kuvvetlerle önüne tesadüf eden tüm düşman birliklerini perişan eden Selahaddin Şirkuh ile esas ordunun, kılıç çekmesine dahi lüzum kalmadan Kahire civarına kadar gelmelerini temin etti. Şaver'in cizye vaadi ve laf kalabalığıyla oyaladığı Haçlı ordusu, bu hücumu haber alır almaz dağılıp firar etti.

Kudüs kralının geri dönmesinden sonra Sultan Nureddin'e bağlı kumandanların varlığından hoşnut olmayan Şaver, bir ziyafet tertip edip hepsini ortadan kaldırmaya karar verdi. Şaver'in bu teşebbüsünü öğrenen Selahaddin ise Şaver'den önce davranıp çölde kendisi bir ziyafet düzenledi ve ziyafete Şaver'i de davet etti. Ziyafet mahalline yaklaşan Şaver'i karşılamak için yanına giden Selahaddin, yanındaki muhafızlardan çekinmeksizin Şaver'i kolundan tutup çekti ve atından düşürdü. Hadiseyi gören dalkavuklar derhal dağıldı ve geldikleri gibi geri döndüler

Zaten Şaver'in iktidar mücadelelerinden bıkmış olan Fatımi halifesi, Şaver'i ortadan kaldırmak için fırsat kolluyordu. Bu olayı duyunca bu fırsatı değerlendirip Şaver'i idam ettirdi ve boşalan vezirlik makamına, Sultan Nureddin'den korktuğu için Şirkuh'u getirdi. Fakat bir-iki ay sonra Şirkuh da vefat etti. Amcasının vefatından sonra 11169 yılında henüz 31 yaşındayken hem Suriye birliklerinin komutanlığına ve hem de melik unvanıyla Mısır vezirliğine atandı

Hem Bağdat'ta ve hem de Mısır'da iki halifeliğin olması İslam dünyasını ikiye bölmüştü. Kudüs Krallığı'nın da bu ikiliği sürekli olarak kaşınması sebebiyle Müslümanlar bölgedeki Hristiyanların tahakkümüne boyun eğer duruma gelmişlerdi. Selahaddin bu ikiliğin daha fazla devam etmemesi gerektiğini düşünerek Şii Fatımi halifeliğine son vererek sünnilige döndüğünü ilan edip halife olarak da Bağdat'taki Abbasi Halifeliği'ne biat etti.

Selahaddin Eyyubi Fatımi Halifeliği'ni ortadan kaldırdıktan sonra Mısır'ın tek hâkimi olmuş Bağdat'a bağlılığını ilan ederek de İslam dünyasını çift başlılıktan kurtararak Haçlılara karşı birliğin sağlanmasında büyük bir rol üstlenmiştir.

Selahaddin, Nureddin Mahmud Zengi ye hayatı boyunca bağlı kaldı, fakat Nureddin'in 1174 yılında vefat etmesiyle durum değişti. Selahaddin, Nureddin'in dul eşi İsmeddüddin Hatun ile evlendi. Fakat Nureddin'in yerine geçen oğlu İsmail, Selahaddin'i tanımadı ve işbirliğine yanaşmadı.

Mısır'daki zengin tarım topraklarını mali dayanak olarak kullanan Selahaddin Nureddin'in çocuk yaştaki oğlu adına naiplik talebinde bulunmak üzere küçük, ama çok disiplinli bir orduyla Suriye'ye hareket etti. Ama çok geçmeden bu talebinden vazgeçti. Çünkü devam etmiş olsaydı İslam dünyasında yeni bir ikiliğe sebebiyet vermiş olacağı fikri kendisinde hakim olmaya başlamıştı.

1177 yılındaki Montgisard Muharebesinde Kudüs kralı IV. Baodouin'e yenildi. Bunun üzerine haçlılarla daha fazla uğraşmayarak 1186'ya değin Suriye, Kuzey Mezopotamya, Filistin ve Mısır'daki tüm Müslüman topraklarını kendi bayrağı altında birleştirmeye girişti ve İslam birliğini yeniden kurdu. Zamanla sahtekarlık, ahlaksızlık ve gaddarlıktan uzak, cömert, erdemli, ama kararlı bir hükümdar olarak ünlendi. O zamana değin iç çekişmeler ve yoğun rekabet yüzünden Haçlılara direnmede güçlük çeken Müslümanların maddi ve manevi açıdan güçlenmelerini sağladı.

Selahaddin, yeni ya da gelişmiş askeri teknikleri de kullanarak çok sayıdaki düzensiz kuvvetleri birleştirip disiplin altına alarak askeri güç dengesini de kendi lehine çevirmeyi başarmış bir komutandır. 1187'de bütün gücüyle, Latin Haçlı krallıklarına yöneldi. Bu arada Kudüs Kralı ölmüş yerine Lüzinyanlı Guy geçmişti.

Selahaddin, Kudüs kralını ve ordusunu Kuzey Filistin'de Tiberya yakınlarında Hittin'e kadar getirmeyi başardı. Hittin, kuyularıyla ünlü bir yerdi. Selahaddin çok önceden kuyuları tutmuştu, böylece haçlılara bir damla su bırakmadı.

Kudüs ordusu günlerce süren yürüyüşten sonra 4 Temmuz 1187'de tükenmiş ve susuzluktan bitkin düşmüş bir halde Selahaddin ile karşılaştı, İslam ordusunun tutmuş olduğu su kuyularının hiçbirini bırakmak gibi bir niyeti yoktu. Bu noktadan sonra geri dönemeler ve Selahaddin'in karşısına çıkmak zorunda kaldılar. Hittin Muharebesi'nde Selahaddin, Kudüs Kralı Lüzinyalı Guy komutasındaki Haçlı ordusunu yenmeyi başardı.

Haçlıların verdiği kayıpların büyüklüğü Müslümanların Kudüs Krallığı'nın neredeyse tümünü ele geçirmesini sağladı. Akka, Betrun, Beyrut, Sayda, Nasıra, Gaman, Caesarea, Nablus, Yafa ve Aşkelon üç ay içinde düştü.

Selahaddin Haçlılara en büyük darbesini ise 88 yıl Frankların elinde kalan Kudüs'ü 2 Ekim 1187'de teslim alarak indirdi.

ÜÇÜNCÜ HAÇLI SEFERİ

Selahaddin'in başarısına düşen tek gölge Sur'un ele geçirilmemesiydi. 1189'da Haçlı işgali altında yalnızca üç kent kalmış, ama sağ kalan dağınık Hristiyanlar zorlu bir kıyı kalesi olan Sur'da toplanarak Latin karşı saldırısının çıkış noktasını oluşturmuşlardı.

Kudüs'ün düşmesiyle derinden sarsılan Batılılar yeni bir Haçlı seferi çağrısında bulundu. III. Haçlı Seferi çok sayıda büyük soylu ve ünlü şövalyenin yanı sıra, üç ülkenin krallarını da savaş alanına çekti.

III. Haçlı Seferi uzun ve tüketici oldu. İngiltere Kralı I. Richard ("Aslan Yürekli" Richard) hiçbir sonuca ulaşamadı. Haçlılar Doğu Akdeniz'de ancak güvensiz bir toprak parçasına tutunabildiler. Kral Richard Ekim 1192'de dönüş için yelken açtığında savaş sona ermişti.

Bu Haçlı seferinin de başarısız olması ve Haçlıların geri dönmesi üzerine Selahaddin de

başkent Şam'a çekildi ve kendisini ilme verdi. Uzun seferler ve at üstünde geçen günlerden sonra çok yaşamadı. 1193 yılının Mart ayında Şam'da bu dünyadan göç etti. Selahaddin Eyyubi biri kız 18 çocuk sahibiydi. Ölümünün ardından da çocukları imparatorluğu paylaşırken arkadaşları İslam dünyasının bu en güçlü ve en cömert hükümdarının mezarını bile yapmaya yetecek bir paraya sahip olmadığını gördüler. Allah rahmet eylesin.

**** * * * * *

EYYÛBÎLER DEVLETİ

Ünlü kumandan ve siyaset adamı Selahaddin Eyyubi tarafından Suriye, Filistin, Mısır ve Yemen'de kurulan devletin adıdır Eyyubiler. Hanedanın kurucusu olan Selahaddin Eyyubi, Hazbani Kabîlesine mensuptu. Selahaddin Eyyübi, 1138'de çok sayıda askeri ile birlikte Musul Türk kumandanı Zengi bin Aksungur'un hizmetine girdi. Bu durumun akabinde Selahaddin'in amcası Şirkuh da Zengi'nin oğlu Nureddin'in hizmetine girdi. Şirkuh bu hizmetteyken, 1169'da Mısır'ın kontrolünü ele geçirdi ise de, çok geçmeden öldü ve onun halefi olarak yerine Selahaddin geçti.

Böylece hanedanın gerçek kurucusu olarak ortaya çıkan Selahaddin Eyyubi, 1171 yılında, Şîî Fatîmi idaresini tamimiyle ortadan kaldırdı. 1175 yılında ise İsmail Zengi ile Böri Gazi'nin kumanda ettiği orduyu Kurunhama'da bozguna uğrattı ve Eyyubi Devletinin temellerini attı. 1176 yılında kardeşi Turan Şahla beraber Yemen'deki Abdün-nebi Fırkasını yıkan Selahaddin Eyyubi, Abbasi halifesi tarafından Suriye, Yemen, Filistin ve Kuzey Afrika'nın sultanı ilan edildi. Bu durum aynı zamanda halife tarafından devletin kabul edilmesi anlamına da gelmekteydi.

Selahaddin takip ettiği siyasetin diğer bir yönü de Haçlılara karşı cihad hareketinin başlatılması idi. Bilindiği gibi bu yüzyılda Haçlılar iki defa Anadolu'dan Kudüs'e kadar gitmişler ve geçtikleri yerlerde kan ve gözyaşından başka bir şey bırakmamışlardı. Hatta bu zalimler, kendi dindaşları ve ırkdaşlarının kalplerinde bile derin bir nefret uyandırmışlardı. Kutsal şehir Kudüs, yıllardır bu zalimlerin elinde bulunmaktaydı. Nitekim Selahaddin'in Haçlılara karşı tesirli bir şekilde başlattığı cihad siyaseti, bütün İslâmî gayret ve heyecanı onun etrafında birleştirdi. Türk ve Arap ordularının aynı gaye etrafında toplanmasını sağladı.

Hemen hemen bütün günleri savaş meydanlarında geçen, Ortadoğu'daki Haçlı varlığının belini kıran ve onu asla eski gücüne kavuşamayacağı bir hâle getiren, böylece Ortadoğu-İslâm dünyasının kudretini bütün Avrupa'ya göstermiştir. O Kadar ki 11 Aralık 1917 tarihinde Kudüs'e giren İngiliz Orduları Komutanı Orgeneral Edmund Henry Hynman Allenby Selahaddin Eyyubi'nin mezarına vurarak; "Kalk Selahaddin biz yine geldik" şeklinde bir konuşma yapmaktan kendisini alamamıştır. Derleme: Recep Akıl

Recep Akıl

Portreler 13 - Şeyh Edebali

Osmanlı İmparatorluğu'nun temelindeki maneviyat harcının atası Şeyh Edebali 1206 yılında Konya Karaman'da dünyaya geldi. İlk eğitimini burada aldıktan sonra Şam'a giderek Tefsir, hadis, tasavvuf ve özellikle de İslam Hukuku'nda uzmanlaştı. Dönemim büyük Âlim ve mutasavvıflarından Mevlana Celâleddin Rumi ve Hacı Bektaş Veli'nin sohbetlerinde bulunup bunlardan feyz aldı.

Döneminin büyük âlim ve mutasavvıflarından birisi olan Şeyh Edebali, hayatını Eskişehir yakınlarında "İtburnu" adıyla bilinen köyde kurmuş olduğu zaviyede talebeler yetiştirip, halkı aydınlatmaya vakfetti. Yeseviliğin Anadolu'daki temsilcilerinden birisiydi. Anadolu esnaf ve zanaatkârlarının birliği olarak bilinen Ahilik Teşkilatı'nın şeyhiydi. Onun vefatından sonra bu şeyhliğin kime geçtiği bilinmemektedir. Ancak Daha sonraları Ahilik Şeyhliği'nin I. Murat Han'a intikal ettiği bilinmektedir.

Şeyh Edebali İslam Hukuku'nda uzman olması münasebetiyle Osman Bey'in ve ondan sonra beylik görevini üstlenmiş olan Orhan Bey'e hukuki konularla ilgili olarak bir tür danışmanlık görevi üstlenmiş, yeni kurulmuş olan devlete bu yönde destek olup yön vermiştir.

Bilecik'in Osmanlılar tarafından fethedilmesinden sonra zaviyesini buraya taşıyan Şeyh Edebali, aynı şekilde dini hizmetlerine burada da devam etmiştir. Şeyh Edebali uzun bir hayat sürdürdükten sonra 1326 yılında 120 yaşındayken Bilecik'te vefat etmiş ve zaviyesinin mescit olarak kullanılan odasına defnedilmiştir. Damadı Osman Bey de aynı yıl Bursa kuşatması sırasında vefat etmiştir.

AHİ ŞEYHİ ŞEYH EDEBALI'DEN KENDİSİNİ DİNLEYENLERE NASİHAT:

"Toprağa bağlanın. Suyu israf etmeyin. Mirasınızın sağlam kalmasına dikkat ediniz. Veriniz, çömert olunuz, elleriniz yumuk kalmasın. İlim sahiplerini koruyunuz. Ağaç dikiniz. Ödünç aldığınızı fazlasıyla iade ediniz. Kuran-ı Kerimi güçlü olmak için okuyunuz. Bağınızı bahçenizi viran bırakmayınız. Hadis ezberleyiniz. Bildiklerini öğretenler unutmazlar. Asıl ölüm ilimden payını almayanlardır. Faydalı ile faydasızı bilenler bilgi sahipleridir."

ŞEYH EDEBALI'NIN DAMADI OSMANLININ ATASI OSMAN BEYE NASİHATİ:

"Ey oğul! Beysin! Bundan sonra öfke bize; uysallık sana. Güceniklik bize, gönül almak sana. Suçlamak bize, katlanmak sana. Acizlik bize, yanılğı bize, hoş görmek sana. Geçimsizlikler, çatışmalar, uyumsuzluklar, anlaşmazlıklar bize, adalet sana. Kötü göz, şom ağız, haksız yorum bize, bağışlama sana. Bundan sonra bölmek bize, bütünlemek sana. Uşengeçlik bize, uyarmak, gayretlendirmek şekillendirmek sana.

Ey Oğul! Yükün ağır, işin çetin, gücün kıla bağlı, Allah Teâlâ yardımcın olsun. Beyliğini mübarek kılsın. Hak yoluna yararlı etsin. Işığı parıldatsın. Uzaklara ilet sin. Sana yükünü taşıyacak güç, ayağını sürçtürmeyecek akıl ve kalp versin. Sen ve arkadaşlarınız kılıçla, bizim gibi dervişler de düşünce, fikir ve dualarla bize vaat edilenin önünü açmalıyız. Tıkanıklığı temizlemeliyiz.

Oğul! Güçlü, kuvvetli, akıllı ve kelamlısın. Ama bunları nerede ve nasıl kullanacağını bilmezsen sabah rüzgarlarında savrulur gidersin.. Öfken ve nefsin bir olup aklını mağlup eder. Bunun için daima sabırlı, sebatkar ve iradene sahip olasin!.. Sabır çok önemlidir. Bir bey sabretmesini bilmelidir. Vaktinden önce çiçek açmaz. Ham armut yenmez; yense bile bağında kalır. Bilgisiz kılıç da tıpkı ham armut gibidir. Millet in, kendi irfanın

İNİNDE YAŞASIN. ONA SIRT ÇEVİRME. HER ZAMAN DUY VARLIĞINI. TOPLUMU YÖNETEN DE, DIRİ TUTAN DA BU İRFANDIR.

İNANLAR VARDIR, ŞAFAK VAKTİNDE DOĞAR, AKŞAM EZANINDA ÖLÜRLER. DÜNYA, SENİN GÖZLERİNİN GÖRDÜĞÜ GİBİ BÜYÜK DEĞİLDİR. BÜTÜN FETHEDİLMEMİŞ GİZLİLİKLER, BİLİNMEYENLER, ANCAK SENİN FAZİLET VE ADALETİNLE GÜN IŞIĞINA ÇIKACAKTIR. ANANI VE ATANI SAY! BİL Kİ BEREKET, BÜYÜKLERLE BERABERDİR. BU DÜNYADA İNANCINI KAYBEDERSEN, YEŞİLKEN ÇORAK OLUR, ÇÖLLERE DÖNERSİN. AÇIK SÖZLÜ OL! HER SÖZÜ ÜSTÜNE ALMA! GÖRDÜN, SÖYLEME, BİLDİN DEME! SEVİLDİĞİN YERE SIK GİDİP GELME, MUHABBET VE İTİBARIN ZEDLENİR.

ŞU ÜÇ KİŞİYE; YANI CAHİLLER ARASINDAKİ ÂLİME, ZENGİN İKEN FAKİR DÜŞENE VE HATIRLI İKEN, İTİBARINI KAYBEDENE ACI! UNUTMA Kİ, YÜKSEKTE YER TUTANLAR, AŞAĞIDAKİLER KADAR EMNİYETTE DEĞİLDİR.

HAKLI OLDUĞUN MÜCADELEDEN KORKMA! BİLESİN Kİ ATIN İYİSİNE DORU, YİĞİDİN İYİSİNE DELİ (KORKUSUZ, PERVASIZ, KAHRAMAN, GÖZÜ PEK) DERLER.

EN BÜYÜK ZAFER NEFSİNİ TANIMAKTIR. DÜŞMAN, İNSANIN KENDİSİDİR. DOST İSE, NEFSİ TANIYANIN KENDİSİDİR. ÜLKE, İDARE EDENİN, OĞULLARI VE KARDEŞLERİYLE BÖLÜŞTÜĞÜ ORTAK MALI DEĞİLDİR. ÜLKE SADECE İDARE EDENE AİTTİR. ÖLÜNCE, YERİNE KİM GEÇERSE, ÜLKENİN İDARESİ ONUN OLUR. VAKTIYLE YANILAN ATALARIMIZ, SAĞLIKLARINDA DEVLETLERİNİ OĞULLARI VE KARDEŞLERİ ARASINDA BÖLÜŞTÜLER. BUNUN İÇİNDİR Kİ, YAŞAYAMADILAR. (BU NASİHAT OSMANLI'YI 600 SENE YAŞATMIŞTIR.)

İNAN BİR KERE OTURDU MU, YERİNDEN KOLAY KOLAY KALKMAZ. KİŞİ KIPIRDAMAYINCA UYUŞUR. UYUŞUNCA LAFLAMAYA BAŞLAR. LAF DEDİKODUYA DÖNÜŞÜR. DEDİKODU BAŞLAYINCA DA GAYRİ İFLAH ETMEZ. DOST, DÜŞMAN OLUR, DÜŞMAN CANAVAR KESİLİR.

KİŞİNİN GÜCÜ, GÜNÜN BİRİNDE TÜKENİR, AMA BİLGİ YAŞAR. BİLGİNİN IŞIĞI, KAPALI GÖZLERDEN BİLE İÇERİ SIZAR, AYDINLIĞA KAVUŞTURUR. HAYVAN ÖLÜR, SEMERİ KALIR, İNSAN ÖLÜR ESERİ KALIR. GİDENİN DEĞİL, BIRAKMAYANIN ARDINDAN AĞLAMALI. BIRAKANIN DA BIRAKTIĞI YERDEN DEVAM ETMELİ.

SAVAŞI SEVMEM. KAN AKITMaktan HOŞLANMAM. YİNE DE, BİLİRİM Kİ, KILIÇ KALKIP İNMELEDİR. FAKAT BU KALKIP-İNİŞ YAŞATMAK İÇİN OLMALIDIR. HELE KİŞİNİN KİŞİYE KILIÇ İNDİRMESİ BİR CİNAYETTİR. BEY MEMLEKETTEN ÖTE DEĞİLDİR. BİR SAVAŞ, YALNIZCA BEY İÇİN YAPILMAZ. DURMAYA, DİNLENMEYE HAKKIMIZ YOK. ÇÜNKÜ ZAMAN YOK, SÜRE AZ.

YALNIZLIK KORKANADIR. TOPRAĞIN EKİM ZAMANINI BİLEN ÇİFTÇİ, BAŞKASINA DANIŞMAZ. YALNIZ BAŞINA KALSA DA! YETER Kİ, TOPRAĞIN TAVDA OLDUĞUNU BİLEBİLSİN. SEVGİ DAVANIN ESASI OLMALIDIR. SEVMEK İSE, SESSİZLİKTEDİR. BAĞIRARAK SEVİLMEZ. GÖRÜNEREK DE SEVİLMEZ. GEÇMİŞİNİ BİLMİYEN, GELECEĞİNİ DE BİLEMEZ

OSMAN! GEÇMİŞİNİ İYİ BİL Kİ, GELECEĞE SAĞLAM BASASIN. NEREDEN GELDİĞİNİ UNUTMA Kİ NEREYE GİDECEĞİNİ UNUTMAYASIN." DERLEME: RECEP AKIL 09.11.2018

Recep Akıl

Portreler 15 - İmam-ı Rabbani

Ahmed Sahrindi, daha çok bilinen adıyla İmam-ı Rabbani ya da İmam-ı Rabbani el-Faruki el Serhendi... İslam âlimi ve müceddidi... Tasavvuf önderi...

1564 yılında o zamanlar Babür İmparatorluğu'nun egemenliği altında bulunan Hindistan'ın Serhend şehrinde doğan İmam-ı Rabbani İslam'ın 4 büyük halifesinden ikincisi olan Hz. Ömer bin Hattab'ın soyundan gelmektedir. Nakşibendî tarikatının Müceddidiyye koluna mensup olmakla birlikte Kadiriyye, Çeştiyye tarikatlarınca da saygın bir yere sahiptir.

Ariflerin ışığı, velilerin önderi, İslam'ın bekçisi ve Müslümanların baş tacı İmam-ı Rabbani Hazretleri, İslam âlemi tarafından ikinci bin yılın müceddidi (müceddidi-i elf-i sâni) ve müçtehid olarak kabul görmüştür.

İlk eğitimini babasından alan Hz. İmam daha sonra Baki Billâh ve Mevlana Kemaleddin Keşmiri gibi zamanın büyük tasavvuf âlimlerinden de faydalanarak ilim ve tasavvuf yolunda büyük mesafeler kat etti. Baki Billah'tan almış olduğu tasavvuf eğitiminin ardından mürşidinin kendisine vermiş olduğu icazetle onun halifesi olarak irşad görevine başladı.

Yetiştirdiği talebeler vasıtasıyla Hindistan Müslümanları arasında Ehli Sünnet inancının yayılıp gelişmesini sağladı. Babür hükümdarı Ekber Şah'ın İslam'ı tahrif ederek yeni bir din anlayışına karşı mücadele verdi.

Onun bu faaliyetleri ve Babür hükümdarlığında giderek artan etkisi Ekber Şah'tan sonra tahta çıkan oğlu Cihan Şah'ı tedirgin ettiği için ve biraz da vezirlerinin etkisinde kalarak İmam-ı Rabbani'yi hapse attırdı ama daha sonra bu endişelerinin yersiz olduğunu anlayıp bir yıllık hapis hayatından sonra serbest bıraktırıp din işlerinde zaman zaman kendisine danışmaya başlamıştır.

İmam-ı Rabbani İslam âlemi tarafından ikinci bin yılın müceddidi İslami hükümler ile tasavvufu birleştirmesi sebebiyle de kendisine birleştirici anlamına gelen "Sıla" ismi verilmiştir. İmam-ı Rabbani bütün sohbetlerinde insanı dünyada ve ahirette yükseltecek olan tevazunun ve kurtuluşun ancak Ehl-i Sünnet'e uymakla gerçekleşebileceğini anlatmıştır.

Talebelerine ilim ve irfanın yolundan asla ayrılmamayı fıkıh bilgilerini çok iyi öğrenmeyi emretmiş, taassuba ve yobazlığa karşı mücadeleye çok önem vermiştir. Bütün eserlerinde iman ve Kuran ahlakını, Allah'ın varlığını, birliğini, sıfatlarını, ihlâsı, ruhu, şeytan ve nefse olan cihadı ve Allah'a samimi olarak nasıl yaklaşılabilineceğini Hz. Peygamber aleyhisselâtu vesselâma, dört halifeye uymanın gerekliliğini anlatmıştır.

Müminlerin kendi içlerinde bölündüğünden yola çıkarak sadece Ehli Sünnet'e uyanların kurtulacağı fikrini öne çıkartarak, ömrü boyunca Müslümanların birliğini savunmuştur. İmam-ı Rabbani, 1624 yılında 63 yaşındayken doğduğu şehirde ahirete irtihal etmiştir. Ebedi istirahatgâhına bölgede "Razvayı Şerif" adı verilmektedir. Allah ondan razı olsun, Amin! Derleme: Recep Akıl 25.10.2014

BAŞLICA ESERLERİ:

MEKTUBAT: Kelâm ve fıkıh bilgilerini tasavvufun marifetlerini açıklayan bir eserdir.

REDDİ REVÂFID: Ehli Sünnet'e aykırı Rafizî mezhebine reddiye

İSBATÛN MÜBÜVVE: Türkçe'ye "Peygamberlik nedir?" adı ile tercüme edilmiştir.

MEBDE VE ME'AD

ADAB-ÜL MÜRİDİN

TA'LİKAT-ÜL- AVARİF

RİSALE-İ TAHLİLİYYE

ŞERH-İ RUBA'İYYAT-I ABD-İL- BAKİ

MEÂRİF-İ LEDÜNNİYE

MÜKÂŞEFAT-I GAYBİYYE

CEZBE VE SÜLÛK RİSALESİ

Recep Akıl

Portreler 16 - Hacı Bektaş Veli

Bektaşiliğin kurucusu, şair ve büyük mutasavvıf... Horasan'ın "Nişabur" şehrinde doğdu. Babası Seyit Muhammed, annesi Hatem Hatun'dur. Büyük Mutasavvıf Ahmet Yasevi'den ders aldı. Anadolu'nun karışması üzerine, Orta Asya'daki Türk büyükleri O'nu genç yaşında politik bir görevle Anadolu'ya gönderildiler.

Hacı Bektaş Veli, Anadolu'da Elbistan, Nevşehir, Kayseri, Ürgüp, Uçhisar, Gülşehir yörelerini dolaştıktan, tarikatını yaymaya başladıktan sonra, Nevşehir ilinin, bugünkü adı Hacıbektaş olan, Suluca Karahöyük ilçesine yerleşti. Türkmenler arasında büyük rağbet gördü. Menkabevi kaynaklarına göre, Anadolu'ya dokuz yüz kişilik bir süvari birliğinin başında gelir. Anadolu Selçuklularına karşı ayaklanarak idam edilen Baba İshak ve Baba İlyas'la birlikte savaflara katıldı.

Kahraman bir savaşçı ve akıncıdır. Anadolu'nun içinde bulunduğu karışıklığı görür. Anadolu on iki beyliğe ayrılmış, Bey'ler birbirleriyle ölüm-kalım savaşına düşmüşlerdir. İçlerinde Orhan Bey, kuvvetli ve başarılı olarak görülür. Anadolu birliğini sağlamak için onu tutmak ve desteklemek gereklidir. Hacı Bektaş Veli de öyle yapar. Orhan Gazi İle görüşür. Devamlı akınlara uğrayan ülkenin korunması için "daimi ordu" fikrini ileri sürer. Orhan Bey, bu fikri benimser.

Hacı Bektaş Veli Osmanlı sultanlarıyla halk tarafından da sevildi ve hürmet gördü. Sohbetlerini takip ederek onun tarikatına bağlananlara "Bektaşî" denildi. Hacı Bektaş Veli'nin Makalat'ının asıl nüshaları incelendiğinde, İslamiyet'e uymayan davranışlara şiddetle karşı çıktığı görülür.

Çağ, Türklerin diriliş çağıdır. Türk ateşini Anadolu bozkırlarına yayan Selçuklular, Türk olduklarını unutarak Keyhüsrev ve Keykubat olmuşlardır. Resmi dil Farisidir. Medreselerde Arapça ve Farsça okutulur. Hacı Bektaş Veli ve yoldaşları, yeni güçleri tazelenen Türk gücüne yol, iz göstermek isterler, onun özüne seslenirler. Türklüğünü uyandırırılar.

Bektaşilik, sarsılmaz bir ahlak disiplini üzerine kurulmuştur. Hacı Bektaş Veli, gerçekten bir yol gösterici ve yenilikçidir. "Eline, beline ve diline" dikkat et görüşüyle insanlığın yüceleceği inancını taşır. El, paradır. Onu, her şeyden üstün tutanlar, insanlıklarını kaybederler. Bel, cinsel arzularıdır. Dil de, sözler ve davranışlardır. Halkın büyük coşkunlukla söylediği, kendisine mal edilen şiirleri dışında tasavvuf yollarını gösteren en önemli eseri Arapça olarak yazılmış olan "Makalât" tır.

Hayatının büyük bir kısmını Suluca Karahöyük'te (Hacıbektaş) geçiren Hacı Bektaş Veli, ömrünü de burada tamamlamıştır. Mezarı, Nevşehir iline bağlı Hacıbektaş ilçesinde bulunmaktadır. Bilinen eserleri: Makalât ve Şathiye'dir. Derleme Recep Akıl

Hacı Bektaş Veli'den Bir Kaç Söz:

- Âlimin uykusu cahilin ibadetinden iyidir.
- Araştırma açık bir sınavdır.
- Arifler hem arıdır hem de arıtıcı.

- Asıl körlük nankörlüktür.
- Âlem âdem, âdem de âlem içindir.

Recep Akıl

Portreler 17 - Çanakkale Gazisi Seyit Ali Onbaşı

Köyünde onu herkes öldü bilmektedir. Çanakkale'den Havran'daki köyüne kadar olan 145 kilometrelik mesafeyi yaya olarak 13 günde yürür.

Köyüne ulaştığında da hemen evine gitmez. Çünkü 9 yıldır o cepheden bu cepheye koşup durmuş köyüne hiç gidememiş hatta kendisiyle ilgili bir haber de vermesi mümkün olmamıştır.

Her hangi bir haber alamayan hanımı da kendisini öldü kabul edip yeniden evlenmiş olabilir düşüncesiyle akşamdan geldiği evini sabaha kadar göz hapsine alır.

Sabah bir akrabasını görür ve yanına çağırarak kendisini tanıttıktan sonra evinin ve ailesinin durumundan haber almak ister. Akrabası köyde herkesin onu ölü bildiğini söyler.

Buna rağmen hanımının bir başkasıyla evlenmediğini ve kızıyla birlikte yaşadığını söyler.

Bu bilgiler üzerine evinin kapısını çalar. Kapıyı 7-8 yaşında bir kız çocuğu açar. Kızcağız Seyit onbaşının o hırpani halini görünce korkar içeri kaçar. Gelenin babası olduğu söylenmesine rağmen bir müddet babasına karşı çekingen davranır.

Çanakkale'de 276 kiloluk top mermisini tek başına sırtlayıp İngiliz zırhlısını vuran kahraman Seyit onbaşı 1889'da Balıkesir'in Havran ilçesine bağlı bir orman köyü olan Manastır köyünde doğar. Tam adı Seyit Ali Çoban'dır. Seyit Ali bir Yörük çocuğudur. Ufak tefek bir yapıya sahiptir. 1909'da askere gider. 1912'de Balkan Savaşı'na katılır. 1914'te Birinci Dünya Savaşı başlayınca Çanakkale cephesinde topçu eri olarak savaşır.

18 Mart 1915'te Müttefik donanması Çanakkale Boğazı'nı geçmek için saldırıya geçtiğinde Seyit Ali, Rumeli Mecidiye Tabyası'nda görevlidir. Savaşın en kritik anlarından birinde Queen Elizabeth zırhlısından atılan bir top mermisi görev yaptığı Mecidiye Tabyası'na isabet eder.

Tabyanın pozisyonu çok kritiktir. Boğazdan geçen düşman savaş gemilerini vurmak üzere oradadır ve hedef alınan tabyadan geriye sadece iki er ve tabya komutanı kalmıştır. Bu erlerden bir tanesi Seyit Ali'dir.

Seyit, 276 kiloluk bir mermiyi, metaforası yani vinci bozuk olan topçu bataryasına tek başına sırtlayarak yerleştirmeyi başarır ve Ocean gemisini dümen sisteminden vurmaya başarır. Ocean dümen sistemine aldığı bu isabetle sürüklenmeye başlar ve bir gece önce Nusret'in döşediği mayınlardan birine çarparak batar.

Bu başarısından ötürü Seyit Ali onbaşı rütbesine yükseltilir, ödül olarak da kendisine çift tavin verilir. Fakat bir süre sonra bu ayrıcalıktan rahatsız olarak ödülü almaktan vazgeçer. 1915'teki Çanakkale Deniz Zaferi'nden sonra 3 yıl daha Çanakkale'de askerliğe devam eder. Seyit Ali, 1909'da gittiği askerden, 1918'de terhis olur.

ATATÜRK VE SEYİT ONBAŞI

Koca Seyit, savaştan döndükten sonra burada köyünde kimseye savaş ile ilgili bir şey

anlatmaz. 9 yılda yaşadıklarını kendine saklar.

1929'da bir gün Gazi Mustafa Kemal bir açılış için Havran'a gelmiştir. Açılıştan sonra Havran Nahiye Müdürü'ne "Burada bir Seyit Onbaşı olacaktı onu görmem lazım," der.

Ancak Havran Nahiye Müdürü, Seyit Onbaşı'nın hangi köyde olduğunu bilmez ama "Buluruz tabii Paşam" deyip, Edremit askerlik şubesinden Seyit'i sordurur.

Seyit onbaşı Manastır köyünde yaşamaktadır. Şubeden 2 jandarma görevlendirilip salınır. Jandarmalar köye varıp Seyit onbaşının evinin kapısını çalarlar. Koca Seyit, dağa kömüre gitmiştir. Jandarmalar evinin önünde akşama dek bekler. Akşam geç saatte evine gelen Seyit, jandarmayı görünce, kaçak kömür için geldiklerini sanır ama bozuntuya vermez.

Askerlere "Hayırdır kardeşler ne ola ki, bir suç mu işledik?" Diye sorar. "

"Hayır, suçun yok biz seni bekliyoruz," der jandarmalar. "Paşa seni çağırıyor."

Koskoca Gazi Paşa'nın kendisiyle ne işi olur, meraklanmıştır ama bir şey sormaz. Paşa bu bekletmek de olmaz, aceleyle yola çıkılır. Gece yarısı vardıklarında nahiye müdürü, Seyit'i perişan bir vaziyette görünce, önce onu bir güzel yıkatır, berberde saç sakal tıraşı yaptırır. Sabah da elbisesini verir. Gazi Paşa'nın karşısına çıkartır.

Atatürk'ün yanına çıktığında, biraz sohbetten sonra Paşa "Ne istersen, iste sen büyük kahramanlık yaptın," der.

Maaş bağlatılmasını teklif eder. Seyit Ali, "Hayır paşam, biz görevimizi yaptık maaş için değil" der. Yalnız bir isteği olur Atatürk'ten,

"Ben der, dağda kaçak odunla kömür imal ediyorum. Havran ve Edremit'te de bunları gece kaçak satıyorum. Senin emrinle o dağdaki ormancılar baltamı almasa. Rahat çalışsam, maaş da istemem."

Atatürk, nahiye müdürüne talimat verir, "Seyit'e dokunulmasın," diye. Ancak iki yıl sonra yeni gelen nahiye müdürü bu emri uygulamaz, Seyit'e. Kendisine pek rahat verilmez. Seyit Ali Onbaşı, bir süre daha dağda odun kömürü yapar. Yaşlanmaya başlayınca zorlanır, Havran'da bir fabrikada hamallığa başlar.

Seyit Ali Çabuk, 1939'da 50 yaşındayken, zatürreye yakalanır ve yaşamını yitirir. Köyündeki mezara gömülür.

Aslında Koca Seyit'in öyküsü, bir bakıma Türkiye'nin tüm kahramanlarının öyküsüdür. Allah rahmet eylesin cümlesine. Mekânları Cennet olsun. Derleme: Recep Akıl

Recep Akıl

Portreler 18 - Nalinci Baba Hazretleri

PORTRELER 18 -> NALINCI BABA* HAZRETLERİ

Sultan III. Murad Han bir gece garip bir rüya görür. Görmüş olduğu bu rüyanın tesiriyle mahzunlaşır içine kapanır. Neden sonra kalkıp tebdili kıyafet giyinerek Veziriazam Siyavuş Paşa'yı da yanına alarak saraydan ayrılır ve düşer yola. Yürüyüşündeki kararlılıktan da anlaşılacağı gibi nereye gittiğini bilerek yol almaktadır.

Bir süre sonra Beyazıt'a gelirler. Oradan da Vefa tarafına dönerek Unkapanı'ndan Zeyrek'e ulaşırlar. Zeyrek civarlarına geldiklerinde Sultan III Murat Han adımlarını yavaşlatır ve çevresini dikkatlice inceleyerek yürümesini sürdür. Derken küçük bir meydana çıkarlar. Meydanda bir kalabalık vardır. Aradığı bir şeyi bulmuş gibi kalabalığa doğru yönelen Sultan yerde kalabalığın çevrelediği bir cesedin yattığını görür.

Kalabalıkta bulunanlardan birine dönerek "Kimdir bu?" Diye sorar. Sorduğu kişi "Aslında iyi zanaatkârdı. Azaplar Çarşısı'nda çalışır, nalının hasını yapardı. Ancak kazandıklarını içkiye, fuhşa harcardı. Hem testi, testi evine şarap taşır ve hem de nerede namlı mimli kadın varsa takardı peşine." Diye cevap verdi sorulan soruya.

Bellidir ki padişahın aradığı şey bu cesettir. Kalabalığı da teşvik ederek cenazeyi alıp yakındaki bir camiye getirirler. Siyavuş paşa oraya buraya koşturup kefen tabut bulur. Murat han da eşraf yardımıyla kazanlarda su ısıtıp usulü erkânınca cenazeyi bir güzel yıkayıp kefenleyerek tabuta koyarlar. Naaş yıkandıktan sonra akça pakça olur, sanki bir nurla aydınlanır yüzü. Bir tebessüm, bir anlamlı gülümseme vardır dudaklarında. Hiç de gayri meşru işlerle iştigal eden birisine benzememektedir.

Vezir sorar soruşturur ve nalinci ustasının evini bulur ve kapıyı çalar. Kapıyı açan yaşlı bir kadındır. Belli ki nalincinin hanımıdır bu hatun. Eşinin öldüğünü söyler kadına. Yaşlı kadın boynunu büker kadere teslim olur. Siyavuş Paşa daha işin başından beri büyük bir merak içindedir ya, artık bu merakını gidermenin zamanı gelmiştir. Kadına kocasını sorar. Kadıncağız da "A evladım ," diyerek başlar dertli dertli anlatmaya.

"Bizim bey garip bir adamdı vesselâm. Sabahın erken saatlerinde başlar akşamın karanlığına kadar nalın yapardı. Kazandığıyla da kimin elinde bir şarap ibriği görse kazancını verip o şarabı satın alır, getirir eve, tuvalete dökerdi ki Müslümanlar içip de sapıtarak günaha girmesinler. Bir başka garip davranışı da kötü yola düşmüş kadınların ücretlerini öder onları da eve getirip "Ben sizin zamanınızı satın aldım mı? Aldım. Öyleyse bu zaman içerisinde burada oturacaksınız ve benim hanımı dinleyeceksiniz," der, onları bana teslim eder, çekip giderdi. Ben de onlara İslam diniyle ilgili olarak bildiklerimi anlatırdım."

"Bizim efendi namazlarını da hep uzak camilerde eda ederdi. Sorduğumda da derdi ki 'insan öyle hocaların arkasında namaza durmalı ki tekbir alırken Kâbe'yi görsün.' "Bir gün dedim ki rahmetliye; iyi ama efendi, senin bu hallerin komşular tarafından yanlış anlaşılacak ve seni kötü belleyecekler. Ölüp gittiğinde de cenazeni kaldırarak insan bulunmayacak. Bu sözlerim karşısında önce uzun uzun güldü sonra dönüp, 'Allah büyüktür hatun' dedi. Kimseye zahmet olmasın diye de mezarını bahçeye kazıp hazır etti. Merak edip sormuştum bir gün; biraz da şakayla, cenazeni kim kıldırır? Diye 'Padişahın işi ne gelip o kıldırır nasılsa' diyerek o da benim şakama şakayla karşılık vermişti, gülerken. Ey evladım bizim adam böyle garip bir adamdı işte senin anlayacağın."

Yaşlı kadının bu anlattıkları karşısında hayret ve şaşkınlığa düşen veziriazam kendisini

tanıtır ve sultanın Şu anda nalıncının cenazesini yıkayıp kefenlemekte olduğunu söyleyerek oradan ayrılır. Duydukları karşısında ŐaŐırma sırası Şimdi de nalıncının hanımındadır.

Sadrazam yaşlı kadının anlattıkları karşısında Şaşkınlığını Őzerinden atamadan. Evden ayrılıp camiye gelir ve kadıncağızdan dinlediklerini sultana anlatır. III. Murat Han duydukları karşısında hiÇ de Şaşkınlığa dŐŐmez. Sanki böyle bir Şeyi bekler gibi bir hali vardır. Susar hiÇbir Şey söylemez.

Nalıncının cenazesi camiden alınıp evinin bahÇesinde kazdığı mezara bizzat III. Murat Han tarafından defnedilir. Zamanla yine III. Murat Han tarafında Unkapanı'nında HaraŐzade Camii karşısında bulunan bu mezarın Őzerine bir tŐrbe yaptırılır, ŐnŐne de bir ŐeŐme koyulur. TŐrbe hālâ ziyaretÇilere aşıktır. Derleme: Recep Akıl 08.12. 2010

_____ /
* 'Nalıncı Baba' olarak bilinen adsız, sansız bu Allah dostu zat-ı muhteremin asıl adı, Muhammed Mimi Efendidir. Bergamalı olduğu bilinmektedir ve 1592 yılında vefat etmiştir.

Recep Akıl

Portreler 19 - Hazreti Hamza

Hamza bin Abdülmuttalib peygamberimiz efendimiz aleyhisselâtu vesselamın amcası ve aynı zamanda sütkardeşidir. İlk Müslümanlardandır. Künyesi Ebu Ammare'dir. "Esedullah" (Allah'ın aslanı) olarak da bilinir. Annesi Hale Efendimiz aleyhisselâmın sevgili annesi Hz. Amine validemizin amcasının kızıdır. Hz. Peygamberimizden 4 yaş büyüktür. Hicretten yedi yıl önce 615'te Müslüman oldu.

Hz. Peygamberimize tebliğ görevi verilmesinin ardından efendimiz aleyhisselâm bu işe ilk olarak en yakınlarından başlamıştı. Fakat Hz. Hamza Efendimizin bu tebliğine önceleri olumlu bir cevap vermemişti. İyi bir avcı olan Hz. Hamza yine bir av dönüşü Rasulullah'ın Ebu Cehil'in hakaretlerine maruz kaldığını duyunca Ebu Cehil'i bulup yaraladı ve orada her kesin içinde kendisinin de artık Müslüman olduğunu söyledi.

Bu yaralama olayı sırasında Hz. Hamza orada bütün Mekkelilere meydan okumuş, bu meydan okumaya hiç kimse karşılık verememişti. Hz. Hamza'nın bu cevalliği ve güçlü duruşu, üstüne üstlük bir de Müslüman olduğunu söylemesi zaten bir avuç Müslüman'a büyük moral olmuş, müşriklerin de gözünü korkutmuştu.

Hz. Hamza'nın Müslüman olması Müslümanların sadece moralini güçlendirmemiş, maddi güçlerini de çoğaltmıştı. Hz. Hamza'nın muteber bir kabilenin mensubu olması ise işin bir başka boyutunu oluşturmaktaydı.

Müslümanların Mekke'den Medine'ye hicretlerinde Hz. Hamza da katıldı. Müslümanların Mekkeli müşriklerle Bedir'de yapmış olduğu savaşta Müslümanları savaş alanında efendimiz aleyhisselâmın izniyle o sevk ve idare etmişti. Bu savaşta savaştan önce adet olduğu üzere er dileme olayında müşriklerden Şeybe, Utbe ve Tuayma bin Adiyy'i öldürdü. Bedir Savaşının kazanılmasında büyük rol oynadı.

UHUD SAVAŞI:

Bedir muharebesinde Müslümanlar tarafından yenilgiye uğramış olan Mekkeli müşrikler bu yenilgiyi hazmetmekte zorlanıyorlardı. Müşrikler Bedir'de aldıkları yenilgiyle büyük bir itibar kaybetmişlerdi. Öte yandan daha dün yurtlarından sürmüş oldukları bu Müslümanlar bugün karşlarına kendilerini tehdit edebilecek bir güç olarak çıkmışlardı. Bu duruma bir önlem alınamazsa eğer giderek kendi varlıkları da tehlike altına girebilirdi.

İşte bu edişe ve düşüncelerle ve tabi eski itibarlarını yeniden elde edebilmek maksadıyla Bedir muharebesinden yaklaşık bir yıl sonra Mekkeli müşrikler yeni bir ordu oluşturup Medine üzerine gitmeye karar verdiler.

Sonunda 3000 kişilik bir ordu hazırlayıp Ebu Süfyan komutasına verdiler. Mekke'den yola çıkan Müşrik ordusu Medine'ye doğru yol almaya başladı. Ordunun içinde Ebu Süfyan'ın karısı Hind de olmak üzere 14 kadın bulunmaktaydı. Hind Bedir'de Hz. Hamza tarafından öldürülen babasının intikamını almak için sabırsızlanıyordu.

Bu arada Mekke'deki bu hazırlıkları Resûlullah aleyhisselâmın amcası Hz. Abbas bir mektupla yeğenine bildirdi. Bu haber üzerine Resûlullah aleyhisselâm ensar ve muhacirlerden oluşan bir meclis toplayarak bu konuyu görüştü. Bu görüşmelerden iki sonuç çıkmıştı.

- 1- Düşmanlar Uhud dağı eteklerinde karşılanacaktı.
- 2- Şehrin içinde savunma yapılacaktı.

Genç Müslümanların isteğiyle savaşın Uhud dağı eteklerinde yapılmasına karar verildi. Mekkeli müşrikler de Uhud'a ulaşmış karargâhlarını Uhud dağının Medine'ye bakan tarafına kurmuşlardı. Çünkü Kureyşliler Müslümanları yenerek, şehri yağmalama planları yapıyordu.

Müslüman ordusu da Uhud'a gelip savaş düzeni almıştı. Hz. Muhammed orduyu belli bir düzene göre yerleştirdi. Dağın sol tarafına elli kişilik bir okçu grubunu yerleştirip, düşman yense de, yenilse de yerlerinden ayrılmamalarını söyledi.

27 Mart 625 yılında vuruşmalar başladı. Savaşın ilk safhasında alınan tedbirler sebebiyle Müslümanlar savaşta üstün bir duruma geçtiler. Hatta öyle bir an gelmişti ki artık Mekkeliler yenilgiyi kabul edip savaş alanından bozgun şeklinde geri çekilmeye başlamışlardı.

Mekkelilerin kaçışını gören okçular bir anda yerlerini terk ettiler. Bunu fırsat bilen şüvarilerin komutanı Halid Bin Velid bu tepeden geçerek, Müslümanları arkadan kuşattı. İki ateş arasında kalan Müslümanlarda panik baş gösterdi ve dağılma emareleri gösterdiler. Daha fazla zayıt vermemek için Resûlullah Müslümanlara dağa doğru çekilmelerini emretti.

Savaş alanında Kureyşlilerin komutanı Ebu Süfyan'ın karısı Hind'in kendisine vermiş olduğu özgürlük vaadi sebebiyle Habeşli köle Vahşi de bulunuyordu. Ama o sadece Savaş alanında Hz. Hamza'nın peşine düşmüştü.

Onun bütün amacı müthiş kullandığı o mızrağını Hamza'ya fırlatmak ve onu yere sermekti. Müslümanların düşmüş olduğu panik anında Vahşi bütün muharebe boyunca beklediği fırsatı buldu ve Hz. Hamza'nın bir anlık boşluğundan faydalanıp mızrağını fırlatarak göğsüne saptı. Mızrağı göğsüne yiyen Hz. Hamza vurulduğu yere yıkılıp son nefesini verdi.

Müslümanlar bu savaşta 70 şehid vermişlerdi. Efendimiz Aleyhisselâtu vesselamın amcası Hz. Hamza da bu şehidlerin arasında bulunuyordu. Hz. Hamza'nın şehid olduğunu haber alan Hz. Resûlullah'ı büyük bir üzüntü kapladı.

Müşrik ordusu da kendisini daha fazla riske atmak istemediğinden savaş alanından çekildi. Çünkü kendileri de büyük bir zayıt vermişlerdi. Daha fazla direnemezlerdi. Savaş bitti. Müşrikler savaş alanından çekilince Medineli Müslümanlar geri dönüp şehidlerinin yanlarına geldiler.

Peygamber efendimiz, Hz. Hamza'nın mübarek cesedini görünce, dayanamayıp ağladı. Mübarek gözlerinden yaşlar akarak "Ben, şu şehidlerin, Allahü Teâlâ'nın yolunda canlarını feda ettiklerine, Kıyamet günü şahitlik edeceğim. Onları kanlarıyla gömünüz. Vallahi, Kıyamet günü mahşere yaraları kanayarak gelecekler." diye buyurdu.

Hz. Hamza şehid olduğunda oruçlu idi. Hz. Peygamberimiz, kendisi için, "Seyyid-üş-Şüheda (şehidlerin efendisi) buyurdu ve cesedini meleklerin yıkadığını haber verdi. Hz. Hamza'nın ve diğer şehidlerin cenaze namazları kılındı. Hz. Abdullah bin Cahş ile Hz. Hamza'nın cenazeleri bir kabre kondu. Hz. Hamza, Hz. Abdullah'ın dayısıydı. Allah cümlesine rahmet eylesin. Amin! Derleme: Recep Akıl 22.02.2012

Recep Akıl

Portreler 2 - Ali Kuşçu

15. yüzyılda yaşamış olan önemli bir astronomi ve matematik bilginidir. Babası Timur'un torunu olan Uluğ Bey'in doğancıbaşısı idi. "Kuşçu" lakabı buradan gelmektedir.

Ali Kuşçu, Semerkand'da doğmuş ve burada yetişmiştir. Burada bulunduğu sıralarda, Uluğ Bey de dâhil olmak üzere, Kadızâde-i Rumî ve Gıyâsüddin Cemşid el-Kâşi gibi dönemin önemli bilim adamlarından matematik ve astronomi dersleri almıştır.

Ali Kuşçu bir ara, öğrenimini tamamlamak amacı ile Uluğ Bey'den habersiz Kirman'a gitmiş ve orada yazdığı Hall el-Eşkâl el-Kamer adlı risalesi ile geri dönmüştür. Dönüşünde risaleyi Uluğ Bey'e armağan etmiş ve Ali Kuşçu'nun kendisinden izin almadan Kirman'a gitmesine kızan Uluğ Bey, risaleyi okuduktan sonra Ali Kuşçu'ya olan kızgınlığı gitmiş onu takdir etmiştir.

Ali Kuşçu, Semerkand'a dönüşünden sonra, Semerkand Gözlemevi'nin müdürü olan Kadızâde-i Rumî'nin ölümü üzerine gözlemevinin başına geçmiş ve Uluğ Bey Zici'nin tamamlanmasına yardımcı olmuştur. Ancak, Uluğ Bey'in ölümü üzerine Ali Kuşçu Semerkand'dan ayrılmış ve Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın yanına gitmiştir. Daha sonra Uzun Hasan tarafından, Osmanlılar ile Akkoyunlular arasında barışı sağlamak amacı ile Fatih'e elçi olarak gönderilmiştir.

Bir kültür merkezi oluşturmanın şartlarından birinin de bilim adamlarını bir araya toplamak olduğunu bilen Fatih, Ali Kuşçu'ya İstanbul'da kalmasını ve medresede ders vermesini teklif etmiş, Ali Kuşçu da bunun üzerine, Tebriz'e dönerek elçilik görevini tamamladıktan sonra tekrar İstanbul'a geri dönmüş ve Fatih Sultan Mehmet Han tarafından görevlendirilen bir heyet tarafından sınırda karşılanmıştır. Bu karşılama sırasında heyette zamanın uleması İstanbul Kadısı Hoca zade Muslihüddin Mustafa ve pek çok bilim adamı da hazır bulunmuştur.

İstanbul'a gelen Ali Kuşçu'ya 200 altın maaş bağlanarak ve Ayasofya'ya müderris olarak atanmıştır. Ayasofya da müderris olarak göreve başlayan Ali Kuşçu burada Fatih Külliyesi'nin programlarını hazırlamış, astronomi ve matematik dersleri vermeye başlamıştır.

Ayrıca İstanbul'un enlem ve boylamını ölçmüş ve çeşitli Güneş saatleri de yapmıştır. Ali Kuşçu'nun Ayasofya Medresesi'nin dışında diğer medreselerde de matematik derslerinin okutulmasında önemli rolü olmuştur. Verdiği dersler olağanüstü rağbet görmüş ve önemli bilim adamları tarafından da izlenmiştir. Ayrıca dönemin matematikçilerinden Sinan Paşa da öğrencilerinden Molla Lütü aracılığı ile Ali Kuşçu'nun derslerini takip etmiştir. Nitekim etkisi 16. yüzyılda ürünlerini verecektir.

Ali Kuşçunun astronomi ve matematik alanında yazmış olduğu iki önemli eseri vardır. Bunlardan birisi, Otlukbeli Savaşı sırasında bitirilip zaferden sonra Fatih'e sunulduğu için "Fethiye" adı verilen astronomi kitabıdır. Eser üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde gezegenlerin küreleri ele alınmakta ve gezegenlerin hareketlerinden bahsedilmektedir. İkinci bölüm Yer'in şekli ve yedi iklim üzerinedir. Son bölümde ise Ali Kuşçu, Yer'e ilişkin ölçüleri ve gezegenlerin uzaklıklarını vermektedir.

Döneminde hayli etkin olmuş olan bu astronomi eseri küçük bir elkitabı niteliğindedir ve yeni bulgular ortaya koymaktan çok, medreselerde astronomi öğretimi için yazılmıştır. Ali Kuşçunun diğer önemli eseri ise, Fatih'in adına atfen Muhammediye adını verdiği matematik kitabıdır. Derleme: Recep Akıl

Recep Akıl

Portreler 20- Seyyid Kutub

Seyyid Kutub... Çağdaş İslami hareketlerin üzerinde büyük etkisi olan Mısırlı İslam âlimi ve eylem adamı, müfessir... Modern dönemde Müslüman coğrafyasında İslami uyanışın en önemli düşünürlerinden birisidir. Onu diğer Müslüman düşünürlerinden ayıran en önemli yanıysa bir düşünür olduğu kadar bir eylem adamı da olmasıdır.

Laik modern siyasi yapıların dünyayı kuşattığı bir dönemde Müslümanların sorunları ve temel İslami meseleler hakkında İslami bir bakış açısı ve metodu geliştirmeye çalışmıştır. Onun düşünce yapısı iddia edildiği gibi modern döneme has bir tepki ifadesi olmayıp aynı zamanda İslami birikimin bir yansıması olarak da anlaşılmalıdır.

Seyyid Kutub düşünceleri ve mücadelesiyle yalnız yaşadığı Mısır'ı değil, bütün İslam coğrafyasını etkileyen ender kişilerden biri olmuştur. Bugün bile fikirleri bakımından İslam dünyası içinde büyük bir yere sahiptir.

1906 yılında Mısır'ın Asyut bölgesine bağlı Muşe köyünde dünyaya gelen Seyyid Kutub ilk dini bilgilerini ailesinden aldı. Ailesinin Kahire yakınlarındaki Halvan kasabasına taşınmasıyla orta öğretimine burada devam etti.

Darul Ulum ve Kahir Üniversitesinde yükseköğretimini tamamlayan Kutub 1933 yılında mezun olduğu fakülteye aynı yıl öğretim görevlisi olarak tayin oldu. 1930'lu yılların sonlarına doğru İslam'a yönelerek bu yolda ayrıntılı araştırmalara girdi ve kendisini bu alanda geliştirdi.

1946'da "Konum Dersleri" isimli makalesini yayımladı. Pek çok İslam araştırmacısına göre bu makalesi onun İslami düşünceye yönelişini temsil eder. Bu makalesinde toplumun ıslahının ve Müslümanların bu yönde çalışmasının Kur'an'ın emri olduğunu savunurken, Mısır'ın o dönemki toplumsal yapısını ve geçirmekte olduğu dejenerasyonu eleştirir.

1949 yılında mısır Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ABD'ye gönderildi. Bu dönem boyunca Amerikan yaşam tarzını ve toplumunu inceledi. 1949 yılında, o yurtdışındayken, "İslam'da Sosyal Adalet" isimli eseri yayımlandı. Bu eserinde gerçek sosyal adaletin İslam'da olduğunu öne sürdü.

Yine ABD'de bulunduğu dönemde daha önce kaleme almış olduğu edebi makale ve eserleri eleştirdi. O dönemlerde sahip olduğu seküler edebiyat anlayışının yanlışlığını söyleyerek edebiyatın da kaynak olarak en başta İslam'ı referans alması gerektiğini savunmaya başladı.

Bütün makale ve kitaplarında genellikle geleneksel İslam'a karşı, sahih bir çizgiyi savundu. Tasavvufta var olan hurafeleri eleştirdi.

Seyyid Kutub Amerika'dayken Müslüman Kardeşler Hareketi'ne ilgi duymaya başladı. O Amerika'dayken Müslüman Kardeşler'in kurucusu Hasan El Benna öldürülmüştü. Kutub, Amerikan basınının ve kamuoyunun El Benna'nın ölümünden duyduğu memnuniyeti yakından gördü. Hasan El Benna'nın şehid edilmesi olayı onda daha da büyük bir dönüşüme yol açtı.

Mısır'a döndüğünde, kamu hizmetinden ayrılıp Müslüman Kardeşler teşkilatına katıldı. Ve İhvan'ın çalışma komitesine seçildi ve hareketin propaganda başkanlığına seçildi. 1952'ye kadar gazete ve dergilerde siyasi ve sosyal içerikli yazılar yazmaya başladı. Yazıları Mısır toplumunda ve diğer Arap coğrafyasında büyük yankı uyandırmaya

başladı.

1954'te İhvan'ın yayın organı el İhvan-ı Müslümin'in yayın müdürlüğüne getirildi. Dergide Mısır devriminin lideri Nasır'ı eleştiren yazılar yazmaya başladı. 1954'te Nasır'ın imzaladığı İngiliz-Mısır Paktı'na karşı çıktı. Aynı yıl Cemal Abdül Nasır'a düzenlenen suikast girişimi sebebiyle birçok Müslüman Kardeşler üyesi gibi o da tutuklandı İhvanı Müslimin üyelerinin tutuklanmasının arından Mısır yönetimi İhvan'ın gazetesini de yasakladı.

Yargılamalar sonucunda Seyyid Kutub on beş yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Hapisteki yıllarında ileride büyük bir önem ve üne kavuşacak olan iki eseri, Kur'an tefsiri 'Fi zilâl-il-Kur'an' ve Kutub'un siyasi ve düşünsel görüşlerinin en son ve bütününe ifade eden 'Yoldaki İşaretler' adlı eserini kaleme aldı.

1964'te serbest bırakıldı ama 1965'te birçok Müslüman Kardeşler üyesi ile birlikte yeniden tutuklandı. Tutuklanma sebebi ise devlete karşı darbe girişiminde bulunmaktır. 21 Ağustos 1966'da hakkında idam cezası verildi.

Kararı Pakistan, İngiltere, Lübnan, Ürdün, Sudan ve Irak gibi ülkelerdeki birçok dini otorite ve grup tepkiyle karşılayıp Nasır'ı kararından döndürmeye çalışsalar da, Seyyid Kutub 29 Ağustos 1966'da idam edildi. Allah rahmet ve mağfiret eylesin. Mekânı cennet olsun.

_____ /
Mahkeme heyeti onu idama mahkûm ettiğinde Kutub yargılandığı mahkemenin karşısında tarihe kaydedilecek olan şu sözlerle kendisini savunmuştur.

"Eğer Allah'ın kanunu ile mahkûm edilmişsem ben Hakk'ın hükmüne razıyım. Eğer batıl kanunlarla mahkûm olmuşsam ondan çok daha üstün bir düşünceye sahip olduğum için batıldan ve münafıklardan merhamet dilemem. Allah'a şükürler olsun ki on beş sene cihad ettikten sonra bu mertebeye ulaştım. Ben Allah yolunda yaptığım iş için asla özür dilemem. Namazda Allah'ın birliğine şahadet eden parmağım asla bir tağutun hükmünü onaylayan tek bir harf bile yazmayacaktır."

_____ /
Seyyid Kutub ilk yazılı eserlerini edebi türde vermiştir. Onun eleştirel tavrı Mısır Edebiyatı açısından bir yeniliktir. Şiirlerinde ve yazdığı makalelerde romantik bir dil kullanan Kutub, sömürgecilik ve kültürel batılılaşmaya tepki göstererek kültürel ve dini kimliğin önemsenmesine dönemindeki birçok entelektüelden farklı bir yaklaşım gösterir.

İlk yazılarında İslami vurgu açıkça görülme de daha sonraki yazı ve makalelerinde İslami yaklaşımı ve görüşlerine dair önemli ipuçları verir. O hep fildişi kuleden seyreden bir filozof olma yerine Mısır toplumunun alt kesimlerinin sosyal hayatını, bakışını, ideallerini, eğilimlerini ve eğitimlerini dile getiren bir yaklaşımı tercih etmiştir.

Kutub'un Kuran'la buluşması önce estetik açısından başlar. Kutub'a göre ilk zamanlarda Kuran sanat açısından mükemmel bir metindir. Kuran'ın edebi tasvirleri, imgeleri, sembolleri, epistemolojik* yapısı, musikisi sezilebilirse Kuran'ı Kerim daha iyi anlaşılabilir.

Kutub'un Kuran'ı estetik bir ilgi alanı olarak görmesi diğer kapıların da açılmasına sebep olur. İlk dönemlerde Kuran'ın tefsirinden ziyade metinlerle estetik açıdan ilgilenmesi

İslami bilincinin oluşmasını sağlar. Kendini, Kuran okumasından etkilenerek Müslüman olan Hz Ömer ve Halid bin Velid'e benzetir.

Kuran'a öncelikle metafizik açıdan yaklaşan Kutub, Kuran'ı okudukça ve anlamaya başladıkça, Kuran'ın salt estetik bir metin olmayıp toplum ve cemiyeti düzenleyen hukuki, siyasi ve sosyal ifadeler içerdiğinin farkına varır. Kutub'a göre Kur'an, insanla Allah arasındaki ilişkiyi vurguladığı gibi insanla insan arasındaki ilişkiyi, yani ümmet olmayı da zorunlu tutmaktadır. Derleme: Recep Akıl 30.04.2009

*Epistemoloji (Bilgi felsefesi): Bilginin doğası, kapsamı ve kaynağı ile ilgilenen felsefe dalı.

Recep Akıl

Portreler 21 - Hz. Ebu Hureyre

Ebû Hüreyre radiyallâhu anh, Allah Resulü'nden gece gündüz hiç ayrıldı. Olağanüstü bir zekâyâ ve hafızaya sahipti. Gecenin üçte birinde uyur, üçte birinde ibadet eder, kalan üçte birinde de hafızasındaki hadisleri unutmamak için tekrar ederdi.

Aynı zamanda bir ilim adamı, bir fakih, bir hadis hafızıdır. Bir gün mescitte: "Allah'ım, bana hiç unutmayacağım bir ilim nasip eyle!" diye dua ederken Allah Resulü duymuş ve mescidi ihtizaza getirecek şekilde: "Allah'ım, âmin!" demişti.

Hadîs ilmine az çok vukûfiyeti olan hemen herkes bilir ki, sahabe içerisinde Hz. Ebû Hüreyre, hadis rivayeti konusunda müstesna bir yere sahiptir. Asıl adı Abdurrahmân b. Sahr olduğu hâlde, kedileri çok sevdiği için Peygamber efendimiz aleyhisselâtu vesselâm tarafından kendisine "Ebû Hüreyre" (Kedicik Babası) künyesi verilmiş ve bu isimle meşhur olmuştur.

Yemen'in Devs kabilesine mensup olan Hz. Ebû Hüreyre hicri 7. yılda Medine'ye hicret etmiş ve o esnada Hayber Seferi'nde bulunan Allah Resulü'nün (s.a.s.) yanına gelerek ashâbi olma şerefine erişmiştir.

Hz. Ebû Hüreyre, vefatına kadar Allah Resulü aleyhisselâtu vesselâmın yanından hiç ayrılmamış, ömrünü O'nun hizmetine adanmıştır. İlmîni bizzat ondan almış, hemen her yerde ona refakat etmiştir.

Mescid-i Nebevî'nin kenarındaki Suffa'yı kendisine mekân edinmiş ve böylelikle paha biçilemeyecek bir ilim hazinesini bizzat efendimiz aleyhisselâtu vesselâmdan elde etme şerefine nail olmuştur.

Hz. Peygamber aleyhisselâmla 'sohbeti' dört yıl kadar sürmüş, bu zaman zarfında pek çok hadis dinlemiş ve sünnet-i seniyyenin inceliklerine vakıf olmuştur.

Hz. Ebû Hüreyre'nin hem nicelik ve hem de nitelik itibarıyla hadis ve sünnete olan bu hâkimiyeti geçmişten günümüze Mutezile, Şia, Râfiziye ve Hariciye gibi muhtelif mezhep mensuplarının dikkatini çekmiş, genelde sahabeye karşı olumsuz bir tavır takınan bu mezhepler, Hz. Ebû Hüreyre'ye karşı daha saldırgan bir üslûp kullanmışlardır.

Bu hücumlar, günümüzde farklı bir zemine taşınmış ve Batı'da İslâmî ilimlere ilgi duyan Oryantalistler, 18. yüzyıldan itibaren İslâm dünyasında, bilhassa hadis, sünnet ve sahabe hakkında şüpheler uyandırmaya matuf çalışmalar yapmışlardır.

Oryantalistler, İslâm'ın temelini sarsmayı hedefledikleri bu sinsi projeye, tanınmış sahabilere yönelik akla hayale gelmedik iftiralar uydurmuşlar ve bilhassa en çok hadis rivayet eden sahâbi olması dolayısıyla adı hadisle bütünleşmiş Hz. Ebû Hüreyre hakkında bilimsel dürüstlikle bağdaşmayan bir tezyif ve tahkir kampanyası başlatmışlardır.

Oryantalistlerin bu çabası, maalesef sayıları az da olsa, bazı Müslüman yazarlar cephesinde de kabul görmüş ve bu sayede atılan şüphe tohumları Müslümanlar eliyle yeşertilmeye çalışılmıştır.

Tüm bu dezenformasyon çabalarına rağmen bilinmelidir ki Allah Resulü aleyhisselâtu vesselâma hayatı boyunca dost ve sırdaş olmuş sahabe-i kirâm, hadis ve sünnetin

yüceliğini en güzel şekilde takdir edip onlara sımsıkı tutunmuş ve sünnete aykırı davranmaktan kesinlikle sakınmıştır.

Geçmişte ve günümüzde her türlü bilinçli tahrifata rağmen hadis ilmi gerçek hadis âlimleri sayesinde ilk günkü gibi sağlam bir yapıya sahiptir.

Sahabe-i Kiram için hadis rivayeti çok önemli bir mesuliyettir ve bu mesuliyet bihakkın yerine getirilmelidir. Böyle olunca hataya düşmemek için rivayet etmiş oldukları hadisleri birkaç değişik kaynaktan doğrulattıktan sonra rivayet etmişlerdir.

Hz. Ebû Hüreyre Medine'ye hicret ettiği andan itibaren Resulü Ekrem efendimizin yanından hiç ayrılmamış, büyük bir iştiyakla ilâhî feyzinden istifade edip hadislerini hifzetme konusunda özel bir gayret göstermiştir.

Diğer sahabiler çoğu kez günlük meşguliyetleriyle uğraşırken, o, Hz. Peygamber'i takip ederek onların bulunmadığı meclislerde bulunmuş, onların duymadığı hadisleri ezberlemiş, ilmi gizlemeyip başkalarına tebliğ görevini layıkıyla yerine getirmiştir.

Resûlullah'a en yakın iki sahabiden Hz. Ebû Bekir'in Sunh denilen yerde oturduğu ve oradan Mescid-i Nebevî'ye gelip gittiği, Hz. Ömer'in de ancak gün aşırı mescide gelebildiği göz önüne alındığında, Allah Resulü'yle sürekli birlikte olmanın Ebu Hüreyre'ye ne büyük bir avantaj kazandırdığı daha iyi anlaşılmaktadır.

Rivayete göre, Hz. Ebû Hüreyre ve Hz. Zeyd bin Sabit gibi sahabilerin Mescid-i Nebevî'de dua ve zikirle meşgul oldukları bir esnada, Allah Resulü aleyhisselâtu vesselâm gelip yanlarına oturmuş ve her birinden dua etmelerini istemişti. Hz. Zeyd ile diğer arkadaşlarının dualarına 'âmin' dedikten sonra, Hz. Ebû Hüreyre'nin "Allah'ım Sen'den bu iki arkadaşımın istediklerini ve ayrıca unutulmayacak bir ilim vermeni diliyorum," şeklindeki duasına da "âmin" diye mukabele etmiştir.

Arap toplumunda yazı henüz gelişmemişken, bilgiyi muhafaza etmek maksadıyla hafızaya büyük önem verilirdi. Bu sebeple Araplar, tarihte hafızası en güçlü milletlerden biri sayılmıştır. Nitekim bir bedevînin, 'kalbindeki bir harf, kitabındaki on harften daha değerlidir' sözleri onların bu özelliğine işaret etmektedir.

Hz. Ebû Hüreyre de güçlü bir hafızaya sahipti. Ancak hadisleri ezberleyebilmek için daha güçlü bir hafızaya sahip olmak gerektiğini bildiği için bir gün Hz. Peygamber'e (s.a.s.) hafızasından şikâyetinde bulunmuş, Hz. Peygamber (s.a.s.) de ona, elbisesini yere yaymasını ve konuşması bitinceye kadar öylece bırakmasını, sonra toplayıp sırtına tekrar giymesini tavsiye etmişti. Hz. Ebu Hüreyre, efendimiz aleyhisselâtu vesselâmın bu tavsiyesine uymuş ve o günden sonra duyduklarını bir daha unutmadığını ifade etmiştir.

Hz. Ebû Hüreyre, Allah Resulüyle birlikte olduğu yıllarda hafızasının mükemmel olduğunu ve bundan büyük bir haz duyduğunu şöyle ifade eder: "Bu yıllar içinde Resûlullah'ın bana söylediklerini özümsemekten daha sevimli hiçbir şey yoktu."

Ebû Hüreyre hadisleri yazmadığı için sık sık tekrar ederdi. O, ilimle meşgul olanlara zamanın nasıl verimli bir şekilde kullanılacağına dair önemli bir tavsiyede bulunmuş ve demiştir ki: "Ben geceyi üç kısma ayırırdım. Bir kısmında namaz kılar, bir kısmında uyur, diğer kısmında da Allah Resulü'nün hadislerini müzakere ederdim. Bu durum, tabii olarak onun hadisleri daha iyi ezberlemesine önemli bir katkı sağlamıştır.

Hız. Ebû Hüreyre uzun süren ömrünü hadis rivayetine adanmış, gecesini gündüzünü sırf hadisleri öğrenme ve öğretmeye hasretmiştir. Sahabenin bir araya geldikleri cuma günlerinde Mescid-i Nebevî'nin bir kenarına çekilerek hadis rivayet eder, pek çok insan da onu can kulağıyla dinlerdi.

Bu aynı zamanda onun hadîste otorite olarak kabul edildiğinin de bir işaretidir. Ebû Hüreyre'den (r.a.) menkul hadislesin böyle geniş bir kesime hitap etmesi dolayısıyladır ki, sahabe ve tâbiûndan 800 civarında ravi ondan hadis rivayet etmiştir.

Ebû Hüreyre (r.a.), Hız. Peygamber'in (s.a.s.) vefatından sonra yaklaşık yarım asır kadar daha yaşamıştır. Onun yaşadığı bu yarım asırlık zaman diliminde, İslâmî fetihler sonrasında çeşitli kültür ve medeniyetlere ait unsurlar Müslümanlar arasına sızmış ve itikadi, felsefi ve siyasi problemlere çözüm yolları bulma lüzumu ortaya çıkmıştır.

Şüphesiz insanlar bu problemlerin çözümünde Kur'ân ve hadislerin hakemliğine müracaat etmişlerdir. Ancak bu konuda onlara, en çok o dönemde hayatta olan sahabiler yol gösterip yardımcı olmuşlardır.

Genç yaşlarda Hız. Peygamber aleyhisselâtu vesselâmı adım adım takip etmiş olan Ebû Hüreyre, Abdullah bin Ömer, Ebû Saîd el-Hudrî ve Hız. Aîşe gibi uzun ömürlü âlim ve fakih sahabiler, bu devirde önemli vazifeler üstlenmişlerdir.

Allah Resulü'nün kutsal mirasını gelecek nesillere bu kıymetli şahsiyetler ulaştırmıştır. Dikkat edilirse, bu isimlerin sahabe içerisinde çok hadis rivayetle tanınan şahıslar oldukları görülmektedir.

Hız. Ebû Hüreyre, hicri 7. yılda Medine'ye gelip Hız. Peygamber aleyhisselâtu vesselâmın sohbetiyle müşerref olduktan sonra, Mescid-i Nebevî'nin bir kenarında ilim ve irfanla meşgul olan Ashabı Suffa'ya katılmış ve Allah Resulü'nün yanından bir an olsun ayrılmamıştır. Her nereye gitmişse onu takip etmiş, hizmetine amade olmuştur.

Gerektiğinde hane-i saadetlerinde bile ona hizmetten geri kalmamıştır. Kâh bineğinin dizginlerini tutmuş, kâh taş taşımış, kâh su getirmiş ve böylelikle Efendimiz aleyhisselâmın sevgisini kazanmıştı. Bu muhabbet, onun hadislere karşı iştiağını artırmış ve hadise ulaşmak için her türlü fedakârlığı göze almıştır.

Hız. Ebû Hüreyre Allah Resulü'nün işaretiyle üstlendiği bu mukaddes vazifeyi layığıyla yerine getirmiş ve muvaffakiyetle neticelendirmiştir. Allah Resulü'nün "gökteki yıldızlar" diye vasıflandırdığı o kutlu insanlar arasında, hadîste önemli konuma sahip olması dolayısıyla Hız. Ebû Hüreyre'nin özel bir yeri vardır.

Resûlullah'a olan bağlılığı ve hizmet aşkını, ömrünü hadis ilmine adanmasıyla göstermiştir. O, hayatını ortaya koyduğu bu hizmet anlayışıyla, ilimle uğraşan günümüz insanlarına da, gökteki yıldız misali kılavuzluk etmiştir.

İlim uğruna gecesini gündüzüne katmış, sıkıntı ve zorluklara sabırla tahammül göstermiştir. O, bu samimi gayretiyle Allah Resulü'nün özel teveccühüne ve duasına mazhar olmuş ve bu sayede unutulmayacak derya gibi bir ilime kavuşmuştur.

Hız. Ebû Hüreyre'nin Allah Resulü aleyhisselâtu vesselâmın hadislerine karşı gösterdiği bu aşkın merak ve iştiağı, bazı sahabilerin hayretini mucip kılmış ve bu durum, bazen

izahı gerektiren itirazların yöneltilmesine sebebiyet vermiştir.

O, kendisine yöneltilen bu itirazlara kendinden son derece emin bir şekilde "sizler bağınızda bahçenizde, çarşı-pazarınızda dünyanızla meşgul olurken, bu fakir karın tokluğuna Allah Resulü'nün yanından hiç ayrılmamış, onu adım adım izlemeyi mukaddes bir vazife bilmiştir." diye cevaplamıştır.

Bu sözler, Hz. Ebû Hüreyre'nin üstlendiği bu özel göreve olan sadakatini göstermesi bakımından oldukça manidardır. Hz. Ebu Hüreyre 681 yılında Medine-i Münevver'de vefat etmiştir. Ruhu şad, mekânı cennet olsun! Allah bizleri şefaatine nail eylesin!

PROF DR. OSMAN GÜNER: Ondokuz Mayıs Üniv. İlahiyat Fak. Öğrt. Üyesi

Recep Akıl

Portreler 22 - İmam-ı Gazali

İmam-ı Gazâlî 1058 yılında Horasan'ın Tus şehrinde doğmuştur. İlköğrenimini Tus'ta Ahmet bin Muhammed er-Razikânî'den almıştır. Sonra Cürcan'a giderek orada mukim İmam Ebu Nasr el-İsmailî'den ders aldıktan sonra 28 yaşına kadar Nişâbur Nizamiye Medresesi'nde öğrenimini sürdürdü.

Gazali itikadî düşünce olarak Ebü'l Hasan Eş'arî'den ve ameli görüş olarak ise İmam-ı Şafî'den etkilenmiştir. Hocası 'İmam-ı Hameyn' lakaplı Abdülmelik el-Cüveynî 1085 yılında ölünce Nişabur'dan Büyük Selçuklu Devleti'nin veziri Nizamülmülk'ün yanına gitti.

Nizamülmülk'ün huzurunda olan bir toplantıda verdiği cevaplarla diğer bilginlerden üstünlüğünü kanıtlayarak 1091 yılında Bağdat'taki Nizamiye Medresesi'nin baş müderrisliğine tayin edildi. Burada bilgisi ve edindiği öğrenci topluluğuyla kısa sürede ün ve saygınlık kazandı.

Çocuk yaştan itibaren yoğun bir eğitimden geçerek yüksek İslami ilimlerde çok ilerlemesine rağmen hâlâ kendisinde bir şeylerin eksikliğini hissetmesi onu tasavvufa yöneltti ve Ebü Ali Farmedî'nin tesiriyle bu alanda yoğunlaştı. Bu ilgi ve hac arzusuyla medresedeki vazifesini bırakarak 1095 yılında Bağdat'tan ayrıldı ve Şam'a gitti. Şam'da iki yıl kaldıktan sonra 1097 yılında hac görevini yapmak için hac yolculuğuna çıktı.

Hac sonrası yeniden Şam'a döndü ve buradan Bağdat yoluyla Tus'a geçti. Şam ve Tus'ta bulunduğu süre içinde uzlet hayatı sürdürdü ve tasavvuf alanında ilerledi.

Bağdat'tan ayrılışından on bir yıl sonra 1106 yılında Nizamülmülk'ün oğlu Fahrülmülk'ün ricası üzerine Nişâbur Nizamiye Medresesinde tekrar eğitim vermeye başladı fakat burada fazla kalamadı ve kısa bir süre sonra yeniden Tus'a dönerek yaptırdığı tekkede müritleriyle birlikte sufi bir hayat sürdürmeye başladı.

İmam-ı Gazâlî 1111 yılında doğum yeri olan İran'ın Tus şehrinde vefat etti. Allah rahmet ve mağfiret eylesin. Ruhu şad, mekânı Cennet olsun.

Gazâlî'nin yaşadığı dönemde İslam âleminde siyasî ve fikrî büyük bir karmaşa hâkimdi. Bağdat'ta Abbasi halifelerinin gücü zayıflamasına rağmen Büyük Selçuklu Devleti'nin sınırları genişliyor ve nüfuzu artıyordu.

Melikşah'ın veziri Nizamülmülk savaş meydanlarında zaferler kazanıyor, ilim meclisleri denilen tartışma ortamları hazırlıyor ve medreseler açıyordu. Bu dönemde Mısır tahtında Şii Fâtımî Hanedanı vardı. Avrupa'da ise Endülüs Emevi Devleti Gerilemekteydi.

İlk Haçlı Seferi de Gazâlî döneminde yapılmış, Gazâlî 40 yaşında iken Antakya haçlılarca kuşatılmış bir yıl sonra da Kudüs ele geçirilmiştir.

İmam-ı Gazâlî Batı dillerinde 'Algazel' ismiyle tanınmaktadır. Künyesi Ebu Hâmid, lakabı Huccet-ül-İslam ve Zeyneddin'dir. Müçtehitir. Tam adı Muhammed bin Muhammed bin Muhammed bin Ahmed'tir.

*** **

İmam-ı Gazâlî'nin öğrenme merakı onun çok sayıda dini ve fikrî akımları araştırmasına sebep olmuştur. Yaşadığı dönemde hakikati bulmak isteyen insanların dört kısma

ayrıldığı ve her birinin hakikati kendi yolunda aradığını gördü.

Bunlar felsefeciler, kelâmcılar, sûfiler, bâtinîlerdi. Hepsinin görüşlerini inceleyerek kelâm, felsefe ve Bâtınîlik yolunu kitaplarında ayrıntılarıyla tenkit etti ve sûfilerin yolu olan tasavvufa yönelerek hakikati bu yolda aradı.

Gazâlî'ye göre o dönemde İslamiyet'in birliğine kötü anlamda doğrudan etki edecek fikirler hızla yayılıyor, bir taraftan Yunan felsefesi ile İslam inancını yeniden yazmaya çalışan filozoflar, diğer yandan Kur'an'ın apaçık ayetlerini karanlık ve gizemli tefsirlere konu yapan Bâtinîler, İslam dinine ve Ehl-i sünnet itikadının bütünlüğüne büyük zarar veriyordu.

Bâtınîlik, Gazâlî'nin döneminde ortaya çıkmış ve Büyük Selçuklu veziri Nizamülmülk bu görüşün üyeleri tarafından öldürülmüştür. Gazâlî bu dönemde Ehl-i Sünnet dışı grupların görüşlerine karşı reddiyeler yazarak mücadele etmiş, Mu'tezile ve Bâtınîlik'e karşı altı tane eser kaleme almıştır.

İmam Gazâlî'nin felsefeye karşı verdiği mücadele sonucunda İbn-i Rüşd, İbn-i Tufeyl ve İbn-i Bacce vb. bazı düşünürler Gazâlî'nin İslam dünyasında felsefi düşüncenin gelişmesini önlediğini iddia etmişler ve felsefeyi ona karşı savunmak ihtiyacı duymuşlardır.

Gazâlî felsefe öğrenmek suretiyle Yunan felsefesine karşı felsefecilerle tartışmış, sert eleştirilerini reddiyeler şeklinde yazarak Aristoteles, İbni Sina ve Farabî'nin üzerine gitmiştir. Öte yandan Gazâlî'nin felsefeye yönelik olumsuz tutumuna rağmen mantığın birçok yanını İslam din bilimlerine sokmada önemli katkısı olmuştur.

Gazâlî İslam inanç felsefesi olan Kelâm'ın daha çok akaid kısmına önem vermiş ve akıl yerine sezgiyi ön planda tutmuştur. Mantık ve münazara ilkelerini kullanmıştır. Bununla beraber Kelâm ile yetinmeyen Gazâlî tasavvufa yönelerek aklın yerine mükâşefeyi* koymuştur.

Sufizm ve Şeriat alanında büyük rol oynamış, Sufizm kavramını şeriat yasaları ile birleştirmiş, eserlerinde tasavvufu ilk olarak teorik anlamda açıklamıştır. Çalışmalarında Ehl-i Sünnet görüşünü benimsediği ve diğer görüşlere karşıt olduğu da söylenebilir. Katkılarıyla tasavvufun uzun süre yaşayabilmesini sağlamıştır.

İmam-ı Gazâlî Ortaçağ Müslüman ve Hristiyan filozoflarını büyük ölçüde etkilemiş bir İslam bilginidir. Çalışmaları İslam dünyasında, Avrupalı bilginlerin dikkatini çeken ilk şey olmuştur.

İmam-ı Gazâlî'nin kitapları birçok Batı diline çevrilmiştir. Eyyühe'l Veled adlı kitabı Unesco tarafından 1951'de Fransızca'ya, İngilizce'ye ve İspanyolca'ya tercüme edilmiş ve bunun gibi birçok kitabı da çeşitli dillere çevrilerek basılmıştır. Gazâlî'nin, risale ve reddiyeleri ile birlikte 500'e yakın kitap yazdığı hakkında bilgiler vardır. Mısırlı bilim adamı Abdurrahman Bedevî yapmış olduğu araştırmalara göre, Gazâlî'nin 457 adet kitap yazdığını belirtir. Ancak günümüze kadar ulaşan eserlerinin sayısı 75'tir

‘İhya-u Ulumi'd-din’’ Gazâlî'nin en çok bilinen ve en büyük eseridir. Bu kitapta fıkıh ve tasavvuf konuları ele alınmıştır. Dört kısımdan oluşur. Kitap yazılışından bu yana İslâm dünyasında çok okunan kitaplar arasındadır. Derlem: Recep Akıl 28.3.2021

_____ /
* MÜKAŞEFE:

1- Meydana çıkarma, açık, görünür, bilinir duruma getirme, aşikâr etme.

2-Akıl ve duygular yoluyla erişilmesi mümkün olmayan maddi, manevi ve ilâhî bilgileri kalp gözüyle keşfetme, bilme.

Recep Akıl

Portreler 23 - Hoca Ahmed Yesevi

Tarihte bilinen ilk büyük Türk mutasavvıfıdır. Her ne kadar Ahmed Yesevi'nin tarihî şahsiyetine dair vesikalar az da olsa, mevcut olanları da menkıbelerle ve söylencelerle karışmış olduğu için bunlardan kesin ve sağlam bilgilere ulaşmak oldukça güç, hatta bazı hususlarda imkânsızdır.

Buna rağmen "hikmet"lerinden, onunla ilgili bazı tarihî kaynaklardan, menakıpnamelerden elde edilecek bilgiler ve çıkarılacak sonuçlar, menkıbevi de olsa, hayatı, şahsiyeti, eserleri ve tesiri hakkında yine de bir fikir vermektedir.

Ahmed Yesevi Batı Türkistan'daki Çimkent şehrinin Sayram kasabasında dünyaya geldi. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Ancak Yusuf el-Hemedânî'ye intisabı ve onun halifelerinden olması dikkate alınır ise eğer XI. yüzyılın ikinci yarısında dünyaya geldiğini söylemek mümkün olabilir.

Sayram'ın tanınmış şahsiyetlerinden olan babası, Hz. Ali soyundan geldiği kabul edilen Şeyh İbrahim adlı bir zattır. Annesi ise Şeyh İbrahim'in halifelerinden Mûsâ Şeyh'in kızı Ayşe Hatun'dur.

Şeyh İbrahim'in Gevher Şehnaz isimli kızından sonra ikinci çocuğu olarak dünyaya gelen Ahmed Yesevi önce annesini, ardından da babasını kaybetti. Kısa bir müddet sonra Gevher Şehnaz, kardeşini de yanına alarak Yesi şehrine gitti ve oraya yerleşti.

Tahsiline Yesi'de başlayan Ahmed Yesevi, küçük yaşına rağmen birtakım tecellilere mazhar olması ve beklenmeyen fevkalâdelikler göstermesi ile çevresinin dikkatini çekmiş, menkıbelere göre, yedi yaşında Hızır'ın delâletine nâil olmuştur.

Yine menkıbelere göre, Arslan Baba olarak bilinen bir mutasavvıfın Yesi'ye gelerek Ahmed Yesevi'yi bulması ve terbiyesi ile meşgul olup onu irşad etmesi, Hz. Peygamber'in manevi bir işareti olarak kabul edilmiştir.

Arslan Baba'nın terbiye ve irşadı ile Ahmed Yesevi kısa zamanda mertebeler aşar, şöhreti etrafa yayılmaya başlar. Fakat aynı yıl ya da ertesi yıl içinde Arslan Baba vefat eder. Ahmed Yesevi, Arslan Baba'nın vefatından bir süre sonra zamanın önemli İslâm merkezlerinden biri olan Buhara'ya gider.

Bu şehirde devrin önde gelen âlim ve mutasavvıflarından Şeyh Yusuf el-Hemedânî'ye intisap ederek onun irşad ve terbiyesi altına girer. Yusuf el-Hemedânî'nin vefatı üzerine irşad mevkiine önce Hâce Abdullah-ı Berakî, onun vefatıyla Şeyh Hasan-ı Endâki geçer.

1160 yılında Hasan-ı Endâki'nin de vefatı üzerine Ahmed Yesevi irşad postuna oturur. Bir müddet sonra, vaktiyle şeyhi Yusuf el-Hemedânî'nin vermiş olduğu bir işaret üzerine irşad makamını Şeyh Abdülhâli□-ı Gucdüvânî'ye bırakarak Yesi'ye döner; vefatına kadar burada irşada devam eder.

Ahmed Yesevi altmış üç yaşına geldiğinde geleneğe uyarak tekkesinin avlusunda müridlerine bir çilehane hazırlatır, vefatına kadar burada ibadet ve riyazetle meşgul olur.

Çilehanede ne kadar kaldığı belli değildir, fakat ölünceye kadar buradan çıkmadığı ve hücrede vefat ettiği muhakkaktır. Doğum tarihi bilinmediğinden kaç yıl yaşadığı hususunda da kesin bir şey söylemek mümkün değildir.

Kerametlerinin vefatından sonra da devam ettiği ileri sürülen Hoca Ahmed Yesevî, rivayete göre, kendisinden çok sonra yaşayan Timur'un rüyasına girer ve ona zafer müjdesini verir.

Timur zafere erişince, Türkistan ve Kırgız bozkırlarında şöhreti ve nüfuzu iyice yayılmış olan Ahmed Yesevî'nin kabrini ziyaret için Yesi'ye gelir. Kabrin üstüne, devrin mimari şaheserlerinden olan bir türbe yapılmasını emreder. Birkaç yıl içinde inşaat tamamlanır ve türbe, camii ve dergâhı ile bir külliye halini alır.

Ahmed Yesevî'nin türbesi civarına gömülmek bozkır göçebeleri için ayrı bir değer taşır. Bu sebeple birçok kişi daha hayattayken türbe civarında toprak satın alarak kabirlerini hazırlarlar.

Hatta kışın ölen bir kimse keçeye sarılarak ağaca asılır ve bahara kadar bekletilir; bahar gelince götürülüp Ahmed Yesevî'nin türbesi civarına defnedilir. Bu gelenek Ahmed Yesevî'nin Orta Asya Türklüğü üzerinde ne derece etkili olduğunu açıkça göstermektedir.

Rivayete göre Ahmed Yesevî'nin İbrahim adında bir oğlu olmuşsa da kendisi hayatta iken vefat etmiştir. Ayrıca Gevher Şehnaz ve Gevher Hoşnaz adlarında iki kızı dünyaya gelmiş, soyu Gevher Şehnaz vasıtasıyla devam etmiştir.

Ahmed Yesevî'nin Yesi'de irşada başladığı sıralarda Türkistan'da, Yedisu havalisinde kuvvetli bir İslamlaşma yanında İslâm ülkelerinin her tarafına yayılan tasavvuf hareketleri de vardır. Medreselerin yanında kurulan tekkeler tasavvuf cereyanının merkezleri olmuşlardır.

Yine bu yıllarda Mâverâünnehir'i kendi idaresi altında birleştiren Sultan Sencer vefat etmiş, Hârizmşahlar kuvvetli bir İslâm devleti haline gelmeye başlamışlardır. Bu uygun şartlar altında Hoca Ahmed Yesevî Taşkent ve Siriderya yöresinde, Seyhun'un ötesindeki bozkırlarda yaşayan göçebe Türkler arasında kuvvetli nüfuz sahibi olmuştur.

İslâmî ilimlere vâkıf olan, Arapça ve Farsça bilen Ahmed Yesevî, çevresinde toplananlara İslâm'ın esaslarını, şariat hükümlerini, tarikatının adap ve erkânını öğretmek gayesiyle sade bir dille ve halk edebiyatından alınma şekillerle hece vezninde manzumeler söylemiştir.

"Hikmet" ismi verilen bu manzumeler, ayrıca dervişleri vasıtasıyla en uzak Türk topluluklarına kadar ulaştırılmışlardır. Hikmetlerin muhtevası, Ahmed Yesevî'nin hayatı hakkında bazı bilgiler vermektedir. Ancak bunların tarihî hakikatlere ne derece uygun olduğunu tespit etmek güçtür. Buna rağmen Yesevî'nin şiirlerinde yer alan bu bilgiler hayatına, tahsiline, sülûküne, ulaştığı makam ve mertebelere dair bazı açıklamalar getirmesi bakımından oldukça değerlidir.

Ahmed Yesevî Hanefî bir âlimdir. Kuvvetli bir medrese tahsili görmüş, din ilimleri yanında tasavvufu çok iyi öğrenmiştir. Bununla beraber devrinin birçok din âlimi ve mutasavvıfı gibi belli bir sahada kalmamış, inandıklarını ve öğrendiklerini çevresindeki yerli halka ve göçebe köylülere anlayabilecekleri bir dil ve alıştıkları şekillerle aktarmaya çalışmıştır.

Bir mürşid ve ahlâkçı hüviyetiyle onlara şariat hükümlerini, tasavvuf esaslarını, tarikatının adap ve erkânını öğretmeye çalışmak, İslâmiyet'i Türkler'e sevdirmek, Ehl-i

sünnet akidesini yaymak ve yerleştirmek başlıca gayesi olmuştur. Bu öğreticilik vasıfları sebebiyle hikmetleri, bazılarınca lirizmden uzak ve sanat endişesi taşımadan söylenmiş şiirler olarak kabul edilmiştir.

İslâm şeriatına ve Hz. Peygamber'in sünnetine sıkı sıkıya bağlı olan Ahmed Yesevi'nin şeriat ile tarikatı kolayca telif etmesi, Yeseviliğin Sünnî Türkler arasında süratle yayılıp yerleşmesinin ve daha sonra ortaya çıkan birçok tarikatlara tesir etmesinin başlıca sebebi olmuştur.

Ahmed Yesevi edebî şahsiyetinden ziyade fikrî şahsiyetiyle, tarihî hayatından ziyade menkıbevî hayatıyla Orta Asya Türk dünyasının en büyük İslam âlimlerinden biridir.

*** **

ESERLERİ:

DİVAN-I HİKMET: Hoca Ahmed Yesevi'nin "hikmet"lerinin bir araya toplandığı risalelere verilen isimdir. Dîvân-ı Hikmet nüshalarının muhteva bakımından olduğu kadar dil bakımından da önemli farklılıklar göstermesi, bunların farklı şahıslar tarafından değişik yerlerde meydana getirildiğini açıkça göstermektedir.

Bir kısmı kaybolan veya zamanla değişikliğe uğrayan hikmetler derlenirken araya aynı ruh ve ifadedeki yeni hikmetler de ilâve edilmiş, böylece gittikçe aslından uzaklaşmıştır.

Kime ait olursa olsun bütün hikmetlerin temelinde Ahmed Yesevi'nin inanç ve düşünceleri, tarikatının esasları bulunmaktadır. Hikmetler Türkler arasında bir düşünce birliğinin teşekkül etmesi bakımından çok önemlidir. Derleme: Recep Akıl. 13.01.2016

Recep Akıl

Portreler 24 - Mevlana Celeddin Rumi

Bütün insanlık tarihi boyunca tabutunu evinden mezarına kadar taşıma onurunu elde edebilmek için Müslümanların, Hıristiyanların, Yahudilerin ve Hinduların birbirleriyle tartışmaya giriştikleri kaç 'din adamı' görülmüştür?

Ya da daha yakın çağların kültür arenasına bir göz attığımızda Ressam Hermenszoon ile düşünür Georg Wilhelm Friedrich Hegel'i, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ile Amerikalı Film yönetmeni Oliver Ston'u, ya da Alman şairi Johan Wolfgang von Goethe ile ne-ve-ge müziğinin usta isimlerinden besteci Vangelis'i neredeyse birbirine eş değer saygı sözcükleriyle kendisine hayran bırakabilen kaç isim gelip geçebildi bu âlemden?

İstisnasız her inanışın, her yönelişin mensuplarını böylesine tartışmasız bir biçimde çevresine toplayabilecek düzeyde güçlü bir ışık, yeryüzünde 'peygamberler çağı'ndan sonra yalnızca bir kez yandı. O da 13.yüzyılda Anadolu'nun kalbi sayılan Konya'da.

Ve o ışığın sahibinin adı da tıpkı yolundan gittiği en büyük ışığın kaynağı gibi Muhammed'ti Yani Mevlana Muhammed Celâleddin Rumi.

Onun hayatının bir tek gününde bile hak yolundan sapmadan dosdoğru bir biçimde ilerleyişini çağın iyice seyreltilip popülize edilmiş kimi kof düşünce akımlarına yamamaya, böylelikle Mevlâna felsefesini sezdirmeden yozlaştırmaya çalışanlar karşısında bu toprakların gençliği, büyük düşünürün o erişilmez hümanizmi ve hoşgörüsünün ardında ne denli sağlam bir 'iman' olduğunu da açıklıkla görmelidirler.

İşte Mevlâna söz konusu olduğunda kasten ya da cehaletten dolayı ihmal edilen işin bu yanını vurgulamayı göz ardı etmek Mevlana ve onun düşünce dünyasına ihanet etmek demektir.

Hz. Mevlana her zaman sözün kisasını sevmiş ve yüceltmmişti. O yüzden fazla söze hacet yok. Ölümünden 700 küsur yıl sonra onu gerçek boyutlarıyla kavramaktan aciz olanların neredeyse 'Bilinen İslam'dan çok farklı ve yeni bir din türettiğini' iddia edebilecek kadar gaflet ve hıyanet batağına düştükleri Mevlana Celâleddin Rumi, kendisini aynen şu beyitlerle tanımlıyor.

Ben yaşadıkça Kur'an'ın bendesiyim
Ben Hz. Muhammed'in ayağının tozuyum
Biri benden bundan başkasını naklederse
Ondan da bizarım, o sözden de bizarım, şikâyetçiyim.

Öyleyse onun bu vasiyetini yerine getirmek, hayatının büyük bir bölümünü geçirdiği toprakların Müslümanları olarak hepimizin boynunun borcudur. Hz. Mevlana, kendi ölümünü 'Sevgiliye kavuşma anı' olarak nitelemiş ve sevenlerine son nefesini verdikten sonra ağlaşıp haykırmayı kesin olarak men etmiştir. Bu yüzdendir ki ölüm yıldönümü olan 17 Aralık'ta sevenleri onu 'Düğün Gecesi' (Şeb-i Aruz) adı verilen bir törenle anıyorlar.

Güle oynaya gittiği ölümün ardında, ebedi mekânının da cennet olmasını diliyoruz Mevlana'mızın. Ruhu şad olsun. O'nun o ışıklı yolundan gidenlere selâm olsun.

Alıntıdır. Yazarı bilinmiyor.

Mevlâna Celâleddin Rumi 1207 yılında bugün Afganistan sınırları içerisinde yer alan Horasan yöresinde, Belh şehrinde doğmuştur.

Mevlâna'nın babası Belh şehrinin ileri gelenlerinden olup sağlığında "Bilginlerin Sultanı" unvanını almış olan Hüseyin Hatibî oğlu Bahaeddin Veled'dir. Annesi ise Belh Emiri Rükneddin'in kızı Mümine Hatun'dur.

Bahaeddin Veled, bazı siyasi olaylar ve yaklaşmakta olan Moğol istilası nedeniyle 1212 veya 1213 yıllarında aile fertleri ve yakın dostları ile birlikte Belh'ten ayrılmak zorunda kaldı.

Bahaeddin Veled ve yanındakilerin ilk durağı Nişâbur oldu. Burada tanınmış Mutasavvıf Ferîdüddin Attar ile bir araya geldi.. Mevlâna küçük yaşına rağmen Ferîdüddin Attar'ın ilgisini çekmiş ve takdirlerini kazanmıştır.

Sultânü'l-Ulemâ Bahaeddin Veled Nişâbur'dan Bağdat'a ve daha sonra Kûfe yolu ile Kâbe'ye hareket etti. Hac farızasını yerine getirdikten sonra dönüşte Şam'a uğradı.

Şam'dan sonra Malatya, Erzincan, Sivas, Kayseri, Niğde yolu ile 1222 yılında Lârende'ye (Karaman) geldi. Karaman'da Subaşı Emir Musa'nın yaptırdığı medreseye yerleşti ve burada 7 yıl kaldı.

Bu yıllarda Anadolu'nun büyük bir kısmı Selçuklu Devletinin egemenliği altında idi. Konya ise bu devletin başşehri idi. Konya sanat eserleri ile donatılmış, ilim adamları ve sanatkârlarla dolup taşmıştı. Kısaca Selçuklu Devleti en parlak devrini yaşıyordu ve devletin hükümdarı Alâeddin Keykubad idi. Alâeddin Keykubad, Bahaeddin Veled'i Karaman'dan Konya'ya davet etti ve Konya'ya yerleşmesini istedi.

Bahaeddin Veled, sultanın davetini kabul etti ve Konya'ya 3 Mayıs 1228 yılında ailesi ve dostları ile geldi. Sultan Alâeddin onu muhteşem bir törenle karşıladı ve kendisine ikametgâh olarak Altunapa (İplikçi) Medresesi'ni tahsis etti.

Sultânü'l-Ulemâ, 12 Ocak 1231 yılında Konya'da vefat etti. Mezar yeri olarak Selçuklu Sarayı'nın Gül Bahçesi seçildi. Günümüzde müze olarak kullanılan Mevlâna Dergâhı'na bugünkü yerine defnedildi.

Sultânü'l-Ulemâ Bahaeddin Veled ölünce talebeleri ve müritleri bu defa Mevlâna'nın çevresinde toplandılar. Mevlâna'yı babasının tek varisi olarak gördüler. Gerçekten de Mevlâna büyük bir ilim ve din bilgini olmuş, İplikçi Medresesi'nde vaazlar vermeye başlamıştı. Medrese kendisini dinlemeye gelenlerle dolup taşıyordu.

Bu arada genç Mevlâna da 1225 yılında Şerefeddin Lala'nın kızı Gevher Hatun ile Karaman'da evlenmişti. Bu evlilikten Mevlâna'nın Sultan Veled ve Alâeddin Çelebi adında iki oğlu oldu.

Yıllar sonra Gevher Hatun' u kaybeden Mevlâna bir çocuklu dul olan Kerra Hatun ile ikinci evliliğini yaptı. Mevlâna'nın bu evlilikten de Muzaffereddin ve Emir Alim Çelebi adlı iki oğlu ve Melike Hatun adlı bir kızı dünyaya geldi.

Mevlâna 1244 yılında Şems-i Tebrizî ile karşılaştı. Mevlâna Şems'te "mutlak kemalin varlığını" cemalinde de "Tanrı nurlarını" görmüştü. Ancak beraberlikleri uzun sürmedi. Şems aniden öldü. Mevlâna Şems'in ölümünden sonra uzun yıllar inzivaya çekildi. Daha sonraki yıllarda Selâhaddin Zerkubi ve Hüsameddin Çelebi, Şems-i Tebrizî'nin yerini doldurmaya çalıştılar.

Yaşamını "Hamdım, piştım, yandım" sözleri ile özetleyen Mevlâna 17 Aralık 1273 pazar günü Hakk'ın rahmetine kavuştu. Mevlâna'nın cenaze namazını vasiyeti üzerine Sadrettin Konevi kıldıracaktı. Ancak Sadreddin Konevi çok sevdiği Mevlâna'yı kaybetmeye dayanamayıp cenazede bayıldı. Bunun üzerine Mevlâna'nın cenaze namazını Kadı Siraceddin kıldırdı.

Mevlâna ölüm gününü yeniden doğuş günü olarak kabul eder. Onun için Mevlâna ölüm gününü düğün günü manasına gelen "Şeb-i Arûs" diye ifade etmiştir. Hazreti Mevlana Celaleddin Rumi dostlarına "Ölümümün ardından ah-vah edip ağlamayın," diyerek vasiyet etmiştir. Derleme: Recep Akıl 19.11.2019

Recep Akıl

Portreler 25 - Necip Fazıl Kısakürek

İkinci şiir kitabının ismi ve aynı zamanda en önemli şiirlerinden biri olan 'Kaldırımlar' la tanınan ve 'Kaldırımlar Şairi' lakabıyla anılan Necip Fazıl Kısakürek o günlerin aynı zamanda medya merkezi de olan Bab-ı Âli'nin önde gelen isimleri arasında ye almıştır

1934 yılında İslam âlimi Abdülhakim Arvasi ile tanıştıktan sonra büyük bir değişim yaşamış ve hayatını İslami bir çerçevede sürdürmeye başlamıştır.

1943- 1978 yılları arasında 512 sayı yayımlanan 'Büyük Doğu' dergisi yoluyla görüşlerini kamuoyuna taşımış olan Necip Fazıl Kısakürek aynı zamanda bu dergi sayesinde oluşan 'Büyük Doğu Hareketi' nin de lideri bir şair ve fikir adamıdır.

*** **

Ahmet Necip Fazıl Kısakürek, 26 Mayıs 1904 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. Babası hukukçu Abdülbaki Fazıl Bey, annesi Girit göçmeni bir ailenin kızı olan Mediha Hanım'dır. Kız kardeşinin 5 yaşındayken vefat etmesinden sonra ailenin tek çocuğu olarak kaldı.

Çocukluğu, büyük babasının İstanbul Çemberlitaş'taki konağında geçti. İlk ve orta öğrenimini Amerikan ve Fransız Kolejleri ile Bahriye Mektebi'nde (Askeri Deniz Lisesi) tamamladı.

1924 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nü bitirdikten sonra, Milli Eğitim Bakanlığı bursu ile gönderildiği Fransa'da, Sorbonne Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde okudu. Türkiye'ye dönüşünde Hollanda, Osmanlı ve İş Bankalarında müfettiş ve muhasebe müdürü olarak çalıştı.

1939- 1943 yılları arasında Robert Kolej, İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi, Ankara Devlet Konservatuvarı, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde ders verdi Sonraki yıllarında edebiyata yönelerek fikir ve sanat çalışmaları dışında başka bir işle meşgul olmadı.

Annesinin arzusuyla şair olmak istedi İlk şiirleri Yeni Mecmua'da yayımlandı. Milli Mecmua, Anadolu, Varlık ve Yeni Hayat dergilerinde çıkan şiirleriyle kendinden söz ettirmeyi başardı.

İlk yayımlanan 'Örümcek Ağı' ve ikinci şiir kitabı 'Kaldırımlar' la edebiyat dünyasında öne çıktı. Necip Fazıl bu iki eseriyle genç yaşta şöhreti yakalayarak, çağdaşı şairlerin önüne çıkmayı başardı. Edebiyat çevrelerinde hayranlık ve aynı zamanda heyecan uyandırdı. 1932'de Ben ve Ötesi adlı şiir kitabını çıkardığında henüz otuz yaşına basmamıştı.

Necip Fazıl için 1934 yılı hayatının dönüm noktası oldu. Çünkü hayat felsefesinin değişmesine neden olan ve Beyoğlu Ağa Camii'nde vaaz vermekte olan Abdülhakim Arvasi ile bu dönemde tanıştı. O günden sonra da Abdülhakim Arvasi'den bir daha kopmadı.

Necip Fazıl'ın, üstün bir ahlak felsefesini savunduğu tiyatro eserlerini birbiri ardına edebiyatımıza kazandırması bu döneme rastlar. (Tohum, Para, Bir Adam Yaratmak).

1943 yılında dini ve siyasi kimliği ön plana çıkan 'Büyük Doğu' isimli dergiyi 1978 yılına kadar zaman zaman ara vermeye mecbur kalarak haftalık, günlük ve aylık olarak çıkartarak bu dergi çevresinde adeta bir okul meydana getirdi.

Büyük Doğu vasıtasıyla o günkü iktidarlara cephe alan Kısakürek, yazı ve yayınları yüzünden pek çok kere mahkemelik oldu, hapse girdi. Dergi birçok kez kapatıldı. Sultan Abdülhamit Han taraftarı olan Necip Fazıl giderek İslami Yaşam biçimini benimseyen kesimin önderlerinden biri oldu.

Ankara'da bulunduğu bir dönemde çıkarttığı ve sadece 17 sayı yayımlanmış olan 'Ağaç' isimli dergide olduğu gibi, Büyük Doğu'nun ilk sayılarında da yazar kadrosu hayli kozmopolittir. Bedri Rahmi, Sait Faik gibi yazarların imzası dergi sayfalarında görülmektedir. Ancak, Büyük Doğu, dinsel bir kavga organı durumuna gelince bu yazarların bir kısmı dergiden ayrılmışlardır.

Necip Fazıl 1947 yılında Büyük Doğu toplatılınca Kasım-Aralık ayları arasında üç sayı devam eden Borazan adlı siyasal mizah dergisini çıkarmıştır.

Necip Fazıl sık sık kapatılan veya toplatılan Büyük Doğu'nun çıkmadığı dönemlerde günlük fıkra ve çeşitli yazılarını Yeni İstanbul, Son Posta, Babialide Sabah, Bugün, Milli Gazete, Her gün ve Tercüman gibi gazetelerde yayımlamıştır.

Büyük Doğu'da çıkan yazılarında kendi imzası dışında Adıdeğmez, Mürid, Ahmet Abdülbaki gibi takma isimler kullandı. 1962 yılından itibaren de hemen hemen tüm Anadolu şehirlerinde konferanslar verdi.

Necip Fazıl, Sabır Taşı adlı oyunuyla 1947 yılında C.H.P. Piyes Yarışması Birincilik Ödülü'nü almış, doğumunun 75. yıldönümünde Kültür Bakanlığı'nca "Büyük Kültür Armağanı" ödülünü (1980) ve Türk Edebiyatı Vakfı'nca "Türkçenin Yaşayan En Büyük Şairi" unvanını kazanmıştır.

Necip Fazıl Kısakürek Hayatı boyunca hep yazdı. Öyle ki yazılarını yazmaya devam ederken uzun süren bir hastalık dönemi geçirdi ve sonra 25 Mayıs 1983'te Erenköy'deki evinde öldü. Fatih'te düzenlenen cenaze merasiminden sonra Eyüp sırtlarındaki Piyer Loti'deki kabristana defnedildi. Derleme Recep Akıl 27.03.2014

Recep Akıl

Portreler 26 - İbn-i Sina

Felsefe, matematik, astronomi, fizik, kimya, tıp ve müzik gibi bilgi ve becerinin çeşitli alanlarında seçkinleşmiş olan, İbn-i Sinâ (980-1037), matematik alanında matematiksel terimlerin tanımları; astronomi alanında ise duyarlı gözlemlerin yapılması konularıyla ilgilenmiştir.

Astroloji ve simyaya itibar etmemiş, Dönüşüm Kuramı'nın doğru olup olmadığını yapmış olduğu deneylerle araştırmış ve doğru olmadığı sonucuna ulaşmıştır. İbn-i Sina'ya göre, her element sadece kendisine özgü niteliklere sahiptir ve dolayısıyla daha değersiz metallere altın ve gümüş gibi daha değerli metallere elde edilmesi mümkün değildir.

İbn-i Sina, mekanikle de ilgilenmiş ve bazı yönlerden Aristoteles'in hareket anlayışını eleştirmiştir. Aristoteles, cismi hareket ettiren kuvvet ile cisim arasındaki temas ortadan kalktığında, cismin hareketini sürdürmesini sağlayan etmenin ortam, yani hava olduğunu söylüyor ve havaya, biri cisme direnme ve diğeri cismi taşıma olmak üzere birbiriyle bağdaşmayacak iki görev yüklüyordu.

İbn-i Sina, bu çelişik durumu görmüş, yapmış olduğu gözlemler sırasında hava ile rüzgârın güçlerini karşılaştırmış ve Aristoteles'in haklı olabilmesi için havanın şiddetinin rüzgârın şiddetinden daha fazla olması gerektiği sonucuna varmıştır. Oysa bir ağacın yakınından geçen bir ok, ağaca değmediği sürece, ağaçta ve yapraklarında en ufak bir kıpırdanma yaratmazken, rüzgâr, ağaçları sallamakta ve hatta kökünden kopartabilmektedir; öyleyse havanın şiddeti, cisimleri taşımaya yeterli değildir.

İbn-i Sina, her şeyden önce bir hekimdir ve bu alandaki çalışmalarıyla tanınmıştır. Tıpla ilgili birçok eser kaleme almıştır. Bunlar arasında özellikle kalp-damar sistemi ile ilgili olanlar dikkat çekmektedir. Ancak, "İbn-i Sina" dendiğinde, onun adıyla özdeşleşmiş ve Batı ülkelerinde 16. yüzyılın ve Doğu ülkelerinde ise 19. yüzyılın başlarına kadar okunmuş ve kullanılmış olan "el-Kānun fî't-Tıb" (Tıp Kanunu) adlı eseri akla gelir.

Beş kitaptan oluşan bu ansiklopedik eserin birinci kitabı, anatomi ve koruyucu hekimlik, ikinci kitabı basit ilaçlar, üçüncü kitabı patoloji, dördüncü kitabı ilaçlarla ve cerrahi yöntemlerle tedavi ve beşinci kitabı ise çeşitli ilaç terkipleriyle ilgili ayrıntılı bilgiler vermektedir.

İbn-i Sina'nın söz konusu eseri incelendiğinde, konuları sistematik bir biçimde incelediği görülür. Tarihte ilk defa, tıp ve cerrahiye iki ayrı disiplin olarak değerlendiren İbn-i Sina, cerrahi tedavinin sağlıklı olarak yürütülebilmesi için anatominin önemini özellikle vurgulamıştır. Hayati tehlikenin çok yüksek olmasından ötürü pek gözde olmayan cerrahi tedavi ile ilgili örnekler vermiş ve ameliyatlarda kullanılmak üzere bazı aletler de önermiştir.

Gözle de ilgilenmiş olan İbn-i Sina, döneminin seçkin fizikçilerinden İbn-i Heysem gibi, Göz-Işın Kuramı'nı savunmuş ve üst göz kapağının dışa dönmesi, sürekli beyaz renge veya kara bakmaktan meydana gelen kar körlüğü gibi daha önce söz konusu edilmemiş hastalıklar hakkında da ayrıntılı açıklamalarda bulunmuştur.

İslam düşünce tarihinin en büyük isimlerinden olan İbn-i Sina'nın bu seçkinliği, birçok yönden özgünlük taşıyan, ayrıntılı ve mükemmel bir sistemle sunulmuş felsefesinden ileri gelir. İbn-i Sina, ilahiyattan ahlak ve siyasete kadar felsefenin o dönemdeki bütün disiplinlerini ele almış, ayrıca başta tıp olmak üzere, pozitif bilimlerde de söz sahibi olmuştur.

Helenistik dönemde yeni Plâtoncu bir kimliğe büründürülmüş olan Aristotelesçiliği, felsefe yöntem ve ölçüleri içinde kalarak İslami bir söylemle ortaya koymaya çalışmıştır. Gazali, Fahreddin Razi, İbni Teymiyye gibi İslam dünyasında çok etkin olan bilginlerin ağır eleştirilerine karşın «eş-Şeyhu'r-Reis » (baş üstat) unvanını bütün dönemlerde korumuştur. Tıpta ise modern tıbbın doğuşuna kadar Doğu ve Batı'da otorite sayılmıştır. Alıttır.

BAŞLICA ESERLERİ:

El-Kanun fi't-Tıb (Hekimlik Yasası)

Kitabü'l-Necat (Kurtuluş Kitabı)

Risale fi-İlmü'l-Ahlak (Ahlak Konusunda Kitapçık)

İşarat ve'l-Tembihat (Belirtiler ve Uyarılar)

Kitabü's-Şifa (Sağlık Kitabı).

Recep Akıl

Portreler 28 - Şeyh Hamid-i Veli (somuncu Baba)

Asıl adı Hamid Hamidüddin'dir. Halk arasında Somuncu Baba olarak da bilinen Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri, Osmanlı Padişahı Yıldırım Bayezid Han zamanında yaşamıştır.

Miladi 1331 tarihinde Kayseri'nin Akçakaya köyünde doğmuştur. Anadolu'yu manevi fetih için gelen Horasan erenlerinden Şemseddin Musa Kayseri'nin oğludur. Soyu Peygamber Efendimiz (s.a.s)'e ulaşır, 24. kuşaktan torunudur, Seyyiddir. Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri ilk tahsilini babası Şemseddin Musa Kayseri'den almıştır. Bilge bir kişiliği olan Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri, ilim alanındaki çalışmalarını Şam, Tebriz ve Erdebil'de sürdürmüştür.

Dini ve dünyevi ilimlerle ilgili icazet alarak, irşat vazifesi için Anadolu'ya dönmüş Bursa'ya yerleşmiştir. Bursa'da çilehanesinin yanında yaptırdığı ekmek fırınında somun pişirip çarşı pazar dolaşarak "Somunlar, Müminler..." nidasıyla insanlara ekmek dağıtmıştır. Bu sebeple Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri, Ekmekçi Hoca olarak da tanınmıştır.

Zamanın Padişahı Yıldırım Bayezit Han Niğbolu zaferini kazanınca Allah'a şükür nişanesi olarak Bursa Ulu Camiini yaptırmıştı. Ulu Cami'nin açılış hutbesini Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri okumuş, hutbede Fatih Suresini yedi farklı şekilde tefsir etmiştir. Bu olağanüstü hutbeyi dinleyen cemaat Şeyh Hamid-i Veli Hazretlerine büyük bir teveccüh ve tazim göstermiştir.

Manevi kişiliği ve bilgelik yönü ortaya çıkan Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri şöhretten korktuğu için talebeleriyle birlikte Bursa'dan ayrılarak Aksaray'a gelip yerleşmiştir. Aksaray'da Hacı Bayram Veli Hazretlerini dünyaya ve ahirete ait ilimlerde eğiterek yetiştirmiş, irşat vazifesi için Ankara'ya görevlendirmiştir.

Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri, 1412 tarihinde Darende'de ebedi âleme göç etmiştir. Kabri şerifleri, kendi zamanında halvethane olarak kullanılan şimdiki Şeyh Hamid-i Veli Camii içerisinde olup, estetik yapılı cevizden oyma sanduka ile de kaplıdır.

Şeyh Hamid-i Veli Hazretlerinin Yusuf Hakiki ve Halil Taybi adında iki oğlu bilinmektedir. Yusuf Hakiki Aksaray'da kalarak burada vefat etmiştir. Diğer oğlu Halil Taybi ise, hacdan döndükten sonra babası ile birlikte Darende'ye gelerek yerleşmiş ve burada vefat etmiştir. Kabri şerifleri Şeyh Hamid-i Veli Hazretlerinin yanındadır.

TALEBELERİ:

Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri ve en meşhur talebesi Hacı Bayram Veli'dir. Hacı Bayram Veli'nin Osmanlı Devleti'nin manevi hayatı üzerinde çok büyük etkileri ve katkıları vardır. Osmanlı kültürünü etkileyen bu önemli simaların hizmetlerini ve kültürümüze katkılarını anlamak için yetiştirmiş oldukları bazı isimlerin zikredilmesi gerekir.

Diğer bazı talebelerini de şöyle sıralamak mümkündür. Baba Yusuf Hakiki, Akşemseddin Ömer Dede, Hızır Dede, Akbıyık Sultan, İnce Bedreddin, Şeyh Lütfullah, Şeyh Kütahya, Şeyh Üftade, Aziz Mahmud Hüdayi, Muslihiddin Halife, Uzun Selahaddin'dir.

Şeyh Hamid-i Veli Hazretlerinin günümüze kadar gelen uzantıları ve yansımaları o kadar mükemmeldir ki Anadolu'nun her köşesinde bir parçasını bulmak ve yüreklerde hissetmek mümkündür. Âlim ve tasavvuf ehli kimseler üzerinde emeği ve etkisi bulunan Şeyh Hamid-i Veli Hazretleri için kültürümüzün temel taşlarından biridir diyebiliriz. Öyle ki uzantılarının günümüze kadar devam etmesi neseb-i aliyesinin halen

etken olması günümüz insanları için Allah'ın bir lütfudur.

ESERLERİ:

Somuncu Baba, zahiri ve Bâtini ilimlerdeki derin bilgisine rağmen, çok az eser vermiş veya çok az eseri bize ulaşmış bir âlim kişidir. Onun fazla eser vermemiş olması, melâmet meşrebinden de kaynaklanmış olabilir. Nitekim onun yanında yetişmiş olan halifesi Hacı Bayram Veli de, müderris olmasına rağmen eser yazmamıştır.

Somuncu Baba'nın günümüze kadar ulaşan Şerh-i Hadis-i Erbaîn, Zikir Risalesi, Silâh-u-l Müridin ve Kâşiful-Estar an Vechi-l Esrar eserleri mevcuttur.

Şeyh Hamid-i Veli Hazretlerinin soyu Darende'de; Halil Taybi ile günümüze kadar devam etmektedir. Prof. Dr. Ahmet Akgündüz "Arşiv Belgeleri Işığında ve Nesebi Âlisi" adlı eserinde arşiv kayıtlarına dayanarak Şeyh Hamid-i Veli Hazretlerinin nesebi, nesli ve kabri şerifi hakkında genişçe bilgiler vermektedir.

Şeyh Hamid-i Veli neslinden büyük devlet adamları, âlim ve fazıl zatlar yetişmiştir. Seyyid Osman Hulusi Efendi de bunlardan bir tanesidir. Derleme: Recep Akıl
27.07.2013

TAVSİYELERİ:

Beni sevenlere tavsiyemdir:

- Gizli ve aşikâr her yede Allah'tan korksunlar.
- Az yesinler, az konuşsunlar, az uyusunlar.
- Avamın arasına az karışsınlar.
- Tüm masiyet ve kötülüklerden uzak dursunlar.
- Daima şehvetlerden kaçsınlar.
- İnsanların ellerindekinden ümitlerini kessinler.
- Tüm zemmedilmiş sıfatları terk etsinler. Övülen sıfatlarla süslensinler.
- Ayrı bir görüşle kendilerini cemaatten ayrı bırakmasınlar.
- Aç olarak ölseler bile şüpheli hiçbir lokmayı yemesinler.

Recep Akıl

Portreler 29 - Muaz Bin Cebel

Muaz bin Cebel Sahhabi... Medine'nin Hazrec kabilesindedir. Bu yanından dolayı ensardan olarak bilinir. Efendimiz aleyhisselâmın vahiy kâtipleri arasındadır. MS 605 de Medine'de doğdu ve 640 yılında Ramle'de vefat etti. Vahiy kâtibi olması sebebiyle Rasulullah'ın hep en yakınında olmuştur. Bu ayrıcalık onun İslam Fıkhı konusunda da bir otorite yapmıştır.

18 yaşındayken ikinci Akabe Biatı'nde Müslüman olmuştur. Hicret zamanında evini Abdullah bin Mesut ve Cafer-i Tayyar ile paylaşmıştır. Bedir, Uhud, Hendek, Beni Kureyzâ muharebelerine ve Hayber fethine katılmıştır.

Mekke'nin fethine katıldı. Daha sonra yapılan Huneyn Muharebesi sırasında efendimiz aleyhisselâm tarafından Mekke'ye vekil yönetici olarak atandı. Bu yöneticiliği sırasında efendimiz aleyhisselâmın tavsiyesiyle halka Kur'an'ı öğretip dinin esaslarını anlattı. Bu görevinin tamamlayıp tekrar Medine'ye dönerek Kur'an ve din bilgilerini öğretmeye burada da devam etti.

Ardından Yemen valisi oldu. Bu ülkeye gidişinde bizzat peygamber efendimiz tarafından uğurlandı. Muaz bin Cebel, Yemen'e gitmek üzere yola çıkınca Peygamberimiz yanında bir miktar yürüdü ve vedalaşırken:

"Yâ Muaz, sen belki bu seneden sonra beni bir daha göremezsin. Belki dönüşünde burada benim mescidime ve kabrime ziyarete gelirsin" buyurdu

Bunu işiten Muaz bin Cebel hüzünle gözyaşı dökmeye başlayınca, Peygamberimiz:

- Ağlama, Yâ Muaz! Bana yakın olanlar (tam bağlı olanlar), nerede olursa olsunlar Allah'a hakkıyla kulluk edenlerdir." buyurdu.

Ve sonra da şöyle sordu:

- Sana bir dava getirilip insanlar arasında hüküm verirken ne ile hüküm vereceksin?

Muaz bin Cebel:

- Allah'ın kitabı (Kur'ân) ile hüküm veririm" dedi.

- Ya O'nda açıkça bulamazsan?" buyurunca:

- Peygamberin sünneti ile hüküm ederim dedi.

- Ya onda da açıkça bulamazsan" buyurunca,

- İctihat ederek, anladığımla hükmederim dedi.

Muaz bin Cebel, uzun zaman Yemen valiliğinde bulundu. Peygamberin vefat haberini burada aldı. Daha sonra Mekke'ye dönerek ilk halife Ebu Bekir'in şura meclisinde görev aldı.

Bu sırada Suriye'deki savaşlara ve tebliğ faaliyetlerine katıldı. Filistin taraflarında zekât memuru ve Kur'an eğitmeni olarak görev yaparken Kudüs ile Remle şehirleri arasında veba hastalığından 38 yaşında vefat etti.

Muaz bin Cebel, İslam fıkıh tarihinde hakkında açıkça hüküm bulunmayan konularda re'y* ile hükmetmeyi ilk defa kullanan ve ileride kurulacak olan Irak Ekolü'nün yolunu açan sahabidir. Derleme: Recep Akıl 16.110.2015

*RE'Y: Sözlükte 'şahsi görüş, kanaat, düşünce' anlamına gelen re'y kelimesi fıkıh literatüründe "Hakkında açık bir nas; yani ayet ya da hadis metni bulunmayan fikhî bir konuda müçtehidin belli metotlar uygulayarak ulaştığı şahsi görüş." Anlamında kullanılan bir terimdir.

Recep Akıl

Portreler 3 - İbn-i Haldun

Şehirlerde meyve vermeyen ağaçlar çoğalmışsa, o memleketin insanları sefahate düşmüşler demektir. İBN-İ HALDUN

İbn-i Haldun büyük İslâm tarihçisi... Kırâat ve fıkıh âlimi... Devlet Adamı, Sosyoloji Biliminin kurucusu... İsmi, Abdurrahmân bin Muhammed Hadramî, künyesi Ebû Zeyd, lakabı Veliyyüddîn'dir. Aslen Yemen'in Hadramut şehrinden olduğu için Hadramî, ailesi Tunus'a hicret etmeden önce Endülüs'ün İşbiliyye şehrinde oturduklarından İşbili isimleriyle de anıldı. 1332 (H. 732) senesinde Tunus'ta doğdu. 1406 (H. 808) senesinde Kahire'de vefat etti.

Modern tarihyografyanın, sosyolojinin ve iktisat biliminin öncülerinden kabul edilen yüzyıl düşünürü, devlet adamı ve tarihçisi olan İbn-i Haldun köklü bir aileden geldiği için iyi bir eğitim aldı. Tunus ve Fas'ta devlet görevlerinde bulunduktan sonra Gırnata ve Mısır'da çalıştı. Kuzey Afrika'nın o dönem istikrarsız ve entrikalarla dolu siyasal yaşamı 2 yıl hapsede yatmasına neden oldu.

Bedevi kabilelerini çok iyi tanımasından dolayı aranan bir devlet adamı ve danışman oldu. Mısır'da ayrı zamanlarda 6 kere kadılık görevinde bulundu. Şam'ı işgal eden Timur ile görüşmesi bir hükümdar ile bir bilginin ilginç buluşması olarak tarihe geçti.

Siyasal yaşamdan çekildiği dönemlerde adını tarihe geçiren 7 ciltlik dünya tarihi KİTABU'L-İBERK ve onun giriş kitabı olarak düşündüğü MUKADDİME'Yİ yazdı. Eseri, Arap dünyasında etki yaratmasa da Osmanlı tarih anlayışını derinden etkilemiştir.

Başta Katip Çelebi, Naima ve Ahmet Cevdet Paşa olmak üzere Osmanlı tarihçileri Osmanlı Devleti'nin yükseliş ve çöküşünü pek çok defa onun teorileriyle analiz etti. Arap dünyasında yeniden keşfedilmesi ancak Arap milliyetçiliğinin gelişmeye başlaması ile oldu. 19. yüzyıldan itibaren ise Avrupalı tarihçiler tarafından keşfedildi ve eserleri büyük takdir gördü. Öyle ki İngiliz tarihçi Toynbee, İbn-i Haldun için "Aradan geçen yüzyıllardan sonra "Herhangi bir zamanda, herhangi bir ülkede, herhangi bir zihin tarafından yaratılmış en büyük tarih felsefesinin sahibidir".sözünü söylemiştir.

İbn-i Haldun'un yaşamı çok iyi belgelenmiştir. Hayatı hakkındaki en önemli kaynak, kendi yazdığı otobiyografisi ET -TARİF adlı eserdir. Bu eserde hayatına ilişkin çeşitli dokümanlar ayrıntılı şekilde aktarılmıştır. Bununla birlikte otobiyografisi, özel hayatı ve ailesinin geçmişi hakkında çok az bilgi içerir. Endülüs'te yaşayan ve 'Beni Haldun' olarak anılan bir aileden olduğu bilinmektedir.

Özgeçmişinde İbn-i Haldun, kökeninin Peygamberimiz efendimiz Hz. Muhammed zamanındaki Yemenli Arap kabilelerinden Hadramut'a kadar uzandığından ve ailesinin İslamî fetih başlarında İspanya'ya geldiğinden bahseder. Kökenini dayandırdığı Vail bin Hacer, efendimiz aleyhisselâtu vesselâm efendimizi ziyaret etmiş, hayır duasını almış ve ondan 70 hadis rivayet etmiş bir sahabelidir. İbn-i Haldun'un ailesi 8. yüzyıl sonlarında Yemen'den Endülüs'e göç etmiş ve 12. yüzyılda Endülüs'ün İspanya kralı Ferdinand tarafından ele geçirilmesinden sonra Tunus'a göç etmiştir.

ÖĞRENİM HAYATI:

İbn-i Haldun'un dedesi, Tunus'ta Hafsî sarayında vezirdi. Babası Muhammed Vâbili kendini islami ilimlere ve edebiyata adanmış bir ilim adamıydı. İbn-i Haldun'un ilk öğretmeni babası oldu. Öğrenimine ondan aldığı derslerle ve Kur'an'ı ezberleyerek başladı. Ailesinin konumu sayesinde Tunus'taki en iyi öğretmenlerden eğitim alma

imkânına kavuştu. Kaliteli bir Arap eğitimi olan, Kur'an, Arap dilbilimi, Hadis ve Fıkıh eğitimi aldı. O dönemin tanınmış kıraat âlimi olan Şeyh Abdullah Muhammed bin Bezzal-i Ensari'den "Kur'an'ı Arapçanın yedi lehçesine göre yedi şekilde okumayı" (Kıraat-ı Seba) öğrendi.

Arap dili ve edebiyatını babasının dışında Şeyh Muhammet el-Arabî el-Hasayidi, Şeyh Muhammed Şevvaş el-Mezazi ve Şeyh Ebu Abbas Ahmed bin Kassar'dan öğrendi. Edebiyat ilmini Şeyh Ebu Abdullah bin Bahr'den okudu ve onun tavsiyesiyle Muallakatı (İslamdan önce Kâbe duvarına asılı olan yedi kaside), Mütenebbi'nin şiirlerini ve 10. yüzyıl şiirlerinin büyük bir derlemesi olan 'Egani' kitabını okudu ve bazılarını ezberledi.

Fıkıh ve hadis ilmini Şeyh Şemsettin Ebi Abdullah Muhammed bin Cabir, Şeyh Ebu Abdullah Muhammed bin Abdullah Ceyyani ve Şeyh Ebu Kasım Muhammed Kusayr'dan öğrendi. O dönemin ileri gelen aydınlarından olan Şeyh Ebu Abdullah Muhammed bin Süleyman Satti, Şeyh Muhammed bin İbrahim Eyli ve Kadı Şeyh Ebu Abdullah Muhammed bin Abdüsselam'ın meclislerine katılıp her birinden icazet aldı.

Böylece hem aklî hem naklî bilimlerde kendini geliştirdi. Ayrıca matematikçi ve filozof olan el-Âbilî'den matematik, mantık ve felsefe eğitimi aldı, İbn-i Rüş, İbn-i Sina, Fahreddin Razî ve Şerafeddin el-Tusî'nin eserlerini okudu. 17 yaşında iken üç kıtayı ve bu arada Tunus şehrini de etkisi altına alan Büyük Veba Salgınında ailesini kaybetti.

TUNUS, FAS GİRNATA YILLARI:

Eğitimi bitince Tunus şehrinde Hafsi hanedanından Sultan Ebu İshak İbrahim II. El-Mustansır'a yazman yapıldı. 1347 yılında Ebu Hasan Tunus'u işgal ettiğinde, henüz yirmi yaşında idi. Merini sarayı ile iyi ilişkileri olduğu için Tunus'tan Fas'a taşındı ve burada Sultan Ebu İshak'ın isteği ile İbn Tafragin'in kalemünde alâmet kâtibi olarak çalışmaya başladı.

Bu dönemde, şu anda dahi Fas mimarisinin en güzel örneklerinden olan Ebu İnaniye medresesinde yaşadı ve çalışmalar yaptı. Dönemin Merini Sultanı Ebu İnan Faris, İbn-i Haldun'u daha sonraları sultan fermanlarını yazma görevine getirdiyse de, bu, genç İbn-i Haldun'un adının sultana karşı bir takım entrikalara karışmasının önüne geçemedi. 25 yaşında iken hapse atıldı ve Ebu İnan Faris'in ölümüne kadar, 22 ay hapiste kaldı. Ebu İnan Faris'in 1358'de ölümünden sonra oğlu ve halefi tarafından serbest bırakıldı. Bu sırada sürgünde yaşayan amcası Ebu Salim ile gizlice anlaştı. Ebu Salim, Fas'ın idaresini ele geçirince İbn-i Haldun'a sır kâtipliği ve hâkimlik gibi önemli görevler verdi.

Ancak Ebu Salim'in İbn-i Haldun'un bir arkadaşı olan Ömer ibn Abdullah tarafından devrilmesinden sonra umutları yerle bir oldu. Çünkü ülkenin yeni hâkimi ona hiçbir görev vermediği gibi, Tilimsan'da iktidarda olan ve İbn-i Haldun'un politik yeteneklerini iyi bilen Abdülvadilerin de ona yardımcı olmalarını engelledi. İbn-i Haldun, buna rağmen, politik girişimciliğini sürdürme isteğinden vazgeçmedi ve 1362'de Cebelitarık'ın karşı kıyısına, Girnata'ya taşındı. Fas'ta sürgünde olduğu sırada yardımcı olduğu ve sonradan Girnata emiri olan V. Muhammed İbn-i Haldun'u çok iyi karşıladı.

İbn-i Haldun'un Girnata'dan ayrılmasına neden olan olaylara ilişkin bir belirsizlik vardır. Oryantalist Muhsin Mahdi'ye göre Girnata'da yaşadığı sürede Sultan V. Muhammed ile olan yakın ilişkisi, kısa zamanda rakibi haline gelecek olan vezir Lisannüddin İbn Hatip tarafından artan bir huzursuzluk ile izleniyordu. İbn-i Haldun, genç sultan Muhammed'den idealindeki bilge hükümdarı yaratmaya çalışıyordu. Vezir İbn Hatip'e

göre ise bunlar birer saçmalıktı ve ülkenin huzurunu bozmaktan başka işe yaramayacak şeylerdi. İbn Hatip'in çabaları sonunda İbn-i Haldun, Kuzey Afrika'ya geri gönderildi. İbn Hatip de bir süre sonra V. Muhammed tarafından zındıklıkla suçlandı ve öldürüldü.

BİLİM ADAMI KİMLİĞİ ÜZERİNE SÖYLENENLER:

İbn-i Haldun, çeşitli yazarlar tarafından modern tarihçiliğin, siyasal bilimlerin ve sosyolojinin kurucusu olarak gösterilmiştir.

Toynbee, ondan "herhangi bir zamanda, herhangi bir ülkede, herhangi bir zihin tarafından yazılmış en büyük tarih felsefesinin sahibi" diye söz eder. Hitti'ye göre İbni Haldun, İslam'ın en büyük tarih felsefecisidir. Claude Huart, Italo Pizzi, Reynold A. Nicholson (Arap Edebiyatı tarihçileri), T. J. de Boer (İslam-Arap felsefecisi), William Muir, August Müller (İslam tarihçileri), Eduard Meyer, Yves Lacoste gibi tarihçiler, ondan övgüyle söz ederler.

Ferreira ve Ludwig Gumplowicz gibi sosyologlar İbn-i Haldun'u sosyolojinin habercisi ve öncüsü olarak nitelendirirler. Bazı kaynaklarda ise tarih sosyolojisinin, sosyal morfolojinin, genel sosyolojinin ve siyaset sosyolojisinin öncüsü olduğu ileri sürülür.[

Cemil Meriç'e göre İbn-i Haldun "Kendi semasında tek yıldız"dır

OSMANLI TARİHÇİLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ:

İbn-i Haldun, 16. yüzyıldan itibaren Osmanlı tarihçileri tarafından tanınmaya başlanır. İlk örnekleri Kemal paşazade'de görülen bu etki 17. yüzyıl tarihçilerinden Hezarfen Hüseyin, ve Müneccimbaşı Ahmed Dede gibi tarihçilerde daha belirgindir. Kâtip Çelebi (ö.1657) Dustûru'l Amel adlı eserinde Osmanlı Devletinin gerilemesini açıklarken İbn-i Haldun'un etkisinde olduğu görülür.

İlk Osmanlı vakanüvisi Mustafa Naimâ Efendi'nin (ö.1716) Hicri 1000 yılından sonraki olayları anlattığı ve "Naima Tarihi" adı verilen eserinde İbn-i Haldun'un tarih anlayışından etkilendiği görülür. Naima, İbn-i Haldun'un devletin beş döneminden oluşan teorisini özetleyerek Osmanlı tarihine uyarlar ve Osmanlı tarihinin dönemlerini bu şemaya göre açıklar. Naima'dan sonraki Osmanlı tarihçilerinin de, Osmanlı Devletinin gidişatını İbn-i Haldun'un devlet kuramına dayanarak açıkladıkları görülür.

Osmanlı tarihçiliğinin dönüm noktası sayılan ve 19. yüzyılın en önemli Osmanlı tarihçisi Ahmet Cevdet Paşa'nın eseri olan 12 ciltlik 'Tarih-i Cevdet'te topluma ve devlete bakış tarzının İbn-i Haldun'un bakış tarzı olduğu görülür. İpşiroğlu'na göre "XVI. yüzyıl sonlarından XX. yüzyıla kadar Osmanlılarda, imparatorluğun çöküşü ile ilgili düşünceler ve bunu önlemek için yapılması gereken ıslahatları yansıtan eserlerde İbni Haldun'un görüşlerinin ve tarihçilik anlayışının özellikle "tavırla" telakkîsinin Osmanlı tarihçileri tarafından benimsendiği bilinmektedir."

20. yüzyılın sosyalist tarihçilerinden Hikmet Kıvılcımlı da Osmanlı tarihini İbn-i Haldun'un bakış açısıyla ele alır. Kıvılcımlı'ya göre Osmanlı Beyliği, göçebe Moğol ve Türk oymaklarının İslam medeniyetine yaptıkları "göçebe aşısı" ile ortaya çıkmış "tavâi'fül Mülük"tür. Bizans'ı da fethedince bir imparatorluk olur.

ÜMRAN İLMİ:

İbn-i Haldun'a göre tarihin görünür yüzünde bir dizi olaylar yer alırken, tarihin asıl manası gizli yüzündedir. Mukaddimenin girişinde sırf nakil ve söylentilere dayanan bir tarih bilimine güvenilemeyeceğini, çeşitli milletlerin ve devletlerin gelişmelerinin peş peşe sıralanmasının tarihi anlamaya hiçbir katkı sağlamayacağını belirtir. Önemli olan bu gelişmenin sırrını kavramaktır. Nakledilen bilgilerin ve olayların bir mantık süzgecinden geçirilip, gerçeğe uygun olup olmadığını anlamak gerekir

Peki, toplumların gelişip değişmesiyle ilgili bu mantık süzgeci nedir? İbn-i Haldun'a göre tarihin gerçek bilgisine ulaşabilmek için sosyal olay ve olguların objektif gözleminden işe başlamak gerekir. Uygarlık ve toplulukların çeşitleri, zaman içindeki değişimleri ve bu değişimlerin nedenleri incelenmelidir. İşte bunu yapacak bir bilime ihtiyaç vardır.

İbn-i Haldun, kendinden önceki düşünürlerin eserlerini tarar ve böyle bir bilimin oluşturulmamış olduğunu, oluşturulmuşsa da kendisinin buna ulaşamadığını belirtir.

İbn-i Haldun, ilk kez kendisi tarafından kurulduğunu yeminle belirttiği bu ilime "Ümran ilmi" der ki, gerçekten de bu keşfi ile bir taraftan bilimsel tarihçiliğin diğer taraftan da sosyolojinin temellerini atmıştır. İbn-i Hal-dun bu yeni bilimin araştıracağı konuları şöyle özetler: "Geçmiş çağlarda yaşamış kavimlerin durumları ve yaşayışlarında meydana gelen değişiklikler; bunların idareyi ve ülkeyi ellerine geçirmelerinin sebepleri; insan topluluklarının tabiatları, yerleşik veya göçebe hayat sürme, göçler ve nüfus hareketleri; devlet kurma, devletlerin kuvvet kazanmaları ve çökmeleri; üretim ve tüketim, bilim, sanat, ticaret, kâr ve zarar olayları; zamanın akışı içerisinde bu sayılan durumların değişmesi ve değişmelerin sebeplerinin incelenmesidir"

DEVLET KURAMI:

İbn-i Haldun, toplum (cemiyet) ile devleti ayrı ayrı varlıklar olarak ele alır. Toplum, insanların doğa ile mücadelelerinde birbirlerine ihtiyaç duymalarından dolayı bir araya gelmelerinden oluşurken, devlet insanı hemcinslerinin saldırıları ve zulmünden korumak için oluşturulan bir şeydir.

İnsanlar hemcinslerinin tacizinden korunabilmek için bir yasağa ihtiyaç duyar ve onun otoritesine boyun eğler. Devlet de toplum gibi doğal bir şeydir, tüm insan topluluklarını kapsar, ancak bu ne Tanrı buyruğudur ne de tek tanrılı dinlere özgü bir durumdur.

İbn-i Haldun, burada İslam düşünürlerinden ayrılır ve hükümdarlık ile peygamberliği karıştırdıkları için onları eleştirir. Ehl-i Kitap olmayan kavimlerin de çok sayıda devlet kurduğunu, hatta bunların sayısının Ehl-i Kitap olanlardan çok daha fazla olduğunu söyler. Ona göre, peygamberlik ile hükümdarlık arasında hiçbir mantıki ve zorunlu ilişki yoktur.

DEVLETİN AŞAMASI:

İbn-i Haldun'a göre devletler de tıpkı insanlar gibi doğar, büyür, yaşlanır ve ölür. Buna göre, devletin geçirdiği aşamaları beşe ayırır. Hatta bu beş aşamanın üç ya da dört kuşağın ortalama ömrü olan 120 yılda tamamlandığını ileri sürer. İbn-i Haldun'un bu süreyi tespit ederken, zamanında doktor ve müneccimlerin, normal insan hayatının 120 yıl olduğu iddiasına dayandığı ve bu yüzden devletlerin normal yaşam sürelerinin de 120 yılı aşamayacağını düşündüğü ileri sürülmüştür.

Birinci aşama fetih ve kuruluş aşamasıdır. Bu aşamada yerleşik bir yönetimin elinden askeri güç ile iktidar alınır. Asabiyye bağlarının çok güçlü olduğu, hükümdarın bir lord ya da kraldan çok bir şef olduğu dönemdir.

İkinci aşamada hükümdar iktidarı tekeline almaya başlar. Bunun için kendisinin başa gelmesini sağlayan doğal dayanışmayı tasfiye etmeye başlar, onunla güç paylaşanları ortadan kaldırır, kan bağına dayalı dayanışma yerine doğrudan kendisine bağlı paralı asker ve bürokratlardan oluşan bir grup oluşturmaya başlar. Bunların dışında bilginlerden oluşan danışmanlar da bulur. İbn-i Haldun'a göre bilginler en kötü siyasal danışmanlardır. Ayrıntıdan çok evrenselli, insan türü yerine tüm türleri görmek üzere eğitildikleri ve toplumsal ve siyasal olayları tek başlarına görmek yerine birbirleriyle kıyaslayarak gördükleri için olumsuz siyasal önerilerde bulunurlar. Hükümdarlara asıl yararlı olan öğütleri ise "ortalama zekâyâya sahip, alelade kişiler" verirler.

Üçüncü aşama ekonomik refahın arttığı, kültürel unsurların geliştiği bir yükseliş ya da lüks ve debdebe aşamasıdır. Bu aşamada hükümdar kişisel gelirini artırmak, tebaasının vergilerini azaltarak devletin mali kaynaklarını artırmak ve yeniden düzenlemek, kentleri güzelleştirmek için uğraşır. Herkes ekonomik refahtan payını alır, güzel sanatlar, bilim ve el sanatları teşvik görür, hâkim sınıflar kültürel projelerin koruyucuları olarak boy gösterirler. Refah ve serbestlik devletin egemen iklimi haline gelir.

Dördüncü aşama doyum, tatmin ve kendini beğenme aşamasıdır. İstikrar ve barışın egemen olduğu, yönetimde yenilikçi hiçbir girişimin olmadığı, eski yönetimlerin taklit edildiği ve bundan ayrılmanın devleti yıkacağına inanılan bir aşamadır. Hem yönetenler hem yönetilenler bu istikrar ve refahın ebediyen devam edeceğine inanırlar. Devlet kurucularının gücü ve başarılarına göre bu durum gerçekten de uzun sürebilir. Ancak bu aşama içinde farkına varılmadan gerileme ve çözüme başlamış ve devlet son aşaması olan sefahat ve israf aşamasına geçmektedir.

Beşinci aşama sefahat, israf ve çöküş aşamasıdır. Bu aşamada hükümdarın ekonomik ve toplumsal olayları kişisel arzularına göre yönetmeye çalışmasıyla, devlette iyileşmesi olanaklı olmayan hastalıklar ortaya çıkar. Hükümdarın lüksünü ve desteğini, satın almış olduğu ordu ve bürokrasinin desteğini sürdürebilmesi için vergileri artırması gerekir. Artan vergi oranları ekonomik faaliyetlerin azalmasına neden olur ve hükümdarın amacının tersine devlet gelirleri azalır. Yönetilenlerin devletten beklentileri zayıflar ve umutsuzluk yayılır. Ekonomik faaliyetler duraklar, insanlar uzun vadeli planlar yapamaz olurlar. Doğum hızı geriler, kalabalık kentlerde nüfus ve çevre sorunları ortaya çıkar. Devlet çözülmeye başlar.

SİYASET BİÇİMLERİ:

İbn-i Haldun, yerleşik yaşamın ortaya çıkardığı karmaşık sorunları çözebilmek, hükümdarın yetkilerini sınırlandırıp, belli kurallara uymasını sağlamak ve devleti çökmekten kurtarabilmek için belli bir siyaset izlenmesi gerektiğini ileri sürer. Ona göre üç tür siyaset vardır.

Akli siyaset: İnsanların akılları ile bulup koydukları kanunlar aracılığı ile devleti yönetmeleridir.] Siyasetçi akla dayanarak kimi zaman yöneticinin iyiliğini, kimi zaman da yönetimin/sistemin iyiliğini araştıran kişidir. İbn-i Haldun bu siyaseti de ikiye ayırır. Birinci tipi bilgiye ve akla dayandığı için iyidir. Akli siyasetin diğer bir şeklinde ise devlet

yönetimi şiddet ve cebire dayanır. Bu siyaset biçimi akli siyasetin kötü bir biçimi olduğu halde gerek Müslüman gerek Müslüman olmayan çok sayıda devlette uygulanır.

Medeni siyaset: Filozofların ileri sürdükleri ideal bir siyaset biçimi olup, gerçekte ilgisizdir. İdare eden bir otorite olmaksızın, insanların barış ve huzur içinde yaşaması şeklindeki bir sistemdir. Bu görüş aslında Anarşizm'in temel anlayışını oluşturur. Ama İbn-i Haldun'a göre böyle bir sistemin gerçekleşebilmesi için her bir ferdin fazilet ve bilgi sahibi olması gerekir ki, pratikte bu gerçekleşmesi uzak bir ihtimaldir. Nitekim filozoflar da bu gerçeği kabul ederler.

Dinî siyaset: Devletin peygamber tarafından bildirilmiş olan Tanrı buyrukları ile idare edilmesidir. Dinî kurallar insanların davranışlarını gösterdiği kadar, devletin izlemesi gereken yolu da gösterir. Peygamberden sonra da halifeler tarafından yürütülür. Bu yüzden hem bu dünya hem ahiret için faydalı bir siyasettir. İbn-i Haldun'a göre İslam devletleri telifçi bir yol izlemişler, önce şeriat hükümlerine, sonra da İslam âlimlerinin ortaya koydukları etik kurallara uymaya çalışmışlardır. Buna örnek olarak da Halife Memun zamanında Sultan Tahir bin Hüseyin'in oğluna devleti nasıl idare etmesi gerektiği hakkında tavsiyeleri taşıyan bir mektubunu örnek gösterir.

Medeni siyaseti tamamen hayalî bir tarz olarak tanımlayarak devre dışı bırakan İbn-i Haldun, akli ve dinî siyaset türlerini karşılaştırır ve dinî siyasetin akli siyasetten üstün olduğunu ileri sürer. İbn-i Haldun'da batı dünyasında sonradan gelişen din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması şeklindeki fikre hiçbir şekilde rastlanmaz. Bu anlamda İslam siyasi düşünce biçimine bağlıdır. Dünyada çok sayıda akli/dünyevi siyaset yürütüldüğünü gören İbn-i Haldun, İslam toplumlarını bunlardan ayırır. İslam toplumunun devam edebilmesinin yolunun peygamberin koyduğu kuralların sürdürülmesinde olduğunu, halifelik kurumunun da bunun için gerekli olduğunu belirtir.

İbn-i Haldun, bu çerçevede İslam devletinin geçirdiği aşamaları inceler. Buna göre efendimiz Aleyhisselâm'dan Halife Hz.Ömer'e kadar olan süreçte dinî siyaset uygulanmışken, Emevi Hanedanı ile İslam devleti dinî siyasetten ayrılmış ve akli/dünyevi siyasete geçmiştir. Bu yüzden yıkılmış ve iktidar Abbasilere geçmiştir. Abbasi halifesi Mutasım'ın saltanatı ile benzer bir durum yaşanmış ve bundan sonra Arap asabiyyesi bozulmuştur.

ESERLERİ:

Birçok Arap Âliminin aksine, İbn-i Haldun büyük dünya tarihi olan KİTÂBU'L İBER dışında fazla bir eser kaleme almamıştır. Kendi otobiyografisinde de diğer yazılarından hiç söz etmemiş olması, bazı tarihçiler tarafından düşünürün tarihçi olarak ve "KİTÂBU'L İBER" yazarı olarak tanınmak istediği şeklinde değerlendirilmiştir. Buna rağmen, diğer bazı kaynaklardan Kuzey Afrika'da ve Endülüs'te yaşadığı yıllar boyunca başka eserler kaleme aldığı bilinmektedir. Derleme: Recep Akıl 22.09.2018

Recep Akıl

Portreler 30 - Matrakçı Nasuh

1480 – 1553 (ölüm tarihi kesin değildir) yılları arasında yaşamış Sultan II. Bayezid döneminde Enderun'da matematik eğitimi görüp daha sonra aynı yerde öğrenci yetiştirmiş bir eğitimcidir. Aynı zamanda minyatür sanatçısı, hattat ve usta bir silahşordur. Dedesinin devşirme olduğuna dair kesinleşmemiş ipuçları vardır. Hayatı üstüne bilgiye yok denecek kadar azdır.

Sopalarla oynanan ve bir tür savaş oyunu olan 'matrak' isimli sporda ustalığından dolayı 'matrakçı' lakabıyla anılmıştır. Değişik silahları kullanmaktaki ustalığıyla da bilinen Matrakçı Nasuh türlü silah ve mızrak oyunlarındaki ustalığı nedeniyle Osmanlı ülkesinde 'üstad' ve 'reis' olarak tanınması için 1530'da Kanuni Sultan Süleyman Han tarafından kendisine verilmiş bir beratı da vardır.

Kullandığı bu silahların nasıl kullanılacağına ve dövüş yöntemlerine dair bilgileri içeren 'Tuhfetü'l-Guzât' (Gazilere Armağan) isimli bir kılavuz kitap da yazmıştır.

Nasuh, aynı zamanda geometri ve matematik alanlarında da önemli bir bilim adamıdır. Uzunluk ölçülerini gösteren cetveller hazırlamış ve bu konuda kendinden sonra gelenlere önderlik etmiştir.

Matematiğe dair iki kitabı 'Cemâlü'l-Küttâb' ve 'Kemalü'l- Hisâb' ile 'Umdetü'l-Hisâb'ı Yavuz Sultan Selim Han döneminde yazmış ve padişaha adanmıştır. Bu yapıtlardan sonuncusu uzun yıllar referans kitabı olarak Enderun'da okutulmuş ve matematikçilerin elkitabı olarak kullanılmıştır. Nasuh bu yönüyle Napier gibi matematikçilere ilham kaynağı olmuştur

Devrin ünlü şairi Sa'î'den dersler almıştır. Aynı zamanda ünlü bir hattat olan Nasuh, divânî ve nesih yazı stillerinde değişiklikler yapmıştır. Divânî yazı stilinde, daha kapalı ve daha küçük yazılan harfleri daha büyük ve daha açık kaleme alarak kolayca yazılmasını ve okunmasını sağlamıştır.

Nesih yazı stilinde de harfleri daha irileştirip harflerin şekilleri üzerinde değişikliklere gitmiştir. Bu güncellemelerle, Acem üslubunu Rumî üsluba dönüştürerek Osmanlı tarzını oluşturmuştur. Nasuh, Osmanlı ülkesinde divânî yazı stilinde önde gelen isimlerden birisi olmuştur.

Tarih alanında da çalışan Matrakçı Nasuh, Taberî Tarihi'ni 'Mecmaü't-Tevârih' İsmiyle Türkçe'ye çevirmiştir. 3 nüsha olarak yayınlanan 'Süleymannâme' kitabında 1520-1537, 1543-1551 ve 1542-1543 yıllarını anlatmıştır. 1537-1538 yıllarında yazdığı Fetihname-i Karabuğdan, Kanuni Sultan Süleyman Han'ın Boğdan seferini anlatır.

Bu kitaplarda, yol boyunca ordunun geçtiği şehirlerin minyatür şeklinde haritalarını çizmiştir. Çizimleri bugün hem estetik, hem de geçmişe ait çok ayrıntılı bilgiler içermesi hasebiyle şaheser olarak tanımlanmaktadır.

Nasuh, Kanuni Sultan Süleyman Han'ın Fransa Kralı I. François'ya destek amacıyla Barbaros Hayteddin Paşa komutasında gönderdiği donanmaya katılmış ve yol boyunca donanmanın uğradığı limanları resmetmiştir. Onu bugüne taşıyan asıl yönü minyatür sanatındaki benzersiz ustalığıdır. Yapıtları başta Topkapı Sarayı Müzesi' nin kütüphanesi ve Süleymaniye Kütüphanesi olmak üzere çeşitli kitaplarda yer almaktadır. Derleme: Recep Akıl 29.11.2012

-Matrak: Osmanlıda askerlerin oynadığı askeri bir spor.

-Matrakçı: 1: Osmanlı ordusunda acemilere matrakla savaşmayı öğreten usta.
2:Türklerde 'matrak' adı verilen, üzeri deri kaplı, başı yuvarlakça değnek biçiminde bir spor aracı ile oynanan cirit oyununa benzer bir spor kolunun ustası.

-Divani Yazı: İslâm dininin hızla ve çok geniş bir sahaya yayılmasıyla birlikte, kısa zamanda doğuda Pasifik Okyanusu'ndan batıda Atlas Okyanusu'na kadar geniş bir alanda kullanılan Arap tarzı bir yaz biçimi.

-Nesih Yazı: Hat sanatında 'şeş kalem' diye adlandırılan, Arap harfleri ile yazılan, yuvarlak ve yumuşak hatlı bir yazı biçimi.

Recep Akıl

Portreler 31 - Halid Bin Velid

Halid bin Velid tahminen 590 yılında dünyaya geldi. Annesi Lübabe ve babası ise Mahzum ailesinden Velid'dir. Daha ilk gençliğinde ustalık derecesinde mızrak, yay ve kılıç kullanmayı ve süvariliği öğrendi. Mensubu olduğu Mahzum kabilesi savaş sanatı ile ilgili olarak uzmanlaşmış bir Kureyş kabilesiydi.

Bedir savaşına katılmamış ama Uhut savaşında müşriklerin süvari birliği komutanlığını yapmıştı. Müslümanların Uhut Savaşı'nı kaybetmesini en önemli sebebi Halid bin Velid'dir. Başında bulunduğu Süvari birliği ile Müslümanları arkadan çevirip savaş müşriklerin kazanmasına vesile olmuştur.

Bu savaşın kaybedilmesinde Müslüman okçuların yerlerini terk ederek ganimet için savaş alanına girmesinin de payı vardır ama asıl pay Halid bin Velid'e verilmelidir.

Halid bin Velid kardeşi Velid Bin Velid'in İslam'a davet eden teşvik edici mektuplarının ve efendimiz aleyhisselâmın kendisini öven sözlerinin de teşvik etmesiyle Hicret'in 8. yılında Müslüman olmuştur.

İslam'ın karşısındaki en yaman kılıç olan Halid Bin Velid, Müslüman olduktan sonra da İslam'ın yenilmez bir komutanı olmuştur. Komutanlığını üstlendiği yüzün üzerindeki hiçbir savaşta yenilmemiş büyük bir savaşçıdır.

Mute seferinde Roma ordusu karşısında kazanmış olduğu büyük zaferden sonra Hazreti Peygamberimiz efendimiz tarafından kendisine Seyfullah (Allah'ın kılıcı) ismini verir.

Hız Halid Bin Velid, Hz. Ömer'in halifeliği zamanında ordu komutanlığından alınıp idari görevlere verilir. Bir yıl sonra bu görevlerden istifa edip köşesine çekilmiş ve Miladi 642 yılında vefat etmiştir.

MUTE SEFERİ:

Hazreti Peygamber'in Medine'ye hicret edip yerleşmesinden sonra o günün büyük devletlerinin hükümdarlarına, onları İslam'a davet etmek için birer elçi göndermişti. Bu elçilerden biri olan Haris bin Umeyr Bizans İmparatorluğu'na bağlı Busra (Havran) valisine gönderilmişti. Ancak Busra valisi Şurahbil, elçiyi öldürttü.

Bunu haber alan efendimiz aleyhisselâm Şurahbil'in üzerine ordu gönderilmesine karar verdi ve 3000 kişiden oluşan bir ordu hazırladı. Bu ordunun başına da komutan olarak Zeyd bin Harise'yi tayin etti. "Zeyd bin Harise şehit olursa yerine Cafer bin Ebu Talib geçsin. Cafer bin Ebu Talib şehit olursa, Abdullah bin Revaha orduya komuta etsin. Eğer Abdullah bin Revaha da şehit olursa, Müslümanlar aralarından münasip birini seçip onu kendilerine komutan yapsın," diye de talimat vererek dualarla yolcu etti.

İslam Ordusu'nun Medine'den hareket ettiğini duyan Şurahbil, Bizans İmparatoru Heraklius'a haber göndererek yardım isterken aynı zamanda kardeşi Sedus komutasındaki bir birliği de Müslümanları karşılamak üzere Vadi'l Kura'ya gönderdi.

İki ordunun burada karşılaşmasında Sedus öldürülüp ordusu da İslam Ordusu tarafından bozguna uğratılarak Şam'a doğru ilerlendi. Bu sırada Bizans İmparatoru Heraklius'un 100.000 kişilik bir orduyla üzerlerine geldiğini haber alan Müslümanlar, nasıl davranacakları konusunda değerlendirme yaptılar.

Bu değerlendirmeden, efendimiz aleyhisselâma haber gönderilmesi ve gelecek olan cevaba göre hareket edilmesi yönünde bir karar çıktı. Ancak bu savaşta şehid olacak olan Abdullah bin Revaha'nın "Arkadaşlar, çekindiğimiz şey, ele geçirmek için yola çıktığımız şeydir, yani şehid olmaktır. Dinimizi yüceltmek için savaşalım. Ya şehid, ya gazi olacağız. Bunun ikisi de güzel değil mi?" şeklinde orduyu teşvik edici konuşması üzerine herkes fikrini tam tersi yönde değiştirip savaş kararı verildi.

İki ordunun Mute Meydanı'nda karşılaşması bu savaşa Mute Savaşı adını vermiştir. Roma ordusunun sayısı İslam Ordusu'nun neredeyse otuz katıdır. İki ordu arasında çetin ve çok kanlı bir çatışma başladı. Rasulullah'ın ismini vermiş olduğu üç sahabi de şehit olunca ordunun komutasını Halid bin Velid aldı.

İlk günün sonunda her iki ordu da geri çekilerek dinlenmeye çekildi. Ertesi gün için yeniden hazırlık yapmaya başlayan İslam Ordusu'nda Halid bin Velid'in, zekice bir taktik değişiklik yapıldı.

Buna göre İslam Ordusu'nda bir gün önce ön saflarda savaşan askerlerle arka saflardaki askerler yer değiştirecekti. Romalılar karşılarında bir gün önce savaştıkları insanları göremeyince Müslümanların yeni birliklerle takviye edildiğini sanacaklardı.

Nitekim bu taktik başarılı oldu. Bir gün önce savaştıkları insanları karşılarında göremeyip onların yerine başkalarını gören Romalılar kısa bir panik yaşadılar. Bu panikten faydalanan Müslümanlar Roma Ordusu'nu kısmen de olsa bozmayı başardılar. Ancak Roma Ordusu'nun 30 kata varan sayı üstünlüğünü göz önünde bulunduran Halid bin Velid, savaşın daha fazla devam ettirilmesinin Müslümanların aleyhine olacağını düşündüğünden Medine'ye dönme kararı aldı ve o gece geri çekildi.

Roma Ordusu da çok fazla kayıp vermişti. Dolayısıyla onlar da İslam Ordusu'na yönelik herhangi bir takip girişiminde bulunmaya cesaret edemedi.

3000 kişilik bir orduyla 100.000 kişilik bir orduya hezimet yaşatan Müslümanlar bu zaferin onuruyla Medine'ye döndüler. Efendimiz aleyhisselâm bu muzaffer orduyu şehrin dışında karşılayarak onları methedip övmek suretiyle şereflendirmiştir.

Mute Savaşı Müslümanlar için çok önemli bir savaştır. Çünkü Mute'den sonra Müslümanlar kuzeylerindeki bu bölgeyi kısa zamanda fethederek İslamlaştırmışlar Yeni fetihlere kapı açmışlardır. Derleme: Recep Akıl 17.10.2013

Recep Akıl

Portreler 32 - Hayim Nahum Gerçeği

Prof. Dr Necmettin Erbakan'ın Gazeteci Behiç kılıç'a vermiş olduğu bir röportajda anlattığına göre Lozan'ın hemen sonrasında işletilen bir Hayim Nahum doktrini vardır. 'Nahum son noktanın konulduğu aşamada, Lozan'da İsmet İnönü'nün müzakerecileri içerisinde dir.

Lozan görüşmelerinde Türk tarafının talepleri, Batı emperyalizminin "Büyük oyun'unu" bozacak unsurlar taşıyor. Avrupa tarafı kesinlikle bu anlaşmaları onaylamak istemiyor. Savaşın dayatılması konuşuluyor. Türk tarafı taviz vermiyor, Görüşmeler tıkanıyor. Bu tıkanıklığın önünü açmak için Hayim Nahum devreye giriyor. İngilizlerle temas kurup kapalı kapılar arkasında onlara şu mesajı veriyor.

"Uzatmayın, gördüğünüz gibi topla tüfekte istediğiniz sonucu alamıyorsunuz. Zamana ve siyasete bırakın. O zaman sonuç alınacağını göreceksiniz. Bırakın Türkiye şimdilik kendi belirlediği yolda ilerlesin. Yapılacak olan kilidi 'içeriden' açmaktır. Zamanı geldiğinde ve Türkiye'nin içini boşalttığınızda, amacınıza ulaştığınızı göreceksiniz. Bunun için sabır ve doğru yapılmış bir plan yeterlidir." Lozan'dan bu yana Türkiye üzerinde oynanan oyun işte bu Hayim Nahum doktrini üzerinden sürdürülüyor.

Hayim Nahum'a göre yeni Türk devletinin içini boşaltmadan onu teslim almak mümkün değildir. Birinci Dünya Savaşı sonrasında Anadolu'nun işgalinin ana sebebi Siyonizm'in hedefi olan "Büyük İsrail Projesi'ni" hayata geçirmek, gerçekleştirmek. Amaç, vaat edilmiş topraklarda Siyonistlerce oluşturulacak çekirdeğin giderek büyütülüp Anadolu'yu da içine alacak şekilde genişletmek.

Bilinen bir gerçektir, İsrail bayrağının alt ve üst kenarlarındaki mavi çizgilerden birisi Fırat Nehri'ni simgeler. Diğeri de Nil Nehri'ni...

Fransızların Antep'i Maraş'ı, Urfa'yı işgali edişlerinin altında yatan asıl sebep bu amaca bir tür hizmettir. Ama bu işgal umdukları gibi gitmiyor. Çünkü bu topraklarda Sütçü İmamlar var. Yiğit Anadolu halkı bu işgali kırıp Fransızları Güney doğu Anadolu'dan sürüp atınca Siyonist proje akim kalıyor. Ama Yahudi bu, nihai amacına ulaşmak için asla vazgeçmez, vazgeçmiyor. Bu sefer de Hayim Nahum vasıtasıyla sözüm ona yapılacak barışta arabulucu olarak Lozan'da ortaya çıkıyor.

Evet, arayı da buluyor. İngilizlere vermiş olduğu stratejik öneme haiz " Üzerlerine gitmeyin bırakın. Savaş Türkleri yıldırılmaz. Yeni bir savaşa artık Avrupa da girişebilecek durumda değil. İstediklerinin hepsini değil ama bir kısmını verin. Bırakın kazandıklarını sansınlar. En iyi strateji kilidi içeriden açmak. Bu da zamanla olacak iştir. Sabır lazım."

Dönüp geliyor İsmet Paşa ve Türk heyetine de "Türkiye'nin bir daha savaşacak gücü yok. Halk yılgın ve yoksul. Her şeyi almak mümkün değil. Biraz geri adım atmak ve geri kalanları almak için de zamana bırakmak gerek," diyerek Türk heyetini ikna ediyor ve kilitlenen görüşmelerin önünü açıyor.

Bugün hâlâ ülkemiz üzerinde oynanan oyunun temelinde İsrail devletinin nihai amacı olan vaat edilmiş toprakları elde edebilmek hayali yatıyor. "Abartı" denilebilir ama asla değil. ABD ve İngiltere'nin başını çektiği Siyonist maşaları da bu hayalin karakter oyuncularındır.

Bu ne kadar mümkün olabilir? Dün Sütçü İmam gibi vatanseverlerin sayesinde bunu gerçekleştiremediler. Bu gün de Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde bu toprakların namuslu yiğit insanların direnişisi sayesinde başaramayacaklar.

Ve tabi bu durumda bir şey asla unutulmamalıdır. Siyonizm her dönem Hayim Nahum gibileri bulmuş ve kullanmıştır ve halen de kullanmaktadır. Bundan böyle de bulup kullanmak konusunda hiç zorluk çekmeyecektir. Bize düşen bu hainlere göz açtırmamak tuzaklarını başlarına geçirmektir. Buna bizim gücümüz yeter. Yeter ki vazgeçmeyelim.

NOT: Şimdi burada "Bu saatten sonra 50 küsur yıl önce ölmüş birisi niçin gündeme getirilir?" Diye sorulabilir. Cevap basit: Geçmişini bilmeyen geleceğini yönetemez.

_____ /

HAYİM NAHUM KİMDİR?

Haim Nahum (1873'de Manisa'da doğdu. Babası küçük bir memurdu. Genç yaşta büyükbabasıyla Filistin'e giderek İbranice ve Arapça öğrendi. Ülkeye döndüğünde arzusu İstanbul'da İslam hukuku ve diplomatlık eğitimi görmektir. Ailesinin maddi olanakları yeterli olmadığından 1891'de "Alliance Israélite Universelle" kuruluşuna başvurarak hukuk teoloji ve diplomatik öğrenimi görmek için yardım istedi.

İsteği kabul edilen Nahum, 1893-1897 arasında Paris Ruhani Okulu'nda öğrenim gördü. 1897'de haham tayin edilmeden 1895'te Teoloji Yüksek Okulu'ndan; 1896'da ise yaşayan Doğu dillerinden edebi Arapça ve Farsça bölümlerinden diploma almayı başardı. Aynı yıllarda Paris'teki Yahudi okullarında ders verdi. Paris'te bulunduğu sürece sürgündeki Jön Türklerin çevresine katıldı. Kurmuş olduğu ilişkiler, İstanbul'a döndüğünde politik yaşamında büyük yararlar sağladı.

Nahum 1897'de İstanbul'a dönüşünde Ruhani Okulu'nda ders vermeye başladı. Aynı zamanda hahambaşılığın yönetiminde de görev aldı. Çalışmaları, Alliance tarafından desteklenen Nahum 1898'de Bulgaristan, 1902'de ise Roma baş hahamlığına aday gösterildiyse de seçilemedi. 1908'de II. Meşrutiyet'in ilanıyla görevinden istifa eden Moşe Levi'nin yerine hahambaşı seçilen Haim Naum bu görevini 1919'a kadar sürdürdü.

Görevinden istifa ettiği 1919'dan Kahire baş hahamı seçildiği 1926'ya kadar Paris'te oturan Nahum, bu dönemde de siyasetle ilgilendi. Özellikle Fransız basınında kurulmakta olan Türkiye Cumhuriyeti ve Kemalist akımla ilgili demeç ve röportajları yayımlandı. 1922'de Cumhuriyet'in ilanından önce yeni bir kampanyayla büyük güçlerin Ankara hükümetiyle barış anlaşmaları imzalamaları için çaba gösterdi. Kemalistlerin propagandasını yaptı. 1923'te Türk heyetinde yer alarak Lozan Barış Konferansı'na katıldı. Bu hizmetinden ötürü Türk hükümeti tarafından Efendi unvanı verilerek ödüllendirildi.

Nahum 1926'da baş haham seçilmesi üzerine Kahire'ye yerleşti. Kısa bir süre sonra senatör tayin edildi. 1960 yılında Kahire'de öldü.

Araştırma ve Derleme: RECEP AKIL

Recep Akıl

Portreler 33 - Sudanlı Zenci Musa

Tarih, nerede ne olmuş, kimlerle kimler savaşmış, kim kazanmış kim kaybetmiş, kimler kimlerle barışmış sonra yeniden niçin savaşmış. Kim kimin toprağını işgal etmiş kim kime ne vermiş, kimden ne almış, ihtilaflar, ittifaklar kimler arasında olmuş neler olmuş neler bitmiş vs. vs. vs. değildir elbette.

Tarih, olaylardan çok o olayların içindeki insanı yazar. İnsan üzerinden de sonuca gider. Tabi başrolde insan olunca o insandan hem kahraman hem anti kahraman çıkıyor.

Anti kahramanları şimdilik bir kenara bırakalım biz gelelim kahramanlara, bu kahramanlardan da bizimkilere onların içinden de Zenci Musa'ya.

Bu mübarek milletin tarihinde o kadar çok kahraman var ki yazmakla bitmez. Öte yandan yazmak da lazım. Çünkü bu kahramanlar bilinmeli ki genç kuşaklar örnek alınsınlar.

İşte Zenci Musa da böyle bir kahraman, tam da örnek olacak cinsten. Aslen Sudanlı olan Musa 1880 yılında Girit'te dünyaya gelmiş. Babasıyla birlikte Girit'te yaşarken onun ölümü üzerine dedesinin yanına Kahire'ye gitmek zorunda kalıyor.

Dede Osmanlı hayranı bir insan. Kahire'de Türklerin yaşadığı bir mahallede oturuyor. Kendi halinde bir adam kimsesi yok. Torununa kol kanat geriyor, sahip çıkıp yetişmesini sağlıyor.

Yılı 1911 Musa dedesiyle birlikte gönüllü olarak Trablusgarb savaşına katılıyor. Bu savaş sırasında yerli halkı örgütlemek ve İtalyanlara karşı savaşmalarını sağlamak üzere Libya'da bulunan Osmanlı istihbaratçısı Kuşçubaşı Eşref'le tanışıyor ve ona emir erliği yapmaya başlıyor.

Düşman o kadar çok ki Osmanlı'da savaş mı biter. Trablusgarb biterse bir başka yerde bir başkası başlar. Nitekim öyle de oluyor ve Balkan savaşları başlıyor, ardından I. Dünya Savaşı. Sudanlı Zenci Musa komutanı Kuşçubaşı Eşref Bey'le Önce Balkan savaşlarında, sonra I. Dünya Savaşı sırasında Sina-Filistin Cephesi'ne, Hicaz-Yemen Cephesi'ne, Çanakkale Savaşına ve I. Kanal hareketine katılıyor.

Sudanlı Zenci Musa katıldığı bütün savaşlarda Komutanı Kuşçubaşı Eşref'in emrinde hem silahlı mücadele veriyor hem de devleti için istihbarat faaliyetlerinde bulunuyor. Son görev yeri olan Yemen'de İngilizlere esir düşen Sudanlı Musa I. Dünya Savaşı'nın bitmesiyle birlikte serbest bırakılınca İstanbul'a geri dönüyor.

Yıl 1919 İngilizlerin önderliğindeki İtilaf Devletleri 500 yıl boyunca dünyanın en önemli İmparatorluğu olan Osmanlı İmparatorluğu'nun Payitahtı İstanbul işgal etmiştir ve Sudanlı Zenci Musa işte bu işgalin hüznü ve acısını yaşayan İstanbul'un Limanı'nda hamallıkla ekmeğini kazanmakta ve Üsküdarlı Şeyh Ata Efendi'nin Özbekler Tekkesi'nde kalmaktadır.

Kederden midir, yoksulluktan mı, yoksa bakımsızlıktan mıdır bilinmez ama Musa verem oluyor. Bütün ısrarlara rağmen bir sanatoryuma yatmaya razı olmuyor ve bu dünyadaki gurbet hayatı 1919 yılının her hangi bir gününde işgal altındaki İstanbul'da son buluyor. Naası, son günlerini geçirdiği Özbekler Tekkesi'nin yanında bulunan kabristana defnediliyor. 17.12.2018

Recep Akıl

Portreler 34 - El Kindi

Kindî ya da tam adıyla Ebu Yusuf Yakub bin İshak el-Sebbah el-Kindî Bugün Irak sınırları içerisinde bulunan Kûfe'de doğdu. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemesine rağmen dokuzuncu yüzyılın başında doğduğu tahmin edilmektedir.

Arabistan'ın köklü kabilelerinden biri olan Kahtân soyundandır. Kindî'nin ataları İslam öncesi dönemde Kinde bölgesinin yönetimini uzun süre ellerinde buldurmüşlardır.

Beşinci göbekten dedesi Eş'as ibn Kays, Kinde meliki iken 631 yılında Medine'ye gelerek Hz. Peygamber'in (s.a.s.) huzurunda Müslüman olmuştur. Kindî'nin babası İshak ibn Sabbâh, Halife Mehdî-Billâh, Hâdî-İlelhak ve Hârûnürreşîd zamanlarında Kûfe valiliği yapmıştır.

Kindî'nin çocukluk ve gençlik yılları Kûfe ve Basra'da geçti. Küçük yaşta babasını yitiren el Kindî geleneksel temel eğitimden sonra dil ve edebiyat alanında eğitim gördü. Daha sonra Bağdat'a giderek ölünceye kadar bu şehirde yaşadı.

Bağdat'ta Abbasi halifesi Me'mûn'un himayesinde dinî, ilmî, felsefî ve edebî toplantılara katıldı. Halife Me'mûn 830 yılında Bağdat'ta Beytülhikme'yi kurunca Kindî de bu merkezde görevlendirildi.

Abbasi halifeleri Me'mûn, Mu'tasım ve Vâsik'tan destek gördü. Halife Mu'tasım, oğlu ve veliahdı olan Ahmed'in eğitim ve öğretimiyle onu görevlendirdi. Kindî eserlerinin önemli bir kısmını bu veliahdın isteği üzerine kaleme aldı ve ona ithaf etti.

Kindî felsefeden tıbbâ, matematikten, ilahiyata, astronomiden, siyasete, psikolojiden, diyalektiğe, astrolojiden, kehanete ve optikten kimyaya kadar yirmi ayrı dalda eser vererek sayıları 277'yi bulan bir külliyat oluşturmuştur.

Veliahd Ahmed dışında özel dersler vermek suretiyle eğittiği talebeler arasında kendisi de bir filozof olan Ahmed bin Tayyib es-Serahsî, hekim ve coğrafyacı Ebû Zeyd el-Belhî, matematik ve astronomi âlimi Ebû Ma'ser el-Belhî gibi önemli âlimler bulunmaktadır.

Orta Çağ Avrupası'nda 'Alkindus' adıyla tanınan, ilk İslam filozofudur. Felsefesinde, Platon Aristoteles ve Plotinus'un görüşlerinin bir sentezini yapmıştır.

Kindî Aristo'nun eserlerinin tanıtılması ve felsefî kavramların geliştirilmesinde önemli görevler üstlenmiştir. Felsefenin birikimsel olduğunu düşünen Kindî, yöntem olarak mantıkla birlikte matematiği de kullanmıştır.

Evrenin yoktan yaratıldığı, cisim, hareket ve zamanın sonlu ve sınırlı olduğunu düşünen Kindî Aristocu felsefî terminolojiyi kullanmakla birlikte âlemin yoktan yaratılışı konusunda Aristo'dan radikal bir şekilde ayrılmış ve dini görüşten yana tavır almıştır.

Felsefenin yönteminin kanıtlama, kanıtlamanın hedefinin maddeye biçim kazandıran özleri bilmek, felsefenin amacının ise Tanrı'ya erişmek olduğunu öne süren Kindî'ye göre, felsefi bilginin ilk basamağı akıl yürütmedir.

İnsanın akıl yürütme yoluyla adım adım basitten bileşiğe ve en yetkin olana doğru yükseldiğini öne süren filozof, varlığa akılcı bir açıdan yaklaştığı için, Tanrı'nın özüne ait sıfatları inkâr ederek dini görüşten uzaklaşmıştır.

Tanrı'nın sıfatlarının ancak olumsuz bir biçimde bilinebileceğini savunan El-Kindî'ye göre, Tanrı mutlak Bir'dir. Mutlak varlık olması nedeniyle, Mutlak Bir'in şekli, niteliği, niceliği, maddesi yoktur ve O görelî bir varlık değildir.

Kindî Mekân ve hareketin izafî olduğunu, zamanın cisim ve hareketten ayrı düşünülmemeyeceğini söylemiştir. "Yavaş dediğimiz şey, uzun zaman içinde belli bir mesafenin kat edilmesidir. Hızlılık ise kısa zaman içinde aynı mesafenin kat edilmesidir"

Kindî, kriptoloji biliminde Jül Sezar (MÖ 50) tarafından bulunan ve uygulanan tek alfabeli yerine koyma şifreleme yöntemini geliştirerek frekans analizini bulan ilk kişidir.

Düşünce alanından başka konularda da âlim bir kişiydi. Farabi ve İbn-i Sina'nın çalışmalarından önce kendisi de yaşadığı asrın Büyük Müslüman Filozofları arasında sayılmıştır.

Kindî, Batlamyus'un 'Güneş Sistemi' teorisini desteklemiştir. Bu teori; Dünyanın değişik sistemlerin merkezi olduğu ve bilinen gezegenler; Ay, Merkür, Venüs, Jüpiter, Mars, Güneş'in bu yörüngede döndüğünü söyler. Kindî bu teori hakkında; " Rasyonel varlıklar bir yörünge içerisinde döner, dönüşü ise Allah'a itaati ve ona boyun eğmesi şeklinde olur." demiştir. Ne var ki bu sözü, semai varlıkların etkisinin maddî dünyaya tesiri ile bir gizem haline gelmiştir.

İslam dünyasında ilimlere dair ilk tasnifin Kindî tarafından yapıldığı söylenebilir. Kindî ilimleri dinî ve insanî diye ikiye ayırır. Dinî (ilâhî) ilimlerin kaynağı vahiydir. Vahiy ise istek ve irade, çaba olmaksızın, belli bir yöntemle başvurmadan Allah'ın peygamberlerin temiz ruhlarını aydınlatmasıyla oluşur.

Felsefenin çatısı altında toplanan insanî ilimler ise alet ve başlangıç ilimleri ile doğrudan ilimlerdir. Başka ilimlere giriş mahiyetindeki alet ilimleri mantık ve matematiktir. Mantık, Aristo'nun Organon külliyyatında yer alan bölümleri, Matematik ise aritmetik, geometri, astronomi ve müzik bölümlerini içerir.

El-Kindî, İslâm âleminde mûsikînin kaidelerini ilk vaz 'eden kimsedir. Bir bakıma Farabi ve İbn Sînâ'ya yol açmış, onlar da bu yolu geliştirmişlerdir. Ayrıca Arap mûsikîsini belirli bir seviyeye oturtmuş, Grek mûsikî eserlerini şerh etmedeki başarısıyla da önemli bir rol oynamıştır.

Grekler, mûsikîyi işlemişler ve nazarî kaidelerini tespit etmişlerdir. Fakat Kindî bunu olduğu gibi almamış, bilhassa o dönem Bağdat'ta icra edilen mûsikîye uygun bir şekilde tatbik etmiştir.

Kindî, halife Mütevekkil zamanında saraydan uzaklaştırıldı. Dönemin büyük matematikçisi ve astronomu Benû Mûsâ Muhammed ve Ahmed adlı kardeşlerin komploları sonucu kütüphanesine el konuldu. Fakat Kindî, bir matematik probleminin çözümü karşılığında kütüphanesini geri aldı.

Hayatının son yirmi yılını saraydan ve toplumdan uzak yalnız geçirdi. Kindî'nin ölüm tarihi de kesin olarak bilinmemekle birlikte 866- 873 yılları arasında Bağdat'ta vefat ettiği tahmin edilmektedir.23.04.2019 Derleme recep akıl

-----/

Recep Akıl

Portreler 35 - El Cezerî

Ebû'l İz İsmail İbni Rezzaz El Cezerî; kısaca El Cezerî... Sibernetik* alanında ilk sözlere söylemiş, bu alanın kurucusu olarak kabul edilen Müslüman bilim adamı... İlk robotu yapıp çalıştırdığı kabul edilen el Cezerî aynı zamanda Leonardo da Vinci'ye de ilham kaynağı olmuş bir bilim adamı bir mühendistir.

Bilindiği gibi sibernetik; haberleşme, kontrol, denge kurma ve ayarlama ilmidir. Bu ilim gerek insanlarda, gerekse makinelerde karşılıklı bilgi alışverişi, kontrol ve denge durumunu incelemekte ve bu sistemi geliştirmeye çalışmaktadır. Bu ilmin gelişmesiyle bugün elektronik beyinler ve otomasyon denilen sistemler ortaya çıkmıştır.

Yazdığı "Mekanik Hareketlerden Mühendislikte Faydalanmayı İçeren Kitap" anlamına gelen (El Câmî-u'l Beyn'el İlmî ve El-Amel'ên Nâfi fî Sınâ'ati'l Hiyel,) isimli kitapta 50'den fazla cihazın kullanım esaslarını, yararlanma imkânlarını, çizimlerle göstermiş olan el Cezerî aslında zanaatkârlık geleneğinin bir parçasıdır. Bu sebeple mucitten daha çok, cihazların teknolojisine değil de işçiliğine ilgi duyan, buluşlarını karmaşık teorik hesaplamalar yerine deneme yanılma yöntemiyle ortaya çıkaran pratik bir mühendis ve bir mekanikerdir.

Dünya bilim tarihi açısından bugünkü sibernetik ve robot biliminde çalışmalar yapan ilk bilim insanı olan el Cezerî'nin yaptığı otomatik makineler günümüz mekanik ve sibernetik bilimlerinin temel taşlarını oluşturmaktadır.

1136 yılında Şırnak ilinin bir ilçesi olan Cizre'nin Tor Mahallesi'nde dünyaya gelen el Cezerî Camia Medresesi'nde eğitim almıştır. Lakabını doğduğu şehir olan Cizre'den alan el Cezerî aynı zamanda fizikçidir. Diyarbakır Ulu Camii'nin ünlü 'güneş saati' onun tarafından yapılmıştır. El Cezerî 1206 yılında doğduğu şehir olan Cizre'de vefat etmiştir. Allah (c.c.) rahmet eylesin. 26.09.2018 Derleme: recep akıl

* SİBERNETİK:: (ya da güdüm bilim) Canlı ve cansız tüm karmaşık sistemlerin denetlenmesi ve yönetilmesini inceleyen bilim dalı... Sibernetik bazı kaynaklarda, kısaca canlılardaki sinir sistemini bilgisayar sistemlerine uyarlamaya çalışan bilim dalı olarak da açıklanır.

Modern sibernetiğin kurucuları arasında gösterilen Amerikalı matematikçi ve felsefeci Norbert Wiener, sibernetiği insan ve hayvanlarda kontrol ve iletişimi konu alan çalışma alanı, olarak tanımlamıştır.

Tanımlamalardan bir sonuç çıkarmak gerekirse, sibernetiğin ana amacı için öz denetimli bilgisayarlar geliştirmek olarak formüle edilebilir. Bu amaç doğrultusunda bilgisayar sistemlerinin geliştirilebilmesinin önü sibernetikle açılmış ve robotik kodlama alanının oluşumuna ve gelişimine katkı sağlanmıştır.

NOT: Bu kısa yazı el Cezerî'nin kimliğiyle ilgili bir tanıtma ve bilgilendirme yazısı olarak derlenmiştir. Yeterli olmadığını düşünenler olabilir. Daha geniş bir bilgiye ulaşmak isteyen dostlar için İnternet'te daha ayrıntılı bilgi mevcuttur.

Recep Akıl

Portreler 36 - Uluğ Bey

Batılı bilim adamlarınca `15. yüz yılın astronomu' unvanıyla tanınan Türk matematikçi ve astronomi bilgini Uluğ Bey, aynı zamanda Timur İmparatorluğu'nun 4. sultanıdır. Asıl ismi Mirza Muhammed Çaragay bin Şâh Ruç olan ama dedesi Timur tarafından sevilmesi sebebiyle Timurlulardaki `emîr-i kebîr'in' Türkçe karşılığı `Uluğ Bey' unvanıyla bilinir.

Babası, Timur'un küçük oğlu Şâhruh, annesi Gevher Şâd'dır. 1394 yılında Azerbaycan'ın Sultaniye kentinde dünyaya geldi. Timur'un sarayında dinî ilimlerin yanı sıra mantık, matematik ve hey'et (astronomi) eğitimi aldı. 1404'te henüz on yaşındayken Timur tarafından Muhammed Sultan'ın kızı Oge Begüm ile evlendirildi.

Timur'un Çin üzerine gerçekleştireceği sefere katıldı. Ancak Timur'un 18 Şubat 1405 tarihinde Ötrar'da ölmesi üzerine onun naaşıyla birlikte Semerkand'a geri dönmek üzere harekete geçti.

Timur ölmeden önce torunlarından Pir Muhammed'i varisi seçmesine rağmen Timur'un diğer torunlarından Halil Sultan, taht üzerinde hak iddia etmeye başlayınca Semerkand savunucuları Uluğ Bey ve beraberindeki emirleri şehre sokmadılar. Bunun üzerine Uluğ Bey Buhara'ya gitmek zorunda kaldı. Buhara'da da can güvenliği kalmayınca gizlice babası Şâhruh'un bulunduğu Herat'a geçti.

1406 yılında babası ve kuzeni Pir Muhammed'in ordularının başında Ceyhun dolaylarında Sultan Halil ile karşılaştı. Ancak meydana gelen savaşta Sultan Halil'in galip gelmesi üzerine bir kere daha Herat'a kaçmak zorunda kaldı.

1409 yılında Şâhruh, Sultan Halil'i ele geçirerek Semerkand'a hâkim oldu. Uluğ Bey de emir Şah Melik'in gözetiminde buranın hükümdarı oldu. Sonrasında Emir Nureddin isyanının bastırılması, Emir Şah Melik'in Herat valisi olmasıyla da Semerkand merkezli Mâverâünnehir bölgesinde tek başına hüküm sürmeye başladı.

1414 baharında amcası Şeyh Ömer'in oğlu Ahmet denetimindeki Fergana'ya sefer düzenledi. Semerkand'da hüküm sürerken genel olarak avcılık, eğlence ve âlimlerle sohbetlerle geçiren Uluğ Bey, şeyh, molla ve dervişlerle iyi ilişkiler sağlayamamıştı. Bu dönemde saray kuşçularından Alaaddin Ali bin Muhammed (Ali Kuşçu) ile dostluk kurdu.

1425 yılında Moğollar üzerine sefer düzenleyerek Issık Gölü dolaylarına kadar geldi. Moğolları dağıtarak önemli miktarda ganimetle Semerkand'a döndü. Sonrasında babasından aldığı destek kuvvetlerle Özbekler üzerine sefer düzenlese de yenilerek Semerkand'a çekilmek zorunda kaldı.

Şeyhler, mollalar ve dervişler tarafından şehre sokulmak istenmese de kendisine sadık adamlarının desteğiyle Semerkand'a girip düzeni yeniden sağladı. Uluğ Bey, ava ve eğlence hayatına düşkün bir hükümdardı. Fakat bu alışkanlıklarından vaz geçerek bu dönemde ilim çalışmalarıyla uğraşmaya başladı.

İlmî sohbetler, matematik ve astronomi konularında kendini eğiterek geliştirdi. Önemli âlimler Kadızade, Rumî, Gıyaseddin, Cemşid, ve Ali Kuşçu ile ilmi çalışmalar yaptı. Semerkand yakınlarında rasathane kurulması çalışmalarını başlattı. 1429 Ekimi'nde rasathaneyi tamamladı.

Babası Şâhruh'un 1447 yılında ölümüyle yeniden Timurlu tahtı için yaşanan mücadeleye

katıldı. Herat'a sefere çıktı ve karşısına çıkan Ebubekir Mirza'yı ele geçirerek onun kuvvetlerini de ordusuna kattı. Herat'ta hâkim olan annesi Gevher Şâd ve kardeşi Baysungur'un oğlu Alaüddevle ile anlaşarak eski sınırları kabul etti.

Ancak oğlu Abdülatif, valisi olduğu Belh şehrinde Alaüddevle tarafından kuşatılınca yeniden sefere çıktı. 1448 yılı baharında Alaüddevle'nin kuvvetlerini yenerek Herat'a girdi ve tahtta egemenliğini sağladı. Herat'a oğlu Abdülatif'i vali yaparak batıya doğru harekete geçti.

1449 yılında Belh'te bulunan oğlu Abdülatif'in kendisine sefer düzenleyeceği haberini alınca onun üzerine harekete geçti. Ceyhun kıyılarında karşılaşan kuvvetler küçük çaplı çarpışmalarda bulundu.

Bu esnada Semerkand'da yeni bir isyan başlamıştı. Bu isyanı bastırmak için Semerkand'a döndü. İsyanı bastırıp yeniden oğlu Abdülatif'in üzerine giden Uluğ Bey, Semerkand yakınlarındaki Dimaşk köyü yakınlarında oğluna yenildi. Bir süre kaçtıktan sonra Semerkand'a dönerek oğluna teslim oldu.

Teslim olduktan sonra Hacca gitmek için oğlunun iznini alan Uluğ Bey, yolda oğlunun adamları tarafından öldürüldü. 1449. Allah rahmet eylesin.

Uluğ Bey, Semerkand'ta bir medrese ve bir de rasathane yaptırmıştır. Rasathane için yörede bulunan tüm mühendis, âlim ve ustaları Semerkand'a çağırmıştır. Kendisi için de bu rasathanede bir oda yaptırarak tüm duvar ve tavanları gök cisimlerinin manzaralarıyla ve resimleriyle süsletmiştir.

Rasathanenin yapımı ve rasat aletleri için hiçbir harcamadan kaçınmamış yönetimini de Bursalı Kadızade Rumi ve Cemşid el-Kâşi'ye vermiştir. Fakat Cemşid ve Kadızade rasathane bitmeden vefat etmişlerdir. Bunun üzerine rasathanenin tüm işleri o zaman genç olan Ali Kuşçu'ya kalmıştır.

Uluğ Bey'in ölümüne kadar otuz yıl faaliyetini sürdüren rasathane ve burada oluşturulan astronomi tabloları teleskopun icadına kadar ilim dünyasında etkili olmuştur. Uluğ Bey, kullandığı Zîc-i İlhânî'de* gördüğü bazı ölçüm hatalarını ve eksiklikleri gidermek için hem İslâm dünyasında ve hem de Avrupa'da alanında kaynak eser kabul edilen Zîc-i Uluğ Bey'i meydana getirmiştir.

Ali Kuşçu'nun yönetimindeki rasathanedeki gözlemlerden elde edilen bilgiler ışığında Uluğ Bey, ünlü eseri "Zeyç'î" düzenlemiş ve bitirmiştir. Zeyç Kürkani veya Zeyç Cedit Sultani adı verilen bu eser, birkaç yüzyıl doğuda ve batıda faydalanılacak bir eser olmuştur.

Ayrıca onun geometri alanında ve özellikle üçgenler konusunda araştırmalar yaparak tanjant ve sinüs cetvelleri oluşturduğu da bilinmektedir

Zeyç Kürkani, bazı kimseler tarafından açıklanmış ve Zeyç'in iki makalesi 1650 yılında Londra'da ilk olarak basılmıştır. Avrupa dillerinin birçoğuna, çevrilmiştir. 1839 yılında cetvelleri Fransızca tercümeleriyle birlikte, asıl eser de 1846 yılında aynen basılmıştır.

Zeyç Kürkani'nin asıl kopyalarından biri Irak ve İran savaşlarından sonra Türkiye'ye getirilmiş ve hâlen Ayasofya kütüphanesinde dir. Uluğ Bey'in yönetimi zamanında fetihlerden çok babası zamanında olduğu gibi yönetim güçlendirilmiş ve önemli bilimsel gelişmeler yaşanmıştır.

Matematik ve astronomi alanındaki üstün başarılarının yanında Uluğ Bey'in mimaride bıraktığı eşsiz eserlerin bir kısmı zamanımıza ulaşmıştır. 1417-1420 yılları arasında biri Buhara'da, diğeri Semerkand'da iki medrese yaptırmış ve geniş vakıflarla bunları desteklemiştir.

Uluğ Bey Kur'ân-ı Kerîm'i yedi kıraat üzere okuyacak kadar kıraat ilmine de vâkıf bir hükümdar ve ilim adamıydı. Döneminin her alanda başarılı din, ilim, sanat ve edebiyat âlimlerini davet ederek bol ihsanlarda bulunmuş, kendisi de onlardan çok istifade etmiştir. Kadızâde-i Rûmî, Cemşîd el-Kâşî ve Ali Kuşçu bunların en meşhurlarıdır. Uluğ Bey'in saray şairleri arasında İsmet-i Buhârî ile Çağatay şiirinin ilk önemli şairi Sekkâkî'nin özel bir yeri vardır.

Seçkin bir devlet adamı, hükümdar, matematikçi ve astronom olan Uluğ Bey'in ismi Milletlerarası Astronomi Derneği tarafından Ay'ın görünen yüzeyinde bir bölgeye "Uluğ Bey Krateri" şeklinde verilerek isminin yaşatılması sağlanmıştır. 13.02.2018 Derleme: recep akıl

ZİC-İ İLHÂNÎ*:Gezegen hareketlerinin astronomik tabloları olan bir kitaptır. Müslüman gökbilimci Nasır el Dîn el Tusi tarafından Maragha gözlemevindeki astronomi araştırma ekibi ile işbirliği içinde derlenmiştir. Kitap, Farsça yazılmış ve daha sonra Arapçaya çevrilmiştir.

NOT: Bu kısa yazı 'Uluğ Bey' kimliğiyle ilgili bir tanıtma ve bilgilendirme yazısı olarak derlenmiştir. Yeterli olmadığını düşünenler olabilir. Daha geniş bilgiye ulaşmak isteyen dostlar için İnternet'te ayrıntılı bilgi mevcuttur.

Recep Akıl

Portreler 4 - El Biruni

Ebu Reyhan Muhammed bin Ahmed el-Biruni, 973 yılında bugünün Özbekistan'ı sayılan Harezm'de doğdu. Bilim konuları ile ilgili ilk eğitimini bölgenin hükümdar ailesinden olan Ebu Nasr Mansur'dan edindi. Ebu Nasr Mansur, seçkin bir matematikçi ve gökbilimciydi. El-Biruni'ye Öklid geometrisi ve Batlamyus astronomisini öğretti.

11. yüzyılın önemli Müslüman hükümdarlarından Gazneli Mahmut Hindistan'a yaptığı seyahatlerde El-Biruni'yi yanında götürdü. El-Biruni, 1017-1030 yılları arasında Hindistan'da yaşadı ve bu dönemde meşhur kitabı Kitab'üt-Tahkik Ma li'l-Hind'i yazdı.

Yunan filozoflarından Aristo, Arşimet ve Demokritus'un çalışmalarından etkilenen El-Biruni, bilimsel çalışmalarına 17 yaşında başladı. Güneşin yüksekliği ve şehrin boylamını hesapladı. Güneşin hareketlerinden, mevsimlerin ne zaman başladığını belirledi. Dünyanın çapını, bugünkü değere çok yakın olarak buldu. Jeodezi* biliminin kurucusu oldu. Hindistan'dayken öğrendiği trigonometrinin astronomiden ayrı bir bilim olarak görülmesi gerektiğini savundu. Trigonometrik fonksiyonlarda yarıçapın birim olarak kullanılmasını önerdi.

El-Biruni, astronomi ve coğrafya ölçümleri için birçok alet geliştirdi. Ne yazık ki geliştirdiği ölçme aletlerinin birçoğu zaman içerisinde kayboldu. Sadece piknometre, mekanik usturlap ve bazı harita projeksiyonları günümüze kadar ulaşan ölçme araçları oldu.

El-Biruni, aynı zamanda çok iyi bir ansiklopedi yazarıydı. El-Asar'il-Bakiye an'il-Kuruni'I Haliye isimli kitabında Orta ve Yakın Doğu'da kullanılmakta olan takvim sistemlerini gösterdi. Hindistan'ın erken ortaçağ bilimlerini betimleyerek, matematik, astronomi ve astrolojinin temellerini anlattı.

El-Kanunü'l-Mesudi kitabı ile ayrıntılı bir matematiksel coğrafya eseri yazdı. İstihrâc el-Evtâr fi Dâire isimli kitabında Orta Asya'nın topografyasını belirledi. Kitabü'I Cemahir fi Ma'rifeti Cevahir'de 50'nin üzerinde mineral, maden, metal, alaşım, porselen gibi maddeler hakkında detaylı bilgi verdi. Kitabında, her bir maddenin, maddeleri birbirinden ayırt etmeye yarayan özgül ağırlıklarını gösterdi.

Ömrü boyunca incelediği bitkileri Kitâbü's-Saydele isimli kitabında listeledi ve doğal ilaçların hangi hastalıklara iyi geldiğini kapsamlı bir şekilde anlattı.

Newton'dan 700 sene önce, Newton'un matematiksel olarak ispatladığı yer çekimi kuramı üzerine ilk fikirleri El-Biruni ileri sürdü. Geliştirdiği teleskoplar ile gözlemleri sonucunda, gezegenlerin güneş etrafında döndüğünü doğrulayan Galileo'dan 600 sene önce, 'dünyanın döndüğü' fikrini El-Biruni savundu.

Dünya dönüyorsa, ağaçlar ve taşların neden fırlamadığı sorusuna, merkezde bir çekicilik olduğu ve her şeyin dünyanın merkezine düştüğü cevabını verdi. Kuzey, Güney, Doğu ve Batı'nın farklı noktalarda bulunduğu; denizlerin ardında bir karanın bulunduğunu (Bugünkü Amerika) öngördü.

El-Biruni, 1048 yılında 75 yaşındayken vefat etti. Kendisinden çok sonra gelen Newton, Toricelli, Copernicus, Galileo gibi bilim adamlarına ilham kaynağı oldu. Türkçe dâhil 15 dilde yayımlanan The UNESCO Courier dergisi, 1974 yılında çıkardığı sayıyı El-Biruni'ye ayırdı. El-Biruni'yi "Binlerce yıl önce, Orta Asya'da yaşamış evrensel deha" olarak

tanıttı.

_____ /

* Jeodezi, yeryuvarının modellenmesiyle, yeryuvarında ve dış alanında dört boyutlu presizyonlu koordinat sistemlerini tanımlayan, referans ağlarını oluşturan, mekânsal bilgileri bu ağ ve sistemlerle ilişkilendiren ve zamanı bağıli değişimlerini izleyen ve genel anlamda yerkürenin şeklini tespit ve yeryüzünü ölçme işlemlerini konu edinen bir bilim dalıdır.

Haritacılık ve topografyanın da ilkelerini içerir. Bölgelere göre değişen yerçekimi ve ayrıca dünyanın dönüşü, kutupların durumu, gel-git gibi zamana bağıli olarak farklılık gösteren olaylar jeodezinin inceleme konularıdır. Derleme: Recep Akıl 08.03.2018

_____ /

- Edindiğin bilgiler, giysilerine benzememeli, sen yıkanırken akıp gitmemeli. -> El-Biruni

Recep Akıl

Portreler 5 - El Harizmi

Ebū Cafer Muhammed bin Mûsâ el-Hârizmî (bilinen adıyla El-Hârizmî) kesin olmamakla birlikte 780 yılında İranlı bir ailenin evladı olarak Büyük Horasan'ın Harizm şehrinde (Özbekistan) doğmuştur.

Temel eğitimini burada alan Hârizmî, gençliğinin ilk yıllarında Bağdat'taki ileri bilim atmosferinin varlığını öğrenince ilmi konulara olan merakı onun Bağdat'a gelmesine ve buraya yerleşmesine ve ilmi çalışmalar yapmasına vesile olur.

Devrinde bilginleri himayesi ile meşhur olan Abbasi halifesi Me'mûn Hârizmî'deki ilim kabiliyetinden haberdar olunca onu kendisinin inşa ettirmiş olduğu Antik Mısır, Mezopotamya, Yunan ve Hint medeniyetlerine ait eserlerle zenginleştirilmiş, 'Bilgelik Evi' olarak da bilinen Saray kütüphanesi Beytülhikme'nin idaresinde görevlendirir.

Bu görevi sırasında Yunanca ve Sanskritçe bilimsel el yazmalarının tercümesini de içeren bilim ve matematik alanlarında çalışmalar yapmış ve bu çalışmalarını Halife Me'mûn'a da sunmuştur. Çalışmalarının çoğunu 813-833 yılları arasında Bağdat'ta gerçekleştirmiştir.

Hârizmî'nin tarihteki şöhretinin aksine hayatı hakkında bilinenler son derece azdır. Matematik, gökbilim, coğrafya ve algoritma alanlarında çalışmış Müslüman bir âlimdir. Latince kaynaklarda adı Alkarismi, Algoritmi, Algorismi veya Algorism şeklinde geçer.

Hârizmî'nin 'Tamamlama ve Dengeleme ile Hesaplama Üzerine Özlü Kitap' isimli eseri matematik, coğrafya, astronomi ve haritacılığa büyük bir katkı sağlamıştır. Trigonometride yeniliğin temelini oluşturmuş doğrusal ve ikinci dereceden denklemleri çözmeye yönelik sistematik yaklaşımıyla cebirin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

820 yılında yazılmış olduğu 'Hint Rakamlarıyla Hesaplama Üzerine' isimli kitabıyla Hint-Arap rakam sisteminin Ortadoğu ve Avrupa'ya yayılmasının ana sebebi olmuştur.

Çalışmalarından bazıları Fars ve Babillerin astronomisi, Hint sayıları ve Yunan matematiği üzerine kuruludur. Hârizmî, Batlamyus'un Afrika ve Orta Doğu'yla ilgili verilerini sistematize etmiş ve düzeltmiştir.

Öte yandan Hârizmî'nin eserlerinin 12. Yüzyılda Latince'ye çevrilmesi Avrupa'da matematiğin gelişimi üzerinde de derin bir etki yapmıştır.

Bir diğer önemli eseri 'Kitab Surat Al-Ard'la (Dünya'nın Görünüşü; Coğrafya) Batlamyus'un coğrafyasındaki yerlerin koordinatlarını temel almakla birlikte, Akdeniz, Asya ve Afrika için var olan değerleri geliştirerek sunmuştur.

Halife Me'mûn tarafından dünyanın çevresini belirlemek ve bir dünya haritası hazırlama projesinde görevlendirilen 70 kadar coğrafyacıya eşlik etmiş bu projede onlara yardım etmiştir.

'Hesab-ül Cebir vel-Mukabele' isimli bir başka kitabı, matematik tarihinde, birinci ve ikinci dereceden denklemlerin sistematik çözümlerinin yer aldığı ilk eserdir. Bu nedenle Hârizmî (Diophantus ile birlikte) 'Cebir'in babası' olarak da bilinir.

İngilizcedeki 'algebra' ve bunun Türkçe'deki karşılığı olan 'cebir' sözcüğü, Hârizmî'nin bu kitabındaki ikinci dereceden denklemleri çözmeye yöntemlerinden biri olan "el-cebr"den gelmektedir. Hârizmî, sıfır rakamını (0) ve X bilinmeyenini kullandığı

bilinen ilk kişidir.

İkinci dereceye kadar polinom denklemlerinin çözümlerinin kapsamlı bir hesabını sağlamıştır ve terimleri bir denklemin diğer tarafına aktarmaya istinaden, diğer bir deyişle denklemin zıt taraflarındaki benzer terimleri iptal etmek olan, 'indirgeme' ve 'dengeleme' temel metotlarını ele almıştır.

Hârizmî'nin 'Zij al-Sindhind' isimli eseri ayrıca sinus ve kosinüs trigonometrik fonksiyonlarının tablolarını içerir. Küresel trigonometri ile ilgili bir tez de kendisine atfedilir.

Hârizmî, Tarih, coğrafya, matematik, astronomi, cebir gibi bilim dallarında araştırmalar yapmış, kitaplar yazarak geniş kitlelere bu çalışmalarını aktarmış bir İslam âlimidir. 850 yılında Bağdat'ta vefat etmişti. Allah (Azze ve Celle) Ahmet ve mağfiret eylesin.
Derleme Recep Akıl 24.08.2011

Recep Akıl

Portreler 6 - Yunus Emre

Hayatı ve şahsiyeti hakkında pek az şey bilinen Yunus Emre, Anadolu Selçuklu Devleti'nin dağılmaya ve Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde küçük-büyük Türk Beylikleri'nin kurulmaya başladığı 13. yüzyıl ortalarından 14. yüzyılın ilk çeyreğinde Orta Anadolu havzasında doğup yaşamıştır.

Yunus Emre'nin yaşadığı yıllar, Anadolu Türklüğünün Moğol akın ve yağmalarıyla, iç kavga ve çekişmelerle, siyasi otorite zayıflığıyla, dahası kıtlık ve kuraklıklarla perişan olduğu yıllardır.

13. yy'ın ikinci yarısı, sadece siyasi çekişmelerin değil, çeşitli mezhep ve inançların, batını ve mutezili görüşlerin de yoğun bir şekilde yayılmaya başladığı bir zamandır.

İşte böyle bir ortamda, Mevlânâ Celaleddin-i Rûmî, Hacı Bektaş-ı Velî, Ahî Evrân-ı Velî gibi ilim ve irfan kutuplarıyla birlikte Yûnus Emre, Allah sevgisini, aşk ve güzel ahlakla ilgili düşüncelerini şiirle ifade etmiştir.

Yunus Emre şiirlerinde her türlü batıl inanca karşı, gerçek İslam tasavvufunu işleyerek Türk-İslam birliğinin oluşmasında önemli vazifeler üstlenmiş bir Allah dostudur. Uzun bir süre Taptuk Emre Dergâhı'nda çile doldurmuş bu dergâha hizmet etmiştir.

Kesin olmamakla birlikte 1240 yılında doğmuş, 82 yıllık bir dünya hayatından sonra 1320 yılında vefat etmiştir. Doğduğu yer konusundaki tartışmalar Eskişehir'in Mihaliççik ilçesine bağlı Sarıköy ile Karaman üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Menakıpnâmelerle şiirlerinden çıkarılan bilgilere göre Babalılardan Taptuk Emre'nin dervişidir. Yine şiirlerinden tasavvuf yolunu seçtiği, iyi bir öğrenim gördüğü anlaşılmaktadır. Anadolu kentlerini dolaştığı, Azerbaycan ve Şam'a gittiği, Mevlana'yla görüştüğü de bu bilgiler arasındadır.

İşlediği konularla Anadolu'da gelişen Türk edebiyatının en büyük adlarından sayılan Yûnus Emre, yalnız halk ve tekke şiirini değil, divan şiirini de etkiledi, etkisini çağlar boyu sürdürdü.

Hece ve aruzla yazdığı şiirlerinde sevgiyi temel aldı. Tasavvufla, İslam düşüncesiyle beslenen dizelerinde insanın kendisiyle, nesnelere, Allah'la ilişkilerini işledi.

Ölüm, doğum, yaşama bağlılık, İlahi adalet, insan sevgisi gibi konuları ele aldı. Çağına hâkim olan düşünüş biçimi ve kültürünü konuşulan dille, yalın akıcı bir söyleyişle dile getirdi.

Kendinden önce yetişmiş İran ozanlarının ve çağdaşlarının yapıtlarında geçen kavramlara yeni bir öz, yeni bir deyiş kattı. Bu yanı sıra tasavvuf düşüncesini, zenginleştirdi.

Kendi adına bağlanan tekke şiirinin Anadolu'daki ilk temsilcilerindendir.

FİKRİ VE EDEBİ KİŞİLİĞİ

Yunus Emre, halk diliyle tasavvuf edebiyatının en büyük şairidir. Daha Orta Asya

zamanlarında Ahmed Yesevi ile başlayan halk tasavvuf şiiri, Türkistan, Horasan ve Anadolu'da yüz yılı aşan bir işleniş çağından sonra, en üstün seviyesine Yunus Emre'de ulaşmıştır. Yunus'un duygu ve düşünce âlemini hazırlayan kültürün kaynağında İslam'ın öğretisi vardır.

Bu öğreti, dünyanın üç kıtasında tecrübe görmüş ve her yeni nesle zekâ ve irfan mirasları bırakmış bir milletin bağrında, kendi öz çevresini bulmuştur. Yunus'un bilgi ve düşünce âleminde, önce bu uzun, sabırlı ve sayısız hayat tecrübelerinden doğan irfan ışıldar.

Onun yaradılış, varlık, yokluk, aşk ve Allah hakkında duygulu ve hummalı zihin yoruşları vardır ki aynı irfan kaynağından beslenir.

Yunus, insan olan herkese fakir - zengin, Hıristiyan - Müslüman ayrımı yapmayan, engin bir sevgiyle bağlıdır. Ondaki insan sevgisi, insan'da Allah'tan bir parça, ondan gelip bedenlenmiş bir cevher bulunduğunu bilmesindedir.

Yunus Emre işte bu parçanın bütününe, yani Allah'a aşıktır. O'nu gönlünde bilmenin heyecanı ile O'na vurgundur.

Bu heyecanı, Musa aleyhisselâmın konuştuğu çoban kadar saf bir gönülle duyar; aynı saflıkla söyler. Yeryüzünde bir ömür boyu vatanından uzak kalmış bir insan hüznüyle Yunus'un Allah diyarına karşı sonsuz hasret duyması da bundandır. Ömrü boyunca böyle bir kavuşma isteğiyle yanmış, şiirlerine bu isteğin hareketini vermiştir.

Nihayet, bütün bu iç ve kafa hareketleriyle olgunlaşıp derinleşen, bazen coşkun, bazen savrukmuş gibi anlaşılması mümkün ama her haliyle cana yakın bir derviş...

Yunus Emre'nin şiirlerinden ve halk içine yayılan menkıbelerinden yükselerek yedi asır ötede canlanan simasının belli başlı çizgileri bunlardır.

Duymuş, düşünmüş, inanmış ve bütün bu duyuş, düşünüş ve inanışlarını büyük bir sadelik ve kolaylıkla şiirleştirmeye muvaffak olmuştur.

İslami taassubun, üzerinde durmaktan çekindiği birçok iman meseleleri ile cennet, cehennem, sırat ve benzeri gibi kavramları, şiirlerinde işlemekten beri durmamıştır.

Bu konular onun en zeki ve en hür düşüncelerine mevzu olmuştur. Şiirleri, eskilerin, sehl-i mümteni dedikleri, her dilin söyleyemeyeceği bir açıklık ve kolaylıkla terennüm edilmiştir.

TÜRBESİ:

Yunus Emre'nin mezarı olduğu iddia edilen pek çok mezar ve türbe vardır Anadolu'da. Bunlar, Eskişehir'in Mihalicçik ilçesine bağlı Sarıköy, Karaman'da Yunus Emre Camii avlusu, Bursa, Aksaray ili Ortaköy ilçesinde, Ünye'de, Kula'da Emre köyü, Erzurum, Tuzcu (Dutçu) köyü, Isparta'nın Gönen ilçesi, Afyon'un Sandıklı ilçesi, Sivas yakınında bir yol üstü. Ayrıca Tokat'ın Niksar ilçesinde ve Azerbaycan'da Şeki şehrinde de bulunmaktadır.

Ayrıca, mutasavvıf Niyazi Mısri de Yunus Emre'nin mezarının (veya makamının) Limni Adası'nda bulunduğunu ifade etmiştir.

Bunlar arasında bilim adamlarınca tartışma, Karaman ve Eskişehir'deki türbeler üzerine yoğunlaşmışsa da, Hacı Bektaş-ı Veli ile ilgili menkıbe düşünüldüğünde Eskişehir Sarıköy'deki türbenin asıl Yunus Emre türbesi olduğu düşünülebilir.

ESERLERİ

Bugün Yunus Emre'nin bilinen 2 eseri vardır. Bunlardan bir tanesi Divan diğeri ise Risaletün Nüşhiyye'dir

DİVAN: Yunus Emre'nin en önemli eseridir. Onun bütün fikir dünyası ve sanatının mükemmelliği bu eserde ortaya çıkar. Divan da yer alan şiirler genellikle hece vezniyle yazılmıştır fakat aralarında aruzun değişik kalıplarıyla yazılmış olan şiirler de mevcuttur.

Şiirlerini genellikle gazel ve ilahi tarzında kaleme almıştır. 300 – 350 kadar şiirden meydana gelmektedir. Fakat ona isnad edilen şiirlerin sayısı bini geçmektedir.

Divanın Türk milleti tarafından çok okunmuş ve çok sevilmiş olması sebebiyle birden çok nüshaları yazılmıştır.

Bu durum gerçek nüshanın tespitini zorlaştırmaktadır. Ayrıca elde bulunan nüshalardaki şiirlerin tamamının Yunus Emre'ye ait olduğunu söylemek de imkânsızdır.

Çünkü Yunus Emre'den başka Yunus'ların da aynı tarzda söylemiş oldukları şiirlerin, Yunus Emre'ye ait olduğu zannedilerek divana dâhil edilmiş olması muhtemeldir.

Yunus Emre divanı ilk olarak 1939 yılında Burhan Toprak tarafından yayınlamıştır. Daha sonra 1943 yılında Abdülbaki Gölpınarlı tarafından düzenlenip yayımlanmıştır. Divanın en ciddi yayını Prof. Dr. Faruk Kadri Timurtaş tarafından yapılmıştır.

RİSALET-ÜN NÜSHİYYE (ÖĞÜTLER KİTABI):

Mesnevi biçiminde aruz ölçüsüyle yazılmıştır. 537 beyittir. Didaktik mahiyette kaleme alınmıştır.

Başta 13 beyitlik bir başlangıçtan sonra kısa bir düzyazı vardır. Arkasından destanlar gelir.

Eserin baş kısmında ateş su hava toprak gibi dört unsurdan yaratılmış olan insandan ve insana üflenen candan söz edilir. Derleme: Recep Akıl 16.05.2018

Recep Akıl

Portreler 7 - Ömer Muhtar

Ömer Muhtar 1862 yılında, Libya'da Defne bölgesinin Batnan kasabasında dünyaya geldi. Mensubu olduğu Münifiye kabilesi izzet ve şerefiyle meşhur olmuş bir topluluktur. Babası Muhtar, mertliği, cesareti ve güçlülüğü ile tanınmış kahraman bir şahsiyetti. Annesin adı Aişe binti Muharib'tir. Küçük Ömer ilk eğitimini babası muhtardan aldı.

Muhtar 1878 yılında hac vazifesini eda etmek için Hicaz'a giderken Ömer ve Kardeşi Muhammed'i yakın arkadaşı Seyyid El Giryani'ye emanet etti. Muhtar'ın hac sırasında vefatı üzerine onun ve kardeşinin yetişmesini baba dostu Seyyid El Giryani uhdesine aldı. İki kardeş Cağlup'daki İslami Bilimler Akademisi'ne kaydedildiler.

Ömer Muhtar burada 8 yıllık bir dini eğitim aldı. İlmî tahsilinin yanında çeşitli sanat dallarında da kendisini yetiştirdi. Marangozluk, demircilik, ziraatçılık, duvar ustalığı gibi el becerileri el de etti. Aynı zamanda usta bir binici olarak da ün saldı. Cağlup'daki okul arkadaşları onu son derece ciddi, üzerine düşen yükümlülükleri zamanında yerine getiren, istikrarlı bir hayat sürdüren bir şahsiyet olarak anlatmaktaydılar.

Kısa zamanda arkadaşları arasında liderlik vasıflarıyla öne çıktı. Gür sesi, yüksek hitabet gücü, zekâsıyla sürekli olarak ilgi odağı olmasına, etrafındaki kişilerin onun sözlerine kulak vermelerine yol açtı. Mütevazı yaşantısı, servet peşinde koşmaması, onu saygın bir şahsiyet haline getirmişti. Bu sebepten "Sidi Ömer" (saygıdeğer, muhterem) diye anılmaya başlandı.

Ömer Muhtar'ın bu ağırbaşlı saygın kişiliği kendisine önemli görevle verilmesini sağladı. Cağbur Üniversitesi'nin temsilcisi olarak Mısır ve Sudan'a gönderildi. Çeşitli heyetlere başkanlık etti. Kabileler arasındaki anlaşmazlıkların çözümünde arabulucuk görevi üstlendi. Bu görevi sırasında kabilelerin yaşam tarzları hakkında bilgi ve tecrübe kazandı.

Cağlup Üniversitesi'nde ihtisasını tamamladıktan sonra Kasur zaviyesinin başına getirildi. Bu görevinin ardından Ayn Kalak zaviyesi şeyhliğine atandı. Gayret ve çabalarıyla bu bölgeye Fransız işgal güçlerinin girmelerini engelledi. Daha sonra yeniden Kasur Zaviyesi imamlığına getirildi. Bu görevini İtalya'nın Libya'ya saldırdığı 1911 yılına kadar sürdürdü.

SENUSİ HAREKETİ:

Ömer Muhtar birçok Kuzey Afrikalı Müslüman gibi Senusi tarikatına mensuptu. 19. yüzyılda Kuzey Afrika'da teşekkül eden bu tasavvuf ekolü kısa zamanda çok hızlı bir gelişme göstermiş, içinde barındırmış olduğu dinamizm sayesinde Sömürgeci güçlere karşı Afrika Müslümanlarını daima diri ve taze tutmuştur.

Bir tasavvuf ekolünden ziyade bir ıslahat hareketi olarak da görülebilecek olan Senusi Hareketi, tarikat ve tasavvufu asli güzelliğine döndürmeyi, onu bir miskinler ocağı olmaktan çıkartıp hayatın her yönünün kucaklayan bir hizmet kurumuna dönüştürmeyi hedef almıştı.

İTALYA'NIN LİBYA'YA SALDIRMASI:

Batılı devletlerin sömürü kurma yarışında çok geç kalan İtalya uzun zamandır Libya topraklarına göz dikmiş, fakat asrın en siyasi padişahı II. Abdülhamid Han'ın dirayetli yönetimi sayesinde buna bir türlü fırsat bulamamıştı. Ancak bir avuç vatan haini sergerde tarafından Abdülhamid Han'ın tahttan indirilmesi sonrasında ele geçirmiş

oldukları iktidarı beceriksiz ve acemice kullanmaları İtalya'ya beklediği fırsatı sağladı.

Mısır'ın İngilizlerin işgali altında olması, Osmanlı Devleti'nin deniz gücünün neredeyse hiç olmaması gibi bir takım sebeplerden dolayı İtalyanlar, kolay bir lokma haline gelen 27 Eylül 1911'de Trablusgarb'a çıkartma yaptılar.

İtalya askeri yetkililerinin hesabı işgalin 15 gün içinde tamamlanacağı yönündeydi. Fakat hiç de öyle olmadı. Bir avuç Osmanlı kuvveti ile dayanışma içine giren Libya halkı büyük bir direniş gösterdi. İtalyan askerleri kıyıdaki sahil kentlerinin çevresinde sıkışıp kaldı. Savaş çıkmaza girmişti.

Balkan Savaşının başlaması sebebiyle İtalya ile uzlaşmak zorunda kalan Osmanlı Devleti'nin zaten az sayıda olan kuvvetlerini çekmek zorunda kalması ile Libya halkı zalim İtalyan sömürge güçleri ile baş başa kaldı. Osmanlı güçlerinin çekilmesinin ardından Libya direnişinin başında olan Senusi Lideri Seyyid Ahmed eş Şerif direniş giderek yükseltti ve İtalyanlara ağır kayıplar verdirmeyi başardı

İtalyan güçleri kıyıya sıkıştıran mücahidler son darbe için hazırlık yaparken ve tam da bu darbeyi vuracakları bir dönemde Avrupa'da patlak veren 1.Dünya Savaşı Libya'daki savaşın gidişatını çok başka bir tarafa çekti. Osmanlı'nın Almanya'nın yanında savaşa girmesi Libya'nın da savaşa dâhil olması anlamına gelmekteydi.

Osmanlı yönetiminin niyeti, Mısır'ı işgal altında tutan İngilizleri Seyyid Ahmed Eş Şerif liderliğindeki Senusi Mücahidleri vasıtasıyla Mısır'dan sürüp atmaktı. Ancak Seyyid Ahmed bu savaşa dâhil olmayı hiç istemiyor, Mısır'daki İngilizlere saldırmayı Libya'nın geleceği açısından yanlış buluyordu.

Senusi kamplarına gelen Osmanlı subayları bu harekât için Seyyid Ahmed'i çok zor da olsa ikna etiler Ve Mısır'daki İngiliz kuvvetlerinin üzerine gönderdiler. İngilizlerin ilk andaki şaşkınlıklarından faydalanan Senusi mücahitleri önceleri bazı başarılar elde etmiş olsalar da Toparlanan İngilizler karşısında ağır bir yenilgi aldılar ve Trablus'un iç kesimlerine kadar çekilmek zorunda kaldılar.

Yenilgin ardından Seyyid Ahmed Yine Osmanlı yöneticilerinin kendisini zorla ikna etmesiyle Libya'dan ayrılıp 1933'de ölümüne kadar İstanbul'da kaldı ve bir daha Libya'yı görmek kendisine nasib olmadı.

Seyyid Ahmed Eş Şerif'in ayrılmasından sonra yerine Seyyid Muhammed İdris geçti. 1. Dünya savaşı sonrasında çıkan karışıklıkları fırsat olarak değerlendiren İtalyan Faşist Lider Benito Mussolini liderliğindeki faşistler İtalya'da iktidarı ele geçirmişlerdi. Bu durum Libya'nın üzerindeki kara bulutların daha da artmasına sebep oldu.

İtalya'yı Roma İmparatorluğu devrindeki azametli günlerine döndürme hayalleri gören Mussolini, Trablusgarb'daki direnişin ezilmesini, Senusi mukavemetinin kırılmasını birinci öncelikli iş olarak görüyordu. Öncesinde İris Senusi ile yapılmış olunan tüm antlaşmaları fesheden İtalyanlar 1923 yılında ikinci işgal harekâtına başladılar.

Bu amaçla ani bir baskınla Trablusgarb'a çıkartma harekâtına giriştiler. Bir an için afallayan mücahidler kısa zamanda toparlanıp mukavemet gösterdiler. Onların bu kadar kısa zamanda toparlanmalarına sebep olan şey ise daha önceki muharebelerde askeri dehası ile Osmanlı subaylarının da dikkatini çeken aynı zamanda bir Senusi lideri olan Ömer Muhtar'dı.

ÖMER MUHTAR LİDERLİĞİNDEKİ LİBYA DİRENİŞİ:

Ömer Muhtar direnişin liderliğini üstlendikten sonra emrindeki kabileleri atlı ya da yaya 100-300 kişilik gruplar halinde organize etti. Amaç bu güçleri çok hızlı hareket eden vurucu timler haline getirmektir. Bunda da başarılı oldu. Bu hızlı ve hareket kabiliyetleri yüksek küçük birlikler vur kaç taktikleriyle İtalyanlara çok büyük zayıflar verdiriyordu.

İtalyanların savaştığı sadece organize edilmiş bir kısım Senusi birlikleri değildi. Topyekûn Libya halkına karşı savaşıyorlardı. Tam bir abluka içindeki Libya halkı adeta bir ölüm kalım mücadelesi veriyordu. Ömer Muhtar bu direnişin merkezini Calu Vahası'nın Cebel-i Ahdar (yeşil dağ) bölgesine kurdu ve savaşını buradan idare etti. Kurmuş olduğu geniş istihbarat ağı sayesinde İtalyan birliklerinin hareketlerinden her an haberdar oluyordu.

Ancak mücahidlerin kesin başarısı için çok iyi bir teşkilatlanma, ekonomik ve askeri güç gerekiyordu. Ömer Muhtar bunu temin edebilmek için gizlice Mısır'a gidip buradaki İdris Senusi ile bir takım görüşmelerde bulundu. Fakat İdris Senusi Mısır ve İtalyan hükümetlerinin arasını açmamak için böyle bir yardım için kılını bile kıpırdatmadı. Mısır'da yaşamayı Libya dağlarında düşmanla bin bir güçlkle verilen mücadeleye tercih etti. (Daha sonra çilesini çekmediği davanın meyvesini yemek için 2. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan Libya devletinin kralı oldu ama burada çok oturamadı. Libya ordusunda subay olan Albay Kaddafi tarafından yapılan bir ordu darbesiyle alaşağı edildi.

Ömer Muhtar'ın Mısır'da olduğunu öğrenen İtalyan istihbaratı ajanları vasıtasıyla onlara göre mükemmel tekliflerde bulunarak mücadeleden vazgeçip teslim olursa Bingazi'de güzel bir köşk ve ömrü boyunca yüklü bir maaş ve cazip ekonomik imkânlar teklif ettiler. İtalyanların bu tekliflerine "Ben her isteyenin böyle kolayca yutabileceği bir lokma değilim. Beni hiçbir güç imanım, davam ve cihadımdan alıkoyamayacaktır. Allah benim karşımdakilerin iştahlarını kursaklarında bırakacaktır." Karşılığını vererek İtalyanları hayal kırıklığına uğratmıştır.

İdris es Senusi ile yapmış olduğu görüşmeden ümidini kesen Ömer Muhtar Mısırlı Müslüman'ların kısmi yardımlarını alarak beraberindeki heyetle birlikte geri dönüp direnişini kaldığı yerden sürdürmeye devam etmiştir. Ancak ellerindeki imkânlar her türlü silah ve teçhizatla donanmış ekonomik imkânları neredeyse sınırsızmış gibi görünen İtalyan birlikleriyle savaşmalarını giderek zorlaştırıyordu.

Savaşın gittikçe uzaması, katliam ve kıtlığın insanları telef etmesi, İtalyanların bazı kabile reislerini kandırması mücahidler arasında karışıklılara sebep olmaya başlamıştı. Çeşitli kabile reisleri Ömer Muhtar'a İtalyanlara teslim olmasını ve bölgelerinden çekilip gitmesini aksi taktirde kendisiyle savaşacakları tehdidini yaptılar. Bu tehlikeli durumda bile metanetini asla kaybetmeyen Ömer Muhtar kendisine karşı çıkan kabile reislerini istişare ve meşverete çağırırdı.

Kasr el Mecahir'de gerçekleştirilen geniş katılımlı toplantıda her kes fikrini ortaya koydu. Ortamın alabildiğine gergin olduğu bir anda Ömer Muhtar sürekli cebinde taşıdığı küçük Mushaf'ını çıkararak elini üzerine koyup tarihe geçen şu muhteşem konuşmayı yaptı ve her keşi susturdu. "Vallahi, ya zafer veya şahadete ermeden bu dağları terk etmeyeceğim. İtalyanlara karşı devam eden bu savaşta asla durdurmayacağım. Mısır'a gitmek isteyenler buyurup gitsinler. İtalyanlara teslim olup

ölümünden kurtulmak isteyenler de teslim olsunlar. Hiç kimse onlara engel olmuş değildir." Bu sözler üzerine teklif sahipleri Ömer Muhtar'dan özür dilediler ve direnişi desteklemeye söz verdiler.

İtalyanlar bir halk hareketi ve direnişi karşısında olduklarını biliyorlardı. Böylesine birleşmiş bir milleti yenmek hiç de kolay değildi. Bu sebepten aralarına fitne sokup onları bölmek stratejisi izleyip Libya halkını birbirlerine düşürmek amacıyla her yolu kendilerine mubah görüyorlardı. Cihat ruhunu yıkmadan başarılı olmak imkânsızdı.

İtalyanlar Senusi mukavemetinin kaynağını kurutmak üzere halkı sahil şeridine yakın yerlerde kurmuş oldukları esir kamplarında toplamaya başladılar. Kitleler halinde çoluk-çocuk, genç-yaşlı, kadın-erkek, ölmeleri hiç önemli değildi. Önemli olan tek şey direnişin kırılmasıydı Bunun için de halkın su kaynaklarını kuruttular, hayvanlarını telef ettiler, ormanları yakıp yok ettiler.

1929 yılına gelindiğinde sahil şeridindeki bütün şehirler ve Cebel-i Ahdar'ın Kuzey bölümleri sıkı bir kontrol altına alınmıştı. Senusi mukavemetini bel kemiğini oluşturan Bedevilerine İtalyan tank birlikleri ve uçakları vasıtasıyla büyük zayıflar veriyorlardı. Bu saldırılardan sağ kurtulanlar da esir kamplarında açlık ve yoksulluktan kırılıyorlardı. İtalyan faşistleri Libya'da tam bir katliam uygulamaktaydı.

Buna rağmen mukavemet durmuyordu. General Mezzetti 1 Aralık 1928'de yazdığı bir raporda " Bölgede siyasi ve askeri bir organizasyon gerçekleşmeden Ömer Muhtar'ın siyasi ve askeri örgütünün çökertilmesi ve bölgenin kontrol altına alınması mümkün değildir." Diyordu.

ESİR DÜŞMESİ VE ŞAHADETİ:

Ve 11 Eylül 1931... Ömer Muhtar ve yanındaki bir kısım mücahid Sılanta mevkiinde bulunan Rasulullah Aleyhisselatu vesselâm efendimizin sahabelerinden Sidi Rafi Hz.nin kabrini ziyaret etmeye karar verdikleri bir sırada bölgeyi tutmuş olan İtalyanların çemberinde kaldılar. Vadiyi her yönde sarmış olan İtalyan birliklerinin çemberini kırmanın mümkünü yoktu. Mücahidler son nefeslerine kadar çarpıştılar. Son anda Ömer Muhtar'ın da atı vurulup yıkıldı ve onu yere düşürdü. Ama 70'ini geçmiş ihtiyar aslan yılmadı, kendini toparlayıp tüfeğini ateşlemeye devam etti. Elinden yaralanınca tüfeği diğer eline alıp ateşe devam etti.

Durum artık o hale gelmişti ki Libya'nın kahraman direniş önderi Sidi Ömer Muhtar'ın üzerine çullanıp hareket edemez hale getirip esir aldılar. Ömer Muhtar'ı önce Sûse'ye, sonra da Bingazi'ye 60 km. uzaklıkta Suluk'a götürüldü. Burada İtalyan birliklerinin genel komutanı Graziani'nin karşısına çıkarıldı. Ömer Muhtar burada kendisine sorulan sorulara o kadar vakarla ve sükûnetle cevaplar vermiştir ki İtalyan komutan "Odama girdiği andan çıkıp gittiği ana kadar onun vakar ve haysiyeti karşısında hayranlığımı gizleyemedim. Onun tavır ve davranışları karşısında adeta kendimi ezilmiş hissettim.," sözleriyle amansız düşmanı Ömer Muhtar için hayranlık ifade eden sözler sarf etmiştir.

Graziani, hatıralarında Ömer Muhtar hakkında şu sözleri söylemekten kendini alamaz." Ömer Muhtar inancına, akidesine son derece bağlı bir adamdı. Onun bu inancına saldırmaya kalkışına kim olursa olsun büyük bir heyecan ve azimle karşı koyardı. O vatanına saldıranlara karşı da korkusuzca savaştı. Vatanına yapılacak her hangi bir saldırıyı karşılıksız bırakmayı kabullenecek bir şahsiyet değildi." O karşısındakine anında cevap verebilecek kadar üstün bir zekâya sahipti. Aynı

zamanda Ömer Muhtar ileri seviyede bir dini kültüre sahipti. Onun kesin tavırlı bir huyu vardı. O dinine ait hiçbir şeyi ihmal etmeyecek ve dinini her hangi bir maddi menfaat karşılığında satmayacak üstün bir kişiliğe sahipti. Dünyevi hiçbir çıkar peşinde olmayan bir kişiydi. Üstelik hayli fakir bir adamdı. Din ve vatan sevgisinden başka hiçbir dünyevi şeye malik değildi.”

Ona canlı ve hazır bir zekâ bahşedilmişti. Dini konulara iyi bir eğitim görmüş, hareketli, mütevazı ama tavizsiz...”

Mücahidlerin teslim olması teklifini reddeden Ömer Muhtar 15 Eylül 1931 günü İtalyan Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından göstermelik bir mahkemeye çıkartıldı. Mahkemenin vermiş olduğu idam kararı karşısında kılı bile kıpırdamadan tarihe geçmiş olan şu sözleri Mahkemenin suratına bir şamar gibi patlattı. “Hüküm ve karar yalnız Allah’ındır. Sizin bu sahte uydurma hükmünüzün hiçbir geçerliliği yoktur. İna lillah ve inna ileyhi raciun. (Allah’tan geldik Yine Allah’a döneceğiz)

Aynı gün toplama kamplarından getirilen binlerce Libyalının gözleri önünde gayet sakin ve korkusuzca idam sehpasına çıktı. Fecr suresinden (mealen) “ Ey huzura ermiş nefis! Razi edici ve razi edilmiş olarak Rabbine dön!” ayeti döküldü ağzından. Özgürlüğü için her şeyi göze aldığı ülkesinin yeşil dağlarına son bir kere daha baktı ve milletini yetim bırakarak ebedi âleme doğru kanatlandı. Tarih 15 Eylül 1931, Yer Suluk Çarşısı’ydı. Allah rahmet eylesin Mekânı Cennet olur inşa-Allah. Derleme: Recep Akıl 24.10.2017

Recep Akıl

Portreler 8- Şeyh Ahmed Yasin

ALLAH'IM ÜMMETİN SUSKUNLUĞUNU SANA ŞİKÂYET EDİYORUM.

BIRAKIN SAVAŞÇI ONURUYLA ÖLELİM.

Ben ki kocamış bir yaşlıyım.

Kurumuş iki elim, ne kalem tutuyor ne de silah!

Sesimle yeri inletecek güçte bir hatip de değilim!

Ben ki saçları ağarmış, ömrünün son demlerinde, türlü hastalıkların yıktığı ve üzerinde zamanın belalarının estiği biriyim!

Tek isteğim benim gibi, Müslümanların zaaf ve aczinden müteessir olanların yazmasıdır!

Siz ey Müslümanlar! Suskun ve aciz, helak olmuş ölümler!

Hâlâ kalpleriniz sızlamıyor mu, başımıza gelen bu acı felaketler karşısında?

Bir halk yok mu? Hiç mi kimse yok, Allah için ve ümmetin namusu için kızacak?

Şerefli direnişçilerken, bizleri katil teröristler olarak ilan edenlere karşı duracak!

Bu ümmet utanmaz mı, şerefi çiğnenirken?

Siyonist katilleri ve uluslararası işbirlikçilerini görmezden gelirken!

Omuzlarımıza el verecek ve göz yaşlarımızı silecek bir bakış!

Bu ümmetin kurumları, sivil güçleri, partileri, teşkilatları ve bariz şahsiyetleri, Allah için kızmaz mı? Tümü birden sokaklara dökülüp, bizim için dua etmeye; "Ey Rabbimiz! Gücümüzü topla, zaafımızı gider ve mümin kullarına yardım et!" Diye çağıramaz mı?

Buna da mı gücünüz yetmiyor?

Yakında bizim büyük ölümlerimizi duyacaksınız, o zaman alınlarımızda şu yazılacak:

Bizler direndik! İleri atıldık ve kaçmadık!

Ve bizimle birlikte çocuklarımız, kadınlarımız, yaşlılarımız ve gençlerimiz ölecek!

Onları, bu suspus ve bön ümmete yakıt yapacağız!

Bizden, teslim olmamızı ve beyaz bayrak dikmemizi beklemeyin!

Çünkü biz, bunu yapsak da öleceğimizi biliyoruz. Bırakın savaşçı onuruyla ölelim!

Dilerseniz bizimle olun, elinizden geldiğince, öcümüzü sizden her biri boynuna taksın!

Dilerseniz bize acıyarak ölümümüzü izleyin!

Temennimiz, Allah'ın emaneti savsaklayan herkesten kisas almasıdır!

Umarız bizim aleyhimize olmazsınız! Allah aşkına, bari aleyhimize olmayın!

Ey ümmetin liderleri, ey ümmetin halkları!
Allah'ım! Sana şikâyetle bulunuyorum! Sana şikâyetle bulunuyorum!

Sana şikâyetle bulunuyorum.

Gücümün azlığını, imkânımın yetersizliğini ve insanlara karşı zaafımı sana şikayet ediyorum.

Sen mustazafların Rabbisin. Sen bizim Rabbimizsin. Bizi kime bırakıyorsun?

Bize cehennem olacak uzaklara mı? Veya düşmana mı?

Allah'ım! Akıtılan kanlar, dokunulan ırzlar, çiğnenen hürmetler, yetim bırakılan çocuklar, oğlunu yitirmiş anneler, dul kalmış kadınlar, yıkılmış evler ve ifsad edilmiş ekinler aşkına sana şikâyetle bulunuyorum...

Sana şikâyetle bulunuyorum! Gücümüz dağıldı ve birliğimiz bozuldu! Yollarımız ayrıldı! Halkımızın zaafını ve ümmetimizin bize yardım edip, düşmanı yenmedeki aczini sana şikâyet ediyoruz!

Şeyh Ahmed Yasin

Hayatı Ve Mücadelesi

Şeyh Ahmed Yasin, Filistin'in Britanya Mandası olarak yönetildiği dönemde Aşkelon yakınlarındaki küçük bir köy olan El-Cura'da doğdu. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Filistin pasaportuna göre 1 Ocak 1929'da doğmuştur. Ancak kendisi 1938'de doğduğunu iddia etmiştir. Henüz 3 yaşında iken, babası Abdullah Yasin'i kaybetti.

Henüz 3 yaşında iken, babası Abdullah Yasin'i kaybetti. İsrail'in kurulması sebebiyle yaşanan 1948 Arap-İsrail Savaşı'nın ardından o da binlerce Filistinli gibi mülteci konumuna düştü ve Gazze Şeridi'ndeki Curat Şams bölgesine sığındı.

1952 yılında bir yüzme faaliyeti sırasında kafasının üzerine düştü ve boyun kemiği kırıldı. Boynundan aşağısı felç oldu. Lise eğitiminin ardından Kahire'deki El-Ezher Üniversitesi'ne gitti ve burada Müslüman Kardeşler'e katıldı.

Daha sonra Gazze'ye döndü ve öğretmenlik yapmaya, aynı zamanda camilerde vaazlar vermeye başladı. Hızla ünlünen Yasin, Gazze İslâm Enstitüsü'nün başına getirildi. Bu dönemde evlendi ve 11 çocuğu oldu.

1987'de İntifada hareketi sırasında Abdülaziz el-Rantisi ile Müslüman Kardeşler'in Filistin Kanadı'nı kurdu ve ruhani lideri oldu. Şeyh Ahmed Yasin kurduğu Hamas

örgütüyle, yaptığı faaliyetler sebebiyle İsrail'de bir nefret figürü haline geldi.

1984 yılında Şeyh Ahmed Yasin ve yardımcılarında pek çok kimse tutuklandı. Yürütülen soruşturma sonunda Ahmed Yasin, İsrail devletini yıkarak yerine İslâmi bir devlet kurmak için çalıştığı gerekçesiyle 13 yıl hapse mahkûm edildi. Ancak on bir ay sonra Filistinlilerle işgalciler arasında gerçekleştirilen bir esir değişiminde serbest bırakıldı.

18 Mayıs 1989'da İsrail Güvenlik Güçleri tarafından bir kere daha tutuklandı. Bu dönemde işkenceye uğradı, dört gün süreyle tahta bir sandalyeye bağlı olarak oturtuldu ve uyuması engellendi.

Daha sonra Ramallah Cezaevine gönderildi. Sekiz yıl hapiste kaldıktan sonra Eylül 1997'de Ürdün'de yakalanan iki Mossad ajanıyla takas edilerek serbest bırakıldı. Amman'da El Hüseyin Tıp Merkezi'nde Kral Hüseyin tarafından tedavi ettirildikten sonra yeniden Gazze'ye döndü.

İsrail ordusu 6 Eylül 2003'de Şeyh Ahmed Yasin'n manevi liderliğini yaptığı Hamas'a başlattığı geniş çaplı bir saldırı sırasında onun da içinde bulunduğu cami, İsrail ordusunun füzelerine hedef oldu, fakat Yasin bu saldırıdan yara almadan kurtuldu. İsraili yetkililer daha sonradan saldırının hedefinin Yasin olduğunu doğruladılar.

Filistin'de işgale karşı iki ayrı intifadanın öncülüğünü yapan, vücudunun felçli olmasına rağmen Allah yolunda mücadeleden, direnişten geri kalmayan büyük insan, büyük lider, HAMAS'ın manevi lideri Şeyh Ahmed Yasin, evinin yakınındaki camide sabah namazını kılmasının ardından işgalci Siyonistlerin helikopterleri tarafından fırlatılan füzelere hedef olarak şehid oldu.

Saldırıda ikisi Ahmed Yasin'in yardımcısı olmak üzere dört kişi daha şehid oldu. Allah Rahmet ve mağfiret eylesin. Amin! Derleme Recep Akıl 14.11.2019

Recep Akıl

Portreler 9 - Bilge Başkan Aliya İzzetbegoviç

Aliya İzzetbegoviç 8 Ağustos 1925'te bugün Bosna-Hersek'in kuzeybatısında bulunan Bosanski amac kasabasında Dünya'ya geldi. İslâmî duyarlılığa sahip bir aile içinde yetişti. Saraybosna'da bir Alman lisesinde eğitim gördü. Bilime önem veren ve disiplinle çalışan bir öğrenci olarak tanındı.

Lise çağında üstün kabiliyetleriyle ve İslamî konulara ilgisiyle öne çıktı. O dönemde bazı arkadaşlarıyla birlikte dinî konuları tartışmak amacıyla 'Müslüman Gençler Kulübü' adını verdikleri bir kulüp kurdu.

Bu kulübü kurduğunda henüz 16 yaşındaydı, fakat oldukça etkin ve üretken bir düşünce kabiliyetine sahip olduğu için kurduğu bu kulüp bir düşünce kulübü olmaktan çıkarak toplum içinde aktif bir hareket merkezine dönüştü. Dolayısıyla birtakım eğitim ve hayır faaliyetlerine öncülük etmeye başladı. Müslüman Gençler Kulübü'nün Bosnalı Müslüman gençler arasında zamanla etkinliği giderek artınca kulüp içinde genç kızlar için de ayrı bir birim oluşturdu.

İzzetbegoviç'in kurduğu Müslüman Gençler Kulübü oldukça önemli faaliyetler gerçekleştirdi. İkinci Dünya Harbi esnasındaki faaliyetleriyle de herkesin dikkatini çeken gözde bir oluşum hâline geldi. Ancak bu savaş esnasında tüm Yugoslavya, Almanların işgaline uğramıştı. Bu savaşı fırsat bilen Sırp faşistleri Çetnikler Alman askerlerinin de desteğinden yararlanarak Bosna'da 100.000 Müslüman'ı öldürdüler

İkinci Dünya Savaşı bitip Almanlar yenilince Almanların işgali altındaki Yugoslavya 13 Ocak 1946'da yeniden bağımsızlığına kavuştu. Ancak bu bağımsızlık hareketinde Komünist Parti yanlıları önemli bir rol üstlendiklerinden bağımsızlık sonrasında da ülkede yönetimi ele geçirdiler. Ülkenin resmî statüsünü de federal cumhuriyetler birliği olarak belirlediler. Buna göre Yugoslavya altı federal cumhuriyet ile iki özerk bölgeden oluşacak, cumhuriyetlerden biri de Bosna-Hersek Cumhuriyeti olacaktır.

Komünist rejimin ülke yönetimini ele geçirmesiyle birlikte Komünistler dinlere özellikle de İslam'a karşı bir savaş başlattı. İzzetbegoviç, İslamî faaliyetleriyle tanındığından ve ateizme karşı olduğundan komünist baskının en önemli hedeflerinden biriydi. Bu sebeple 1949'da İslamcılık suçlamasıyla hapse girerek beş yıl hapis cezası çekti.

İzzetbegoviç'in sıkıntıları 1953'te iktidara gelen Tito zamanında daha da arttı. Fakat o bütün baskılara rağmen İslamî konularda kafa yormaya, fikirler üretmeye, etrafını aydınlatmaya devam ediyordu.

Tito'nun 1974'te yeni bir anayasa hazırlamasından sonra yönetim Müslümanlar üzerindeki baskıyı kısmen hafifleterek bazı geleneksel İslamî kurumların yeniden işlev kazanmasına imkân sağladı. Bu yumuşama üzerine bazı camiler ve medreseler yeniden açıldı. Küçük çapta da olsa bir yumuşamayla bazı dinî kurumların yeniden hayata geçirilmesi Müslümanlar arasında hızlı bir İslamî uyanışa zemin hazırladı.

1980'de Tito ölünce Yugoslavya Federasyonu'nda cumhurbaşkanlığı konusunda bir anlaşmazlık ortaya çıktı. Bunun üzerine altı federal eyaletin her birinin cumhurbaşkanının sırayla bir yıl Yugoslavya Federasyonu'nun cumhurbaşkanlığını yapması üzerinde anlaşma sağlandı.

Bu gelişmeyle birlikte ülkede kısmen bir demokratikleşme sürecine girilmiş oldu. Çünkü federal eyaletlerde yönetime geçmek isteyenler siyasal partiler vasıtasıyla faaliyetler yürütebiliyorlardı. Buna bağlı olarak hürriyetlerde de bir genişleme oldu.

İzzetbegoviç'in oğlu Bakir İzzetbegoviç bu ortamdan yararlanarak babasının makalelerini bir kitapta toparlayıp, 1983'te 'İslamî Manifesto' adıyla yayınladı. 1983'te söz konusu kitabın yayınlanması epey bir yankı uyandırdı. Hâkim sistem bu gelişmeye tahammül edemeyerek İzzetbegoviç'i Avrupa'nın ortasında radikal İslamî bir cumhuriyet kurmak için çalışmakla suçladı ve tutuklattı.

Aliya İzzetbegoviç, mahkeme önüne çıkarılıp "Hâkim sistemi değiştirmek ve Bosna-Hersek'i İslami devlete dönüştürmek için çalışmak" la itham edildi ve yargılandı. Bu yargılama sonucunda 14 yıl hapis cezasına mahkûm edildi. Fakat bu mahkûmiyet onun kitabının bütün Bosna'da duyulmasını sağladı ve halk üzerinde büyük bir etki yapmasına sebep oldu.

Müslümanlar muhtelif yollarla onun söz konusu kitabını temin etmeye çalışıyorlardı. Kitabın yazarının bu kitaptan dolayı hapiste olması okuyanların ruhlarındaki tesirinin daha da artmasına sebep oluyordu. Yargıtay kararıyla daha sonra mahkûmiyet süresi 11 yıla indirildi. 1988'de çıkarılan bir afla da serbest bırakıldı.

Bu beş yıllık mahkûmiyet hayatı (1983-1988) İzzetbegoviç'in hayatında önemli etkiler yaptı. Hapiste düşünmeye, fikir üretmeye, daha önce üretilmiş fikirlere istifade etmeye çokça fırsat buldu.

Bunun yanı sıra önemli bir fikri eserinden dolayı hapse atılmış olması, onun fikirlerinin Bosna Hersek'de daha çok yankı uyandırması sonucunu doğurdu. Ayrıca onun hapiste olduğu dönemde yıllarını verdiği 'Doğu ve Batı Arasında İslam' adlı meşhur kitabı yayınlandı. Bu kitabını bir arkadaşı neşretti ve çok kısa zamanda geniş bir kitleye ulaşarak büyük yankı uyandırdı. İzzetbegoviç, bu kitabıyla İslam'ı sade ve öz bir şekliyle yetişen nesillere kazandırmayı hedefliyordu.

İzzetbegoviç hapisten çıktığında Dünya'da komünist rejimler çöküş dönemine girmişti. Yugoslavya'da da eski federatif yapının korunması konusunda çok fazla bir duyarlılık kalmamıştı. Bunun yerine bağımsızlık yanlısı fikirler etkisini göstermeye başlamıştı.

Ayrıca eyaletlerde yönetime geçme konusunda etkin siyasi yarışlar başlamıştı. Aliya İzzetbegoviç de Bosna-Hersek Özerk Cumhuriyeti'nde 'Demokratik Eylem Partisi' (SDA) adı verilen bir siyasi parti kurdu. Bu parti Bosna-Hersek'te 5 Aralık 1990'da gerçekleştirilen genel seçimleri kazanarak lideri Aliya İzzetbegoviç cumhurbaşkanı oldu. Bu seçim SDA'nın girdiği ilk seçim olmasına rağmen büyük bir başarı elde etti ve cumhurbaşkanlığını kazanmasının yanı sıra parlamentoda da 86 sandalye elde etti.

1990'lı yıllara girildiğinde Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti içinde bir bağımsızlık hareketi baş gösterdi. Özerk cumhuriyetler birbiri ardından bağımsızlıklarını ilan ediyorlardı. Bosna-Hersek de 1 Mart 1992'de gerçekleştirdiği referandum sonrasında bağımsızlığını ilan etti. Çünkü yapılan referandumda halkın % 62,8'i bağımsızlığı tercih etmişti. Ancak Sırlar hemen arkasından Bosna-Hersek yönetiminde söz sahibi olan Müslümanlara karşı savaş açarak yeni bir katliam hareketi başlattılar.

Hırvatistan ve Slovenya'nın bağımsızlık mücadelesine destek olan Avrupa ülkeleri ve ABD ise Bosna-Hersek'i Sırp saldırıları karşısında yalnız bıraktılar. Bosna-Hersek Müslümanlarını en çok sıkıntıya sokan da, Avrupa'nın üçüncü büyük ordusu Yugoslavya Federal Ordusu'nun Faşist Sırp çetnikleriyle birlikte hareket etmesi, onlara destek vermesiydi. Müslümanlarsa herhangi bir askerî destekten yoksun ve silah yönünden çok

zayıftılar.

Sonuçta Sırp'lar Bosna-Hersek'in önemli şehirlerini işgal ettiler. Bu işgal hareketi bir milyona yakın Müslüman'ı göçe zorladı. Sırp'lar işgal ettikleri yerlerde hem katliam hem de yıkım gerçekleştiriyorlardı. Özellikle camileri ve İslamî izler taşıyan tarihî eserleri yıkmaya özen gösteriyorlardı.

Bosna-Hersek meselesinin çözümü için değişik tarihlerde gerçekleştirilen görüşmeler ve arabuluculuk çalışmaları da bir sonuç vermedi. 1994'ün sonuna gelindiğinde Bosna-Hersek'teki iç savaşın aldığı can sayısı 250.000'i, göçe zorladığı insan sayısı ise 1 milyonu aşmıştı.

Bosna-Hersek Cumhuriyeti cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegoviç çok büyük askerî güce ve imkana sahip olan Sırp'larla, her türlü askeri imkandan yoksun ve hiçbir dış desteğe sahip olmayan Bosna-Hersek halkını karşı karşıya getirmemek için önceleri oldukça temkinli bir politika izledi.

Bosna-Hersek yalnızdı ve hiçbir destek alamıyordu. Bosna Hersek'in Müslüman halkının direnişine Müslüman halklar grubu sahip çıktı. Bir de İslam dünyasının muhtelif bölgelerinden gençler soykırıma dur demek ve Bosnalılara destek olmak için bu ülkeye gittiler.

Direniş ve savaş aynı zamanda Bosna-Hersek Müslümanları arasında İslamî bilinçlenmenin artmasını da sağladı. Ancak Avrupa ve ABD, ezilen ve katliamlara maruz kalan Bosna-Hersek Müslümanlarına hiçbir şekilde destek olamadılar. Aksine katliama maruz kalan Bosnalı Müslümanlara Sırp'ların isteklerini kabul etmeleri için yoğun bir baskı yaptılar.

İşte bu siyasi baskılar ve eşit olmayan savaş şartları karşısında İzzetbegoviç, Bosnalı Müslüman halkın daha fazla katliama uğramaması için önüne konulan anlaşmayı kabul etmek zorunda kalmış 1995'te ABD tarafından dayatılan Dayton Anlaşması'nın imzalayarak savaşın sona ermesini sağlamıştır.

Bu anlaşmaya göre Bosna-Hersek topraklarının % 51'ini Müslümanlara ve Hıristiyan Hırvatlara, % 49'unu da Bosna-Hersek Sırp'larına (veya bu ülkeye yerleşmiş Sırp'lara) veriyordu. Yönetimin de bu üç halk arasında paylaşılacaktır. Yine bu anlaşmayla Amerika Birleşik Devletleri, aynı zamanda Müslümanlara ellerindeki silahları imha etmelerini ve ABD patentli silahları, yedek parçasız bir şekilde satın almaları şartını koşuyordu.

5 Ocak 1990 yılında Bosna Hersek Cumhurbaşkanı seçilen Aliya İzzetbegoviç sağlık sorunları nedeniyle 2000 yılında cumhurbaşkanlığı ve partisinin başkanlığından ayrılarak emekliliği seçti. Hayatı boyunca hep mütevazı bir hayat sürdürmüş olan Aliya İzzetbegoviç emeklilik günlerinde de aynı mütevazı hayat tarzını sürdürdü.

Arkasında mal ve mülkler bırakan bir lider değil, halkına gerçek bir önder olmuş, yolunu aydınlatmış, özgürlük kazandırmış bir mücadele adamı olarak tarihin şeref sayfalarındaki mümtaz yerini almıştır. En zor şartlarda bile adaletin üstünlüğünü esas alan bir ahlak anlayışıyla düşmanları üzerinde bile saygı uyandırmıştır.

Asla, kin duygusuna kapılmayan iyiliğin, ahlakın ve adaletin gerçekleşmesini gözetten

bir fazilet timsali olarak parladı. Gizliliği ve entrikayı sevmeyen bir karakter yapısına sahipti. Her zaman ve her şartta açık ve şeffaf olmayı tercih eder çevresindekilere de böyle olmalarını tavsiye ederdi.

Hesap vermekten kaçınmaz, makam ve mevkilerin inanç ve ideallerin gerçekleştirilebilmesi için bir araç olduğuna inanırdı. Eleştiriye açıktı ve tartışmayı seven bir kişiliğe sahipti ama haksızlığa asla tahammül göstermezdi. Hayatı boyunca Allah'a ve İslama göre şekillenmiş şahsiyetiyle öne çıkmıştı. Her zaman dik durmuş asla hiçbir güç karşısında eğilmemişti.

Daha önce iki kez kalp krizi geçiren İzzetbegoviç, 10 Eylül 2003'de evinde aniden bayılması ve düşerek 4 kaburga kemiğini kırması üzerine hastaneye kaldırılmıştı. 78 yaşındaki Boşnak lider, daha sonra bir iç kanama daha geçirdi ve sonunda Bosna-Hersek'in Bilge Kral'ı Ebedi lideri, eski Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegoviç, Saraybosna hastanesinde 19 Ekim 2003 günü Rabbine yürüdü.

BİLGE BAŞKAN'DAN BİR KAÇ SÖZ...

- Ölmeye hazır olan insanlar, ölmeye hazır olmayanlara karşı galip gelirler.
- Kabile ve ulusun dar sınırlarından kurtulmak için kendinizi Müslüman olarak düşünmeye başlayın.
- Hukuk benim için sadece meslek değil inancım, yaşam tercihim ve hayat felsefem.
- Din hurafeleri yok etmezse, hurafeler dini yok eder.
- Kur'an edebiyat değil, hayattır. Dolayısıyla O'na bir düşünce tarzı değil, bir yaşama tarzı olarak bakılmalıdır.
- Müslümanların hızla artan büyük nüfusuyla övünmemiz, bana şişmanlığıyla övünen ve aldığı yeni kilolardan haz duyan bir adamı hatırlatıyor. Ruhumuza, akılımıza ve başarılarımıza vurgu yapmaya ne zaman başlayacağız? Küçük ve kırılgan bir insanda bile insanlığa katkıda bulunabilecek büyük bir ruh bulunabilir. Gücümüz, bilimimiz, edebiyatımız nerede? Nerede buluşlarımız, küllî iyiliğe katkılarımız?

Recep Akıl

Portreler14-istanbul'un Manevi Fatihi Akşemseddin

Akşemseddin, veli şeyh Şehabeddin Sühreverdî'nin torunlarından olan şeyh Hamza'nın oğlu olarak, 1389 yılında Şam'da doğdu. Soyu, baba tarafından 15. batında Hz. Ebu Bekir'e dayanmaktadır. İlk tahsilini babasından alan Akşemseddin, 7 yaşında hafız olup, ailesiyle birlikte Amasya'nın Kavak bucağına yerleşti. Babasının vefatından sonra Amasya ve Osmancık medreselerinde eğitimini tamamlayan Akşemseddin, müderrislik payesi aldı ve Osmancık Medresesine müderris oldu.

Akşemseddin ayrıca, tıbbı ve eczacılığa merak sararak tıp ilmini de öğrendi. Daha önceden Abdülkâdir Geylânî, İmam-ı Gazalî ve Muhammed Celeleddin-i Rumi vb. örneklerinde görüldüğü gibi, ilim tahsili ile tatmin olmayan Akşemseddin, irfan tahsili için müderrisliği ve medreseyi terk etti. Tasavvufa olan ilgisinden dolayı, önce İran'ı dolaştı ama umduğunu bulamadığı için tekrar Anadolu'ya dönmek zorunda kaldı.

Yolu üzerinde bir tasavvuf ehlinin "Kazandığın şu zahiri ilmini mana ilmiyle, bilgini aşk ile akıl vergisini kalp ve gönül vergisiyle tamamlaman gerek. Bu da yalnız olmaz. Sana bir mürşit lazım. Kalk Ankara'ya git. Orada Hacı Bayram Veli'ye müracaat et. O seni tamamlasın, bütünleşsin. Sen bu dünyaya lazım bir insansın," tavsiyesi üzerine Ankara'ya geldi.

Bir süre Hacı Bayram Veli'yi izledi. Onun öğrencilerinin nefislerini kırmak, fakirlere yardım etmek ve yoksullara ikramda bulunmak için de olsa cer ve yardım kabul etmesi, çarşı pazarda devran yaptırması gibi hallerinden hoşlanmadığı için Ankara'dan ayrıldı ve başka bir mürşit aramak için Halep'e gitti. Halep'te bir gece rüyasında boynuna bir zincirin takılmış olduğunu, zincirin diğer ucu Hacı Bayram Veli'nin elinde ve kendisini Ankara'ya doğru çektiğini gördü. Bunun üzerine yeniden Ankara'ya döndü.

Hacı Bayram Veli'nin yanında özel ilgi ve sıkı bir riyâzet ve mücâhadeye alınan Akşemseddin, kendisine gösterilen bu ihtimamı en iyi şekilde değerlendirdi. Kısa sürede tasavvufun bütün yollarını ve inceliklerini öğrenen Akşemseddin, bu başarısından dolayı Hacı Bayram Veli'den icazet aldı ve hilafet tacı giydirildi. Bunun sonrasında Hacı Bayram Veli'den aldığı izinle Ankara'dan ayrıldı ve Beypazarı'na yerleşti.

Beypazarı'nda büyük bir şöhret bulan Akşemseddin, kısa bir süre sonra oradan da ayrıldı ve İskilip'e yerleşti. İskilip'ten de yine aynı kesrete düşme sebebiyle ayrıldı ve Bolu'nun Göynük ilçesine yerleşti. Göynük'te de yine bir değirmen ve mescid inşa ettirip, kendi çocuklarının tahsil ve terbiyesi ile meşgul oldu. Göynük'de yaşadığı yıllarda mevcut eserlerini yazıp yedi kere hacca gidebilme imkânı buldu. Akşemseddin'in oniki evladı olduğundan bahsedilmekte ise de mevcut diğer kaynaklarda on çocuğu olduğundan söz edilmektedir.

İSTANBUL'UN FETHİ:

Akşemseddin'in asıl ünü, II. Murat'ın emir ve isteğiyle II. Mehmed'in hocalığına tayin edilmesiyle başlamıştır. Akşemseddin, II. Mehmed'e danışmanlık yapıp İstanbul'un fethine büyük katkıda bulunmuş, çocukları, öğrencileri ve müritleriyle birlikte fetih ordusuna katılmışlardır. Fethin giderek gecikmesi üzerine bir takım insanların dedikodularının ordu içinde huzursuzluğa yol açması sebebiyle İstanbul kuşatmasının en kritik günlerinde II. Mehmed'e aşağıdaki mektubu yazarak onu uyardı.

"O Allah ki ikram ve yardım sahibidir. En içten selâm ve teslimiyet ifadelerimi takdimden sonra, Allah Teâlâ'dan temenni ve niyazım odur ki, gemi olayı hayli üzüntü

ve sıkıntı getirdi. Bir fırsat doğmuştu, herhalde kaçırıldı. Ve hayli mahzurlar meydana getirdi. Birincisi din gayretidir. Bu olayda kâfirler sevinip, düşmanlar gülmüştür. İkincisi, başarısız ve yetersiz oluşunuz şeklinde bir yoruma sebep olundu. Üçüncüsü ise: Bu fakir'in "bendenizin" duasının kabul olunmadığı ve itibar görmeyeceği ve müjdemizin değersiz olduğu şeklinde bir takım sakıncalar, mahzurlar meydana geldi.

Şimdi: Hiç müsamaha ve yumuşaklık göstermeden, bu başarısızlığın kimden ve nereden geldiğini tespit edip, sorumluyu görevden almak, tedip etmek - şiddetli azarlamak gibi- ağır ceza vermek gerek. Eğer böyle bir tedbir alınmazsa, yarın öbür gün surlara hücum edileceği ve hendek doldurulacağı anda tembellik gösterirler. Bilirsin ki bunların bir kısmı sıradan Müslüman'dır İşin içinde ganimet toplamak v.s. olunca bunların çoğu canını ateşe atar, ama bunu elde edemeyeceğini gördüğünde de gevşeklik gösterir. Allah için canını, başını koyan azdan da azdır.

Şimdi sizden dileğim ve dikkat edilecek hususlar şunlardır: Ciddî bir gayretle işe bizzat katılmak, emirleri kusursuz uygulamak gereklidir. Bahriyedeki kumandayı ciddî, disiplinli, merhameti az kişilere vermelisiniz. Üzüntülü bir şekilde otururken Kur'an-ı Kerimle tefeül ettik. Ulular ve gönüller sultanı Cafer Sadık işaretleriyle şu ayeti kerime hükmü gönlüme verildi. "Bu durumda hemen harekete geçmeyenler, gerçek Müslüman değildir. Münafık hükmünde olup kâfirlerle birlikte cehennemde ebediyen beraberdir." İş disiplinli şekilde ele almak gereği elzemdir.

Gayretinizi esirgemeyiniz. Sonunda mahcubiyet ve ümitsizlikle gitmeyeceğiz. Allah'ın yardım ve inayetiyle sevinçle ve muzaffer olarak gideceğiz, inşallah. Gerçekte "kul tedbir alır, Allah takdir eder" hükmü esastır. Allah'a hamd olsun. Kişi elinden geldiğince ciddî gayret göstermeli ve tedbirde kusur etmemelidir. Allah Resulü'nün ve Ashabı'nın sünneti budur. Üzüntülü bir şekilde biraz Kur'an-ı Kerim okuyup yatıldı. Allah'a çok şükür ki, bir takım ikramlar, müjdelere oldu. Çoktandır böyle müjdelere alınmamıştı. Tam teselli meydana geldi. Sözlerimiz zât-ı âlinize boş sözler gelmesin. Sizi sevdiğimizdendir. Vesselâm."

İstanbul'un fethi gerçekleşikten sonra II. Mehmed şehre girerken Akşemseddin de yanındaydı. Onları karşılamaya gelen şehir halkı Akşemseddin'i II. Mehmed sanıp elerindeki çiçekleri ona uzattı. Akşemseddin ise "Padişah ben değilim" diyerek yanındaki II. Mehmed'i gösterdi. II. Mehmed bu duruma tebessüm ederek "Hünkâr benim ama o benim hocamdır. Çiçekler O'na Layıktır!" sözleriyle karşılık verdi.

II. Mehmed İstanbul'un fethin ardından Ayasofya'da hutbesini irad edip, tamamladıktan sonra minberden inerek Akşemseddin'i imamete geçirdi. Böylece fethin ilk Cuma namazını kıldırarak Akşemseddin'e nasib oldu. Bunun yanı sıra fetih'ten sonra II. Mehmed isteği üzerine Ebu Eyyûb el-Ensari'nin kabrini tespit etmek de Akşemseddin'e nasib oldu.

Fetihten sonra, II. Mehmed'in ısrarına rağmen İstanbul'da kalmak istemedi ve Göynüğe çekildi. Bir süre sonra yetmiş yaşında orada vefat etti.

AKŞEMSEDDİN VE TIP:

Akşemseddin, bilimde ve tasavvufta olduğu gibi, tıp ve eczacılık alanında da büyük bir üne sahipti. Fakat kaynaklarda Akşemseddin'in tıp ilmini kimden ve nasıl öğrendiğine dair net bir bilgi yoktur. Bununla ilgili olarak İskoçyalı oryantalist Elias John Wilkinson "Gibb History of Ottoman Poetry " adlı eserinde, Akşemseddin'in tıp alanındaki ilmini,

Hacı Bayram Veli ile beraber olduğu yıllarda elde ettiğini kaydetmekte ve kendisinden âlim ve mübarek bir kimse diye söz etmektedir. Sadece beden hastalıklarının değil, aynı zamandan ruh hastalıklarının da hekimi olan Akşemseddin, ruh hastalıklarını da tedâvi ederdi.

Akşemseddin, Louis Pasteur'den yaklaşık 400 yıl önce mikrobu ilk keşfeden ve tanımlayan kişidir de aynı zamanda. Bu keşfini 'Maddetü'l-Hayat' adlı eserinde "Hastalıkların insanlarda teker teker ortaya çıktığını sanmak hatadır. Hastalık, insandan insana bulaşmak suretiyle geçer. Bu bulaşma, gözle görülmeyecek kadar küçük, fakat canlı tohumlar vasıtasıyla olur," şeklinde ifade etmiştir. Derleme: Recep Akıl

Recep Akıl

Sen

seni düşünürken
bir sıcaklık dolar içime
ve
senin dönüşünle
yalnızlığımı ipe çekerim
gel

Recep Akıl

Sözün Kıyası - 331 - 340

331- Affetmemek insanın üzerine yüküdür ve giderek daha da ağırlaşır.

332- Vazgeçtiğinde kaybedersin.

333- Kabullenmek huzur bulmak için iyi bir yoldur. Yoksa ki hayat insana zehir olur.

334- Bu dünyada ne ekersen öteki dünyada onu biçersin.

335- İnsan akıyla düşünür ama vicdaniyla karar verir.

336- Ne olduysa tam zamanında oldu. Ve ne olduysa doğrusu oydu.

337- Fikirler fikir olmaktan çıkarılıp hayata geçirilmedikçe değerleri bilinemezler.

338- Biliyorsan söyle. Dinleyip dinlemeyecekleri senin meselen değil.

339- Çok söz lafa değer kaybettirir.

340- Vardığımız sonuç yeni bir problemin sorusunu sordurur.

Recep Akıl

Sözün Kısası 1 - 10

SÖZÜN KISASI -> 1-10

- 1- Ham meyve ağız tadını bozar.
- 2- Karanlıkta gölgeler uzun olur.
- 3- Yüce dağın başında bulut eksik olmaz.
- 4- Dolu başak boynun eğer.
- 5- Derin sular durgun akar.
- 6- Pişmek için yanmayı göze almak lazım.
- 7-Anlatabilirsin ya ağızındaki dilinle ya da hal dili ile.
- 8-Akıl da şaşırabilir, onun da bir kılavuza ihtiyacı var.
- 9- İnsan bu dünyada gurbettedir. Bu yüzden huzursuzluğu ve bu yüzden keyifsizdir ve sürekli mutsuz.
- 10- Savaşmaktan korkanlar en kolay savaş alanlarında saklanırlar.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 101 - 110

- 101- Her kelimenin bir sözlük anlamı olduğu gibi bir de kullanana göre değişebilecek başka anlamları vardır.
- 102- Hayal kurmak gerçeğe ulaşmada insanı motive eden bir unsur olabilir.
- 103- Her insan yürüyeceği yolu kendi seçer.
- 104- Sevginin en iyi arkadaşı endişedir.
- 105- Karşındakinin seni anlamadığı onun aptal olduğunu göstermez. Kusuru önce kendinde ara.
- 106- İnsan akıyla diğer yaratılmışlardan ayrılır. Öte yandan akıyla da yolunu şaşırır. Bu sebepten akıl bir başına bırakılmamalıdır.
- 107- Bazı durumlarda susmak en etkili anlatımdır.
- 108- Hayranlığın kıskançlığa dönüştüğü yerde küçümseme başlar.
- 109- Davranışlarımız bizi anlatır ve aidiyetlerimizin açığa çıkmasına sebep olurlar.
- 110- Eline çamur alan önce kendi üstü başını kirletir.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 11 - 20

11- Kişi kendisine tarafsız olamaz.

12- Ne yaparsak yapalım önce kendimiz için yaparız.

13- Musibetler uyarıcıdır, bizi hayatın zorlukları karşısında dirençli ve dikkatli olmaya hazırlarlar.

14- Kendisiyle kavgası olanın bu dünyası da zindan olur, ötesi de.

15- An şu andır ve yaşamak için yeterlidir.

16- Doğru bir karar verebilmek için görünenele yetinmeyip ardına bakmak lazım.

17- Mantıklı olan her söz doğru değildir.

18- Son sözü söylemiş olmak kişiyi haklı yapmaz.

19- Hırs insanı bencil ve sevgisiz yapar.

20- Aşkın ulaşılmazlığı insanoğlu için bir hayat kaynağıdır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 111 - 120

111- Her ne arıyorsan kendinde ara. Kendinde bulamadığını hiçbir yerde bulamazsın.

112- Kozaya girmeden kanatlanıp uçulmaz.

113- Bu dünyada adalet yoktur. Çünkü yalanın olduğu yerde adalet olmaz.

114- Ders, almasını bilenedir.

115- Ne bilersen bil önemli değil. Aslolan adam olmayı bilmektir.

116- Mutluluk bizimle birlikte, başka yerlerde aramak beyhudedir.

117- İddialı olmak iyidir lâkin insan iddiasının gereğini yerine getiremezse gülünç durumlara düşmeyi de göze almalıdır.

118- Var olmak istiyorsan çevrene uyum sağlamak zorundasın. Aksi takdirde hayat hakkı bulamazsın.

119- Başarmak çevremize gösterdiğimiz uyumla doğru orantılıdır.

120- Neyin varsa onu satarsın.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 121 - 130

121- İnsanoğlu biriktirmeyi sever. Sevdiği oranda da paylaşmamayı.

122- Tutku bağımlılık yapar.

123- Bilmek için talep etmek lazım.

124- Mutlu olmak için sebep aramak gerekmez.

125- Çoğaldıkça azalırsın.

126- Kediyle çuvala giren tırmalanmayı göze almalıdır.

127- İnanmak ihtiyaçtır. İnanmadığını söyleyen de inanmadığına inanarak bu ihtiyacını giderir.

128- İnsan ne iyidir ne de kötü. Her ikisidir. Ne olduğunu tercihiyle belirler.

129- İnsan sonradan dürüst, namuslu, vicdanlı, adil vb. olmaz. Bunlar kendisinde yaratılıştan itibaren zaten vardırlar. İnsan bunları sonradan kaybeder.

130- Fikirlerimizi empoze etmek yerine benimsetmenin yolunu bulmalıyız. Ancak o zaman bir değer ifade ederler.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 131 - 140

131- Pratiğe geçirilememiş bilgi hiçbir değer ifade etmez.

132- Olmamış meyve tat vermez.

133- Değişmek... Hangi şekilde, ya da hangi yönde? Çürüyebilirsin de, yeşerebilirsin de.

134- Düşünmenin ilk adımı soru sormaktır.

135- Suçlamak sorun üretir. Bu sebepten anlamaya çalışmak gerekir. Çünkü anlamak demek çözüme zemin hazırlamak demektir.

136- Suçlamak insani bir eksiklikler.

137- İnsanın en önemli problemi kendisidir.

138- Nerede bir bozulma varsa orada insan vardır.

139- En güzel, en ballı meyveler ağaçların en ulaşılmaz dallarında olur.

140- Ortada bir oyun varsa bu oyunun asıl sahibi onu idare edendir.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 141 - 150

141- Nereye bakacağını bilersen aradığını bulursun.

142- Herkesi memnun edemezsin, kendini memnun et yeter.

143- Her yürüyüş ileriye doğru atılan bir adımla başlar.

144- Ya düşündüğün gibi yaşarsın ya da yaşadığın gibi düşünürsün.

145- Her şey bir sebebe dayanır. Sebep toksa hareket de yoktur.

146- Uçabiliyorsun diye yerdekini küçük görme. Havanın sönmesi bir taşa bakar.

147- Gerçekler insanı özgür kılar.

148- Temizlik yapabilmek için pisliğe bulaşmayı göze almak gerekir.

149- Sevgi edilgen olması gereken bir duygudur. Çünkü seviyorsun diye sevilmezsin.

150- Mutlu olmak için çok şeye ihtiyaç yoktur. İyimser ol, çevrenin seni etkilemesine izin verme yeter.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 151 - 160

151- Susmak onaylayıp kabullenmek demektir.

152- Gerçekten inanırsan başarısın. Çünkü inanmak başarmak için yeterlidir.

153- Sen yola çık yürü. Doğruysa yolun, sana katılanlar mutlaka olacaktır.

154- İnsan ne istediğini bilmez, bildiğini sanır.

155- Her yaratılmış olan fitratının gereğini yapar.

156- Paylaşılmayan zenginlik insanın üzerinde yüküdür.

157- Herkes kendini bilir, kendi bilir.

158- Mademki dünyaya geldin o halde öleceksin.

159- Her attığımız adım bizi bir menzile götürür.

160- İnsanın gücü fırtına çıkana kadardır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 161 - 170

161- İnsan kendisine karşı asla tarafsız değildir. Bu yüzden kendini anlatmayı başkalarına bırakmalıdır.

162- 'En iyisi' diye bir şey yoktur. Her zaman daha iyisi vardır.

163- Hiç bir şey sebepsiz değildir. Kıyametin kopması için de sebepler gerekiyor.

164- Dinlemek anlamamanın ilk şartıdır.

165- Kelimeleri doğru kullanmayı bilmek anlatıcıya değer katar.

166- İnsanı tutkuları esir alır. Tutkularından ne kadar uzaklaşırsan o kadar özgür olursun.

167- Yaşamadan bilemezsin.

168- Son tahlilde insan sadece kendisini kandırır.

169- Dolmadan taşmaz.

170- Ne tarafa yürüyeceksen o tarafa döneceksin.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 171 - 180

171- Mum dibine ışık vermez, evet ama kendisini bitirerek etrafını aydınlatır.

172- İnsan hırslarının esiridir.

173- Ne kadar yükselirsen nefes almakta o kadar zorlanırsın.

174- Çaresizlik insanı kâşif yapar.

175- Her şeyi isteyen hiçbir şeye sahip olamaz.

176- Savaşmayı göze alamazsan barışı koruyamazsın.

177- Yarışı ne kadar iyi sürdürdüğün değil nerede bitirdiğindir önemli olan.

178- Sürekli savunmada kalmak yenilgiyi kabullenmek demektir. Savunma gereklidir evet ama kazanmak istiyorsan hücum etmen gerekir.

179- İnsan isyanı ölçüsünde zalimdir.

180- İstemek elde etmenin ilk adımıdır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 181 - 190

181- Adil olandan yana olmak insani bir sorumluluktur.

182- An olur susarsın söz biter sessizlik konuşur.

183- Uzayda bir hiç olduğunun bilincinde olmak insana kendisini tanıma şansı verir.

184- Beklemenin tadı, beklenenin gelmesiyle birlikte yerini hayal kırıklığına bırakır.

185- Perdenin yırtılması cesaretle atılacak ilk adıma bakar.

186- Elindekini nasıl harcadığına bağlı olarak kazanırsın ya da kaybedersin.

187- Son tahlilde herkes hak ettiğini alır.

188- Aklımıza yatmışsa problem başlamış demektir.

189- İnsanoğlu hiç yalnız kalmaz, çünkü yanında hep kendisi vardır.

190- Hiçbir şey aynı kalmaz.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 191 - 200

- 191- Umut insanın yüreğini sıcak tutar.
- 192- Hiç kimse "ayranım ekşi," demez. "Ayranın ekşi" der.
- 193- Teldeki değil, havada süzülen kuştur örnek olan.
- 194- Başarmak için inançla ve istikrarlı bir şekilde çalışmak yeterlidir.
- 195- İnsan eksik yanını bildiği ölçüde güçlüdür.
- 196- "Beni bulmaz" deme. Bulur. Allah'tan hayırlısını iste.
- 197- Asıl kötü olan kötülük değil, o kötülüğe seyirci kalmaktır.
- 198- Yaptığımız yanımızda kalır.
- 199- Sözlerinle değil, davranışlarınla değerini ortaya koyarsın.
- 200- Asla sıfırdan başlayamazsın. Çünkü yaşanmış olan tortu bırakır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 201 - 210

201- Hep bir şeyler eksik kalır.

202- Kişinin davranışları belirleyicilik özelliği taşır.

203- Öğrenmenin en kolay yolu anlatmaktır.

204- İnsanın üzerindeki her türlü sıkıntı kendisiyle kavgalı olması sebebiyledir.

205- Görece kavramlar üzerinden hüküm verilemez.

206- Önünü gördüğün oranda kaza yapma ihtimalin azalır.

207- Olacak olan olur. Ne olmuşsa hayırlısı odur.

208- Bilmek istersen etrafına bak ve tefekkür et ye

209- Hata ve yanlışlarımız için her zaman bir mazeretimiz vardır

210- İnsan eksik yanını bildiği ölçüde güçlüdür.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 21 - 30

- 21- Yol olmak iyidir ama daha iyisi köprü olmaktır.
- 22- Bilmek iyidir ama yanlış yapmamak kaydıyla.
- 23- Değer bilmek fedakârlık gerektirir.
- 24- İnsanoğlu, kendisindekini eksik, başkasındakini mükemmel zanneder.
- 25- Güzel bakarsan güzel görürsün.
- 26- En çok bağıran ilk önce kaçar.
- 27- Derdin bir şeyler anlatmaksa eğer karşındakinin dilini kullanacaksın.
- 28- Söyleyecek sözü olanın huzuru olmaz.
- 29- Yapılan her hamlenin ama iyi ama kötü mutlaka bir karşılığı olur.
- 30- Öğretmek başka şeydir, ders vermek başka.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 211 - 220

- 211- Gereksiz yasaklamalar kişinin kendisine olan güvensizliğinin tezahürüdür.
- 212- İyi olmak güzel bir haslettir ama daha güzeli adil olmaktır.
- 213- Aslan ortaya çıkınca çakallar kaçacak delik ararlar.
- 214- Zulme sessiz kalan da zalimdir
- 215- Anneye en güzel hediye onu gönlü kırık bırakmamaktır. Gerisi lafı güzaftır.
- 216- Zor olan gitmek değil, kalmaktır.
- 217- Ateş vardır, yakar kül eder. Ateş vardır, hamuru ekmek eder.
- 218- Ağlamak güzeldir. İnsanın içini temizler, yüreğindeki yükü hafifletir.
- 219- Kudurmuş köpeğin en saldırgan olduğu zaman öleceğine yakın zamandır.
- 220- Akan su yosun tutmaz.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 221 - 230

221- Saatin yaptığı şey görünmez olanı göstermektir.

222- Bazı davranışlar vardır ki ne yapılırsa yapılsın dikkatli gözlerden gizlenemezler.

223- Merdiven çıkarken yukarı değil önümüze bakarsak daha kolay çıkarız.

224- Neyin eksikse o şey seni kendine çeker.

225- Bütün kilitler güvensizliğimizi tatmin etmek içindir.

226- Son tahlilde herkes kendi hikâyesini yazıyor.

227- İnsanı en çok alışkanlıkları zorlar.

228- Aşk insanı savunmasız bırakır.

229- Ne olduğunu bilmek, ne olacağın konusunda seni bilgi sahibi yapar.

230- Öğrenmek isteyen için en güzel öğretmen, kişinin yine kendisidir.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 231 - 240

231- Ufak tefek sorunları kafaya takıp büyötmek onları çözme yolunda engel oluşturur.

232- Hep bir sebep vardır. Sebeplerin ortaya çıkması için de sebeplere ihtiyaç vardır.

233- Yapmazsan unutursun. Öğrendiğini yapacaksın. Yapmayacağın bir şeyi de zaman harcıyıp öğrenmeyeceksin.

234- İnsanoğlu hırsının esiridir.

235- Gerçeküstü hayali olmayan insanın gerçeğe ulaşması müşkül bir iştir.

236- Asla ilk durduğun yerde değilsin.

237- Öfkemiz çaresizliğimizin dışı vuru mudur.

238- İstemezsen alamazsın. Almak içinse mücadele etmeyi göze almak zorundasın.

239- An bu andır, yaşamak, mutlu olmak ve sevmek için yeterlidir.

240- Ne yaparsan yap iz bırakırsın.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 241- 250

241- Dünya hayatını gurbet olarak kabullenip içselleştiren ruh için ölüm sılaya kavuşmak anlamı taşır.

242- Mektup olmak kolay, olacaksın pul olacaksın.

243- İnsan Rabbine kul olma bilinciyle kendisinden kurtulduğu zaman özgürlüğünü kazanır.

244- Her yürüyüş atılan ilk adımla başlar.

245- İdeolojiler önce kişinin düşünme ve muhakeme etme yeteneğini yok ederler.

246- Aklın muhakeme etme yeteneğini yok saydığınızda onu çıplak bırakmış olursunuz.

247- Asıl gerçek andadır, gerisi hep hikâye.

248- Her mevsim kendi içinde güzel. Yeter ki insan hissedebilsin.

249- Ölüm mümin için rahmettir. Çünkü ölmeden Cennet'e giremez.

250- İnsanın zaafından fayda sağlamaya çalışmak ahlaksızlıktır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 251 - 260

251- Dünya varlığıyla ne kazandı, yokluğunda ne kaybedecek?

252- İnsanı frenleyen hayata dair kaygılarıdır.

253- Bir hüznün hikâyesidir yaşamak. An gelir biter, hem hüznün, hem yaşamak.

254- Aldığın kadar verirsin.

255- Anlamaya çalışmak bilmek kapısını açar. Anlamak ise o kapıdan içeri sokar.

256- Uzmanlığı ve kaliteyi belirleyen teknik değil niyettir.

257- Seni sevene dön yüzünü. Değerli olan budur. Çünkü senin sevdiğin seni sevmiyor olabilir.

258- Hayallerimiz önden giderler. Peşlerini bırakırsak menzile varamazlar.

259- Problemleri kendimize dert etmemeliyiz. Çünkü problem varsa gelişme de vardır.

260- Geçmişe takılıp kalmak geleceği karartır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 261 - 270

261- Popülist söylemler insanların hoşlarına gider lâkin meseleleri çözemezler.

262- Nemrut'un zulmü ve kıyıcılığı karşısında İbrahim olmak kolay değildir.

263- Korumak isteği sahiplenmeyi de yanında getirir. Bu sebepten bütün problemlerin baş sorumlusudur.

264- Verilen nimetin kadrini bilmek ve şükretmek insan olmanın en alt mertebesidir.

265- Sen görmüyor, bilmiyor, algılayıp idrak edemiyorsan gerçek ortadan kalmış olmuyor.

266- Önce sen!

267- Çözüm kendimizdedir. Problem de...

268- Olumsuzlukların müsebbibi her zaman başkasıdır.

269- En büyük hayal kırıklıkları isteklerinize ulaştığınızda başlar.

270- Karar vermeden önce karar ver.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 271 - 280

271- Sorularının cevaplarını önce kendinde ara.

272- Allah adil-i mutlaktır. Her kuluna hak ettiğini verir.

273- Başlamışsa bitecek demektir.

274- İnsanın tercihleri hayatının yönünü, rengini ve işleyişini belirler.

275- Dene, denemeden bilemezsin.

276- Gitmek istesen de gidemezsin. Gidebilmen için kendinden vazgeçmek zorundasın.

277- Mürşid- mürid ilişkisi içinde derviş kapıda bekleyen değil, mürşidin gönlüne girendir.

278- Cesaret varsa irade harekete geçer.

279- Tutku netameli bir duygudur. İnsanı kendi varlığına düşman eder.

280- Gitmek için yürümek lazım.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 281 - 290

281- İnsana değer katan şey göz önünde olması değil, kalitesidir.

282- Seni zehirleyen şey neyse panzehri de ondadır.

283- Vaz geçtiğimizde yenilgiyi kabul etmiş oluruz.

284- İman kişiseldir. İstemiyorsan inanmaz, günü geldiğinde karşılığını alırsın.

285- Verdiğinin ardından bakmayacaksın.

286- Sahip olma tutkusu insanoğlunun tatmin olmaz hırsı yüzünden düşmüş olduğu pis bir bataklıktır.

287- Verdiğinin ardından bakmayacaksın.

288- Var olabilmek için varlıklı olmak gerekmez. İnsan olma vasfını yitirme yeter.

289- Kendini korumak her canlının hakkıdır. Hakkına sahip çıkamıyorsan hayatının dümenini başkalarının eline bırakırsın.

290- 'Modern insan' diye bir kavram kullanmak yanlıştır. Çünkü şartlar ve mekân farklı olsa da Âdem aleyhiselâmdan bu yana insan aynı insandır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 291 - 300

291- Hayat ne kadar uzun yaşanır, yaşansın insan için yeterince uzun değildir.

292- İstikrar ve azim varsa başarıma şansı artar.

293- Endişe insanı pasifist yapar cesaretini kırıp hareketsiz bırakır.

294- Unutmak insan için eksiklik değil, bilakis nimettir. Ya unutmasaydı?

295- Musibetler bize nimetlerin kadrini, kıymetini bilmeyi öğretir.

296- Gerçekler, mecburiyetler, gereklilikler istese de istemese de gün gelir adamı hizaya sokarlar.

297- İnsanı değişime ikna etmek kolay değildir. Çünkü bunu önerirken ona "Alışkanlıklarını terk et," diyorsun. Bu durum doğal olarak kişide ister istemez bir direnç oluşturuyor.

298- İstemezsen alamazsın. Almak içinse mücadele etmeyi göze almalısın.

299- Belirsizlik endişeyi, endişe korkuyu, korku, eğer kontrol edilemezse paniği, panik kaosu tetikler.

300- Sahip olduğun hiçbir şey senin değildir. Bunu bilerek yaşa.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 301 - 310

301- Hayallerin ne kadar büyükse, büyük başarılarla ulaşma şansın da o kadar büyük olur.

302- Bir başkasına zulmetmese bile kişi kendi nefesine zulmediyor ya o halde yine zalimdir.

303- Vuracaksın lidere vuracaksın. Lider düştü mü ordu bozulur.

304- Nicelik bir yere kadar... Davaları nitelikli karakterler hedefe taşırlar.

305- Çoğu zaman düşündüğümüz gibi konuşmayız ama nasıl düşünüyorsak öyle yaşarız. Kısaca riyakâriz.

306- Ne yaparsak yapalım ilk planda kendimizi düşünerek yaparız.

307- Her insan, yapmış olduğu seçimler vasıtasıyla değerlendirilir.

308- Zorlamak kaybettirir.

309- İnsanın başkasını etkisi altına almak istemesi bir tür kişilik zaafıdır.

310- Sonuç yoksa sorun vardır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 31 - 40

31- Mecburiyetler insani kâşif yapar.

32-.Ateşle oynayanın elini yakması olmayacak şey değildir.

33- Ne kadar usta olduğunu elindeki malzemenin kalitesi belirler.

34- Haddini bilmek edeptendir.

35- Durgun sular yosun tutar.

36- Pişmanlıklar daha sonrası için kılavuz olurlar.

37- Başımıza ne gelmişse biz istediğimiz için gelmiştir.

38- Geçmişini özleyebiliriz evet, ama geçmişin hayaliyle yaşayamayız.

39- Eleştirmek erdem sahibi insan işidir. Erdemli insanlar eleştirdikleri şeyin alternatifini de gösterir.

40- Diplomasi niçin vardır? İdeal olanı alamayacağını gördüğünde mümkün olanı alabilmek için.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 311 - 320

311- Halka rağmen halk için hiçbir şey yapılamaz.

312- Söyleyeceklerini basit ve anlaşılır cümlelerle söyle ki bir işe yarasın. Yoksa başa konuşmuş olursun.

313- Hayatımız boyunca hep birilerini bekler dururuz. Bilmeyiz ki gelmeyecek, gelse de gelmeyecek.

314- Kim neyi hak ediyorsa ona hak ettiğini vermek adalettir.

315- Zorlarsan başaramazsın. Benimseteceksin. Bu tercih zaman alır ama başarılı bir sonuç verir.

316- Başkalarından bekleyeceğine beklentine uygun bir hayatı yapılandırmaya çalış.

317- Problem anlamıyor olmakta değil, anlamamakta direnmektedir.

318- Dili, dini, rengi, meşrebi ne olursa olsun iyiler iyidir, kötüler kötü.

319- Cesaret akıl ile birlikte kullanılırsa işe yarar.

320- Yanlış yapmaktan korkma. Çünkü yanlış yapma korkusu insanı hareketsiz bırakır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 321 - 330

321- Öfke baldan tatlı ama zararı acıdır.

322- Sükûnet her durumda işe yarar.

323- Bizim olan kıymetlidir.

324- Sevginin sesi yoktur, o varlığını davranışlarla gösterir.

325- İnançsız olunamaz, çünkü inançsız olduğunu söyleyen kişi son tahlilde inançsızlığına inanır. Ki bu da bir tür inançtır.

326- Yarınının güzel olmasını isteyen bugününü güzel yapmaya çalışmalıdır.

326- Tevazunun fazlası kibirden kaynaklanır.

327- İnsan çevresiyle birlikte vardır. Çevresi yoksa o da yoktur.

328- Bir şey söyle sözün olsun ama söylediğinin de bir değer olsun.

329- Sormak anlamaya niyet etmiş olmak demektir.

330- Kariyer yapmakla işinin uzmanı olursun, hepsi o kadar

Recep Akıl

Sözün Kıyası 341 - 350

- 341- Şiirler var uzun, şiirler var kısa... Aslında sessizdirler. Okursanız ses verirler.
- 342- Acının ideolojisi yoktur ve tek bir dili konuşur.
- 343- Öğretmenin en kolay yolu soru sormaktır.
- 344- İnsanın kendisinde olanı ihtiyacı olana vermesi cömertliktir. Cömert insan iyi insandır, içinde kötülük barındırmaz.
- 345- Endişe etmek insanı çare aramaya sevk eder.
- 346- Davranışlar belirleyicidirler, kişiyi başkalarının gözünde bir yerler taşırlar.
- 347- Ne biliyorsan onu söylersin.
- 348- Bakmadığın tarafı göremezsin.
- 349- Hayata karşı yarışılıyorsan asla kazanamayacaksın.
- 350- Allah (Azze ve Celle) yarattığı her canlıya onun hayatta kalabilmesini sağlayacak ilmi de kudreti de vermiştir.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 351 - 360

351- Materyalizm insanın doyumsuz ve bencil yanına hitap eder.

352- Yaşı ilerledikçe geçmişi daha çok düşünür insan.

353- Beklentilerini azalttığın ölçüde mutluluğun artar.

354- Elindekini ne kadarı senin?

355- Hayatının dümenini hiç kimsenin eline verme.

356- Yetinmeyi bilmek mutluluğa zemin hazırlar.

357- Her zaman daha iyisi vardır.

358- Yaşadığımız her an bizi geçmişe bağlı tutarken geleceğe hazırlar.

359- İnsanoğlu dilini çoğu zaman egosunun bir tür tatmin aracı olarak kullanır.

360- Bugün bir şey yap hatırladıkça seni gülümsetsin.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 361 - 370

- 361- İnsan için alışmak güzeldir ama aynı zamanda çok da tehlikelidir.
- 362- Yerinde ve zamanında susmayı bilmek en etkili cevaptır.
- 363- Akıl bazı durumlarda insanın en büyük düşmanı olur.
- 364- Hayat karşısında kaybetmek mukadderdir. Önemli olan kaybolmamaktır.
- 365- Adalet bekleyenin önce kendisi adil olmak zorundadır.
- 366- Bu dünyadan istediğini değil hak ettiğini alırsın.
- 367- Her insan hak ettiği hayatı yaşar. Ve neyi hak etmişse de onu alır.
- 368-Söylenmiş olan her söz söylendiği zamana aittir.
- 369- Ağlamak güzeldir. Kötü olan ağlatmak...
- 370- Her başlangıç insanın içindeki umuda yeni bir heyecan kazandırır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 371 - 380

371- Söyleneni anlamana ilgili olarak ya bilgi sahibi olursun ya da problem.

372- Dil, çoğu zaman insan için bir tür tatmin aracı olarak kullanılır.

373- Var olmak önemlidir ama daha da önemlisi meyve verebilmektir.

374- Güzel görebilmek için güzel bakmak gerekir.

375- Kaybetmeyi göze alamayan asla kazanamaz.

376- Ne olacaksa o olur, ne olmuşsa hayırlısı odur.

377- Ve evet, dost arayana Allah (c.c.) yeter.

378- Nice yollar vardır ki ışıl ışıldır ama karanlıklara çıkarlar.

379- Eğer dostunu kaybetmek istemiyorsan onu sakın deneme.

380- Kıyaslamalar öngörülerin yollarını açarlar.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 381 - 390

381- Öğretmek bilgi, deneyim ve yürek işidir. Öğrenmekse erdem...

382- Yaşadığın gibi düşünürsün ya da düşündüğün gibi yaşarsın.

383- Alışkanlıkları terk etmek kolay değildir. Çünkü her an kendilerini hatırlatırlar.

384- Sen nasılsan çevrendekiler de öyledir.

385- İyi, kötü, güzel, çirkin başımıza ne geliyorsa biz istediğimiz için geliyor.

386- İslam insan için güvenli bir adadır. Müslüman ise güvenilen insan.

387- Sonunda iyilik kazanır.

388- Zulüm abad olmaz evet, ama mazlum da susmayacak.

389- Davranışlarımız bir tür kartvizittir. Bizi tanımayanlara bizimle ilgili ilk bilgiyi verir.

390- İnsanın tercihleri hayatının yönünü, rengini ve işleyişini belirler.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 391 -400

- 391- Aslında hiç kimseye kızmamak lazım. Çünkü bu dünyada herkesin bir görevi var ve onu sadakatle yerine getiriyor.
- 392- En büyük kötülük kötülüğe ses çıkartmamaktır.
- 393- Pişmek için yanmayı göze almak lazım.
- 394- Yenildiğinde kaybetmiş olmazsın. Ne zaman ki yılırsın o zaman kaybedersin.
- 395- Vakti gelmeyince tohum çatlamaz.
- 396- Kader, kişinin cüzi iradesiyle karar verip uyguladığını Külli İrade'nin ezelde yarattığıyla örtüşmesidir.
- 397- Her insan, ardında bıraktığı izlerden sorumludur.
- 398- İnsan bildiği kadarını söylemelidir. Daha fazlası boşa konuşmak olur.
- 399- Allah (c.c.) insana en iyi dosttur, çünkü O yarattığı hiç bir canlıyı terk etmez.
- 400- Düştüğünde kalkmak için bir şey yapmıyorsan kaybetmeyi kabullenmişsin demektir.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 401 - 410

401- Bu dünyadan almak istediğini değil, hak ettiğini alırsın.

402- Aslolan iyiliği istemekten önce kötülüğü def etmektir.

403- İnsana düşen kolaylaştırmaktır. Tersini yapan son tahlilde kendini kandırır.

404- Unutmak büyük bir nimettir. Ya unutmasaydın?

405- Gün gelecek istesen de konuşamayacaksın.

406- İnsanın olduğu yerde adalet olmaz.

407- Disiplin her şey değildir ama çok şeydir.

408- Ya geçmişte yaşarız ya gelecekte. Bir türlü yaşadığımız zamanın içinde olamayız.

409- En büyük cehalet bilmemek değil, körü körüne inanmak ve öğrenmeyi reddetmektir.

410- Gördüğüne inanırsın.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 41 - 50

41- Kaybetmeyi göze alamayan kazanamaz.

42-Çekimser kalmak son tahlilde kötüden ya da güçlüden yana olmaktır.

43- Akarsular yosun tutmaz.

44- İlkeli olmak için duyarlı olmak gerekmiyor. Mantıklı olmak yeterlidir. Çünkü ilkeler duygularla değil mantıkla oluşturulurlar.

45- Birini kendinize kayıtsız şartsız bağlamak isterseniz eğer, onun önce düşünmesine engel olun, sonra da muhakeme yapmasına ve soru sormasına.

46- "Her ölüm erken" denir. Niçin erken olsun, bu dünya sürgün yeri değil midir insan için?

47- Allah akıl ile bulunur ama O'na akıl ile ulaşmak çok zordur. Allah'a ulaşmanın en kısa yolu ise kalpten geçer.

48- Kesin bir çözüm istiyorsa eğer insanoğlu hayatın önüne koyduğu bir takım zorluklarla savaşmak yerine nefsiyle savaşmayı tercih etmelidir.

49- Geç kalınmışsa heyhat! Ne yazık ki zaman hep ileri doğru akıyor. Ve insan o bilinen akıbetine doğru gidiyor. Bari giderken yanında ne götürdüğüne bir baksa.

50- Kim ne yaparsa önce kendisine yapıyor. Son tahlilde iyi ya da kötü yaptığı her şeyin hesabını bizzat kişi kendisi verecek.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 411 - 420

411- İnanıldığı gibi yaşamıyorsan gün gelir yaşadığın gibi inanmaya başlarsın.

412- Değerli olanın değerinin anlaşılabilmesi için değersiz olanın ortaya çıkması gerekir.

413- Bağnazlık kadim bir kötülük kaynağıdır.

414- Uzmanlığın kalitesini belirleyen teknik yeterlilik değil niyettir.

415- Kapısından girebileceğin bir yuvan ve o yuvada seni bekleyenler varsa sen çok zenginsin. Nankörlük etme, şükret.

416- "Beni bulmaz" deme, bulur. Allah'tan (c.c.) hayırlısını iste.

417- Maliyet bilinmeden değer koyulmaz.

418- Vatan, onu koruyup kollayan sağlam bir devlete sahipse eğer, vatan olarak kalır.

419- Zeki olabilirsin ama o zekâyı yerinde ve doğru kullanmayı bilmiyorsan sana salak denir.

420- Özür dilemek sebebin yıkıntısını ortadan kaldırmamışsa anlamsız bir şey olmaktan öteye gitmez.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 421 - 430

421 – Şükürsüzlük seni Yaratan'a isyandır.

422- Kendimizden uzaklaştıkça yalnızlıkla kucaklaştık.

423- Alışkanlıklarımızın gönüllü mahkûmlarıyız.

424- Biliyorsan söyle ama zamanını bekle. Bilmiyorsan sus ki yanlışa düşme.

425- Öğrenmek isteyen doğru sorular sorar.

426- Harekete geçmek bir süreç işidir.

427- Her ne yapmış olursan ol, eğer kazanmışsan haklısın. Bu dünyanın adaleti bu.

428- Sevinçlerimizden daha çok acılarımız bizi bir arada tutar.

429- Günü geldiğinde her şey aslına döner.

430- Biliyorsan ve bildiğin şey insan için faydalıysa söyle ki başkaları da öğrensin. Öğretmek iyi adam işidir ama daha da iyisi öğrenen olmaktır.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 431 - 440

431 - Kusur hep başkasındadır.

432- Kıyaslamak insanı kıskançlığa sürükler, kıskançlık kötülüğe, kötülük felakete.

433-Jenerikten sonra gelen o kısacık karanlık noktadayız. Asıl film henüz başlamadı.

434- Sözünün sahibiysen arkasında durursun.

435- Herkesin kendine bile anlatamadığı bir hikâyesi vardır.

436- Hayat düz bir şerit halinde ilerliyormuş gibi görünüyorsa da aslında kısır bir döngüden ibarettir, başladığı yerde biten.

437- Her türlü davranışımız ardımızda izler bırakmamıza sebep olur. Ve başkaları bizi bıraktığımız bu izlerden tanır.

438- Aşağılama dürtüsü insanın olumsuz yanını temsil eden davranışlardan biridir ve genellikle yetersizlik durumunda ortaya çıkar.

439- Herkesin derdi kendisi için büyüktür.

440- Beklemek zaaftır ve ne çare ki insan bu zaafından vazgeçmeyi asla istemez.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 441 - 450

441- Kahkahalar bir bakıma saklamak zorunda olduğumuz kederlerimizin dışa yansımasıdır.

442- İnsan ne yazık ki kendini nefesine kurban etmeyi seçti.

443- Bir söz verilmişse o söz mutlaka yerine getirilmelidir. Aksi halde sözün sahibine duyulan güven yıkılır.

444- Doğrusu ya, dert edindiklerimiz, endişelerimiz, korkularımız ve hayal kırıklıklarımızdır bizi dirençli kılıp, hayata bağlayan.

445- Hayat bazen insan ruhunu sıkar evet. Bu gibi durumlarda tevekkül ve dua en iyi ilaçtır.

446- Taraf olmak kötü bir şey değildir. Kötü olan taraftarlığı bağnazlıkla eş tutup fanatizme zemin hazırlamaktır.

447- Haklıysan asla geri çekilme. Yoksa düşmanını arsız hale getirir, ona cesaret verirsin.

448- Verdiklerin sana aittir, kazanıp elde ettiklerin değil.

449- Davranışlar sözü desteklemelidir. Aksi takdirde o sözün bir değeri olmaz.

450- İhtiyaçtan fazlasına gönül düşürmek 'hırs' denilen olguyu besler.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 451 - 460

- 451- Hayatını güzelleştirmek insanın kendi elindedir. Yeter ki o iradeyi ve cesareti gösterebilsin.
- 452- "Bilmiyorum" demek erdemdir, eksiklik değil.
- 453- Musibetler uyarıcıdır, akıllı insana yol gösteriler.
- 454- Ne istersen onu yap. Ama yaptığın şey yarın önüne çıktığında utanmana sebep olmasın.
- 455- Merak etme dürtüsü bir ilgi sebebiyle ortaya çıkar.
- 456- Ders almasını bilersen, zaman en iyi öğretmendir.
- 457- Örnek olan teldeki değil, havada ki kuştur.
- 458- Yaşadığımız her şeyin temel kaynağı düşüncelerimizdir. Bu sebepten düşüncelerimiz kaderimizi belirliyor.
- 459- Yok saymak muhatabına bir tür cezadır.
- 460- Unutmaya alışmak, insanı kör, sağır ve vurdumduymaz yapar.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 461 - 470

461- Senin için her şey sende başlar ve yine sende biter.

462- Allah'ın (Azze ve Celle) rızasını gözetmeyi düstur edinmek insanoğlu için elzendir.

463- Hiç kimse bir başkası için yaşamaz. Herkes kendisi için yaşar.

464- Hak ettiğini alırsın bu hayattan. Dön kendine bir bak, sonra şikâyet et.

465- Vurursan, sana vurulduğunda da kızmayacaksın.

466- İnanmak isteyene sebep çok, istemeyene bahane çok. Akıl ve irade senin, sen bilirsin.

467-İnsanların gözünün içine bakabilmenin sence bir değeri varsa, insan içine çıkamayacağın işlerin peşine düşme.

468- İnsan ne çıktım diye sevincini abartmalı, ne de indim diye üzölmeyi. Ona "Hayırlısı budur" deyip tevekkül etmek düşer.

469- Tohum çatlamadan baş göstermez.

470- Güçlünün en zayıf yanı kendi gücüdür.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 51 - 60

51- Kelime ve kavramlar kişinin durup baktığı yere göre anlam kazanırlar.

52- Sevmek tek kişilik bir şeydir.

53- Sonbahar ne kadar genç olursa olsun bütün hayatlara bir bitiş öyküsü anlatır.

54- Gücün zayıf yanı güce dayanıyor olmasıdır.

55- Bugününü bilen yarınını kolay hazırlar.

56- Ya yoldan çekil ardından gelenlere yolu aç ya da yürümeye devam et ve yoldaki engelleri kaldır, ardından gelenlere lider ol.

57- Çoktan vermek cömertliktir ama azdan vermek yüce gönüllülüktür.

58- Adaletin sağlanamadığı bir yerde radikalleşme baş gösterir. Radikalleşmek demek kargaşaya zemin hazırlamak demektir.

59-Kelimeler kullanmamıza bağlı olarak anlam kazanırlar.

60- Masallar sadece çocuklar için değildir.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 61 - 70

61- Söylenmemiş hiçbir söz yoktur. Biz sadece daha önce söylenmiş olanları yenileyerek tekrar ediyoruz.

62- Her ne olursa olsun, bir şeye tutkuyla bağlanmak insanı felakete sürükler.

63- İnsanoğlu inanma ihtiyacı içindedir. İnanmadığını söylediğinde bile inanmadığına inandığını itiraf etmiş olur.

64- Başımıza ne gelmişse biz istediğimiz için gelmiştir.

65- Ağlamak iyidir, insanın yüreğini temizler.

66- Yanlış örnek doğruyu gösterir.

67- Küçümsemek aslında küçümsenen şeyin kiskanılması ve dolayısıyla umursanması anlamına gelir.

68- Nereye gideceğini bilmek demek sonunun ne olacağını bilmek demektir.

69- Baktığımız tarafa doğru yürürüz.

70- Affetmek iyidir evet ama ne yazık ki affettikçe düşmanı çoğalır insanın. Buna rağmen yine de affetmekten vazgeçilmemelidir.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 71 - 80

71- Söz biter, sükût kalır.

72- Kontrol edilemeyen tepkisel yaklaşımlar çözüm değil sorun üretirler.

73- Sevmek aslında tek taraflı bir edimdir. Sevildiğin için sevmezsin.

74- Tutkular zaaf oluşturur. Dolayısıyla bağımlılık yaparlar. Bu sebeple insan tutkularından kurtulduğu oranda özgürleşir.

75- Asıl sorunumuz kendimizi faza ciddiye alıyor olmamızdır. Sonra gelsin mutsuzluk, umutsuzluk.

76- İnsan önce kendisini sevmelidir. Çünkü kendisini sevmeyi başarabilen kişi başkalarını sevme konusunda da alışkanlık kazanır.

77- Hayatı şarkılara benzetenler oluyor. Oysa tam tersidir, şarkılar hayatı anlatıyor.

78-Tercihlerimiz bizi karşı tarafa tanıtan davranışlarımızın alt yapısını oluştururlar.

79- Olmamış meyveyi dalından koparmak hem meyveye ve hem de ağaca yapılmış büyük bir haksızlıktır.

80- Kin duygusunun yönlendirmiş olduğu intikam ilkel bir duygudur ve insanın en çaresiz ve zavallı yanını gösterir son tahlilde böylesi bir intikamcı anlayış en çok sahibine zarar verir.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 81 - 90

81- Biriktirdiğin sevgi harcadığın emeğin karşılığıdır.

82- Her sonuç bir sebebe dayanır.

83- Sevdiğin değil, seni seven daha değerlidir.

84- Bazı durumlarda susmak en etkili cevap olabilir.

85- Hayalleri olmayan insan kanadı kırık kuş gibidir.

86- İnsanoğlunun ortaya koymuş olduğu hiçbir şey kusursuz değildir. Çünkü insan kusursuz değildir.

87- İnsanın en büyük hazinesi kendisidir. Yeter ki kıymetini bilsin.

88- Kazandıkça kaybetme korkusu da artar.

89- Beşeri planda her hangi bir şeye karşı olmamızla ilgili olarak kendimize ait özgün bir fikre sahip değilsek eğer, bu karşıtlığımızın gerçek anlamda hiçbir kıymeti yoktur.

90- Attığın adım seni hedefine taşımalıdır. Aksi takdirde dolanır durusun. Gün gelir kaybolursun.

Recep Akıl

Sözün Kıyası 91 - 100

91- Herkes özlemine duyduğu şeyin peşindedir.

92- Karşıtı olmayan şeye değer biçilemez.

93- "Her şeyi bilirim," tavrı olabilecek en sekter tavidir ve sahibine sağlayacağı hiçbir faydası yoktur.

94- Acabalar olmazsa sorular da olmaz. Ve tabi soru sormasını bilmeyen insan düşünmeyi öğrenemez.

95- Kendini bilen âlemi bilir. Kendini bilmeyen ne bilir?

96- Bitkinin en gösterişli hali çiçeklendiği zamandır.

97- Ne arıyorsan onu bulursun.

98- Tahminler üzerinden hükme varılmaz.

99- Kaderimizi tercihlerimizle yaşarız.

100- Nereden bakarsan oradan görürsün. Ne görürsen onu anlatırsın.

Recep Akıl

Sünnet-i Seniye

PEYGAMBERİMİZ EFENDİMİZİN -ALEYHİSSELÂTU VESSELÂM- SÜNNETİ NE İŞE YARAR

*- YEMEĞE TUZ İLE BAŞLAMAK

Yemeğe tuz ile başlanırsa beyin tarafından gönderilen bir uyarı sayesinde midede mukus sıvısı salgılanmaya başlar. Bu mukus sindirimi kolaylaştırıcı bir tabaka oluşturur ve midenin sindirime hazırlıksız yakalanmamasını ve dolayısıyla yorulmamasını sağlar.

*- SOĞUTMAK İÇİN YEMEĞE ÜFLEMENEK

Tükürükte hem mikroplar için besleyici hem de anti bakteriyel etki gösteren maddeler bulunur.

Tükürükte bulunan bu anti bakteriyel maddelere rağmen besin atıkları ve epitel hücre parçaları, ağız boşluğunu mikroorganizmaların yerleşmesi için uygun ortam haline getirir. Bu da ağzın mikroplanmasına ve kirlenmesine neden olur.

Yemeklere üfleme ağızdaki bu mikrop ve bakterilerin etrafa ve yemeğe saçılmasına sebep olur.

Öte yandan vücutta oluşan karbondioksit nefesle birlikte dışarıya atıldığı için üfleme işlemi sırasında bu zararlı gaz yemeğe aktarılmış olur.

*- YEMEK ARASINDA SU İÇMEK

Yemek sırasında içilen bir miktar su midede doygunluk hissi oluşturduğu için daha az yemek yemeğe sebep olur.

*- SUYU OTURARAK VE ÜÇ YUDUMDA İÇMEK

Bu şekilde içilen su, dil ve ağız bölgesinde daha fazla duraksar ve tükürük bezleri için gerekli suyun emilimini artırır. Böylece anti bakteriyel ve antioksidan etkiye sahip olan tükürüğün salgılanması artarak ağız ve diş sağlığına katkıda bulunur. Ayrıca azar azar içilen su boğulmaları da engeller.

*- MİSVAK KULLANMAK

Diş macunları onlarca bileşenden oluşan kimyasallardır. Diş fırçaları ise kanserojen maddeler içeren plastikten yapılırlar.

Oysa misvak tamamen doğal özlerden oluşan ve ağızdaki (sadece) zararlı mikroorganizmaları bloke ederek diş çürümesini engeller.

İlginç olansa tüm bunları 1400 sene evvel, hiç kimya dersi almamış olan ve hatta okuma yazma bile bilmeyen Nebiyyil Ümmi Efendimiz' in Sallallahu Aleyhi Vessellem bilmiş ve biz ümmetine asırlar önce tavsiye etmiş olmasıdır.

Efendimiz (aleyhisselâtu vesselam) "Cebrail aleyhisselâm, misvak kullanmayı o kadar tavsiye etti ki, misvakın farz olacağından korktum." (İbni Mace) diye uyurmuştur.

*- KERAHAT VAKİTLERİNDE UYUMAMAK

Dünyanın kendi etrafındaki dönüşü içinde gün ve gece oluşumu sırasında meydana gelen çizgisel hız her enlemde farklıdır.

Bu fark yer çekimini etkiler. Güneş doğarken yani kerahat vakitlerinde uyurken yatay pozisyonda olunacağı için yer çekiminde meydana gelen bu değişikliklerden insan daha fazla etkilenir ve bel ağrısı riski ortaya çıkar.

Efendimiz aleyhisselâtu vesselâm kerahat vakitlerinde uyumamayı "Sabahları uyuyan sırt ve bel ağrılarına müptela olur" (İmam Şarani Hadis-i) Şerifi mucibince öğütlemiştir.

Aynı sakınca gün batımı öncesi için de söz konusudur.

*- UYURKEN SAY TARAFI DÖNÜK YATMAK

Kalbin üzerine yani sola yatıldığında, kalp sıkışır ve rahat çalışması engellenir. Sağ tarafa doğru yatılması kardiyovasküler sistemin çok daha iyi çalışmasını sağlar.

*- BANYODAN SONRA AYAKLARA SOĞUK SU DÖKMEK

Banyo sonrası ayaklara soğuk su dökmek kan dolaşımını hızlandırıyor ve sıcak sudan dolayı genişmiş damarların içindeki kanın aktivasyonu arttırarak vücudun savunma mekanizmasını arttırıyor. Yani tansiyonumuz düşmüyor ve savunma mekanizmamız güçleniyor.

Alıntı...

Düzenleme: Recep Akıl

*- "Kur'an bize ne yapmamızı, sünnet ise nasıl yapmamızı öğretir." Mahmut Esat Coşan

Recep Akıl

Şefaat Ya Resul - Allah

Şefaat ya Resul - Allah! Sen bize şahitlik etmezsen o zor günde bizim yüzümüze kim bakar? Rabbimiz senin şefaatinle bize nazar edecek. O gün, tüm yaratılmışların hercü-ümerc olduğu o korkutucu gün, sen bize sahip çıkmazsan ne olur bizim halimiz?

Ey Rabbimin (c.c.) habibi sevgili peygamberim, sen ümmetini zaten yalnız bırakmayacağını bize söylemiştin. İşte biz şimdi bu umudu yüreğimizde ve beynimizde büyüte büyüte sana ve Rabbimize kavuşacağımız o günden ümitliyiz. Rabbimizin izniyle bizi yalnız bırakmayacağını biliyoruz.

Ey Allah'ın en sevgili kulu; kul Peygamber (essalât-u vesselam) bu dünyayı şerefleştirdiğin gün bizim en güzel günümüzdür. Bir güneş gibi doğdun karanlık bir cehaletin hâkim olduğu bu yaşlı ve günahkâr dünyanın üzerine. Senin gelişinle umutsuzluğumuz umuda, üzüntülerimiz sevince döndü. Selamların en güzeliyle sesleniyoruz sana Esselamualeykûm ya Resul - Allah... Şeref verdin, hoş geldin!

Recep Akıl

Şiiler 94 - neden

ay düşerken akşama
seni arıyor gözlerim

yıldızların ıslattığı sularda
yakamozlar ağlamaklı halime
ve hüznün yağıyor üzerime
gülümsüyor
anlayışlı bir sessizlik içinde

deniz asude bir serinlik içinde
durgun

kıyıda köhne kayık kendiyle baş başa
az uzakta ihtiyar balıkçı
kederli üzgün
beni izliyor
geçmişin rüyasına yatmış
huzursuz beklemelede

hele sen ah hele sen
hâlâ ulaşılmaz enginlerdesin
neden

Recep Akıl

Ŗiler 99 paydos

nce hayalleri ölür insanın
sonra sevinçleri
ve gece olur
sabah olmaz

Recep Akıl

Ŗiirler - 84 infaz

vur
zerre kanım akmaz kurudum
öyle büyük ki ihanetin
öyle ağır
kalmadı gücüm yoruldum

Recep Akıl

Şiirler 1- Kuşlar

_____mahpus yıllar

kuşlar geçiyor kuşlar
aklı karalı
kuşlar
kanatları umut yüklü
sevda yüklü
özgür mutlu
kuşlar
durun
alın kanatlarınızın arasına
beni de
götürün
gittiğiniz yerlere
kuşlar _____bartın 1984

Recep Akıl

Şiirler 10 - hasret

_____sürgünde

dün gece yeniden okudum mektuplarını
okşadım resimlerini birer birer
ve dertli ve hüzünlü ve yalnız
yine sensizdim işte
haykırmak istedim
karanlığın ıssızlığına hasretimi
kör kurşunlara geleyim yapamadım
yüreğim boğum boğum
yine ağlamaklıydım
görmeyeyim dedim gözyaşlarımı
söndürdüm tüm ışıkları
ne çare
ışıklar gözyaşlarımış meğer
onları söndüremezdim hayır
gözyaşlarım
ah ne çok acıtıyor yüreğimi
tel tel akarken yanaklarımdan
nasıl da biliyorlar ne zaman döküleceklerini

gece kara kış gibi sararken bedenimi
ıssızlığın ortasında
rüzgâr penceremde
gurbet şarkıları söylüyor
hasretimi haykırmak istercesine sana
ve çaresizlik
süzülürken ağır ağır yorgun bedenime
göklerde bir yıldız gözlerime eşlik ederek
pırıl pırıl sevinçli bir ışık saçıyor bana
mutsuzluğuma inat
umutsuz olmaz
yüreğini sıcak tut diyerek sanki haykırırcasına

ah sevgili
bilmem bu yıllar
sensiz nasıl geçer
bu soğuk bozkır ortasında

haydi anlat bana

_____1987 erzurum

Recep Akıl

Ŗiirler 100 - pervane

aŖkı pervaneden öğren
ey serçe kuŖu
yandı piŖti mahvoldu
boynun eğdi ve sustu
bir Ŗey demedi

Recep Akıl

Şiirler 101 yol ve yolcu

bir çıglık vızıldadı boşlukta aniden
saplandı yüreğine adamın
korktu
amansız bir soğuk vardı dışarıda
rüzgâr çakıyor
güneş yakıyordu çıplak dallardaki karları
ve çığ damlıyordu dudaklarından havanın
daha da korktu
saklanması gerekiyordu yapamadı
yüreğine saplanan çıglık kulaklarında uğuldadı
canı yandı
nedendi bu ani çıkış bu vuruş bu av
kimdendi korkmalar kimdendi saklanmalar
yolu uzundu adamın engebeli zorlu
karda ayak izleri duruyor izlemeli mi bilmiyordu
durdu yürümeye gücü yoktu
savaşmalıydı evet biliyordu hem de kıyasıya
başka çaresi yoktu
hiç kimseye sitem etmeye hakkı da yoktu
yol orada yolcu oydu
çok daha fazla korktu
çaresiz korka korka yürümeye koyuldu

Recep Akıl

Şiirler 102 - iyi ki doğdun özge

iyi ki doğdun
doğdun, bizi mutlu ettin
iyi ki doğdun
doğdun, evimize güneş getirdin

yüzün hep gülsün
hiç gam çekme olur mu
Bahtın açık olsun
hiç eksik olmasın yüreğinde sevgi

iyi ki doğdun özge kızım
iyi ki doğdun güneş gözlüm
yüreğimin bam teli canım
iyi ki doğdun hoş geldin

doğum günün kutlu olsun.

Recep Akıl

Ŗiirler 103 - izgi

bekledi
kendini bildi bileli bekledi
neyi beklediğini hiç bilemedi
ve sonra öldü
niçin öldüğünü bilerek

Recep Akıl

Şiirler 104 - küskünüm Sana

küskünüm saatlere
küskünüm günlere aylara
sensiz geçen yıllara
küskünüm bahara yaza
ömrümü kışa çeviren şu kara
küskünüm sana

dönse bahar geri gelse
koca çınar gölge yapsa yeniden
rüzgâr esse usul usul ne yazar
dargınım hayata
dargınım sana

yağmur yağsa
buram buram koksa toprak
uçsa kelebekler şakısa bülbül
bana hiç bir şey anlatamazlar
yılların hasreti var yüreğimde
özledim özlemim sana

Recep Akıl

Ŗirler 105 - kopuŖ

gün dūŖer gūldeki çiyin Ŗstūne
sabah olur sessizlik son bulur

bir telaŖtır kopar gelir ansızın hep aynı hikāye
bir yudum su bir dilim ekmektir oysa nasibine dūŖen

nedendir bu heyecan niçin bu acele
bilirim bu doymazlık yutacak hepimizi

ve hasret kalacađız bir ıŖıđa bir gūle bir çiyeye

Recep Akıl

Şiirler 106 kovma beni yüreğinden

gelmişim kapına yorgunum
kolum kanadım kırık
sevda yükün omuzlarımda
taşıyamıyorum artık ne olur al üzerimden

ben yıllarca kaçtım hep bu sevgiden
hasretin bile caydıramadı beni gurbetimden
duymadım yüreğimin feryatlarını hiç
görmedim dökülen yaşları gözlerimden
aşka dair ne varsa senden
acımadım boşalttım sepetimden
yok hayır yine de sökemedim seni içimden

suçluyum biliyorum
ama döndüm bak seni hâlâ seviyorum
kovma beni yüreğinden
haydi bir el at öksüz kalmış şu sevdamıza
tut sen de bir köşesinden
yorgunum sevgili düşmüşüm kapına
çevirme beni eşliğinden

ne yapsam nafile olmuyor sensiz
yetti bu yalnızlık döndüm artık
dışarısoğuk ayaz var
aç kollarını sığınayım
ısıt buz tutmuş şu kalbimi yeniden
bırakma sensiz beni
bırakma bir başıma yalnızım dermansızım
mahrum etme sevginden

bütün suçlarımla geldim sevgili
pişmanım
sevda yükün omuzlarımda
düşmüşüm kapına biçare
affetme kabul
ama yetti artık bu ayrılık
tükendim
kovma beni yüreğinden

Recep Akıl

Şiirler 107 - durdu sanki tüm zaman

durdu sanki tüm zaman.
yeni bir yaprak dökümü daha başlıyor yüreğimde.
çoğalmakta hüznün bulutları giderek,
başladı başlayacak acı bir yağmur gözlerimde.
isyan ediyorum bütün varlığımla gidişine.
ve kalıyorum yine kendimle yalnız,
ve yine sensizliğin pençesinde...

durdu sanki tüm zaman.
sensizlik hışımlar gibi çöküyor üzerime.
çaresizim, kayboldum kopkoyu bir gecenin içinde.
yalnızım, kimsesizim ve üstelik sensizim de.
çakıyor şimşekler, gök delindi, gök incek yere!
ve ben ağlayacağım,
bu kaçınıcı gidişin ardından bilmem kaçınıcı kere.

durdu sanki tüm zaman.
aydınlanmaz artık bir daha gün ufuktan.
beklemek seni çok zor, yorulduum.
dönme istemem artık,
dönme, sevindirme dönüşünle.
ve tam alıştıım derken sensizliğe.
itme beni yeniden karanlıklar içine.

durdu sanki tüm zaman.
güneş batıyor artık gözlerimde.
ama sen bana aldırma yine de, sözlerim hep dilimde.
ey kalpsiz, ey vefasız,
ne kadar kaçsan, kopsan, yok olsan,
bu sevda bende ya
nereye gitsen hep benimlesin
asla bırakmam

bırakmam asla seni kendi ellerimle

Recep Akıl

Ŗiirler 108 - anadolu güzel lkem

anadolu anadolu güzel lkem mağrur lkem
anadolu anadolu ana kucağı gibi lkem
anadolu anadolu her garibe vatan lkem
anadolu anadolu canım sana feda lkem

Recep Akıl

Şiirler 109 - ey dağlar

ey dağlar yüce dağlar başı dumanlı dağlar
yol verin de geçeyim yârim sılada ağlar

ah dağlar yüce dağlar niçin çıkmaz sesiniz
yârim haber bekliyor hiç mi bitmez sisiniz

oy dağlar yüce dağlar hiç mi yok insafınız
yârime hasretim ben nedir bana ahınız

hey dağlar viran dağlar yıktınız beni dağlar
açın bana yolları gideyim yâre dağlar

Recep Akıl

Şiirler 11 - hayat

hayat
ne çok şey var söylenecek
ama
hiçbir şey yok
söz biter
sessizlik konuşur
ve çaresiz sen dinlersin
asude bir dinginlik içinde
geçmişini unuttur
geleceğini düşünmezsin

başın dumanlı
yaşanmış sevdalardan
yaşanmamış aşklardan
yüreğın yaşlanmıştır
ağır ağır sönmektedir
son ışıkları da gözlerinin
ağlamaklı hüznü
dalıp gidersin
kör kuyuların çılgın karanlıklarına

hayat
ne çok şey var söylenecek
ama
hiçbir şey yok
söz biter
sessizlik konuşur
ve sen çaresiz dinlersin

Recep Akıl

Ŗiirler 110 - Senden Sonra

Ŗimdi kiŖ
sen ŖŖŖrsŖn oralarda
yalnızlık zor kopkoyu karanlıklarda
durma gel
hayır yok bu ayrılıklarda

Recep Akıl

Ŗiirler 110 senden sonra

Ŗimdi kiŖ
sen ŖŖŖrsŖn oralarda
yalnızlık zor kopkoyu karanlıklarda
durma gel
hayır yok bu ayrılıklarda

Recep Akıl

Ŗiirler 112 - Yankı

gün ağardı güneş açtı menekşeler oynaşıyor
bilmem ki ben ne edeyim kelebekler uçuşuyor
bülbul uçtu güle konuğ gül onu hiç yüz vermiyor
dünya böyle hey erenler sitem etmek yakışmıyor

Recep Akıl

Şiirler 113 - Ölüm Ansızın Gelir

ölüm bu bir hüzünlü akşam vakti çıkar gelir çalar kapını
açmam diyemezsin
ya da ne bileyim bir sabah seher vakti
kuşlar cıvıldaşır kelebekler uçuşurken gelir
gelme diyemezsin
kim bilir belki bir öğle üzeri ezan vakti gelir
git diyemezsin
ölüm bu bir anda gelir bilmezsin ne zaman nerede
gelir işte öyle istenmiştir gelir
ve sen takılır peşine gidersin çaresiz
gelmem diyemezsin
ölüm bu beklemez bekletmez ansızın gelir

Recep Akıl

Şiirler 114 - Bekleyeceğim

kapım hep açık
gittiğin günden beri hiç kapanmadı
döneceksin diye bekledim hep
dönmedin
sonsuz bir beklemedeyim umudum var
döner misin belli değil
gel diyecek gücüm de kalmadı artık yüzüm de
beklemenin yüzüzlüğü içindeyim
gamın da kederin de
kapım hep açık
seni ben hep bekleyeceğim bil istedim

Recep Akıl

Şiirler 12 - yumak

_____mahpus yıllar

törpülemeli hasreti sabırla
her günün akşamı
örmeli sevgiyi
yumak yumak
en uzak köşelerine yüreğin
boğazlamalı öfkeyi
dağa doğmadan
umutla bakmalı yarına
yaşamalı bildiğin gibi
ve ısıtmalı güneşi
gün boyu
ve ulaşmalı akşama
doğmak için yeniden
sabaha

- bartın1983

Recep Akıl

Şiirler 13 - ve son

kumral saçlarım olacak ilk anımsadıkların
sonra kahverengi gözlerim
ısıtmak için ellerini
ellerimi arayacaksın
bir ürperti kaplayacak bedenini
donacaksın

hüzünle dolu gözlerim olacak hayallerinde
senin için açan çiçekler solacak
yürüdüğümüz kırlarda
kelebekler artık hiç uçmayacak
buğulu camlara yazdığın iki heceli ismim
bir ok gibi beynine saplanacak
ağlayacaksın

tüm anıları tutmak isteyeceksin
uzattığın ellerin boş kalacak
vefasızlığına boyun eğmeyecek sevgim
öleceğim ve sana inat hep seveceğim
ama yok bir daha hiç çıkmayacak
gökyüzünden sana topladığım yıldızlar
isyan edecek bütün duyguların
kaybolacaksın

öpüşlerimle damarlarında coşan kanın
yüreğine dolacak seni yakacak
bana gelmek isteyeceksin
adresimi soracaksın dostlarıma
bulduğun bir mezar taşı olacak
kahrolacaksın

Recep Akıl

Şiirler 14 - özleyiş

bir yıldız
bir ay
bir güneş gibisin
ışıl da parıl da
dünyam var olsun

bir rüzgâr
bir ırmak
bir deniz gibisin
dalgalan çağıl da
dağlar yok olsun

bir yaprak
bir arı
bir kuş gibisin
kanatlan uç bana
bu hasret bitsin

bir leylak
bir sümbül
bir gül gibisin
çiçeklen aç bana
bu gurbet bitsin _____erzurum 1987

Recep Akıl

Şiirler 15 - güneş

düşme eteklerime benim
dizlerime sürünme
sen asıl
ürperen yüreğimi sar sımsıcak
bunaldım yalnızlıktan
üşüyorum

leylâk ağaçlarının sıralandığı yollara
sarhoş bir gölge gibi düşüyorum
tut kaldır beni ayağa
bak dizlerim kanadı sil
yetim bir çocuk gibiyim kimsesiz
öyle yalnız öyle boş kaldım ki
şaşıyorum

hadi durma okşa saçlarımı ılık ılık
alnıma dökülsün ter damlaları
gözlerim kamaşsın ışığınla
ey güneş
öp beni ısıt beni
bekliyorum

_____mahpus yıllar

Recep Akıl

Şiirler 16 - sonu ölüm olsun

kederle ıstırapla gel
benim için fark etmez
yeter ki sen ol
isterse sonu ölüm olsun
yağmur olsun kar olsun
güneş yaksın
istiyorsa kavursun
her şey yansın mahvolsun
dert değil
sen ol
isterse sonu ölüm olsun

tüm çiçekler tek tek solsun
tüm tabiat kurusun
durulmasın ırmaklar
aşkın beni boğsun
ne çıkar
ben yine seni düşünürüm
girsin birbirine dağlar
her yer toz duman olsun
sen ol yanımda yeter ki
isterse sonu ölüm olsun

_____ankara 1978

Recep Akıl

Ŗiirler 17 ve yalnızım

hava soğuktu
yağmur yağıyordu
üşümüştüm
ıslanmıştım
acıkmıştım
sen yoktun
gitmiştin
yalnız kaldım
ve yalnızdım
yalnızdım
ve hâlâ yalnızım

Recep Akıl

Şiirler 18 - hüzün

issizliğin koynunda yapayalnız sokaklar
bir türkü duyuluyordu uzaklardan hüzünlü
her gülüşle günaha kıvrılıyordu dudaklar
ve ölüyordu karanlıkarda sevgimin kızıl gülü
yüreğim için için yanarken hasretini kucaklar

sevmek kadar kolay olabilseydi ayrılık
arar mıydım seni hiç nisan yağmurlarında
anlatamadığım bir şeyler var içimde ne yazık
yüreğimde taşırken sevgini kuytularında
ellerinle sunma sakın ayrılığı sen bana

karamsarlığın gözlerimi kör ediyor şimdi
son kez bakıyorum duygularımın öldüğü bu kente
alıp başımı gitmeliyim bir daha dönmemek üzere
ama çok zor sen varsın bu soğuk yağmurlu kentte
anılarım ıslanıyor usul usul sensizliğin hüznüyle

ve giderek bir ur gibi büyüyor yalnızlığım
sırtımda yıllar ve bedenim yorgun uykularda
ağır ağır çökerken gece bu şehrin üzerine
boşuna bir bekleyiş bir avuntu benimki
umut yok her şey yalan kalmışım kör kuyularda

_____ankara 1978

Recep Akıl

Şiirler 19 - zindanda

gün gelip solduğumda
sen yine çiçeklen
sevgili cennet yurdum
sana son selamım olsun
bu veda öpücüğüm

_____bartın 1983

Recep Akıl

Şiirler 2 - korku

gitme dur
gece basar uyur kent
uzar zaman
uyuyamam
sesler kesilir yağmur başlar
silinir adın
yazamam
korkarım yalnızlıktan
üzülürüm
karanlık açar penceremi
kapatamam
gitme dur
dışarda deli rüzgâr
uçurur seni
yakalayamam

Recep Akıl

Şiirler 20 - yakarış

bırak beni yanayım
gözlerinde donayım
azıcık merhamet et
hayatına dolayım

_____ /

Hz. Mevlana'ya 'Aşk nedir? ' diye sormuşlar 'Ben ol da bil.' demiş.

Recep Akıl

Şiirler 21 - mapushane

mapushane
seni yapan kör olsun
kör olsun da
tüm dünyası yok olsun

mapushane
elim kolum bağladın
dillerimi lâl eyledin dağladın
mapushane sen ne zalim şeymişsin
sevenleri sevdiğinden ayırdın

mapushane
seni yapan kudursun
kudursun da
salyasında boğulsun

mapushane
gayri ben ölürüm burada
duyan olmaz adım kalmaz ne çare
sevdiklerim nerden bilsin halimi
mapushane
yaktın bütün dünyamı

mapushane
duvarların yıkılsın
yıkılsın da
tozun bile kalmasın

mapushane
kör zindan ne civanlar harcadın
kim bilir kaç yüreği kederlerle dağladın
mapushane dert küpü
yetmez mi zalımlığın

mapushane
kör kovuk ne yuvalar söndürdün
zalımların yüzlerini güldürdün
mapushane dar delik
senden medet uman var
hiç birisi tek gün yüzü görmesin ____Bartın 1983

Recep Akıl

Şiirler 22 - İtiraf

benim seni sevdiğimi
sen nereden bileceksin
bunu söylemedim ki

ah benim şu kaderim
çıkarttı seni karşıma
sen beni görmedin ki

yandım yandım kavruldum
sonra söndüm kül oldum
bunu sen bilmedin ki _____adapazarı 1976

Recep Akıl

Şiirler 23 - kuyu

ne oradayım
ne burada
kayboluşunun kollarımdayım zamanın
heyecansız ve isteksiz ve mutsuz
umutsuz ve yalnız
dökülmekteyim
dipsiz bir kuyuya salkım saçak

bir sigara gibi tütüyorum duman duman
ve kavrulmaktayım için için yanarak

bekliyorum
ne beklediğimi bilmeden
sessizliğin karanlık köşelerinde
kafamın içinde çınlayan sirenleri
durdurmaya çalışarak

cehennem ateşlerine sarılmışım
yangın yangın büyüyor içimde acılar
kalmadı artık hiçbir şey yaşanacak

hiç gelmeyecek mevsimlerini düşlerken ömrümün
sahte bir sevincin ardına saklıyorum hüznlerimi
çocukça bir telaşın ardına sığınarak

beyhude bu çabalar biliyorum
çaresizim ürkek kırgın ve yorgun
zamanın dehlizlerinde düşe kalka yürüyorum
sonsuzluğa doğru çırpınarak

Recep Akıl

Şiirler 24 - artık yoksun

bitsin dedin
işte bitti her şey
nasıl da alıp gittin ellerini
şaşıyorum

hiç bakmadın ardına
bitsin dedin
Silip attın bir çırpıda
güzel olan ne varsa aramızda
oysa ben
sen giderken ellerimi unuttum ellerinde
ve gözlerim kaldı sende

türkülerim
yine seninle başlıyor
şiirlerim
yine seninle dolu

nasıl gittin
ardına hiç bakmadan
yıkarak saraylarını gönlümün
şimdi koca bir hiç esiyor yüreğimde
bedenim yorgun çaresizim
bulut bulut oldu gözlerim
çığlıklarım sessiz
karanlıklar geliyor üzerime

anılar sıra sıra
ve bir şeyler kopuyor
bu çılgın bu garip yüreğimde

bitsin dedin bırakıp gittin
dönüp bakmadın bile
bu kadar mı bıkmıştın sevmekten
bu kadar mı yılmıştın

peki öyleyse güle güle

Recep Akıl

Şiirler 25 - dönerim

bir gün dönerim elbet
uzaklarda olsam da
yatağını sıcak tut
sakla kendini bana

bir gün dönerim elbet
yanağına bir buse
kondururum kim bilir
buralar kış üşüdüm
sevgini gönder bana

bir gün dönerim elbet
hasretim sende diner
güzelim düşün beni
özlenir sevgililer

bir gün dönerim elbet
özledin beni sen de
gözlerin kaldı bende
o güzelim gözlerin
yaşarmasın kederle ___erzurum 1987

Recep Akıl

Şiirler 26 - çok geç olmadan

çok geç olmadan

hiçbirimiz masum değiliz
gün olur dökülür ortaya her şey
gün gelir eğilir başlar
her şey bir anda biter
hiç anlamı kalmaz sözlerin
bir tek gözlerin ellerin
bedenin
sen istemesen de konuşur
dinler kulakların
unuttuklarını
unutmadıklarını
susarsın
dökülür ortaya her şey
ve sen
işte o zaman anlarsın __14.11.99 adapazarı

recep akıl

Recep Akıl

Şiirler 27 - sevmelisin

sevmelisin
acı çekmeli ve ölmelisin
sevmelisin
sevmiyorsa
dönüp gitmeyi bilmelisin
haykır sevdanı rüzgârlara
gitsin vefasız yüreğini titretsin
dönüyorsa dönmesin
sevmelisin
ve asla geri dönmemelisin
sevmelisin acı çekmeli ve ölmelisin

Recep Akıl

Ŗiirler 28 - hoŖ geldin

hoŖ geldin
Çok geç kaldın
beklettin
Çok geç geldin
bekledim
ama olsun
geldin ya
senin geliŖinle
hasretimi
darağacına çektim
hoŖ geldin

Recep Akıl

Şiirler 29 - bir kentin ağıtı

sabah olmuş gün yükselmiş
istemem
bana gece lazım ağlamalıyım
düşmüşüm
gücüm yok kalkmaya
hani nerede dostlar
aramalı mıyım
var olmak ne zor Allah'ım
her adımda bir tuzak
dayanmalıyım
bir ışık bir ışık yeter
bir el uzanır belki
ayaklanabilirim yeniden
uzatın elinizi
yaşamalıyım
karamsar değilim hayır
umudum var
yoksa nasıl yaşarım
bir ses ver bir nefes
duymalıyım... adapazarı 18.8.1999

Recep Akıl

Şiirler 3 - bekleyiş

gecenin ilerlemiş bir vakti yapayalnızım mutsuz
tıklasa kapım açsam
yağmur yağmış ıslanmışsın
gözlerinde hep o ışık gülümsüyorsun
biraz mahzun
sanki biraz kederli
açsam kollarımı sokulsan
sarılsam sımsıkı bırakmasam
unutsak her şeyi dünü bugünü
aydınlansa karanlık uyansam bu kâbustan
başlasam yeniden yaşamaya
gün açsa pırıl pırıl
çiçeğe dursa tüm tabiat
burcu burcu koksa toprak
cıvıl cıvıl ötse kuşlar
merhaba dese tüm dünya dönüşüne
ve yakalacak umudu yeniden
kucaklasak aşkı tam yüreğinden
uzansak sonsuzluğa el ele

hayaller hep güzeldir
oysa gerçek vurur yokluğunu yüzüme uyanırım
kapım hiç tıklamaz
dönüşün olmadığı noktada sen
bir başka zamanlarda sonu olmayan beklemelerdesin
ben burada sen kim bilir nerelerde
ulaşılmaz ayrılıklardayız niçin olduğunu bilmediğimiz
aşk nerede biz nerelerdeyiz
binlerce soru uçuşur beynimin kıvrımlarında
sana dair binlerce bilmece
çözumsuzlüğün lâbirentlerinde
bocalar dururum umutsuz
karanlıklar denizinde dümensiz bir kayık gibi
vururum kendimi ıslak sokaklara
arkadaşım karanlıklar ve sokak köpekleri
artık bana düşen yalnızlıktır
ve geleceği olmayan bu hayatı zor olsa da yaşamak - erzurum 1987

Recep Akıl

Şiirler 30 - fareler

hadi gidin güle güle demiyorum
dönüşünüz olmasın
lâzım değilsiniz
lâyık değilsiniz bu şehre
sizi gidi fareler
yeteriz birbirimize biz kalanlar
kurarız şehrimizi yeniden
eskisinden de güzel
sakın ha dönmeyin
istemiyoruz sizi artık
bu şehri bizim gibi sevemezsiniz
âşık olmadınız ki siz bu şehre
ve hiç bir liseli kıza
yanmadınız ki köz gibi ığıl ığıl
hiçbir şeyiniz bu şehirden değil
bu şehir sizin değil
ya biz
sevdalıyız bu kadim şehrimize hesapsız
yeniden yaparız onu
çocuklarımız için
biz bu şehri sevenler
çok daha güzel
hadi gidin
güle güle demiyorum size fareler
dönüşünüz olmasın
bulduğunuz o yeni deliklerinizde
mutlu yaşayın
yaşayabilerseniz eğer
biz kalanlar yeteriz birbirimize
kurarız şehrimizi yeniden

Recep Akıl

Ŗiirler 31 - doğum günü

biliyor musunuz
ben hiç
doğum günü kutlamadım
Çünkü ben
on yedi ağustos'ta
henüz yaŖımı
doldurmamiŖtım

Recep Akıl

Şiirler 32 - gidenler

gidenler çok oldu bırakıp gittiler
şimdi ulaşılmayacak diyarlardadırlar
buradayken de zaten uzaktılar
sitemkârdılar
isyankârdılar
halden bilmez madrabazdılar
hem çok zalim
ve hem laftan anlamazdılar
zulmettiler
o zulmün altında kaldılar
anlamadılar
kötülüğü başkasına yaptıklarını sandılar
aldandılar
yaptıkları geçti gitti aziz dostum
günahı boyunlarına taktılar
çekip gittiler çaresiz
giderken bile anlamadılar
şimdi uzun bir bekleyişin prangalarında
emin ol aziz dostum
aldanmışlıklarına yanıyorlar
şimdi acep pişman mıdırlar

Recep Akıl

Şiirler 33 hadi vira

sesler dolaşıyor uzun zamandır kulaklarımda
eski öykülerden
anılar akıyor gözlerimin içinden ağır ağır
eskimiş aşkların resmigeçidi eşliğinde
ve bedenim yorgun taşıyor dizlerim artık beni
zaman akıp gidiyor geri döndüremeyiz
ama kaptan sen boş ver şimdi bunları al demiri
hadi vira
hadi gidelim
yeni zamanlara uzaklara

tam zamanı kaptan hadi vira
şimdi okyanuslar bekliyor bizi
ayıp olur bekletmeyelim sevgilimizi
köhnemiş hasretleri bırakıp ardımızda
hadi kaptan açalım yelkenlerimizi
acele et yitirmeyelim özlemlerimizi
hadi kaptan hadi vira
kır dümeni açığa
sür gidelim
zaman bizi beklemez
onu bekletmeyelim
hadi vira artık gidelim

geç oldu kaptan kır dümeni açığa
hadi gidelim
geçmişini atıp geleceğe yüzelim
hadi kaptan hadi gidelim

Recep Akıl

Şiirler 34 - ne zaman seni ansam

ne zaman seni ansam
bir sokakta durur zaman
içimde bir kıpırtı
üzülmek sevinmek arası bir şey
anlatamam

ne zaman seni ansam
yağmur gelir aklıma
bir yerlerde yürüyoruzdur seninle
saçların mektepliler gibi taralı
yüzün gülkurusu gibi soluk
biraz ürkek susar durursun
ben desen çocuklar gibiyim
konuşamam

ne zaman seni ansam
bir dağ başı gelir aklıma
konuştuğumuz çoban
sana gül veren kadın
saçlarına konan kelebekler pır pır
tutamam

ne zaman seni ansam
gecelerde birleşir anılarım
ve bir sıkıntı bir utanma yerleşir yüzüme
ah o yıldızlar ah o mehtap
yeşil dallar çayır çimen
yalnız onlar gördü seni öptüğümü
kör olası yalnız onlar
unutamam _____adapazarı 1978

Recep Akıl

Şiirler 35 - bulut

hey bulut çekil git
örtme güneşimi
sevdami gölgeleme
hakkın yok hiç beni üzme
oyunbozanlık etme

sen gardiyanımsın
ben sana mahkûm
güneş benim sevdamdır
vefalı sıcacık okşayan
aramıza girme

Recep Akıl

Şiirler 36 - düş

sensiz olduğum saatlerde
seni yaşıyorum sensizlikte
bir gelsen bana
kucaklasam sımsıcak
sarılsam sımsıkı
sevsem okşasam
bir gelsen bana
gözlerinde kaybolsam
haykırsam tüm dünyaya
mutluluğumu
ah bir gelsen
uzansam kucağına
huzur bulsam
gelsen
unutsam her şeyi
dünü bugünü
bir sen olsan
bir ben
kaybolsak hayallerde
ah bir gelsen
bir gelsen
zaman dursa
ve sen hep kollarımda olsan ____1977 ankara

Recep Akıl

Şiirler 37 - ayrılık

şimdi sen gidiyorsun
uzun veda sözleri söyleme
boş ver
bir hoşça kal yeter
nasılsa dönersin
kavuşuruz yeniden
yoksa dönmez misin
olsun
ben yine beklerim seni
bu ıssız iskelede her akşam
umutla hasretle
ve sevgiyle
ve özlemle
güle güle... ____ankara 1978

recep akıl

Recep Akıl

Şiirler 38 - serzeniş

_____sürgünde

sarar bedenimi acı bir hüzn
üşütür yüreğimi
soğuk yalnızlıklar
donarım

ezgiler dolar kulaklarıma
anılardan
çöker yüreğime kimsesizliğim
beynimin odalarında dolanır hasret
ve sen akarsın damarlarımda
yanarım

gurbet çaresizlikler sunar biçare duygularıma
ve sen gözlerimde yaş olursun
bense bir başıma öksüz
bakışlarım kurşun sıkar karanlığa
sarar kindar bir hınç bütün bedenimi alev alev
oysa sensiz iklimlerde bir çocuk gibi acizim
ağlarım

_____erzurum

Recep Akıl

Şiirler 39 - birileri

zil sesleri duyar gibiyim
çın çın kulaklarım
bir yerlerde birileri
beni anıyormuş gibi

çağıl çağıl akmaktayım
yanıp tutuşmaktayım
bir yerlerde birileri
beni özlüyormuş gibi

ılgıt ılgıt esmekteyim
kanatlanmış uçmaktayım
bir yerlerde birileri
beni bekliyormuş gibi _____1983 bartın

Recep Akıl

Şiirler 4 - masal

bir çiçek
bir kelebek
bir kalem
bir gömlek
bir lokma da ekmek
başka şey neme gerek
bir gün daha bitti
böyle ömür bitecek

Recep Akıl

Ŗiirler 40 - gözler

gözler

ne çok Ŗeyi saklar

ve ne çok Ŗey söyler

sözler yokken vardı gözler

Recep Akıl

Şiirler 41 - umut

bu ne gece
bu ne karanlık
hani ışık nerede
uzanıyorum
tutamıyorum
ama sanma ki umutsuzum
sanma ki mutsuzum
ellerim bomboş olsa da
yüreğim sıcak
aşklarım var daha
yaşanacak
geri düşmüşüm ne gam
yürüyorum
bak ayaktayım
ve hâlâ hayattayım
hayallerim var
yıldızlara astım
toplanacak

Recep Akıl

Şiirler 42 - seviyorum

seviyorum
bu sevgi sonunda öldürecek beni
biliyorum
isteme vazgeçmemi benden
beyhude yaşamak istemiyorum

hayat seninle güzel
sen varsan ben de varım
uzak da olsan yanımdasın
hissediyorum

sevgim ikimize de yeter
sen gel yeter ki kollarım açık
bekliyorum

yaşadıkça
damarlarımda kan olup akacaksın
gözlerimden renk renk bakacaksın
bu sevgi sonunda öldürecek beni
biliyorum
bile bile seviyorum

Recep Akıl

Şiirler 43 - akşam

akşam sarıyor gök kubbeyi ağır ağır
iniyor denizin üzerine karanlığın perdesi
sanki tül mavisi bir resim gibi
yakamozlar kıpır kıpır vefasız bir sevgili
hüzün yanı başında ağlarken sessizliğin
havalanıyor birden bir martı
yankılanırken çığlığında ışıldayan busesi
ve kanatlarında özgürlüğün o muhteşem sesi

akşam yalnızlığımın gülümseyen prensi
hasret kelebeklerinin sevgilisi
ve tüm suskunluğumun huzurlu sesi
anlat haydi kim bilir kaçınıcı kez
o gizemli sessizliğinin hikâyesini
varsın buz gibi olsun hava
varsın örtsün karanlığın gözlerimin rengini
olsun ben yine de dinlerim seni

akşam aziz dostum
en büyük sevdalarımın şahidi
ve en zavallı pişmanlıklarımın mavi perdesi
tek vefakâr sırdaşım
yüreğimin gül bahçesi
anlat haydi

Recep Akıl

Şiirler 44 - ayak izleri

dünya bu çaresiz kalabilirsin bir gün
gökyüzü hep mavi değildir bilirsin
mutluluklar da eskirmiş yenilenmeyince
bakarsın ki bir karanlık yerdesin
hani o taptaze gençliğin nerede
eski dostlar çoktan terk edip gitmiş
hayat diye dört elle sarılıp avunduğun
o zengin dünyanın da ansızın bitmiş
sana kalan heybendeki azığın
bir parça keder bir avuç hüznün
ve kararmaya yüz tutmuş gündüzün

artık sonbahardır yaşadığın
kış da gelmiş dayanmıştır kapıya
sahi bir şeyler kalmış mıdır yolculuğa
haydi hatırla
bir ağaç gölgesini bir kır çiçeğini
ya da ölümün soğuk nefesini
bir de her akşam terk edip
her sabah yine bulduğun
geçmişin o utanmaz ayak izlerini

anlarsın ne rezil uğraşmış bu
neyi kazanmak için bilmediğin
devlerin sofrasında çetin bir savaştır bu
ölüp de dirildiğin ama hep yenildiğin

ondandır bu sevinç bu korku at başı durur
ondandır her gece yeni bir mahşer kurulur

Recep Akıl

Şiirler 45 - Şimdi yorgun sevdasında gönlüm

Şimdi yorgun sevdasında gönlüm
ve uzun yalnızlığında yıkanıp
son öykülerden pay çıkararak
bin bir umut eşliğinde
tütüyor mangalda bir köz gibi
sitemkâr alevlerde oynaşarak

Şimdi avare hülyasında gönlüm
ve uzun yalnızlığında yıkanıp
mazinin sarhoşluğuna şarılarak
yalancı heyecanlar eşliğinde
çakıyor bulutta bir Şimşek gibi
sevimli yağmurlarda ışıyarak

Şimdi biçare rüyasında gönlüm
ve uzun yalnızlığında yıkanıp
eskimiş aşklarını da bırakarak
dağınık senfoniler eşliğinde
soluyor hazanda bir yaprak gibi
hüzünlü rüzgârlarda uçuşarak

Şimdi yorgun sevdasında gönlüm
ve uzun yalnızlığında yıkanıp
geçmiştten resimler karalayarak
bembeyaz hüznünler eşliğinde
uçuşuyor rüzgârda bir kelebek gibi
son yaprağını da defterin kapatarak

Recep Akıl

Şiirler 46 - ey yalnızlık

sen ey yalnızlık
benim en sadık dostum en vefakâr sırdaşım
ve en kadim yoldaşım
fırtınalarla geçen bu sefil hayatımda
ne zaman bunalsam
sığınacak limanım
beklersin beni sessizce bilirim
hep sitemsiz candaşım

ey yalnızlık
can yoldaşım yandaşım
ne çok giz saklıyorsun
benden o engin sessizliğinde
ve nasıl sevecensin ve nasıl derin
kendimle olan o kavgalarımı seyredirken
nasıl da yaren
bilirim sen beni hiç ağlatmazsın
hor görmezsin sen beni
hep yanımdasın hep benimle
gün gelir seni unuttuğum da olur
ama sen hiç küsmezsin
dervişçe bir sabırla
bir kenardan hep beni izlersin

ey yalnızlık
benim en sadık dostum en vefakâr sırdaşım
ne eş dost ne ana baba ne çoluk çocuk ne de yar
hepsi boş hepsi yalan koy bir kenara
bir tek sen evet bir tek sen varsın gerçek olan
gözümün bebeği nurum
ne olursa olsun ne yaparsam yapayım
ne yaşarsam yaşayayım
terk etmezsin bilirim bırakıp da gitmezsin

yalnızlık kadim dostum can yoldaşım sırdaşım
vardığım son menzilim
huzurumun gölgesi son durağım
ey yalnızlık

Recep Akıl

Şiirler 47 - bebek

merhaba bebek hoş geldin
bizi çok sevindirdin hoş geldin hoş geldin

dünyaya gelişin ilk bedeli
kopmaktır göbek bağından bebeğim
artık yaşamak hiç bedava değil
bir şeyler vereceksin kendinden
memesini emmek için ananın
ağzını oynatmak gibi meselâ
çalayacaksın
sarmaya başladığında çevreni zorluklar
şaşıracaksın bir anlam veremeyeceksin
korkacaksın
hayır bebek hiç korkma
anacığın yanındadır korur seni
ama bil ki onu da hep yanında bulamayacaksın

büyüyeceksin gün gelecek düşe kalka
belki bir kaldıranın olacak
ama çoğunluk yanında kimsen olmayacak
zorlanacaksın
gün olacak horlanacaksın
canından bezdiğin günlerin de olacak
ölümü özleyeceksin yanacaksın ama dayanacaksın
dostun da olacak düşmanın da

sana küçük bir nasihat benden
herkesin dostu ol
kimseye düşman olma
hayatı sev değerini bil sana verilenlerin
ama onun sakın kölesi olma
umutsuz olma yüreğini hiç karartma
daha da önemlisi bebeğim ne olursa olsun
Rabbine her an şükretmeyi sakın unutma

hoş geldin bebeğim iyi ki geldin
ne kadar da güzelsin hep gül benim güzelim
dünyalara değersin ____adapazarı 1986

recep akıl

Recep Akıl

Şiirler 48 - ne çok anlattım seni

ne çok anlattım seni gecelere ne çok
sana özlemimi
nasıl istedim seni bir bilsen ah ne çok
oysa yıldızlar kadar uzaktın bana
ve yıldızlar kadar sessiz
yıldızlar sensiz gecelerimin süsü
biçare sevdamin pırıl pırıl örtüsü

ne çok bekledim seni gecelerde ne çok
özledim güzelliğini
nasıl severdim gülüşlerini ah ne çok
imbik imbik damıtırken yüreğimden yalnızlığı
bin bir emekle senin için
ipek böcekleri ağlardı halime
örerken kozalarını sabırla acılar eşliğinde

ne çok sayıkladım seni gecelerde ne çok
demledim hasretimi
nasıl anlattım hayaline ah ne çok
yalnızlığımın büyüttüğü hüznün çiçeklerini
büklüm büklüm sevinçler içinde
serecektim ayaklarının altına gelişinin şerefine
salkım saçak yıldızlar eşliğinde

ne çok yanıltmışsın beni ne çok
geceler bana dost oldu artık sense yabancı
oysa ne çok beklemiştim seni ah ne çok
bin bir sabırla sevgimin cenderesinde _____bartın 1984

Recep Akıl

Şiirler 49 - yalan dünya

yalan dünya yaktın beni
çaldın yerlerden yerlere
kader dedim hep sabrettim
vurdun çöllerden çöllere

bir gün göstermedin bana
sürdün illerden illere
hasretle yandım eridim
düştüme dillerden dillere

kabahat sende mi acep
yoksa sana kananda mı
bir katrecik sevgi için
daldım gözlerden gözlere

dönüp baksam mı ki geri
ne kazandım ne kaybettim
yalan dünya ezdin beni
çaldın yerlerden yerlere... ____adapazarı 2001

Recep Akıl

Ŗiirler 5 - hoŖ geldin

tek kiŖilik bir Ŗeydir sevmek
sen sev
isterse o sevmesin

ve sabrı oğretir beklemek
sen bekle
isterse o gelmesin

hayat bu oyuna gelmez
sen yaŖa
isterse o bilmesin

Recep Akıl

Şiirler 50 - gidişinin ardından

durdu sanki mevsimler
bir yaprak dökümü başladı içimde
doğa tüm güzelliğinde bu nasıl hazan
ve bu fırtına nedendir
seni benden koparan

durdu sanki bulutlar
bir yağmur sıkıntısı var gözlerimde
şimdi gök delinecek gök inecek yere
doyasıya ağlayacağım
gidişinin ardından bilmem kaçınıcı kere

durdu sanki tüm zaman
karanlıklar içinde
bir doğabilse güneş bulutların ardından
dönsen şirin bir gülümseme yüzünde
ve ben yeniden başlasam
yaşamaya gözlerinde

Recep Akıl

Şiirler 51 - çağır beni

çağır beni
aklına düştüğümde
geleyim
özlemişsen
ve ağlıyorsan
bırak
gözyaşlarını dudaklarımla sileyim
savur o ipek saçlarını
yollarıma doğru
kokusunda yıkanayım
uzat ellerini ellerime uzat
yalnızlığımdan arınayım
beni bırakma
izin ver yoluna baş koyayım
yabana varma
bu yürek duruncaya kadar
sana vurgun yaşayayım

Recep Akıl

Şiirler 52 - gel bir tanem

yasaklığına ak çizgiler çiziyorum sevgimizin
uzaklığına köprüler kuruyorum sevgiden gel

bir kez doğar güneş gözbebeklerinde kişinin
bir kez aydınlanır yüreği
kurşunla korkunu
olmayacak bahanelere sığınmayı bırak
bak yüreğim aydınlık gözlerimde güneş
ellerim sıcak
gel
ellerini ellerime bırak

kumrular oynar bu kentin sokaklarında
ve dolaşır sarmaş dolaş
ıslak caddelerinde sevdalılar
gel kumrular kıskansın sevgimizi
gel
ıslak caddeler sevinsin bırak

bak sevgimden çiçeğe durdu tüm tabiat
güneş çoktan yükseldi gözbebeklerimde
şimdi sevme vaktidir
şimdi en kırılgan yerinde aşkımız
kırıldı kırılacak bir tanem
gel
kırgınlıkları bir kenara bırak

Recep Akıl

Şiirler 53 - beni bana bırakın

soğuk bir bahar akşamı bir başınayım
dalmışım elimde sigaram
o yandıkça ben ufalmışım
şaşkınım şimdi her şey bitmiş aldanmışım
elde kalan kırık dökük bir zaman
yorgunum ve bitkin
günahlarım götürüyor alıp beni
hınzırca kahkahalar atarak
en karanlık köşelerine geçmişin

gözlerim dumanlı çaresizim
bu dünyaya yok yere bel bağlamışım
bakışlarım deliyor karanlıkları
ve beynimin kıvrımlarında
resmigeçidini izliyorum hayatımın

dertliyim hüznümlüyüm yalnızım
eziliyorum cenderesinde pişmanlığımın

ey günahkâr yüreğim boş ver artık
beyhudedir üzülmen
faydası var mı bu pişmanlığın
dönüş yok yürüyeceğiz yollarında
bu sahtekâr hayatın

yokuşlarındayım şimdi zamansızlığın
siz ey bacaklarım taşıyın bedenimi
yüküm ağır menzilim uzak
ve ey siz günahlarım sevaplarım
beni bana bırakın --adapazarı 13.04.09

Recep Akıl

Şiirler 54 - sen bilemezsin

sen bilemezsin bir tanem
ben ne acılar çektim
sensizliğin pençesinde yıllarca
ne çok konuştum
taşlarla duvarlarla
az mı anlattım sevdami
göçüp giden turnalara
bilemezsin bir tanem

sen bilemezsin bir tanem
yalnızlığımı
yürek çırpınışlarımı
ne kalemler yazabilir bu aşkı
ne kelimeler yeter anlatmaya
sana olan susuzluğumu
bekleyişlerimi an be an
bilemezsin bir tanem

sen bilemezsin bir tanem
umutların tükenişini
bu dar yerde
nasıl salkım saçaktır hasret
alıcı kuşlar gibi zalım
ve nasıl kör eder insanı
dinmez baş ağrıları
bilemezsin bir tanem

sen bilemezsin bir tanem
soğuk duvarları
arsızca haykırışlarını zarbonun
postal seslerini jandarmanın
yalnızlığımı
ve beklerkenki sabırsızlığımı
sen bilemezsin be bir tanem
bilemezsin

_____bartın 1985

Recep Akıl

Şiirler 55 - beni hiç mi sevmedin

kartal gibi bakarsın
kaşlarını çatarsın
neden böyle yaparsın
beni hiç mi sevmedin

gecemde günümdesin
hecemde dilimdesin
her an hep benimlesin
beni hiç mi sevmedin

şimşek gibi çakarsın
yıldız yıldız yağarsın
yükseklerden bakarsın
beni hiç mi sevmedin

çiçeğimin dalısın
ekmeğime katıksın
canımın cananısın
beni hiç mi sevmedin

çavlan gibi akarsın
ciğerimi yakarsın
yüreğimde baharsın
beni hiç mi sevmedin

haydi söyle sevdiğim
nerelere gideyim
Ssensiz dünya neyleyim
beni hiç mi sevmedin

kartal gibi bakarsın kaşlarını çatarsın
neden böyle yaparsın beni hiç mi sevmedin
gecemde günümdesin hecemde dilimdesin
her an hep benimlesin Beni hiç mi sevmedin

şimşek gibi çakarsın yıldız yıldız yağarsın
yükseklerden bakarsın beni hiç mi sevmedin
çiçeğimin dalısın ekmeğime katıksın
canımın cananısın beni hiç mi sevmedin.

çavlan gibi akarsın ciğerimi yakarsın
yüreğimde baharsın beni hiç mi sevmedin
haydi söyle sevdiğim nerelere gideyim
sensiz dünya neyleyim beni hiç mi sevmedin.

Recep Akıl

Şiirler 56 - anımsamak seni

anımsamak seni
bir şeyler kaybettiriyor benden.
eksiliyorum
tam orta yerinde kalmış gibi kasırganın,
eli kolu bağlı çaresiz
öyle bir şey işte anımsamak seni

anımsamak seni
dağa da uzaklaştırıyor benden.
dağlıyorum
ölüp mezara girmek gibi zamansız
karanlığın içinde bir başına
öyle bir şey işte, anımsamak seni

anımsamak seni
parça parça ediyor yüreğimi
çoraklaşıyorum
verimsiz bir toprak gibi sabırsız,
güneşsiz, susuz yordamsız
öyle bir şey işte anımsamak seni

anımsamak seni yok olmaktır
tükenmek, bir mum gibi usul usul
yolsuz kalmak ıssızlığın ortasında
anımsamak seni kaybolmaktır
ve kahrolmak bir başına kopkoyu gecelerde
ama unutmak da imkânsız ne çare
öyle bir şey işte anımsamak seni
hece hece her gün ve her gece

Recep Akıl

Şiirler 57 - ne baharlar yaşadım

Uzun yollar yolcusu bir garip sergerdeyim
Hayallere dalmışım bir gökte bir yerdeyim

Ne baharlar yaşadım ne güzlerde ıılandım
Kışımın son deminde pul etmez değerdeyim

Dönüp bir baksam geri biçare hayatıma
Şimdi pişmanım desem kim bakar suratıma

Hayat bir oyun değil bekleme hiç boşuna
Zaman bitiyor artık doğan son seherdeyim

Yazık oldu ömrüme beyhude geçti yıllar
Elde kalan hiçbir şey dönülmez yerlerdeyim

İşte kendime öğüt otur da bir hesapla
Dur durak bilmedin hiç işte sana musalla

Yolun sonuna geldin başka çıkış arama
Son bir çaren var o da tövbe et Yaratan'a

Recep Akıl

Şiirler 58 - sevmek dediğın nedir

bir yalanın peşinde
ne yıllar harcadım ben
ak düştü saçlarıma
daha yaşım başım ne

sevmek dediğın nedir
keder acı değil mi
bırak git haydi sen de
kimse kalmadı zaten

şimdi artık çok uzak
geçmişin güzelliğı
bir avuç hüzün kaldı
eskimiş sevgilerden

sevmek dediğın nedir
keder acı değil mi
bırak git haydi sen de
kimse kalmadı zaten

Recep Akıl

Şiirler 59 - ah Şu gönlüm

ah Şu uslanmaz gönlüm ne kadar da hercai
beni heder ediyor peşinde koşturmaktan
gün oluyor kuş olup bulutlara ağıyor
kimi gün balık olup denizlere dalıyor
deli uslanmaz gönlüm gülümser yıldızlarda

ah Şu serseri gönlüm ne kadar da uslanmaz
beni her an ağlatır hiç kimseden utanmaz
bir gün çiçekte arı petekte bal oluyor
kimi gün yaprak olup rüzgârlarda uçuyor
deli serseri gönlüm sis olur doruklarda

ah Şu divane gönlüm ne kadar da sevimli
beni hep dolandırır çıkmaz yollara sapar
bir gün suda dalgadır uçurtmada terazi
kimi gün gölge olur yağmurlarda yıkanır
deli divane gönlüm gözü okyanuslarda

Recep Akıl

Şiirler 6 - yalan dünya

yalan dünya yaktın beni
çaldın yerlerden yerlere
kader dedim hep sabrettim
vurdun çöllerden çöllere

bir gün göstermedin bana
sürdün illerden illere
hasretle yandım eridim
düştüm dillerden dillere

kabahat sende mi acep
yoksa sana kananda mı
bir katrecik sevgi için
daldım gözlerden gözlere

dönüp baksam mı ki geri
ne kazandım ne kaybettim
yalan dünya ezdin beni
çaldın yerlerden yerlere... ____adapazarı 2001

Recep Akıl

Şiirler 60 - hesabı sorulacak

sen ki hayat yaşadın her türlü saltanatla
toplanıyor bulutlar şimdi şimşek çakacak
bir elin yağda idi ötekisi de balda
ömürler geçip gider bıraktığın yakacak

boşunadır ağlaman yetmez üzölmek sana
bunca kırdığın ceviz elbet sana soracak
beyhude çabalama dön de bir bak bir ardına
bıraktığın tortuyu kalmadı toplayacak

dön artık yarınlara kurtuluşun orada
gün gelince seni de kara toprak saracak
eğer etmişsen tövbe sakın dönme bir daha
hesap da var mizan da sana da sorulacak

bu dünya ki fanidir sakın kanma ağyara
dönüp bir bak kendine mezarın kazılacak
eski bir hikâyedir değmez hiç anlatmaya
faydası yok dövünme kimse yok çağıracak

Recep Akıl

Şiirler 61 - pul etmez değerdeyim

uzun yollar yolcusu bir garip sergerdeyim
hayallere dalmışım bir gökte bir yerdeyim

bu öğüt sana nefsim düşün yanlış anlama
dur durak bilmedin hiç işte sana musalla

yazık oldu ömrüme beyhude geçti yıllar
elde kalan hiçbir şey dönülmez yerlerdeyim

dönüp bir baksam geri biçare hayatıma
şimdi pişmanım desem kim bakar suratıma

hayat bir oyun değil bekleme hiç boşuna
zaman bitiyor artık doğan son seherdeyim

yolun sonuna geldin başka çıkış arama
son bir çaren var o da tövbe et Yaratan'a

ne baharlar yaşadım ne güzlerde ıslandım
kışımın son deminde pul etmez değerdeyim

Recep Akıl

Şiirler 62 - ey dünya

hayatımdan sildim attım seni bir tek kalemde
yeter artık sahteliğın seni gidi ey dünya
yalan dolan haram talan her kötülük var sende
bırak beni günahımla bir başıma ey dünya

rızkđ veren yüce Rabbim elbet bilir her şeyi
ben kulunu sana etmez rezil rüsva ey dünya
bilir isem can verendir yaratandır her şeyi
düşmem senin tuzağına çöplük yurdu ey dünya

ahirettir asıl yurdum sen gelip de gidensin
bunu bilmek bile yeter kanmam sana ey dünya
yaratılmış her bir kulu heder edip silensin
tüm varlığın yok olsa da yanmam sana ey dünya

sana zerre sevgi yoktur yüreğimde bunu bil
sevgiliye kavuşmaya tek engelsin ey dünya
kararlıyım sensizliğe beni defterinden sil
kavuşurum elbet bir gün sonsuzluğa ey dünya

Recep Akıl

Şiirler 63 - çektim ipini sevgimin

bir akşam çıkarsan karşıma ansızın,
yıkılmış perişan...
seni tanımayacağım
çektim ipini sevgimin
artık o eski ben değilim
bir ağaç altı yok artık benim için
kır çiçekleri de solmuş
ötmüyor sığırcıklar
güneş de puslu gökyüzünde
ısıtmıyor
dağılmıyor bulutlar

bir gün çıkarsan karşıma eğer
utanmış mahcup
yaramaz bir çocuk gibi
affetmeyeceğim
git de demeyeceğim sana
kal
kal ve ne yaptığını gör de demeyeceğim
çöl gibi kurak
çöl gibi kısır duygularım
soğudum buz gibiyim
yanıyorum köz gibiyim
kandırmıyor uykular

çatlasa dudaklarım
ve sen bir vaha olsan
asla hayır
asla suyundan içmeyeceğim
ölsem de seni ne çok sevdiğimi
sana hiç söylemeyeceğim
bir gün çıkarsan karşıma ansızın
mahcup bakışlarla yalvaran
seni görmeyeceğim
yüregim kanayarak
ve bu sevdayı ardımda bırakarak
geçip gideceğim
yanarak çağlayarak
kanayarak ağlayarak
ne çare körelmiyor duygular... 1976 adapazarı

Recep Akıl

Şiirler 64 - bırakma yalnızlığımı

gün yine kavuştu akşamına burada bir tanem
geceye dönmek üzere zaman
bak işte ayrılıklar daha da uzadı ömrümüzde
ve ben hâlâ sensizim ve hâlâ sana uzanamam
şimdi ağır ağır karanlığı çöküyor gecenin üzerime
gece karanlık gece suskun gece gündüze gebe
sokaklardayım bir başıma avare
bir tek sensizliğin benimle birlikte
yeter artık tükendim
daha fazla dayanamam

bak şimdi yağmur da başladı
ıslak ıslak yağmakta üzerime
sanki yıldızlara nispet edercesine
gel diyemiyorum sana yüzüm yok
ama bil ki sevdanı yüreğimde taşıyorum
hava puslu hava soğuk kırgınım
aşığım da üstelik sırılsıklam
kaç zamandır uyumadım yorgunum
fırtınada bir başıma kalmışım
beklemekten usanmışım yılgınım
oysa o uzak kıyılarda
şimdi meltemler esiyor senden yana biliyorum
yükle kokunu meltemlere gönder bana
koy mutluluğu da yanına
özledim bir tanem özledim
gel artık bekliyorum

kopkoyu karanlığındağım gecenin
umut kırıntılarındağım kayıklar yapıyorum
ulaştırsınlar diye hasretimi sana
bırakma beni böyle bir başıma
bırakma yalnızlığımı
yarım kalmış sevdama
senden ümit bekliyorum
sal kendini rüzgârlara
haydi getir artık seni bana
sabırsızım sevgisizim yalnızım __erzurum 1986

Recep Akıl

Şiirler 65 - gidiyorum

gidiyorum buralardan bir daha dönmeyeceğim
düşmesin ayrılığın hüznü gözlerinin rengine
ne olur anla beni yüreğim başka sevdaların peşinde
hadi el sallama ne kadar için acıyorsa da gülümse
elveda gidiyorum ben artık sensizliği bile göze alarak hem de

gidiyorum bu sonbahar rüzgârlarıyla birlikte
ardıma bakmadan severek sevinerek istekle
zincirinden kurtulmuş bir mahkûmun sevinci var içimde
ağlama sakın yoksa üzülürüm seni de götüremediğime
elveda gidiyorum ben artık yüreğinden sakın beni silme

gidiyorum ben mutluyum sen de sakın üzülme
gün gelir biter bu deli zamanlar bu hay huy
bu boşuna uğraş bu çaba bu telaş bu kaçış
kapanıyor kepenkler paydos bitti istesem de dönemem
elveda gidiyorum ben artık zaman kalmadı bekleyemem

Recep Akıl

Şiirler 66 - müflis

aşka dair ne varsa hepsi geçmişte kaldı
köhnemiş bir hayatı sürükleyip dururum
geçmişten bu güne taşımış bir şey yok
boşa yaşamış ömrü yüreğinden vururum

yalan doğru hepsi boş hepsi bir kandırmaca
el açıp yalvarmaktan kalmadı hiç gururum
beyhude bu bekleyiş ne gelen var ne giden
üşüdüm buz gibiyim yitip gitti sürurum

bu dünya yalan elbet bunu ben de bilirim
nasihat sökmez bana zerre yoktur şuurum
zaman akıp gidiyor çoktan yollarda kaldım
serseri mayın gibi karanlıktır umurum

bir garip avareyim şaşkınım divaneyim
yolumu kaybetmişim dolanırım dururum
kazancım elde sıfır hesap kitap meydanda
kalmadı şu dünyada azıcık bir huzurum

Recep Akıl

Şiirler 67 - korkuyorum

duman duman gizlenir oldun gözlerimde
korkuyorum ya ağlarsam
korkuyorum hayalin puslanır diye
o şipşirin gülüşünle yüzündeki güneşle
bir bahar getiriyorsun yüreğime
korkuyorum ya solarsa çiçekler
ya çığ düşerse gülümün üstüne
kış geri dönerse yeniden ne yaparım
çılgınlıklar içindeyim
korkuyorum
ne yaparım kırarsam seni vehimlerimle

sonsuzluğa uzanmaktır sana kavuşmak
korkmadan yaşamaktır
ve bitirmektir bitmez denilen yalnızlığımı
ve karanlığımı aydınlatmak gelişinle
bilirim seversin beni kırmazsın
ama korkuyorum
ya çökerse hüznün o bal rengi gözlerine
nasıl yanarım bilsen
küserim talihime

gül bir tanem solmasın yüzün
hüznün çökmesin o güzel gözlerine
dağıt korkularımı bahar melteminle
ve ısıt yüreğimi ninnilerinle... _____ankara 1986

Recep Akıl

Şiirler 68 - akşamlar ve sen

her akşam bir başka olurum ben
bir başka
seninle başlar düşlerim yeniden
yokluğuna inat yanımda olursun
yanı başımda
çoğu zaman hüznün bulutları yağar üzerime
ağırlaşıyorum
ama olsun zor olsa da taşımak sensizliği
ezilsem de altında
senden gelene eyvallah
bir başka olurum bambaşka

her akşam bir başka olurum ben
bir başka
yetim kalmış gibi mahzun
ağlamaklı
koyulaşır karanlık
çöker yavaş yavaş umutsuzluk yüreğime
yavanlaşıyorum
ama bilirim ki sen varsın
uzaksın ama varsın
teselli olur bu bana
ısınır soğumaya yüz tutmuş yüreğim
bir başka olurum bambaşka

her akşam bir başka olurum ben
bir başka
ağlamaklı hüznü garip
karanlık basar ağır ağır
gözlerin gelir aklıma
savrum saçak saçların yanaklarımda
bir başka olurum bambaşka

her akşam bir başka olurum ben
bir başka

Recep Akıl

Ŗiirler 69 - en son resim

Ŗimdi sen kim bilir hangi eldesin
Ŗimdi sen kim bilir hangi teldesin
Ŗimdi sen kim bilir nerelerdesin
Ŗimdi sen gözümde en son resimsin

Recep Akıl

Şiirler 7 - geçen giden

geçip gitti bir gün daha
yine yok elde bir şey
bocalayıp duruyoruz
boşa çaba boşa her şey

işte bak yeni bir gün
ve getirdiği
bir avuç hüznün
eskisine katılacak

sonrasında yakılacak

Recep Akıl

Ŗiirler 70 - ayasofya

ayasofya, muhteŖem fethin en bŷyŷk ganimeti
ayasofya, 90 yıllık hŷznŷn en gŷrkemli simgesi
ayasofya, umudun dimdik duruŖunun muhteŖem abidesi
ayasofya, yŷreklere saplanmıŖ kŷflŷ bıçak darbesi

Recep Akıl

Ŗiirler 71 isimsiz Ŗiir

hayalin gözlerimde buram buram tütüyor
tüm Ŗarkılarda varsın hepsi seni söylüyor
ne çabuk geçti zaman ömür her an bitiyor
bu yorgun bezgin ruhum ağır ağır ölüyor.

Recep Akıl

Şiirler 72 - gece

geceyi bekleyen bir bekçiyim ben
gün doğar ilk ışıklarla birlikte benim de işim biter
gece güzeldir gece sessiz
sıcacık bir sığınaktır gece yalnız yürekler için
örselenmiş hayatlara ilaçtır kim bilir belki de panzehir

her şeyi örter gece
kötülükleri, iyilikleri ve bütün namussuzlukları
bütün kaçıışlar geceye daırdır
kendinden, kodesten belki de sevgiliden
bütün dönüşler yine onadır hep yeniden

yıldızlar vardır gecede ne çok say sayabilirsen
istersen uzan yere boylu boyunca sırtüstü
hayal kur en güzelinden en enayicesinden
istersen tuttur bir türkü her neredeyse
duyan varmış duyan yokmuş kime ne
nasılsa birileri duyar birileri tanır seni sesinden

gece biter gün doğar hay huy başlar yeniden
geceyi bekleyen bir gececiğim ben
sıkıntılı bir uykudur artık gececiği bekleyen
gün doğar işim biter gölge gibi kaybolup giderim aniden
düşerim yatağa beklerim geceyi
sanki sevgiliyi bekler gibi sabırsız ve gönülden

Recep Akıl

Ŗiirler 73 - vay baŖıma

hani her an her Ŗeyi ne kadar çok bilirim
savururum bırakmam mangallarda zerre kül

bu kısacık aklımla ders vermeye kalkarım
alırım asıl dersi bir tohumdan dostlarım

insanoğlu böyledir hep kendi bilir sanır
bilmediğini bilse konuşmaktan utanır

Recep Akıl

Şiirler 74 - ağıt

_____annem için

yatsam bir gece
bütün kederlerimle birlikte
bu yorgun bedenimi
bıraksam yataklara
derin derin uykulara dalsam
uyusam uyusam diyorum
unutsam geçmişı dünü bu günü
yarını hiç düşünmesem
her şeyi bir yana koysam
ölüme yatar gibi
nem varsa ardımda bırakıp
bir kalemde silerek
dönüp bakmadan geri
hiç uyanmasam uyanmasam
ölüm gelse hoş gelse ve ben duymasam

Recep Akıl

Şiirler 75 - beklemek

güneş bir görünür bir kaybolur
o görünür ben ısınırım
o kaybolur buz gibiyim soğurum
ve bulutlar çöker üstüme
umutlarımı söndürür

uzaklardan bir gemi gelir pupa yelken
düşer gözlerime
bir fırtına kopar ansızın
ve sis örter yelkenlerini
onu yolundan döndürür

beklemek ne kadar zor
hayallerimi öldürür

Recep Akıl

Ŗiirler 76 - yokluk

bırakıp gittiğin gün öldüm
sonra kendimi kendim gmdm
ldm ve gmdm sonrası yok
yalan yok bir hiç oldum bilen yok

Recep Akıl

Ŗiirler 77 - çare ne

akŖam olur akıl susar dil anlatır kalp dinlemez
kvrım kvırım yollar gibi uzar gider yalnızlığım
gün görmemiş bu sevdayı çoktan sattım yok paraya
neden böyle söyle gönül bilmez misin umarsızım

Recep Akıl

Şiirler 78 dönme dolap

sürgünlerde yılanmışım
yalan olup harcanmışım
bütün uğraş boşa gitmiş
madrabaza aldanmışım

sür git gitmez dünya böyle
anlamışsan durma söyle
gün gelir de biter vade
asıl yurda yol almışım...

Recep Akıl

Şiirler 79 - geçmişim

yorgunum
ağır ağır akıyor bedenimden
geçmişim
her şey yalan
bir tek ölümmüş gerçek olan
evet öğrendim
bilememiştim

Recep Akıl

Şiirler 8 - sen ve ben

sen ve ben yine varız
ama şimdi ayırız
sen başkalarının kollarındasın
bense yalnız
geceler buruk
geceler karanlık
ve ben karanlıklar içindeyim
daha bir karanlık
daha bir yalnız
ağlıyorum sessiz çığlıkların eşliğinde
gözlerimdeki yaşları saklayarak

sen ve ben yine varız
ama şimdi ayırız
sen bir deniz kenarında
ufku seyrediyorsun
yüzünde neşeli bir tebessüm
tükettiğin aşklarından arta kalan
bense fırtınalar içindeyim
bir başıma senden uzak
sensizliğimle boğuşarak

gel demek sana boşunadır biliyorum
ama gel yine de söylüyorum
ben seni hâlâ bekliyorum
ufkun gri derinliğinde
ve sonsuzluğun o ince çizgisinde
rüzgârla bir olup senfoniler çalarak -ankara 1978

Recep Akıl

Şiirler 80 - gün olur

gün olur zaman biter
gün olur eğilir başlar
gün olur kimse kalmaz
sen ve Allah'tan başka

gün uzar gölge büyür
gölgeler içime yürür
neyim varsa elimde
gün gelir hepsi çürür

gün biter akşam olur
yatar uykuya hayat
söz olur düşer dilden
olur sana nasihat

ömür bu sönüp gider
gün gelir biter insan
sonra bir de bakarsın
hoca verir talkımı

Recep Akıl

Ŗiirler 81 - etme gel

gün dūŖer zambakların Ŗstüne
ve ben
hâlâ sana hasretim
etme gel
gün dūŖer ŖmŖr biter

Recep Akıl

Ŗiirler 82 - dn ve bugün

hayalin gözlerimde Ŗimdi
dondu beni izliyor
o eski pikaptaki plak
senin Ŗarkını söylüyor
ne çabuk geçti zaman
bu yorgun bezgin ruhum ağır ağır ölüyor

Recep Akıl

Şiirler 83 ölüm var dedi adam

ölüm var dedi adam
unutma dedi
hayat nimeti bir kuştur uçar gider
güvenme dedi
biter

bak hani atan
hani baban
kime kaldı bu dünya her şey yalan
biter dedi
tek gerçek ölümdür inan

ölüm var dedi adam
unutma dedi
kandırmasın seni gençliğin paran
ölüm var dedi adam
ölüm dedi

Recep Akıl

Şiirler 85 - bahar

her mevsim güzeldir
bahar hepsinden güzel
üşüyen yüreklere sıcaklık umuttur bahar
Rabbinin kuluna hediyesi

bahar, kuşun kanadında rüzgâr,
kimi zaman üşüten,
kimi zaman asude bir serinlik
yanağında sevgilinin
minicik bir gülümseme dudağında

bahar, yepyeni hevesler
kimi tehlikeli kimi naif
umuttur bahar
yaşama sevinci

uyanıştır uzun bir uykudan
ve bahar
yeniden başlamaktır
yeni baştan.

Recep Akıl

Ŗiirler 86 - bulantı

su uyur mehtap uyur can uyumaz
aŖık sazın susturur yürek uyumaz
kaldım gurbet ellerde bir baŖımayım
gözler uyusa da ruhum uyumaz

Recep Akıl

Şiirler 87 - ığlık

akşam olur akıl susar dil anlatır kalp dinlemez
kvrım kvırım yollar gibi uzar gider yalnızlığım
gün görmemiş bu sevdayı çoktan sattım yok paraya
neden böyle söyle gönül bilmez misin umarsızım

Recep Akıl

Ŗiirler 88- ezan ve gün

ezanlar okunuyor Ŗehrin üstüne
gece yırtılıyor an be an
yıldızlar ışıklarını kapatırken gülümsüyor sabah
ve rüzgâr senin Ŗarkını söylüyor

Recep Akıl

Ŗiirler 89 - gideceğin yeri bil

gün gelir yaŖlanırsın her tarafın dökülür
diŖlerin damağından teker teker sökölür
ayaklar taşıyamaz o bedenin sürünür
bir tabutun içinde gideceğin yeri bil.

Recep Akıl

Şiirler 9 - duyarım

hâlâ özlediğimsin
ve hâlâ beklediğim
ben gelemem sevdalım
kollarım prangalı
sen hiç gelemezsin
yolların kapalı
bir ses ver bir ses
ne olur
duyarım

uzaklar
ah uzaklar
dağların ardındadır uzaklar
çağırma gelemem
yetişemem çaresizim
yanarım

güller açıyordur şimdi oralarda
yürek yürek atıyordur tabiat
çatlamadadır tohum
sular yürümektedir ağaçlara
nasıl da özledim kokunu
ah be sevdalım
bilsen nasıl yangınım bakışlarına
ve nasıl
ama nasıl hasretim sana
bu uzak diyarlarda
bu dar yerde
üşür bedenim sensizlikte
özlerim
hissederim
ağlarım

mapusluğum belâlımdır
özgürlüğüm sevdalım
bir ses ver bir ses
duyarım _____1983 bartın

Recep Akıl

Ŗiirler 90 güle güle

sessizliği dinliyorum sensizlikte
ve sensizliği sessizliğin içinde
Ŗarkılar kederli Ŗarkılar hazin
ve hatıralar yüreğimde
hoŖa kal canım
gittin madem
güle güle

Recep Akıl

Şiirler 91 - hengâme

hava soğuk buz gibi esiyor rüzgâr
serçe kuşları sessiz
motor homurtuları kesiyor geceyi
ve uzaklardan ışık ışık yayılıyor ezan
bir çocuk ağlaması içli
acıkmış belli
sonra yanık bir ninni sesi
gün başlıyor işte
başlıyor bir hengâme
daha ne
ne söylesem bahane

Recep Akıl

Ŗiirler 92 - nasihat

tek kiŖilik bir Ŗeydir sevmek
sen sev
isterse o sevmesin

ve sabrı öğretir beklemek
sen bekle
isterse o gelmesin

hayat bu oyuna gelmez
sen yaŖa
isterse o bilmesin

Recep Akıl

Şiirler 93 - kördüğüm

ne çok yürek var ruhsuz
sevgisiz
inançsız
cansız

ve ne çok hayat
umutsuz
bezmiş
yılgın

gördüğüm
kördüğüm
çare yok
çözmek ne kadar imkânsız

bedbahtız
çaresiziz ve yalnız

Recep Akıl

Ŗiirler 95 - nokta

sevgidir insanı ayakta tutan
sevgidir yol bulduran
sevgi yoksa ne kalır hayattan
yalan

Recep Akıl

Şiirler 96 - özlenen

hava soğuk hava sisli
akşamdan kalmış gibi gün
çığ düşmüş yaprakların üstüne
oysa toprak hayat kokuyor
salkım saçak begonvil yıldız yıldız papatya
bu bendeki karamsarlık da niye

boşuna hayıflanmalarım
ben kimim ki neyim ben
bir ben miyim şarkılarda gizlenen
bir sen misin baharlarda özlenen

düşme eteklerime yağmur
kal saçlarımda ne olur
ve süzül yanaklarımdan ağladığımı saklayayım

bir ben miyim akşamlarda bekleyen
bir sen misin baharlarda özlenen
salkım saçak begonvil yıldız yıldız papatya
toprak hayat kokuyor
oysa ben yorgunum yılgın
yıllar var ki
öyle durur gözlerimde özlenen

Recep Akıl

Şiirler 97 - sen ben ve hayat

siyah gözlerimde yağmurlar yağıyor
ve şimşekler çakıyor yakıyor
durduramıyorum

yargılamalarım hep kendimle ilgili
merhametimsen senin peşinde
oysa unutmalıyım sana dair her şeyi
bitirmeliyim
kabul ediyorum evet
suçluyum bu yüzden cezalandırılmayım
ama hayır ceza yok
kim kimi nasıl yargılayacak ve ne zaman

kirleniyoruz çünkü an be an kirletiyoruz hayatı
ve akıp gidiyor zaman akşam sabah
dönme dolap gibi dön ha dön dayan

martılar yağmur bulutlarını yırtıyor yine çirkin sesleriyle
ve dallarda sığırcıklar aynı düşün peşinde
parke taşlı ıslak karanlık sokaklar
yanıp sönen ölgün ışıklı lambalar
ıslak damlar buğulu camlar kendi hallerinde hayallerinde
koş ha koş biteviye durmadan

geride soğuk sonra hüzün sonra bir derin yalnızlık elde kalan
sonra yalan her şey yalan
yazık sana bana oyalan ha oyalan

Recep Akıl

Şiirler 98 - sandal

akşam olur gün batar
suya iner martılar
derken güneş salkım saçak beklemede
bulutlar kaybolur gözden
yıldızlar görünmeye başlar yeniden
ay sıraya girmiş sabırsız
rüzgâr şarkısını söylemeye başlar
ve kıyıda köhne sandal
eskimiş aşkının hülyasındadır
hüzünlü dağılmış sessiz öylece bekler
umut işte
kim bilir neyi ne zaman denkler

Recep Akıl

Tarihten Sayfalar 1 - İslam'da İlk Fitne Gerdanlık

Görünüşte Allah'a (c.c.) ve son peygamber Hz. Muhammed aleyhisselâtu vesselâma iman etmiş ama aslında hakikaten iman etmemiş münafık güruhu her zaman, her fırsatta Resul-ü Ekrem Efendimizi ve ashabını tedirgin etmek, özellikle ashabi şüpheyeye sevk etmek amacıyla pek çok yalana başvurlardı.

Münafıkların bu yalanlarının asıl amacı Allah resulü efendimiz aleyhisselâmın liderliğinde Medine'de yeni yeni güçlenmeye başlamış olan İslam Devleti'nin gelişmesine engel olmaktı. Öyle ki Kâinatın efendisi peygamberimiz aleyhisselâtu vesselâmın mahremiyetine bile dil uzatmayı göze alma cüretini gösterebiliyorlardı.

İşte İslam tarihine 'gerdanlık olayı' olarak geçen Efendimiz Aleyhisselâtu vesselâmın sevgili eşleri Aişe validemize atılan haysiyetsizlik örneği iftira da bu alçaklıklarına bir örnektir

Hz. Resûlullah efendimiz aleyhisselâtu vesselâm her hangi bir sefere çıkacağı zaman zevceleri arasında kura çeker, kura da kim çıkarsa o validemizi seferde yanına alırdı. Gerdanlık olayının geçtiği Müstalikoğulları Kabilesi'ne karşı düzenlenmiş olan seferde kura Hz. Aişe validemize çıkmıştı.

Hicretin 5. yılı Şaban ayında Necid bölgesine; Müstalikoğulları üzerine düzenlenen sefer dönüşünde İslam Ordusu'nun konakladığı bir yerde Hz. Validemiz deve üzerinde kapalı bir tür insan taşıma aracı olan hedvecinden çıkıp hacet gidermek için uzaklaşmış.

İhtiyacını gördükten sonra geri dönerken annesinin düğününde kendisine takmış olduğu gerdanlığını düşürdüğünü anlayınca onu aramak için oyalanmış.

Bu arada ordu da yeniden hareket ederek yola devam etmiş. Hz. Aişe validemiz ufak tefek biri olduğundan deve üzerinde içinde oturduğu hecvecini yardımcıları deveye yüklerlerken onun hedvecin içinde olmadığını anlayamamışlar.

Hz. Aişe validemiz geri döndüğünde ordunun ayrıldığını görünce bir ağaç altına oturup, kaybolduğunu anladıklarında geri dönüp kendisini alırlar ümidiyle beklemeye koyulmuş ve beklerken de uyuyup kalmış.

Ordunun artçısı Safvan Bin Muattal geriden gelip validemizin ağacın altında uyuya kaldığını görünce seslenerek uyandırmış kendi devesine bindirip devenin önüne geçip yürüyerek orduya yetişmeye çalışmış orduya ancak sabaha karşı ulaşabilmişler.

Bir sonraki konakta Hz. Aişe'nin devesinin üzerinde olmadığı anlaşılıp onun bir süre sonra genç bir askerin devesinin üzerinde geldiğini gören münafıklar anında fitne kazanını kaynatmaya başlayıp, Hz. Aişe validemizin iffetine dil uzattılar.

Münafıkların reisi Abdullah Bin Übeyy'in başlattığı, Hasan Bin Sabit, Mistah Bin Üsase, Hamne Binti Cahş ve halktan bazı saf Müslümanlar münafıkların tuzağına düşerek bu iftirayı etrafa yaydılar.

Hz. Aişe validemiz Medine'ye geldiklerinde hastalanıp annesinin kendisine bakmasını istediği için efendimizden izin alıp babasının evine gittiği ve hasta yattığı için bu dedikodulardan uzun süre haberdar olmadı.

Babası Hz. Ebubekir Sıddık ve Efendimiz de bu dedikoduları kendisinden özellikle sakladılar. Hiçbir şeyden haberi olmadığı için de dedikodulardan etkilenmiş olan Resûlullah efendimizin kendisine soğuk davranışına da bir anlam verememişti.

Bir gün münafık Mistah'ın annesi durumu kendisine açınca derin bir üzüntüye kapıldı ve günlerce gözyaşı döktü. Rasûlullah'ın kendisine bu durumunu sorması üzerine de halini Allah'a havale ettiğini söyledi.

Bu arada olayı duyan Safvan büyük bir öfkeye kapılarak öldürmek kastıyla Hassan'a saldırdı ve onu yaraladı. Bu olay efendimiz aleyhisselâma bildirilince efendimiz Safvan'ın tutuklanmasını emretti. Aslında Safvan erkeklik gücü olmayan biriydi. Bu durumunu efendimize açıkça ifade etmişti.

Rasulullah efendimiz aleyhisselâm durumu bir de Ashaptan bazılarıyla görüştü. Bunlardan Hz. Osman, Üsâme b. Zeyd, Zeyneb binti Cahs, Ümmü Eymen hep Hz. Aise'nin tertemiz olduğuna şahitlik ettiler. Hz. Ömer, Hz. Aişe'nin nikâhının Allah tarafından kıyıldığını hatırlatarak, Allah'ın temiz olmayan bir kadınla onu nikâhlayacağını söyledi.

Yalnız Hz. Ali lehte olmayan bir konuşma yaptı ve Rasulullah için kadının çok olduğunu belirtti. Bir de Hz. Aişe'nin hizmetçisinin sorguya çekilmesini teklif etti. Hatta doğru söylemesini sağlamak için onu tokatladı. Berire ise, hanımı hakkında iyilikten başka bir şey bilmediğini belirtti.

Bunun üzerine Rasulullah (s.a.s) durumu bir de ashaba bildirmek üzere minbere çıktı ve bu konuda onların yardımını istedi.

Ensardan Sa'd b. Muaz: "Ey Allah'ın Rasulü, sana ben yardım edeceğim. İftiracı Evs kabilesinden ise, ben onun boynunu vururum. Eğer Hazrecli kardeşlerimizden ise, bize emredersen, emrini yerine getiririz," deyince Hazreclilerden Sa'd b. Ubade buna karşı çıktı. Karşılıklı atışmaları Resulullah yatıştırıp ortamı gerginlikten kurtardı.

Efendimiz aleyhisselâm oradan ayrıldı. Çok sıkıntılı ve üzüntülüydü. Gözleri sürekli olarak gökleri tarıyordu. Sanki beklediği bir şeyler vardı. Hz. Ebubekir'in yanında bulunan Hz. Aişe'nin yanına geldiğinde Allah onun temizliğini belirten şu ayeti kerimeyi Rasûlüne bildirdi.

"Peygamber eşini iffetsizlikle suçlayanlar (ona iftira edenler) içinizden bir gruptur. Bunu kendiniz için kötü bir şey sanmayın! Tersine belki sizin için hayırdır. (İftiracılara gelince) onların her biri işledikleri günahın yükünü taşıyacaklardır ve onlardan bu günahın işlenmesinde başı çeken vahim bir azap beklemektedir." (Nur S. 11. Ayet)

Bu ayetin inişi en başta efendimiz aleyhisselâtu vesselâm olmak üzere bütün müminleri çok sevindirdi. Ama İftira yapanların ve bu iftirayı yayanların cezası da verilmeliydi. Cenabı Hakk bunun üzerine şu iki ayeti kerimeyi indirdi.

"Namuslu kadınlara zina isnadında bulunup, sonra (bunu ispat için) dört şahit getirmeyenlere seksener sopa vurun ve artık onların şahitliğini hiçbir zaman kabul etmeyin. Onlar tamamen günahkârdırlar." (Nur S. 4. Ayet)

"Ancak bundan tövbe edip ıslah olanlar müstesnadır. Allah çok bağışlayıcı ve merhametlidir." (Nur S. 5. Ayet.)

Bu ayetlerin inmesi üzerine Rasulullah aleyhisselâtu vesselâm Hassan, ve Mistah'a zina iftirası cezası olarak seksener değnek vurdurdu.

Bu olay da gösteriyor ki İslam düşmanları günümüzde olduğu gibi hiçbir zaman boş durmamışlar, melanetlerini tarih boyunca sürdürmüşlerdir. Hiç kuşku yoktur ki bundan böyle de boş durmayacaklar, fitne ve fesat çıkartmak için her türlü rezilliği yapmaktan çekinmeyeceklerdir.

Allah(c.c.) kendisine layıkıyla iman edip hayırda yarışan kullarından eylesin cümlemizi. Amin! 26.09.2019 Derleme: Recep Akıl

Recep Akıl

Tarihten Sayfalar 2 - I ve II. Akabe Biatları

Adını yapıldığı yerden alan Akabe biatı, (Akabe beyatları, Akabe sözleşmesi) Efendimiz aleyhisselâtu vesselâm ile Medineli bir topluluk arasında yapılmış sözleşmenin adıdır.

Kendisine Cenabı Hakk tarafından peygamberlik görevi verilmesinden sonra Resûlullah aleyhisselâm Mekkelilere olduğu gibi hac mevsiminde Mekke'ye gelen çeşitli bölgelerin insanlarını da İslam dinine davet ediyordu.

Bi'setin* 12 yılında hac yapmak için Mekke'ye gelen Medineli Hazrec kabilesine mensup 6 kişi Efendimiz aleyhisselâm ile Akabe denilen yerde buluşmuş ve burada İslam'la şereflenip her türlü hayırlı işinde Hz. Peygambere destek olmaya, ona muhalefet etmeyeceklerine ve asla şirk koşmayacaklarına dair söz vermiş ve gelecek yıl da aynı yerde buluşmayı kararlaştırmışlardı.

Hz. Peygamber de İslam dinini daha iyi öğrenmeleri için, Kur'an muallimi Mus'ab bin Umeyr Hazretlerini yanlarına katmış ve bir yıl sonra yine aynı yerde buluşmak üzere ayrılmışlardı.

Medineli Müslümanlar bir yıl sonra yanlarında onlarla birlikte Medine'ye gelmiş olan Hz. Umeyr de olmak üzere ikisi hanım 75 kişilik bir grupla tekrar Mekke'ye gelmişler ve yine Akabe de efendimiz aleyhisselâm ile buluşmuşlardır. Burada bir yıl önce efendimize vermiş oldukları sözü bir kere daha tekrarlamışlar ve onu Medine'ye davet etmişlerdir.

Akabe biatına "Medine İslam Devleti'nin kurulmasının ilk harcıdır," demek mümkündür. Çünkü II. Akabe biatından kısa bir süre sonra aynı yıl içinde (622) Resûlullah aleyhisselâtu vesselâm efendimiz Medine'ye göç etmiş ve buraya yerleşerek davetini sürdürmüştür. 29.07.2013 Derleme Recep Akıl

Bi'set: Bi'set, Arapça bir kelime olup "gönderme" demektir. İslam inancına göre, Miladi 610'da Mekke civarında yer alan Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası'nda, Cibril Aleyhisselâm tarafından Hz. Muhammed Aleyhisselâtu vesselama Kur'an'ın ilk ayetlerinin inmesiyle, efendimizin tüm dünyaya peygamber olarak gönderilmesidir.

Recep Akıl

Tarihten Sayfalar 3 - Mekke'nin Fethi

Efendimiz aleyhisselâtu vesselâm ile Mekkeli Müşriklerle Hicretin 6. yılında Hudeybiye'de yapılan barış anlaşmasına göre Arap kabileleri iki taftan istedikleri birini seçip onun himayesine girmekte serbest oluyorlardı. Buna göre, Huzâa Kabilesi Müslümanların, Beni Bekir Kabilesi de Mekkelilerin himayesine girmişlerdi.

Yapılan bu anlaşmanın süresi 10 yıldır ama daha ikinci yılında; Hicretin 8. yılı Şaban ayında Beni Bekir Kabilesi'nden bir kısım insanın Mekkeli müşriklerin de yardım ve destekleriyle öteden beri düşmanlık güttükleri peygamberimiz aleyhisselâmın himayesindeki Huzâa kabilesine bir gece vakti ani bir baskın vererek bu kabileden 23 kişiyi öldürdüler.

Bunun üzerine Huzâalılar 40 kişilik bir heyetle Medine'ye gelip Efendimiz aleyhisselâma düşürdükleri bu durumu arz edip onun yardımını istediler. Katliama çok üzülen Peygamberimiz efendimiz Huzâalılara yardım edeceğini söyleyerek Mekke'ye hemen bir elçi gönderip öldürülen Müslümanların ya diyetlerinin ödenmesini, ya da Beni Bekir Kabilesi'ni himaye etmekten vazgeçmelerini istedi. Aksi takdirde yapılan anlaşmanın bozulmuş sayılacağını bildirdi.

Kureyşliler her iki şartı da kabul etmeyip bunu elçiye bildirdiler. Elçi de Medine'ye dönüp durumu Efendimize söyledi. Mekkeli müşriklerin efendimizin şartlarını kabul etmemesi demek anlaşmanın bozulması demekti.

Öte yandan Mekkeliler vermiş oldukları bu kararın savaş anlamına geldiğini anlayıp Ebu Süfyan'ı diyeti kabul ettiklerini ve anlaşmanın devam etmesini istediklerini bildirmesi için Medine'ye elçi olarak gönderdiler ama Efendimiz bu teklifi kabul etmeyip Ebu Süfyan'ı geri çevirdi.

Barış anlaşmasının bozulması üzerine Efendimiz aleyhisselâm Mekke'nin fethedilmesi kararını vererek on bin kişilik muhteşem bir ordu hazırlayıp Mekke'ye doğru yürüyüşe geçti.

Allah'ın resulü efendimiz aleyhisselâtu vesselâm Mekke'yi kan dökmeden teslim almak istiyordu ve bu sebepten çok hassas davranıyordu. Hz. Peygamberimiz efendimiz (s.a.s.) için bu fetihde en önemli konu Kureyş reislerinin İslâm'ın hakikatini anlamaları idi.

Mekke'ye yaklaşıldığında "Cuhfe" denilen yerde amcası Hz. Abbas ile karşılaştı. Hz. Abbas Müslüman olarak Medine'ye hicret ediyordu. Yanında ailesi de vardı. Efendimiz (s.a.s.) onları görünce sevindi ve "Ben peygamberlerin sonuncusu olduğum gibi sen de muhacirlerin sonuncususun." Diyerek bu sevincini ifade etti.

İslam ordusunun Mekke'ye yürüdüğünü gören Hz. Abbas ailesini Medine'ye göndererek kendisi de Rasulullah (s.a.s.)'in ordusuna katıldı. Dün terk ettiği Mekke'ye bugün onu fethetmek için geri dönüyordu..

Bu yolculuk sırasında Rasulullah (s.a.s.) kendisine ilk vahiy indiği günlerde Varaka bin Nevfel'le arasında geçen bir konuşmayı hatırlamıştı. Varaka Efendimiz aleyhisselâma şöyle demişti:

- Senin bu gördüğün, Allah Teâlâ'nın Hz. Musa'ya gönderdiği Namus-i Ekber'dir (Cebrail'dir); keşke senin insanları İslâm'a davet ettiğin günlerde genç olaydım. Kavmin seni vatanından çıkaracakları zaman keşke hayatta olsaydım.

Bunun üzerine Resul-ü Ekrem efendimiz Neyfel'e

- Onlar beni Mekke'den çıkaracaklar mı ki? Diye sordu. O da:

- Evet, çünkü senin gibi vahyi tebliğ etmiş bir kimse yoktur ki düşmanlığa uğramasın. Şayet senin davet günlerine yetişirsem sana her şeyimle yardım ederim, demişti.

İşte bu konuşmanın üzerinden 21, hicretten de sekiz sene geçtikten sonra Rasulullah (s.a.s) tekrar Mekke'ye dönüyordu.

Mekkeliler hiç beklemedikleri bir anda on bin kişilik sahabe ordusunu karşılarında görünce neye uğradıklarını şaşırıldılar. Hiçbir hazırlıkları yoktu ve ne yapacaklarını hiç bilmiyorlardı. Herkes şaşkın ve çaresiz bir şekilde ne olacağını beklemeye başladılar.

Rasulullah aleyhisselâtu vesselâm İslam Ordusunun başında muzaffer bir komutan gibi değil ama gayet mütevazı bir şekilde fethi kendisine nasip etmesinden ötürü Rabbine minnet ve şükranını bildirircesine başını önüne eğip o şekilde Mekke'ye girdi.

Muhacirler ve Ensar Rasulullah (s.a.s.)'in dört bir yanını sarmıştı. Mescid-i Haram'a doğru dönüp Hacer-ül Esved'e doğru yöneldi ve selamladı. Sonra Kâbe'yi tavaf etti. Kâbe'nin içinde ve etrafında üç yüz altmış put bulunuyordu. Elindeki yay ile bunlara bir dokunup şöyle dedi: "Hak geldi, batıl yok olup gitti. Zaten batıl her zaman yok olmaya mahkûmdur."

Efendimiz aleyhisselâm tavafını bitirip Kâbe'nin kapısına geldiğinde, anahtar sorumlusu Osman bin Talha'yı çağırarak Kâbe'yi açtırdı, içeri girdi. Önce orada bulunan putları bir kenara ittirdi. Ağaçtan yapılmış bir güvercin şeklindeki bir putu kendi elleriyle kırdı. Sonra duvarlarda melekler için çizilmiş bazı resimleri gördü. Yine duvarın bir yerinde Hz. İbrahim ile Hz. İsmail'in fal okları çekiyor halde yapılmış resimlerini gördü. "Allah bunu yapanları kahretsin! Vallahi, o ikisi hiçbir zaman fal oku çekmemişlerdir!" dedi. Ardından bütün bu resimleri sildirdi, Kâbe'yi putlardan da temizletti. Öğle namazı vakti olmuştu. Hz. Bilâl'e ezan okumasını emretti, ardından da öğle namazını kıldı.

Namazdan sonra herkes Kâbe'nin avlusunda toplanmış merakla Efendimiz aleyhisselâmın bundan sonra nasıl davranacağını bekliyordu. Henüz İslâm'la müşerref olmamış binlerce Mekkeliler müşrikin yanında Müslüman askerler de hazır bulunuyordu.

O zamanki savaş hukukuna göre Allah Resulü bütün Mekke halkının öldürülmesini emredebilir, bütün Mekkelilerin varlıklarına el koyup bunu Müslümanlar için ganimet malı sayabilir ve dağıtabilirdi. Efendimiz (s.a.s) bunların hiç birisini yapmadı ve merak içinde bekleyiş duran topluluğa,

- Ey Kureyş topluluğu! Muhakkak ki Allah, cahiliye gururunu, cahiliye atalarıyla övünüp büyüklenmeyi kaldırmıştır. Bütün insanlar Âdem'dendir, Âdem de topraktan yaratılmıştır!" diye hitap edip "Ey insanlar Biz sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık. Birbirinizle tanışasınız diye sizi milletlere ve kabilelere ayırdık. Allah katında en üstün olanınız, en çok sakınanınızdır. Şüphesiz ki Allah her şeyi bilir, her şeyden haberdardır." Diyerek Hucurat suresinin 13. Ayetini okudu.

Ve sonra "

- Ey Kureyş topluluğu! Şimdi hakkınızda nasıl bir karar vereceğimi düşünüyorsunuz?" diye buyurdu. Kureyşliler hiç de hak etmedikleri bir merhameti isteyecek söz bulamayarak, utançtan başları öne düşmüş vaziyette

- Sen soylu bir babanın oğlu, asil bir kimsesin. Senden hayır umarız. Dediler.

Hz. Peygamber aleyhisselâtu vesselâm da

- Ben, size Hz. Yusuf'un kardeşlerine dediğini söyleyeceğim: "Size bugün hiçbir başa kakma ve ayıplama yoktur." Gidin, serbestsiniz! Diye buyurarak Mekkelilerin bütün endişelerini ortadan kaldırdı.

Bu genel aftan sonra kadın erkek herkes gelerek Rasulullah aleyhisselâtu vesselâm efendimize biat ettiler. Bu topluca biat Mekke'nin fethinin tamamlanması anlamına geliyordu. Takvimler Hicretin 8, Ramazan ayının 20. gününü (Miladi 11 Ocak 630'u) gösteriyordu.18.10.2010 Derleme recep akıl

Recep Akıl

Tarihten Sayfalar 4 - Bedeli Çanakkale'de Ödenecek

Türk milletinin kaderinin yeniden yazıldığı Çanakkale Savaşları, birçok kahramanlık hikayesi barındırıyor. 100 yıl sonra Çanakkale Zaferi'ne ait mektuplar, anılar... Savaşın hangi şartlarla kazanıldığını, Mehmetçiğin kahramanlıklarını anlatan belgeler... Bunlardan biri de Asteğmen Mehmet Muzaffer'in kamyon lastiği almak için Yahudi tüccara verdiği sahte para.

Mehmet Muzaffer'in çini mürekkep ve boya ile bir gecede hazırladığı yüzlük kaime, bugün Kriminal Polis Laboratuvarı Daire Başkanlığındaki özel kasada özenle muhafaza ediliyor.

Asteğmen Mehmet Muzaffer, diğer cephelere asker ve malzeme sevkinde kullanılan araçların lastik ihtiyacı temin için karargah tarafından İstanbul'a gönderilir.

Komutanlarının emri üzerine lastik almak üzere İstanbul'a gelen Mehmet Muzaffer, aradığı lastikleri Karaköy'de Yahudi bir tüccarda bulur. O yıllarda İstanbul'da otomobil ve kamyon nadir rastlanan vasıtalar ve lastikleri ise yok denecek kadar azdır. Yahudi tüccarla anlaşan Muzaffer, lastikler için ödenecek parayı almak üzere Erkanı Harbiye'ye gider.

Bedeli Çanakkale'de...

Yazıyı okuyan Yarbay, "Ne alınacak ?" diye sorar. "Oto ve kamyon lastiği" deyince kızar: "Bak oğlum! Ben askerin ayağına postal, sırtına kaput alacak para bulamıyorum, sen otomobil lastiğinden bahsediyorsun. Hadi yürü git insanı günaha sokma. Para mara yok!"

Mehmet Muzaffer, Erkanı Harbiye'den çıkar. Beyazıt Meydanı'nda yürürken aklına bir çözüm gelir. Doğru Yahudi tüccarın yanına gider. Paranın sabaha hazır olacağını, gemiye yetiştirmek için lastikleri erkenden alacağını söyler.

1. Dünya Savaşı'nın başlarından itibaren çıkarılan ve karşılıklarının harpten sonra altın olarak ödeneceği yazılan evrakı nakdiyenin basımında kullanılan kağıdın aynısını Karaköy'de tedarik eden Mehmet Muzaffer, bütün gece çini mürekkebi ve boya ile 100 kaime taklit eder.

Kahraman asker, "Bedeli Dersaadet'te altın olarak tesviye olunacaktır" ibaresi yerine ise "Bedeli Çanakkale'de altın olarak tesviye olunacaktır" yazar. Mehmet Muzaffer, yüzlük kaimayı tüccara verir ve lastikler, Sirkeci'den Çanakkale'ye gidecek gemiye yüklenir.

Birkaç gün sonra Yahudi tüccar elindeki parayı bozdurmak üzere Osmanlı Bankasına gider, paranın sahte olduğunu burada öğrenir.

Üstelik o dönemdeki en büyük kağıt para ellilik kaimedir. Mehmet Muzaffer, bir gecede iki sahte para yapamayacağı için 50 kaimeye benzeterek yüzlük kaime yapar.

Polis okuluna verildi

Yahudi tüccar olayı büyütme istemez ama hikaye tüm İstanbul'a yayılır. Şehzade Abdülhalim Efendi, karşılığını vererek tüccardan parayı alır, zarif sedef kakmalı, içi kadife bir mücevher çekmecesine yerleştir ve İstanbul Polis Okulu'ndaki Emniyet

Müzesine hediye eder.

1970'e kadar burada sergilenen "evrakı nakdiye" halen Ankara Gölbaşı'ndaki Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü bünyesindeki Belge İnceleme Laboratuvarı'nda koruma altında tutuluyor.

Kriminal polisi, özel bir odada çelik kasada tutulan bu paraya gözü gibi bakıyor. Mehmet Muzaffer teğmen rütbesiyle Gazze'de şehit düşer.

Kahraman Mehmetçikten de geriye, savaşın hangi şartlarda kazanıldığını gösteren ibretlik ve değerli bir hatıra kalır. 12.04.2021Derleme recep akıl

ÇANAKKALE ŞEHİDLERİNE

... ..
Vurulmuş tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.

Ne büyüsun ki kanın kurtarıyor Tevhid'i...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
"Gömelim gel seni tarihe" desem, sığmazsın.

Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana âguşunu açmış duruyor Peygamber.

MEHMET AKİF ERSOY

Recep Akıl

Türkiye'nin Hazinesi 1 - Million Taşı

Million Taşı, İstanbul'un Eminönü semtinde Sultanahmet - Ayasofya Meydanı'nda Divan Yolu'nun başlangıcındaki su terazisinin yanında küçük bir taşın ismidir.

Artık yıkılmış olan büyük bir anıtın köşe kısmını oluşturan Million Taşı günümüzde hâlâ ayakta duruyor olmasına rağmen bulunduğu yerde çevresinin açık olmaması sebebiyle fazla dikkat çekememekte ve neredeyse kaybolmuş bir haldedir.

Zamanında taşın bulunduğu anıtta Konstantinopolis'in imparatorlukta önemli kentlere olan uzaklığının yazılı olduğu bir blok bulunmaktaymış. Bizanslılar, bütün ülkelerin uzaklıklarını bu taşta göre ölçerlermiş.

Bizans zamanında Roma'ya kadar giden yolun başlangıcı, yani sıfır kilometreyi simgeleyen taş, İstanbul'un fethinden sonra da simgeselliğini korumuş ve dünyanın merkezi olarak kabul görmüştür.

2000 yıl boyunca İstanbul dünyanın merkezi olarak kabul edilmiş, bu merkez de Sultanahmet Meydanı'ndaki Million Taşı'nın olduğu yer olarak bilinmiş.

İngiltere dünyadaki hâkimiyetini dolaylı olarak da olsa artırmak için, İstanbul'u işgalinden sonra dünyanın merkezini buradan İngiltere - Greenwich'e almıştır.

Bu arada söylemeden geçmemek lazımdır ki İstanbul'un önemini farklı bir açıdan kanıtlayan bu gerçeğin, Türkiye'de pek bilinmemesi ve bu olaya gereği gibi önem verilmemiş olması tek kelimeyle hazin bir durumdur. Ama ne yazık ki artık atı alan Üsküdar'ı geçmiş.

Öte yandan bu durumun değiştirilmesi ve bu taşın yeniden eski işlevini geri alabilmesi için çalışıp çabalamak gerektiği konusunun düşünülmesi ve hatta bir an önce harekete geçilmesi elzemdir. Çünkü sadece simgesel değil coğrafi olarak dünyanın sıfır noktası Greenwich'ten çok İstanbul'a yakıştır. recep akıl 18.09.2017

Recep Akıl

Türkiye'nin Hazinesi 2 - Van Kedisi

Türkiye'de kedilerden bahsederken ilk akla gelen türlerin başında Van kedisi gelir. Cana yakınlığı, beyaz, ipeksi kürkü, aslan yürüyüşü, tilkininkine benzeyen uzun ve kabarık kuyruğu, değişik göz renkleri ve suya olan düşkünlüğü ile Van kedisi, dünya üzerinde melezleşmeyen, saflığını koruyabilmiş canlıların başında gelir. Bu özelliği onu, hem kedi dünyasının ve hem de diğer canlıların yıldızı haline getirmiştir.

Anadolu'ya tam olarak ne zaman ve nasıl geldiği bilinmeyen Van kedileri, diğer canlılarda olduğu gibi bulunduğu bölgenin şartlarına ayak uydurdular. Van kedisi Türkiye'nin en yüksek dağlarının bulunduğu Doğu Anadolu bölgesindeki yüksek sıcaklık farklılıklarına kürkleri sayesinde kolayca ayak uydurabilmiş bir canlıdır.

Yılda en az 6 ay karlarla kaplı bu bölgede uzun tüyleriyle kar ve soğuktan korunurken, yazın birden ısınan hava nedeniyle tüylerini dökerek Van Gölü'nün ılıman iklimine uyum sağlamayı bilirler. Ancak yaygın olan bir inanış vardır. Kalın kürkleri nedeniyle Van kedilerinin üşümediğidir ki bu bilgi yanlıştır. Çünkü kediler, kürkleri ne kadar kalın olurlarsa olsunlar soğuktan etkilenir ve üşürler.

Van kedileri suyu ve yüzmeyi çok severler. Bir Van kedisi suya doğru gidiyorsa eğer, bu zorunluluktan değil, sadece suyu çok sevdiği içindir. Özellikle ılık ve sığ sularda yüzmeyi seven her hangi bir Van kedisini, musluktan damlayan suya pati atarken ya da banyoda sahibine eşlik ederken görmek hiç de şaşırtıcı değildir. Suyu sevmesi, Van kedisini diğer kedilerden ayıran en önemli özelliktir.

Van kedilerinin özelliklerinden biri de tüylerindeki iki renkliliktir. Bu farklı renkler kulaklarının çevresinde ve kuyruğunda olmak üzere vücudunun iki farklı bölgesinde bulunurlar. Çok nadir olarak da vücutlarının başka bölgelerinde görülebilir.

Postu kalın, tüyleri normal uzunluktadır. Yazın diğer kediler gibi tüy değişimi yaşar ve o dönemde tüyleri kısalır. Kışın yeniden eski rengini ve beyaz bir kartopu halini alır. Bu kediler, diğer türlere oranla biraz daha iricedir. Erkeklerde vücut ağırlığı ortalama 3.5kg, iken dişilerde 2.8 kg. olur. Vücutları uzun ve kaslı, kemikleri iridir.

Van kedisi, kocaman, geniş pembe kulaklara sahiptir. Kulaklarda dibe doğru bir yuvarlaklık göze çarpar. Bazen yavruların iki kulağı arasında bir-iki siyah benek görülebilir. Van kedilerinde sağırliğin yaygın olduğu sanılsa da aslında bu Ankara kedisinin bir özelliğidir. Söz konusu bu sağırılık Van kedilerinin iki değişik renkli gözlü olanlarında bulunur ki bu da ancak %2-3 civarındadır.

Van kedilerinin gözleri her ikisi de mavi ya da her ikisi de kehribar olabildiği gibi, bir gözü mavi diğer gözü kehribar renkte olmak üzere üç çeşit olabilirler. Mavi renk, daima turkuvaz mavisi özelliğinde olurken, kehribar rengi farklı tonlarda görülebilir.

Mavi gözlü kediler de kendi aralarında mavi gözlü kısa tüylü ve mavi gözlü uzun ipek kürklü, diye iki kısma ayrılırlar. Van kedilerinde, yeni doğan yavruların gözleri grimsi renktedir. Yavru kedinin doğumundan 25 gün sonra göz renkleri farklılaşmaya başlar ve 40 gün sonra da göz renkleri netleşir.

Van kedileri, her yıl Şubat, Mart ya da Haziran aylarından birinde kızgınlık periyoduna girerler. Bu dönem yaklaşık 10 gün sürer. Kızgınlık döneminde gebe kalırlarsa eğer genellikle o yıl içinde bir daha kızgınlık göstermezler. Gebelik süreleri 62 gündür.

Yavrularında genellikle iki kulak arasında bir-iki siyah nokta olduğu görülür. İki siyah

nokta taşıyan yavruların çoğu tek renk gözlü olur. Ve bu siyah noktalar, adeta tek göz kedilerin mührüdür. Baş kısmında görülen bu siyah noktalar doğumdan sonra bir iki ay içinde kaybolurlar. Ve bazen da sayıları 8 ila 30 arasında değişen miktarda siyah kıllar olarak kalırlar.

Van kedileri bir sahipten çok bir mekânı benimserler. Kendi hâkimiyetlerini kurdukları alanlarda yabancı bir kedinin barınmasına çoğu zaman imkân vermezler. Kedilerin mekân değiştirmemekteki inatçılıkları, Van kedilerinde pek fazla görülmez. Yeni bir mekâna alışmakta hiç güçlük çekmezler.

Van kedisi, sevilmekten çok hoşlanır ve kendisine gösterilen sevgiye aynı şekilde karşılık verir. Sevgi istekleri özellikle gebelik döneminde daha da artar. Kendisini sevenlerin kucağına çıkıp, okşayan elleri önce hafifçe ısırır sonra yalayarak sevgi gösterisinde bulunur ve mırıldanır.

Kendi aralarında ve insanlarla haberleşmek için bir takım sesler çıkarırlar. Çıkarılan bu sesler onların duygusal durumları ile ilgilidir. Miyavlamaları isteklerine göre çeşitlilik gösterir. Bir kısmı insanlarla olan ilişkilerine tekabül ederken, bir kısmı yavrularıyla ya da erişkin olanlarıyla ilgili ilişkilere tekabül eder. 16. 04.214 Derleme recep akıl

ANKARA KEDİSİYLE VAN KEDİSİ ARASINDAKİ BELİRGİN FARKLILIKLAR:

Van kedisi diğer türler içinde en çok Ankara kedisi ile karıştırılır. Hâlbuki iki cins arasında çok belirgin farklılıklar vardır. Van kedisinin gözleri badem şeklindeki Ankara kedisinin gözleri yuvarlak bir yapıdadır.

Van kedisinin yüzü Ankara kedisine oranla daha yuvarlaktır. Van kedisinin baş ve kuyruk kısmında sarı lekeler bulunurken, Ankara kedisi ise genellikle bembeyazdır. Ve Van kedisinin tüyleri Ankara kedisine oranla daha kısadır.

Recep Akıl

Türkiye'nin Hazinesi 3 - Lületaşı

İşlenmesi kolay, beyaz renkli, gözenekli bir mineral olan Lületaşı Yunanistan'daki bazı adalar, Çek Cumhuriyeti'ndeki Moravya bölgesi, Fransa, İspanya, Fas ve ABD'de de bulunmasına rağmen neredeyse tamamı ülkemizin Eskişehir ilinde bulunmaktadır.

Ticari olarak işlenebilir bir maden olan Lületaşı yataklarının büyük bir kısmı Eskişehir ilimize bağlı Sepetçi köyünde bulunmaktadır. Lületaşı genellikle pipo, sigara ağızlığı, tespah, biblo ve süs eşyası imalatında kullanılmaktadır.

Emici özelliğinin olması sebebiyle ağızlık ve pipo yapımında birinci sınıf bir malzeme olarak ilgi görür. Tütünün meydana getirdiği nikotini bir filtre gibi emer ve sarımtırak bir renk alır..

Ülkemizde ilk bulunduğu devlet tarafından işletilen Lületaşı ocakları, bir müddet sonra özel sektöre devredilmiştir. Günümüzde, Lületaşının bol miktarda bulunduğu Sepetçi ve civar köylerde 300'den fazla Lületaşı ocağı bulunmaktadır.

Çıkarılan taşlar, yine aynı bölgede mevcut bulunan atölyelerde işlenmektedir. Kalite bakımından, sıra malı, birim malı, parçalı pamuklu, taneli dökme ve çeltiz dökme gibi beş cinse ayrılan Lületaşı, bölge halkının başlıca geçim kaynağıdır ve ülkemize büyük ölçüde döviz kazandırmaktadır.

Çok hafif ve gözenekli olan bu taş, toprak altından nemli olarak çıkarıldığı için işlenmesi kolay bir malzemedir. Kurutulduktan sonra tekrar neme veya herhangi bir gaza maruz kalırsa nemi veya gazı büyük ölçüde emer, tekrar kururken de bu nemin veya gazın içindeki artıkları bünyesinde tutar.

Bu temel özelliği sebebiyle çok uygun bir pipo malzemesi, aynı zamanda pek çok sanayi dalında iyi bir emici, filtre, yalıtım ve dolgu malzemesi olarak kullanılır.

Yaklaşık 300 yıldır büyük ölçüde dünyanın en kıymetli pipolarının yapımında kullanılan Lületaşı, ilerleyen teknolojiye paralel olarak sanayide de vazgeçilmez bir yardımcı madde haline gelmiştir.

LÜLE TAŞI İŞLEMECİLİĞİ

Başlangıçta tamamı ihraç edilen ham Lületaşı Avrupa'da işlenmekteydi. Günümüzde ham Lületaşı ihracatı önlenmiş ve tamamının, Eskişehirli ustalar tarafından işlenmesi ve değerlendirilmesi sağlanmıştır.

Zarif ve narin yapısıyla tamamen özgün bir malzeme olan Lületaşından günümüzde sadece pipo vb. tütün içme araçları değil, kullanım ve estetik değeri yüksek yepyeni eserler de üretilmektedir. Yer altından çıkarılan Lületaşı, bünyesindeki nemi kaybetmediği sürece çok kolay işlenebilmektedir.

Lületaşı işlemeciliği, yetenek, tecrübe ve sabırlı bir çalışma gerektiren zor fakat zevkli bir meslektir. Bu değerli taş genellikle ustaların kendilerinin hazırladıkları 50'ye yakın bıçak, yontma aracı ve benzeri aletler kullanılarak işlenir. Uzun süreli çalışmalarda nemini kaybederek sertleşen taş, emici özelliği sayesinde suya batırılarak yeniden yumuşatılabilir.

Model konusunda en önemli kaynak gözlem ve ustaların hayal gücüdür. Tasarlanan biçimde işlenen Lületaşı endirekt ısıyla uzun sürede kurutulur ve çok ince zımparalanır.

Tamamlanan Lületaşı eserler beyazlatılmış ve yeteri kadar ısıtılmış balmumuna batırılarak cilalanır.

Bu yüzyılın başlarında, özellikle, hanımların parça taşlardan el tornalarında boncuk çekmesiyle başlayan lületaşı işlemeciliği, Cumhuriyet yıllarından itibaren çok yönlü olarak gelişmiş ve bu günkü seviyesine gelmiştir.

Buna rağmen bu değerli taşın ticari olarak yeterince değerlendirilemiyor olması konusu ise ilgiye muhtaçtır. 21.11.2013 derleme: recep akıl

Recep Akıl

Türkiye'nin Hazinesi 4 - Yere Batan Sarnıcı

Yerebatan Sarnıcı İstanbul'daki en büyük kapalı sarnıçtır. Ayasofya binasının batısındaki küçük binadan girilir. Sütun ormanı görünümündeki mekânın tavanı tuğla örülü, çapraz tonozludur. Zamanında civardaki bir bazilikadan dolayı bu isimle anılmıştır.

Civardaki saraylara su sağlamak için I. Justinyen (527-565) devrinde yapılmıştır. Sarnıç, 143 metre uzunluk ve 65 metre genişliğiyle toplam 9.800 metrekarelik bir alanı kapsamaktadır.

4 metre kalınlıkta, pişmiş tuğladan yapılan duvarlarla çevrelenmiş ve su yalıtımı amacıyla özel bir harçla sıvanmış olan Yerebatan Sarnıç'ının içinde toplamı 336 adet sıralı sütun vardır.

Zamanında su seviyesi mevsimlere göre değişen sarnıçtan dışarıya, doğu duvarındaki değişik seviyelerdeki borular vasıtasıyla su verilmiştir. Sarnıcın su ihtiyacı, şehrin 19 km. kuzeyindeki Belgrad Ormanları'ndan İmparator Justinyen (Justinianus) tarafından yaptırılan su kemerleriyle karşılanmıştır.

1984'de büyük tamirat sırasında zemin temizliği yapılmış, 1 metreden fazla çamur temizlendiğinde orijinal tuğla taban ve 2 sütun altında Medusa kafalı mermer bloklar ortaya çıkarılmıştır. İnşa edilen yol sayesinde de sarnıç içini dolaşmak mümkün hale gelmiştir.

Sarnıçta zaman zaman konserler ve çeşitli kültürel etkinlikler düzenlenmektedir.
10.10.2013 derleme recep akil

MEDUSA BAŞLI SÜTUNLAR

Sarnıcın kuzeybatı köşesindeki iki sütunun altında kaide olarak kullanılan iki Medusa başı Roma çağı heykeltıraşlık sanatının örneklerindedir. 4. yüzyıla ait bu başların hangi yapıdan alınarak buraya getirildiği konusunda kesin bir bilgi bulunmamaktadır.

Bir rivayete göre sarnıçta bulunan iki Medusa başından birinin kafasının ters konulmasının sebebi ona bakanların taş olmasıdır. Bir başka açıklamaya göre Jüstinyen Arap ordusunun İstanbul'a doğru yola çıktığını duyduğunda hızla bu sarnıcın yapılma emrini vermiştir.

Bu durumda Arap ordusu kenti kuşatmadan önce sarnıcı hızla yapmaya çalışan Bizanslılar için iç dekorasyondan ziyade sarnıcın hızla tamamlanması önem taşıyordu. Bu yüzden, sütun kaidesi olarak kullanılan taşların düz ya da ters veya yatık kullanılmasının estetik değerinden ziyade inşa değeri, yani yapının bir an önce inşa edilmesi, tamamlanması önem taşımaktaydı.

Ama efsaneler ve paganizim ters konulan Medusa başına tabi olarak farklı anlamlar yüklemiştir.

GORGO MEDUSA MİTOLOJİK EFSANESİ

Medusa, çok güzel bir genç kızdır. O kadar güzeldir ki tanrıçaların kıskançlığını üzerinde toplamış, tanrıları da peşinde koşturmuştur. Özellikle tanrıça Athena (Zeus'un en çok sevdiği kızı) onu çok kıskanmaktadır. Denizlerin tanrısı Poseidon ise Medusa'ya hayrandır. bu hayranlık onu o kadar kendinden geçirmiştir ki bir gün Athena'nın tapınağında Medusa'ya zorla sahip olur.

Bu durumu kendisi için aşağılayıcı bulan Athena, Medusa'yı Gorgon yaparak cezalandırır. Medusa çok çirkinleşmiş, saçları yılanla dönüşmüştür. O kadar ki yüzüne bakanlar taş kesilmektedir.

Medusa insan olduğu için ölümlüdür. Öte yandan Gorgon yapma cezasını az bulan Athena Perseus'la iş birliği yaparak Medusa'nın başını kestirir. Başı kesildiği anda Medusa'nın Poseidon'dan olma çocukları Pegasus ve Chrysar gövdesinden dışarı fırlarlar. Medusa'dan sıçrayan kan damlaları Libya çöllerine düşer ve birer yılanla dönüşürler.

Perseus, Medusa'nın keşik kafasını alır gider. Athena ise Medusa'nın derisini yüzüp Aegis'in markası yapar. İki damla kanını kral Erichthonius'a hediye eder. Bu iki damla kandan biri öldürücü zehirdir, diğeri ise panzehirdir, tüm hastalıklara deva olmaktadır.

GORGONA: Yunan mitolojisinde keskin dişli, saç yerine başlarında canlı yılanlar olan, dişi canavarlardır. Efsaneye göre gözlerine bakını taşla çevirirler. Üç kız kardeşirler; Medusa, Euryale ve Stheno... Bunların en ünlüsü Medusa'dır.

Pagan kültürüne ait bu tür efsaneler elbette ki biz Müslümanları ilgilendirmiyor ama bilmenin de zararı yok.

Recep Akıl

Türkiye'nin Hazinesi 5 - Ayder Yaylası

Rize'ye 69, Rize'nin ilçesi Çamlıhemşin'e 19 km mesafede Kaçkar Dağları'nda 1350 metre yükseklikte yer alan ve daha çok turizm amaçlı olarak kullanılan Ayder Yaylası, Doğu Karadeniz Bölgesi'nin turizm açısından gezilmesi gereken en önemli mekânlarından birisidir.

Karadeniz'in o cezbedici doğasının muhteşem bir parçası olan bu güzel yayla son yıllarda hem yerli ve hem de yabancı turistlerin gözdesi haline gelmiş bir mekândır.

Rize'den ya da bu çevreden günü birlik yapılacak gezilerle bile Ayder Yaylası bol oksijenli tertemiz havası ve baştan sona kayın ve ladin ormanlarıyla kaplı olağanüstü tabiatı ile ziyaretçilerinin bulunmaz bir gün yaşamasına imkân hazırlamaktadır.

Ayder Yaylası 1987 yılında turizm merkezi, 1994 yılında da milli park olarak ilan edilmiştir. Bu sayede yayla, sahip olduğu olağanüstü tabiat güzelliklerini koruma imkânı elde etmiştir

Aslında Ayder Yaylası klasik yayla olma özelliğinden uzak bir yayladır. Bilindiği gibi yaylalar buldukları bölgede o yöre halkının yazları yoğun bir biçimde yatılı olarak kullandıkları ve hayvanlarını yayladıkları mekânlardır.

Bahar geldiğinde yaylalara göçen halk kış yaklaştığında yeniden köylerine döner. İşlevleri gereği yaylalar köy hayatını yansıtmaları bakımından öne çıkarlar. Oysa Ayder Yaylası halkın bu şekilde kullandığı bir yayla değildir, tarihinde de hiç olmamıştır.

Kadim dönemlerden bu yana Ayder Yaylası yöre halkı tarafından kendi yaylalarına (Kavrun'a, Ceymakçur'a, Paakçur'a) çıkarılarken durup mola verdikleri ve kaplıcalarından istifade ettikleri ve bir de bitki örtüsünü hayvanları için yiyecek olarak devşirdikleri bir yer olarak kullanılmıştır.

Muhteşem güzellikleriyle ziyaretçilerini etkilemeyi başaran Ayder Yaylası Osmanlı döneminden beri şifalı sularıyla ilgi odağı olan kaplıcalarıyla da ünlü bir beldedir. Ayder Kaplıcaları kadim zamanlardan bu yana yöre halkının ilgisini çekmektedir

Bu kaplıcaların sinir hastalıklarına, sindirim ve dolaşım sistemi bozukluklarına, romatizma ve cilt hastalıklarına iyi geldiği bilinmektedir. Hastanelerden alınan sevklerle hastaların Ayder kaplıcalarında tedavi olmak imkânları vardır.

Ayder yörenin en önemli turizm bölgelerinden birisidir. Yöreye turizm amaçlı gelenlerin bu yörenin zengin, otantik ve kendisine özgü mutfak kültürünü de yayladaki restoran ve pansiyonlarda bulmaları mümkündür.

Yöre halkı tarafından yaylayı gezmeye gelen ziyaretçilere bu zengin mutfağın ürünlerinin; hamsi buğulamanın, hamsi köftenin, kaymak mıhlamanın, fasulye turşusunun, kabak çorbası ve daha pek çok yöreye özgü leziz yiyeceklerin tatlarına bakmaları tavsiye edilmektedir.

Ayder Yaylası otelleri ve pansiyonları genellikle huzurlu ve sakin bir tatil isteyenler tarafından tercih edilmektedirler. Oteller genellikle yılın her mevsimi hizmet verir. Çünkü Ayder Yaylası ziyaretçilerine her mevsim ayrı bir güzelliğini sunar.

Öte yandan Ayder'de bulunan otel ve pansiyonları, bölgedeki rafting ve trekking gibi tabiat sporlarının yapıldığı mekânlara yakın olduğu için kullanmak da mümkündür.

Bölgede bulunan Fırtına Dersi meraklılarına çok elverişli bir rafting parkuru da sunmaktadır.

Ayder'e kadar gelmişken yolu mutlaka Trabzon'da bulunan bir başka tabiat harikasına; Uzun Göl'e ve elbette Sümela Manastırı'na da çevirmeyi ihmal etmemelidir.

Doğu Karadeniz'in bu tabiat harikası güzelliklerinin de mutlaka gezilip görülmesi turistler açısından bulunmaz bir fırsat olabilir. derleme recep akıl 22.08.2014

Recep Akıl

Türkiye'nin Hazinesi 6 - Oltu Taşı

Oltu Taşı Türkiye'de Erzurum'un Oltu ilçesinin kuzeydoğu kesiminden çıkarılmakta olan yarı değerli bir taştır.

Oltu taşının diğeri bir adı da karakehribardır. Oltu taşı siyah, koyu kahve, sarı, nadiren de gri-yeşilimsi olabilir. Bu taş esasında bir karbon bileşenidir, siyah renklidir ve kolay işlenebilir: dolayısıyla takı ve ziynet eşyası yapımında kullanılır.

Genelde bayan takıları ve tespih üretiminde önemli bir yere sahiptir. Yüzyıllardan beri yörede genellikle tek kişilik ve babadan oğla geçen ev-atölyelerde fazla bir değişikliğe uğramadan işlenmekte ve değerlendirilmektedir.

Erzurum'a özgü bir taş olan Oltu taşı, Oltu ilçesinden güç koşullar altında çıkarılarak Erzurum'da tespih, anahtarlık, gerdanlık, broş, küpe, saç tokası, tarak, ağızlık, yüzük, bilezik, sigaralık ve çeşitli süs eşyaları yapılmaktadır.

Özellikle Oltu taşından yapılmış 33 taneli tespihlerin stres giderici bir özelliği olduğuna da inanılmaktadır.

Oltu taşı siyah tıkız parlak ve kavlı biçiminde kırıkları olan parlatılabilen tıraşlanabilen bir nevi linyit taştır. Oltu taşının ocaktan çıkarılması ve işlenmesi oldukça zordur. Çok çabuk kırılma özelliğinden ötürü çıkarılma ve işlenmesinde özel aletler kullanılmaktadır.

Orta Çağlarda tespihlerde kutsal sayılan sandıklarda ve heykel yapımında kullanılan Oltu Taşı XIX. yüzyılda mücevher yapımında da kullanılmıştır. Erzurum Kehribarı olarak da isimlendirilir

Oltu taşını işleyip çeşitli süs ve kullanım eşyası haline getiren zanaatkârlar Erzurum'da Rüstem Paşa Bedesteni olarak da bilinen Taşhan'da bir araya gelmişler ve zanaatlarını burada yapmaya devam etmektedirler. İmalatının bu handa yapılmasının yanı sıra satışı da büyük oranda bu handa yapılmaktadır. 09.08.2017 derleme: recep akıl

Recep Akıl

Türkiye'nin Hazinesi 7 - Çemberlitaş / İstanbul

Halen Divan Yolu üzerinde bulunan Çemberlitaş sütunu Konstantinopolis'in başkent olması onuruna I. Konstantin tarafından 328 yılında Roma'dan getirilerek bu günkü yerine dikilmiştir.

Her biri 3 ton ağırlığında olan 9 adet dairesel taşın üst üste koyulmasıyla oluşturulmuş bir sütundur. İlk dikildiğinde 57 metre olan yapı daha sonra geçirdiği kazalardan sonra bugünkü haline (35 metreye) gelmiştir.

Adını, üst üste koyulmuş olan dairesel taşlardan almakta olan Çemberlitaş'ı içinde barındıran meydan bugün olduğu gibi Osmanlı İmparatorluğu zamanında da önemli ve hareketli bir meydana.

Efsaneye göre Hz. İsa'nın gerildiği haçın tahtaları, çivileri ve kafasına takılan dikenli tel, bu sütunun altında kazılan bir mezarda bulunmaktadır.

Bütün aramalara rağmen bu emanetlerin bulunamayışının sebebi olarak 1201 yılındaki Haçlı istilası sırasında yağmalanması gösterilmektedir.

17. yy.da bir yangın nedeniyle sütun ciddi bir hasar görmüştür. Bugün de hâlâ çevresini saran demir çemberler 1701'de Sultan II. Mustafa tarafından yaptırılmıştır.

Sütun zaman içinde halk tarafından Çemberli taş, meydan da Çemberlitaş Meydanı olarak anılmıştır.

Bu sütun günümüzde de bu şekilde bilinmektedir. 21.09.217 recep akıl

Recep Akıl

Yankı

gün ağardı güneş açtı menekşeler oynaşıyor
bilmem ki ben ne edeyim kelebekler uçuşuyor
bülbul uçtu güle kondu gül ona hiç yüz vermiyor
dünya böyle hey erenler sitem etmek yakışmıyor

Recep Akıl

Yansımalar 1- İhtiyaç

Her şeyde olduğu gibi siyaseti de ihtiyaçlar belirliyor.

Ak Parti ülke için bir ihtiyaç olduğu sürece de varlığını ve önemini sürdürmeye devam edecektir.

Eğer kendisine doğru dürüst bir alternatif çıkmazsa bu iktidar olma durumu en az bir 10 yıl daha devam edecektir.

Bu normal bir durum mudur? Olmayabilir ama bunda kabahatli olan Ak Parti değildir.

Recep Akıl

Yansımalar 10 - Siyaset Yapma Hakkı

Demokratik toplumlarda siyaset insan hayatının düzene sokulması işinin yapılması ile ilgili olarak yine insanlar tarafından kurallaştırılmış yöntemler manzumesinin adıdır.

Siyaset o toplumda yaşayan her bireyin yapmakla yükümlü olmadığı ama yapmaktan da men edilemeyeceği bir etkinliktir.

Elbette ki bunun nasıl ve nerede yapılacağı ile ilgili olarak kimsenin hiç kimseyi yönlendirme hakkı ve yetkisi yoktur.

Her isteyen her istediği yerde siyaset yapar. Bu o kişinin en tabii hakkı olmalıdır.

Yeter ki kişi bulunduğu toplumun şartlarına, kural ve kanunlarına uymayı bilsin.

Recep Akıl

Yansımalar 100 - Taraf Olmak

İnsan hiçbir durumda gerçek anlamda tarafsız değildir.

Ne kadar 'tarafsızım' da dese onun bu tutumu kaçınılmaz olarak mutlaka bir tarafın lehine, diğer tarafın aleyhine sonuç verir.

Bu da şunu gösteriyor ki her hangi bir konuda karar vermek durumundaysa kişi, tarafını belirlemelidir.

Çekimser kalmak sorunu çözmez aksine büyütür.

Zaten çekimser kalmak bir anlamda taraf olmak demek de değil midir, kazananın tarafı?

Recep Akıl

Yansımalar 102 - İstemezsen Alamazsın

Sen kendini yönetmeye azimli değilsen gelir birileri seni dilediği gibi yönetir. Gün gelir bir de bakarsın ki ne yaşayabileceğin bir vatanın kalmış, ne milliyetin, ne de dinin.

Bugün bütün İslam beldeleri bu durumdadır ve ne yazık ki treni kaçırmış, içlerindeki işbirlikçilerin de büyük gayreti ve liyakatiyle Emperyalizmin (duruma göre) sağmal ineği, şamar oğlanı, gönüllü köleleri durumuna gelmişlerdir.

İstemezsen alamazsın. Almak içinse mücadeleyi göze almak zorundasın.

Recep Akıl

Yansımalar 103 - Yeniden Başlamak

Hiç kimse hayata yeniden başlamak gibi bir güce ve lükse sahip değildir. İnsanın geçmişinde biriktirdikleri bunu yapmaya engeldir.

Tam da bu yüzden "Yeniden başlayacağım," denilemez.

Böyle düşünmektense kişinin kendisini onarıp yenileyerek hatalarından ders çıkartması, hayata kaldığı yerden devam etmek anlayışı içinde, ömrünün geri kalanını düzenleyip çaba sarf etmesi, akla ve mantığa daha uygun bir davranış olsa gerektir.

Recep Akıl

Yansımalar 104 - Kendini Keşfetmek

Her insanın içinde Yaratanın ona bahsettiği ve ulaşılmayı bekleyen çok büyük güçler, çok zengin hazineler ve sonsuz fırsatlar vardır.

Kişi Yaratıcısı tarafından verilmiş olan bu hasletleri keşfetmeli onları kendisi ve çevresinin iyiliği için kullanmayı bir görev bilmeli, buna uygun davranmalı ve yaşamalıdır.

Kim bilir, belki de kişiye bağışlanmış bu hayat böylece daha bir anlamlı ve daha bir değerli hale getirilmiş olur.

Recep Akıl

Yansımalar 105 - Yönetmek

Yaşadığı hayata hayranlık duyar ona fütursuzca bağlanırsa insan, o hayat onu yer bitirir, yok eder.

Başkalarının hayatına imrenmek de aynı kapıya çıkar.

Yaşanılan hayatı fazla önemsenmemeli ama aynı zamanda onun kontrolü de hiçbir yaratılmışın eline verilmemelidir.

Kendi hayatını herkes en iyi yine kendisi düzenler. Ama tabi kişi bunu yaparken de asla bilgiçlik taslayıp bilgiden, bilgelikten ve bilgelerden uzak durmamalıdır.

Aksi takdirde beyhude bir uğraş içinde olduğunun farkına vardığı zaman iş işten geçmiş olur.

"Son pişmanlık fayda vermez," boşuna denmemiştir.

Recep Akıl

Yansımalar 106 - Sana Kalan

İnsanoğlu dünyaya gelirken yalnızdır, bu dünyadan giderken de...

Bu iki zaman dilimi arasında ilgilenip oyalandıkları şeyler sadece bir aldatmacadır.

Ana - baba, çoluk - çocuk, mal - mülk, para - pul... Hepsi yalan...

Ve yine bu zaman dilimi içinde tek gerçek olan, kişinin kendisi için yapıp ettiklerinden yanında götürmesine izin verilenlerdir sadece ona kalan.

Recep Akıl

Yansımalar 107 - Kayıp mı Kazanç mı

Hayat bu dünyayla ilgili olarak bize bir takım kazançlar sağlıyormuş gibi görünse de aslında genel anlamda kayıplardan ibarettir.

Buna rağmen kayıplarını düşünüp hayıflanmak ve ona küsmek dünyaya gönderiliş amacına ters düşer.

Dolayısıyla insana düşen hayatını yaşamasıdır ama elbette ki amacına uygun bir biçimde.

Recep Akıl

Yansımalar 108 - Huzur

Bu dünyayı terki diyar eden biri için "huzura kavuştu" diye bir ifadede bulunmak ne kadar doğru ve ne kadar güzel bir deyiş.

İnsan bu dünyada gurbettedir. Bu yüzden her ne yaparsa yapsın, nasıl yaşarsa yaşasın asla huzur bulamaz.

Çünkü gurbet insanda huzur bırakmaz.

Recep Akıl

Yansımalar 109 - İfrat - Tefrit

İsraf ifrat hali, cimrilik ise tefrit halidir. Cenab-ı Hakk'ın verdiği ömrün her anını israfa kaçmadan ve terfide düşmeden yaşamak insan hayatına düzen ve denge getirir.

Dengeli olmak hayatı kolaylaştırır, kişiye huzur ve dinginlik vererek onun hem maddi ve hem de manevi verimliliğini arttırır.

Dolayısıyla dengeli bir hayat tarzı kendisini ve çevresini pek çok zorluk ve sıkıntıdan korur, muhafaza eder, hedefine varmada pek çok kolaylık sağlar.

Recep Akıl

Yansımalar 11- Sevmek

Sevdiğimizi söylediğimiz şeyleri aslında niçin sevdiğimizin gerçekçi ve objektif bir muhasebesini yapacak olursak görecekiz ki çok şaşırtıcı ve hayret verici sonuçlar ortaya çıkacaktır.

Bu sebepten 'sevmek' kelimesinin bırakmış olduğu duygu kişiyi yanıltma özelliğine sahiptir.

Recep Akıl

Yansımalar 110 - Emenete Sahip Çıkmak

Evrende mükemmel bir düzen ve uyum vardır.

Yüce Yaratan, yaratmasındaki mükemmelliği, evrende var olan düzen ve uyumu, yeryüzüne halifesi olarak göndermiş olduğu Âdemoğluna emanet etmiştir.

Ama insan bu emanete ne kadar sahip çıkabilmiştir ya da çıkmış mıdır?

Bu sorunun cevabını verebilmek için çevremize kısacık bir bakış atmamız yeterlidir.

Gördüklerimiz, aradığımız cevabı bize ziyadesiyle verecektir, hem de hiç zorlanmadan, kolaylıkla.

Recep Akıl

Yansımalar 111 - Yürümek

İnsanoğlu büyük fırsatlar kollamayı bir kenara bırakıp, küçük de olsa önüne çıkan imkânları değerlendirmeyi bilmelidir.

Beklemek yerinde saymaktır.

Yerinde saymaktansa küçük adımlarla bile olsa ilerlemek daha iyidir.

Atılan bu küçük adımlar kişiyi sonunda mutlaka bir menzile taşırlar.

Recep Akıl

Yansımalar 112 - Kapılar

En umutsuz ve çaresiz olduğunu düşündüğü anlarda bile insan eğer isterse mutlaka bir çıkış yolu bulur.

Yeter ki cesaretini kaybetmesin ve soğukkanlılığını yitirmeden, sabırla denesin ve yılmadan aramayı sürdürsün.

Görecektir ki mutlaka bir yol vardır.

Bu arayışta umut güzel bir anahtar olabilir; kapalı sandığımız kapıları açan.

Ya da güçlü bir ışık; yolumuzu aydınlatan... Umutsuz olamaz insan, yoksa nasıl yaşar?

Recep Akıl

Yansımalar 113 - Seçim

Her insanın şeytanı kendi içindedir. Onu başka taraflarda aramasının hiç gereği yoktur.

İyi de kötü de kişinin kendisiyle birlikte.

Şeytanını besleyip büyütmesi ya da yok etmesi kişinin yapacağı tercihle ilgili bir durumdur.

Biz ne istersek öyle olur.

Ya şeytanımızı kocaman bir sorun olarak kendimizle birlikte yaşatırız ve onun esiri olup hayatımızın her anına müdahale etmesine izin veririz ya da davranışlarımız ve yaşam tarzımızla zararsız bir şey haline getirip onu biz esir alırız.

Seçim tamamen bize aittir.

Recep Akıl

Yansımalar 114 - Ön Yargı

İnsanın en temel çıkmazı edinmiş olduğu ön yargıları ve buna bağlı olarak almış olduğu kararlardır.

Bu sebepten kişi ortaya çıkan problemlere söz konusu olan bu ön yargılarla bakmış olduğu ve bunlardan bağımsız davranamadığı için genellikle kolay kararlar alamıyor olsa bile yanlışlar yapabiliyor.

Ön yargılarımız bize hayatı zorlaştırır.

Recep Akıl

Yansımalar 115 - Davranış Şekli

Sorgulamayı, soru sormayı karakterinin bir parçası haline getirmemişse insan taraf olduğu bir konuyla ilgili olarak lehine bir iddia duyduğu zaman hemen inanma eğilimi gösterir.

Tersine bir durumda da tavrı elbette inanmamak yönünde olacaktır.

Tam da bu sebepten kişi doğru sorular sormayı, sorgulamayı araştırmayı, danışmayı alışkanlık haline getirmelidir ki yanlış yapmaktan uzak olsun.

Recep Akıl

Yansımalar 116 - Kılavuz

Allah'ın rızasını kazanmayı istemekten başka hiç bir amacı olmayan ve hayatını buna göre düzenleyen bir insanın hiç kimseye kötülük yapmayacağı açık bir gerçektir.

Öyleyse gerçek bir dindar aynı zamanda iyi bir insandır da. Çünkü böyle bir insanın kılavuzu sağlamdır.

Öte yandan dikkat edilmelidir ki dünyevi bir takım kılavuzlar son tahlilde yanıltıcı olma potansiyeline sahiptirler ve yolda bir yerde aksamaları muhtemeldir.

Bu sebepten kılavuz seçerken de kılavuzlarımıza azami dikkat etmemiz lazımdır.

Recep Akıl

Yansımalar 117 - Düşman

Düşmanın dışarıda olanından korkmayacaksın. Onunla çıkarlarımız bir yerlerde örtüşür ve barışıp anlaşmak mümkün olabilir.

Asıl dikkat edilmesi ve asla ihmal edilmemesi gereken içimizdeki işbirlikçi hainlerdir.

Çünkü onlar kendilerini bir kere satmış oldukları ve artık bir daha geri dönemeyeceklerini bildikleri için ihanetlerini daha da yukarılara çekmek zorundadırlar.

Bu sebeptendir ki içerideki işbirlikçilerin bertaraf edilip etkisizleştirilebilmesi için ihanetlerine yol açan sebeplerin ortadan kaldırılması gerekir.

Recep Akıl

Yansımalar 118 - Taraf Olmak

Bir şeyin tarafı olmak kişiyi giderek taraftarlığa doğru çekip fanatizme doğru yönlendirmeye başlamışsa eğer bu yöneliş onun taraftarı olduğu şeye karşı her hangi bir hamle karşısında objektif düşünebilmesini ve analiz yapma yeteneklerini örtmeye başlar.

Çünkü fanatizm insanı bağımsız düşünmekten, soru sormaktan, araştırmaktan alıkoyar.

Böyle bir durumda kişi giderek bir tür savunma refleksi geliştirip kendisini dış dünyaya ve etkilerine kapatır, her şeye şüpheyile bakmaya başlar ve doğru değerlendirme yapabilme yeteneği ortadan kalkar.

Zamanla bağnazlaşarak militanca bir tavırla hareket eder.

Sonuç, kişinin kendi kendisini bir şekilde imha etmesidir.

Bunun içindir ki ruh sağlığının korunabilmesi için taraf olmayı taraftarlık düzeyine düşürmemek gerekir.

Recep Akıl

Yansımalar 119 - Tercih

Yaratılmış olunan her şey bu dünyaya bir görev ile gönderilmiştir ve bu görevini ifa etmekle mükelleftir.

Bu açıdan bakılırsa eğer Firavun da, Nemrut da, Ebu Cehil de görevlerini yapıp çekip gitmişlerdir bu dünyadan.

Oysaki kendilerine verilmiş olunan cüzi iradelerini dirayetli bir biçimde doğru yönde kullanıp yanlış yollara sapmayabilirlerdi.

Hiç isyan etmesinler. Tercih kendilerine aitti.

Bu sebepten günümüzün Firavun ve Ebu Cehilleri de kendilerine biçilmiş olunan görevleri yine bilerek ve isteyerek kendi tercihleriyle yapıyorlar. Kendileri bilirler.

Onlara kızmaktansa acımak lazım gelir.

Yaratanın yaratma gücü karşısında ne kadar aciz ve zavallı olduklarının ayırtına varabilmeleri için Allah onlara da akıl nimetini vermiştir ama onlar buna rağmen kendilerine verilmiş olunan bu büyük nimeti doğru bir biçimde (Allah'ın rızasına uygun) kullanmayı bilememişler ve ne yazık ki nefislerine uyup kendilerine zulmetmişlerdir.

Recep Akıl

Yansımalar 12 - Problem ve Çözüm

Her çözüm, kendisinden önceki bir sorun nedeniyle ortaya çıkar.

Böyle olduğu içindir ki insanoğlu ilerleyip gelişim kaydedebilmiştir.

Problem demek, düşünmeye başlamak, çözüm üretmek için bir şeyler yapmaya başlamak demektir.

Düşünmek, insan zekâsının gelişimine yardım eder.

Düşünen insan sorar, soran, aramaya, araştırmaya başlar.

Şayet doğru sorular sorup ne aradığını ve nerede aradığını biliyorsa kişi cevapları da önünde sonunda mutlaka bulur.

Recep Akıl

Yansımalar 120 - Yanlıştan Dönmek

Allah'ın sevgisinden uzak olmak istemeyen bir insan, hiç kimseye kötü bakmaz, kimseye haksızlık ve zulüm yapmaz.

Hepimiz nefis taşıyoruz.

Elbette zaman zaman yanlışların ve hataların içine düşüyor ve bazen da haksızlıklar yapıyoruz.

Ama bu ve benzeri hatalar insani olan davranışlardır.

Önemli olan bu yanlışların ayırtına vardığımızda özür ve af dilemesini bilmek yapılmış olunan haksızlığı telafi yoluna gitmektir.

Recep Akıl

Yansımalar 121 Kıyamet

Kıyametin ne zaman kopacağı sorusu insanoğlunun cevabını en çok merak ettiği sorular arasında yer alır.

Oysaki ne kadar gereksiz bir meraktır bu.

Kişi için kıyamet kendi ölümüdür zaten, fazlasını bilmeye ne gerek var?

Recep Akıl

Yansımalar 122 - Dik Duruş

Emperyalizme karşı dik duruş için zaman zaman bir takım boykotlara katılmak, sloganlar atmak yeterli değildir.

Hatta bu gibi eylemler hiç bir fayda getirmez. Bilakis boykot edilen ürünün reklamı yapılmış olunur.

Gerçek bir mücadeleden söz edilecekse eğer, kişinin hayat tarzını buna göre düzenlemesi elzemdir.

Boşuna denmemiştir " Lafla peynir gemisi yürümez" diye. Samimiyet sözlerle değil hayatın içinde yaşayarak gösterilir.

Recep Akıl

Yansımalar 123 - Hayaller

Hayaller çoğu zaman gerçekleşebilme imkânı bulamıyor olmalarına rağmen seyrek de olsa bunu başarabilirler. Ve gerçeğe dönüşmeğe başladıkları andan itibaren de kötü ve çekilmez yanlarını ortaya çıkarmaya başlarlar; hayal kırıklığı...

Çünkü insanın hayalleri hayalken sadece kendisine aittirler. Gerçekleşmeğe başladıktan sonra ise onları her kes görür, bilir ya da öğrenir. Bu durum onların ulaşılmazlıklarını ortadan kaldırır ve gerçekliğin o sıradanlığı içinde hayatın acımasız çarkları arasına iter.

Öte yandan yine de hayal kurmaktan asla vazgeçilmemelidir. Çünkü hayaller, insan için bir tür dinamo gibidir, onun sürekli diri ve enerjik kalmasını sağlar, hayatın zorlukları karşısında kendisine bir tür kalkan olurlar.

Hayal kur, kur ki gerçeğin olsun. Hayal kur, kur ki hayatının bir anlamı olsun.

Recep Akıl

Yansımalar 124 - Ekip Biçmek

Yaşadığı süre içinde önüne çıkan imkânlardan ve seçeneklerden hangisini kabul edip, etmeyeceği konusu kişinin kendi kararlarıyla ilgili bir durumdur.

Günü gelip mizan kurulduğunda herkes yapmış olduğu tercihler sebebiyle her şeyin tek ve mutlak sahibine mutlaka ama mutlaka hesap verecektir.

İşte bu yüzden hayatı boyunca insanın önüne çıkan sebepler o nihai değerlendirmenin daha bugünden ortaya çık(arıl)mış sınav sorularıdır.

Yeterince hazırlanılmışsa eğer bu sorulara cevap vermek hiç zor değildir. Ama yan gelip yatılmışsa da ortaya sürülecek hiçbir mazeret kabul görmeyecek, sonucunda sınıfta kalmak mukadder olacaktır.

Bir ömür boyu karşısına çıkacak olan bu sorulara nasıl cevaplar vermesi gerektiği konusu ise Cenab-ı Hak tarafından kişinin kendi iradesinin idaresine bırakılmıştır ve bu açıdan her türlü sorumluluk yine kişinin kendisine aittir.

“Dünya hayatı insanoğlunun tarlası gibidir, denmiştir. Ne ekerse onu biçer.”

Recep Akıl

Yansımalar 125 - Şikâyet

İnsan ne kadar şikâyet ederse etsin yaşadığı hayattan memnundur aslında. Bu durumun en büyük kanıtıysa dışarıdan bakıldığında öyle görünüyor olmasına rağmen şikâyet etmiş olduğu hayatı değiştirmek için gerçek bir çaba sarf etmemesidir.

Kişi ne kadar bunun tersini söylerse söylesin durum aynen böyledir.

Çünkü çevrede yaşamından memnun olmadığını söyleyen o kadar çok insan var ki bunların hepsinin şikâyetleri gerçek olsaydı çevre hayatından memnun olmayanlarla dolu olacağından insanlar arasındaki ilişkilerden başlayarak her şey o kadar içinden çıkılmaz bir hal alırdı ki dünya yaşanmayacak kadar berbat bir yere dönüşürdü.

Oysa kime sorsanız bu dünyayı terk etmeyi hiç istemez.

Bu sözlerime karşı çıkacak olanlara naçizane küçük bir tavsiye: Memnuniyetsizliklerinizin bir listesini yapın. Göreceksiniz ki listenize koymuş olduğunuz pek çok şeyi aslında yapmak istemiyor gibisinizdir de yapmadan da edemiyorsunuzdur. Çünkü gerçekte onları sevmediğinizi söylemenize rağmen tam tersine seviyorsunuzdur. Sevmeseydiniz hiç durmaz anında terk ederdingiz.

Örnek mi? Bilmem.

Recep Akıl

Yansımalar 126 - Güzel Olan

Güzel düşünürsen güzel söylersin. Güzel söyleyenin dilinde söz tatlılaşır sevgi doğurur.

Ve sevgi, kişinin, hayatın ona getirmiş olduğu zorluklara daha kolay katlanabilmesini sağlar.

Bu nedenle güzel düşünmeyi ve bundan elde edilmiş güzellikleri hayata yansıtmayı ilke edinmiş kişi yüce gönüllü olur.

Yüce gönüllü insanlar ise çevrelerine ışık saçarak ve yaşadıkları toplumlara kılavuz olup yol gösterirler.

"Küp içinde ne varsa dışarı onu sızdırır." denmiştir.

İnsan da öyledir, kendisinde ne varsa onu verir ve ne vermişse genellikle onu alır.

Recep Akıl

Yansımalar 127 - Arabalı Vapurlar

Sirkeci Harem arasında çalışan emektar araba vapurlarını seviyorum ben. "Eskiye rağbet olsaydı bitpazarına nur yağardı," derlerse de eski iyidir.

Şu yeni feribotlar iyi güzel de eskilerde olan o sevimlilik ve sıcaklık yok onlarda.

Ne o öyle kâğıt bardakta çay? Kâğıt bardakta çay mı içilirmiş?

Çay ince belli cam bardakta içilir; denizi ve İstanbul sulietini seyrede seyrede, keyifle.

Yeni arabalı vapurlarda bu keyfi yaşayamazsınız. Oysa eskilerde çayı cam bardakta içme imkânı hâlâ var.

Madem öyle niçin bunun keyfini çıkarmayayım?

Recep Akıl

Yansımalar 128 - Yetinmeyi Bilmek

Dünya insana hiç de küçük değildir aslında, yeter ki yetinmeyi, kanaat etmeyi bilsin.

'Dünya insana küçük geliyor,' düşüncesiyle hareket eden birisi elbette ondan daha fazla pay kapmak uğruna eline geçirmiş olduğu fırsatları haksızlık yapmak için kullanır.

Ve fakat "Bu dünya herkese yeter," diye düşünen biri ise elindeki imkânları paylaşarak dünyayı daha bir yaşanılacak yere çevirmeyi başarır.

İnsanoğlunun en büyük açmazı yetinmeyi bilmeyip açgözlü davranması ve bu eksikliği nedeniyle de bu güzelim dünyayı kendisine yaşanmaz hale getirmesidir.

Olumsuz değil, olumlu düşünmeli ve biriktirmeci değil paylaşımcı olunmalıdır. İnsanın yaratılış özelliğine böylesi daha uygundur.

Herkes bilir ki hiç kimse bu dünyadan göç ederken yanında maddi olarak hiç bir şey götüremeyecektir.

Götürebileceği tek şey hayattayken iyi ya da kötü yapıp ettiklerinin ona sağladıklarıdır. Bir tek bunlar onun o son yolculuğunda ona eşlik edecektir.

Bu dünyada ne ekersen öteki dünyada onu biçersin.

Recep Akıl

Yansımalar 129 - Önce 'ben' Demek

Cenabı Hakk'ın yarattığı hiçbir şey kendimizden daha önemli değildir.

Bencillikmiş gibi gelebilir bu düşünce ama değil.

Çünkü kendimize özen göstermez, yeterli değeri vermez ve hayatımızı yaratılış amacına uygun bir biçimde yaşamazsak eğer ortaya çıkması muhtemel sorunlar yüzünden, istesek de sevdiğimizimize ve çevremize faydalı olamayız.

Kim bilir belki de zarar bile verebiliriz

Amaç, Rıza-i İlahiye uygun yaşamaksa bunun en temel öğretisi kişinin kendisine verilmiş olan hayatı en iyi bir biçimde, kendisine öğretildiği ve tavsiye edildiği şekilde yaşamasıdır.

Önce yaşaması ve buna bağlı olarak da yaşatması...

Kendisine faydası olmayanın bir başkasına faydasının dokunması mümkün olmaz.

Recep Akıl

Yansımalar 13 - Nehir

Hayat akıp giden bir nehir gibi sanki. Geldiği yer belli ama gideceği yerin belli olmadığı bir nehir...

Her kıvrımı bir bilinmezlikten önceki hali anlatan, her çağıldayışı, öfkeyi, coşkuyu.

Akışındaki coşkunluğu insanoğlunun tutkularına karşılık gelen ve derinliğindeki durgunluğun ise bilinmezliğini anlatan...

Nehir... Akıp giderken anlattığı, bitip tükenen bir ömrün hikâyesi gibi sanki.

Ve sanki ulaştığı o son nokta geleceğin, yepyeni bir dünyanın, başkalaşımın bir simgesi...

Nehir... Bitip tükenirken karışıp harmanlanarak aslında yeniden var olmanın bir başka anlatımı...

Recep Akıl

Yansımalar 130 - Sonbahar

Sonbahar, hüznün simgesi...

Ne kadar genç olursa olsun, sonbahar bir sona varıyor olmanın öyküsünü anlatır, bir bakıma insana.

Onun nereden gelip nereye gittiğinin hüzünlü öyküsünü.

Bu sebeptendir ki bir adı da 'Hazan'dır, hüzünden mülhem.

Sonbahar, bitişin başlangıcı ve beklenenin artık uzakta olmadığı habercisi...

Sonbahar, insanın kendisiyle hesaplaşmasının, geçmişin muhasebesini yapmasının zamanı...

Sonbahar, durup durulma, ektiğini biçip hasat etme zamanı...

Sonbahar, artık son yolculuğa çıkmak için hazırlanma zamanı...

Sonrası kış, zorlu ve sıkıntılı...

Recep Akıl

Yansımalar 131 - İnmek Çıkmak

Hayat yolu kimi zaman yukarı doğru çıkarken, kimi zaman da aşağı doğru iner. İnsan ne çıkarken sevinmeli, ne de inerken üzülmelidir.

Aşlında her iki durum da insanoğluna verilmiş bir nimettir. Anlayabilir, algılayabilirse eğer. Bu durumda makul olan ve insanın payına düşen verene şükredip, verilenin kıymetini bilmektir.

Verene şükredip verilenin kıymetini bilmek, Allah'a kul olmanın en alt mertebesidir. Bu seviyede sebat etmeyi başarmak, yükselmek için atılan ilk adım demektir.

Daha sonra atılacak her adım bu ana temel üzerinde yükseltilebilirse eğer, kişi Allah'ın rızasını kazanmak yolunda mesafeler kaydetmiş olur.

Allah'ın rızasını kazanmış olmaksızın her şeyi kazanmak demek değil midir? Bu dünyayı ve asıl olanı...

Recep Akıl

Yansımalar 132 - Hayata Dair

Hayat kayıplardan ibarettir. Hiç kimse "kazandım" demek cüretini gösteremez. Çünkü kazandığını sandığı her şeyi günü geldiğinde terk etmek zorunda kalacaktır.

İşte tam da bu yüzden kişi, hayatını beyhude işlerde harcadığının ayırtına vardığında öne süreceği mazeretlerin hiçbir geçerliliği olmaz.

"Hayat benim, dilediğim gibi yaşarım," gibi bir takım savunma sözlerinin ardına sığınmak da kişiyi düşmüş olduğu açmazdan kurtaramaz. Çünkü her şey gibi hayatın da bir sonu var ve zamanı geldiğinde biter.

Hayat insanın kendisine ait bir şey de değildir üstelik. O yalnızca Cenab-ı Hak'ın kişiye vermiş olduğu bir emanettir. Bu yüzden çok değerlidir, ya da öyle olmalıdır ve yaratanın kuluna verdiği bu değerli emanetin değerini lâıkiyla bilmek gerekir.

Dünyevi kazanımlar peşinde koşarken asıl lazım olanı unutmadan yaşamaktır yaşamayı bilmek ve hayatın değerini anlamak.

Ölüm var!

Hayatı asıl değerli kılmak, işte bu gerçeği unutmadan ve gereğini en iyi şekilde yerine getirmekten geçer.

Recep Akıl

Yansımalar 133 - Kendini Bilmek

Düşünmek insana özgü bir şeydir. Zaten düşünebildiği içindir ki insan diğer yaratılmışlardan ayrıcalıklı bir yere sahiptir ve Allah'ın yeryüzündeki halifesidir.

Bu yüzden her hareketini, her yaptığını önce düşünür, hesaplar ve sonra yapar, yapmalıdır. Ve tabi yapıp ettiği her şeyin ve her davranışın, Rıza-i İlahiye uygun olması gerçeğini söylemeye sanıyorum gerek yoktur.

Hepimiz biliriz ki anlık kararların altında yatan içgüdüsel hareketler hayvanlara özgü bir özelliktir ki insanın sözünü etmiş olduğumuz ayrıcalıklı durumuyla bağdaşmaz.

İnsan, içgüdüleriyle değil aklıyla hareket eder. Salt bu yüzden Yaratan karşısında yaptıklarından sorumlu, diğer canlılar -hayvanat- ise sorumsuzdur.

Yaptıklarıyla ilgili olarak sorumluluğunu bilmesi demek insanın, yaratılışın anlamını da bilmesi demektir. Yaratılışın anlamını bilmek demek, kendini bilmek demektir. Kendini bilen ise Rabbini bilir, O'nu tanır ve O'na muhalif olmaz, olmamalıdır.

Recep Akıl

Yansımalar 134 - Meyveler

En güzel ve en ballı meyveler ağaçların en uzak dallarında yetişir. Bu neden böyledir bilmiyorum?

Ama bildiğim bir şey var ki zorluklara katlanılarak elde edildiklerinden olsa gerek diğerlerine nazaran daha lezzetlidirler.

Ya da insana öyle gelir.

Ve onlara ulaşabilmek içinse çokça çaba ve emek sarf etmek gerekir.

Zor kazanılanın kıymeti o oranda değerlidir.

Hele bir de kazanılan şey kişinin kendi emeği ile elde edilmişse değeri daha da artar.

Bu yüzden emek her dönemde insanların gözünde saygın bir yere sahip olmuştur.

Hayatın devamını sağlayan faktörlerin başında gelir emek.

Emek ve elbette bir de sabır...İnsanoğlu için en ballı iki meyve... Kıymetini bilene...

Recep Akıl

Yansımalar 135 - İmtihan

"Kurban olduğum Allah yarattığı kulunu imtihan eder. Ederken de yardım eder."

Bir film diyalogundan alınmış bir cümle bu. Ne kadar doğru bir söz!

Öyle değil mi? İnsanoğlu bu dünyaya imtihan için gönderilmedi mi; Cennet'ini de Cehennem'ini de kendi gayreti ve emeğiyle kazansın diye?

Yoksa Şeytanın Havva validemizi kandırmasına hiç izin verir miydi?

Cenab-ı Hakk Kur'an'da " İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece 'İman ettik' demeleriyle bırakılıvereceklerini mi sandılar?" (Ankebut / 2-) diye buyurmuştur.

Evet, imtihan için dünyadadır insan. Buna göre hayatının her anı imtihandır ama Allah'ın yardımı da her an yanı başındadır.

Yeter ki görmeyi ve idrak etmeyi öğrensin. Yeter ki tevekkül etsin.

Recep Akıl

Yansımalar 136 - Kabullenmek

Ne kadar sabrederse insan, ruhundan etrafa o kadar çok ışık saçar. Ruhunun sabrı kabullenmesi hayat karşısında onu daha bir güçlü kılar.

İnsan dingin bir ruha sahip olmayı başarabilmişse eğer, Allah'ın yarattıklarına tepeden bakmamayı öğrenir, O'nun mutlak gücü karşısında kendi acziyetini görür ve yaratılmış olanı hor görmemeyi, küçümsememeyi kabullenip içselleştirir.

Yaratılmış olanı hor görmemek insanı temiz tutar ve mutlu kılar. Tam da bu sebepten dolayı sabrı, mutlu olmanın anahtarlarından bir anahtar olarak görüp, gereğini yapmak gibi bir mecburiyet ortaya çıkar.

Öte yandan bu anahtara sahip olmak için de yine sabır lazımdır. Çünkü kozaya girmeden kanatlanıp uçulmaz.

Recep Akıl

Yansımalar 137 - Elde Olan

Hayat insanoğluğına Allah'ın bahşettiği en güzel nimettir. Ve yalnızca hayattayken onu değerli kılabılır. İnsanız, elbette bu dđnyanın nimetlerinden faydalanacağız. Ama nimetin bir de karşıtı var mihnet... Ona da katlanmasını bilmek gerekir.

Çirkinliklerle dolu bir dđnyada yaşıyor olması insanın yđređini karartmasına sebep olmamalıdır. Hayat yine de yaşanmaya değer. Onu en güzel şekilde yaşamayı başarmak ise kişinin kendi ellerindedir.

Eldeki bu değerli imkân gerektiği gibi kullanılarak var olan çirkinliklerin üstesinden gelinebilir ve güzelliğe yer açılabilir. Bunun için yapılması gereken tek şey istemektir.

Kişi katlanıp, sabır gösterdikçe, kendisine bahşedilmiş olunan hayat nimetini doğru bir şekilde değerlendirebilme imkânına sahip olabilir ancak. Gayrisi beyhude bir çaba olur. İnsanı oyalamaktan başka bir işe yaramaz.

Hayat çok kısadır ve oyalanmak için insanın hiç zamanı yoktur.

Recep Akıl

Yansımalar 138 - Zaman Ve İnsan

Zaman öyle görünüyor olsa da dostu değildir insanın. Ama düşmanı da değildir. Kullanmasına bağlı olarak dostu da olur düşmanı da.

Onu iyi kullanmayı iyi bilemezse eğer kişiyi yutar, yok eder. Bir de bakar ki zamanın o karanlık dehlizlerinde kaybolup gitmiş ve onu artık hiç kimse hatırlamıyor.

Kişi unutulup gitmek istemiyorsa kendisinden sonrasına hatırlanmaya değer bir şeyler bırakmak için çaba göstermelidir.

Doğaldır ki 'değer' olarak ortaya konulan şey insanın kendisine olduğu kadar insanlığın da hayrına olmalıdır.

İnsanın, insanlığın hayrına olmayan şeylerle hatırlanması da elbette mümkündür. Bu da bir tercih... Kişi istiyorsa bu şekilde de unutturmayabilir kendisini. Karar yine ona aittir.

Ama bilmelidir ki insanın ve insanlığın hayrına olmayan şey sahibinin de hayrına olmaz. Ne bu dünyada, ne öbür dünyada.

Recep Akıl

Yansımalar 139 - Dik Duruş

Emperyalizme karşı dik duruş için zaman zaman bir takım boykotlara katılmak, sloganlar atmak yeterli değildir.

Hatta bu gibi eylemler hiç bir fayda getirmez. Bilakis boykot edilen ürünün reklamı yapılmış olunur.

Gerçek bir mücadeleden söz edilecekse eğer, kişinin hayat tarzını buna göre düzenlemesi elzemdir.

Boşuna denmemiştir " Lafla peynir gemisi yürümez" diye. Samimiyet sözlerle değil hayatın içinde yaşayarak gösterilir.

Recep Akıl

Yansımalar 14 - Birey Olmak

“Başkaları ne der?” Anlayışı içinde hayatını düzenlemeye çalışan kişi gün gelir o başkalarının değer yargılarına ve isteklerine göre hareket etmeye ve onların hoşnut olacağı biçimde yaşamaya başlar.

Bu davranış kişinin kendi iradesini başka bir bireyin iradesine terk etmesine sebep olur.

Sonuç bir tür robotlaşmadır.

Her insan kendisine ait bir takım değer yargılarına sahip olmalıdır.

Elbette bu değer yargıları din ve topluma ait kabul görmüş yerleşik hükümlerin vazettiğine uygun da olabilir bunlara aykırı da.

Ama her ne olursa olsun bu durum tamamen kişisellik arz etmelidir.

Özgür birey olabilmenin yolu bu kişisellik özelinde gelişir.

Recep Akıl

Yansımalar 140 - Kıyamet

Kıyametin ne zaman kopacağı sorusu insanoğlunun cevabını en çok merak ettiği sorular arasında yer alır.

Oysaki ne kadar gereksiz bir meraktır bu.

Kişi için kıyamet kendi ölümüdür zaten, fazlasını bilmeye ne gerek var?

Recep Akıl

Yansımalar 141 - Hangisi

Yenidünya düzeni olarak batıda ilk ortaya çıktığı andan itibaren Kapitalizm "Kimse sana vermez sen alırsın." sözü üzerine bina edilmiş bir sistemdir.

Bu demektir ki acımasız olacaksın, hiç bir engel tanımayacak ve her ne olursa olsun sahip olmaya bakacaksın. Bu sebepten Kapitalizm 'vahşi' olarak nitelendirilmiş.

Oysaki doğu ama daha çok da İslam toplumlarında birey değil toplumsal fayda gözetilmiş.

Olan olmayana vermeli, güçlü olan güçsüz olanı kollamalı, hak edilmeyen hiçbir şeye el uzatılmamalıdır, anlayışı ağır basar.

Batı toplumlarının o bencil duyarsızlığı karşısında elbette İslam dünyasının yaklaşımı terci edilen olmalıdır. Ama ne yazık ki böyle olmuyor.

İnsanın o doymak bilmez ihtirası buna mani oluyor.

Öte yandan böylesi bir saldırganlık karşısında diğer yanağın çevrilmesinin anlamsızlığı da ortaya çıkıyor.

Çünkü insan var olabilmek için korunmak ihtiyacı içindedir. Bunu yapabilmenin yolu ise saldırgana aynı şekilde karşılık vermekten geçiyor.

Aksi takdirde yenilgi mukadder oluyor.

Recep Akıl

Yansımalar 142 - Tohum

İnsanoğlu zalimliğinin ve kıyıcılığının o kadar farkındaki bu hastalığı yüzünden dünyayı bir gün yok edebileceğini biliyor.

Bu sebepten dağların içine her türlü saldırıda ayakta kalabilecek depolar yapıyor ve bu depolara dünya üzerindeki bütün bitkilerin tohumlarını koyuyor.

Yarın eğer bir nükleer savaş çıkartırsa, bu savaştan sonra geride birileri kalmışsa eğer bu bitkileri alsınlar da dünyayı yeniden yeşillendirsinler diye.

Aslında çaresizliğin manifestosudur bu depolar. Egosuna ve tatmin olmaz hırsına gem vuramayışının manifestosu...

Recep Akıl

Yansımalar 143 - Zamana Dair

Asla unutmamalıdır ki kişi için tek önemli vakit vardır, içinde bulunduğu an...

Peki, bu niçin böyledir? Çünkü insan ne yapacaksa o an içinde yapabilir.

Geçmiş geçmişte kalmış yitirilmiştir. Gelecek ise bize ait değildir ve ona ulaşmak mümkün olamayabilir.

İşte bu yüzden an bu andır, kazanmak ya da kaybetmek için yeter.

Recep Akıl

Yansımalar 144 - Çocuk

Her insan büyümeye başlayıp çocukluktan uzaklaştıkça çocukluğun o masumiyetini yüreğinin derinlerinde bir yerlere gizleyip hapsetmeye başlar.

Kimileri ise onu tamamen gömerek kendisini ortaya çıkartmasına, göstermesine izin vermez ve zamanla onu tamamen yok edip hayatını tekdüzeliğin o sıkıntılı vuruşlarına bırakır.

Çocukluğunu yok eden kişi aslında neler kaçırdığının çoğunlukla hiç farkına varamaz. Bilmez ki çocuk, masumiyetin en güzel simgelerinin başında gelir.

Bir yetişkin için belki zor olabilir ama zaman zaman içindeki çocuğun ortaya çıkmasına izin vermelidir insan. Çünkü o çocuğun ortaya çıkması demek masumiyetin ortaya çıkması demektir.

Ve yine çünkü masumiyetin hâkim olduğu yerde zulüm ve ihanet asla olamaz.

Recep Akıl

Yansımalar 145 - Dürüst Olmak

Başını her daim dik tutabilmelidir insan. Karşısındakinin gözlerinin içine bakabilmeli hiç çekinmeden.

Fakat bunu yapabilmek hiç de kolay değildir. Çünkü başını dik tutabilmek için, kişinin kendisi ve vicdanıyla barışık olması gerekir.

Kendisi ve vicdanıyla barışık olabilmesi içinse Allah ve O'nun resulü Efendimiz Aleyhisselâtu vesselamın yolundan sapmaması, Rıza-i İlahi'ye uygun bir hayat yaşaması gerekir. Zaten insanoğlu için güzel olan da budur.

Öte yandan böyle bir hayat tarzı başlarda bir takım sıkıntılara, üzüntülere, görece bazı kayıplara sebep olsa bile bilinmelidir ki sonuç mutlaka iyi olacaktır.

Recep Akıl

Yansımalar 146 - Dağ

Bizler çocuklarımız için varız.

Hayatlarımız onların hayatlarına bağılı.

Onlar için her şeyimizi ortaya koymaktan bir an bile tereddüde düşmeyiz,
düşmemeliyiz.
Her şey onlar için...

Bunu bildiklerinden olsa gerek doğal olarak onlar da bizi hep arkalarında görmek isterler.

İşte bu yüzden bir şeyden çok eminim. Ben çocuklarımın güvenip sırtlarını verebilecekleri dağım.

Öyleyse esen en sert rüzgârları bile bir şekilde savuşturmalı ve asla yağın karları üzerimde barındırmamalıyım.

Çünkü baba olmanın gereğı budur.

Recep Akıl

Yansımalar 147 - Kader

Ne yaşarsak yaşayalım, nasıl yaşarsak yaşayalım, her halükârda yine de kaderimizi yaşarız.

Ama kendi tercihlerimizi yaparak ama bize dayatılanları yaparak...

Basit bir tanımı yapılacak olunursa eğer kader, kişinin cüzi iradesiyle karar verip uyguladığını Külli İrade'nin ezelde yarattığıyla örtüştürmesidir.

Recep Akıl

Yansımalar 148 - İyi ve Kötü

İnsanoğlu ne hepten iyidir, ne de hepten kötü. Yaradılışı gereği hem iyidir, hem de kötü.

Hangi yanının ne zaman, nerede ve hangi şartlarda ağır basacağına yine kendi özgür iradesiyle kendisi karar verir.

Verdiği bu kararlar çerçevesinde de hangi yanı süreklilik arz ederse o yanıyla değer bulur.

Recep Akıl

Yansımalar 149 - Doğrularımız

Doğru kelimesinin insanda bıraktığı anlamın ortaya koymuş olduğu şey mutlak değil görecedir. Bakıldığı yerden kişiye, mekâna ve zamana göre değişim gösterir.

Bu sebepten doğrular ve yanlışlar kişinin düşünce ve fikir yapısının temelleri üzerinde değil de toplumsal statüsüne bağlı olarak içinde bulunduğu yaşam tarzı çerçevesinde oluşurlar.

Yine aynı faktörler düşünsel alt yapımızı da oluşturduğu için biz doğru ve yanlışlarımızı fikirlerimizin oluşturduğunu sanırız.

Oysa hayat göstermiştir ki kişinin toplumsal statüsü değiştikçe buna paralel olarak hem dünyaya bakış açısı ve hem de fikirsel bazdaki konumu değişir. Ve bunlara bağlı olarak elbette doğruları...

Hayatın akışı içinde bugünün doğrularının gelecekte karşımıza yanlış olarak çıkması muhtemeldir. İnsan nasıl yaşıyorsa o paralelde düşünür. Nasıl düşünüyorsa da o şekilde yaşar.

Recep Akıl

Yansımalar 15 - Şuur

Kişinin çevreyle olan ilişkisi ne düzeydeyse şuur da o düzeydedir.

İnsan karakterini bir daire olarak ele alırsak eğer, şuur kelimesinin ihtiva etmiş olduğu her türlü bilinçlilik durumu işte tam da bu dairenin orta noktasıdır.

İnsan bu noktaya yaklaştığı ölçüde duyarlı hale gelir ya da tam tersine uzaklaştıkça duyarsızlaşır.

Seçim her durumda tabi ki bireyin kendisine aittir.

Öte yandan seçmek ise çoğu durumlarda insana ya değer kazandırır ya da tam tersi değersizleştirir.

Kim nasıl ve hangisini istiyorsa.

Çünkü insan, yapmış olduğu seçimler vasıtasıyla değerlendirilir.

Recep Akıl

Yansımalar 150 - Kısır Döngü

Mecnun aşkı Leyla'da mı bulmuştur, yoksa Leyla sadece aşka giden yolda bir araç mıdır?

Cevabını zaten Mecnun vermiş "Ben gerçek aşkı buldum sen de kimsin?" diyerek.

Evet, bu dünyanın her şeyi sadece bir yanılısama.

İnsan ömrü boyunca yapıp ettikleriyle bu yanılısamanın sadece kısır döngüsünü kırıp gerçeğe ulaşma çabası güder.

Başarır ya da başaramaz, bu da kişinin edinmiş olduğu kılavuzlarla ilgili bir durumdur.

Ne mutlu aşkı bulana ve ne mutlu başarıp menzile erişebilene.

Recep Akıl

Yansımalar 151 - Leyleğin Ömrü

Leyleğin ömrünü geçirdiği gibi zaman içinde ağır ağır yok oluşunu yaşarken, varlığını unuttur ve niçin bu dünyaya gönderildiğinin idrakine varamazsa eğer, dümeni kırılmış pusulasız bir kayık gibi nereye gideceğini bilemeden oradan oraya savrulur gider insan.

Ve bu savruluştan kurtulabilmek için elindeki bütün imkânları kullanıp her türlü çabayı sarf edeceğine, hâlâ tembellik ve rehavet içinde yaşamayı seçip, bana neci bir yaklaşımı tercih ederse, kaçınılmaz son gelip çattığında ne yazık ki şaşkınlığını bile anlayamamış olmanın çaresizliği içinde bulur kendisini.

İşte o an geldiği zaman ve o zorunlu teslimiyetin aczi içinde kişinin yaşayacağı pişmanlığın ona kazandırabileceği hiç bir şey yoktur. Çünkü ne kazandığı ve ne elde ettiği zaman ve mekânın dışındadır artık.

Bu sebepten zaman insana verilmiş çok değerli bir nimettir. Onu Cenabı Hakk'ın rızasına uygun kullanmak ise insan olan insanın en belirgin ve en önemli görevidir.

Recep Akıl

Yansımalar 152 - Olgunlaşmak

Biz insanoğlu kusurlarımızla var olur, değer kazanır ya da değer kaybederiz. Değer kazanırız, eğer kusurlarımızı kabullenip düzeltmek yolunda adımlar atabilirsek. Aksi takdirde Yaratan'ın kuluna bahşettiği sermayeden harcamış oluruz.

İnsan hata yapar, bu çok doğaldır. Doğal olmayan kusurlarını görmezden gelip suçı başka yerlerde aramasıdır. Kusurlarını görmezden gelen insan, aslında kendisini kandırđığının kendisi de farkındadır ama nefsi hatalarını kabul etmesine bir türlü izin vermez.

Kişi eğer nefesine karşı durabilme başarısı gösterebilirse kendisiyle yapmış olduğu mücadeleyi kazanma ihtimali yükselir ve kâmil insan olma yolunda ileri doğru bir adım atmış olur.

Olgunlaşmanın yolu, hata ve kusurlarının üzerine gitmekten ve bunları düzeltme yolunda çaba sarf etmekten geçer.

Olgunlaşmak, kâmil insan olmak gibi bir derdi olmayana ise bizim söylenecek sözümüz yoktur. Bildiği gibi yaşayabilir, ölüm meleği kapısını çalana kadar.

Recep Akıl

Yansımalar 153 - Pencere

"Kim ne yaparsa kendine yapar ," diye bir söz vardır ya hani. Kim söylemişse ne kadar da doğru söylemiş.

Çok basit, herkesin aklına gelip söyleyebileceği kadar basit bir cümle bu ve bunun gibi niceleri...

Ama öte yandan üzerinde az bir şey düşününce ne kadar derin anlamlar içerdiğini de görüyor insan.

Öyle değil mi? Ne yaparsa kendisine yapıyor insan, birisine iyilik mi yapıyor? Önce kendisine... Kötülük mü? Yine kendisine...

Yapıp ettiklerinin bir karşılığı olduğunu bilmek insanı bazı durumlarda teşvik ederken kimi zaman da onun geri çekilmesine sebep olabiliyor.

Artık kişi nereden bakarsa ya da hangi pencereden...

Recep Akıl

Yansımalar 154 - Zihin Gücü

İnsan önyargılarını eğer bir kenara bırakmaz ve doğru bir düşünme perspektifi elde edemezse hayatını çekilmez kılabilir.

Önyargılı olmak doğru karar vermeyi engelleyip insanın hata yapmasına sebep olur.

Doğru yargıya ulaşabilmek için doğru bir düşünme perspektifine sahip olmak gerekiyor. Aksi takdirde başkalarının size empoze ettikleriyle hareket edersiniz ki bu durum giderek sizi düşünme tembeli yapar.

Düşünmekten vazgeçen insan ise giderek insan olma vasfını kaybetmeye ve başkalarına bağımlı bir hale gelmeye başlar.

Recep Akıl

Yansımalar 155 - Edison

Edison ampulü bulmak için yapmış olduğu araştırmalardan birinden daha başarısızlıkla çıkınca çalışma arkadaşlarından birinin;

"Artık bu işten vazgesek, çünkü şu ana kadar binden fazla deney yaptık ve hiçbirinden sonuç alamadık!" demesi zerine Edison'un

"Hayır, yanlış düşünüyorsun. Evet, amacımıza ulaşamadık ama hiçbir netice elde edemediğimiz doğru değil. Çünkü aradığımız şeyin iki binden fazla farklı yapılamama şeklini öğrenmiş olduk." diyerek ona itiraz etmesi ve deneylerine devam etmesi çok manidardır.

_____ /
Başarıya ulaşmak hiç kolay değildir. Her şeyden önce bilgi sahibi olmak lazım. Sonra çok çalışmak ve başarısızlıklar karşısında asla yılmamak lazım. Tabi en önemlisi de sabır lazım.

Boşuna denmemiştir "Sabırla koruk helva olur," diye.

Recep Akıl

Yansımalar 156 - Söz Ola

Türk insanının çeşitli durumlar için ne güzel sözleri vardır, asıl söylenmek istenen sözün dolaylı yollarla söylenebileceğini anlatan. "İt ürür kervan yürür," gibi meselâ... Ya da "Kedi uzanamadığı ciğere mundar dermiş," gibi meselâ...

Adama anlatırsın anlatırsın anlamaz, anlamadığını da anlamaz. Çünkü hırsı mantığını aşmıştır, akli melekeleri çalışmaz olmuştur. Bu gibilere ne yaparsan yap, hangi dilden konuşursan konuş, "Benim oğlum bina okur döner döner yine okur," örneğinde olduğu gibi ne söyleyen kâr etmez.

Cahil insan cahilliğini bilirse sorun yok. Cahil olmak kaba olmayı gerektirmediği için öğrenmek istediği takdirde cahile öğretirsin, kolaydır. Ama bir de nadan vardır ki cahildir, cehaletini bilmez. Üstüne üstlük kabadır, laftan da anlamaz. Bu sebepten nadanla uğraşmak hiç kolay bir şey değildir. Çünkü nadan cehaletini irfan sanır.

Bu gibilerle uğraşmaktan ve boşuna zaman kaybetmektense "Koy sarhoşu yıkılana kadar gitsin," der, döner işinize bakarsınız. O da bıraktığınız yerde debelenir durur, bir şey yaptığını sanarak.

Güzel sözlerimiz vardır evet. Bunları ard arda sıralamak yazıyı uzatır. Uzun yazıları da okuyan pek olmadığı için birileri "Kısa kes, Aydın abası olsun," demeden yazıyı burada bitirmek en iyisidir.

Yani demem o ki "Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az."

Recep Akıl

Yansımalar 157 - Mutluluk Dediğin

Mutluluk... Sahi, nedir mutluluk?

Cevaplanması kolay olmayan bir soru. Çünkü tek bir tanımı yok bu kelimenin ve her bireye göre değişebilir.

Kim bilir, kimine göre zenginliktir mutluluk, kimine göreyse şöhret..

Ne bileyim daha mütevazı olan biri için belki kuşun kanadındaki rüzgârdır, çiçek açmaya durmuş ağaçtaki tomurcuk belki de.

Ya da lapa lapa yağan karda yürürken ayaklarının altında ezilen taze karın çıkarttığı sestir mutluluk, yağmur altında ıslanmak ya da.

Güneşin ısıtması, ılık bir esintinin saçlarını okşamaması... Sevdiğinin gözlerindeki derin okyanus belki...

Ne bileyim, belki de bir yudum nefes, bir gülümseyiş, bir kaş çatış, bir karşı çıkış...

Belki de insanın var olduğunun bilinciyle Yaradan'ına şükretmesidir mutluluk. Şu koca kâinat içinde bir hiç olduğun gerçeğini kavramış olma ferasetini gösterebilmektir. Ne bileyim?

Evet, nedir?

Recep Akıl

Yansımalar 158 - Bahar

Her mevsim güzeldir, bahar hepsinden güzel. Çünkü bahar, üşüyen yüreklere sıcacık umutlar taşıyan bir mevsim, Cenabı Hakk'ın kuluna güzel bir hediyesi...

Bahar, kuşun kanadındaki rüzgâr, kimi zaman üşüten, kimi zaman insanın yanağında asude bir serinlik...

Minicik bir gülümseme...

Bahar demek yepyeni hevesler demektir; kimi tehlikeli, kimi naif...

Umuttur, yaşama sevincidir, uyanıştır uzun bir uykudan.

Ve bahar yeniden başlamaktır, yeni baştan.

Recep Akıl

Yansımalar 159 - Planlama ve Hazırlık

Terk edenler asla kazanamaz. Kazananlar ise asla terk etmemiş olanlardan çıkmıştır. Bir şartla ki hedef mutlaka önceden belirlenmiş olmalıdır.

Bir işe başlamadan önce gerekli olan planlamalar yerli yerince yapılmalı, hiçbir şey eksik bırakılmamalı ve hedefe tam anlamıyla odaklanılmalıdır. Çünkü bir hedefe odaklananlar karşılarında çıkabilecek olumsuzluklar ve sorunlar karşısında hemen duraksamaz ve kolay şaşırırlar.

Zaten ortaya çıkabilecek olumsuzluklara karşı hazırlıklıdırlar ve hiç yüksünmeden, zorluklar karşısında yılmadan, boyun da eğmeden uğrayabilecekleri düş kırıklıklarına rağmen hiçbir şeye fazlaca kafayı takmadan yollarına devam ederler.

Ortaya çıkan zorluklar ve sorunlar soğukkanlılıkla değerlendirilmeli, asla büyütülmemeli ama küçümsenmemelidir de.

Çıkan sorunlar çözüme ulaştırılmadan yola da devam edilmemelidir. Çünkü çözülememiş her sorun ilerideki bir zamanda öngörülememesi muhtemel daha başka çözümsüzlüklere ve zorluklara sebep olurlar.

Recep Akıl

Yansımalar 16- Yerli Olmak

Her alanda dünya çapında rekabet edebilecek %100 yerli şirketlerimizin olmasına elbette ki ihtiyaç vardır.

Çünkü ticari bağımsızlık olmadan siyasi bağımsızlık olmaz.

Ama bu durum böyledir diye de yabancı sermayeli çok uluslu şirketlerin ülkemizde yatırım yapmasına karşı çıkmak eşyanın tabiatına aykırıdır.

Hiç kimse babasının hayrına yatırım yapmaz. Yok, böyle bir şey... Kazanacağını görmeli ki yatırım yapsın ama önemli olan gelecek olan sermayenin ülkemiz için getirdiğinin götürdüğünden fazla olmasıdır.

Öte yandan daha da önemli bir durum stratejik önemdeki zenginliklerimizin yok pahasına peşkeş çekilmemesidir. Denge...

Lafın başına dönecek olursak, yerli yatırımcılarımızın hem bilgi üretilip bunu ürüne dönüştürerek ve hem de markalaşarak dünya pazarlarında rekabet edebilecek hale gelip güçlenmesi ülkemiz için hayati önemdedir.

Bu sebepten kazancı düşünürken onun yanında vatanın da düşünülmesi neredeyse zorunluluktur. Çünkü vatan yoksa para hiçbir işe yaramaz. "Yarar" diyen varsa da onun bizimle bir işi olamaz.

Recep Akıl

Yansımalar 160 - Kontrol

İnsan yaşadığı hayata hayranlık duyar ona fütursuzca bağlanırsa eğer, o hayat onu yer bitirir, yok eder.

Başkalarının hayatına imrenmek de aynı kapıya çıkar.

Yaşanılan hayatı fazla önemsenmemeli ama aynı zamanda onun kontrolü de hiçbir yaratılmışın eline verilmemelidir.

Kendi hayatını herkes en iyi yine kendisi düzenler. Ama kişi bunu yaparken de asla bilgçlik taslayıp bilgiden, bilgelikten ve bilgilerden uzak durmamalıdır.

Recep Akıl

Yansımalar 161 - Hayatın Değeri

Her insanın içinde Allah'ın (azze ve celle) ona bahşettiği ve ulaşılmayı bekleyen çok büyük güçler, çok zengin hazineler ve sonsuz fırsatlar vardır.

Kişi Yaratıcısı tarafından verilmiş olunan bu hasletleri keşfetmeli onları kendisi ve çevresinin iyiliği için kullanmayı bir görev bilmeli, buna uygun davranmalı ve yaşamalıdır.

Dolayısıyla kişiye bağışlanmış bu hayat böylece daha bir anlamlı ve daha bir değerli hale gelmiş olur.

Recep Akıl

Yansımalar 162 - Muhakeme ve Mantık

Duygularımıza mantığımız ve ona bağılı olarak muhakeme gücümüzle yön veremiyorsak eğer ortaya çıkabilecek sorunların üstesinden gelebilme şansımız azalır.

Bu durum ister istemez mutsuzluk, umutsuzluk, üzüntü ve huzursuzluk olarak yansır bize.

Bu sebepten ortaya çıkabilecek olan olumsuzluklardan etkilenmek istemiyorsa kişi, mantık ve muhakeme gücünü duygularının önüne koymayı tercih etmelidir.

Belki o zaman yanlış yapmaktan ve hatalardan kendisini daha iyi koruma şansı olur.

Recep Akıl

Yansımalar 163 - Bildiğin Gibi

İnsan duygularını saklamadan yaşamayı tercih etmelidir. Ağlamak istiyorsa ağlamalı, gülmek istiyorsa gülmeli. İçinden nasıl davranmak geliyorsa öyle... Yeter ki Rıza-i İlahi'ye muhalif olmasın.

"Kim ne der?" Diye düşünerek yaşamak içten pazarlıklı olmaya sebep olur.

Oysa kimin ne diyeceğine kulak asmadan sadece Allah'ın yargısına güvenip O'na bağlanarak yaşamak kişiyi zayıflıktan kurtarır ve onu başkalarına karşı özgür kılar.

Recep Akıl

Yansımalar 164 - Kapasite

Âdem Aleyhisselâmdan bu yana insan her ne kadar 'sayısız' denilebilecek kadar fikir üretmiş ve bu fikirler vasıtasıyla önermelerde bulunmuş olsa da dünyayı ve evreni tümüyle anlayıp, kavraması ve açıklaması en azından bugün için mümkün değildir.

Bunun temel sebebi insan beyninin kapasitesinin yetersizliğidir. Bu yüzden yetersizliği sebebiyle bugüne kadar söyledikleri ve bu günden sonra da söyleyecekleri hep eksik kalacaktır.

Recep Akıl

Yansımalar 165 - İnsan Ne Kadar Özgür

İnsan, genellikle kendisiyle ilgili olarak kimin ne düşündüğü konusunda nötr olabileceğini sanır ama pratikte bunu başarabilmesi çok da kolay değildir. Toplumsal bir varlık olan insan, bu tarafı yüzünden bireysel seçimleri nedeniyle her zaman yargılanmaya açıktır.

Tabiatıyla yapmış olduğu tercihlerde ne kadar özgür olduğunu düşünürse düşünsün bu yargılama isteği karşısında kendini savunabilecek enstrümanlar bakımından da oldukça zayıftır.

Belirleyici olan, kişinin kendi tercihi olmakla birlikte toplumsal değer yargılarının bu belirleyiciliğe çok büyük etkisi vardır ve ister istemez kişiye sandığı kadar özgür olmadığını hatırlatırlar.

Recep Akıl

Yansımalar 166 - Suçlamak

Suçlamak insani bir eksikliktir.

Kişi eğer kendisinden emin değilse bu eksikliğini kapatabilmek için dikkati kendi üzerinden uzaklaştırmak, başka taraflara yönlendirmek ister.

Bunu yapmak için de genellikle suçlamayı seçer. Çünkü suçlamak en kolay yoldur. Zor olan insanın kendi eksikliklerini görüp bunların üzerine gitmesidir.

Şayet bunu yapabilmiş olsaydı egosuna söz dinletebilme yolunda sağlam adımlar atmış olur suçlamak yerine anlamayı seçerdi.

Suçlamak sorun üretmek demektir oysaki anlamak, anlamaya çalışmak çözüm aramaktır.

Recep Akıl

Yansımalar 167 - Unutulmak Ne Acı

Kişi hayatını, sadece ve sadece kendisi için yaşar.

Her ne kadar ailesi, çevresi ya da yaşadığı toplum için bir takım güzel ve yararlı şeyler yapıp, bazı fedakârlıklarda bulunmuş olsa da son tahlilde görülecektir ki asıl niyeti bu değildir.

Çoğumuz için unutulmak endişesi yakıcı bir duygudur. Bu duygudan kurtulabilmenin her hangi bir yolu ise yok gibidir.

Bu sebepten insan ne yapıyorsa yapsın son tahlilde hepsini kendisini bu dünyayı terk ettikten sonra da unutturmamak için yapmaktadır.

Recep Akıl

Yansımalar 168 - Söz GümüŖse

Herkesin konuŖtuđu bir zamanda ve ortamda susmak daha hayırlıdır. Çünkü konuŖan dinlemez; hem kendisini hem de karŖısındakini. Dinlemediği için de söylediklerini doğru sanır, hatasız görür.

Öte yandan dinleyenin olmadığı bir yerde konuŖmanın da bir faydası olmaz. Susmak bu sebepten de daha iyidir. Susmayı tercih edense dinlemeye de başlamıŖ demektir.

Dinleyen anlar. Anlayanın vereceği kararlarsa daha isabetli olur.

Recep Akıl

Yansımalar 169 - Akıl Da Şaşabilir

İnsanı insan yapan en önemli özellik aklıdır. Bu sebepten "Akı olmayan insanın dini de olmaz." denmiştir.

Bir başka şekilde söylenecek olunursa eğer akıldan yoksun birisi hem yasalar önünde ve hem de Allah (azze ve celle) indinde yapıp ettiklerinden sorumlu değildir.

Evet, insan akı sayesinde var olmuş ve bugün işgal ettiği yeri akı sayesinde kazanmıştır ama yine akı sayesinde yaşadığı bu dünyayı kendisine dar etmiştir. Çünkü yeri gelir akıl da şaşırabilir.

İşte tam da bu yüzden onun da bir kılavuza ihtiyacı vardır.

Recep Akıl

Yansımalar 17 - 21 Ağustos 2014

21 ağustos 2014 Türkiye için bir dönüm noktasının tarihidir. Olağanüstü bir gündür.

Bu tarihi günün olağanüstülüğü bugün için pek anlaşılabilir belki ama emin olmak gerekir ki ileride geçmişi yazacak olan tarihçiler bu önemli günü İslam'ın ilk muhteşem zaferi olan Bedr günüyle karşılaştıracaklardır.

Alpaslan'ın Diyojen'i yendiği ve Anadolu'yu Türklere açtığı o muhteşem günle ve hatta hiç abartısız olarak söylemek gerekirse II. Sultan Mehmed'e Fatih unvanını kazandıran İstanbul'un fethiyle kıyaslayacaklardır.

Ama elbette bir şartla: Atılan bu adım mutlaka başarıya ulaşmalıdır.

21 Ağustos 2014 Türkiye'nin önünde açılmış yeni, yepyeni kutlu bir yoldur. Öyle bir yol ki yürüdükçe tüm mazlum halkların umutlarını büyüten bir yol.

Bu yolun seçilmiş yolcuları yolunuz açık olsun! Allah yar ve yardımcınız olsun! Âmin

Recep Akıl

Yansımalar 170 - Kühnüne Vakıf Olmak *

Bilmek başka, hissetmek başkadır.

Bir şeyi bilmek için onun kühüne vakıf olmak gerekir. Hissetmekse varlığını bildiğimiz şeyin bizde bıraktığı duygudur.

Örneğin "Cenabı Hakk bize şah damarımızdan da yakındır." Cümlesinin ifade ettiği gerçeği kavramak, bilmek zor iştir ama öte yandan bunun böyle olduğunun bilincine varmak daha kolay ve mümkün olabilecek bir şeydir.

Evet, bilmek temel amacımız olmalıdır ama öncesinde hissetmemiz ve algılamamız, lazımdır.

_____ /

* Kühnüne vakıf olmak:

- 1- Gerçek anlamını kuşatıcı biçimde ve derinlemesine bilme, bütünüyle bilme.
- 2- Bir şeyin özünü kavramak, olayı çözmek.

Recep Akıl

Yansımalar 171 - Taraftar

İnsan için aidiyet duygusu olmazsa olmaz bir durumdur. Kimimiz bir etnisiteye aitizdir, kimimiz bir dine, kimimiz daha alt zeminlerde başka mevhumlara...

Ait olduğun zaman ister istemez taraf da oluyorsun. Ait olduğun şeyin tarafı... Taraf ya da taraftar olmak kötü bir şey değildir. Ancak işin içine fanatizmi sokmamak kaydıyla...

Ama genellikle bu taraf olma durumunu (aidiyetini) fanatizmle örtüştürdüğümüz içindir ki temelde taraf olmanın getirmiş olduğu bağnazlık çıkıyor ortaya.

Ki tüm anlaşmazlıkların temelinde yatan asıl faktör bence bağnazlık olsa gerektir. Çünkü bağnazlığın olduğu yerde hoşgörü olmuyor.

Hoşgörü yoksa çatışma var demektir.

Çatışmadan ise ne yazık ki çoğu zaman düşmanlıklar doğuyor.

Recep Akıl

Yansımalar 172 - Özen Göstermek

Cenabı Hakk'ın yarattığı hiçbir şey kendimizden daha önemli değildir. Bencillikmiş gibi gelebilir bu düşünce ama değil.

Çünkü kendimize özen göstermez, yeterli değeri vermez ve hayatımızı yaratılış amacına uygun bir biçimde yaşamazsak eğer ortaya çıkması muhtemel sorunlar yüzünden, istesek bile öncelikle kendimize sonra da sevdiğimizimize ve çevremize faydalı olamayız.

Kim bilir belki de zarar bile verebiliriz.

Recep Akıl

Yansımalar 173 - sorular ve Cevapları

İnsanoğlu uzun bir yürüyüş içindedir ve çeşitli menzilleri geçerek çok önceden belirlenmiş olan bir hedefe doğru durmaksızın ilerler.

Hedefi nedir? Nereye doğru gitmektedir? Varacağı hedef ne kadar gerçektir? Kazancı ne olacaktır? Buna karşılık kaybedeceği nedir? Kayıplarını kazançlarından çıkardığında elinde kalanlar o son noktada kendisine nasıl bir fayda sağlayacaktır, sağlayacak mıdır?

Ve daha bunlara benzer pek çok soru... Cevapları var mıdır? Elbette ama her insan için farklıdır.

Cevaplar kişisellik arz etse de aslında insanoğlu bu tür soruları kendisine zaman zaman sormalıdır. Sormalı ve cevaplarını da vermelidir.

Çünkü bu türden sorulara vereceği cevaplar, odaklanmış olduğu hedefine varmak için koyulduğu bu uzun yürüyüşünde onun kılavuzu olmaya adaydırlar.

Recep Akıl

Yansımalar 174 - Öğüt

Birisini etkin altına almak mı istiyorsun? Öyleyse önce kendisine olan güvenini sarsmalısın.

Sonra kafasında "acabalar" oluşmasını sağlamalı ve son olarak da bu acabalarına cevaplar bulmasına yardım etmelisin.

Ama sen hiç kimseyi etkin altına almayı düşünme sakın.

Bir şeyler yapmak istiyorsan ve eğer elinden geliyorsa onlara kendi ayakları üzerinde durmayı, soru sormayı ve doğru düşünmeyi öğret. Kılavuz ol, yol göster.

Bir de hiç kimsenin etkisi altına girmemeyi...

Recep Akıl

Yansımalar 175 - Pencere

"Kim ne yaparsa kendine yapar ," diye bir söz vardır ya. Kim söylemişse ne kadar da doğru söylemiş.

Çok basit, herkesin aklına gelip söyleyebileceği kadar basit bir cümle bu ve bunun gibi niceleri... Ama öte yandan üzerinde az bir şey düşününce ne kadar derin anlamlar içerdiğini de görüyor insan.

Öyle değil mi? Ne yaparsa kendisine yapıyor insan, birisine iyilik mi yapıyor? Önce kendisine... Kötülük mü? Yine kendisine...

Yapıp ettiklerinin bir karşılığı olduğunu bilmek insanı bazı durumlarda teşvik ederken kimi zaman da onun geri çekilmesine sebep olabiliyor. Artık kişi nereden bakarsa ya da hangi pencereden...

Recep Akıl

Yansımalar 176 - Yarış

Hayatı bir yarış gibi görmek ve düzenimizi ona göre oluşturmak ne kadar doğru acaba?

Her yarışın sonunda ulaştığımız noktada bu kez başka bir yarış bekliyor olmayacak mı bizi?

Yarıştan yarışa koşmak nereye kadar? "Hayat zorluyor." mazeretinin ardına sığınmak ne kadar gerçekçi?

En iyisi insanoğlu arada bir durup nefes almalı, hiç değilse bu mola süresi içinde dünyaya neden gönderildiğini soruşturmalıdır.

Bulacağı cevaplar hâlâ yarışması gerektiğini söylüyorsa o zaman koşacağı yarışın kurallarına göre kendisini hazırlamalı ve yarışa ondan sonra girmeli ve başarmak için elinden gelenin en iyisini yapmalıdır.

Eğer cevaplar tersini söylüyorsa ne kendisini fazla zorlamalı ne de çevresini..

·
Son tahlilde hayat karşısında kazanmak (öyle sansak bile) mümkün değildir.

Recep Akıl

Yansımalar 177 - Ektiğini Biçmek

Gücün, zorbalığın ve zulmün en zayıf yanı yine kendi içinde barınır.

Güç kullanmak için güçlü, zorbalık yapmak için zorba, zulüm için zalim olmak gerekir. Unutulmaması gereken şudur ki her zaman daha güçlüsü vardır.

Zamanı geldiğinde, elverişli bir ortam oluştuğunda tüm bunlar yine kendilerinden daha güçlü, daha zorba ve daha zalim birileri tarafından bertaraf edilirler.

Bu durum her ne kadar adil değilmiş gibi görünüyorsa da son tahlilde mukadder olan budur.

Ektiğini biçersin.

Recep Akıl

Yansımalar 178 - Her Şey Sana Bağlı

Yaptığın kötülüklerden pişmanlık duyduğunu söylemene rağmen her fırsatta yeniden kötülük yapma eğilimi gösteriyorsan sen nefsinin ve tabi dolayısıyla şeytanın oyuncağı olmuş birisin.

Yazık sana, vah sana! Unutma ki dostum bu dünyanın bir de ötesi var. Ve tabi ölüm de var.

Ve yine unutma ki hiç bir şey için geç değil. Hâlâ zaman var, geri dönebilirsin. Her şey sana bağlı, iste yeter. Ve azmet.

Recep Akıl

Yansımalar 179 - Kaygı

Varlık olma kaygısı bir Kürt için önemli bir sebeptir. Oysaki Cumhuriyet hükümetleri daha başından itibaren Kürt halkını önce kandırmış, sonra ezmiş, hırpalamış, yok saymış ve potansiyel tehlike olarak görmüş bunu da Kürtlere her an hem de en acı bir biçimde hatırlatmıştır.

Bu sebepten Kürtlerin büyük bir çoğunluğunda Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne derin bir güvensizlik vardır. Bu güvensizlik duygusu en dindarından, laikine, dinsizine kadar her kesimde mevcut.

Bir de tabii HDP ve türevlerinin yoğun propagandası söz konusu. Yılların tortusunun temizlenebilmesi hiç kolay değil.

Ama asıl sorun bu da değil. Bence asıl sorun "Ak Parti, özellikle de Erdoğan sonrası ne olacak?" sorusuna Kürtlerin bir cevap bulamayışlarıdır.

Recep Akıl

Yansımalar 18 - Harcanmak

Siyaset arenasında siyasetçilerin birbirlerini harcaması vakıayı adiyedendir ama sonuçları her rejimde farklı olur.

Demokratik rejimlerde harcanan siyasetçi siyasi kariyerini bırakır köşesine çekilir ya kitap yazar ya da balık tutar. Bir başka deyişle harcandığıyla kalır.

Ama otoriter rejimlerde öyle midir? Harcanan harcanmakla kalmaz hayatını da kaybetme riskiyle karşı karşıya kalır ve hatta çoğu zaman hayatını da kaybeder.

Sadece hayatını mı? Elbette hayır. Ailesinin fertlerinin hatta yakınlarının da hayatlarını kaybetmelerine sebep olur.

İşte bu sebepler nedeniyle demokratik yönetimlerde siyaset yapmak otoriter yönetimlere nazaran daha kolaydır.

Buna rağmen otoriter yönetimlerde kaybedildiği zaman akîbet bilindiği halde insanlar niçin siyasete meraklı olur?

Hırs mı? "ben de varım" diyebilmek mi? Kendini kanıtlama isteği mi? En iyisi benim vs. mi?

Ya da siyaseti dünyalık peşinde koşmanın bir yolu olarak görmek mi?

Ne?

Recep Akıl

Yansımalar 180 - Şiirler

Şiir... Evet, çeşit çeşit... Meselâ uzun şiirler vardır. Okursunuz ve şiir boyunca şairin istediği, bazen de sizin istediğiniz bir yolculuğa çıkarırlar sizi; hüzünlü, sevinçli, mutlu ya da umutlu yolculuklara.

Bir de kısa şiirler var; birkaç kelimelik bir iki cümlelik. Vurucudurlar, o kısacık halleriyle söyleyeceklerini söyler, kenara çekilirler ve sizi kendinizle baş başa bırakarak ortaya çıkardıkları etkiyi seyre koyulular.

Şiirler evet... Hepsi başka, başka... Sessizdirler, siz okuyunca ses verirler.

Recep Akıl

Yansımalar 181 - Soru Sormak

Soru sormak bilmediğini öğrenmek içindir ama aslında çoğu zaman sorular muhatabın bir şeyler öğrenmesini sağlamak içindirler.

Bu sebepten biri bir soru karşısında "Sen bilirsin" diyorsa, bu "Öğrenmek istiyorum" anlamı taşır.

İyi bir öğretmen dersine soru sorarak başlayan öğretmendir. Çünkü soru sormak karşıdakini düşünmeye sevk eder, meraklandırır, anlatılana dikkat etmeyi sağlar.

Bir başka deyişle öğretmenin en kolay yoludur soru sorarak başlamak.

Recep Akıl

Yansımalar 182 - Yaptığın İbadet

İnsanın Allah'ın rızasını kazanmak için yapmış olduğu kişisel ibadetler sadece kendisiyle ilgili oldukları için aslında pasifist bir durumdur ve sadece kendisine bir fayda sağlarlar.

Elbette bunlar gereklidir. Üstelik farz olanları mecburidir de.

Oysa kendisinin dışında başkalarının faydasına olan bir takım işler vardır ki bunlar riyasızca yapılabilirse eğer kişinin daha hızlı yol almasına sebep olabilirler.

Recep Akıl

Yansımalar 183 - Üsküdar ve Sabah

İslam toplumlarında sabah namazı kılındıktan hemen sonra erken saatlerde halkın işine gücüne giderek ailesinin rızkını temin etmek için çalışıp çabalamak gibi kadim bir gelenek vardır

Güne erken başlamak yapılan işten elde edilen kazancın bereketlenmesine vesile olur. Özellikle kısa kış günlerinde bu durum daha da kıymetlidir

Öte yandan erken kalkmak toplumda tembelliğin yayılmasının da önüne geçer. Zaten asıl önemli olan da budur.

Hiçbir toplum yoktur ki çalışmadan ilerleyip zenginleşerek yüksek refah düzeyine ulaşabilsin. "Gezen tilki yatan aslandan iyidir" diye boşuna söylenmemiştir.

Recep Akıl

Yansımalar 184 - Değerler

Ortak değerlere sahip olmayan topluluklar çürüyüp yok olmaya mahkûmdurlar.

Bu sebepten millet olarak varlığımızı sürdürüp gelişebilmemiz için referanslarını yüce dinimiz İslam'dan alan değerlerimize kiskançlıkla ve ölümüne sahip çıkmalıyız.

Aksi takdirde yok olmak mukadder olur.

Recep Akıl

Yansımalar 185 - Estetik

Yıllar önce yazar Ergün Göze'nin bir yazısında okumuştum. Osmanlıda minarelerin şerefeleri (çok şerefeli olanların en üstte olanı) caminin ana kubbesinden yüksek olmamış.

Bunun sebebi o binanın bir ibadethane, bir mescid olma özelliğine saygıdan ötürüymüş. Sonraları bu özelliği, gördüğüm her yeni camide arar oldum. Ve ne yazık ki gördüklerim içinde bir tanesinde bile denk gelmedim.

Kocaman kocaman camiler yapıyoruz, kalem gibi upuzun minareler diyoruz ama hiç dikkat etmiyoruz.

Kabahat (tabi kabahatse bu) cami yaptırma derneklerinde değil bence. Bilmiyor olabilirler. Kabahat o caminin mimari sorumluluğunu alan kişide.

Okulda bina yapmanın tekniğini ve hesaplamalarını öğrenmiş ama estetik nedir, hiç ilgilenmemiş.

Sonrası ortalık bir sürü ucubeyle dolmuş. Allah (Azze ve Celle) ömür vermişse daha ne biçim ucubeler göreceğiz, kim bilir.

Recep Akıl

Yansımalar 186 - İnsanız Biz

Ne çok şeye zaman buluyoruz değil mi? Meselâ sosyal medyada saatlerce oyalanıyoruz ama burada harcadığımız zamandan bir saat ayırıp elimize bir kitap alarak bir kaç yaprak okumaya üşeniyoruz.

Günde beş vakit namaz kılmak her Müslümana farz. 24 saat içinde sadece bir saatimizi ayırsak bu ibadetimizi yapabiliriz ama televizyon başından kalkıp da bir türlü abdest almaya doğru lavaboya yönelemiyoruz.

Ya da ne bileyim elimizdeki telefonu bırakıp kendisiyle ilgilenmemiz için gözümüzün içine bakan evladımızı görmüyoruz.

O kadar çok şikâyet ediyoruz ki şikâyet ettiğimiz şeyleri düzeltmek için hiç bir şey yapmıyoruz.

Meselâ çok yiyoruz az hareket ediyoruz. Sonra da şişmanlamaktan dem vuruyoruz.

Hiç kimseyi arayıp sormuyoruz ama yalnızlıktan şikâyet ediyoruz.

Elimizdekiyle yetinmiyor daha fazlasını elde edebilmek için her türlü yolu deniyoruz. Olmayınca mutsuz oluyor, hayata küsüyoruz.

Şükretmeyi unuttuk uzun bir zamandır. Oysa kendimize dışarıdan bakmayı bir başarabilsek göreceğimiz ki şükretmek için ne çok şeye sahibiz.

Hiç bir şeyin kadrini kıymetini bilmiyoruz. Şu üç günlük dünyanın sahte neon ışıklarının, yıldızlarının kamaştırdığı gözlerimiz kör olmuş adeta, çevremizde her an ne kıyametler kopuyor, ne acılar yaşanıyor görmüyoruz.

O kadar kendimize dönük yaşıyoruz ki kendimizden başka hiç bir şeye değer vermiyoruz.

Delikli bir kuruş kadar bile değerimiz yok. Kişisel serüvenimiz bir metre derinlikte bir çukurda son bulacak hâlbuki.

Faniyiz, domuz gibi biliyor ama gereğini yapmaktan kuduz bir köpekten kaçır gibi kaçıyoruz.

Fıtratımızı inkâr ediyoruz. Her an daha da çok kendimizi eksiltiyoruz. Ve daha neler ve daha neler...

Neticede insanız biz öyle değil mi? Ve insan gibi yaşıyoruz.

Recep Akıl

Yansımalar 187 - Fıtrat

Allah'ı Teâlâ insanı hiç eksiksiz yaratmıştır.

Ve tabi bu yaratılış esnasında ona çeşitli hasletler de vermiş; uygulaması halinde ortaya çıkacak olan iyilik ya da kötülük yapma melekesi gibi veya cimrilik - cömertlik gibi ve dahi bunlara benzer pek çok özellik.

Kişi zaman içinde bu özelliklerden hangilerini öne çıkartmayı tercih etmişse onlarla anılır onların kendisine kattıklarıyla yaşadığı toplumda bir yer kazanır.

Recep Akıl

Yansımalar 188 - Dua ve İnsan

Dua kelime olarak, çağırmaq, seslenmek, istemek, yardım talep etmek anlamlarını taşır.

Dinimizde ise dua, Allah'ın yüceliği karşısında kulun aczini itiraf etmesi, sevgi ve tazim duyguları içinde lütuf ve yardım dilemesi anlamını ifade eder.

Dua, sınırlı ve aciz olan insanoğlunun sınırsız ve sonsuz kudret sahibi Allah ile kurduğu diyalog ve köprüdür.

Bu sebeple insan tarihin hiçbir döneminde duadan uzak kalmamıştır. Dua aynı zamanda zikir, ibadettir.

Peygamberimiz Efendimiz aleyhisselâtu vesselam "Dua ibadetin özüdür," diye buyurmuştur.

Başımız dardayken duaya sarıldığımız gibi nimete kavuşunca, sağlık ve rahat hallerimizde de ibadet ve duaya sarılmamız, Rabbimizi hep hatırdada tutmamız kulluğumuzun gereği bakımından elzemdir.

Bunun içindir ki Kur'an'da: "Duanız olmasa Rabbiniz size ne diye değer versin?" (Furkan suresi/77) diye buyrulmaktadır.

Dua müminin Rabbine yönelmesi, O'nun kendisine bahşetmiş olduğu sonsuz nimetlere şükretmesi anlamını taşıdığı gibi, duası vasıtasıyla Rabbiyle bir tür irtibat kurması anlamı da taşır.

Allah hiçbir mümini duadan eksik bırakmasın, âmin.

Recep Akıl

Yansımalar 189 - Nerede Duruyorsun

Allah Teâlâ insanı hiç eksiksiz yaratmıştır.

Ve tabi bu yaratış esnasında ona çeşitli özellikler de bağışlamış; uygulaması halinde ortaya çıkacak olan iyilik ya da kötülük yapma melekesi gibi, ya da cömertlik- cimrilik gibi.

Ve dahi daha başka olumlu, olumsuz pek çok özellik...

Kişi zaman içinde bu özelliklerinden hangilerini öne çıkartmayı tercih edip, uygularsa onlarla anılır ve onların kendisine kattıklarıyla yaşadığı toplumda bir yere sahip olur.

Recep Akıl

Yansımalar 19 - Mesaj

Neyi hangi amaçla kullandığımızı bağı olarak işlev üstlendirdiğimiz her türlü araç mesajını biz nasıl istiyorsak karşı tarafa o şekilde ulaştırır.

Bu bakımdan müsebbibi olduğu şeyin tabi olarak sorumlusu da kişinin kendisi oluyor.

Ortaya koymuş olduğumuz eylemin sorumluluğundan kaçınmak bu yüzden hiç mümkün değildir.

Ve yine bu yüzden bazı durumlarda her ne kadar bir başkasının yönlendirmesiyle harekete geçirilmiş olsa da insanın her türlü eyleminin en temelinde kendi tercihi vardır.

Recep Akıl

Yansımalar 190 - İmkân ve Şükür

Bir şeyi beğenmemek için ondan fazlasına sahip olmak gerekir.

Hiçbir şeyi olmayan birinin Cenab-ı Hakk'ın kendisine bahşetmiş olduğu küçük de olsa fırsatı ya da imkânı kullanması onun belirlemiş olduğu hedefine varmak için vereceği mücadelenin başlama noktası olabilir.

Bir hedef belirlemiş ve o hedefe odaklanabilmişse eğer.

Öte yandan kişi dönüp kendine bakarsa Allah'ın (Azze ve Celle) onu ne büyük nimetlerle donattığını görecektir.

Bu sebepten eldekine her daim şükretmek gerekir. Çünkü şükür kulun Yaratan'ına teşekkürüdür.

Recep Akıl

Yansımalar 191 - Seviye

Düşünmek bütün yaratılmış olan canlılar içinde insana özgü bir şeydir.

Zaten düşünebildiği içindir ki diğer yaratılmışlardan ayrıcalıklı bir yere sahiptir.

Kişi içgüdüsel bir takım hareketleri karakterinin bir parçası haline getirip bunlarla hayatına yön vermeye kalkıştığı zaman hayvanlaşma eğilimi göstermeye başlamış demektir.

Cenabı-ı Hakk'ın kendisini koymuş olduğu seviyeden daha aşağı bir yerde konumlandırması akıl sahibi birinin yapabileceği bir şey değildir.

Recep Akıl

Yansımalar 192 - Ya Yoksa

Önce hayalleri ölüyor insanın. Sonra yaşamaya dair sebepler tek tek ortadan kalkmaya başlıyor. Ve beklentiler bitiyor zamanla.

Anlıyorsun ki beyhude bir koşuşturmanın içindesin.

Şayet hayatının bir yerinde bu dünyaya niçin gelmiş olduğuna dair bir bilinç oluşturmuşsan ve buna uygun da yaşamışsan sonrasında elinde avunacak bir şeyler var demektir. Öyleyse kolay gelsin.

Peki, ya yoksa?

Recep Akıl

Yansımalar 193 - Toplum ve Düzen

İslam toplumlarında sabah namazı kılındıktan hemen sonra erken saatlerde halkın işine gücüne giderek ailesinin rızkını temin etmek için çalışıp çabalamak gibi kadim ve güzel bir gelenek vardır.

Güne erken başlamak yapılan işten elde edilen kazancın bereketlenmesine vesile olur. Özellikle kısa kış günlerinde bu durum daha da kıymetlidir

Öte yandan erken kalkmak toplumda tembelliğin yayılmasının da önüne geçer. Zaten asıl önemli olan da budur.

Hiçbir toplum yoktur ki çalışmadan ilerleyip zenginleşerek yüksek refah düzeyine ulaşabilsin. "Gezen tilki yatan aslandan iyidir" diye boşuna söylenmemiştir.

Recep Akıl

Yansımalar 194 - Sabır ve Cesaret

Kaybettiğin zaman yanında hiç kimse olmayacaktır. Bu sebepten sadece kendine güven; yeteneğine, bilgi ve tecrübene.

Zorluklar karşısında ne olursa olsun yılma, sabret ve asla cesaretini yitirme.

Allah'tan (Azze ve Celle) başka hiç kimsenin önünde eğilme ve O'ndan başka hiç kimseden hiçbir şey bekleme.

Cenab-ı Rabbil Âlemin verir dener, alır dener. Asla isyan etme.

Tevekkül et ve her zaman şükreden bir kul ol. Ne olacaksa o olur, ne olmuşsa hayırlısı odur.

Recep Akıl

Yansımalar 195 - Sorular

İnsanoğlu uzun bir yürüyüş içindedir ve çeşitli menzilleri geçerek çok önceden belirlenmiş olan bir hedefe doğru durmaksızın ilerler.

Hedefi nedir? Nereye doğru gitmektedir? Varacağı hedef ne kadar gerçektir? Kazancı ne olacaktır?

Buna karşılık kaybedeceği nedir? Kayıplarını kazançlarından çıkardığında elinde kalanlar o son noktada kendisine nasıl bir fayda sağlayacaktır, sağlayacak mıdır?

Ve daha bunlara benzer pek çok soru...

Cevapları var mıdır? Elbette vardır ama her insan için farklıdır.

Hatta aynı kişi aynı sorulara değişik ruh haline, yaşadığı mekânın ve şartların durumuna ve zamana göre farklı cevaplar verebilir.

Cevaplar farklı da olsa aslında insanoğlu bu tür soruları kendisine zaman zaman sormalıdır. Sormalı ve cevaplarını da vermelidir.

Çünkü bu türden sorulara vereceği cevaplar, odaklanmış olduğu hedefine varmak için koyulduğu bu uzun yürüyüşünde onun kılavuzu olacaktır.

Recep Akıl

Yansımalar 196 - Mutluluğa Dair

Mutlu olmak da, mutsuz olmak da insanın kendi elindedir. Hayata nereden bakarsanız oradan görürsünüz. Kim bilir, belki de bakmakla ilgili bir şeydir mutluluk.

İnsanın hayatına hâkim olabilmesinin yolu çevresel faktörlerden mümkün oldukça etkilenmemekten geçer. Bu da mutluluk kavramının kişiye yansımada belirleyici bir rol üstlenir.

Hayatının akışını başkalarının ellerine bıraktığı ölçüde de mutsuzluk kapısını çalar.

Aslında her konuda olduğu gibi mutlu olmakla ilgili olarak tek karar verici kişinin yine kendisidir. Vereceği kararlar onu ya mutluluğa taşır ya da mutsuzluğa.

Hangisini arzuluyorsa ona ulaşmanın yolunu ancak kendisi bulabilir, bulmalıdır.

Uzun lafın kisası, mutlu olmak için de mutsuz olmak için de tek faktör insanın kendisi için yine kendisidir.

Bu sebeple çevremizdeki yaşam biçimlerinden etkilenmemeyi başarabildiğimiz oranda kendi hayatımıza hâkim olabilir ve yön verebilir mutlu olmayı başarabiliriz ancak.

Yoksa beyhude bir arayışla son bulur hayat.

Recep Akıl

Yansımalar 196 - Mutluluk

Mutlu olmak da, mutsuz olmak da insanın kendi elindedir. Hayata nereden bakarsan oradan görürsün. Kim bilir, belki de bakmakla ilgili bir şeydir mutluluk.

İnsanın hayatına hâkim olabilmesinin yolu çevresel faktörlerden mümkün oldukça etkilenmemekten geçiyor. Bu da mutluluk kavramının kişiye yansımada belirleyici bir rol üstleniyor.

Hayatının akışını başkalarının ellerine bıraktığı ölçüde de mutsuzluk kapısını çalıyor.

Aslında her konuda olduğu gibi mutlu olmakla ilgili olarak da tek karar verici kişinin yine kendisidir. Vereceği kararlar onu ya mutluluğa taşıyor ya da mutsuzluğa.

Hangisini arzuluyorsa ona ulaşmanın yolunu ancak kendisi bulabilir ya da bulmalıdır.

Uzun lafın kisası, mutlu olmak için de mutsuz olmak için de tek faktör insanın kendisi için yine kendidir.

Bu sebeple çevremizdeki yaşam biçimlerinden etkilenmemeyi başarabildiğimiz oranda kendi hayatımıza hâkim olabilir ve yön verebilir mutlu olmayı başarabiliriz ancak.

Yoksa hayat beyhude bir arayışla son buluyor.

Recep Akıl

Yansımalar 197 - Sorular

İnsanoğlu uzun bir yürüyüş içindedir ve çeşitli menzilleri geçerek çok önceden belirlenmiş olan bir hedefe doğru durmaksızın ilerliyor.

Hedefi nedir? Nereye doğru gitmektedir? Varacağı hedef ne kadar gerçektir? Kazancı ne olacaktır?

Buna karşılık kaybedeceği nedir? Kayıplarını kazançlarından çıkardığında elinde kalanlar o son noktada kendisine nasıl bir fayda sağlayacaktır, sağlayacak mıdır?

Ve daha bunlara benzer pek çok soru...

Cevapları var mıdır? Elbette vardır ama her insan için farklıdır.

Hatta aynı kişi aynı sorulara değişik ruh haline, yaşadığı mekânın ve şartların durumuna ve zamana göre farklı cevaplar verebilir.

Cevaplar farklı da olsa aslında insanoğlu bu tür soruları kendisine zaman zaman sormalıdır. Sormalı ve cevaplarını da vermelidir.

Çünkü bu türden sorulara vereceği cevaplar, odaklanmış olduğu hedefine varmak için koyulduğu bu uzun yürüyüşünde onun kılavuzu olacaktır.

Recep Akıl

Yansımalar 198 - Yaratan Kefil

İnsanoğlu tatmin olmaktan uzak bir varlıktır. Çünkü nefis sahibidir. İster ki her istediği olsun. Hâlbuki bu mümkün değildir ve bunu da bilir.

Buna rağmen yine de hırsından vazgeçmeyi düşünmez, daha doğru bir deyişle düşünmek istemez. Çünkü bilir ki rızkı veren Allah'tır (c.c.) dilediği kuluna dilediği kadarını verir.

Hayattan her istediğini elde edemezsin. Elde ettiklerin de son tahlilde zaten senin değildir ve sadece bir zaman için senin tasarrufuna emanet edilmiş şeylerdir.

O halde bu hırs niçin? Asla sahibi olamayacağıın şeylerin peşinden koşar, kendini beyhude bir çabanın içine sürükleyip de niçin heder eder bu dünyadaki asıl görevinden uzaklaşırsın?

Oysaki insana düşen hırstan uzak ama azimle ve dahi tevekkülle çalışıp çabalayarak helâl yollardan kazanmak için mücadele etmektir. Gerisi bizim işimiz değildir.

Yaratan yarattığıının neye ihtiyaç duyduğunu bilir ve onun bu ihtiyacına (rızkına) da zaten kefildir.

Şimdi burada şöyle bir soru akla gelebilir. "Mademki Allah (c.c.) yarattığı her canlıının rızkına kefildir o zaman o canlılardan (insan da dâhil) bir kısmı niçin açlıktan ölüyor?"

Eceli de yaratan Cenab-ı Hakk'tır. Yarattığı varlığın bu dünyadaki ömrü dolmuş ve eceli gelmişse açlıktan ölmesi sadece bir sebeptir. Sebepsiz hiçbir şeyin olması mümkün değildir. Bu kadar basit...

Recep Akıl

Yansımalar 199 - Hamsi ve Kuzine

Balık mevsimi açılıp balık tezgâhlarına hamsi düşmeye başladı mı gözlerimin önüne gelip yerleşen ilk resim kuzinesinin (kendisi öyle derdi; "kuzinem") başında hamsi kızartan rahmetli annemin hayali olur.

Annemin hamsi kızartmada kullandığı ve bu iş için zaman zaman mahalleye bakır kapları kalaylamak için gelen gezgin kalaycı esmer vatandaşa özel olarak sipariş verip yaptırdığı bir tel ızgarası vardı. Uzun, ince...

Hiç üşenmez oturur başına kuzinesinin, odun ateşinin közündeki bir seferde bir kişilik pişirilebilen o ızgarayla koca bir horantayı (koca koca adamları, hanımları) hamsiye doyururdu.

Hamsi bu, ateşi göster tamam. Al dışarı dök sofranın üzerindeki siniye olsun bitsin. Geriye sofranın etrafına dizilmiş oturan bizlere yemek düşerdi.

Ve tabi o kuzinenin olmazsa olmazı, iki taraflı koca demlik, tıkr tıkr kaynayıp sırasını beklerdi.

Hamsi dediğin nedir, balığın en ucuzu. Ama ya kuzinenin başında toplanıp neşe içinde o ucuz balığı yemenin ve sonrasında demli çayları keyifle yudumlamamanın değeri, ederi, maliyeti?

"Kuzine," deyip geçmemek lazım... Kuzine önemliydi evet, hem de çok önemli... Böyle işte...

Kaç yaşında olursanız olun, anneniz hayatta değilse öksüzünüz.

Allah cümle geçmişlerimize rahmet ve mağfiret eylesin. Ruhları şad, mekânları Cennet, makamları âli olsun. Amin! 22.10.2011

Recep Akıl

Yansımalar 2 - Defo

Biri bir söz etmişse bu kişinin bu sözle ilgili olarak samimiyetini test etmenin tek bir yolu vardır:

Geçmişiyile bugününü kıyaslamak.

Eğer geçmişiyile bu günü arasında düşünsel ve eylemsel bir fark yoksa samimidir.

Şayet geçmişiyile bu günü arasında bir tezat varsa o zaman da bu günkü hali önem arz eder.

Bugün için yaptıklarıyla söyledikleri arasında bir çelişki yoksa sözlerinde samimidir.

Aksi durum kişinin samimiyetsizliğini gösterir ki söz ve tavırlarında çelişki olması kişiyi güvenilirmez yapar.

Çünkü insan için güvenilirmez olmak çok önemli bir defodur.

.

Recep Akıl

Yansımalar 20 - Boykot

Her hangi bir şeyi boykot etmek son tahlilde o boykot edilecek şeyi tanıtmak ve bir tür reklamını yapmak demektir.

Kaldı ki boykot mevcut soruna kesin bir çözüm de getirmez.

Hiçbir boykot ila nihaye sürdürülebilir değildir.

Bir yerde tavsar ve giderek boykotu yapana zarar verir hale gelir.

Bir şeyi boykot etmektense boykot edilecek şeyin alternatifini üreterek talep edenlere sunmak belki çözüm için atılacak bir adım olabilir.

Boykot fikri bunu uygulamak isteyenlere her ne kadar sempatik bir şeyler çağrıştırıyor olsa da asla sorun çözmez.

Bilakis soruna bir başka boyut kazandırır.

Recep Akıl

Yansımalar 200 - Halife

İslam âleminin bir halifeye ihtiyacı yok. Çünkü halifelik makamı dini bir makam olmaktan çok siyasi bir makamdır.

Bu sebepten boş hayallerin peşinden gitmenin bir alemi yok, bir faydası da yok. Çekin bu hayallerin üzerine bir çizgi.

Müslümanların oluşturduğu bazı İslami birlikler var da ne oluyor? Bu birliklerin siyasi bakımdan ne gibi bir etkisi var? Hiç...

Müslümanlar için göstermelik bir takım siyasi oluşumlardan çok mücadele ruhu kazanmış bir büyük birlikteliğe ve bu ülkeleri (toplulukları) yönetenlerin atacakları kararlı adımlara ihtiyaç vardır.

Bu var mı? Yok. Böyle bir birlikteliğin oluşabilmesi için genel anlamda bir irade var mı? Yok. O halde? Susun!

Recep Akıl

Yansımalar 202 - Bende Cevap Yok

"Çocuktum, ufacıktım. Top oynadım acıktım. Dalda buldum bir erik, onu kaptı bir geyik." diye başlar tekerleme dağa, ineğe kadar giderdi.

Hatırlayanlar olacaktır.

"Şimdi nereden geldi bu tekerleme aklına?" diyenler için söyle ifade edeyim.

Hani biz yaşı kemâle ermiş olanlar zaman zaman çocukluğumuzu özler o günleri özlemle yâd ederiz ya.

Hani komşunun bahçesindeki ağaçlara kafadarlarımızla nasıl gizlice tırmanıp alelacele koynumuza doldurduğumuz meyveleri daha sonra kuytu bir köşeye çekilip yalayıp yuttuğumuzu ballandıra ballandıra anlatırız ya.

Hani top oynayıp acıktığımızda komşularımızdan her hangi bir evin kapısını çalıp acıktığımızı söyleyip yağlı ekmek, salçalı ekmek istediğimizi ve asla geri çevrilmediğimizi şimdiki yeni yetmelere gülerek ama bir yandan da gözlerimiz dolarak anlatırız ya.

Bunlara benzer sayfalar dolusu daha pek çok örnek sıralamak mümkün. Yaz yaz bitmez.

Düşünüyorum da çocukluk hatırlarımızda ne güzel yaşanmışlıklarımız var bizim. Peki ama ya şimdiki çocuklar?

Çevremize ve hatta kendi evimizin içindeki çocuklara bakıp bu soruya nasıl bir cevap verebiliriz acaba?

Bende cevap yok.

Ya da şöyle bir cevap mı vermeliyiz? "Şimdikiler çocukluklarını hatırlayacaklar elbette ama çoğunun özledikleri, özlemle hatırladıkları anıları pek olmayacak.

Recep Akıl

Yansımalar 203 - Disiplin Sistem ve İstikrar

Türk insanı olarak istikrarı sağlayacak bir disipline sahip değiliz ve üstelik bunu sağlamak yolunda da hiçbir çaba harcamıyoruz. İstisnaları var elbette ama genel durumumuz bu.

Hangi alanda olursa olsun istikrar olmayınca ortaya konulan çaba sağlam temeller üzerine oturtulamıyor ve sonuç hep hüsran oluyor. Bu da belli bir sistem oluşturmak yolunda güçlüklerle karşılaşılmasına sebep oluyor.

İstikrarın temelinde disiplin vardır.

Hiçbir alanda hangi seviyede olursa olsun belli bir vasata sahip değiliz. Bu yüzden başarının sürekliliğinden söz etmek zor oluyor.

Kısaca dostum başarı isteniyorsa sağlıklı bir disiplin anlayışı içinde sistem ve istikrarın ön plana çıkartılması koşulu birinci şart oluyor.

Tüm bu faktörler oluşturulduktan sonra iş artık çalışmaya gelip dayanıyor. Kolay gelsin.

Recep Akıl

Yansımalar 204 - Chp Nedir

CHP kurulduğu ilk günden bu yana ÷lkemizin bir partisi olmaktan çok bir yıkım organizasyonu olarak dizayn edilmiştir.

Finans Kapitalizm'in ÷lkemizdeki ileri karakolu, işbirlikçi tasmalıdır.

Çöp, çukur, çamur, demektir. Yangın, yalan, talandır.

Ve tabi en önemlisi de CHP, İslam düşmanlığı için organize edilip kurulmuş ve sahaya sür÷lmüş pirincin içindeki beyaz taşır

Recep Akıl

Yansımalar 205 - Haddini Bilmek

Radikal İslam, siyasal İslam, soft İslam vs. Yok böyle bir şey

İslam Kur'an ve sünnetle sabittir. Başka bir araç, gereç ve tanıma ihtiyacı yoktur. Her önüne gelenin yüce dinimize bir takım yakıştırmalarda bulunması hadsizliktir. Değilse bile cahilliktir.

Bir takım uygulamalar sebebiyle ortaya çıkan aksaklıklar ve yanlışlar sahiplerini bağlar; Cenab-ı Hakk'ın efendimiz aleyhisselâtu vesselâm ile gönderdiği İslam dinini değil.

Bir Müslüman için tek kılavuz Peygamberimiz efendimizdir.

Onun önderliğinde ve öğrettiği şekilde dinimiz İslam'ı yaşarız biz.

Recep Akıl

Yansımalar 206 - Paran Var Mı Paran

İzlediğim bir filmde Harvard'da tıp okuyan genç delikanlı arkadaşıyla burs konusunu konuşurlarken lafının bir yerinde "Okul ve günlük şahsi giderlerim için 300 bin dolara ihtiyacım var," diye bir laf etti.

300 bin dolar... Hayır, Türk lirasına çevirmeyeceğim.

Amerika şartlarında bile çok büyük bir para bu. Tıp Fakültesi'nde okuyabilmek için neredeyse bir servet ödemek gerekiyor. Gerçi bu giderler eğitiminin tamamını kapsıyor ama yine de göz korkutucu.

Öte yandan bu fakülte tıp değil de hukuk işletme ya da ne bileyim mühendislik olsa bile bu rakam çok da değişmeyecek. Ve tabii bu paraya yurt giderleri, yol giderleri falan dâhil değil. Çünkü çocuk ailesiyle birlikte okuduğu fakültenin bulunduğu kentte yaşıyor ve okula bisikletle gidip geliyor.

Şimdi dönelim bizim ülkemize... Özel üniversiteleri bir kenara koyalım. Hoş onların da fiyatları ABD'dekiler kadar pahalı değildir diye tahmin ediyorum. Tam bir bilgiye sahip olmadığım için yanılabilirim tabii ama acaba devlet üniversitelerinde okuyabilmek için ne kadar para harcamak gerekiyor?

Ya da başka bir deyişle herhangi bir devlet üniversitesine giden bir öğrenci acaba üniversitesinin kendisine sunduğu eğitim imkânları karşılığında ne kadar para ödüyor? El cevap: Hiç... Evet, hiç para ödemiyor.

Eskiden dönem başlarında 'harç' adı altında cüz-i bir miktar para alınıyordu ama Ak Parti hükümetlerinden bir tanesi (Hangisi olduğunu hatırlamıyorum. Zaten önemli de değil) bu harç parasını da kaldırdı. Şimdi üniversitelerde okuyan gençler bedavaya okuyor.

"Acaba" diyorum "bizim devlette mi?"... Neyse boş verin demeyeceğim.

Recep Akıl

Yansımalar 207 - Yolgeçen Hanı

'Yolgeçen hanı' diye bir deyim vardır ya hanı, herkes bilir. Daha çok selam vermeden gelip geçenler için söylenir, ikaz mahiyetinde.

Evet, han dediğin eskinin oteli, gelen kalır, işi biten alır dengini çeker gider. Yani yolgeçen hanı, yani sözü edilen.

Hah işte, dünya da öyle, yolgeçen hanı, insan için. Yalnız insan için mi? Bu dünyadaki her tülü canlı için de öyle. Gelişimiz pek selâmsız olmasa da gidişimiz selâmsızdır. bir "eyvallah" diyecek zaman bulamayız hiç kimseye.

Lafı uzatmanın alemi yok. Âşık Veysel'in dediği gibi iki kapısı olan bu handan çırılçıplak içeri giren, bir gün mutlaka diğer kapıdan yine çıplak olmasa da beş metre bir bezle çıkıp gidecek.

ona göre yani, çok fazla bağlanmaya, ahlanıp oflanmaya gerek yok.Kısaca demem o ki bu handa. nasılsa hiçbir şeyine sahip değilsin.

Recep Akıl

Yansımalar 208 - Karar

Yaratılmış olan her şey belli bir zaman için bu dünyayla ilişki halindedir. Dünya sahnesine çıkan her canlı için mutlak bir son var ve insanoğlu da bundan beri değil.

Bu kesin gerçek karşısında yapılabilecek hiçbir şey yok. Bunu tüm canlılar içinde bir tek insan biliyor ama buna rağmen yine de bilerek ve isteyerek hırsının ve bencilliğinin kurbanı olmayı seçiyor.

Kendi iradesiyle...

Sonuç malum; değmeyecek şeyler için ziyan edilen bir mr.

Lkin geç değil, zaman ve mekn da önemli değil. İçinde bulunduğu her an olabilir. Yeter ki kişi dünyaya geliş sebebini hatırlayıp görevini lyıkıyla yapma azmi ve niyetini ortaya koyup harekete geçsin.

Recep Akıl

Yansımalar 209 Mümin

YANSIMALAR 209 MÜMİN

Mümin, bal arısı gibidir; hep güzel, temiz, helal şeyler yer ve hep güzel şeyler üretir. Her yere konar ama hiçbir yeri ne kırar, ne bozar.

Mümin, hurma ağacı gibidir; meyvesi daima yenir, yaprağı hiçbir zaman solmaz.

Mümin, güzel koku satan kimseye benzer; onunla beraber oturursan sana faydası olur, beraber yürürsen sana faydası olur, beraber iş yaparsan yine sana faydası olur.

Mümin, altın gibidir; üzerine ne kadar toz, toprak gelirse gelsin ne değişir, ne bozulur.

Mümin taze ekin gibidir, rüzgâr estikçe yatar, fakat yeniden doğrulur.

Prof. Mehmet Görmez. Eski Diyanet İşleri Başkanı

Recep Akıl

Yansımalar 21 - Zorlamak

Asla kimseye, özellikle de sevdiklerine hiçbir şeyi dayatma.

Sen şekersiz çay seviyorsun diye muhatabın da sevmek zorunda değil. Bırak herkes kendi tercihini kendi bildiği, sevdiği, istediği şekilde yapsın.

Önerilerde bulunmak hakkına sahipsin ama o kadar. Ondan ötesi senin değil, karşıdakinin kararı olmalıdır ve bu karara saygı duymalısın.

Aksi takdirde zamanla sırf senin bu dayatmaların yüzünden sevdiklerini kaybetmekle karşı karşıya kalırsın.

Hiç kimse senin düşündüğün gibi düşünmek, senin yaşadığın gibi yaşamak, senin sevdiğin gibi sevmek ve senin sevdiklerini sevmek zorunda değildir.

Recep Akıl

Yansımalar 210 - Adamın Dibi

Şu 'adamın dibi' lafına fena halde kafam takılıyor benim.

Aklı evvelin biri hakareti iltifat yapmış, düşünme özür lü kuş beyinliler de sözüm ona marifetmiş gibi tekrarlıyorlar bu aptalca lafı.

'Dip' çukurun bittiği yerdir. Sen de sana yapılan hakareti iltifatmış gibi kabul ediyorsun. Geri zekâlılık değil de nedir bu?

Aynı şekilde 'Adamın ham maddesi' saçmalığı...

Yahu adam sana "Adam olman için seni iyi bir işlemek lazım, adam değilsin henüz" diyor sen de bu aşağılamaya teşekkür ediyorsun. 'Ham madde'... Adı üzerinde işlenecek, mamul hale getirilecek malzeme demek.

Bu malzemenin işlenmesi sırasında hatalı bir takım uygulamaların yapılması da mümkün. Öyle değil mi?

Türkçe'mizde bu aptalca sözlerin yerine kullanılabilecek ne güzel deyimler var hâlbuki.

Bunlardan biri 'Adamın hası' deyimidir meselâ. ya da 'Dibi' demek yerine 'şahikası' de olmaz mı? Neyse lafı uzatmayalım.

Böyle güzel tanımlar varken gerek var mı hiç bu aptalca uyduruk deyimlere, evet, var mı?

Recep Akıl

Yansımalar 211 - Ardımızdaki İzler

Atmış olduğumuz her adımdan, yapmış olduğumuz her şeyden sorumluyuz.

Bunun böyle olduğunu bilmeyen birilerini bulmak pek mümkün değil, lâkin kabullenebilecek insan ara ki bulasın.

Bir şeyi daha iyi biliriz; ne kadar kabullenmesek de her yaptığımızla ardımızda izler bırakırız.

Ve tabi bu izleri saklamak da mümkün değil.

Ama bugün, ama yarın, zamanı geldiğinde bıraktığımız bu izler karşımıza mutlaka çıkacaktır.

Recep Akıl

Yansımalar 212 - Döngü

Hayat düz bir şerit halinde ilerliyormuş gibi görünüyorsa da aslında kısır bir döngüden ibaret.

Evet, ömrün boyunca hep ileriye doğru yürüyorsun, hiç durmadan. Önüne hedefler koyuyorsun. Bu hedeflere ulaşabilmek için menziller geçiyorsun, merhaleler aşıyorsun ama sonunda bakıyorsun ki aynı yerde, başladığın noktada, başladığı gibi bitmiş bu yürüyüş.

Biz bu kadim gerçeği hayatın devir daiminden biliyoruz zaten. Lâkin kendimizi öyle bir kaptırıyoruz ki zamanın akışına o son noktaya geldiğimizde anlıyor, kavriyor, kühnüne vakıf olabiliyoruz ancak.

Sonrası ise her insanın kendisinde saklı...

Recep Akıl

Yansımalar 213 - Haklı Olmak

Her hangi bir durumda haksız olmak nefsiime çok ağır geliyor, yenilmiş olma duygumu körüklüyor.

Lâkin akliselim ön plana çıkıp doğru düşünebilmeyi başarırsam görüyorum ki ders çıkartmak lazım.

O dersi çıkarıyor muyum? Orası biraz karışık, pek belirgin değil ama sesimi kısıp durumu sineye çekmeyi genellikle başarıyorum.

Beni asıl endişelendiren ve deli eden şey haklı olmak...

Nefret duygusu benden uzak bir duygudur. Birinden, bir durumdan, her hangi bir şeyden nefret etmeyi beceremiyorum.

Kızıyorum, küsüyorum ama nefret etmiyorum, iyi ki de etmiyorum.

Bir şey istisna: Haklı olmak... Haklı olmaktan nefret ediyorum.

Recep Akıl

Yansımalar 214- Aklımdan Geçenler Gönlüme Düşseydi

Helâlınden kazandığın yiyecek ekmeğin varsa ve sevdiklerin de yanındaysa sen mutlu bir insansın demektir.

Şükret, Rabbine; sonsuz kere sonsuz hem de. Fazlasına tamah etme. Bu dünyada hiçbir şeye sahip değilsin bu gerçeğin idrakiyle yaşa.

Çünkü giderken yanında sadece dört metrelik bir kumaş parçasından başka bir şey götürmeyeceksin.

Bu hırs, bu aç gözlülük yaşatmaz seni, öldürür de farkında olmadan o kefene girersin.

Recep Akıl

Yansımalar 216 -

Zor zamanlar dirayetli liderler çıkarır. Dirayetli liderlerin yönettiği toplumlarda yaşayanların rahatı ve refahı artar. Rahatlık ve refah arttıkça nankör insanlar çoğalır.

Çoğalır, çünkü hiç kimse dönüp önceki hayatına bakmaz. "Geçmiş geçmişte kaldı ileri bakmak lazımdır," diyerek geçmişe sünger çekmek bu nankörlüğün en önemli amilidir.

Oysaki unutmaya alışmak insanı kör, sağır ve vurdumduymaz yapar ki işte felaket bu andan itibaren gelir.

Sonra bir bakarsın yerleşip kalmış ve görevi olan yıkım işine başlamış için için işini yapmaktadır.

Geçmişini unutan; en azından görmezden gelen kişiler ve dolayısıyla toplumlar önünde, sonunda yıkılmaya mahkûmdur.

Zaten "tarih," dediğimiz geçmiş bu yıkıntılardan oluşur

Recep Akıl

Yansımalar 217 - Terbiye

Bilenler bilir Sultan Ahmet Camii ve Ayasofya Camii'nin arasında arkalıkları olmayan sıra sıra banklar vardır. Yıllar, yıllar önce bu banklarda oturmuş hem dinleniyor, hem de o iki muhteşem mabedi seyrediyordum.

Bir katile geldi bir ara, Japon bir gruptu.

Fotoğraf çekmeye başladılar. İçlerinden biri, genç bir kız bu banklardan birine çıktı. Sonra bir başkasının üzerine atladı, derken bankların üzerlerinde atlayıp, zıplayıp, dans edip eğlenmeye başladı.

Canım sıkılmıştı, sinirlendim ama bir şey de diyemedim. Kaşlarım çatık seyretmeye koyuldum. Hissetti mi nedir, benden tarafa baktı göz göze geldik.

"Fırsat budur," deyip başımı iki yana sallayarak yanlışı anlatmaya çalıştım. Anladı tabii hemen indi banktan. Boynundaki çantasından çıkarttığı kâğıt mendillerle bastığı bütün bankları sırasıyla silmeye başladı.

Kafilesindekiler de, çevredekiler de genç kızın bu hareketini anlamaya çalışarak şaşkınlıkla onu izliyorlardı.

İşi bitince mahcup bir ifadeyle gülümseyip, onların o eğilerek verdikleri selamla beni selamlayıp kendince özür diledi. Ben de selâmına gülümseyerek karşılık verdim.

Muhtemeldir ki o banklara ayakkabılarla basılmayacağına dair gerekli olan terbiyeye sahipti ama gençlik işte bir an için unutuvermişti. İnsan bu, bir de gençse bazen böyle kendisini kontrol etmeyi unutuyor.

O genç kız yaptığı hatayı bankları silerek düzeltmek yerine dönüp gitmiş olsaydı kim ona ne diyebilirdi ki? İşte tam da burada almış olduğu terbiyenin ona katmış olduğu değeri bu davranışıyla göstererek o da çevrede kendisini izleyenlere güzel bir ders vermiş oldu.

Evet, yaptığımız hataları düzeltme onurunu, yüce gönüllülüğünü gösterip, insan olmanın özel ayrıcalığını hissedebilme imkânından kendimizi mahrum bırakmasak ne kadar güzel olurdu. Değil mi?

Recep Akıl

Yansımalar 218 - Ders

Hayatın her anı derstir, insan yeter ki öğrenmek istesin.

Okul meslek öğretir, hayat adam olmayı ya da hayvanlaşmayı.

Ders dedim de... Onca baskıya, tehdide rağmen ben daha 12 yaşında dedemin bakkal dükkânında çırak olarak çalışma hayatına atladım. Çalışma dediysem lafın gelişi.

İşim gücüm dalga geçmek. Okulu da boş vermişim. Her türlü baskıya, tehdide rağmen direniyorum gitmemeye.

Daha ikinci günüm çıraklıkta. Öğlen saatleri, dedem camiye gitmeye hazırlanıyor ben de dükkânı tanımaya, fiyatları öğrenmeye çalışıyorum.

Derken bir hanım müşteri geldi. Bir iki bir şey istedi. Hazırlayıp verdim. Parayı uzattı. Hesabı çabucak yaptım ve paranın üzerini geri çevirdim.

"Doğru mu bu para üstü?" diye sordu kadın. Şaşırmıştım. Bir daha hesapladım, doğruydu. Ama kadın ikna olmamıştı.

Kafasıyla tezgâhın üzerindeki kalemi gösterip, "Al bakayım şu kalemi eline, yaz fiyatları alt alta, sonra da topla," dedi.

Bozulmuştum, kızmıştım da üstelik ama kadına belli etmemeye çalışarak dediğini de yaptım. Kafadan bulduğum fiyatla aynıydı. Gururla gösterdim.

Dedem de rahmetli oturmuş gülerek bizi izliyordu.

Kadın, "Evet şimdi oldu. Yazarak yaparsan yanlış yapmazsın," dedi. Sonra da çıkıp gitti. Dükkânın müşterisiymiş ama ben ilk defa görüyordum bu hanımı.

Hayattan aldığım ikinci dersti bu. Birincisinde olduğu gibi ikincisini de yaşlı bir hanımdan almıştım.

Bazı küçük uyarılar insanın tüm hayatını değiştirebilme gücüne sahiptirler.

Ve yine bu küçük uyarılar kişinin hem kendisine, hem de hayatına kalite kazandırır.

Recep Akıl

Yansımalar 219 - Tebdili Mekân

Hani derler ya "Tebdili mekânda ferahlık vardır," diye. Bence hiç de öyle değil.

Eğer, gittiği yere kendisiyle birlikte hayat tarzını da götürüyorsa insan, mekân değiştirmenin hiçbir anlamı olmadığı gibi faydası da yoktur.

Bedava zaman kaybı...

Tabi bir de mekânın farklılığı sebebiyle alışma sürecinin sıkıntıları var.

Kafayı ve hayat tarzını değiştirmeyi göze alamıyorsan otur oturduğun yerde. Kendini beyhude bir çabanın içine sokup heder etme.

Nasılsa başaramayacaksın.

Recep Akıl

Yansımalar 22 - İyimser Olmak

Hayatı boyunca insanın önüne pek çok olumsuzluk çıkar, pek çok sıkıntı ile karşı karşıya kalır, pek çok acı yaşar.

Eğer tüm bunlar karşısında metanetini ve umudunu kaybetmez bu olumsuzluklara bile iyi niyetle bakabilmeyi başarabilirse hayatını çok daha verimli yaşamış olur.

Hep ne denir? "Bardağın boş olan yanını değil, dolu olan yanını görmek lazımdır."

Pek tabidir ki iyimser olmak insanı doğru yönde motive eder, iyi ve güzel yanını ortaya çıkarmayı sağlar.

Ve dolayısıyla iyi insanların çoğunlukta olduğu toplumlar ise refah ve mutluluk içinde yaşarlar.

Yani kısaca her işin başı iyilik ve sağlık...

Recep Akıl

Yansımalar 23 - Etkilemek

Birisini etkin altına almak mı istiyorsun?

Öyleyse önce kendisine olan güvenini sarsmalısın.

Sonra kafasında "acabalar" oluşmasını sağlamalı ve son olarak da bu acabalarına senin yönlendirdiğin cevaplar bulmasına yardım etmelisin.

Peki, bu ne kadar doğru? Ya da doğru mu? Elbette ki yanlış.

Doğru olan kişinin hiç kimseyi etkisi altına almamasıdır.

Bir şeyler yapılmak isteniyorsa ve eğer imkân da varsa kılavuz olunmalı, kişiye kendi ayakları üzerinde durabilmeyi, doğru düşünebilmeyi, yerinde ve uygun sorular sormayı öğretmek lazımdır.

En önemlisi de hiç kimsenin etkisi altına girmemesi gerektiğini...

Recep Akıl

Yansımalar 24 - Karşıtlık

Onaylamadığı, yanlış gördüğü bir şeye karşı olması en tabii hakkıdır insanın.

Ama bir şartla ki karşı olduğu şeye niçin karşı olduğunu açık, seçik söylemesi, onun düzeltilmesine dair öneriler öne sürmesi koşuluyla.

Salt karşıt gözükmek amacıyla bir takım kelime ve mantık oyunlarına girişmek kişinin karşıt olduğunu göstermediği gibi ona hiç bir şey de kazandırmaz.

Karşıtlık durumu net ve belirgin olmalıdır.

Çünkü insanın bir şeye niçin ve hangi amaçla, karşı olduğu net değilse doğru ve verimli bir sonuca ulaşamaz.

Sonuç yoksa sorun vardır.

Recep Akıl

Yansımalar 25 - Ayrıntı

Aklına eser düşer yollara gidersin. Ya da mecburiyetler ayırır seni birlikte yaşadığın insanlardan, yerlerden.

Ama kim bilir zaman ve mekân içinde belki de ayrılmış olduklarınla yeniden bir araya gelip kavuşma imkânı ve fırsatı bulabilirsin hasret sona erebilir.

Lâkin hayat yolu farklıdır. Burada yola çıktı mı insan, geri dönüş bir daha asla mümkün değildir.

Bu sebepten kişi yaşadığı anın değerini gereği gibi bilmelidir ki sonra pişmanlıklar elini kolunu bağlamasın.

Hayat bu, kimi zaman aldanır, kimi zaman aldatır insan.

Aslında her iki halde de kişi sadece kendisiyle baş başadır ve sadece kendisi için yaşar. Çevre sadece ayrıntıdır.

Recep Akıl

Yansımalar 26 Deaş Ve Batı

DEAŞ saflarındaki savaşçıların bir bölümü Avrupa'nın çeşitli ülkelerinin vatandaşları. DEAŞ bu savaşçılar sayesinde eline çok büyük bir koz geçirdi.

Fransa'daki eylem gösterdi ki batıda bu gibi eylemler çok büyük bir ses getiriyor ve büyük bir paniğe ve korkuya sebep oluyor.

Ve yine görüldü ki bu gibi eylemler karşısında batı hazırlıksızlığı sebebiyle büyük oranda korumasız.

Terörü batıya taşımak isteyenler bu açığı gördü.

Bundan böyle batıda Fransa'dakine benzer eylemlerin artmaya başlaması hiç de sürpriz olmayacaktır.

Ve batı ilk kez bu kadar çok korkuyor. Kendi eliyle yaptığı canavar şimdi onu tehdit ediyor.

Pandora'nın kutusu zaten açılmıştı ama içindekiler daha yeni dışarı çıkmaya başlıyor.

Recep Akıl

Yansımalar 27 - Tartışmak

Hemen hemen hiçbir konuda doğru dürüst tartışmayı bilmeyen bir milletiz biz. Çünkü tartışma zeminini ne kadar çok şey bildiğimizi kanıtlamak amacıyla kullanıyoruz.

Birinci önceliğimiz bu...

Eğer amaçlanan gerçekleşmişse sorun yok ama eğer bunu başaramamışsak problem o anda başlıyor.

Yetersizliğimizi kabullenmektense bağırıp çağırmaya, suçlayarak aşağılamaya, hatta küfre kadar gidiyoruz.

Oysa tartışma bir bilgiyi paylaşmak ve eğer varsa eksikimizi tamamlamak, tekâmül ettirmek amacıyla yapılır, yapılmalıdır.

Amacın bu olduğu daha başından kabullenilebilirse ortaya bir fayda çıkar. Aksi durum beyhude bir zaman kaybı ve enerji tüketimi olur.

Recep Akıl

Yansımalar 28 - Bakış Açısı

İslam dini için ırkların hiç bir önemi yoktur. Çünkü bu din bütün insanlığa inmiş bir dindir.

Müslüman'ın milliyeti asla sorgulanamaz. Milliyetinden dolayı da hiç kimse aşağılanamaz, hor görülemez.

İnsanlığın bir erkek ve bir dişiden çoğalıp yeryüzünde varlığını sürdürmeye başladığına inanan bir kimse toplumlara asla ırk temelinden bakamaz.

Aksi takdirde kendisiyle ve inancıyla gelişir.

Recep Akıl

Yansımalar 29 - Mertek

Hani derler ya "Kendi gözündeki merteği görmez de başkasının gözündeki çapağa laf eder."

Ne yazık ki böyle.

İstisnalar kaideyi bozmaz ama hangimiz bu yanlışı yapmıyoruz?

Hâlbuki kendi davranışlarımıza eleştirel bir gözle baksak ve adil olsak göreceğiz ki kendi halimizden başkalarına laf edecek vakit kalmayacak.

Recep Akıl

Yansımalar 3- İrade

Zor olan şey aslında önümüze çıkan sorunların çözümü için yapılması gerekenler değildir.

İşin en kolay yanısıdır bu.

Zor olan, yapılması gerekenin bize çıkartacağı maliyeti karşılayıp karşılamamakla ilgili olarak verilmesi gereken karardır.

Bu gibi durumlarda karar verebilmek için güçlü bir iradeye ihtiyaç vardır.

Çünkü karar verildikten sonra harekete geçebilme isteği ve azmi bu iradi tavırla doğru orantılıdır.

Recep Akıl

Yansımalar 30 - Geriye Doğru Bir Adım

Kavgada herkes kendi tarafını tutar. Haksız da olsa durum böyledir.

Çünkü taraflardan biri haksızlığını kabul edip geri çekilmeye ve konuşmaya kalksa bilir ki karşı taraf dinlemeyecek ve üzerine gelip kendisine zarar verecektir.

Bu sebeptendir ki konuşmanın en uygun zamanı her iki tarafın da kavgadan bezip birlikte bir adım geri çekilmesinden sonrasdır.

Anlaşıp anlaşamama konusu daha sonraki mesele.

Recep Akıl

Yansımalar 31- Vicdan Sahibi Olmak

“Yiğidin hakkını yiğide teslim etmek,” diye bir deyim vardır. Yine “makul olmak, adil olmak, hoşgörölü olmak,” gibi ve daha bunlara benzer pek çok deyim...

Tüm bunlar ve benzeri deyimler insanın vicdan sahibi olması gerektiğini ifade ederler.

Zaten söz de vicdan sahibi olana söylenir.

Yukarıdaki deyimlere benzer deyimler muhatabına bir şey ifade etmiyorsa onunla boşuna zaman kaybedilmemelidir.

Çünkü vicdanını yitirmiş olana haktan, adaletten, emeğe saygıdan söz etmek hiçbir fayda getirmez.

Faydasız işlerle uğraşmak da aylak adam işidir.

Recep Akıl

Yansımalar 32 - Laf Ya Da İş

Bir insan her hangi bir şeyi hiçbir şüpheye meydan vermeyecek şekilde militanca savunuyor, savunduğu şeye karşı her hangi bir ithamı, hatta en küçük bir eleştiriyi bile kabullenmiyorsa, bu görüntüsü de önceden sınanmamışsa ve sınanmadıkça o kişiye şüpheyle bakmak gerekir.

Tecrübeler göstermiştir ki en çok bağıırıp çağırın, atıp tutan kişi, iş harekete geçmeye geldiğinde ilk önce kaçıyor.

Boşuna denmemiştir. "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz," diye.

Laf üretene değil iş üretene bakmak lazım. Aksi durum insanın aldanmasına sebep oluyor.

Recep Akıl

Yansımalar 33 - Güç

Zalim zulmetme cüretini elindeki güçten alır. Ama bilinir ki hiçbir zulüm ilelebet hüküm sürememiştir.

Zaten zalimin elinde tutmuş olduğu gücü ortadan kaldırarak olan şey de o gücün bizzat kendisidir.

Çünkü her şeyin daha büyüğü mutlaka vardır ve her büyük kendisinden daha büyüğe değil, kendisinden daha küçüğe yönelir.

Ve yine çünkü adaletin olmadığı yerde var olabilmek için gerekli olan şey ne yazık ki güç kullanmaktır.

Bu sebeptendir ki sadece güç ile hükmetmek onu kullanana 'zalim' sıfatı kazandırır

Recep Akıl

Yansımalar 34 - Akıl

Akıl insanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliktir.

İnsanın varlığını koruyup geliştirebilmesi ancak akılla mümkündür ama bir şartla.

Bir takım kılavuzlara ihtiyaç duysa da akıl mutlaka bağımsız ve özgür olmak durumundadır.

Eğer kişi aklını bir başka aklın yönlendirmesine bırakırsa soru sormaktan ve sorduğu bu sorulara cevap aramaktan vazgeçer ki varlığını sürdürmeye devam etse bile kendini koruyup geliştirmekten ve daha da önemlisi var olmaktan vaz geçmiş olur.

Recep Akıl

Yansımalar 35- Hata

Hata yapmak son derece insani bir durumdur. Hatasızlık sadece ve sadece Allah'a mahsustur.

Kişi eğer bu gerçeğin farkında olarak yaşamını sürdürür ve hata yaptığında bunu kabul etme erdemini gösterebilirse sonraki adımlarını daha doğru atabilme şansı elde eder.

Aksi takdirde attığı her adımın yönünü geçmişinde yapmış olduğu fakat düzeltmekten kaçındığı hataları belirler.

Recep Akıl

Yansımalar 36- Hedef

İnsanın kendisini geliştirmek için harcayacağı emek hiç de boşa harcanmış bir emek değildir.

Kişisel gelişimin olmadığı yerde toplumların da gelişmesi mümkün olmadığına göre bireyin kendi gelişimine katkı yapması aynı zamanda yaşamış olduğu toplumun da gelişimine katkı yapması anlamına gelir.

Ne var ki bunun için kişi, kendisine mutlaka ama mutlaka doğru bir hedef belirlemek zorundadır.

Çünkü hedefsiz olmak demek çoğu zaman zarar verir olmak demektir.

Öte yandan hayat yolu dümdüz değildir. Onun da inişleri, çıkışları vardır.

Bu sebepten insanın doğru bir hedefinin olması yeterli değildir. Eğer harcanmak istemiyorsa aynı zamanda doğru bir kılavuz da edinmek zorundadır.

Recep Akıl

Yansımalar 37- Üslup

Birilerine bir şeyler anlatmak gibi bir derdi varsa insanın bunu dolambaçlı yollara sapmadan, süslü laflar etmek merakıyla evirip çevirmeden basit ifadelerle söylemesi amacına hizmet etmesi için yeterlidir.

Çünkü insanlar sizin ne kadar güzel cümleler kurduğunuza değil ne demek istediğinize bakarlar.

Recep Akıl

Yansımalar 38 Silah

Elinde silah olan insan tabiatı gereği demokratik toplumsal yapılanmaları sevmez.

Çünkü bilir ki demokrasi varsa kendisine çok da ihtiyaç yoktur.

Bu sebepten silah elde yaşayanlar barış istemez.

Barış demek savaşız bir yaşam demektir.

Savaş yoksa silah ne işe yarar?

Öte yandan "Demokratik bir toplum oluşturacağız," derken tümünden silahı da elden bırakmak ne kadar doğru olur?

Bu da meselenin bir başka boyutu tabi.

Çünkü hayatın gerçeğidir ki güçlü olan zayıfı ezmek için pusuda beklemektedir.

Peki o zaman ne yapılmalı?

Tabi ki demokratik bir toplum yapılandırmaya çalışırken bunun devamlılığını sağlayacak şartlar da oluşturulmalı.

Recep Akıl

Yansımalar 39- Mecburiyet

Mecburiyetler insanı bir takım tercihlere yönlendirebilir.

İsyan da ettirtebilir ve hatta savaştırabilir ve elbette bunda da haklı olabilir.

Ama bu mecburiyetlerin ortaya çıkartmış olduğu anormal durumun ortadan kalkmasıyla birlikte isyan edip savaşan da savaşmayı artık bırakmalıdır.

Eğer bırakmıyorsa haklılığını yitirir.

Recep Akıl

Yansımalar 4 Pasifizm

Çoğunlukla beklemeyi tercih eder insanoğlu.

Oysa biliriz ki sürekli bir bekleyiş hali pasifist bir durumdur ve son derece yıpratıcıdır.

Bekleyene hiçbir şey kazandırmadığı gibi zaman ilerledikçe kişiye kaybettirir.

Oysa insanın fitratında kazanmak vardır. O halde fitratının gereğini yapmalı, kazanmak için harekete geçmelidir.

Recep Akıl

Yansımalar 40 Tasarruf

İnsanın karakterini çok büyük bir oranda daha bebekliğinden itibaren elde etmiş olduğu alışkanlıkları oluşturur ve hayatı boyunca bununla birlikte yaşar.

Alışkanlıklarımız karakterimizi, karakterimiz de hayat karşısındaki duruşumuzu etkiler.

Bu gerçeğin farkında olarak ebeveynler evlatlarını kendi meşrepleri doğrultusunda yetiştirme telaşı ve çabası içine girerler.

Bu ne kadar doğrudur, tartışılabilir ama tartışılmayacak bir şey var ki o da ebeveynin evladı üzerindeki tasarrufudur.

Recep Akıl

Yansımalar 41- Kural

Her yarış kendi kuralları içinde yapılır.

Rekabetin adil ve hakça yapılabilmesi için bu kurallar gereklidir.

Aksi takdirde bir yarışmadan söz etmek mümkün olmaz.

Çünkü kurallar görece daha az şansı olana, adalet duygusu, kazanma umudu ve motivasyon sağlarlar.

Recep Akıl

Yansımalar 42 Söz

Muhatabının durumunu dikkate almadan ona bir şeyler anlatmaya kalkışmak kişiyi anlaşılamamak gibi bir riskle karşı karşıya bırakır.

Anlaşılmanın garantisi muhatabın anlayabilme kapasitesiyle doğru orantılıdır.

Bu sebeple, söyleyecek sözümüz varsa ve söylemeye karar vermişsek bunu açık, net ve basit ifadelerle yapmalıyız ki amacına hizmet etsin.

Aksine bir davranış kişinin kendisini tatmin etmekten öteye geçemez.

Recep Akıl

Yansımalar 43- Yarışmak

Hayatın en temel yapı taşlarından birisidir yarışmak.

Her canlı, daha doğduğu andan itibaren kendisini bir tür yarışın içinde bulduğu için istese de istemese de kendi isteği dışında girmiş olduğu bu yarışmayı kabullenmek durumundadır.

Aksi takdirde hayata tutunabilmesi, hayatın içinde bir yer edinebilmesi çok zor olur.

Çünkü bu zorunlu rekabeti reddeden canlı başkalarına muhtaç hale gelir ve giderek zamanla asalaklaşarak yaşamını diğer canlıların merhametine bırakmış olur ki bu durum o canlının hayatını yaşanmaz bir hale sokar.

Recep Akıl

Yansımalar 44 - Kazanma İsteği

Kazanmak istemenin kötü bir yanı yoktur. Tam tersine kazanmak isteği insanı motive eder. Hayat karşısında güçlü kılar.

Her ne kadar yarış her canlı için bir zorunluluksa da sadece insan için içinde bulunduğu toplumun benimsemiş olduğu geçerli olan kurallara ve bu kuralların belirlemiş olduğu ahlaki görüş ve anlayışlara uyma zorunluluğu vardır.

Bu zorunluluklar işin olmazsa olmazlarındandır.

Ve tabi işin en önemli yanını ise kişinin harcayacağı emek ve çok çalışmak oluşturmaktadır.

Çünkü emeksiz bir başarı gerçek bir başarı değildir ve aslında böyle bir başarıya başarı demek de doğru bir adlandırma değildir.

Recep Akıl

Yansımalar 45 - Kişisel Gelişim

İnsanın kendisini geliştirmek için harcayacağı emek boşa harcanmış bir emek değildir.

Kişisel gelişimin olmadığı yerde toplumların da gelişmesi mümkün olmadığına göre bireyin kendi gelişimine katkı yapması aynı zamanda yaşamış olduğu toplumun da gelişimine katkı yapar.

Ne var ki bunun için kişi, kendisine mutlaka ama mutlaka bir hedef belirlemek zorundadır.

Çünkü hedefsiz olmak çoğu zaman insana ve doğal olarak da çevresine zarar verir.

Recep Akıl

Yansımalar 46 - Zalim

Bir insanın bir başka insana yaşam tarzından ya da inancından dolayı eziyet ediyor olması zulümdür. Zulmedene (adına, sanına, makamına bakılmaksızın) " zalim" denir.

Dini, diyaneti, ideolojisi, inancı ne olursa olsun bu gibiler insanın, insanlığın, düşmanıdır.

Recep Akıl

Yansımalar 47- Dinlemeyi Bilmek

Biliyorsan anlatabilirsin. Ama ya anlamak?

İşte bu zor iş.

Çünkü anlamak için anlatıcıya kulak vermek gerekir.

Oysaki insanoğlu dinlemekten çok konuşmayı sevdiğinden ve konuşma sırası elde edebilmek amacıyla hazır beklediğinden olsa gerek dinlemeyi unuttur.

Bu sebepten anlatılanı anlamakta zorluk çeker. Anlamak için dinlemeyi bilmek lazım.

Recep Akıl

Yansımalar 48 - Olacak Olan

Var olan her şeyin var olması gerçeğinin ardında mutlaka bir sebep vardır.

Sebepler için de sebepler vardır.

Ölüm, bir gerçek olduğuna göre onun da tecelli edebilmesi için bir sebebe ihtiyaç vardır.

Ömrü bittiğinde insan ölür, bu kadar basit.

Bu kesin gerçek karşısında bizim yapabileceğimiz ne var?

Ne olacaksa o olur, ne olmuşsa, insan için en hayırlısı odur.

Recep Akıl

Yansımalar 49 - Hayat Karşısında İnsan

Hayatın ne getireceğiyle ilgili olarak insanoğlu hiç bir şey bilemez.

Onu yönettiğini sanır ama asla bir anına bile müdahale edemez. Sadece öyle sanır.

Yaratılmış olanın elinde hayat karşısında kendisini savunabileceği hiç bir silah yoktur.

Bu sebepten hayatı çok da fazla ciddiye almamalıdır. Ama elbette boş verip tamamen de duyarsız davranılmamalıdır.

En iyisi ona verilen ömrü "Ne gelirse Allah'tandır. Ne gelmişse hayırlısı odur," düsturu gereğince ve O'nun rızasını kazanabilmek amacını kendisine şiar edinerek yaşamalıdır.

Recep Akıl

Yansımalar 5 Demokratik Politika

Nerede olursa olsun eğer demokratik bir politika yapmak niyeti taşıyorsa bir insan ya da bir topluluk, bunu halka rağmen yapmaya kalkıştı mı başarı şansı asla bulamaz.

Söylemlerinden dolayı bir zaman için görece bir başarı elde edebilir belki ama son tahlilde geleceği yer başarısızlık ve hüsrandır.

Halka rağmen halk için hiçbir şey yapılamaz.

Eğer halka hizmet etmeyi gerçekten istiyorsanız, halkın onayını almak zorundasınız.

Onun dilini konuşmalı, onun gibi düşünüp, onun gibi yaşamalısınız.

Aksi halde iyot gibi açığa çıkarsınız.

Recep Akıl

Yansımalar 50 - Şart Koşmak

Sevgi kavramını şarta bağladığınız andan itibaren onu yok etmeye başlarız.

Bir şeye sevgiyle bağlanmayı şarta bağlarsa kişii bir tür pazarlığa girmiş olmaz mı?

Pazarlığın olduğu yerde alış veriş var demektir.

Oysa sevmek kişisel bir davranış biçimidir. Kişi sevmelidir, hiçbir şart ileri sürmeden sadece sevmeli...

Eğer sevmeyi beklemeden seversen sevmek kelimesinin ifade ettiği şeye gerçek değerini vermiş olursun.

Recep Akıl

Yansımalar 51 - Madalyonun Arka Yüzü

Gördüklerimiz üzerinden bir sonuca varırız.

Oysaki her olayın bir de arka planı, başka bir boyutu olabilir.

Cenabı Hakk "Şer bildiğinizde hayır, hayır bildiğinizde şer vardır, siz bilemezsiniz." diye buyuruyor ayeti kerimede.

Buna rağmen biz iyi bir niyetle hayır umarak kötü olanla mücadele etmeliyiz ki iyilik ortaya çıksın.

Recep Akıl

Yansımalar 52 - Düşünmek

Her çözüm, kendisinden önceki bir sorun nedeniyle ortaya çıkar.

Böyle olduğu içindir ki insanoğlu ilerleyip gelişim kaydedebilmiştir.

Sorun demek, düşünmeye başlamak demektir, çözüm üretmek için bir şeyler yapmaya başlamak demek.

Düşünmek, insan zekâsının gelişimine yardım eder.

Düşünen insan sorar, soran, aramaya, araştırmaya başlar.

Şayet doğru sorular sorup ne aradığını ve nerede aradığını biliyorsa kişi cevapları da önünde sonunda mutlaka bulur.

Recep Akıl

Yansımalar 53 - Saygı

İnanmak ya da inanmamak, başka bir deyişle bir dine sahip olmak ya da olmamak kişinin kendisiyle sınırlı bir durumdur.

Yapmış olduğu tercih yalnız ve sadece kendisini ilgilendirir.

Her hangi bir insanın bir başkasını bu tür tercihlerden dolayı kınamaya, aşağılamaya hakkı yoktur.

İnanmak nasıl ki saygı gösterilmesi gereken bir durumsa inanmamak da aynı saygı ile karşılanmalıdır.

Çünkü hidayeti veren yalnızca Allah'tır.

Recep Akıl

Yansımalar 54 - Karakter

İnsanın karakterini daha bebekliğinden itibaren elde etmiş olduğu alışkanlıkları oluşturur ve bu karakter hayatı boyunca kendisiyle birlikte yaşar.

Kişiliğin alt yapısının temelleri ebeveynler tarafından doğru atılamamışsa eğer, onu sonradan değiştirmeye kalkışmak çok müşkül bir iştir.

Üstelik de bunu gerçekleştirmek her babayiğidin harcı değildir.

Recep Akıl

Yansımalar 54- Karakter

İnsanın karakterini daha bebekliğinden itibaren elde etmiş olduğu alışkanlıkları oluşturur ve bu karakter hayatı boyunca kendisiyle birlikte yaşar.

Kişiliğin alt yapısının temelleri ebeveynler tarafından doğru atılamamışsa eğer, onu sonradan değiştirmeye kalkışmak çok müşkül bir iştir.

Üstelik de bunu gerçekleştirmek her babayiğidin harcı değildir.

Recep Akıl

Yansımalar 55 - Mutsuzluğun Kaynağı

İşin içine yarışmak girdiğinde rekabet başlar.

Rekabet ister istemez kazanmak isteğini körükler ki eğer bu istek doğru bir biçimde kontrol edilemezse bu rekabet yerini savaşa bırakır.

Her savaşın en temel nedeni "Her şeye sadece ben sahip olmalıyım," mantığının ortaya çıkartmış olduğu tatminsizlik duygusunun ateşlediği hırstır; mutsuzluğun kaynağı.

Hâlbuki her istediğimizin olmayabileceği gerçeğini görüp var olana rıza gösterebilmiş olsak mutsuz olmak için ortada çok da fazla sebep kalmayacaktır.

Recep Akıl

Yansımalar 56 - İtiraf

Varlığı ve var olanı yoktan var eden bir Yaratıcı'nın olduğuna iman etmiş birisinden yaratılmış olan her şeyin olduğu gibi, bahşedilmiş hayatın da bir sonunun olduğu bilincini taşıyor olması beklenir.

İnsan eğer bunu idrak etmemişse ya da idrak etmesine rağmen inkâra kalkışmışsa ve yahut hafife almışsa o kaçınılmaz son geldiğinde itiraf ettiği pişmanlığın hiçbir değeri olmayacağı aşikârdır.

Recep Akıl

Yansımalar 57- Kesme Umudunu Rabbinden

Aslında kabul edilmemiş hiçbir dua yoktur. Sadece istekleri doğrultusunda tecelli etmediği için insanoğlu bu şekilde düşünür.

Kim bilir yapılan dua istediğimiz şekilde kabul edilmiş olsa belki de bizim için bir felakete sebep olacaktır. Nereden bileceğiz?

Duanın kabul edilmediğini düşünmek kişiyi umutsuzluğa sürükler. Oysa Cenabı Hakk'tan umudu kesmek asla olmaz.

Çünkü Yaratanından umudunu kesmesi, kişiyi inançsızlığa sürükler.

Recep Akıl

Yansımalar 58 - Sevmek Dediğin

İnsanoğlu ilginç bir varlıktır.

Örneğin sevdiğine daha çok değer verirken, kendisini seveni daha az düşünür. Evet, doğrudur her canlı sevilmek ihtiyacı içindedir.

Bu açıdan bakılacak olunursa eğer mantıklı olan sevdiklerine değil de kendisini sevenlere daha çok değer vermelidir kişi.

Sevilmek ihtiyaç olduğuna göre nasılsa bir şekilde karşılanır.

Oysa sevmek yüce gönüllülüktür. Yüce gönüllülük ise bilge insanların meziyetlerinden biridir..

Recep Akıl

Yansımalar 59 - Düşmanlık

Küçümsemek elde edilmiş bir başarıdan gocunmak anlamı taşır.

Gocunmayı biraz eşelediğinizde altından o başarıyı ortaya çıkartmış olana karşılık çıktığı görülür ki ondan daha azı hasettir.

Son tahlilde her ikisi de aynı kapıya çıkar. Düşmanlık!

Recep Akıl

Yansımalar 6 - Kötülük

İnsanın kendisine yapılan kötülükleri unutmaması onun üzerinde bir yükür.

Zaman ilerledikçe bu yük giderek ağırlaşır ve taşınamayacak hale gelir. O andan itibaren de bu yükü üzerinden atmak ister.

Bunu yapmanın iki yolu vardır.

Birincisi aynı şekilde karşılık vermektir.

Böyle bir eylem doğaldır ki kendisini de kötülük yapan biri haline getirir bu durum vicdan sahibi birini amacına ulaştırmaz bilakis yükünü daha da ağırlaştırır.

İkinci yol ise daha basit ve daha kolaydır. Yapılan kötülüğü unutmak. İyi bir insan olmaktan vazgeçmek istenilmiyorsa bu elzendir.

Çünkü kötülüğü unutmak demek kişinin kurtulmak istediğı o ağır yükten kurtulması ve kendisini kin duygusu gibi bir ilkelliğin cenderesine sokmaktan koruması demektir.

Recep Akıl

Yansımalar 60 - Kanaat ve Şükür

Dünya insana küçük değildir, yeter ki yetinmeyi, kanaat etmeyi bilsin.

“Dünya insana küçük geliyor,” anlayışıyla hareket eden biri elbette ondan daha fazla pay kapmak uğruna eline geçirmiş olduğu fırsatları haksızlık yapmak için kullanır.

Öte yandan “Bu dünya herkese yeter,” diyerek hayatını buna gören tanzim eden biriye elindeki imkânları paylaşarak dünyayı daha bir yaşanacak hale çevirmek için çaba harcar.

İnsanoğlunun en büyük açmazı, yetinmeyi bilmeyip açgözlü davranmasıdır.

İşte bu eksikliği nedeniyle insanoğlu bu güzelim dünyayı yaşamaz hele getirmektedir.

Recep Akıl

Yansımalar 61 - Nimet- Mihnet

İnsanız, elbette bu dünyanın nimetlerinden faydalanacağız.

Ama nimetin bir de karşıtı var mihnet. Ona da katlanmasını bilmek gerekir.

Çünkü katlanıp sabır gösterildikçe hayat nimetini doğru bir şekilde değerlendirebilir insan.

Aksi takdirde bütün çabası kendini oyalamaktan başka hiçbir işe yaramaz.

Recep Akıl

Yansımalar 62 - Din ve Laisizm

.Laisizmi bir din gibi algılayanlarla bu konu tartışılmaz.

"Koy sarhoşu yıkılana kadar gitsin," deyip onları kendi hallerine bırakmalı ve bireyin devlet karşısındaki ve bireyin birey karşısındaki haklarını garanti altına alan bir yönetim anlayışını toplumun her kademesine yaymak için gerekli olan çalışmalar yapıp hayata geçirilmeli ve ileri yürüyüşe devam edilmelidir.

Bu kadar basit.

Recep Akıl

Yansımalar 63 - Bilgelik ve Erdem

İnsan her şeyi bilemez, hatta uzmanı olduğu konularda bile eksikleri olabilir.

Bu sebepten isminin önünde ne türden bir unvan olursa olsun kişinin bu doğruyu bilerek hareket etmesi kendisi açısından doğru bir davranış olur.

Aksi durum onu fena halde gülünç bir duruma düşürebilir.

Kariyer insanı uzman yapar, bilge değil. Bilgelik okulda öğrenilmez.

Recep Akıl

Yansımalar 64 - İyi - Kötü

İnsan ne iyidir ne de kötü. Hem iyidir hem de kötü.

Kişi ahlak kavramı içinde tanımlanan bu terimlerden hangisini kendisi için öngörmüşse hem Cenab-ı Hakk ve hem de insanlar karşısında o yanıyla anılmakta bir değer kazanmakta ya da tam tersine değerinden yitirmektedir.

“Ne ekersen onu biçersen,” diye boşuna söylenmemiş olsa gerektir.

Recep Akıl

Yansımalar 65 - Yanlış ve Telâfi

Allah'ın sevgisinden uzak olmak istemeyen bir insan, hiç kimseye kötü bakmaz, hiç kimseye haksızlık yapmaz ve zulmetmez.

Her insan nefis taşıyor. Elbette zaman zaman yanlışların ve hataların içine düşüyor ve haksızlıklar yapıyor.

Ama tüm bunlar insani olan davranışlardır, öyle değil mi?

Önemli olan yanlış yapmak değildir o yanlışların ayırtına vardığında özür ve af dilemesini bilmek yapılmış olan haksızlığın telafisi yoluna gitmektir.

Recep Akıl

Yansımalar 66 - Farkında Olmak

Hayatın bize kazandırdığı tek şey hayal kırıklığıdır.

Beyhude bir çabalamanın sonunda hiç beklemediğimiz bir anda ansızın biter.

Noktanın koyulduğu an kazandığımız nedir, kaybettiğimiz ne?

Elimizde bir bilançomuz var mıdır?

Hesap var; bize teslim edilen ömür sermayesinin günü geldiğinde sahibine verilecek bir hesap var.

Ve biz bunun ne kadar farkındayız?

Recep Akıl

Yansımalar 67- İç Huzuru

Başını her daim dik tutabilmelidir insan. Karşısındakinin gözlerinin içine bakabilmelidir hiç çekinmeden.

Fakat bunu yapabilmek hiç de kolay değildir. Çünkü başını dik tutabilmek için, kişinin kendisi ve vicdanıyla barışık olması gerekir.

Kendisi ve vicdanıyla barışık olabilmesi içinse kişinin Allah ve O'nun resulü Efendimiz Aleyhisselâtu vesselamın yolundan sapmaması gerekir.

Rıza-i İlahi'ye uygun bir hayat tarzı insanın zaten fitratında olan dürüstlüğü ortaya çıkartır.

Bu da başlarda bir takım görece kayıplara neden olsa bile bilinmelidir ki sonuç mutlaka iyi olacaktır.

Recep Akıl

Yansımalar 68 - Hayatın Anlamı

Her insanın içinde Yaratanın ona bahsettiği ve ulaşılmayı bekleyen çok büyük güçler, çok zengin hazineler ve sonsuz fırsatlar vardır.

Kişi Yaratıcısı tarafından verilmiş olunan bu hasletleri keşfetmeli onları kendisi ve çevresinin iyiliği için kullanmayı bir görev bilmeli, buna uygun davranmalı ve yaşamalıdır.

Kim bilir, belki de kişiye bağışlanmış bu hayat böylece daha bir anlamlı ve daha bir değerli hale getirilmiş olur.

Recep Akıl

Yansımalar 69 - Söz

Bir şey söyle, sözün olsun.

Belki de söylediğinle güne not düşmüş olursun.

Söylediğin, doğruyu işaret ediyorsa eğer, insanlara yol gösterir ışık tutarsın.

Şayet yanlışsa, bir düzelten nasılsa bulunur.

Bu halde bile yapmış olduğun yanlışın düzeltilmesinden dolayı ortaya bir doğru çıktığı için yine de bir hizmette bulunmanın onurunu taşırsın.

Tabi ki yanlışının düzeltilmesini içine sindirebilmiş ve kabullenebilmişsen.

Recep Akıl

Yansımalar 7 - Kurban

Kendileri için hiçbir beklenti içinde olmadan sadece hizmet için yola çıkmış olanlar genellikle hep kurban olarak verilmişlerdir.

Onları kurban edenlerse her zaman davayı kendi çıkarları doğrultusunda kullananlardır.

Bilinmelidir ki nerede davaları uğruna kurban edilmişler varsa, orada bu kurbanlar üzerinden ikbal devşirenler de mutlaka vardır.

Bu sebepten dünyevi hiçbir dava için kurban olmaya değmez.

Recep Akıl

Yansımalar 70 - Savunma İhtiyacı

Savunma ihtiyacı bir iddia karşısında ortaya çıkar.

Ama iddianın da savunmayı gerektirecek bir ciddiyeti olması ve bir takım delillere dayaması gerekir ki değeri olsun.

Öte yandan hiç bir ciddiyeti olmayan ve laf olsun diye ortaya atılmış olan bir iddia karşısında savunma yapmaya kalkışmaksa ciddiyetsizliğe prim tanımadır.

Recep Akıl

Yansımalar 71 - Hüzün

Sözlükte 'keder, üzüntü' anlamına gelen hüzün, bir ahlâk terimi olarak, insanın maddi veya manevi kayıp ve eksikliklerinden duyduğu üzüntü ve kederi ifade etmekte kullanılmaktadır.

Sufiler ise hüznü daha çok ahiret kaygısı veya hayırlı bir işi başaramamaktan duyulan üzüntü için kullanır ve ona olumlu bir anlam yüklerler.

Hüzne olumlu anlam yüklemek aslında insanı hayat karşısında güçlü kılar ve zorluklara karşı direncini arttırmasına yardımcı olur.

O kadar ki hatta belki mutluluk vesilesi bile olabilir.

Recep Akıl

Yansımalar 72 - İrtica

İrticanın kelime anlamı gericiliktir. Gericilik de giyim kuşamla değil kişinin beyinsel algılamasıyla ilgili bir durumdur.

Demokrasinin en önemli kuralı ve hatta ilkesi yaşadıkları toplumda senin gibi düşünmeyenlerin de düşünceleri ve inançları doğrultusunda hayatlarını sürdürmelerine karşı saygılı olmaktır.

Bireyin bu hakkını kullanmasına engel olmak!

İşte asıl irtica budur. Asıl başkasının yaşam tarzına karışana mürteci denir.

Sanıldığı gibi işte tam da bu yüzden 'irtica' kelimesi dini bir anlam taşımaz.

Recep Akıl

Yansımalar 73 - İrade

İnsanın kendisini zamanın akışına bırakması kayboluşu, yok oluşu demektir.

Tıpkı bir kibrit çöpünün okyanusta nereye gideceğini bilemeden dalgaların sürüklemesiyle hedefsiz, dümensiz bir o yana, bir bu yana savrulurak sonunda kaybolup gitmesi gibi.

Zaman denen mevhumun akıp gidişine direnmek mümkün değildir evet, ona yön vermek de öyle.

O halde insanoğluna düşen zamanı Allah'ın kendisinden istediği biçimde ve anlayışta kullanmaya çalışmak, değerlendirmek ve zaten belirlenmiş olan hedefe varmaktır; zamansızlığa ulaşana değin.

Recep Akıl

Yansımalar 74 - Kader 1

Zaman aslında her an bir alt üst oluş içindedir.

Bir hengâme, bir toz duman karmaşasıyla peşine sürükledikleriyle birlikte nereye ve neden gittiğini gayet iyi bilerek savrulur, akar gider.

Bu savruluş içinde kişinin seçmiş olduğu kılavuzun onu götüreceği yönü kabulleniyor olması, onun iradesini belirleyip tanımlıyor,

Oysaki kabulleniş aynı zamanda kişinin vermiş olduğu kararlara paralel olarak kendi kaderini de çizer.

Bu bakış açısıyla kader bir başka tarifle, insanoğlunun nihai olanı yapmış olduğu tercihleriyle belirlemesidir de aynı zamanda.

Recep Akıl

Yansımalar 75 - Tercih

Ne yaşarsak yaşayalım, nasıl yaşarsak yaşayalım, her halükârda yine de kaderimizi yaşarız.

Ama kendi tercihlerimizi yaparak ama bize dayatılanları yaparak.

Basit bir tanımı yapılacak olunursa eğer kader, kişinin cüzi iradesiyle karar verip uyguladığını Külli İrade'nin ezelde yarattığıyla örtüştürmesidir.

Recep Akıl

Yansımalar 76 - Oyun

Hayat bir oyuna benzer. Her oyun gibi kuralları vardır ve belli bir süreyle sınırlıdır.

Bu süre içinde kişi, oynadığı oyunu ne şekilde, kimlerle ve niçin oynadığına bağlı olarak ahiret hayatında gerçek yerini bulur.

Dolayısıyla vakit varken her anın değerinin gerektiği gibi bilinmesi, boşuna yaşanmaması gerekir ki Rıza-i İlahiye muhalefet edilmiş olunmasın.

Recep Akıl

Yansımalar 77 - Merhamet

İnsan sevgiye yüreğini açtığını söylüyorsa eğer, onun aynı zamanda merhameti de oraya koyması gerekir.

Merhamet yoksa sevgiden ne kadar söz edilirse edilsin hepsi lafta kalır.

Bir gün sevdiğimize duyduğumuz sevgi azalabilir ve hatta bitebilir de.

Ama merhamet varsa insanın yüreğinde, biten sevginin yerini hiç değilse kin duygusu almaz.

Recep Akıl

Yansımalar 78 - Günah

Alkol gibi her günah sarhoş etseydi, nasıl ayakta duracaktınız?"

Elbette günahı savunmak değildir bu cümleyle anlatılmak istenen. Alkol haramdır evet, kullanan kişi Allah'ın yasaklamış olduğu bir şeyi yaptığı için günah işlemiş olur. Ama diğer yasaklar daha mı az günahdır?

"Az günahı az sanma kime karşı ona bak." denmiştir.

Günah günahdır, azı da çoğu da birdir.

Her durumda kişi yaratıcısına karşı suç işlemiş pozisyonundadır.

Gündelik hayatta yaşadığı toplumda yasalara karşı gelmişse insan yasalar ölçüsünde bunun bedelini öder, ödemelidir.

Her suçun nasıl ki bu dünyada ödenmesi gereken bir bedeli varsa. Kulun yaratıcısına karşı işlemiş olduğu suçların da O'nun katında bir bedeli var.

Recep Akıl

Yansımalar 79 - Tezat

İnsan için ölümden sonrası bilinmediğinden "Ölüm ne kadar geç gelirse o kadar iyidir," düşüncesi anlaşılabilir bir durumdur.

Fakat uzun hayatın da yaş ilerledikçe bir takım sıkıntıları ve külfeti var.

"Uzun bir yaşam mı, yoksa görece daha kısa ama kaliteli ve sağlıklı bir yaşam mı, hangisi? " Sorusuna verilecek cevap her bireyin bu dünyadan ne beklediğiyle doğru orantılı olsa gerektir.

Recep Akıl

Yansımalar 8 - Menfaat

Gemi hele bir yalpalamaya görsün, ilk terk edenler o geminin imkânlarından en çok faydalanmak isteyenler olur her zaman.

Çünkü batma tehlikesi yaşayan bir gemi onlar için hiç de cazip bir şey değildir.

O haliyle amaçlarına, isteklerine ve tutkularına yeterince karşılık veremez.

Üstelik masraflı da olur.

Onunla uğraşıp zaman kaybetmektense yeni ve sağlam bir başka gemi bulmak ve onu ele geçirmeye çalışmak çok daha kolay ve çok daha az maliyetlidir.

Recep Akıl

Yansımalar 80 - Ait Olmak

İnsan için aidiyet duygusu olmazsa olmaz bir durumdur.

Kimimiz bir etnisiteye aitizdir, kimimiz bir dine, kimimiz daha alt zeminlerde başka mevhumlara.

Ait olduğun zaman ister istemez taraf da oluyorsun; ait olduğun şeyin tarafı.

Taraf ya da taraftar olmak kötü bir şey değildir. Ancak işin içine fanatizmi sokmamak kaydıyla.

Taraf olma durumu -aidiyet duygusu- fanatizmle örtüştürüldüğü içindir ki ortaya ister istemez bağnazlık çıkıyor.

Aslında tüm anlaşmazlıkların temelinde yatan asıl faktör bağnazlık olsa gerektir.

Çünkü bağnazlığın olduğu yerde hoşgörü olmaz. Hoşgörü yoksa çatışma var demektir.

Çatışmadan ise ne yazık ki çoğu zaman düşmanlıklar doğar.

Recep Akıl

Yansımalar 81- Uyum

Tarihi ancak kendisi ve çevresiyle ilgili kabullerini zaman zaman yoklayıp, gerektiğinde yenileyenler ve geliştirenler yazdılar.

Körü körüne bir takım fikri saplantılarla hareket edenler ise kendilerine ne yazık ki o tarihin ancak karanlık sayfalarında yer bulabildiler.

Recep Akıl

Yansımalar 82 - Doğru Olan

Kendi fikirlerinin doğruluğunu kanıtlamak amacıyla karşıt fikirleri küçümseyip değersizleştirmeye kalkışmak insanların genellikle sizin fikirlerinize şüpheyile bakmalarına sebep olur.

Bu yüzden kişinin fikirlerine taraftar kazandırmasının en emniyetli ve etkin yolu, o fikirleri önce kendisinin içselleştirip kendi hayatına uygulamasından ve bunu dışarıya göstermesinden geçer.

Anlatıp ikna etmeye çalışmak sonraki iştir.

Bu şekilde davranılmayıp başkalarının yapıp ettikleri üzerinden hareket edilirse boşuna zaman ve enerji harcanmış olunur.

Recep Akıl

Yansımalar 83 - Adalet

Bu dünyada her şey bir zaman için vardır, sonrası yokluk.

Bu gerçeği bile bile insanın hırs ve heveslerinin peşine takılıp gitmemesi kendisine verilenlere rıza gösterip kabul ederek şükretmesi yine kendi varlığının selameti için gerekli olanı yapması anlamına gelir.

Olanı kabul etmemek ise kişinin kendisini yaratan Rabbine bir tür isyan etmesi demek olur.

Kul Rabbine isyan etmez, şükreder ki hakkı sahibine teslim etsin. Adil olmanın da gereği budur.

Recep Akıl

Yansımalar 84 - Şöhret ve İtibar

Şöhret ve itibar insana başkaları tarafından verilen payelerden yalnızca ikisidir.

Başkaları tarafından verilen şey yine o başkaları tarafından kolaylıkla geri alınabilir.

O zaman günün birinde kaybedeceği bir şey için başkalarının önünde eğilmek insana hiç yakışmaz.

Yakışanı yapmak ise, insanın ne işle meşgulse o işi en iyi bir biçimde yapması ve ortaya fayda sağlayacak bir şey çıkartmasıdır. Bunun sonucunda şöhret geliyorsa da bırakın gelsin.

Elde tutulamayacak şeyler için insanın beyhude bir çaba içinde kendisini paralamasının ona kazandıracığı tek şey zaman kaybıdır.

Bu sebeple hiçbir şeye, gereğinden fazla değer verilmemelidir. Aksi takdirde sonuç kişiye hüzün ve üzüntü verir.

Recep Akıl

Yansımalar 85 - Ölüm

Sürekli ölümü hatırlayıp düşünüyör olmak insana çok ağır bir yükür.

Ama akıldan da çıkartmamak gerekir.

Çünkü ölüm, insanın hayat karşısındaki duruşunu belirler.

Ölümü akıldan çıkartmadan yaşamak kişiyi muhtemel olan hırs bataklığından çekip çıkarır ve ona asıl yurdunu hatırlatır.

Bu dünyanın geçici olduğunu bilip ona göre davranmak kişiyi ölüm karşısında avantajlı bir duruma bile geçirebilir.

Yeter ki ölümün tek gerçek olduğunu bilincine varabilsin ve bu gerçeğe yüzleşebilsin.

Gerisi çok kolaydır ve kendiliğinden gelir.

Recep Akıl

Yansımalar 86 - Kayıp - Kazanç

Hayat bize bir takım kazançlar sağlıyormuş gibi görünse de aslında genel anlamda kayıplardan ibarettir.

Kayıplarını düşünerek hayıflanıp küsmektense, hayata asılmaya devam etmelidir insan.

Çünkü nasıl olsa ömrü olduğu sürece kaybedecek daha pek çok şeyi olacaktır ve tabii isterse bu dünya için değil ama asıl dünyası için kazanacak pek çok şeyi.

Recep Akıl

Yansımalar 87 - Savunmak

Bir fikir savunulmaya başlandığı andan itibaren fikir olmaktan çıkar ve başkalarının gözünde bir iddia halini almış olur ki bu durum o fikrin kanıtlanması ihtiyacını ortaya çıkartır.

Her ne olursa olsun muhtaç olma durumu genellikle acziyet ifade eder.

Sonuç olarak savunma ne kadar mantıklı ve ikna edici de olsa son tahlilde bir hatanın düzeltilmesi ya da bir eksiğin tamamlanması için ortaya koyulmuş bir eylemdir.

Oysa gerçek fikirler savunulmaya değil anlatılmaya muhtaçtır; Anlatılmaya ve anlaşılmaya...

Söyleyecek sözü olan söyler ve söylediğinin arkasında durur, fikrini mantıklı ve geçerli tezlerle destekler ki onu savunulacak hale düşürmesin.

Recep Akıl

Yansımalar 88 - Sebep Olmak

Sebeplere bağlı olarak yaşamayı seçmek kişiyi bir süre sonra başkalarına muhtaç hale getirir.

Böyle bir tercih yapmaktansa bir şeylere sebep olmayı denemelidir insan.

Fakat bunun için öncelikle gerekli olan bilgiye sahip olmak, sonra üretmek için emek sarf etmek ve tüm bunları yapabilmek için de yeterli cesareti göstermek gerek.

Recep Akıl

Yansımalar 89 - Milli ve Yerli Olmak

Milli sermayenin ÷lkede iktidarı ele geçirmesi ve bunu evrenselleştirebilmesinin yolu kendisini geliştirmekten geçiyor.

Bu gelişimi sağlayabilmek için de ithal teknolojileri bir tarafa bırakmak ve yeni keşifler ortaya koyabilecek atılımların peşinde olmak lazım.

Buzdolabı, televizyon ihraç ediyoruz diye övünmek avuntudan başka bir şey değildir.

Dünyada güç sahibi olabilmek ve yönetenler safına geçebilmek için bilgi üretip bu bilgiyi üretime dönüştürebilecek organizasyonlara imza atmak gerekir.

Aksi takdirde birileri gelir senin elinle seni yönetir.

Recep Akıl

Yansımalar 9 - Tatminsizlik

İstediği her Şeye zahmetsizce ulaşmayı öğrenmiş bir ocuk için ileride yaşayacağı hayatın bıkkınlık verici bir hale dönüŐme ihtimali çok yüksektir.

Olabilir ki büyük imknlar elde etmiştir.

Bu sefer de tatminsizlik duygusunun cenderesinde çırpınmaya baŐalar.

Muhtemeldir ki her iki durumda da olumsuz bir sonuç ortaya çıkmış olur.

Bu sebepten çocukları daha en başından doğru ve olumlu bir Şekilde yönlendirmek ve her yönüyle çok iyi eğitmek elzemdir.

Aksi takdirde o ocuk toplum için ne yazık ki kaybedilmiş bir ocuk olur.

Recep Akıl

Yansımalar 90 - İstişare

Hayat insanı zaman zaman bazı seçimler yapmaya zorlar.

İşte tam da bu anlarda kişinin yapacağı tercihler onun hayat karşısındaki duruşunu belirler.

İnsanın vermiş olduğu her karar bir sonrakine zemin hazırlar. Çok doğaldır ki bu durum ister istemez belirleyici yönüyle kişinin hayatına müdahale eder.

İnsan kararlarında isabetli olmak istiyorsa karar aşamasında imkân bulabildiği ölçüde uzmanlardan yardım almayı, bilenlerle istişare etmeyi bilmelidir.

Danışmak, istişare etmek insan için eksiklik değildir, bilakis başarıya katkı yapabileceği için elzemdir.

Recep Akıl

Yansımalar 91 - Seçenek

Düşünmek insana özgü bir şeydir.

Zaten düşünebildiği içindir ki insan diğer yaratılmışlardan ayrıcalıklı bir yere sahiptir.

İçgüdüsel bir takım hareketleri kişiliğinin parçası haline getirip bunlarla hayatına yön vermeye kalkıştığı zaman kişi hayvanlaşma eğilimi göstermeye başlamış demektir.

Kendisini bulunduğu yerden bir alt seviyeye indirmek akıllı insan işi değildir.

İnsanın her durumda, yaratılış amacına uygun hareket etmek gibi bir zorunluluğunun olduğu bilinci içinde hareket etmesi, onun "İNSAN" olmasının gereğidir.

İnsan ya yaşadığı gibi düşünür ya da düşündüğü gibi yaşar, bir üçüncü seçenek yoktur.

Recep Akıl

Yansımalar 92 - Müdahil Olmak

Olaylar karşısında durup oturup, onları kendi hallerine bırakmaktansa müdahale edip tavır almak ve taraf olmak en iyisidir.

Tarafı olduğu konuda sonuç istediği gibi gelişmemiş bile olsa "Elimden geleni yaptım." der sineye çeker ve yeni yollar deneme imkânlarını araştırır insan.

Çözüme yönelik çabalar kişiyi iyi, kötü, mutlaka bir yerlere ulaştırır.

Oysaki olayların gidişatının kendi haline bırakılması ileride telâfisi zor bir takım sorunlar çıkartabilir.

Böyle bir tercih çözümsüzlük demektir. Çözümsüzlük kargaşayı da yanında getirir ki kargaşanın sonu bilinmezliktir, bilinmezliğin getirdiği ise kısır döngüdür.

Recep Akıl

Yansımalar 93 - Seçim

Kalp insanı aldatır. İnsana yol gösteren akıldır. Bir de elbette ona eşlik eden muhakeme yapabilme becerisi ve gücü.

Aklı olmayanın dininin de olmadığı gerçeğini unutmamak gerekir.

Kalbimizi dinleyelim ama onun dediklerini akıl ve muhakeme terazisinde tartmadan her hangi bir karar da vermeyelim.

Öte yandan akıl da zaman zaman şaşırabilir. Onun da bir kılavuza ihtiyacı vardır.

Bu sebepten akli da bir kılavuza emanet etmek elzemdir. Ama kişinin seçeceği kılavuz onun hayatına birinci dereceden etki yapacağı için kişinin çok dikkatli olmak gibi bir zorunluluğu vardır.

Yapacağı seçim onu ya kurtaracak ya da heba olmasına sebep olacaktır.

Bu durumda dikkatli olmak ve duygusal davranmamak en doğru seçimdir.

Recep Akıl

Yansımalar 94 - Plan

İyi bir plan yapmak hedefe varmada ne kadar önemliyse onu uygulamak da o oranda önemlidir.

Çünkü bir projenin gerçekleştirilmesi sırasında ne kadar dikkatli davranılırsa davranılsın bir takım hataların ortaya çıkmasına bazen engel olunamaz.

Ortaya çıkabilecek olumsuzlukları daha baştan düşünüp önlemlerini alanlar bu olumsuzluklara karşı hazırlıklıdır.

Asla yüksünmezler, zorluklar karşısında yılmaz, boyun eğmezler. Ve tabi bir de hiçbir şeye fazlaca kafayı takmaz yollarına devam ederler.

Recep Akıl

Yansımalar 95 - Değer

Bugün için değerliymiş gibi görünen bir şey, zaman içinde ve bulunduğu mekâna göre değerinin ya tümünü ya da bir kısmını kaybedebilir.

Bu sebepten devamlılık arz eden süreçlerde eğer eldekinin değerinden yitirmesi istenmiyorsa onu zamanın ve mekânın şartlarına göre yenilemek ve düzenlemek gerekir.

Aksi durumda ortaya koyulan emek boşa harcanmış olarak elde kalır.

Recep Akıl

Yansımalar 96 - Örnek

Kendi fikirlerinin doğruluğunu kanıtlamak amacıyla karşıt fikirleri küçümseyip değersizleştirmeye kalkışmak, insanların genellikle sizin fikirlerinize şüpheyle bakmalarına sebep olur.

Eğer insan fikirlerine taraftar kazandırmak istiyorsa bunun en emniyetli ve etkin yolu, o fikirleri önce kendisinin içselleştirip kendi hayatına uygulamasından ve sonra da en iyi bir biçimde anlatıp muhatabına benimsetmesinden geçer.

Recep Akıl

Yansımalar 98 - Ders

İnsanın tarihindeki başarıları sürekli olarak öne çıkartarak böbürlenmesi bir tür edilgenlik göstergesidir.

Kişi eğer geçmişine lâayık olmak ve geleceğini kurmak istiyorsa, geçmişin başarılarıyla öğünmeyi bir kenara bırakmalıdır.

Yapması gereken tarihten dersler çıkartıp, kendi imkânlarını ve önüne çıkan fırsatları değerlendirerek gelecekteki nesillerin kendisiyle öğünebileceği işlere imza atarak kendi tarihini yazmasıdır.

Recep Akıl

Yansımalar 99 - Sözüñü Bilmek

İnsanın söylediklerinin bir fikri alt yapısı olmalıdır ki muhtemel bir itiraz ya da eleştiri karşısında bocalamasın. Aksi takdirde sözlerinin altında kalır.

Ve tabi her söylediğinin arkasında olmalıdır ama bir şartla, söylediği yanlış ya da eksik çıkabilir.

Bu durumda yanlıştan dönmeyi ve özeleştiri yapmayı da bilmelidir.

Söz sahibi sözünün arkasında durur, evet, ama yanlışını da kabul eder. Çünkü bilgelik bunu gerektirir.

Recep Akıl

Yansımalar195 - Başarı ve Disiplin

Başarmak için inanmak olmazsa olmazdır. İnanmak da yetmez. İlandıktan sonra hazırlanmak gerekir.

Neyin yapılacağı, nasıl yapılacağı düşünülmeden atılan adım fayda sağlamaz ve o işten hayır da gelmez.

Bir başka önemli konu ise ne olursa olsun, nasıl bir zorlukla karşılaşılırsa karşılaşılın asla yılgınlık göstermemek lâzım.

Maneviyatın bozulması yenilgiye ve başarısızlığa zemin hazırlar.

Yani demem o ki kişinin inancını asla yitirmeden, yılmadan, yüksünmeden, bıkmadan, usanmadan ve her ne olursa olsun asla vazgeçmeden sabırla ve metanetle yürüyüşünü sürdürmesi elzemdir.

Başarı bu şartlar yerine getirildiğinde gelir ancak. Aksi durum beyhude bir uğraşı olur.

Recep Akıl

Yansımalar 215 - Görüş

Dünya kurulalı beri ortaya çıkan hiçbir düşünce ve buna bağlı olarak bilgi, öncesiz değildir ve kendisinden önceki bir fikir ya da, bir anlayışla irtibatlıdır.

Eğer böyle kabul edersek her hangi bir iddia ileri sürsün veya sürmesin kişinin ifade ettiği şey 'görüş' olarak isimlendirilir ve başkalarının da bundan faydalanma ihtimalinin ortaya çıkmasına sebep olur.

Bu yüzden 'görüş' kelimesiyle tanımlanan bir olay, varlık ya da düşünce üzerinde oluşan yargı, her zaman kişinin kendisine ait özgün bir bilgi çerçevesinde meydana gelmez.

Kimi zaman akıllı yönlendiren her hangi bir şeyin etkilemesi sonucunda da ortaya çıkar.

Öğrendiklerimizden yola çıkarak ilerleriz.

Bu yürüyüşte öğrendiğimiz şeylerin bizde bıraktığı etkiyi kabullenip içselleştirmemizin sonucunda bir görüşe sahip olmuşsak ve değerlendirilmesini de istiyorsak bunu ortaya koyarız.

Her ne kadar kişinin tümüyle kendisine ait olmayıp onda bıraktığı etki ve birikimle derlenmiş de olsa ortaya koyduğu şey o andan itibaren onun 'görüşü' olarak tezahür eder ve böyle kabul edilir.

Ya da en azından bu şekilde kabul edilmelidir. Çünkü bilgi kolay üretilen bir şey değildir ve kim bilir ne kadar çok görüşün bir araya gelmesiyle ortaya çıkar.

İşte tam da bu yüzden en küçük bir fikir kırıntısı bile küçümsenmemelidir. Dikkate değer bulunmalı ve değerlendirilmelidir.

Recep Akıl

Yansımalar 97 - Görev

Leyleğin ömrünü geçirdiği gibi zaman içinde ağır ağır yok oluşunu yaşarken varlığını unuttur ve niçin bu dünyaya gönderildiğinin idrakine varamazsa eğer, dümeni kırılmış pusulasız bir kayık gibi nereye gideceğini bilemeden oradan oraya savrulur gider insan.

Bu savruluştan kurtulabilmek için elindeki bütün imkânları kullanıp her türlü çabayı sarf edeceğine, hâlâ tembellik ve rehavet içinde yaşamayı seçip, 'bananeci' bir yaklaşımı tercih ederse kaçınılmaz son gelip çattığında şaşkınlığını bile anlayamamış olmanın çaresizliği içinde bulur kendisini.

İşte o an geldiği zaman ve o zorunlu teslimiyetin aczi içinde kişinin yaşayacağı pişmanlığın ona kazandırabileceği hiç bir şey yoktur.

Zaman insana verilmiş değerli bir nimettir ve onu Cenabı Hakk'ın rızasına uygun kullanmaksa insan olanın üzerine düşen çok değerli bir görevdir.

Recep Akıl

Yansmalar 101 - Umut

En umutsuz ve çaresiz olduğunu düşündüğü anlarda bile insan eğer isterse, mutlaka bir çıkış yolu bulur. Yeter ki cesaretini kaybetmesin.

İnsan soğukkanlılığını yitirmeden, sabırla denemelidir bu yolu bulmak için. Ve yılmadan aramayı sürdürmelidir.

Görecektir ki mutlaka bir yol vardır. Bu arayışta umut güzel bir anahtar olabilir; kapalı sandığımız kapıları açan.

Ya da güçlü bir ışık; yolumuzu aydınlatan. Umutsuz olamaz insan, yoksa nasıl yaşar?

Recep Akıl

Yazılar - Biat (bey'at)

Bir kimsenin egemenliğini tanımak anlamına gelen biat (bey'at) Arapça kökenli bir sözcük olup. Hz. Peygamberimiz zamanında karşılıklı sözleşme, ahitleşme anlamında kullanılırdı. Bu sözleşmeyi taraflar her hangi bir zorlama olmadan rızaya bağlı olarak kendi özgür iradeleriyle yapmış olduklarından ortaya çıkmış olan durumu bir tür seçim olarak da kabul etmek mümkün olur.

Osmanlı'da da tahta yeni çıkan padişahı tanımak anlamına gelirdi biat. Burada anahtar sözcük tanımadır. Tanımış olmak, tanınanı meşru hale getirmek demektir. Tanımamış olmaksı muhaliflikle eş değerdedir.

İslam tarihinde devlet başkanının tayin ve tespit yollarından biridir, biat usulü. Bir bakıma günümüz seçim sistemini karşılar. Tarihi uygulaması bakımından biat seçme ehliyetine sahip kişilerin, seçilme ehliyetine sahip kişiyi seçip onu onaylamaları şeklinde yapılırdı.

Bilindiği gibi Hz. Peygamber bir halife tayin etmeden vefat etmiştir. Hz. Peygamberin vefatından sonra arkadaşları bir araya gelerek devlet başkanlığı konusunda görüşmüşler Ve Hz. Ömer'in teklifiyle Hz. Ebu Bekir'i devlet başkanı (halife) seçmişler ve ona biat etmişlerdir.

Biat kelimesi her ne kadar günümüzde bazı çevreler tarafından birinin bir başkasına kendi iradesi dışında körü körüne bağlanması anlamında kullanılmakta ise de bu türden yorumlar zorlama, önyargılı ve akıl karıştırmaya yönelik yorumlardır ki külliyen yanlıştır ve dahi kasıtlıdır. Doğrusu yukarıda açıklandığı gibi olmalıdır. Bu kelimeyi başka anlamlar vererek kullanmaya kalkanlar bilmelidirler ki kendilerini cahil, aymaz, müfteri durumuna düşmekten kurtaramazlar.

Elbette her kes allame olacak diye bir kural yok. Hangi konuda olursa olsun bir şey söylemek gerekiyorsa o şeyle ilgili olarak hiç değilse asgari bir bilgiye sahip olmalı insan. Aksine hareketler kişiyi çok zor ve içinden çıkılmaz durumlara sürükler. Böyle zor bir duruma düşmeyi hiç kimse istemezdi herhalde.

Recep Akıl

Yazılar - Eğitim Şart

Totaliter anlayışların hâkim olduğu toplumlarda iktidarlar, merak eden, araştıran, soran, soruşturan birey ve bu bireylerden teşekkül etmiş bir toplum istemezler.

Çünkü bu kavramları içselleştirmiş bireylere sahip olan toplumların yönetilebilmesi için demokrasilerinin öngörmüş olduğu asgari şartların topluma hâkim hale getirilmesi gerekir.

Aksi takdirde o toplumu yönetmek imkânsız hale gelir.

Oysa Türkiye Cumhuriyeti'ni kuranlar daha en başında uygulamaya koydukları eğitim sistemiyle ve bunu destekleyen diğer faktörlerle demokratik geleneklerin tam tersini uygulamış kendisine kayıtsız şartsız itaat edecek bireylerden oluşan bir toplum oluşturma yoluna gitmişlerdir.

Bu nedenle de "Asker Millet" kavramı bu tek tip insan yetiştirme niyetinin en önemli sloganı haline gelmiştir.

'Asker Millet' olma yolunda atılan adımlar sayesinde iktidarı ellerinde tutanlar, toplumu düşünen, soru soran bireylerden oluşturmak yerine, yukarıdan aşağıya doğru empoze edilen yöntemlere ağırlık vererek ülkeyi tek tip insanların yaşadığı bir ülke haline getirme yolunda büyük çabalar sarf etmişler ve bunda da büyük oranda başarılı olmuşlardır.

İnsanın doğası gereği son tahlilde, hiçbir iktidar kendisine ne alternatif ister, ne de rakip.

Her insan için tek olmak en büyük hedeftir.

Çünkü insana göre bu ölümlü dünyada ölümsüzlüğe ulaşmanın tek yolu budur.

Bu isteğin önüne ise ancak demokratik geleneklerin hâkim olduğu yapılanmalar çıkabilir.

Demokrasilerde insanları güdemeyebilirsiniz. Güdemeyecekseniz eğer onları ancak onların da kabullenebileceği bir asgari müşterekler çerçevesinde yönetebilirsiniz.

Bu zorunluluk toplumu şekillendirecek olan eğitim sisteminizi de ister istemez demokratik bir anlayışın sahip olduğu bir ilkeler manzumesi doğrultusunda sistemleştirmenizi gerektirir.

Ülkemizin eğitim sistemi ise daha en başından buna izin vermediği için demokrat bireyler yerine tam tersi anlayışa sahip bireyler yetiştirmekle meşguldür ve bu yüzden on yıllardır gelen iktidarlar, eğitim sistemi üzerinde çeşitli değişiklikler yapmalarına rağmen bir türlü sağlam ve sağlıklı bir sistem geliştirememişlerdir.

Tek tipçi eğitim özgür bireyler yetiştirmekten uzak bir eğitimidir.

Böyle bir eğitim sistemiyle yetiştirilmiş bireylerden oluşan toplumlar da eşyanın tabiatı gereği demokrasinin öngörmüş olduğu ilkelerden uzak toplumlar olarak karşımıza çıkarlar.

Seçmek demek demokratik bir tavır da demektir. Elbette bu durum demokrat

toplumlara özgü bir davranıştır.

Tam tersi ise tek tipçi bir eğitim anlayışı ve totaliter bir düşünce yapısını oluşturur.

Totaliter eğilimli toplumlarda seçmek yok mudur?

Elbette vardır ama bu seçim daha çok göstermelik bir seçimdir ve gösterileni onaylamak şeklinde olmaktadır.

Totaliter eğilimlerin hâkim olduğu toplumlarda bireyler özgür bir düşünce sistemi geliştirmekten uzak yetiştirilirler.

Kendi özgür iradesiyle düşünemeyen, fikir üretemeyen kişi ister istemez kendisine dikte edilmiş olanı içselleştirmek ve bu doğrultuda hareket etmek durumundadır.

Serbest düşünebilme yeteneklerinden yoksun biri pek tabidir ki diktatoryal eğilimler taşır.

Böyle bir anlayışı benimsemiş olanlar sorgulamak, araştırmak, sormak gibi yeteneklere sahip olamayacakları için kendilerine verileni, kendi fikirleri olarak benimser, emretmeyi ve emir almayı bir hayat tarzı olarak kabul ederler.

Türkiye Cumhuriyeti'ni kuranlar da zaten ilk günden itibaren böyle bir anlayışı benimseyen bireylerin yetiştirilmesine yönelik bir eğitim sistemini tercih etmişler, bu yöndeki çalışmalarla toplumumuza söz konusu yaşam biçimini bütünüyle hâkim kılmak istemişlerdir ki ellerine geçirdikleri devlet gücü kendilerinde kalsın.

Öte yandan gelişen teknolojilerin de sağladığı imkânlar sayesinde toplumlar günümüzde artık kolay kolay bir yerlere çekilemiyorlar.

İnsanlar kendilerinin dışında da çeşitli yaşam biçimlerinin olduğunu rahatlıkla görüp anlayabiliyorlar. Muktedirler için artık hiçbir şey o kadar kolay değil ve gün geçtikçe daha da zor hale geliyor.

Mutlak hâkimiyet artık çok da mümkünmüş gibi görünmüyor.

Elinizdeki gücü sizin dışınızdaki unsurlarla paylaşmanız demek bir anlamda demokrasinin öngörmüş olduğu demokratik kavramları da kabullenmiş olmanız demektir.

"Elindekinden olmak istemiyorsan paylaşmak zorundasın." Düsturu giderek daha bir yaygın hale geliyor.

Bu düsturu kabullenen ve hayatlarına uygulayan toplumlar varlıklarını koruyacak, tersi bir anlayışa sahip olanlarsa hayatiyetlerini önünde sonunda yitireceklerdir.

Yeni dünya diktatörlerin değil, demokratların dünyası olacaktır. Bunun dışında bir alternatif şimdilik ufukta bile görünmemektedir.

Recep Akıl

Yazılar - Aç Gözünü Gör Oyunu

Ekonomi üzerinden operasyon yediğimiz apaçık. Dolar, altın, borsa tarihi rekor kırıyor. Tabi böyle olunca dedikodu kazanı fokur fokur kaynamaya başladı buhar oldu uçuyor.

Dolar yükseliyormuş, batıyormuşuz, korkuyorlarmış devlet memuruna maaş veremeyecekmiş. Bak bak! Bu devlet tarihinin hangi döneminde memuruna maaş verememiş acaba? Ülkeyi tam anlamıyla batıran son Ecevit hükümeti döneminde bile devlet memuruna işçisine maaşını ödemedi mi? Ödedi. Bugün mü ödeyemeyecek?

Aslında oyun belli, tüm bu spekülasyonlar vasıtasıyla kargaşa oluşturup milleti paniğe sevk etmek. Ve ne yazık ki kendisini muhafazakâr cenahta konumlandırırların bir kısmı da bile isteye bu oyuna geliyor ki sebep cepleri, sebep kendi kişisel çıkarları.

Bunların en aptalları bile biliyor ülkeye operasyon çekildiğini. Operasyonu çekenlerin de bütün dertleri tıpkı I. Dünya Savaşı sonunda olduğu gibi Osmanlıya imzalattıkları Sevr anlaşmasını yüz yıl sonra bu gün yeniden yürürlüğe sokmak suretiyle ülkeyi parçalamak.

Biliyorlar bu oyunu hem de domuzuna. Buna rağmen bir tanesi bile demiyor ki "Ak Parti ve Erdoğan hükümetleri sayesinde bitim kanlandı bir kısmını kaybetsem ne çıkar?"

Sırf Erdoğan düşmanlığı yüzünden ülkesini satan işbirlikçi vatan hainlerini bir kenara bırakıyorum. İsmi üzerinde hain; vatan haini... Bunlara tek kelime bile lafım yok. Onlarla tek bir şekilde, savaşarak, savaşıp yok ederek münasebete girilir.

Onlar bu yazının konusu değil, şimdilik bir kenarda dursunlar.

Gelelim kendisini muhafazakâr cenahta konumlandırıldığını söyleyip de çekilen operasyonların pırpışlayıcısı olanlara. Şimdi soruyorum bu alçaklara, sen dolarla mı alışveriş yapıyorsun? Sana ne doların yükselmesinden. Enflasyon yükseliyormuş. Sana ne, sen maaşına enflasyon oranında zam almıyor musun?

Ya da ticaretini piyasa koşullarına göre yapmıyor musun? Dolar yükseliyorsa sen de malının fiyatını yükseltiyorsun. Demiyorsun ki hiç "Ülke zor durumda kârdan az bir şey zarar edeyim de ülke refaha çıkana kadar devlete sahip çıkayım." Tam tersine "fırsat bu fırsat deyip" malına olması gerekenden fazla zam yaparak haksız kazanç sağlıyorsun. Bu mudur vatanseverlik, bu mudur ülkesini milletini sevmek?

Ülkemiz uzun bir zamandan beri içinde top yekûn yanacağımız bir ateş çemberi içine alınmaya çalışılıyor, görmüyor musun?

Çaresiz bırakılmak suretiyle ülke parçalanmak isteniyor farkında değil misin? Farkındasın, hem de domuzuna...

Çıkarların el vermiyor bu büyük vatan mücadelesinin tarafında yer almayı değil mi? Sakın ha "ama" ile kurulan cümleler kurmaya kalkma yemezler.

Yalnız bir şeyi de hiç unutma. Bilerek ya da bilmeyerek bu gün piyonluğunu yaptığın o sömürgeci batı sanma ki ülkeyi teslim alırsa sana bırakır. Bırakmaz, bırakmadığı gibi elindekileri de alır.

Örnek mi? Irak, Örnek mi? Suriye, Libya Mısır, Yemen... Bunlar yakın çevremizdekiler. Dünyanın her tarafında iliklerine kadar sömürmek için, işbirlikçi hainler vasıtasıyla ele

geçirdikleri bir sürü mazlum millet var zaten.

İşte Afrika... Gör oyunu, aç gözünü de gör! Ülkeni bu sömürgeciğin insafına bırakma. Sonra çok geç olur.

Sömürgeci batı asla kendisine rakip istemez. Hele ki bölgesinde lider olan kendi kendisine yeten, belirleyici rol üstlenip oyun kurucu bağımsız bir Türkiye'yi hiç istemez. İşte tam da bu sebepten ülkemize operasyon üzerine operasyon çekiliyor.

2007 27 Nisan'ında E- Muhtırayla denediler olmadı. Gezi olaylarında denediler, başaramadılar, 15 Temmuz'da vatan haini FETÖ eliyle darbe yapmaya kalktılar milletten sağlam bir tokat daha yediler. Ama vazgeçmediler.

Ve şimdi de her zamanki gibi içerideki işbirlikçi hainlerin de desteğiyle ekonomi üzerinden operasyon çekiyorlar. Bu sefer de başaramayacaklar.

Bu mübarek millet her zamanki gibi yine sağlam duracak ve bu belayı da def etmesini bilecektir.

Son aylarda CHP'nin önderliğinde erken seçim naraları atılıyor ya, bilinmelidir ki bu erken seçim böğürmeleri de ülkemize çekilen operasyonların bir başka ayağıdır. Bu böğürmelere destek vermek de vatana ihanettir.

İşte tam da burada her birey seçimini yapıp tarafını belirlemek durumundadır. Bu seçimi yaptığında ya vatanından yana olacaksın ya da vatan haini olarak damgalanacaksın.

Yaptığın tercihle hem kendinin ve hem de çocuklarının geleceğini belirleyeceksin, karar senin, aç gözünü.

Recep Akıl

Yazılar - Adanmışlık

İsmi lazım değil kendisini dindar olarak tanımlayan bir yazar yapılacak olan bir genel seçimi işaret ederek "Cenabı Allah bu sefer sol dedi," anlamına gelen bir cümle kurmuş yazmış olduğu bir makalesinde. Üstelik bu cümlesini bir ayeti kerimeyle de sözüm ona desteklemiş.

Allah sol partiye oy verilmesini söylemiş. Kime? İsmi lazım değil bu yazarın bir yakınına. Nerede? Rüyasında...

Bu gibi durumlarda Allah'ın (c.c) ismini ağzınıza alma cüreti gösteriyorsanız inandırıcı olabilmek için rüya gerekçesinden başka hiçbir gerekçe ileri süremezsiniz. Çünkü Allah yaratılmış hiçbir faniyle yüz yüze görüşmemiştir.

Öte yanda görüldüğü söylenen bu sapık rüyanın elbette ki çok açık bir biçimde görüldüğü söylenmez.

Rüya ile verilmek istenen mesaj bazı muğlak imgelerin, simgelerin ardına saklanır ki inandırıcı olsun. Bir de tabi anlatım sürecinde işin içine biraz gizemli ifadeler katılır ve böylece sorgulama ihtimali tamamen ortadan kalsın.

Tabi bir de inandırıcılık unsuru var. İnandırıcılık bakımından elbette rüyayı görenin kimliği de önemlidir.

Normalde doğru düşünmeyi bilen mantıklı biri, böyle bir şeyin olamayacağını, Allah'ın hiç kimsenin rüyasına girip günlük işlerle ilgili olarak talimat vermeyeceğini bilir ama eğer mantık ve sorgulama yoksa, söylenecek olanı daha en başından kabullenmeye kişi, ya da toplum daha önceden bir takım propagandalarla hazırlanmışsa, üstüne üstlük bu hazırlık aşamasında dini motifler de kullanılmışsa, hedefe kımıldayabilecek pek bir alan bırakılmamış demektir.

Kişiyi sorgulamaktan, analitik düşünmekten ve mantığını kullanmaktan alıkoyup, amacınız doğrultusunda bir propagandaya tabi tutuyorsanız eğer onu bir şeylere hazırlıyorsunuz demektir.

Adanmışlık deniyor bu gibi durumlara. Kişiyi adeta mantık dışı düşünmeye ve bir takım manipülasyonlara alet edip, onu olmayacak şeyler yapmaya iter bu durum. Üstelik istekle, büyük bir heves ve görev bilinciyle.

Adanmışlık öyle bir haldir ki kişi kendisini adadığı şeyi adeta her şeyin üzerinde tutar, o şeyle ilgili olarak hiçbir eksiklik kabul etmez ve ona yönlendirilebilecek her türlü olumsuzluğa, eleştiriye ve ithama karşı "her ne pahasına olursa olsun," anlayışı içinde bir savunma bariyeri oluşturur.

Adanmış kişi kendisini adadığı şeyi her zaman ve her durumda hatasız görme eğilimindedir. Bu sebepten dolayı kullanabileceği her türlü imkânı bu eğiliminin gerekçesine alet edebilir.

Bu şey bir obje olabileceği gibi kutsal bir varlık, inanç ya da inanca dayalı her hangi bir söylem de olabilir. Çünkü ona göre hiçbir şey kendisini adadığı şeyden daha üstün değildir.

İnsanın bir hedefe doğru bütün duygu ve düşünceleri ile yoğunlaşması ve o hedefi hayatının tek amacı olarak görmesi anlamına gelen adanmışlık, kişiyi hedefine

kilitleyerek başka hiçbir şeyi göremez hale getirir.

Hedefine ulaşabilmek uğruna artık onun için her şey mûbahtır, hiçbir yasak yoktur. Bu psikoloji içinde olan birisi hiçbir şeyi kendisine engel olarak görmez ve her ne olursa olsun büyük bir tutku, coşku ve heyecanla misyonunun gereği olan görevine odaklanır.

Bu sebeptendir ki kendisini bir şeye, adanmış olan kişi adanılan şeyi kendi varlığı da dâhil her türlü varlığın üzerinde görür, her şeye rağmen o en yücedir bu yüzden de mutlaka en yukarıda tutulmalı ve korunmalıdır.

Adanmışlık kişiyi bu şekilde düşünmeye iter. Aksi takdirde zaten kendisini adanmış olmanın bir değeri olmaz.

Adanmışlık ruhu, insanı kişisel ya da toplumsal başarılarla götürüp, kendisine ya da kendisini adadığı şeyin lehine büyük faydalar elde edilmesine sebep olabilir elbette ama bu başarılarla ulaşmak için kullanılan yol ve yöntemler genel kabul görmüş ahlaki davranışların çoğunlukla dışından seçilmiş olması sebebiyle fanatizmin o önüne geçilemez yıkıcılığını ortaya çıkartır. Bu yönüyle de ister istemez olumsuzluk ifade eder.

Yazının başında sözünü ettiğimiz yazarın da durumu böyle bir şey olsa gerek:
Adanmışlık...

Ona göre kendisini adadığı şey, var olan, var olabilecek olan her şeyin ama her şeyin üzerindedir. Aksi takdirde bir insan, üstelik dindar olduğunu söyleyen bir insan Allah'ı (c.c) kendisinin ya da inandığı şeyin mevcudiyetini kanıtlamaya nasıl mesnet olarak gösterebilir ve "Cenabı Allah bu sefer sol dedi," gibi abuk bir cümleyi ona kurdurabilir? İddiasının gerekçesini nasıl bu cümlelerin öznesine izafe edebilir?

İnsanın bu şekilde sonsuz bir hadsizliğin içine girmesi, olsa olsa ancak böyle bir adanmışlık duygusuyla açıklanabilir. Başka hiçbir şartta bu cümleyi kullanmak ve savunmak mümkün değildir.

Allah'tan uzaklaştıran hiçbir 'şey' insan için hedef değildir. Bilakis o 'şey' onun mahvına sebep olacak 'şey' dir. Kim bilir?

Allah insanı dünyaya bir görevle göndermiştir. Bunun için yapması gereken, Yaratanı tarafından kendisine verilmiş olan bu görevi bihakkın yerine getirebilmek için mücadele etmektir. Aksi takdirde gönderiliş amacından sapmış yoldan çıkmış olur.

Dünyevi olan her ne varsa insanın yoldan çıkmasına asla sebep olamaz.

Bu dünyaya aldanıp gerçek dünyasını heder etmesi akıllı adam işi değildir, doğru da değildir.

Son tahlilde kişinin Rabbine isyanıdır.

İsyan etmek de eninde sonunda cezayı gerektirir. Allah kimseyi şaşırtıp yoldan çıkartmasın. Amin!

Recep Akıl

Yazılar - Asıl Dertleri

*- İçeride dışarıda cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı olanların asıl dertleri, 10 yıllardır avuçları içine alıp diledikleri gibi yönlendirdikleri, sömürdükleri ülkemizi son 16 yılda artık yönlendirip sömüremez olmalarıdır. Bu yüzden her yenilgilerinde giderek daha da saldırganlaşıyorlar.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı olanların asıl dertleri, ülkedeki enflasyon sayesinde ellerindeki parayı yüksek faiz gelirlerine yönlendirip yan gelip yatarak çalışmadan, üretmeden ceplerini doldurma imkânlarının ellerinden alınmasıdır. Bu yüzden ona giderek daha da büyük bir kin duyuyorlar.

*- Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı olanların asıl dertleri, her bireyin artık kendi düşüncesini, yaşam biçimini, dini yönelimlerini, hiç kimsenin tasarrufu ve tasallutuna bırakmadan kendi özgür iradesiyle dillendirebiliyor olmanın kendi üzerlerinde bırakmış olduğu "artık yönetemiyor olmak" duygusunun üzerlerinde bırakmış olduğu ağırlığı kaldıramıyor olmalarıdır. Onlara göre düşmüş oldukları bu durumun sorumlusu Sayın Cumhurbaşkanıdır. Bu yüzden Sayın Başkana karşıdır.

*- Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı olanların asıl dertleri Ak Parti döneminde ülkede gerçekleştirilen devasa yatırımlar sebebiyle halkın teveccühünü giderek daha da çok kazanmasından doğan kaybetmişlik duygusunun kendilerinde oluşturduğu karamsarlığı nasıl ortadan kaldıracaklarını bilememektir. Bu yüzden ona karşı duydukları kıskançlığın ağırlığını taşıyamıyorlar.

*- Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı olanların asıl dertleri, ülkenin her alanda giderek güçlenmesi, sürekli olarak büyüyüp gelişmesi, dünyada saygınlığının artıyor olması, ezilip sömürülen yok edilmeye çalışılan mazlum milletlerin umudu olması sebebiyle emperyalist efendilerine verebilecekleri bir cevaplarının olmayışdır. Bu yüzden onu kendilerine hasım olarak görüyorlar.

*- Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı olanların asıl dertleri, arkalarına almış oldukları o doymak bilmez çok uluslu sömürgeci emperyalist güçlerin bu ülke insanına reva gördüğü 2. sınıf vatandaş muamelesini artık sürdürüyor olmasıdır. Bu yüzden çıldırıyorlar.

*- Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı olanların asıl dertleri, bu ülkede artık her bireyin devletin her biriminde ve kademesinde hak ettiği gibi 1. sınıf vatandaş muamelesi görmesidir. Ayrıcalıklarını kaybettiler bu yüzden ondan nefret ediyorlar.

*- Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı olanların asıl dertleri, silahlı kuvvetlerimizi dışarıya bağımlı olmaktan kurtarmak için gerekli olan savunma sistemlerini, tanklarını, toplarını, uçaklarını artık ülkemizde yerli silah sanayimiz vasıtasıyla yapabiliyor olmamızın üzerlerinde bırakmış olduğu yenilmişlik duygusundan kaynaklanan umutsuzluktur. Bu durum ülkenin emperyal sömürüye bağımlılığının azalması demektir ve dolayısıyla işbirlikçi hainlerin kaybetmesi demektir. Bu yüzden onu hatırlatan her şeye karşı düşmanlık besliyorlar.

*- Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a karşı olanların asıl dertleri artık bu ülkede borularının ötmüyor almasıdır. Yani asıl mesele Shakspeare'in sözüyle söylemek gerekirse "olmak ya da olmamak," meselesidir. Tayyip oldukça kendileri artık olmayacak ve giderek daha da marjinalleşip halkın gözünde küçülecek ve esamileri okunmayacaktır. Bunu gördükleri içindir ki asıl dertleri Recep Tayyip Erdoğan'dır. İşte tam de bu sebepten Sayın Cumhurbaşkanı devirebilmek için kendilerini şeytana bile

satmaktan asla çekinmezler. Ve nihayet işte bu sebeptendir ki kinlerinde boğuluyorlar.
21.11.2018

Recep Akıl

Yazılar - Ayasofya

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Kadir Gecesi münasebetiyle Ayasofya'da dini bir etkinlik düzenlemesi ve sabah ezanı okutması Yunanistan'ı çok rahatsız etmiş.

Bildiğimiz gibi Ayasofya İstanbul'un fethinin en büyük ganimeti olarak camiye çevrilmiş bir kilisedir. Yüzyıllarca fethin simgesi olarak cami görevi ifa etmiş cumhuriyetle birlikte bir hükümet kararnamesiyle müze haline getirilerek bu özelliği elinden alınmıştır.

O günkü hükümetin niçin bu şekilde bir karar verdiği konusu ayrı bir tartışma konusudur ama son yıllarda Ayasofya'nın yeniden cami olarak hizmet vermesi yönünde halkta bir beklenti oluşması ve bazı hareketlerin bu beklentiyi beslemesi başta Yunanistan olmak üzere Hıristiyan batı dünyasını tedirgin ediyor.

Müze olmasıyla rövanşı aldıklarını düşünen batı için Ayasofya'nın yeniden camiye çevrilmesi demek bir kere daha yenilmiş olmak demektir.

Rahatsızlığın en temel sebebi bu yenilmişlik duygusudur ki eğer bu muhteşem mabedin yeniden camiye çevrilmeyecek olmasından emin olabilseler burada zaman zaman yapılan dini etkinliklere ihtimal karşı çıkmayacaklardır.

Ayasofya İstanbul'un fethinin en büyük ganimeti olarak camiye çevrilmiştir, evet. Cami olmaktan çıkartılmış olması bu büyük fethe ve onu fethedenlere yapılmış çok büyük bir haksızlıktır.

Bu haksızlığın giderilmesi için kimler ne kadar ve nasıl itiraz ederlerse etsinler Ayasofya yeniden cami olarak hizmet vermeye başlamalıdır. Egemen bir devlet olarak karar verme mercii hükümetimizdir.

Bu sebeple milletin Ayasofya ile ilgili beklentisine en acil bir biçimde cevap verilmeli ve Ayasofya'nın yeniden cami olarak hizmet vermesine yönelik olarak atılması gereken adımlar atılmalı, bu özlemi artık bitirilmelidir. 22.06.2017

_____ /

ayasofya

ayasofya, muhteşem fethin en büyük ganimeti
ayasofya, 90 yıllık hüznün en görkemli simgesi
ayasofya, umudun dimdik duran harika abidesi
ayasofya, yüreklere saplanmış küflü hançer darbesi

recep akıl

Recep Akıl

Yazılar - Barış En Çok Kimin İşine Yarar

Bölgede istikrar barış ve huzur en çok kimin işine yarar? Tabi ki Türkiye'nin...

İstikrar ve barış demek birlik ve beraberlik demektir. İstikrar ve barış demek bölgede hayatın normale dönmesi demektir. Normal zamanlarda insanlar işleriyle güçleriyle uğraşırlar, çalışıp kazanır sonra da ihtiyaçları için kazandıklarını harcarlar. Yani alışveriş yaparlar. Bu alışverişten de en çok Türk ekonomisi kazanır. Çünkü Türkiye bölgenin en gelişmiş ekonomik gücüdür.

Peki, savaş kimin işine yarar? Elbette çok uluslu silah tüccarlarının ABD'nin İngiltere'nin, Fransa ve diğer batılı emperyalist devletlerin ve tabi en çok da İsrail'in...

Savaş demek kan demek, ölüm demek, istikrarsızlık demek, fitne demek, nifak demek, ayrılık demek, bölünmüşlük demektir. Böyle bir coğrafyadan Türkiye'nin bir kazancı olmayacağına göre batılıların iddia ettiği gibi DAEŞ'e ve benzeri terör örgütlerine niçin yardım etsin?

Bir insanın göz göre göre bilerek kendi kafasına sıkması intihardır. Türkiye'yi yönetenler aptal mı? Ülkenin zararına olacak bir şeyi niçin desteklesinler?

Türkiye'nin DAEŞ ve benzerlerini desteklediğini söyleyenler de aslında söylediklerinin doğru olmadığını biliyorlar. Buna rağmen bu şekilde bir propagandaya kalkışmalarının asıl sebebi gerçek niyetlerini kamufle etmektir.

Bu çevrelerin sahip olduğu büyük teknolojik üstünlük ve büyük medya desteği ne yazık ki seslerinin yüksek çıkmasına sebep oluyor ve asıl haklı olanların seslerini büyük ölçüde boğuyor ama buna rağmen asla vazgeçmek yok. Vazgeçmemek için elimizde çok önemli bir kozumuz var: Haklı olmak...

Bu mücadele büyük bir mücadeledir. Var olma, varlığını koruma mücadelesidir. İşte sırf bu sebepten mutlaka ama mutlaka bu davanın kazanılması gibi bir mecburiyet vardır. Zafer, davasını dava bilip, inançla bu davasına, soğukkanlılık ve sabırla sahip çıkan iyi insanların olacaktır. İyi ve inançlı insanların... 14. 05.2015

Recep Akıl

Yazılar - Birlik ve İslam

İslam ülkeleri arasında bir birlikten söz edeceksek eğer öncelikle bu ülkelerin yönetimlerini sorgulamak gerekir. Biliniyor ki İslam ülkelerinin neredeyse tamamı anti demokratik yöntemlere yönetiliyor.

Özellikle Osmanlı İmparatorluğu'ndan koparıldıktan sonra yapay olarak oluşturulan Ortadoğu'daki Arap devletleri...

Tek bir millet olmasına rağmen İngiliz emperyalizminin böl ve yönet politikası gereğince bir dizi devletçikler haline getirilen Müslüman Arap halkının Osmanlı idaresindeki birliğini kendi aralarındaki çelişkilerden de faydalanarak paramparça ettiler.

Öteden beri emperyalizm sömürmek istediği bölgede öncelikle kendisi için çalışabilecek işbirlikçiler bulur ve bunlar üzerinden o toplumu, o toplumun zenginliklerini sömürür.

Bu klasik yöntem bugün de değişmedi.

Bu sömürünün ortadan kaldırılabilmesi için Dünya'nın en zengin petrol kaynaklarına sahip olan Arabistan yarımadasında Müslümanların birbirleriyle savaşmayı bırakıp birlik ve dayanışma içine girmesi olmazsa olmaz şarttır.

Bu birliğin sağlanması demek Emperyalist sistemin elindeki en büyük zenginliklerden birisinin ortadan kalkması demektir. Peki, nasıl sağlanacak bu birlik?

İşte asıl bu sorunun cevabını bulmak ve gereğini yerine getirmek gerekir. Yoksa İngiliz'de oyun bitmez.

Ne yapıp edecekler ve bu birliğin sağlanmaması için ellerinden geleni yapacaklardır. Bir oyun tutmazsa bir yenisini vizyona koymaktan asla geri durmayacaklardır.

Bir araya gelemeyen Müslümanlar da bu oyunların oyuncularını kurallara uyup paşa paşa oynamaktan başka bir şey yapamayacaklardır.

Müslümanlar artık akıllarını başlarına almalı, işe öncelikle başlarındaki işbirlikçilerden kurtulmanın yollarını bulmak için çareler aramalıdır.

Bu nasıl mı olacak? Yola çıkıp yürümeye başlanmalıdır. Doğru yolda gidiliyorsa eğer görülecektir ki yürüdükçe arkadan gelenler her adımında daha da çoğalacaktır.

Hiç Kolay değil tabi ama bir yerden de başlanmalıdır.

Recep Akıl

Yazılar - Boykot

Bir ürünü boykot etmekle o ürüne zarar veremezsiniz. Ya ne yaparsınız?

Reklamını yaparsınız. Reklamın iyisi kötüsü olmaz" Bir kaç gün boykot edip sonra yeniden eskiye dönecekse o boykotun ne anlamı var?

Hatta tam tersi boykotunu yaptığınız ürünün, ürünlerin boykot vasıtasıyla yaptığınız reklam sayesinde daha çok tanınmasını ve daha çok tüketiciye ulaşmasını sağlarsınız.

Hani boykot yapmıştık?

Hayat tarzımızı gözden geçirmeliyiz. Kullandığımız ürünler hakkında kesin kararlar almalıyız.

Boykot edilmesini düşündüğümüz ürünü, ürünleri hayatımızdan tamamen çıkartmalı ve bir daha asla kullanmamalıyız.

Ve tabi bu davranışımızın doğruluğunu kanıtlamak ve yaygın hale getirmek için de çalışmalıyız.

"Bir kişiyle ne olur?" denmemelidir. Çünkü her yürüyüş ileri doğru atılan ilk adımla başlar.

_____ /

Bir Öneri: Kullandığınız ürünler içinden en az kullandıklarınızı seçin ve ilk olarak onları almamakla atın ilk adımınızı. Başarılı oldukça da bunlara yenilerini ekleyin.

Recep Akıl

Yazılar - Bu Vatan Toprağın Kara Bağrında

TARİH SAHNESİNE ÇIKTIĞI GÜNDEN BU YAŖA BİNLERCE YILDIR HEP HÜKMETMİŞ, NİZAMI ÄLEME ADALET DAĞITMIŞ, ASLA SÖMÜRMEMİŞ, EZMEMİŞ, YOK ETMEMİŞ, ÖLMÜŞ AMA ASLA ESİR EDİLEMEMİŞ BİR MİLLETTİR ANADOLUYU KENDİLERİNE VATAN KILMIŞ OLANLAR.

TÜM MAZLUM MİLLETLERİN SON KALESİ MÜBAREK VATAN ANADOLU BUNDAN BÖYLE DE ONUN SADIK VATANŞEVR EVLATLARI TARAFINDAN SON FERDİ KIRILANA KADAR SAVUNACAKTIR. BUNU BÜTÜN CİHANI ÄLEM ÇOK İYİ BELLEMELİDİR. HESAPLARINI BUNA GÖRE YAPMALIDIRLAR.

HER KARIŞI ŞEHİD KANLARIYLA SULANMIŞ BU MÜBAREK VATAN ANADOLU'NUN SADIK EVLATLARI ONU DÜN ÇANAKKALE'DE, SAKARYA'DA DUMLUPINAR'DA, NASIL SAVUNDUYSA BUGÜN DE AYNI İNANÇ VE İMANLA CANINI BİLE SEVEREK FEDA ETME PAHASINA SAVUNACAK VE ASLA GERİ ADIM ATMAYACAKTIR.

UZUN LAFIN KISASI ANADOLU TOPRAKLARI ÜZERİNDE HESABI OLANLAR BU GERÇEĞİ BİLEREK YAPACAKLARSA BİR HESAP ÖYLE YAPMALILARDIR.

BU VESİLEYLE 15 TEMMUZ KAHRAMANLIK DESTANIMIZ KUTLU VE MÜBAREK OLSUN.

CENABI HAKK HAIN ALÇAKLAR KARŞISINDA VATANI SAVUNURKEN ŞEHİD OLAN VATAN EVLATLARINA RAHMETİ VE MAGFİRETİYLE MUAMELE EYLESİN. MEKANLARINI CENNET MAKAMLARINI ÄLİ EYLESİN.

VATAN SAVUNMASI SİRASINDA YARALANAN GAZİLERİMİZE DE RABBİMİZ SAĞLIK VE AFİYET NASİB EYLESİN. CÜMLESİNE BU MİLLET MİNNETTARDIR, MİNNETTARIZ.

BÜYÜK ŞAİR, MÜTEFEKKİR SEZÄİ KARAKOÇ'UN DEDİĞİ GİBİ "GECEYE YENİLMEYEN HER KİŞİYE ÖDÜL OLARAK BİR SABAH, BİR GÜNDÜZ, BİR GÜNEŞ VARDIR."

Recep Akıl

Yazılar - Canlı Bomba

Kadın metroda feryat ediyor "canlı bomba, canlı bomba!" diye. Bir anda bir panik hali...

Metro durduruluyor millet kendisini dışarı atıyor. Sonra anlaşılıyor ki canlı bomba falan yok. Kadın yanındakinden şüphelenip bağırması.

İşte asıl provokasyon budur. Hayır, kadının yaptığı değil, vatandaşı böyle bir ruh haline sokmaktır provokasyon. Artık o hale geldik ki her yerde canlı bomba aramaya başladık. Şüphelendiğimiz herkes terörist...

Bombalar patlayıp insanlar yok yere ölüyor. Bu durum zaten yeterince acı ama ondan da acısı insanların güven duygusunun sarsılması.

Terörün birincil amacı insanları öldürmek değildir. Bu tür tedhiş eylemleriyle onların üzerinde korku yaymak suretiyle kaos ortamı oluşturmak ve bu kaos vasıtasıyla toplumu kontrol altına almak.

Terörizmin ülkemizde gerçekleştirmek istediği ve doğuda da kısmen başardığı işte budur.

Halk olarak burada bizlere düşen en önemli görev bu korku ve endişeyi üzerimize alınmamalı her ne olursa olsun soğukkanlılığımızı kaybetmemektir. Aksi takdirde geriye dönüş kolay kolay mümkün olmuyor. 17.10. 2015

Recep Akıl

Yazılar - Çatışma

Siyasetin çetin bir çatışma içinde olduğu açık bir gerçek. Peki, bu çatışmanın tarafları kimler?

Bir tarafta cumhuriyetin ilk günlerinde iktidarı ele geçirmiş olan dış destekli Komprador Burjuvazi, öteki tarafta iktidardan pay almak isteyen ve hatta mümkünse ele geçirmek isteyen Milli burjuvazi...

Bunlar perdenin ardında olanlar. Perdenin önündekileri ise söylemeye gerek bile yok.

İlgilenenler siyasette rol alanların pozisyonlarına şöyle bir baksın yeter. Hemen anlayacaklardır.

Peki, siz hangi taraftasınız? Milli olandan yana mı, yoksa kökü dışarıda olan gayri milli olandan yana mı? Hangisi?

Recep Akıl

Yazılar - Daeş Denen Son Bela

Kuzey Irak yönetimiyle ülkemiz arasında her iki tarafın da lehine ve çıkarlarına uygun uzun vadeli bir petrol anlaşması yapılmasının hemen ardından Irak ve Suriye'de belli ki çok daha önceden organize edilip hazırlanmış ve pusuya yatırılıp beklemeye alınmış DAES adlı bir örgüt ortaya çıkıverdi birden.

Öyle bir ortaya çıkıştı ki bu, özellikle de daha çok Sünni Arapların yaşamış olduğu Orta Irak'ta hem de çok kısa bir zamanda ortalığı (deyim yerindeyse) tam bir hallaç pamuğu gibi attı. Irak hükümetinin ordusu DAES önünden öyle bir kaçtı ki ayaklarına pantolonlarını bile zor giydiler. Bu kaçışta ellerinde ne kadar silahları varsa hepsini DAES'e bıraktılar. Öyle bir kaçış yani...

Aslında bu örgütün varlığı uzun zamandan beri biliniyordu zaten ama eylemleri çok sınırlı bir çerçevede kalıyordu. Demek ki bu sınırlı kalma durumu bir tür ısınma hareketiymiş ki kendilerine ışık yakılır yakılmaz bir anda fırtına gibi esmeye başladılar. Çok iyi tahkimat yapıp iyi hazırlanmışlar ve bir de sponsorları gerçekten çok çok iyi olmalı ki bir anda hedeflerine neredeyse tümüyle ulaştılar denilebilir.

Ama öte yandan ne ilginçtir ki Kuzey Irak Yönetimi'nin tasarrufundaki topraklara asla girmede bu DAES. Yönünü Irak'ta güneye Suriye'de de Batıya ve Kuzeybatı 'ya çevirdi. Denilebilir ki "Hedefleri Şii İslam'dı bu sebeple Kuzey Irak'a yönelmediler." Bu gerekçenin tutarlı yanı var ama asıl neden bu mu acaba?

ABD Irak'tan çıkmadan önce Irak'taki çıkarlarının korunmasını Şii'lerin etkin olduğu bir hükümete bırakmıştı. Ama her zamanki gibi yine bilerek ve isteyerek yanlış ata oynayıp öyle bir adamın başbakan olmasını sağlamıştı ki bu adam da her şeyi birbirine bir güzel katıp karıştırmıştı. Bu başbakanın başındaki Irak Hükümeti uygulamalarıyla mezhepler arasında zaten var olan anlaşmazlıkları daha da derinleştirmiş ülkesini fiilen büyük bir bölünmenin eşiğine getirmişti. Tam anlamıyla Amerikan ve İngiliz çıkarlarına hizmet...

Plan gereği Irak'ta Şii Müslümanların etkin olduğu bir hükümet kurulacak ve Sünni Arapların üzerine sürülüp ortaya çıkan huzursuzluğu sütne olarak kullanıp DAES oyuna sürülecek, Kuzey Irak haricindeki topraklarda zaten var olan kargaşayı daha da alevlendirerek ortalık iyice bir karıştırılacak. Bu kargaşanın devam etmesinin ABD ve İngiltere açısından hiçbir sakıncası yoktu. Hatta kargaşanın sürüp gitmesi çıkarlarına bile uygundu. Çünkü istikrarsızlık demek Emperyalizm için para demekti.

Ama ABD ve İngiltere açısından bu planın akamete uğrama tehlikesi vardı. Eğer bu tehlikenin önüne geçilemezse eğer işte o zaman işler hiç de planladıkları gibi gitmeyebilirdi. O tehlike Kuzey Irak'tı. Kuzey Irak da aslında Körfez savaşı sonrasında Saddam'ın köşeye sıkıştırılması amacıyla üretilmiş bir problemdi ama görüldü ki zaman işçinde konjoktürün de yardımıyla kendi elleriyle kurguladıkları bu problem geldi kendilerine bela oldu.

Kuzey Irak'ı yönetenler çok akıllıca ve derinden giderek Irak Kürdistan'ında istikrarlı bir fiili yönetim kurmayı başardılar. Ama kendi başlarına bu istikrarı sürdürmeleri de çok mümkün değildi. Ne yapabileceklerini araştırırken gördüler ki karşılarında kendilerine ellerini uzatmış bir Türkiye duruyor.

Irak Kürtleri Kuzeylerindeki bu komşularıyla çıkarlarını örtüstürebilirlerse eğer işin sonunda bir bağımsızlıktan bile söz edebilirlerdi. Öte yandan güneyinde bağımsız bir Kürt devletinin olması -her ne kadar istemiyormuş gibi görünse de- aslında Türkiye'nin de işine gelmektedir. Çünkü son tahlilde Irak topraklarında kurulacak bağımsız bir

Kürdistan Devleti Türk Kürtlerinin ve hatta Suriye Kürtlerinin de böyle bir istekle ortaya çıkmalarını engeller. Irak Kürtlerinin bağımsızlığı demek Türkiye'nin Kendi Kürtleri karşısında elinin güçlenmesi demektir.

Bölgede kendilerinden başka ikinci bir bağımsız Kürt devletini Irak Kürtleri de istemez. Çünkü böyle bir istek her şeyden önce kendi bağımsızlık hedeflerinin de sapmasına sebep olur. Bu sebepten eğer olabiliyorsa Kuzey Irak, bölgede tek Bağımsız Kürdistan devleti olmalıdır. Bunun için de kendisinin en önemli müttefiki Türkiye'dir

Irak topraklarındaki kargaşanın sürmesi Emperyalist batının ne kadar işine geliyorsa Türkiye'nin de o oranda işine gelmemektedir. İstikrarlı bir Kürt devleti bölgenin barış ve refahı için çok önemli bir aktör olabilir ve bu durum elbette kargaşadan yana olanların işine gelmeyecektir.

Petrol rezervi bakımından bölgenin en fakir ülkesi olan Türkiye'nin ekonomik bakımdan sürekli bir gelişim göstermesi petrole olan bağımlılığını da giderek arttırmaktadır. Bu ihtiyacını en kolay komşularından karşılamak ekonomik bakımdan çok daha uygun olacağı için komşularının her bakımdan istikrar içinde olması Türkiye'nin işine gelmektedir. Öte yandan her geçen gün devlet olma yolunda emin adımlar atan Kuzey Irak Yönetimi'nin de ekonomik bakımdan gelişebilmesi için paraya ihtiyacı vardır ve bu parayı elindeki petrolden sağlamaktan başka çıkar yolu yoktur.

Bir takım zorunluluklar hem Türkiye'nin ve hem de Kuzey Irak'ın çıkarlarının örtüşmesini sağlamış ilişkiler geliştirilerek iki taraf arasında resmi anlaşmalar vasıtasıyla bir çıkar birliği oluşturulmuştur. İşte ne olduysa bu anlaşmalardan sonra olmuştur. Bir takım yan faktörler olsa da bölgede petrolün kaymağını yiyenler açısından asıl temel sorun Kuzey Irak Yönetimi ile Türkiye'nin yapmış olduğu petrol anlaşmaları ve bunun yanı sıra diğer ticari ve siyasi anlaşmalardır. Bu iki tarafa (hiç değilse birine) bir şekilde "dur" denilemezse eğer Türkiye tarihsel bağları ve komşuluk ilişkileri bakımından elinde tutmuş olduğu kozlarla giderek daha da etkin bir rol üstlenebilir bölgenin en etkili belirleyeni olarak pek çok odağın tekerine çomak sokabilirdi ki işte en çok korkulan ve istenilmeyen şey de buydu.

"İyi de DAEŞ, Kuzey Irak'a saldırmadı ki? " Denilebilir. Evet, doğru, DAEŞ Kuzey Irak'a saldırmadı. Ama DAEŞ'in saldırısının sonuçlarından en büyük zararı kim gördü? Tabii ki Türkiye! Irak'ta ortalığın karışmasıyla birlikte Kuzey Irak'la yapılan bütün ekonomik anlaşmalar hiç değilse bayağı uzun bir süre için resmen olmasa da fiilen çöpe gitti. DAEŞ'in bir diğer hamlesi de PKK'nın Suriye'deki kolu olan PYD'nin Kobani'de üzerine gitmek oldu. Bundan da amaç, PYD üzerinden PKK'yı tahrik etmektir. PKK'nın ayaklanması demek Türkiye'de başarılı bir biçimde ilerleyen çözüm sürecini akamete uğratıp nispeten bir soğuma göstermiş olan PKK, Devlet çatışmasını yeniden başlatmak.

Birinci adımla Kuzey Irak Türkiye petrol anlaşmaları çöpe gitti. İkinci adım da neredeyse başarıya ulaşmak üzere. Çözüm sürecinde yol alınmasının artık mümkün olmayacağını düşünenlerin sayısı ülkede giderek artıyor. Ustalar; Emperyalistler kendi çıkarları için nerede, ne zaman, nasıl davranmaları gerektiği konusunda son derece ustalar. DAEŞ'i tam zamanında oyunun içine sürüp bölgede bir mikser görevi üstlenmesini sağlayarak ne kargaşa çıkartma konusunda nasıl bir uzman olduklarını bir kere daha göstermiş oldular.

İŞİD hamlesi öyle güçlü bir hamledir ki bu hamlenin savuşturulması, savuşturmak

isteyene (Türkiye'ye) doğrusu ya çok ağır bir zayıflama vermiştir. Bu örgüt patronları tarafından kendisine verilen görevi gerçekten de mükemmel yapmıştır. İçeride PKK'nın yer yer ateşi körüklemeye başlaması, diğer yandan Suriye tarafındaki sınırlarının güvenliğinin giderek zayıflaması Türkiye'nin manevra alanını neredeyse yok etme aşamasına getirmiştir. Üstüne üstlük bir de Paralel ihanet işin cabasıdır.

Koalisyonun çözüm ona DAES mevzilerini bombalaması göstermelik olmaktan öteye gitmemektedir. Bu hava saldırıları aslında bir ilizyondur. Şayet bu böyle olmasaydı ABD, Türkiye'nin bölgenin istikrarına yönelik olarak ileri sürmüş olduğu güvenli bölge ve hava sahasının uçulara kapatılması önerilerini kulak arkası etmez, uygulanması yönünde adımlar atardı. Her şey o kadar açık ki ABD ve İngiltere'nin son birkaç yıldır bölgede attığı her adım Türkiye'nin önünün kesilmesine yönelik olarak atılmaktadır. Bu cümle iddialı bir cümle olarak görülebilir belki ama ne yazık ki böyledir.

7 Şubat 2011'de MİT Müsteşarı Hakan Fidan krizinden bu yana ülkemizde hükümete yönelik ortaya koyulan bir dizi eylemin ardında yatan sebep bu isteğin tezahürü olsa gerektir.

Güzel ülkemiz gerçekten yalnızdır, yapayalnız. Kendisini yok etmek şehvetiyle yanıp tutuşan değişik ve çeşitli düşmanlarına karşı canhıraş bir şekilde direnmekte ve asla geri adım atmamaktadır. İçimizdeki hainlere rağmen bu direnişini her geçen gün daha da yükselterek zaman zaman tökezlese de başarılı bir biçimde sürdürmektedir.

"Hamaset" olarak değerlendirilebilir ama ben yine de söylemek istiyorum. Bu mübarek topraklar mazlum milletlerin son kalesidir. Asla düşmemelidir. Bunun için de tek faktör Kürt'üyle, Türk'üyle, Laz'ı Çerkes'i Boşnak'ı ve her türlü insanıyla bir yumruk gibi sınıksız olmalı ve hedefine odaklanmalıdır.

Recep Akıl

Yazılar - Daha Fazla Demokrasi

HDP'nin oklarını sürekli olarak Ak Parti'ye çevirmesi ve adeta kendilerinin bir numaralı düşmanları olarak görmesinin altında yatan asıl sebep Ak Parti'nin iktidara geldiği günden beri Kürtler lehine onların bile beklemediği oranda iyileştirmelere imza atması ve bunların devamını getireceğini deklare etmesidir.

Kürtlerin lehine atılan her adım mağduriyet edebiyatı üzerinden politika yapanların ellerinden bu kozu alacağı için HDP ve daha da önemlisi PKK'nın paniğe kapılmasına sebep oluyor.

Bölgede huzur ve refahla birlikte Kürtlerin varlıklarını kendi kimlikleriyle birlikte sürdürme imkânlarının artması ve bu imkânların giderek daha da gelişmesi yasal siyasetin (HDP'nin) değil ama yasa dışı girişimlerin önünü kesecektir.

Şayet HDP Kürtler adına bağımsız bir politika izleyebilmiş olsaydı ve bu politikasını gerçekten de tüm Türkiye'ye yayabilmiş olsaydı bugün Ak Parti politikalarının en büyük destekçisi kendisi olurdu. Çünkü herkes kabul etmek zorundadır ki Ak parti varsa çözüm var. Ak Parti varsa barış huzur ve refah var. Ak Parti varsa yeni Türkiye var.

Barış sürecinin bozulması yönünde bir takım adımlar atılabilir ve hatta bu süreç akamete de uğratılabilir ama eğer bir barış yapılacaksa bunun en önemli aktörü Ak Parti'dir. İşte bu gerçek HDP'yi ister istemez ikincil pozisyona düşürüyor ve bu durumu kendi hayatîyetinin önünde engel olarak görüyor. Dolayısıyla da Ak Parti'ye karşı kendisini konumlandırmak mecburiyeti duyuyor.

Aslında bu büyük bir yanılgıdır ve ne yazık ki bu yanılgıyı HDP kendi iradesiyle hareket edemediği ve başka adaklar tarafından yönlendirildiği için göremiyor.

Yeni Türkiye'de ne var? Kısaca, daha fazla demokrasi var. Daha fazla demokrasi demek, daha fazla özgürlük demektir. Daha fazla refah, daha fazla ekmek, daha fazla iş demektir.

Tam de burada HDP'nin yapması gereken milliyetçilik üzerinden yapmış olduğu popülist politikaları terk edip konuya daha geniş perspektiften bakmaktır. Bölgesel politikalar ülkenin birliğinin hayrına değildir. En azından alttan alta yapılmamalıdır. HDP açık ve net olmalıdır. Ne istediğini kamuoyuna açık yüreklilikle deklare etmelidir. Ama ne yazık ki HDP'nin bunu yapabilecek iradesi yok. Çünkü HDP demek PKK demektir. PKK'nın hesaplarını da bilmeyen yok. 03.09.2015

Recep Akıl

Yazılar - Demokrat Olmak

Herkes bir şekilde ama dini, ama milli, ama siyasi bir takım anlayışlar çerçevesinde taraftır. Hayatın gerçekleri içinde bu durum çok doğaldır. "Taraf değilim' demek, ben bu dünyada yaşamıyorum," demekle eşdeğer bir durumdur ki böylesi bir söylem gülünç olmaktan da çok abestir.

Her toplum ister istemez değişik sınıf ve katmanlardan oluştuğu için bu gurupların her biri kendi yaşam tarzına paralel bir dünya görüşü, algılaması ve yorumu geliştirir ve buna uygun bir yaşam tarzı oluşturur. Bir toplum içindeki bu çeşitlilik ve farklı yapılanmalar, ister istemez kendilerini ifade eden fikir ve düşünce prensiplerini de kendisiyle birlikte getirir.

Değişik yaşam tarzlarının bir arada bulunması toplumları doğaldır ki bir takım anlaşmazlıklara, sürtüşmelere ve hatta çatışmalara kadar varan sorunlarla karşı karşıya bırakır. Öyle ki bu anlaşmazlıkların çıktığı toplumların bazıları ayrılma, ayrışma noktasına kadar gidebilir. Geçmişte de günümüzde de buna pek çok örnek bulmak mümkündür.

Peki, her anlaşmazlık, ya da çatışma ayrılık mı getirmelidir? Tabi ki hayır, çok kültürlülük ve dünya görüşü yüzünden pek çok ayrılıkların olduğu dünyamızda, bu durumu kendileri için zenginlik olarak gören toplumlar da var ve bir arada pekâlâ yaşayabiliyorlar. Onların ellerinde sihirli değnek mi var? Elbette yok. Ama bir şey var, sihirli değnekten de etkili: Asgari müştereklerde bir olmak.

Bir toplum ne kadar sınıf ve katmandan oluşursa oluşsun bir arada yaşamayı bilmelidir. Bunun için de kendisine bir asgari müşterek bulmak zorundadır. Bu elde edilebilmişse eğer sorunun en önemli kısmı çözülmüş demektir. Günümüz toplumlarının da asgari müştereki (İnsanoğlu şimdilik daha iyisini bulamadığı için) tüm kuralları ve kurumlarıyla eksiksiz olarak Burjuva Demokrasidir.

Burjuva Demokrasisi denilen yönetim biçimi birey eksenli olarak geliştirilmiş bir yönetim şeklidir. Her ne kadar daha pek çok eksikliği varsa da ve bu eksiklerin giderilmesinin şartlarını oluşturmak hiç kolay değilse de bireyin ihtiyaçları, istekleri, çıkarları çevresinde şekillenir, şekillenmelidir.

Burjuva Demokrasilerinde prensip olarak her birey (dolayısıyla mensubu olduğu toplumsal yapılanma) eşit oranda söz söyleme hakkına sahiptir. Her insan, zümre, katman ya da sınıf, kendi meşrebince tavır belirler. Burjuva demokrasilerinde kendilerine yer bulan bu sınıf ya da katmanlardan biri ya da bir kaç ne kadar güçlü ve imkânları bakımından yetkin olurlarsa olsunlar diğerlerine karşı tecavüzkâr olamazlar.

Demokratik prensipler sınırları içinde örgütlenmiş toplumlarda kendi dışındaki görüş ve fikirlere uzak olmak azınlıkta bile kalıyor olsalar onların susturulmasını gerektirmez. Hiç kimse ve topluluğun böyle bir hakkı olamaz.

Burjuva Demokrasilerinin yaşayabilmesi ve hatta gelişebilmesi için bu anlayış hiç değilse öncelikle bireysel bazda benimsenmelidir. Çünkü çok kültürlülük ve farklı dünya görüşlerinin bir arada yaşayabilmelerinin tek şartı uzlaşmadır. Uzlaşma, önce bireyleri ve giderek mensubu oldukları toplulukları bir arada tutmaya yöneltir, yöneltmelidir ama uzlaşabilmenin yolu öncelikle tahammül göstermekten, demokrasi bilinciyle donanmış olmaktan ve bu anlayışı özümseyip içselleştirmekten geçer. Demokrasiler işte bu tür insanlar vasıtasıyla hayatiyetlerini sürdürebilirler.

Demokrat olmak demek en basit bir ifadeyle ne kadar da katılmıyor olsanız başkalarının da fikirlerini en az sizin kadar hiç bir engellemeye tabi olmadan serbestçe ifade etmesine yardımcı olmak, karşı çıkanların karşısında durmak demektir. Öyle "Ben demokratım," demekle demokrat olunmuyor. Hiç hak etmediğiniz halde bir sürü yanlış anlaşılmalari, ithamlari, hakaretleri, aşağılanmalari ve hatta mahkûmiyetleri göze almak gerekir. Bu da her babayiğidin altından kalkabileceği bir iş değildir. Demokrat olmanın pek çok toplumda çoğu zaman bedeli ağır olur insana. Hem de çok ağır...

İşte bu yüzdendir ki ortalarda demokrat demokrat gezinenleri ama demokrasi adına hiç bir şey yapmak niyetinde ve isteğinde olmayanları fazla ciddiye almamak gerekir. Çünkü nasılsa çuval bir gün bir yerden delinir ve içindeki şey (neyse o) bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarır. Kişileri söylemlerinden çok eylemleriyle değerlendirmek gerekir. Böyle davranmak kişiyi yanılığardan kurtarır.

"Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz," demiş Ziya Paşa. İnsan ya düşündüğü gibi yaşar ya da yaşadığı gibi düşünür. "miş gibi" yapamaz. Ve insan her halde çevresine ama az ama çok kendisinden bir şeyler bırakır ve kendisinden sonra da bırakmış olduğu şeylerle anılır.

Recep Akıl

Yazılar - Deniz Feneri Derneği

“Yüz yılın yardım hareketi” sloganıyla yola çıkmışlardı. Nerede bir muhtaç varsa (yurt içinde yurt dışında) onlar da oradaydılar. Türkiye'nin yardım sever halkının bağışlarını ihtiyaç sahiplerine ulaştırıyorlardı. İhlâsla çalıştıkça da halkımızın teveccühü katlanarak büyüdü sınırlarımızı aşip Avrupa'ya kadar ulaştı. Aynı adla Almanya'da da bir benzeri kuruldu aralarında organik bir bağ var mıydı, yok muydu? Bilmiyorum, zaten bu yazının konusu da bu değil.

Deniz Feneri Derneği... Çoğunuz daha yazının başlığından bu dernekten söz edildiğini hemen anlamışsınızdır eminim. Şimdi bu derneğin adı bile kalmadı ortalıklarda. Sadece arada bir yargılamanın sürdüğüne dair küçük haberler görüyoruz gazetelerde ve televizyon ekranlarında hepsi o kadar.

Kim bilir hangi mahfillerde kurgulanıp çerçevesi çizilen bir büyük tuzak, kurgulayıcıları tarafından fırsatını buldukları anda kuruldu ve Almanya'da bir işbirlikçi savcı ve dahi bir mahkeme heyetinden oluşan göstermelik bir yargılama ile de kamuoyunun önüne koyuldu. Ne yazık ki bu fırsat bu mahfillere yine bu dernekte görev yapan bazı çıkarıcı tamahkârlar eliyle verildi.

İlgilenenler bilecektir. Belli mahfillerce “Deniz Feneri e.V. davası” adı altında Almanya'da başlatılan kurgulanmış bu yargılama onların Türkiye'deki işbirlikçileri vasıtasıyla ülkemize de taşındı. Dava burada halen devam ediyor. Dediğimiz gibi işlerin bu şekilde gelişmesinde bu derneklerde görev yapan bazı tamahkâr görevlilerin de payı çok büyük. Zaten yargılama da bu gibi kendisini bilmez kişiler üzerinden başlatılarak yaygınlaştırıldı.

Deniz Feneri Derneği (ve benzerleri) ne yapıyordu? Kendilerine emanet edilen her türlü yardımı muhtaç ve ihtiyaç sahiplerine dinleri, ırkları, dilleri ne olursa olsun hiçbir çıkar gözetmeden, hiçbir şart öne sürmeden, hiçbir angarya ve görev yüklemeyen sadece Allah rızası için ulaştırıyor, bir nebze de olsa yaralara merhem oluyordu.

Bilindiği gibi az gelişmiş ülkelerde birçok Hıristiyan ve başka din menşeli misyoner guruplar yüzyıllardır faaliyet gösterirler. Bu misyonerlik hareketlerinin amaçları, yine bilindiği gibi kendi dinlerini yüceltmek adı altında girdikleri ülkelerde cemaatleşmek ve sonra da yanlarına çekmiş oldukları işbirlikçilikleri vasıtasıyla varsa o ülkedeki zenginlikleri kendi ülkelerinin sömürebilmelerinin yolunu açmak...

Yüz yıllarca bu sistemlerini başarı ile çalıştırdılar ama bir de baktılar ki bir gün Deniz Feneri ve benzeri bazı Müslüman ve Türk menşeli kuruluşlar gelmişler ve kendilerinin hiç de onaylamadıkları ve istemedikleri bir yardımlaşma anlayışıyla onlara rakip olmaya başlamışlar. Böylesi bir hareket işlerine gelmezdi. Çünkü artık rakipleri vardı ve bu rakipler onların hiç bilmedikleri bir anlayış ve bakış açısıyla iş görüyorlar, gün geçtikçe de önceden parsellemiş oldukları faaliyet alanlarını daraltıyorlardı. Yüzyıllardır sürdürmüş oldukları misyonerlik faaliyetlerini artık o kadar rahat bir biçimde sürdüremiyor ve artık eskisi gibi göz boyayamıyorlardı.

Nitekim gün geçtikçe işler aleyhlerine dönmeye başladı. Çünkü bu fakir ülkelerin insanları (bir takım işbirlikçi satılmışlar hariç) bu misyonerlerin yaptıklarının göstermelik bir takım şeyler olduğunu, asıl amaçlarının kendi dinlerine adam kazanmak ve onları sömürmek olduğunu Deniz Feneri ve benzeri Türk ve Müslüman yardım derneklerinin faaliyetlerine bakarak görmüşler ve anlamaya başlamışlardı. Bu derneklerin etkinlikleri arttıkça kendi hedeflerinin yıkıldığını görmek bu menus misyonerlik hareketlerini zıvanadan çıkartıyordu. Bu böyle gitmezdi. Bir şeyler

yapmalıydılar. Ama ne? Üzerlerinde hegemonya kurarak dindarlık kisvesi altında sömürdükleri halklar nezdinde kırılmış olan gururlarını tamir etmenin bir yolu olmalıydı.

Ve düğmeye bastılar. Önce arayıp taradılar elbette sonunda da buldular.

Almanya'daki Deniz Feneri'nde birkaç tamahkâr yolsuzluk yapmıştı. Koz ellerine geçmişti. Neydi bu koz? Söz konusu bu küçük yolsuzlukları büyüterek Dünya Kamuoyu'na mal etmek, bu ve benzeri Türkiye menşeli yardım derneklerine olan güveni sarsmak...

Oyunu kurdular ve vakit geçirmeden de uygulamaya koydular. Türkiye'deki işbirlikçileri vasıtasıyla medyada olayı manşetlerden vererek, abartarak, sürekli gündemde tutarak kamuoyu oluşturmak suretiyle halkın kafasını karıştırmayı başardılar. Söz konusu derneğin kendisini savunmasına bile izin vermeden mahkemelerden önce hükmü verdiler.

Ramazan ayındayız. Eskiden olsa Deniz Feneri Derneği'nin adı her yerde duyulur, yapmış oldukları hayırlar her yerde konuşulur olurdu. Oysa şimdi adı bile yok. Ne hazin bir durum... İçlerindeki birkaç çıkarıcı yüzünden Dünya çapında koskoca bir yardım kuruluşunun esamisi bile yok! Oynanan oyunu gördüler ve geri çekilmek zorunda kaldılar. Ama bu demek değildir ki bittiler. Hayır bitmediler! Bitmezler! Bu mübarek halk buna izin vermez.

Deniz Feneri Derneği bilemiyorum hâlâ faal durumda mı? İnşa-Allah işlevlerini sürdürüyorlardır. Ama belli ki eski etkinliklerini kaybettiler. Peki, bundan kim fayda sağladı? Hıristiyan Misyonerler ve onların işbirlikçileri satılmışlar... Peki, kim zarar gördü? Bu günlerde Afrika'da baş gösteren kıtlık yüzünden açlıktan ve susuzluktan ölümlerle pençeleşen bebekler, çocuklar ve elbette kadınlar ve erkekler... Ve dahi içerideki, dışarıdaki pek çok muhtaç insanlar!

Ellerinde viski bardağı ve purolarıyla klimalı odalarda dopdolmuş midelerini keyif içinde okşayan birileri bir yerlerine artık kına yakabilirler. Ama bilmeliler ki bu Mübarek Millet o engin ferasetiyle her şeyi çok iyi gözlemliyor ve sıra kendisine geldiğinde de sözünü söylüyor. Söz söyleme sırası geldiğinde sözünü yine en güçlü bir şekilde söyleyecektir, bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın. İşte Ramazan ayındayız ve halkımız bir kere daha harekete geçti. Gücünüz yetiyorsa durdurun bakalım.

Gün ola, harman ola. Bir "Deniz Feneri" gider, (Burada ad önemli değildir.) onlarca kurulur. Kurulur ve çok daha büyük bir azimle ve inançla yılmadan yoluna devam eder. Bu böyle bilene!

Not: Kızılay ve Diyanet gibi devletin yönetiminde olan bir takım değerli kuruluşlar yardım götürmüş oldukları ülkelerde T.C. Devletini temsil ediyor. Bunun böyle olduğunu o ülkenin muhtaçları da biliyor. Bu derneklerin oluşturduğu imaj "Türk devleti bize yardım etti," dir. Elbette bu ülkemiz için büyük bir prestijdir. Ama öte yandan bir sivil toplum kuruluşu olan Deniz Feneri Derneği, Can Suyu Derneği, İ.H.H. ve benzerleri, halkın bizzat kendisini temsil ettikleri için bu derneklerce yardım götürülen ülke insanları nezdinde "Türk insanı" imajının oluşmasına yardımcı oluyorlar ve bu muhtaç insanlara Türk halkının yüce gönüllülüğünü gösteriyor. İşin bu yanı da çok önemli... 21. 07. 2011

Recep Akıl

Yazılar - Devlet ve Vatan

BAE ile 10 tane resmi anlaşma imzaladık. BAE'li bir yetkili basın toplantısında 10 milyar dolar tutarında bir yatırımdan ve bu miktarın tahsis edildiğinden söz etti.

Bu BAE değil miydi 15 Temmuz darbe girişimini destekleyen? Aynı BAE değil miydi bize karşı Yunanistan'ın yanında yer alan?

Libya'da Hafter'in, Doğu Akdeniz'de bizim karşımızda konumlanmış olan Mısır, İsrail ve diğer ülkelerin, Suriye'de PKK'nın yanında yer alan aynı BAE değil miydi? Vs.

Demek ki neymiş sabırlı, istikrarlı ve doğru bir politikayla aleyhine olan şeyi lehine çevirebilmişsin.

Şimdi bizimle yapmış olduğu bu doğrudan yatırım anlaşmalarına rağmen şimdiye kadar sürdürdüğü politikalarına yine de devam edebilecek mi?

Ben sanmıyorum. Çünkü ülkemize yapacakları yatırım bu on milyar dolarla sınırlı kalmayacak bence, arkası da gelecek.

Rasyonalite bunu gerektiriyor.

Bu anlaşmalar sayesinde Ortadoğu'da kartlar yeniden karılacak.

Mısır'la bir süredir ilişkiler olumlu yönde geliyor zaten. Sırada Suudi Arabistan var, o da gelecek. Hatta İsrail'le bile işler daha iyiye gidebilir.

Hani ne denir ülkeler arası ilişkilerde çıkarlar önde gelir, dostluklar, düşmanlıklar değil. Çok doğru bir tespit...

İstisnaları elbette ki var tabii ama dün dost olduğunla çıkarların ters düşerse düşman olursun, düşmanınla da çıkarlar örtüştüğünde dost.

Binlerce yıllık bir devlet aklının, geleneğinin ve tecrübesinin mirasçısı bir milletiz biz, çünkü çocuk değil. Neyin nerede ve ne zaman yapılması gerektiğini iyi biliriz. Yeter ki devletimizi yönetenler işlerini bilen, vatansever, liyakat sahibi insanlardan oluşsun.

Ben devletime güveniyorum, onun yanındayım. Ömrüm oldukça da yanında olacağım. Çünkü vatan, sağlam bir devletin varsa eğer, vatan olarak kalır.

Recep Akıl

Yazılar - Domates Biber, Patlıcan

Hani kış ortasında yaz sebzelerinin pahalılığından şikâyet ediyoruz ya, ne kadar haklı olduğumuzu, kendimize hiç sorduk mu?

Bence hayır... Peki, ne yapıyoruz o zaman? Tabi ki şikâyet ediyoruz.

En kolay şey...

Henüz seracılığın olmadığı dönemde sebze ve meyveler zamanında alınır yenilirdi. Hani Köroğlu'nun "tüfek icat oldu mertlik bozuldu," lafı var ya o hesap, seracılık başladı sebzelerin de tadı bozuldu.

Eskiden yazın bitimine yakın, sonbahar aylarında pek çok yaz sebzesi ve meyvesinden kışlık yiyecek, içecekler yapılırdı.

Tarhanası, erişttesi, yufkası, nişastasası, bulguru, peyniri, yağı ve dahi kışın dayanabilecek envai çeşit yiyecek de cabası...

İnsanlar bu kış hazırlıklarını yapmaya mecburdular çünkü köylü bir toplum olduğumuz için kış köyde zor geçirdi.

Gerçi hâlâ doğru bir biçimde şehirleşemedik ama köylü de kalamadık. İşin bu tarafı uzun hikâye...

Şimdiki gençlerin bu kış hazırlıklarından haberleri ve bilgileri var mı? Şüpheliyim. Duymuşlardır evet ama çoğu ne olduğunun ayırtında değil.

"Yapmak isteyen şimdi de yapabilir" diyenler olacaktır. Evet, haklılar günümüzde de bu hazırlıklar yapılıyor zaten.. Akla gelen her türlü yaz sebzesi ve meyvesiyle derin dondurucular leba leba dolduruluyor evet.

Cam kavanozlarda turşular, salçalar, konserveler üst üste sıralanıyor balkonlara, ya da evlerin müsait köşelerine.

Hamarat hanımlar tarhanasından, erişttesine varana kadar işi daha da ileriye götürüyorlar, iyi de ediyorlar.

Peki, o zaman kışın domates, salatalık, biber, patlıcan vb. yaz sebzelerinin fiyatları niçin bu kadar pahalı oluyor?

Hani iktisatçılar diyor ya " Serbest piyasada fiyatlar arz talep dengesine göre belirlenir," diye. Yoksa bu kural yanlış mı?
Yok değil. İhracat da etkiliyor ama asıl sebep başka, bizde iş yok bizde... Alıştırdılar bizi kolaycılığa, tembelleştik.

"Markette her şey var niçin uğraşım zaman ayıralım? Zaten sabahtan akşama çalışıp yoruluyorum. Akşam da dizi var..."

Değil mi?

Evet, o zaman şikâyet de yok. Kışın domates, biber yemeyecek Tv. de maç izleyip dizi seyredeceğiz. Hem börek bütün, hem çörek bütün olmuyor. çünkü.

Recep Akıl

Yazılar - Edebiyat Sanat İnternet

Her insan içinde birikenleri dışa vurmak istemiştir, zaman zaman. Söylemek isteyip de söyleyemediklerini bir yerlere karalamak isteğiyle eline kalemi kâğıdı almıştır hayatının bazı dönemlerinde.

Ya ilk gençliğinde bir aşk şiiri olmuştur bu sevgiliye yazılan, ya bir gurbet, ya hasret... Ya da ne bileyim bir ayrılık şiiri...

Kimi zaman da bu yazılanlar şiir değil düz yazı olmuştur ama her ikisinde de niyet aynıdır: Yüreğinde birikenleri dışa vurmak, boşalmak.

Eline kâğıdı kalemi alan herkes yazdıklarını mutlaka başkalarıyla paylaşmak ister kuşkusuz, ne kadar bu şekilde düşünmediğini söylese de böyledir bu.

Lâkin bunu yapabilmek öncelikle bir talep meselesi olduğu için bu gibi istekler çoğunlukla bir karşılık bulamaz ve bir kaç yakının okumasıyla sınırlı olarak yazılanlar yazıldıkları yerde kalırlar.

Yazıp çizdiklerini başkalarına ulaştırmanın yolu çok fazla değildir insanın. Ya süreli yayınlarla bunu yaparsınız ya da kitap haline getirip öyle ulaştırırsınız okuyucuya.

Her şerde olduğu gibi yayıncılık da bir arz talep dengesi üzerinde kurulduğundan okuma alışkanlığının "yok" denecek kadar az olduğu ülkemizde insanın ürettiklerini bu yollarla birilerine ulaştırması hiç kolay değildir.

Geriye bir başka yol kalıyor: Günümüzün ve galiba çağımızın starı olan 'Bilişim Teknolojisi' de denilen bilgisayar ve tabii ki buna bağlı olarak İnternet...

Bir ikinci yol da kendi kitabınızı kendi paranızla bastırıp kendi okuyucunuzu bulup onlara ulaştırmak.

İkinci şık pek kolay bir şey değil. Öncelikle paranız olmalı, kitap bastırmak için. Haydi diyelim para bulup kitabınızı bastırdınız. En az basım bin adet falan olmalı. (Daha az olabilir mi bilmiyorum) Bunca kitabı eğer dağıtabilecekseniz mesele değil ama eğer dağıtamıyorsanız bir başka sorun çıkıyor ortaya: Nerede saklayacaksınız bunca kitabı?

Kitap bastırıp dağıtmanın zorluklarına karşılık İnternet her konuda olduğu gibi edebiyat ve sanat alanında da yazıp çizmeyi seven amatörler için geniş imkânlar sunuyor.

Kullanılması gittikçe yaygınlaşan bu imkân elbette görmezden gelinemezdi. Nitekim öyle de oluyor.

Yıllarca yazılıp yazılıp bir yerlerde saklanan çeşitli yazıların (şiirlerin, öykülerin, vb.) gün yüzüne çıkmasını sağlaması bakımından İnternet çok büyük bir imkân.

Bu imkân sayesinde kenarda köşede kalmış pek çok yetenekli insan kendisini gösterme fırsatı buluyor.

Yani demem o ki 'internet' denilen şey o kadar da kötü bir şey değilmiş. Evet, eskiden çok zordu şimdi çok kolay yaz koy İnternet'e herkes okusun. Doğrusu ya bu duruma benim hiç itirazım yok.

Recep Akıl

Yazılar - Edebiyat Sanat ve İnternet

Her insan içinde birikenleri dışa vurmak istemiştir, zaman zaman. Söylemek isteyip de söyleyemediklerini bir yerlere karalamak isteğiyle eline kalemi kâğıdı almıştır hayatının bazı dönemlerinde.

Ya ilk gençliğinde bir aşk şiiri olmuştur bu sevgiliye yazılan, ya bir gurbet, ya hasret... Ya da ne bileyim bir ayrılık şiiri...

Kimi zaman da bu yazılanlar şiir değil düz yazı olmuştur ama her ikisinde de niyet aynıdır: Yüreğinde birikenleri dışa vurmak, boşalmak.

Eline kâğıdı kalemi alan herkes yazdıklarını mutlaka başkalarıyla paylaşmak ister kuşkusuz, ne kadar bu şekilde düşünmediğini söylese de böyledir bu.

Lâkin bunu yapabilmek öncelikle bir talep meselesi olduğu için bu gibi istekler çoğunlukla bir karşılık bulamaz ve bir kaç yakının okumasıyla sınırlı olarak yazılanlar yazıldıkları yerde kalırlar.

Yazıp çizdiklerini başkalarına ulaştırmanın yolu çok fazla değildir insanın. Ya süreli yayınlarla bunu yaparsınız ya da kitap haline getirip öyle ulaştırırsınız okuyucuya.

Her şerde olduğu gibi yayıncılık da bir arz talep dengesi üzerinde kurulduğundan okuma alışkanlığının "yok" denecek kadar az olduğu ülkemizde insanın ürettiklerini bu yollarla birilerine ulaştırması hiç kolay değildir.

Geriye bir başka yol kalıyor: Günümüzün ve galiba çağımızın starı olan 'Bilişim Teknolojisi' de denilen bilgisayar ve tabii ki buna bağlı olarak İnternet...

Bir ikinci yol da kendi kitabınızı kendi paranızla bastırıp kendi okuyucunuzu bulup onlara ulaştırmak.

İkinci şık pek kolay bir şey değil. Öncelikle paranız olmalı, kitap bastırmak için. Haydi diyelim para bulup kitabınızı bastırdınız. En az basım bin adet falan olmalı. (Daha az olabilir mi bilmiyorum) Bunca kitabı eğer dağıtabilecekseniz mesele değil ama eğer dağıtamıyorsanız bir başka sorun çıkıyor ortaya: Nerede saklayacaksınız bunca kitabı?

Kitap bastırıp dağıtmanın zorluklarına karşılık İnternet her konuda olduğu gibi edebiyat ve sanat alanında da yazıp çizmeyi seven amatörler için geniş imkânlar sunuyor.

Kullanılması gittikçe yaygınlaşan bu imkân elbette görmezden gelinemezdi. Nitekim öyle de oluyor.

Yıllarca yazılıp yazılıp bir yerlerde saklanan çeşitli yazıların (şiirlerin, öykülerin, vb.) gün yüzüne çıkmasını sağlaması bakımından İnternet çok büyük bir imkân.

Bu imkân sayesinde kenarda köşede kalmış pek çok yetenekli insan kendisini gösterme fırsatı buluyor.

Yani demem o ki 'internet' denilen Şey o kadar da kötü bir Şey değilmiş. Evet, eskiden çok zordu Şimdi çok kolay yaz koy İnternet'e herkes okusun. Doğrusu ya bu duruma benim hiç itirazım yok.

Recep Akıl

Yazılar - Ektiğini Biçersin

Koalisyon güçlerinin Suriye'deki DAES terör örgütünü bitirmek isteyeceğini ben hiç düşünmüyorum. Çünkü DAES'in silahlı gücünün neredeyse tamamı dışarıdan gelmiş yabancılardan oluşuyor.

DAES eğer bölgeden sökülüp atılırsa bu savaşçılar boşta kalacaklar. Boşta kalan bu militanların geldikleri ülkelere geri dönmeleri halinde (ki başka ne yapabilirler) köşelerine çekilmeyeceklerini bilmek için kâhin olmaya gerek yok.

Her türlü kullanıma açık olan bu militanları kullanmak isteyenler bir yerlerden çıkabilir ve bu birileri Avrupa ve ABD'yi kan gölüne çevirmek isteyebilir.

Dün gece Fransa Cumhurbaşkanı'nın "Çok korktum," demesinin altında yatan asıl neden de işte bu militanların boşta kalmaları halinde ortaya çıkabilecek belirsizliğin neler getirebileceğini bilememiş olmanın verdiği kaygıdır. Batıyı asıl bundan sonra çok daha zor günler beklemektedir.

Bir iki söz de Fransa'ya söylemek gerekir diye düşünüyorum.

Bir atasözümüz der ki "Ne ekersen onu biçersin." Yıllarca teröre destek veren bir ülke olarak Fransa şimdi ektiğini biçiyor. Evet, hiç onaylamıyoruz masum insanların ölümlerini ama gerçeği de ifade etmeden olmuyor.

Recep Akıl

Yazılar - Esas Mesele

Batıdan doğuya gidip oraları görenlerin kafasında oluşan ilk şey "Bu bölgede sorunun çözülebilmesi için fakirliğin ortadan kaldırılması gerekir," düşüncesidir.

Evet, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesi ekonomik bakımdan batı bölgelerine oranla çok geridedir. İş ve gelecek kaygısı bölgenin gençlerini umutsuzluğa itiyor. Önlerini göremiyor olmaları büyük bir sorun ama bununla bir şekilde baş etmesini öğrenmişler.

Bölgeyle ilgili olarak asıl büyük sorun Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin daha ilk kuruluşundan bu yana bu bölgede yaşayan Kürt halkının üzerinde uygulamış olduğu asimilasyon politikaları ve bu politikalardan vazgeçmeye de niyetinin olmayışdır.

He ne kadar Ak Parti Hükümetleri zamanında Kürtlerin kimliklerinin tanınması yolunda büyük adımlar atılmış, Kürtler lehine önemli iyileştirmeler gerçekleştirilmiş olsa da üzerlerinde zaman içinde oluşan güvensizlik duygusu tümüyle ortadan kaldırılamadığı için yapılanlara karşı duyarsız davranışlar sergilenmiştir.

Üstüne üstlük son zamanlarda gerek Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve gerekse hükümet yetkililerinin yanlış anlaşılmalı bazı sözleri de bölge halkı üzerinde devletin lehinde yeni yeni oluşmaya başlamış güvenin sarsılmasına ve "Başa mı dönüyoruz yine?" şüphesinin oluşmasına sebep olmuştur.

Mesele budur. Kadim şüphe duygusu yakıcılığını göstermiş ve Kürt halkı kendisini koruma refleksini harekete geçirmiştir.

Hata yapmak son derece insani bir durumdur. Hatasızlık sadece ve sadece Allah'a mahsustur. Kişi eğer bu gerçeğin farkında olarak yaşamını sürdürür ve hata yaptığında bunu kabul etme erdemini gösterebilirse eğer sonraki adımlarını daha doğru atabilme şansı elde eder. Aksi takdirde attığı her adımın yönünü geçmişindeki hataları belirler.

Ak Parti 7 Haziran seçimlerinden birinci parti olarak çıkmıştır evet ama önceki seçimlerde olduğu gibi bir zafer kazanamamıştır. Hatta bir başarısızlıktan bile söz edilebilir. Şimdi Ak Parti'ye gönül vermiş olan milyonlarca insanın Ak Partili yöneticilerden beklediği şey bu görece başarısızlığın sebeplerinin analizini gerçekçi ve doğru bir biçimde yapmaları, topu taca atmamalarıdır.

Gelecek dönemde Ak Parti'nin en kısa zamanda kendisiyle ilgili olarak Kürtler üzerinde oluşan şüphe tohumlarını dağıtıp onların yeniden tam güvenini kazanması birinci önceliği olmalıdır. Çünkü barışın en büyük teminatı hâlâ Ak Parti'dir. Ak Parti'siz bir barış asla mümkün değildir. Ama bu "Barış için herkes Ak Parti'ye mahkûmdur," demek de değildir.

Herkese görevler düşüyor kimse görevlerinden imtina etmemeli üzerine düşeni bihakkın yapmalıdır. Seçimler bitmiştir. Atmak tutmak da... Şimdi bütün taraflar sorumluluklarına sahip çıkmalıdır. Aksi takdirde hepimize yazık olur. Ülkemize yazık olur. Bu ülkenin insanlarına güvenen mazlum halkların umutlarına yazık olur. Haydi göreve! Hep birlikte! 29.07.2015

Recep Akıl

Yazılar - Filistin

29 KASIM 2012... Bu tarih Filistin için çok önemli ve çok özel bir günü ifade eden bir tarih. Bugün yapılan bir oylamayla Filistin artık Birleşmiş Milletlerde üye olmayan devlet statüsü elde etmiştir. "Üye olmayan devlet." Toplum değil, devlet! Şimdi sırada Filistin'in resmi olarak tanınması vardır. Bu da çok uzak değildir. Aslında bu oylama ile Filistin'in devlet olması resmi olarak olmasa da Birleşmiş Milletlerde artık kabul edilmiştir. Resmîyet kazanmasına ise sadece bir adım kalmıştır. Sonunda ne olursa olsun bu adım da atılacaktır.

Bu kararın alınmasında Türkiye'nin payı elbette çok büyüktür. Her platformda yerinde diplomatik ataklarla İsrail'e geri adım attırmış olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir kez daha bu Siyonist devlete ağır bir darbe vurulmasına ön ayak olmuştur. Yapılan oylamada görülmüştür ki İsrail'in lehine oy verenler sadece ABD, Kanada ve ABD'nin ekonomik yardımlarıyla hayatîyetlerini sürdüren ABD uydusu adı sanı bilinmeyen bir kaç Orta Amerika ada devletidir. Birleşmiş Milletlere üye olan devletlerin ezici bir çoğunluğu ve hatta hep İsrail'in yanında yer almış olan Fransa bile Filistin lehinde oy kullanmıştır.

Kararın ardından İsrail kasabı Netanyahu "Bu karar hiçbir şeyi değiştirmeyecek," demiş olsa bile o da biliyor ki gidişat İsrail'in aleyhinedir. İsrail için Davos'ta başbakan Erdoğan'ın çıkışı sonun başlangıcını oluşturmaktadır. Ardından İsrail'in Gazze'ye yardım malzemesi götüren Mavi Marmara gemisine uluslar arası sularda yapmış olduğu saldırı süreci bir adım daha ileriye taşımıştır. Bu hain terörist saldırı İsrail'e uluslar arası arenada büyük bir itibar kaybettirmiştir. Ve elbette bu itibar kaybına Türkiye'nin etkin diplomatik girişimleri büyük katkı sağlamıştır.

O günlerde Türkiye'yi pasif kalmakla suçlayanların bugün Birleşmiş Milletlerde ABD'ye rağmen alınan bu karardan sonra ne söyleyecekleri doğrusu ya merak konusudur. Gerçi Filistin'in devlet statüsü kazanması için verilen mücadele daha eskiye dayanmaktadır ama Türkiye'nin son yıllarda Siyonist İsrail aleyhine yürütmüş olduğu uluslar arası diplomatik girişimler bu karar sürecinin hız kazanmasına büyük katkı sağlamıştır. İsrail artık bölgede giderek kan kaybetmekte ve uluslar arası arenada hızla yalnızlığa itilmektedir. Bu durum bundan böyle Siyonist İsrail'i daha da saldırgan yapacaktır ama değişen hiçbir şey olmayacak, saldırganlığı onu daha da köşeye sıkıştırmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

İsrail'in en büyük hatası Türkiye'yi Ortadoğu'da emperyalistlerin parçalayıp bölerek suni olarak oluşturmuş oldukları Arap devletleriyle aynı kefeye koymuş olmasıdır. Bu güne kadar karşısında gerçek bir güç görmeyen İsrail, kuruluşundan beri bölgede kendisini hep desteklemiş olan Türkiye'yi karşısına almakla ve onun gücünü küçümsemekle nasıl bir yanlış yaptığını farkına varmıştır ama artık "Atı alan da Üsküdar'ı geçmiştir."

Bugün İsrail'e açık ya da gizli destek verenler bu Siyonist devlet güç kaybettikçe desteklerini çekmekten hiç çekinmeyeceklerdir. Çünkü insan, tabiatı gereği her zaman güçlü olanın yanında yer almıştır bundan böyle de bu şekilde davranacaktır. Yakındır, sıra Kudüs ile Ramallah'ı birbirinden ayıran duvarın yıkılmasına gelmiştir. "Sabırla koruk helva olur," denmiştir. Az kaldı, "Ben Filistin'in çiçeğiyim," diye haykıran küçük kızın babasının ve binlerce Filistinli şehidin kanlarının hesabı mutlaka sorulacaktır.

05.12.2012

Recep Akıl

Yazılar - Filistin, İsrail ve Siyonizm

İsrail, tarihinin en çaresiz günlerini yaşıyor, şu son zamanlarda. Bunun en önemli kanıtı da gün geçtikçe daha da fanatikleşen ve sertleşen hükümet etme anlayışları...

Hep korku içinde yaşadılar. Onca korkaklıklarına rağmen uluslar arası finans kapitalizmin temsilcilerinin her türlü desteğini arkalarına aldıklarından korkakların karakteri icabı, kıyıcı ve acımasızlar. Söz konusu korku o kadar içlerine işlemiş ki bu insanlık dışı kıyıcılıklarıyla mazlum Filistin halkına her türlü mezalimi uygulamaktan çekinmiyorlar.

İsrail'in Filistin halkına uyguladığı katliam ve soykırım, aslında çok önemli bir gerekçeye dayanmakta... Bütün söylediklerinin aksine İsrail en temelde daha en başından beri Filistinlilere uyguladıkları mezalim vasıtasıyla onları nefsi müdafaa durumuna getirip kendilerine saldırmaya teşvik ederek adım adım sonuca ulaşmak...

Nedir İsrail'in ulaşmak istediği temel Ortadoğu politikası? Bu hiç de sır değil. İlkokul çocuğu bile biliyor bunu. Ezelden beri Filistin olarak bilinen topraklarda egemenlik tesis etmek... Bu kadar basit... Bu İsrail'in olmazsa olmaz en temel devlet politikası... Adeta var olma sebebi...

1948 de kurulduğundan beri kendilerine "Vaat Edilmiş Topraklar" olarak gördükleri bu bölgeyi adım adım işgal edip nihayetinde tümünden sahiplenmek ve mülk edinmek... Siyonist İsrail'in bütün politikaları bu anlayışı hayata geçirmeye yönelik.

Ne yazık ki bunun başarılması için attıkları ilk adımlarda en büyük desteği Filistin'de yaşayan Filistinli Müslümanlardan aldılar, topraklarını teklif edilen olağanüstü miktarlardaki paralara satarak... Bu aymazlık on yıllardır sistemli bir şekilde uygulanan Filistinli soykırımının temelini oluşturmakta ... Ve artık çok geç...(Bu bölgeden İsrail'i söküp atmak hayalleri görenler daha gerçekçi olmak zorundadırlar.) Her geçen gün daha da sağlam bir biçimde yerleşiyorlar bu bölgeye. Elbette en büyük destekçileri A.B.D.'nin kayıtsız şartsız destekleriyle...

Peki, İsrail'e karşı yapılacak olan nedir? A.B.D.'nin kabul etmediği hiç bir yaptırım hayatiyet bulamaz, bu topraklarda. Ama bu demek değildir ki hiçbir şey yapılmaz. Elbette yapılabilecek çok şey var hâlâ. Ama bunun yolu bir takım sloganik söylemlerin geçmiyor. Bu türden söylemler mazlumların yanan yüreklerine bir nebze de olsa su serpebilir fakat sorunun çözümüne katkı sağlamaz.

Öncelikle yapılması gereken şey, Birleşmiş Milletler vb. gibi örgütleri etkin bir biçimde ve sürekliliğini de sağlayarak ve dahi uluslar arası kamuoyunu harekete geçirmek, bunları her an canlı tutmaya çalışarak başta A.B.D' olmak üzere İsrail'e destek olan diğer batılı ülkelerin önünü kesmeye çalışmak... Bir başka etkin yol da dünya kamuoyunun vicdanlarına seslenerek geniş bir kamuoyu desteği sağlamak... İsrail'e karşı uygulanabilecek daha pek çok yöntem de pekâla bulmak mümkün. Yeter ki içtenlikli hareket edilebilsin

Elbette uzun soluklu bir iştir tüm bu yazılanlar. Bunu ele alacak olan ulusun uzun vadeli bir devlet politikası ve buna bağlı olarak stratejiler üretmesi gerekmektedir... (Bu Türkiye de olabilir bir başka devlet de. Ama görünen o ki iş bizim üzerimizdedir.)

Devletlerarası ilişkilerde gelişmeler bugünden yarına değişemez. Sabırlı olmak ve doğru politikalar üretmek şart. Bugünkü hükümetimizin elinden geleni yaptığı kanısındayım ben. Ama yeterli olmadığını söyleyenlerin de fikrine saygı duyarım. Elbette

alternatiflerini ortaya koymak koşuluyla...

İş yapan yanlış da yapar. Bu anlayıştan bakarak ve önyargılarımızı da bir kenara bırakarak, eğer böyle bir niyeti varsa hükümetin uzun vadeli bir Ortadoğu Politikası oluşturmak için göstereceği çabalara katkılar yapıp destekleyerek bu politikaları "Devlet Politikası" haline getirmek lâzım. Günlük siyasi çekişmelere bu önemli misyon kurban edilmemelidir. Aksi taktirde gelecek bir zamanda bir Filistin'den söz etmek mümkün olmayacaktır.

Filistin ile işini bitiren bir İsrail'in gözünü nerelere çevireceği ise zaten bilinen bir gerçektir. Salt bu yüzden ülkemizin ne pahasına olursa olsun Filistin'in yanında yer alarak İsrail Siyonizm'inin önünde set olmak gibi bir tarihi görevi vardır.

İsrail bu son saldırısıyla aslında kendi ayağına bir kurşun sıkmış oldu. Bunu yaparken de her zamanki gibi kendisini kayıtsız şartsız destekleyenlerden cesaret alarak yaptı. Sağlam durulabildiği takdirde giderek yalnızlaşmaya ve eski desteklerini tek tek kaybetmeye başlayan bu Siyonist ve terörist devlete dur diyebilmenin belki de en elverişli zaman dilimi içindeyiz. Bu fırsatı ne olursa olsun heder etmemek lazım. Bunun da yolu hükümete hiç değilse bu uğurda atacağı doğru adımlarda destek olunmalıdır. Yüksek siyasetin gereği budur. 31.05. 2010

Recep Akıl

Yazılar - Golan Tepeleri ve Suriye

Bugün Siyonist İsrail'in işgali altında bulunan Golan Tepeleri Suriye'ye ait bir toprak parçasıdır. Ülkenin güneyinde yer almaktadır. Golan Tepeleri yaklaşık olarak 1800 km kare bir alanı kaplamaktadır ve Filistin ile 100 km.lik ortak bir sınır çizgisine sahiptir. Zengin su kaynaklarını içinde barındıran Golan Tepeleri, su sıkıntısı içinde olan Siyonist İsrail için hayati bir öneme sahiptir

Golan Tepeleri'nin taşıdığı bu stratejik ve jeopolitik değer sebebiyle Siyonist İsrail'in her zaman üzerinde durduğu bir konu olmuştur. Her ne kadar Siyonist İsrail, Ürdün Nehri batı yakasıyla Gazze Şeridi'nde yaptıklarına benzer biçimde Golan meselesine de aynı şekilde dini bir kılıf uyduramamışsa da bu bölgenin sahip olduğu coğrafi konumunun hassasiyetinden ve burada bulunan içme suyu kaynakları yüzünden Golan'ın "Büyük İsrail" haritasında sürekli olarak yer alması için elinden geleni ardına koymamakta ve bu bölgenin denetimini sürekli olarak elinde bulundurmaya istemektedir.

Suriye ile İsrail teknik olarak savaş halinde iki devlettir. Aralarında ateşkes vardır ama barış yoktur. Bu durumda insanın aklına ister istemez bazı sorular geliyor ve bunları sormadan da edemiyor. Meselâ Suriye niçin İsrail'le 45 yıldır bir barış antlaşması yapamamıştır? Neden 45 yıldır işgal altındaki toprakları için ufacık da olsa bir adım atmamış, atamamıştır?

Elindeki silahlarla ve ordusuyla dün babası bugün bizzat kendisi en acımasız bir biçimde saldırıp halkına aslan kesilen Beşşar Eset aynı cevvaliyeti topraklarını işgal ve sonra da tek taraflı ilhak ettiğini ilan etmiş olan Siyonist İsrail karşısında göstermemekte ve 1967 den bu yana sessiz sedasız işgale boyun eğmektedir?

Ortadoğu'daki nispeten organize ordulardan birisine sahip olan Beşşar Eset bu gücünü İsrail karşısında kullanmaktan hep çekinmiştir? Çünkü çok iyi bilmektedir ki İsrail ile girişeceği bir savaşta kâğıttan kaplan olduğu hemen ortaya çıkacaktır. Zaten geçmişte ne babasının böyle bir niyeti olmuştur ne de kendisi bugün böyle bir isteğe sahiptir. Beşşar'ın beslediği ordunun ne işe yaradığı ve ne niyetle beslendiği ise son bir yıldır açık bir biçimde ortaya çıkmıştır.

Demokratik bir yönetime kavuşması bölgedeki güç dengelerini değiştireceği için Suriye'nin böyle bir yönetime sahip olmasını elbette istemeyecek olan ilk ülke İsrail olacaktır. Çünkü demokratik bir Suriye, Siyonist İsrail için de ve onun en büyük hamisi ABD için de büyük bir sorundur. Bu nedenle demokrat bir Suriye'yi İsrail'in ve ABD'nin desteklemesi mümkün görünmemektedir ve yine bu nedenle her iki devlet de Suriye'de süren iç savaşla ilgili olarak sessiz kalıyor gibi görünüp alttan alta Eset yönetimini desteklemektedir.

Ne olursa olsun, kim desteklerse desteklesin, bilinmelidir ki eninde sonunda Beşşar Eset o kaçınılmaz sona doğru hızla ilerlemektedir. Ne çok güvendiği ordusu, ne Siyonist İsrail ne ABD ve ne de diğer batılı, doğulu ülkeler onu bu sondan kurtarabilecektir. Beşşar Eset ve yarıdakçuları tarihin çöplüğündeki o müstesna yerlerini mutlaka ve mutlaka alacaklardır. Çünkü Suriye halkı artık özgürlüğün tadını almıştır ve asla bunu elinden bırakmayacak, sonuna kadar savaşıp amacına ulaşacaktır. 21.05.2005

NOT: Bu yazı Suriye İçsavaşı'ndan çok önce 2005 yılında yazılmıştır. Bugün artık ismi var olsa bile pratikte artık Suriye diye bir devlet yoktur. Aynı topraklarda onun yerine çok parçalı bir yapılanma vardır. Kaldı ki bu durum da geçicidir.

Recep Akıl

Yazılar - Gündem

Seçim barajının adil olmadığı gerekçesiyle AYM'ye kim başvurdu bilmiyorum. Aslında çok da ilgilenmiyorum AYM'nin bu pası gol yapma çabaları da beni hiç enterese etmiyor. Keşke bu baraj kalksa... Kalksa da herkes bir rahatlasa.

Aslında barajla ilgili olarak daha önce çıkmış olan tartışmalarda Ak Parti ihmalkâr davranmayıp doğru bir tavır geliştirerek seçim sisteminde o günlerde bir değişikliğe gitmiş olsaydı bu günlerde yaşanan bu kıyıtırıktan tartışmalarla zaman kaybedilmiş olunmaz, ülke bu gün bedava bir gerginliğin içine itilmemiş olurdu. Ama kendisinin de işine geldiği için Ak Parti haklı olarak barajın kalkmasıyla ilgili olarak ısrarcı olmadı. İyi mi oldu? Doğrusu ya hiç iyi olmadı. AYM'ye yapılan bu kişisel başvuru küçük de olsa ülkede hiç yoktan yeni bir gerginliğe yol açtı.

Öte yandan bu tartışmalar sürüp giderken, hükümetin ve Ak Parti'nin bu konuda görece suskun kalması da çok manidar. Belli ki Ak Parti bu seçim barajıyla şimdilik pek ilgilenmiyormuş gibi yapıyor. Bence iyi de yapıyor. Çünkü amaçlanan şey gündem belirlemek, belirlenmiş olunan bu gündemin içine hükümeti de çekip yapay tartışmalarla onu meşgul ederek dikkatini dağıtmak. Ama bu hamle de boşa çıkacak bir kere daha başarılı olunamayacaktır.

Ülkede 12 yıldır gündemi belirleyen hep Ak Parti olmuştur. 27 Nisan e-muhtıra gibi, 7 Şubat MİT krizi gibi, Gezi olayları, 17-25 Aralık paralel darbe girişimi vb. gibi kendisini zor duruma düşürmeye, yok etmeye yönelik hamleleri bile bertaraf edip aleyhineymiş gibi görünen girişimleri lehine çevirerek her seferinde belirleyen taraf olmuş bir kadronun baraj tartışması gibi kıyıtırık bir tartışmayla alt edilebileceğini düşünmek bile bunu düşünenlerin zekâ seviyelerini ortaya koyması bakımından ibretlik bir örnek olsa gerektir.

Baraj konusuyla ilgili olarak asıl tartışma AYM'nin vereceği karardan sonra başlayacak ve her zamanki gibi bu tartışmayı da Ak Parti yönlendirip kendi lehinde bir kulvara taşımaya başaracak, "Baraj kalkacak mı kalkmayacak mı?" Sorusunun cevabını yine Ak Parti verecek ve verdiği bu cevabın gereğini yapacaktır. Diğerleri de her zamanki gibi nal toplamaya devam edeceklerdir.

Bu baraj konusu bir kere daha göstermiştir ki ülkede gerçek bir siyasi muhalefet yoktur. Hele hele iktidara alternatif bir parti hiç yoktur. Bu da ne yazık ki ülkemiz için, ülkemizin daha sağlam temellere dayandırılarak geliştirilebilmesi için büyük bir eksikliktir. Böyle olunca da ölümüne girilmiş bir yarışta tek kanatla ne kadar uçulabilirse ülke de o kadar uçabilmekte, ağır aksak, seke seke, varış noktasına doğru ilerlemek için canhıraş bir mücadele vermeye devam etmektedir. Başarmaksa, mukadderdir.12.11. 2014

Recep Akıl

Yazılar - Hak ve Birey

Demokratik toplumlarda her birey onaylamadığı şeyi yasaların kendisine çizmiş olduğu sınırlar içinde protesto etme hakkına sahiptir. Ama hepsi o kadar daha fazlası terör olur.

Yine aynı zamanda hiç kimse kendi protestonu yaparken başkalarının haklarına tecavüz etmek, onlara zarar vermek gibi bir hakka da sahip değildir. Çünkü kendisine ters düşen, istemediği, onaylamadığı bir şey bir başkası için doğru olabilir.

Buna da saygı duymak zorundadır. Aksi takdirde kendi fikrini dayatmış olur ki böyle bir davranış hiç demokratik değildir.

Düşüncelerimizi beğenmedikleri, kabul etmedikleri için karşımızdakine baskı yapmaya kalkışmak başkalarının demokratik haklarını gasp etmek anlamına gelir. Böyle bir durum kişiyi haklı bile olsa zor durumlara düşürür.

Hele bir de protestomuzu yaparken çevreye ve başkalarına zarar veriyorsak durum çok daha vahim bir hal alır ki hiçbir demokratik devlet buna izin vermez. İzin vermediği, müdahale ettiği için de haksız olmaz.

Demokratik ülkelerde seçilmiş olan yönetimler halk adına halka hizmet verirler. Bu sebeple her yapacağı iş için halkın karşısına geçip "Bunu istiyor musunuz?" Diye sormazlar.

Çünkü zaten seçilmek için halkın önüne çıktıklarında yapmak istediklerini belli bir düzen içinde ve projeler çerçevesinde ortaya koymuşlar ve yine zaten bunun için seçilerek göreve gelmişlerdir.

Öte yandan seçilmiş bir hükümetin öngörmüş olduğu projeleri hayata geçirmek istemesi aynı zamanda onu seçenlere vermiş olduğu bir tür cevaptır da.

Yönetimlerin kendisini seçenlere bu cevabı vermek istemesine karşı çıkmak bir hak olsa bile bu hakkın kullanımı sırasında uygulanacak yöntemlerin seçiminde yapılacak tercihler karşımızdakilerin haksızlığa uğramasına sebep olmamalıdır.

Hiç kimse sonsuz bir özgürlüğe sahip değildir.

Özgürlük denilen şeyin de belirlenmiş sınırları vardır. Kendimize özgürlük isterken başkalarının özgürlüğünü de en az kendimizinki kadar düşünmemiz insan olmanın asgari şartlarındandır.

Aksini söylemek söyleyenin ilk önce kendisini zor durumda bırakır. Hiç kimsenin kendisini böyle zor bir duruma düşürmesi doğru değildir.

Akıllı insan zaman zaman kendisini yapıp ettiklerinden dolayı hesaba çekmeyi bilen insandır. Bunu yapması kendi lehine bir durumdur. Çünkü insan kendisiyle bu hesaplaşmayı yapmasa bile günü geldiğinde kendisiyle hesaba mutlaka oturulacaktır.

"Tüm bunları bilmeyen mi var?" Diye insanın aklından bir soru geçebilir. Evet, doğru bunları her kes bilir. Peki, o zaman niçin hayata geçirilmesi konusunda isteksizlik gösterilir?

Recep Akıl

Yazılar - Hatırla Sevgili

60'lı yıllarda iki aile... Birincisi, her ne kadar baba milletvekili olsa da iyi bir eğitim alamamış, günün elitlerinin yaşam tarzına uygun sosyal çevreye yabancı, uzak ve hatta geri kalmış biri.

Anne, her ne kadar milletvekili hanımı olmanın sağlamış olduğu refah sebebiyle evde bir takım yardımcılara sahip olsa da gününü çay partilerinde, komşu gezmelerinde geçiren kendi halinde bir ev hanımı.

Çocuklarsa okula gidip gelen, sağda solda haylazlık yapan, zamanın modası müziklerini dinleyen, giyim kuşamlarını taklit etmeye çalışan sıradan kendi halinde bireyler.

Kimilerinin bu günlerde "göbeğini kaşıyan adam," bidon kafalı falan dediği kesimden yani. Kısacası yurdum insanını temsil eden sıradan bir aile.

İkincisi ise babanın hukukçu, annenin doktor, onlarla birlikte yaşayan halanın gazeteci olduğu, bir aile... Öyle bir aile ki evlerinde kitap, dergi, gazete falan okunuyor, okunan bu gazete ve dergilere makaleler falan yazılıyor.

Öyle bir aile ki çevreden büyük saygı ve hürmet görüyor. Öyle bir aile ki Memleket meselelerine karşı son derece duyarlı, sorumluluğunu bilen, her şeyden haberdar, statü sahibi, kusursuz seçkin bir aile... Bu seçkin, bu elit ailenin çocuklarının da elbette en iyi okullarda okumuş olması hiç de sürpriz olmaz. Öyle değil mi?

Bu iki aile birbirlerine komşu. Babalar çocukluktan beri arkadaş. Milletvekili Demokrat Partili. Doğal olarak onun hukukçu olan çocukluk arkadaşı da CHP li tabi.

Sözünü etmiş olduğumuz şey bir televizyon dizisi. Birkaç yıl önce ATV kanalında "Hatırla Sevgili" adıyla yayınlanan bir dizi. Söz konusu bu iki ailenin etrafında dönen, ellili yılların sonuyla altmışlı ve yetmişli yılları anlatan bir dönem dizisi...

Bu dizide anlatılmak istenen şey çok basit. Demokratlar saldırgan ve kanun tanımaz, buna mukabil CHP'liler mağdur ve masum. Demokratlar faşist, barbar ve baskıcı, ama CHP'liler son derece özgürlükçü, barışçı ve medeni...

Dizi bu minval üzere sürüp gidiyor, Sözü daha fazla uzatmanın anlamı yok. Anlatılmak istenen çok açık, bu diziyi yapanlardan da yayınlayanlardan da tersini beklemek beyhude olur. Ne söylense kâr etmez.

Ama bir şeye de dikkat çekmek gerekiyor. Öyle bir dönemde yayınlanmıştı ki bu dizi Ak Parti'nin artık yavaş yavaş iktidar olma durumundan muktedir olmak için göstermiş olduğu çabayla aynı tarihlere denk düş(ürül)müştü.

Bir şey artık çok açık. Bu statükocu, seçkinci, oligarşik yapılanmayı temsil eden zihniyetin eli bu ülkenin üzerinden mümkün olan en kısa sürede çektilmedikçe ne yazık ki bu millet hak etmiş olduğu huzura kavuşamayacak.

Maliyeti ne olursa olsun başlatılmış olunan bu topyekûn yeniden yapılanma hamlesi büyük bir azim ve inançla devam ettirilmelidir. Hiçbir şey bu milletin özgürlüğünden ve refahından daha değerli değildir. 06. 06.2007

Recep Akıl

Yazılar - Hedef Dava Ya Da Mefkûre

İsrail Filistin'de her geçen gün daha fazla toprağı işgal ediyor?

Sadece Filistin değil Suriye'ye ait Golan Tepeleri'ni de işgal altında tutuyordu, şimdilerde ilhak etmenin planlarını yapıyor.

Sadece bu kadar mı? Elbette değil. Öteden beri Siyonistlerin vaat edilmiş topraklar (Arz-ı mevut) olarak kabul ettikleri Nil ile Fırat arasında kalan bölgeyi gözlerine kestirmiş oldukları bilinen bir durumdur ve uyguladıkları politikalarla ve aldıkları desteklerle de bu amaçlarına adım adım ilerlemektedirler.

Peki, ama Siyonizm bu gücü ve cesareti nereden alıyor?

Elbette ki kendisine koymuş olduğu hedeften. Nedir hedefi? Büyük İsrail...

Hedefine ulaşabilir mi? Bu soru bu yazının konusu değil.

İsrail'i bir kenara koyalım ve burada çok basit bir soru daha soralım. Bir şeyi elde edebilmek için hedef koymak yeterli midir?

Değildir elbette.

Eğer önünüze bir hedef koymuşsanız o hedefe ulaşabilmek için elinizde bazı şeylerin olması lazım.

Yani bir davanız olmalı, yani bir mefkûreniz.

Olması da yetmez, bunlara tüm varlığınızla inanmış olmanız ve ne olursa olsun asla vazgeçmeden mücadele edebilecek azim ve kararlılığınız olmalı.

Buna adanmışlık deniyor. İnanmış olduğunuz davaya kendinizi adamamışsanız başarıya ulaşabilmenizin hiç mümkünü yok.

Karşılaşılan zorluklar zaman içinde o hale gelir ki insanın tüm gücünü ve enerjisini bitirir.

Adanmışlık ruhu işte tam da burada devreye girer ve kişiyi vazgeçmekten alı kor ona yeniden ayağa kalkma cesareti ve mücadele etme azmi kazandırır.

FETÖ'cüler meselâ... Ya da (bir davayı temsil etmiyor olmasına rağmen) körü körüne bağlı oldukları partilerinden asla vazgeçmeyen ve kızıp durduğumuz CHP'liler meselâ.

Hep kötü örnekler değil mi? Evet, öyle...

Ama var mı iyi bir davanız? Varsa ona ne kadar sahip çıkıyorsunuz, çıkabiliyor musunuz? Bu sorulara samimiyetle cevap vermek lâzımdır.

Recep Akıl

Yazılar - Hedef, Dava Ya Da Mefkûre

İsrail Filistin'de her geçen gün daha fazla toprağı işgal ediyor?

Sadece Filistin değil Suriye'ye ait Golan Tepeleri'ni de işgal altında tutuyordu, şimdilerde ilhak etmenin planlarını yapıyor.

Sadece bu kadar mı? Elbette değil, bilindiğı gibi Yahudilerin vaat edilmiş topraklar (Arz-ı mevut) olarak kabul ettikleri Nil ile Fırat arasında kalan toprakları da gözüne kestirmiş durumda ve uyguladığı politikalarla ve aldığı desteklerle bu amacına adım adım ilerliyor.

Bu gücü nereden alıyor?

Elbette ki kendisine koymuş olduğu hedeften. Nedir hedefi? Büyük İsrail... Hedefine ulaşabilir mi? Bu soru bu yazının konusu değil.

İsrail'i bir kenara koyalım ve burada çok basit bir soru soralım şimdi: Bir şeyi elde edebilmek için hedef koymak yeterli midir?

Değildir elbette.

Eğer önünüze bir hedef koymuşsanız o hedefe ulaşabilmek için elinizde bazı şeylerin olması lazım.

Yani bir davanız olmalı, yani bir mefkûreniz.

Olması da yetmez, bunlara tüm varlığınızla inanmış olmanız ve ne olursa olsun asla vazgeçmeden mücadele edebilecek azim ve kararlılığınız olmalı.

Buna adanmışlık deniyor. İnanmış olduğunuz davaya kendinizi adamamışsanız başarıya ulaşabilmenizin hiçbir mümkünü yok.

Karşılaşılan zorluklar zaman içinde o hale gelir ki insanın tüm gücünü ve enerjisini bitirir.

Adanmışlık ruhu işte tam da burada devreye girer ve kişiyi vazgeçmekten alı kor ona yeniden ayağa kalkma cesareti ve mücadele etme azmi kazandırır.

FETÖ'cüler meselâ... Ya da (bir davayı temsil etmiyor olmasına rağmen) körü körüne bağlı oldukları partilerinden asla vazgeçmeyen ve kızıp durduğumuz CHP'liler meselâ

Hep kötü örnekler değil mi? Evet, öyle...

Ama var mı iyi bir davamız? Varsa ona ne kadar sahip çıkıyoruz, çıkabiliyor muyuz? Bu sorulara samimiyetle cevap vermemiz lâzım.

Recep Akıl

Yazılar - Heykel

Eskiden beri bu heykel işine çok rağbet eder CHP'li belediyeler. "Sanat" der, "sanatçı" der ellerinde bulundurdukları şehirleri heykellerle doldururlar.

Çok büyük paralar harcarlar bu heykel işine, akıl almaz paralar. Üstüne üstlük bir de bunu "millete hizmet" diye yutturmaya çalışırlar.

Ağababaları kendisi de bir heykeltıraş olan Eskişehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen. Adam Eskişehir'i heykellerle donattı. o kadar ki insan nereye çevirse başını, öküz başlı bir eşek heykeline çarpıyor.

Sahi kaç paradır acaba öküz başlı eşek heykeli? Yok canım heykel falan yaptıracak para yok bende benimkisi merak işte, öylesine sordum.

Diğerleri de ondan aşağı kalmıyor. Gün geçmiyor ki bir CHP'li belediye başkanı elinde makas bir örtünün önünde durup heykel açılışı yapmasın.

Yönettikleri şehir hizmet bekliyormuş, çöpler toplanmıyormuş, ulaşım yerlerde sürünüyormuş, vs. vs. umurlarında değil. Heykel yapıyorlar ya hizmet için yeterli onlara göre.

Her halde bu heykel meselesinde bizim bilmediğimiz bir keramet var da biz sanattan, sanatçıdan bihaber garibanlar mı anlayamıyoruz, bilemedim.

Neyse uzatıp da cahilliğimizi daha fazla açık etmeyelim. Heykel önemli demek ki.

Recep Akıl

Yazılar - Hicret

Her ne kadar sözlük anlamı "terk etmek, ayrılmak bir yerden bir yere göç etmek" demek de olsa "HİCRET" denince akla İslam anlayışına göre Hazreti Peygamberimiz efendimiz aleyhisselâtu vesselâmın arkadaşlarıyla birlikte Miladi 622 yılında Mekke'den Medine'ye göç etmesi olayı gelir.

Mekkeli müşriklerin uygulamış oldukları büyük baskı ve zulümler karşısında kimi Müslümanlar daha fazla dayanamayıp yığınlığa düşmüşler bu durum da efendimiz aleyhisselâtu vesselâmı ziyadesiyle üzmüştü.

Bu sorun karşısında nasıl davranması gerektiğiyle ilgili olarak sahabisiyle istişarelerde bulunan Hz. Peygamberimiz efendimiz Alınan karar gereği bazı Müslümanları ayrı zamanlarda iki kafile halinde Habeşistan'a (bugünkü Sudan'a) göndermiştir.

Müslümanların Habeşistan'a bu gidişleri ilk hicret olarak tarihe geçmiştir ama asıl büyük hicret Müslümanların ve Efendimiz aleyhisselâtu vesselâmın ikinci Akabe biatından sonra Medine'ye yapmış oldukları göçtür.

Akabe Mekke'nin iki kilometre kadar dışında bir beldedir. Efendimiz Aleyhisselâm bu bölgede iki yıl üst üste Medineli eşrafla buluşmuş Medineliler Hz. Peygamberimizi kendi şehirlerine davet etmişler efendimiz de bu daveti kabul ederek onlarla orada karşılıklı olarak sözleşmişlerdir.

İkinci Akabe biatından sonra da önce gitmek isteyen sahabiler peyder pey Medine'ye hicret etmişler en son olarak da Hz. Peygamber aleyhisselâtu vesselâm efendimiz yanında Hz. Ebubekir'le birlikte Medine'ye hicret etmiştir.

Kuran'da bu Müslümanlar "Muhacirler" (hicret edenler) olarak anılmışlardır. Allah Kuran'da "İman edenler, hicret edenler, Allah yolunda cihad edenler ve onları barındıranlar ve onlara yardım edenler, işte onlar gerçek müminlerdir. İşte onlar için mağfiret ve tükenmeyen rızık vardır." (Enfal-74) diye buyurarak Muhacirleri ve elbette aynı zamanda onlara yardım edenleri övmüştür.

Ve yine Allah Tövbe suresi 30. ayeti kerimesinde "İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda malları ve canlarıyla cihad edenler Allah katında derecesi en büyük olanlardır. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir." diye buyurarak hicreti ve hicret eden Müslümanları övmüştür.

Çünkü muhacirler imanları uğruna evlerini, barklarını, yerlerini, yurtlarını bırakıp, terk etmiş, Allah yolunda çeşitli eziyetlere ve zulümlere katlanmış onlara bu eziyetleri yapanlarla mallarını ve canlarını ortaya koyarak savaşıp mücadele etmişlerdir.

Hicret İslam tarihi içinde o kadar önemli bir olaydır ki bir örnek verilecek olunursa Hz. Peygamberimiz efendimizin nübüvveti ya da doğduğu yıl değil de Mekke'den Medine'ye yaptığı göç İslam Takvimi'nin başlangıcı olarak kabul görmüştür.

Günümüzde hicret (bir yerden bir başka yere göç etme) imkânları maddi şartlar yüzünden -Özellikle de ülkeden ülkeye- çok kısıtlıdır. Ama hicret salt bir yeri terk etmek anlamı da taşımaz, taşımamalıdır. Dilerse insan mecazi olarak da hicret etme imkânlarını araştırıp hayatına tatbik edebilir.

Meselâ günah işlemekten tövbeye yönelmek gibi... Ve yine meselâ kin gütmekten, Müslüman kardeşine kötü niyet beslemekten vazgeçerek olumlu davranışlara yönelmek

gibi... Gıybet etmekten, iftira atmaktan, sakınmak gibi...

Kısaca genel olarak güzel dinimizin kötü dediğini kötü, iyi dediğini iyi bilerek davranışlarımızı buna göre düzenleyip Allah'ın rızasına kavuşmak için çaba göstermek gibi...

Evet, hicret, sadece maddi anlamda bir yerden bir yere göç etmek olarak anlaşılmalıdır. Bir başka deyişle insanın, eğer isterse kendi içine doğru yapacağı yolculuğa da bu adı vermek pekâlâ mümkündür.

Bir şartla ki: İçine doğru yapacağı yolculuğa çıkmadan önce seçeceği kılavuza dikkat ve özen göstereceğini ve bu yolculuktan kendine göre dersler çıkaracağını.

Recep Akıl

Yazılar - Hodri Meydan

Kendilerine çok güveniyorlardı. Hükümeti devirip devleti ele geçireceklerinden o kadar emindiler ki başlattıkları operasyondaki büyük açıkları bile görmezden geldiler. Nasılsa devlet ellerine geçtiği zaman bu açıkları, hukuksuzlukları kimse onlara göstermeye cesaret edemezdi.

Yargı ellerindeydi, polis de öyle. Devletin pek çok biriminde yıllar ve yıllar boyu çok iyi örgütlenmişler ve hiçbir engelle karşılaşmadıkları gibi destek bile görmüşler ve devletin içine sinsice sızmışlardı. Engelle karşılaşmamışlardı çünkü bukalemun gibi her renge girmek bunların en önemli karakteristik yapılarıydı ve bu sebepten kendilerini iyi saklıyorlardı.

Destek görmüşlerdi çünkü onlara destek verenler bu ülkenin mütedeyyin insanlarıydılar ve bunları dünyanın her tarafında İlay-ı Kelimetullah için çalışan gönüllüler olarak biliyorlardı. Kendilerini altın nesil olarak tanıtmışlar ve buna da her kesimden her türlü insanı inandırmışlardı.

Makyavelli bile bunların bu sinsilikleri karşısında çirak kalırdı. Onların bu sinsilikleri karşısında bu iyi niyetli iyi insanlar silahsızdılar ve ne yazık ki bu iyi niyetli iyi insanlar sırf bu iyi niyetleri sebebiyle kandırıldıklarını çok geç anladılar.

Kendilerine çok güveniyorlardı. Çünkü arkalarındaki güç onları buna inandırmıştı. Mademki harekete geçmeleri istenmişti o halde zamanı gelmişti. Artık Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kendilerini kontrol eden sahipleri adına ele geçirebilirlerdi.

7 Şubat 2012 de ilk hamlelerini yaptılar. Gerçekleştirmiş oldukları görünüşte vesayet odaklarını ve cuntacıları yargı karşısına çıkartıyorlarmış gibi yapıp sahte ve uydurma delillerle TSK'yı hedef alan Ergenekon operasyonları sayesinde halkın gözünü boyamayı başardıkları için atacakları her adımın destek göreceğinden çok emindiler.

Kendilerine o kadar çok güveniyorlardı ki bu aşırı güven duygusu sebebiyle yapmış oldukları hamlenin yanlışlığını göremediler, ya da önemsemediler.

Asla "kusursuz iş yaptım," dememek lazım. Çünkü insan elini değdiği hiçbir şey kusursuz değildir. Kusursuz olan bir tek Allah'tır. Aşırı güven duygusu üst üste büyük hatalar yapmalarına sebep oldu bunların. 7 Şubat yenilgisinden de bu güven duyguları sebebiyle kendilerine lazım olan dersi çıkartamadılar. İyi ki de çıkartamadılar.

Sonra birkaç tane ağacı bahane edip ülkeyi kargaşa ve istikrarsızlığa sürüklemek suretiyle iktidarı devirmek isteyen Gezi Parkı olaylarının vatan millet haini faillerine gizliden destek olmak suretiyle kendilerini biraz daha açığa çıkardılar.

Ve son... 17-25 Aralık darbe girişimi... Maske düştü gerçek yüzleri ortaya çıktı. Niyetlerini iyiden iyiye belli ettikleri bu son ihanet hamlesinde de daha önce nasıl çuvalladıysalar bir kere daha hem de bu sefer çok büyük çuvalladılar

Darbeci işbirlikçilerin aslında en büyük beklentileri, yapmış oldukları bu operasyonlara halkın görünürde tepkisiz kalmasıydı. Ama yanıldılar, hem de fena halde yanıldılar.

Bu sefer olmazdı, bu sefer iş başkaydı. Çünkü bu sefer harekete geçenler Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin varlığına öncekilerden çok daha ağır bir darbe vurmaya ve

ülkeyi paramparça etmeyi amaçlıyorlardı.

Buna asla izin verilemezdi ve bu sefer önceki darbelerden farklı olarak darbeci işbirlikçiler karşısında sesini yükseltmeyi bilen, cesaretle karşı duran gerçek bir lider vardı.

Onlar yalnız değildiler artık. Öyleyse bu liderin sesine kulak vermeli ihanet karşısında onlar da tepkisiz kalmamalıydılar. Öyle de yaptılar liderlerini takip ettiler. İşte darbecilerin hesap edemedikleri şey bu direnme isteği ve kararlılığıydı. Bu kararlılık karşısında çok fena halde dengelerini kaybedip yalpalamaya başladılar.

Lider de liderliğini göstermiş, tepkisiz kalmakla malûl bu halkının önüne düşmüştü artık. Tırnaklarıyla kazıya kazıya geldiği bu yerde kararsızlık göstermek, tereddüt etmek, yılmak bir anlamda yenilgi demek anlamı taşırdı ki bu da ona asla yakışmazdı.

O da kendisinden bekleneni yaptı ve bir kere daha bütün varlığıyla kendisini ortaya koydu. Halk da bu güveni boşa çıkartmayıp, kendisinden bekleneni yaparak hiç tereddüt göstermeden liderini yalnız bırakmadı.

Evet, "At sahibine göre kışner" di. Öyle de oldu.

Ülkenin bütün meydanlarında görülmemiş bir coşkuyla ve kararlılıkla darbecilere sesini öyle bir yükseltip onlara haddini öyle bir bildirdi ki darbeci müptezellerin bütün ezberleri bozuldu, resmen abondone oldular.

Hain hainliğinden elbette vazgeçmez, vazgeçemez. Çünkü sahipleri buna izin vermez.

Yaptıklarının ülkeye ihanet olduğunun domuzuna bilincindeydiler. İhanet etmeye bir kere başlamışlardı sürdürmek zorundaydılar. Ne oldukları ortaya çıkmış olmasına rağmen, halkın ezici bir çoğunluğunun nefretini kazanmış olmalarına rağmen ihanetlerinden asla geri durmadılar, vazgeçmediler, vazgeçmeyecekler, sürdürecekler.

Sürdürsünler bakalım ama artık "Geçti Bor'un pazarı sür eşeği Niğde'ye" derler adama. Bundan böyle darbeci hainler bu ülkede ne yaparlarsa yapsınlar asla gerçek bir başarı elde edemeyecekleri gibi giderek yok olup tarihin çöplüğündeki müstesna yerlerini alacaklar.

Bukalemun gibiler her renge bürünebilmekte çok mahirler evet ama vatanseverler de artık daha dikkatli. Başlatılmış bu mücadele mutlaka başarıyla sonuçlandırılacak. Başka hiçbir yolu yok.

Vazgeçmek asla olamaz. Çünkü vazgeçmek demek bu müptezel vatan hainlerinin yeniden kafalarını kaldırmaları demektir ki buna bu ülkenin geleceği için asla izin verilemez.

Bu vatan haini müptezeller layık oldukları yerlere tıkilip ortadan kaldırıldıklarında her şey bitmiş mi olacak? Elbette ki hayır. Bölgeyi kontrol etmek isteyenler, vatanseveri kadar vatan haininin de bol olduğu bu topraklarda kendilerine kolayca yeni müttefikler ve işbirlikçiler bulup onlar vasıtasıyla ülkeyi ve bölgeyi karıştırmak için ellerinden ne geliyorsa artlarında bırakmayacaklardır.

"Kış kışlığından vaz geçer ama puşt puştluğundan vazgeçmez." Kaybediyorlar,

kaybettiklerini bildikleri halde vazgeçmiyorlar, vazgeçmeyecekler. Olsun vazgeçmesinler. Biziler de vazgeçmeyeceğiz. Halep oradaysa arşın burada. Hodri meydan!

Recep Akıl

Yazılar - İdeoloji ve İnsan

Siyasal ya da toplumsal bir öğreti oluşturan, bir hükümetin, bir partinin, bir toplumsal sınıfın davranışlarına yön veren politik, hukuksal, felsefi, düşünceler bütünü demek olan ideoloji, tanımından da anlaşılacağı gibi bir dünya görüşünün öğretisini ortaya koymuş olduğu için tabiatı gereği temsil ettiği şeyin tarafıdır.

Bu yönleri itibariyle, ideolojiler objektif olmaktan uzaktırlar ve esnek bir yapıya sahip olamadıkları için kendilerini deyim yerindeyse genellikle otoriter bir fanus içine hapsetmişlerdir.

İnsanın düşünme ve algılama kapasitesinin sınırları henüz belirlenebilmiş değildir. Bu itibarla bir takım dünyevi düşünsel kalıpların içine hapsedilebilmesi mümkün olmamakta ve zaten buna da kişinin yaratılışında var olan bağımsızlık özelliği izin vermemektedir.

Cenab-ı Hak Âdem Aleyhisselâmdan bu yana insana hep bir yol göstermiş ve bu yolda şaşırmadan yürüyebilmesi için de hep bir kılavuz göndermiş ama son kararı yine de kişinin kendi iradesine bırakmıştır ki insan hayatının gelişiminin sürekliliğini yine insanın kendisi sağlasın.

Sürekli gelişim için insan iradesi ve düşüncesinin, insanın icat ettiği bir takım düşünsel kalıplar içine hapsedilmemesi gerekir. İşte bu nedenledir ki ideolojiler yapıları gereği düşüncenin gelişiminin önünde bir engeldir.

Taraftarları her ne kadar bunun böyle olmadığını söylemiş olsalar da gerçekler ve uygulamalar göstermiştir ki ideolojik yapılanmalar dünyaya kendi pencerelerinden baktıkları için tek doğru olarak kendi öğretilerini kabul edip bu yönde tavır belirler ve yanlışlıkları ortaya koyulmuş olsa bile ne olursa olsun asla temel çıkış noktalarından taviz vermez, daha en başından eleştiri ve tartışmaya kendilerini kapatırlar.

En tutarlı ve en donanımlı ideolojik yapılanmalar bile kendilerini bu açmazdan kurtaramazlar.

Her ne kadar insan birçok önerme ileri sürmüş olsa da dünyayı ve dolayısıyla evreni anlayabilmesi için onun beyninin kapasitesi, hiç değilse bugün için bunu tümüyle kavramaya ve açıklamaya yeterli değildir.

Yetersiz olduğu bir konu üzerinde söyleyecekleri de elbette eksik kalacak ve günü geldiğinde kendilerini bir başka önermenin hedefi olmak gibi bir konumda bulacaklardır.

Bu yüzden ideolojiler ister istemez yapıları gereği serbest düşüncenin ve anlamaya yönelik soru sorma çabasının karşısında olurlar.

Sorgulanan şeyde sorgulayanın şüphesi, sorgulananın eksiği var kabul edildiği için ideolojiler, taraftarlarından mutlak itaat ister ve onların kendilerini sorgulamasına, eleştirmesine asla izin vermezler.

Eleştiriye ve sorgulamaya kapalı oldukları için de gelişim gösteremez ve giderek yozlaşır, işe yaramaz hale gelirler. Bir zaman gelir hayatîyetlerini yitirip ortalıktan kaybolarak sahneyi kendilerinden sonra gelen yenilerine bırakırlar.

Dünyevi olan hiçbir şey kalıcı değildir. Her şeyde olduğu gibi ideolojilerin de bir kullanma süresi vardır. Bir yerde nasıl başlamışsa bir başka yerde de başladığı gibi biter.

İnsandan beklenen şey, aklını ve onun ürünü olan düşünce ve fikir üretme yeteneğini ideolojilerin o sert ve dar kalıpları içine hapsedmemesidir. Çünkü düşünce ne kadar özgür olur ve tartışılmaya, eleştiriye ne kadar açık olursa, insana ve dolayısıyla insanlığa o oranda yapıcı bir katkıda bulunabilir.

Ne olursa olsun, düşüncenin önüne set çekme çabası doğru bir davranış değildir ve zaten beyhudedir ve dahi ne kadar çaba gösterilmiş olunursa olsun bu çabaların bilinmelidir ki asla başarı şansı yoktur.

Recep Akıl

Yazılar - İhanet mi Menfaat mi

Geçtiğimiz günlerde gazetelerde A101'in patronunun CHP Genel başkanı Kılıçdaroğlu ile bir yatta gizlice buluştuğu haberi yayımlandı.

Bu buluşma sırasında A101'in sahibi Kılıçdaroğlu'na "CHP iktidar olursa her şey düzelir. Bu işi bize bırakın." mealinde bir şeyler söylemiş.

Bu haber ne kadar doğrudur bilemiyorum ama eğer doğruysa (ki ateş olmayan yerden duman tütmez,) zincir marketler olayı başka bir boyuta atlamış oluyor demektir.

İşin ilginç yanı muhafazakâr olarak bildiğimiz BİM ve ŞOK'un da fiyat birlikteliği konusunda A101'le birlikte hareket ediyor olmasıdır.

BİM ve ŞOK'un da Cumhuriyet İttifakı'nın karşısındaki cephede yer alıyor olması ülkeye kurulan kumpasta nerelere gelindiğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Hükümetin bu konularla ilgili bilgisi mutlaka vardır ve gerekli önlemleri almak için harekete geçmek durumundadır. Zaman kaybetmek ülkemizin lehine değildir.

Zincir marketlerin milletin cebindeki üç beş kuruşa göz diktiğini biliyorduk. Ama anlaşılıyor ki bunlar ülkenin geleceğini de karartmaya niyet etmişler.

O halde ülkesini seven, ülkesine bağlı bir vatandaş olarak bizlere de düşen görevler vardır ve bu görevlerin yerine getirilmesi elzemdir.

Savsaklamak, ihmalkâr davranmak, duyarsız kalmak ülkesini, milletini seven birine yakışmaz.

Ülkemizi istikrarsızlaştırıp emperyalistlere yem etmek isteyen bu alçaklara destek vermek onlarla aynı safta olmak demektir.

Ben bu ihanete asla destek vermeyeceğim. "Boykot" demiyorum. Bu marketleri hayatımdan çıkarıyorum.

Bundan böyle kapılarından içeriye girmeme kararı aldım. Alternatifler var ve ben bu alternatiflere yöneleceğim.

Recep Akıl

Yazılar - İktidar Oyunları

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan A Haber Kanalı'nda katıldığı bir canlı yayında sorulan bir soru üzerine Koç grubu Yönetim Kurulu Mustafa Koç ve kardeşi Ali Koç'la bir görüşme yaptığını söyledi.

Gazeteci Mehmet Barlas'ın açıkladığına göre Kuzey Irak Lideri Mesut Barzani'nin aracılığıyla alınmış bu randevuyla yapılan görüşmede Sayın Başbakan Koç Grubu temsilcileriyle ekonomik konulardan söz ettiklerini anlattı.

Her ne kadar Sayın Başbakan sadece ekonomik bir takım konulardan söz ettiklerini ifade ettiyse de bu toplantıda illa ki gündeme dair konular da açılmış ve konuşulmuştur. Türkiye ekonomisinin önemli bir bölümünü kontrol eden Koç Grubu durup dururken üstelik kendisiyle ilgili olarak ortada somur bir şey yokken Kuzey Irak Yönetimi Başkanı Mesut Barzani'yi de araya koyarak Başbakan'dan niçin randevu talep eder acaba?

Koç'un Gezi olaylarındaki rolü biliniyor. Üç beş ağaç bahane edilmek suretiyle uluslar arası odakların önderliğinde mevcut hükümete karşı gerçekleştirilmek istenen darbe girişiminde söz konusu dış odakların içerideki işbirlikçisi rolüne soyunan Koç Grubu ne oldu da hükümet başkanı ile bir araya gelmeyi bu kadar istedi?

Acaba, diye aklına geliyor insanın; İstanbul Sermayesinin bir tür nedamet gösterisi midir bu randevu isteği? Böyle olduğu ihtimal dâhilindedir. İstanbul sermayesi Gezi olaylarının ardından hükümetin uzatmış olduğu uzlaşma elini tutmuş olsaydı eğer Sayın Başbakan'la görüşebilmek için bu konuyu aracılara kadar götürmek zorunda kalır mıydı?

Tabi bu sorunun ardından bir başka soru da geliyor akla. Eğer Gezi olaylarından sonra bir uzlaşma sağlanabilmiş olsaydı 17 Aralık darbe girişimi gerçekleşebilir miydi ve tabi ki Mustafa Sarıgül CHP'nin İstanbul Belediye Başkanı Adayı olarak gösterilebilir miydi?

Sayın Başbakan'la Koç Grubu arasında yapılan bu görüşme bir takım dengelerin değişebileceğini de göstermesi bakımından çok önemli bir görüşmedir. Bu açıdan bakılacak olunursa eğer denilebilir ki görüşmenin ardından CHP'nin İstanbul Belediye Başkan Adayı Sarıgül'ün üzerinin çizilmiş olma ihtimali yüksek gözükmektedir.

Evet, bu işe soyunurken İstanbul'a Belediye Başkanı olamayacağını Mustafa Sarıgül zaten biliyordu, onu ileri itenler de bunu biliyordu. Bu adaylık Sarıgül açısından asıl hedef için bir sıçrama taşıdır. Arkadan itenler içinse uzun vadeli bir planın ilk aşamalarından biri.

Aslında bu iş Deniz Baykal'ın tasfiye edilmesi sürecine kadar bile götürülebilir. Sarıgül için asıl hedef CHP genel başkanlığıdır. Türkiye üzerinde oyun kuranların hedefleri için de Koç ile Başbakan arasındaki bu görüşmeye kadar en uygun adaydı Sarıgül ama bu o kadar da kesinmiş gibi görünmüyor artık. Çünkü görüşmeden sonra ihtimaldir ki ortaya başka faktörler de çıkmış olabilir.

Deniz Baykal'a istediklerini yaptıramayacağını gören oyun kurucular Sarıgül'ü CHP'nin başına geçirmek istemelerine rağmen bunu başaramayıp rotayı Kemal Kılıçdaroğlu'ndan yana çevirmek zorunda kalmalarıysa o günün koşullarında gerçekleşmiş bir durumdur.

Oyun kurucular Sarıgül üzerinden oyuna devam etmeye kalkışsalar da eğer yerel bir takım zorluklar yüzünden amaçlarına ulaşamayabilirlerdi. Bunu gördüler ve geri adım attılar. Zaten Deniz Baykal Sarıgül'ün de aday olduğu kongrede onun ipliğini pazara çıkartmış oyunu bozmuştu.

Plan aceleyle getirilemezdi. Hedeften uzaklaşmaktansa diledikleri gibi kullanabilecekleri ama Sarıgül'e nazaran CHP seçmeni gözünde daha zayıf birine, Kılıçdaroğlu'na rotayı çevirmek zorunda kaldılar. Kontrolü kaybetmektense biraz zaman kaybetmeyi göze almanın hiçbir mahzuru yoktu. Hem Kemal Kılıçdaroğlu'yla devam etmek çok daha makul bir çözümdü. Çünkü Kılıçdaroğlu tam bir sahibinin sesiydi ve nereye çekersen oraya gidebilecek biriydi. Diledikleri zaman kendisine "güle güle," demek de kolaydı.

Artık her kesin bildiği Sarıgül'ün CHP'ye genel başkan olma hevesi Başbakan'la Koç Grubu arasında gerçekleşen bu görüşmeden sonra hevesten öteye gidemeyecekmiş gibi görünüyor. Kılıçdaroğlu ile de bu iş yürütülemeyeceğine göre ne olacak? Zaman bu soruya elbette en doğru cevabı verecektir elbette ama yepyeni bir aday niçin olmasın? Meselâ Hürşit Güneş, ya da Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu...

Eğer Mustafa Sarıgül CHP'nin başına geçerse bilinmelidir ki bu büyük bir çaresizliğin göstergesidir. Naçar kalmanın, başka hiçbir şey yapamıyor olmanın göstergesi... Yapamıyor olmak kendilerinden kaynaklanmayan ama önüne de geçemedikleri bir takım yerel zorluklar ve zorunluluklar sebebiyledir. Yoksa oyun kurucular sadece kendileri CHP'ye yön verebilseler elbette diledikleri gibi at oynatabilirlerdi ama her şeyi de kontrol etmek mümkün olamayabiliyor.

Koç Grubu'nun ısrarla Başbakan'dan randevu istemesinin temelinde yatan ana sebep, hem devletle ve hem de mevcut iktidarın temsil etmiş olduğu güç odağı Anadolu Burjuvazi ile gönülsüz de olsa uzlaşma isteğidir. Onlar da artık görmüşlerdir ki artık bu ülkede kendilerinden başka bir başka güç vardır ve üstelik bu güç kendi cinsindedir. Kendi cinsinden olması ise uzlaşmanın nispeten daha kolay gerçekleşmesi mümkün olacaktır.

İktidarla uzlaşma arayan bir yapılanmanın (TÜSİAD'IN) her ne kadar Mustafa Sarıgül'e bir desteği var idiye de bu desteği devam ettirmenin çok da anlamı kalmamıştır artık. Bir başka şekilde söylenecek olunursa eğer, denilebilir ki Sarıgül feda edilmiştir. Artık kendisinden ne köy olur ne de kasaba. Bu saatten sonra CHP'nin başına bile geçirilmiş olsa çok da fazla bir anlam ifade etmez.

Hükümet ve İstanbul Sermayesi'nin arasında bir uzlaşmanın gerçekleşmesi demek

eskinin temsilcilerinin yavaş yavaş ama kesin bir biçimde tarih sahnesinden çekilmek zorunda olması demektir. CHP, MHP ve kısmen de BDP eskinin temsilcileri olarak mevcut halleriyle ve politikalarıyla artık daha fazla ayakta kalamazlar. Çünkü bu eskilerin bu ülke insanına söyleyebilecekleri ve verebilecekleri hiçbir şey kalmamıştır. Değişmeli ve ülkenin gerçeklerini samimi bir şekilde kavramalı, politikalarını bu gerçekler üzerinden oluşturmalıdırlar.

Ufukta büyük bir uzlaşma görünüyor gibi. Sancılı ama gerçekçi ve zorunlu bir uzlaşma... Bu uzlaşma yakın gelecekte ülkenin dengelerini değiştirmesi bakımından belirleyici bir role sahip olacak ve bütün taraflar yeni duruma göre kendilerini belirlemek durumunda kalacaklardır. Aksi takdirde ülke bu günkünden çok daha zor bir yola girecektir ki bu yol hiç de doğru bir yol değildir.

Tarih boyunca geleceğe dair doğru bir analiz yapmamış, yapamamış olanlar isimleri ve unvanları ne olursa olsun eşyanın tabiatı gereği zaman içinde yok olmaktan kurtulamamışlardır. Bizimkiler için de deniz bitti artık, kara göründü. Bu kesin gerçeği görmek mecburiyeti gün gibi aşikârdır. İnat etmenin âlemi yoktur. Bir an evvel gerçekleri görmek bu ülkede siyaset yapmak isteyen her kesin ve her kurumun kendi gelecekleri açısından olmazsa olmaz mecburiyetidir ve elzemdir. 17.06. 2013

Recep Akıl

Yazılar - İngilize Bak

İngiltere, Türk Savunma Sanayii'ne uyguladığı yaptırımları kaldırmış.

Bak, bak, bak ... Kurnaza bak.

Bu karardaki hinliği hiç anlamadık zaten. Biz aptalız ya.

Ama onlar da haklı, Türkiye çok fena sallıyor. Bu gidişle işler onlar açısından daha da kötüye gidecek, çaresizler.

Türkiye'yi durduramayacaklarını anladılar da çareler arıyorlar.

"Hadi naş" derler adama. Akıllarınca yaptırımları kaldırırlarsa işin kolayına kaçır savunma sanayindeki atılımlarımızı rehavete kapılıp gevşetiriz sanıyorlar.

Öyle sansınlar.

Geçti Londra'nın pazarı sür eşiği Liverpool'a be tosunum. Kurt kışı geçirir ama yediği ayazı unutmaz.

Recep Akıl

Yazılar - İntikam

Türkiye'nin İsrail'i vurmasını hasretle bekleyenlerimiz var. "Bir gece ansızın uçaklarımız İsrail semalarında bitirse ve yüklendikleri bombaları İsrail kentlerine boşaltıp ortalığı kıyamet yerine çevirse ne güzel olurdu!" diye aklından geçirenlerimiz, hatta dillendirenlerimiz hiç de az değil... Böylece bu terörist devletin Filistinlilere yapmış olduğu zulmün öcü bir güzel alınmış olur, intikam ateşiyle yanan yürekler biraz olsun soğur huzura ererdi, diye düşünenler.

Evet, İsrail terörist bir devlettir. Özellikle ABD'nin ve Siyonist Yahudi sermayesinin de desteğiyle bölgesinde pervasızca kural tanımaz bir biçimde dilediği gibi davrandığı yetmiyormuş gibi BM başta olmak üzere diğer bütün siyasi platformların kendisiyle ilgili olarak almış olduğu hiçbir kararı tanımıyor ve zulmünü her geçen gün arttırarak sürdürüyor olmasına rağmen sırf İsrail'i cezalandırmak amacıyla bir gece ansızın silahsız insanların tepelerine ölüm yağdırmak ne kadar doğru bir davranıştır, velev ki bunlar Yahudi bile olsa...

Böyle bir davranış da bir tür zulüm değil midir? İsrail'in yaptığından ne farkı vardır? İsrail'in işlediği hiçbir insanlık suçu yanına kâr kalmamalıdır, hak ettiği bir biçimde cezalandırılmalıdır ama İsrail Devleti... İsrail Devleti'nin halkı olan Yahudiler değil... Evet, İsrail Devleti'nin işlediği cürümleri halkının içinden destekleyenler hiç de azımsanmayacak kadar çoktur ama bu durum bile topyekûn bir cezalandırmayı gerektirmez. Zulümden şikâyetçi olanın eline fırsat geçtiğinde aynı şekilde davranması ne kadar doğrudur, doğru mudur?

Adil olan suçu işleyeni cezalandırmaktır. Suçu işleyeni bahane edip tümünden bir cezalandırma ne insanidir ne de İslami...

İslam barış dinidir. Müslüman'ın da şiarı öncelikle barış olmalıdır. İşte bu sebepten mümin kendisiyle savaşılmadığı takdirde hiç kimseye silah doğrultmaz. Bunun aksine bir davranış zulüm olarak adlandırılır ki bu kabul edilebilir bir durum değildir. Evet, mümin kendisiyle savaşanla savaşmalıdır. Asla zulme boyun eğmemelidir ama "savaşacağım" derken kendisine silah çekmeye de silah çekmemelidir. İlke budur, aksi takdirde yapılan haksızlık olur. Ahiret inancı olan her Müslüman bilir ki kul hakkının affı yoktur.

Öte yandan savaş sadece silahla da olmaz. Çeşitli şekillerde de mücadele sürdürülebilir. Psikolojik olduğu kadar ekonomik olarak da rakibi geriletme mümkündür ve hatta bekli de bu tür bir mücadele çok daha etkili olabilir. Nitekim bu günkü hükümetimiz psikolojik olarak bu savaşı en etkin bir biçimde sürdürmekte ve görece başarılar da elde etmektedir. Ülkemizin ekonomik ve siyasal olarak giderek güçlenmesi bu mücadeleyi daha da yukarıya çıkaracaktır. Bundan hiçbir kuşku duymamak gerekir.

İsrail terörist bir devlettir. İsrail'i yönetenlerin her biri de kan emici katiller... Bu alçaklar keşke imkân olsa da yargılsalar ve hak ettikleri cezalara çarptırılsalar ama ne yazık ki dünyanın bu günkü hali buna manidir. Çünkü şartlar ve konjktür bu terörist devletten yanadır. Fakat elbette şartlar hep böyle devam etmeyecek, bu terörist devlet İsrail'e haddi bildirilecektir. "Her çıkışın bir inişi vardır," denmiştir. Günü ve zamanı mutlaka gelecektir. Sabretmek lazımdır. Ne der bir ata sözü: "Sabırla koruk helva olur," Evet, ama Helva yemek isteyen de asmaya iyi bakmak zorundadır. 27. 08.2013

Recep Akıl

Yazılar - İslam Barış Gücü

ABD başta olmak üzere Almanya ve daha başka batılı devletlerin İsrail'in soykırımını desteklediğini söylüyor olması aslında Türkiye'ye bir meydan okumadır.

Tüm bu açıklamalar Türkiye'nin daha ileri bir adım atmasını önlemek amacıyla aba altından sopa gösterme çalışmasıdır.

Aslında bu açıklamalar bile batının çaresizliğinin bir göstergesidir.

Buna karşılık ne yazık ki İslam Dünyası da büyük bir vurdumduymazlık havası içinde İsrail soykırımını karşısında sesini çıkartmamak için elinden ne geliyorsa yapma peşindedir.

Koskoca bir İslam âlemi acziyetini bile artık saklama gereği duymuyor, üç maymunu oynuyor.

Oysa ki sadece bir kaç İslam Ülkesi bir araya gelip bir inisiyatif gösterebilse ve BM'nin yapamadığını yapıp bir barış gücü oluşturma yolunda adım atabilse inanıyorum ki İsrail için büyük bir darbe olacaktır.

Türk hükümeti bu alternatifi acaba masaya koymuş mudur? Koymamışsa eğer bir an önce bu yol denenmelidir.

Batının hiç bir şekilde adım atmıyor olması aslında böyle bir girişim için büyük bir fırsattır.

Çok değil sadece 5, 6 İslam Ülkesi...

Neredesiniz be hey gafiller? Onca silahı niçin alıp stokluyorsunuz? Hiç bir işe yaramadıktan sonra o silahları nerenize sokacaksınız?

Yazık size, yuh size! Dua edin de Filistin yenilmesin. Filistin yenildiği gün sıra sizlere, Arabistan Yarımadası'nın zalim kukla yönetimleri, size ve sizin topraklarınıza gelecektir.

Göreceksiniz ki o çok güvendiğiniz ABD'niz bugün Filistin halkına karşı nasıl İsrail'in yanında olduysa o gün geldiğinde elbette ki yine İsrail'in yanında olacaktır.

Olsun mu? Evet haklısınız. Toplar pılınızı pırtınızı çeker gidersiniz o servetinizi taşıdığınız ABD'ye, Avrupa'ya olur biter. Geride kalan halka ne olursa olsun size ne? 07.11.2017

Recep Akıl

Yazılar - İşkence

Terörün en kıyıcı, en zalim olanı devlet terörüdür. Çünkü devlet terörüne karşı ne kendinizi koruyabilirsiniz, ne de ondan kaçabileceğiniz bir yer vardır. Kıyıcılığı da işte bu sebepten dolaydır.

Bu ülkede devlet, güvenlik güçlerinin marifetiyle gözaltına almış olduğu insanlarına çok uzun yıllar boyunca özel olarak yetiştirilmiş sadist ruhlu katilleri vasıtasıyla hiç acımadan işkence uygulamış ve hatta bu işi sistemleştirip gelenek haline getirmişti.

Oysa günümüzde aynı devlet, artık güvenlik güçlerinin vatandaşına karşı bu suçu işlemesine izin vermemektedir. Eğer bunun hilafında bir işlem yapan varsa onu da yasalar çerçevesinde cezalandırmaktadır.

Polisin sert davrandığını söyleyenlerden yaşları müsait olanlar yukarıda anlatılmak isteneni çok iyi anlamışlardır ama bu günün gençleri sert polis görmedikleri için devletin güvenlik görevlilerinin bütün ileri demokratik ülkelerde hayata geçirmiş olduğu standart uygulamaları sert davranış olarak algılamaktadırlar.

Oysa ülkemizde daha önceleri işkence yapmak bir meslek olarak vardı ve bu aşağılık iş devletin bizzat yetiştirip görevlendirdiği kişiler tarafından özel olarak imal edilmiş işkence aletleri vasıtasıyla yapılır, yapılan bu işin karşılığı olarak da mükâfatlandırılırlardı.

Recep Tayyip Erdoğan hükümetini faşistlikle, Sayın Başkan'ı da diktatörlükle suçlayanlar azıcık vicdan sahibiyse eğer ve yine eğer hakkaniyetten yanaysalar, ülkede on yıllar boyunca sistematik olarak sürdürüle gelen devlet terörünün ve işkencenin sona erdirilmesi Ak Parti Hükümetleri zamanında mümkün olabilmiştir.

Vicdanlı olmak, hakkı sahibine teslim etmekle doğru orantılıdır. Bunun böyle olduğunu başkalarına değilse bile en azından kişinin kendisine itiraf etmesi insan olmanın asgari şartları içindedir.

Elbette ki günümüzde de kendisine verilen görevi yerine getirirken aşırılığa kaçan güvenlik görevlileri oluyor ama bu ortaya çıktığında yetkililer olaya anında müdahale edip gereğini yerine getiriyorlar.

Mahkemelerin bu ihlallere karşı vermiş oldukları kararların yasalar doğrultusunda verilmiş olduğunu da sanırım söylemeye gerek bile yoktur.

İşkence nerede ve kimler tarafından yapılırsa yapılsın bir insanlık suçudur. Eğer bunu devlet vatandaşına uygularsa bunun adı devlet terörü olur.

Güvenliği ve hayatı devlete teslim edilmiş bir insana devletin işkence yapması affedilemez ama öte yandan halkın huzuru ve güvenliğine kast edenlere karşı da devlet hem vatandaşını hem de kendisini korumalıdır, korumak zorundadır.

Aksi takdirde topluma kargaşa ve şiddet egemen olur ki kargaşanın ve şiddetin hâkim olduğu toplumların hayatiyetlerini sürdürmeleri hiç mümkün olamaz.

Ülkemizde artık devlet vatandaşına ne terör uygulamaktadır ve ne de yasa dışı bir takım girişimler vasıtasıyla onu rahatsız etmektedir.

Yanlı ve maksatlı söylemlerle güvenlik güçlerini hedef göstermek ve onları halkın

gözünde küçük düşürmeye çalışmak en azından onlara haksızlık yapmış olmak demektir.

Hiçbir vicdanlı insan devletin dirliğine, halkın birlik ve beraberliğine kast etmeye yönelik şiddet içerikli yasa dışı girişimlerin içinde olamaz, olmamalıdır.

Aksi davranışlar içinde olmaksızın insan olmanın asgari şartlarından bile nasibini almamış olmak demektir ve kişinin düşmüş olduğu bu zelif durumdan kendisine bile hesap veremeyeceği gerçeği ise apaçık ortadadır.

Recep Akıl

Yazılar - İttihat ve Terakki ve Vatana İhanet

Osmanlı devlet yönetiminin Kanuni Sultan Süleyman Han'ın vefatının ardından (her ne kadar zaman zaman dirayetli hükümdarlar ve devlet adamları görmüş olsa da) ehliyetsiz ve liyakatsiz ellere geçerek kan kaybetmeye başlaması, birkaç yüz yıl sonra Osmanlıyı tamamen ortadan kaldıracak olan bir örgüte kadar gelip dayanmıştır.

Zaten yüz yıllarca hem içeriden, hem dışarıdan maruz kaldığı ihanetler neticesinde iyice örselenmiş ve zayıflamış, toprak kayıplarıyla da giderek küçülmeye başlamış olan İslam'ın bayraktarı, Osmanlı İmparatorluğu her dönemde en büyük ihaneti, yetiştirip adam ettiği sonra da yetkilendirip görevlendirdiği kendi evlatlarından görmüştür.

İnsanoğlunun o zapt edilemez, önüne geçilemez amansız hırsını eğer birileri kullanmayı dilemişse mutlaka bir yolunu bulur ve onu kendisine kul eder. Yüz yıllar boyunca Dünya'ya hükmetme ve nizam verme iddiasını her zaman en yükseklerde tutmuş bir devlet elbette düşmansız olmazdı. Çok doğaldır ki Osmanlı İmparatorluğu da bunun dışında kalamadı.

Kurulduğu ilk günden beri düşmanı hiç eksik olmamış Osmanlı'nın son dönemlerindeki en önemli düşmanı da yine kendi içinden çıkmıştır. Bu düşman, İttihat ve Terakki Cemiyeti (Fırkası) adlı bir ihanet şebekesidir.

1889'da İbrahim Ethem, İshak Şukuti, Mehmet Reşit, Abdullah Cevdet ve Konyalı Hikmet Emin adlı dört Askeri Tıp Öğrencisi tarafından gizli bir örgüt olarak "İttihad-ı Osmanî Cemiyeti" adıyla kurulan ve daha sonra "İttihat ve Terakki Cemiyeti" olarak adını değiştiren bu örgüt Osmanlı Ordusu içinde hızla örgütlenmiş ve giderek ordunun her kademesinde etkin bir rol almış ve tahttan padişah indirip tahta padişah çıkartacak kadar büyük bir güç haline gelmiştir.

Asıl ilhamını Türkçülük ideolojisinden alan bu cemiyetin görünüşteki amacı Avrupa'da, daha çok da Fransa'da 1789 ihtilâliyle birlikte ortaya çıkan milliyetçilik akımları ve Parlamentarizm'in Osmanlı İmparatorluğu topraklarında hayat bulmasını sağlamaktır. Bunun başarılabilmesinin yolu da kendileri açısından bir engel olarak gördükleri II. Abdülhamid Han'ın tahttan indirilmesinden geçiyordu.

Hem İngiltere, hem de Rusya'ya karşı izlediği basiretli denge politikalarıyla başında bulunduğu imparatorluğun hayatiyetini sürdürebilmeyi başaran ve bu sebepten dolayı da emperyalist devletlerin özellikle de İngiltere'nin emellerine set çeken II. Abdülhamid Han'dan duyulan hoşnutsuzluk 20 yıla yakın bir zamandır örgütlenip iktidarı ele geçirmek için fırsat kollayan İttihat ve Terakki Cemiyeti tarihe "31 Mart İsyanı" olarak geçen kalkışmayla o fırsatı bulmuş ve II. Abdülhamid Han'ı tahttan indirip yerine Sultan Mehmed Reşat'ı geçirerek İmparatorluğu perde arkasından yönetme imkânını elde etmiştir.

İttihat ve Terakki Cemiyeti (Fırkası) yöneticilerinin pek çoğu Mason'dur. Nitekim İktidarı ele geçirir geçirmez yapmış oldukları ilk icraat Sultan Mehmed Reşat'ı Yahudilerin Filistin'de toprak satın almalarına ikna etmek olmuştur. Oysa Yahudiler II. Abdülhamid Han zamanında bu emellerine ulaşabilmek için pek çok kez girişimde bulunmuşlar ama bu girişimlerden hiç bir başarı elde edememişlerdir.

Osmanlı İmparatorluğu İttihat ve Terakki döneminde ne hikmetse girmiş olduğu her savaştan yenik ayrılmıştır. Son olarak girmiş olduğu I. Dünya savaşı da kendi tüzel kişiliğinin de finali olmuştur. I. Dünya Savaşı'ndan yenik çıkan Osmanlı İmparatorluğu'nun galip devletler tarafından işgal edilmesinin ardından kendisini

feshederek tarih sahnesinden çekilmiştir.

İttihat ve Terakki Fırkası 600 yıl boyunca Cihan'a nizam vermiş, bir İmparatorluğu sadece on yıl gibi kısa bir süre içinde parçalayıp yok etmemiştir. Kalıntıları vasıtasıyla aynı zamanda bu Cihan İmparatorluğu'nun küllerinden ortaya çıkan yeni Türk devletinde (Türkiye Cumhuriyeti'nde) de iktidarı ele geçirmiş ele geçirdiği bu devlet gücünü kullanıp kendi ikballeri uğruna hem Anadolu insanını, hem de ülkenin zenginliklerini işbirlikçisi oldukları uluslararası emperyalizm'e sömürmüşlerdir.

Vatan millet düşmanı bu örgüt görünüşte yasal temsilcileriyle günümüzde de hâlâ etkisi giderek ortadan kalksa da devlet kademelerinde varlıklarını sürdürmeye devam etmekte ve milletle mücadeleyi sürdürmekte, cumhuriyetin ilk yıllarında eline geçirmiş olduğu devlet gücünü bırakmamak için her yolu denemektedir. Ve hatta bu vatan millet düşmanı örgütün günümüzdeki temsilcileri ülkeyi satmayı, yakıp yıkarak yok etmeyi bile göze almış durumdadırlar.

Bu milletin vatanseveri bitmez ama vatan hainleri de hiç eksik olmaz. Bu sebepten vatanseverlerin öncelikli görevi bu vatan millet düşmanlarıyla mücadeleyi bir an olsun elden bırakmamaları en önemli görev olarak bilmeleri elzemdir. Durmak yok yola devam.

Recep Akıl

Yazılar - Kafayı Yemek

Bilindiği gibi Hitler'in en önemli hedefi Sovyetler Birliği'ydi. Eğer Sovyetleri düşürebilirse bütün Avrupa'ya sahip olacak ve büyük ve yenilmez bir imparatorluk kuracaktı. Tabi bu iş o kadar kolay değildi ama bu hayalinden de vazgeçmiyordu.

Sonunda planlar yapıldı ve işgali altındaki Polonya üzerinden Sovyetler Birliği'ne saldırdı. Sonuç malum, Kiev önlerinde Sovyet ordularının efsanevi direnişi sonunda geri çekilmek zorunda kaldı ve Almanya için bu yenilgi sonun başlangıcı oldu.

Planlar yapılırken bazı kurmayları Türkiye üzerinden giderek Sovyetleri güneyden de kısıp almayı teklif ettiler. Hatta buna zorladılar onu çünkü müthiş Alman orduları karşısında zayıf Türkiye'nin dayanamayacağını hesap ediyorlardı.

Fakat Hitler çok iyi biliyordu ki 600 yıl boyunca 4 kıtada hüküm sürmüş bir milletle savaşmak hiç kolay değildir. Kaldı ki Birinci Dünya Savaşı sonrası ellerinde kalan son toprak parçası Anadolu'yu yok canlarıyla nasıl savunduklarını bütün dünya gayet iyi biliyordu.

Türk ordusu yenilse bile bin küsur kilometrelik bir derinlikte Türk milletini bire kadar kırmadıkça başarı şansları yoktu. Bu sebepten Hitler kurmaylarının Türkiye üzerinden harekât planlarını kabul etmemiştir.

Durup dururken aklıma nereden mi geldi bu eski hikâye? Hani Yunan Genelkurmay Başkanı geçen gün demiştir ya " Türkiye bize savaş açamaz istediğimiz an karasularımızı 12 mile çıkartır bir saat içinde Ankara'ya gireriz." diye, oradan.

Bu lafı diyen kişi sıradan biri değil, bir ülkenin genelkurmay başkanı. İnsan hayret ediyor böyle bir akıl dışı demeç hangi mantıkla izah edilebilir? Miço'nun yerinde ben olsam bu dingili derhal emekli ederdim.

Evet, gülüyoruz tabi, gülüyoruz da bu sözleri bir tarafa da not ediyoruz. Bu arada o not listesi de epey uzadı.

Recep Akıl

Yazılar - Kamuoyu ve Yasalar

Yasalar halkın ihtiyaçlarına hizmet etmesi amacıyla çıkartılırlar.

Böyle olmasına rağmen bazı durumlarda bazı yasaları halkın kabullenmesi kolay olmayabilir. Kamuoyu oluşturmak bu gibi durumlarda elzendir.

İşte hükümetler de kimi yasaları çıkartabilmek için hitap etmiş oldukları kamuoyunun kendi yanlarında olmasını, en azından karşısında olmamasını isterler.

Demokratik toplumlarda hükümetler bir yasa çıkartmak lazım geldiğine inandıklarında ya kendi sözcüleri vasıtasıyla ya da bir başka kaynak vasıtasıyla söz konusu yasa hazırlanmış da ıkartılıyormuş gibi bir hava oluşturma çabası içine girerler.

Bundan amaç kamuoyunun çıkartılmak istenen bu yasayla ilgili tepkilerini ölçmek, güven oluşturmak, aleyhte ya da lehte oluşan tepkiler yönünde açıklamalarda bulunarak taraftar ve destek sağlamaktır.

Başka bir şekilde söylenecek olunursa istenen yasa lehinde gündem oluşturmak suretiyle kamuoyunu hazır hale getirme girişiminde bulunurlar.

Yasalar halkın ihtiyaçlarına hizmet etmesi amacıyla çıkartılırlar.

Böyle olmasına rağmen bazı durumlarda bazı yasaları halkın kabullenmesi kolay olmayabilir. Kamuoyu oluşturmak bu gibi durumlarda elzendir.

İşte hükümetler de kimi yasaları çıkartabilmek için hitap etmiş oldukları kamuoyunun kendi yanlarında olmasını, en azından karşısında olmamasını isterler.

Eğer bu başarılıabilirse, yasa teklifi hazırlanıp gerekli mercilere sunulurak çıkartılır ve yürürlüğe konur.

İşlem tamamdır.

Şayet yasanın tartışılması sırasında kamuoyu tepkisi aleyhte olur da olumsuz bir hava eserse, o zaman tartışmayı başlatanlar tarafından hemen yeni bir tartışma konusu ortaya atılıp halkın dikkati başka tarafa çekilerek konu gündemden düşürülür ve daha müsait bir zamanda tekrar gündeme getirilmek üzere geri çekilir.

Hükümet şu partiden olmuş, bu partiden olmuş, hiç fark etmez. Bu yöntem demokrasilerde, yasa çıkartmanın yollarından birisidir. Çünkü çıkartılan her yasa halkı kapsmalı ve onun faydasına olmalıdır.

Toplumun hassasiyetlerine saygılı olmak demokrasilerin olmazsa olmazı en önemli ilkelerinden birisidir.

Öncelikle ülkeyi yönetmek iddiasındaki kurumlar saygı görmek istiyorlarsa, saygı göstermesini de bilmelidirler, öncelikle içinde yaşamış oldukları toplumun değer yargılarına ve inançlarına.

Recep Akıl

Yazılar - Kapanmayan Yara Kudüs

Kudüs peygamberler şehri...

Tarih boyunca sürekli ilgi odağı olmuş asla kimseye yar olmamış hasret şehri... Ve Vahiy kültüründen neş'et eden birçok medeniyetin beşiği...

Tarihin en eski medeniyetlerine yurt olmuş üç semavi dinin (Musevilik, İsevilik ve İslam'ın kutsal şehri...

Müslümanların ilk kıblegâhı, Mekke ve Medine'den sonra üçüncü kutsal şehri...

Biz Müslümanların Kitabı Kur'an'ı Kerim'de yazdığı üzere Efendimiz Aleyhisselâtu vesselâmın Mirac'a yükseldiği bir şehir olarak da gönlümüzün tahtında yer bulmuş kadim şehir...

Aynı zamanda İsa Aleyhisselâmın Yahudiler tarafından çarmıha gerilmek istendiği şehir...

Mescidül Aksayı ve onun sınırları içinde bulunan Kubbetül Sahra'yı içinde barındıran mübarek şehir...

Tarih boyunca bu şehre sahip olmak isteyenler hep olmuş. Bu sebepten savaflara yıkımlara ihanetlere uğramış talihsiz şehir...

Ne yazık ki bugün Siyonist İsrail devletinin işgali altındadır ve boynu bükük büyük bir hüznün içinde yeniden asıl sahipleri Müslüman'ların kendisini yeniden fethedeceği günü sabırla ve bir o kadar da hasretle beklemektedir.

Peki, biz Müslümanlar ne kadar istiyoruz onu tekrar fethetmeyi, ya da başka bir deyişle istiyor muyuz?

Recep Akıl

Yazılar - Kargaşa

Zaman zaman kişiler ya da toplumlar arasında bazı nedenlerden dolayı bir takım anlaşmazlıklar ortaya çıkar. Eğer bu anlaşmazlıklara yerinde ve zamanında müdahale edilip çözüm bulunamazsa sorun büyür ve giderek kaotik bir ortamın meydana gelmesi kaçınılmaz olur.

Çoğu zaman (daha çok toplumsal olanlarda) çeşitli nedenleri olmakla birlikte genellikle birilerine avantaj ya da çıkar sağlamak için bilinçli ve kontrollü olarak çıkartılır bu anlaşmazlıklar. Ve elbette çözümleri de anlaşmazlıkları ortaya çıkartanlar tarafından önerilir ya da bulunurlar. Çünkü aksi bir durum çıkar sağlamak isteyen büyük bir ihtimalle aleyhine olur.

İşte tam da bu yüzden kişisel değil ama toplumsal anlaşmazlıkları analiz ederken bu gerçeği göz önünde bulundurmak gerekir.

Anlaşmazlıklar alt üst oluş da demektir aynı zamanda ve bu alt üst oluşlar peşi sıra kargaşaları yanlarında getirirler ve yine elbette ardından yıkımlar, yok oluşlar çıkar ortaya. Yeniden toparlanabilmek ayağa kalkmak için (hem bireysel hem de toplumsal anlamda) sarf edilecek emek birilerine büyük ihtimalle bir şeyler kazandırmaya adaydır.

Kargaşayı siz planlayıp çıkartmamışsanız eğer kimlerin çıkartmış olabileceği konusunda bir araştırma yapmak ve kesin yargıya varmak gerekir. Aksi takdirde yanılmak mukadder olur.

Her şey bir yana en iyisi, çıkması muhtemel anlaşmazlıkların içinde olmamaktır. Bundan da iyisi, yine çıkması muhtemel olan bu anlaşmazlıkları "bana ne?" demeden daha en başından engelleyip, birilerinin ekmeğine yağ sürecektir imkânlarla meydan vermemektir.

Şayet bu başarılmamışsa o halde mazlumun yanında olmak Hakk'ı üstün tutmak bakımından elzemdir.

Recep Akıl

Yazılar - Kavala ve Cazgırları

Önce bizim işbirlikçiler zırlamaya başladılar. Ardından tabi ki Avrupa ve ABD...

Cem Özdemir denilen soysuz "Türk adaleti bitmiştir" mealinde bir söz sarf etmiş. Kendisinden bekleneni yapmış. Hiç dert değil.

Bağımsız Türk mahkemeleri Türk Milleti adına karar verir, Avrupa adına değil. İstedikleri kadar zırlasınlar, duymuyoruz bile.

Tabi dava henüz sona ermedi. Bunun Yargıtay safhası var. Bu safhada batı ve yerli işbirlikçileri daha da bastıracaklardır ve davayı sulandırmak için ellerinden geleni yapacaklardır.

Hele bir de Yargıtay dosyayı geri gönderirse ki böyle bir ihtimal var, daha da yüklenip olayı siyaset arenasına çekerek önümüzdeki Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı akılları sıra köşeye sıkıştırmanın planlarını da yapacaklardır.

CHP'nin tetikçilerinin mahkeme kararının hemen ardından yüksek perdeden hakarete kadar varan söylemlerine bakarsak eğer konunun bu tarafa gideceğini görmek kehanet olmaz.

Aslında malum koronun derdi Kavala değil, adaletse hiç değil. "Yakalanmasaymış müptezel biz ona 'yakalan' mı dedik? Yakalandı madem kessin sesini girsin hücrelerine yatsın."

"İyi de, ya Türk hükümetiyle anlaşıp mutlaka bir yerlere zulaladığı belgeleri (illa ki vardır) ve kendindeki bilgileri mahkemeye teslim ederse, ya da hükümete?"

"Mahkemeye verirse görürüz ne verdiğini önlemine alırız. Ya hükümete verirse ki büyük ihtimalle böyle olur. O da önemli değil ama bu sıra tam da Putin'le uğraşırken bir de Erdoğan ağır gelir, uğraşamayız."

Evet, hem içeride hem dışarıda yüksek perdeden zırlayıp bağırımlarının asıl sebebi böyle bir ihtimalin ortaya çıkması durumu... Batı açısından sıkıntılı bir durum.

Osman Kavala gibi kullanışlı aparatlar kolay kolay konuşmazlar ama bu ihtimal yine de var.

Neden olmasın?

Öte yandan bu hamur daha çok su kaldırır. Olsun, kaldırsın zaten millete de seyir lazım.

Recep Akıl

Yazılar - Kdv İndirimi ve Zincir Marketler

Hükümet KDV indirimi yapıyor. Önceden açıkladığı için zincir marketler temel tüketim mallarına açıklamanın ardından en az KDV indirimi kadar (pek çoğunda daha fazla) zam yapıyor bir gün sonra da yaptığı zammı geri alıp güya indirim yapmış oluyor.

Yani hükümetin indirimini hiç edip kendi cebine kazanç olarak aktarıyor.

Denetimlerin de hiç bir faydası yok. Cezalar deseniz devede kulak.

Hükümet vatandaş lehine ne kadar adım atarsa atsın örgütlü bir biçimde yapılan her iyileştirme atıl hale getiriliyor.

Bu durumu marketlerin daha fazla kazanç sağlamak amacıyla yaptığını söyleyerek açıklamak yeterli değildir.

Anlaşıyor ki gıda ve temizlik sektöründe hükümete karşı planlı bir kalkışma var.

Aylardır olan bitenler insanı bu şekilde düşünmeye sevk ediyor. Böyle devam edemez.

Hükümet daha aktif bir şekilde olaya müdahale etmelidir. En azından zincir marketlerin tamamına kayyum atamalı ve denetimi içeriden eline almalıdır.

Başka hiçbir çözümü yok bu işin.

Hükümet böyle bir adım atarsa bu devletleştirme değildir. Sahibi adına buraları bir süreliğine idare etmek suretiyle bir tür denetlemektir.

Recep Akıl

Yazılar - Kelimeler

- Adam Bosna'da yakıt ikmali yapa yapa 8 saat uçmuş.

"Anadolu Kartalları" adlı Türk yapımı bir film var. Seyredenler hatırlayacaklardır, bu filmin bir sahnesinde pilot adayları oturmuş sohbet ediyorlar. Laf bir ara komutanlarına geliyor. Doğal olarak onun yapıp ettikleriyle ilgili olarak da konuşuyorlar ama daha çok komutanlarını övüyorlar. İçlerinden birisi de bu cümleyi söylüyor.

- Adam Bosna'da yakıt ikmali yapa yapa 8 saat uçmuş.

İyi güzel de diğerlerinin hiç birisinin de mi aklına gelmiyor , "Neden, başka pilotumuz mu yoktu?" Diye sormak. Denilebilir ki "Senarist böyle yazmış, aktör de bunu bu şekilde oynamış." Peki, o zaman senarist niçin bunu bu şekilde yazmış?

Gerçekten de Hava Kuvvetlerimizdeki pilotlarımız dünyanın en iyi pilotlarının en başında gelirler. Hangimiz üzerimizden gelip geçen bir jetimizi gördüğümüzde yüreğimizin kıpır kıpır attığını hissetmeyiz ve hangimiz onun bizi görmeyeceğini bile bile gururla ardından el sallamayız ki?

Hepimiz severiz gökyüzünde süzüle süzüle akıp giden o jetleri kullanan pilotlarımızı ama onları öveceğiz derken de tutup bu şekilde aşağılamayız. Değil mi? Konu zaten pilotlarımız değil, neyin ne şekilde anlatılacağı.

Ağızdan çıkan kelimeler hiç kimsenin yorumuna ihtiyaç duymayacak bir biçimde gerçek anlamlarına vurgu yaparak açık, seçik ve basit bir şekilde ifade edilmezse eğer, her kulakta farklı yankılanır ve sonrasında elbette farklı anlatılır.

Bu sebeple insanın ağızından çıkacak sözleri çok iyi seçmesi öncelikle kendi faydasıdır. Çünkü söylenen her söz, söylendiği yerde ve söylendiği biçimde kalır.

Recep Akıl

Yazılar - Kendi Ayağına Sıkmak

Hükümetin bu zincir marketlerinin üzerlerine etkili bir biçimde gidemiyor olması istihdama olan katkıları ve büyük bir sermaye ile piyasada iş yapıyor olmaları sebebiyledir diye düşünüyorum.

Sadece perakendecilik yapmadıklarını biliyoruz bunların. Aynı zamanda satmış oldukları pek çok ürünün üreticileri.

Ama bu demek değildir ki hükümet hiçbir şey de yapamaz.

Elbette halkın yararına olacak bazı önlemler almak adına atabileceği adımlar olmalıdır ki bence bu yol açık.

Madem ki cezalarla üzerlerine gitmek yeterli olmuyor. O halde hükümet çözüm odaklı yeni yöntemlere başvurmalıdır.

Sıradan bir vatandaş olarak bu yolların niçin denenmediğini anlamakta doğrusu ya zorlanıyorum.

Hukuken durum nedir bilemiyorum ama hükümetin bu kadar pasif kalması hiç anlaşılır bir durum değil.

Öte yandan zincir marketlerin böylesine pervasızca hareket etmeleri sadece ekonomik olarak değil siyasi olarak da hükümetin çok büyük bir oranda aleyhindedir.

O kadar ki zincir marketlerin bu ticaret politikaları neredeyse 15 Temmuz hain darbe girişiminin ekonomik versiyonu haline gelmiştir, bile denilebilir.

İş artık vatandaşın alım gücünü zorlaması meselesini çoktan aştı ve ülkenin bekası meselesi durumuna geldi.

Belli ki Ticaret Bakanı kulağının üzerine yatıp gözlerini yummuş. Ama Sayın Cumhurbaşkanımızın duruma el atmıyor olması da anlaşılır değil.

Evet başında pek çok gaile var ama bu problem acil olarak çözüme kavuşturulamazsa durum hiç de iyiye doğru gitmiyor.

Yerel seçimlerdeki patates, soğan üzerinden oynanan oyuna ve poşeti parayla satma düzenbazlığına gerekli müdahaleyi yapmamış olmasının verdiği zararı biliyoruz.

Buna rağmen zincir marketlerin estirdiği teröre etkili bir önlem alınamıyor olmasının sonuçları çok daha ağır olur.

Ülke uçurumun kenarına gelmiş durumdadır ve gerekli olan müdahale yapılmazsa bundan kaybedecek olan ülke olacaktır.

Hiç abartmıyorum durum çok vahim bir hal almaya başlamıştır. Çünkü millet (ne yazık ki büyük bir çoğunlukla) kendi kafasına sıkmaya hazır beklemektedir.

Tarım Kredi Kooperatifleri (TKK) zaten ayrı bir rezalet.

Güya zincir marketleri frenlemek üzerine yaygınlaştırılıyor ama bu kooperatif de rekabet etmesi gereken rakipleriyle pahalılıkta yarışıyor.

Tabiatda kadim bir kural vardır: Her canlı ne olursa olsun önce kendi midesini düşünür.
İnsan da bundan beri değil. Akli karıştığında ya da bulandığında ne yapabileceğini kestirmek hiç de kolay değildir.

Recep Akıl

Yazılar - Kim Neden Rahatsız

Hükümetin Apo'yla pazarlık masasına oturması belli ki pek çok insanı, kurumu ve hatta devleti değişik yönleriyle rahatsız etmiş görünüyor. Rahatsız olanların bir listesi yapılacak olunursa eğer bu liste epey uzun olurdu. Uzun olanı bir kenara koyup daha kısa bir listeye devam etmek de mümkün.

Meselâ Kürt sorununun çözülmesi yolunda atılan adımlardan kimler mi rahatsız? Öncelikle MHP rahatsız, çünkü onlar için bu ülkede Kürt yok. Kürt olmadığı için bir Kürt sorunu da yok. MHP lilere göre bir sorun varmış gibi ortaya çıkanlar bu ülkeyi bölmek peşindeler, yani vatan hainidirler. Bir tek kendileri, bir de kendileri gibi düşünenler vatansever...

Burada insanın ister istemez bazı sorular geliyor aklına: Mademki MHP liler bu kadar vatansever, neden o zaman Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki pek çok ilde il temsilciliklerini kaldırdılar? Bu bölgedeki siyasi faaliyetlerini sonlandırdılar? Hani vatan, doğusuyla batısıyla bir bütündü? Başkalarını vatani bölmekle suçlayacaklarına önce bu sorulara mantıklı ve ikna edici bir cevap versinler.

CHP rahatsız, çünkü Kürt sorununun çözülmesi demek devlet içinde de yuvalanmış PKK bağlantılı çetelerin devlet üzerindeki vesayetinin bitmesi ve CHP'nin devlet içindeki kadrolarının da giderek tasfiyesi, dolayısıyla CHP'nin devlet üzerindeki etkisinin son bulması demek. Hükümete destek verir gibi yapıyor olması ise hiç kimseyi yanıltmamalıdır. Çünkü kamuoyunun bu meselenin çözümü konusunda kararlı olması onları bu şekilde davranmak zorunda bırakmıştır. İlk fırsatta zaten bilinen asıl niyetini ortaya koymaktan beri durmayacaktır.

Her ne kadar rahatsızmış gibi görünmek istemiyorlarsa da BDP rahatsız çünkü çözüm demek (değişim gösterip kendilerini mevcut şartlara uydurmadıkları takdirde) bu ikisinin misyonlarının bitmesi ve giderek etkisizleşip yok olmaları demek. Ama öte yandan BDP bazı sözcüleri vasıtasıyla dillendirdiği "Çözüm süreci görüşmelerine Kandil'in de katılması gerekir," türünden bir takım sözüm ona isteklerle asıl niyetlerinin çözümsüzlük olduğunu zaten deklere etmiş durumdadır.

Devlet içindeki derin devlet rahatsız, çünkü çözüm demek devletin imkânlarını kullanıp bölgenin istikrarsızlığından da faydalanarak kendilerine, yakınlarına ve ağababalarına sağlamış oldukları menfaatlerin bitmesi, yem borularının tıkanması demek.

İsrail rahatsız, çünkü çözüm demek içeride sadece PKK değil, daha bir dizi sorunla uğraşmasına rağmen son yıllarda yapmış olduğu atılımlarla ve atmış olduğu doğru adımlarla hem Ortadoğu'da hem de Dünya'da giderek etki alanını genişletip saygınlık kazanan bir Türkiye'nin bu sorunlardan kurtulması halinde nasıl bir güç olacağını ve kendi hayatîyetinin nasıl bir tehlike altına gireceği gerçeğiyle karşı karşıya kalması demek.

ABD rahatsız, çünkü bölge ülkelerinin hemen hemen hepsiyle güçlü tarihi ve dini bağları olan, sorunlarını çözmüş ve bütün dikkatini çevresine ve Dünya'ya çevirmiş güçlü bir Türkiye bölgede çok daha etkin bir oyun kurucu durumuna geleceği için her bakımdan kendisine önemli bir rakip olacaktır. Bu durum ABD nin ve elbette onu yöneten Finans Kapitalizm'in işlerinin bölgede eskisi kadar kolay olmaması demek.

AB rahatsız, çünkü PKK sorununun çözülmesi demek ülkede yeni bir dönemin başlaması ve demokratik güçlerin ivme kazanması anlamına geleceği için kapısında bekletmiş

olduğu Türkiye'yi daha fazla oyalayamamak ve içeri almak zorunda kalması demek.

Güçlü bir ekonomi ve 75 milyon genç bir nüfusla Türkiye'nin AB'ye girmesi halinde etkisinin ne olacağını kestiren (başta Fransa olmak üzere) bazı Avrupa ülkelerinin Kürt sorununun çözülmesi halinde kendi konumlarının şimdiki kadar sağlam olmayacağını görmüş olmaları çözümden yana olmamaları için yeterli bir nedendir. Daha fazla neden aramaya AB açısından hiç gerek yoktur.

Şimdi eğer bu açıdan bakılacak olursa, Paris'teki bu üç kadın kimler tarafından öldürülmüştür acaba? "Bu soruya cevap verebilmek için bu kadınların hangi tarafta olduğunu bilmek lazım," diyeceklere verilebilecek tek bir cevap var. Hiç fark etmez! Çözümden yanaysalar çözüm istemeyenlerin hedefi olabilirler. Gayet makul... Çözumsuzlükten yanaysalar kafaların karışması bile çözumsuzlüğe hizmet edeceği ve çözüm istemeyenlere zaman kazandıracığı için yine aynı odağın (ya da odakların) hedefidirler.

Ama bu sefer çözüm isteyenler daha hazır, daha istekli, daha azimli ve daha dikkatli. Karşı taraf ise tam bir panik halinde ne yapacağını bilmeden serseri mayın gibi bir oyana bir bu yana çarparak çevresine verebileceğı kadar zarar verip sonunda kendisini de patlatıp yok olmanın peşinde. Son suikast buna güzel bir örnektir.

Bu güzel ve muhteşem ülke hiç yüksünmeden çalışıp çabalayıp üreterek onu bereketli kılan en az onun kadar muhteşem ve güzel insanlarıyla birlikte bu problemin üstesinden de gelmesini bilecektir. Zaman Türkiye'den yana. 09. 07. 2013

Recep Akıl

Yazılar - Kimlik ve Kültür

Ne zamandı bilmiyorum, geçmiş zaman... Gazetelerden birinin magazin sayfasında bir haber dikkatimi çekti. Okurken aklıma gelen ilk kelime "Günaydın" olmuştu.

İsmi lazım değil, yerli dizilerden birinde bir ailenin 17 yaşındaki kızları kendisinden yaşça çok büyük birisinden yasa dışı (gayri meşru) çocuk bekliyor. Tabi aile bunu öğrenince tepki veriyor ama sonradan bir hal çaresi aramaya başlıyor derken, kız bebeği doğurmaya karar veriyor.

Aile "Mademki kızımız bu bebeği doğurmaya karar verdi o zaman onu desteklemeliyiz," diyerek kızın vermiş olduğu bu kararı onaylamak zorunda kalıyor. Kızlarıyla bebeğin babasıyla evlenmesi konusunu konuşmuyorlar bile. Evlilik bu aile için öncelik teşkil etmiyor. Konu bu minval üzere devam edip gidiyor. Haber bu dizinin seyircileri tarafından protesto edildiğiyle ilgili.

Protestonun gerekçesi kendilerinin de o yaşlarda kızlarının olduğu oldu "Bu durum evlatları açısından olumsuz bir örnekti. Toplumumuzda bu gibi ilişkilere hoşgörülle bakılamazdı. Gelenekler buna asla izin vermezdi. Geleneklerin izin vermediği, onaylamadığı şeylerin televizyonlarda insanlara seyrettirilmesi yanlış," vs.

TV'nin tek kanallı olduğu dönemlerde Dallas gibi, Yalan Rüzgârı gibi benzer Amerikan yapımı dizilerden buralara geldik ne yazık ki. O zamanlar bu tür dizilerin gösterildiği günlerde sokaklarda kimseler kalmazdı. Çoluk çocuk hep birlikte TV başında heyecanla seyrederdik bu dizileri. Ve hiç düşünmezdik düşünce altyapımızda ve toplumsal kimliğimizde yapmış oldukları tahribatları.

Tabi insan seyrede seyrede alışıyor. Bir zaman sonra böylesi sapkın ilişkiler çok normalmiş gibi geliyor. İşin içine bir de vurdumduymazlık eklenince ortaya çok tabidir ki günümüzde şikâyetçi olduğumuz Türk dizilerinin rezaleti çıkıyor. Ve kendi büyüttüğümüz canavarın verdiği zararlardan yine kendimiz şikâyet eder hale geliyoruz.

Teknolojinin her an baş döndürücü bir hızla gelişiyor olması propaganda tekniklerinin de aynı oranda gelişimini sağlıyor. Bu nedenle Emperyalizm sömürsünü sürdürebilmek için günümüz iletişim kanallarını yerel işbirlikçilerinin de yardımıyla hiç zorlanmadan etkin bir biçimde uygulamaya koyma fırsatı buluyor. Hele bir de bizim gibi okuma ve araştırma yanı az gelişmiş toplumlarda bunu çok daha kolay yapabiliyor.

Bir toplumu yozlaştırıp kimliğinden ve özünden kopartabilmek için onu geçmişinden ve kültürel birikiminden ayırmak gerekir. Bunu yapabilmek için de o topluma kendisine ait olmayan, kendisine yabancı başka değer yargılarını kendi isteğiyle ve gönüllü olarak kabul ettirmek gerekir.

Peki, bu nasıl yapılır? Elbette zorla olmaz. Yavaş yavaş, alıştıra alıştıra, hissettirmeden...

Eskiden toplumları istenildiği şekilde değiştirip dönüştürmek çok da kolay değildi. Ama günümüzün gelişmiş iletişim teknolojileri buna büyük imkânlar sağlıyor ve ne yazık ki ekonomik gücü elinde tutan Emperyalist sistem bu imkânları bireyin nefsanî tutkularını da kaşıyarak onu istediği yöne çekiyor ve dilediği gibi şekillendirerek büyük başarı sağlıyor.

Bu demek değildir ki hiçbir şey yapılamaz. Kültür emperyalizminin bu saldırısı karşısında istenirse eğer yapılabilecek çok şey vardır elbette ama bunları hayata geçirebilmek o kadar da kolay değildir. Çok ayrıntılı olarak planlanmış olunan bu tür

saldırılara aynı şekilde hazırlanılıp karşılık verilmezse başarı şansı yok denecek kadar az olur.

Karar ver, olumlu olumsuz bütün ihtimalleri değerlendir, hazırlan ve harekete geç...

Sokağın temiz olabilmesi için başkalarının gelip o sokağı temizlemesini beklemektense eline süpürgeyi, farası alarak kendi kapısının önünü süpürüp temizlemeye başlamalıdır insan. "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz," demiş Ziya Paşa. Öyle yapmak lazım... Lafla değil eylemle...

Çünkü söylenen söz çoğu zaman söylendiği yerde kalır ve unutulması muhtemeldir. Oysa eylem tabiatı gereği ortaya iyi, kötü somut bir takım şeyler koyar. 13.04.2013

Recep Akıl

Yazılar - Kişi Kendini Bilmek Gibi İrfan Olmaz

Kendini başkalarından üstün görmek bir tür karakter zafiyetidir. Allah'ın yarattığını küçük görmek kişinin kibrini ortaya koyar.

Hiç kimse hiç kimseden yaratılış bakımından üstün değildir. Üstünlük Allah'ın rızasını kazanmak yolunda çabalayandır.

Hiç kimse zenginliğinden, tahsilinden, toplumsal statüsünden dolayı bir başkasına üstünlük imasında bulunma hakkına da sahip değildir.

Günümüz gelişmiş toplumlarında toplumu oluşturan bireyler arasında temel hak ve özgürlükler herkese aynı şekilde uygulanmaktadır.

Sonradan elde edilmiş ya da geçmişten gelen bazı özelliklerle var olmuş bir takım avantajlar kişiyi o toplumda öne çıkartamaz. Kişi kendisine böyle bir statü vermeye kalkarsa bu davranışı hoş karşılanmaz hatta ayıplanır, haddi aşmakla itham edilir.

Bu pencereden bakıldığında şarkıcı Erol Evgin'in bir gazeteciye vermiş olduğu röportajda örgün eğitim görmemiş insanları aşağılarcasına söylemiş olduğu sözler hiçbir şekilde kabul edilebilir sözler değildir. Ve hatta toplumsal barışın temellerine dinamit koymakla eş değerdedir.

Bugün seçme seçilme konusunda ayırımı tabi tuttuğunuz toplumu daha sonra başka özgürlükler ve haklar konusunda kategorize etmeye kalkarsınız ki sonuç ayırıştır ve elbette çatışmayı da peşinden getirir.

"Erol Evgin kendisini bilmelidir," demeyeceğiz elbette çünkü bu yaşına kadar bunu öğrenemediyse zaten bundan sonra da öğrenemeyecektir. Bu sebepten kendisine naçizane tavsiyemiz aynada endamina bir baksın, boyunun ölçüsünü orada rahatlıkla görür.

Kısaca "Kişi kendini bilmek gibi bir irfan olmaz," denmiştir ve bu sözü eden de belki dağda sürüsünü otlatan bir çobandır, kim bilir?19.08.2018

Recep Akıl

Yazılar - Komedi

Kobani'de savaş (!) rayına oturdu. Her şey normal seyrinde devam ediyor. "Al gülüm, ver gülüm..." Her iki taraf da birbirlerine uzaktan uzaktan sözüm ona ateş edip duruyorlar.

Aslında bu Kobani olayı tam bir komedi... İşin savaş yanı yani...

Bir yerlerde birileri oyunu çok güzel kurmuş, sahneyi hazırlamış, aktörleri de belirleyip bütün dünyanın gözü önünde muhteşem (!) bir tiyatro gösterisi sergiliyor. O birileri kim? Bu her kesin bildiği bir sır...

PYD Suriye'deki iç savaşın oluşturduğu boşluktan faydalanıp Rojava'da bir oldubitti rejimi kurdu ya. Bu statükonun bir şekilde (özellikle de Türkiye'ye) kabullendirilmesi gerekiyordu.

Nasıl olacaktı bu? Elbette bir savaşla... En iyi yöntem... Elde "İŞİD" diye bir koçbaşı vardı ve bu iş için biçilmiş kaftandı. Zaten bu gibi işler için el altında tutulmuyor muydu?

Bu arada iki taraftan da bir kaç yüz kişi telef olacaktı ama olsun, Ortadoğu'da insanların başkaları için ölmesinden daha tabi olan ne vardı?

Önce İŞİD Kobani'ye saldırtıldı. Sonra bunun ardından Türkiye'de öyle bir yaygara kopartıldı ki sanırsınız ülkede iç savaş çıktı. Bundan amaç belliydi; kafaları karıştırmak...

Doğrusu ya bu da çok güzel başarıldı. Belki de biraz da mecburiyetler Türkiye'yi tercihe zorladı ve tombala! Kırk katır mı, kırk satır mı?

Bir kaç günde, evet sadece birkaç günde yıldırım hızıyla Irak'ı ve Suriye'yi hallaç pamuğu gibi atıp burada kafasına göre bir de devlet kurduğunu iddia eden bir örgüt üç beş yüz kişinin savunduğu Kobani'yi 2 aydır alamıyor. Niçin?

Küçümsemek istemiyorum ama Kobani'deki savaşçılar Rambo mu?

Tankla, topla her türlü ağır silahla üzerine gelen bir düşmana karşı kıcı kırık piyade tüfekleriyle, hadi bilemediniz ağır makinalı tüfeklerle nasıl bir direniştir bu da o ortalığı toza dumana katan İŞİD burada hedefine ulaşamıyor?

"Stalingrad'da Kızıl Ordu bile o muhteşem direnişinde bunlar kadar başarılı mıydılar acaba?" diye sormadan edemiyor insan.

Kobani'de gerçekten bir savaş yaşanmıyor. Sadece bir oyundur oynanıyor. Biz de seyrediyoruz, ister istemez seyrediyoruz.

Salih Müslim'in açıkladığına göre İŞİD şimdi de geri çekilmeye başlamış. Evet amaç hasıl oldu. "PYD Kobani'de direndi ve kazandı." olacak. Oldubitti de bu savaş sayesinde meşrulaşacak.

Bu kadar basit, bu kadar açık... Yalnız bir şey var; oyun henüz bitmedi. Son noktayı Mehmetçik oycak.

Recep Akıl

Yazılar - Koyver Sarhoşu Yıkılana Kadar Gitsin

Şimdi de PYD destekçisi oldular. Kimler mi hani şu kendilerine aydın diyen Hasan Cemal, Baskın Oran, paralelci Bülent Keneş, Oya Baydar vb. gibi karanlık beyinli müptezeller.

Bir bildiri daha yayınlamışlar millet çok da umursuyor ya bunları, hasretle ve özlemle bunların bildirilerini bekliyor ya. Onlar da yememiş içmemiş ellerinde kâğıt kalem yeni bir bildiri daha peyda etmişler.

Neymiş efendim Cumhurbaşkanı Erdoğan Suriye’de ne kadar yerel ve evrensel aktör varsa hepsini düşman ilan etmişmiş. (“Yerel” derken tabii ki PYD ve YPG’yi kastediyorlar.)

Neymiş efendim angajman kurallarını bahane ederek uçağını düşürdüğü Rusya’yı BM’e şikâyet etmişmiş.

Neymiş, Suudi Arabistan ve Katar’la birlik olup 150.000 kişilik orduyla Suriye’ye girmeye kalkıyormuş.

Neymiş, Fırtına toplarıyla Suriye Kürtlerini (tıpkı Türkiye Kürtlerini olduğu gibi) bombalayıp duruyormuş.

PKK ve PYD diyecekler de o kadar da açık edemiyorlar. Domuzuna biliyorlar PKK ve PYD’nin Kürtleri temsil etmediğini ama Erdoğan üzerinden onun temsil ettiği değerlere vuracaklar ya sorun değil kuyruklu da olsa yalan söyleyebilirler.

Yok, bunlar hiçbir zaman bu milletin bir ferdi olmayı içlerine sindiremediler.

Bu topraklarda doğmuşlar, bu ülkenin ekmeğini yiyip suyunu içmişler, hayatlarını bu ülkede kazanmışlar ama asla kendilerini bu ülkeye ait hissetmemişler.

Bunu da saklamıyorlar zaten. Her fırsatta o çok sevdikleri batılı milletlere methiyeler düzerek bunu da belli ediyorlar.

Bunlar Kürtleri de Türkleri de Laz, Boşnak, Çerkes’leri de sevmediler hiç. Aslında bunlar yerli olan ne varsa hepsinden nefret ettiler.

İşte bu yüzden Erdoğan’dan da nefret ediyorlar. Çünkü Erdoğan yerlidir. Yerli olan ne varsa Erdoğan onun temsilcisidir. Bu yüzden ona düşmanlar.

Aslında kendilerine de düşmanlar ama bunun bile farkında değiller.

Denilebilir ki “Madem bu milleti, bu toprakları sevmiyorlar niçin buradalar, gitseler ya nereyi seviyorlarsa oralara?”

Evet değil mi, gitseler ya... Ama nasıl?

Burada bir elleri yağda bir elleri balda. Her türlü imkânları var ve bunları bu doğup büyüdükleri bu ülkenin aleyhine diledikleri gibi kullanıyorlar.

Her türlü melaneti işliyor olmalarına rağmen en küçük bir yaptırımla karşılaşmıyorlar niçin gitsinler ki?

Gidecekleri yerlerde de bunları adamdan saymıyorlar. Gitsinler de şebek muamelesi mi görsünler? Alay konusu mu olsunlar?

Zaten kendi varlıklarına bu yüzden düşmanlar. Bu milletin bir ferdi olarak dünyaya gelmiş olmayı kabullenemedikleri için ve kendilerince medeni bir toplumda doğmuş olmadıkları için kaderlerine isyan ediyorlar. Doğaldır ki bu isyan onları kendi varlıklarına düşman ediyor.

Bu isyan sebebiyledir ki çevrelerini yakıp yıkmayı göze alabiliyorlar.

Bunlar için yapılabilecek hiçbir şey yok. İyisi mi kendi hallerine bırakılmalı ve kervanın yürütülmesini sağlamak suretiyle kendi kendilerini imha etmelerine yardımcı olunmalıdır.

Recep Akıl

Yazılar - Kudüs

Kudüs peygamberler şehri... Tarih boyunca sürekli ilgi odağı olmuş asla kimseye yar olmamış hasret şehri... Ve Vahiy kültüründen neş'et eden birçok medeniyetin beşiği...

Tarihin en eski medeniyetlerine yurt olmuş üç semavi dinin (Musevilik, İsevilik ve İslam'ın kutsal şehri... Müslümanların ilk kiblegâhı, Mekke ve Medine'den sonra üçüncü kutsal şehri...

Biz Müslümanların Kitabı Kur'an'ı Kerim'de yazdığı üzere Efendimiz Aleyhisselâtu vesselâmın Mirac'a yükseldiği bir şehir olarak da gönlümüzün tahtında yer bulmuş kadim şehir...

Aynı zamanda İsa Aleyhisselâmın Yahudiler tarafından çarmıha gerilmek istendiği şehir...

Mescid'ül Aksa'yı içinde barındıran mübarek şehir... Tarih boyunca bu şehre sahip olmak isteyenler hep olmuş. Bu sebepten savaflara yıkımlara ihanetlere uğramış talihsiz şehir...

Ne yazık ki bugün Siyonist İsrail devletinin işgali altındadır. Boynu bükük ve büyük bir hüznün içinde yeniden asıl sahipleri Müslüman'ların kendisini fethedeceği günü sabırla ve bir o kadar da hasretle beklemektedir.

Peki, biz Müslümanlar ne kadar istiyoruz onu tekrar fethetmeyi, ya da istiyor muyuz?

Recep Akıl

Yazılar - Kukla

Kendilerine "devrimci" diyen 68 kuşağının sözüm ona solcuları temeli atılan ilk boğaz köprüsünü protesto etmişlerdi o zamanlar.

Sokaklarda "Kahrolsun Amerika, Tam bağımsız Türkiye," diye slogan atıyorlar ama ülkeyi ekonomik bakımdan ileri bir aşamaya taşıyabilecek yatırımları da bağımsızlık adına protesto ediyorlardı.

Şimdikilerin de babalarından hiç bir farkları yok. Bunlar da üçüncü boğaz köprüsüne, üçüncü hava alanına karşılar.

Montrö anlaşmasıyla üzerinde istediğimiz gibi tasarruf imkânına sahip olamadığımız İstanbul Boğazı'nı bay pas edecek olan Kanal İstanbul projesine de.

Enerji bakımından dışarıya bağımlılığımızı azaltacak olan Nükleer Santrallere, HES'lere de "Hayır!" diyorlar. Sonra da hiç utanmadan "Bağımsız Türkiye" sloganı atıyorlar.

Bu kendilerine solcu diyen Emperyalizm'in kuklalarının kırk yılda bir arpa boyu yol kat edememiş olma halleri tam anlamıyla trajik komik bir hikâyedir.

Daha da komiği, gerçeğin tüm varlığıyla kendisini afişe etmiş olmasına rağmen görmemekte çocukça bir inat göstermeleridir. 18.08.2016

Recep Akıl

Yazılar - Kurmalı Oyuncak

"Ak Parti'yi destekleyenler de gayri millidir," demiş Kılıçdaroğlu. Bak bak bak milliye bak.

Sen FETÖ'yü destekleyeceksin, PKK'nın aparatı HDP'ye her evden bir oy isteyeceksin.

Ülkenin korunması için yurt dışına asker göndermeye "hayır" diyeceksin.

Sonra da hiç utanmadan tüm bu hainlerle mücadele eden Ak Parti ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'a "gayri milli" diyeceksin öyle mi?

Seni gidi müptezel seni, seni gidi işbirlikçi ülke satan hain seni. Sen millisin biz gayri milliyiz öyle mi?

Hani helâlleşiyordun ne oldu? Milletın yarısına "gayri milli diyerek mi helâlleşeceksin bu milletle dangalak?

Recep Akıl

Yazılar - Kut'ül Âmare

BÜYÜK ZAFER KUT'ÜL AMÂRE KİMİN UMURUNDA

KUT'ÜL AMÂRE TARİH KİTAPLARININ ÜSTÜNDE HİÇ DURMADIĞI AMA OSMANLI ORDUSUNUN İNGİLİZLERİ PERİŞAN ETTİĞİ BİYÜK BİR ZAFERDİR.

Kut'ül Amâre Zaferi, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunun en önemli zaferlerden birisidir. Çanakkale Savaşı'nın gölgesinde kalsa da İngilizlerin prestijini hiç beklemedikleri şekilde sarsmış bir muharebedir.

Bu muhabere de General Charles Townshend de dâhil olmak üzere çok sayıda yüksek rütbeli İngiliz subayı ve askeri Osmanlı Ordusu'nca esir alınmıştır.

Osmanlı Ordusu bu zaferle İngiliz birliklerinin Bağdat'a doğru ilerlemesini durdurmuş fakat ne yazık ki bu zaferle birlikte ele geçirmiş olduğu inisiyatifi daha sonraki aylarda yapılan çeşitli hatalar sonucunda İngilizler karşısında ağır yenilgiler alarak Bağdat'ı ve daha sonra tüm Irak'ı terk etmek zorunda kalmıştır.

KUT'ÜL AMÂRE:

Kut'ül Amâre Zaferi Türkiye'nin NATO'ya üye olduğu 1952 yılına kadar Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından 'KUT BAYRAMI' olarak kutlanmış fakat 29 Nisan 1916 yılında tıpkı Çanakkale Zaferi'nde olduğu gibi diline, ırkına memleketine ve milliyetine bakılmaksızın Müslüman Osmanlı Ordusu'nun, Irak'ın Kut bölgesinde, İngiliz General komutan Tawshend, 13 general, 481 subay ve 13 bin 300 İngiliz askerini esir aldığı ve 40 bini aşkın İngiliz askerini de öldürdüğü bu büyük zaferin kutlamaları her nedense bu tarihten sonra durdurularak unutulmaya terk edilmiştir.

Osmanlı ordusunun bu büyük zaferi İngilizleri olduğu kadar Avrupalı diğer müttefiklerini de büyük bir şaşkınlık yaşamasına sebep olacaktır.

Büyük kuvvetlerle Çanakkale'ye saldıran İngilizler, aynı tarihlerde diğer Osmanlı topraklarında da adım adım ilerliyorlardı. Çanakkale yenilgisinden sonra ağırlıklı olarak Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Irak Cephelerine kuvvet kaydıran İngilizlerin öncelikli hedefi Bağdat'tı. Eğer Bağdat ele geçirilebilirse Osmanlı bu topraklardan kalayca atılabilirdi.

General Tawshend komutasındaki İngiliz birlikleri 24 Temmuz 1915 günü Bağdat'a doğru hücumla geçti. Bu ilerleyiş karşısında Irak Umum Kumandanı Nurettin Bey komutasındaki birlikler 28 Eylül 1915 tarihinde İngilizler karşısında Kut'ül Amâre'den çekildi ve İngilizler burayı işgal etti.

22 Ekim günü ise İngiliz birlikleri Bağdat üzerine iki koldan yürümeye başladılar. Bu birlikler Selman Pakt'ta Nurettin Bey komutasındaki birlikler tarafından 22 Kasım günü durduruldu. İngilizler tekrar Kut'ül Amâre'ye geri çekilmek zorunda kaldılar.

23 Kasım günü de Osmanlı birlikleri hücumla kalktı. Birçok yerde çok çetin çatışmalar oldu. Zaman zaman Müslüman birlikleri geri çekilse de Osmanlı askerinin genel saldırısını İngiliz kuvvetleri durduramadı.

5 Aralık günü Osmanlı birlikleri, Kut'ül Amâre önlerine geldiler. Aralık ayı boyunca Kut'ül Amâre'de sıkışan İngiliz birlikleriyle çok çetin çatışmalar oldu ve İngilizler kuşatıldı.

Osmanlı ordusu Kut'ül Amâre'de İngilizleri tam manasıyla kuşatmış ve bir çember içine almışlardı. Bunu yarmak için İngiliz birlikleri zaman zaman takviye aldıysa da başarılı olamadılar.

Mart ayına kadar süren bu kuşatma sırasında İngilizler içinde büyük kayıplar oluyordu. Nehirlerden yapılan cephane ve yiyecek yardımı ise yeterli olmuyordu. Bu yarma sırasında Sabis bölgesinde Ali İhsan Bey komutasındaki birliklerle de başarılı çarpışmalar oluyordu.

Sabis Meydan Muharebesi olarak da tarihe geçen bu çatışmalarda Müslüman Osmanlı Askeri büyük başarılar elde ediyordu.

10 Mart 1916 günü zor durumda bulunan İngiliz birliklerine, Halil Paşa, teslim olmalarını önerdiyse de İngiliz komutan buna olumlu cevap vermedi. İngilizler 6 Nisan günü büyük bir saldırıya geçerek yarma harekâtına giriştiler, ancak başarılı olamadılar ve çok büyük kayıplar verdiler.

9 Nisan günü İngiliz Generali Tawshend'e, bir kere daha Kut'ül Amâre Kahramanı Halil Paşa'nın "teslim ol" çağrısı gitti. General buna, "Türkler, muharebe sahasında daima iyi asker ve necip insandırlar; fakat ben henüz teslim olmayı düşünmüyorum" cevabını verdi.

22 Nisan günü İngiliz birlikleri General Tawshend komutasında 5 bin kişilik birlikle bir kere daha hücumla geçtiler fakat bundan da olumlu bir sonuç alamayıp arkalarında 3 bin ölü bırakarak geri çekildiler.

Savaşarak kuşatmayı kıramayacağını gören İngiliz General Tawshend Halil Paşa'ya rüşvet teklif ederek kuşatmanın kaldırılmasını istediler. Önerilen rüşvet hiç de yabana atılacak cinsten olmamasına rağmen Kut kahramanı Hali Paşa da bu tarihi teklife şu anlamlı cevabı verdi: "Baltacı devirleri geride kaldı!" Bunun üzerine pabucun pahalı olduğunun idrakine varan General Tawshend ordusuyla birlikte 29 Nisan 1916'da Osmanlı ordusuna teslim oldu.

Bu büyük zafer Avrupa'yı tam manasıyla şoke etmiştir. Bütün gazeteler Osmanlı zaferini yazarken İngilizler için "Çanakkale'den sonra ikinci büyük hezimete uğradılar," değerlendirmesini yapıyordu.

Bir süre sonra ne yazık ki Osmanlı Birlikleri Almanya'nın etkisiyle İran cephesine gönderilerek bölgedeki Osmanlı güçleri zayıflatıldı. Zayıf kalan bu cepheye İngilizler bir kere daha saldırarak Mart 1917'de Bağdat'ı ele geçirdiler. Ardından Musul'a ilerledilerse de Osmanlı Ordusu'nun direnişini kıramadıkları için petrol yataklarınca zengin Musul'u ele geçiremediler.

BÜYÜKKUMANDAN HALİL PAŞA

Ancak bu zaferlerin bu direnişlerin seyri Mondros Mütarekesi'yle değişti. Mondros Mütarekesi'nden üç gün sonra Irak ve İran Cephelerinde savunulan Müslüman toprakları işgal edildi.

Kut'ül Amâre ve çevresindeki bölgelerde görev yapan ve adlarını iki büyük zafere yazan Ali İhsan ve Halil Paşalar yıllar sonra soy ismi olarak bu bölgenin isimlerini aldılar. Sabis ve Kut...

Kut'ül Amâre'de Osmanlı ordusu bizim bugün bu topraklarda bir Müslüman olarak yaşamamız için 25 bin şehid vermiştir.

"BU GÜNE 'KUT BAYRAMI' NAMINI VERİYORUM."

Bu büyük zaferin ardından Osmanlı birliklerinin Kumandanı Halil Paşa 29 Nisan 1916 günü, günlük ordu emrinde ordusuna şu mektubu yazıyordu.

ORDUMA

Arslanlar!

Bugün Türklere şerefü şan, İngilizlere kara meydan olan şu kızgın toprağın müşemmes semasında Şühedamızın ruhları şadü handan pervaz ederken, ben de hepinizin pak alınlarından öperek cümlenizi tebrik ediyorum.

Bize iki yüz seneden beri tarihimizde okunmayan bir vakayı kaydettiren Cenab-ı Allah'a hamdü şükür eylerim. Allah'ın azametine bakınız ki, bin beş yüz senelik İngiliz Devleti'nin tarihine bu vakayı ilk defa yazdıran Türk süngüsü oldu. İki senedir devam eden Cihan harbi böyle parlak bir vaka daha göstermemiştir.

İşte Türk sebatının İngiliz inadını kırdığı birinci vakayı Çanakkale'de, ikinci vakayı burada görüyoruz.

Bugüne 'KUT BAYRAMI' namını veriyorum. Ordumun her ferdi, her sene bu günü tesit ederken şehitlerimize yasinler, teberekeler, fatihalar okusunlar. Şühedamız, hayatı ulviyatta, semevatta kızıl kanlarla uçururken, gazilerimiz de gelecekteki zaferlerimize gözcü olsunlar."

Mirliva Halil -> Altıncı Ordu Komutanı / 29 / Nisan / 1916 – Bağdat

*** *** ****

Sonuç olarak; Kutü'l Amâre Muharebesi; Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Ordusu'nun zor şartlar ve imkânsızlıklar içerisinde, Çanakkale'den sonra İngilizlere karşı kazandığı ve bir tümeni bütün personeli ile birlikte esir aldığı eşsiz bir zaferdir.

Derleme ve düzenleme Recep Akıl

Recep Akıl

Yazılar - Mafya İçin sadece Kendi ıkarları Vardır

Hani Şu videocu mafya babası var ya kendisine 'reis' dedirten mptezeli.

O işte... Pek çok benzerleri gibi 'lkclk' maskesi arkasına saklanıp bundan g devŐirerek yaşadı yıllarca.

Bu maskeyi kullanarak nice garibanın kanına girdi, malına mülküne okt, haram yedi, kim bilir nice insanın ahını aldı.

Suratından o maske alınınca asıl yüzü ortaya çıktı ve ne olduğunu bütün dünyaya göstermiş oldu.

Gerçi bilen biliyordu ne olduğunu da mafyavari örgütlere sempati duyan pek çok genç de bu vesileyle öğrenmiş oldu.

Ders alır, o sempati duydukları bu suç rgt mensuplarına zenmekten, onlar gibi olmayı istemekten vazgeçerler mi bilmem, ama bildiğim bir Şey var ki bu işlerin sonunun lağım çukurlarında, oto yol kenarlarındaki su kanallarında bittiğidir.

Mafyavari suç örgütlerinin hiç bir kutsalı yoktur. Kendi çıkarlarından başka i bir Şey onlar için önemli değildir.

ıkarları için yapmayacakları Şey, girmeyecekleri kılık yoktur, (tıpkı Şu videocu mptezeli örneğinde olduğu gibi) onlar için her Şey mubahtır.

Lkin son tahlilde kazanan hep İlahi Adalet olmuştur. Bundan böyle de öyle olacaktır. Bu videocu mptezeli de yanına kr kalmayacaktır tüm bu işlediği suçlar, attığı iftiralar, fitne fcur.

Bugün değilse yarın ama mutlaka bir gün.

Bugün piyonluğunu yaptığı efendilerinin onunla işi bittiğinde gideceği yer bellidir. Gençlere tavsiyem, bu suç rgt mensuplarına, bu vatan, millet düşmanlarına zenmek ve iŐil iŐil olarak gördükleri ama karanlıklara çıkan yollara sapmak hevesine kendilerini kaptırmasınlar.

alıŐıp abalasınlar doğru dürüst insan olmak için gayret göstersinler. Vatana, millete, devlete faydalı bireyler olsunlar.

Yani kısaca adam olsunlar, adam!

Recep Akıl

Yazılar - Mazluma El Uzatmak

Filistin topraklarında, özellikle de Gazze'de yaşayan Müslümanlar, İsrail'in kuşatması ve ambargosu yüzünden çok zor günler yaşıyorlar uzun bir zamandır. Görünen o ki bu Siyonist mezalim epey bir süre daha sürecek..

Çünkü ne yazık ki Filistin topraklarının işgaline ve bu işgalde uyguladığı katliama İslam âlemi dün olduğu gibi bugün de alabildiğine bir duyarsızlık içinde.

Çünkü İslam âlemi işbirlikçi yöneticileri vasıtasıyla düşürülmüş olduğu bu Emperyalist, Siyonist kiskacın cenderesinde.

Ve çünkü İslâm âlemi bu kiskacın içinde kendisine kurulmuş olunan tuzağı nasıl bozabileceği konusunda hiç bir fikir ve eylem üretememekte.

Ve yine çünkü İslam âlemi zavallı bir vurdumduymazlığın acınacak halleri içinde.

Emperyalist, Siyonist vahşi Kapitalizm kendi çıkarı neredeyse orada her türlü, pislği ve her türlü katliamı yapmaktan hiçbir şekilde imtina etmez. Elindeki gücün ona bu hakkı verdiğine inanır, inandığını da hiç tereddüt etmeden hayata geçirir.

Siyonizm için sadece kendi çıkarları kutsaldır. Bunun dışındaki hiçbir şeyin ona göre zerre kadar bir değeri bulunmamaktadır.

İşte bu bakış açısı yüzündendir ki Siyonist kan emici katiller Ortadoğu'da çoğunlukla Müslüman halkların yaşadığı topraklarda, tüm dünyanın gözleri önünde kadın, çocuk, ihtiyar demeden ve hiçbir hedef gözetmeden bütün zalimliğiyle büyük bir katliam uygulamakta, mazlumları yok etme gayreti ve heyecanıyla hareket edip nihai hedefine adım adım yürümektedir.

Siyonist katillerin Filistin'de uyguladığı insanlık dışı katliam ve soykırım karşısında öncelikle mazlum Filistin halkının tabi sonra da Ortadoğu'nun diğer mazlum halklarının yanında olmak özellikle biz Müslümanların hem kişisel ve hem de toplumsal sorumluluğumuzdur.

Buna rağmen bizlerin ne yazık ki oturmuş olduğumuz rahat ve sıcak evlerimizden "vah, vah," çekmekten başka hiçbir şey yapmıyor olmamız bu zulmün sürmesinin asıl sebeplerinden birisidir.

Denilebilir ki "Bir başıma ben ne yapabilirim?" Doğru bir serzenişmiş gibi görünüyor değil mi? Hayır, yanlış. Doğru olan bu serzeniş bizim isteksizliğimizin sütresidir.

Çünkü her şey bireyle birlikte başlar. Ortadoğu'da (ve tabi dünyanın pek çok yerinde) Siyonizm'in (dolayısıyla onun en önemli destekçisi emperyalist dünyanın) uygulamış olduğu katliam ve soykırımı karşı kişisel tepkisizlik toplumsal vurdumduymazlığı da beraberinde getiriyor.

Haksızlık ve zulüm karşısında susmamak peygamber davranışdır. Bir Müslüman için Peygamberinin (aleyhisselâtu vesselâm) davranışı kendisine kılavuz olmalı değil midir?

Öte yandan bir Müslüman olarak zulme karşı koymamak biz Müslümanları en hafif tabiriyle büyük bir vebal altın sokmuş olmuyor mu?

Bu soruna kul hakkı çerçevesinden bakıldığında Filistin'de (ve hatta bütün dünyada)

şehit edilen Müslümanların yarın Huzur'u Mahşer'de bizlere haklarını helâl etmelerini nasıl bekleyebiliriz?

Zulüm karşısında susan dilsiz şeytan değil midir? O halde biz Müslümanlar Siyonist vahşilerin uygulamış oldukları bu vahşet karşısında nasıl susabiliriz? Bunu kendimize hak olarak nasıl görebiliriz?

Eğer bu ödenemeyecek kul hakkından kurtulmak istiyorsak bir tek yol vardır o da kişisel sorumluluk bilinciyle hareket etmektir.

Nedir bu kişisel sorumluluk bilinci? Evet, soru bu, her bireyin tek tek kendisinin cevaplayacağı bir soru... İstendiği takdirde bir cevap mutlaka bulunur. Her vicdan sahibi Müslüman'ın biraz araştırmadan sonra bulabileceği onlarca alternatif vardır.

"Koskoca gölde bir damla eksik olsa o göl ne kaybeder?" dememelidir insan. Çünkü o zaman o göl bir damla kaybeder.

Yüce dinimizin cemaatleşmeye vermiş olduğu öneme dikkat çekmek isterim. Niçin cemaatle kılınan namazların sevabı daha çoktur? Niçin cemaat olgusunu ön plana çıkartmak suretiyle yapılan ibadetler ve çeşitli sosyal etkinlikler kişiye çok daha büyük bir haz verir?

Uzun lafın kisası: Kişisel sorumluluk bilinciyle hareket etmeyi başarabilirsek göreceğiz ki ne çok şey başarmışız. "Müslüman'ım" (ve hatta insanım) diyen herkesin katılabileceği, bir şeyler mutlaka olmalı.

Ve zaten vardır. Yeter ki bunu isteyelim.

Yeter ki Filistin'de, Gazze'de, Doğu Türkistan'da Myanmar'da, Afganistan'da, Suriye'de ve daha pek çok İslam beldesinde katledilen bebeklerin, onların annelerinin, babalarının acılarını yüreğimizde hissedelim.

Yeter ki "bana ne " demeyelim. Yeter ki bahanelerin ardına sığınıp kendimizi pasifize etmeyelim.

Biraz kendimizden, lüksümüzden feda edelim. Bugün feda etmekten kaçındığımız imkânlarımız gün gelir bizim en büyük düşmanımız durumuna gelebilir.

Ne olur biraz duyarlı, biraz aktif olalım. Bu insan olanın, insan olana borcudur. Borcumuzu hemen şimdi ödeyelim. Haydi! Hemen şimdi!

Allah'ın selamı, rahmeti ve mağfireti yüreği Hakk'tan yana çarpanların üzerine olsun. Amin! 6. 11. 2014

Recep Akıl

Yazılar - Millet Sizi Tanıyor

90 küsur yıldır bu millet size çok sabretti. Tek huzursuzluk çıkmasın, ülke karışmasın diye kan tükürdü "kızılıcak şerbeti içtim," dedi, sabretti. Her türlü pisliğini, melanetinizi, zorbalığınızı sineye çekti.

Ama yeter artık. Bundan böyle hangi dilden anlıyorsanız bu millet o dilden konuşacak sizinle. Bunun ilk örneğini 15 Temmuz'da görmüştünüz.

Evet, anladığınız dilden ama sizin gibi asarak keserek, işkence edip zindanlarda çürüterek, yalanlarla, iftiralarla değil, tam tersine anlatarak, göstererek, belgeleyerek kanunlar ve hukuk çerçevesinde yapacak bunu.

Ülkesine yapmış olduğunuz ihanetlere, kötülüklere, her türlü kumpasa, tuzağa, oyuna karşı bundan böyle çok daha sert önlemler alarak karşılık verecek.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti sizin babanızın çiftliği değil, bu ülkenin sahibi değilsiniz.

Peki, kimsiniz o zaman? Siz işbirlikçilersiniz, vatan satanlarsınız siz. Ülkenin geleceği adına tek bir olumlu icraatınız yok sizin.

Bu aziz millet 'Atatürkçülük' maskesi altında işlemiş olduğunuz cürümleri daha fazla işlemenize izin vermeyecek.

Bardak taşı!

Bu mübarek ülkenin yurtseverleri bu güne kadar sizlerle nasıl mücadele etmişse bundan böyle çok daha büyük bir enerji ve istekle siz Kemalist faşistlerle, güzel dinimizi kendisine maske edinmiş olan FETÖ ve benzeri melanet odaklarıyla mücadelesini yılmadan, yüksünmeden sürdürmeye devam edecek. Hiç şüphemiz olmasın.

PKK'nın işi bitti, bitiyor, bekleyin sıra size geliyor.

Uyarıyoruz, kendinize gelin ülkeye, devlete, millete ihanet etmeyin artık. Aksi takdirde her karışı şehit kanlarıyla sulanmış bu topraklarda bundan böyle dilediğiniz gibi at oynatamayacaksınız. Haddinizi çoktan aştınız. Emin olun dersinizi alacaksınız.

Millet sizi çok iyi biliyor ve tanıyor. Saklanamayacaksınız.

Recep Akıl

Yazılar - Misak-ı Milli

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Bugünkü sınırlarımızı gönüllü kabul etmiş değiliz." sözü öylesine söylenmiş bir söz değildir.

Bu sözün asıl anlamı "Evet bizim hiç kimsenin toprağında gözümüz yok ama eğer komşularımızdan bazılarının toprak bütünlüğü ortadan kalkar ve bu topraklardaki insanlar kendilerine bir başka devlet ararlarsa ve bu arayışta bizi tercih ederlerse buna da 'hayır' demeyiz," demektir.

Görünen o ki hem Irak hem de Suriye toprak bütünlüğünü koruyamayacak, önünde sonunda bir kaç parçaya bölünecektir.

Ortadoğu'da hesabı olanların pozisyonlarını bu gerçeğe göre yeniden belirlemeleri karşısında Türkiye de oturup beklemeyecek konumunu belirlemek için elbette ki bir takım adımlar atacaktır. Çünkü bu iki ülkeyle olan tarihi ve kültürel yakınlığı ve tabii sınır komşuluğu bu adımları atmasını zorunlu kılıyor.

Herkes bir takım hesaplar içindeyken Türkiye'nin hiçbir şey yapmadan elini kolunu bağlayıp oturmasını beklemek hayaldir.

Ortadoğu yeniden şekilleniyor ve Türkiye de yerini bu yeni duruma göre belirliyor. Birilerinin bundan rahatsızlık duyması hiç umurumuzda değil. Cumhurbaşkanı'nın dediği gibi "Bu sınırları biz gönüllü kabullenmedik." 25.10.2016

Recep Akıl

Yazılar - Muhalefet 2

Ak Parti'den başka Dünya tarihinde parlamenter sistemle yönetilen her hangi bir ülkede iktidarda olmasına rağmen sürekli oylarını arttıran bir başka parti var mıdır acaba?

Ben bilmiyorum.

Diktatörlüklerle, tek partili sistemlerle, dalavereler çevirerek, yolsuzluk yapılarak iktidarda kalmaktan söz etmiyorum.

Demokratik yöntemlerin geçerli olduğu bir seçimden söz ediyorum. Bilen varsa söylesin.

Ülkemiz menfaatleri açısından bakılacak olursa eğer aslında bu durum hiç de övünülecek bir durum değil.

Bir parti var ve her girdiği seçimi kazanıyor. Karşısında ona alternatif olabilecek bir başka parti yok.

Ne kadar demokratik yöntemlerle de olsa bu partinin sürekli kazanıyor olması giderek hem ülkeye hem de kendisine zarar vermez mi?

Yenilmez olduğunu gördükçe kendisini geliştirmekten vazgeçmez mi meselâ?

Ya da ne bileyim, doğru bir muhalefet yapılamadığı için her yaptığının doğru olduğundan yola çıkarak hatalar yapmaya başlamaz mı?

Muhtemel bu hatalarını görmez, düzeltmezse eğer giderek hem kendisini ve hem de ülkesini geri dönmeyecek yollara sokma tehlikesi ortaya çıkmaz mı?

Bu sorular çoğaltılabilir. Soruları alt alta sıralamak çözüm değildir.

Peki, çözüm ne?

Çözüm ülkemiz için adam gibi bir muhalefettir.

Ülkemizin her şeyden çok adam gibi bir muhalefete ihtiyacı vardır.

İyi bir muhalefet yoksa sağlam bir demokrasi de olmaz.

Ülkemizin aydınlık geleceği açısından Ak Parti'nin karşısında ona alternatif olabilecek en az onun kadar sağlam bir vizyona sahip iktidar adayı bir muhalefet partisinin olması lazım.

Dünya'yı ve ülkemizi doğru analiz etmiş ve doğru çözümlerle ve projelerle halkın karşısına çıkabilecek halka güven veren yerli ve milli bir partiye ihtiyacı vardır.

Bugünkü muhalefet partileriyle bu ihtiyaç asla giderilemez.

Çünkü bu partiler ülkenin geçmişine ait partilerdir. MHP dışında kalanların neredeyse tamamı İşbirlikçidirler. Uluslararası Finans Kapitalizmin ülkemizdeki temsilcileridirler. Bu sebepten yerleri tarihin çöplüğüdür.

Söz konusu bu partilerin sadece tüzel kişilikleri değil elbette. Onları yönetenler de bu

ülkenin lehine olarak artık bırakıp çekilmelidirler.

Bu ülkeyi seviyorlarsa eğer ülkelerine yapacakları en iyi hizmet bu olacaktır.

Recep Akıl

Yazılar - Muhsin Yazıcıoğlu

Paralel çete, her işini bitirdi şimdi de rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu'nun ölümünü Başbakan Erdoğan'a yamamanın yollarını aramaya başladı. Zaten bu konuda ortaya bir takım iddialar da atılmaya başlandı.

Kasetçi ya bunlar, deniyor ki ellerinde bir kaset varmış. Bu kasette başbakan, fıkıh uzmanı ve aynı zamanda Yeni Şafak Gazetesi Yazarı Prof. Hayrettin Karaman'dan telefonla Yazıcıoğlu'nun öldürülmesi ile ilgili olarak fetva almış.

"Bu saçmalığa kim inanır?" Denilebilir ama inananlar çıkıyor işte.

Sorgulamayı, soru sormayı karakterinin bir parçası haline getirmemişse insan taraf olduğu bir konuyla ilgili olarak lehine bir iddia duyduğu zaman hemen inanma eğilimi gösterir. Tersine bir durumda da tavrı elbette inanmamak yönünde olacaktır. Bu sebepten her hangi bir olay karşısında tavır belirlemeden önce soru sormak, sorgulamak hiç bir şekilde ihmal edilmemelidir ki yanılığa düşülmesin.

Ak Parti son genel seçimlerde 49,95 oranında oy aldı. BBP ise %0.74... %1 bile değil... Şimdi bu iki parti teorik olarak birbirlerinin rakibidir de pratikte bu böyle midir? Elbette değil.

Kendisi için hiç bir şekilde asla rakip olamayacak bir partinin genel başkanı başbakan için niçin tehlike olsun?

Kaldı ki rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu Sayın Başbakan gibi dindar bir kimliğe sahipti ve adil bir insandı. Öyle ki pek çok kritik konuda eğer haklı görmüşse Ak Parti'ye destek vermiş birisiydi.

Öte yandan kendince doğru olmayan konularla ilgili olarak da hükümeti eleştirmekten asla geri durmazdı. Eleştirirken de adaletten ayrılmamış olması elbette ki eleştirilerini değerli kılardı ve muhatabının da dikkate almasına sebep olurdu.

Bu durumda Sayın Başbakan kendisi için hiç bir tehlike arz etmeyen birisine niçin suikast düzenlesin? Durup dururken niçin kendisini sıkıntıya sokabilecek böyle bir harekette bulunup, risk alsın.

Eğer bir şey yapacaksanız ve bunu yaparken de kendinizi bir tehlikeye atacaksanız buna değmeli değil midir? Elbette rahmetli Yazıcıoğlu değersiz birisi değildi tabi ama siyasi bakımdan Sayın Başbakan'la aynı sıklıkta de değildi.

O halde Sayın Yazıcıoğlu'nun ölümüyle ilgili olarak başbakanı suçlamaya kalkışmak ya asıl katillerin ortaya çıkmasını engellemek amacını taşır ya da daha kötüsü Yazıcıoğlu'nun üzerinden başbakana iftira atmak suretiyle onu halkın gözünden düşürmeye çalışmaktır.

Her iki durumda da müsebbiplerin hainliğinden hiç bir şekilde şüphe edilemez. Böyle haysiyetsizce bir iddia bu ülkeye iyilik getirmez. Ülkenin birliğinden, dirliğinden yana olanların bu gibi iftiraların karşısında olmaları gerekir.

Gerçekler er ya da geç ortaya çıkar. Rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu'nun katilleri de bir gün

mutlaka ortaya çıkartılacaktır.

Bu elim olayı kendi kirli planlarına alet edip sömürenler de o gün geldiğinde, eğer utanacak yüzleri varsa utanlarından bu milletin yüzüne bakamayacaklardır.

Rabbim görelim neyle neylerse güzel eyler. 19.11. 2014

Recep Akıl

Yazılar - Ne Yapmalı

Ak Parti'nin kaybetmiş olduğu yaklaşık % 9'luk oyun büyük bir çoğunluğunun Kürtlere ait olduğu açık bir gerçek. Bunun tartışılacak hiç bir yanı yok.

Ne oldu da Kürtler Ak Parti'den desteğini çekti? Asıl sorulması gereken soru budur. Ak Parti'nin işte bu soruya bir cevap bulması gerekmektedir.

Evet doğrudur, Ak Parti'den şu ya da bu şekilde rahatsızlık duyanlar uluslar arası bir konsorsiyum önderliğinde iç dinamiklerin de bir araya getirilmesiyle görünür bir başarıya ulaşmışlardır. Peki, tamam da bu başarıya Ak Parti kadroları ne kadar katkıda bulunmuştur, bulunmuş mudur? Ayrıca bu sorular da cevap bekleyen sorulardır.

Eğri oturup doğru konuşmak gerekiyor. Eğer gerçekçi bir öz eleştiri yapılmak isteniyorsa meseleye duygusal mülahalazalardan uzak, soğukkanlı bir biçimde yaklaşmak lazımdır.

Ortada bir sorun varsa ve bu sorun çözüme muhtaçsa yapılması gereken ilk şey o sorunun çıkış sebeplerini doğru tespit etmektir. Çünkü doğru teşhis ardından doğru bir tedaviyi de yanında getirir. Aksi durum boş kürek çekmektir ki sonuçları daha da vahim olur. 13. 06. 2015

Recep Akıl

Yazılar - Neden Darbe Yaptık

Türkiye, Mısır, Pakistan, Cezayir Vb... Tüm İslam ülkelerinde muhtıraları veren darbeleri yapan, isyanlar çıkaran, kargaşaları oluşturanlar hep aynı odaklardır.

ABD merkezli bu Siyonist şer odakları darbe planladıkları ülkedeki işbirlikçileriyle birlikte el ele vererek hemen hemen hep aynı taktikleri kullanarak bu darbeleri gerçekleştirirler.

İşbirlikçi vatan, millet hainleri olmasa bir ülkeye dışarıdan darbe yapmak iktidar değiştirmek kolay bir iş değildir. Başarmak için içeriden mutlaka yardım almak gereklidir. Yani kale içeriden fethedilmelidir.

evet, söz konusu bu darbelerin tek bir amacı vardır: ABD merkezli dünya Siyonizm'inin çıkarlarını korumak ve İsrail'in orta ve uzun vadede güvenliğini sağlamak.

Bu sebepten ülkemizde halkının çıkarlarını değil de kendilerini satın alan sahiplerinin çıkarlarını korumak için oluşturulmuş PKK, FETÖ gibi terörist örgütlenmelerin yanı sıra yasal siyaset alanındaki bazı devşirilmiş vatan ve millet hainlerini ve çıyanlarını bu mübarek ülkenin bekası için çok iyi bilmeli ve tanımalıyız. Çünkü hain hainliğini mutlaka yapacaktır, buna mecburdur.

Çıkarı için kendini satandan hiç kimseye fayda gelmez.

Recep Akıl

Yazılar - Neler Oluyor Hayatta?

Aslında Türkiye'de uzun yıllardır Rahmetli Özal'la başlayan ama zaman içinde kesintiye uğrayarak Ak Parti ile yeniden alevlenen siyasi mücadelenin en temelinde Milli Burjuvazi ile Komprador Burjuvazi'nin iktidar mücadelesi yatıyor. Aralarında uzlaşmaya vardıkları an ortada mücadele falan kalmayacak. Ya da mücadele daha başka bir mecrada daha başka bir biçimde sürecek. Buna emin olabiliriz.

Bu uzlaşma çok yakında değilse bile yakın bir zamanda mutlaka gerçekleşecek. Gerçekleşecek çünkü gerçekleşmemesi demek eşyanın tabiatına aykırı bir durum demektir ki her iki tarafın istediği aslında aynı şeydir. Bu da uzlaşmaları için yeterli bir asgari müşterektir ve bu asgari müşterek onları yavaş yavaş bir araya getirmeye başlamıştır bile. Buna en güzel örnek Ak Parti'ye yapılan "Devlete yaslanmaya başladı," eleştirileridir.

Bir başka gösterge de uzun zamandır süregelen her iki tarafın kalemlerlerinden bazı sivri uçlu olanların sivriliklerinin törpülenmesi (ya da bertaraf edilmesi) çalışması... İstenirse bu uzlaşma çabalarına çok daha fazla örnek bulunabilir. Meselâ bunlardan en çarpıcı olanların başında Ergenekon ve benzeri derin devlet yapılanmalarının tasfiye edilmeye çalışılması... Meselâ yargıdaki ufak tefek değişimler... Meselâ yeni anayasa çalışmaları, vb...

"Demokrasi mücadelesi" adı altında yapılan mücadelenin aslında bir paylaşım mücadelesi olduğunu bilmek oynanan oyunun seyrini (hiç değilse benim için) daha bir keyifli hale getiriyor.

Meseleye bir başka açıdan, sokaktaki adamı ilgilendiren yönünden bakılacak olunursa eğer görülmektedir ki bu iki taraf arasında yapılan mücadele sayesinde Burjuva demokrasilerine özgü demokratik hakların görece bir kısmının hayata geçirilmeye başlanmış ve aksayarak da olsa devam ediyor olması...

Söz konusu demokratik hakların toplumsal bir rahatlamayı da yanında getirmesi ise, halkın muhalif yanını iyice törpülüyor ki bu bile son tahlilde hem Anadolu sermayesinin (Milli Burjuvazinin) hem de İstanbul sermayesinin (Komprador Burjuvazinin) epey bir işine yarıyor.

Adları geçen bu iki tarafın uzlaşması demek aslında halkın yeni bir takım sorunlarla karşı karşıya gelmesi demektir. Her türlü toplumsal yapılanmada iktidarı belirleyen şey, üretim araçlarının mülkiyetinin kime ait olduğudur. Bu tanımı ülkemize uyarlamaya kalktığımızda görürüz ki Anadolu sermayesi ile İstanbul sermayesinin birbirleriyle uzlaşmamalarının hiçbir geçerli gerekçesi yok. Aralarındaki çelişki uzlaşmaz değildir ve doğal olarak en sonunda bir araya gelip zaten kendilerine ait olan iktidarı paylaşmak kendi gelecekleri açısından elzemdir. Sorun birbirlerini kabul edip etmemekle ilgilidir.

Görünen odur ki her iki taraf da artık birbirinin varlığını tanıyıp kendilerini uzlaşmaya açtıklarıdır ve sonunda bu uzlaşma mutlaka ama mutlaka gerçekleşecektir. Ama bu uzlaşmadan ülkemiz insanı ne kazanıp ne kaybedecektir bunu da en açık bir biçimde belirleyen şey zaman olacaktır.

Not: Bilinir ki her siyasi oluşum (ya da parti) toplumsal bir alt yapının görünür haldeki örgütlenmiş şeklidir. Hangisi neyi temsil ediyor, neye tekabül ediyor? Bu sorunun cevabını vermek benim işim değil. Meraklısı araştırır öğrenir. Bilenlere ise söyleyecek bir sözümüz yoktur. Onlar zaten ne kastedilmiş olduğu konusuna vakıftırlar.

Recep Akıl

Yazılar - Olmak Ya Da Olmamak

1923 de kurulan Türkiye Cumhuriyeti, Anadolu'nun kadim halklarının büyük desteğiyle, Osmanlı'da yeni yeni oluşmaya başlamış olan küçük burjuvazi desteğiyle Osmanlı Bürokrasisi'nin kurmuş olduğu bir devlettir. Devlet kurmuş bile olsa, her iktidar ayaklarını yere sağlam basabilmek ve meşruiyet sağlayabilmek için mutlaka kendisini destekleyecek olan bir takım yasalara, bundan da önemlisi toplumsal sınıflara ya da katmanlara ihtiyaç duyar.

Cumhuriyeti kuranlar da bu desteği o gün için milletten almış olmalarına rağmen daha sonra ellerine geçirmiş oldukları iktidardan onu uzaklaştırmış kendisini sürekli olarak destekleyip iktidarda tutacak olan bir takım güç odakları oluşturmuş ve yine kendi elleriyle ortaya çıkartmış oldukları bu odakları geliştirip güçlendirmek yoluna gitmişler, halkın tepkisizliğinden de faydalanarak bunda başarılı olmuşlardır.

O gün için iktidardan uzaklaştırılmış olunan millet zaman içinde ekonomik bakımdan geliştikçe kendisini kendi temsilcileri vasıtasıyla yönetmek istemiş ve mevcut iktidardan pay almayı talep edip, buna da gücü oranında kısa sürelerle bile olsa ulaşmayı başarmıştır. Ama ne yazık ki hiçbir zaman belirleyicilik vasfını kullanabilme imkânını tam anlamıyla yakalayamamıştır.

Ne zaman iktidar olmuşsa ve bu iktidarı kendi lehine dönüştürme çabası içine girmişse, iktidarı asıl belirleyenler (muktedir olanlar) tarafından bundan men edilip oradan uzaklaştırılmış, geri plana itilmiştir. Ama tüm bu zorla uzaklaştırılmalara rağmen ülkede elini taşın altına asıl koyanın kendisi olması bakımından bu iktidar mücadelesinden asla vazgeçmemiş, zaman zaman kendisini satan, arkadan vuran temsilcilerini tasfiye ede ede, uzaklaştırıldığı iktidara bir öncekinden daha güçlü bir biçimde gelmeyi ve yarım bırakmış olduğu işi tamamlama gayretini her daim sürdürmeyi bilmiştir.

Bugün de hâlâ süren ve bir süre daha sürmesi muhtemel olan bu iktidar (muktedir) olma mücadelesinin taraflarından biri, ta başından beri millet ve onun temsilcileri ise, diğer tarafı da Osmanlı'nın son dönemlerinde ortaya çıkmış olan ve giderek örgütlenip Osmanlı yönetim hiyerarşisinde etkin roller edinen belki kendilerine biçilen büyük görevi yerine getirmek için ya da belki de becerisizlikleri yüzünden olsa gerek Osmanlı'nın tarih sahnesinden silinmesine vesile olan ve günümüze kadar da bu varlığını sürdüren oligarşik yapılanma ve onun bugünkü temsilcisidir.

2000'li yılların başından bu yana daha da sertleşerek devam eden bu kavga, bu iki kesim arasında hâlen sürmekte, biri yok olmamak, diğeri varlığını pekiştirmek mücadelesi vermektedir. Elbette bu mücadeleyi kazanan millet olacaktır. Çünkü yüzü geleceğe dönüktür ve üretici güçtür. İleri doğru dönen tekeri geri çevirme gayreti içinde olanlarınsa başarı şansı hiç yoktur ve gelecekte de hiçbir zaman olmayacaktır. Bundan kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Recep Akıl

Yazılar - Osmanlı ve Dili

Osmanlıca... Son zamanların bir başka gündemi... Şimdi de şu sıralar Osmanlıcanın zorunlu ders olarak okutulup okutulmayacağı konusuyla meşgul olmaya başladık. Bakalım bu tartışmanın sonu nereye varacak?

Tabi bu konu tartışılırken işin içine başka tartışmalar da giriyor ve konu kasıtlı olarak tamamen amacından saptırılıyor. Meşelâ deniyor ki "Osmanlıca bir saray dilidir. Halkın konuştuğu dille bir alakası yoktur. Öğretip de ne olacak öğrenenler mezar taşı mı okuyacaklar." vs. vs.

Aslında tüm bu tartışmaların dışında başka bir şeyi konuşmakta yarar var gibi geliyor bana. Her şeyden önce bir tespit yapmak gerekiyor. Doğru bir tespit... Osmanlıca bir dil midir? Ya da böyle bir dil var mıdır? Öncelikle bu soruya bir cevap bulmak gerekiyor.

Daha küçük bir uç beyiyken adını Osmanlı İmparatorluğu'na vermiş olan Osman Bey hangi dili konuşuyordu acaba? Anasından konuşmayı öğrendiğinde hangi dili öğrenmişti? Ya da Osman Bey'in mensubu olduğu oba, boy, beylik hangi dille okuyup yazıyor ve konuşuyordu? Evet, bildiniz, Türkçe... Bu kadar basit... Türkçe...

Türkçe daha sonra nasıl Osmanlıcaya dönüştü, ya da dönüştü mü? Şimdi bu soruya bir cevap vermek lazım.

Osmanlı Devleti fetihlerle büyük bir imparatorluğa dönüşürken eşyanın tabiatı gereği çeşitli toplulukları de kendi potası içine dâhil ediyordu. Bu durum ister istemez imparatorluğu çok uluslu, çok dilli bir hale dönüştürüyordu. Ama bu demek değildi ki devletin dili de karman çorman, çok uluslu bir hale geliyordu.

Osmanlı'da çeşitli halklar kendi dilleriyle okuyup yazar ve konuşurdu ama devlet dili Osmanlı'nın ilk gününden son gününe kadar Türkçe'ydi. Alfabeti Arap alfabesi olan Türkçe...

Osmanlıca diye bir dil yoktur. Her ne kadar bünyesinde bulundurduğu toplumların ve ilişki içinde olduğu devletlerin dillerinden kendisine bir şeyler katmış olsa da, Osmanlıca denilen dilin gerçekte adı Türkçe'dir.

Cumhuriyeti kuranların adına harf devrimi dedikleri ucubeyle koskoca bir milleti bir gecede (konuşamaz değil) okuyamaz, yazamaz hale getirmiş olmasının altında yatan asıl sebep Türkçe'yi ortadan kaldırmaya değil, Türk insanının tarihiyle olan ilişkisini ortadan kaldırmaya yöneliktir.

Bu gün "Zorunlu hale getirilsin mi getirilmesin mi," tartışması yapılan da aslında işin bu tarih yanısırdır, dil yanı değil. Nasıl ki yüz yıl öncesinin İngilizcesiyle, Arapçasıyla, Fransızcasıyla bugünküler arasında bir değişim söz konusuysa elli yıl, yüz yıl ve daha öncesinde konuşulan Türkçe ile bu günkü Türkçe arasında da o kadar bir değişim vardır. Yani eski - yeni ilişkisi...

Bir kere daha söylemek gerekirse eğer, Osmanlı devleti dil olarak Türkçe'yi kullanmıştır. Bu saptamaya hiç kimsenin itiraz etmesi söz konusu dahi olamaz.

Mademki Osmanlı'nın konuştuğu dil Türkçe'dir o zaman bu ismi değiştirip niçin ısrarla Osmanlıca demeye devam ediyoruz? İlla bir tanımlama gerekiyorsa "Eski Türkçe" demek niçin yeterli olmuyor?

Kaldı ki bu tabir bile yanlışdır. Dilin eskisi de yenisi de olmaz. Türkçe... En doğrusu bu... İlla bir ayırım yapılmak isteniyorsa buna en uygun olanı "Eski Yazıyla Türkçe" demek olur bence.

Niçin Osmanlıca? Osmanlıyı hatırlamak için mi? Ne gerek var? Osmanlıyı hatırlatmak için başka hiçbir şey kalmadı mı?

Dil, adı üzerinde insanların birbiriyle anlaşmak için kullandıkları bir araçtır; en önemli araç... Zamanla günün şartlarına göre yapısal bazda değil ama bazı kelimelerin ortadan kalkması, bazılarının katılması şeklinde bir takım değişikliklere uğrasa da temelde bir değişiklik göstermez. Konuşulmaya konuşulmaya ortadan kalkabilir belki ama dün ne idiyse eğer konuşuluyorsa bugün de odur.

O çok sözü edilen geçmişimizle ilgili tüm bağımızın kopartılması meselesi tamamen dilin kendisi dışında alfabeyle ilgili bir durumdur. Yani bir başka deyişle Alfabenin değişmesiyle sekteye uğratılmış olunan kopukluğun Türkçe'yle uzaktan yakından hiçbir ilgisi yoktur.

İşte bu yüzden tartışma konusu olan şu zorunlu dersin adı yukarıda sıralanan gerekçelerden dolayı Osmanlıca değil de "Eski Yazıyla Türkçe" olmalıdır. Öte yandan bu ders zorunlu olarak okutulmalı mıdır? Bence Hayır... Çünkü Eski Yazıyla Türkçe'nin zorunlu bir ders olarak okutulması, amaçlanmış olunan hedefe varmayı sağlamaz, tam tersine engeller.

Zorunluluklar insanlara her zaman sıkıntı vermiştir. Kendisine pratikte hiçbir faydası olmayacağını düşündüğü bir şeyi insanın öğrenmesinin ne gereği vardır?

Evet, eski yazıyla Türkçe öğretilmelidir ama bunu isteyenlere, heveslilerine, bu konuda ilerlemeyi, uzmanlaşmayı tercih etmiş olanlara... Bu da ilk ve orta öğretimde değil Üniversitelerde olmalıdır ki Üniversitelerin Dil Tarih Coğrafya Fakülteleri zaten bu amaca yönelik öğrenci yetiştirmektedirler.

Eğer geçmişle bugün arasında yeniden bir bağ kurmak ve doğru bir tarih bilinci oluşturmak amacı güdülüyorsa (ki bu çok doğru bir düşüncedir.) O halde yapılacak şey ilk ve orta öğretimdeki tarih müfredatını topyekûn çöpe atıp gerçeklere dayanan yeni bir müfredat oluşturmaktır.

Sil baştan... Bu ülkede bunu yapabilecek kıratla namuslu tarihçiler vardır, o çok zengin arşivlere girip adam gibi bir araştırma yaparak gerçek bir tarih yazabilecek tarihçiler... Yenileri de yetişmektedir.

Buradaki sorun DTC Fakültelerinden mezun olan gençlerin istihdamı sorunudur ki Osmanlı arşivleri bir devlet politikası doğrultusunda bu yetişmiş gençler vasıtasıyla değerlendirilebilir.

Zaman mı? Bizde zamandan bol ne var. Hele bir başlansın sonu mutlaka gelir. Tabi doğru bir adımla...

Recep Akıl

Yazılar - Oyun

Satranç oynayanlar bilirler ki bu oyun düz bir mantıkla oynanamaz. Oynansa da başarılı olunamaz. Satrançta her hamle, sayısı belli olmayan milyonlarca ihtimali içinde saklar. Bu ihtimallerden en iyisini bulup çıkartmak oyunu oynayanın ustalığı ölçüsündedir.

Uluslararası ilişkiler de aslında tıpkı bir satranç oyunu gibidir. Çok yönlüdür ama satrançtan farklı olarak çok oyunculudur ve her hangi bir kurala da tabi değildir.

Öte yandan satrançta olduğu gibi uluslararası oyun tahtasında da her oyuncu karşı taraftakilerin hamlelerini iyi takip eder, yerinde ve zamanında kendi ustalığı ölçüsünde düzgün hamlelerle kendisine avantaj sağlayarak rakiplerinin avantajlarını ortadan kaldırma beceri ve başarısı göstermek için çaba sarf eder.

Uluslararası arenada ortadaki oyunun içinde olmak önemlidir. Çünkü oyunun dışında kalmak demek, var olma mücadelesinde varlığını başkalarının yapacağı hamlelere bırakmak demektir. Öte yandan ortaya koyulmuş olunan oyunun oyuncusu olmaktan daha da önemlisi başkalarının kurmuş olduğu oyunu değil, kendi kurmuş olduğu oyunu oynamaktır.

Kural değildir ama oyunu kim kurmuşsa, o oyunun tarafı olduğu kadar aynı zamanda idare edenidir de. Bir başka tanımla, piyonu, atı, filiy, kalesi veziri şahı değil, onları tahtanın üzerinde ileri, geri, sağa, sola, çapraza doğru oynatan beyindir.

Ve elbette oyunu idare eden olmak demek idare edenin üzerine de bazı sorumluluklar alması demektir. Bu nedenle bir oyun kurucunun kurmuş olduğu oyunda üstünlük sağlayabilmesi için gerekli bilgi ve beceriye, üstün ve sarsılmaz bir iradeye sahip olması gerekir.

Dünya arenası üzerinde her ülke kendi çıkarlarının gereğini yerine getiriyor. Başkalarının neler yaptıklarını seyrederek kızıp, bağırıp, çağırmak, seyredeni hiç bir yere taşımaz.

Bu nedenle amaç ortaya koyulan oyunu bozup kendi oyununu kurmak olmalıdır. Çünkü oyunu kuran aynı zamanda o oyunun sahibidir de.

Şayet bu yapılamıyorsa ortadaki oyuna katılıp soğukkanlılıkla ve kararlı bir biçimde oyunda hâkim duruma geçebilmenin mücadelesi verilmeli, mümkün olduğu ölçüde öne çıkmaya ve önder olmaya, katılmış olunan oyuna sahip olabilmek için çaba sarf etmeye gayret edilmelidir.

Kurda sormuşlar "boynun niçin kalın?" Diye "Kendi işimi kendim görürüm," demiş. Ortada bir oyun varsa bu oyunun sahibi de hâkimi de onu idare edendir. O ne yönde ilerlerse diğerleri de onu izlemek mecburiyetindedirler.

Recep Akıl

Yazılar - Petrol

Petrol... 20 yüzyılın en önemli icadı... Hayatın her alanına etki eden vazgeçilmez bir unsur... Kimileri için mutluluğun kaynağı, kimileri içinse mutsuzluğun, umutsuzluğun.

İlk kez Mezopotamyalılar tarafından kullanılan ve fosil bir yakıt olan petrol, kendi tarihi seyri içinde giderek değerli bir hale gelen bir ürün olarak modern zamanlarda da insanlığın vazgeçilmezlerinin en başına oturan ve aynı zamanda ona sahip olanları diğerlerine göre birkaç adım öne çıkartan stratejik bir ürün... Petrol... Eski bir hikâye...

Petrolün kontrol edilebilmesi demek aynı zamanda Dünya'nın da kontrol edilebilmesi demek anlamına geliyor. Günümüzün savaşları da zaten bu kıymetli ürünün kontrolünü ele geçirmek amacıyla yapılmıyor mu?

Petrol ilk kez ABD'nin Pensilvanya eyaletinde 1850 li yıllarda bulundu. O yıllarda su içlerinde habbeler halinde bulunan ve halkın "kaya yağı" adını verdiği bu madde önceleri kumaşlara emdirilip aydınlatmada kullanılarak değerlendiriliyordu. Daha sonraları giderek başka alanlarda da kullanılmaya başlandı.

Petrolün asıl değerinin anlaşılması ise motorlu araçların piyasada yaygınlaşmasından sonra oldu. Yaygın bir şekilde kullanılıp değeri anlaşıldıkça ve arttıkça da ona sahip olma hırsı o oranda artarak bu günlere gelindi.

Ve elbette günümüzde artık sadece otomotiv sektöründe kullanılan bir ürün değil petrol. Aynı zamanda başka alanlarda da meselâ ilaç sanayinde, gübre ve plastik sanayinde, hatta tekstil sanayinde ve daha pek çok ürün için hammadde olarak kullanılmakta.

Şimdi artık biliyoruz ki nerede petrol varsa orada savaş var, huzursuzluk var, acı var kan var, gözyaşı var. Dünya coğrafyasına bakıldığında görülecektir ki ABD ve Rusya gibi birkaç gelişmiş ülke dışında petrol hem ekonomik hem ticari ve hem de teknolojik bakımdan gelişmemiş ülkelerin elinde bulunuyor.

Bu ürünü yer altından çıkartıp piyasalara verebilmek için ellerinde yeterli teknolojinin olmadığı bu az gelişmiş ya da gelişmemiş ülkeleri bu sebepten dolayı teknolojiyi elinde bulunduran ülkelere muhtaç hale getiriyor.

Bu muhtaçlık durumuna rağmen elindeki hazineyi yok pahasına kaptırmak istememesi ise kaçınılmaz olarak bu ülkeleri gelişmiş ülkelerin hedefi haline getiriyor ve bunların üzerinden bir takım hesapların yapılmasına, oyunların oynanmasına sebep oluyor.

Petrole sahip olan söz konusu gelişmemiş ülkelere bakıldığında görülecektir ki en bariz şeyin bu ülkelerin demokrasiyle değil de genellikle ya monarşik ya da diktatoryal yönetim sistemleriyle yönetildiği gerçeği ortaya çıkıyor.

Gelişmiş ileri kapitalist ülkeler kendi ülkelerinin refahının önemli bir bölümünü ülkelerinin dışındaki az gelişmiş ülkelerin zenginliklerini kendilerine aktarmak suretiyle gerçekleştirirler. Bu durum kapitalist üretim biçimini ister istemez kendisi dışındakini sömürmeye, elindekini almaya doğru sevk eder.

Ekonomik ve teknolojik bakımdan gelişmiş kapitalist ülkeler önceleri bu sömürüyü gerçekleştirebilmek için hedef ülkeleri orduları vasıtasıyla işgal eder ya direk olarak bir işgal yönetimi kurmak suretiyle ya da kendileriyle işbirliği yapacak yerli yöneticiler vasıtasıyla da yönetilirlerdi.

Asker beslemek, işgali ordular vasıtasıyla sürdürmek pahalıya mal olduğu için bu tercih yerini giderek hedef ülkede kendilerine bağlı olarak çalışacak bir devlet sistemi ve bu devleti yönetecek yerli bir elit tabaka oluşturmak yönünde oldu. Bu yöntem eskiye oranla daha ucuza mal olduğu için günümüzde de söz konusu Emperyal Sistem bu yöntemi çeşitlendirip geliştirmek suretiyle sömürsünün devamını sağlıyor.

Sömürü, sömürülen ülkeye bir takım zenginlikler sağlıyor elbette ama asıl zenginlik işin tabiatı gereği sömürenlerin cebine giriyor.

Burada yeniden asıl konuya dönüp sözü petrole (ve diğer fosil enerji kaynaklarına) getirip yazıyı daha fazla uzatmadan bağlamak gerekiyor.

İlk keşfedildiğinden beri sahip olanı zengin yapma potansiyeli olan petrol günümüzde de bu stratejik konumunu koruyor. Bu sebepten onu elde edebilmek için her türlü kirli savaş ne yazık ki devam edecek. Ama bir gerçek daha var ki bu değerli ürüne sahip olanlar onu eskisinden çok daha fazla bir kiskançlıkla sahiplenecekleri için petrol çevresinde süregelen bu bitmez tükenmez savaşları daha da kıyıcı, yakıcı ve yıkıcı bir hale getirecek.

İnsanın dizginlenemez ve tatmin edilemez sahip olma tutkusu var oldukça petrol savaşı bitse bile belki de menfaate dayalı bir başka sebep yeni bir savaşı nasıl olsa tetikleyecek yaşadığımız bu dünyayı biz insanoğlu için daha çekilmez bir hale getirecek.

Recep Akıl

Yazılar - Pornografi

Evin oğlu evli bir kadını kaçıır, evin büyük kızı eski sevgilisi ile tekrar karşılaşınca evliliğini ve çocuğunu ikinci plana atar, iş boşanmaya kadar varır. Evin küçük kızı evlendiği adamın abisine âşık olur onula gayri meşru bir ilişkiye girer ve hamile kalır. Baba boşandığı karısı bir başkasıyla evlendi diye karısının evlendiği adamı vurur öldürür. Kendisi de zaten bir başkasıyla evlidir evli olduğu kadın da onu patronuyla aldatır.

Ne hikâye değil mi ama. Televizyon kanallarından birinde yayınlanan bir dizinin hikâyesidir bu yukarıda anlatılanlar, tıpkı benzerlerinde olduğu gibi.

şimdi elde mikrofon dışarı çıksak ve "Bu dizileri onaylıyor musunuz?" diye gelip geçene rastgele sorsak eminim ki büyük bir çoğunlukla "hayır" cevabı alırız.

Evet, onaylamayız ama çoğumuz da bir yandan aşka (!) olan saygımızdan(!) ötürü ortadaki edepsizliği ve ahlaksızlığı görmez kabak çekirdeklerimizi çıtlata çıtlata çoluk çocuğumuzla birlikte oturup bir güzel seyreder diziye izlenme rekoru kırdırırız.

Ertesi gün işyerimizde ya da değişik ortamlarda laf açıldığında "Pornografi şöyle kötüdür, böyle kötüdür," diye ahkâm keser, atıp, tutar ahlak abidesi gibi dolanır dururuz.

Evet, pornografi kötüdür insan olanın böylesi bir rezilliği onaylaması doğru değildir. Peki, ama yukarıda küçük bir özeti anlatılan dizi daha mı az pornografiktir? Ve daha az mı rezil bir şeydir?

Toplumsal ahlâk, bireylerin topyekûn davranışlarından damıtılarak oluşturulur. Yüksek ahlâklı bir toplumun devamı için toplumsal ahlâki kabullerin örselenmemesi gerekir.

Yüksek ahlâklı bireyler yaşadıkları toplumları ve milletleri ileriye taşırlar onların gelişmelerine, hayatiyetlerini sürdürmelerine yardımcı olurlar. Ahlâki bakımdan düşük olan toplumlar ise giderek hayatiyetlerini kaybedip ortadan kalkar, yok olurlar.

şimdi burada kendimize dönüp bir soru sormamız gerekiyor: Biz nasıl bir toplumda yaşamak ve çocuklarımıza nasıl bir gelecek bırakmak istiyoruz? Ama bu soruya cevap vermek için öncelikle kendimize dürüst olmalıyız ki cevabımızın bir değeri olsun.

Recep Akıl

Yazılar - Propaganda - 2

Bugün artık çok iyi biliniyor ki Yüce Din'imiz İslam'a ulu orta saldırmakla ona inananları dinlerinden vazgeçiremezsiniz. Öyleyse ne yapmalı da bu dini bozup tahrif ederek mensuplarını dinlerinden uzaklaştırmalıdır?

Günümüzde teknolojinin de imkânlarından faydalanarak çeşitli propaganda teknikleri geliştirilmiş olduğu bilinen bir gerçektir. Bunların en bilineni yayın yoluyla toplumların dimağını iğfal etmektir. Ve bunu da çok başarılı bir şekilde yapa gelmektedirler. Örnek mi? Pek çok kanalda gösterilen şu yerli diziler, meselâ.

Gerçi bunlara karşı bir insan isterse bir takım önlemler alabilir, musibetini bertaraf edebilir de bir başka propaganda şekli var ki buna karşı önlem almak öyle pek kolay bir iş değildir. Bu teknik, uygulayıcıları vasıtasıyla o kadar ince bir zekâyla şekillendirilir ve sunulur ki muhatabının yapabileceği pek fazla bir şeyi yoktur.

Bir kere bu kişiler. İslam dinini son derece iyi bilirler. Bu yüzden de inandırıcılıkları çok yüksektir. Seçmiş oldukları hedefe önce bu yanlarıyla güven sağlarlar. Bunun için de öncelikle açıklayıcı, bilgilendirici, yol gösterici bir tavır sergilerler. Güven sağlandıktan sonra iş tahrifatı gerçekleştirmeye gelir ki burada takdire şayan bir sabırlılık göstererek adeta iğneyle kuyu kazar gibi çok zor yöntemlerle işe girerler.

Doğrudan saldırmak gibi bir acemiliğin içine girdikleri hiç görülmemiştir. Ne de olsa Müslüman'ın feraseti bir yerde yakalarına yapışabilir. İşte onun için çok temkinlidirler.

Meselâ dinimizi kendi çıkarları için kullanmak isteyen bir takım şarlatanları ele alarak oradan bahisle meseleyi zaman içinde ince, ince işleyerek sözüm ona Kuran'dan bazı ayetleri de işlerine geldiği gibi tahrif edip delil göstermek suretiyle İslam'ın büyüklerine getirirler. Sonra da dinimizde bu türden bir yapılanmanın olmadığından dem vurmak suretiyle kafa karıştırma işlemine başlarlar.

İş adım, adım öyle bir yere gelir ki hedef kendince sorgulamaya başlar. Önünde de zaten kötü örnekler vardır. Mesele kalmamıştır. İşte sana kafa karışıklığı. Bu gibiler bazen de bu yöntemi kendi çıkarları için kullanırlar ki günümüzde bunlardan ortalıkta pek çok var ve toplumumuz tarafından itibar da görmektedirler.

Kim senin dinini diyanetini nasıl yaşaması gerektiğini öğretmek benim haddime değildir. (İstenirse güvenilir kaynaklara, oradan da doğru bilgiye ulaşmak pekâlâ mümkündür.) Kim neyi nasıl yaşarsa yaşasın işin bu yanı beni hiç ilgilendirmez.

İnsanın aklına yatan her düşünce doğruyu söylemiyor olabilir. İşte bu yüzden benim söylemek istediğim, kısaca kişilerin bir bilgiye ne şekilde olursa olsun ulaştıklarında (Ama hangi konuda olursa olsun) önünü arkasını az biraz inceleyip araştırması, hemen kabullenmemesidir. Kuşkuçuluk her alanda iyidir. İnsanı uyanık tutar. 17.01.09

Not: Sözü edilen propaganda tekniği aslında hayatın her alanında başarıyla uygulanmaktadır. Reklâmlardan tutun da çocukların seyrettiği programlara, okuduğu yayınlara kadar. Benim din konusunu seçmekteki nedenim sadece bir tercihten ibarettir.

Recep Akıl

Yazılar - Propaganda 2

Bugün artık çok iyi biliniyor ki Yüce Din'imiz İslam'a ulu orta saldırmakla ona inananları dinlerinden vazgeçiremezsiniz. Öyleyse ne yapmalı da bu dini bozup tahrif ederek mensuplarını dinlerinden uzaklaştırmalıdır?

Günümüzde teknolojinin de imkânlarından faydalanarak çeşitli propaganda teknikleri geliştirilmiş olduğu bilinen bir gerçektir. Bunların en bilineni yayın yoluyla toplumların dimağını iğfal etmektir. Ve bunu da çok başarılı bir şekilde yapa gelmektedirler. Örnek mi? Pek çok kanalda gösterilen şu yerli diziler, meselâ.

Gerçi bunlara karşı bir insan isterse bir takım önlemler alabilir, musibetini bertaraf edebilir de bir başka propaganda şekli var ki buna karşı önlem almak öyle pek kolay bir iş değildir. Bu teknik, uygulayıcıları vasıtasıyla o kadar ince bir zekâyla şekillendirilir ve sunulur ki muhatabının yapabileceği pek fazla bir şeyi yoktur.

Bir kere bu kişiler. İslam dinini son derece iyi bilirler. Bu yüzden de inandırıcılıkları çok yüksektir. Seçmiş oldukları hedefe önce bu yanlarıyla güven sağlarlar. Bunun için de öncelikle açıklayıcı, bilgilendirici, yol gösterici bir tavır sergilerler. Güven sağlandıktan sonra iş tahrifatı gerçekleştirmeye gelir ki burada takdire şayan bir sabırlılık göstererek adeta iğneyle kuyu kazar gibi çok zor yöntemlerle işe girerler.

Doğrudan saldırmak gibi bir acemiliğin içine girdikleri hiç görülmemiştir. Ne de olsa Müslüman'ın feraseti bir yerde yakalarına yapışabilir. İşte onun için çok temkinlidirler.

Meselâ dinimizi kendi çıkarları için kullanmak isteyen bir takım şarlatanları ele alarak oradan bahisle meseleyi zaman içinde ince, ince işleyerek sözüm ona Kuran'dan bazı ayetleri de işlerine geldiği gibi tahrif edip delil göstermek suretiyle İslam'ın büyüklerine getirirler. Sonra da dinimizde bu türden bir yapılanmanın olmadığından dem vurmak suretiyle kafa karıştırma işlemine başlarlar.

İş adım, adım öyle bir yere gelir ki hedef kendince sorgulamaya başlar. Önünde de zaten kötü örnekler vardır. Mesele kalmamıştır. İşte sana kafa karışıklığı. Bu gibiler bazen de bu yöntemi kendi çıkarları için kullanırlar ki günümüzde bunlardan ortalıkta pek çok var ve toplumumuz tarafından itibar da görmektedirler.

Kim senin dinini diyanetini nasıl yaşaması gerektiğini öğretmek benim haddime değildir. (İstenirse güvenilir kaynaklara, oradan da doğru bilgiye ulaşmak pekâlâ mümkündür.) Kim neyi nasıl yaşarsa yaşasın işin bu yanı beni hiç ilgilendirmez.

İnsanın aklına yatan her düşünce doğruyu söylemiyor olabilir. İşte bu yüzden benim söylemek istediğim, kısaca kişilerin bir bilgiye ne şekilde olursa olsun ulaştıklarında (Ama hangi konuda olursa olsun) önünü arkasını az biraz inceleyip araştırması, hemen kabullenmemesidir. Kuşkuçuluk her alanda iyidir. İnsanı uyanık tutar. 17.01.09

-----/

Not: Sözü edilen propaganda tekniği aslında hayatın her alanında başarıyla uygulanmaktadır. Reklâmlardan tutun da çocukların seyrettiği programlara, okuduğu yayınlara kadar. Benim din konusunu seçmekteki nedenim sadece bir tercihten ibarettir.

Recep Akıl

Yazılar - Propaganda ve Müslümanlar

En başından beri İslam düşmanlarının cevap aradığı bir soru var. "Ne yapmalı da bu Müslümanları dinlerinden uzaklaştırmalı? Bu yapılamıyorsa eğer ne yapmalı da hiç değilse dinlerinden onları soğutmalı?"

İslam düşmanlarının daha İslam'ın yayılmaya başladığı ilk yıllardan itibaren vizyona koyduğu yıpratma, yozlaştırma ve mümkünse yok etme politikasını hiç bıkmadan, usanmadan günümüze kadar taşımış olmaları ve bu mücadelelerinden de asla vazgeçmemeleri onların İslam dinine olan kinlerini göstermesi bakımından çok çarpıcı örnektir.

İslam düşmanları için tek bir hedef vardır, İslam'ı yok etmek. Eğer bunda başarılı olunamıyorsa hiç değilse yozlaştırmak.

Bir şeyi bilmek lazım: Dinin sahibi Allah'tır (c.c.) ve onu korumaya da muktedirdir. İnanan biri için bunda hiçbir şüphe yoktur. Ama bir şey var ki Müslümanların da inandıkları dini ona saldıranlardan korumak görevleridir.

Peki, o zaman bu konuda şimdiye kadar ne yapmışlardır? Ve bu yapılanlar ne kadar etkili ve yararlıdır? Bu sorulara cevap vermek lazımdır.

Biz Müslümanların ağır bir vurdumduymazlık ve umursamazlık içinde olmamız ne yazık ki yüce dinimizin düşmanlarının umutlarını ve cesaretlerini taze tutmalarına imkân sağlamakta, bitmek tükenmek bilmeyen kinlerini kusmak için uygun zeminler bulmalarına yardımcı olmaktadır.

Dinimiz İslam'a saldıranlara kızıyoruz, kızmalıyız da ama kızmak yeterli midir? Elbette değildir. Peki, o zaman ne yapmak lazımdır? Bu sorunun cevabı vardır, vardır da cevabı verdikten sonra gereğini yapmak da lazımdır.

Eğer bu günkü Müslümanlar bu soruya bir cevap verebilmiş olsalardı hâlâ bu kadar muhtaç, bu kadar geri kalmış, bu kadar çaresiz bir halde olmazlar, ataları gibi dünyaya düzen ve adalet dağıtıyor olurlardı.

Ne yazık ki biz Müslümanlar dinimizi koruyamaz hale geldik ve yine ne yazık ki yapılan yoğun bir şekilde aleyhte propagandanın hâlâ etkisi altındayız.

Propaganda tekniklerinin gelişen teknolojiyle birlikte eskiye göre çok daha kapsamlı bir hale gelmiş olması ise bu etkiyi giderek daha da arttırmaktadır.

İslam düşmanlarının işi bugün daha kolaydır. İşte tam da burada başka bir kaç sorunun daha cevabı verilmelidir. Bu eylemsizlik, bu hareketsizlik daha ne kadar sürecektir? Ve bu illüzyondan kurtulmak için daha ne kadar beklemek gerekecektir?

gözlerimizin açılması ve aklımızın başımıza gelebilmesi için illa ki elimizdekini tümünden kaybetmemiz mi gerekir?

Ve yine "Yeter artık dur!" demenin zamanı ne zamandır? Yoksa bu sorunun cevabı "Hiçbir zaman," mıdır?

Recep Akıl

Yazılar - Reklamlar

Bizde adettir, ÷lkemize gelen yabancılara Türkçe öğretmeye bayılırız. Öğrettiğimiz bir iki kelimeyi zar zor, yarım yamalak söylediklerinde de sanki dünyalar bizim olmuş gibi seviniriz.

Bu davranışın aslında bir tür aşağılık kompleksinden kaynaklandığını biliriz ama bile bile de bu davranışımızdan bir türlü vazgeçmeyiz, vazgeçemeyiz.

Çünkü bize göre bir yabancıнын birkaç kelime Türkçe öğrenmesi demek Türk Milleti'nin onların gözünde meşruiyet kazanması demektir.

Aslında böyle düşünmek, sürekli olarak güvensizlik içinde yaşayan insanlara özgü bir davranıştır ve daha çok sömürgeleştirilmiş toplumların insanlarında görülür.

Her şeyi çok daha iyi bilen emredici yüce varlık "sahip"e karşı duyulan büyük hayranlık...

Aynı davranış tarihi boyunca hiçbir zaman başka milletlerin hegemonyası altında yaşamamış olan bizde de ne yazık ki çok yaygın bir biçimde gör÷lmektedir.

Yabancılara karşı duymuş olduğumuz bu koşulsuz hayranlık, onlar tarafından da bilindiği için olsa gerek bu eksik yanımızı diledikleri gibi kendi çıkarları lehine kullanır ve çoğu zaman da bunu alay konusu yaparlar.

Televizyonlarda bir giyim markasının reklamı yayınlanmıştı bir zamanlar. İspanya'da bir kulüpte futbol oynayan ünlü bir futbolcumuzla Amerikan medyasının piyasaya sürmüş olduğu ve tepe tepe kullandığı bir sarışın kadın rol almıştı bu reklamda.

İşte bu sarışın, şımarık kadına, reklamcılar ekranda hiçbir anlamı olmayan abuk sabuk bir şeyler söyletiyorlar.

Ağzında gevelediklerinden anlaşılıyor ki bu sarışına (senaryoya bu şekilde yazıldığı için olmalı) Türkçe bir şeyler söyletmek istiyorlar o da bunu güya başaramayıp eveleyip geveliyor.

Olabilir, söyleyemeyebilir. Türkçe hem fonetiği hem de grameri bakımından batılılara zor gelebilir. Ama bu sarışın medya maymunu, ağzının içinde gevelemiş olduğu abuk sabuklukları öyle bir önemsemez, umursamaz, vurdumduymaz bir edayla söylüyor ve her mimiğiyle öyle aşağılayıcı bir tavır sergiliyor ki sanki dersiniz bütün dünya onun çevresinde dönüyor ve Türkiye'de her kes onun için yanıp tutuşuyor.

Ve aslında reklamını yapmış olduğu ürüne fayda yerine zarar veriyor.

Kabahat tabi ki bu sarışın medya maymununda değil. O ürünün reklamını yapmayı üstlenmiş oynar rolünü alır parasını gider.

Bu ürünün üreticisi ben olsaydım sırf bu yüzden bu ajansa tazminat davası açardım, ürünüme zarar verdi diye. Ama belli ki ürün sahibi de işin pek farkında değil.

Reklam bu, üretmiş olduğu malı tanıtmak isteyen biri elbette bu imkânı dilediği gibi kullanabilir. Reklamında kimleri oynatmak istiyorsa onları oynatabilir. Bu tasarrufa hiç kimsenin söyleyebileceği bir söz olamaz. Ama elbette ki ürüne zarar vermemek

kaydıyla.
Naçizane küçük bir uyarı... Kimin umurundaysa...

Am deniyorsa ki "Reklamın iyisi kötüsü olmaz önemli olan tanınmaktır," Bu da bir fikir.
İyi de nereye kadar? 19.08.2017

Recep Akıl

Yazılar - Sağlık Mı Dediniz?

Son yıllarda bir diyet modasıdır alıp başını gidiyor. Bir şey popüler olmaya başlamışsa eşyanın tabiatı gereği onun çevresinde de hemen bir endüstri oluşur. Beslenme uzmanları bir tarafta, zayıflatma uzmanları diğer tarafta al takke ver külâh milleti sözüm ona aydınlatır ve bu hengâmeden hem kendilerine hem de konunun diğer bileşenlerine pay çıkarmanın yolunu bulmaları konusunda çaba sarf eder dururlar.

Kimileri beslenme reçeteleri verir, kimileri zayıflama reçeteleri. Bazıları da Alternatif Tıbbın faydalarından dem vurarak ilgilenenleri aktarlara ve benzeri alternatiflere yönlendirirler. Aslında işin bu yanı iyi de oluyor. Piyasa hareketleniyor, alışveriş yapılıyor, bu işlerle ilgilenen esnaflarımıza iş çıkıyor. Ama öte yandan bu beslenme ve zayıflama reçeteleri ve bunlara bağlı olarak piyasaya sürülen bazı ilaç ve yan ürünlerinin faydalı olup olmadığı tartışması da alıp başını gidiyor.

Bir insanın sağlığını koruması çok mu zordur acaba? Eski zamanlara oranla sağlıklı yaşamak giderek zorlaşıyor olmasına rağmen bu konuda hâlâ umutlu olmak için pek çok sebep var. Yeter ki bu sebepler öne çıkartılıp uygulama imkânına kavuşturulabilsin.

Evet, sanayileşme ve bunun getirmiş olduğu çevresel kirlenme insan sağlığını giderek daha çok tehdit eder bir hale gelmiştir ama öte yandan insanın bu gibi sorunların üstesinden gelebilmesi için de elinde hâlâ pek çok imkân mevcuttur. Yeter ki biraz duyarlı olabilsin.

Ama bunu yapabilmesi için kişinin çok basit bir soruya samimiyetle cevap vermesi gerekir. "Sağlığımı nasıl koruyabilirim?" Soru bu. Cevabı da çok kolay... Bu basit soruya cevap verebilirseniz eğer bu cevabın gereğini yapma sorumluluğunu ve görevini de rahatlıkla üstlenebilirsiniz demektir. Bu kadar basit...

Meselâ ilk önce eğer içiyorsanız sigarayı ve içkiyi kesinlikle bırakacaksınız. Ne kadar iyi beslenirseniz beslenin, ne kadar spor yaparsanız yapın ve kendinizi çevresel kirlenmeden ve hormonlu gıdalardan ne kadar korursanız koruyun değil mi ki sigara ve içki içiyorsunuz kendinize göstermiş olduğunuz bu özenin son tahlilde size çok da faydası olmayacağı açıktır.

Ve meselâ yine çevresel kirlenmeye de katkıda bulunmayacaksınız. Yerlere tükürmeyecek, elinizi silmiş olduğunuz kâğıt mendili ulu orta sağa sola atmayacaksınız ve bunları yapanları uyaracaksınız.

Evinizden çıkan çöpün içindeki geri dönüşümü mümkün olanlarını ayrı ayrı poşetlerde toplayarak ekonomiye yeniden kazandırılmasını sağlayacaksınız. Ki çevreyi kirletenlere karşı söz söyleme hakkını elde edip daha büyük çevresel sorunlarla ilgilenebilirsiniz.

Çok basit şeyler bunlar değil mi? Peki, o zaman kaçımız duyarlı davranıp bu küçük ve basit şeylere dikkat ediyoruz? Yoksa bu küçük ve basit şeylerle uğraşmayı vakit kaybı olarak mı görüyoruz? Öyle ya daha büyük sorunlar varken bu küçük işlerle uğraşmanın ne âlemi var, değil mi?

İnsanın gözü hep büyük resmi görme eğilimi içindedir ve bu büyük resmin kendisine anlattıklarından yola çıkarak hareketlerine yön verir. Oysaki o resmi daha iyi anlayabilmek için ayrıntılarından yola çıkmak gerekir.

Ayrıntılar, evet...

Kaçımız gözümüzdeki çöpü görüyor ve başkasının gözündeki merteğe bakmadan önce bu çöpü çıkartmak için harekete geçiyoruz acaba?

Kaçımız "Evlerimizdeki temizlik maddelerinin hangilerini kullanmasak da olur," diye bir araştırma yaptık ve bunun gereğini yerine getirirdik? Yoksa bu kimyasallara yenilerini ekleyerek kaçımız kirliliğe ne kadar katkıda bulduk, bulunuyoruz?

Kaçımız hayatımıza giderek daha çok giren G.D.O.'lu ve bir takım işlemlerden geçirilerek doğallığı ortadan kaldırılmış yiyecek ve içecekleri almamaya özen gösteriyoruz?

Bu sorulara benzer daha birçok soru sormak mümkün elbette ama soruları çoğaltmanın pek de bir anlamı yok. Anlamlı olan söz yerine eylemdir

Kişinin çevresine karşı duyalı olması iyi bir şeydir. İnsana sorumluluklarını hatırlatır ama bundan da iyisi onun öncelikle yakın çevresine ve hatta kendi sağlığına karşı duyarlıdır. Çünkü bütüne ulaşmak için parçaları bir araya getirmek gerekir. Ve Tabi sağlıklı olmak için sadece doğru beslenmek yetmez. Sağlığa etki yapan diğer etmenleri de gözden kaçırmamak gerekir.

Recep Akıl

Yazılar - Savaşa Hayır

BDP, Suriye'ye yapılması muhtemel bir askeri operasyona "Savaşa hayır" sözleriyle karşı çıkıyor. Bu slogandan yola çıkarak BDP'nin itirazı ilk bakışta doğru ve haklı gibi görünüyorsa da aslında bu itirazın asıl sebebi savaşa karşı çıkmak değil, tam tersine savaşa karşıymış gibi görünüp Suriye'de halen süren iç savaşın sürdürülmesini istemektir.

BDP mademki savaşa karşıdır bu karşıtlığını niçin meselâ ülkemizde on yıllardır süregelen savaşa ve Suriye'deki iç savaşa daha en başından bir iki yasak savma kabilinden cılız söylem dışında dillendirmede? Dillendiremezdi çünkü asıl stratejiye ters bir durum olurdu bu. Nedir asıl strateji? Elbette Ortadoğu'da çok uzun bir geçmişten bu yana bağımsız bir Kürt devleti oluşturma emeli ve niyeti.

Bu düşünce bu gün için her ne kadar direkt olarak BDP tarafından açık bir dille dillendirilmiyorsa da biliniyor ki PKK'nın ilk çıkış noktası bu bağımsızlık isteği ve emelidir. Fakat geçmişteki tecrübeden yola çıkarak PKK ve BDP'nin direk olarak bağımsızlık isteğini dillendirmek pratikte mümkün olmadığı için daha tali ve gerçekçi bir takım istek ve söylemlerle yoluna devam etmeyi tercih etmiş ve devletin de yanlış politik tercihleri sebebiyle bu çabasında da görece bir başarıya ulaşmıştır. Şimdi sıra kazanılmış olunan bu başarının üzerine binayı oluşturmaktır.

'Kürdistan' olarak bilinen ve Türkiye, İran, Irak ve Suriye toprakları içinde kalan bu bölge Osmanlı'da da aynı adla anılmaktaydı. Yeni Türk devletinin kurulmasıyla 'Kürdistan' söylemi Türkiye sınırları içinde resmi olarak terk edilmiş olsa da bölge halkının dilinden hiçbir zaman düşmedi ve bölge bu şekilde anıldı ve savunanları tarafından dört devletin bölüp parçaladığı bir Kürt diyarı olarak nitelendirildi.

Zaten her dört ülkede yaşayan Kürtler de öteden beri vermiş oldukları mücadelede bu parçalanmışlığı ön plana çıkartarak kendilerine bir savunma alanı bulmuşlardır. Ama tabii ki bu mücadelenin hedefi, doğruluğu, yanlışlığı bu yazının konusu değildir.

Öte yandan bugün gelinen noktada bölge coğrafyasında yeniden bir takım çizimler yapmak isteyen ABD ve yardakçıları tarafından desteklenen ve varlığını her geçen gün daha da belirginleştiren Kuzey Irak'taki resmi olmasa da fiili bir Kürt Devletinin varlığı diğer üç ülkede yaşayan Kürtlere de ilham kaynağı oluyor.

Belli bir rutin ve düzen içinde yürüyüp giden istikrarlı ortamlar, değişimler ve başkalaşımalar için elverişli ortamlar değildirler. Çünkü böyle ortamlar durağandır ve durağanlık sürdürülebilirlik demektir. Oysaki belli bir hedefe odaklanabilmek için en iyi fırsat, muğlâk ve kaotik ortamlarda ortaya çıkar. Tıpkı Kuzey Irak Kürtlerinin Irak'ta yaşanan işgalden kendilerine bir Kürt Devleti ortaya çıkartmalarında olduğu gibi

PKK'nın Suriye'deki aparatı olan ve PYD (Demokratik Birlik Partisi) adıyla bilinen terörist örgüt de yaşanan bu iç savaştan ve doğan boşluktan faydalanarak benzer bir yapılanmayı gerçekleştirmek için eskiye nazaran daha güçlü adımlar atmaya başladı. Bu adımların bir menzile varabilmesi için mevcut durumun bir süre daha sürmesi, PYD'nin durumunu daha da güçlendirebilmesi için elzemdir.

Savaş şimdilik Rusya'nın destek verdiği Beşşar Esed'in lehine gibi görünüyorsa olmasına rağmen "Ortadoğu'nun patronu benim" havalarındaki ABD'nin Suriye'deki iç savaşa müdahil olmaması düşünülemez. Peki, bu nasıl ve kimler vasıtasıyla olacak. Muhalifler eliyle olmayacağına göre?

Esed'in alaşığı ediliş edilmemesi konusu Rusya'yla ilişkilidir. Ve tabi ABD'yle Rusya'nın anlaşmasına bağılıdır. Her iki durumda da ortaya bir boşluk çıkacaktır ve PYD bu boşluğun ABD tarafını doldurmaya taliptir. ABD için de en uygunu PKK'nın uzantısı bu örgüttür.

Hasbel kader muhaliflerin aradan sıyrılış Suriye'de iktidarı devralmaları çok zor bir durum olmasına rağmen olmayacak şey değildir. Burası Ortadoğı her an her şey olabilir. Az bir ihtimal de olsa böyle bir durum PYD'nin gerçekleştirmek istediğı şeyi engelleyemeyecek olsa da zora sokması demektir.

İşte bu nedenle BDP, ABD ve müttefiklerinin Suriye'ye yapmayı düşündükleri sınırlı operasyona karşı "Savaşa hayır" sloganı karşı çıkıyormuş gibi durmasına rağmen aslında "Beni görün burada ben de varım ve size işbirlikçi olmaya hazırım" mesajı içeriyor. Çünkü biliyor ki Suriye'deki iç savaşta Esed karşıtlarının işleri çok zor. İç savaş sürdükçe Muhalifler sağlam bir destek bulamazlarsa güç kaybedecekler, Rusya desteğindeki Esed'in karşısında çok zor durumlara düşeceklerdir.

İşte tam da bu sebeple muhaliflerden doğacak boşluğu doldurmak rüyası gören PYD'nin amacına ulaşabilmesi için birilerinin desteğini alması gerekiyor ki bu destek hiç şüphesiz ABD'dir. Görünürde yasal ama PKK terör örgütünün bir aparatı olan BDP, PYD gibi ve diğer terör örgütleri düşünüyor ve hayal ediyorlar ki ABD'nin desteğini alırlarsa amaçlarına ulaşabilirler. Bu yüzden "savaşa hayır" şarkıları söyleyerek göz boyuyor ve asıl amaçlarına bu sloganı örtü yapıyorlar.

Bu kadar mı? Değil elbette. PKK'nın birincil amacı, BDP gibi yasal uzantıları vasıtasıyla barıştan yanaymış gibi görünüş Türkiye'de devletin üzerlerine gelmesini engellemek. Dahası batı kamuoyuna karşı akılları sıra Türk devletini savaşçı pozisyona sokarak avantaj sağlamak süratiyle zaman kazanmaktır.

Uzun lafın kısası Barış BDP'nin aslında hiç istemediğı bir şeydir. Çünkü barış demek BDP'nin, PKK'nın ve bölgedeki Kürt olduğu iddia edilen diğer terör örgütlerinin misyonlarının bitmesi demektir. Öte yandan bu örgütlenmeler ne kadar barışa karşı olsalar da bölgenin belirleyici dinamikleri bu barışı gerçekleştirebilecek güce sahiptirler. Bugün için zor görünüş olabilir ama birkaç yıl içinde bölgede bir barış mutlaka hakimiyet sağlayacaktır.11. 4. 2014

Recep Akıl

Yazılar - Sistem ve Adalet

Bugün gelinmiş olunan noktada Milli Burjuvazilerin kendi ülkelerinde vermiş oldukları muktedir olma savaşı, demokratik güçler tarafından desteklenmelidir. Ama öte yandan bilinmelidir ki gelinecek olan son noktada milli de olsa Burjuvazi iktidarı eline geçirdiği andan itibaren hayatiyetini sürdürürebilmek için devrimci yanını ister istemez bir kenara bırakıp muktedir olmanın da vermiş olduğu güven içinde kendisine karşı çıkabilecek, rakip olabilecek bir başka alternatifi asla kabul etmeyecektir.

İktidarın sağladığı muktedir olma imtiyazı ona sahip olanın kendi isteğiyle bir başkasına devredemeyeceği kadar önemli bir kazanımdır. Bu sebepten zaman içinde uzlaşmaz bir davranış içine girip despotlaşması doğal bir süreç olarak ortaya çıkacaktır. Aksi bir durum eşyanın tabiatına ykırıdır. zaten söz konusu edilen şeyin tarihte pek çok örneği de mevcuttur.

Öte yandan günümüzde dünyanın neredeyse tamamında hâkimiyetini koruyan Kapitalizm'in bu vahşi ve sömürgeci yanının törpülenebilmesinin elbette çareleri vardır. Ama insan fitratının doğal bir parçası olan ve ilk insan Hz. Âdem'den günümüze değin varlığını ve etkisini insan zaafı üzerinden hiç ara vermeden sürdürmüş olan egonun işin içine girmesi sebebiyle bunun kusursuz bir biçimde formüle edilebilmesi çok da mümkünmüş gibi görünmemektedir.

Her şeye rağmen yine de Kapitalizm'in toplumlar üzerinde yapmış olduğu tahribatı hafifletmek ve onarmak için hiç bir şey yapılamaz da değildir. Dini ve sosyal yaklaşımlarla zaten bu eksik öteden beri giderilmeye çalışılmaktadır. Bundan sonra da söz konusu edilen bu tahribatın giderilebilmesi yolunda ortaya koyulmuş olunan seçenekler hiç şüphesiz yine ön planda olmaya devam edeceklerdir.

Lâkin ileriki zamanlarda da kısmi bir takım çözümlere yönelik olarak uygulamaya koyulan kadim seçeneklerin ve benzeri uygulamaların dışında daha etkili, daha adil çözümlerin, çarelerin üretilebilmesi yine insan egosunun izin vermemesi yüzünden ne yazık ki çok da mümkün olabileceği gibi bir durum sergilememektedir.

Son tahlilde sadece Kapitalizm değil hiçbir siyasi iktidar iktidarını kendiliğinden bir başkasına devretmez. Aslında sadece siyaset yönüyle değil hayatın her alanında da bu gerçek gözümüzün önünde hayatiyetini sürdürmektedir. İşte tam da bu yüzden her hangi bir iktidarın devralınabilmesi için onunla savaşmak değişmez bir kuraldır.

Her iktidar öncelikle kendi çıkarlarını ön planda tutar ve mümkünse bu çıkarlarını alabildiğine genişletip büyütme ister. Zaten bu nedenledir ki iktidar olmanın mücadelesini verir.

İnsan varsa, adalet yoktur. Paylaşmanın, dayanışmanın, birlik olmanın, giderek toplumların gündeminden kalkmaya yüz tutuyor olması ne yazık ki insanı bu şekilde düşünmeye sevk ediyor. Hangi türden bir yönetim olursa olsun insan egosunun (nefsinin) olduğu yerde adaletten söz etmek hayal olmaktan öteye asla geçemeyecektir. Bu söylem neredeyse kesin bir gerçektir. 21.05.2009

Recep Akıl

Yazılar - Siyaset

Son zamanlarda edebiyat sitelerinde yeni bir moda çıktı ortaya. Siyasi içerikli yazılara yasak getirmek... Neymiş efendim üyeler rahatsız oluyorlarmış. Üyeleri rahatsız etmemek lazımmış. İyi tamam, yazmayalım da bir yazının siyasi olup olmadığı kararı hangi ölçülere göre verilecek?

"Siyaset" deyince akla ne geliyor? Ne tür yazılar siyaset içerir, hangileri edebi yazıdır, hangileri değildir? Ve daha bunlara benzer pek çok soru... Önce bu sorulara bir cevap bulmak lazım... Da nasıl?

Biri çıksa Karl Marks'ın Das Kapital'inden alıntılar yapsa, sonra da tutup Sosyalizmi öven, ona arka çıkan bir yazı yazsa, bu yazı ne türden bir yazı olurdu meselâ? Siyasi bir yazı denilebilir miydi böyle bir yazıya? Ya da tam tersi...

Bir başkası da çıksa "Senfonik müzik Kapitalizm'in ekonomik olarak yükselmeye başlamasıyla birlikte ortaya çıkmış ve hayatıyet kazandığı bu toplum yapısının karakterini oluşturan değişik katman ve sınıfları temsil eden bir müzik türüdür. O kadar ki bir senfoni orkestrasının oturma düzeni bile Kapitalist toplum yapısını çağrıştırır ve bu şekliyle de burjuva demokratik rejimlerine ilham kaynağı olmuştur," dese Meselâ? Paragrafta Kapitalizm, burjuvazi, demokratik toplum, katman, sınıf, rejim kelimeleri geçtiği için bu yazı siyasi bir içerik kazanır mı mesela?

Bu örnekleri çoğaltmak mümkün... Siyaset denilen şey aslında hayatın ta kendisidir. Nerede insan varsa orada siyaset vardır. Bir tanım yapılacak olunursa eğer, denilebilir ki "Her hangi bir toplumda çatışma halindeki çıkarların uzlaştırılması amacıyla ortaya koyulan faaliyetlerin adıdır siyaset. İnsan ve onun oluşturduğu toplumların düzeninin sağlanabilmesi için elzem olan şey... Bilinen bütün ideolojilerin en temel ögesi...

Demek ki neymiş? Siyaset olmadan hayat olmazmış. Ama hangi siyaset? Mesele bunun adını koymakta.

Recep Akıl

Yazılar - Son Durak

Bir sıkıntı anında insan ne yapar? Elbette ki çareler aramaya başlar. Kendisine yardımcı olabilecek alternatiflere yönelir. Lâkin bir şey var ki başkasından istediğiniz yardımın her zaman (ama az, ama çok) ödemek zorunda olacağınız bir faturası mutlaka olacaktır.

Çaresizlik, eldeki imkânların ihtiyaçları karşılayamıyor olması durumudur. O halde ne yapmak gerekir? Eldekilerin dışında var oldukları bilinen ama kıyıda köşede bırakılmış, yeterince kıymeti bilinmemiş, değerlendirilememiş ve atıl hale getirilmiş olan bazı imkânların hatırlanarak bunların verimli ve işler hale getirilerek düşülmüş olunan sıkıntıdan kurtulmak yolunda çaba sarf etmek gerekir.

Şayet imkânlarımız kendi beceri ve bilgimizle değerlendirmek yerine işin kolayına kaçıp başkalarının kullanımına açacak olursak kendimizi sömürüye de açık hale getirmiş oluruz ki dışarıdan yardım ararken bu gerçeği akıldan çıkarmamak gerekir.

İstisnalar kaideyi bozmaz, lâkin bilinen kadim bir gerçektir ki bir şey istiyorsanız bedelini ödemek zorundasınız. Evet, imkânlarımızın yetersiz kalması durumunda dışarıdan yardım aramak yanlış bir şey değildir elbette ama bu yardım alma işi hem yardım alana, hem de yardım edene adil bir biçimde yansıtılrsa.

Şayet yardım eden, yardım alanın çaresizliğinden faydalanıp onun imkânlarının neredeyse tümüne el koymaya kalkışıyorsa burada ortaya çıkan duruma sömürü denir ve zaten 'emperyalizm' denilen düzen bu sömürü anlayışı temelinde yükselir.

Sömürebilmek için bağımlı hale getirmek ve bu bağımlılığa süreklilik kazandırmak lazımdır. Bu sebepten sömüren, sömürülenin kendini toparlamasına asla izin vermez. Bunu yapabilmek için de hiç çekinmeden tehdide, baskı ve zulme büyük bir merhametsizlikle başvurmayı kendinde hak görür.

Her ne kadar bireysel ilişkilerde bu yardım işleri sömürü gibi isimlendirilmiyor olsa da eğer işin içinde yardım alanın zarar görmesi durumu giriyorsa bu alışverişin adına ne denirse densin temelde yapılan iş sömürü kelimesinin ihtiva ettiği anlama gelir dayanır.

Sömürü meselesine toplumsal ilişkiler açısından bakılacak olunursa yukarıda tarifi yapılmaya çalışılan şey daha farklı olmayacaktır.

Evet, Emperyalizm 'sömürmek' kelimesinin ihtiva ettiği anlayış üzerinde yükselir. En önemli silahıysa sermaye gücüne devlet gücünü de ekleyerek zayıf toplumlar üzerinde kurduğu hegemonyadır.

Önceleri işgal ederek sömürürdü emperyalizm. Zamanla yaşayarak gördü ki işgal ederek sömürmek kendisine pahalıya mal oluyor daha az masraflı başka bir yöntem bularak işine devam etti, hem de daha az risk alıp masrafları azalttığı için daha çok

kazanarak.

Sömürdüğü toplumu önce birkaç parçaya böldü, (örneğin Afrika, Arap yarımadası, Sovyet sistemi vs.) sonra bunların her birini küçük devletler haline getirip bağımsızlık verdi, kendisi de sütte gerisine çekilerek o toplum içinden devşirdiği ve eğittiği işbirlikçileri vasıtasıyla işine devam etti, ediyor.

Emperyalizm bir toplumu sömürmeye başlamışsa o topluma asla rahat yüzü göstermez.

Bunlardan bazıları zaman zaman gerçek bir bağımsızlıktan, birlikten, falan söz etse anında en sert önlemlerle bastırmanın yolunu mutlaka bulur. Eğer bu aykırı seslerin üzerine gidip yok etmezse bilir ki gün gelir kendi hayatının tehlikeye girmesi kaçınılmaz olur.

Peki, ama hiç mi bir şey yapılamaz?

Elbette yapılabilir, çok zor olmasına rağmen böyle bir mücadelenin başarı şansı vardır; bir şartla ki doğru seçilmiş bir liderlik ve o liderliğin çevresinde oluşturulmuş sağlam ve sağlıklı bir birliktelikle.

Sözün tam da burasında diyebiliriz ki Türkiye'nin, Başkan Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde ortaya koymuş olduğu ve sürekli ivme kazanan mücadelesinin ekseninde bu birlik olma anlayışı ve niyeti vardır.

Zaten ülkemiz üzerinde Emperyalizm'in oynadığı büyük oyunun temel sebebi de bu birliktelik ruhunun sürekli olarak gelişiyor olmasının verdiği panik havasıdır.

Finans Kapitalizm kendisine yönelen bu silahın ne kadar güçlü olabileceğinin farkına varmış ve Türkiye'yi ekarte edebilmek, yolundan döndürebilmek için kendisi dışarıdan, işbirlikçileri içeriden yüklenmektedirler. Buna rağmen aldıkları hiçbir yenilgiden yılmıyor, saldırılarına devam etmekten azla vazgeçmiyorlar.

Genel Kurmay'ın gece yarısı bildirisinden bu yana özellikle de gezi olaylarıyla birlikte sürekli olarak ülkemizin üzerine gelinmesinin ana sebebi kendi hayatının ülkemiz özelinde tehlike altına girdiğini görmesidir.

Kabul edilmelidir ki ekseninde Türkiye'nin olduğu ölüme bir savaş var. Ve ne yazık ki bu ülkenin evlatları olarak bizler bu ölüme savaşın yeterince farkında değiliz.

Üçün, beşin hesabını yaparken bu aymazlık ve gaflet ne yazık ki ülkemizin elimizden uçup gitmesine sebep olacak. Şayet böyle bir felaketi yaşamak istemiyorsak kendimize çeki düzen verip gözümüzü açmalı ve çevremizde dönen olayları doğru analiz ederek tarafımızı net bir biçimde belirlemeliyiz.

Başka bir vatan yok bizim için ve elimizdeki bu vatan bizim son vatanımızdır. Atalarımızın canları uğruna bizlere emanet ettiği bu mübarek vatani her ne pahasına olursa olsun korumalı ve sahip çıkmalıyız. Bunu kendimiz için değil evlatlarımız için yapmalıyız.

Unutulmamalıdır ki Emperyalizm ülkemizi teslim aldığı gün ortada bir daha asla bir Türkiye kalmayacaktır.

Bu meşum gerçeği idrak etmeli ve ona göre yaşamalıyız. Ne demiş atalarımız "Son pişmanlık fayda etmez." Ya şimdi, ya da hiçbir zaman!

Recep Akıl

Yazılar - Söz Namuslu Adamın Ağzında Namustur

Sesleri hiç çıkmıyor, dut yemiş bülbül gibiler. İki yıl önce verdikleri oyun tam tersini verdiler ama düştükleri çelişkiden hiç utanmıyorlar.

"Söz namustur" diye afiş bastıranlar bugün verdikleri ret oyunu namussuzluklarını ilan etmiş olmuyorlar mı? Dünden bugüne ne değişti?

"Kurucu partiyiz" diyerek kasım, kasım kasılanlar bugün PKK'nın aparatı, şamar oğlanı, kapısında bekleyen beslemesi durumuna düşmüş olduklarının ne kadar farkındalar acaba, ya da farkındalar mı?

Askerimizin ülke dışına çıkma izninin verilip verilmeyeceği oylanmış oturumda CHP, ret oyu vererek terörist PKK'nın dümen suyuna girmiş bir parti olduğu gerçeğini tüm dünyaya ilan etmiştir artık.

Böyle bir niyetlerinin olduğunu zaten hiç zannetmiyorum ama bu gerçeği bundan böyle hiç bir CHPlî istese de değiştiremez.

Önce FETÖ, bugün PKK... Listeye yenilerini eklemek için şimdi sırada DHKP-C sonra DAES'mi var Kılıçtaroğlu?

Kaset operasyonu bu mübarek ülkenin başına seni belâ edenlerle birlikte topunuzu önümüzdeki ilk seçimde gömecek bu millet. Bekle, geliyor gelmekte olan az kaldı titre.

Recep Akıl

Yazılar - Televizyon Dizileri ve Toplumsal Çözülme

Bu ülkede toplumsal ahlakın dejenere edilmesi işlemi Yeşilçam filmleriyle baş gösterdi. Daha sonra televizyonun yaygınlaşmasıyla birlikte "Dallas" adlı dizi bu görevi devraldı. Ardından "Yalan Rüzgârı" ve diğerleri geldi. Bunlar devlet televizyonu TRT de yayınlanıyor ve 7 den 70'e her kes de izliyordu.

Zamanla televizyon kanalları çoğaldıkça işin içine Türk dizileri girdi. Konular da elbette bu ithal dizilerden esinlenilerek seçilir oldu. "Perihan Abla, Süper Baba" gibi görece biraz daha ehven ve yerli olanları da vardı ama çoğunlukla aile yapısına, toplum yapısına bilinçli bir şekilde tecavüz eden diziler yavaş yavaş ama istikrarlı bir biçimde hayatımıza girmeye başladılar.

Ne ilginçtir ki bizim o çok mazbut insanımız tarafından yerli yabancı tüm bu diziler seyredildi. Hâlâ daha seyrediliyor ve üstüne üstlük bir de reyting rekorları kırıyorlar. Bu dizileri yapanlar elbette para kazanmak için bir takım konuları köpürtüp vatandaşın önüne koyacaklardır bunu engellemenin yolu yok. Adamlar sonuçta ticaret yapıyor. Ortaya bir ürün koyuyorlar ve ürünlerinin alıcısı da var. Arz-talep dengesi...

Çoktandır toplumsal bir çürümeyle karşı karşıyız. Bu çürümenin, bozulmanın önüne geçmek hâlâ mümkündür yeter ki istenilsin. Her şey devletten ve hükümetten beklenmemelidir. Evet, devlet sorumluluğunu elbette yerine getirmelidir ama toplumu etkilemesi bakımından ön planda olan kurum ve kuruluşların da ellerini taşın altına sokmaları zamanı gelmemiş midir?

Bazı protesto gösterileriyle işi geçiştirmek ne kadar yeterlidir? Meselâ zorunlu din derslerini protesto etmek için ortalığı ayağa kaldıranlar bu konuda ne gibi şeyler yapmayı düşünürler? Ve yine meselâ TV dizilerinin dejenerasyonu karşısında nasıl bir tavır alacaklardır, alacaklar mıdır? Bilmek hakkımız değil midir? Bu sorulara verilecek cevaplar olmalıdır. Ama elbette adam gibi cevapların verildiği, projelerin ortaya konduğu cevaplar... 21.12. 2014

Recep Akıl

Yazılar - Tercih

Demokrasi denince akla en basit tanımıyla halkın kendi içinden seçmiş olduğu temsilcileri vasıtasıyla kendi kendisini yönetmesi gelir. Ama bunun ardından insanın aklına kaçınılmaz olarak bir de "hangi demokrasi?" sorusu gelir.

Sosyalist ideolojinin savunucuları da kapitalist toplumlara olduğu gibi kendi ideolojilerinin hâkim olduğu toplumlarda demokrasinin varlığından söz ederler. Tıpkı Kapitalist toplumlarda olduğu gibi Sosyalist toplumlarda da halk kendisini yönetecek olanları yine kendisi seçer. Başka bir deyişle seçtiğini sanır.

Karl Marks toplumlara tarif ederken onları iki ana gruba ayırmıştır. Kısaca ve en kaba hatlarıyla tanımlamak gerekirse eğer:

1-Sınıflı Toplamlar (kapitalist, sosyalist üretim ilişkilerinin hâkim olduğu toplamlar)

2- Sınıfsız Toplamlar (Komünist toplamlar) olarak kategorize edilebilirler.

Bu tanımlamanın karşısına şimdiye kadar her hangi başka bir tanım çıkartılmadığına göre Marks'ın tanımını ister istemez doğru olarak kabul etmek zorunluluğu vardır.

Peki, sınıfsız toplum olabilir mi? Bu konu bir ütopyadan öteye gidemedi şimdiye kadar. Bundan sonra da gerçekleşemeyeceğini söylemek için kâhin olmak gerekmez. Çünkü insan egosu buna hiçbir zaman izin vermedi bundan sonra da vermeyecek. Bu sebeple sınıfsız toplum seçeneği ister istemez kendiliğinden ortadan kalkmak durumundadır.

O halde elimizde bir tek sınıflı toplamlar seçeneği kalıyor ki bu seçenek de kendi içinde ikiye ayrılır.

a- Sosyalist Toplamlar

b- Kapitalist Toplamlar

İster Sosyalist olsun, ister Kapitalist, sınıflar her iki toplumun en önemli ortak yanını oluştururlar. Üretim ilişkilerinin belirlemiş olduğu bu iki zıt toplumun bir başka önemli ortak özelliği de her iki toplumda da var olan mutlak adaletsizliktir. Çünkü sınıf olgusu bu adaletsizliğin temel nedenini oluşturur.

Tam da bu sebeple adına ne dersiniz deyin, isterseniz demokrasi,(sosyalist ya da kapitalist) isterseniz başka bir şey, sınıfların var olduğu toplumlarda adaletten söz edilemez. Sınıflar varsa adalet yoktur. Ama elbette yukarıda işaret edilen bu ikisi arasından bir tercih yapılacak olunursa eğer tercihimiz Burjuva Demokrasisi'nden yana olmalıdır. Çünkü Burjuvazinin hayatiyetini ve varlığını sürdürebilmesi için karşıtı olan İşçi Sınıfı'na ihtiyacı vardır ve bu sebeple kendisine karşı oluşabilecek tepkilerin önüne geçebilmek amacıyla bir takım özgürlüklerin önünü açmak ve toplumsal refahı hiç değilse tepkileri engelleyecek derecede yaygınlaştırmak zorundadır.

Öte yandan Sosyalist yönetim biçiminde iktidarı ve üretimi elinde tutan (sözüm ona) İşçi Sınıfı'nın, Kapitalizmin temsilcisi burjuvalara ihtiyacı yoktur ve dolayısıyla da zaten azınlıkta olan bu sınıfa her hangi bir hak tanımak gibi bir zorunluluğu da olmayacaktır.

“Bir toplumda İşçi Sınıfı adına iktidarı elinde tutan onun temsilcileri refahı, yönettikleri sınıfdışlarına hangi ölçüler içinde vermektedirler, vermekte midirler?” Diye bir soru sorulabilir burada elbette. Bu soruya verilecek en iyi cevap, geçmişte “Sovyetler Birliği” adıyla bilinen Sosyalist Devlet yapılanmasını ortadan kaldıran sebeplerin sıralanması olabilir.

Özgür bir toplumdan yana olmak insanın yaratılışına ters bir durum değildir. Bu sebeple görece olarak daha özgürlükçü ve insan doğasına daha yakın bir yönetim biçiminden yana olmak gibi bir zorunluluğumuz vardır ve bunun da yolu bugün için insanoğlunun bulabildiği en iyi yönetim şekli olan Burjuva Demokrasisi’nden geçmektedir, insanoğlu daha iyisini bulana dek.

Recep Akıl

Yazılar - Türk Kahvesi

Bilindiği gibi kahvenin günümüzde pek çok çeşidi var ve doğal olarak çeşit çeşit tadı...

Bir içecek olarak kahve, Osmanlı'nın Avrupa içlerine yapmış olduğu seferler sayesinde önce Avrupa'ya, onlar vasıtasıyla oradan da Amerika'ya yayılmıştır.

Doğu Afrika kökenli bir bitki olan kahve, geçmişte bir tür yiyecek olarak da kullanılmış olmasına rağmen artık günümüzde Dünya'nın pek çok ülkesinde güzel, hoş bir içecek olarak tüketilmektedir.

Bu yazıyla anlatılmaya çalışılacak olan kahvenin tarihçesi, nasıl yetiştirildiği, günümüzde kaç tür kahve olduğu, vs. falan değil elbette. Peki, ne öyleyse? O bir fincan kahvenin (Türk Kahvesi) ocakla tiryaki arasındaki yolculuğunun kısa öyküsü... İşte hepsi bu...

Şimdi "Allah, Allah bildiğimiz kırk yıllık kahveyi nasıl yapıp içeceğimizi de bilemeyecek kadar cahil miyiz yani?" dediğinizi duyar gibiyim. Ya da buna benzer sorular...

Evet, tabi ki her Türk insanı kahve yapmayı da içmeyi de bilir. Ne olacak değil mi önümüze koyulmuş olan bir fincan kahveyi usulünce içeceğiz, hepsi bu kadar. Mı Acaba? Bence değil.

Bir tiryaki için kahve içmek bir keyif alma işidir, hem de başlı başına bir keyif. İşte bu yüzden ki gerçek bir kahve tiryakisi için kahvenin yapılışından sunumuna kadar her aşama çok özeldir. Hiç hafife alınamaz.

Günümüzde (daha çok evlerde) kolaylık olsun diye büyük cezvelerde yapılan kahve her ne kadar Türk Kahvesi olarak sunuluyorsa da hayır onun adı Türk kahvesi değildir. Türk kahvesi öncelikle kişiye özel bir içecektir ve kişiye özel yapılmalıdır.

Türk kahvesinin en önemli özelliği onun tek kişilik cezvede yapılıyor olmasıdır. Nasıl yapılacağı konusu ise yapanın bilgisi dâhilinde gelişir ki işin bu yanını her Türk erkeği ve hanımı bilir. Ama kısaca bir kez daha hatırlatmaktan bir zarar çıkmaz.

Kahve soğuk su ile çok hafif ateşte isteğe bağlı olarak şekeriz, az, orta ya da şekerli olarak pişirilir.

Şekeriz (sade) kahvenin tabağına bir adet kesme şeker (ya da lokum, bir parça çikolata) koymak adetten olmasına rağmen, aslında koyulmaması daha doğru olur. Çünkü bir kahve tiryakisi için Türk Kahvesi'nin hası şekeriz olanıdır ve ağızda bıraktığı tat başka hiçbir yayla karıştırılmamalıdır.

Servis edilirken yanında bir bardak su olması olmazsa olmazdır, Türk Kahvesi'nin. Yanında su olmadan sunulan kahve sunan kişinin cehaletine verilir ki bu büyük bir ayıptır.

Türk Kahvesi'nin pişirilmesi ve sunulması kadar içilmesi de başlı başına bir iştir. Öyle kafanıza göre içemezsiniz Türk Kahvesi'ni. İçerseniz de için ayrıca. Ama bilin ki kahve içmiş olmazsınız. Ya ne içmiş olursunuz? Tadı buruk, koyu sıcak bir sıvı...

Size sunulmuş olan kahveyi içmeye başlamadan önce yanında getirilmiş olan sudan bir yudum almalı, bu suyu ağzınızın içinde şöyle bir gezdirmelisiniz ki ağızda önceden oluşmuş tatlar yok olsun ve siz kahvenizin gerçek tadına varabilesiniz. Bu işlemin

yapılmamış olması içtiğiniz kahvenin güme gitmesine neden olur ki bu istenilen bir durum değildir.

Bu arada kahveniz geldikten sonra içmeye başlamadan önce telvesinin fincanın dibine çökmesi için hiç değilse bir iki dakika kadar bekletilmelidir. Çünkü telvesiyle karışmış kahvenin içimi pek hoş olmaz.

Kahvenizin tadına varabilmek için bu küçük ayrıntıların gözden kaçırılmaması gerekir. Bir iki dakika kadar beklettiğiniz kahvenizi artık ağız tadıyla içebilirsiniz.

Türk kahvesini içerken yapılan en büyük yanlışlardan biri de kahvenin yanında içilen sigaradır. Türk kahvesi ile birlikte sigara içmeye kalkışmak o güzelim kahveyi ziyan etmiş olmak demektir ki bu o kahveye yapılabilecek en büyük haksızlık olsa gerektir.

Kahvenin yanında sigara içilmez! Niçin mi? Çünkü kahvemizin ağızımızda bırakacağı o muhteşem tat başka hiçbir tatla karıştırılmamalıdır. Ve yine çünkü ağızımızın tadı bozulur.

Hiç kimsenin ağzının tadının bozulmasını istemeyiz öyle değil mi?

Not: Elbette bir kahve tiryakisi olarak Türk Kahvesi'ne dair görüşüm böyledir ama asla "bu şekilde olacak," iddiasında değilim. Afiyet olsun. 22.02.2007

Recep Akıl

Yazılar - Ve Susuyorum

Siyonist katillerin Gazze'de işlediği katliamın karşısında derin bir suskunluk içindeyim. Çaresizliğin vermiş olduğu yeisle elim kolum bağlı sadece seyrediyorum. Seyrediyorum ve öfkemi biriktiriyorum.

Lakin bu biriken öfkeyi ne şekilde boşaltacağımın bir tarifi yok. (Yoksa var mı?) Yapılan protestolarla, bir takım şirketlerin ürettiği malları almayarak onları boykot etmekle bu işler ne kadar düzelir? Bu gibi eylemler yanan yüreklerimize bir nebze de olsa su serpmekten başka ne sonuç verebilir?

Tek bir çözüm yolu var o da bu mübarek milletin yeniden kendisini tanımlayıp gerçek kişiliğini ortaya çıkartması. Bünyesinde zaten var olan o liderlik becerisini yeniden vizyona koyması.

Peki bu nasıl olacak? İşte bu soru zor bir soru. Buna elbette benim bir cevabım var tabi ama istiyorum ki bu soruyu herkes kendisine sorsun ve vereceği cevaba göre hareket etsin.

Zulüm elbette ilelebet payidar olmayacak Lakin çekip giderken de geride kalanlara, taşıyıp ortadan kaldırılması gereken ağır bir tortu bırakacak.

Allah (c.c.) adildir. Adaletiyle hükmeder ve mutlaka adaletini ortaya koyacaktır.
30.12.2008

Recep Akıl

Yazılar - Yeni Asgari Ücret

Asgari ücret açıklandı. En düşük 4253 lira. Çalışanın medeni durumuna göre yükseliyor. %50'nin üzerinde gerçekleşen zam için en büyük fedakârlığı devletin yaptığı görülüyor.

Yıllardır dillendirilen ama bir türlü hayata geçirilemeyen asgari ücretin vergi dışı tutulması konusunun bu sefer gerçekleştirilmiş olması da çok önemli bir gelişmedir.

Asgari ücretin vergi dışı bırakılmasının devlete maliyeti yıllık 35 milyar lirayı buluyor. Fedakârlıksa alın size fedakârlık.

Bu fedakârlığın değeri özellikle işveren kesimi tarafından takdir edilmelidir. Edilir mi? Yakın bir zamanda nasılsa göreceğiz.

Öte yandan 'Sosyal Devlet' naraları atan zillet ittifakı ve yancıları malum zihniyetin ve dahi tatlı su solcularının asgari ücretten damga ve gelir vergisinin kaldırılması uygulamasına ne diyeceğini doğrusu ya hiç merak etmiyorum.

Çünkü ne diyeceklerini gayet iyi biliyorum.

Neyse uzatmanın âlemi yok. Asgari ücretle çalışan işçi kardeşlerimize yeni maaşları hayırlı ve bereketli olsun. Darısı biz emeklilerin başına.

Recep Akıl

Yazılar - Yeni Moda

Bazı gençler kendilerine uzatılan mikrofona konuşarak ülkelerini (Türkiye'yi) küçümseyip aşağılıyor sonra batıya methiyeler düzerek "Burada mühendis olsam ne yazar, iş yok. Batıya gider bulaşıkçılık, eskortluk, garsonluk vb. yaparım daha iyi," gibi sözler edip akıllarınca dertlerini anlatıyorlar.

Ya da pasaport resmi paylaşılıp "Ülke bir hukukçu, doktor, mühendis kaybetti. Almanya, Belçika (ya da neresiyse) bir şoför, kat görevlisi vb. kazandı" şeklinde paylaşımlar yapılıyor.

Okuyan ya da izleyenler içinde bu türden paylaşımlara inanan çıkıyor mudur, bilmiyorum ama bildiğim bir şey var, bu paylaşımların sebebi açık, genç neslin kafasını karıştırmak.

Söylenenler gerçek değil bu çok belli lâkin bu manipülasyonu yapanlar için bu önemli değil, önemli olan yapacağı etkidir. Genç nesli umutsuzluğa sevk edip endişeye sürüklemek...

Başarılı olurlar mı? Eğer bu algı oluşturma yöntemlerine gerekli önem gösterilmez, cevap verilmez, önlemler alınamazsa evet, ne yazık ki evet.

Recep Akıl

Yazılar - Yeni Nesil Gençlik

Toplumsal olaylara bağılı olarak ülkemizde ve dünyanın çeşitli yerlerinde değişik sebeplerle zaman zaman, pek çok protesto gösterileri gerçekleştirilir. Dikkat edilmişse eğer görülecektir ki son zamanlarda o bilindik protest dil ve eylem çeşitleri kullanılmıyor. Tabi böyle olunca bu protestoları yerleşik anlayışlarla yönetmek isteyenlerin kulaklarına kar suyu kaçıyor, keyifleri bozuluyor ama bundan da önemlisi anlamak isteyenler için aslında bu protestolar başka şeyler de söylüyor.

Meselâ bu yeni gençliğin kullandığı dil, yeni bir dil... Kendisini hiçbir kategoriye koymadan hiçbir ideolojik angajman içine sokmadan söylemek istediğini söylüyor. Gerçi henüz sloganlardan ibaret oluyor bu söyledikleri ama böyle de olsa günümüzü, günümüz politik anlayışını bariz bir biçimde gözler önüne seriyor.

Hani bazılarımız bu günkü gençliği apolitik buluyor ya, bu bence büyük bir yanılgı. Hiç de apolitik değil yeni gençlik. Aksine biz eski kuşağın anlayamayacağı bir politik dilleri var. Biraz alaycı, biraz vurdumduymaz ama oldukça gerçekçi... Yeni kuşak artık her şeye hemen "evet," demiyor. Söylenenleri dinlemiyormuş gibi yapıyor, umursamaz görünüyor ama dikkatle dinliyor, ilgileniyor ve not ediyor. Yaşadıkları toplumla ilgili önemli bir bilgi birikimine sahip oldukları da su götürmez görünüyor.

Bu yeni nesil gençlik görmezden gelinemeyeceği gibi onları yönetmeye kalkmak da kolaymış gibi görünmüyor. Elbette istisnalar kaideyi bozmaz ama genel geçer alışılmış kurallara göre değil, ihtiyaçlarına göre hareket ettikleri için bir taraflara doğru çekilmeleri de kolaymış gibi görünmüyor. Bu durum ister istemez örgütlülük gerektiren toplumsal yapılanmalar içinde bulunmalarını zorlaştırıyor.

Yeni nesil, yeni bir dünya istiyor. Bu yeni dünyada ideolojiler olmayacakmış gibi görünüyor ama öte yandan politik söylem isteği içinde olanlar ise bu söylemlerini dinler üzerinden gerçekleştireceklermiş gibi geliyor.

Bunlar kabaca tahminler tabi. Bu tahminlere daha pek çok şey eklenebilir, belki bu tahminler uçuk bulunabilir ve gerçekçi de görülmeyebilir. Önemli değil. Ama bir şey var ki bu çok önemli 21. yy. gençliği bizim bildiğimiz, tanıdığımız eski kuşak gençliğin pek çok şeyini reddederek var olacak. İşte bu tahmin değil, tümüyle gerçek. Bu gerçeğin anlaşılmasını ise her hareketiyle net bir biçimde gösteriyor.

Recep Akıl

Yazılar - Yeni Nesil ve Siyaset

Yeni nesil siyasi parti kavramına bir önceki kuşağın baktığı pencereden bakmıyor. Eskilerin bakış açısı netti ve bu durum çoğu zaman doğru düşünme ve algılama konusunda bazı aksaklıkları da beraberinde getiriyor ve dolayısıyla eleştirel bakış açısını kapatıyordu.

Oysa şimdiki gençler muğlak kavramlar çerçevesinden bakıyorlar meseleye. Bu durum da onlara daha geniş ama bir o kadar da bulanık bir perspektif kazandırıyor.

Taraf olma konusunda aceleci davranmıyorlar. Taraf bile olsalar mevcut durumları resmin daha büyük bir bölümünü görebilme şanslarını arttırıyor.

Toptancı anlayışlar yerine daha perakende algılamalar içinden bakıyorlar gördükleri o resme. Bu tercihleri sebebiyle elbette ki daha eleştirel bir görüş kazanıyorlar.

Bir takım kavramlar öne sürerek, bazı propagandist söylem ve eylemlerle yeni nesil insanını bir yerlere doğru kanalize etmek artık eskisi kadar kolay değil.

Görünen o ki yeni nesil her şeyde olduğu gibi siyaset arenasında da kendi anlayışını yavaş yavaş görünür hale getirmeye başlamıştır.

Yeni nesil gençlerin pozisyonları bakımından topluma etkileri arttıkça, toplumu dizayn etmek konusunda çok daha fazla etkin bir rol oynayacaklarını öngörmek için kâhin ya da siyaset bilimci, sosyolog vb. olmaya hiç gerek yok.

Yaşadığı çevreyi kişi biraz gözlemlesin eski yeni kıyaslamasını doğru yapsın yeter.

Recep Akıl

Yazılar - Yerli Olmak

Yerli olmak deyiminin insanda çağrıştırdığı şey bir şeyin bir yerde kök salmış olması demektir. Bu deyim aynı zamanda kadim zamanlardan bu yana bir yerde eğleşmek, orada bulunmak anlamını da taşır.

Bu durum tabii ki sadece insan için geçerli değildir tabiatta var olan pek çok canlı varlık için de aynı şeyi söylemek mümkündür.

Diğer canlıları şimdilik bir kenara koyup insan dönecek olursak eğer biliyoruz ki dünya var olduğu günden beri nasıl ki her tarafında insanlar yaşamışlarsa ve halen yaşıyorlarsa Anadolu topraklarında da durum aynıdır. Bin yıllardır bu topraklar pek çok millete yurt olmuştur.

Biz Türklerden önce de kim bilir kaç millet bu toprakları vatan bilmiş benimsemiş bilen var mı? Nasıl ki dün bu topraklar tek bir milletin uhdesinde olmamışsa günümüzde de tek bir millete ait değildir.

Türklerin bu toprakları fethederek vatan yapmış olması kendilerinden önce Anadolu'da var olmuş ve halen yaşayan diğer milletlerin evlatlarının da bu toprakları aynen Türkler gibi vatan olarak bilmelerine hiç bir şey engel değildir.

Türkler için Anadolu ne kadar vatansa diğer milletlerin evlatları için de aynı oranda vatandır. Bu gerçeği hiç bir şey, hiç bir birey ya da hiç bir toplumun yargıları, ön yargıları değiştiremez.

Anadolu'yu vatan bilen kim varsa hepsi yerlidir ve bu toprakların birinci sınıf evladıdır. Hiç birinin diğerine karşı bir üstünlüğü de yoktur. Bu böyle bilinmeli ve bu şekilde kabul edilmelidir, doğrusu budur.

Bu anlayışın hilafında olmak demek ayrılıkçı olmak, bölücü olmak demektir. Bölmek vatana ihanettir. Kendi ırkını diğer ırkların üzerinde görmek demek yine bu ülkeye ihanettir. Ülkesine ihanet edene de "vatan haini" demek vaciptir

Recep Akıl

Yazılar - Yerli Otomobil

Varsayalım ki başaramadık. Ne kaybederiz? Evet, zaman kaybederiz. İyi de başarıp başaramayacağımızı nasıl anlayacağız?

Denemeden bilemezsin. "Denedin yenildin, olsun gene dene gene yenil, daha iyi yenil" diyen Samuel Beckett ne kadar haklı.

Hiç bir başarı bugünden yarına olmuyor. Her başarılı girişimin ardında ne büyük başarısızlıklar var, bir bilsek.

Edison ampul denemelerinin birinden daha başarısızlıkla çıkınca morali bozulan arkadaşlarına. Şimdi biz ampulün nasıl yapılmayacağını bir başka şekli daha öğrenmiş bulunuyoruz" diyerek vazgeçmemek gerektiğinin güzel bir örneğini vermiştir.

Nereden bakarsan oradan görürsün

Kuşkusuz gelişim ve ilerlemeyle ilgili olarak buna benzer binlerce hikâye vardır. Hepsi de asla vazgeçmemek gerektiğini anlatır.

"Yerli otomobilimiz için bir sürü olumsuz laflar edenler bugün arabaları gördüklerinde az da olsa utanmış mıdırlar acaba?"

Diyeceğim de demiyorum. Çünkü biliyorum ki kötü niyetli hepsi, haramzade. Çünkü bu ülkenin her türlü imkânını kullandıkları halde ona düşmanlık yapıyorlar. Ülkesini seven, ülkesinin iyiliğini isteyen hiç kimse ülkenin hayrına olacak her hangi bir iyi niyetli girişime kötü bakmaz. İnanmıyor bile olsa iyi niyetle yaklaşır, başarı diler.

Ne desek boş. Dedik ya bunlar kötü niyetli. Bu sebepten bizimkisi akıntıya karşı kürek çekmek gibi bir şey ama olsun en azından biz tarafımızı belli etmiş oluyoruz. Bu da bir şeydir.

27 Aralık 2019 Türkiye için önemli bir gün olarak geçecek tarihe.

Bu gün ülke 60 yıllık bir hayalin, yerli otomobilin ilk örneklerinin görücüye çıktığı gündür. Bu gün bizim ve daha çok da bizden bir önceki neslin içindeki ukdenin bittiği gündür.

Bugün tarihi bir gündür.

Kim ne şekilde küçümserse küçümseyen umurumda bile değil. "Başardık" diyebilmenin gururu ve mutluluğu bana yeter. Bu gurur ve mutluluğu hiç kimse hiç bir şekilde gölgeleyemez. Bugün ülkem adına mutlu bir gündür

Ne demiş atalar "İt ürür kervan yürür." Ülkemiz için kim ki taş üstüne taş koyuyor Allah muvaffak eylesin, yar ve yardımcıları olsun. Amin. 27. 12. 2019 Sakarya/Akyazı

Recep Akıl

Yazılar - Yiğit Mi Yitik Mi

Ülkemizde işçinin gerçek anlamda hakkını arayan, savunan tek bir sendika yok. Oysa üç tane işçi konfederasyonu var ve bunlar bünyelerinde onlarca sendikayı barındırıyorlar.

Bu sendikaların bütün dertleri ellerinde kalan işçilere günü geldiğinde toplu sözleşmeler yapıp zam alabilmek. Başka hiç bir dertleri yok.

Ülkede giderek bir sendikasızlaştırma var meselâ. Çıkıp bir tanesi bile bu konuda ciddi bir itiraz seslendirmiyor. Bu ülkede hangi işçinin iş güvenliği var? Hiç birisinin... Sendikasızları bir kenara bırakalım, sendikalıların bile böyle bir güvencesi yok. İşveren sorgusuz sualsiz işten dilediği kadar işçi çıkartıyor. Tek laf ettikleri yok bu işçi konfederasyonlarının.

Çünkü böyle bir yetkileri yok. Çünkü işverenin işten çıkartma dayatmasını kabullenip yapmış oldukları toplu sözleşmelerde de bunu kabul ettikleri için elleri kolları bağlı. Ne uğruna? Birkaç kuruluş daha fazla zam alabilme uğruna... Bu işçiyi satmak değildir de nedir?

İşveren karşısında tamamen silindi bu sendikalar, yok olup gittiler. İşin daha da garibi ve üstelik daha da vahimi bundan da hiç rahatsız değiller. İşçilerin giderek yoğunlaşan ve çoğalan sorunları karşısında eziliyor ve hiç bir çözüm önerisi sunamadıkları için de giderek daha çok etkisizleşiyorlar ve güven kaybediyorlar.

Meselâ DİSK, "1 Mayıs'ı Taksim'de kutlayacağım," diyerek beyhude yere tükettiği enerjisini üyesi olan işçilerin sorunlarına yöneltse daha gerçekçi ve faydalı bir iş yapmış olmaz mı?

Tahminim o ki (yanılabiliyorum de) Soma'da, Ermenek'te ve daha başka madenlerde çalışan işçilerin bir tanesi bile sendikalı değil. Sadece maden ocaklarında mı? Elbette değil, pek çok iş kolunda işverenin işçisini sendikasızlaştırmak politikası sürüp gidiyor.

DİSK'E sormak lazım, (tabii diğerlerine de) Sendikacının asıl görevi sendikasına işçi kazandırmak değil midir? İşçisinin işveren karşısında haklarını savunmak değil midir?

İşçinin sorunlarının giderilmesi için siyaset kurumlarına baskı yapmak için kamuoyunu harekete geçirmek değil midir? Hükümeti sıkıştırmak, işçiler lehine yasalar çıkartılmasını sağlamak değil midir?

Evet, tüm bu sayılanlar ve daha fazlası sendikaların görevidir ama DİSK'in (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun) görevleri arasında değildir. Onların görevleri (!) 1 Mayıs'larda provokasyon yapmaktır.

İşte size fırsat Ey DİSK yöneticileri (ve tabii diğer işçi konfederasyonları da) bu maden kazalarını fırsat bilin ve işçilerin sorunlarıyla ilgili olarak ve onların lehine olacak doğru dürüst bir eylem planı yapıp kamuoyu oluşturmak konusunda adımlar atın.

Bir araya gelmenize gerek yok. Konfederasyonlar olarak ayrı ayrı da hareket edebilirsiniz. Belki böylesi daha da iyidir. Herkes kendi meşrebini ortaya koymuş olur böylece.

"Adımlar atın," dediysem sokaklara çıkıp kargaşa falan çıkartın demiyorum tabii. Adam olun da işçilerin mevcut sorunlarını içeren adam gibi raporlar hazırlayıp bu raporları

tartışmaya açın. Önerilerinizi, kanun tekliflerinizi sunun millete.

Sesinizi duyurabilmek için fazla uğraşmanıza gerek yok. Eminim ki size kucak açacak pek çok medya kuruluşu bulacaksınız. Kaldırın oturmaktan iyice büyümüş kışklarınızı o yumuşak geniş koltuklarınızdan da inin sahaya bakalım ne işe yarayacaksınız?

Yasak savmak kabilinden değil ha, gerçekten... Yüreğiniz yetiyor mu? Haydi, buyurun işte size meydan, yiğit misiniz yoksa yitik mi millet görsün. 04.5.2016

Recep Akıl

Yazılar - Yurtta Sulh Cihanda Sulh

Temcit pilavı gibi ısıtılıp ısıtılıp milletin önüne koyulan bir başka propaganda da "Ak Parti hükümeti eğer barışçı bir politika izlemiş olsaydı bölgede durumumuz böyle sıkıntılı olmazdı," teranesi.

Evet, tabi öyle olurdu. Eğer "Yurtta sulh, cihanda sulh," mantığıyla bu ülke yönetilmiş olsaydı ABD Saddam'ın yönetimindeki Irak'a saldırmazdı. Irak'ı yönetenlerin mezhepçiliği sebebiyle ortaya bir DAES çıkamazdı. Suriye'de Beşşar Esed kendi halkını katletmez yüz binlerce Suriyeli sınırlarımıza dayanmazdı.

Bu pilavcılara göre yapmamız gereken şey çevremizde bunca sıkıntı baş gösterirken ve ülkemiz üzerinde bir sürü oyun oynanırken hiç bir şey yapmadan, hiç bir şeye karışmadan kendi içimize kapanıp "Yurtta sulh cihanda sulh," diyerek evimizin önüne kadar gelmiş ve artık bizi de yakmaya başlayacak olan yangını seyretmek suretiyle barış içinde yanmayı yok olmayı beklemeliyiz.

İyi ki bu ülkeyi "Yurtta sulh, cihanda sulh," diyenler yönetmiyor. İyi ki bu ülkenin geleceğinde söz sahibi değiller. "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz."

Bunların dönemlerini de gördü bu millet. Ekmek karnelerini bu ülkede hâlâ hatırlayanlarımız var. Gaz kuyrukları, tuz kuyrukları, yağ kuyrukları, ilaç kuyrukları, hastane kuyrukları daha dün gibi...

Ülkemiz muhalefetinin başını çektiği CHP'nin hiç bir ilkesi yok. Memleketin işleri, gidişatı, yönetilmesi meselesi umutlarında değil. Çünkü bunların ülkeyi yönetmek gibi bir dertleri yok. Onların tek dertleri var; Recep Tayyip Erdoğan... Erdoğan gitsin de isterse ülke batsın. Ülkesine bu kadar büyük bir ihanet içinde olmak nasıl bir paranoyadır anlamak da mümkün değil.

Yazık bu ülkeye, böylesine basiretsiz bir muhalefeti asla hak etmiyor. Muhalefetin bu perişan hali tabi ki Ak Parti'nin lehinedir ama ülkenin ve yarım yamalak demokrasimizin son tahlilde Ak Parti'nin de aleyhine...

"Ülkede demokrasi yok," diyen bu muhalefet eğer bu sözlerinde gerçekten ciddiye kendilerine çeki düzen vermek zorundadır. Çünkü iktidar her devlette vardır ama sağlam demokrasi, sağlam bir muhalefeti olan devletlerde vardır.

Hiçbir projesi olmayan, muhalefeti sadece iktidarın her yaptığına" tu kaka" demeyi muhalefet sanmak ahmaklık ve aptallık değilse eğer hırsını ve kıskançlığını aklının önüne almak demektir. Daha da vahimi ülkesini satmak demektir.

Uçmak için iki kanat lazım bunun birisi İktidarsa diğeri de vizyonu olan bir muhalefettir. Bizde çok sağlam bir iktidar var ama onun kadar sağlam bir muhalefet ne yazı ki yok. Bu gidişle olacağı da yok. Yani demem o ki tek kanatla uçmaya çalışarak hedefe varmanın mücadelesini vereceğiz. Zor, ama imkânsız değil.

Recep Akıl

Yazılar Bölsen de Parçalasan da Artık Yönetemezsin

1789 Fransız ihtilâliyle birlikte ortaya çıkan ulusalcılık anlayışı eşyanın tabiatı gereği tabi ki dünyada da ilgi çekecekti ve elbette Osmanlı da bundan vareste kalamazdı.

Nitekim o dönemin bütün çok uluslu imparatorlukları bu milliyetçilik akımlarından etkilendiler. Fakat gerçeği görerek önlemlerini almış kendi etki alanlarındaki uluslara devlet vermişler ama onları tamamen kendi hallerine bırakmamış ve zaten on yıllar boyunca (ve halen) sömürdükleri bu ulusları büyük ölçüde dönüştürmüş oldukları için de bu milliyetçilik akımlarından çok fazla etkilenmemişler ve hatta masraflarından kurtuldukları için kârlı bile çıkmışlardır.

Öte yandan Osmanlı kendi etki alanındaki milletleri sömürmek gibi bir düşünce içinde yönetmediğinden bu milliyetçi akımlar karşısında hazırlıklı değildi ve bu yeni dünya düzeninin oyun kurucuları tarafından desteklenen Osmanlı içindeki bu uluslara karşı yapabileceği çok da fazla bir şey yoktu.

Hazırlıksız olmasına rağmen bu etkilere karşı direnmesi ise devleti giderek daha da büyük bir zaafiyet içine soktu ki zaten sözüm ona hürriyetçi işbirlikçiler de Emperyalist oyun kurucularının hınk deycisi olduklarından içeriden ve dışarıdan gelen bu baskı ve savaşlar sonucunda giderek hızlanan bir toprak kaybına uğradı.

Toprak kaybettikçe zayıfladı, zayıfladıkça üzerindeki iç ve dış baskılar çoğaldı. Aslında tam bir köşeye sıkışmışlık halidir bu durum. Belki de I. Dünya savaşına girişimiz bu sıkışmışlığın bir tezahürüdür.

"Böl, parçala, yönet" Emperyalizmin en önemli stratejisidir. Son operasyon malzemeleri de Suriye'dir. Burada istediklerini elde edebilirlerse sıra diğer Ortadoğu ülkelerine gelecektir ama bu organizasyonlarının devam edebilmesi için Türkiye'nin zaptu rapt altına alınmak gibi bir mecburiyet vardır.

Öte yandan her türlü imkânı kullanarak ülkemizin üzerine geliniyor olunması elbette yönetenlerimizin dikkati dâhilindedir ve bu farkındalığın sağladığı özgüven içinde hareket edilmektedir.

Bölgede birbirlerine karşı hem Türkiye ve hem de Finans Kapitalizm açısından çok zorlu bir savaş verilmektedir. Bu savaşın galibi bölgenin yani patronu olacaktır. Ortadoğu'nun patronu olmak demek neredeyse Dünya'nın patronu demektir. Bu sebepten süregelen savaş çok büyüktür ve ne yazık ki Türkiye bu savaşta yalnızdır.

Dünya üzerinde varlığını hissettirdiği ilk günden bugüne bölüp parçalayıp sömürme prensibine sıkı sıkıya bağlı kalarak hareket etmiş ve bundan sonra da bu şekilde davranması hiç şaşırtıcı olmayacak olan Emperyal sistem elindeki gücü elbette bırakmak istemeyecek ve ülkemiz üzerindeki oyunlarını sürdürmeye devam edecektir.

Hem Irak'ın ve hem de Suriye'nin toprak bütünlüğünden yana olan Türkiye bir an evvel Irak ve Suriye'yi bölmek isteyen çok uluslu emperyal sistemin önünde zorlu bir engeldir. Bu engel ortadan kaldırılamazsa eğer, Finans Kapitalizm'in amacına ulaşması mümkün olmayacaktır.

Bu sebepten Finans Kapital'in öncelikli olarak Türkiye'yi oyun dışı bırakmak için yeni fitne ve oyunların peşinde olması iç de şaşırtıcı olmayacaktır. Fakat Ceneb-ı Allah'ın izni ve inayetiyle bu fitne ve oyunlar da boşa çıkartılacak Türkiye sağlam adımlarla ileri yürüyüşünü sürdürmeye devam edecektir.

Bu elbette hiç kolay olmayacaktır ama çok uluslu emperyalist sistemin yeni stratejiler üretmiyor olması ve ufak tefek değişikliklerle eski yöntemlerini kullanması onun bilinirliğini ortaya koyuyor ve bu bilinirlik aynı zamanda dezavantaj olarak yine kendisine dönüyor.

Başkaca bir alternatifi olmadığı için bölgede terör örgütü PKK/PYD vb. müttefiklerle hareket etmeyi tercih eden Finans Kapitalizm aslında bu tercihiyle çaresizliğini ve acziyetini ortaya koyuyor.

Bugün için terör örgütlerinden medet ummak demek aslında kaybetmeyi kabullenmek demektir. Kısa vadede başarmış gibi görünseler de orta ve uzun vadede Emperyal düzen bölgede kaybedecektir. Çünkü ne dünya eski dünyadır ve ne de milletler eskisi gibi çaresizdir.

Bölge halkları eskiye nazaran çok daha fazla dirençli ve bilinçlidir. Müstevliler bölgede artık diledikleri gibi at oynatamayacaklardır. 22.10.2016

Recep Akıl